ཨ། ཁྲོ་མང་མཁན་ཆུང་བ་དང་དབང་ཕྱི་མའི་གསུང་འབུམ།

ཤོད་ང་བ།ེ

འབྲས་སྤུངས་བཀྲ་ཤིས་ཁྲི་མང་དགེ་མཛོད་ཁང་།
Drepung Tashi Gomang Library

ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས།།

[೦೨೧]

མཚན་བྱང་།

ཨཨ། །དེས་བ་དོན་གྱི་མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྡན་འབྲས་མྱང་བཀའ་ཤིས་སྒོ་མར་གྱི་

མཁན་བབས་དོན་གཉིས་པ་ལ་རྣེ་བཙུན་བཀུ་དབང་ཉེ་མའི་

གསུང་འབྱམ་བཞུགས་སོ།།

ཁ་བྱང་དང་པ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་ཚྭ་གཏུག་ལག་ངེ་མཛོད་ནས་འཕེལས་སྤེལ་བྱས།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༨ ལོའི་རླུང་ཟླ་ཕྱེ་བར།

ཞབས་ལེན་ཏེ་གནས།

www.gomanglibrary.com

དཔར་གཞི་ཁྱེན་བྱེད་པ། འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་དུའེ་མཛོད་ཁང་།

འཕྲུལ་དེབ་བཟོ་མཁན། ཤེས་ཚད་ཕྱོང་སྐྱེག

དེབ་འདིའི་དཔར་གཞིའི་བདག་དབང་འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་དུའེ་མཛོད་ཁང་ལ་ཡོད་པས་ཚོག་མཆན་

མེད་པར་གང་བྱང་དཔར་སྐྲུན་བྱ་མི་ཚོག

Copyright ©GomangLibrary 2018

- 1 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

དཀར་ཆག

༄༅། །བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་ས་བཅད་བཞུགས་སོ། །��1 ༄༅། །བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་ས་བཅད་བཞུགས་སོ། །������������������������������ 49 ༄༅། །ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་དཀའ་གནད་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིད་ཀྱི་ངལ་གསོ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །���146 ༄༅། །ཤེས་རབ་སྙིང་པོའ་འགྲེལ་བ་བཞུགས་སོི ། །�� 411

- 1 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

༄༅། །བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་ས་བཅད་བཞུགས་སོ། །

དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད། །
བླང་དོར་ཇི་བཞིན་འདོམས་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཛོད། །
ཐེག་གསུམ་དགེ་འདུན་འདུས་པའི་གཙུག་གི་རྒྱན། །
དྲིན་ཅན་བཤེས་གཉེན་རྣམས་ལ་གུས་པས་འདུད་། །
ཅེས་ཡུལ་དམ་པ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ནས། གང་གླེང་བར་བྱ་བ་ནི། བསྟན་བཅོས་
ཆེན་པོ་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་ཚིག་དོན་མ་ལུས་པ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་འཆད་པ་ལ། མཚན་གྱི་དོན། འགྱུར་གྱི་ཕྱག །གཞུང་གི་དོན། མཇུག་གི་དོན་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། རྒྱ་གར་སྐད་དུ། མ་བྱ’རྡ་མ་ཀ་ཨ་བ་ཏཱ་ར་ནཱ་མ། བོད་སྐད་དུ། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བ། ཞེས་བྱུང་། གཉིས་པ་ནི། འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུ་གྱུར་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་བྱུང་།
གསུམ་པ། གཞུང་གི་དོན་བཤད་པ་ལ། ཉན་རང་གཉིས་ཐུབ་དབང་ལས་སྐྱེས་ཚུལ་
བསྟན་པའི་ཚིག་རྐང་གཅིག་ནི། ཉན་ཐོས་སངས་རྒྱས་འབྲིང་རྣམས་ཐུབ་དབང་སྐྱེས།། ཞེས་བྱུང་ཞིང་། འགྱུར་འགའ་ཞིག་ཏུ། ཉན་ཐོས་དེ་ཉིད་རྟོགས་འབྲིང་ཐུབ་དབང་སྐྱེས།། ཞེས་བྱུང་བ་དག་གོ །སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ལས་འཁྲུངས་ཚུལ་བསྟན་པའི་ཚིག་རྐང་གཅིག་ནི། སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་འཁྲུངས་ཤིང་། །ཞེས་བྱུང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་འདིར་བསྟན་ཆོས་གསུམ་བསྟན་པའི་ཚིག་རྐང་གཉིས་ནི། སྙིང་རྗེའི་སེམས་དང་གཉིས་སུ་མེད་བློ་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ། །ཞེས་བྱུང་། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱུ་གཞན་གཉིས་ཀྱི་ཡང་རྩ་བར་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་ནི། གང་ཕྱིར་བརྩེ་ཉིད་རྒྱལ་བའི་ལོ་ཏོག་ཕུན་ཚོགས་འདིའི། །ས་བོན་དང་ནི་སྤེལ་ལ་ཆུ་འདྲ་ཡུན་རིང་

- 2 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

དུ། །ལོངས་སྤྱོད་གནས་ལ་སྨིན་པ་ལྟ་བུར་འདོད་གྱུར་པ། །དེ་ཕྱིར་བདག་གིས་ཐོག་མར་སྙིང་རྗེར་བསྟོད་པར་བགྱི། །ཞེས་བྱུང་། སེམས་ཅན་ཙམ་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བའི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་ནི། དང་པོར་ང་ཞེས་བདག་ལ་ཞེན་གྱུར་ཅིང་། །དག་གིས་འདི་ཞེས་དངོས་ལ་ཆགས་བསྐྱེད་པ། །ཟོ་ཆུན་འཕྱན་ལྟར་རང་དབང་མེད་པ་ཡི། །འགྲོ་ལ་སྙིང་རྗེ་གྱུར་གང་དེ་ལ་འདུད། །ཅེས་བྱུང་། ཆོས་དང་དམིགས་མེད་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་གཉིས་བསྟན་པའི་ཚིག་རྐང་གཉིས་ནི། འགྲོ་བ་གཡོ་བའི་ཆུ་ཡི་ནང་གི་ཟླ་བ་ལྟར། །གཡོ་དང་རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པར་མཐོང་བ་ཡི། །ཞེས་བྱུང་། བྱང་སེམས་ས་དང་པོའ་ཡོན་ཏན་མདོར་བསྟན་པའི་ ིཤླཽ་ཀ་གཅིག་ནི། རྒྱལ་བའི་སྲས་པོ་འདི་ཡི་སེམས་གང་འགྲོ་བ་རྣམས། །རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱ་ཕྱིར་སྙིང་རྗེས་དབང་གྱུར་ཅིང་། །ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའ་སྨོན་པས་རབ་བསྔོས་དགའི་བ་ལ། །རབ་ཏུ་གནས་པ་དེ་ནི་དང་པོ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་བྱུང་། ས་དང་པོའ་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་ ིལ། རང་རྒྱུད་མཛེས་པར་བྱེད་པ་དོན་ལྡན་གྱི་མཚན་འཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པའི་ཚིག་རྐང་གཉིས་ནི། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་དེ་ནི་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་ཡིས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱའི་སྒྲ་ཉིད་ཀྱིས་བསྙད་དོ། །ཞེས་བྱུང་། ས་དང་པོར་རང་རྒྱུད་མཛེས་པར་བྱེད་པ་རིགས་སུ་སྐྱེ་བ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བཞི་ཡོད་པ་རྣམས་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་ནི། འདི་ནི་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་སུའང་སྐྱེས་པ་སྟེ། །འདི་ནི་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་ཡིན། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི་དགའ་བ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་འཆང་ཞིང་། །འཇིག་རྟེན་ཁམས་བརྒྱ་ཀུན་ནས་གཡོ་བར་ནུས་པར་གྱུར་པའང་ཡིན། །ཞེས་བྱུང་། ས་དང་པོར་རང་རྒྱུད་མཛེས་པར་བྱེད་པ་ས་གོང་མ་གནོན་པ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གསུམ་ཡོད་པ་རྣམས་བསྟན་པའི་ཚིག་རྐང་གསུམ་ནི། ས་ནས་སར་གནོན་བྱེད་ཅིང་གོང་མར་རབ་ཏུ་འགྲོ་བར་འགྱུར། །དེ་ཚེ་འདི་ཡི་ངན་འགྲོའ་ལམ་རྣམས་མཐའི་དག་འགག་པར་འགྱུར། །དེ་ཚེ་འདི་ཡི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའ་ས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཟད། །ཅེས་བྱུང་། ས་དང་པོའི་རང་རྒྱུད་མཛེས་པར་བྱེད་ ིཔའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་དཔེའི་སྒོ་ནས་མདོར་བསྟན་པའི་ཚིག་རྐང་གཅིག་ནི། འདི་ནི་འཕགས་པ་བརྒྱད་པ་ཇི་ལྟ་དེ་ལྟར་ཉེ་བར་བསྟན། །ཞེས་བྱུང་། ས་དང་པོར་ཉན་རང་གཉིས་རིགས་ཀྱི་

- 3 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

སྟོབས་ཀྱིས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པའི་ཚིག་རྐང་གསུམ་ནི། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ལྟ་དང་པོ་ལ་གནས་ཀྱང་། །ཐུབ་དབང་གསུང་སྐྱེས་དང་བཅས་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི། །བསོད་ནམས་དག་གི་དབང་གིས་ཕམ་བྱས་རྣམ་པར་འཕེལ། །ཞེས་བྱུང་། བྱང་སེམས་ས་བདུན་པ་ནས་ཉན་རང་གཉིས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བློའ་སྒོ་ནས་ ིཟིལ་གྱིས་གནོན་པར་བསྟན་པའི་ཚིག་རྐང་གཅིག་ནི། རིང་དུ་སོང་བར་བློ་ཡང་ལྷག་པར་འགྱུར། ཞེས་བྱུང་། ཉན་རང་ལ་ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་འཇུག་པ་རང་འགྲེལ་དང་སྤྱོད་འཇུག་སོགས་ལས་བཤད་པ་ས་བཅུ་པའི་མདོའ་ཁུངས་དང་བཅས་ཤེས་ ིཔར་བྱའོ། །འདིར་མང་དོགས་ནས་མ་བྲིས་སོ། །བྱང་སེམས་ས་དང་པོ་པས་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པར་ཐོབ་པ་དེའི་རྟགས་དང་བཅས་པ་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་ནི། དེ་ཚེ་དེ་ལ་རྫོགས་སངས་བྱང་ཆུབ་རྒྱུ།། དང་པོ་སྦྱིན་པ་ཉིད་ནི་ལྷག་པར་འགྱུར། །རང་ཤ་སྟེར་ལའང་གུས་པར་བྱས་པ་ཡིས། །སྣང་དུ་མི་རུང་དཔོག་པའི་རྒྱུར་ཡང་འགྱུར། །ཞེས་བྱུང་། སྦྱིན་པས་བདེ་བ་འཐོབ་པར་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཉིས་ནི། སྐྱེ་བོ་འདི་ཀུན་བདེ་བ་མངོན་འདོད་ཅིང་། །མི་རྣམས་བདེ་བའང་ལོངས་སྤྱོད་མེད་མིན་ལ། །ལོངས་སྤྱོད་ཀྱང་ནི་སྦྱིན་ལས་འབྱུང་མཁྱེན་ནས། །ཐུབ་པས་དང་པོར་སྦྱིན་པའི་གཏམ་མཛད་དོ། །སྙིང་རྗེ་དམན་ཞིང་ཤིན་ཏུ་རྩུབ་སེམས་ཅན། །རང་དོན་ལྷུར་ལེན་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་གང་། །དེ་དག་གི་ཡང་འདོད་པའི་ལོངས་སྤྱོད་རྣམས། །སྡུག་བསྔལ་ཉེར་ཞིའི་རྒྱུར་གྱུར་སྦྱིན་ལས་འབྱུང་། །ཞེས་བྱུང་། སྦྱིན་པས་མྱང་འདས་ཀྱི་བདེ་བ་འཐོབ་པར་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་ནི། འདི་ཡང་སྦྱིན་པའི་སྐབས་ཀྱི་ནམ་ཞིག་ཚེ།། འཕགས་པའི་སྐྱེ་བོ་དང་འཕྲད་མྱུར་དུ་འཐོབ། །དེ་ནས་སྲིད་རྒྱུན་ཡང་དག་བཅད་བྱས་ཏེ། །དེ་ཡི་རྒྱུ་ཅན་ཞི་བར་འགྲོ་བར་འགྱུར། །ཞེས་བྱུང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱིན་པའི་ཕན་ཡོན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བསྟན་པའི་ཚིག་རྐང་གཉིས་ནི། འགྲོ་ལ་ཕན་པར་དམ་བཅས་ཡིད་ཅན་རྣམས། །སྦྱིན་པས་རིང་པོར་མི་ཐོགས་དགའ་བ་འཐོབ། །ཅེས་བྱུང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་མིན་གཉིས་ཀར་སྦྱིན་པའི་གཏམ་གཙོ་བོར་བསྟན་པའི་ཚིག་རྐང་གཉིས་ནི། གང་ཕྱིར་བརྩེ་བདག་བརྩེ་བདག་མ་ཡིན་པ། །དེ་ཕྱིར་སྦྱིན་པའི་གཏམ་ཉིད་གཙོ་བོ་ཡིན། །ཞེས་

- 4 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

བྱུང་། བྱང་སེམས་ཀྱིས་སྦྱིན་པའི་ཚེ་དགའ་བ་ཅི་འདྲ་འཐོབ་པ་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་ནི། ཇི་ལྟར་བྱིན་ཅིག་ཅེས་སྒྲ་ཐོས་བསམ་ལས། །རྒྱལ་སྲས་བདེ་འབྱུང་དེ་ལྟར་ཐུབ་རྣམས་ལ། །ཞི་བར་ཞུགས་པས་བདེ་བ་བྱེད་མིན་ན། །ཐམས་ཅད་བཏང་བས་ལྟ་ཞིག་སྨོས་ཅི་དགོས། །ཞེས་བྱུང་། རྒྱལ་སྲས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ས་ཐོབ་པ་རྣམས་ལུས་སྦྱིན་པ་ལ་སྡུག་བསྔལ་མེད་པ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་མ་ཐོབ་པ་རྣམས་ལུས་སྦྱིན་པ་ལ་སྡུག་བསྔལ་ཡོད་ནའང་མེད་པ་དང་འདྲ་བར་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་ནི། ལུས་བཅད་སྟེར་ཞིང་བདག་གི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས། །གཞན་དག་རྣམས་ཀྱི་དམྱལ་བ་ལ་སོགས་པའི། །སྡུག་བསྔལ་རང་རིག་ཉིད་དུ་མཐོང་ནས་དེ། །དེ་བཅད་བྱ་ཕྱིར་མྱུར་དུ་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ། །ཞེས་བྱུང་། ལོ་གད་ནག་ཚོའི་འགྱུར་ལས། ལུས་ནི་བཅད་ནས་བྱིན་པའི་སྡུག་བསྔལ་དེས། །དམྱལ་བ་ལ་སོགས་སྡུག་བསྔལ་གཞན་དག་ལ། །བལྟས་ནས་རང་གི་ཉམས་སུ་མྱོང་དེ་ལས། །གཅོད་པའི་དོན་དུ་དེ་ནི་བརྩོན་པར་བྱེད། །ཅེས་བྱུང་ཡང་གནད་གཅིག་གོ །སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་ནི། སྦྱིན་པ་སྦྱིན་བྱ་ལེན་པོ་གཏོང་པས་སྟོང་། །འཇིག་རྟེན་འདས་པའི་ཕ་རོལ་ཕྱིན་ཅེས་བྱ། །གསུམ་པོ་དག་ལ་ཆགས་སྐྱེས་གྱུར་པས་དེ། །འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་ཕ་རོལ་ཕྱིན་ཅེས་བསྟན། །ཅེས་བྱུང་། སའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་མཇུག་བསྡུ་བའི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་ནི། དེ་ལྟར་རྒྱལ་བའི་སྲས་ཀྱི་ཡིད་ལ་རབ་གནས་ཤིང་། །དམ་པའི་རྟེན་ལ་འོད་ཆགས་མཛེས་པ་རྙེད་གྱུར་པའི། །དགའ་བ་འདི་ནི་ནོར་བུ་ཆུ་ཤེལ་ཇི་བཞིན་དུ། །མུན་པ་སྟུག་པོ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་བསལ་ནས་རྒྱལ། །ཞེས་བྱུང་། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་པོའོ། །འདི་ལ་ཤླཽ་ཀ་བཅུ་བདུན་ཡོད་པ་རྣམས་རྫོགས་སོ།། །།
ས་གཉིས་པ་དྲི་མ་མེད་པ་བཤད་པ་ལ། ས་འདིར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་
རྣམ་པར་དག་པར་བསྟན་པའི་ཚིག་རྐང་གཉིས་ནི། དེ་ཚུལ་ཕུན་ཚོགས་ཡོན་ཏན་དག་ལྡན་ཕྱིར། །རྨི་ལམ་དུ་ཡང་འཆལ་ཁྲིམས་དྲི་མ་སྤངས། །ཞེས་བྱུང་། ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་དག་པར་བསྟན་པའི་ཚིག་རྐང་གཉིས་ནི། ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱི་རྒྱུ་བ་དག་གྱུར་པས། །དམ་པའི་ལས་ལམ་བཅུ་ཆར་གསོག་པར་བྱེད། །ཅེས་བྱུང་།

- 5 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

ས་གཉིས་པ་ནས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པར་ཐོབ་པ་དཔེ་དང་བཅས་པ་བསྟན་པའི་སྐྱསྤྲ༩་ཀ་གཅིག་ནི། དགེ་བའི་ལམ་འདི་ལྟ་ཞིག་བཅུ་ཆར་ཡང་། །དེ་ལ་ཀླགས་ཏེ་ཤིན་ཏུ་དག་པར་འགྱུར། །སྟོན་ཀའི་ཟླ་ལྟར་རྟག་ཏུ་རྣམ་དག་དེ། །ཞི་འོད་ཆགས་པ་དེ་དག་གིས་རྣམ་མཛེས། །ཞེས་བྱུང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལ་རྒྱུ་གཞན་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་འཁོར་གསུམ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་དགོས་པར་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་ནི། གལ་ཏེ་དེ་ནི་ཁྲིམས་དག་རང་བཞིན་ལྟ། །དེ་ཕྱིར་དེ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་མི་འགྱུར།། དེ་ཕྱིར་དེ་ནི་རྟག་ཏུ་གསུམ་ཆར་ལའང་། །གཉིས་བློའ་རྒྱུ་བ་ཡང་དག་བྲལ་བར་འགྱུར།། ཞེས་བྱུང་། འདི་ནི་དཀོན་ ིམཆོག་བརྩེགས་པའི་མདོའ་དགོངས་པའོ། །སྦྱིན་པའི་འབྲས་བུ་བདེ་འགྲོའི་རྟེན་ལ་ལོངས་ ིསྤྱོད་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྲུང་བ་ལ་རག་ལས་པར་བསྟན་པའི་ཚིག་རྐང་གཉིས་ནི། སྦྱིན་པས་ལོངས་སྤྱོད་དག་ནི་འགྲོ་ངན་ནའང་། །སྐྱེ་བོ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྐང་པ་ཉམས་ལས་འབྱུང་། །ཞེས་བྱུང་། སྦྱིན་འབྲས་ལ་སྐྱེ་བ་བརྒྱུད་མར་སྤྱོད་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་རག་ལས་པར་བསྟན་པའི་ཚིག་རྐང་གཉིས་ནི། སྐྱེད་བཅས་དངོས་འདུ་ཡོངས་སུ་ཟད་པས་ན། །ཕྱི་ཆད་དེ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་འབྱུང་མི་འགྱུར། །ཞེས་བྱུང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བྲལ་ན་ངན་འགྲོ་ལས་ཐར་པ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བར་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་ནི། གང་ཚེ་རང་དབང་འཇུག་ཅིང་མཐུན་གནས་པ། །གལ་ཏེ་འདི་བདག་འཛིན་པར་མི་བྱེད་ན། །གཡང་སར་ལྷུང་བས་གཞན་དབང་འཇུག་འགྱུར་བ། །དེ་ལས་ཕྱི་ནས་གང་གིས་སློང་བར་འགྱུར།། ཞེས་བྱུང་། སྦྱིན་པའི་གཏམ་གྱི་རྗེས་སུ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་གཏམ་མཛད་པའི་རྒྱུ་མཚན་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་ནི། དེ་ཕྱིར་རྒྱལ་བས་སྦྱིན་པའི་གཏམ་མཛད་ནས། །ཚུལ་ཁྲིམས་རྗེས་འགྲོའ་གཏམ་ཉིད་མཛད་པ་ཡིན། །ཡོན་ཏན་ཚུལ་ཁྲིམས་ ིཞིང་དུ་རྣམ་འཕེལ་ན། །འབྲས་བུ་ཉེར་སྤྱོད་ཆད་པ་མེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་བྱུང་། མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་གཉིས་ཀའི་རྒྱུར་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྔགས་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་ནི། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་དང་གསུང་སྐྱེས་དང་། །རང་བྱང་ཆུབ་ལ་བདག་ཉིད་ངེས་རྣམས་དང་། །རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱི་ངེས་པར་ལེགས་པ་དང་། །མངོན་མཐོའ་རྒྱུ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་གཞན་མེད། །ཅེས་ ིབྱུང་། དེ་དག་ལྔ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྔགས་པའོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པའི་བདག་

- 6 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམས་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གནས་པར་མི་འདོད་པ་དཔེ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་ནི། ཇི་ལྟར་རྒྱ་མཚོ་རོ་དང་ལྷན་ཅིག་དང་། །བཀྲ་ཤིས་སྣ་ནག་མ་དང་ལྷན་ཅིག་བཞིན། །དེ་ལྟར་ཚུལ་ཁྲིམས་དབང་བྱས་བདག་ཉིད་ཆེ། །དེ་འཆལ་བ་དང་ལྷན་ཅིག་གནས་མི་འདོད། །ཅེས་བྱུང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་དབྱེ་བ་འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་ཚུལ་དང་བཅས་པ་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་ནི། གང་གིས་གང་ཞིག་གང་ལ་སྤོང་བྱེད་པ། །གསུམ་དུ་དམིགས་པ་ཡོད་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་དེ། །འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་ཕ་རོལ་ཕྱིན་ཅེས་བཤད། །གསུམ་ལ་ཆགས་པས་སྟོང་དེ་འཇིག་རྟེན་འདས། །ཞེས་བྱུང་། སའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་མཇུག་བསྡུ་བ་དཔེ་དང་བཅས་པ་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་ནི། རྒྱལ་སྲས་ཟླ་བ་ལས་བྱུང་སྲིད་མིན་སྲིད་པ་ཡི།། དཔལ་གྱུར་དྲི་མ་དང་བྲལ་དྲི་མ་མེད་འདི་ཡང་། །སྟོན་ཀའི་དུས་ཀྱི་ཟླ་བའི་འོད་ནི་ཇི་བཞིན་དུ། །འགྲོ་བའི་ཡིད་ཀྱི་གདུང་བ་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན། །ཞེས་བྱུང་། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས་སེམས་བསྐྱེད་པ་གཉིས་པའོ། །འདི་ལ་ཤླཽ་ཀ་བཅུ་ཡོད་པ་རྣམས་རྫོགས་སོ།། །།
ས་གསུམ་པ་འོད་བྱེད་པ་བཤད་པ་ལ། ཁྱད་པར་གྱི་གཞི་སའི་ངེས་ཚིག་དཔེ་དང་
བཅས་པ་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་ནི། ཤེས་བྱའི་བུད་ཤིང་མ་ལུས་སྲེག་པའི་མེའི། །འོད་འབྱུང་ཕྱིར་ན་ས་ནི་གསུམ་པ་འདི། འོད་བྱེད་པ་སྟེ་བདེ་བཤེགས་སྲས་པོ་ལ། །དེ་ཚེ་ཉི་ལྟར་ཟངས་འདྲའི་སྣང་བ་འབྱུང་། །ཞེས་བྱུང་། ས་གསུམ་པ་ནས་བཟོད་པའི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པར་ཐོབ་ཅིང་། བཟོད་པའི་འཁོར་གསུམ་གཟུགས་བརྙན་ལྟ་བུར་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བར་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཉིས་ནི། གལ་ཏེ་གནས་མིན་འཁྲུགས་པ་འགའ་ཡིས་དེའི། །ལུས་ལས་ཤ་ནི་རུས་བཅས་ཡུན་རིང་དུ། །སྲང་རེ་རེ་ནས་བཅད་པར་གྱུར་ཀྱང་དེའི། །བཟོད་པ་གཅོད་པར་བྱེད་ལ་ལྷག་པར་སྐྱེ། །བདག་མེད་མཐོང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ།། གང་ཞིག་གང་གིས་གང་ཚེ་ཇི་ལྟར་གཅོད། །གང་ཕྱིར་ཆོས་ཀུན་དེ་ཡིས་གཟུགས་བརྙན་ལྟར། །མཐོང་བ་དེས་ཀྱང་དེ་ཡིས་བཟོད་པར་འགྱུར། །ཞེས་བྱུང་། དགོས་པ་མེད་ཅིང་ཉེས་དམིགས་ཆེ་བས་ཁོང་ཁྲོ་བར་མི་རིགས་ཞེས་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་ནི། གནོད་པ་བྱས་པས་གལ་དེ་དེར་བཀོན་ན། །དེ་ལ་

- 7 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

བཀོན་པས་བྱས་ཟིན་ལྡོག་གམ་ཅི། །དེ་ཕྱིར་དེར་བཀོན་ངེས་པར་འདིར་དོན་མེད། །འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ཡང་ནི་འགལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་བྱུང་། ཕྱིས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་མི་འདོད་པ་དང་གནོད་ལན་བྱེད་པ་གཉིས་འགལ་བར་དངོས་སུ་བསྟན་ཅིང་དེའི་དཔེ་ཤགས་ལ་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་ནི། སྔོན་བྱས་པ་ཡི་མི་དགེའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་གང་། །ཟད་པར་བྱེད་པར་བརྗོད་པར་འདོད་པ་དེ་ཉིད་ཀོ །གཞན་ལ་གནོད་པ་དང་ནི་ཁྲོ་བས་སྡུག་བསྔལ་ཕྱིར། །ས་བོན་ཉིད་དུ་ཇི་ལྟ་བུར་ན་འཁྲིད་པར་བྱེད།། ཅེས་བྱུང་། སྔར་ཡུན་རིང་བསགས་པའི་དགེ་བ་འཇོམས་པས་ཁོང་ཁྲོ་མི་རིགས་པར་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་ནི། གང་ཕྱིར་རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ལ་ཁྲོས་པ་ཡིས། །སྦྱིན་དང་ཁྲིམས་བྱུང་དགེ་བ་བསྐལ་པ་བརྒྱར། །བསགས་པ་སྐད་ཅིག་གིས་འཇོམས་དེ་ཡི་ཕྱིར། །མི་བཟོད་ལས་གཞན་སྡིག་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་བྱུང་། མི་བཟོད་པའི་སྐྱོན་མང་པོ་བསམས་ནས་ཁོང་ཁྲོ་དགག་དགོས་པར་བསྟན་པའི་ཚིག་རྐང་གསུམ་ནི། མི་སྡུག་གཟུགས་སུ་བྱེད་ཅིང་དམ་པ་མིན་པར་བཀྲི། །ཚུལ་དང་ཚུལ་མིན་ཤེས་པའི་རྣམ་དཔྱོད་འཕྲོག་བྱེད་ཅིང་། །མི་བཟོད་པ་ཡི་མྱུར་དུ་ངན་འགྲོར་སྐྱུར་བར་བྱེད། །ཅེས་བྱུང་། བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྔོས་པའི་དགེ་བ་ཁོང་ཁྲོས་འཇོམས་པ་མེད་པར་གསུངས་པ་ནི། འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྔོས་པའི་དགེ་བ་ལ་བྱེད་ན་གཞུང་གི་ཚིག་ཟིན་རྣམས་མཐུན་ནོ། །བཟོད་པའི་ཡོན་ཏན་བསམ་དགོས་པར་བསྟན་པའི་ཚིག་རྐང་ལྔ་ནི། བཟོད་པས་བཤད་ཟིན་དང་འགལ་ཡོན་ཏན་རྣམས་བྱེད་དོ། །བཟོད་པས་མཛེས་ཤིང་སྐྱེ་བོ་དམ་པ་ལ། །ཕངས་དང་ལུགས་དང་ལུགས་མིན་ཤེས་པ་ལ། །མཁས་པར་འགྱུར་ཞིང་དེ་ཡི་འོག་ཏུ་ནི། །ལྷ་མིའི་སྐྱེ་དང་སྡིག་པ་ཟད་པར་འགྱུར། །ཞེས་བྱུང་། དེ་དག་ནི་བཟོད་པ་གོམས་པ་དང་བསྒོམས་པའི་ཕན་ཡོན་ནོ། །བཟོད་པ་བསྟེན་པར་གདམས་པའི་དོན་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་ནི། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དང་ནི་རྒྱལ་སྲས་ཀྱིས། །ཁྲོ་དང་བཟོད་པའི་སྐྱོན་ཡོན་རིག་བྱས་ཏེ། །མི་བཟོད་སྤངས་ནས་འཕགས་པའི་སྐྱེ་བོ་ཡིས། །བསྔགས་པའི་བཟོད་པ་རྟག་ཏུ་མྱུར་བསྟེན་བྱ། །ཞེས་བྱུང་། བཟོད་པའི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་དབྱེ་བ་འཇིག་རྟེན་ལས་མ་འདས་པ་དང་འདས་པ་རྣམས་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་ནི། རྫོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཕྱིར་བསྔོས་

- 8 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

ཀྱང་། །གསུམ་དམིགས་ཡོད་ན་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའོ། །དམིགས་པ་མེད་ན་དེ་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཀྱིས། །འཇིག་རྟེན་འདས་པའི་ཕ་རོལ་ཕྱིན་ཅེས་བསྟན། །ཞེས་བྱུང་། ས་འདིར་འབྱུང་བའི་དགེ་བའི་ཡོན་ཏན་གཞན་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་ནི། །ས་དེར་རྒྱལ་སྲས་བསམ་གཏན་མངོན་ཤེས་དང་། །འདོད་ཆགས་ཞེ་སྡང་ཡོངས་སུ་ཟད་པར་འགྱུར། །དེས་ཀྱང་རྟག་ཏུ་འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་ནི། །འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་འཇོམས་པར་ནུས་པར་འགྱུར། །ཞེས་བྱུང་། ཕར་ཕྱིན་དང་པོ་གསུམ་གྱི་རྟེན་གྱི་ཁྱད་པར་དང་། ཚོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། འབྲས་བུ་གང་འགྲུབ་པའི་རྣམ་བཞག་རྣམས་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་ནི། སྦྱིན་སོགས་ཆོས་གསུམ་དེ་དག་ཕལ་མོ་ཆེ། །བདེ་བར་གཤེགས་པས་ཁྱིམ་པ་རྣམས་ལ་བསྔགས། །བསོད་ནམས་ཞེས་བྱའི་ཚོགས་ཀྱང་དེ་དག་ཉིད། །སངས་རྒྱས་གཟུགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་སྐུ་ཡི་རྒྱུ། །ཞེས་བྱུང་། སའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་མཇུག་བསྡུ་བའི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་ནི། །རྒྱལ་བའི་སྲས་པོ་ཉི་མ་ལ་གནས་འོད་བྱེད་འདི། །རང་གཏོགས་མུན་རྣམས་དང་པོ་ཡང་དག་བསལ་བྱས་ནས། །འགྲོ་བའི་མུན་པ་རྣམ་པར་འཇོམས་པར་མངོན་པར་འདོད། །ས་འདིར་ཤིན་ཏུ་རྣོ་བར་གྱུར་ཀྱང་ཁྲོ་མི་འགྱུར། །ཞེས་བྱུང་། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས་སེམས་བསྐྱེད་པ་གསུམ་པའོ། །འདི་ལ་ཤླཽ་ཀ་བཅུ་གསུམ་ཡོད་པ་རྣམས་རྫོགས་སོ།། །།
ས་བཞི་པ་འོད་འཕྲོ་བ་བཤད་པ་ལ། ས་འདིར་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པར་
བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་ནི། ཡོན་ཏན་མ་ལུས་བརྩོན་འགྲུས་རྗེས་འགྲོ་ཞིང་། །བསོད་ནམས་བློ་གྲོས་ཚོགས་ནི་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ། །བརྩོན་འགྲུས་གང་དུ་འབར་བར་གྱུར་པ་ཡི། །ས་དེ་བཞི་པ་འོད་ནི་འཕྲོ་བའོ། །ཞེས་བྱུང་། ས་འདིའི་ངེས་ཚིག་བསྟན་པའི་ཚིག་རྐང་གསུམ་ནི། དེར་ནི་བདེར་གཤེགས་སྲས་ལ་རྫོགས་པ་ཡི། །བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་ལྷག་བསྒོམས་པ་ལས་སྐྱེས་པའི། །སྣང་བ་ཟངས་ཀྱི་འོད་པས་ལྷག་འབྱུང་ཞིང་། །ཞེས་བྱུང་། ས་འདིའི་སྤངས་པའི་ཁྱད་པར་བསྟན་པའི་ཚིག་རྐང་གཅིག་ནི། རང་དུ་ལྟ་བ་དང་འབྲེལ་ཡོངས་སུ་ཟད། །ཅེས་བྱུང་། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས་སེམས་བསྐྱེད་པ་བཞི་པའོ། །འདི་ལ་ཤླཽ་ཀ་གཉིས་ཡོད་པ་རྫོགས་སོ། །
ས་ལྔ་པ་སྦྱང་དཀའ་བ་བཤད་པ་ལ། ས་འདིའི་ངེས་ཚིག་བསྟན་པའི་ཚིག་རྐང་

- 9 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

གཉིས་ནི། བདག་ཉིད་ཆེ་དེ་བདུད་རྣམས་ཀུན་གྱིས་ཀྱང་། །སྦྱང་དཀའི་ས་ལ་ཕམ་པར་ནུས་མ་ཡིན། །ཞེས་བྱུང་། ས་འདིར་བསམ་གཏན་གྱི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པར་ཐོབ་ཅིང་བདེན་པ་ལ་མཁས་པར་བསྟན་པའི་ཚིག་རྐང་གཉིས་ནི། བསམ་གཏན་ལྷག་ཅིང་བློ་བཟང་བདེན་རང་བཞིན། །ཞིབ་མོ་རྟོགས་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པ་འཐོབ། །ཅེས་བྱུང་། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལྔ་པའོ། །འདི་ལ་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་ཡོད་པ་རྫོགས་སོ། །
ས་དྲུག་པ་མངོན་གྱུར་པ་བཤད་པ་ལ། སའི་ངེས་ཚིག་བསྟན་པའི་ཚིག་རྐང་
གཉིས་ནི། མངོན་དུ་ཕྱོགས་པར་མཉམ་བཞག་སེམས་གནས་ཏེ། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལ་མངོན་ཕྱོགས་ཤིང་། །ཞེས་བྱུང་། ས་འདི་ནསཤེས་རབ་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པར་ཐོབ་ཅིང་། འགོག་སྙོམས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའང་འདི་ནས་ཐོབ་པར་བསྟན་པའི་ཚིག་རྐང་གཉིས་ནི། འདི་བརྟེན་འབྱུང་བའི་དེ་ཉིད་མཐོང་བ་དེས། །ཤེས་རབ་གནས་པས་འགོག་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་བྱུང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་བསྔགས་པ་དཔེ་དང་བཅས་པ་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་ནི། ཇི་ལྟར་ལོང་བའི་ཚོགས་ཀུན་བདེ་བླག་ཏུ། །མིག་ལྡན་སྐྱེས་བུ་གཅིག་གིས་འདོད་པ་ཡི། །ཡུལ་དུ་འཁྲིད་པ་དེ་བཞིན་འདིར་ཡང་བློས། །མིག་ཉམས་ཡོན་ཏན་བླངས་ཏེ་རྒྱལ་ཉིད་འགྲོ། །ཞེས་བྱུང་། ཟབ་མོ་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་བཤད་པར་དམ་བཅའ་བའི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་ནི། ཇི་ལྟར་དེ་ཡི་ཆེས་ཟབ་ཆོས་རྟོགས་པ། །ལུང་དང་གཞན་ཡང་རིགས་པས་ཡིན་པས་ན། །དེ་ལྟར་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་གཞུང་ལུགས་ལས། །ཇི་ལྟར་གནས་པའི་ལུགས་བཞིན་བརྗོད་པར་བྱ། །ཞེས་བྱུང་། ལུང་ནི་ཡུམ་གྱི་མདོ་དང་ས་བཅུ་པའི་མདོ་རྣམས་སོ། །ཟབ་མོའ་ིདོན་བཤད་པའི་སྣོད་ངོས་བཟུང་བའི་ཚིག་རྐང་བདུན་ནི། སོ་སོ་སྐྱེ་བོའ་དུས་ནའང་སྟོང་པ་ ིཉིད་ཐོས་ནས། །ནང་དུ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཡང་དང་ཡང་དུ་འབྱུང་།། རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལས་བྱུང་མཆི་མས་མིག་བརླན་ཞིང་། །ལུས་ཀྱི་བ་སྤུ་ལྡང་བར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ལ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བློ་ཡི་ས་བོན་ཡོད། །དེ་ཉིད་ཉེ་བར་བསྟན་པའི་སྣོད་ནི་དེ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ལ་དམ་པའི་དོན་གྱི་བདེན་པ་བསྟན་པར་བྱ། །ཞེས་བྱུང་། དེ་ལ་བཤད་ན་ཡོན་ཏན་འབྱུང་ཚུལ་བསྟན་པའི་ཚིག་རྐང་དྲུག་ནི། དེ་ལ་དེ་ཡི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་། །རྟག་ཏུ་ཚུལ་

- 10 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

ཁྲིམས་ཡང་དག་བླངས་ནས་གནས་པར་འགྱུར། །སྦྱིན་པ་གཏོང་བར་འགྱུར་ཞིང་སྙིང་རྗེ་བསྟེན་པར་བྱེད། །བཟོད་པ་སྒོམ་བྱེད་དེ་ཡི་དགེ་བའང་བྱང་ཆུབ་ཏུ། །འགྲོ་བ་དགྲོལ་བར་བྱ་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བྱེད་ཅིང་། །རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་གུས་པར་བྱེད། །ཅེས་བྱུང་། སྣོད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་རྣམས་ལ་དོན་དེ་ཉིད་ཉན་པར་བསྐུལ་བའི་ཚིག་རྐང་གསུམ་ནི། ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེའི་ཚུལ་ལ་མཁས་པའི་སྐྱེ་བོས་ནི། །རིམ་གྱིས་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་ས་ནི་འཐོབ་འགྱུར་བས། །དེ་ནི་དོན་དུ་གཉེར་བས་ལམ་འདི་མཉན་པར་གྱིས། །ཞེས་བྱུང་། རྟེན་འབྱུང་གི་དེ་ཉིད་ཇི་ལྟར་བཤད་པའི་ཚུལ་ལ། ལུང་རིགས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ས་བཅུ་པའི་མདོ་དང་། འདིའི་འགྲེལ་པ་དང་། རིག་པ་དྲུག་ཅུ་པ་དང་། མདོ་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་དང་། མདོ་སྡུད་པ་དང་། སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ་དང་། དབུ་མ་རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་དང་། དབུ་མ་བཞི་བརྒྱ་པ་སོགས་སོ། །
གཉིས་པ། རང་བཞིན་གྱི་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་དམ་བཅའ་བསྟན་པའི་ཚིག་རྐང་གཉིས་ནི།
དེ་ཉིད་དེ་ལས་འབྱུང་མིན་གཞན་དག་ལས་ལྟ་ག་ལ་ཞིག །གཉིས་ཀ་ལས་ཀྱང་མ་ཡིན་རྒྱུ་མེད་པར་ནི་ག་ལ་ཡོད། །ཅེས་བྱུང་། རྩ་ཤེས་ལས། བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་ནི། དེའི་འཇུག་བྱའི་དབུ་མ་ཡིན་ནོ། །རང་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་ན་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་བསྟན་པའི་ཚིག་རྐང་གཅིག་ནི། དེ་ནི་དེ་ལས་འབྱུང་ན་ཡོན་ཏན་འགའ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་བྱུང་། རང་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་ན་རིགས་པ་དང་འགལ་བར་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་ནི། སྐྱེས་པར་གྱུར་པ་སླར་ཡང་སྐྱེ་བར་རིགས་པའང་མ་ཡིན་ཉིད། །སྐྱེས་ཟིན་སླར་ཡང་སྐྱེ་བར་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ན་ནི། །མྱུ་གུ་ལ་སོགས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་འདིར་རྙེད་མི་འགྱུར་ཞིང་། །ས་བོན་སྲིད་མཐར་ཐུག་པར་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །ཞེས་བྱུང་། དེ་དག་གི་ཉེས་སྤོང་གི་ལན་དགག་པའི་ཚིག་རྐང་གཅིག་ནི། ཇི་ལྟར་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་རྣམ་པར་འཇིག་པར་བྱེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་བྱུང་། གལ་ཏེ་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་ངོ་བོ་གཅིག་ན་ས་བོན་དང་། མྱུ་གུ་གཉིས་ལྟ་བུ་དབྱིབས་སོགས་ཐ་དད་མེད་པར་ཐལ་བ་བསྟན་པའི་ཚིག་རྐང་གཉིས་ནི། བྱེད་རྒྱུ་ས་བོན་གྱི་ལས་ཐ་དད་མྱུ་གུའི་

- 11 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

དབྱིབས་དང་ནི། །ཁ་དོག་རོ་ནུས་སྨིན་པའི་ཐ་དད་ཁྱོད་ལ་མེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་བྱུང་། འདིའི་ཉེས་སྤོང་གི་ལན་དགག་པའི་རིགས་པ་བསྟན་པའི་ཚིག་རྐང་གཉིས་ནི། གལ་ཏེ་སྔར་གྱི་བདག་གི་དངོས་པོ་བསལ་ནས་དེ་ལས་གཞན།། ངོ་བོར་འགྱུར་ན་དེ་ཚེ་དེ་ཡི་དེ་ཉིད་ཇི་ལྟར་འགྱུར། །ཞེས་བྱུང་། རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་གནས་སྐབས་གཉིས་ཀྱི་རེ་རེར་གཉིས་ཀ་འཛིན་མི་འཛིན་མཚུངས་པར་ཐལ་བ་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་ནི། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱི་ས་བོན་མྱུ་གུ་འདིར་གཞན་མ་ཡིན་ན། །ས་བོན་བཞིན་དུ་མྱུ་གུ་ཞེས་བྱ་དེ་གཟུང་མེད་པའམ། །ཡང་ན་དེ་དག་གཅིག་པས་ཇི་ལྟར་མྱུ་གུ་འདི་བཞིན་དུ།། དེ་ཡང་གཟུང་དུ་ཡོད་འགྱུར་དེ་ཕྱིར་འདི་ནི་ཁས་མི་བླང་། །ཞེས་བྱུང་། གྲུབ་མཐས་བློ་མ་བསྒྱུར་བའི་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་བདག་སྐྱེ་མེད་པར་བསྟན་པའི་ཚིག་རྐང་གཉིས་ནི། གང་ཕྱིར་རྒྱུ་ཞིག་ན་ཡང་དེ་ཡི་འབྲས་བུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། །དེ་དག་གཅིག་པ་ཡིན་ཞེས་འཇིག་རྟེན་གྱིས་ཀྱང་ཁས་མི་ལེན། །ཞེས་བྱུང་། བདག་སྐྱེ་དེ་ལྟར་བཀག་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བསྡུ་བའི་ཚིག་རྐང་གཉིས་ནི། དེ་ཕྱིར་དངོས་པོ་བདག་ལས་འབྱུང་ཞེས་རབ་ཏུ་བརྟགས་པ་འདི།། དེ་ཉིད་དང་ནི་འཇིག་རྟེན་དུ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱུང་། རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་རིགས་པས་བདག་སྐྱེ་དགག་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་ནི། བདག་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་ན་བསྐྱེད་པར་བྱ་དང་སྐྱེད་བྱེད་དང་། །ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་ཡང་གཅིག་ཉིད་འགྱུར་ཏེ་དེ་དག་ནི། །གཅིག་ཉིད་མ་ཡིན་པས་ན་བདག་ལས་སྐྱེ་བར་ཁས་བླངས་པར། །བྱ་མིན་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པའི་ཉེས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྱུང་། དེ་ཡན་གཞན་སྡེ་འགས་བདག་སྐྱེ་འདོད་པ་དགག་ནས། རང་སྡེ་འགའ་ཞིག་གིས་གཞན་སྐྱེ་འདོད་པ་དགག་པ་ལ། གཞན་ལས་སྐྱེ་ན་ཧ་ཅང་ཐལ་བར་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་ནི །གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་གལ་ཏེ་གཞན་ཞིག་འབྱུང་བར་འགྱུར་ན་ནི། །འོ་ན་མེ་ལྕེ་ལས་ཀྱང་མུན་པ་འཐུག་པོ་འབྱུང་འགྱུར་ཞིང་།། ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ་གང་གི་ཕྱིར། །སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་མ་ལུས་ལ་ཡང་གཞན་ཉིད་མཚུངས། །ཞེས་བྱུང་། གཞན་ལས་སྐྱེས་ཀྱང་ཧ་ཅང་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་ཅེས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ལན་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་ནི། རབ་ཏུ་བྱ་བར་ནུས་པ་དེ་ཕྱིར་འབྲས་བུ་ངེས་བརྗོད་ཅིང་། །གང་ཞིག་དེ་སྐྱེད་ནུས་པ་དེ་ནི་

- 12 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

གཞན་ནའང་རྒྱུ་ཡིན་ལ། །རྒྱུད་གཅིག་གཏོགས་དང་སྐྱེད་པར་བྱེད་ལས་སྐྱེ་བ་དེ་ཡི་ཕྱིར། །ས་ལུའི་མྱུ་གུ་ནས་ལ་སོགས་ལས་དེ་ལྟ་མིན་ཞེ་ན། །ཞེས་བྱུང་། ལན་དེ་དགག་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་ནི། ཇི་ལྟར་ནས་དང་གེ་སར་དང་ནི་ཀེང་ཤ་ཀ་ལ་སོགས།། ས་ལུའི་མྱུ་གུའི་སྐྱེད་པར་བྱེད་པར་འདོད་མིན་ནུས་ལྡན་མིན། །རྒྱུད་གཅིག་ཁོངས་སུ་གཏོགས་མིན་འདྲ་བ་མ་ཡིན་ཉིད་དེ་བཞིན། །ས་ལུའི་ས་བོན་ཡང་ནི་དེ་ཡི་མིན་ཏེ་གཞན་ཉིད་ཕྱིར།། ཞེས་བྱུང་། གཞན་སྐྱེ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ་ལ། རྒྱུ་འབྲས་སྔ་ཕྱི་བ་ལ་གཞན་སྐྱེ་དགག་པ་དངོས་ཀྱི་དོན་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་ནི། མྱུ་གུ་ས་བོན་དང་ནི་དུས་མཉམ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །གཞན་ཉིད་མེད་པར་ས་བོན་གཞན་པ་ཉིད་དུ་ག་ལ་འགྱུར། །དེས་ན་མྱུ་གུ་ས་བོན་ལས་སྐྱེ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་མིན་པས། །གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་ཕྱོགས་འདི་གཏང་བར་བྱོས། །ཞེས་བྱུང་། དེ་ལྟར་བཀག་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཉིས་ནི། ཇི་ལྟར་སྲང་གི་མདའ་གཉིས་མཐོ་བ་དང་ནི་དམའ་བ་དག །དུས་མཉམ་མ་ཡིན་པར་ནི་མིན་པར་མཐོང་བ་དེ་བཞིན་དུ། །བསྐྱེད་པར་བྱ་དང་སྐྱེད་བྱེད་དག་གི་སྐྱེ་འགག་འགྱུར་ཞེ་ན། །གལ་ཏེ་གཅིག་ཚེ་ཡིན་ན་འདིར་དུས་གཅིག་མེད་དེ་ཡོད་མིན། །གལ་ཏེ་སྐྱེ་བཞིན་པ་དེ་སྐྱེ་ལ་ཕྱོགས་པས་ཡོད་མིན་ཞིང་། །འགག་བཞིན་པ་ནི་ཡོད་ཀྱང་འཇིག་ལ་ཕྱོགས་པར་འདོད་གྱུར་པ། །དེ་ཚེ་འདི་ནི་ཇི་ལྟ་བུར་ན་སྲང་དང་མཚུངས་པ་ཡིན། །སྐྱེ་བ་འདི་ནི་བྱེད་པོ་མེད་པར་རིགས་པའི་ངོ་བོའང་མིན། །ཞེས་བྱུང་། རྒྱུ་འབྲས་དུས་མཉམ་པ་ལ་གཞན་སྐྱེ་དགག་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་ནི། གལ་ཏེ་མིག་གི་བློ་ལ་རང་གི་སྐྱེད་བྱེད་དུས་གཅིག་པ། །མིག་ལ་སོགས་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་འདུ་ཤེས་ལ་སོགས་ལས། །གཞན་ཉིད་ཡོད་ན་ཡོད་ལ་འབྱུང་བས་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད། །ཅི་སྟེ་དེ་མེད་ཅེ་ན་འདི་ལ་ཉེས་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ཞེས་བྱུང་། རྒྱུ་འབྲས་ལ་མུ་བཞིར་དཔྱད་ནས་གཞན་སྐྱེ་དགག་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་ནི། སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་བསྐྱེད་བྱ་གཞན་སྐྱེད་པ་དེ་རྒྱུ་ཡིན་ན། །ཡོད་པའམ་འོན་ཏེ་མེད་དང་གཉིས་ཀ་གཉིས་བྲལ་ཞིག་སྐྱེད་གྲང་། །ཡོད་ན་སྐྱེད་བྱེད་ཅི་དགོས་མེད་ལའང་དེས་ནི་ཅིག་ཞིག་བྱ། །གཉིས་ཉིད་ལ་དེས་ཅི་བྱ་གཉིས་དང་བྲལ་ལའང་དེས་ཅི་བྱ། །ཞེས་བྱུང་། གཞན་སྐྱེ་བཀག་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་པའི་རྩོད་པ་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་

- 13 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

གཅིག་ནི། གང་གིས་རང་ལྟ་ལ་གནས་འཇིག་རྟེན་ཚད་མར་འདོད་པས་ན། །འདིར་ནི་རིགས་པ་སྨྲས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལྟ་ཀོ་ཅི་ཞིག་བྱ། །གཞན་ལས་གཞན་འབྱུང་བ་ཡང་འཇིག་རྟེན་པ་ཡིས་རྟོགས་འགྱུར་ཏེ། །དེས་ན་གཞན་ལས་སྐྱེ་ཡོད་འདིར་ནི་རིགས་པ་ཅི་ཞིག་དགོས། །ཞེས་བྱུང་། གཞན་སྐྱེ་བཀག་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་པའི་རྩོད་པ་སྤོང་བའི་ལན་དུ། ཤེས་བྱ་ལ་བདེན་པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བས་ཆོས་ཀུན་ལ་ངོ་བོ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པར་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་ནི། དངོས་ཀུན་ཡང་དག་རྫུན་པ་མཐོང་བ་ཡིས། །དངོས་རྙེད་ངོ་བོ་གཉིས་ནི་འཛིན་པར་འགྱུར།། ཡང་དག་མཐོང་ཡུལ་གང་དེ་དེ་ཉིད་དེ། །མཐོང་བ་རྫུན་པ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་གསུངས།། ཞེས་བྱུང་། ཤེས་བྱ་ལ་བདེན་པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་ཡབ་སྲས་མཇལ་བའི་མདོ་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཉིས་ནི། མཐོང་བ་བརྫུན་པ་རྣམ་པ་གཉིས་འདོད་དེ། །དབང་པོ་གསལ་དང་དབང་པོ་སྐྱོན་ལྡན་ནོ། །སྐྱོན་ལྡན་དབང་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པ་ནི། དབང་པོ་ལེགས་གྱུར་ཤེས་ལྟོས་ལོག་པར་འདོད། །གནོད་པ་མེད་པའི་དབང་པོ་དྲུག་རྣམས་ཀྱིས། །གཟུང་བ་གང་ཞིག་འཇིག་རྟེན་གྱིས་རྟོགས་ཏེ། །འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལས་བདེན་ཡིན་ལྷག་མ་ནི། །འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལས་ལོགས་པར་རྣམ་པར་གཞག །ཅེས་བྱུང་། ཞེན་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་པའི་ཞེན་ཡུལ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་པར་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་ནི། མི་ཤེས་གཉིད་ཀྱིས་རབ་བསྐྱེད་མུ་སྟེགས་ཅན། །རྣམས་ཀྱིས་བདག་ཉིད་ཇི་བཞིན་བརྟགས་པ་དང་། །སྒྱུ་མ་སྨིག་སྒྱུ་སོགས་ལ་བརྟགས་པ་གང་། །དེ་དག་འཇིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་ཡོད་མིན་ཉིད། །ཅེས་བྱུང་། གཞན་སྐྱེ་དགག་པ་སྐབས་ཀྱི་དོན་ལ་སྦྱར་ཚུལ་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་ནི། མིག་ནི་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་དམིགས་པ་ཡིས། །རབ་རིབ་མེད་ཤེས་ལ་གནོད་མིན་ཇི་ལྟར། །དེ་བཞིན་དྲི་མེད་ཡེ་ཤེས་སྤངས་པའི་བློས། །དྲི་མེད་བློ་ལ་གནོད་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་བྱུང་། ཀུན་རྫོབ་པ་གང་གི་ངོར་བདེན་ལ་གང་གི་ངོར་མི་བདེན་པ་དངོས་ཀྱི་དོན་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་ནི། གཏི་མུག་རང་བཞིན་སྒྲིབ་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་སྟེ། །དེས་གང་བཅོས་མ་བདེན་པར་སྣང་དེ་ནི།། ཀུན་རྫོབ་བདེན་ཞེས་ཐུབ་པ་དེས་གསུངས་ཏེ། །བཅོས་མར་གྱུར་པའི་དངོས་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུའོ། །ཞེས་བྱུང་། དོན་དམ་བདེན་པའི་

- 14 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

ངོ་བོ་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་ནི། རབ་རིབ་མཐུ་ཡིས་སྐྲ་ཤད་ལ་སོགས་པའི། །ངོ་བོ་ལོག་པ་གང་ཞིག་རྣམ་བརྟགས་པ། །དེ་ཉིད་བདག་ཉིད་གང་དུ་མིག་དག་པས། །མཐོང་དེ་དེ་ཉིད་དེ་བཞིན་འདིར་ཤེས་གྱིས། །ཞེས་བྱུང་། གཞན་སྐྱེ་བཀག་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་ཅེས་པ་ལ་གནོད་བྱེད་བསྟན་པའི་ཚིག་རྐང་དྲུག་ནི། གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་ཚད་མ་ཡིན་ན་ནི། །འཇིག་རྟེན་དེ་ཉིད་མཐོང་བས་འཕགས་གཞན་གྱིས། །ཅི་དགོས་འཕགས་པའི་ལམ་གྱིས་ཅིག་ཞིག་བྱ། །བླུན་པོ་ཚད་མར་རིགས་པའང་མ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་ཀུན་འཇིག་རྟེན་ཚད་མིན་དེ་ཡི་ཕྱིར། །དེ་ཉིད་སྐབས་སུ་འཇིག་རྟེན་གནོད་པ་མེད། །ཅེས་བྱུང་། འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་ན་ཇི་ལྟར་གནོད་ཚུལ་བསྟན་པའི་ཚིག་རྐང་གཉིས་ནི། འཇིག་རྟེན་དོན་ནི་འཇིག་རྟེན་གྲགས་ཉིད་ཀྱིས། །གལ་ཏེ་སེལ་ན་འཇིག་རྟེན་གྱིས་གནོད་འགྱུར། །ཞེས་བྱུང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་གཞན་སྐྱེ་མེད་པས་འཇིག་རྟེན་གྱི་གནོད་པ་མེད་པར་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་ནི། གང་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་ས་བོན་ཙམ་བཏབ་ནས། །བདག་གིས་བུ་འདི་སྐྱེད་ཅེས་སྨྲ་བྱེད་ཅིང་། །ཤིང་ཡང་བཙུགས་སོ་སྙམ་དུ་རྟོག་དེས་ན། །གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་འཇིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་མེད། །ཅེས་བྱུང་། གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་དེ་ལྟར་བཀག་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་ནི། གང་ཕྱིར་མྱུ་གུ་ས་བོན་ལས་གཞན་མིན། །དེ་ཕྱིར་མྱུག་ཚེ་ས་བོན་ཞིག་པ་མེད། །གང་ཕྱིར་གཅིག་ཉིད་ཡོད་མིན་དེ་ཕྱིར་ཡང་། །མྱུག་ཚེ་ས་བོན་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་མི་བྱ། །ཞེས་བྱུང་། གལ་ཏེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ན། །འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་དངོས་པོའ་འཇིག་རྒྱུར་ཐལ་ ིབ་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་ནི། གལ་ཏེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་བརྟེན་འགྱུར་ན། །དེ་ལ་སྐུར་པའི་དངོས་པོ་འཇིག་པའི་ཕྱིར། །སྟོང་ཉིད་དངོས་པོ་འཇིག་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་ན།། དེ་ནི་རིགས་མིན་དེ་ཕྱིར་དངོས་ཡོད་མིན། །ཞེས་བྱུང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ན། ཐ་སྙད་བདེན་པ་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་དུ་ཐལ་བ་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་ནི། གང་ཕྱིར་དངོས་པོ་འདི་དག་རྣམ་དཔྱད་ན། །དེ་ཉིད་བདག་ཅན་དངོས་ལས་ཚུལ་རོལ་ཏུ། །གནས་རྙེད་མ་ཡིན་དེ་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་གྱི། །ཐ་སྙད་བདེན་ལ་རྣམ་པར་དཔྱད་མི་བྱ། །ཞེས་བྱུང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ན་དོན་དམ་པའི་སྐྱེ་བ་མི་ཁེགས་པར་ཐལ་བ་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་ནི། དེ་ཉིད་

- 15 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

སྐབས་སུ་རིགས་པ་གང་ཞིག་གིས། །བདག་དང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་རིགས་མིན་པས། །རིགས་དེས་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་རིགས་མིན་པས། །ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་གང་གི་ཡིན་པར་འགྱུར། །ཞེས་བྱུང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དེ་ལྟར་བཀག་པ་ལ། གཞན་གྱིས་རྩོད་པ་སྤོང་བ་བསྟན་པའི་ཚིག་རྐང་དྲུག་ནི། དངོས་པོ་སྟོང་པ་གཟུགས་བརྙན་ལ་སོགས་པ། །ཚོགས་ལ་ལྟོས་རྣམས་མ་གྲགས་པ་ཡང་མིན། །ཇི་ལྟར་དེར་ནི་གཟུགས་བརྙན་སོགས་སྟོང་ལས། །ཤེས་པ་དེ་ཡི་རྣམ་པ་སྐྱེ་འགྱུར་ལྟར། །དེ་བཞིན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྟོང་ན་ཡང་། །སྟོང་ཉིད་དག་ལས་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །ཞེས་བྱུང་། བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དུའང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་བཀག་པ་ལ་རྟག་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བ་སྤང་སླ་བའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པའི་ཚིག་རྐང་གཉིས་ནི། བདེན་པ་གཉིས་སུ་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཕྱིར། །དེ་དག་རྟག་པ་མ་ཡིན་ཆད་པའང་མིན། །ཞེས་བྱུང་། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་མི་འདོད་པ་ལ་ཀུན་གཞི་སོགས་ཁས་བླང་མི་དགོས་པར་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་ནི། གང་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་དེ་མི་འགག་པ། །དེ་ཕྱིར་ཀུན་གཞི་མེད་ཀྱང་འདི་ནུས་ཕྱིར། །ལ་ལར་ལས་འགགས་ཡུན་རིང་ལོན་ལས་ཀྱང་། །འབྲས་བུ་ཡང་དག་འབྱུང་བར་རིག་པར་གྱིས། ཞེས་བྱུང་། ལས་འགགས་པ་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བའི་དཔེ་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་ནི། རྨི་ལམ་དམིགས་པའི་ཡུལ་དག་མཐོང་ནས་ནི། །སད་ཀྱང་བླུན་ལ་ཆགས་པ་སྐྱེ་འགྱུར་པ། །དེ་བཞིན་འགགས་ཤིང་རང་བཞིན་ཡོད་མིན་པས། །ལས་ལས་ཀྱང་ནི་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་ཡིན། །ཞེས་བྱུང་། དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ལ་རྣམ་སྨིན་ཐུག་མེད་དུ་འབྱིན་པའི་རྩོད་པ་སྤོང་ཚུལ་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཉིས་ནི། ཇི་ལྟར་ཡུལ་ནི་ཡོད་ཉིད་མིན་མཚུངས་ཀྱང་། །རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་སྐྲ་ཤད་རྣམ་པར་ནི། །མཐོང་གི་དངོས་གཞན་རྣམ་པར་མ་ཡིན་ལྟར། །དེ་བཞིན་སྨིན་ལས་སླར་སྨིན་མིན་ཤེས་ཀྱིས། །དེ་ཕྱིར་རྣམ་སྨིན་མི་དགེ་ནག་པོའ་ལས། །རྣམ་སྨིན་ ིདགེ་ཉིད་དགེ་ལས་ཡིན་མཐོང་ཞིང་། །དགེ་མི་དགེ་མེད་བློ་ཅན་ཐར་འགྱུར་ཏེ། །ལས་འབྲས་རྣམས་ལ་སེམས་པའང་དགག་པ་མཛད། །ཅེས་བྱུང་། ཀུན་གཞི་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ལུང་དང་འགལ་བའི་རྩོད་པ་སྤོང་ཚུལ་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་ནི། ཀུན་གཞི་ཡོད་ཅིང་གང་ཟག་ཉིད་ཡོད་ལ། །ཕུང་པོ་འདི་དག་འབའ་ཞིག་ཉིད་ཡོད་ཅེས། །བསྟན་པ་འདི་ནི་དེ་ལྟར་ཆེས་

- 16 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

ཟབ་དོན། །རིག་པར་མི་འགྱུར་གང་ཡིན་དེ་ལའོ། ཞེས་བྱུང་། མདོ་སྡེ་ལས་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་བཞག་མ་བཞག་ཚུལ་གཉིས་བཀའ་སྩལ་བ་བཞིན་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོས་ཀྱང་དེ་དག་གི་དོན་འགྲེལ་བ་ནའང་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པ་བྱམས་ཆོས་སྡེ་ལྔ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།། དགོངས་པའི་དབང་གིས་གསུངས་པའི་དཔེ་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་ནི། འཇིག་ཚོགས་ལྟ་དང་བྲལ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས། །ཇི་ལྟར་ང་དང་ང་ཡི་བསྟན་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་དངོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་མོད་ཀྱི། །ཡོད་ཅེས་དྲང་དོན་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས། སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ་ལ། ཕྱི་རོལ་མེད་པའི་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱོགས་སྔ་མའི་འདོད་ཚུལ་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གསུམ་ནི། གཟུང་བ་མེད་པར་འཛིན་པ་མ་མཐོང་ཞིང་། །སྲིད་གསུམ་རྣམ་ཤེས་ཙམ་དུ་རབ་རྟོགས་པས། །ཤེས་རབ་ལ་གནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེས། །རྣམ་ཤེས་ཙམ་དུ་དེ་ཉིད་རྟོགས་པར་འགྱུར།། ཇི་ལྟར་རླུང་གིས་བསྐུལ་བས་རྒྱ་མཚོ་ནི། །ཆེ་ལས་ཆུ་རླབས་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ། །ཀུན་གྱི་ས་བོན་ཀུན་གཞི་ཞེས་བྱ་ལས། །རང་གི་ནུས་པས་རྣམ་ཤེས་ཙམ་ཞིག་འབྱུང་། །དེ་ཕྱིར་གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་གང་། །དངོས་པོ་བཏགས་པར་ཡོད་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་ཞིང་།། ཕྱི་རོལ་གཟུང་བ་མེད་པར་འབྱུང་འགྱུར་ལ། །ཡོད་དང་སྤྲོས་ཀུན་ཡུལ་མིན་རང་བཞིན་ཡོད། །ཅེས་བྱུང་། རྨི་ལམ་གྱི་དཔེས་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མི་འགྲུབ་པར་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཉིས་ནི། ཕྱི་རོལ་མེད་སེམས་དཔེ་ནི་གང་དུ་ཡོད། ཁྲི་ཐོག་བདུན་ཅུ་པས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་མཚམས། སློབ་གཉེར་གནང་སྐབས་སུ། རྨི་ལམ་ཇི་བཞིན་ཞེ་ན་དེ་བསམ་བྱ། །གང་ཚེ་ང་ལ་རྨི་ལམ་ན་ཡང་སེམས། །ཡོད་མིན་དེ་ཚེ་ཁྱོད་ཀྱི་དཔེ་ཡོད་མིན། །གལ་ཏེ་སད་ཚེ་རྨི་ལམ་དྲན་ལས་ཡིད། །ཡོད་ན་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་ཡང་དེ་བཞིན་འགྱུར། །ཇི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱི་ངས་མཐོང་སྙམ་དྲན་པ། །དེ་འདྲ་ཕྱི་རོལ་ལ་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན། །ཞེས་བྱུང་། རྨི་ལམ་གྱི་དཔེས་སད་དུས་སུ་ཕྱི་རོལ་མེད་པ་མི་འགྲུབ་པར་བསྟན་པའི་ཚིག་རྐང་དགུ་ནི། གལ་ཏེ་གཉིད་ན་མིག་བློ་མི་སྲིད་པས། །ཡོད་མིན་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཁོ་ན་ཡོད། །དེ་ཡི་རྣམ་པ་ཕྱི་རོལ་ཉིད་དུ་ཞེན། །རྨི་ལམ་ཇི་ལྟར་དེ་བཞིན་འདིར་འདོད་ན། །ཇི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱི་ཕྱི་ཡུལ་རྨི་ལམ་དུ། །མ་སྐྱེས་དེ་བཞིན་ཡིད་ཀྱང་སྐྱེས་མ་

- 17 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

ཡིན། །མིག་དང་མིག་གི་ཡུལ་དང་དེས་སྐྱེས་སེམས། །གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ནི་བརྫུན་པ་ཡིན། །རྣ་སོགས་ལྷག་མ་གསུམ་པོའང་སྐྱེ་བ་མེད། །ཅེས་བྱུང་། རྨི་ལམ་གྱི་དཔེས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བརྫུན་པར་འགྲུབ་པར་བསྟན་པའི་ཚིག་རྐང་བདུན་ནི། རྨི་ལམ་ཇི་ལྟར་དེ་བཞིན་སད་འདིར་ཡང་། །དངོས་རྣམས་བརྫུན་ཡིན་སེམས་དེ་ཡོད་མ་ཡིན། །སྤྱོད་ཡུལ་མེད་ཅིང་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱང་མེད།། འདི་ན་ཇི་ལྟར་སད་བཞིན་ཇི་སྲིད་དུ། །མ་སད་དེ་སྲིད་དེ་ལ་གསུམ་པོ་ཡོད། །སད་པར་གྱུར་ན་གསུམ་ཆར་ཡོད་མིན་ལྟར། །གཏི་མུག་གཉིད་སད་ལས་དེ་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བྱུང་། སྐྲ་ཤད་མཐོང་བའི་དཔེས་ཕྱི་རོལ་མེད་ཀྱང་རྣམ་ཤེས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་འདོད་པ་དགག་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཉིས་ནི། དབང་པོ་རབ་རིབ་བཅས་པ་བློ་གང་གིས། །རབ་རིབ་མཐུ་ལས་སྐྲ་རྣམས་གང་མཐོང་བ། །དེ་བློ་ལ་ལྟོས་གཉིས་ཆར་བདེན་པ་སྟེ། །དོན་གསལ་མཐོང་ལ་གཉིས་ཀའང་བརྫུན་པ་ཡིན། །གལ་ཏེ་ཤེས་བྱ་མེད་པར་བློ་ཡོད་ན། །སྐྲ་དེའི་ཡུལ་དང་མིག་ནི་རྗེས་འབྲེལ་བའི། །རབ་རིབ་མེད་ལའང་སྐྲ་ཤད་བློར་འགྱུར་ན། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་དེ་ཕྱིར་དེ་ཡོད་མིན། །ཞེས་བྱུང་། བག་ཆགས་ཀྱི་ནུས་པ་སྨིན་མ་སྨིན་ཉིད་ལས་དོན་སྣང་གི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་དང་མི་སྐྱེ་བ་དགག་པ་ལ། དེ་ལྟར་འདོད་པའི་ཕྱོགས་སྔའི་འདོད་པ་བརྗོད་པའི་ཚིག་རྐང་གསུམ་ནི། གང་ཕྱིར་མཐོང་བ་དག་ལ་བློ་ནུས་ནི། །སྨིན་མེད་དེ་ཕྱིར་དེ་ལ་བློ་མི་འགྱུར། །ཤེས་བྱ་ཡོད་དངོས་བྲལ་བས་མིན་ཞེ་ན། ཞེས་བྱུང་། ལུགས་དེ་དགག་པ་ལ། ད་ལྟར་བ་ལ་ནུས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པའི་ཚིག་རྐང་གཉིས་ནི། ནུས་དེ་མེད་པས་འདི་ནི་འགྲུབ་མ་ཡིན། །སྐྱེས་ལ་ནུས་པ་སྲིད་པ་ཡོད་མ་ཡིན།། ཞེས་བྱུང་། མ་འོངས་པའི་ནུས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པའི་ཚིག་རྐང་བདུན་ནི། མ་སྐྱེས་ངོ་བོ་ལ་ཡང་ནུས་ཡོད་མིན། །ཁྱད་པར་མེད་པར་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་མིན།། མོ་གཤམ་བུ་ལའང་དེ་ནི་ཡོད་པར་ཐལ། །གལ་ཏེ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བས་བསྙེད་འདོད་ན། །ནུས་པ་མེད་པར་འདི་ཡི་འབྱུང་འགྱུར་མེད། །ཕན་ཚུན་དོན་ལ་བརྟེན་པའི་འགྲུབ་པ་ནི། །གྲུབ་མིན་ཉིད་ཅེས་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་གསུངས། །ཞེས་བྱུང་། འདས་པ་ལ་ནུས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་དགག་པའི་ཤླཽ་ཀ་གསུམ་ནི། གལ་ཏེ་འགགས་པའི་ནུས་སྨིན་ལས་འགྱུར་ན། །གཞན་གྱི་ནུས་པ་ལས་

- 18 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

གཞན་འབྱུང་བར་འགྱུར། །རྒྱུན་ཅན་རྣམས་དེར་ཕན་ཚུན་ཐ་དད་ཡོད། །དེ་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་ཀུན་ལས་འབྱུང་བར་འགྱུར། །གལ་ཏེ་དེ་ནི་རྒྱུན་ཅན་ཐ་དད་ཀྱི། །དེ་དག་ལ་རྒྱུན་ཐ་དད་མེད་དེའི་ཕྱིར། །ཉེས་མེད་ཅེ་ན་འདི་ནི་བསྒྲུབ་བྱ་ཞིག །ཐ་མི་དད་རྒྱུན་སྐབས་མི་རིགས་ཕྱིར་རོ། །བྱམས་པ་ཉེར་སྦས་ལ་བརྟེན་ཆོས་རྣམས་ནི། །གཞན་ཉིད་ཕྱིར་ན་རྒྱུད་གཅིག་གཏོགས་མིན་ཏེ། །གང་དག་རང་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སོ་སོ་བ། །དེ་དག་རྒྱུད་གཅིག་གཏོགས་པ་རིགས་མ་ཡིན། །ཞེས་བྱུང་། སླར་ཡང་ཕྱི་རོལ་མེད་པར་རྣམ་ཤེས་ཡོད་པར་འདོད་པའི་གཞན་གྱི་ལུགས་བརྗོད་པའི་ཤླཽ་ཀ་གསུམ་ནི། མིག་བློ་སྐྱེ་བ་རང་གི་གང་ཞིག་ལས། །དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཀུན་ནས་སྐྱེ་འགྱུར་ཞིང་། །རང་གི་རྣམ་ཤེས་རྟེན་གྱི་ནུས་དེ་ལ། །དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་མིག་ཅེས་བྱ་བར་རྟོགས། །འདི་ན་དབང་པོ་ལས་བྱུང་རྣམ་པར་རིག །ཕྱི་གཟུང་མེད་པར་རང་གི་ས་བོན་ལས། །སྔོ་སོགས་སྣང་ཉིད་འབྱུང་བར་མ་གཏོགས་ནས། །སྐྱེ་བོས་ཕྱི་རོལ་གཟུང་པ་སེམས་ཁས་ལེན། །རྨི་ལམ་ན་ནི་གཟུགས་དོན་གཞན་མེད་པས། །རང་ནུས་སྨིན་ལས་དེ་ཡི་རྣམ་ཅན་སེམས། །འབྱུང་བ་ཇི་ལྟར་དེ་བཞིན་སད་ལའང་འདིར། །ཕྱི་རོལ་མེད་པར་ཡིད་ནི་ཡོད་ཅེ་ན། ཞེས་བྱུང་། ལུགས་དེ་དགག་པའི་ཚིག་རྐང་ཕྱེད་དང་བཅོ་ལྔ་ནི། ཇི་ལྟར་མིག་མེད་པར་ནི་རྨི་ལམ་དུ། །སྔོ་སོགས་སྣང་བའི་ཡིད་སེམས་འབྱུང་དེ་ལྟར། །མིག་དབང་མེད་པར་རང་གི་ས་བོན་ནི། །སྨིན་ལས་ལོང་བ་ལ་འདིར་ཅིས་མི་སྐྱེ། །གལ་ཏེ་ཁྱོད་ལྟར་རྨི་ལམ་དྲུག་པ་ཡི། །ནུས་པ་སྨིན་ཡོད་སད་པར་མེད་གྱུར་ན། །དྲུག་པའི་ནུས་སྨིན་ཇི་ལྟ་འདིར་མེད་པ། །དེ་ལྟར་རྨི་ཚེ་མེད་ཅེས་ཅིས་མི་རིགས། །ཇི་ལྟར་མིག་མེད་འདི་ཡི་རྒྱུ་མིན་ལྟར། །རྨི་ལམ་དུ་ཡང་གཉིད་ནི་རྒྱུ་མ་ཡིན། །དེ་ཕྱིར་རྨི་ལམ་དུ་ཡང་དེ་དངོས་མིག །བརྫུན་པའི་ཡུལ་ཅན་རྟོགས་པའི་རྒྱུར་ཁས་བླང་། །འདི་ཡིས་ལན་ནི་གང་དང་གང་བཏབ་པ། །དེ་དང་དེ་ནི་དམ་བཅའ་མཚུངས་མཐོང་བས། །རྩོད་འདི་སེལ་བྱེད།། ཅེས་བྱུང་། དེ་ལྟར་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་བཀག་པ་ལ་རིགས་པས་མི་གནོད་པར་མ་ཟད། ལུང་གིས་ཀྱང་མི་གནོད་པར་བསྟན་པའི་ཚིག་རྐང་ཕྱེད་དང་གཉིས་ནི། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ནི། །འགར་ཡང་དངོས་པོ་ཡོད་ཅེས་མ་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་བྱུང་། དེ་ལྟར་བཀག་པ་དང་མི་སྡུག་པ་སྒོམ་པ་གཉིས་མི་འགལ་བར་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་ཕྱེད་

- 19 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

དང་གསུམ་ནི། རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་བླ་མའི་མན་ངག་ལས། ཀེང་རུས་ཀྱིས་གང་ས་གཞི་མཐོང་བ་གང་། །དེར་ཡང་གསུམ་ཆར་སྐྱེ་བ་མེད་པར་མཐོང་། །ལོག་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པར་བསྟན་ཕྱིར་རོ། །ཁྱོད་ཀྱི་དབང་བློའ་ཡུལ་རྣམས་ཇི་ལྟ་བ། །དེ་ལྟར་མི་སྡུག་ཡིད་ཀྱི་ཡང་འགྱུར་ན། །དེ་ ིབཞིན་ཡུལ་དེར་བློ་གཏད་གཅིག་ཤོས་ཀྱིས། །རྟོགས་འགྱུར་དེ་ནི་བརྫུན་པར་ཡང་མི་འགྱུར། །རབ་རིབ་དང་ལྡན་དབང་པོ་ཅན་མཚུངས་པ། །ཆུ་འབབ་ཀླུང་ལ་ཡི་དྭགས་རྣག་བློ་ཡང་། །ཞེས་བྱུང་། དེ་ལྟར་བཀག་པའི་མཇུག་བསྡུ་པའི་ཚིག་རྐང་གཉིས་ནི། མདོར་ན་ཇི་ལྟར་ཤེས་བྱ་མེད་དེ་བཞིན། །བློ་ཡང་མེད་ཅེས་དོན་འདི་ཤེས་པར་གྱིས། །ཞེས་བྱུང་། གཞན་དབང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དྲིས་ནས་རང་རིག་དགག་པའི་ཚིག་རྐང་ལྔ་ནི། གལ་ཏེ་གཟུང་མེད་འཛིན་པ་ཉིད་བྲལ་ཞིང་། །གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་གཞན་དབང་དངོས་ཡོད་ན། །འདི་ཡི་ཡོད་པ་གང་གིས་ཤེས་པར་འགྱུར། །མ་བཟུང་བར་ཡང་ཡོད་ཅེས་བྱར་མི་རུང་། །དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་མྱོང་བར་གྲུབ་མ་ཡིན། །ཞེས་བྱུང་། དེ་འཐད་པར་འདོད་པའི་གཞན་གྱི་ལུགས་བརྗོད་ནས། ལུགས་དེ་དགག་པའི་ཚིག་རྐང་བདུན་ནི། གལ་ཏེ་ཕྱི་དུས་དྲན་པ་ལས་འགྲུབ་ན། །མ་གྲུབ་སྒྲུབ་པར་བྱ་ཕྱིར་བརྗོད་པ་ཡི། །མ་གྲུབ་འདི་ནི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་མིན། །རང་རིག་པ་ནི་གྲུབ་ལ་རག་མོད་ཀྱི། །དེ་ལྟའང་དྲན་པའི་དྲན་པ་རིགས་མིན་ཏེ། །གཞན་ཕྱིར་མ་ཤེས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་བཞིན། །གཏན་ཚིགས་འདིས་ནི་ཁྱད་པར་དག་ཀྱང་འཇོམས། །ཞེས་བྱུང་། ལུགས་འདིར་རང་རིག་མེད་ཀྱང་དྲན་པ་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་ནི། གང་ཕྱིར་གང་གིས་ཡུལ་མྱོང་གྱུར་དེ་ལས། །དྲན་པ་འདི་གཞན་ང་ལ་ཡོད་མིན་པ། །དེ་ཕྱིར་ང་ཡིས་མཐོང་སྙམ་དྲན་འགྱུར་ཏེ། །འདི་ཡང་འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་ཚུལ་ལུགས་ཡིན། །ཞེས་བྱུང་། དཔལ་ལྡན་ཞི་བ་ལྷའི་ལུགས་ལ་རང་རིག་མེད་ཀྱང་དྲན་པ་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་སྤྱོད་འཇུག་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་གཞན་དང་རྗེས་དཔག་དང་ཡིད་ཤེས་གཞན་གྱི་རྩོད་སྤོང་རྣམས་དོན་གྱིས་བསྟན་ནས། རིགས་པ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་རང་རིག་མི་འཐད་པར་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་ནི། དེ་ཕྱིར་རང་རིག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། །ཁྱོད་ཀྱི་གཞན་དབང་གང་གིས་འཛིན་པར་འགྱུར། །བྱེད་པོ་ལས་དང་བྱ་བ་གཅིག་མིན་པས། །དེ་ཉིད་ཀྱིས་

- 20 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

དེ་འཛིན་པར་རིགས་མ་ཡིན། །ཞེས་བྱུང་། གཞན་དབང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་དང་མཚུངས་པར་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་ནི། གལ་ཏེ་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་མ་ཤེས་པའི། །བདག་ཅན་གཞན་དབང་ངོ་བོའ་དངོས་ཡོད་ན། །གང་གིས་ན་འདི་ཡོད་པར་མི་རིགས་ ིཔ། །གཞན་ལ་མོ་གཤམ་བུས་གནོད་ཅི་ཞིག་བསྐྱལ། །ཞེས་བྱུང་། སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་ལས་ཉམས་པར་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་ནི། གང་ཚེ་གཞན་དབང་ཅུང་ཟད་ཡོད་མིན་ན། །ཀུན་རྫོབ་པ་ཡི་རྒྱུར་ནི་གང་ཞིག་འགྱུར། །གཞན་གྱི་ལྟར་ན་རྫས་ལ་ཆགས་པ་ཡིས། །འཇིག་རྟེན་གྲགས་པའི་རྣམ་གཞག་ཀུན་ཀྱང་བརླག །ཅེས་བྱུང་། མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལུགས་ཁོ་ནའི་རྗེས་སུ་འབྲང་རིགས་པར་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཉིས་ནི། སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཞབས་ཀྱི་ལམ་ལས་ནི། །ཕྱི་རོལ་གྱུར་ལ་ཞི་བའི་ཐབས་མེད་དོ། །དེ་དག་ཀུན་རྫོབ་དེ་ཉིད་བདེན་ལས་ཉམས། །དེ་ལས་ཉམས་པས་ཐར་པ་འགྲུབ་ཡོད་མིན། །ཐ་སྙད་བདེན་པ་ཐབས་སུ་གྱུར་པ་དང་། །དོན་དམ་བདེན་པ་ཐབས་བྱུང་གྱུར་པ་སྟེ། །དེ་གཉིས་རྣམ་དབྱེ་གང་གིས་མི་ཤེས་པ། །དེ་ནི་རྣམ་རྟོག་ལོག་པས་ལམ་ངན་ཞུགས། །ཞེས་བྱུང་། གཞན་དབང་དང་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་འགོག་པ་གཉིས་མི་མཚུངས་པར་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གསུམ་ནི། ཇི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་གཞན་དབང་དངོས་འདོད་ལྟར། །ཀུན་རྫོབ་ཀྱང་ནི་བདག་གིས་ཁས་མ་བླངས། །འབྲས་ཕྱིར་འདི་དག་མེད་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེས། །འཇིག་རྟེན་ངོར་བྱས་བདག་ནི་སྨྲ་བར་བྱེད། །ཇི་ལྟར་ཕུང་པོ་སྤངས་ནས་ཞིར་ཞུགས་པ། །དགྲ་བཅོམ་རྣམས་ལ་ཡོད་པ་མིན་དེ་ལྟར། །འཇིག་རྟེན་ལ་ཡང་མེད་ན་དེ་བཞིན་འདིར། །འཇིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་ཡོད་ཅེས་བདག་མི་སྨྲ། །གལ་ཏེ་ཁྱོད་ལ་འཇིག་རྟེན་མི་གནོད་ན། །འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལྟོས་འདི་ནི་དགག་པར་གྱིས། །ཁྱོད་དང་འཇིག་རྟེན་འདི་ནི་རྩོད་ཀྱིས་དང་། །ཕྱི་ནས་སྟོབས་ལྡན་དག་གིས་བརྟེན་པར་བྱ། །ཞེས་བྱུང་། ཙམ་གྱི་སྒྲས་ཕྱི་རོལ་མི་འགོག་པ་ས་བཅུ་པའི་ལུང་གིས་བསྒྲུབ་པ་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་ནི། མངོན་གྱུར་མངོན་ཕྱོགས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིས། །སྲིད་གསུམ་རྣམ་ཤེས་ཙམ་དུ་གང་རྟོགས་པ། །རྟག་བདག་བྱེད་པོ་བཀག་པ་རྟོགས་ཕྱིར་དེས། །བྱེད་པ་པོ་ནི་སེམས་ཙམ་ཡིན་པར་རྟོགས། །ཞེས་བྱུང་། དོན་དེ་ཉིད་མདོ་གཞན་གྱིས་བསྒྲུབ་པ་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཉིས་

- 21 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

ནི །དེ་ཕྱིར་བློ་ལྡན་བློ་ནི་འཕེལ་བྱའི་ཕྱིར། །ལང་ཀར་གཤེགས་མདོ་དེ་ལས་ཀུན་མཁྱེན་གྱིས། །མུ་སྟེགས་སྤོ་མཐོན་རི་འཇོམས་ངག་རང་བཞིན། །རྡོ་རྗེ་འདི་ནི་དགོངས་པ་གཅད་ཕྱིར་གསུངས། །ཇི་བཞིན་རང་གི་བསྟན་བཅོས་དེ་དེ་ལས། །མུ་སྟེགས་རྣམས་ཀྱིས་གང་ཟག་སོགས་དེ་དག །སྨྲས་པ་དེ་དག་བྱེད་པོ་མ་གཟིགས་ན། །རྒྱལ་བས་སེམས་ཙམ་འཇིག་རྟེན་བྱེད་པོར་གསུངས།། ཞེས་བྱུང་། ཙམ་གྱི་སྒྲས་གཟུགས་དང་སེམས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་སེམས་ཙམ་ཞིག་གཙོ་བོ་ཉིད་དུ་བསྒྲུབ་པར་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་བཞི་ནི། དེ་ཉིད་རྒྱས་ལ་སངས་རྒྱས་བསྙད་ཇི་བཞིན།། དེ་བཞིན་སེམས་ཙམ་གཙོར་གྱུར་འཇིག་རྟེན་ལ། །མདོ་ལས་སེམས་ཙམ་ཞེས་གསུངས་གཟུགས་ནི་འདིར། །འགོག་པ་དེ་ལྟར་མདོ་ཡི་དོན་མ་ཡིན། །གལ་ཏེ་འདི་དག་སེམས་ཙམ་ཞེས་མཁྱེན་ནས། །དེ་ལས་གཟུགས་ཉིད་དགག་པར་མཛད་ན་ནི། །སླར་ཡར་དེ་ལས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་སེམས། །གཏི་མུག་ལས་ལས་སྐྱེས་པར་ཅི་ཕྱིར་གསུངས། །སེམས་ཉིད་ཀྱིས་ནི་སེམས་ཅན་འཇིག་རྟེན་དང་། །སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཤིན་ཏུ་སྣ་ཚོགས་འགོད།། འགྲོ་བ་མ་ལུས་ལས་ལས་སྐྱེས་པར་གསུངས། །སེམས་སྤངས་ནས་ནི་ལས་ཀྱང་ཡོད་མ་ཡིན། །གལ་ཏེ་གཟུགས་ཡོད་མོད་ཀྱི་དེ་ལ་ནི། །སེམས་བཞིན་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་ཡོད་མ་ཡིན།། དེས་ནི་སེམས་ལས་གཞན་པའི་བྱེད་པ་པོ། །བཟློག་གི་གཟུགས་ནི་བཀག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱུང་། ཕྱི་དོན་དང་ནང་གི་སེམས་ནི་ཡོད་མེད་མཚུངས་པར་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གསུམ་ནི། འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་དེ་ཉིད་ལ་གནས་ལ། །ཕུང་པོ་འཇིག་རྟེན་གྲགས་དེར་ལྔ་ཆར་ཡོད། །དེ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་འཆར་བར་འདོད་པ་ན། །རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་དེ་ལྔ་འབྱུང་མི་འགྱུར། །གཟུགས་མེད་ན་ནི་སེམས་ཡོད་མ་འཛིན་ཅིག །སེམས་ཡོད་ཉིད་ནའང་གཟུགས་མེད་མ་འཛིན་ཅིག། དེ་དག་ཤེས་རབ་ཚུལ་མདོར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས། །མཚུངས་པར་སྤངས་ཤིང་མངོན་པའི་ཆོས་ལས་གསུངས། །བདེན་གཉིས་རིམ་པ་འདི་དག་བཤིག་ནས་ཀྱང་། །ཁྱོད་ཀྱི་རྫས་ནི་བཀག་པས་འགྲུབ་མི་འགྱུར། །དེ་ཕྱིར་དེ་ལྟའི་རིམ་པས་དངོས་འདོད་ནས། །དེ་ཉིད་མ་སྐྱེས་འཇིག་རྟེན་སྐྱེས་རིག་བྱ། །ཞེས་བྱུང་། ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་མདོ་ལས་སེམས་ཙམ་དུ་གསུངས་པ་དྲང་དོན་དུ་ལུང་གིས་བསྒྲུབ་པར་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་ཕྱེད་དང་གཉིས་ནི། མདོ་སྡེ་གང་ལས་ཕྱི་རོལ་

- 22 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

སྣང་ཡོད་མིན། །སེམས་ནི་སྣ་ཚོགས་སྣང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པ།། གཟུགས་ལ་ཤིན་ཏུ་ཆགས་གང་དེ་དག་ལ། །གཟུགས་བཟློག་པ་སྟེ་དེ་ཡང་དྲང་དོན་ཉིད།། འདི་ནི་སྟོན་པས་དྲང་དོན་ཉིད་གསུངས་ཤིང་། །འདི་ནི་དྲང་དོན་ཉིད་དུ་རིགས་པས་འཐད།། ཅེས་བྱུང་། དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་མདོ་གཞན་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་དྲང་དོན་དུ་བསྟན་པའི་ཚིག་རྐང་གཉིས་ནི། རྣམ་པ་དེ་ལྟའི་མདོ་སྡེ་གཞན་ཡང་ནི། །དྲང་དོན་ཉིད་དུ་ལུང་འདིས་གསལ་བར་བྱེད། །ཅེས་བྱུང་། སྔར་གྱི་མདོ་སྡེ་ས་བཅུ་པའི་ལུང་འདིས་ཅེས་པའོ།། སེམས་ཙམ་དུ་གསུངས་པ་དྲང་དོན་དུ་རིགས་པས་བསྒྲུབ་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་ནི། ཤེས་བྱ་མེད་ན་ཤེས་པ་བསལ་བ་ནི། །བདེ་བླག་རྙེད་ཅེས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས། །ཤེས་བྱ་མེད་ན་ཤེས་པ་བཀག་འགྲུབ་པས། །དང་པོར་ཤེས་བྱ་དགག་པར་མཛད་པ་ཡིན། །ཞེས་བྱུང་། མདོའ་དྲང་ངེས་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པའི་ཐབས་ ིབསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་ནི། དེ་ལྟར་ལུང་གི་ལོ་རྒྱུས་ཤེས་བྱས་ཏེ། །མདོ་གང་དེ་ཉིད་མ་ཡིན་བཤད་དོན་ཅན། །དྲང་དོན་གསུངས་པའང་རྟོགས་ནས་དྲང་བྱ་ཞིང་། །སྟོང་ཉིད་དོན་ཅན་ངེས་དོན་ཤེས་པར་གྱིས། །ཞེས་བྱུང་། བདག་གཞན་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་ནི། གཉིས་ལས་སྐྱེ་བའང་རིགས་པའི་ངོ་བོ་མ་ཡིན་གང་གི་ཕྱིར། །བཤད་ཟིན་ཉེས་པ་དེ་དག་ཐོག་ཏུ་འབབ་པ་ཡིན་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་མིན་དེ་ཉིད་དུ་ཡང་འདོད་མིན་ཏེ། །གང་ཕྱིར་རེ་རེ་ལས་ནི་སྐྱེ་བ་འགྲུབ་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་བྱུང་། རྒྱུ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པའི་ཤླཽ་ཀ་ལྔ་ནི། གལ་ཏེ་རྒྱུ་མེད་ཁོ་ནར་སྐྱེ་བར་ལྟ་ཞིག་འགྱུར་ན་ནི། །དེ་ཚེ་མཐའ་དག་རྟག་ཏུ་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་འགྱུར་ཞིང་། །འབྲས་འབྱུང་ཆེད་དུ་འཇིག་རྟེན་འདི་ཡིས་ས་བོན་ལ་སོགས་ནི། །བརྒྱ་ཕྲག་དག་གི་སྒོ་ནས་སྡུད་པར་བྱེད་པར་ཡང་མི་འགྱུར། །གལ་ཏེ་འགྲོ་བ་རྒྱུ་ཡིས་སྟོང་པར་གྱུར་ན་ནམ་མཁའ་ཡི། །ཨུསྒྲཎལ་ཡི་དྲི་མདོག་ཇི་བཞིན་གཟུང་དུ་མེད་ཉིད་ན། །ཤིན་ཏུ་ཆེས་བཀྲའི་འཇིག་རྟེན་འཛིན་པའང་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། །རང་གི་བློ་བཞིན་འཇིག་རྟེན་རྒྱུ་ལས་ཡིན་པར་ཤེས་པར་གྱིས། །འབྱུང་བ་དེ་དག་བདག་ཉིད་གང་ཞིག་གིས་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་བློའ། །ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་ཅན་ནི་མ་ཡིན་ན། །གང་ལ་ཡིད་ ིཀྱི་མུན་པ་འཐུག་པོ་འདི་ཉིད་དུ་ཡོད་པ། །དེས་ནི་ཇི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ཡང་དག་

- 23 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

རྟོགས་པར་འགྱུར། །འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་འགོག་པར་བྱེད་པའི་དུས་སུ་བདག་ཉིད་ནི།། ཤེས་བྱའི་རང་བཞིན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ལྟ་བར་རྟོག་བྱ་སྟེ། །དེ་ཡི་ལྟ་བའི་རྣམ་པའི་རྟེན་མཚུངས་ལུས་དང་ལྡན་ཉིད་ཕྱིར། །གང་ཚེ་འབྱུང་བའི་བདག་ཉིད་ཡོད་ཉིད་ཁས་ལེན་དེ་ཚེ་བཞིན།། འབྱུང་བ་དེ་དག་ཇི་ལྟར་ཡོད་མིན་དེ་ལྟར་བཤད་ཟིན་ཏེ། །གང་གི་ཕྱིར་ན་གོང་དུ་རང་གཞན་ལས་དང་གཉིས་ཀ་ལས། །སྐྱེ་དང་རྒྱུ་མེད་ཐུན་མོང་དུ་ནི་བཀག་ཟིན་དེ་ཡི་ཕྱིར།། མ་བཤད་འབྱུང་བ་འདི་དག་ལྟ་ཞིག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱུང་། མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་བཀག་པས་གྲུབ་པའི་དོན་བསྟན་པའི་ཚིག་རྐང་གཉིས་ནི། གང་གི་ཕྱིར་ན་བདག་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་དང་། །རྒྱུ་ལ་མ་ལྟོས་ཡོད་པ་མིན་པས་དངོས་རྣམས་རང་བཞིན་བྲལ། །ཞེས་བྱུང་། དེ་ལྟར་མཐའ་བཞི་ལས་སྐྱེ་བ་བཀག་པ་ལ། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་མཐར་ཐུག་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་གཟུང་དུ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་རྩོད་པ་དཔེ་དོན་དུ་མའི་སྒོ་ནས་དགག་པའི་ཤླཽ་ཀ་ཕྱེད་དང་བདུན་ནི། གང་གིས་སྤྲིན་ཚོགས་དང་མཚུངས་གཏི་མུག་སྟུག་པོ་འཇིག་རྟེན་ལ། །ཡོད་པ་དེས་ན་ཡུལ་རྣམས་ལོག་པ་དག་ཏུ་སྣང་བར་འགྱུར། །ཇི་ལྟར་རབ་རིབ་མཐུ་ཡིས་འགའ་ཞིག་སྐྲ་ཤད་ཟླ་གཉིས་དང་། །རྨ་བྱའི་མདོངས་དང་སྦྲང་མ་ལ་སོགས་ལོག་པར་འཛིན་བྱེད་པ། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་གཏི་མུག་སྐྱོན་གྱི་དབང་གིས་མི་མཁས་པས། །འདུས་བྱས་ལྟ་ཞིག་སྣ་ཚོགས་བློ་གྲོས་ཀྱིས་ནི་རྟོགས་པར་འགྱུར།། གལ་ཏེ་གཏི་མུག་བརྟེན་ནས་ལས་འབྱུང་གཏི་མུག་མེད་པ་དེ། །མི་འབྱུང་ཞེས་བྱར་མི་མཁས་ཁོ་ནས་རྟོགས་པར་གོར་མ་ཆག །བློ་བཟང་ཉི་མས་མུན་པ་སྟུག་པོ་རྣམ་པར་བསལ་བ་ཡི།། མཁས་པ་དག་ནི་སྟོང་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་ཅིང་གྲོལ་བར་འགྱུར། །གལ་ཏེ་དངོས་རྣམས་དེ་ཉིད་དུ་མེད་ན། །ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མོ་གཤམ་བུ་ཇི་བཞིན། །དེ་དག་རང་བཞིན་གྱིས་ནི་ཡོད་པ་ཉིད། །གང་དག་རབ་རིབ་ཅན་སོགས་ཡུལ་འགྱུར་བ། །སྐྲ་ཤད་ལ་སོགས་དེ་དག་མ་སྐྱེས་པས། །རེ་ཞིག་དེ་དག་ཉིད་ལ་བརྩད་བྱ་སྟེ། །ཕྱི་ནས་མ་རིག་རབ་རིབ་རྗེས་འབྲེལ་ལའོ། །གལ་ཏེ་རྨི་ལམ་དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་བཅས། །སྨིག་རྒྱུའི་ཆུ་དང་མིག་འཕྲུལ་གཟུགས་བརྙན་སོགས། །སྐྱེ་མེད་མཐོང་ན་ཡོད་ཉིད་མིན་མཚུངས་ཀྱང་། །ཁྱོད་ལ་ཇི་ལྟར་དེར་འགྱུར་དེ་མི་རིགས། །དེ་ཉིད་དུ་འདི་ཇི་ལྟར་

- 24 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

སྐྱེ་མེད་ཀྱང་། །མོ་གཤམ་བུ་ལྟར་གང་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་གྱི། །མཐོང་བའི་ཡུལ་དུ་མི་འགྱུར་མ་ཡིན་པ། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་སྨྲ་འདི་མ་ངེས་པའོ། །ཞེས་བྱུང་། འདིའི་དོན་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གསུམ་ནི། མོ་གཤམ་བུ་ལ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས། །སྐྱེ་བ་དེ་ཉིད་དུ་མེད་འཇིག་རྟེན་དུའང་། །ཡོད་མིན་དེ་བཞིན་དངོས་འདི་ཀུན་ངོ་བོ། །ཉིད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་དེ་ཉིད་དུ་མ་སྐྱེས། །དེ་ཕྱིར་འདི་ལྟར་སྟོན་པས་ཆོས་རྣམས་ཀུན། །གདོད་ནས་ཞི་ཞིར་སྐྱེ་བྲལ་རང་བཞིན་གྱིས། །ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་འདས་པ་གསུངས་གྱུར་པ། །དེ་ཕྱིར་རྟག་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་མ་ཡིན། །བུམ་སོགས་འདི་དག་དེ་ཉིད་དུ་མེད་ཅིང་། །འཇིག་རྟེན་རབ་ཏུ་གྲགས་པར་ཡོད་ཅི་བཞིན། །དེ་བཞིན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་འགྱུར་བས་ན། །མོ་གཤམ་བུ་དང་མཚུངས་པར་ཐལ་མི་འགྱུར། །ཞེས་བྱུང་། རྟེན་འབྱུང་གི་སྐྱེ་བ་ཉིད་ཀྱིས་མཐར་འཛིན་གྱི་ལོག་རྟོག་འགོག་ཚུལ་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གསུམ་ནི། གང་ཕྱིར་རྒྱུ་མེད་པ་དང་དབང་ཕྱུག་གི །རྒྱུ་ལ་སོགས་དང་བདག་གཞན་གཉིས་ཀ་ལས། །དངོས་རྣམས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པ། །དེ་ཕྱིར་བརྟེན་ནས་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །གང་ཕྱིར་དངོས་པོ་བརྟེན་ནས་རབ་འབྱུང་བ། །རྟོག་པ་འདི་དག་བརྟགས་པར་མི་ནུས་པ། །དེ་ཕྱིར་རྟེན་འབྱུང་རིགས་པ་འདི་ཡིས་ནི། །ལྟ་ངན་དྲ་བ་མཐའ་དག་གཅོད་པར་བྱེད། །རྟོག་རྣམས་དངོས་པོ་ཡོད་ན་འགྱུར་བ་སྟེ། །དངོས་པོ་ཇི་ལྟར་མེད་པར་ཡོངས་དཔྱད་ཟིན། །དངོས་པོ་མེད་པར་འདི་རྣམས་མི་འབྱུང་དཔེར། །བུད་ཤིང་མེད་པར་མེ་ཡོད་མིན་དེ་བཞིན། །ཞེས་བྱུང་། རིགས་པས་དཔྱད་པའི་འབྲས་བུ་ངོས་གཟུང་བའི་ཤླཽ་ཀ་གསུམ་ནི། སོ་སོའ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ནི་རྟོག་པས་བཅིངས། །མི་རྟོག་རྣལ་འབྱོར་པ་ནི་གྲོལ་འགྱུར་ ིབས། །རྟོག་རྣམས་ལོག་པར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ། །རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་འབྲས་བུར་མཁས་རྣམས་གསུངས་། །བསྟན་བཅོས་ལས་དཔྱད་རྩོད་ལ་ཆགས་པའི་ཕྱིར། །མ་མཛད་རྣམ་གྲོལ་ཕྱིར་ནི་དེ་ཉིད་བསྟན། །གལ་ཏེ་དེ་ཉིད་རྣམ་པར་བཤད་པ་ན། །གཞན་གཞུང་འཇིག་པར་འགྱུར་ན་ཉེས་པ་མེད། །རང་གི་ལྟ་ལ་ཆགས་དང་དེ་བཞིན་དུ། །གཞན་གྱི་ལྟ་ལ་འཁྲུག་གང་རྟོག་པ་ཉིད། །དེ་ཕྱིར་འདོད་ཆགས་ཁོང་ཁྲོ་རྣམ་བསལ་ཏེ། །རྣམ་འབྱོར་པ་ནི་མྱུར་དུ་གྲོལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་བྱུང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རིགས་པས་གྲུབ་ཟིན་ན། གང་ཟག་གི་བདག་

- 25 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

མེད་རིགས་པས་གྲུབ་པ་ལ། ཐར་འདོད་ཀྱིས་ཐོག་མར་བདག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཉིད་དགག་དགོས་པར་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་ནི། ཉོན་མོངས་སྐྱོན་རྣམས་མ་ལུས་འཇིག་ཚོགས་ལ། །ལྟ་ལས་བྱུང་བར་བློ་ཡིས་མཐོང་གྱུར་ཅིང་། །བདག་ནི་འདི་ཡི་ཡུལ་དུ་རྟོགས་བྱས་ནས། །རྣལ་འབྱོར་བ་ཡིས་བདག་ནི་འགོག་པར་བྱེད། །ཅེས་བྱུང་། གཞན་གྱིས་སྒྲོ་བཏགས་པའི་ཕུང་པོ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་བདག་དགག་པ་ལ། དེའི་ཕྱོགས་སྔ་གྲངས་ཅན་པའི་འདོད་པ་བརྗོད་པའི་ཚིག་རྐང་གཉིས་ནི། ཟ་བོ་རྟག་དངོས་བྱེད་པོ་མིན་པའི་བདག །ཡོན་ཏན་བྱ་མེད་མུ་སྟེགས་རྣམས་ཀྱིས་བརྟགས། །ཞེས་བྱུང་། དེའི་ཕྱོགས་སྔ་བྱེ་བྲག་པ་སོགས་ཀྱི་འདོད་པ་བསྟན་པའི་ཚིག་རྐང་གཉིས་ནི། དེའི་དབྱེ་ཅུང་ཟད་ཅུང་ཟད་ལ་བརྟེན་ནས། །མུ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་ལུགས་ནི་ཐ་དད་འགྱུར། །ཞེས་བྱུང་། ལུགས་དེ་དག་དགག་པའི་ཤླཽ་ཀ་བཞི་ནི། མོ་གཤམ་བུ་ལྟར་སྐྱེ་བ་དང་བྲལ་ཕྱིར། །དེ་ལྟར་གྱུར་པའི་བདག་ནི་ཡོད་མིན་ཞིང་། །འདི་ནི་ངར་འཛིན་རྟེན་དུའང་མི་རིགས་ལ། །འདི་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་ཡོད་མི་འདོད། །གང་ཕྱིར་བསྟན་བཅོས་བསྟན་བཅོས་ལས་དེའི་ཁྱད། །མུ་སྟེགས་རྣམས་ཀྱིས་གང་བསྟན་དེ་ཀུན་ལ། །རང་གྲགས་མ་སྐྱེས་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་གནོད་པ། །དེ་ཕྱིར་དེ་ཁྱད་ཀུན་ཀྱང་ཡོད་མ་ཡིན། །དེ་ཕྱིར་ཕུང་པོ་ལས་གཞན་བདག་མེད་དེ། །ཕུང་པོ་མ་གཏོགས་དེ་འཛིན་མ་གྲུབ་ཕྱིར། །འཇིག་རྟེན་ངར་འཛིན་བློ་ཡི་རྟེན་དུ་ཡང་། །མི་འདོད་དེ་རིག་མིན་པའང་བདག་ལྟའི་ཕྱིར། །གང་དག་དུད་འགྲོར་བསྐལ་མང་བརྐྱལ་གྱུར་པ། །དེས་ཀྱང་མ་སྐྱེས་རྟག་འདི་མ་མཐོང་ལ། །ངར་འཛིན་དེ་དག་ལ་ཡང་འཇུག་མཐོང་སྟེ། །དེས་ན་ཕུང་པོ་ལས་གཞན་བདག་འགའ་མེད། །ཅེས་བྱུང་། རང་སྡེའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་འགའ་ཞིག་གིས་ཕུང་པོ་བདག་གི་མཚན་གཞིར་འདོད་པ་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་ནི། ཕུང་པོ་ལས་གཞན་བདག་གྲུབ་མེད་པའི་ཕྱིར། །བདག་ལྟའི་དམིགས་པ་ཕུང་པོ་ཁོ་ནའོ། །ཁ་ཅིག་བདག་ལྟའི་རྟེན་དུ་ཕུང་པོ་ནི། །ལྔ་ཆར་ཡང་འདོད་ཁ་ཅིག་སེམས་གཅིག་འདོད། །ཅེས་བྱུང་། ལུགས་དེ་དག་དགག་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཉིས་ནི། གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་བདག་ན་དེ་ཕྱིར་དེ། །མང་བས་བདག་དེ་དག་ཀྱང་མང་པོར་འགྱུར། །བདག་ལ་རྫས་སུ་འགྱུར་ཞིང་དེར་ལྟ་བ། །རྫས་ལ་འཇུག་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མི་

- 26 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

འགྱུར། །མྱ་ངན་འདས་ཚེ་ངེས་པར་བདག་ཆད་འགྱུར། །མྱ་ངན་འདས་སྔོན་སྐད་ཅིག་དག་ལ་ནི། །སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་པོ་མེད་པས་དེ་འབྲས་མེད། །གཞན་གྱིས་བསགས་ལ་གཞན་གྱིས་ཟ་བར་འགྱུར། །ཞེས་བྱུང་། དེ་ལྟར་བཀག་པ་ལ་སྐྱོན་སྤོང་གི་ལན་དགག་པའི་ཚིག་རྐང་གསུམ་ནི། དེ་ཉིད་དུ་རྒྱུད་ཡོད་ན་སྐྱོན་མེད་ན། །སྔར་རྣམས་དཔྱད་ཚེ་རྒྱུད་ལ་ཉེས་བཤད་ཟིན། །དེ་ཕྱིར་ཕུང་པོ་དང་སེམས་བདག་མི་རིགས། །ཞེས་བྱུང་། ཕུང་པོ་བདག་ཏུ་འདོད་པར་མི་རིགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་བསྟན་པའི་ཚིག་རྐང་གཅིག་ནི། འཇིག་རྟེན་མཐའ་ལྡན་ལ་སོགས་མེད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྱུང་། ཕུང་པོ་བདག་ཏུ་འདོད་པ་ལ་གནོད་བྱེད་གཞན་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཉིས་ནི། ཁྱོད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བདག་མེད་མཐོང་བ་ལ། །དེ་ཚེ་ངེས་པར་དངོས་རྣམས་མེད་པར་འགྱུར། །རྟག་བདག་སྤོང་ན་དེ་ཚེ་དེ་ཡི་ཕྱིར། །ཁྱོད་ཀྱི་སེམས་སམ་ཕུང་པོ་བདག་གི་འགྱུར། །ཁྱོད་ཀྱི་རྣམ་འབྱོར་བདག་མེད་མཐོང་བ་ཡིས། །གཟུགས་སོགས་དེ་ཉིད་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། །གཟུགས་ལ་དམིགས་ནས་འཇུག་ཕྱིར་འདོད་ཆགས་སོགས། །སྐྱེ་འགྱུར་དེ་ཡི་ངོ་བོ་རྟོགས་མེད་ཕྱིར། །ཞེས་བྱུང་། ཕུང་པོ་བདག་ཏུ་གང་ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་ཕུང་པོ་ཁོ་ན་ལ་ལྟ་བར་གསུངས་པའི་ལུང་གི་དགོངས་པ་དགག་བྱ་གཅོད་པའི་དགག་ཕྱོགས་ནས་ཡིན་པར་བསྟན་པའི་སྐྱསྤྲ༩་ཀ་གཉིས་ནི། གང་ཕྱིར་སྟོན་པས་ཕུང་པོ་བདག་གོ་ཞེས། །གསུངས་པ་དེ་ཕྱིར་ཕུང་པོ་བདག་འདོད་ན།། དེ་ནི་ཕུང་ལས་གཞན་བདག་འགོག་པ་སྟེ། །གཟུགས་བདག་མིན་སོགས་མདོ་གཞན་གསུངས་ཕྱིར་རོ། །གང་ཕྱིར་གཟུགས་ཚོར་བདག་མིན་འདུ་ཤེས་ཀྱང་། །མ་ཡིན་འདུ་བྱེད་རྣམས་མིན་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་། །མིན་པར་མདོ་གཞན་ལས་གསུངས་དེ་ཡི་ཕྱིར། །མདོར་བསྟན་ཕུང་པོ་བདག་ཅེས་བཞེད་མ་ཡིན། །ཞེས་བྱུང་། དེ་ལྟར་གསུངས་པ་སྒྲུབ་ཕྱོགས་ནས་ཡིན་དུ་ཆུག་ཀྱང་ཕུང་པོ་བདག་ཏུ་བསྟན་པ་མིན་པར་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་ནི། ཕུང་པོ་བདག་ཅེས་བརྗོད་ཚེ་ཕུང་རྣམས་ཀྱི། །ཚོགས་པ་ཡིན་གྱི་ཕུང་པོའ་ངོ་བོ་ ིམིན། །མགོན་མིན་འདུལ་བའང་དབང་པོ་ཉིད་ཀྱང་མིན། །དེ་མེད་ཕྱིར་དེ་ཚོགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱུང་། དེ་དག་ལ་གཞན་གྱི་རྩོད་པ་སྤོང་ཚུལ་བསྟན་པའི་ཚིག་རྐང་གཉིས་ནི། དེ་ཚེ་དེ་ཡི་ཡན་ལག་ཚོགས་གནས་རྣམས། །ཤིང་རྟ་ཉིད་འགྱུར་ཤིང་རྟ་དང་བདག་མཚུངས། །ཞེས་

- 27 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

བྱུང་། མདོ་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་ཕུང་པོ་ཚོགས་ཙམ་བདག་མིན་པར་བསྟན་པའི་ཚིག་རྐང་གཉིས་ནི། མདོ་ལས་ཕུང་པོ་བརྟེན་ནས་ཡིན་གསུངས་པ། །དེ་ཕྱིར་ཕུང་པོ་འདུས་ཙམ་བདག་མ་ཡིན། །ཞེས་བྱུང་། ཕུང་པོ་ཚོགས་པ་ཙམ་གྱི་དབྱིབས་ཀྱི་བཀོད་པ་བདག་ཡིན་པ་དགག་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་ནི། དབྱིབས་ཞེ་ན་དེ་གཟུགས་ཅན་ལ་ཡོད་ཕྱིར། །ཁྱོད་ལ་དེ་དག་ཉིད་བདག་ཅེས་འགྱུར་གྱི། །སེམས་སོགས་ཚོགས་ནི་བདག་ཉིད་འགྱུར་མིན་ཏེ། །གང་ཕྱིར་དེ་དག་ལ་དབྱིབས་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་བྱུང་། ཕུང་པོའ་ཚོགས་ཙམ་བདག་ཏུ་འདོད་པ་ལ་གནོད་ ིབྱེད་གཞན་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་ནི། ལེན་པོ་རང་ཉེར་ལེན་གཅིག་རིགས་དངོས་མིན། །དེ་ལྟ་ན་ལས་བྱེད་པོ་གཅིག་ཉིད་འགྱུར། །བྱེད་པོ་མེད་ལས་ཡོད་སྙམ་བློ་ཡིན་ན། །མ་ཡིན་གང་ཕྱིར་བྱེད་པོ་མེད་ལས་མེད། །ཅེས་བྱུང་། རྩ་ཤེས་ལས། གལ་ཏེ་ཤིང་དེ་མེ་ཡིན་ན། །བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་གཅིག་འགྱུར། །ཞེས་སོགས། ཕུང་པོའ་ཚོགས་ཙམ་བདག་ཏུ་འདོད་པ་ཡབ་སྲས་ ིམཇལ་བའི་མདོ་ལས་བདག་ཁམས་དྲུག་ལ་བརྟེན་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་བར་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཉིས་ནི། གང་ཕྱིར་ཐུབ་པས་བདག་དེ་ས་ཆུ་མེ། །རླུང་དང་རྣམ་ཤེས་ནམ་མཁའ་ཞེས་བྱ་བ། །ཁམས་དྲུག་དང་ནི་མིག་སོགས་རེག་པ་ཡི། །རྟེན་དྲུག་དག་ལ་གཏན་ནས་ཉེར་བསྟེན་ཞིང་། །སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ཆོས་རྣམས་ཉེར་བཟུང་ནས། །དེས་གསུངས་དེ་ཕྱིར་དེ་ནི་དེ་རྣམས་དང་། །དེ་ཉིད་མ་ཡིན་ཚོགས་ཙམ་ཉིད་མིན་ཏེ། །དེ་ཕྱིར་ངར་འཛིན་བློ་དེ་རྣམས་ལ་མིན། །ཞེས་བྱུང་། ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་བཏགས་དོན་བཙལ་བ་ན་ཕུང་པོ་ལྔ་ཆར་དང་། སེམས་གཅིག་པོ་རྙེད་པར་འདོད་པ་སོགས་འབྲེལ་མེད་དུ་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཉིས་ནི། བདག་མེད་རྟོགས་ཚེ་རྟག་པའི་བདག་སྤོང་ཞིང་། །འདི་ནི་ངར་འཛིན་རྟེན་དུའང་མི་འདོད་པ། །དེ་ཕྱིར་བདག་མེད་ཤེས་པས་བདག་ལྟ་བ། །དཔྱིས་ཀྱང་འབྱིན་ཞེས་སྨྲ་བ་ཤིན་ཏུ་མཚར། །རང་ཁྱིམ་རྩིག་ཕུག་སྦྲུལ་གནས་མཐོང་བཞིན་དུ། །འདི་ན་གླང་ཆེན་མེད་ཅེས་དོགས་བསལ་ཏེ། །སྦྲུལ་གྱི་འཇིགས་པའང་སྤོང་བར་བྱེད་པ་ནི། །ཀྱེ་མ་གཞན་གྱི་གནམ་པོར་འགྱུར་ཉིད་དོ། །ཞེས་བྱུང་། ཕུང་པོ་དང་བདག་གཉིས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རྟེན་བརྟེན་པ་དགག་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཉིས་ནི། ཕུང་པོ་བདག་ཡོད་མ་ཡིན་བདག་ལ་ཡང་། །ཕུང་པོ་དེ་རྣམས་ཡོད་མིན་

- 28 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

གང་ཕྱིར་འདིར། །གཞན་ཉིད་ཡོད་ན་རྟོག་པ་འདིར་འགྱུར་ན། །གཞན་ཉིད་དེ་མེད་དེ་ཕྱིར་འདི་རྟོག་པའོ། །བདག་ནི་གཟུགས་ལྡན་མི་འདོད་གང་ཕྱིར་བདག །ཡོད་མིན་དེ་ཕྱིར་ལྡན་དོན་སྦྱོར་བ་མེད། །གཞན་ན་གནག་ལྡན་གཞན་མིན་གཟུགས་ལྡན་ན། །བདག་ནི་གཟུགས་ལས་དེ་ཉིད་གཞན་ཉིད་མིན། །ཞེས་བྱུང་། དེ་ལྟར་བཀག་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བསྡོམས་ཏེ་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཉིས་ནི། གཟུགས་བདག་མ་ཡིན་བདག་ནི་གཟུགས་ལྡན་མིན། །གཟུགས་ལ་བདག་མེད་བདག་ལའང་གཟུགས་ཡོད་མིན། །དེ་ལྟར་རྣམ་བཞིར་ཕུང་ཀུན་ཤེས་བྱ་སྟེ། །དེ་དག་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་ཉི་ཤར་འདོད། །ལྟ་རི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྡོ་རྗེ་ཡིས། །བཅོམ་བདག་གང་དང་ལྷན་ཅིག་འཇིག་འགྱུར་བ། །འཇིག་ཚོགས་ལྟ་རི་ལྷུན་སྟུག་ལ་གནས་པ། །རྩེ་མོ་མཐོ་བར་གྱུར་པ་འདི་དག་གོ །ཞེས་བྱུང་། བརྗོད་མེད་ཀྱི་བདག་སྨྲ་བའི་ཕྱོགས་སྔའི་འདོད་པ་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་ནི། ཁ་ཅིག་དེ་ཉིད་གཞན་ཉིད་རྟག་མི་རྟག །ལ་སོགས་བརྗོད་མེད་གང་ཟག་རྫས་ཡོད་འདོད། །རྣམ་ཤེས་དྲུག་གི་ཤེས་བྱར་དེ་འདོད་ཅིང་། །དེ་ནི་ངར་འཛིན་གཞིར་ཡང་འདོད་པ་ཡིན། །ཞེས་བྱུང་། ལུགས་དེ་དགག་པའི་ཤླཽ་ཀ་གསུམ་ནི། གང་ཕྱིར་གཟུགས་ལས་སེམས་བརྗོད་མེད་མི་རྟོགས། །དངོས་ཡོད་བརྗོད་མེད་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ཉིད། །གལ་ཏེ་བདག་འགའ་དངོས་པོར་གྲུབ་གྱུར་ན།། སེམས་ལྟར་གྲུབ་དངོས་བརྗོད་དུ་མེད་མི་འགྱུར། །གང་ཕྱིར་ཁྱོད་བུམ་དངོས་པོ་མ་གྲུབ་པའི། །ངོ་བོ་གཟུགས་སོགས་ལས་བརྗོད་མེད་འགྱུར་བས། །བདག་གང་ཕུང་པོ་ལས་བརྗོད་མེད་འགྱུར་ཏེ། །རང་གིས་ཡོད་པར་གྲུབ་པར་རྟོགས་མི་བྱ། །ཁྱོད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་རང་བདག་ལས་གཞན་ནི། །མི་འདོད་གཟུགས་སོགས་ལས་གཞན་དངོས་འདོད་ཅིང་། །དངོས་ལ་རྣམ་པ་དེ་ཉིད་མཐོང་འགྱུར་བ། །དེ་ཕྱིར་བདག་མེད་དངོས་ཆོས་དང་བྲལ་ཕྱིར། །ཞེས་བྱུང་། བདག་མཐའ་བདུན་དུ་མེད་ཀྱང་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཤིང་རྟ་དང་འདྲ་བར་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཉིས་ནི། དེ་ཕྱིར་ངར་འཛིན་རྟེན་ནི་དངོས་པོ་མིན། །ཕུང་ལས་གཞན་མིན་ཕུང་པོ་ངོ་བོ་མིན། །ཕུང་པོ་རྟེན་མིན་འདི་ནི་དེ་ལྡན་མིན། །འདི་ནི་ཕུང་པོ་རྣམས་བརྟེན་འགྲུབ་པར་འགྱུར། །ཤིང་རྟ་རང་ཡན་ལག་ལས་གཞན་འདོད་མིན། །གཞན་མིན་མ་ཡིན་དེ་ལྡན་ཡང་མིན་ཞིང་། །ཡན་ལག་ལ་མིན་ཡན་ལག་དག་དེར་

- 29 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

མིན། །འདུས་པ་ཙམ་མིན་དབྱིབས་མིན་ཇི་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བྱུང་། ཤིང་རྟའི་ཡན་ལག་གི་ཚོགས་པ་ཤིང་རྟར་འདོད་པ་དགག་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་ནི། གལ་ཏེ་ཚོགས་ཙམ་ཤིང་རྟར་འགྱུར་ན་ནི། །སིལ་བུར་གནས་ལ་ཤིང་རྟ་ཉིད་ཡོད་འགྱུར། །གང་ཕྱིར་ཡན་ལག་ཅན་མེད་ཡན་ལག་དག །མེད་པས་དབྱིབས་ཙམ་ཤིང་རྟར་རིགས་པའང་མིན། །ཞེས་བྱུང་། ཤིང་རྟའི་དབྱིབས་ཤིང་རྟར་འདོད་པ་དགག་པའི་ཤླཽ་ཀ་གསུམ་ནི། ཁྱོད་དབྱིབས་ཡན་ལག་རེ་རེ་སྔར་ཡོད་གྱུར།། ཇི་བཞིན་ཤིང་རྟར་རྟོགས་ལའང་དེ་བཞིན་ནོ། །བྱེ་བར་གྱུར་པ་དེ་དག་ལ་ཇི་ལྟར། །དེ་ལྟར་ཡང་ནི་ཤིང་རྟ་ཡོད་མ་ཡིན། །ད་ལྟ་གལ་ཏེ་ཤིང་རྟ་ཉིད་དུས་འདིར། །འཕང་ལོ་སོགས་ལ་དབྱིབས་ཐ་དད་ཡོད་ན། །འདི་གཟུང་འགྱུར་ན་དེ་ཡང་ཡོད་མིན་ཏེ། །དེ་ཕྱིར་དབྱིབས་ཙམ་ཤིང་རྟར་ཡོད་མ་ཡིན། །གང་ཕྱིར་ཁྱོད་ཀྱི་ཚོགས་པ་ཅང་མེད་པས། །དབྱིབས་དེ་ཡན་ལག་ཚོགས་ཀྱི་མ་ཡིན་ན། །གང་ཞིག་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་དེ་བརྟེན་ནས། །འདིར་ནི་དབྱིབས་སུ་ལྟ་ཞིག་ཇི་ལྟར་འགྱུར། །ཞེས་བྱུང་། རིགས་པ་དེ་གཞན་ལ་ཁ་སྤོ་ནས་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཉིས་ནི། ཁྱོད་ཀྱི་འདི་ནི་ཇི་ལྟར་འདོད་དེ་ལྟར། །མི་བདེན་པ་ཡི་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་བྱས་ནས། །འབྲས་བུའི་རྣམ་པ་མི་བདེན་རང་བཞིན་ཅན། །ཐམས་ཅད་ཀྱང་ནི་སྐྱེ་བར་ཤེས་པར་གྱིས། །འདིས་ནི་གཟུགས་སོགས་དེ་ལྟར་གནས་རྣམས་ལ། །བུམ་བློ་ཞེས་བྱའང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཉིད། །སྐྱེ་བ་མེད་པས་གཟུགས་སོགས་ཀྱང་ཡོད་མིན། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ཡང་དེ་དག་དབྱིབས་མི་རིགས། །ཞེས་བྱུང་། དེ་ལྟར་བཞེད་པ་ལ་གཞན་གྱིས་རྩོད་པ་སྤོང་བའི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་ནི། དེ་ནི་ཉིད་དུ་འམ་འཇིག་རྟེན་དུ། །རྣམ་པ་བདེན་གྱིས་འགྲུབ་འགྱུར་མིན་མོད་ཀྱི། །རྣམ་དཔྱད་མེད་པར་འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལས་འདིར། །རང་གི་ཡན་ལག་བརྟེན་ནས་འདོགས་པ་ཡིན། །ཞེས་བྱུང་། མིང་གི་ཐ་སྙད་ཀྱི་དོན་རིགས་པ་གསུམ་གྱིས་འཐད་པར་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་ནི། དེ་ཉིད་ཡན་ལག་ཅན་དེ་ཆ་ཤས་ཅན། །ཤིང་རྟ་དེ་ཉིད་བྱེད་པོ་ཞེས་འགྲོར་བསྙད། །སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་ལེན་པོ་ཉིད་དུ་འགྲུབ། །འཇིག་རྟེན་གྲགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་མ་བརླག་ཅིག །ཅེས་བྱུང་། དེ་ལྟར་བཞག་པ་ལ་མཐར་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་སྤང་སླ་བའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་ནི། རྣམ་བདུན་གྱིས་མེད་གང་དེ་ཇི་ལྟ་བུར། །ཡོད་ཅེས་རྣལ་འབྱོར་པས་འདིའི་ཡོད་མི་རྙེད། །དེས་དེ་ཉིད་ལའང་

- 30 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

བདེ་བླག་འཇུག་འགྱུར་པས། །འདིར་དེའི་གྲུབ་པ་དེ་བཞིན་འདོད་པར་བྱ། །ཞེས་བྱུང་། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་དཔེ་དང་བཅས་པ་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་ནི། ཤིང་རྟ་ཡོད་ཉིད་མིན་ན་དེ་ཡི་ཚེ། །ཡན་ལག་ཅན་མེད་དེའི་ཡན་ལག་ཀྱང་མེད། །ཤིང་རྟ་ཚིག་ན་ཡན་ལག་མེད་དཔེ་བཞིན། །བློ་མེས་ཡན་ལག་ཅན་བསྲེགས་ཡན་ལག་གོ །ཞེས་བྱུང་། རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་བདེན་པ་གཉིས་ཀ་ལ་བདེ་བླག་ཏུ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཤིང་རྟའི་འཕང་ལོ་སོགས་ཀྱི་ཡན་ལག་ལ་བརྟེན་ནས་ཤིང་རྟར་བཏགས་པ་ལྟར། ཕུང་པོ་ལྔ་དང་། ཁམས་དྲུག་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་ཏུ་བཏགས་པར་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་ནི། དེ་བཞིན་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པས་ཕུང་པོ་དང་། །ཁམས་དང་དེ་བཞིན་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་བརྟེན་ནས། །བདག་ཀྱང་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཉིད་དུ་འདོད། །ཉེར་ལེན་ལས་ཡིན་འདི་ནི་བྱེད་པོའང་ཡིན། །ཞེས་བྱུང་། བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་བདག་ཁས་ལེན་པའི་ཡོན་ཏན་གཞན་བདག་མི་རྟག་པ་སོགས་སུ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའང་བཟློག་པའི་ཡོན་ཏན་སོགས་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་ནི། དངོས་ཡོད་མིན་ཕྱིར་འདི་ནི་བརྟན་མིན་ཞིང་། །མི་བརྟན་ཉིད་མིན་འདི་ནི་སྐྱེ་འཇིག་མིན། །འདི་ལ་རྟག་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཡང་། །ཡོད་མིན་དེ་ཉིད་དང་ནི་གཞན་ཉིད་མེད། །ཅེས་བྱུང་། རྩ་ཤེས་ལས། གལ་ཏེ་ཕུང་པོ་བདག་ཡིན་ན། །སྐྱེ་དང་འཇིག་པ་ཅན་དུ་འགྱུར། །ཞེས་བྱུང་། མཁས་རྨོངས་ཀྱི་འཆིང་གྲོལ་གྱི་གཞིའི་བདག་ངོས་བཟུང་བའི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་ནི། གང་ལ་རྟག་ཏུ་འགྲོ་རྣམས་ངར་འཛིན་བློ། །རབ་ཏུ་འབྱུང་ཞིང་དེ་ཡི་གང་ཡིན་དེར། །ང་ཡིར་འཛིན་བློ་འབྱུང་བའི་བདག་དེ་ནི། །མ་བརྟགས་གྲགས་པར་གཏི་མུག་ལས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱུང་། རྩ་ཤེས་ལས། །ནང་དང་ཕྱི་རོལ་ཉིད་དག་ལ། །བདག་དང་བདག་གི་སྙམ་ཟད་ན། །ཉེ་བར་ལེན་པ་འགག་འགྱུར་ཞིང་། །དེ་ཟད་པས་ན་སྐྱེ་བ་ཟད། །ཅེས་བྱུང་། བདག་གི་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དགག་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་ནི། གང་ཕྱིར་བྱེད་པོ་མེད་ཅན་ལས་མེད་པ། །དེ་ཕྱིར་བདག་གི་བདག་མེད་པར་ཡོད་མིན། །དེ་ཕྱིར་བདག་དང་བདག་གི་སྟོང་ལྟ་ཞིང་། །རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་བྱུང་། དང་པོར་ང་ཞེས། ཞེས་པ་དང་། བདག་གིས་འདི་ཞེས། ཞེས་པ་གཉིས་འདིར་ཡང་དྲན་པར་བྱའོ། །རྩ་ཤེས་ལས། བདག་

- 31 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན།། བདག་གི་ཡོད་པ་ག་ལ་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་སོ། །བདག་དང་ཤིང་རྟའི་དཔྱད་པ་དངོས་པོ་གཞན་བུམ་སྣམ་སོགས་ལ་བསྒྲེ་བར་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཉིས་ནི། བུམ་པ་སྣམ་བུ་རེ་ལྡེ་དམག་དང་ནགས་ཚལ་ཕྲེང་བ་ལྗོན་ཤིང་དང་། །ཁང་ཁྱིམ་ཤིང་རྟ་ཕྲན་དང་མགྲོན་གནས་ལ་སོགས་དངོས་རྣམས་གང་དག་དང་། །དེ་བཞིན་གང་དག་སྒོ་ནས་སྐྱེ་འདིས་བསྙད་པ་དེ་རྣམས་རྟོགས་བྱ་སྟེ། །གང་ཕྱིར་ཐུབ་དབང་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ལྷན་ཅིག་རྩོད་མི་མཛད་ཕྱིར་རོ། །ཡན་ལག་ཡོན་ཏན་འདོད་ཆགས་མཚན་ཉིད་དང་ནི་བུད་ཤིང་ལ་སོགས་དང་།། ཡོན་ཏན་ཅན་ཡན་ལག་ཅན་ཆགས་དང་མཚན་གཞི་མེ་ལ་སོགས་དོན་དག །དེ་རྣམས་ཤིང་རྟའི་རྣམ་དཔྱད་བྱས་པས་རྣམ་བདུན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། །དེ་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པར་འཇིག་རྟེན་གྲགས་པའི་སྒོ་ནས་ཡོད་པ་ཡིན། །ཞེས་བྱུང་། བདག་དང་ཤིང་རྟའི་དཔྱད་པ་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་ལ་བསྒྲེ་བ་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གསུམ་ནི། གལ་ཏེ་རྒྱུ་ཡིས་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྐྱེད་དེ་ལྟ་ན་དེ་རྒྱུ་ཡིན་ཞིང་། །གལ་ཏེ་འབྲས་བུ་མི་སྐྱེད་ན་ནི་དེ་མེད་རྒྱུ་མེད་ཅན་དུ་འགྱུར། །འབྲས་བུ་ཡང་ནི་རྒྱུ་ཡོད་གྱུར་ན་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ཡི་ཕྱིར། །གང་ལས་གང་ཞིག་འགྱུར་བ་གང་ཞིག་ལས་སྔར་གང་ཞིག་འགྱུར་བ་སྨོས། །གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིས་ཕྲད་ནས་འབྲས་སྐྱེད་བྱེད་ན་དེ་ཡི་ཚེ། །དེ་དག་ནུས་པ་གཅིག་པས་སྐྱེད་བྱེད་འབྲས་བུ་ཐ་དད་མེད་འགྱུར་ཞིང་། །སོ་སོར་ན་ནི་རྒྱུ་འདི་རྒྱུ་མིན་རྣམས་དང་ཁྱད་པར་མེད་འགྱུར་ལ། །གཉིས་པོ་འདི་དག་སྤངས་ནས་རྟོག་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་པར་འགྱུར་མ་ཡིན། །ཅི་སྟེ་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པར་མི་བྱེད་དེ་ཕྱིར་འབྲས། །ཞེས་བྱ་ཡོད་མིན་འབྲས་བྲལ་རྒྱུ་ནི་རྒྱུ་མེད་ཅན་འགྱུར་ཡོད་པའང་མིན། །གང་ཕྱིར་འདི་དག་གཉིས་ཆར་ཡང་ནི་སྒྱུ་མ་དང་འདྲ་དེ་ཡི་ཕྱིར། །བདག་ལ་སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར་འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱང་ཡོད། །ཅེས་བྱུང་། རྒྱུ་འབྲས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པ་ལ་རྒྱུ་འབྲས་མ་ཕྲད་ཀྱི་བརྟག་པ་བྱེད་པ་དང་། ཁྱོད་ཀྱི་སུན་འབྱིན་པ་འདིས་སུན་དབྱུང་བྱ་ཕྲད་ནས་སམ་མ་ཕྲད་པར་སུན་འབྱིན་ཞེས་བརྟག་པ་བྱེད་པར་མཚུངས་ཞེས་པའི་རྩོད་པ་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཉིས་ནི། སུན་འབྱིན་འདིས་སུན་དབྱུང་བྱ་ཕྲད་ནས་འབྱིན་ནམ་མ་ཕྲད་པར། །ཡིན་ཞེས་ཉེས་པ་

- 32 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

འདི་ནི་ཁྱོད་ལའང་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ། །གང་ཚེ་དེ་སྐད་སྨྲ་ཞིང་རང་ཕྱོགས་ཁོ་ན་རྣམ་འཇོམས་པ། །དེ་ཚེ་ཁྱོད་ཀྱིས་སུན་དབྱུང་སུན་ནི་འབྱིན་པར་ནུས་མ་ཡིན། །གང་ཕྱིར་རང་གི་ཚིག་ལའང་ཐལ་བ་མཚུངས་པའི་ལྟག་ཆོད་ཀྱིས། །༼ལྟག་ཆོད་བཅུ་བཞི་ཚད་མའི་མདོར་གསུངས།༽ རིགས་པ་མེད་པར་དངོས་མཐའ་དག་ལ་སྐུར་འདེབས་དེ་ཡི་ཕྱིར། །ཁྱོད་ནི་སྐྱེ་བོ་དམ་པས་བཞེད་མི་འགྱུར་ཞིང་གང་གི་ཕྱིར། །ཁྱོད་ལ་རང་ཕྱོགས་མེད་པས་སུན་ཅི་ཕྱིན་དུ་རྒོལ་བའང་ཡིན། །ཞེས་བྱུང་། ཐ་སྙད་དུ་གཞན་ཕྱོགས་སུན་འབྱིན་ཁས་ལེན་ཚུལ་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་ནི། སུན་འབྱིན་པས་སུན་དབྱུང་བྱ་མ་ཕྲད་སུན་ནི་འབྱིན་བྱེད་དམ། །འོན་ཏེ་ཕྲད་ནས་ཡིན་ཞེས་སྨྲས་ཟིན་ཉེས་པ་འདིར་གང་ལ། །ངེས་པར་ཕྱོགས་ཡོད་དེ་ལ་འགྱུར་གྱི་བདག་ལ་ཕྱོགས་འདི་ནི། །ཡོད་པ་མིན་པས་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་འདི་ནི་སྲིད་མ་ཡིན། །ཞེས་བྱུང་། རང་གི་ཕྱོགས་ལ་སུན་འབྱིན་དང་སྒྲུབ་པ་ཁས་ལེན་ཚུལ་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཉིས་ནི། ཇི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཡོད་ཁྱད་པར་རྣམས།། གཟུགས་བརྙན་ལ་ཡང་གཟས་བཟུང་ལ་སོགས་རྣམས་ཚེ་མཐོང་འགྱུར་ལ། །ཉི་མ་དང་ནི་གཟུགས་བརྙན་རྣམ་པར་ཕྲད་དང་མ་ཕྲད་པར། །མི་རིགས་མོད་ཀྱི་བརྟེན་ནས་ཐ་སྙད་ཙམ་ཞིག་འབྱུང་འགྱུར་ཞིང་། །མི་བདེན་བཞིན་དུའང་རང་གི་བྱད་བཞིན་མཛེས་པར་བསྒྲུབ་བྱའི་ཕྱིར། །དེ་ནི་ཡོད་པ་ཇི་ལྟར་དེ་བཞིན་འདིར་ཡང་ཤེས་རབ་གདོང་། །སྦྱང་པར་བྱ་ལ་ནུས་པ་མཐོང་བར་འགྱུར་བའི་གཏན་ཚིགས་ནི། །འཐད་པ་དང་བྲལ་ལས་ཀྱང་བསྒྲུབ་བྱ་རྟོགས་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་བྱུང་། གཞན་གྱི་ཐལ་བ་མི་མཚུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གསལ་བར་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་ནི། གལ་ཏེ་རང་གི་བསྒྲུབ་བྱ་གོ་བྱེད་གཏན་ཚིགས་དངོས་གྲུབ་དང་། །དངོས་སུ་གོ་བྱ་ཉིད་འགྱུར་བསྒྲུབ་བྱའི་ངོ་བོའང་ཡོད་གྱུར་ན། །ཕྲད་པ་ལ་སོགས་རིགས་པ་ཉེ་བར་འགྱུར་ཞིག་ན། །དེ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་པས་ཁྱོད་ཀྱི་ཡི་ཆད་འབའ་ཞིག་ཡིན། །ཞེས་བྱུང་། རང་བཞིན་མེད་པར་སྒྲུབ་ནུས་པ་བཞིན་དུ་གཞན་གྱིས་བཟློག་སྟེ་བསྒྲུབ་མི་ནུས་པར་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་ནི། དངོས་རྣམས་མཐའ་དག་དངོས་པོ་མེད་པར་རྟོགས་སུ་གཞུག་པར་ནི། །ནུས་པར་ཆེས་སླ་ཇི་ལྟ་དེ་ལྟར་རང་བཞིན་གཞན་དག་ལ། །ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བདེ་བླག་ཏུ་ནི་ནུས་པ་མ་ཡིན་

- 33 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

ནོ། །རྟོག་གེ་ངན་པའི་དྲ་བས་འཇིག་རྟེན་ཅི་སྟེ་འདིར་བཅོལ་བྱེད། །ཅེས་བྱུང་། འདིར་མ་བཤད་པའི་སུན་འབྱིན་ལྷག་མ་ཤེས་པར་བྱེད་པ་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་ནི། སུན་འབྱིན་ལྷག་མ་གོང་དུ་བསྟན་པ་ཡང་ནི་ཤེས་བྱས་ནས། །ཕྲད་པ་ལ་སོགས་ཕྱོགས་ཀྱི་ལན་གྱི་ཆེད་དུ་འདིར་བཏང་བྱ། །སུན་ཅི་ཕྱིན་དུ་རྒོལ་བ་པོ་ཡང་ཇི་ལྟར་ཡོད་མིན་པ། །དེ་སྐད་སྔར་བཤད་ལྷག་མ་ཕྱོགས་འདི་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱ། །ཞེས་བྱུང་། དེ་ཉིད་དེ་ལས་འབྱུང་མིན་གཞན་དག་ལས་ལྟག་ལ་ཞིག །ཅེས་པ་ནས། རྣམ་དཔྱོད་པ་ནི་མྱུར་ཏུ་གྲོལ་བར་འགྱུར། །བར་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གསལ་བར་བཤད། ཉོན་མོངས་སྐྱོན་རྣམས་མ་ལུས་འཇིག་ཚོགས་ལ། །ཞེས་པ་ནས། འདི་ཡན་ཆད་ཀྱིས་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གསལ་བར་བཤད་ནས། ལུང་རིགས་གཉིས་ཀྱིས་སྒྲུབ་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རབ་དབྱེ་མདོར་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཉིས་ནི། བདག་མེད་འདི་ནི་འགྲོ་བ་རྣམ་དགྲོལ་ཕྱིར། །ཆོས་དང་གང་ཟག་དབྱེ་བས་རྣམ་གཉིས་གསུངས། །དེ་ལྟར་སྟོན་པས་སླར་ཡང་འདི་ཉིད་ནི། །གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་ཕྱེ་སྟེ་རྣམ་མང་གསུངས། །སྤྲོས་དང་བཅས་པར་སྟོང་པ་ཉིད། །བཅུ་དྲུག་བཤད་ནས་མདོར་བསྡུས་ཏེ། །སླར་ཡང་བཞིར་བཤད་དེ་དག་ནི། །ཐེག་ཆེན་དུ་ཡང་བཞེད་པ་ཡིན། །ཞེས་བྱུང་། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རབ་དབྱེ་བཅུ་དྲུག་བཤད་པ་ལ། ནང་སྟོང་པ་ཉིད་བསྟན་པའི་ཚིག་རྐང་དགུ་ནི། གང་ཕྱིར་དེ་ཡི་རང་བཞིན་དེ། །ཡིན་ཕྱིར་མིག་ནི་མིག་གིས་སྟོང་། །དེ་བཞིན་རྣ་བ་སྣ་དང་ལྕེ། ལུས་དང་ཡིད་ཀྱང་བསྙད་པར་བྱ། །ཐེར་གཟུགས་གནས་པ་མ་ཡིན་དང་། །འཇིག་པ་མ་ཡིན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། །མིག་ལ་སོགས་པ་དྲུག་པོ་ཡི། །རང་བཞིན་མེད་ཉིད་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་ནང་སྟོང་ཉིད་དུ་འདོད། །ཅེས་བྱུང་། ཕྱི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་གསུམ་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་བཞི་ནི། གང་ཕྱིར་དེ་ཡི་རང་བཞིན་དེ། །སྒྲ་དང་དྲི་རོ་རེག་བྱ་དང་། །ཆོས་རྣམས་ཉིད་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །གཟུགས་སོགས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད། །ཕྱི་རོལ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་འདོད། །གཉིས་ཆར་རང་བཞིན་མེད་ཉིད་ནི། །ཕྱི་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད། །མཁས་པས་སོྟང་པ་ཉིད་ཅེས་བསྙད། །སྟོང་ཉིད་དེ་ཡང་སྟོང་ཉིད་ཀྱི། །ངོ་བོས་སྟོང་པར་འདོད་པ་ཡིན། །སྟོང་ཉིད་ཅེས་བྱའི་སྟོང་ཉིད་གང་། །སྟོང་ཉིད་སྟོང་ཉིད་

- 34 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

དུ་འདོད་དེ། །སྟོང་ཉིད་དངོས་པོའ་བློ་ཅན་གྱི། །འཛིན་པ་བཟློག་ཕྱིར་གསུངས་པ་ཡིན། །ཞེས་ ིབྱུང་། ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་འདུས་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་འདུས་མ་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་བཅས་བཞི་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་དྲུག་ནི། སེམས་ཅན་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ནི། །མ་ལུས་ཁྱབ་བྱེད་ཉིད་ཕྱིར་དང་། །ཚད་མེད་དཔེ་ཡིས་མུ་མཐའ་ནི། །མེད་ཕྱིར་ཕྱོགས་རྣམས་ཆེན་པོ་ཉིད། །འདི་དག་བཅུ་ཆར་ཕྱོགས་རྣམས་ཀྱིས། །སྟོང་པ་ཉིད་ནི་གང་ཡིན་དེ། །ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཡིན་དེ། ཆེན་པོར་འཛིན་པ་བཟློག་ཕྱིར་གསུངས། །དེ་ནི་དགོས་པ་མཆོག་ཡིན་པས། །དོན་དམ་མྱ་ངན་འདས་པ་ཡིན། །དེ་ནི་དེ་ཡིས་སྟོང་ཉིད་གང་། །དེ་ནི་དོན་དམ་སྟོང་ཉིད་དེ། །མྱང་འདས་དངོས་པོའ་བློ་ཅན་གྱི། །འཛིན་པ་བཟློག་པར་བྱ་བའི་ ིཕྱིར།། དོན་དམ་མཁྱེན་པའི་དོན་དམ་པ། །སྟོང་པ་ཉིད་ནི་བསྟན་པར་མཛད། །རྐྱེན་ལས་བྱུང་ཕྱིར་ཁམས་གསུམ་པོ། །འདུས་བྱས་ཡིན་པར་ངེས་པར་བསྙད། །དེ་ནི་དེ་ཡིས་སྟོང་ཉིད་གང་། །དེ་ནི་འདུས་བྱས་སྟོང་ཉིད་གསུངས། །གང་ལ་སྐྱེ་གནས་མི་རྟག་ཉིད། །དེ་དག་མེད་པ་འདུས་མ་བྱས། །དེ་ནི་དེ་ཡིས་སྟོང་ཉིད་གང་། །དེ་ནི་འདུས་མ་བྱས་སྟོང་ཉིད།། ཅེས་བྱུང་། མཐའ་ལས་འདས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་ཐོག་མ་དང་མཐའ་མ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་དོར་བ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དང་བཞི་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་བདུན་ནི། ༈ །གང་ལ་མཐའ་ནི་ཡོད་མིན་པ། །དེ་ནི་མཐའ་ལས་འདས་པར་བརྗོད།། དེ་དེ་ཁོ་ནས་སྟོང་པ་ཉིད། །མཐའ་ལས་འདས་པ་སྟོང་ཉིད་བསྙད། །ཐོག་མ་དང་པོ་ཐ་མ་མཐའ། །དེ་དག་མེད་པས་འཁོར་བ་ནི། །ཐོག་མ་ཐ་མ་མེད་པར་བརྗོད། །འགྲོ་འོང་བྲལ་ཕྱིར་རྨི་ལམ་ལྟའི། །སྲིད་འདི་དེ་ཡིས་དབེན་ཉིད་གང་། །དེ་ནི་ཐོག་མ་དང་མཐའ་མ། །མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དོ་ཞེས། །བསྟན་བཅོས་ལས་ནི་ངེས་པར་བསྙད། །དོར་བ་ཞེས་བྱ་འཐོར་བ་དང་། །འབོར་བ་ལ་ནི་ངེས་པར་བརྗོད། །དོར་མེད་གཏོང་བ་མེད་པ་སྟེ། །འགའ་ཡང་དོར་མེད་གང་ཡིན་པའོ། །དོར་བ་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས། །དེ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན། །དེ་དེའི་ཕྱིར་ན་དོར་མེད་པ། །སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བར་བརྗོད། །འདུས་བྱས་ལ་སོགས་ངོ་བོ་ཉིད། །གང་ཕྱིར་སློབ་མ་རང་སངས་རྒྱས། །རྒྱལ་སྲས་དེ་བཞིན་གཤེགས་རྣམས་ཀྱིས། །མ་མཛད་དེའི་ཕྱིར་འདུས་བྱས་ལ། །སོགས་

- 35 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

པ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད། །རང་བཞིན་ཉིད་དུ་བསྙད་པ་སྟེ། །དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་སྟོང་ཉིད་གང་། །དེ་ནི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད། །ཅེས་བྱུང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་བསྟན་པའི་ཚིག་རྐང་དྲུག་ནི། ༈ ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་དང་རེག་དྲུག་དང་། །དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཚོར་དྲུག་དང་། །གཟུགས་ཅན་གཟུགས་ཅན་མིན་དེ་བཞིན། །འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་ཆོས་རྣམས། །ཆོས་དེ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །དེ་དག་གིས་དབེན་སྟོང་ཉིད་གང་། །ཞེས་བྱུང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་མདོར་བསྟན་པའི་ཚིག་རྐང་གཉིས་ནི། ༈ གཟུགས་རུང་ལ་སོགས་དངོས་མེད་གང་། །དེ་ནི་རང་མཚན་སྟོང་པ་ཉིད། །ཅེས་བྱུང་། གཞིའི་སྟེང་གི་མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གསུམ་ནི། ༈ གཟུགས་ནི་གཟུགས་རུང་མཚན་ཉིད་ཅན།། ཚོར་བ་མྱོང་བའི་བདག་ཉིད་ཅན། །འདུ་ཤེས་མཚན་མར་འཛིན་པ་སྟེ། འདུ་བྱེད་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའོ། །ཡུལ་ལ་སོ་སོར་རྣམ་རིག་པ། །རྣམ་ཤེས་རང་གི་མཚན་ཉིད་དོ།། ཕུང་པོའ་སྡུག་བསྔལ་རང་མཚན་ ིཉིད། །ཁམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་སྦྲུལ་གདུག་འདོད། །སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས། །སྐྱེ་བའི་སྒོར་གྱུར་ཉིད་དུ་གསུངས། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གང་། །དེ་ནི་འདུ་འཕྲོད་མཚན་ཉིད་དོ། །ཞེས་བྱུང་། ལམ་གྱི་སྟེང་གི་རང་གི་མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་ལྔ་ནི། ༈ གཏོང་བ་སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཕྱིན། །ཚུལ་ཁྲིམས་གདུང་མེད་མཚན་ཉིད་བཟོད། །ཁྲོ་མེད་མཚན་ཉིད་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི། །ཁ་ན་མ་ཐོ་མེད་ཉིད་དོ། །བསམ་གཏན་སྡུད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན། །ཤེས་རབ་ཆགས་མེད་མཚན་ཉིད་དེ། །ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་དྲུག་རྣམས་ཀྱི། །མཚན་ཉིད་འདི་དག་ཡིན་པར་བརྗོད། །བསམ་གཏན་རྣམས་དང་ཚད་མེད་དང་། །དེ་བཞིན་གཞན་གང་གཟུགས་མེད་པ། །དེ་དག་ཡང་དག་མཁྱེན་པ་ཡིས། །མི་འཁྲུགས་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་གསུངས།། བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་ཆོས་སུམ་ཅུ་བདུན། །ངེས་པར་འབྱུང་བྱེད་རང་མཚན་ཉིད། །སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི། །དམིགས་པ་མེད་པས་རྣམ་དབེན་ཉིད། །མཚན་མ་མེད་པ་ཞི་ཉིད་དེ། །གསུམ་པའི་མཚན་ཉིད་སྡུག་བསྔལ་དང་། །གཏི་མུག་མེད་རྣམ་ཐར་རྣམས་ཀྱི། །མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་གྲོལ་བྱེད་པའོ། །ཞེས་བྱུང་། འབྲས་བུའི་སྟེང་གི་རང་གི་མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་ལྔ་ནི། ༈ སྟོབས་རྣམས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་ནི། །གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རང་བཞིན་

- 36 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

གསུངས། །སྐྱོབ་པའི་མི་འཇིགས་པ་རྣམས་ནི། །ཤིན་ཏུ་བརྟན་པའི་ངོ་བོ་ཡིན། །སོ་སོར་ཡང་དག་རིག་རྣམས་ནི། །སྤོབས་སོགས་ཚད་མེད་མཚན་ཉིད་ཅན།། འགྲོ་ལ་ཕན་པ་ཉེར་སྒྲུབ་པ། །བྱམས་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། །སྡུག་བསྔལ་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སྐྱོབ་པ། །ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའོ་དགའ་བ་ནི། །རབ་དགའི་མཚན་ཉིད་བཏང་སྙོམས་ནི། །མ་འདྲེས་མཚན་ཉིན་ཅན་ཞེས་བྱ། །སངས་རྒྱས་ཆོས་ནི་མ་འདྲེས་པ། །བཅུ་དང་བརྒྱད་དུ་གང་འདོད་དག །གང་ཕྱིར་སྟོན་དེས་མི་འཕྲོགས་པ། །དེ་ཕྱིར་མི་འཕྲོགས་རང་མཚན་ཉིད། །རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ནི། །མངོན་སུམ་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་འདོད། །གཞན་ནི་ཉི་ཚེ་བ་ཉིད་ཀྱིས། །མངོན་སུམ་ཞེས་བྱར་མི་འདོད་དོ། །ཞེས་བྱུང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་བསྡུ་ནས་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་ནི། ༈ གང་ཞིག་འདུས་བྱས་མཚན་ཉིད་དང་། །འདུས་མ་བྱས་པའི་མཚན་ཉིད་གང་། །དེ་དེ་ཁོ་ནས་སྟོང་པ་ཉིད། །དེ་ནི་རང་མཚན་སྟོང་པ་ཉིད། །ཅེས་བྱུང་། མི་དམིགས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་གཉིས་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གསུམ་ནི། ༈ ད་ལྟ་བ་འདི་མི་གནས་ཤིང་། །འདས་དང་མ་འོངས་ཡོད་མ་ཡིན། །གང་དུ་དེ་དག་མི་དམིགས་པ། །དེ་ལ་མི་དམིགས་པ་ཞེས་བརྗོད། །མི་དམིགས་པ་དེ་རང་ངོ་བོ། །དེ་ཡིས་དབེན་པ་ཉིད་གང་དེ།། ཐེར་ཟུག་གནས་མིན་འཇིག་མིན་པས། །མི་དམིགས་ཞེས་བྱའི་སྟོང་ཉིད་དོ། །རྐྱེན་ལས་བྱུང་ཕྱིར་དངོས་རྣམས་ལ། །འདུས་པ་བ་ཡི་ངོ་བོ་མེད། །འདུས་པ་བ་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱིས།། སྟོང་ཉིད་དངོས་མེད་སྟོང་ཉིད་དོ། །ཞེས་བྱུང་། སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་པོ་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྟོང་གཞི་ཆོས་ཅན་རྣམས་འཇུག་པའི་ཚིག་ཟིན་ལ་གསལ་བ་ལྟར་རོ། །སྟོང་ཉིད་བཞིར་ཕྱེ་ནས་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་ལྔ་ནི། དངོས་པོའ་སྒྲས་ནི་མདོར་བསྡུས་ན། །ཕུང་པོ་ལྔ་རྣམས་བརྗོད་པ་ ིཡིན། །དེ་རྣམས་དེ་ཡིས་སྟོང་ཉིད་གང་། །དེ་དངོས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཤད། མདོར་བསྡུས་ན་ནི་དངོས་མེད་པ། །འདུས་མ་བྱས་ཆོས་རྣམས་ལ་བརྗོད། །དེ་ཉིད་དངོས་མེད་དེས་སྟོང་ཉིད། །དངོས་པོ་མེད་པ་སྟོང་ཉིད་དོ། །རང་བཞིན་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ནི། །རང་བཞིན་ཞེས་བྱའི་སྟོང་ཉིད་དེ། །འདི་ལྟར་རང་བཞིན་མ་བྱས་པས། །རང་བཞིན་ཞེས་ནི་བྱ་བར་བསྙད། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་བྱུང་བའམ། །མ་བྱུང་ཡང་རུང་དངོས་སུ་ནི། །དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་སྟོང་པ་

- 37 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

ཉིད། །གཞན་གྱི་དངོས་པོར་རབ་ཏུ་སྒྲགས། །ཡང་དག་མཐའ་དང་དེ་བཞིན་ཉིད། །དེ་གཞན་དངོས་པོའ་སྟོང་ཉིད་དོ། །ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་ཚུལ་ལས།། དེ་དག་དེ་སྐད་རབ་ཏུ་ ིབསྒྲགས། །ཞེས་བྱུང་། ད་ནི་ཤེར་ཕྱིན་ལྷག་པར་མོས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་སྐབས་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་བཤད་པའི་ཤླཽ་ཀ་གསུམ་ནི། ༈ དེ་ལྟར་བློ་གྲོས་ཟེར་གྱིས་སྣང་བ་གསལ་བྱས་པའི། །རང་གི་ལག་ན་གནས་པའི་སྐྱུ་རུ་ར་བཞིན་དུ། །སྲིད་གསུམ་འདི་དག་མ་ལུས་གདོད་ནས་སྐྱེ་མེད་པར། །རྟོགས་ཏེ་ཐ་སྙད་བདེན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འགོག་པར་འགྲོ། །རྟག་ཏུ་འགོག་པར་གཏོགས་པའི་བསམ་ལྡན་ཡིན་མོད་ཀྱི། །འགྲོ་བ་མགོན་མེད་པ་ལ་སྙིང་རྗེའང་སྐྱེད་པར་བྱེད། །དེ་གོང་བདེ་གཤེགས་གསུང་སྐྱེས་སངས་རྒྱས་འབྲིང་བཅས་ནི། །མ་ལུས་པ་རྣམས་བློ་ཡིས་ཕམ་པར་བྱེད་པའང་ཡིན། །ཀུན་རྫོབ་དེ་ཉིད་གཤོག་ཡངས་དཀར་པོ་རྒྱས་གྱུར་པ། །ངང་པའི་རྒྱལ་པོ་དེ་ནི་སྐྱེ་བོའ་ངང་པ་ཡིས།། མདུན་དུ་བདར་ནས་དགེ་བའི་རླུང་གི་ ི ཤགས་སྟོབས་ཀྱིས། །རྒྱལ་བའི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་ཕ་རོལ་མཆོག་ཏུ་འགྲོ། །ཞེས་བྱུང་། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས་སེམས་བསྐྱེད་པ་དྲུག་པའོ།། འདི་ལ་ཤླཽ་ཀ་ཉིས་བརྒྱ་ཉི་ཤ་རྩ་ལྔ་ཡོད་པ་རྣམས་རྫོགས་སོ།། །།
ས་བདུན་པ་རིང་དུ་སོང་བའི་ས་འདིར་ས་དྲུག་པར་ཐོབ་པའི་འགོག་པ་ལ། ས་དྲུག་
པ་མན་ཆད་ཀྱི་བྱང་སེམས་དང་ཉན་རང་རྣམས་ཀྱིས་འཇུག་ལྡང་བྱེད་མི་ཐུབ་པའི་སྐད་ཅིག་ཐུང་གཅིག་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་ལྡང་བྱེད་ཐུབ་པ་དང་། །ནང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་འགྲུབ་པ་ལས་བརྩམས་པའི་ཐབས་མཁས་དྲུག་དང་། ཕྱིའི་སེམས་ཅན་སྨིན་པར་བྱ་བ་ལས་བརྩམས་པའི་ཐབས་མཁས་དྲུག་བཅས་ཐབས་ལ་མཁས་པ་བཅུ་གཉིས་ལ་མཁས་པའི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་མར་ཐོབ་པ་དང་བཅས་པ་བསྟན་པའི་ཚིག་རྐང་གསུམ་ནི། རིང་དུ་སོང་འདིར་འདི་ན་སྐད་ཅིག་དང་། །སྐད་ཅིག་ལ་ནི་འགོག་པར་འཇུག་འགྱུར་ཞིང་། །ཐབས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཕྱིན་ལེགས་འབར་བའང་འཐོབ། །ཅེས་བྱུང་། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས་སེམས་བསྐྱེད་པ་བདུན་པའོ། །འདི་ལ་ཚིག་རྐང་གསུམ་ཡོད་དོ། །
ས་བརྒྱད་པར་སྨོན་ལམ་གྱི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པར་ཐོབ་ཅིང་འགོག་པ་ལ་སྙོམས་པར་

- 38 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

འཇུག་པ་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སློང་བར་མཛད་པ་དང་བཅས་པ་བསྟན་པའི་ཚིག་རྐང་ལྔ་ནི། ཡང་ཡང་སྔར་དགེ་ལས་ལྷག་ཐོབ་བྱའི་ཕྱིར། །གང་དུ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ཉིད་འགྱུར་བ། །མི་གཡོ་དེ་ལས་བདག་ཉིད་ཆེ་དེ་འཇུག །འདི་ཡི་སྨོན་ལམ་ཤིན་ཏུ་དག་འགྱུར་ཞིང་། །རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་འགོག་ལས་སློང་བར་མཛད། །ཅེས་བྱུང་། ས་བརྒྱད་པའི་སྐབས་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་ནི། ༈ ཆགས་པ་མེད་པའི་བློ་ནི་སྐྱོན་རྣམས་དག་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་ཕྱིར། །ས་བརྒྱད་པ་ལ་དྲི་མ་དེ་དག་རྩ་བཅས་ཉེ་བར་ཞི་འགྱུར་ཞིང་། །ཉོན་མོངས་ཟད་ཅིང་ས་གསུམ་བླ་མར་གྱུར་ཀྱང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ནི། །འབྱོར་བ་མཁའ་ལྟར་མཐའ་བྲལ་མ་ལུས་འཐོབ་པར་ནུས་མ་ཡིན། །ཞེས་བྱུང་། ས་བརྒྱད་པ་འདི་ནས་དཔལ་འཕྲེང་གི་མདོ་ལས་བཤད་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བ་སོགས་ཀྱི་དབང་བཅུ་ཐོབ་པར་བསྟན་པའི་ཚིག་རྐང་གཉིས་ནི། ༈ འཁོར་བ་འགག་ཀྱང་དབང་རྣམས་བཅུ་པོ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞིང་དེ་དག་གིས། །སྲེད་པའི་འགྲོ་བར་རང་གི་བདག་ཉིད་སྣ་ཚོགས་སྟོན་པར་བྱེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་བྱུང་། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས་སེམས་བསྐྱེད་པ་བརྒྱད་པའོ། །འདི་ལ་ཚིག་རྐང་བཅུ་གཅིག་ཡོད། ལེགས་པའི་བློ་གྲོས་ས་དགུ་པར་སྟོབས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པར་ཐོབ་ཅིང་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའང་ཐོབ་པར་བསྟན་པའི་ཚིག་རྐང་གཉིས་ནི། དགུ་པ་ལ་ནི་དེའི་སྟོབས་ལྟ་ཞིག་མཐའ་དག་རྫོགས་པར་དག་འགྱུར་ཞིང་། །དེ་བཞིན་ཡང་དག་རིག་ཆོས་རང་གི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་དག་པའང་འཐོབ། །ཅེས་བྱུང་། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས་སེམས་བསྐྱེད་པ་དགུ་པའོ། །འདི་ལ་ཚིག་རྐང་གཉིས་སོ། །ས་བཅུ་པ་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་འདི་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པར་ཐོབ་ཅིང་འོད་ཟེར་ཆེན་པོའ་དབང་བསྐུར་ཡང་འདི་ནས་ཐོབ་ ིཔར་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་ནི། ༈ བཅུ་པའི་ས་ལ་དེ་ཡིས་ཀུན་ནས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལས་དབང་བསྐུར་བ། །དམ་པ་འཐོབ་ཅིང་ཡེ་ཤེས་ལྷག་པར་མཆོག་ཏུ་བྱུང་བར་གྱུར་བའང་ཡིན། །ཆར་སྤྲིན་རྣམས་ལས་ཆུ་ཆར་འབབ་པ་ཇི་ལྟར་དེ་བཞིན་འགྲོ་རྣམས་ཀྱི། །དགེ་བའི་ལོ་ཏོག་ཆེད་དུ་རྒྱལ་སྲས་ལས་ཀྱང་ལྷུན་གྲུབ་ཆོས་ཆར་འབབ། །ཅེས་བྱུང་། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས་སེམས་བསྐྱེད་པ་བཅུ་པའོ། །འདི་ལ་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་ཡོད་པ་རྫོགས་སོ། །ས་དང་པོའ་ཡོན་ ི

- 39 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

ཏན་བརྒྱ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གསུམ་ནི། ༈ དེ་ཚེ་འདིས་ནི་སངས་རྒྱས་བརྒྱ་མཐོང་ཞིང་། །དེ་དག་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཀྱང་འདི་ཡིས་རྟོགས། །དེ་ཉིད་ཚེ་ན་བསྐལ་པ་བརྒྱར་གནས་ཤིང་། །སྔོན་དང་ཕྱི་མའི་མཐར་ཡང་ཡང་དག་འཇུག །བློ་ལྡན་ཏིང་འཛིན་བརྒྱ་ཕྲག་སྙོམས་པར་འཇུག་ཅིང་གཏོང་བྱེད་དོ། །འཇིག་རྟེན་ཁམས་བརྒྱ་འདི་ཡིས་ཀུན་ནས་གཡོ་ཞིང་སྣང་བར་ནུས། །དེ་བཞིན་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་དེས་སེམས་ཅན་བརྒྱ་ཕྲག་སྨིན་བྱེད་ཅིང་། །བརྒྱ་ཕྲག་གྲངས་དང་རྗེས་འབྲེལ་ཞིང་དག་ཏུ་ཡང་འགྲོ་བར་འགྱུར། །དེས་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་རྣམས་ཡང་དག་འབྱེད་བྱེད་ཐུབ་དབང་སྲས། །རང་གི་ལུས་ལ་ལུས་རྣམས་ཀུན་ནས་སྟོན་པར་བྱེད་པའང་ཡིན། །རང་གི་འཁོར་དང་བཅས་པས་མཛེས་འབྱོར་ལུས་ནི་རེ་རེ་ཞིང་། །རྒྱལ་བའི་སྲས་པོ་བརྒྱ་ཕྲག་དག་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའང་སྟོན། །ཞེས་བྱུང་། ས་གཉིས་པ་ནས་ས་བདུན་པའི་བར་གྱི་ཡོན་ཏན་སྡེ་ཚན་བཅུ་གཉིས་པོ་རྣམས་རིམ་པ་དེ་བཞིན་འབུམ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་ནས། བྱེ་བ་ཕྲག་ཁྲིག་ཕྲག་བརྒྱའི་བར་འཕེལ་བའི་ཚུལ་རྣམས་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཉིས་ནི། ༈ བློ་ལྡན་རབ་ཏུ་དགའ་བར་གནས་པས་ཡོན་ཏན་དེ་དག་ནི། །ཐོབ་པར་གྱུར་ནས་དེ་བཞིན་ཁོ་ནར་དྲི་མ་མེད་གནས་པས། །དེ་དག་སྟོང་ནི་ཡང་དག་འཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ་ས་ལྔ་པོ། །འདི་དག་རྣམས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིས་ནི་འབུམ་ཕྲག་དང་། །བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་འཐོབ་ཅིང་དེ་ཡིས་བྱེ་བ་སྟོང་འགྱུར་འཐོབ།། དེ་ནས་བྱེ་བ་བརྒྱ་ཕྲག་སྟོང་འགྱུར་ཡང་འཐོབ་བྱེ་བ་ཕྲག །ཁྲག་ཁྲིག་ཕྲག་བརྒྱར་རྫོགས་པར་བསྒྱུར་དང་སླར་ཡང་སྟོང་ཕྲག་ཏུ། །ཡང་དག་པར་ནི་བསྒྱུར་བ་མཐའ་དག་རབ་ཏུ་འཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་བྱུང་། དག་པ་ས་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་བཞི་ནི། མི་གཡོའ་སར་གནས་རྣམ་རྟོག་མེད་པ་དེས། །སྟོང་གསུམ་ ིབརྒྱ་ཕྲག་སྟོང་བསྡོམས་འཇིག་རྟེན་ན། །རྡུལ་ཚད་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་དེ་རྣམས་དང་། །གྲངས་མཉམ་ཡོན་ཏན་དག་ནི་འཐོབ་པར་འགྱུར། །ལེགས་པའི་བློ་གྲོས་ས་ལ་གནས་པ་ཡི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དེས་སྔར་བསྟན་ཡོན་ཏན་དག །གྲངས་མེད་བརྒྱ་ཕྲག་སྟོང་དུ་ཡང་དག་པར། །བསྡོམས་པ་ཕྲག་བཅུའི་རྡུལ་ཚད་ཐོབ་པར་འགྱུར། །རེ་ཞིག་བཅུ་པ་འདིར་དེའི་ཡོན་ཏན་དག །ངག་གི་སྤྱོད་ཡུལ་ལས་ཆེས་འདས་འགྱུར་ཞིང་། །ངག་གི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་

- 40 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

བསྡོམས་རྣམས་ནི། །རྡུལ་དག་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་དེ་སྙེད་འགྱུར། །བ་སྤུའི་ཁུང་བུར་བྱང་ཆུབ་སེམས་རྣམས་དང་། །ལྷན་ཅིག་རྫོགས་སངས་རྒྱས་སྐུ་བགྲང་འདས་དང་། །དེ་བཞིན་ལྷ་དང་ལྷ་མིན་མི་དག་ཀྱང་། །སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་ལ་ནི་སྟོན་པར་ནུས། །ཞེས་བྱུང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་དང་པོ་དགུ་ལ་ཡོངས་སྦྱོང་བརྒྱ་དང་བཅོ་ལྔ་ཡོད་པ་རྣམས་ནི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ལས་གསལ་བར་གསུངས་ལ། ས་བཅུ་པ་ལ་དེར་ཡོངས་སྦྱོང་མ་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཤེས་དགོས། འབྲས་བུའི་ས་བཤད་པ་ལ། མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་ཚུལ་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཉིས་ནི། གང་ཕྱིར་ནམ་མཁའ་དྲི་མ་མེད་ལ་ཟླ་སྣང་གསལ་བར་གྱུར་པའི་ཕྱིར། །སྔོན་ཚེ་སྟོབས་བཅུ་སྐྱེད་པའི་ས་ལ་ཁྱོད་ཀྱི་སླར་ཡང་འབད་གྱུར་ཅིང་། །འོག་མིན་དུ་ནི་གང་གི་དོན་དུ་འབད་གྱུར་གོ་འཕང་མཆོག་ཞི་བ། །ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་མཐར་ཐུག་མཚུངས་པ་མེད་དེ་ཁྱོད་ཀྱིས་བརྙེས། །ཇི་ལྟར་སྣོད་ཀྱི་དབྱེ་བས་མཁས་ལ་དབྱེ་བ་མེད་དེ་ལྟར། །དངོས་བྱས་དབྱེ་བ་འགའ་ཡང་དེ་ཉིད་ལ་མེད་དེ་ཡི་ཕྱིར། །རོ་མཉམ་ཉིད་དུ་ཡང་དག་ཐུགས་སུ་ཆུད་པར་མཛད་གྱུར་ན། །མཁྱེན་བཟང་ཁྱོད་ཀྱིས་སྐད་ཅིག་གིས་ནི་ཤེས་བྱ་ཐུགས་སུ་ཆུད། །ཅེས་བྱུང་། དེ་ལ་རྩོད་པའི་ཕྱོགས་སྔའི་འདོད་པ་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་ནི། གང་ཚེ་ཞི་བ་དེ་ཉིད་ཡིན་ན་དེ་ལ་བློ་གྲོས་འཇུག་མི་འགྱུར།། བློ་མ་ཞུགས་པར་ཤེས་བྱའི་ཡུལ་ཅན་ངེས་པར་རིགས་པའང་མ་ཡིན་ལ། །ཀུན་ནས་ཤེས་མེད་པ་ནི་ཤེས་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་འགལ་བར་འགྱུར། །མཁྱེན་པོ་མེད་པར་ཁྱོད་ཀྱིས་གཞན་ལ་འདི་ལྟའོ་ཞེས་སུ་ཞིག་སྟོན། །ཅེས་བྱུང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་མི་འཐད་པར་རྩོད་པ་སྤོང་ཚུལ་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་ནི། གང་ཚེ་སྐྱེ་མེད་དེ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་བློ་ཡང་སྐྱེ་བ་དང་བྲལ་བ། །དེ་ཚེ་དེ་རྣམ་སྟོན་ལས་དེ་ཡིས་དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། །ཇི་ལྟར་སེམས་ནི་གང་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་དེ་ཡིས་ཡུལ། །དེ་ཡོངས་ཤེས་པ་དེ་བཞིན་ཐ་སྙད་ཉེ་བར་བརྟེན་ནས་རིག་པ་ཡིན། །ཞེས་བྱུང་། མཁྱེན་པ་པོ་མི་འཐད་པར་རྩོད་པ་སྤོང་ཚུལ་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་ནི། དེ་ཡི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྐུ་བསོད་ནམས་ཀྱིས། །ཟིན་དང་སྤྲུལ་པ་མཁའ་གཞན་ལས་དེའི་མཐུས། །སྒྲ་གང་ཆོས་ཀྱི་དེ་ཉིད་སྟོན་འབྱུང་བ། །དེ་ལས་འཇིག་རྟེན་གྱིས་ཀྱང་དེ་ཉིད་རིག །ཅེས་བྱུང་། རྩོད་སྤོང་དེའི་

- 41 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

འཐད་པ་དངོས་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཉིས་ནི། ཇི་ལྟར་རྫ་མཁན་སྟོབས་ཆེན་ལྡན་པས་འདིར། །ཡུན་རིང་ཆེས་འབད་པས་བསྐོར་འཁོར་ལོ་ནི། །དེའི་རྩོལ་དེ་ལྟར་སྐྱེ་བ་མེད་བཞིན་དུའང་། །འཁོར་ཞིང་བུམ་པ་ལ་སོགས་རྒྱུར་མཐོང་ལྟར། །དེ་བཞིན་ད་ལྟ་སྐྱེས་རྩོལ་མེད་བཞིན་དུ། །ཆོས་ཀྱི་བདག་ཅན་སྐུ་ཉིད་ལ་བཞུགས་དེའི། །འཇུག་པ་སྐྱེ་བོའ་དགེ་དང་སྨོན་ ིལམ་གྱི། །ཁྱད་པར་གྱིས་འཕགས་ལས་ཆེས་བསམ་མི་ཁྱབ། །ཅེས་བྱུང་། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་ནི། ཤེས་བྱའི་བུད་ཤིང་སྐམ་པོ་མ་ལུས་པ། །བསྲེགས་པས་ཞི་དེ་རྒྱལ་རྣམས་ཆོས་སྐུ་སྟེ། །དེ་ཚེ་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་འགག་པ་མེད། །སེམས་འགག་པས་དེ་སྐུ་ཡིས་མངོན་སུམ་མཛད། །ཅེས་བྱུང་། རྣམ་རྟོག་མི་མངའ། ཞེས་པ་འདིར་འབྲེལ་ལོ། །ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་ནི། ཞི་སྐུ་དཔག་བསམ་ཤིང་ལྟར་གསལ་གྱུར་ཅིང་། །ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ཇི་བཞིན་རྣམ་མི་རྟོག །འགྲོ་གྲོལ་བར་དུ་འཇིག་རྟེན་འབྱོར་སླད་རྟག །འདི་ནི་སྤྲོས་དང་བྲལ་ལ་སྣང་བར་འགྱུར། །ཞེས་བྱུང་། རྒྱུ་མཐུན་པའི་སྐུ་དང་བ་སྤུའི་ཁུང་བུ་གཅིག་ཏུ་སངས་རྒྱས་རྣམས་རང་རང་གི་སྤྱོད་པ་ཀུན་སྟོན་ཚུལ་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་བཞི་ནི། ༈ ཐུབ་དབང་དུས་གཅིག་ཁོ་ནར་དེའི་རྒྱུ་མཐུན། །གཟུགས་སྐུ་གཅིག་ལ་རང་གི་སྐྱེ་གནས་སྐབས།། སྔར་འགགས་གསལ་དང་མ་འཆོལ་བྱུང་ཚུལ་ནི། །མ་ལུས་ཀྱིས་བཀྲ་མཐའ་དག་སྟོན་པར་མཛད། །སངས་རྒྱས་ཞིང་ཇི་འདྲར་ཐུབ་དབང་དེ་དང་། །དེ་དག་སྐུ་སྤྱོད་མཐུ་སྟོབས་ཇི་འདྲ་དང་། །ཉན་ཐོས་དགེ་འདུན་ཇི་སྙེད་ཇི་ལྟ་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་རྣམས་དེར་གཟུགས་ཇི་འདྲ་དང་། །ཇི་འདྲའི་ཆོས་དང་དེར་བདག་ཇི་འདྲ་དང་། །ཆོས་ཐོས་སྤྱོད་པ་གང་ལ་སྤྱད་པ་དང་། །སྦྱིན་གང་ཇི་ཙམ་དེ་དག་ལ་ཕུལ་བ། །དེ་ནི་མ་ལུས་སྐུ་གཅིག་ལ་སྟོན་མཛད། །དེ་བཞིན་ཚུལ་ཁྲིམས་བཟོད་བརྩོན་ཏིང་འཛིན་དང་། །ཤེས་རབ་སྤྱད་ཚེ་སྔར་གྱི་གནས་སྐབས་གང་། །མ་ཚང་མེད་དེ་དག་ཉིད་སྤྱོད་པ་ཀུན། །སྐུ་ཡི་བ་སྤུའི་ཁུང་བུརའང་གསལ་བར་སྟོན། །ཅེས་བྱུང་། གནས་དེར་གཞན་གྱི་སྤྱོད་པ་ཀུན་སྟོན་ཚུལ་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གསུམ་ནི། སངས་རྒྱས་གང་དག་འདས་དང་འབྱུང་འགྱུར་གང་། །གང་དག་ད་ལྟར་ནམ་མཁའི་མཐར་ཐུག་པར། །གདངས་མཐོན་ཆོས་སྟོན་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་བཟུང་བའི། །འགྲོ་དབུགས་འབྱིན་ཞིང་

- 42 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

འཇིག་རྟེན་བཞུགས་པ་དང་། །དང་པོའ་ཐུགས་བཟུང་བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོའི་བར། །དེ་དག་སྤྱད་ ིཀུན་དངོས་རྣམས་མིག་འཕྲུལ་གྱི། །རང་བཞིན་མཁྱེན་ནས་བདག་བཞིན་བ་སྤུ་ཡི། །ཁུང་བུར་དུས་གཅིག་ལ་ནི་གསལ་བར་སྟོན།། དེ་བཞིན་དུས་གསུམ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། །རང་རྒྱལ་འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་མ་ལུས་ཀྱི། །སྤྱོད་དང་དེ་ལྷག་སྐྱེ་བོའ་གནས་སྐབས་ནི། །ཐམས་ ིཅད་བ་སྤུའི་ཁུང་བུར་གཅིག་ཚེ་སྟོན། །ཅེས་བྱུང་། དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་བཞེད་པ་ལ་མངའ་བསྒྱུར་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཉིས་ནི། ༈ དག་པ་འདི་ནི་བཞེད་པ་འཇུག་པ་ཡིས། །རྡུལ་གཅིག་ཡུལ་ལ་མཁའ་གཏུགས་འཇིག་རྟེན་དང་། །འཇིག་རྟེན་མཐའ་ཡས་ཕྱོགས་ཁྱབ་རྡུལ་སྟོན་མོད། །རྡུལ་རགས་མི་འགྱུར་འཇིག་རྟེན་ཕྲ་མི་འགྱུར། །རྣམ་རྟོག་མི་མངའ་ཁྱོད་ཀྱིས་སྲིད་མཐའི་བར། །སྐད་ཅིག་དེ་རེ་རེ་ལ་སྤྱོད་སྣ་ཚོགས། །ཇི་སྙེད་སྟོན་པ་དེ་སྙེད་འཛམ་བུ་གླིང་། །མ་ལུས་རྡུལ་གང་དེ་སྙེད་ལ་གྲངས་མེད། །ཅེས་བྱུང་། སྟོབས་བཅུ་མདོར་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གསུམ་ནི། ༈ གནས་དང་གནས་མིན་མཁྱེན་སྟོབས་དང་། །དེ་བཞིན་ལས་རྣམ་སྨིན་བློ་དང་། །མོས་པ་སྣ་ཚོགས་ཐུགས་ཆུད་དང་། །སྣ་ཚོགས་ཁམས་ནི་མཁྱེན་སྟོབས་དང་། །དེ་བཞིན་དབང་མཆོག་མཆོག་མ་ཡིན། །མཁྱེན་དང་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་དང་། །བསམ་གཏན་རྣམ་ཐར་ཏིང་འཛིན་དང་། སྙོམས་པར་འཇུག་སོགས་བློ་སྟོབས་དང་། །སྔོན་གནས་དྲན་པ་མཁྱེན་པ་དང་། །དེ་བཞིན་འཆི་འཕོ་སྐྱེ་བློ་དང་། །ཟག་རྣམས་ཟད་པ་མཁྱེན་སྟོབས་དེ། སྟོབས་ནི་བཅུ་པོ་འདི་དག་གོ །ཞེས་བྱུང་། གནས་དང་གནས་མིན་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་སོགས་སྟོབས་དང་པོ་ལྔ་རྒྱས་པར་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་ལྔ་ནི། ༈ རྒྱུ་གང་ཞིག་ལས་གང་ཞིག་ངེས་པར་སྐྱེ་འགྱུར་པ། །དེ་ནི་དེ་ཡི་གནས་སུ་དེ་མཁྱེན་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས། །བཤད་པ་ལས་བཟློག་གནས་མིན་ཤེས་བྱ་མཐའ་ཡས་པ། །མཁྱེན་པ་ཐོགས་པ་སྤངས་པ་དེ་ནི་སྟོབས་སུ་བཤད། །འདོད་དང་མི་འདོད་དེ་ལས་བཟློག་དང་ཟད་དངོས་ཀྱི། །ལས་དང་དེ་ཡི་རྣམ་སྨིན་ཤིན་ཏུ་སྣ་ཚོགས་ལའང་།། མཁྱེན་པ་ནུས་མཐུ་ཐོགས་མེད་སོ་སོར་འཇུག་འགྱུར་བ། །དུས་གསུམ་ཤེས་བྱ་ཁྱབ་མཛད་དེ་ནི་སྟོབས་སུ་འདོད། །འདོད་ཆགས་སོགས་ཀྱིས་འབྱུང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་འདོད་པ་ནི།། ཤིན་ཏུ་སྣ་ཚོགས་དམན་འབྲིང་གང་

- 43 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

ཡང་ཁྱད་འཕགས་འདོད། །དེ་ལས་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་གཡོགས་མོས་ལའང་མཁྱེན་པ་ནི། །དུས་གསུམ་འགྲོ་བ་མ་ལུས་ཁྱབ་པ་སྟོབས་ཞེས་བྱ།། སངས་རྒྱས་ཁམས་ཀྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་ལ་མཁས་རྣམས་ཀྱི། །མིག་སོགས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གང་དེ་ཁམས་སུ་གསུངས། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་མཁྱེན་པ་མཐའ་ཡས་ཤིང་། །རྣམ་ཀུན་ཁམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་འཇུག་སྟོབས་སུ་འདོད། །ཀུན་ཏུ་རྟོག་སོགས་ཆེས་རྣོ་ཉིད་ནི་མཆོག་བཞེད་ལ། །འབྲིང་གནས་སྐབས་དང་རྟུལ་ཉིད་མཆོག་མིན་པར་བཤད་དང་། །མིག་ལ་སོགས་དང་ཕན་ཚུན་སྒྲུབ་ནུས་ཆུད་པ་ལ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཆགས་མེད་སྟོབས་སུ་གསུངས། །ཞེས་བྱུང་། ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་སོགས་སྟོབས་ཐ་མ་ལྔ་རྒྱས་པར་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་ལྔ་ནི། ༈ ལམ་འགའ་རྒྱལ་པ་ཉིད་དང་འགའ་ཞིག་རང་རྒྱལ་གྱི། །བྱང་ཆུབ་དང་ནི་ཉན་ཐོས་བྱང་ཆུབ་ཡི་དྭགས་དང་།། དུད་འགྲོ་ལྷ་མི་རྣམས་དང་དམྱལ་ལ་སོགས་འགྲོ་བ། །དེ་ལ་མཁྱེན་པ་ཆགས་མེད་མཐའ་ཡས་སྟོབས་སུ་འདོད། །འཇིག་རྟེན་མཐའ་ཡས་རྣལ་འབྱོར་བྱེ་བྲག་ལ་ཐ་དད། །བསམ་གཏན་རྣམ་ཐར་བརྒྱད་གང་ཞིག་གནས་གང་དག་དང་། །སྙོམས་འཇུག་ཁྱད་པར་གང་དག་གཅིག་དང་བརྒྱད་གྱུར་པ། །དེ་ལ་མཁྱེན་པ་ཐོགས་མེད་འདི་ནི་སྟོབས་སུ་བཤད། ཇི་སྲིད་གཏི་མུག་དེ་སྲིད་སྲིད་གནས་འདས་བདག་དང་། །སེམས་ཅན་གཞན་རེ་རེ་ཡི་སྲིད་པའི་སེམས་ཅན་ནི། །ཇི་སྙེད་དེ་སྙེད་མཐའ་ཡས་གཞིར་བཅས་ཡུལ་ཕྱོགས་དང་། །བཅས་རྣམས་ལ་བློ་གང་དང་གང་ཡིན་སྟོབས་སུ་བཤད། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་རེ་རེའི་འཆི་འཕོ་དང་། །སྐྱེ་གང་འཇིག་རྟེན་ལ་གནས་ནམ་མཁའི་མཐར་ཐུག་དང་། །བཀྲ་མང་དེ་ལ་མཁྱེན་པ་དུས་དེར་འཇུག་པ་ཡིས། །མ་ཆགས་རྣམ་ཀུན་ཡོངས་དག་མཐའ་ཡས་སྟོབས་སུ་འདོད། །རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་མྱུར་དུ་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི། །ཉོན་མོངས་དག་ནི་བག་ཆགས་དང་བཅས་འཇིག་འགྱུར་དང་། །སློབ་མ་ལ་སོགས་ཉོན་མོངས་བློ་ཡིས་འགོག་པ་གང་། །དེ་ལ་མཁྱེན་པ་ཆགས་མེད་མཐའ་ཡས་སྟོབས་སུ་འདོད། །ཅེས་བྱུང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སློབ་པའི་བརྗོད་ཡུལ་ལས་འདས་པར་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཉིས་ནི། ༈ ནམ་མཁའ་མེད་པས་འདབ་ཆགས་ལྡོག་པར་མི་འགྱུར་གྱི། །འདིར་ནི་རང་མཐུ་ཟད་པས་ལྡོག་

- 44 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

པར་འགྱུར་དེ་བཞིན། །སློབ་མ་དང་བཅས་སངས་རྒྱས་སྲས་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི། །ཡོན་ཏན་མཁའ་ལྟར་མཐའ་ཡས་མ་བརྗོད་ལྡོག་པར་འགྱུར། །དེ་ཕྱིར་བདག་འདྲས་ཁྱོད་ཡོན་འདི་དག་ཅི། །ཤེས་པ་དང་ནི་བརྗོད་པར་ནུས་འགྱུར་རམ། །འོན་ཀྱང་དེ་དག་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས། །བཤད་ཕྱིར་དོགས་སྤོངས་ཅུང་ཞིག་ཙམ་ཞིག་སྨྲས། །ཞེས་བྱུང་། མདོར་བསྡུས་ན་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་ལེགས་པར་ཤེས་པས་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་འདི་དག་འཐོབ་པར་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་ནི། ༈ ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། །ཡོན་ཏན་གཞན་རྣམས་རྒྱ་ཆེ་བའོ། །ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེའི་ཚུལ་ཤེས་པའི། །ཡོན་ཏན་འདི་དག་འཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་བྱུང་། སྤྲུལ་པའི་སྐུ་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་དང་བཅས་པ་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་ནི། ༈ སླར་ཡང་མི་གཡོ་སྐུ་མངའ་ཁྱོད་ཀྱིས་སྲིད་གསུམ་བྱོན་ནས་སྤྲུལ་རྣམས་ཀྱིས། །གཤེགས་པ་དང་ནི་བལྟམ་དང་བྱང་ཆུབ་ཞི་བའི་འཁོར་ལོའང་སྟོན་པར་མཛད། །དེ་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གཡོ་བག་སྤྱོད་ཅན་རེ་བའི་ཞགས་པ་ནི། །མང་པོས་བཅིངས་པ་མ་ལུས་ཐུགས་རྗེས་མྱ་ངན་འདས་པར་དཀྲི་བར་མཛད། །ཅེས་བྱུང་། དེ་ལྟར་སྐུ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་ནས། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་བསྟན་པ་དགོངས་པ་ཅན་དུ་བཤད་པ་རྒྱུ་མཚན་དང་བཅས་པ་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གསུམ་ནི། ༈ གང་ཕྱིར་འདི་ན་དེ་ཉིད་ཤེས་ལས་དྲི་མ་མཐའ་དག་སེལ་བ་ནི། །ལྷུར་བྱེད་གཞན་མེད་ཆོས་རྣམས་དེ་ཉིད་རྣམ་འགྱུར་དབྱེ་ལའང་བསྟེན་མིན་ཞིང་། །དེ་ཉིད་ཡུལ་ཅན་བློ་གྲོས་འདི་ཡང་ཐ་དད་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པ། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་འགྲོ་ལ་ཐེག་པ་མི་མཉམ་དབྱེར་མེད་བསྟེན། །གང་ཕྱིར་འགྲོ་ལ་ཉེས་པ་སྐྱེད་བྱེད་སྙིགས་མ་འདི་དག་ཡོད་གྱུར་པ། །དེ་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་སངས་རྒྱས་སྤྱོད་ཡུལ་གཏིང་ཟབ་ལ་འཇུག་མི་འགྱུར་ཞིང་།། བདེ་གཤེགས་གང་ཕྱིར་ཁྱོད་ལ་མཁྱེན་རབ་ཐུགས་རྗེའི་ཐབས་དང་ལྷན་ཅིག་པ། །མངའ་དང་གང་ཕྱིར་བདག་གིས་སེམས་ཅན་དགྲོལ་ཞེས་ཁྱོད་ཀྱིས་ཞལ་བཞེས་ཏེ། །དེ་ཕྱིར་མཁས་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཡི་གླིང་དུ་ཆས་པའི་སྐྱེ་ཚོགས་ཀྱི། །ངལ་བ་ཉེར་སེལ་གྲོང་ཁྱེར་ཡིད་འོང་བར་དུ་རྣམ་པར་བཀོད་པ་ལྟར། །ཁྱོད་ཀྱིས་ཐེག་པ་འདི་ནི་སློབ་མ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཚུལ་ལ་ཡིད། །སྦྱར་ཞིང་རྣམ་པར་དབེན་ལའང་བློ་སྦྱངས་རྣམས་ལ་ལོགས་སུ་

- 45 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

གསུངས། །ཞེས་བྱུང་། བདེ་བར་གཤེགས་པ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་དུས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བཤད་པ་ནི། བདེ་བར་གཤེགས་པ་མ་ལུས་ཕྱོགས་ཞིང་སངས་རྒྱས་ཡུལ་དག་ན། །ཕྲ་རབ་རྡུལ་གྱི་རྡུལ་རྣམས་བདོག་པར་གྱུར་པ་ཇི་སྙེད་པ། །བྱང་ཆུབ་མཆོག་རབ་དམ་པར་གཤེགས་པའི་བསྐལ་པའང་དེ་སྙེད་དེ། །འོན་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱི་གསང་བ་འདི་ནི་བསྙད་བགྱི་མ་ལགས་སོ། །ཞེས་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་བྱུང་། ༈ བདེ་བར་གཤེགས་པ་བཞུགས་པའི་དུས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བཤད་པ་ནི། རྒྱལ་བ་ཇི་སྲིད་འཇིག་རྟེན་མཐའ་དག་མཆོག་ཏུ་རབ་ཞི་བར། །འགྲོ་བ་མིན་ཞིང་ནམ་མཁའ་རྣམ་འཇིག་འགྱུར་མིན་དེ་སྲིད་དུ། །ཤེས་རབ་ཡུམ་གྱིས་བསྐྱེད་པ་ཁྱོད་ལ་ཐུགས་བརྩེ་མ་མ་ཡིས། །ཚུལ་ལུགས་བྱེད་པས་རབ་ཏུ་ཞི་བར་འགྱུར་བ་གང་ལ་མངའ། །གཏི་མུག་སྐྱོན་གྱིས་འཇིག་རྟེན་ཁ་ཟས་དུག་བཅས་ཟ་བ་ཡི། །སྐྱེ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ནང་མི་དེ་ལ་ཁྱོད་བརྩེ་ཇི་ལྟ་བ། །དེ་ལྟར་དུག་ཟོས་ཉེན་པའི་བུ་ལ་མ་ཡི་སྡུག་བསྔལ་མིན། །དེས་ན་མགོན་པོ་མཆོག་ཏུ་རབ་ཞིར་གཤེགས་པར་འགྱུར་མ་ལགས། །གང་གི་ཕྱིར་ན་མི་མཁས་དངོས་དང་དངོས་མེད་པར་ཞེན་པ་ཡི་བློ་ཅན་གྱིས།། སྐྱེ་དང་འཇིག་གནས་སྐབས་དང་སྡུག་དང་མི་སྡུག་བྲལ་ཕྲད་ཀྱིས་བསྐྱེད་སྡུག་བསྔལ་དང་།། སྡིག་ཅན་འགྲོ་བ་འཐོབ་པ་དེ་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་ཐུགས་བརྩེའི་ཡུལ་དུ་རབ་དོང་བས། །བཅོམ་ལྡན་ཐུགས་རྗེས་ཁྱོད་ཐུགས་ཞི་ལས་བཟློག་པས་ཁྱོད་ལ་མྱ་ངན་འདའ་མི་མངའ། །ཞེས་པའི་ཤླཽ་ཀ་གསུམ་བྱུང་། བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་འདི་ཇི་ལྟར་བརྩམས་པའི་ཚུལ་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་བཞི་ནི། ༈ ལུགས་འདི་དགེ་སློང་ཟླ་གྲགས་ཀྱིས། །དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལས་བཏུས་ནས། །ལུང་ཇི་བཞིན་དང་མན་ངག་ནི། །ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་བརྗོད་པ་ཡིན། །འདི་ལས་གཞན་ན་ཆོས་འདི་ནི། །ཇི་ལྟར་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། །འདིར་འབྱུང་ལུགས་ཀྱང་གཞན་ན་ནི། །མེད་ཅེས་མཁས་རྣམས་ངེས་པར་མཛོད། །ཀླུ་སྒྲུབ་བློ་མཚོ་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེའི་ཁ་དོག་གིས་འཇིགས་པས། །སྐྱེ་བོའ་ིལུགས་བཟང་གང་དག་རྒྱང་རིང་སྤངས་པས་དེ་ཡི་ཚིག །ལེའུར་བྱས་པའི་ཁ་འབུས་ཀུ་མུ་ད་ཁ་ཕྱེ་བའི་ཆུས། །ད་ལྟ་ཟླ་བ་གྲགས་པ་རེ་རྣམས་རབ་ཏུ་སྐོང་བར་བྱེད། །དེ་ཉིད་བཤད་ཟིན་ཟབ་མོ་འཇིགས་རུང་འདི་ནི་སྔོན་གོམས་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བོ་ཡིས། །ངེས་པར་རྟོགས་འགྱུར་འདི་

- 46 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

ནི་གསན་རྒྱ་ཆེ་ཡང་གཞན་གྱིས་ཐུགས་སུ་ཆུད་མི་འགྱུར། །དེ་ཕྱིར་ཚུལ་ལུགས་རང་བློས་སྦྱར་བ་འདི་དག་མཐོང་ནས་བདག་ཏུ་བརྗོད་པ་ཡི། །གཞུང་ལུགས་རྣམས་ལྟར་གཞན་ལུགས་བཞེད་གཞུང་འདི་ལས་གཞན་ལ་དགའ་བློ་དོར་བར་བྱ། །ཞེས་བྱུང་། བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་འདི་བརྩམས་པའི་དགེ་བ་བསྔོ་བའི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་ནི། ༈ སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ལུགས་བཟང་བསྙད་ལས་བདག་གི་བསོད་ནམས་ཕྱོགས་ཀྱི་མཐར། །ཁྱབ་ཅིང་ཡིད་མཁའ་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་སྔོར་སྟོན་ཀའི་རྒྱུ་སྐར་ལྟར་དཀར་བའམ། །སེམས་ཀྱི་སྦྲུལ་ལ་གདེངས་ཀའི་ནོར་བུ་དང་འདྲ་གང་ཞིག་ཐོབ་པ་དེས། །འཇིག་རྟེན་མ་ལུས་དེ་ཉིད་རྟོགས་ནས་མྱུར་དུ་བདེ་གཤེགས་སར་བགྲོད་ཤོག །ཅེས་བྱུང་། མཇུག་གི་དོན་ལ། །སློབ་དཔོན་གང་གིས་མཛད་པ་ནི།། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཚུལ་གསལ་བར་བྱེད་པ། །སློབ་དཔོན་ཟླ་བ་གྲགས་པ་ཐེག་པ་མཆོག་ལ་ཐུགས་གཞོལ་བ། །མི་འཕྲོགས་པའི་མཁྱེན་རབ་དང་ཐུགས་རྗེ་མངའ་བ། །རི་མོར་བྲིས་པའི་བ་དྲུས་མ་ལས་འོ་མ་བཞོས་པས་བདེན་པར་ཞེན་པ་བཟློག་པར་མཛད་པས་སྦྱར་བ་རྫོགས་སོ།། །།
ལོ་པཎ་གང་གི་བསྒྱུར་བ་ནི། ཁ་ཆེའི་ཡུལ་གྱི་གྲོང་ཁྱེར་དཔེ་མེད་ཀྱི་དབུས་རིན་
ཆེན་སྦས་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ། ཁ་ཆེའི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་འཕགས་པ་ལྷའི་སྐུ་རིང་ལ། རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཏི་ལ་ག་དང་། བོད་ཀྱི་ལོ་གད་བ་བན་དེ་བ་ཚབ་ཉི་མ་གྲགས་གཉིས་ཀྱིས་ཁ་ཆེའི་དཔེ་དང་མཐུན་པར་བསྒྱུར། །ཕྱིས་ར་ས་ར་མོ་ཆེར་རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཀ་ན་ཝརྨ་དང་། ལོ་གད་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཉི་འོག་རྒྱ་གར་ཤར་ཕྱོགས་པའི་དཔེ་དང་གཏུགས་ཤིང་ལེགས་པར་བཅོས་ཏེ་གཏན་ལ་ཕབ་པའོ། །དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་འདིའི་ཤླཽ་ཀའི་གྲངས་ཤེས་སླ་བས་ལོགས་སུ་མ་སྨོས། འཇུག་པ་རང་འགྲེལ་ལ་ཤླཽ་ཀ་སུམ་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་ཡོད། བམ་པོ་བཅུ་གཉིས་སུ་བམ་པོའ་དྲུག་ཆ་གཅིག་གིས་དམན་པ་ཡིན། ཤླཽ་ཀ་དུ་ཙམ་གྱིས་བམ་པོ་བྱས་པ་ ིཤླཽ་ཀའི་གྲངས་ཀྱིས་ཤེས་སླའོ། །ཕྱིས་ར་མོ་ཆེར་གཏན་ལ་ཕབ་ཅེས་པའི་ར་མོ་ཆེ་ནི། བོད་ལ་བསྟན་པ་ཕྱིས་དར་གྱི་འགོ་ཚུགས་སྐབས་ཀླུ་མེས་དང་སུམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་འཕན་སྟོད་ར་མོ་ཆེར་དགྱེས་ལྷ་ཁང་བཞེངས་༡༡༣༩ཆུ་བྱི་༡༠ ༡༢པའི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད་པས་གདོང་ཐོག་བསྟན་

- 47 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

པའི་རྒྱལ་མཚན་རིན་པོ་ཆེའི་དེབ་ཆུང་ནང་འགྱེལ་ལྷ་ཁང་ཞེས་འདུག་ཀྱང་དེ་ཡིན་ནམ་སྙམ། དེ་ཡིན་ན་ནི། དེ་ད་ལྟའི་དུས་སུ་ཁྱིམ་པའི་གནས་སུ་གྱུར་ཡོད་འདྲ་བསམས། གང་ཡིན་ཞེས་ན། ལུང་པ་དེར་ར་མོ་ཆེ་སྟེང་པ་ཟེར་བའི་ཁྱིམ་ཚང་གཅིག་འདུག་པ་དེའི་ཁང་པའི་དབྱིབས་ཀྱང་ལྷ་ཁང་གི་དབྱིབས་རང་བྱས་འདུག །ཁང་པའི་ནང་ཐང་ག་རྙིང་པ་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་དང་། དེ་བཞིན་དགོན་པའི་ཡོ་བྱད་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་འདུག་པ་ཅི་ཡིན་བདག་པོས་ཀྱང་བཤད་རྒྱུ་མེད་འདུག །དེའི་ཐག་ཉེར་ལོ་གད་མཆོད་རྟེན་ཟེར་བའི་གནས་རྩ་ཆེན་ཞིག་གི་མཆོད་རྟེན་ཆེན་པོ་གཅིག་གི་བུམ་པའི་ནང་བ་ཚབ་ལོ་གད་ཉི་མ་གྲགས་ཀྱི་སྐུ་གདུང་ཡོད་ཟེར་གྱི་འདུག །དེ་དང་ཐག་ཉེར་རྒྱལ་སྟོད་སྨད་ཀྱི་དགོན་པ་གཉིས་ཡོད་པ་དེ། སྣ་ནམ་རྡོ་རྗེ་དབང་ཕྱུག་གིས་འཕན་ཡུལ་དུ་རྒྱལ་ལུགས་ལྷ་ཁང་ཟེར་བ་བཞེངས་པ་༡༡༤༡ཤིང་སྟག་༡༠ ༡༤དེ་ཡིན་ནམ་དཔྱད་པར་བྱའོ། །བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་ས་བཅད་འདི་འཇམ་མགོན་བླ་མ་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་མཛད་པའི་རྣམ་བཤད་དགོངས་པ་རབ་གསལ་གཞི་བཞག་གི་སྟེང་ནས་བྲིས། རྗེ་བཙུན་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའ་ངོ་མཚར་རྨད་དུ་བྱུང་ ིབའི་རྣམ་ཐར་དད་པའི་འཇུག་ངོགས་ལས། འོ་ན་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པ་ལ་སློབ་དཔོན་ཟླ་བ་གྲགས་པ་འཁྲུལ་མེད་རང་འབའ་ཞིག་ཏུ་བཟུང་བས་ཨེ་ཆོག་ཞུས་པས། ཟླ་བ་གྲགས་པ་ནི་སྟེང་ཕྱོགས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་ཞིང་ཞིག་གི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞིག་གི་ཞབས་དྲུང་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམ་དཔྱོད་དང་སྙིང་སྟོབས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཞིག་ཞིང་འདིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་སྙིང་པོ་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལུགས་གསལ་བར་བྱ་བའི་སླད་དུ་བསམ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་བཟུང་བ་ཡིན་པས། འདི་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པ་ལ་སྔགས་དང་མཚན་ཉིད་གང་གི་སྐབས་སུའང་འཁྲུལ་པ་ཕྲ་མོ་ཙམ་ཡང་མེད་པས། འདི་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་གནས་འབའ་ཞིག་ཏུ་ངེས་པར་བཟུང་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་རྗེ་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་ལ་དངོས་སུ་བཀའ་སྩལ་པ་ཡིན་ནོ། །སྐྱབས་ཀུན་འདུས་པ་བླ་མའི་བྱིན་རླབས་ཀྱིས། །གནས་སྐབས་མཐར་ཐུག་རྒུད་པ་ཀུན་ཞི་ནས། །སྲིད་དང་ཞི་བའི་ལེགས་ཚོགས་ལྷུན་

- 48 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

འགྲུབ་པའི། །ཕུན་ཚོགས་དཔལ་ལ་རོལ་པའི་བཀྲ་ཤིས་ཤོག། ཅེས་པ་འདི་ནི་དཀོན་མཆོག་ལ་མི་ཕྱེད་པའི་དད་ལྡན་ཆོས་རྗེ་རབ་བརྟན་ནས་བསྐུལ་ངོར། ཕྱི་ལོ་ཆིག་སྟོང་དགུ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་དོན་གསུམ། བོད་རྒྱལ་ལོ་གཉིས་སྟོང་ཆིག་བརྒྱ་ཐམ་པའི་ཧོར་ཟླ་དྲུག་པའི་ཚེས་བཞི་ཉིན་འབྲས་སྒོ་མང་བསམ་བློ་བཀའ་བཅུ་པ་ངག་དབང་ཉི་མས་རྫོགས་པར་བྲིས་པའོ། །འདིས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་ཅིག། །།སརྦ་མདྒ་ལཾ། །དགེའོ། །

- 49 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

༄༅། །བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་ས་བཅད་བཞུགས་སོ། །

༄༅། །ན་མོ་གུ་རུ། ཐོག་མའི་དུས་ནའང་སྙིང་སྟོབས་འགྲན་བྲལ་བྱམས་བརྩེས་
དྲངས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་། །ལམ་གྱི་དུས་ནའང་སྦྱོར་བཞི་ཕྱིན་དྲུག་བསྡུ་བཞི་ས་བཅུ་ཀུན་ལ་བསླབས། །འབྲས་བུའི་དུས་ནའང་ཆོས་ཀྱི་ཆར་འབེབ་མཚན་གྱི་སྒྲས་ཀྱང་འགྲོ་འདྲེན་མཛད། །པད་དཀར་ལྟར་བསྔགས་ཐོབ་འོས་མགོན་པོ་ཉི་མའི་གཉེན་ལ་གུས་ཕྱག་འཚལ།། སྟོན་པ་ཚད་མ་ཤཱཀྱའི་རྒྱལ་པོ་ཡི། །བསྟན་པ་ཚད་མའི་སྲོལ་འཛིན་བྱམས་འཇམ་དབྱངས།། དེ་རྗེས་བསྟན་པ་དྲང་ངེས་འབྱེད་པ་པོ། །ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་གཉིས་སོགས་གཙུག་ན་རྒྱལ། །རབ་འབྱམས་ཞིང་དུ་རྒྱལ་བསྟན་སྙིང་པོའ་དོན། །ཉི་ལྟར་གསལ་མཛད་འཇམ་དབྱངས་བླ་མ་ ིདང་། །དེ་ཉིད་དགྱེས་བཞད་ཀུན་མཁྱེན་ཡབ་སྲས་སོགས། །དྲིན་ཅན་བླ་མ་རྣམས་ལ་གུས་ཕྱག་འཚལ། །གང་གིས་བདག་ལ་རིགས་པ་བསླབ་པ་དང་། །མདོ་རྒྱུད་བསྟན་བཅོས་མན་ངག་རྗེས་བསྟན་དང་། །བསླབ་པ་སྩལ་དང་དབང་བསྐུར་བྱིན་རླབས་པའི། །དངོས་བརྒྱུད་བླ་མ་རྣམས་ལ་གུས་པས་འདུད། །མཁས་བཙུན་བཟང་པོའ་ཡོན་ཏན་རྒྱལ་དང་མཉམ།། མཁས་ ིམང་ཚོགས་པའི་དབུས་ན་མངོན་པར་མཐོ། །མཁས་པའི་གྲགས་སྙན་འཛིན་མའི་ཁྱོན་ཀུན་ཁྱབ། །མཁས་མཆོག་དགེ་བའི་བཤེས་རྣམས་ཕྱག་གི་ཡུལ། །ཡུམ་མདོའ་དགོངས་དོན་དངོས་ ིབརྒྱད་དོན་བདུན་ཅུ། །རྒྱན་ལས་ཇི་ལྟར་འགྲེལ་ཚུལ་འདིར་འཆད་བྱ། །དེ་དག་བདག་གི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་གྱུར་ཀྱང་། །གཞོན་ནས་སློབ་གཉེར་བྱས་ལ་དགའ་སྤྲོས་འབྲི། །
དེ་ལ་འདིར་ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་པ་སྐོར་དགུའི་དོན་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་
ལས་ཇི་ལྟར་བཀྲལ་བའི་ཚུལ་བཤད་པ་ལ། མཚན་གྱི་དོན། འགྱུར་གྱི་ཕྱག །གཞུང་གི་དོན། མཇུག་གི་དོན་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། རྒྱ་གར་སྐད་དུ། ཨ་བྷི་ས་མ་ཡ་ཨ་ལངྐཱ་ར་ནཱ་མ་པྲ་ཛྙཱ་པ་ར་མི་ཏ་ཨུ་པ་དེ་ཤ་ཤཱསྒྱཧྲ། བོད་སྐད་དུ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ཅེས་བྱ་བ། ཞེས་བྱུང་། གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་བྱུང་།

- 50 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

གསུམ་པ་གཞུང་དོན་ལ། མཆོད་བརྗོད། དགོས་འབྲེལ་ངག ལུས་རྣམ་བཞག། ཡན་
ལག་རྒྱས་བཤད། དོན་བསྡུ་བ་དང་ལྔ། ༈ དང་པོ་མཆོད་པར་བརྗོད་པ་ལ། ཡུམ་མཁྱེན་གསུམ་ལ་དངོས་སུ་བསྟོད་ནས། སྦྱོར་བ་བཞི་དང་འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུ་ལ་དོན་གྱིས་བསྟོད་པར་འགྱུར་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་ནི། ཉན་ཐོས་ཞི་བ་འཚོལ་རྣམས་ཀུན་ཤེས་ཉིད་ཀྱིས་ཉེར་ཞིར་ཁྲིད་མཛད་གང་ཡིན་དང་། །འགྲོ་ལ་ཕན་པར་བྱེད་རྣམས་ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་དོན་སྒྲུབ་མཛད་པ་གང་། །གང་དང་ཡང་དག་ལྡན་པས་ཐུབ་རྣམས་རྣམ་པ་ཀུན་ལྡན་སྣ་ཚོགས་འདི་གསུངས་པ། །ཉན་ཐོས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚོགས་བཅས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ནི་ཡུམ་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་བྱུང་། དེ་ཡང་ཚིག་རྐང་དང་པོས་གཞི་ཤེས་དང་། དེའང་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཉེར་ཞི་དང་། དེ་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་དང་རྟེན་རྣམས་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། ངན་སོང་གི་སྡུག་བསྔལ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཉེར་ཞི་བཏགས་པ་བ་དང་། དེ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་རིང་དུ་མི་གནས་པར་འཆི་བ་དྲན་པ་དང་། ངན་སོང་གི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པ་དང་། སྐྱབས་འགྲོ་ལས་འབྲས་སོགས་ཤགས་ལ་བསྟན་པས། སྐྱེས་བུ་ཆུང་འབྲིང་ཐུན་མོང་གི་ལམ་བསྟན། ཚིག་རྐང་གཉིས་པས། ལམ་ཤེས་ཀྱིས་རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་དོན་བྱེད་ཚུལ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་སོགས་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྒྱུ་འབྲས་ཀུན་བསྟན། ཚིག་རྐང་གསུམ་པས། རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་བའི་བདག་རྐྱེན་བྱེད་ཚུལ་དང་། དེའི་མཐུས་ཐུབ་དབང་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་དུས་དང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་གདུལ་བྱ་རང་རང་གི་སྐལ་བ་དང་མཚམས་པའི་དྲང་དོན་ངེས་དོན་གྱི་ཆོས་སྣ་ཚོགས་པ་གསུངས་པར་བསྟན། ཚིག་རྐང་བཞི་པས། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡུམ་ཉན་རང་བྱང་སེམས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་དོན་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བསྟན་པས། མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་རིམ་ཡོངས་རྫོགས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཐལ་འགྱུར་པའི་རང་གཞུང་ཡིན་པ་དེས་ཤེས་སོ། །གཞན་ཡང་། མཁྱེན་གསུམ་གྱིས་མངོན་རྟོགས་མཐའ་དག་ཉམས་ལེན་གྱི་སྒོ་ནས་བསྡུས་པ་དང་། མཁྱེན་པ་གསུམ་གྱིས་རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་དོན་ཐམས་ཅད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་བྱེད་པས། དེ་དག་ཐུགས་ལ་དགོངས་ནས་བྱ་བ་གང་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ཞེ་ན། རྒྱལ་བའི་ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་པ་སྐོར་

- 51 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

དགུ་བཤད་པ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ཞེས་ཁོང་ནས་བསྟན་ཏོ། །ཇི་ལྟར་བཤད་ཅེ་ན། གཞུང་འཆད་པའི་ཐོག་མར་འཆད་པར་འགྱུར་པའི་གཞུང་གི་མཚམས་སོ་སོར་བཅད་པ་དང་། གཞུང་དེས་རང་གི་རྩ་བ་ཇི་ལྟར་བཤད་པ་རྣམས་བསྟན་ན་འཆད་པ་དང་ཉན་པ་རྣམས་བློ་མི་འཁྲུག་ཅིང་། དོན་ཚན་རྣམས་སོ་སོར་ཕྱེད་པར་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར་ན། བཤད་ཐབས་ལྔ་ཡི་སྒོ་ནས་འཆད་པར་བྱ་སྟེ། འདི་བྱམས་པ་ཉིད་ཀྱི་མན་ངག་ཡིན་པ་ལེགས་བཤད་གསེར་ཕྲེང་ལས་གསུངས། དེ་ཡང་། དགོས་དོན། བསྡུས་དོན། ཚིག་དོན་གསུམ་དངོས་སུ་དང་། མཚམས་སྦྱར་ཤུགས་ལ་བསྟན་ཅིང་། བརྒལ་ལན་ནི་ཕལ་ཆེར་ཤགས་ལ་བསྟན་ཏོ། །དགོས་དོན་ནི་དགོས་འབྲེལ་དང་། བསྡུས་དོན་ནི་ལུས་རྣམ་བཞག་དང་། ཚིག་དོན་ནི་ཡན་ལག་རྒྱས་བཤད་ཀྱིས་དངོས་སུ་བསྟན་ཏོ། །བརྒལ་ལན་ནི། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་དབྱེར་མེད་ཕྱིར།། ཞེས་དང་། དངོས་པོ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ལ། །ཞེས་དང་། གཞན་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་ཡོད་ལ། །ཞེས་སོགས་འགའ་རེ་དངོས་སུ་བསྟན་ཅིང་ཕལ་ཆེར་ཤགས་ལ་བསྟན་པ་རྣམས་རྒྱ་འགྲེལ་ཉེར་གཅིག་རྣམས་སུ་གསལ་བར་བཤད་པ་དེ་དག་གསེར་ཕྲེང་ལས་སོ་སོར་བཀོད་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །རྒྱན་གྱིས་མདོ་བཤད་པའི་མཚམས་སྦྱར་དངོས་སུ་མེད་ཅིང་། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོས་འགྲེལ་ཆུང་དོན་གསལ་དུ་བརྒྱ་དང་ཞེ་བཞི་དངོས་སུ་བཀོད་ཅིང་། དོན་གྱིས་ཐོབ་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་པ་རྣམས་རང་རང་གིས་བརྟགས་པས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །ཆོས་ཀྱི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་བརྒྱ་དང་ང་གསུམ་འདོད་པ་གསེར་འཕྲེང་དུ་དགག །ཡུམ་མཁྱེན་གསུམ་ལ་བསྟོད་ཕྱག་མཛད་པའི་ཤགས་ལ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་བའང་ཡིན་པས། དེ་ལྟར་ན་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་ཡུལ་སྟོན་དགོས་ལ། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་ཡུལ་གཞི་གཉེན་རྣམ་པ་གསུམ་གང་བརྗོད་བྱར་བསྡུས་ནས་བརྩམས་ཀྱང་མདོ་སོགས་དང་ཟློས་པའི་སྐྱོན་མེད་པར་མ་ཟད། བརྗོད་བྱ་དང་དགོས་པ་དང་དགོས་པའི་ཡང་དགོས་པ་རྣམས་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། འདི་འཐད་པ་ཡིན་ནོ། །
གཉིས་པ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་རྩོམ་པ་དགོས་མེད་ཀྱི་དོགས་པ་དང་། མདོ་དང་ཟློས་
པའི་སྐྱོན་ཡོད་སྙམ་པའི་དོགས་པ་ཁོང་ན་གནས་པ་རྣམས་བསུ་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྐྱོན་མེད་

- 52 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

དང་དགོས་སོགས་བཞི་བསྟན་པའི་དགོས་འབྲེལ་ངག་གི་ཤླཽ་ཀ་གཉིས་ནི། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་ལམ། །སྟོན་པས་འདི་ལས་བཤད་པ་གང་། །གཞན་གྱིས་མྱོང་མ་མ་ཡིན་ཏེ། །ཆོས་སྤྱོད་བཅུ་ཡི་བདག་ཉིད་ཀྱི། །མདོ་དོན་དྲན་པ་ལ་བཞག་ནས། །བློ་དང་ལྡན་པས་མཐོང་འགྱུར་ཕྱིར། །བདེ་བླག་ཏུ་ནི་རྟོགས་པ་ཞེས། །བྱ་བ་རྩོམ་པའི་དགོས་པ་ཡིན།། ཅེས་བྱུང་། སྤྱིར་ཆོས་སྤྱོད་བཅུ་ལ། དབུས་མཐའ་ལས། ཡི་གེ་འབྲི་མཆོད་སྦྱིན་པ་དང་།། ཉན་དང་ཀློག་དང་ལེན་པ་དང་། །འཆད་དང་ཁ་ཏོན་བྱེད་པ་དང་། །དེ་སེམས་པ་དང་སྒོམ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་ཆོས་བཅུ་དང་། རྗེ་ས་པཎ་གྱི་བསྟན་པ་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་ལས། ཡན་ལག་བདུན་པའི་སྟེང་དུ་སྐྱབས་འགྲོ་དང་སྨོན་འཇུག་གི་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་དང་བཅུ་ལ་ཆོས་སྤྱོད་བཅུར་གསུངས་པ་སོགས་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་ནི་འགྲེལ་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་པ། ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། རྣམ་བཤད་སྙིང་པོའ་རྒྱན་ ིལས། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་སོགས་རྣམ་མཁྱེན་མཚོན་བྱེད་ཆོས་བཅུ་ལ་གསུངས། ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བ་དང་ཕར་ཕྱིན་རྟོགས་དཀའི་སྣང་བ་གཉིས་ལས། སྦྱིན་སོགས་ཕར་ཕྱིན་བཅུ་ལ་གསུངས་པའི་དང་པོ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཞེས་པས་ཆོས་སྤྱོད་བཅུའི་དང་པོ་དང་། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་པས་གོ་སྒྲུབ་སོགས་ཆོས་ཕྱི་མ་བཞི་བསྟན་པས་བར་གྱི་གདམས་ངག་སོགས་ཀྱང་བསྟན་པར་བཞེད། གཉིས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་ཞེས་པས་རྟེན་སེམས་བསྐྱེད་དང་། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་པས་སྤྱོད་པ་ཕར་ཕྱིན་བཅུ་བསྟན་པར་བཞེད་གསུང་། གཞན་སྒྲའི་དོན་ཕྱི་རོལ་པ་དང་ཅིག་ཤོས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ། ཞེས་གསུངས་པས། འདིར་ནི་ཐེག་ཆེན་ཁོ་ནའི་ཉམས་ལེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །དེ་ཡང་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོའ་དོན་མ་ལུས་པ་གང་ཟག་གཅིག་འཚང་རྒྱ་བའི་ཉམས་ལེན་དུ་དྲིལ་ཏེ་གསལ་ ིབར་བསྟན་པས། བྱམས་པ་སྙིང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྣམས་དང་། སྦྱོར་བ་བཞི་དང་སྒྲུབ་པ་བཞི་ས་བཅུ་ལམ་ལྔ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་པ་སྟེ་ཐོབ་པར་འགྱུར་པ་ནི་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པའི་དགོས་པའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ། །
དེ་ལྟར་དགོས་དོན་དགོས་འབྲེལ་གྱིས་བཤད་ནས། བསྡུས་དོན་ལུས་རྣམ་བཞག་

- 53 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

གིས་བཤད་པ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། སྤྱིར་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་ལ། བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་ལུས་དང་། རྗོད་བྱེད་ཚིག་གི་ལུས་གཉིས་ཡོད་པ་ལྟར། བྱེ་བྲག་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ལའང་དེ་བཞིན་ཡོད་པ་ལས། འདིའི་བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་ལུས་དངོས་པོ་བརྒྱད་པོ་ངོ་བོའ་སྒོ་ནས་མདོར་བསྟན་པའི་རྗོད་བྱེད་ཚིག་གི་ལུས་ཤླཽ་ཀ་ ིགཉིས་ནི། ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་ནི། །དངོས་པོ་བརྒྱད་ཀྱིས་ཡང་དག་བཤད། །རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་ལམ་ཤེས་ཉིད། །དེ་ནས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད། །རྣམ་ཀུན་མངོན་རྫོགས་རྟོགས་པ་དང་། །རྩེ་མོར་ཕྱིན་དང་མཐར་གྱིས་པ། །སྐད་ཅིག་གཅིག་མངོན་རྫོགས་བྱང་ཆུབ། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་དེ་རྣམས་བརྒྱད།། ཅེས་གྲངས་ཀྱིས་དོན་བསྡུས་པའོ། །དངོས་པོ་བརྒྱད་པོ་དེ་ཉིད་ཆོས་བདུན་ཅུས་མཚོན་པའི་ཆ་ནས་རྒྱས་པར་བསྟན་པའི་རྗོད་བྱེད་ཚིག་གི་ལུས་ཤླཽ་ཀ་བཅུ་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། རྣམ་མཁྱེན་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཅུ་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཉིས་ནི། སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་གདམས་ངག་དང་། །ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་རྣམ་བཞི་དང་། །སྒྲུབ་པ་ཡི་ནི་རྟེན་གྱུར་པ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། །དམིགས་པ་དག་དང་ཆེད་དང་ནི། །གོ་ཆ་འཇུག་པའི་བྱ་བ་དང་། །ཚོགས་གཉིས་ངེས་པར་འབྱུང་བཅས་རྣམས། །ཐུབ་པའི་རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་པ་ཉིད། །ཅེས་བྱུང་། སྐབས་ལྷག་མ་བདུན་གྱི་ལུས་རྣམ་བཞག་རྣམས་སོ་སོའ་ཐད་དུ་ ིའཆད་པར་འགྱུར་རོ། །མདོའ་བཤད་པ་དངོས་ནི་ལུས་རྣམ་བཞག་ནས་ཡིན་ཏེ། མཆོད་བརྗོད་ ིདང་དགོས་འབྲེལ་ངག་གཉིས་མདོ་བཤད་པའི་སྔོན་འགྲོ་ཡིན་གྱི་མདོའ་བཤད་པ་དངོས་ ིམིན་པ། དཔེར་ན། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་གྱི་ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་ལ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཤླཽ་ཀ་བརྒྱད་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པ་མིན་པ་བཞིན་ཡིན་པ། ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མདོར་བསྡུས་ན། དགོས་འབྲེལ་ངག་གིས་བསྟན་པའི་དགོས་དོན་དང་། ལུས་རྣམ་བཞག་གིས་བསྟན་པའི་བསྡུས་དོན་དང་། ཡན་ལག་རྒྱས་བཤད་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ཚིག་དོན་དང་། མཚམས་སྦྱོར་ཚུལ་དང་། འདི་ལའང་རྒྱུ་མཚན་གྱི་སྒོ་ནས་དང་། དགོས་པའི་སྒོ་ནས་དང་། དྲི་བའི་སྒོ་ནས་དང་། ལན་གྱི་སྒོ་ནས་མཚམས་སྦྱོར་ཚུལ་དང་། བརྒལ་བ་དང་ལན་གྱི་དོན་རྣམས་སོ་སོར་ཕྱེ་ན་གོ་བདེའོ། །

- 54 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

རྩ་བའི་ས་བཅད་བཞི་པ། ཚིག་དོན་ཡན་ལག་གི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་
སྐབས་བརྒྱད་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ། རྣམ་མཁྱེན་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཅུ་བཤད་པ་ལ། དེ་ཡང་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་ཤེས་པ་ལ་མཚོན་ཚུལ་ཤེས་ན་ལེགས་པས། སྤྱིར་མཚོན་ཚུལ་ལ། འབྲས་བུས་རྒྱུ་མཚོན་པ། རང་བཞིན་གྱིས་རང་བཞིན་མཚོན་པ། རྒྱུས་འབྲས་བུ་མཚོན་པ། ཡུལ་གྱིས་ཡུལ་ཅན་མཚོན་པ་སོགས་ཡོད་པ་ལས། མཚོན་ཚུལ་དང་པོ་གཉིས་འོག་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་མཚན་ཉིད་བཞིའི་མཚོན་ཚུལ་ལས་ཤེས་པར་སླའོ། །རྒྱུས་འབྲས་བུ་མཚོན་ཚུལ་ནི། དཔེར་ན། སྒྲུབ་པ་བཞི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་ལ། དེའང་རྟེན། དམིགས་པ། ཆེད་དུ་བྱ་བ། སྒྲུབ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་སྟེ་ཁྱད་པར་བཞི་ལྡན་ཡིན་པ་དང་། རྟེན་དེའང་བསམ་པའི་ཁྱད་པར་སེམས་བསྐྱེད་པ། དེ་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་ཁྱད་པར་གདམས་ངག །སྦྱོར་བའི་ཁྱད་པར་ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག །རིགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཁམས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་སྟེ། ཁྱད་པར་བཞི་ལྡན་དང་། སྒྲུབ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ལའང་གོ་སྒྲུབ་སོགས་བཞི་ཡོད་པས། དེ་ལྟར་ན། མཚོན་བྱེད་གཞན་རྣམས་སྒྲུབ་པའི་ཁྱད་ཆོས་དང་། ཐེག་ཆེན་སྒྲུབ་པ་རང་ཉིད་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པས་ན། རྒྱུས་འབྲས་བུ་མཚོན་པ་སྟེ་དཔོག་པ་ཡིན་ནོ། །ཡུལ་གྱིས་ཡུལ་ཅན་མཚོན་པ་ནི། དཔེར་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་ཐབས་ཆ་ཚང་ཞིག་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་མངོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་དོན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡིན་པས། འདིར་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཅུས་རྣམ་མཁྱེན་དུ་འགྲོད་པའི་ལམ་ཆ་ཚང་ཞིག་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་དེ་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པས། ཡུལ་གྱིས་ཡུལ་ཅན་མཚོན་པར་བྱེད་དོ། །དང་པོ། སྒྲུབ་པའི་རྟེན་བསམ་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པའི་ཚིག་རྐང་གཉིས་ནི། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་ཕྱིར། །ཡང་དག་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད། །ཅེས་བྱུང་། འདོད་ཅེས་པ་གྲོགས་མིང་གྲོགས་ཅན་ལ་བཏགས་པར་གསེར་ཕྲེང་ལས་གསུངས། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་བྱང་ཆུབ་གཉིས་བསྟན་པའི་ཚིག་རྐང་གཉིས་ནི། དེ་དང་དེ་ནི་མདོ་བཞིན་དུ། བསྡུས་དང་རྒྱས་པའི་སྒོ་ནས་བརྗོད། །ཅེས་བྱུང་། དེ་ཡང་། རང་དོན་འཐོབ་བྱའི་དམིགས་པ་དེ་དང་། གཞན་དོན་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་དམིགས་པ་དེ་ནི། ཡུམ་བར་མའི་མདོ་

- 55 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

བཞིན་དུ་ཡུམ་རྒྱས་བསྡུས་གཉིས་ལས་བསྡུས་པ་དང་རྒྱས་པ་གཉིས་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བརྗོད། ཅེས་དང་། ཡང་ན། དམིགས་ཡུལ་དེ་གཉིས་ཡུམ་གསུམ་ཀའི་མདོ་བཞིན་དུ་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས་བསྡུས་རྒྱས་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བརྗོད། ཅེས་པའོ། །གྲོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཇོག་པའི་དབྱེ་བ་ཉེར་གཉིས་དཔེ་ཉེར་གཉིས་ཀྱིས་མཚོན་ཏེ་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཉིས་ནི། །དེ་ཡང་ས་གསེར་ཟླ་བ་མེ། །གཏེར་དང་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་མཚོ། །རྡོ་རྗེ་རི་སྨན་བཤེས་གཉེན་དང་། །ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ཉི་མ་གླུ། །རྒྱལ་པོ་མཛོད་དང་ལམ་པོ་ཆེ། །བཞོན་པ་བཀོད་མའི་ཆུ་དང་ནི། །སྒྲ་སྙན་ཆུ་བོ་སྤྲིན་རྣམས་ཀྱིས། །རྣམ་པ་ཉི་ཤ་རྩ་གཉིས་སོ། །ཞེས་བྱུང་། དེ་དག་ལས་དང་པོ་གསུམ་ཚོགས་ལམ་ནས་དང་། དེ་ནས་གཅིག་སྦྱོར་ལམ་ནས་དང་། དེ་ནས་བཅུ་ས་བཅུ་ལ་རིམ་གྱིས་ཐོབ་པ་དང་། དེ་ནས་ལྔ་ས་བཅུའི་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཐོབ་པ་དང་། ཐ་མ་གསུམ་སྦྱོར་དངོས་མཇུག་གསུམ་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་བསྡུས་པ་འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་གྱི་དགོངས་པའོ། །དེ་དག་འཕགས་པ་བློ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོའ་དོན་མི་ཟད་པ་བརྒྱད་ཅུ་ ིདང་སྦྱར་ཚུལ་ཉི་ཁྲི་དག་ལྡན་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།། ཡང་སེམས་བསྐྱེད་ལ་ངོ་བོའསྒོ་ནས་སྨོན་ ིའཇུག་གི་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་ཡོད་པ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། འགྲོ་བར་འདོད་དང་འགྲོ་བ་ཡི། །ཞེས་སོགས་ལྟར་རོ། །དང་པོ། ཐེག་ཆེན་ཚོགས་ལམ་ནས་ས་བདུན་པའི་བར་དང་། འདིའི་རྒྱུ་མཚན་ས་བརྒྱད་པ་ནས་བདེན་འཛིན་མངོན་དུ་གྱུར་པ་མེད་པས་སོ། །གཉིས་པ། ཚོགས་ལམ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་ཡོད། བདག་གཞན་མཉམ་བརྗེའི་སེམས་བསྐྱེད་ནི། སྤྱོད་འཇུག་ལས། གང་ཞིག་བདག་དང་གཞན་རྣམས་ནི། །མྱུར་དུ་སྐྱབས་པར་འདོད་པ་དེས། །བདག་དང་གཞན་དུ་བརྗེ་བྱ་བ། །གསང་བའི་དམ་པ་སྤྱད་པར་བྱ། །ཅེས་དང་། ས་མཚམས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཤད་པའི་སེམས་བསྐྱེད་བཞི་ནི། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། སེམས་བསྐྱེད་དེ་ནི་ས་རྣམས་ལ། །མོས་དང་ལྷག་བསམ་དག་པ་དང་། །རྣམ་པར་སྨིན་པ་གཞན་དུ་འདོད། །དེ་བཞིན་སྒྲིབ་པ་སྤངས་པའོ། །ཞེས་གསུངས། ཐ་མ་སངས་རྒྱས་ཁོ་ནར་ཡོད། སྒྲིབ་པ་སྤངས་པའི་སེམས་ཅན་མེད་པས་སོ། །ཡང་དེ་ལས་སེམས་བསྐྱེད་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་། རྫི་བོ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་། མཉན་པ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་གསུམ་

- 56 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

ཡོད་ཀྱང་། སྤྱིར་དེ་གསུམ་ལས་སེམས་བསྐྱེད་མཚན་ཉིད་པ་དང་པོ་ཁོ་ན་དང་། འདི་ཆོས་ཡང་དག་པར་བསྡུས་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ནི་རེ་ཞིག་བདག་ཉིད་དུལ་བར་བགྱི་བདག་ཉིད་ཞི་བར་བགྱིའོ། །ཞེས་དང་། རྫི་བོ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་སེམས་བསྐྱེད་མཚན་ཉིད་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་དམིགས་གསལ་ཡིན་ནོ། །འདི་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས་གསུངས། གསུམ་པའང་སེམས་བསྐྱེད་བཏགས་པ་བ་ཡིན། འདི་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་པའི་ལེའུའི་མདོ་ལས་གསུངས། ཡང་དེ་ལ། ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་དང་། དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་སྒྲས་བརྗོད་ཀྱིས་དབྱེ་ཡང་། དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་དེ་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་རིག་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་ཡིན་པ་ནི། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་རབ་བསྙེན་བྱས། །བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ཚོགས་རབ་བསགས། །ཆོས་ལ་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ནི། །སྐྱེས་ཕྱིར་དེ་ནི་དམ་པར་འདོད། །ཅེས་བྱུང་། སྤྱིར་བཏང་ཐོག་མར་གདམས་ངག་ཉན། དེ་ནས་རིགས་སད། དེ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་དགོས་པ་ཡིན་མོད། འདིར་སེམས་བསྐྱེད་དང་པོར་བསྟན་པ་ནི། མི་རྟག་པ་སྒོམ་པ་སོགས་ཆོས་ལྡན་གྱི་བྱ་བ་གང་བྱས་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཁོ་ནའི་རྒྱུར་འགྲོ་བ་ལ་ཐོག་མའི་ཀུན་སློང་སེམས་བསྐྱེད་བཅོས་མ་རེ་ཚུན་ཆད་གསལ་འདེབས་དགོས་པར་ཤེས་ཆེད་ཡིན་གསུངས། སེམས་ནི་ཐོག་མེད་ནས་ཡོད་ལ། བསྐྱེད་ནི་ཡར་བསྐྱེད་པའོ། །དེ་ཡང་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་སྦྱར་བའི་སྲོལ་ནི་འཕགས་པས་བཏོད་པར་མངོན་པས་དེས་ནི་ཉི་ཁྲི་ལེའུ་བརྒྱད་དུ་བྱས་ཤིང་དེ་སྐབས་བརྒྱད་དང་བསྒྲིགས་ནས་སྦྱར་རོ། །བསྟན་བཅོས་དང་མདོ་སྦྱོར་བའི་དང་པོའ་མཚམས་ནི་ཉི་སྣང་ ིདང་སློབ་དཔོན་གྱི་རྒྱན་སྣང་དང་དག་ལྡན་གསུམ་གྱིས་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནས་མཛད་ལ། མདོ་ལས། ཤ་རིའི་བུ་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་འདོད་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ནས་སོ། །སྡུད་པ་དང་སྦྱོར་བའི་ཚེའང་སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྦྱོར་བ་ནི། དགའ་དང་གུས་དང་དད་པའི་མཆོག་ནི་ཉེར་བཞག་སྟེ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་དང་སྦྱོར་བ་སྡུད་པ་དང་སྦྱར་པའི་འགྲེལ་པ་རྣམས་ལས་ཤེས་པར་

- 57 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

བྱའོ། །བུབྙ

- ་ཤྲཱིས་རྐང་པ་དང་པོ་གཉིས་སྣོད་ལྡན་ཉན་པར་བསྐུལ་བ་དང་། ཕྱི་མ་གཉིས་
སེམས་བསྐྱེད་ལ་སྦྱར་ཡང་། སློབ་དཔོན་གྱིས་བཞི་ག་སེམས་བསྐྱེད་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་དུ་བྱས་འདུག་པས། སྒྲིབ་པ་ཉོན་མོངས་བསལ་ནས་དྲི་མ་ལས་འདས་པ། ཞེས་པ་ཆོས་སྐུ་བསྟན་པ་ཡིན་བྱས་ན་རུང་ངམ་སྙམ། གསུངས། སྡུད་པ་ལས། འཛམ་བུའི་གླིང་འདིར་ཆུ་ཀླུང་ཇི་སྙེད་ཅིག་འབབ་ཅིང་། ཞེས་པ་ནས། སངས་རྒྱས་མཐུས་བྱེད་རང་གི་སྟོབས་ཀྱི་མཐུས་མ་ཡིན། །ཞེས་པའི་བར་གྱི་ཤླཽ་ཀ་གསུམ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་སྟོན་པའི་གཞུང་དེའི་ཞར་བྱུང་ལྟ་བུ་ཡིན་གསུངས། དེ་ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར་དམ་བཅའི་དོན་སྒྲུབ་དགོས་པ་དང་། དེ་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ཤེས་དགོས། དེའང་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ཤེས་མི་ཐུབ་པས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསམ་སྦྱོར་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བརྟེན་ནས་ཡོན་ཏན་སྔར་མེད་གསར་དུ་བསྐྱེད་པའི་རྗེས་བསྟན་དང་། ཐོབ་ཟིན་པའི་ཡོན་ཏན་གོང་འཕེལ་དུ་བྱེད་པའི་གདམས་པའི་གདམས་ངག་རྣམས་ཉན་པ་ལས། རང་རྒྱུད་སྨིན་བྱེད་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་དང་། གཞན་རྒྱུད་སྨིན་བྱེད་བསྡུ་བཞི་སོགས་ལ་བསླབ་དགོས་པ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཀྱང་དམིགས་ཡུལ་བྱང་ཆུབ་གཉིས་ལ་དམིགས་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར་བྱང་ཆུབ་དེར་བགྲོད་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་གཞན་རྣམས་ཡན་ལག་གི་ཚུལ་དུ་བསྡུས་ཏེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའ་ལམ་ ིའབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་དམིགས་ཡུལ་དུ་ཚུད་པ་ཞིག་བྱས་དགོས་པ་མདོ་སྔགས་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་ངེས་པར་དགོས་པ་དེའི་ཕྱིར་འདོམས་པ་ནི་གདམས་ངག་སྟེ། ཉི་སྣང་ལས། དཀར་པོའ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པ་ནི་དེ་ལ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ ིགསུངས། གཉིས་པ། གདམས་ངག་འདི་ཉིད་དབྱེ་བ་བཅུ་དང་བཅས་པ་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཉིས་ནི། སྒྲུབ་དང་བདེན་པ་རྣམས་དང་ནི། །སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་དཀོན་མཆོག་གསུམ། །མ་ཞེན་ཡོངས་སུ་མི་ངལ་དང་།། ལམ་ནི་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་། །སྤྱན་ལྔ་དང་ནི་མངོན་ཤེས་ཀྱི། །ཡོན་ཏན་དྲུག་དང་མཐོང་ལམ་དང་། །སྒོམ་ཞེས་བྱ་ལ་གདམས་ངག་ནི། །བཅུ་ཡི་བདག་ཉིད་ཤེས་པར་བྱ།། ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་སྡུད་པར། གང་ལ་ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་མཆོག་མི་དམིགས་ཤིང་། །ཞེས་སོགས་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་གིས་བཤད། བརྒྱད་སྟོང་པ་ལྟ་བུ་གདམས་

- 58 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

ངག་བཅུ་ཁ་ཡིན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཇི་སྐད་བཤད་པ་བསྒྲུབ་པ་ལ། བདེན་གཉིས་ལས་མི་འདའ་བས་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྒྲུབ་པ་ལ་འདོམས་པ་ནས། སྒོམ་ལམ་ལ་འདོམས་པ་འདི་ཙམ་གྱིས་དོན་ཐམས་ཅད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་གདམས་ངག་བསྟན་ནས། གདམས་ངག་གི་དོན་གྱི་སྙིང་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སྒོམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་སྐྱེས་པའི་ཐོག་མ་བཤད་པའི་སྔོན། དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་གི་སྐབས་སུ་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེའང་འདིར་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་ནི་སྐབས་དང་པོ་བརྒྱད་པར་བསྟན་པ་དང་། ཆོས་དཀོན་མཆོག་ནི་སྐབས་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་སྐབས་གཞན་དུ་རྒྱས་པར་མ་བསྟན་པས། འདིར་ནི་དམིགས་སུ་བཀར་ནས་མཚོན་བྱེད་དཔེའི་དགེ་འདུན་ཉི་ཤ་དཔེར་བྱས་ཏེ། དེའི་སྒོ་ནས་མཚོན་བྱ་དོན་གྱི་དགེ་འདུན་ཉི་ཤ་གཙོ་བོར་བསྟན་པ་ཡིན་པས། དེ་ལྟར་དཔེའི་སྒོ་ནས་སྤངས་རྟོགས་སྐྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་གསུམ་མཚོན་པའི་ཚུལ་རྣམས་ལེགས་པར་ཤེས་ནས་སྐྱབས་སུ་སོང་ན་ཐེག་ཆེན་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་སོགས་གོང་འཕེལ་དུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར། བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་ནི། དབང་པོ་རྟུལ་དང་རྣོན་པོ་དག །དད་དང་མཐོང་ཐོབ་རིགས་ནས་རིགས། །བར་ཆད་གཅིག་བར་སྐྱེས་ནས་དང་། །བྱེད་དང་བྱེད་མིན་འོག་མིན་འགྲོ། །འཕར་གསུམ་སྲིད་རྩེ་མཐར་ཐུག་འགྲོ། །གཟུགས་ཀྱི་ཆགས་བཅོམ་མཐོང་བ་ཡི། །ཆོས་ལ་ཞི་ལུས་མངོན་སུམ་བྱེད།། བསེ་རུ་དང་ནི་ཉི་ཤའོ། །ཞེས་བྱུང་། འདི་ནི་དངོས་བརྒྱད་དོན་བདུན་ཅུ་དཀྱུས་མར་བསྟན་པའི་སྐབས་མ་ཡིན་པར་འཕྲོས་ཏེ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་བར་སྐབས་དང་། སྡེབ་སྦྱོར་ཅན་གྱི་ཚིགས་བཅད་དུ་ཡོད་པས་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པའོ། །དེ་དག་གི་མདོ་སྦྱར་ཚུལ་ལ། པ་ག་ལ་པ། ཨུ་དེ་ཤོ་པ། ཀོང་ག་ན་པའི་འདོད་ཚུལ་དང་། ཁྱུང་དྭགས་ཨར་གསུམ་དང་། གནོད་འཇོམས་གཉིས་དང་། འགྲེལ་ཆེན་གཉིས། རིགས་བྱིན། ཤེར་འབྱུང་། ཐུབ་དགོངས། ཟླ་འོད། ཚིག་གསལ་སོགས་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་གསེར་ཕྲེང་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འོག་རྣམས་ལའང་དེ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཤཱབྣ༣་པས་མཚོན་བྱ་དོན་གྱི་དགེ་འདུན་སྦྱོར་ལམ་ལ་ཡོད་པར་བཤད་ཀྱང་། སར་ཞུགས་ཡིན་པར་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་

- 59 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

བཤད་དོ། །
གསུམ་པ། གདམས་ངག་གི་དོན་བསྒོམ་པས་སྟོང་ཉིད་ལ་སྒོམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་སྐྱེས་
པའི་ཐོག་མ་སྦྱོར་ལམ་བཤད་པ་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ཐེག་དམན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ལས་ཁྱད་ཆོས་དྲུག་གི་སྒོ་ནས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཉིས་ནི། དམིགས་པ་དང་ནི་རྣམ་པ་དང་། །རྒྱུ་དང་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ཡིས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྐྱོབ་པ་ཡི། །དྲོད་སོགས་བདག་ཉིད་ཇི་བཞིན་དུ། །རྣམ་རྟོག་བཞི་པོ་ལྡན་བརྟེན་པ། །ཆུང་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་རྣམས། །ཉན་ཐོས་བསེ་རུ་ལྟ་བུ་དང་། །བཅས་པ་དག་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས། །ཁྱད་པར་ཐ་མ་འདི་ཁྱད་གཞི་དང་ཁྱད་ཆོས་གཉིས་ག་ཡིན་ནམ་སྙམ་པའི་དོགས་པ་འབྱུང་སྲིད་ཀྱང་འགྲེལ་ཆེན་གྱི་བཤད་ཚུལ་ལས་ཞིབ་ཆ་ཤེས་སླའོ། །སྦྱོར་ལམ་པའི་རྒྱུད་ལ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཡོད་མེད་དཔྱད། སྦྱོར་ལམ་དྲོད་སོགས་བཞི་ལ་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བས་ཕྱེ་བའི་བཅུ་གཉིས་པོ་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་རྣམ་བསྟན་པའི་བར་སྐབས་ཚིགས་བཅད་བདུན་ལས། སྦྱོར་ལམ་དྲོད་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་གྱི་དམིགས་རྣམ་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་ཕྱེད་དང་གཉིས་ནི། དམིགས་པ་མི་རྟག་ལ་སོགས་པ།། བདེན་པའི་རྟེན་ཅན་དེ་ཡི་ནི། །རྣམ་པ་མངོན་ཞེན་ལ་སོགས་འགོག །ཐེག་པ་གསུམ་ཅར་འཐོབ་པའི་རྒྱུ། །གཟུགས་སོགས་འདུ་འགོད་གནས་བྲལ་དང་། །གནས་དང་བཏགས་དང་བརྗོད་དུ་མེད། །ཅེས་བྱུང་། སྡུད་པ་ལས། གཟུགས་མེད་ཚོར་བ་མེད་ཅིང་འདུ་ཤེས་སེམས་པ་མེད། །ཅེས་པ་ནས། ཡོངས་སུ་གཟུང་མེད་བདེ་གཤེགས་རྣམས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་འཐོབ། །ཅེས་པའི་བར་སྦྱོར་ལམ་དྲོད་ཀྱི་དམིགས་རྣམ་བསྟན་པར་སྦྱར་རུང་ངོ་།། བརྒྱད་སྟོང་པ་དང་ཉི་ཁྲི་སོགས་ན་སྦྱོར་ལམ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དམིགས་རྣམ་རེ་རེ་ལ་སྦྱོར་རྒྱུའི་མདོ་སོ་སོ་རེ་ཡོད་ལ་སྡུད་པར་དྲོད་སོགས་བཞི་ལ་མདོ་རེ་རེ་ལས་མེད་ཅེས་གསུངས། སྦྱོར་ལམ་རྩེ་མོ་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་གྱི་དམིགས་རྣམ་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་ཕྱེད་དང་གསུམ་ནི། གཟུགས་སོགས་མི་གནས་དེ་དག་ནི། །དེ་ཡི་ངོ་བོ་རང་བཞིན་མེད། །དེ་དག་གཅིག་གི་རང་བཞིན་གཅིག །དེ་མི་རྟག་སོགས་པར་མི་གནས། །དེ་རྣམས་དེ་ཡི་ངོ་བོ་སྟོང་། །དེ་དག་གཅིག་གི་རང་བཞིན་གཅིག །ཆོས་རྣམས་མི་འཛིན་གང་ཡིན་

- 60 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

དང་། །དེ་དག་མཚན་མར་མི་མཐོང་ཕྱིར། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ཡོངས་རྟོག་པ། །ཐམས་ཅད་དམིགས་སུ་མེད་པར་རོ། །ཞེས་བྱུང་། སྡུད་པ་ལས། ཇི་ལྟར་ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་བ་ཕྲེང་ཅན་ཤེས་པ་ཡིས། །ཞེས་པ་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཉེ་བ་ཡིན། །ཅེས་པའི་བར་ཤླཽ་ཀ་གཉིས་ཀྱིས་རིམ་བཞིན་དམིགས་རྣམ་བསྟན་ཏོ། །སྦྱོར་ལམ་བཟོད་པ་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་གྱི་དམིགས་རྣམ་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་ཕྱེད་དང་གཉིས་ནི། གཟུགས་སོགས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཉིད།། དེ་མེད་པ་ཉིད་དང་ངོ་བོ་ཉིད། །དེ་དག་སྐྱེ་མེད་ངེས་འབྱུང་མེད། །དག་དང་དེ་དག་མཚན་མ་མེད། །དེ་ཡི་མཚན་མར་མི་རྟེན་པས། །མོས་མིན་འདུ་ཤེས་མེད་པ་ཡིན། །ཞེས་བྱུང་། སྡུད་པར། གལ་ཏེ་མི་ཤེས་བཞིན་དུ་གཟུགས་སུ་འདུ་ཤེས་ཤིང་། །ཞེས་པ་ནས། སྐྱེ་མེད་བློ་ལྡན་ཏིང་འཛིན་ཞི་བ་མཆོག་ལ་རེག །ཅེས་པའི་བར་ཤླཽ་ཀ་གཉིས་བྱུང་བའི་དང་པོས་བཟོད་པའི་དམིགས་པ་དང་གཉིས་པས་རྣམ་པ་བསྟན་ཏོ། །སྦྱོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་གྱི་དམིགས་རྣམ་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་ཕྱེད་དང་གཉིས་ནི། ཏིང་འཛིན་དེ་ཡི་བྱེད་པ་ཉིད། །ལུང་སྟོན་པ་དང་རློམ་པ་ཟད། །གསུམ་པོ་ཕན་ཚུན་ངོ་བོ་གཅིག །ཏིང་འཛིན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ། །དེ་ལྟར་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ནི། །ཆུང་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་ཡིན། །ཞེས་བྱུང་། སྡུད་པར། བྱང་ཆུབ་སེམས་གང་དེ་ལྟར་འདིར་བདག་ཞིར་གནས་པ། །ནས། འདི་ནི་ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་མཆོག་སྤྱོད་པ་ཡིན། །ཞེས་པའི་བར་ཤླཽ་ཀ་གཉིས་བྱུང་བའི་དང་པོས་དམིགས་པ་དང་གཉིས་པས་རྣམ་པ་བསྟན་ཏོ། །ཀུན་བྱང་གི་གཟུང་རྟོག་དགུ་དགུ་སྟེ་བཅོ་བརྒྱད་པོ་རིམ་བཞིན་སྦྱོར་ལམ་དྲོད་རྩེ་གཉིས་ཀྱི་སྤང་བྱར་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་ནི། གཞི་དང་དེ་ཡི་གཉེན་པོ་ཡིས། །གཟུང་བར་རྟོག་པ་རྣམ་པ་གཉིས། །རྨོངས་དང་ཕུང་སོགས་བྱེ་བྲག་གིས། །དེ་ནི་སོ་སོར་རྣམ་པ་དགུ །ཞེས་བྱུང་། སྡུད་པར། རྣམ་བྱང་གཟུང་རྟོག་གི་དམིགས་ཡུལ་དངོས་སུ་དང་། ཀུན་ཉོན་གཟུང་རྟོག་གི་དམིགས་ཡུལ་ཤགས་ལ་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་ནི། གང་ཞིག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་དེ་ནི་མེད་ཅེས་བྱ། །ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་གིས་འདི་ཤེས་ངེས་པར་འབྱུང་། །ཞེས་བྱུང་། རྫས་བཏགས་ཀྱི་འཛིན་རྟོག་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཅོ་བརྒྱད་རིམ་བཞིན་སྦྱོར་ལམ་བཟོད་མཆོག་གཉིས་ཀྱི་སྤང་བྱར་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་ནི། །རྫས་

- 61 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

དང་བཏགས་པའི་རྟེན་ཅན་གྱིས། །འཛིན་པའང་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་འདོད། །རང་དབང་བདག་སོགས་ངོ་བོ་དང་།། ཕུང་སོགས་རྟེན་ལས་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བྱུང་། དེ་ཡང་རྟོག་པ་བཞི་མངོན་གྱུར་པ་དང་། སྤང་པ་ནི་ཉམས་སྨོད་པ་ཙམ་མོ། །སྡུད་པ་ལས། བཏགས་འཛིན་རྟོག་པའི་དམིགས་ཡུལ་དངོས་སུ་དང་། །རྫས་འཛིན་རྟོག་པའི་དམིགས་ཡུལ་ཡང་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་ནི། གང་འདི་ཕུང་པོ་ལྔ་དག་སྒྱུ་མ་འདྲར་ཤེས་ནས། །ནས། འདི་ནི་ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་མཆོག་སྤྱོད་པ་ཡིན། །ཞེས་བྱུང་། ཕྱི་ནང་གི་ངོས་འཛིན་གཉིས་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་ནི། སེམས་མི་འགོང་བ་ཉིད་ལ་སོགས། །ངོ་བོ་ཉིད་མེད་སོགས་སྟོན་བྱེད། །དེ་ཡི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་བོར་བ། །རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཡོངས་འཛིན་ཡིན། །ཞེས་བྱུང་། སྡུད་པ་ལས། དགེ་བའི་བཤེས་དང་ལྡན་ཞིང་ལྷག་མཐོང་ལྡན་གྱུར་པ། །ནས། དེ་ནི་སྣོད་སོ་མ་བཏང་ཆུས་རེག་ཞིག་པ་བཞིན། །ཞེས་དང་། སྡུད་པའི་ལེའུ་ཉེར་གཉིས་པ་རིལ་པོས་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་བསྟན་པར་འདོད་ན་རུང་ངོ་། །ལེའུ་བཅོ་ལྔ་པ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །མདོར་བསྟན་གྱི་སྐབས་སུ་ཡོངས་འཛིན་དམིགས་རྣམ་རྒྱུ་གསུམ་གྱི་རྗེས། རྣམ་རྟོག་ལྡན་ཚུལ་དང་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བའི་ཁྱད་པར་གཉིས་ཀྱི་སྔོན་དུ་གསུངས་པ་ནི་ཚིག་སྦྱོར་གྱི་དབང་དང་། རྒྱས་བཤད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཇུག་ཏུ་གསུངས་པ་ནི། ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་འཐོབ་པ་ལ། ལམ་གྱི་རྩ་བ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསམ་སྦྱོར་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟེན་དགོས་པར་གདམས་པའོ། །བཞི་པ། ཐེག་ཆེན་སྒྲུབ་པ་བཅུ་གསུམ་རང་རང་གི་སྟེང་གི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་བཅས་པ་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཉིས་ནི། །རྟོགས་པ་ཡི་ནི་ཆོས་དྲུག་དང་། །གཉེན་པོ་དང་ནི་སྤོང་པ་དང་། །དེ་དག་ཡོངས་སུ་གཏུགས་པ་དང་། །ཤེས་རབ་སྙིང་བརྩེར་བཅས་པ་དང་། །སློབ་མ་ཐུན་མོང་མིན་ཉིད་དང་། །གཞན་གྱི་དོན་གྱི་གོ་རིམ་དང་། །ཡེ་ཤེས་རྩོལ་བ་མི་མངའ་བར། །འཇུག་པའི་རྟེན་ལ་རིགས་ཤེས་བྱ། །ཞེས་བྱུང་། སྡུད་པ་ལས། ཅི་ཕྱིར་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱ་ཞེ་ན། །ཆགས་པ་གཅོད་བྱེད་ཀུན་ལ་ཆགས་པ་ཟད་པར་འདོད།། ཅེས་བྱུང་། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རིགས་དང་རིགས་ཅན་སོ་སོར་མ་ངེས་པའི་རྩོད་པ་བསྟན་པའི་ཚིག་རྐང་གཉིས་ནི། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་དབྱེར་མེད་ཕྱིར། །རིགས་

- 62 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

ནི་ཐ་དད་རུང་མ་ཡིན། །ཞེས་བྱུང་། འདིའི་ལན་བསྟན་པའི་ཚིག་རྐང་གཉིས་ནི། བརྟེན་པའི་ཆོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས། །དེ་ཡི་དབྱེ་བ་ཡོངས་སུ་བརྗོད། །ཅེས་བྱུང་། རྩོད་ལན་གྱི་གཞུང་གཉིས་ཐལ་འགྱུར་པའི་རང་གཞུང་དགོས་སོ། །འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །
ལྔ་པ། ཐེག་ཆེན་སྒྲུབ་པའི་དམིགས་པ་བཤད་པ་ལ། དེ་ཡང་རྒྱུའི་དུས་སུ་ཇི་ལྟ་ཇི་
སྙེད་ལ་དམིགས་ནས་ཚོགས་གཉིས་བསགས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་ཆོས་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་གཉིས་འཐོབ་དགོས་པས། དེ་ལྟར་ན་ཐེག་ཆེན་སྒྲུབ་པའི་དམིགས་པ་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་འཇོག་ལ། ཁྱད་པར་གྱི་དམིགས་པ་ལ་དབྱེ་བ་བཅུ་གསུམ་ཡོད་པ་དེ་དག་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཉིས་ནི། དམིགས་པ་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ། །དེ་ཡང་དགེ་ལ་སོགས་པ་ཡིན། །འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་རྟོགས་པ་དང་། །གང་དག་འཇིག་རྟེན་འདས་འདོད་དང་། །ཟག་བཅས་ཟག་པ་མེད་ཆོས་དང་། །གང་དག་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས། །སློབ་མ་ཐུན་མོང་ཆོས་རྣམས་དང་། །གང་དག་ཐུབ་པའི་ཐུན་མོང་མིན། །ཞེས་བྱུང་། ཡང་སྒྲས་ནི་ཁྱད་པར་གྱི་དམིགས་པའམ་དམིགས་པ་བྱེ་བྲག་པའོ། །སྡུད་པ་ལས། རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཆགས་མེད་གྱུར་ལ་རེག །དེས་ན་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མིང་འཐོབ་པོ། །ཞེས་བྱུང་། དྲུག་པ། གང་གི་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་ཐུགས་བསྐྱེད། བར་དུ་བསྐལ་ཆེན་གྲངས་མེད་གསུམ་གྱི་ཚོགས་བསགས་ཤིང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཅུ་དང་ས་བཅུ་རྣམས་ལ་སློབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་དབྱེ་བ་གསུམ་དང་བཅས་པ་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་ནི། སེམས་ཅན་ཀུན་མཆོག་ཉིད་སེམས་དང་། །སྤོང་དང་རྟོགས་དང་གསུམ་པོ་དང་། །ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་རང་འབྱུང་གི །ཆེད་དུ་བྱ་བ་འདི་ཤེས་བྱ། །ཞེས་བྱུང་། སྡུད་པ་ལས། ཅི་ཕྱིར་དེ་ནི་སེམས་དཔའ་ཆེ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། །ནས། དེ་ཕྱིར་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཞེས་ནི་རབ་བརྗོད་དོ། །ཞེས་བྱུང་། བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སེམས་དང་། ཟག་པ་མེད་པའི་སེམས་དང་། ཉན་རང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སེམས་དང་། མི་མཉམ་པ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་དང་ལྔ་གསུངས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་གཉེར་བྱའི་གཙོ་བོ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་རྣམ་མཁྱེན་ལྟ་བུ་སེམས་ཆེན་པོ། སྒྲིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་རྩ་བ་ནས་དྲུངས་ཕྱུང་བའི་སྤོང་བ་

- 63 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

ཆེན་པོ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཚན་ཉེར་གཅིག་སོགས་རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་སྟེ། དེ་གསུམ་ནི་རང་ཉིད་ཀྱིས་ལམ་ཉམས་སུ་བླངས་པ་ལས་རང་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བས་ན་རང་འབྱུང་ཞེས་བཤད་པ། དེ་དག་འཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལ་འགལ་རྐྱེན་སེལ་ཞིང་མཐུན་རྐྱེན་སྒྲུབ་དགོས་པས། དེའང་ཐོག་མར་གོ་ཆ་བརྟན་པོ་གྱོན་པ་དང་འདྲ་བ་བསམ་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་གོ་སྒྲུབ། གཡུལ་དུ་འཇུག་པ་དང་འདྲ་བར་འཇུག་པ་སྦྱོར་བ་རྒྱ་ཆེ་བ་འཇུག་སྒྲུབ། དགྲ་ལས་རྒྱལ་བྱེད་གྲོགས་དང་མཚོན་ཆ་ཚོགས་དགོས་པ་དང་འདྲ་བར་ཚོགས་གཉིས་རྒྱ་ཆེ་བ་ཚོགས་སྒྲུབ། དགྲ་ལས་རྒྱལ་བ་དང་འདྲ་བར་གདོན་མི་ཟ་བར་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ངེས་འབྱུང་སྒྲུབ་པ་དང་བཞི་པོ་རྣམས་ཀྱི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་སྒྲུབ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ཡིན་ནོ། །
བདུན་པ། སྡུད་པ་ལས། གཏོང་བ་ཆེ་དང་བློ་ཆེ་བ་དང་མཐུ་ཆེ་དང་། །རྒྱལ་བ་རྣམས་
ཀྱི་ཐེག་ཆེན་མཆོག་ལ་ཞུགས་པ་དང་། །ཞེས་བྱུང་། རྐང་པ་ཐ་མ་འཇུག་སྒྲུབ་ལའང་སྦྱར། གོ་སྒྲུབ་དབྱེ་བ་སོ་དྲུག་དང་བཅས་པ་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་ནི། དེ་དག་སོ་སོར་སྦྱིན་ལ་སོགས། །རྣམ་པ་དྲུག་ཏུ་བསྡུས་པ་ཡིས། །གོ་ཆའི་སྒྲུབ་པ་གང་ཡིན་དེ།། དྲུག་ཚན་དྲུག་གིས་ཇི་བཞིན་བཤད། །ཅེས་བྱུང་། འགྱུར་འགའ་ཞིག་ལ་ཚིག་རྐང་དང་པོ་ལ། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་རྣམ་དག་ལ། །ཞེས་བྱུང་བ་ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བར་འཐད་ཕྱོགས་སུ་མཛད་དོ། །མཁྱེན་པ་ཡུལ་གྱི་སྒྲུབ་པ་དང་། སྦྱོར་བ་བྱེ་བྲག་གི་སྒྲུབ་པ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་ཡོད་ཀྱང་ལྡོག་ཆ་ཙམ་མོ། །
བརྒྱད་པ། འཇུག་སྒྲུབ་དབྱེ་བ་དགུ་དང་བཅས་པ་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཉིས་ནི། བསམ་
གཏན་གཟུགས་མེད་སྦྱིན་སོགས་དང་། །ལམ་དང་བྱམས་ལ་སོགས་པ་དང་། །དམིགས་པ་མེད་དང་ལྡན་པ་དང་། །འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། །ཆེད་དུ་བྱ་དང་མངོན་ཤེས་དྲུག །རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་པའི་ཚུལ་ལ་ནི། །འཇུག་པའི་སྒྲུབ་པ་ཐེག་ཆེན་ལ། །འཛེག་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་བྱུང་། སྡུད་པ་ལས། རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་མཆོག་ལ་ཞུགས་པ་དང་། །ནས། དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་སེམས་དཔའ་ཆེ་ཞེས་རབ་ཏུ་བརྗོད། །བར་བྱུང་།

- 64 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

དགུ་པ། ཚོགས་སྒྲུབ་དབྱེ་བ་བཅུ་བདུན་ནི་སྡུད་པ་ལས། དཔེར་ན་སྒྱུ་མ་མཁན་གྱི་
གཞི་མདོར་སྤྲུལ་བྱས་ཏེ། །ནས། འདི་ནི་ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་མཆོག་སྤྱོད་པ་ཡིན། །བར་བྱུང་། དང་བཅས་པ་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཉིས་ནི། བརྩེ་དང་སྦྱིན་ལ་སོགས་པ་དྲུག །ཞི་གནས་ལྷག་མཐོང་བཅས་པ་དང་། །ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ལམ་གང་དང་། །ཐབས་ལ་མཁས་པ་གང་ཡིན་དང་། །ཡེ་ཤེས་དང་ནི་བསོད་ནམས་དང་། །ལམ་དང་གཟུངས་དང་ས་བཅུ་དང་། །གཉེན་པོ་ཚོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ཡི། །རིམ་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་བྱུང་། ཚོགས་སྒྲུབ་ནི། བསམ་སྦྱོར་གཉིས་དང་། མཉམ་པར་བཞག་མ་བཞག་གཉིས་དང་། ལྟ་སྤྱོད་གཉིས་དང་། འབྲས་བུ་སྒྲུབ་པ་དང་དམིགས་པ་འཛིན་པ་གཉིས་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་དང་ཉེས་པ་སེལ་བ་གཉིས་ཏེ་ལྔའི་ནང་དུ་འདུ་བས་དེའང་བསམ་པ་སྙིང་རྗེ་དང་། སྦྱོར་བ་ཕྱིན་དྲུག་དང་། མཉམ་གཞག་ཞི་ལྷག་གཉིས་ཟུང་འབྲེལ་དང་གསུམ། མཉམ་པར་བཞག་པ་ཐབས་མཁས་དང་། ལྟ་བ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་དང་། ཡེ་ཤེས་ཉི་ཤ་སྟོང་ཉིད་ཉི་ཤས་འཕངས་ཚུལ་གསེར་ཕྲེང་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྤྱོད་པ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་དང་། འབྲས་བུ་སྒྲུབ་པ་ལམ་དང་། དམིགས་པ་འཛིན་པ་གཟུངས་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་སའི་ཚོགས་དང་། ཉེས་པ་སེལ་བ་གཉེན་པོའ་ཚོགས་ ིརྣམས་སུ་ཡོད་པ་ལས། གོ་སྒྲུབ་ལས་འཕྲོས་ནས་གོ་ཆ་བགོ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་དྲིས་པའི་ལན་དུ། ཚོགས་སྒྲུབ་དང་པོ་བཅུ། འཇུག་སྒྲུབ་ལས་འཕྲོས་ནས་ཐེག་ཆེན་ལ་འཇུག་པའི་ཐེག་ཆེན་དེ་གང་ཡིན། ཇི་ཙམ་གྱིས་ཞུགས། གང་ནས་ངེས་པར་འབྱུང་། གང་དུ་གནས་པར་འགྱུར། གང་ཞིག་འབྱུང་བ་ལགས་ཅེས་དྲིས་པ་ལ། དང་པོའ་ལན་དུ། ཐབས་མཁས་ཀྱི་ཚོགས་ནས། ིགཟུངས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་བར་ལྔ་དང་། གཉིས་པའི་ལན་དུ། སའི་ཚོགས་དང་། གསུམ་པའི་ལན་དུ། མཐོང་སྤང་གཉེན་པོའ་ཚོགས་དང་། བཞི་པའི་ལན་དུ། སྒོམ་སྤང་རྟོག་པ་དང་པོའི་གཉེན་ ིཔོ་དང་། ལྔ་པའི་ལན་དུ་སྒོམ་སྤང་རྟོགས་པ་ལྷག་མ་གསུམ་གྱི་གཉེན་པོའ་ཚོགས་གསུངས་ ིཔའི་ཕྱིར། ཤེས་སླའོ། །དེ་དག་ལས་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ་རང་ཉིད་ཀྱི་སའི་ཚོགས་ཡོངས་སྦྱོང་གི་སྒོ་ནས་དང་། གཉེན་པོའ་ཚོགས་རྣམ་རྟོག་བཞིའི་གཉེན་པོ་མཐོང་སྒོམ་གྱི་ ིསྒོ་ནས་རྒྱས་པར་གསུངས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་ལས་རྒྱས་པར་ཁ་བསྐང་

- 65 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

ལ། དེའང་སྟོང་ཉིད་ཉི་ཤ་ཡུལ་གྱིས་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་ཉི་ཤ་མཚོན་ནས་བསྟན་པའོ། །སའི་ཚོགས་ཡོངས་སྦྱོང་གི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། ས་དང་པོ་དགུའི་ཡོངས་སྦྱོང་བརྒྱ་དང་བཅོ་ལྔ་ཡོད་པ་ལས། ས་དང་པོའ་ཡོངས་སྦྱོང་བཅུ་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གསུམ་ནི། ཡོངས་སུ་ ིསྦྱོང་བ་རྣམ་བཅུ་ཡིས། །ས་ནི་དང་པོ་འཐོབ་འགྱུར་ཏེ། །བསམ་དང་ཕན་པའི་དངོས་ཉིད་དང་། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སེམས་མཉམ་ཉིད། །གཏོང་དང་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པ་དང་། དམ་ཆོས་དམིགས་པ་ཚོལ་བ་དང་། །རྟག་ཏུ་ངེས་འབྱུང་སེམས་ཉིད་དང་། །སངས་རྒྱས་སྐུ་འདོད་དགའ་བ་དང་། །ཆོས་སྟོན་པ་དང་བདེན་པ་ཡི། །ཚིག་ནི་བཅུ་པ་ཡིན་པར་འདོད། །ཅེས་བྱུང་། ས་གཉིས་པའི་ཡོངས་སྦྱོང་བརྒྱད་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་བྱས་པ་གཟོ་དང་བཟོད། །རབ་ཏུ་དགའ་དང་སྙིང་བརྩེ་ཆེ། །བཀུར་སྟི་བླ་མ་ལ་གུས་ཉན། །བརྒྱད་པ་སྦྱིན་ལ་སོགས་ལ་བརྩོན། །ཅེས་བྱུང་། ས་གསུམ་པའི་ཡོངས་སྦྱོང་ལྔ་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་ཕྱེད་དང་གཉིས་ནི། ཐོས་པས་མི་ངོམས་ཉིད་དང་ནི། །ཟང་ཟིང་མེད་པར་ཆོས་སྦྱིན་དང་། །སངས་རྒྱས་ཞིང་ཀུན་སྦྱོང་བ་དང་། །འཁོར་བས་ཡོངས་སུ་མི་སྐྱོ་དང་། །ངོ་ཚ་ཁྲེལ་ཡོད་ཅེས་བྱ་བ། །རློམ་མེད་བདག་ཉིད་དེ་རྣམ་ལྔ། །ཞེས་བྱུང་། ས་བཞི་པའི་ཡོངས་སྦྱོང་བཅུ་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་ཕྱེད་དང་གཉིས་ནི། ནགས་གནས་འདོད་ཆུང་ཆོག་ཤེས་དང་། །སྦྱངས་པ་ཡང་དག་སྡོམ་བསྟེན་དང་། །བསླབ་པ་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་དང་། །འདོད་པ་རྣམས་ལ་སྨོད་པ་དང་། །མྱ་ངན་འདས་དང་བདོག་ཀུན་གཏོང་།། མི་ཞུམ་པ་དང་ལྟ་བ་མེད། །ཅེས་བྱུང་། ས་ལྔ་པའི་ཡོངས་སྦྱོང་བཅུ་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཉིས་ནི། འདྲིས་དང་ཁྱིམ་ལ་འཁྲེན་པ་དང་། །འདུ་འཛིར་གྱུར་པའི་གནས་དང་ནི། །བདག་བསྟོད་གཞན་ལ་བརྙས་པ་དང་། །མི་དགེ་ལས་ཀྱི་ལམ་བཅུ་དང་། །རློམ་པས་ཁེངས་དང་ཕྱིན་ཅི་ལོག །བློ་ངན་དང་ནི་ཉོན་མོངས་བཟོད། །བཅུ་པོ་འདི་ནི་རྣམ་སྤངས་ན། །ས་ལྔ་པ་ནི་ཡང་དག་འཐོབ། །ཅེས་བྱུང་། ས་དྲུག་པའི་ཡོངས་སྦྱོང་བཅུ་གཉིས་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཉིས་ནི། སྦྱིན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་བཟོད་བརྩོན་འགྲུས། །བསམ་གཏན་ཤེས་རབ་རབ་རྫོགས་པས། །སློབ་མ་དང་ནི་བསེ་རུ་ལ། །དགའ་དང་སྐྲག་པའི་སེམས་སྤངས་པ། །བསླངས་ན་མི་ཞུམ་བདོག་པ་ཀུན། །གཏོང་ཡང་མི་དགའ་མེད་པ་དང་། །དབུལ་ཡང་སློང་བ་མི་སྤོང་

- 66 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

བས། །ས་ནི་དྲུག་པ་ཡང་དག་འཐོབ། །ཅེས་བྱུང་། ས་བདུན་པའི་ཡོངས་སྦྱོང་ཉི་ཤའི་ཚན་པ་དང་པོ་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གསུམ་ནི། བདག་དང་སེམས་ཅན་འཛིན་པ་དང་།། སྲོག་དང་གང་ཟག་ཆད་རྟག་དང་། །མཚན་མ་རྒྱུ་དང་ཕུང་པོ་དང་། །ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དག་དང་ནི། །ཁམས་གསུམ་པོ་ལ་གནས་དང་ཆགས། །སེམས་ནི་ཀུན་ཏུ་ཞུམ་པ་དང་། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ། །དེ་ལྟ་བ་ཡི་མངོན་ཞེན་དང་། །སྟོང་པ་ཉིད་ལ་རྩོད་པ་དང་། །དེ་དང་འགལ་བའི་ཉེས་པ་ནི། །ཉི་ཤ་གང་ལ་རྣམ་ཆད་པ། །དེ་ཡི་ས་ནི་བདུན་པ་འཐོབ། །ཅེས་བྱུང་། ས་བདུན་པའི་ཡོངས་སྦྱོང་ཉི་ཤའི་ཚན་པ་གཉིས་པ་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་བཞི་ནི། རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་ཤེས་པ་དང་། །འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་དག་ཉིད་དང་། །སྙིང་རྗེ་དང་ནི་རློམ་མེད་དང་། །ཆོས་མཉམ་ཉིད་དང་ཚུལ་གཅིགཤེས།། མི་སྐྱེ་བ་དང་བཟོད་ཤེས་དང་། །ཆོས་རྣམས་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་སྟོན། །རྟོག་པ་ཀུན་ཏུ་འཇོམས་པ་དང་། །འདུ་ཤེས་ལྟ་དང་ཉོན་མོངས་སྤོང་། །ཞི་གནས་ངེས་པར་སེམས་པ་དང་། །ལྷག་མཐོང་ལ་ནི་མཁས་པ་དང་། །སེམས་དུལ་བ་དང་ཐམས་ཅད་ལ། །ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། །ཆགས་པའི་ས་མིན་གར་འདོད་པར། །ཞིང་གཞན་དུ་ནི་མཉམ་འགྲོ་དང་།། ཀུན་ཏུ་བདག་གི་ངོ་བོ་ཉིད། །སྟོན་པ་ཉིད་དང་ཉི་ཤུའོ། །ཞེས་བྱུང་། ས་བརྒྱད་པའི་ཡོངས་སྦྱོང་བརྒྱད་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཉིས་ནི། སེམས་ཅན་ཀུན་ཡིད་ཤེས་པ་དང་། །མངོན་པར་ཤེས་པས་བརྩེ་བ་དང་། །སངས་རྒྱས་ཞིང་བཟང་སྒྲུབ་པ་དང་། །ཡོངས་སུ་བརྟག་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་བསྟེན། །དབང་པོ་ཤེས་དང་རྒྱལ་བ་ཡི། །ཞིང་སྦྱོང་སྒྱུ་མ་ལྟར་གནས་དང་།། བསམ་བཞིན་སྲིད་པ་ལེན་པ་དང་། །ལས་ནི་རྣམ་པ་འདི་བརྒྱད་བཤད། །ཅེས་བྱུང་། ས་དགུ་པའི་ཡོངས་སྦྱོང་བཅུ་གཉིས་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཉིས་ནི། །སྨོན་ལམ་དག་ནི་མཐའ་ཡས་དང་། །ལྷ་ལ་སོགས་པའི་སྐད་ཤེས་དང་། །སྤོབས་པ་ཆུ་བོ་ལྟ་བུ་དང་། །མངལ་དུ་འཇུག་པ་མཆོག་དང་ནི། །རིགས་དང་རུས་དང་ཆོ་འབྲང་དང་། །འཁོར་དང་སྐྱེ་བ་དག་དང་ནི། །ངེས་འབྱུང་བྱང་ཆུབ་ཤིང་རྣམས་དང་། །ཡོན་ཏན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡིན། །ཅེས་བྱུང་། རྒྱུའི་ས་རྣམས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་དེ་ལས་ངེས་པར་བསྟན་ནས། འབྲས་བུའི་ས་ཉིད་དུ་དེ་དག་མ་བཤད་པ་ས་ཐམས་ཅད་བསྡུ་བའི་སྒོ་ནས་ས་བཅུ་པའི་མཚན་ཉིད་

- 67 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་ནི། ས་དགུ་འདས་ནས་ཡེ་ཤེས་ནི། །གང་གི་སངས་རྒྱས་སར་གནས་པ། །དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས། །བཅུ་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་བྱུང་། དམན་པ་ས་བརྒྱད་སོ་སོར་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་དང་པོ་དགུ་གཅིག་ཏུ་སྟེ། དེ་ལྟར་ས་དགུ་འདས་ནས་ས་བཅུ་པ་ལ་གནས་པ་ལ་ནི། སློབ་ལམ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཁྱད་པར་དུ་འགྲོ་མེད་པས་ས་འདི་ལ་ཡོངས་སྦྱོང་མ་གསུངས་ཅིང་། འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལའང་སངས་རྒྱས་སུ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །མི་སློབ་ལམ་ལ་ལྟོས་ཏེ་གོང་དུ་འགྲོར་ཡོད་པས་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུའི་ས་རྣམས་ཀྱི་ཡོངས་སྦྱོང་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་ས་འདི་ལ་ཡར་ལྡན་དུ་ཡོད་པའི་སྒོ་ནས་ས་འདིས་མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་བགྲོད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན། ས་འདིའི་ཡོངས་སྦྱོང་དོན་གྱིས་འཕངས་པ་ཡིན་ནོ། །འདའ་ཚུལ་ལ་བལྟས་ནས་འདའ་བ་དང་། གནས་ནས་འདའ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དཔེར་ན། ཉན་རང་གི་སྤངས་རྟོགས་ཐམས་ཅད་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་གྱི་བྱེད་པར་འདུས་ཤིང་། གདུལ་བྱ་ཉན་རང་གི་རིགས་ཅན་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་ཆེད་དུ་དེ་དག་ཤེས་མཐོང་གིས་བལྟས་ནས་འདའ་བ་དང་། ས་དང་པོར་ཡོངས་སྦྱོང་གི་སྒོ་ནས་གཙོ་བོར་ཉམས་སུ་བླངས་ཏེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ན་ས་གཉིས་པར་འཕོས་པ་སོགས་ཡོངས་སྦྱོང་གི་སྒོ་གཙོ་བོར་ཉམས་སུ་བླངས་ཏེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ན། གོང་མ་གོང་མར་འཕོས་པ་ནི་གནས་ནས་འདའ་བའི་དོན་ཡིན་པས། འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལས་གནས་ནས་འདའ་བ་ཡིན་གསུངས། གཉེན་པོའ་ིཚོགས་སྒྲུབ་ཀྱི་སྤང་གཉེན་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་ནི། མཐོང་དང་གོམས་པའི་ལམ་དག་ལ། །གཟུང་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་རྣམས། །ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །གཉེན་པོ་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཅེས་བྱ། །ཞེས་བྱུང་། གཉེན་པོའ་ཚོགས་ནི་སྤྱིར་གཟུང་འཛིན་རྟོག་པའི་འཛིན་ཚུལ་ ིདང་། དམིགས་ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་འཇོག་དགོས་པ་སོགས་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་ནི་ཡུལ་གཟུང་བ་ལ་ཀུན་ཉོན་གཟུང་རྟོག་དང་། རྣམ་བྱང་གཟུང་རྟོག་གཉིས་དང་། ཡུལ་ཅན་འཛིན་པ་ལ་རྫས་འཛིན་རྟོག་པ་དང་། བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་གཉིས་དང་བཞི་ཡོད་པ་ལས། ཀུན་བཏགས་བཞིའི་གཉེན་པོར་མཐོང་ལམ་བཞི་དང་། ལྷན་སྐྱེས་བཞིའི་གཉེན་པོར་སྒོམ་ལམ་བཞི་འབྱུང་

- 68 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

བས་གཉེན་པོའ་ཚོགས་སྒྲུབ་བརྒྱད་གསུངས་སོ། །རྣམ་མཁྱེན་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཅུ་པ། ིངེས་འབྱུང་སྒྲུབ་པ་དབྱེ་བ་བརྒྱད་དང་བཅས་པ་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཉིས་ནི། ཆེད་དུ་བྱ་དང་མཉམ་ཉིད་དང་། །སེམས་ཅན། སྡུད་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་མཁས་རིག་པ་གང་གི་དུས་ཀྱི་ཚེ། ནས། འདི་ནི་ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་མཆོག་སྤྱོད་པ་ཡིན། །བར་ཤླཽ་ཀ་ལྔ་སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོས་ངེས་འབྱུང་སྒྲུབ་པ་ལ་སྦྱོར་བ་ལྟར་རོ། །ཅུང་ཟད་དཔྱད་རྒྱུ་ཡོད། དོན་དང་འབད་མེད་དང་། །མཐའ་ལས་འདས་པར་ངེས་འབྱུང་དང་། །ཐོབ་པའི་མཚན་ཉིད་ངེས་འབྱུང་དང་།། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་དང་། །ལམ་གྱི་ཡུལ་ཅན་ངེས་འབྱུང་སྟེ། །རྣམ་པ་བརྒྱད་ཀྱི་བདག་ཉིད་འདི། །ངེས་འབྱུང་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་ཤེས་བྱ། །ཞེས་བྱུང་། འདི་ཡན་ཆད་དུ་བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་ཆ་ནས་མདོའ་དབང་དུ་བྱས་ན་རབ་འབྱོར་གྱི་ལེའུ་དང་། མངོན་རྟོགས་ ིརྒྱན་གྱི་ཚིག་དོན་གཉིས་ཀའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཤེས་བྱ་རྣམ་མཁྱེན་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཅུ་ཐེག་ཆེན་ལ་ཞུགས་པའི་ཐོག་མ་སེམས་བསྐྱེད་ནས། རྣམ་མཁྱེན་གདོན་མི་ཟ་བར་ངེས་པར་འབྱིན་པའི་ངེས་འབྱུང་སྒྲུབ་པའི་བར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་སོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ཅེས་བྱ་བ་ལས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་ཏེ་དང་པོའོ། །མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་སྐབས་དང་པོ་ལ་ཤླཽ་ཀ་བདུན་ཅུ་དོན་བཞི་ཡོད་པ་ལས། སྐབས་ཐ་མ་བདུན་གྱི་མདོར་བསྟན་ལུས་རྣམ་བཞག་གི་ཤླཽ་ཀ་བཅུ་གཅིག་མ་གཏོགས་པ་ཤླཽ་ཀ་དྲུག་ཅུ་རེ་གསུམ་རྣམས་རྫོགས་སོ།། །།
ཤེས་བྱ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་རྣམ་མཁྱེན་ཤེས་ནས་དོན་གཉེར་བསྐྱེད་དགོས་
པས་ཐོག་མར་རྣམ་མཁྱེན་བཤད་ཟིན་ནས། རྣམ་མཁྱེན་དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལ་དེའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་ལམ་ཤེས་ལ་སློབ་དགོས་པ་ཡིན་པས་དེའི་རྗེས་སུ་ལམ་ཤེས་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། འདིར་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དེ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བཀོད་ནས་མཚམས་སྦྱར་བ་ཡིན་ཞིང་། འགྲེལ་བར་མཚམས་སྦྱར་དུ་རྟོགས་པ། ཞེས་པ་རྣམ་མཁྱེན་ཤེས་པ་ལ་མི་བྱེད་པར་རྣམ་མཁྱེན་ཐོབ་པ་ལ་བྱེད་དགོས་གསུངས། མཚམས་སྦྱོར་ཚུལ་ལ། རྒྱུ་མཚན་གྱི་སྒོ་ནས་མཚམས་སྦྱོར་བ་དང་། རྩོད་པའི་སྒོ་ནས་དང་། དགོས་པའི་སྒོ་ནས་མཚམས་སྦྱོར་

- 69 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

བ་སོགས་དུ་མ་ཡོད་པ་ལས་འདི་ནི་དང་པོ་ཡིན་ནོ། །འདི་སྐབས་ཀྱི་གོ་རིམ་ངེས་པར་བྱེད་པའི་མཚམས་སྦྱོར་ཡང་ཡིན་སྟེ། ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བ་ལས། དེ་ལ་སྐབས་ཀྱི་དང་པོར་བསྟན་པ་བརྒྱད་ནི། སྐབས་ཀྱི་གོ་རིམ་ངེས་པར་བྱེད་པའི་མཚམས་སྦྱོར་ཡིན་ལ། ཞེས་སོགས་གསུངས། མདོ་སོགས་རྩ་བ་བཤད་པ་ལ་མཚམས་སྦྱར་སོགས་ཡན་ལག་ལྔ་ཅི་དགོས་ཤེ་ན། རྣམ་བཤད་རིགས་པ་ལས། མདོ་དོན་ཆེ་བ་ཉིད་ཐོས་ནས།། ཉན་པ་དང་ནི་འཛིན་པ་ལ། །ཉན་པ་པོ་ནི་གུས་བྱེད་པས། །ཐོག་མར་དགོས་པ་བརྗོད་པར་བྱ། །དེ་འགྲུབ་དེ་ནི་བསྡུས་དོན་ལས། །བསྡུས་པའི་དོན་ནི་ཚིག་དོན་ལས། །གོ་རིམ་རིགས་པ་སྔ་ཕྱི་དག །མི་འགལ་བ་ནི་གཉིས་ལས་སོ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལ་མཚམས་སྦྱོར་བས་ཚིག་གོ་རིམ་རྣམས་འབྲེལ་ལོ། །བརྒལ་ལན་བརྗོད་པས་ནི་རིགས་པ་སྔ་ཕྱི་མི་འགལ། ཞེསགསུངས། སྤྱིར་སྐབས་དང་པོར་རབ་དགའ་སོགས་ས་བཅུ་དང་། ཐེག་དམན་གྱི་སྦྱོར་མཐོང་སྒོམ་གསུམ་སོགས་ཀྱང་རྒྱས་པར་བསྟན་པས་ལམ་ཤེས་རྒྱས་པར་དངོས་སུ་མ་བསྟན་ཟེར་མི་རུང་བ་ཡིན་ལ། དེའང་ཇི་ལྟ་ཇི་སྙེད་ཀྱི་རྣམ་པ་མ་ལུས་པ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་མངོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་རྣམ་མཁྱེན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཡུལ་གྱིས་ཡུལ་ཅན་མཚོན་པར་བྱེད་པས་སྐབས་དང་པོརལམ་ཤེས་ཡུལ་གྱི་ལྡོག་ཆ་ནས་བསྟན་པ་དང་། འདིར་མ་འོངས་པ་ན་རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་དོན་མཐའ་དག་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ལ་རྒྱུའི་དུས་སུའང་འབྲས་བུ་དེ་དང་མཐུན་པའི་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཆ་ཚང་བར་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་པ་ཡིན་པས། ལམ་ཤེས་རྒྱུའི་ལྡོག་ཆ་ནས་སྟོན་པས་ན། སྐབས་དང་པོ་གཉིས་སུ་ལམ་ཤེས་རྒྱས་པར་དངོས་སུ་བསྟན་པར་འདྲ་ཡང་སྟོན་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཡིན་གསུངས། ལམ་དུས་ནས་ཆོས་སྐུ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ལམ་གཙོ་བོར་ཉམས་སུ་ལེན་པ་མདོ་སྔགས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་ཁྱད་ཆོས་ཡིན་པ་དེའང་འདིར་འབྲེལ་ལོ། །དེའང་ལམ་ཤེས་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཅུ་གཅིག་བསྟན་པའི་ལུས་རྣམ་བཞག་གི་ཤླཽ་ཀ་གསུམ་ནི། མོག་མོག་པོར་བྱེད་ལ་སོགས་དང་། །སློབ་མ་བསེ་རུའི་ལམ་གང་དང་། །འདི་དང་གཞན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱིས། །ཕན་ཡོན་ཆེ་བ་མཐོང་བའི་ལམ། །བྱེད་པ་དང་ནི་མོས་པ་དང་། །བསྟོད་དང་བཀུར་དང་བསྔགས་པ་དང་། །བསྔོ་དང་རྗེས་སུ་ཡི་རང་

- 70 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

བ། །ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བླ་མེད་དག །སྒྲུབ་དང་ཤིན་ཏུ་དག་པ་ཞེས།། བྱ་བ་འདི་ནི་སྒོམ་པའི་ལམ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཁས་རྣམས་ཀྱི། །ལམ་ཤེས་ཉིད་ནི་དེ་འདྲར་བཤད། །ཅེས་བྱུང་།

གཉིས་པ། ལམ་ཤེས་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། བཅུ་གཅིག་ལས།
དང་པོ། ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་དབྱེ་བ་ལྔ་དང་བཅས་པ་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་ནི། ལྷ་རྣམས་རུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །འོད་ཀྱིས་མོག་མོག་པོར་མཛད་དང་། །ཡུལ་ངེས་པ་དང་ཁྱབ་པ་དང་། །རང་བཞིན་དང་ནི་དེ་ཡི་ལས། །ཅེས་བྱུང་། སྡུད་པ་ལས། གང་ཞིག་གཟུགས་ལ་མི་གནས་ཚོར་ལ་མི་གནས་ཤིང་། །ནས། འདི་ནི་ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་མཆོག་སྤྱོད་པ་ཡིན། །བར་བྱུང་བ་སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོས་དེ་ལྟར་སྦྱར། །
གཉིས་པ། སྡུད་པ་ལས། རྟག་དང་མི་རྟག་བདེ་དང་སྡུག་བསྔལ་སྡུག་མི་སྡུག །ནས།
རང་རྒྱལ་ས་དང་དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་སར་མི་གནས། །ཅེས་པའི་བར་བྱུང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་དབྱེ་བ་བཅུ་དྲུག་དང་བཅས་པ་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་ནི། ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ལ་ནི། །འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་དག་གི །རྣམ་པ་མི་དམིགས་སྒོ་ནས་ནི། །ཉན་ཐོས་ལམ་འདི་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་བྱུང་། གསེར་ཕྲེང་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདིའི་རྒྱུ་སྦྱོར་ལམ་དྲོད་སོགས་བཞི་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གསུམ་ནི། འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་ལམ་ལ་ནི། །གཟུགས་ལ་སོགས་པ་སྟོང་པའི་ཕྱིར། །སྟོང་པ་ཉིད་རྣམས་དབྱེར་མེད་པས། །དྲོ་བ་དེ་དག་མི་དམིགས་པས། །རྩེ་མོར་གྱུར་པ་དག་ཏུ་འདོད། །དེ་ལ་རྟག་ལ་སོགས་ཚུལ་གྱིས། །གནས་པ་བཀག་པས་བཟོད་པ་རྣམས། །ས་བཅུ་དག་ལས་བརྩམས་ནས་ནི། །མི་གནས་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་ཡིས། །ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་བཤད་དེ། །ཅི་ཕྱིར་ཞེ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས། །མཁྱེན་ནས་ཆོས་རྣམས་མ་གཟིགས་ཕྱིར། །ཞེས་བྱུང་། སྡུད་པ་ལས། ཇི་ལྟར་འདྲེན་པ་འདུས་མ་བྱས་ཁམས་མི་གནས་ཤིང་། །ནས། གནས་མེད་གནས་ཡིན་འདི་ནི་རྒྱལ་བས་གནས་པར་གསུངས། བར་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྡུད་འགྲེལ་དུ་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་དང་སྦྱར་ཡང་། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོས་སྡུད་པའི་དཀའ་འགྲེལ་རྟོགས་སླར་སྦྱོར་ལམ་འདི་ལ་

- 71 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

སྦྱར་བ་ཉི་སྣང་དང་བརྒྱད་སྟོང་པ་དང་མཐུན་གསུངས། སྐབས་དང་པོར་སྦྱོར་ལམ་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་པས་འདིར་བསྟན་མི་དགོས་སོ་ཞེ་ན། སྐབས་དང་པོར་གཏན་ལ་དབབ་བྱ་རང་གི་ངོ་བོའ་སྒོ་ནས་གསུངས་ལ། འདིར་གཏན་ལ་དབབ་བྱ་ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་ཡིན་ཀྱང་ ིབྱང་སེམས་ཀྱིས་མི་རྟག་སོགས་བསྒོམ་པའི་ཚེ་བདེན་སྟོང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་དུ་སྒོམ་དགོས་པ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཟིན་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་པས་ཟློས་པའི་སྐྱོན་མེད་དོ། །རྩ་བར་ཅི་ཕྱིར་ཞེ་ནའི་ཁོངས་ན་དེའང་སྟོང་པ་ཉིད་རྣམས་དབྱེར་མེད་པས། ཅེས་པ་འདི་ཡུལ་གཟུང་བ་བདེན་པར་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱིས། མཁྱེན་ནས་ཆོས་རྣམས་མ་གཟིགས་ཕྱིར། །ཞེས་པ་འདི་ཡུལ་ཅན་འཛིན་པ་བདེན་པར་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་སྦྱོར་དགོས་པས། སྦྱོར་ལམ་གྱི་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་བདེན་པར་མེད་དེ། དེ་དག་གི་སྟོང་ཉིད་རྣམས་ཕན་ཚུན་དབྱེར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་དང་། དེ་དག་ནི་བདེན་པར་མེད་དེ། གལ་ཏེ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཡོད་ན་བདེན་པ་གཉིས་ཐུགས་སུ་ཆུད་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་གཟིགས་ངོར་ཡོད་དགོས་པ་ལ། དེས་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་གཟིགས་པའི་ཕྱིར་སྟེ། བདེན་པར་མ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་གྱི་འཇུག་ཐོགས་སུ་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་བཤད་དགོས་མོད་ཀྱི། ཉན་ཐོས་རྣམས་ལས་དེ་དག་ཇི་ལྟར་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ན་གང་གིས་ན་དེ་དག་གི་ལམ་གཞན་ཡིན་སྙམ་པའི་དོགས་པ་བསུ་པར་རེ་ཤིག་ཁྱད་ཞུགས་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་ནི། རང་བྱུང་བདག་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། །གཞན་གྱི་བསྟན་ཡང་མི་དགོས་ལ། །བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ནི། །ཟབ་པ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་བརྗོད། །ཅེས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ཚུལ་བསྟན་ནོ། །སྡུད་པ་ལས། གང་དག་དེ་གཤེགས་ཉན་ཐོས་འགྱུར་བར་བྱ་སྙམ་དང་། །རང་སངས་རྒྱས་དང་དེ་བཞིན་ཆོས་རྒྱལ་འགྱུར་འདོད་པ། །བཟོད་པ་འདི་ལ་མ་བརྟེན་ཐོབ་པར་མི་ནུས་ཏེ། །དཔེར་ན་ཕ་རོལ་ཚུ་རོལ་འགྲོ་དོགས་མི་མཐོང་བཞིན། །ཅེས་བྱུང་། དེའི་བཟོད་པ་འདོད་ཚུལ་ལ་ཐལ་རང་མི་འདྲ་བའི་ཞིབ་ཆ་དགོས། ཇི་ལྟར་རང་རྒྱལ་གྱིས་སྒྲ་མེད་པར་ཆོས་སྟོན་སྙམ་པའི་དོགས་པ་ཁོང་ནས་གསུངས་ཏེ། ལན་གྱི་ཚུལ་རྣམས་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་ནི། གང་གང་དོན་ནི་གང་གང་ལ། །ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་ཉན་འདོད་པ། །དེ་དེ་ལ་དོན་དེ་དང་དེ། །སྒྲ་མེད་ཀྱང་

- 72 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

དེ་དེ་ལྟར་སྣང་། །ཞེས་བྱུང་། སྡུད་པ་ལས། ཆོས་འཆད་པ་དང་ཉན་དང་བཤད་བྱ་གང་ཡིན་དང་། །ནས། གང་ཞིག་སློབ་མི་སློབ་ལ་མི་སློབ་དེ་སློབ་ཡིན། །ཅེས་པའི་བར་ཤླཽ་ཀ་གསུམ་ནི། གོང་གི་གང་དག་དེ་གཤེགས། ཅེས་སོགས་ཀྱི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་གི་ཞར་བྱུང་ཡིན་ནོ། །
གསུམ་པ། རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་ནི། གཟུང་
དོན་རྟོག་པ་སྤོང་ཕྱིར་དང་། །འཛིན་པ་མི་སྤོང་ཕྱིར་དང་ནི། །རྟེན་གྱི་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་ལམ། །ཡང་དག་བསྡུས་པར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་བྱུང་། ཤླཽ་ཀ་འདིས་སྡུད་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཁས་རིག་གང་གི་དུས་ཀྱི་ཚེ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་གི་སྦས་དོན་ཁོངས་ན་ཡོད་པའི་དོགས་པའང་བསྟན་པ་ཡིན། རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་སྦྱོར་ལམ་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཉིས་ནི། བཏགས་པའི་ཆོས་ཉིད་མི་འགལ་བར།། སྟོན་པའི་རྣམ་པ་དྲོར་གྱུར་པ། །རྩེ་མོར་གྱུར་པ་གཟུགས་ལ་སོགས། །འགྲིབ་པ་མེད་ལ་སོགས་པས་ཕྱེ། །ནང་སྟོང་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཡིས། །གཟུགས་སོགས་མི་འཛིན་ཕྱིར་བཟོད་པ། །གཟུགས་སོགས་སྐྱེ་བ་མེད་སོགས་ཀྱི། །རྣམ་པ་ཅན་ནི་ཆོས་ཀྱི་མཆོག །ཅེས་བྱུང་། འདི་ནི་ཟིན་བྱེད་ཀྱི་ཆ་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཉན་རང་གི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ལ། མཐོང་ལམ་བཤད་ཀྱང་སྒོམ་ལམ་མ་བཤད་པ་ནི། ཤེས་མཐོང་གིས་བལྟས་ནས་འདའ་བ་དང་། གནས་ནས་འདའ་བའི་སྐབས་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ནོ། །སྦྱོར་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱས་ནས། འཕགས་ལམ་ཐོབ་པ་ན་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའམ་བལྟས་པའོ། །བལྟ་བྱ་དང་བལྟ་བྱེད་སོ་སོར་ཕྱེ་ན་གོ་བདེའོ། །
བཞི་པ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ཕན་ཡོན་དང་
བཅས་པ་མདོར་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་ནི། བདེན་དང་བདེན་ལ་བཟོད་པ་དང་། །ཤེས་པའི་སྐད་ཅིག་རྣམ་བཞི་ཡིས། །སྡུད་པ་ལས། གཟུགས་ནི་ཤེས་རབ་མ་ཡིན་གཟུགས་ལ་ཤེས་རབ་མེད། །ནས། འདི་ནི་ནམ་མཁའི་ཁམས་དང་མཚུངས་ཏེ་ཐ་དད་མེད། །ཅེས་པའི་བར་གྱི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་གིས་སྡུག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བསྟན་ཅིང་། དམིགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་ནི་ཐ་དད་མེད། ནས། འཇིག་རྟེན་མཁྱེན་པའི་ཤེས་རབ་དེ་ཡང་ཕ་མཐའ་མེད། །ཅེས་པའི་

- 73 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

བར་གྱི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་གིས་བདེན་བཞིའི་རྣམ་པ་སྤྱིར་བསྟན་ལ། འདུ་ཤེས་ཚུལ་རོལ་ཡིན་ཞེས་འདྲེན་པས་ཡོངས་སུ་བསྒྲགས། །ནས། ལེའུ་གཉིས་པ་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་ལེའུ་རྫོགས་པའི་བར་འདིའི་འཕྲོས་དོན་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་མཐོང་ལམ་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་ཤླཽ་ཀ་ལྔའི་ཡང་བཤད་བྱ་རྩ་བའི་མདོ་ཡིན་ནོ། །ལམ་ཤེས་ཉིད་ལ་མཐོང་བའི་ལམ། །ཕན་ཡོན་བཅས་པ་འདི་བཤད་དོ། །ཞེས་བྱུང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་རྣམ་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་ལྔ་ནི། དེ་བཞིན་ཉིད༡་དང་སངས་རྒྱས་དག །ཕན་ཚུན་རྟེན་པ་བརྟེན་མེད་ཕྱིར། །རྣམ་གྲངས་ཁས་མི་ལེན་པ༢་དང་། །ཆེན་པོ་ཚད་མ་མེད་བཅས༣་དང་། །ཚད་མེད་པ༤་དང་མཐའ་མེད༥་དང་། །དེར་གནས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ། །སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་ངེས་འཛིན༦་དང་།། བླང་མེད་དོར་བ་མེད་སོགས༧་དང་། །བྱམས་ལ་སོགས༨་དང་སྟོང་ཉིད༩་དང་། །སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་འཐོབ་པ༡༠་དང་། །རྣམ་པར་བྱང་ཀུན་ཡོངས་བསྡུས༡༡་དང་། །ཉམ་ང་བ་དང་ནད་ཀུན་སེལ༡༢། །མྱ་ངན་འདས་འཛིན་ཞི་ཉིད༡༣་དང་། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་བསྲུང་ལ་སོགས༡༤།། སྲོག་མི་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པ། །རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་ཚུལ་ལ་ནི། །བདག་ཉིད་གནས་ཏེ་སེམས་ཅན་དག །འགོད་དང༡༥་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ། །རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྔོ་བ༡༦། །ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ། །ཞེས་བྱུང་། འདི་ཡན་བརྗོད་བྱའི་ཆ་ནས་བརྒྱད་སྟོང་པ་དང་། སྡུད་པ་གཉིས་ཀའི་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་ལེའུ་རྫོགས་སོ། །
མཐོང་ལམ་མདོར་བསྟན་དུ་ཚེ་འདི་ཕྱི་གཉིས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་རྣམས་དང་། རྒྱས་
བཤད་དུ་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་གི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་མཐོང་ལམ་རྒྱས་པར་བསྟན་ནས། འདིའི་མཇུག་ཐོགས་སུ་སྒོམ་ལམ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་ལས། བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཉུང་བ་ཉིད་དང་། གདུལ་བྱ་རྣམས་འབྲས་བུ་ལ་གཞོལ་བ་ཉིད་དུ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར།
ལྔ་པ། རེ་ཤིག་དེའི་བྱེད་པ་དབྱེ་བ་དྲུག་དང་བཅས་པ་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་ནི།
ཀུན་ནས་ཞི༡་དང་ཐམས་ཅད་ལ། །འདུད༢་དང་ཉོན་མོངས་ལས་རྒྱལ༣་དང་། །གནོད་པས་བརྫི་བ་མེད་ཉིད༤་དང་། །བྱང་ཆུབ༥་དང་ནི་རྟེན་མཆོད་ཉིད༦། །ཅེས་བྱུང་། མདོ་སྡུད་པར་

- 74 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

ཡང་། ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་གང་ལ་མགོན་བྱེད་པ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་གིས་སྒོམ་ལམ་གྱི་བྱེད་པ་བསྟན་ནོ། །དྲུག་པ། མོས་པ་སྒོམ་ལམ་དབྱེ་བ་ཉེར་བདུན་དང་བཅས་པ་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཉིས་ནི། མོས་པ་རང་གི་དོན་དང་ནི། །རང་གཞན་དོན་དང་གཞན་དོན་དང་། །རྣམ་གསུམ་ཤེས་བྱ་དེ་ཡང་ནི། །ཆུང་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་སྟེ། །སོ་སོར་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འདོད། །ཆུང་ངུའི་ཆུང་སོགས་དབྱེ་བ་ཡིས། །དེ་ཡང་རྣམ་གསུམ་དེ་ལྟར་ན། །རྣམ་པ་ཉི་ཤ་བདུན་དུ་འདོད། །ཅེས་བྱུང་། སྡུད་པར་ཡང་། །ལ་ལས་བདེ་གཤེགས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་འདས་པ་ཡི། །ཞེས་པ་ནས། འདི་ནི་ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་མཆོག་སྤྱོད་པ་ཡིན། །ཅེས་པའི་བར་ཤླཽ་ཀ་བཅུ་དྲུག་གིས་མོས་པ་སྒོམ་ལམ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །
བདུན་པ། དེའི་ཕན་ཡོན་བསྟོད་བཀུར་བསྔགས་གསུམ་དབྱེ་བ་དགུ་དགུ་དང་བཅས་
པ་ཉེར་བདུན་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་ནི། ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་ལ། །མོས་པའི་གནས་སྐབས་རྣམས་ལ་ནི། དགུ་ཚན་གསུམ་གྱིས་བསྟོད་པ་དང་། །བཀུར་པ་དང་ནི་བསྔགས་པར་འདོད། །ཅེས་བྱུང་། སྡུད་པར་ཡང་། ལ་ལས་གངྒཱའི་ཀླུང་གི་བྱེ་སྙེད་ཞིང་རྣམས་ན། །ཅེས་པ་ནས། སྣང་བྱེད་ཚོགས་ཀྱི་འོད་རྣམས་ཀུན་གྱིས་ཆར་མི་ཕོད། །ཅེས་པའི་བར་ཤླཽ་ཀ་བདུན་གྱིས། མོས་པ་སྒོམ་ལམ་གྱི་ཕན་ཡོན་བསྟོད་བཀུར་བསྔགས་གསུམ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །བརྒྱད་པ། བསྔོ་བ་སྒོམ་ལམ་དབྱེ་བ་བཅུ་གཉིས་དང་བཅས་པ་བསྟན་པའི་ཤླཽ་
ཀ་གསུམ་ནི། ཡོངས་སུ་བསྔོ་བ་ཁྱད་པར་ཅན༡། །དེ་ཡི་བྱེད་པ་མཆོག་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་མི་དམིགས་རྣམ་པ༢་ཅན། །ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག༣་མཚན་ཉིད་དོ། །དབེན༤་དང་སངས་རྒྱས་བསོད་ནམས་ཚོགས། །རང་བཞིན་དྲན་པའི༥་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན། །ཐབས་བཅས་མཚན༦་མ་མེད་པ༧་དང་། །སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་ཡི་རང༨་དང་། །ཁམས་གསུམ་གཏོགས་པ༩་མ་ཡིན་དང་། །ཆུང༡༠་དང་འབྲིང༡༡་དང་ཆེན་པོ༡༢་ཡི། །བསྔོ་བ་གཞན་ནི་རྣམ་གསུམ་པོ། །བསོད་ནམས་ཆེ་འབྱུང་བདག་ཉིད་དོ། །ཅེས་བྱུང་། སྡུད་པར་ཡང་། །འདས་དུས་སྔོན་གྱི་སངས་རྒྱས་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་གང་། །ཞེས་པ་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཇི་སྙེད་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གནོན། །ཅེས་པའི་བར་ཤླཽ་ཀ་བརྒྱད་ཀྱིས་བསྔོ་བ་སྒོམ་ལམ་བསྟན་ལ། འདིའི་སྔོན་དུ། ཉན་ཐོས་ཚོགས་རྣམས་ཇི་

- 75 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

སྙེད་སྦྱིན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། །ཞེས་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་གིས་རྗེས་སུ་ཡི་རངས་པའི་སྒོམ་ལམ་བསྟན་ཟིན་པས། གོ་རིམ་མི་འདྲ་ཡང་དགོས་པ་སོ་སོ་ཡོད་དེ། བསྔོ་བའི་སྔོན་དུ་ཡི་རང་བ་ནི། དགེ་རྩ་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་ཐབས་དམ་པ་ཡི་རང་དང་། བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྒྱུར་བའི་ཐབས་དམ་པ་བསྔོ་བ་ཡིན་པས། བསྔོ་བའི་རྗེས་སུ་ཡི་རང་དང་། ཡི་རང་གི་སྔོན་དུ་བསྔོ་བ་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ནམ་སྙམ་གསུངས། བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྡོས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་དགེ་རྩ་དེ་གོང་འཕེལ་དུ་བྱེད་པ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ལ་རག་ལས་པས།
དགུ་པ། རྗེས་སུ་ཡི་རང་བའི་སྒོམ་ལམ་དབྱེ་བ་གཉིས་དང་བཅས་པ་བསྟན་པའི་ཤླཽ་
ཀ་གཅིག་ནི། ཐབས་དང་མི་དམིགས་པ་དག་གིས། །དགེ་བའི་རྩ་ལ་ཡི་རང་དང་། །རྗེས་སུ་ཡི་རང་ཡིད་བྱེད་པ། །བསྒོམ་པ་ཡིན་པར་འདིར་བརྗོད་དོ། །ཅེས་བྱུང་། འགྲེལ་པའི་མཚམས་སྦྱོར་དུ་གསུམ་པ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ། ཅེས་བྱུང་། སྒོམ་ལམ་དེ་གསུམ་ནི་ཟག་བཅས་སྒོམ་ལམ་ཡིན་ནོ། །རྗེས་སུ་ཡི་རང་ནི་ཕྲག་དོག་གི་གཉེན་པོ་འཁྲུལ་མེད་ཡིན།བཅུ་པ། སྒྲུབ་པ་སྒོམ་ལམ་དབྱེ་བ་ལྔ་དང་བཅས་པ་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་ནི། དེ་
ཡི་ངོ་བོ༡་ཉིད་མཆོག་ཉིད༢། ཀུན་ལ་མངོན་པར་འདུ་མི་བྱེད༣། །ཆོས་རྣམས་དམིགས་སུ་མེད་པར༤་ནི། །གཏོད་པར་བྱེད་པ་དོན་ཆེན་ཉིད༥། །ཅེས་བྱུང་། སྡུད་པར་ཡང་། དམུས་ལོང་དམིགས་བུ་མེད་པ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་རྣམས། །ཅེས་སོགས་ཀྱི་ཤླཽ་ཀ་བཞིས་སྒྲུབ་པ་སྒོམ་ལམ་བསྟན་ལ། བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི་སྣང་བར་བགྱིད་ལགས་སོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། ཀཽ་ཤི་ཀ་འདི་ལྟ་སྟེ། དམུས་ལོང་བརྒྱ་འམ། སྟོང་འམ། བརྒྱ་སྟོང་ངམ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མཆོག་ཉིད་དང་། ཤཱ་རིའི་བུ་གཟུགས་མངོན་པར་མི་སྒྲུབ། ཅེས་སོགས་ཀྱིས་མངོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་པ་དང་། ཅི་ལྟར་དམིགས་པ་དེ་ལྟ་བུར་གཏོད་པར་མི་བྱེད་པ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གཏོད་པར་བྱེད་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི་ཆེན་པོ་ལགས་སོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དོན་ཆེན་པོ་དང་ལྔ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་གཉིས་དང་ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་པ་རྣམས་སུའང་གསུངས་པ་རྣམས་སྐབས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱ་དགོས། མང་དོགས་ནས་མ་བྲིས་སོ། །རྣམ་དག་སྒོམ་ལམ་རྣམ་པར་

- 76 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

དག་པའི་རྒྱུ་གསུམ་བསྟན་པའི་ཚིག་རྐང་གསུམ་ནི། སངས་རྒྱས་བསྟེན༡་དང་སྦྱིན་སོགས༢་དང་། །ཐབས་ལ་མཁས་པ་གང་ཡིན་པ༣། །འདི་ལ་མོས་པའི་རྒྱུ་དག་ཡིན། །ཅེས་བྱུང་། སྡུད་པར་ཡང་། རྣམ་དག་སྒོམ་ལམ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ཞིག་སྔོན་སྤྱད་སྤྱོད་པའི་ཚེ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་གིས་བསྟན་ནོ། །སྒྲུབ་པ་སྒོམ་ལམ་དང་རྣམ་དག་སྒོམ་ལམ་གཉིས་ཟག་མེད་སྒོམ་ལམ་ཡིན་ནོ། །སྐབས་འདིར་བཤད་པའི་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་འདི། སྐབས་བཞི་བར་བཤད་པའི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པའི་ཟག་མེད་དང་། ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པའི་ཟག་བཅས་བཤད་པ་དང་དོན་མི་གཅིག་སྟེ། འདིར་བཤད་པའི་ཟག་མེད་སྒོམ་ལམ་ཡང་དེར་བཤད་པའི་ཟག་བཅས་སྒོམ་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉོན་མོངས་རང་དོན་དུ་གཙོ་བོར་སྤོང་བར་མི་བྱེད་པའི་ལམ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐབས་དང་པོར། ཟག་བཅས་ཟག་པ་མེད་ཆོས་རྣམས། །ཅེས་གསུངས་པ་དང་ཡང་དོན་མི་གཅིག་སྟེ། འདིར་བཤད་པའི་ཟག་བཅས་སྒོམ་ལམ། དེར་བཤད་པའི་ཟག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་རྣམ་པར་དག་པ་མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་བཞི་བསྟན་པའི་ཚིག་རྐང་ལྔ་ནི། ཆོས་ཀྱིས་འཕོངས་པའི་རྒྱུ་དག་ནི། །བདུད་ཀྱི་ཐིབས་ཀྱིས་ནོན་པ༡་དང་། །ཟབ་མོའ་ཆོས་ལ་མི་མོས༢་དང་། །ཕུང་པོ་ལ་སོགས་མངོན་ཞེན༣་དང་། །སྡིག་ ིཔའི་གྲོགས་པོས་ཡོངས་ཟིན་པའོ༤། །ཞེས་བྱུང་། སྡུད་པར་ཡང་། སྔོན་སྤྱོད་ཚེ་ན་སངས་རྒྱས་ཁྲག་ཁྲིག་བཀུར་བྱས་ཀྱང་། །ཞེས་སོགས་ཤླཽ་ཀ་གཉིས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱིས་འཕོངས་པའི་རྒྱུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །
བཅུ་གཅིག་པ། རྣམ་དག་སྒོམ་ལམ་བཤད་པ་ལ། རྣམ་དག་སྤྱིར་བསྟན་པའི་སྒོ་
ནས་རྣམ་དག་སྒོམ་ལམ་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་ནི། འབྲས་བུ་དག་པ་གཟུགས་ལ་སོགས།། དག་པ་ཉིད་དེ་གང་གི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ཐ་དད་མ་ཡིན་ཞིང་། །གཅད་དུ་མེད་པས་དག་པར་བརྗོད། །ཅེས་བྱུང་། རྣམ་དག་བཞི་བྱེ་བྲག་ཏུ་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་ནི། ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱ་ལམ་གསུམ་གྱི། །ཉམས་ཕྱིར་སློབ་མ་བསེ་རུ་དང་། །རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱི་དག་པ་སྟེ། །སངས་རྒྱས་རྣམ་ཀུན་ཤིན་ཏུ་བ། །ཞེས་བྱུང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་དག་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་ལ། ཉན་ཐོས་སོགས་གཞན་གསུམ་གྱི་རྣམ་དག་ཅིག་ཤོས་སུ་བཤད་པ་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན།

- 77 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

ཞེས་པའི་རྩོད་པ་ཁོངས་ན་ཡོད་པ་འདིའི་ལན་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་ནི། ས་དགུ་ལ་ནི་ཆེན་པོ་ཡི། །ཆེན་པོ་ལ་སོགས་དྲི་མ་ཡི། །གཉེན་པོ་ཆུང་ངུའི་ཆུང་ངུ་ལ། །སོགས་པའི་ལམ་ནི་དག་པ་ཡིན། །ཞེས་བྱུང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་དག་ཇི་ལྟར་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་ཞེ་ན། འདིའི་ལན་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་ནི། དེ་ལ་ཀླན་ཀ་སྤངས་པ་ཡིས། །ལམ་ནི་འཇལ་དང་གཞལ་བྱ་དག །མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཁམས་གསུམ་གྱི། །གཉེན་པོ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་ཡིན། །ཞེས་གོས་ལ་ཆགས་པའི་དྲི་མ་ཕྲ་རགས་སྤོང་དཀའ་སླའི་དཔེས་མཚོན་ནས་ལན་དེ་དག་གསུངས་སོ། །མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་སྐབས་གཉིས་པ་ལ་ཤླཽ་ཀ་སུམ་ཅུ་སོ་གཅིག་ཡོད་པ་རྣམས་ནི། འདི་དག་གི་ལུས་རྣམ་བཞག་གི་ཤླཽ་ཀ་གསུམ་དང་བཅས་པ་རྫོགས་སོ།། །།
གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་མེད་པར་ལམ་ལེགས་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་
མེད་པས། གསུམ་པ། གཞི་ཤེས་བཤད་པ་ལ། གཞི་ཤེས་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་དགུ་བསྟན་པའི་ལུས་རྣམ་བཞག་གི་ཤླཽ་ཀ་གཉིས་ནི། ཤེས་པས་སྲིད་ལ་མི་གནས༡་ཤིང་། །སྙིང་རྗེས་ཞི་ལ་མི་གནས༢་དང་། །ཐབས་མ་ཡིན་པས་རིང་བ༣་དང་། །ཐབས་ཀྱིས་རིང་བ་མ་ཡིན་ཉིད༤། །མི་མཐུན༥་གཉེན་པོའ་ཕྱོགས༦་དག་དང་། །སྦྱོར༧་དང་དེ་ཡི་མཉམ་ཉིད༨་དང་། །ཉན་ཐོས་ལ་ ིསོགས་མཐོང་བའི་ལམ༩། །དེ་འདྲ་ཀུན་ཤེས་ཉིད་དུ་འདོད། །ཅེས་བྱུང་། གཞི་ཤེས་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་དགུ་ལས། དང་པོ། ཤེས་པས་སྲིད་ལ་མི་གནས་པའི་གཞི་ཤེས། དབུ་མ་སྙིང་པོ་ལས། སྐྱོན་མཐོང་ཕྱིར་ན་སྲིད་པར་མིན། །ཞེས་དང་། གཉིས་པ། སྙིང་རྗེས་ཞི་ལ་མི་གནས་པའི་གཞི་ཤེས། དབུ་མ་སྙིང་པོ་ལས། རྩེ་ཕྱིར་མྱ་ངན་འདས་མིན་གནས། །ཞེས་བྱུང་། དེ་གཉིས་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་ནི། །ཚུ་རོལ་ཕ་རོལ་མཐའ་ལ་མིན། །དེ་དག་བར་ན་མི་གནས་པ། །དུས་རྣམ་མཉམ་པ་ཉིད་ཤེས་ཕྱིར། །ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པར་འདོད། །ཅེས་བྱུང་། བརྒྱད་སྟོང་པར་ཡང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི་ཚུ་རོལ་གྱི་འགྲམ་ན་ཡང་མི་གནས་ཕ་རོལ་གྱི་འགྲམ་ན་ཡང་མི་གནས། གཉིས་ཀའི་བར་རྒྱང་རིང་པོ་ན་ཡང་མི་གནས། ཞེས་བདེན་པ་གཉིས་ཀ་ལ་ལྟོས་པའི་སྲིད་ཞི་གཉིས་ཀའི་མཐར་ལྟུང་བ་འགོག་བྱེད་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།། གསུམ་པ། འབྲས་ཡུམ་ལ་རིང་བའི་གཞི་ཤེས་བསྟན་པའི་

- 78 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

ཚིག་རྐང་གཉིས་ནི། དེ་ནི་མཚན་མར་དམིགས་སྒོ་ནས། །ཐབས་མ་ཡིན་པས་རིང་བ་སྟེ། །ཞེས་བྱུང་། བཞི་པ། འབྲས་ཡུམ་ལ་ཉེ་བའི་གཞི་ཤེས་བསྟན་པའི་ཚིག་རྐང་གཉིས་ནི། དེ་ནི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཡིས།། ཡང་དག་ཉེ་བ་ཉིད་དུ་བཤད། །ཅེས་བྱུང་། ལྔ་པ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་ནི། །གཟུགས་སོགས་ཕུང་པོ་སྟོང་ཉིད་དང་། །དུས་གསུམ་གཏོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་དང་། །སྦྱིན་སོགས་བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་རྣམས་ལ། །སྤྱོད་པའི་འདུ་ཤེས་མི་མཐུན་ཕྱོགས། །ཞེས་བྱུང་། དྲུག་པ། གཉེན་པོ་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེསབསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་ནི། སྦྱིན་ལ་སོགས་ལ་ངར་འཛིན་མེད། །གཞན་དག་དེ་ལ་སྦྱོར་བྱེད་པ། དེ་ནི་ཆགས་པའི་མཐའ་འགོག་པས། །རྒྱལ་ལ་སོགས་ལ་ཆགས་པ་ཕྲ། །ཞེས་བྱུང་། སྡུད་པར་ཡང་། འགྲོ་བ་འདི་དག་མིང་དང་གཟུགས་ཀྱི་འདམ་ལ་ཆགས། །ཞེས་པ་ནས། ཤེས་རབ་ལྡན་པ་མཁའ་ལ་བྱ་བཞིན་རྣམ་པར་རྒྱུ། །ཞེས་གསུངས། ཇི་ལྟར་ཆགས་པ་ཕྲ་མོ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ཞེ་ན། འདིའི་ལན་བསྟན་པའི་ཚིག་རྐང་གཉིས་ནི། ཆོས་ཀྱི་ལམ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས། །དབེན་པའི་ཕྱིར་ན་དེ་ཟབ་ཉིད། །ཅེས་བྱུང་། ཆགས་པ་ཕྲ་མོ་ཇི་ལྟར་སྤོང་ཞེ་ན། འདིའི་ལན་བསྟན་པའི་ཚིག་རྐང་གཉིས་ནི། ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གཅིག་པར་ནི། །ཤེས་པས་ཆགས་པ་སྤོང་བ་ཡིན། །ཞེས་བྱུང་། ཇི་ལྟར་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཟབ་པ་ཡིན་ཞེ་ན། འདིའི་ལན་བསྟན་པའི་ཚིག་རྐང་གཉིས་ནི། མཐོང་བ་ལ་སོགས་བཀག་པ་ཡིས། །དེ་ནི་རྟོགས་པར་དཀའ་བར་བཤད། །ཅེས་བྱུང་། ༈ དེ་ལྟར་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་ཉིད་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། འདིའི་ལན་བསྟན་པའི་ཚིག་རྐང་གཉིས་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པར་མི་ཤེས་ཕྱིར།། དེ་ནི་བསམ་མི་ཁྱབ་པར་འདོད། །ཅེས་བྱུང་། དྲིས་པ་དེ་དག་རྩ་བའི་ཁོངས་ན་གནས་པའོ། །དེ་དག་གི་མཇུག་བསྡུ་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་ནི། དེ་ལྟར་ཀུན་ཤེས་ཉིད་ལུགས་ལ། །མི་མཐུན་གཉེན་པོའ་ཕྱོགས་དག་གི།རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མ་ལུས་པ། །ཇི་སྐད་བཤད་པ་འདིར་ཞེས་བྱ། །ཞེས་བྱུང་། བདུན་པ། དེ་དག་རྣམ་པར་བསྒོམ་པའི་སྦྱོར་བ་གང་ཞེ་ན། འདིའི་ལན་དུ། གཞི་ཤེས་སྦྱོར་བ་དབྱེ་བ་བཅུ་དང་བཅས་པ་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་ཕྱེད་དང་གསུམ་ནི། གཟུགས་སོགས་དེ་མི་རྟག༡་སོགས་དང་། །དེ་མ་རྫོགས༢་དང་རབ་རྫོགས༣་དང་། །དེ་ལ་ཆགས་པ་མེད་ཉིད་ལ། །སྤྱོད་པ་བཀག་བའི་སྦྱོར་

- 79 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

བ༤་དང་། །མི་འགྱུར༥་བྱེད་པོ་མེད་ཉིད༦་དང་། །བྱ་དཀའ་རྣམ་གསུམ་སྦྱོར་བ༧་དང་། །སྐལ་བ་ཇི་བཞིན་འབྲས་ཐོབ་པས། །འབྲས་ཡོད་འདོད་པ་དེ༨་དང་ནི། གཞན་ལ་རག་ལས་མེད་གང༩་དང་། །སྣང་བ་རྣམ་བདུན་ཤེས༡༠་བྱེད་དོ། །ཞེས་བྱུང་། སྦྱོར་བ་དེ་དག་ལས་ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་བཞི། ངོ་བོའ་སྒོ་ནས་གསུམ། བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་གཉིས། ཤེས་བྱེད་དཔེའི་སྒོ་ནས་གཅིག་ ིརྣམས་སོ། །དཔེ་བདུན་ནི། མདོ་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོར་གསལ་པོར་གསུངས། མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྦྱོར་བ་སྒོམ་དགོས་པས། བརྒྱད་པ། གཞི་ཤེས་སྦྱོར་བའི་འཛིན་སྟངས་མཉམ་ཉིད་དབྱེ་བ་བཞི་དང་བཅས་པ་བསྟན་པའི་ཚིག་རྐང་གཉིས་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་ལ་རློམ་མེད་པ། །རྣམ་བཞི་དེ་ཡི་མཉམ་པ་ཉིད། །ཅེས་བྱུང་། སྡུད་པར་ཡང་། སྤྱོད་པ་ཡོངས་དག་གང་ཞིག་གཟུགས་ལ་མི་སྤྱོད་ཅིང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་གིས་གཞི་ཤེས་སྦྱོར་བ་དང་། འདིའི་མཉམ་ཉིད་གཉིས་ཀ་གསུངས། གཞི་ཤེས་སྦྱོར་བའི་འཛིན་སྟངས་མཉམ་ཉིད་ལ་རྣམ་པའི་སྒོ་ནས་དེ་དག་བཞི་དང་ངོ་བོའ་སྒོ་ནས་མཉམ་བཞག་ནམ་མཁའི་ལྟ་བུའི་མཉམ་ཉིད་དང་། རྗེས་ཐོབ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་མཉམ་ཉིད་གཉིས། སྦྱོར་བ་བཅུ་ལ་མཉམ་ཉིད་བཞི་བཞི་སྟེ་བཞི་བཅུ་བཤད་པའང་ཡོད། དགུ་པ། མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་མའི་དབྱེ་བ་བཅུ་དྲུག་དང་བཅས་པ་མདོར་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་ནི། སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་བདེན་པ་ལ། །ཆོས་ཤེས་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་དང་། །བཟོད་ཤེས་སྐད་ཅིག་བདག་ཉིད་འདི། །ཀུན་ཤེས་ཚུལ་ལ་མཐོང་བའི་ལམ། །ཞེས་བྱུང་། མཐོང་ལམ་རྣམ་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་བཞི་ནི།། གཟུགས་རྟག་མ་ཡིན་མི་རྟག་མིན༡། །མཐའ་ལས་འདས༢་དང་རྣམ་དག༣་དང་། །མ་སྐྱེས་མ་འགགས་ལ་སོགས༤་དང་། །མཁའ་འདྲ༥་ཆགས་པ་སྤངས་པ༦་དང་། །ཡོངས་སུ་འཛིན་ལས་གྲོལ་བ༧་དང་། །ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བརྗོད་མེད༨་དང་། །གང་ཕྱིར་འདི་དོན་བརྗོད་པ་ཡིས།། གཞན་ལ་སྦྱིན་དུ་མེད་པ༩་དང་། །དམིགས་པ་མེད་པར་བྱེད་པ༡༠་དང་། །ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག༡༡་ནད་མི་འབྱུང་༡༢། །ངན་སོང་ཆད༡༣་དང་འབྲས་བུ་ནི། །མངོན་དུ་བྱ་ལ་མི་རྟོག་ཉིད༡༤། །མཚན་མ་དག་དང་མ་འབྲེལ༡༥་དང་། །དངོས་དང་མིང་དང་གཉིས་པོ་ལ། །ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་མེད་པ༡༦་ནི། །ཀུན་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ། །ཞེས་བྱུང་། སྐབས་འདིར་བསྟན་པའི་མཐོང་ལམ་བཅུ་དྲུག་པོ་དེ་

- 80 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

དག་འདའ་བྱེད་མཐོང་ལམ་ཡིན་པས། ཡུལ་བཅུ་དྲུག་པོ་རྣམས་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་གི་དབང་དུ་བྱས་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཤེས་མཐོང་གིས་བལྟས་ནས་འདའ་བར་བྱེད་པའི་སྒོམ་ལམ་དེ་སྐབས་འདིར་མི་སྟོན་རྒྱུའི་སྒོམ་ལམ་ཡིན་པས། བདེན་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་གྱི་རིགས་འདྲར་གྱུར་པའི་སྒོམ་ལམ་དེ་མཐོང་ལམ་གྱི་ཤུགས་ལ་བསྟན་པའི་ལམ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ལམ་ཁུག་པའི་བཤད་པ་རང་ལུགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར། སྐབས་དང་པོ་དྲུག་ཏུ་སྦྱོར་མཐོང་སྒོམ་གསུམ་ལན་དྲུག་གསུངས་ཀྱང་ཟློས་སྐྱོན་མེད་ཚུལ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །སྡུད་པ་ལས། དེ་ལྟར་སྤྱོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཁས་གསལ་པ། །ཞེས་སོགས་ལེའུ་རིལ་བོས་མཐོང་ལམ་བསྟན་ཏོ། །གོང་གི་དེ་ལྟར་མཁྱེན་གསུམ་རྒྱས་པར་བསྟན་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་མཇུག་བསྡུ་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་ནི། དེ་ལྟར་འདི་དང་ཡང་འདི་དང་།། ཡང་འདི་ཡིན་ཏེ་རྣམ་གསུམ་པོ། །འདི་ནི་གནས་སྐབས་གསུམ་པོ་དག །རྫོགས་པར་ཡོངས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་བྱུང་། འོ་ན་མདོར་མཁྱེན་གསུམ་ལ་མཇུག་སྡུད་མཛད་ནས་མངོན་རྟོགས་གཞན་ལྔ་ལ་མི་གསུང་བ་ཅི་ཞེ་ན། མཁྱེན་གསུམ་ནི་མངོན་རྟོགས་བརྒྱད་ཀྱི་དོན་མཐའ་དག་སྡུད་པར་བྱེད་པས་གཙོ་བོ་དང་། དེ་ཡང་མཁྱེན་གསུམ་ལ་འདི་ཙམ་གྱིས་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ཞེས་པའི་མཇུག་སྡུད་ཀྱི་རྫོགས་ཚིག་འོང་བ་ནི་དེར་མངོན་རྟོགས་ཐམས་ཅད་ཉམས་ལེན་ཚུལ་གྱིས་འདུས་པས་དེ་རྒྱས་པར་བཤད་པས་གཞན་རྣམས་ཀྱང་དོན་གྱིས་བཤད་ཟིན་པའོ། །དོན་ནི། ཡོངས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གང་ན། གནས་སྐབས་གསུམ་པོ་དག་གོ །ཇི་ལྟར་ན། རྫོགས་པ་སྟེ་བཤད་ཟིན་པའོ། །སུའི་གནས་སྐབས་ཞེ་ན། སྔར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་དང་པོ་གཞི་ཤེས་དང་། གཉིས་པ་ལམ་ཤེས་དང་། གསུམ་པ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་སྐབས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་ཚེ་རྣམ་མཁྱེན་ནས་ཡས་རིམ་གྱིས་གསུངས་ཀྱང་། མཇུག་བསྡུ་བའི་ཚེ་དེ་ལས་བཟློག་སྟེ་མས་རིམ་གྱིས་བསྡུས་སོ། །ཚིག་གང་གིས་ན། འདི་ཞེས་པ་ཡུམ་བར་མ་ལས། རབ་འབྱོར་ཡུམ་འདི་ནི་ཆོས་གང་ཡང་ཐོབ། ཅེས་པ་ནས། ད་ལྟར་བྱུང་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་བར་གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྐབས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བསྟན་ཏོ། །ཉི་སྣང་ལས་འདི་ལ་ཚིག་བཅུ་དགུ་ཞེས་འབྱུང་བས་དུས་

- 81 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

གསུམ་པོ་གཅིག་ཏུ་སྡུད་པར་གསལ་ལོ། །ཞེས་དང་། ཡང་འདི་ཞེས་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། རབ་འབྱོར་ཡུམ་འདི་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་ལས་ཤིན་ཏུ་འདའ་བར། །ཞེས་པ་ནས། འཕྲོག་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན། ཞེས་པའི་བར་ལམ་ཤེས་ཀྱི་སྐབས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བསྟན་ཏོ། །ཡང་འདི་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། རབ་འབྱོར་ཡུམ་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི། ཞེས་པ་ནས་འཕྲོག་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན། ཞེས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་སྐབས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བསྟན་ཏོ། །བསྟན་པ་ལ་རྒྱུ་མཚན་རེ་རེ་ཡོད་པ་གསེར་ཕྲེང་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་སྐབས་གསུམ་པོ་དེ་རྫོགས་པར་སྟོན་པ་ནི་མདོ་དེ་གསུམ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ན་རྫོགས་པར་སྟོན་པའི་དོན་ནི། དེ་དག་གིས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཆོས་བཅུ་ལ་སོགས་པ་མ་ལུས་པར་བསྟན་པ་ལ་མི་གཟུང་གི་མདོ་དེ་གསུམ་མཇུག་བསྡུ་ཡིན་པས་དེ་གསུམ་གྱིས་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་སྐབས་རྒྱས་པར་རབ་འབྱོར་གྱི་ལེའུ། མཐའ་གཉིས་རྣམ་དག་གི་ལེའུ་སྤྱོད་པ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ལེའུ་གསུམ་གྱིས་བཤད་ཟིན་པར་སྟོན་པའི་དོན་ཏོ། །ལེའུ་འདི་གསུམ་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ལེའུ། བསླབ་པ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ལེའུ། བསླབ་པ་ལ་རིམ་གྱིས་འཇུག་པའི་ལེའུ། བསླབ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ལེའུ། བསླབ་པའི་འབྲས་བུའི་ལེའུ་སྟེ་བརྒྱད་དངོས་པོ་བརྒྱད་སྟོན་པའི་སྐབས་བརྒྱད་དང་སྦྱར་ཚུལ་མདོ་རྒྱན་སྦྱར་བའི་འགྲེལ་པ་བཅུ་གཉིས་སོགས་ལས་ཤེས་སླའོ། །མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་སྐབས་གསུམ་པ་ལ་ཤླཽ་ཀ་བཅུ་དྲུག་ཡོད་པ་རྣམས་འདིའི་ལུས་རྣམ་བཞག་གི་ཤླཽ་ཀ་གཉིས་དང་བཅས་པ་རྫོགས་སོ།། །།
ཤེས་བྱ་མཁྱེན་གསུམ་གཏན་ལ་ཕབས་ནས་སྒོམ་བྱེད་སྦྱོར་བ་བཤད་པ་ལ། །དབང་
དུ་བྱེད་པ་རྒྱུ་འབྲས་དང་། བརྟན་པ་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་གཉིས་ལས། དང་པོ། དབང་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱུ་རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ་བཤད་པ་ལ། འགྲེལ་པར། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ནི་དབང་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་ཀྱིས། སྐབས་དང་པོ་གསུམ་དུ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་མཐའ་དག་བཤད་ཟིན་པས། འདིར་འཆད་ན་ཟློས་པར་འགྱུར་སྙམ་པའི་དོགས་པ་ཁོངས་ནས་བསྟན་ནས། སྐབས་དང་པོ་གསུམ་དང་རྣམ་རྫོགས་སྐབས་གཉིས་ཡུལ་ངོ་བོ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་རྣམ་པའམ་ཡུལ་སྟོན་ཚུལ་དང་དགོས་པ་མི་འདྲ་བས་ཟློས་

- 82 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

སྐྱོན་མེད་ཅེས་པའི་ལན་དངོས་སུ་བཤད་དེ་མཚམས་སྦྱར་བ་ཡིན་ལ། དེའང་ཟློས་སྐྱོན་མེད་ཚུལ་ནི། སྐབས་དང་པོ་གསུམ་དུ་འདིའི་མཇུག་ཐོགས་སུ་འདི་སྒོམ་ཞེས་གོ་རིམ་མཐར་ཆགས་སུ་མ་གསུངས་པར། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ཐོར་བུར་གསུངས་ལ། དེ་ཙམ་གྱིས་ལས་དང་པོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གོ་རིམ་མཐར་ཆགས་སུ་བསྡུས་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ཤེས་མི་ནུས་པས་སོ་སོར་ཐོས་བསམ་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ནི། འདིར་དབང་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡང་གོ་རིམ་མཐར་ཆགས་སུ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་དང་དོན་གསུམ་མ་ལུས་པ་སྦྱོར་བའི་ཡུལ་དུ་བསྡུས་ནས་བསྟན་པས་རྣམ་པའི་སྒོ་ནས་ཟློས་སྐྱོན་མེད་ལ། ཡང་སྐབས་དང་པོ་གསུམ་དུ་བསྒོམ་བྱའི་ཡུལ་གྱི་ལྡོག་ཆས་བསྟན་ལ། འདིར་སྒོམ་བྱེད་སྦྱོར་བའི་ལྡོག་ཆ་ནས་བསྟན་པས་ངོ་བོའ་སྒོ་ནས་ཟློས་སྐྱོན་མེད། ཡང་སྐབས་དང་པོ་གསུམ་དུ་རང་རང་གི་ཡུལ་རྟོགས་པ་དང་ ིམི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་བྲལ་བའི་ལྡོག་ཆ་ནས་བསྟན་ལ། འདིར་ནི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྤོང་ཚུལ་དང་། གཉེན་པོའ་ལྡོག་ཆ་ནས་བསྟན་པས་བྱེད་ལས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཤད་ཚུལ་དང་། དགོས་པ་ ིམི་འདྲ། དཔེར་ན། རིམས་ནད་ཞི་བ་དང་དེ་ཞི་བའི་ཐབས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ཟློས་པའི་སྐྱོན་མེད་ཅེས་འགྲེལ་པར་མཚམས་སྦྱོར་བ་ཡིན་ནོ། །སྤྱིར་བསྒོམ་བྱ་སྒོམ་པའི་ཚུལ་ལ་སྣ་ཚོགས་ཡོད། དཔེར་ན། སྟོང་པ་ཉིད་དང་བདེན་པ་བཞི་ལྟ་བུ་འཛིན་སྟངས་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་བསྒོམ་པ། བྱམས་པ། སྙིང་རྗེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་རྣམས་ཡུལ་ཅན་ངོ་བོར་བསྐྱེད་ནས་བསྒོམ་པ། ཚོགས་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་ནང་ཚན་གྱི་དབང་སྟོབས་རྣམས་རྗེས་མཐུན་གྱི་རྣམ་པས་བསྒོམ་པ། སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་མཁྱེན་གསུམ་རྟོགས་རིགས་སྒོ་ནས་བསྒོམ་པ། སོ་སྐྱེ་ཕལ་པས་དངོས་བརྒྱད་མཚན་ཉིད་རྗེས་སུ་དཔྱོད་པའི་སྒོ་ནས་བསྒོམ་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་རྣམས་སྨོན་ལམ་གྱི་རྣམ་པས་བསྒོམ་པ་སོགས་བསྒོམ་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་ཡོད་པ་དང་། ལམ་ལྟ་བུ་སྒོམ་པའི་ཚེ་ངོ་བོ་ངེས་པ་གྲངས་ངེས་པ་གོ་རིམ་ངེས་པ་སོགས་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ། ངོ་བོ་མ་ངེས་ན་གང་སྒོམ་དགོས་མི་ཤེས། གྲངས་ངེས་མེད་ན་གལ་ཆེ་བ་དག་ལུས་ནས་ཆུང་ངུ་རེ་ཙམ་གྱི་སྟེང་དུ་མགོ་འཁོར་བར་འགྱུར་བ་དང་། གོ་རིམ་མ་ངེས་ན་མགོ་མཇུག་དཀྲུགས་ནས་བསྒོམས་པས་རྟོགས་པ་

- 83 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

བོགས་གང་ཡང་ཐོན་རྒྱུ་མེད་པས། མཁྱེན་གསུམ་བསྡུས་སྒོམ་གྱི་དོན་ཡང་རྣམ་པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་རྩ་གསུམ་དཀྱུས་ཐོག་གཅིག་ལ་གོ་རིམ་མཐར་ཆགས་སུ་སྒོམ་པ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ། རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ་བཤད་པ་ལ། རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཅུ་གཅིག་བསྟན་པའི་ལུས་རྣམ་བཞག་གི་ཤླཽ་ཀ་གཉིས་ནི། རྣམ་པ༡་སྦྱོར་བར༢་བཅས་རྣམས་དང་། །ཡོན་ཏན༣་སྐྱོན༤་ནི་མཚན་ཉིད༥་བཅས། །ཐར༦་དང་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན༧་དང་། །སློབ་མ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཚོགས༨། །སྲིད་དང་ཞི་བ་མཉམ་ཉིད༩་དང་། །ཞིང་དག༡༠་བླ་ན་མེད་པ་ནི། །རྣམ་ཀུན་མངོན་རྫོགས་རྟོགས་པ་སྟེ། །འདི་ནི་ཐབས་མཁས༡༡་བཅས་པ་ཡིན། །ཞེས་བྱུང་། རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་བཅུ་གཅིག་ལས། དང་པོ་ལ། ཤེས་རྣམ༡༧༣་དང་། དོན་རྣམ་གཉིས་ལས། དང་པོ། ཤེས་རྣམ་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་ནི། གཞི་ཤེས་པ་ཡི་བྱེ་བྲག་རྣམས། །རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་མཚན་ཉིད་དེ། །ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་ནི་རྣམ་གསུམ་ཕྱིར། །དེ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འདོད། །ཅེས་བྱུང་། གཉིས་པ། དོན་རྣམ་ལ་སྡེ་ཚན་གསུམ་ལས། གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཉེར་བདུན་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་ནི། མེད་པའི་རྣམ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། །མི་གཡོ་བ་ཡི་རྣམ་པའི་བར། །བདེན་པ་སོ་སོ་ལ་བཞི་དང་། །ལམ་ལ་དེ་ནི་བཅོ་ལྔར་བཤད། །ཅེས་བྱུང་། ཉོན་སྒྲུབ་ཀྱི་གཉེན་པོ་མཐོང་ལམ་ཟག་མེད་བཞི། ཤེས་སྒྲིབ་རགས་པའི་གཉེན་པོ་སྒོམ་ལམ་ཟག་བཅས་ལྔ་དང་མཐོང་ལམ་ཟག་མེད་དྲུག་སྟེ་བཅོ་ལྔ་པོ་དེ་ནི་མདོ་ལས་བཤད་ཅེས་པའོ། །གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཉེར་བདུན་པོ་དེ་དག་ལ་དམ་བཅའ་དང་འཐད་པའི་མདོ་ཉེར་བདུན་ཉེར་བདུན་གྲངས་མཉམ་ཡོད། །བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ནམ་མཁའ་མ་མཆིས་པའི་སླད་དུ་འདི་ནི་མ་མཆིས་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །ཞེས་སོགས་དང་། ཡུམ་འབུམ་པ་དང་ཉི་ཁྲིར་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་སོ་དྲུག་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་ནི། རྒྱུ་དང་ལམ་དང་སྡུག་བསྔལ་དང་།། འགོག་པ་ལ་ནི་གོ་རིམ་བཞིན། །དེ་དག་བརྒྱད་དང་བདུན་དང་ནི། །ལྔ་དང་བཅུ་དྲུག་ཅེས་བསྒྲགས་སོ། །ཞེས་བྱུང་། སྤང་གཉེན་གྱི་སྒོ་ནས་བརྒྱད་དང་། དམ་བཅའ་དང་འཐད་པའིསྒོ་ནས་བདུན་དང་། །རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ལྔ་དང་། ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པའི་སྒོ་ནས་བཅུ་

- 84 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

དྲུག །ཅེས་མདོ་ལས་བསྒྲགས་སོ། །རྒྱུད་བླ་མ་ལས། ནད་ནི་ཤེས་བྱ། ཞེས་སོགས་དང་གོ་རིམ་མི་འདྲ་ཡང་མི་འགལ་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱ། ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་སོ་དྲུག་ལ་ཐོག་མཐའི་མཚམས་དངོས་སུ་མ་སྨོས་པ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་གཉིས་ལ་ཐོག་མཐའི་མཚམས་དངོས་སུ་སྨོས་པས། བར་གྱི་དེ་དག་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པར་གོ་ནུས། འདོད་ཆགས་བྲལ་བ་ནས་བཟུང་སྟེ། །དངོས་མེད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་བར། །ཞེས་དོན་གྱི་ཐོབ། ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་སོ་དྲུག་པོ་རེ་རེ་ལའང་དམ་བཅའ་དང་འཐད་པའི་མདོ་གྲངས་མཉམ་ཡོད། ཡུམ་བར་མ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཡུམ་འདི་ནི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །ཞེས་སོགས། ཡུམ་འབུམ་པ་དང་བརྒྱད་སྟོང་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་དང་བཅུ་རྒྱས་པར་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཉིས་ནི། དྲན་པ་ཉེར་བཞག་ནས་བཟུང་སྟེ། །སངས་རྒྱས་རྣམ་པའི་མཐར་ཐུག་རྣམས། །ལམ་གྱི་བདེན་པའི་རྗེས་མཐུན་པར། །ཀུན་མཁྱེན་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བས་ན།། སློབ་མ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་རིམ་བཞིན་དེ། །རང་གང་དེར་གཏོགས་པའི་སྡེ་ཚན་མཚན་ཉིད་པ་ཉན་ཐོས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་ལ་ཡོད་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆ་ནས། སུམ་ཅུ་བདུན་དང་སུམ་ཅུ་བཞི། །རང་གང་དེར་གཏོགས་པའི་སྡེ་ཚན་མཚན་ཉིད་པ་འཕགས་པ་འོག་མ་ལ་མེད་པའི་ཆ་ནས་རིམ་བཞིན་ནོ། །སུམ་ཅུ་རྩ་དགུ་དག་ཏུ་བཞེད། །ཅེས་བྱུང་། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་རྩ་བཅུ་པོ་དེ་དག་ལས། བྱང་ཕྱོགས་སྡེ་ཚན་བདུན་ལ་མདོ་བདུན། བྱང་སེམས་ལ་ཡོད་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་སོ་བཞིའི་རྣམ་ཐར་སྙོམས་འཇུག་སྤོང་ལམ་གསུམ་ལ་མདོ་རེ་རེ་དང་ལྷག་མ་བཅུ་གསུམ་ལ་མདོ་རེ་རེ་སྟེ་མདོ་བཅུ་དྲུག །ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་སོ་དགུའི་སྡེ་ཚན་བཞི་ལ་མདོ་རེ་རེ་དང་། ཐ་མ་གསུམ་ལ་མདོ་རེ་རེ་སྟེ་མདོ་བདུན་སོགས་སྦྱར་ཚུལ་ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཤེར་ཕྱིན་ཉན་པའི་སྣོད་རུང་བཞི་ཚན་གཉིས་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཉིས་ནི། སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ལྷག་པར་བྱས།། དེ་ལ་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྐྲུན། །དགེ་བའི་བཤེས་ཀྱི་མགོན་བཅས་པ། །འདི་མཉན་པ་ཡི་སྣོད་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་བསྟེན་དང་ཀུན་འདྲི་དང་། །སྦྱིན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་སྤྱོད་པས། །ལེན་

- 85 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

དང་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པ། །སྣོད་དུ་དམ་པ་རྣམས་བཞེད་དོ། །ཞེས་བྱུང་། བརྒྱད་སྟོང་པར་ཡང་། དེ་ནས་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་འདི་སྙམ་དུ་སེམས་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་གང་གི་རྣ་ལམ་དུ་སྣང་བ། ཞེས་སོགས་དང་། སྡུད་པར་ཡང་། རྒྱལ་བ་ལ་ནི་ལྷ་རྒྱལ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་ཞུས་པ། ཞེས་སོགས་ཤླཽ་ཀ་བཞིས་སྦྱོར་བ་སྒོམ་པའི་རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་ཤེར་ཕྱིན་ཉན་པའི་སྣོད་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ། རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ་དབྱེ་བ་ཉི་ཤ་དང་བཅས་པ་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་བཞི་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་ལ་མི་གནས༡་ཕྱིར། །དེ་ལ་སྦྱོར་བ་བཀག་པའི༢་ཕྱིར། །དེ་ཡི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཟབ༣་ཕྱིར། །དེ་རྣམས་གཏིང་དཔག་དཀའ་བའི༤་ཕྱིར། །དེ་དག་ཚད་ནི་མེད༥་ཕྱིར་དང་། །ཚེགས་ཆེན་ཡུན་རིང་རྟོགས་པའི༦་ཕྱིར། །ལུང་བསྟན༧་ཕྱིར་མི་ལྡོག་ཉིད༨་དང་། །ངེས་འབྱུང༩་བར་ཆད་མེད༡༠་བཅས་དང་། །བྱང་ཆུབ་ཉེ༡༡་དང་མྱུར་བ༡༢་དང་། །གཞན་དོན༡༣་འཕེལ་མེད་འགྲུབ༡༤་མེད་ཕྱིར། །ཆོས་དང་ཆོས་མིན༡༥་སོགས་མི་མཐོང་། །གཟུགས་སོགས་བསམ་མི་ཁྱབ༡༦་མི་མཐོང་། །གཟུགས་སོགས་དེ་ཡི་མཚན་མ་དང་། །དེ་ཡི་ངོ་བོ་རྣམ་མི་རྟོག༡༧ །འབྲས་བུ་རིན་ཆེན༡༨་སྦྱིན་བྱེད་དང་། །དེ་ནས་དག་པ༡༩་མཚམས་དང༢༠་བཅས། །ཞེས་བྱུང་། དེ་དག་ངོ་བོའ་སྒོ་ནས་ལྔ། རྟེན་གྱི་སྒོ་ནས་བརྒྱད། སྦྱོར་བ་རྫོགས་པའི་སྒོ་ནས་བཞི། འབྲས་བུའི་སྒོ་ནས་ ིགཉིས། དུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གཅིག་སྟེ་ཉི་ཤ། དེ་དག་ལས་དང་པོ་ལྔ་ཐེག་ཆེན་ཚོགས་ལམ་ནས་རྒྱུན་མཐའི་བར་ཡོད། དྲུག་པ་ཚོགས་ལམ་ཆུང་ངུ་ནས་ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོའ་བར། ལྷག་མ་ ིབཅུ་བཞིའི་ས་མཚམས་རྒྱན་སྣང་ལྟར་གསེར་ཕྲེང་ལས་གསུངས།། དེ་དག་སྡུད་པ་དང་སྦྱོར་ཚུལ་ནི། སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྡུད་འགྲེལ་ལས། ཕུང་པོ་ཁམས་ལ་རྡུལ་རྩམ་བརྩོན་པར་མི་བྱེད་ཅིང་། ནས། དེ་ནི་ཤེས་རབ་གནས། །ཞེས་པའི་བར་ཤླཽ་ཀ་ཕྱེད་དང་དགུ་དང་སྦྱར་ཡང་། སློབ་དཔོན་གྱི་སྡུད་འགྲེལ་ལས། མི་ཞིག་རྒྱ་མཚོའི་ཞེས་པ་ནས་སྦྱར་བས་སྔ་མ་ཤླཽ་ཀ་ཕྱེད་དང་བཞིས་སྦྱོར་བའི་རྟེན་དང་སྦྱོར་བ་གཉིས་ཀ་བསྟན་པ་ཡིན་ནམ་སྙམ། གསུམ་པ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་བ་སྒོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་བཞི་སྒྲུབ་བྱེད་བཅུ་བཞི་དང་བཅས་པ་བསྟན་པའི་ཚིག་རྐང་གཉིས་ནི། བདུད་ཀྱི་མཐུ་བཅོམ་ལ་སོགས་པ། །ཡོན་ཏན་རྣམ་པ་བཅུ་

- 86 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

བཞིའོ། །ཞེས་བྱུང་། སྡུད་པ་ལས། གང་ཞིག་འདིར་སྤྱོད་སངས་རྒྱས་ཆོས་རྣམས་མི་རྟོག་སྟེ། །ཞེས་སོགས་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་བྱུང་། དེ་དག་གི་དྲུག་པ་ཡུལ་དཔྱད་པའི་ཡོན་ཏན་ལས་འཕྲོས་ཏེ་བསྟན་པའི་གནས་ཚད་དཔྱད་དེ་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྦྱོར་བ་དེ་དག་སྐྱེ་བ་ལ་གེགས་བྱེད་པའི་སྐྱོན་ཞེ་དྲུག་བསྟན་པའི་ཚིག་རྐང་གཉིས་ནི། སྐྱོན་ནི་བཅུ་ཚན་བཞིར་བཅས་པ། །དྲུག་ཏུ་ངེས་པར་རྟོགས་པར་བྱ། །ཞེས་བྱུང་། སྡུད་པའི་ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ་དང་ཉེར་གཅིག་པ་གཉིས་རིལ་བོ་དང་། བརྒྱད་སྟོང་པའི་བམ་པོ་བཅུ་གཅིག་པས་དེ་དག་བསྟན་པ་ཡིན་ནམ་སྙམ། དེ་དག་ལས་སྦྱོར་བའི་འགལ་རྐྱེན་རང་ལ་བརྟེན་པ་ཉི་ཤ། རང་གཞན་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནས་མཐུན་རྐྱེན་མ་ཚང་བ་ཉེར་གསུམ། འགལ་རྐྱེན་གཞན་ལ་བརྟེན་པ་གསུམ་སྟེ་ཞེ་དྲུག་གོ །སྐབས་འདིར་གཞུང་དོན་བཤད་པ་ལ། རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ་སྤྱིའི་རྣམ་བཞག་དང་། ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ནས་བཟུང་སྟེ་ལམ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ། དྲུག་ལས། སྦྱོར་ས་རྣམ་པ། སྦྱོར་མཁན་གྱི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག །སྦྱོར་བའི་ངོ་བོ། སྦྱོར་བའི་གེགས་སྐྱོན། སྦྱོར་བའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྔ་བཤད་ཟིན། ལྔ་པ། སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད་ལ་རྩ་བའི་དབྱེ་བ་བཞི་དང་། ཡན་ལག་གི་དབྱེ་བ་གོ་གཅིག་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་བསྟན་པ་ལ། གང་གིས་མཚོན་དེ་མཚན་ཉིད་དུ། །ཤེས་བྱ་དེ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ། །ཤེས་པ༡་ཁྱད་པར༢་བྱེད་པ༣་སྟེ། །ངོ་བོ་ཉིད༤་གང་མཚོན་བྱ་ཡང་། །ཞེས་བྱུང་། སྡུད་པ་ལས། མ་ཞིག་ན་བར་གྱུར་ལ་བུ་ནི་མང་ཡོད་པ།། ནས། དགོངས་པར་མཛད། །བར་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་བྱུང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་མཚན་བཅུ་དྲུག་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་བཞི་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ༡་དང་།། འཇིག་རྟེན་འཇིག་མེད་བདག་ཉིད༢་དང་། །སེམས་ཅན་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ༣་དང་། །དེ་བསྡུས་པ༤་དང་ཕྱིར་ལྟས༥་དང་། །མི་ཟད་པ་ཡི་རྣམ་པ༦་དང་། །ཆགས༧་བཅས་སོགས༨་དང་རྒྱ་ཆེན༩་དང་། །ཆེན་པོར་གྱུར༡༠་དང་ཚད་མེད༡༡་དང་། །རྣམ་ཤེས་བསྟན་དུ་མེད་པ༡༢་དང་། །སེམས་བལྟར་མེད༡༣་དང་ཤེས་པ་དང་། །གཡོ་བ་ལ་སོགས༡༤་༼ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལྟ་བ་བཅུ་བཞི་འདིར་བསྟན་ཏོ།།༽ ཞེས་བྱ་དང་། །དེ་ལས་གཞན་ཡང་དེ་དག་ནི། །དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར༡༥་ཤེས།། ཐུབ་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་དེ། །གཞན་ལ་བསྟན་པ༡༦་ཞེས་བྱ་སྟེ། །ཐམས་

- 87 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་སྐབས་ཀྱི། །ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་བསྡུས་པ་ཡིན། །ཞེས་བྱུང་། སྔ་མ་བཅུ་བཞིའི་མཐར་དང་སྒྲ་སྨོས་པའི་དགོས་པ་ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཞི་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་མཚན་དེ་ཉིད། སྡུད་པར་ཡང་། གང་དག་འདས་དང་ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་མགོན་གང་དང་། །ཞེས་སོགས་ཤླཽ་ཀ་གཉིས་བསྟན་ནོ། །ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་མཚན་བཅུ་དྲུག་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཉིས་ནི། སྟོང་ཉིད༡་མཚན་མ་མེད་བཅ༢ས་དང་། །སྨོན་པ༣་རྣམ་པར་སྤངས་པ་དང་། །སྐྱེ་མེད༤་འགག་པ་མེད་སོགས༡༡་དང་། ཆོས་ཉིད་རྣམ་པར་འཁྲུག་མེད༡༢་དང་། །འདུ་མི་བྱེད༡༣་དང་རྣམ་མི་རྟོག༡༤ །རབ་དབྱེ༡༥་མཚན་ཉིད་མེད་ཉིད༡༦་ལ། །ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་ཀྱིས་ནི། །ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་བཞེད། །ཅེས་བྱུང་། ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་མཚན་འདི་ཉིད། སྡུད་པར། མཁས་པ་འཇིག་རྟེན་གནས་སམ་མྱ་ངན་འདས་ཀྱང་རུང་། །ཞེས་སོགས་ཤླཽ་ཀ་གསུམ་གྱི་བསྟན་ནོ། །རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཤེས་མཚན་བཅུ་དྲུག་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གསུམ་ནི། དེ་ནི་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་རྟེན་ནས། །གན༡ས་དང་གུས་པར་བྱ་བ༢་དང་། །བླ་མ་ཉིད༣་དང་མཉེས་པ༤་དང་། །དེ་ལ་མཆོད༥་དང་བྱེད་མེད༦་དང་། །ཀུན་ཏུ་འཇུག་མཁྱེན་གང་ཡིན༧་དང་། །མ་མཐོང་སྟོན་པར་མཛད་པ༨་དང་། །འཇིག་རྟེན་སྟོང་ཉིད་རྣམ་པ་དང་། །བརྗོད་དང་ཤེས་མཛད་མངོན་སུམ་མཛད། །བསམ་མི་ཁྱབ་དང་ཞི་ཉིད་སྟོན། །འཇིག་རྟེན་འདུ་ཤེས་འགོག་པ་ལ། །རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་ཚུལ་ལ་ནི། །ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བཤད་དོ། །ཞེས་བྱུང་། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཤེས་མཚན་འདི་ཉིད་སྡུད་པར་ཡང་། དཔེར་ན་ནམ་མཁར་གནས་པའི་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ནི། །ཅེས་སོགས་ཤླཽ་ཀ་གསུམ་གྱིས་བསྟན་ནོ། །ཁྱད་མཚན་བཅུ་དྲུག་མདོར་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་ནི། །བསམ་མི་ཁྱབ་སོགས་ཁྱད་པར་གྱིས། །ཁྱད་ཞུགས་བདེན་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན། །སྐད་ཅིག་མ་ནི་བཅུ་དྲུག་གིས། །ཁྱད་པར་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་ཡིན། །ཞེས་བྱུང་། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་གང་ཡིན་ཞེས་ན། འདིའི་ལན་དུ་ཁྱད་མཚན་བཅུ་དྲུག་ཁྱད་པར་དེ་དག་དང་བཅས་པ་རྒྱས་པར་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གསུམ་ནི། །བསམ་མི་ཁྱབ༡་དང་མི་མཉམ༢་དང་། །གཞལ༣་དང་བགྲང་ལས་ཡང་དག་འདས༤། །འཕགས་པ་ཀུན་སྡུད༥་མཁས་པ༦་ཡིས། །རིག་བྱ་ཐུན་མོང་མིན་

- 88 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

ཤེས༧་ཉིད། །ཤེས་མྱུར༨་བྲི༩་དང་གང་མེད༡༠་དང་། །སྒྲུབ༡༡་དང་ཡང་དག་འགྲུབ་པ༡༢་དང་། །དམིགས་པ༡༣་རྟེན་དང་བཅས་པ༡༤་དང་། །མཐའ་དག་པ་དང་ཡོངས་འཛིན༡༥་དང་། །རོ་མྱང་མེད༡༦་དང་ཁྱད་པར་ནི། །བཅུ་དྲུག་བདག་ཉིད་ཤེས་བྱ་སྟེ།། གང་གིས་ལམ་ནི་གཞན་དག་ལས། །ཁྱད་དུ་འཕགས་པས་ཁྱད་པར་ལམ། །ཞེས་བྱུང་། གཞི་ཤེས་ཀྱི་ཁྱད་མཚན་མ་བསྟན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཤེས་དགོས། །རང་ལྡོག་སྒོ་ནས་འཕགས་པ་མིན་པས་སོ། །ཁྱད་མཚན་འདི་དག་སྡུད་པར་ཡང་། །གང་གིས་དེ་ལྟར་མཐོང་བ་དེ་ཡིས་ཆོས་ཀུན་མཐོང་། །ཞེས་སོགས་ཤླཽ་ཀ་བཅུ་བཞིས་བསྟན་ནོ། །མཐོང་བ་དཔེ་གཞན་གྱིས་ནི་བསྙད་པར་ནུས་མ་ཡིན། །ཅེས་པའང་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་སོགས་བསྟན་པར་སྦྱར་རུང་ངོ་། །བྱེད་མཚན་བཅུ་གཅིག་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཉིས་ནི། ཕན༡་དང་བདེ༢་དང་སྐྱོབ་པ༣་དང་། །མི་རྣམས་ཀྱི་ནི་སྐྱབས་དག༤་དང་། །གནས༥་པ་དཔུང་གཉེན༦་གླིང༧་དང་ནི། །ཡོངས་འདྲེན་པ༨་ཞེས་བྱ་བ་དང་། །ལྷུན་གྱིས་གྲུབ༩་དང་ཐེག་གསུམ་གྱི། །འབྲས་བུ་མངོན་སུམ་མི་བྱེད་དག༡༠ །ཐ་མ་རྟེན་གྱི་མཛད་པ༡༡་སྟེ། །འདི་ནི་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན། །ཅེས་བྱུང་། དེ་དག་ལས། གཞི་ཤེས་ཀྱི་བྱེད་མཚན་གསུམ་དང་། །ལམ་ཤེས་ཀྱི་བདུན་དང་། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བྱེད་མཚན་གཅིག་བཅས་བཅུ་གཅིག་གོ །བྱེད་མཚན་འདི་དག་སྡུད་པར་ཡང་། དེ་ལྟར་སྤྱོད་པ་ལེགས་མཚོ་སྨྲ་བའི་ཟླ་བ་རྣམས། །ཅེས་སོགས་ཀྱི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་གིས་བསྟན་ཏོ། །བརྒྱད་སྟོང་པར་ཡང་། རབ་འབྱོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གང་འཇིག་རྟེན་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར་ཞུགས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལ་བདེ་བའི་ཕྱིར་དང་། །འཇིག་རྟེན་ལ་སྙིང་རྩེ་བའི་ཕྱིར་ཞུགས་པ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས། སྦྱོར་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་མཚན་བཅུ་དྲུག་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གསུམ་ནི། །ཉོན་མོངས་རྟགས་དང་མཚན་མ་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་གཉེན་པོ་དག །དབེན་དང་དཀའ་དང་ངེས་པ་དང་། །ཆེད་དུ་བྱ་དང་མི་དམིགས་དང་། །མངོན་པར་ཞེན་པ་བཀག་པ་དང་། །དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་གང་ཡིན་དང་། །མི་མཐུན་ཐོགས་པ་མེད་པ་དང་། །གཞི་མེད་འགྲོ་མེད་སྐྱེ་མེད་དང་།། དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་མི་དམིགས་དང་། །ངོ་བོ་ཉིད་བཅུ་དྲུག་དག་ཉིད། །མཚོན་བྱ་ལྟ་བུར་མཚོན་པས་ན། །མཚན་ཉིད་བཞི་བར་བཞེད་པ་ཡིན། །ཅེས་བྱུང་། དེ་

- 89 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

དག་ལས། གཞི་ཤེས་སྦྱོར་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་མཚན་བཞི། ལམ་ཤེས་སྦྱོར་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་མཚན་ལྔ། རྣམ་མཁྱེན་སྦྱོར་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་མཚན་བདུན་རྣམས་སོ། །སྦྱོར་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་མཚན་འདི་དག་སྡུད་པར་ཡང་། །གྲགས་ཆེན་ལྡན་རྣམས་བྱ་དཀའ་གོ་ཆ་གྱོན་བྱེད་དེ། །ཆེས་སོགས་ཤླཽ་ཀ་དྲུག་གིས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་བསྟན་པའི་མཚན་ཉིད་བཞི་པོ་དེ་དག་ལས། བྱེད་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲས་བསྟན་པའི་ཤེས་ཁྱད་བྱེད་གསུམ་དང་། ལས་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲས་བསྟན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མཚན་དང་བཞི། །བྱེད་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲས་བསྟན་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་གསུམ་དུ་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་དང་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་ཡུལ་ཡང་ཤེས་དགོས་པས། དེ་ཤེས་ཚུལ་སྦྱོར་བ་འདི་ལ་ཚང་བར་མཚོན་པས་ཤེས་མཚན་དང་། དེ་ཤེས་པའང་དགོས་པ་གང་གི་ཕྱིར་ཡིན་ན་གཞན་དོན་སྒྲུབ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་འཁྱེར་དགོས་པས་སྦྱོར་བ་འདི་ལ་གཞན་དོན་འཕྲིན་ལས་ཕུན་ཚོགས་བྱེད་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པར་མཚོན་པས་བྱེད་མཚན་དང་། དོན་གཉིས་ཕུན་ཚོགས་བྱེད་པའི་ནུས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ཐེག་ཆེན་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་མཚོན་པས་ཁྱད་མཚན་དང་གསུམ་དུ་གྲངས་ངེས་པའི་ཕྱིར། མཚན་ཉིད་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་མཚན་ཉིད་ཐ་མ་མཚོན་པའི་ཚུལ་ལའང་འབྲས་བུས་རྒྱུ་མཚོན་ཚུལ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་རང་བཞིན་མཚོན་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པའི་དང་པོ། ཉི་ཁྲིའི་སྒྲས་ཟིན་དང་མཐུན་ལ། གཉིས་པ་ཡུམ་འབུམ་དང་བརྒྱད་སྟོང་པ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲས་ཟིན་དང་མཐུན་པས་གཉིས་ཀ་རང་ལུགས་ཡིན། ཉི་སྣང་དང་པོ་དང་། རྒྱན་སྣང་གཉིས་པ་ལྟར་བཞིན། ལེགས་བཤད་གསེར་ཕྲེང་དང་པོ་དང་། རྣམ་བཤད་སྙིང་པོ་རྒྱན་གཉིས་པ་ལྟར་བཤད་ཀྱང་མཚོན་ཚུལ་གཉིས་ཀ་འཐད་པས་འགལ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །མཚོན་ཚུལ་ཕྱི་མའི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྦྱོར་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མཚན་ཡང་མཚོན་བྱེད་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རྩ་བར་ཡང་སྒྲ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱིར་མཚོན་ཚུལ་སྣ་ཚོགས་ཡོད་དེ། མེ་ཡི་ཚ་བ་ལྟ་བུ་རང་མཚན། མི་རྟག་བདག་མེད་ལྟ་བུ་སྤྱི་མཚན། བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པ་ལྟ་བུ་ལྡོག་ཆས་དབྱེ་བའི་མཚན་ཉིད། མ་ཁྱབ་པ་སེལ་བ་དང་། ཁྱབ་ཆེ་བ་སེལ་བ་ལྟ་བུ་རིགས་མི་མཐུན་སེལ་བའི་མཚན་ཉིད། དོན་ལ་མི་དགོས་ཀྱང་ལོག་རྟོག་སེལ་བའི་མཚན་ཉིད། དེ་དག་རེ་རེས་མཚོན་ཚུལ་དང་། བྱ་རོག་གིས་ཁང་བཟང་མཚོན་པ་སོགས་མཚན་

- 90 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

མཚོན་དུ་བཤད་པ་ཙམ་ལས་རྣམ་པར་བཞག་འཇོག་གི་མཚན་མཚོན་མཚན་ཉིད་པ་མིན་པའང་ཡོད། དེས་ན་མཚན་ཉིད་ཅེས་པའི་ཚིག་ཙམ་ལ་འཁྲུལ་པར་མི་བྱའོ། །དེ་དག་སོ་སོའ་ིམཚན་གཞི་ངེས་པར་ཤེས་དགོས། དེ་ཡན་རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ་སྤྱིའི་རྣམ་བཞག་བཤད་ཟིན་ནས། ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དང་ལྡན་པ་ཁོ་ན་ལ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་སྦྱོར་བ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་འབྱུང་བས། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་ནས་བཟུང་སྟེ་བསྐལ་ཆེན་གྲངས་མེད་གསུམ་གྱི་ཚོགས་བསགས་འཚང་རྒྱ་བའི་ལམ་གྱི་ཐོག་མ་ངོས་བཟུང་བའི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་ནི། མཚན་མེད་རབ་ཏུ་སྦྱིན་ལ་སོགས།། ཡང་དག་སྒྲུབ་ལ་མཁས་པ་ནི། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་རྟོགས་འདི་ལ། །ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པར་འདོད། །ཅེས་བྱུང་། ཐབས་ཤེས་གཉིས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་ལ་ཐུག་པ་རྣམས་རང་གི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་པར་མཁས་པ་དེ་གང་ཞེ་ན། དེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་ནི། སངས་རྒྱས་སོགས་དམིགས་དད་པ་དང་། །སྦྱིན་སོགས་སྤྱོད་ཡུལ་བརྩོན་འགྲུས་དང་། །བསམ་པ་ཕུན་ཚོགས་དྲན་པ་དང་། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཏིང་འཛིན་དང་། །ཆོས་རྣམས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ། །ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་དང་རྣམ་ལྔ། །རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་རྣོན་པོ་ཡིས། །རྟོགས་སླ་རྟུལ་པོས་རྟོགས་དཀར་བཞེད། །ཅེས་དད་སོགས་ཡུལ་ལྔ་ལ་མཁས་དགོས་པར་གསུངས་ཏེ། ལམ་སྤྱིའི་ལུས་ཡོངས་རྫོགས་ཤིག་དད་སོགས་ཡུལ་ལྔའི་ནང་དུ་འདུ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་གཅིག་འཚང་རྒྱ་བའི་ལམ་ཆ་ཚང་བ་གཅིག་སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་རིམ་དུ་འདུས་པ་གང་ཞིག །སྐྱབས་འགྲོ་གཙོ་བོ་དང་། ཆུང་འབྲིང་གི་ལམ་གཞན་རྣམས་སྐྱབས་འགྲོའ་ཡན་ལག་ཡིན་པས། སྐྱེས་བུ་ཆུང་ ིའབྲིང་གཉིས་ཀྱི་ལམ་དད་པ་དང་། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའ་ལམ་ཕྱི་མ་བཞིའི་ནང་དུ་འདུས་པའི་ ིཕྱིར། དེའང་ཡིན་ཏེ། བསྟན་པ་སྤྱི་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་སྐྱབས་འགྲོ་ནི། །སངས་རྒྱས་སོགས་དམིགས་དད་པ། །ཞེས་པས་བསྟན། བྱེ་བྲག་ཐེག་ཆེན་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་སེམས་བསྐྱེད་ནི། བསམ་པ་ཕུན་ཚོགས། ཅེས་པས་བསྟན། ཞུགས་ནས་ཕྱིན་དྲུག་ལ་སློབ་ཚུལ་ནི། སྦྱིན་སོགས་སྤྱོད་ཡུལ་བརྩོན། ཅེས་པས་བསྟན། བྱེ་བྲག་ཕར་ཕྱིན་ཐ་མ་གཉིས་ལ་སློབ་ཚུལ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཅེས་སོགས་ཚིག་རྐང་གསུམ་གྱིས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དད་སོགས་ཡུལ་ལྔ་ལ་མཁས་ཚད་

- 91 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

ནི། སངས་རྒྱས་ལ་དད་པ་དེའང་བླུན་དད་དུ་མ་སོང་བར་འོག་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་པའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སྤངས་པ་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན། རྟོགས་པ་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་སོགས་འབྲས་བུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་འདི་དག་རྒྱུ་མེད་རྐྱེན་མེད་མ་ཡིན་པར་རྒྱུ་བྱམས་པ་དང་། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སོགས་བསམ་སྦྱོར་ཕུན་ཚོགས་ཚོགས་གཉིས་རླབས་པོ་ཆེ་ལས་འཁྲུངས་པར་འདུག་སྙམ་དུ་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་དཔྱིས་ཕྱིན་པར་ཤེས་པ་དེ། འདིའི་དད་པ་ལ་མཁས་ཚད་དང་། གང་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚེའང་ཐབས་ཤེས་ཡ་མ་བྲལ་བར་ཕར་ཕྱིན་རེ་རེའི་ནང་དུ་དྲུག་དྲུག་ཚང་བར་ཉམས་སུ་ལེན་ཤེས་པ་དེ། བརྩོན་འགྲུས་ལ་མཁས་ཚད་དང་། དེ་དག་སོ་སོར་སྦྱིན་ལ་སོགས། །ཅེས་སོགས་ལྟར་རོ། །དང་པོ་ཀུན་སློང་གི་སྐབས་སེམས་གསལ་འདེབས་ཁུལ་བྱས་ཀྱང་། དངོས་གཞི་དེར་འཇུག་པའི་སྐབས་རྩིས་མེད་དུ་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར། དང་པོ་གསལ་བཏབ་པ་དེ་དྲན་པས་རྒྱུན་བསྐྱངས་ཏེ་སྦྱོར་དངོས་མཇུག་གསུམ་གང་གི་སྐབས་སུ་དྲན་པ་དང་འདུན་པ་དུ་རེ་བ་ཡོད་དགོས་པའི་གནད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ནི། དྲན་པ་ལ་མཁས་ཚད་དང་། སེམས་རྩེ་གཅིག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་བྱས་ནས། དེ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་ཡ་མ་བྲལ་བར་ཉམས་སུ་ལེན་ཤེས་པ་དེ། འདིའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མཁས་ཚད་དང་། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་ཟིན་པའི་སྒོ་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་ཤེས་པ་དེ། ཤེས་རབ་ལ་མཁས་ཚད་ཡིན་ནོ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས། རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཏིང་འཛིན། ཅེས་རྣམ་པར་མི་རྟོགས་པ་ལ་གསུངས་ལ། ཆོས་རྣམས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ། །ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་ཅེས་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཡུལ་ཅན་དུ་གསུངས་པ། བདེན་སྟོང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་རྟོགས་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ནམ་སྙམ། དེའི་ཁོངས་ནས་རྒྱན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱའི་མཚན་ཉིད་གསུངས་པ། གྲྭ་ཚང་སོ་སོའ་ཡིག་ཆར་གསལ་ལ། དེ་ལ་དབང་པོ་རྣོ་རྟུལ་གཉིས་ཡོད་པ་ ིཚིག་རྐང་ཐ་མ་གཉིས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཐར་པར་བགྲོད་པའི་ལམ་གྱི་ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་སྐྱེས་པའི་སྤྲོ་བ་ཅན་ལ། མཐོང་ལམ་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་ཉེ་རྒྱུ་ངེས་པ་འབྱེད་པའི་

- 92 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

ཆ་དང་མཐུན་པ་འབྱུང་བས། བདུན་པ། སྦྱོར་ལམ་དབྱེ་བ་དྲོད་སོགས་བཞི་དང་། དམིགས་རྣམ་རང་རང་གི་བྱེད་ལས་དང་བཅས་པ་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གསུམ་ནི། དྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་པ་འདིར། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡིན་པར་བསྔགས། །དེ་དག་ཉིད་ལ་སེམས་མཉམ་སོགས། །རྣམ་པ་དག་ནི་བཅུར་བཤད་དོ། །བདག་ཉིད་སྡིག་པ་ལས་ལྡོག་ཅིང་། །སྦྱིན་ལ་སོགས་ལ་གནས་པས་གཞན། །དེ་དག་ལ་ནི་འགོད་པ་དང་། །བསྔགས་པ་བརྗོད་དང་མཐུན་པ་ཉིད། །རྩེར་གྱུར་དེ་བཞིན་བཟོད་པ་ནི། །རང་བཞིན་རྟེན་ཅན་བདེན་ཤེས་པ།། ཆོས་མཆོག་དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་རྣམས། །སྨིན་བྱེད་སོགས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་བྱུང་། དྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་པ་འདིར། །ཞེས་པ་མཐའི་གསལ་བྱེད་ཡིན་ལ། འདིར་ཞེས་ཉེ་ཚིག་སྨོས་པ་ནི་སྐབས་བཞི་པ་འདིར་ཞེས་བཤད་དགོས་པས། དེའི་རྒྱུ་མཚན་སྔར་སྐབས་དང་པོར། དམིགས་པ་མི་རྟག་ལ་སོགས་པ། ཞེས་སོགས་དང་། སྐབས་གཞན་རྣམས་སུ་ཡང་སྦྱོར་ལམ་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་རྣམས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྟེང་ནས་མཉམ་པའི་ཚུལ་གཙོ་བོར་བཤད་ལ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མཉམ་པའི་ཚུལ་དང་བདག་གཞན་བརྗེ་བའི་ཚུལ་རྣམས་སྦྱོར་ལམ་ཐབས་ཀྱི་ཆ་ནས་སྐབས་བཞི་པ་འདིར་གཙོ་བོར་བསྟན་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །བསླབ་བཏུས་དང་སྤྱོད་འཇུག་རྣམས་སུ་བདག་གཞན་མཉམ་པ་དང་བརྗེ་བ་སྒོམ་ཚུལ་གསུང་པའི་རྩ་བའང་འདི་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ལ་དགོངས་ནས་འཇམ་མགོན་བླ་མས་བདག་གཞན་མཉམ་བརྗེའི་སེམས་བསྐྱེད་སྦྱོར་ལམ་དྲོད་དམན་ལ་མེད་པ་ལྟ་བུར་གསེར་ཕྲེང་ལས་གསུངས་པ་དགོངས་པ་བརླིང་པོ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །བརྒྱད་པ། བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་བཤད་པ་ལ། སྦྱོར་མཐོང་སྒོམ་གསུམ་གྱི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་དང་། འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚོགས་དང་བཅས་པ་མདོར་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་ནི། ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་ནས་བཟུང་སྟེ། །མཐོང་དང་གོམས་པའི་ལམ་དག་ལ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་དག་གནས། །དེ་འདིར་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཚོགས། །ཞེས་བྱུང་། སྦྱོར་ལམ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་ཉི་ཤ་མདོར་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་ལས་ལྡོག་སོགས་རྟགས། །རྣམ་པ་ཉི་ཤ་བརྗོད་པ་ཡིས། །ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་ལ་གནས་པའི། །ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་མཚན་ཉིད་འདི། །ཞེས་

- 93 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

བྱུང་། སྦྱོར་ལམ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་ཉི་ཤ་རྒྱས་པར་བསྟན་པའི་སྐྱསྤྲ(ཀ་དྲུག་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་ལས་ལྡོག་པ༡་དང་། །ཐེ་ཚོམ༢་མི་དལ་ཟད་པ༣་དང་། །བདག་ཉིད་དགེ་བ་ལ་གནས་ཤིང་། །གཞན་དག་དེ་ལ་འགོད་པ༤་དང་། །གཞན་གྱི་རྟེན་ཅན་སྦྱིན༥་སོགས་དང་། །ཟབ་མོའ་དོན་ལ་སོམ་ཉི་མེད༦། །བྱམས་ལུས་སོག༧ས་དང་སྒྲིབ་པ་ནི། །རྣམ་པ་ལྔ་དང་ ིམི་འགྲོགས༨་དང་། །བག་ལ་ཉལ་ཀུན་འཇོམས་པ༩་དང་། །དྲན་པ་དང་ནི་ཤེས་བཞིན༡༠་དང་། །གོས་ལ་སོགས་པ་གཙང་བ༡༡་དང་། །ལུས་ལ་སྲིན་བུ་རྣམས་མི་འབྱུང༡༢་། །གྱ་གྱུ་མེད༡༣་སེམས་སྦྱངས་པ་ནི། །ལེན༡༤་དང་སེར་སྣ་མེད༡༥་སོགས་དང་། །ཆོས་ཉིད་ལྡན་པར་འགྲོ་ཉིད༡༦་དང་། །སེམས་ཅན་དོན་དུ་དམྱལ་འཚོལ༡༧་དང་། །གཞན་གྱིས་བཀྲི་བར་མི་བཏུབ༡༨་དང་། །ལམ་གཞན་ཉེ་བར་སྟོན་བདུད་ལ། །བདུད་ཅེས་བྱ་བར་རྟོགས་པ༡༩་དང་། །སངས་རྒྱས་དགྱེས་པའི་སྤྱོད་པ༢༠་སྟེ། །རྟགས་ནི་ཉི་ཤ་དེ་དག་གིས། །དྲོད་དང་རྩེ་མོ་བཟོད་བཅས་དང་། །ཆོས་མཆོག་རྣམས་ལ་གནས་པ་ནི། །རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་མི་ལྡོག །ཅེས་བྱུང་། དྲོད་ཀྱི་བཅུ་གཅིག །རྩེ་མོའ་དྲུག །བཟོད་པའི་གཉིས། ཆོས་མཆོག་གི་གཅིག་ ིརྣམས་སོ། །མཐོང་ལམ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་བཅུ་དྲུག་མདོར་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་ནི། མཐོང་བའི་ལམ་ལ་བཟོད་པ་དང་། །ཤེས་པའི་སྐད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་ནི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མི་ལྡོག་པའི། །མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་བྱུང་། མཐོང་ལམ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་བཅུ་དྲུག་རྒྱས་པར་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་ལྔ་ནི། གཟུགས་སོགས་འདུ་ཤེས་ལྡོག་པ༡་དང་། །སེམས་བརྟན༢་ཐེག་པ་དམན་དག་ལས། །རྣམ་ལོག༣་བསམ་གཏན་ལ་སོགས་པའི། །ཡན་ལག་ཡོངས་སུ་ཟད་པ༤་དང་། །ལུས་སེམས་ཡང་བ་ཉིད༥་དང་ནི། །འདོད་པ་སྤྱོད་ལ་ཐབས་མཁས༦་དང་། །རྟག་ཏུ་ཚངས་པར་སྤྱོད་ཉིད༧་དང་།། འཚོ་བ་རྣམ་པར་དག་ཉིད༨་དང་། །ཕུང་སོགས༩་བར་ཆད་བྱེད་རྣམས༡༠་དང་། །ཚོགས༡༡་དང་དབང་སོགས་བཅས་པ་ཡིན། །གཡུལ་འགྱེད༡༢་སེར་སྣ་ལ་སོགས་ལ། །སྦྱོར་དང་རྗེས་སུ་སྦྱོར་བ་ཡི། །གནས་པ་སོ་སོར་བཀག་པ༡༣་དང་། །ཆོས་ནི་རྡུལ་ཙམ་མི་དམིགས་ཉིད༡༤། །རང་གི་ས་ལ་ངེས་པ་ཉིད། །ས་གསུམ་ལ་ནི་གནས་པ༡༥་དང་། །ཆོས་ཀྱི་དོན་དུ་སྲོག་གཏོང་བ༡༦།། དེ་འདྲའི་སྐད་ཅིག་བཅུ་

- 94 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

དྲུག་ནི། །བློ་ལྡན་མཐོང་བའི་ལམ་གནས་ཀྱི། །ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་དག་ཡིན། །ཞེས་བྱུང་། སྒོམ་ལམ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས། སྐྱེ་བ་དང་ནི་འགགས་པ། ཞེས་སོགས་ཟབ་པ་བརྒྱད་ཀྱིས་བཤད་ལ། ཁྱད་ཆོས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་ངེས་པ་ལ་ཁྱད་གཞི་སྒོམ་ལམ་ངེས་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པས། སྒོམ་ལམ་གྱི་ཟབ་ཁྱད་དང་། ངོ་བོ་དང་། གྲངས་དང་། གྲངས་ཀྱི་རྩོད་སྤོང་དང་། བྱེད་པའི་རྩོད་ལན་ལ། དོན་གྱི་རྩོད་ལན་དང་། ཀུན་རྫོབ་ལ་རྩོད་པའམ་ཐ་སྙད་ལ་རྩོད་པ་དང་ལན་གཉིས་རྣམས་ལས། སྒོམ་ལམ་གྱི་ཟབ་པའི་ཁྱད་ཆོས་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་ནི། བསྒོམ་པའི་ལམ་ནི་ཟབ་པ་སྟེ། ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས། །ཟབ་པ་དེ་ནི་སྒྲོ་འདོགས་དང་། །སྐུར་བའི་མཐའ་ལས་གྲོལ་བ་ཉིད། །ཅེས་བྱུང་། ཟབ་ཁྱད་དེ་ཉིད་སྡུད་པར་ཡང་གཟུགས་དང་ཚོར་དང་འདུ་ཤེས་སེམས་པ་རྣམ་ཤེས་རྣམས། ཅེས་སོགས་ཤླཽ་ཀ་གསུམ་གྱིས་བསྟན། ཁྱད་གཞི་སྒོམ་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་ནི། ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་དང་མཐོང་བའི། །ལམ་དང་བསྒོམ་པའི་ལམ་ཉིད་ལ། །ཡང་དང་ཡང་དུ་སེམས་པ་དང་། །འཇལ་དང་ངེས་རྟོགས་བསྒོམ་པའི་ལམ། །ཞེས་བྱུང་། སྒོམ་ལམ་གྱི་གྲངས་ངེས་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་ནི། དེ་ནི་རྒྱུན་ཆགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཆུང་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་རྣམས། །ཆུང་ངུའི་ཆུང་སོགས་དབྱེ་བ་ཡིས། །རྣམ་པས་རྣམ་པ་དགུར་བཞེད་དོ། །ཞེས་བྱུང་། ༈ སྒོམ་ལམ་གྱི་གྲངས་དགུར་མ་ངེས་པར་ཐལ། གྲངས་མེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྒོམ་ལམ་གྱི་སྤང་བྱ་གྲངས་མེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྩོད་པ་རྩ་བའི་ཤགས་ལ་བསྟན་པའམ་ཁོངས་ན་གནས་པ། དེའི་ལན་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་ནི། གྲངས་མེད་ལ་སོགས་བསྟན་པ་རྣམས།། དམ་པའི་དོན་དུ་བཟོད་མ་ཡིན། །ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ནི་ཐུགས་བརྩེ་བའི། །རྒྱུ་མཐུན་དེ་དག་ཐུབ་པ་བཞེད། །ཅེས་བྱུང་། འདིའི་དོན་དམ་དང་ཀུན་རྫོབ་ནི། དབུ་མའི་ལུགས་ཀྱི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་དཔྱད་བཟོད་ལ་དོན་དམ་དང་། ཐ་སྙད་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བྱས་ཚུལ་གཅིག་དང་། བྱེ་སྨྲ་སོགས་ཀྱིས་རྫས་ལ་རང་མཚན་དང་། ལྡོག་པ་ལ་སྤྱི་མཚན་དུ་བྱས་པའི་བཤད་ཚུལ་གཅིག་དང་གཉིས་ཡོད་པས། སྔ་མའང་གཏན་ནས་མི་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཡང་གཙོ་བོ་ཕྱི་མ་ལྟར་བྱས་ན་ལས་དང་པོ་བ་རྣམས་ཀྱི་བློར་འཆར་བདེའམ་སྙམ། སྒྲ་རྟོག་སེལ་འཇུག་ཡིན་པ་ཚང་མའི་ཐུགས་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

- 95 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

དོན་དམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རྩོད་པ་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་ནི། དངོས་པོ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ལ། །ཉམས་པ་དང་ནི་འཕེལ་མི་རུང་།། སྒོམ་ཞེས་བྱ་བའི་ལམ་གྱིས་ནི། ཅི་ཞིག་ཉམས་ཤིང་ཅི་ཞིག་འཐོབ། །ཅེས་བྱུང་། དོན་དམ་ལ་རྩོད་པ་འདིའི་ལན་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་ནི། བྱང་ཆུབ་ཇི་ལྟར་དེ་བཞིན་དུ། །འདི་ནི་འདོད་པའི་དོན་སྒྲུབ་བྱེད། །བྱང་ཆུབ་དེ་བཞིན་ཉིད་མཚན་ཉིད། །དེ་ཡང་དེ་ཡི་མཚན་ཉིད་བཞེད། །ཅེས་བྱུང་། དོན་དམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བྱེད་པའི་རྩོད་ལན་དེ་ཉིད་སྡུད་པར་ཡང་། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བཤད་རབ་ཏུ་སྦྱར་ཞིང་རབ་བསྟན་པའི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཤླཽ་ཀ་གཉིས་ཀྱི་བསྟན་ནོ། །ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བྱེད་པའི་རྩོད་པ་བསྟན་པའི་ཚིག་རྐང་གཉིས་ནི། སེམས་ནི་སྔ་མས་བྱང་ཆུབ་བར། །རིགས་མིན་ཕྱི་མས་ཀྱང་མ་ཡིན།། ཞེས་བྱུང་། འདིའི་ལན་བསྟན་པའི་ཚིག་རྐང་གཉིས་ནི། །མར་མེའི་དཔེ་ཡི་ཚུལ་གྱིས་ནི། །ཟབ་མོའ་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པ་བརྒྱད། །ཅེས་བྱུང་། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ ིཔའི་བྱེད་པའི་ལན་སྡུད་པར་ཡང་། འབྲུ་མར་སྙིང་པོ་འབར་བ་ཕྲད་པ་དང་པོ་ཡིས། །ཞེས་སོགས་ཤླཽ་ཀ་ལྔས་བསྟན་ནོ། །སྒོམ་ལམ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་བརྒྱད་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་ནི། སྐྱེ་བ༡་དང་ནི་འགགས་པ༢་དང་། །དེ་བཞིན་ཉིད༣་དང་ཤེས་བྱ༤་དང་། །ཤེས༥་དང་སྤྱོད༦་དང་གཉིས་མེད༧་དང་། །ཐབས་མཁས༨་པ་ལ་ཟབ་པ་ཉིད། །ཅེས་བྱུང་། ཟབ་མོ་བརྒྱད་པོ་དེ་ཉིད་སྡུད་པར་ཡང་། །སྟོང་པ་མཚན་མེད་སྨོན་པ་མེད་པར་ཆོས་སྤྱོད་ཅིང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་གིས་བསྟན་ནོ། །དགུ་པ། ཆོས་སྐུའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་སྲིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་བསྟན་པའི་སྐྱསྤྲ(ཀ་གཅིག་ནི། ཆོས་རྣམས་རྨི་ལམ་འདྲ་བའི་ཕྱིར། །སྲིད་དང་ཞི་བར་མི་རྟོག་པ། །ལས་མེད་ལ་སོགས་ཀླན་ཀ་ཡི། །ལན་ནི་ཇི་སྐད་བཤད་པར་ཟད།། ཅེས་བྱུང་། དེའི་ཀླན་ཀ་ལ་བཞི་ཡོད་དེ། ལས་བསོག་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་དང་། །རྨི་ལམ་ལ་ཡང་ལས་ལམ་རྫོགས་པར་ཐལ་བ་དང་། ཉི་ཁྲི་ལས། སེམས་ནི་དམིགས་པ་དང་བཅས་པར་སྐྱེ། ཞེས་པའི་ལུང་དང་འགལ་བར་ཐལ་བ་དང་། ཧ་ཅང་ཐལ་བ་དང་བཞི། ལན་བྱེད་ཚུལ་བརྒྱད་ཡོད། ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་ལ་ལྟོས་པ་ལན་གཉིས་རེ་ཡོད། དེ་དག་ནི་ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ་ཀ་ལས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་རྩོད་པ་དང་ལན་ཡིན། རྩོད་མཁན་ལ་བྱེ་མདོ་

- 96 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

སེམས་ཙམ་པ་གསུམ། ལན་བྱེད་མཁན་ལ་སེམས་ཙམ་པ་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ཐལ་འགྱུར་བ་གསུམ་ཡོད་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །སེམས་ཙམ་པ་ཕྱོགས་གཉིས་ཀར་ཡོད་པའི་གནད་ཤེས་དགོས། བཅུ་པ། ལོངས་སྐུའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ཞིང་དག་སྦྱོར་བ་བསྟན་པའི་སྐྱསྤྲ(ཀ་གཅིག་ནི། སེམས་ཅན་འཇིག་རྟེན་དེ་བཞིན་དུ། །སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་མ་དག་པ། །དེ་ལ་དག་པར་བསྒྲུབ་པ་ཡིས། །སངས་རྒྱས་ཞིང་ནི་དག་པ་ཉིད། །ཅེས་བྱུང་། བཅུ་གཅིག་པ། ཐབས་མཁས་སྦྱོར་བ་ཡུལ་བཅུ་དང་བཅས་པ་བསྟན་པའི་སྐྱསྤྲ(ཀ་གཉིས་ནི། ཡུལ་དང་སྦྱོར་བ་ཅན་འདི་ནི། །དགྲ་བདུད་རྣམས་བཞི་ལས་ནི་འདས་པ༡་དང་། །མི་གནས༢་ཇི་བཞིན་ཤགས༣་དང་ནི། །ཐུན་མོང་མ་ཡིན༤་མཚན་ཉིད་དང་། །མ་ཆགས་པ༥་དང་མི་དམིགས༦་དང་། །མཚན་མ༧་སྨོན་ལམ་ཟད་པ༨་དང་། །དེ་ཡི་རྟགས༩་དང་ཚད་མེད་པ༡༠། །ཐབས་ལ་མཁས་པ་རྣམ་པ་བཅུ། །ཞེས་བྱུང་། སྡུད་པའི་ལེའུ་ཉི་ཤ་པ་རིལ་པོ་དང་སྦྱར་དུ་རུང་བ་ཡིན་སྙམ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་སྐབས་བཞི་ལ་སྐྱསྤྲ(ཀ་དྲུག་ཅུ་རེ་གསུམ་ཡོད་པ་རྣམས་འདིའི་ལུས་རྣམ་བཞག་གི་སྐྱསྤྲ(ཀ་གཉིས་དང་བཅས་པ་རྫོགས་སོ།། །།
ལྔ་པ། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་སྒོམ་པ་ལ་དབང་དུ་བྱེད་པའི་འབྲས་བུ་རྩེ་སྦྱོར་
བཤད་པ་ལ། རྩེ་སྦྱོར་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱད་བསྟན་པའི་ལུས་རྣམ་བཞག་གི་སྐྱསྤྲ(ཀ་གཉིས་དང་ཚིག་རྐང་ཕྱེད་ནི། དེ་ཡི་རྟག༡ས་དང་རྣམ་འཕེལ༢་དང་། །བརྟན༣་དང་སེམས་ཀུན་གནས་པ༤་དང་། །མཐོང༥་ཞེས་བྱ་དང་སྒོམ་པ༦་ཞེས། །བྱ་བའི་ལམ་ནི་སོ་སོ་ལ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམ་བཞི་ཡིན། །གཉེན་པོ་རྣམ་པ་བཞི་དང་ནི། །བར་ཆད་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན༧། །ལོག་པར་བསྒྲུབ༨་དང་བཅས་པ་ནི། །རྩེ་མོའ་མངོན་རྟོགས། ཞེས་བྱུང་། རྩེ་སྦྱོར་ ིརྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། རྩེ་སྦྱོར་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱད་ལས། དང་པོ། དྲོད་རྩེ་སྦྱོར་རྟགས་བཅུ་གཉིས་དང་བཅས་པ་བསྟན་པའི་སྐྱསྤྲ(ཀ་གཅིག་ནི། རྨི་ལམ་ན་ཡང་ཆོས་རྣམས་ཀུན། །རྨི་ལམ་ལྟ་བུར་ལྟ་ལ་སོགས། །རྩེ་མོར་ཕྱིན་པའི་སྦྱོར་བའི་རྟགས། །རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་དག་ཏུ་བཞེད། །ཅེས་བྱུང་། བུངཔྱ-་ཤྲཱིས་དང་པོ་དྲུག་རྨི་ལམ་དང་། དེ་ནས་གཉིས་སད་རྨི་གཉིས་ཀ་དང་། དེ་ནས་བཞི་སད་པའི་སྐབས་ལ་སྦྱོར་རོ། །སྡུད་པ་ཐབས་མཁས་ལེའུའི་དགྲ་

- 97 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

བཅོམ་པ་དང་ནས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་ལེའུའི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་རྟོགས་ཤླཽ་ཀ་བཅུ་བཞི་བར་རོ། །རྟགས་བདུན་པ་དང་བརྒྱད་པ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་མུ་བཞི་སྦྱོར་ཚུལ་ཞིག་ཡོད་པ་གསེར་ཕྲེང་ལས་ཤེས་པར་བྱ། རྟགས་དེ་དག་བརྒྱད་སྟོང་པར། རབ་འབྱོར་ཡང་གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའ་རྨི་ལམ་གྱི་ནང་ན་ཡང་ཆོས་ཐམས་ ིཅད་རྨི་ལམ་ལྟ་བུར་ཡང་དག་པར་ལྟ་ཞིང་། ཞེས་པ་ནས། ལེའུ་ཉི་ཤ་པའོ།། ཞེས་པའི་བར་རྒྱས་པར་བསྟན་ཏོ། །ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་གཉིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ། རྩེ་མོའ་རྩེ་སྦྱོར་བསོད་ ིནམས་རྣམ་པར་འཕེལ་བ་བཅུ་དྲུག་གིས་མཚོན་ནས་བསྟན་པའི་སྐྱསྤྲ(ཀ་གཅིག་ནི། འཛམ་བུ་གླིང་གི་སྐྱེ་བོ་སྙེད། །སངས་རྒྱས་མཆོད་པའི་དགེ་ལ་སོགས།། རྣམ་མང་དུ་ནི་དཔེར་མཛད་ནས། །རྣམ་འཕེལ་བཅུ་དྲུག་བདག་ཉིད་དོ། །ཞེས་བྱུང་། སྡུད་པ་ལས། འཛམ་བུ་གླིང་ན་སེམས་ཅན་ཇི་སྙེད་མ་ལུས་པ། །ཞེས་པ་ནས་ལེའུ་ཉི་ཤ་རྩ་དྲུག་བར། འདི་ལ་སྦྱར་ན་རུང་འམ་སྙམ། བསོད་ནམས་བརྒྱད་ཚན་པ་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ནི་རིམ་ཅན་ཁོ་ནར་འཐོབ་དགོས་སམ་དཔྱད། གསུམ་པ། བཟོད་པ་རྩེ་སྦྱོར་ཆོས་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་པའི་ཆ་ནས་བསྟན་པའི་སྐྱསྤྲ(ཀ་གཅིག་ནི། ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་གསུམ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི།། ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་བླ་མེད་པ། །སེམས་ཅན་དོན་ཡོངས་མི་གཏོང་བ། །བརྟན་པ་ཞེས་ནི་མངོན་པར་བརྗོད། །ཅེས་བྱུང་། སྡུད་པ་ལས། མི་ལྡོག་བྱང་ཆུབ། ཅེས་སོགས་སྐྱསྤྲ(ཀ་གཅིག་བྱུང་། བཞི་པ། ཆོས་མཆོག་རྩེ་སྦྱོར་བསོད་ནམས་ཚད་མེད་པས་ཟིན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སེམས་ཀུན་ཏུ་གནས་པའི་ཆ་ནས་བསྟན་པའི་སྐྱསྤྲ(ཀ་གཅིག་ནི། གླིང་བཞི་པ་དང་སྟོང་དག་དང་། །སྟོང་གཉིས་གསུམ་དག་དཔེར་མཛད་ནས། །བསོད་ནམས་མང་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ནི། །ཏིང་འཛིན་ཡོངས་སུ་བསྒྲགས་པ་ཡིན། །ཞེས་བྱུང་། སྡུད་པ་ལས། དགེ་བ་དོན་གཉེར། ཞེས་སོགས་སྐྱསྤྲ(ཀ་གཅིག་བྱུང་། ལྔ་པ། མཐོང་ལམ་རྩེ་སྦྱོར་བཤད་པ་ལ།། སྤང་བྱ་བཤད་པ་དང་གཉེན་པོ་བཤད་པ་གཉིས། སྤང་བྱ་རྟོག་པ་མ་བཤད་ན་དེའི་གཉེན་པོ་རྟོག་པར་མི་ནུས་པས། མཐོང་སྤང་འཇུག་ལྡོག་གཟུང་རྟོག་གཉིས་མདོར་བསྟན་པའི་སྐྱསྤྲ(ཀ་གཅིག་ནི། འཇུག་པ་དང་ནི་ལྡོག་པ་ལ། །གཟུང་བའི་རྣམ་རྟོག་སོ་སོར་དེ། །དགུ་ཡི་བདག་ཉིད་ཇི་བཞིན་ཡུལ། །མིན་པའི་བདག་ཉིད་དག་ཤེས་བྱ། །ཞེས་བྱུང་།

- 98 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

མཐོང་སྤང་རྫས་བཏགས་འཛིན་རྟོག་གཉིས་མདོར་བསྟན་པའི་སྐྱསྤྲ(ཀ་གཉིས་ནི། སོ་སོའ་སྐྱེ་ ིབོ་འཕགས་དབྱེ་བས། །སེམས་ཅན་རྫས་དང་བཏགས་ཡོད་པར། །རྣམ་རྟོག་འཛིན་པ་དག་ཏུ་འདོད།། དེ་དག་སོ་སོར་དགུ་བདག་ཉིད། །གལ་ཏེ་གཟུང་དོན་དེ་བཞིན་མེད། །དེ་དག་གང་གི་འཛིན་པར་འདོད། །དེ་ལྟར་དེ་དག་འཛིན་པ་ཡི། །ངོ་བོས་སྟོང་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཞེས་བྱུང་། མཐོང་སྤང་འཇུག་པ་གཟུང་རྟོག་དགུ་རྒྱས་པར་བསྟན་པའི་སྐྱསྤྲ(ཀ་གཉིས་ནི། ངོ་བོ་ཉིད་དང་རིགས་དང་ནི། །ལམ་ནི་ཡང་དག་འགྲུབ་པ་དང་། །ཤེས་པའི་དམིགས་པ་མ་འཁྲུལ་དང་།། མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་གཉེན་པོ་དང་། །རང་གིས་རྟོགས་དང་བྱེད་པ་དང་། །དེ་ཡི་ལས་བྱའི་འབྲས་བུ་ལ། །འཇུག་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་གྱི། །རྣམ་རྟོག་དེ་ནི་རྣམ་དགུར་འདོད།། ཅེས་བྱུང་། མཐོང་སྤང་རྟོག་པ་བཟུང་རྟོག་དགུ་རྒྱས་པར་བསྟན་པའི་སྐྱསྤྲ(ཀ་གསུམ་ནི། སྲིད་དང་ཞི་བ་ལྟུང་བའི་ཕྱིར། །རྟོགས་པ་དམན་པ་ཉིད་དང་ནི། །ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་པ་དང་། །ལམ་གྱི་རྣམ་པ་མ་ཚང་དང་། །གཞན་གྱི་རྐྱེན་གྱིས་འགྲོ་བ་དང་། །ཆེད་དུ་བྱ་བ་ལོག་པ་དང་། །ཉི་ཚེ་བ་དང་སྣ་ཚོགས་ཉིད། །གནས་དང་འཇུག་ལ་རྨོངས་པ་དང་།། རྗེས་ལ་འགྲོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། །རྣམ་རྟོག་དགུ་ཡི་བདག་ཉིད་འདི། །ལྡོག་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་ཏེ། །ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་ཡིད་ལས་འབྱུང་། །ཞེས་བྱུང་། མཐོང་སྤང་རྫས་འཛིན་རྟོག་པ་དགུ་རྒྱས་པར་བསྟན་པའི་སྐྱསྤྲ(ཀ་གཉིས་ནི། འཛིན་པ་དང་ནི་འདོར་བ་དང་།། ཡིད་ལ་བྱེད་དང་ཁམས་རྣམས་ནི། །གསུམ་པོ་དག་དང་ཉེར་འབྲེལ་དང་། །གནས་དང་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། །ཆོས་ཀྱི་དངོས་པོ་བཏགས་པ་དང་། །ཆགས་པ་དང་ནི་གཉེན་པོ་དང་། །ཇི་ལྟར་འདོད་བཞིན་འགྲོ་ཉམས་ལ། །འཛིན་པ་དང་པོར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་བྱུང་། མཐོང་སྤང་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་དགུ་རྒྱས་པར་བསྟན་པའི་སྐྱསྤྲ(ཀ་གཉིས་ནི། ཆེད་བཞིན་ངེས་པར་མི་འབྱུང་དང་། །ལམ་ལ་ལམ་མིན་ངེས་འཛིན་དང་། །འགོག་དང་བཅས་པའི་སྐྱེ་བ་དང་། །དངོས་པོ་ལྡན་དང་མི་ལྡན་དང་། །གནས་དང་རིགས་ནི་འཇིག་པ་དང་།། དོན་དུ་གཉེར་དང་རྒྱུ་མེད་དང་། །ཕྱི་རྒོལ་བ་ནི་དམིགས་པ་ལ། །འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་གཞན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱུང་། རྟོག་པ་བཞི་པོ་དེ་དག་སྡུད་པར་ཡང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ཞིག་མི་རྟོག་ཆོས་རྣམས་ཀུན། །ཞེས་པ་ནས། ཇི་

- 99 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

སྐད་སྨྲས་བཞིན་བྱེད་དང་བདེ་གཤེགས་བྱིན་རླབས་ཅན། །ཞེས་པའི་བར་གྱི་སྐྱསྤྲ(ཀ་དགུས་རྒྱས་པར་གསུངས་སོ། །སྡུད་པའི་ཚིག་འདི་ཡན་ཆད་ཀྱིས་བརྒྱད་སྟོང་པའི་ལེའུ་ཉེར་དྲུག་པ་རྫོགས་པ་ཡིན་གསུངས། དེ་ལྟར་སྤང་བྱ་རྣམ་རྟོག་བཤད་ནས་དེའི་གཉེན་པོ་མཐོང་ལམ་བཤད་པ་ལ། མཐོང་ལམ་དེ་རྒྱུ་གང་གི་སྟོབས་ཀྱིས་འཐོབ་ཅེ་ན། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་དེའི་རྒྱུ་ནི། རང་གིས་གདུལ་བྱ་གཞན་རྟོགས་པའི་ཆོས་འབྲས་བུ་མཐོང་ལམ་ལ་འགོད་ཅིང་སྟོན་པ་དང་། དེའི་རྒྱུ་ལུང་གི་ཆོས་ལ་འགོད་ཅིང་གཞན་རྒྱུད་སྦྱོང་བ་དང་། རང་ཉིད་ཀྱིས་མཉམ་གཞག་ཏུ་བསྒོམ་པ་སོགས་ཀྱིས་རང་རྒྱུད་སྦྱོང་བ་དང་གསུམ་གྱིས་སོ། །འདིར་སྟོན་པ་ཞེས་པ་གཞན་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་ལ་བྱས་ན་ལུང་གི་ཆོས་ལ་འགོད་པ་དང་ཟློས་པས། འདི་ལ་ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བ་ལས། ལུང་སྟོན་པ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། འདི་དག་གི་བཤད་བྱ་རྩ་བའི་མདོ་བརྒྱད་སྟོང་པའི་མེ་ཏོག་བཀྲམ་པའི་ལེའུར་སྡུད་པར་ཡང་ངོ་། །མཐོང་ལམ་ཐོབ་པའི་དགེ་སློང་དྲུག་སྟོང་མ་འོངས་པར་མེ་ཏོག་བཀྲམ་པ་ཞེས་མིང་མཐུན་པས་སངས་རྒྱས་ཏེ་བསྐལ་པ་སྐར་མ་ལྟ་བུར་འབྱུང་བར་ལུང་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ན། ལུང་སྟོན་པ་ལ་སྦྱོར་བ་ཉིད་འཐད་དོ། །མཐོང་ལམ་གྱི་རྒྱུ་ཁྱད་པར་གསུམ་པོ་དེ་དག་བསྟན་པའི་སྐྱསྤྲ(ཀ་གཅིག་ནི། བྱང་ཆུབ་ལ་གཞན་སྟོན་པ་དང་། །དེ་ཡི་རྒྱུ་ནི་ཡོངས་གཏོང་དང་། །དེ་ཐོབ་བར་ཆད་མེད་པའི་རྒྱུ། །བསོད་ནམས་མང་པོའ་མཚན་ཉིད་དོ། །ཞེས་བྱུང་། མཐོང་ལམ་གྱི་རྒྱུ་དེ་ཉིད་སྡུད་པར་ཡང་། དེ་ ིབཞིན་གཤེགས་ཡུམ་ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་འདི། །ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྐྱསྤྲ(ཀ་དྲུག་གིས་བསྟན་ནོ། །གང་གི་དོན་དུ་མཐོང་བའི་ལམ་རྒྱུ་དེ་ལྟ་བུ་དང་བཅས་པར་བཞེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་དེ་གང་ཞེ་ན། དེ་བསྟན་པའི་སྐྱསྤྲ(ཀ་གཅིག་ནི། དྲི་མ་ཟད་དང་མི་སྐྱེ་བའི། །ཡེ་ཤེས་བྱང་ཆུབ་ཅེས་བརྗོད་དེ། །ཟད་མེད་སྐྱེ་མེད་ཕྱིར་དེ་དག །གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་བྱུང་། དེ་ལྟར་རྒྱུ་གསུམ་གྱི་དྲི་མ་ཟད་པའི་བྱང་ཆེན་འཐོབ་པ་མི་འཐད་དེ། སྤང་བྱ་རྣམས་དོན་དམ་པར་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཅེས་པའི་རྩོད་པ་བསྟན་པའི་སྐྱསྤྲ(ཀ་གཅིག་ནི། འགོག་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ལ། །མཐོང་ཞེས་བྱ་བའི་ལམ་གྱིས་ནི། །རྣམ་པར་རྟོག་རིགས་ཅི་ཞིག་ཟད། །སྐྱེ་མེད་རྣམ་པ་ཅི་ཞིག་འཐོབ། །ཅེས་བྱུང་། དངོས་སྨྲའི་ཁས་

- 100 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

ལེན་རིགས་པས་བཀག་པར་མ་ཟད་ནང་འགལ་སྟོན་པའི་སྐྱསྤྲ(ཀ་གཅིག་ནི། གཞན་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་ཡོད་ལ། །ཤེས་བྱ་ལ་ཡང་སྟོན་པ་ཡི། །སྒྲིབ་པ་ཟད་པར་བརྗོད་པ་གང་། །དེ་ལ་ཁོ་བོས་མཚར་དུ་བརྩིས། །ཞེས་བྱུང་། དྲི་མ་ཟད་སྐྱེ་བདེན་པར་གྲུབ་ན་སྤང་གཉེན་གྱི་རྣམ་གཞག་དེ་དག་མི་འཐད་པར་བསྟན་པའི་སྐྱསྤྲ(ཀ་གཅིག་ནི། འདི་ལ་གསལ་བྱ་ཅི་ཡང་མེད། གཞག་པར་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་མེད། །ཡང་དག་ཉིད་ལ་ཡང་དག་ལྟ། །ཡང་དག་མཐོང་ནས་རྣམ་པར་གྲོལ། །ཞེས་བྱུང་། དེ་བཞིན་རྩ་ཤེས་ལས། སྔོན་བྱུང་ད་ལྟ་མེད་ཅེས་པ། །དེས་ན་ཆད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་དྲི་མ་ཟད་སྐྱེ་བདེན་པར་གྲུབ་ན་སྤང་གཉེན་གྱི་རྣམ་གཞག་དེ་དག་གཞི་མེད་དུ་ཐལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཞར་ལ་འོངས་པ་རྣམས་བརྗོད་ནས་རྣལ་མ་མཐོང་བའི་ལམ་ཉིད་བསྟན་པའི་སྐྱསྤྲ(ཀ་གཅིག་ནི། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་རེ་རེར་ནི། །དེ་དག་ཕན་ཚུན་བསྡུས་པ་གང་། །སྐད་ཅིག་གཅིག་པའི་བཟོད་པ་ཡིས། །བསྡུས་པ་དེ་འདིར་མཐོང་བའི་ལམ།། ཞེས་བྱུང་། སྡུད་པར་ཡང་། །བསླབ་པ་འདི་ནི་འདྲེན་པའི་བསླབ་པ་ཡོངས་བརྗོད་པ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐྱསྤྲ(ཀ་བཞིས་ཕར་ཕྱིན་རེ་རེའི་ནང་དུ་དྲུག་དྲུག་ཚང་བར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་དྲུག་ཚན་དྲུག་གི་མཐོང་རྩེ་དེ་བསྟན་པའོ། །ཕར་ཕྱིན་དྲུག་ཚན་བརྒྱ་དང་ཉེར་གཅིག །དེ་དག་བརྐྱང་ན་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱད་དང་བཞི་བརྒྱ་མདོ་སྡེ་བསྐལ་བཟང་ལས་གསུངས་པ་རྣམས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ། །དྲུག་ཚན་བརྒྱ་དང་ཉེར་གཅིག་ཕན་ཚུན་རེ་རེའི་ནང་ཚང་བའི་ཚུལ་མདོ་སྡེ་བསྐལ་བཟང་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་ཏུ་རྩེ་སྦྱོར་ལ་དབང་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྟོང་ཉིད་སྒོམ་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར་རྗེས་ཐོབ་ཏུའང་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཕྲུགས་བཞིར་སྒོམ་ཚུལ་བསྟན་པའི་སྐྱསྤྲ(ཀ་གཅིག་ནི། དེ་ནས་སེང་གེ་རྣམ་བསྒྱིངས་པའི། །ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་ཞུགས་ནས།། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་ལུགས་མཐུན་དང་། །ལུགས་མི་མཐུན་ལ་རྟོག་པར་བྱེད། །ཅེས་བྱུང་། དེ་དག་སྡུད་པར། སེམས་ཅན་ཐ་མ་འབྲིང་དང་མཆོག་གྱུར་ཇི་སྙེད་པ། །ཞེས་སོགས་སྐྱསྤྲ(ཀ་གསུམ་གྱིས་བསྟན་པ་ལས། སྐྱསྤྲ(ཀ་དང་པོས་རྒྱུ་ཐོག་མའི་མ་རིག་པ་ལས། ལས་དང་སྲེད་ལེན་སོགས་ཚོགས་པ་ལས་འཕངས་འབྲས་ཕྱེད་དང་བདུན་སོགས་

- 101 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

འབྱུང་བའི་ཀུན་ཉོན་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། སྐྱསྤྲ(ཀ་གཉིས་པས་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཞིར་བྱས་ཏེ་རྐྱེན་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་དང་འབྲེལ་བ་ལས་མ་རིག་པ་འགག་པས་འཁོར་བར་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་མི་བསོགས་ལ། དེ་མ་བསགས་པས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་འཕྲུལ་འཁོར་མི་འབྱུང་ཞིང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་རྣམ་བྱང་གི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། དེ་ནས་རྐང་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཀུན་བྱང་གི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རིམ་པ་ཐ་སྙད་དུ་དེ་ལྟར་རུང་ཡང་དོན་དམ་པར་ཟད་སྐྱེ་མེད་པར་གསུངས། དེ་ནས་རྐང་པ་གཉིས་ཀྱིས་འཁོར་བའི་རྩ་བ་མ་རིག་པ་སྤངས་པ་ན་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བར་གསུངས་པའོ། །དབུ་མ་རྟེན་འབྲེལ་སྙིང་པོ་ལས། བཅུ་གཉིས་ཆོས་ནི་གསུམ་དུ་འདུ། །དང་པོ་བརྒྱད་པ་དགུ་ཉོན་མོངས། །གཉིས་པ་བཅུ་པ་ལས་ཡིན་ཞིང་། །ལྷག་མ་བདུན་ནི་སྡུག་བསྔལ་ཡིན། །གསུམ་པོ་དག་ལས་གཉིས་འབྱུང་སྟེ། །གཉིས་ལས་བདུན་འབྱུང་བདུན་ལས་ཀྱང་། །གསུམ་འབྱུང་སྲིད་པའི་འཁོར་ལོ་དེ། །ཉིད་ནི་ཡང་དང་ཡང་དུ་འཁོར། །ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་དོན་སྤྱི་ཆགས་པའི་ལྟད་མོ་ཡིན་ནོ། །
དྲུག་པ། སྒོམ་ལམ་རྩེ་སྦྱོར་བཤད་པ་ལ། མཐོང་ལམ་རྩེ་སྦྱོར་གྱི་སྐབས་སུ་སྤང་བྱ་
རྟོག་པ་སྔོན་ལ་བཤད་ནས་སྤོང་བྱེད་གཉེན་པོ་རྗེས་སུ་གསུངས་པ་དང་མི་འདྲ་བར། སྤོང་བྱེད་གཉེན་པོ་སྔོན་བཤད་ནས་སྤང་བྱ་རྟོགས་པ་རྗེས་སུ་གསུངས་པ་ནི་རེ་རེའི་སྤང་གཉེན་གཉིས་ཀ་མཚོན་པའི་ཆེད་ཡིན་གསུངས། སྤྱིར་སྒོམ་ལམ་ལ་དབྱེ་བ་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་སྒོམ་ལམ་རྩེ་སྦྱོར་བཤད་པའི་སྐབས་སུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྩལ་སྦྱོང་བའི་ཆེད་དུ་སྙོམས་འཇུག་ཚར་ལྔའི་ནང་གི་ཐོད་རྒལ་སྙོམས་འཇུག་མཚན་གཞིར་བསྟན་པའི་སྐྱསྤྲ(ཀ་གཉིས་ནི། འགོག་དང་བཅས་པའི་སྙོམས་འཇུག་དགུར། །རྣམ་པ་གཉིས་སུ་སོང་འོངས་ནས། །འདོད་པར་གཏོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས། །མཉམ་བཞག་མིན་པའི་མཚམས་བཟུང་སྟེ། །ཐོད་རྒལ་དུ་ནི་སྙོམས་འཇུག་པ། །གཅིག་དང་གཉིས་གསུམ་བཞི་དང་ལྔ། །དྲུག་དང་བདུན་དང་བརྒྱད་བརྒལ་ནས། །འགོག་པའི་བར་དུ་མི་འདྲར་འགྲོ། །ཞེས་བྱུང་། སྡུད་པར་ཡང་། མཐུ་ཆེན་ལྡན་པ་བསམ་གཏན་བཞིས་ཀྱང་གནས་བྱེད་བྱ། །ཞེས་སོགས་སྐྱསྤྲ(ཀ་གསུམ་གྱིས་བསྟན་ནོ། །མཐོང་

- 102 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

སྤང་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་རྣམས་དམིགས་ཡུལ་བདེན་པ་བཞི་དང་གནས་ཁམས་ཀྱིས་ཕྱེ་ན་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། སྒོམ་སྤང་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་ལའང་དེ་ལྟར་ཕྱེ་ན་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་ཡོད་པ་ལས། སྒོམ་སྤང་འཇུག་པ་གཟུང་རྟོག་ཉེར་བདུན་བསྟན་པའི་སྐྱསྤྲ(ཀ་ཕྱེད་དང་གཉིས་ནི། མདོར་བསྡུས༡་རྒྱས༢་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི། །བསྟངས་བས་ཡོངས་སུ་མ་བཟུང༣་དང་། །དུས་གསུམ་ཡོན་ཏན་མེད་པ༦་དང་། །ལེགས་པའི་ལམ་ནི་རྣམ་གསུམ་ལ༩། །གཟུང་བའི་རྣམ་རྟོག་འདི་གཅིག་སྟེ། །སྦྱོར་བའི་རྣམ་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན། །ཞེས་བྱུང་། སྒོམ་སྤང་ལྡོག་པ་གཟུང་རྟོག་ཉེར་བདུན་བསྟན་པའི་སྐྱསྤྲ(ཀ་ཕྱེད་དང་གསུམ་ནི། གཉིས་པ་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རྣམས། །འཇུག་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་བཞེད་དེ། །སེམས་མི་སྐྱེ༡་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི། །སྙིང་པོ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད༢་དང་། །ཐེག་པ་དམན་པ་ཡིད་བྱེད༤་དང་།། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཡིད་མི་བྱེད༥། །སྒོམ༦་དང་སྒོམ་པ་མེད་པ༧་དང་། །དེ་དག་ལས་ནི་བཟློག་ཉིད༨་དང་། །ཇི་བཞིན་དོན་མི་རྣམ་རྟོག་པ༩། །སྒོམ་པའི་ལམ་ལ་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་བྱུང་། སྒོམ་སྤང་རྫས་འཛིན་རྟོག་པ་ཉེར་བདུན་བསྟན་པའི་སྐྱསྤྲ(ཀ་གཉིས་ནི། སེམས་ཅན་བཏགས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ༡་དང་། །ཆོས་བཏགས་པ༢་དང་སྟོང་མིན་ཉིད༣། །ཆགས༤་དང་རབ་འབྱེད་བདག་ཉིད༥་དང་། །དངོས་པོར་བྱེད༦་དང་ཐེག་གསུམ༧་དང་། །ཡོན་ནི་དག་པ་མ་ཡིན༨་དང་། །སྤྱོད་པ་རྣམ་པར་འཁྲུགས་པ་ལ། །འཛིན་པར་བྱེད་པ༩་དང་པོར་དེ། །ཤེས་པར་བྱ་བ་བསྒྲགས་པ་ཡིན། །ཞེས་བྱུང་། སྒོམ་སྤང་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་མདོར་བསྟན་པའི་སྐྱསྤྲ(ཀ་གཅིག་ནི། སེམས་ཅན་བཏགས་དང་དེ་རྒྱུ་ཡི། །ཡུལ་ཅན་དེ་ཡིས་རྣམ་འཇོམས་པས། །སྒོམ་པའི་ལམ་དང་འབྲེལ་བ་ཡི། །མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཞན་རྣམ་པ་དགུ །ཞེས་བྱུང་། སྒོམ་སྤང་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་ཉེར་བདུན་རྒྱས་པར་བསྟན་པའི་སྐྱསྤྲ(ཀ་གཉིས་ནི། བདག་ཉིད་ཇི་བཞིན་ཀུན་མཁྱེན་ནི། །གསུམ་གྱི་སྒྲིབ་པ་རྣམ་གསུམ༣་དང་། །ཞི་ལམ༤་དེ་བཞིན་ཉིད་སོགས་དང་། །མཚུངས་པར་ལྡན་དང་མི་ལྡན༥་དང་། །མི་མཉམ༦་སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས༧་དང་། །ཉོན་མོངས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན༨་དང་། །གཉིས་སུ་མེད་ལ་ཀུན་རྨོངས༩་ལ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐ་མར་བཞེད། །ཅེས་བྱུང་། སྒོམ་ལམ་དཔེ་གཉིས་ཀྱིས་མཚོན་ནས་བསྟན་པའི་

- 103 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

སྐྱསྤྲ(ཀ་གཉིས་ནི། ཡམས་ནད་འདི་རྣམས་ཟད་ནས་ནི། །ཡུན་རིང་ལོན་ནས་དབུགས་ཕྱིན་ལྟར། །རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བ་ཡི། །བདེ་སྒྲུབ་ཡོན་ཏན་ཕུན་ཚོགས་ཀུན། །རྒྱ་མཚོ་ཆེ་ལ་ཆུ་བོ་བཞིན། །འབྲས་བུ་མཆོག་གི་སྦ་བ་ཡི། །སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་ནི། །རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་རྟེན་པར་བྱེད། །ཅེས་བྱུང་།
བདུན་པ། བར་ཆད་མེད་པའི་རྩེ་སྦྱོར་བསྟན་པའི་སྐྱསྤྲ(ཀ་གཉིས་ནི སྟོང་གསུམ་
སྐྱེ་བོ་ཉན་ཐོས་དང་། །བསེ་རུའི་རྟོགས་པ་ཕུན་ཚོགས་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྐྱོན་མེད་ལ། །བཀོད་པའི་དགེ་བ་དཔེར་མཛད་ནས། །བསོད་ནམས་མང་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ནི། །སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་བར་མེད་དེ། །བར་ཆད་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན། །དེ་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་ཉིད། །ཅེས་བྱུང་། བར་ཆད་མེད་པའི་རྩེ་སྦྱོར་གྱི་དམིགས་རྣམ་བསྟན་པའི་སྐྱསྤྲ(ཀ་གཅིག་ནི། འདི་ཡི་དམིགས་པ་དངོས་མེད་དེ། །བདག་པོ་དྲན་པ་ཡིན་པར་བཞེད། །རྣམ་པ་ཞི་ཉིད་འདི་ལ་ནི། །རབ་ཏུ་སྨྲ་རྣམས་རྒྱུད་མར་རྒོལ། །ཞེས་བྱུང་། བར་ཆད་མེད་པའི་རྩེ་སྦྱོར་དམིགས་རྣམ་དང་བཅས་པ་དེ་ཉིད་སྡུད་པར་ཡང་། དཔེར་ན་འཛམ་གླིང་མི་ཞིག་སྔོན་ཆད་ལྷ་ཡུལ་གྱི། །ཞེས་སོགས་སྐྱསྤྲ(ཀ་གཉིས་བསྟན་པའོ། །
བརྒྱད་པ། བསལ་བྱ་ལོག་སྒྲུབ་སེལ་ཚུལ་དང་བཅས་པ་བསྟན་པའི་སྐྱསྤྲ(ཀ་གསུམ་
ནི། དམིགས་པ་འཐ༡ད་དང་དེ་ཡི་ནི། །ངོ་བོ་ཉིད་ངེས་གཟུང་བ༢་དང་། །རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་ཡེ་ཤེས༣་དང་། །དམ་པའི་དོན་དང་ཀུན་རྫོབ༤་དང་། །སྦྱོར༥་དང་དཀོན་མཆོག་གསུམ་པོ༨་དང་། །ཐབས་བཅས༩་ཐུབ་པའི་རྟོགས་པ༡༠་དང་། །ཕྱིན་ཅི་ལོག༡༡་ནི་ལམ་བཅས༡༢་དང་། །གཉེན་པོ༡༣་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དག༡༤་དང་། །མཚན་ཉིད༡༥་དང་ནི་སྒོམ་པ་ལ། །སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལོག་རྟོག་པ༡༦། །རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་རྟེན་ཅན། །རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་དག་ཏུ་བཞེད། །ཅེས་བྱུང་། དེའང་གང་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་དེ་རང་གི་བློར་མ་ཤོང་བ་ན་དེ་ལ་སྡང་བ་དང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྨྲ་བ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས། དངོས་སྨྲས་བདེན་གཉིས་མི་འཐད་པའི་ཀླན་ཀ་འཕངས་པ་དེ་འདིའི་དམིགས་རྣམ་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན། དེས་ན་ཀླན་ཀ་བཅུ་དྲུག་བརྒྱུད་མར་འབྱུང་ལ། བཅུ་དྲུག་པོ་རེ་རེ་ལའང་དོན་དམ་དང་ཀུན་རྫོབ་སྒོ་

- 104 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

ཅན་གཉིས་གཉིས་ཡོད་དམ་སྙམ། དེ་དག་གི་དོན་ནི། དོན་དམ་བདེན་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་ཀུན་རྫོབ་འགོག་པར་བྱེད་པ་དོན་དམ་སྒོ་ཅན་གྱི་ཀླན་ཀ་ཡིན་ནོ། །ལན་ནི། དང་པོ་ལ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ཅེས་པ་དང་། ཕྱི་མ་ལ་དོན་དམ་པར་མེད་ཅེས་རིམ་བཞིན་ནོ། །བདེ་སྒྲུབ་ཡོན་ཏན་ཕུན་ཚོགས་ཀུན། །རྒྱ་མཚོ་ཆེ་ལ་ཆུ་བོ་བཞིན། །ཞེས་པ་ལོག་རྟོག་བསལ་ནས་བར་ཆད་མེད་པའི་རྩེ་སྦྱོར་བསྐྱེད་པར་གདམས་པ་ལ་སྦྱོར་ནའང་རུང་། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་སྐབས་ལྔ་པ་ལ་སྐྱསྤྲ(ཀ་བཞི་བཅུ་ཞེ་གཉིས་ཡོད་པ་རྣམས་རྩེ་སྦྱོར་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱད་བསྟན་པའི་ལུས་རྣམ་བཞག་གི་སྐྱསྤྲ(ཀ་གཉིས་དང་ཚིག་རྐང་ཕྱེད་དང་བཅས་རྫོགས་སོ།། །།དྲུག་པ། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་སྒོམ་པ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་མཐར་གྱིས་
སྦྱོར་བ་བཤད་པ་ལ། མཐར་གྱིས་སྦྱོར་བ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཅུ་གསུམ་བསྟན་པའི་ལུས་རྣམ་བཞག་གི་ཚིག་ནི། མཐར་གྱིས་པ། རྣམ་གསུམ་རྣམ་བཅུ། ཞེས་བྱུང་། དེ་དག་རྒྱས་པར་བསྟན་པའི་ཡན་ལག་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་སྐྱསྤྲ(ཀ་གཅིག་ནི། སྦྱིན་པ་ཤེས་རབ་བར་དག་དང་། །སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་དྲན་དང་ཆོས། །དངོས་མེད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ནི། །མཐར་གྱིས་པ་ཡི་བྱ་བར་བཞེད། །ཅེས་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ཕྱིན་དྲུག་དང་། སྒྲུབ་པའི་རྟེན་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག༧་དང་། སྤང་བླང་གི་སྒོ་ནས་ཆོས་དཀོན་མཆོ༨ག །སྔ་མ་དགེ་འདུན་ཉི་ཤའི་སྐབས་བཞིན་དུ་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་རྗེས་སུ་དྲན་པ༩། རང་གིས་ཁས་བླངས་པའི་དམ་ཚིག་དང་སྡོམ་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྲུངས་པའི་སྒོ་ནས་ཚུལ་ཁྲིམས་དྲན་པ༡༠་དང་། དགེ་བ་ཐམས་ཅད་སྒྲུབ་པའི་གཏོང་བ་དྲན་པ༡༡་དང་། རྣམ་པར་དག་པའི་ལྷའི་ལྷ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་ས་མཐོན་པོར་ཞུགས་པ་རྣམས་དང་། འཇིག་རྟེན་སྐྱོང་བ་བཞི་རྣམས་ཐུགས་ཁྲེལ་བར་འགྱུར་བས་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་བྱེད་མི་རུང་སྙམ་དུ་དེ་དག་དཔང་པོའ་ཚུལ་དུ་དྲན་པ་ ིདང་། ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་བྱམས་སྙིང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ༡༣་དང་བཅུ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐབས་དྲུག་པ་འདིའི་སྐབས་སུ་སྦྱོར་མཐོང་སྒོམ་གསུམ་གྱི་ཐ་སྙད་མ་གསུངས་ཀྱང་། དྲན་པ་ཉེར་གཞག་སོགས་ཀྱིས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་དང་། མཐོང་བ་དང་། སྒོམ་པའི་

- 105 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

ལམ་རྗོད་པར་བྱེད་པ་དང་། ཞེས་སོགས་དང་། དེའི་ཕྱིར་ན། སྐབས་དང་པོ་དྲུག་པོ་རེ་རེའི་ནང་སྦྱོར་མཐོང་སྒོམ་གསུམ་བསྟན་ནོ། །འདི་ལ་གོལ་སར་ལྟུང་བའི་ཉེན་ཆེ་བས། དེའི་ཟློས་སྐྱོན་མེད་ཚུལ་ནི། སྐབས་དང་པོ་གསུམ་དུ་ཤེས་བྱ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་ཕབ་པ་དེ། ཐོས་བསམ་གྱིས་ཤེས་ནས་སྒོམ་བྱུང་གིས་ངེས་པ་དང་། དེ་གོམས་པ་ལས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་དང་། མཐོང་ཟིན་གོམས་པར་བྱེད་པ་གསུམ་དགོས་པ་དང་། གཏན་ལ་དབབ་བྱའི་གཞི་གསུམ་སོ་སོ་ཡིན་པས་ཟློས་སྐྱོན་མེད་པ་ཤེས་སླ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་འཐོབ་པ་ལ་སྒོམ་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཞིག་དགོས་པས། སྐབས་ཕྱི་མ་གསུམ་གྱིས་ཀྱང་བསྡུས་ནས་སྒོམ་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྩལ་སྦྱངས་པའི་ཆེད་དུ་གོ་རིམ་དཀྲུགས་ཏེ་ཐོད་རྒལ་ལམ་སྤེལ་ནས་སྒོམ་པ་དང་། གོ་རིམ་མཐར་ཆགས་སུ་སྒོམ་པ་སོགས་སྒོམ་ཚུལ་དུ་མ་ཞིག་གསུངས་པས། སྒོམ་ཚུལ་དེ་དག་ཀྱང་སྔ་མ་དོར་ནས་ཕྱི་མ་སྒོམ་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་རང་རང་སྒོམ་པ་ནས་རྒྱུན་མཐའི་སྔ་ལོག་བར་དུ་སྒོམ་པ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་སྐབས་ཕྱི་མ་གསུམ་པོ་རེ་རེའི་ནང་དུའང་སྦྱོར་མཐོང་སྒོམ་གསུམ་གསུམ་བསྟན་པ་ཟློས་པའི་སྐྱོན་མེད་པར་མ་ཟད་དགོས་པའང་ཡོད་པས། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་སྐབས་དང་པོ་དྲུག་གི་སྐབས་སུ་སྦྱོར་མཐོང་སྒོམ་གསུམ་ཆ་ཚང་ཚར་དྲུག་བསྟན་པའི་དགོས་པ་དང་རྒྱུ་མཚན་དང་། བསྟན་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་རྣམས་ཤེས་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེའོ། །འགའ་ཞིག་གིས་བག་ལ་ཉལ་ཀུན་འཇོམས་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པས། སྐབས་བཞི་པར་བཤད་པའི་སྦྱོར་ལམ་དེ་ས་བརྒྱད་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་འདོད་པ་སོགས་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་སྐབས་དང་པོའ་སྦྱོར་ལམ་ཡང་སྦྱོར་ལམ་ ིདངོས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། ཏིང་འཛིན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་དཔའ་བར་འགྲོ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡིན་ལ། དེ་ས་བརྒྱད་པ་ནས་ཐོབ་པར་འདིའི་བཤད་བྱའི་མདོ་ནས་གསུངས་པ་དང་། ལུང་སྟོན་པ་དང་རློམ་པ་ཟད། །ཅེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེར་མ་ཟད་སྐབས་བཞི་པར་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་ཚུལ་བཤད་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་སྦྱོར་མཐོང་སོགས་མི་བཤད་པར་བརྒལ་ཏེ་ས་བརྒྱད་པ་བཤད་ན་ནི་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་བ་དང་། སྦྱོར་མཐོང་སྒོམ་གསུམ་གྱི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་

- 106 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟན་པ་རྣམས་མི་འཐད་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །མང་དོགས་ནས་དེ་ཙམ་ལས་མ་བྲིས། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོས་མཐར་གྱིས་སྦྱོར་བ་སྡུད་པར་སྦྱོར་བའི་ཚེ། སེམས་ཅན་གང་དག་གཞན་ཕྱིར་སེམས་པ་རྣམ་དག་པ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐྱསྤྲ(ཀ་གཅིག་དང་སྦྱོར་ཞིང་། བུབྙ

- ་ཤྲཱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱིན་པས་ཡི་དྭགས་འགྲོ་བ་གཅོད། །ཅེས་
སོགས་ཀྱི་ཤླཽ་ཀ་བཞི་དང་སྦྱོར་བ་གཉིས་ཀ་འབྲེལ་ཆེ་བས་ལེགས་སོ། །མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་སྐབས་དྲུག་པ་ལ་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་ཡོད་པ་མཐར་གྱིས་སྦྱོར་བ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཅུ་གསུམ་བསྟན་པའི་ལུས་རྣམ་བཞག་གི་ཚིག་རྣམས་དང་བཅས་པ་རྫོགས་སོ།། །།
གོང་དུ་རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ་བཤད་པའིསྐབས་སུ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་སོ་སོར་
བཤད་པ་དང་། རྩེ་སྦྱོར་གྱི་སྐབས་སུ་བསྡུས་ཏེ་གཏན་ལ་ཕབ་པ་དེ་མཐར་གྱིས་སྦྱོར་བའི་སྐབས་སུ་ངོ་བོ་གྲངས་ཚང་མ་ཚང་གོ་རིམ་རྣམས་ཞུ་དག་བྱས་ཏེ་བརྟན་པར་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་གང་འོང་ན་སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བ་འབྱུང་བ་དེའི་ཕྱིར་ན།
བདུན་པ། སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བ་བཤད་པ་ལ། སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་
ཆོས་བཞི་བསྟན་པའི་ལུས་རྣམ་བཞག་གི་ཚིག་རྐང་ཕྱེད་དང་གཉིས་ནི། སྐད་ཅིག་མ། །གཅིག་གིས་མངོན་རྫོགས་བྱང་ཆུབ་པ། །ཞེས་བྱུང་། སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཞི་ལས། དང་པོ། རྣམ་པར་སྨིན་པ་མ་ཡིན་པའི་སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བ་བསྟན་པའི་སྐྱསྤྲ(ཀ་གཅིག་ནི། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་རེ་རེས་ཀྱང་། །ཟག་མེད་ཆོས་ཀུན་བསྡུས་པའི་ཕྱིར། །ཐུབ་པའི་སྐད་ཅིག་གཅིག་པ་ཡི།། རྟོགས་པ་འདི་ནི་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་བྱུང་། ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་གི་ཡུལ་དུ་ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་ཀུན་བསྡུས་པ་དཔེ་དང་བཅས་པ་བསྟན་པའི་སྐྱསྤྲ(ཀ་གཅིག་ནི། ཇི་ལྟར་སྐྱེས་བུས་ཟོ་ཆུན་རྒྱུད། །རྡོག་ཐབས་གཅིག་གིས་བསྐྱོད་པ་ན། །ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་འགུལ་བ་ལྟར། །སྐད་ཅིག་གཅིག་ཤེས་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བྱུང་། དཔེ་དོན་དེ་དག་འོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །རྣམ་པར་སྨིན་པའི་སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བ་བསྟན་པའི་སྐྱསྤྲ(ཀ་ནི། གང་ཚེ་ཆོས་དཀར་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །རང་བཞིན་ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན། །རྣམ་སྨིན་ཆོས་ཉིད་གནས་སྐབས་སྐྱེས། །དེ་ཚེ་སྐད་ཅིག་གཅིག་ཡེ་

- 107 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

ཤེས། །ཞེས་བྱུང་། མཚན་ཉིད་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བ་བསྟན་པའི་སྐྱསྤྲ(ཀ་གཅིག་ནི། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་སྤྱོད་པ་ཡིས། །ཆོས་ཀུན་རྨི་ལམ་འདྲར་གནས་ནས། །ཆོས་རྣམས་མཚན་ཉིད་མེད་པ་ཉིད། །སྐད་ཅིག་མ་ནི་གཅིག་གིས་རྟོགས། །ཞེས་བྱུང་། གཉིས་སུ་མེད་པའིསྐད་གཅིག་མའི་སྦྱོར་བ་བསྟན་པའི་སྐྱསྤྲ(ཀ་གཅིག་ནི། རྨི་ལམ་དང་ནི་དེ་མཐོང་ཉིད། །གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་མི་མཐོང་ལྟར། ཆོས་རྣམས་གཉིས་སུ་མེད་པ་ཡི། །དེ་ཉིད་སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་མཐོང་། །ཞེས་བྱུང་། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་སྐབས་བདུན་པ་ལ་སྐྱསྤྲ(ཀ་ལྔ་ཡོད་པ་རྣམས་ནི། སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཞི་བསྟན་པའི་ལུས་རྣམ་བཞག་གི་ཚིག་རྐང་ཕྱེད་དང་གཉིས་དང་བཅས་པ་རྫོགས་སོ།། །།
སློབ་དཔོན་གྱིས་སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བ་དེ་ཉིད་སྡུད་པ་དང་སྦྱར་ཚེ། སྐྱོ་བ་བྱས་སམ་
འོན་ཏེ་རྟག་ཏུ་བརྡེག་ཀྱང་རུང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐྱསྤྲ(ཀ་གཉིས་དང་སྦྱར་ཞིང་། །བུངཔྱ-་ཤྲཱིས་སྡུད་འགྲེལ་ན། ཆོས་འདི་ཡོངས་རྫོགས་བྱས་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐྱསྤྲ(ཀ་གཅིག་ལ་སྦྱར་བ་གཉིས་ཀ་རུང་ངོ་། །དེའང་དང་པོར་སོ་སྐྱེའི་སྐབས་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཐབས་ལ་ཁྲིད། དེ་ནས་དོན་སྤྱིའི་སྒོ་ནས་རྟོགས། དེ་ནས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཏེ། ས་དྲུག་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་སྒོམ་པའི་ཚེ་མཚན་བཅས་རྩོལ་བཅས་དང་། ས་བདུན་པར་མཚན་མེད་རྩོལ་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་འབད་རྩོལ་རགས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པས་ས་བདུན་པ་མན་ཆད་རྣམ་པར་མ་སྨིན་པ་དང་། ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་མཚན་མེད་རྩོལ་མེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་འབད་རྩོལ་ཞི་བས་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་རིམ་གྱིས་གོམས་པར་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་ནི་ལམ་དུས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བ་དེ་ཉིད་ཡིན་པས། རིགས་རྒྱུན་གྱི་སྒོ་ནས་སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བ་ལའང་རྣམ་པར་སྨིན་མ་སྨིན་གྱི་སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཚེ་སྦྱིན་སོགས་ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་གཅིག་མངོན་དུ་བྱས་པ་ན་ཐམས་ཅད་མངོན་དུ་བྱེད་ནུས་ཏེ། སྔར་སྦྱིན་སོགས་རེ་རེའི་ནང་དུའང་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་ལམ་ཆ་ཚང་བར་བསྡུས་ནས་གོམས་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར། སྟོང་ཉིད་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ནའང་། ཆོས་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་ཁེགས་པ་ན་དགག་བྱ་

- 108 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

རིགས་མཐུན་པས་ན་ཆོས་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེང་དུའང་རིགས་པའི་སྟོབས་ཤགས་ཀྱིས་ཁེགས་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་བདེན་མེད་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་གསུངས་པའི་དགོས་པ་ཤེས་དགོས། འགྲེལ་པར། ལུགས་ལས་ཞེས་པ་ནི། གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་ཀུན་གྱིས་ཐུན་མོང་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ལུགས་སྲོལ་ཡིན་པས། ལུགས་ལས་ཞེས་པ་གྲུབ་མཐའ་ལས་ཞེས་གོ་དགོས་ཏེ། མངོན་པ་མཛོད་ལྟ་བུ་དེ་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་སྤྱིའི་གཞུང་ཡིན་པས་གྲུབ་མཐའ་ལས་ཞེས་དང་། དབུ་མ་བཞི་བརྒྱ་པའང་དབུ་མ་པ་ཀུན་གྱིས་ཁས་ལེན་པས་ལུགས་ལས། ཞེས་སྨོས་པ་ཡིན་གསུངས། གཞན་ཡང་། འབྲས་བུའི་དུས་ན་ཅིག་ཅར་མངོན་དུ་བྱེད་ནུས་པའི་དཔེ་ནི། འགྲེལ་པར་གསུངས་པ་ལྟར། ཟོ་ཆུན་གྱི་འཁོར་ལོའ་ཡན་ལག་དང་ཆུ་ལེན་ ིཔའི་སྣོད་དང་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་འཕེན་པ་སོགས་ཅིག་ཅར་བྱེད་པ། རྒྱུའི་དུས་སུ་དེ་དག་ཅིག་ཅར་མ་བསྒྲུབས་ཀྱང་། འགྲེལ་པར། སྔོན་བཟོ་ལེགས་པར་བྱས་པའི་མཐུས། ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ལ་གོ་རྒྱུ་ཆེ་སྟེ། ཟོ་ཆུན་གྱི་འཁོར་ལོ་དང་ཆུ་འབོ་བའི་སྣོད་དང་ཐེག་པ་སོགས་རེ་རེ་ནས་ཀྱང་བཟོ་བོ་མཁས་པས་ཅ་དག་བྱས་ཏེ་རིམ་གྱིས་ལེགས་པར་བཟོས་པའི་མཐུས། འབྲས་བུའི་དུས་སུ་ཅིག་ཅར་བྱེད་ནུས་པ་བཞིན་ཡིན་གསུངས། དེར་མ་ཟད་གསང་སྔགས་རྡོ་རྗེའི་ཐེག་པར། སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་རྫོགས་སངས་རྒྱས། །ཅེས་མྱུར་བར་གསུངས་པའང་ཐུད་ཚོན་པོ་མར་གྱི་དྲིན་ཟེར་བ་ལྟར། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་ལམ་ཐུན་མོང་བས་རྒྱུད་ལེགས་པར་སྦྱངས་ཏེ་ཚགས་སུ་ཚུད་པ་ན་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ལས་དབང་བཞི་རྫོགས་པར་མནོས་ཏེ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་ཉམས་ལེན་གྱི་གཙོ་བོར་བྱས། དེ་ཡང་གསང་འདུས་རྩ་རྒྱུད་ལས། སེམས་ཅན་མཚམས་མེད་ལ་སོགས་པའི། །སྡིག་པ་ཆེན་པོ་བྱེད་པ་ཡང་། །རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་རྒྱ་མཚོ་ཆེ། །ཐེག་པ་མཆོག་ནི་འདི་ལ་འགྲུབ། །སྙིང་ནས་སློབ་དཔོན་སྨོད་པ་དག། བསྒྲུབས་ཀྱང་འགྲུབ་པར་ཡོང་མི་འགྱུར། །ཞེས་དང་། དམ་ཚིག་སྡོམ་པ་ཚུལ་བཞིན་བསྲུང་ཞིང་མཚན་བཅས་མཚན་མེད་དམ། རིམ་གཉིས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ཉམས་སུ་བླངས་ཏེ་རྒྱུད་སྨིན་པར་བྱས་ན་གསང་སྔགས་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་མྱུར་བ་ཡིན་གྱི། ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་ལམ་ཐུན་མོང་བ་སྔོན་དུ་མ་སོང་ན་གསང་སྔགས་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་ཁམས་ཆེ་བ་

- 109 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

ཙམ་གྱིས་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་རྫོགས་སངས་རྒྱས་མི་ནུས་ལ། ལམ་དེ་དག་སྔོན་དུ་སོང་ན་ཕར་ཕྱིན་ཐེག་པར་ཡང་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་སངས་རྒྱ་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོ་ལས། གསང་སྔགས་དར་ལ་མ་སྨིན་ཆོས། །དོན་གྱི་སྙིང་པོ་ནུབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས། སྨིན་ཚུལ་ལ་བརྒྱད། གཞན་ཡང་། གསང་སྔགས་ལ་ནི་མྱུར་ན་ལོ་བཅུ་གཉིས་ནས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའ་དངོས་ ིགྲུབ་ཐོབ་པར་བྱ་བ་ལས་མ་བཤད་ལ། དེ་བས་ན་ནན་ཏན་སོང་ན་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལམ་ལ་ཉེ་བ་ཡིན། དེ་ཅིས་ཤེས་ན་རྟག་ཏུ་ངུའི་གཏམ་རྒྱུད་ཀྱིས་ཤེས་པར་ནུས་ཏེ། དེས་དང་པོར་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འཚོལ་བའི་དུས་ན། ཚོགས་ལམ་ཕལ་པ་ལ་གནས་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། ཅིས་ན་དེ་ཙ་ན་བདག་པོ་མེད་པའི་སྒྲ་ལས་ཆོས་ཉན་པའི་ཕྱིན་རོ། །ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པ་ཡིན་ན། ཆོས་ཀྱི་རྒྱུན་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱེས་པས་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་ལས་ཆོས་ཉན་ཆོག་པ་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ཚོགས་ལམ་པ་ཕལ་པ་བ་གཅིག་གིས་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པའི་བར་ལ་ཡུན་དུ་སོང་ན། མཐོ་ན་ལོ་གཅིག་འགོར་རམ་མི་འགོར་ཁོ་ན་ཡིན། དང་པོ་རིགས་ཀྱི་བུ་ཁྱོད་འདི་ནས་ཤར་ཕྱོགས་སུ་དཔག་ཚད་ལྔ་བརྒྱར་རིམ་པའི་སོང་དང་། དེ་ན་གྲོང་ཁྱེར་སྤོས་ལྡན་ཅེས་བྱ་བ་ཡོད། དེ་ན་འཕགས་པ་ཆོས་འཕགས་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད། དེ་ཁྱོད་ཀྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཡིན་གསུངས། དེར་ཕྱིན་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་གང་ནས་བྱོན་པ་དང་། གང་དུ་བཞུད་པ་དྲིས་པས། འགྲོ་འོང་མེད་པའི་ཆོས་སྟོང་པ་ཉིད་གསུངས་པས། ཐེ་ཚོམ་ཆོད་དེ་མཐོང་ལམ་སྐྱེས་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་དཔག་ཚད་ལྔ་བརྒྱར་འགྲོ་བའི་བར་དུ་ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོ་དང་། སྦྱོར་ལམ་དྲོད་སོགས་བཞི་དང་། མཐོང་ལམ་གསུམ་ཐོབ་ནས། ཆོས་འཕགས་ལོ་བདུན་དུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བཞུགས་པའི་བར་དུ་སྒོམ་ལམ་ཧྲེངས་ཀྱིས་བཏང་བ་ཡིན་གསུངས། དེ་བས་ན་ཐ་མལ་བའི་རྣམ་རྟོག་སྤངས་པ་དབང་པོ་རབ་ཏུ་གྱུར་པ་གཅིག་གིས་བསྒྲུབས་ན། སྔགས་དང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལམ་ཉེ་རིང་འདྲ་སྟེ་ཁྱད་མེད་གསུངས། ཅེས་བེའུ་བུམ་སྔོན་པོའ་འགྲེལ་བར་གསུངས། ཡུམ་གྱི་མདོའི་རྟག་ཏུ་ངུའི་ཆོས་འཕགས་བསྟེན་ ིཔའི་ལེའུ་རྣམས་ལས་རྒྱས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།། མདོ་རྒྱ་ཆེར་རོལ་པ་ལས། བསོད་ནམས་རྣམ་སྨིན་བདེ་སྟེར་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་སེལ།། བསོད་ནམས་ལྡན་པའི་མི་ཡི་བསམ་པ་རྣམས་

- 110 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

ཀྱང་འགྲུབ། །བདུད་བཅོམ་ནས་ནི་བྱང་ཆུབ་མྱུར་དུ་རེག་པར་འགྱུར། །མྱ་ངན་ལས་འདས་ཞི་བ་བསིལ་བའི་དངོས་པོ་ཐོབ། །ཅེས་མྱུར་མ་མྱུར་བསོད་ནམས་ལ་རག་ལས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་པའི་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་རྣམ་པར་བསྒོམ་པའི་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐུར་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཡིན་པས།
༈ བརྒྱད་པ་འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུ་བཤད་པ་ལ། འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་
བཞི་བསྟན་པའི་ལུས་རྣམ་བཞག་གི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་ནི། ངོ་བོ་ཉིད་ལོངས་རྫོགས་བཅས་དང་། །དེ་བཞིན་གཞན་པ་སྤྲུལ་པ་ནི། །ཆོས་སྐུ་མཛད་པ་དང་བཅས་པ། །རྣམ་པ་བཞིར་ནི་ཡང་དག་བརྗོད། །ཅེས་བྱུང་། འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། དང་པོ། ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ཁྱད་པར་གསུམ་དང་བཅས་པ་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་ནི། ཐུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ནི། །ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་གང་དག །ཐོབ་གྱུར་རྣམ་ཀུན་རྣམ་དག་པ། །དེ་དག་རང་བཞིན་མཚན་ཉིད་ཅན། །ཞེས་བྱུང་། རྒྱུད་བླ་མ་ལས། མ་དག་མ་དག་དག་པ་དང་། །ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་གོ་རིམ་བཞིན། །སེམས་ཅན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཞེས་པ་ལྟར་སེམས་བདེན་པས་སྟོང་པ་དེ་ལ་དྲི་མས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་དག་པའི་གནས་སྐབས་ན་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་དང་། དྲི་མ་ཉི་ཚེ་བ་དག་པ་ན་ཁམས་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་དང་། དྲི་མ་མཐའ་དག་གིས་དབེན་པ་ན་ཆོས་སྐུ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །འདིར་ངོ་བོ་ཉིད་ཅེས་པ་ནི། རྩ་ཤེས་ལས། རང་བཞིན་དག་ནི་བཅོས་མིན་དང་། །ཞེས་སོགས་ལྟར་རང་བཞིན་དང་དོན་འདྲ་བས། རང་བཞིན་ནི་སངས་རྒྱས་པའི་ཚེའང་ལྷག་པར་དག་རྒྱུ་མེད་ལ། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་དྲི་མས་དག་ཅིང་མ་བསླད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་གནས་སྐབས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་ཟེར་བ་ཡིན་གསུངས། ལུས་མདོར་བསྟན་དུ་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ལོངས་སྐུ་བསྟན་ལ། ཡན་ལག་རྒྱས་བཤད་དུ་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུའི་མཇུག་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་བསྟན་པ་གོ་རིམ་མི་མཐུན་ཀྱང་མི་འགལ་བ་ནི། དཔེར་ན། སྐབས་དང་པོར་སྦྱོར་ལམ་གྱི་ལུས་མདོར་བསྟན་དུ་ཡོངས་འཛིན་སྔོན་ལ་བཤད་ནས། དེའི་རྒྱས་བཤད་དུ་སྦྱོར་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་རྣམས་ཡོངས་འཛིན་གྱི་དྲིན་ནམ་སྟོབས་ཀྱིས་བྱུང་བ་

- 111 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

ཡིན་པར་ཤེས་ཆེད་དེ་དག་གི་མཇུག་ལ་བཤད་པ་བཞིན། ཡན་ལག་རྒྱས་བཤད་དུ་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུའི་མཇུག་དེ་མ་ཐག་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་བཤད་པ་ནི། ངོ་བོ་ཉིད་སྐུའི་ཁྱད་ཆོས་དང་པོའ་དབྱེ་ ིབ་རྒྱས་པར་བཤད་པས་ཡིན་ནམ་སྙམ་སྟེ། འགྲེལ་པར། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུའི་མཚམས་སྦྱར་དུ། ཟག་པ་མེད་པའི་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ། ཞེས་གསུང་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ནི་དེ་ཙམ་གྱི་དཀའ་བའི་གནས་མིན་ཡང་དུས་དབང་གིས་གང་བྱས་ཡོང་།
༈ གཉིས་པ། ཡེ་ཤེས་སྐུ་ལ་རང་ཡིན་གྱི་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཚན་ཉེར་གཅིག་
དང་། སྡེ་ཚན་དེ་དག་གི་དབྱེ་བ་སོ་སོར་ཕྱེ་ན་དབྱེ་བ་བརྒྱ་དང་བཞི་བཅུ་ཞེ་དྲུག་དང་བཅས་པ་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་ལྔ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན་ཚད་མེད་དང་། །རྣམ་པར་ཐར་དང་མཐར་གྱིས་ནི། །སྙོམས་འཇུག་དགུ་ཡི་བདག་ཉིད་དང་། །ཟད་པར་བཅུ་ཡི་བདག་ཉིད་དང་། །ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ནི། །རབ་ཏུ་དབྱེ་བས་རྣམ་བརྒྱད་དང་། །ཉོན་མོངས་མེད་དང་སྨོན་མཁྱེན་དང་། །མངོན་ཤེས་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དག་བཞི་དང་། །དབང་བཅུ་དང་ནི་སྟོབས་བཅུ་དང་། །མི་འཇིགས་པ་ནི་བཞི་དག་དང་། །བསྲུང་བ་མེད་པ་རྣམ་གསུམ་དང་། །དྲན་པ་ཉེར་བཞག་རྣམ་གསུམ་དང་། །བསྙེལ་བ་མི་མངའི་ཆོས་ཉིད་དང་། །བག་ཆགས་ཡང་དག་བཅོམ་པ་དང་། སྐྱེ་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། །ཐུབ་པ་ཁོ་ནའི་མ་འདྲེས་ཆོས། །བཅོ་བརྒྱད་བཤད་པ་གང་ཡིན་དང་། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་དང་། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། །ཞེས་བྱུང་། སྡེ་ཚན་དེ་དག་གི་དབྱེ་བ་རྣམས་བརྐྱང་ན་བརྒྱ་དང་བཞི་བཅུ་ཞེ་དྲུག་ཡོད། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་ནི། ཉན་ཐོས་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ལྟ། །མི་ཡི་ཉོན་མོངས་ཡོངས་སྤོང་ཉིད། །གྲོང་སོགས་སུ་དེའི་ཉོན་མོངས་རྣམས། །རྒྱུན་གཅོད་རྒྱལ་བའི་ཉོན་མོངས་མེད། །ཅེས་བྱུང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། སེམས་ཅན་དག་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་གིས་བསྟན་ལ། མཛོད་རྩ་བ་ལས། ཉོན་མོངས་མེད་པ་ཀུན་རྫོབ་ཤེས། །ཞེས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེས་ཉོན་མོངས་མ་འོང་བ་ལ་དམིགས་

- 112 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

པར་གསུངས་ལ། སངས་རྒྱས་དེ་ནི། རྒྱུན་གཅོད་རྒྱལ་བའི་ཉོན་མོངས་མེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྨོན་གནས་ཤེས་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྨོན་གནས་ཤེས་པ་ལས་ཁྱད་པར་ལྔས་འཕགས་པར་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་ནི། སངས་རྒྱས་སྨོན་གནས་ཤེས་པ་ནི། །ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་དང་ཆགས་སྤངས་དང་།། ཐོགས་པ་མེད་དང་རྟག་གནས་དང་། །འདྲི་བ་ཀུན་ལན་འདེབས་པར་བཞེད། །ཅེས་བྱུང་། འོ་ན་སངས་རྒྱས་གཞན་དོན་དུ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་རྟག་ཏུ་བཞུགས་ཡོད་ན། དེ་བཞུགས་བཞིན་དུ་བདག་ཅག་ད་དུང་འཁོར་བར་ལུས་པ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། འདིའི་ལན་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་ནི། རྒྱུ་ནི་ཡོངས་སུ་སྨིན་གྱུར་ནས། །གང་དང་གང་ལ་གང་དང་ནི། །གང་ཚེ་བྱ་བ་ཕན་གྱུར་པ། །དེ་དང་དེ་ལ་དེ་སྣང་ངོ་། །ཞེས་བྱུང་། འདིའི་དོན་བཤགས་བསྟོད་ལས། ཕྱི་ཡི་ཡན་ལག་སྟོབས་ཀུན་ནི། །ཁྱོད་ཀྱི་ཡང་དག་བསྒྲུབ་ཟིན་གྱི། །ནང་གི་སྟོབས་དག་མ་ཚང་པས། །བྱིས་པ་རྣམས་ནི་སྡུག་བསྔལ་བསྟེན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གདུལ་བྱའི་ངོས་ནས་རྒྱུ་མེད་པས་བྲག་ཕུག་ཁ་བྱང་བལྟས་ལྟ་བུར་སོང་བ་ཡིན་གྱི། རྒྱུ་ཚོགས་ཚང་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་དུས་ལས་ཡོལ་བ་མི་སྲིད་ཅིང་། སྔོན་གྱི་སྨོན་ལམ་གྱི་མཐུ་དང་། རྣམ་ཐར་ཟིལ་གནོན་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྤྲུལ་བསྒྱུར་སྣ་ཚོགས་ལ་དབང་འབྱོར་པ་གཉིས་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་ལ་ལར་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་རྣམ་པ་དང་། ཉི་མས་གདུངས་པ་ལ་ཤིང་གྲིབ་དང་། ཆུས་ཁྱེར་བ་ལ་ཟམ་པ་དང་། ནད་ཀྱིས་གདུངས་པ་ལ་སྨན་ལ་སོགས་དེ་འདྲའི་གདུལ་བྱ་གང་དང་གང་ལ་སྐབས་སུ་བབས་པ་དེའི་ཚེ་ཕན་པར་གྱུར་པའི་སྣོད་བཅུད་དང་། དེར་དངོས་སུ་སྣང་ནས་དོན་མཛད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྡོང་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་ལས། དེ་དག་ཀུན་ཏུ་འཚོ་བའི་ཆོས་འཛིན་ཅིང་། །བླ་ན་ཡོད་དང་བླ་ན་མེད་རྣམས་དང་། །རལ་བ་རིང་དང་གཞོན་ནུའི་བརྟུལ་ཞུགས་ཅན། །དེ་དག་གི་ཡང་སློབ་དཔོན་འབྱུང་བ་ཡིན། །དེ་དག་དཀོན་པར་ལྗོན་ཤིང་ཆེན་པོར་གྱུར། །སྨན་དང་རིན་ཆེན་མི་ཟད་གཏེར་རྣམས་དང་། །ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་འདོད་པ་སྦྱིན་ཤིང་དང་། །ལམ་གོལ་འཁྱམས་པ་རྣམས་ལ་ལམ་སྟོན་གྱུར། །ཞེས་སུངས་པའི་ཕྱིར། སྣང་བ་ལ་ངེས་མེད་ཕལ་པའི་ཁྱད་ཆོས། དེ་ལྟར་ན་ཅིའི་ཕྱིར་གདུལ་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་མི་སྣང་ཞེ་ན། དེའི་ལན་དཔེའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པའི་

- 113 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

ཤླཽ་ཀ་གཅིག་ནི། ལྷ་ཡི་རྒྱལ་པོས་ཆར་ཕབ་ཀྱང་། །ས་བོན་མི་རུང་མི་འཁྲུངས་ལྟར། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་འབྱུང་གྱུར་ཀྱང་། །སྐལ་བ་མེད་པས་བཟང་མི་མྱོང་། །ཞེས་བྱུང་། སྔར་སྨོན་གནས་མཁྱེན་པའི་སྐབས་སུ་སངས་རྒྱས་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་པར་རྟག་ཏུ་བཞུགས་པར་བཤད་པ་དང་། དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཁྱབ་ཅེས་བརྗོད་མི་རིགས་པར་ཐལ། རྣམ་མཁྱེན་དེ་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་སྐྱེ་ཞིང་འཇིག་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣལ་འབྱོར་པ་རང་རང་གིས་ལམ་སྒོམ་སྟོབས་ཀྱིས་རྒྱུད་ལ་བཟོས་པས་སོ་སོར་ངེས་པའི་རྟེན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྔར་ཡུལ་ངེས་པ་དང་ཞེས་ལམ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་རྟེན་སོ་སོར་བཤད་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྩོད་པ་ཁོང་ནས་བསླངས་ཏེ། ལན་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འཇིག་པ་དེར་མེད་པས་རྟག་པ་དང་། ཕྱི་རོལ་པས་ལྷ་ཁྱབ་འཇུག་གིས་སྣོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པས་ཁྱབ་པར་བཤད་པ་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་གྱི། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་འཁོར་བ་མ་སྟོངས་བར་དུ་ཟད་པའམ་རྒྱུན་ཆད་པ་མེད་པར་གནས་པས་རྟག་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་གང་ཟག་འདི་ལ་འཇུག་འདི་ལ་མི་འཇུག་ཅེས་མཐའ་འཛིན་མི་ནུས་པས་ན་ཁྱབ་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། ཞེས་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་ནི། དེ་ལྟར་མཛད་པ་རྒྱ་ཆེའི་ཕྱིར། །སངས་རྒྱས་ཁྱབ་པར་ངེས་པར་བརྗོད། །དེ་ཉིད་ཟད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། །རྟག་པ་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་པ་ཡིན། །ཞེས་བྱུང་།
གསུམ་པ། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་བཤད་པ་ལ། མཚན་བཟང་པོ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་
དང་། དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུ་མདོར་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་ནི། མཚན་ནི་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་དང་། །དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུའི་བདག་ཉིད་འདི། །ཐེག་ཆེན་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་ཕྱིར། །ཐུབ་པའི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྐུར་བཞེད། །ཅེས་བྱུང་། མཚན་བཟང་པོ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་རྒྱས་པར་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་ལྔ་ནི། ཕྱག་ཞབས་འཁོར་ལོའ་མཚན་དང་རུས་སྦལ་ཞབས། །ཕྱག་དང་ ིཞབས་སོར་དྲ་བས་འབྲེལ་བ་དང་། །ཕྱག་ནི་ཞབས་བཅས་འཇམ་ཞིང་གཞོན་ཤ་ཆགས། །འདི་ཡི་སྐུ་ནི་བདུན་དག་མཐོ་བ་དང་། །སོར་མོ་རིང་དང་རྟིང་ཡངས་སྐུ་ཆེ་དྲང་། །ཞབས་འབུར་མི་མངོན་སྤུ་ནི་གྱེན་དུ་ཕྱོགས། །བྱིན་པ་ཨེ་ན་ཡའི་འདྲ་ཕྱག་རིང་མཛེས། །འདོམས་ཀྱི་སྦ་བ་སྦུབས་སུ་ནུབ་པའི་མཆོག །ལྤགས་པ་གསེར་མདོག་ལྤགས་པ་སྲབ་པ་དང་། །སྤུ་ནི་རེ་རེ་ནས་

- 114 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

གཡས་ལེགས་འཁྲུངས་དང་། །ཞལ་མཛོད་སྤུས་བརྒྱན་རོ་སྟོད་སེང་གེའི་འདྲ། །འདི་ཡི་དཔུང་པའི་མགོ་ཟླུམ་ཐལ་གོང་རྒྱས།། འདི་ལ་རོ་མི་ཞིམ་པ་རོ་མཆོག་སྣང་། །སྐུ་ནི་‹་གྲོ་དྷ་ལྟར་ཆུ་ཞེང་གབ། །གཙུག་ཏོར་དབུར་ལྡན་ལྗགས་རིང་མཛེས་པ་དང་། །ཚངས་དབྱངས་འགྲམ་པ་སེང་གེའི་འདྲ་དང་ཚེམས། །ཤིན་ཏུ་དཀར་དང་ཚད་མཉམ་ཐགས་བཟང་དང་། །གྲངས་ནི་བཞི་བཅུ་ཐམ་པ་ཚང་བ་དང་། །སྤྱན་ནི་མཐོན་མཐིང་སྤྱན་རྫི་བ་མཆོག་གི །འདྲ་བ་འདི་དག་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་མཚན། །ཞེས་བྱུང་། རྒྱུ་གང་གིས་འབྲས་བུ་མཚན་བཟང་གང་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་རྣམས་མདོར་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་ནི། འདི་ལ་མཚན་ནི་གང་གང་གི །སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་གང་ཡིན། །དེ་དང་དེ་ནི་རབ་རྫོགས་པས། །མཚན་ནི་འདི་དག་ཡང་དག་འགྲུབ། །ཅེས་བྱུང་། རྒྱུ་གང་གིས་འབྲས་བུ་གང་འགྲུབ་པ་རྒྱས་པར་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཉིས་ནི། བླ་མ་སྐྱེལ་ལ་སོགས་པ་དང་། །ཡང་དག་བླངས་པ་བརྟན་པ་དང་། །བསྡུ་བ་བསྟེན་དང་གྱ་ནོམ་པའི། །དངོས་པོ་སྦྱིན་དང་གསད་བྱ་བ། །ཐར་བར་བྱེད་དང་དགེ་བ་ནི། །ཡང་དག་བླངས་པ་སྤེལ་ལ་སོགས། །སྒྲུབ་བྱེད་རྒྱུ་ཡིས་མཚན་ཉིད་དེ། །མདོ་ལས་ཇི་སྐད་འབྱུང་བ་བཞིན། །ཞེས་བྱུང་། མདོ་ལས་གསུངས་ཚུལ་ཅུང་ཟད་ཙམ་ཞིག་སྨོས་ན། གཞོན་ནུ་ནོར་བཟང་གིས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལྔ་བཅུ་རྩ་གསུམ་བསྟེན་པའི་སྐབས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་ལ་ཕྱག་དང་བསྐོར་བ་མང་པོ་དང་བསུ་སྐྱེལ་སོགས་བྱས་པ་སངས་རྒྱས་ཕལ་པོ་ཆེའི་ནང་ཚན་སྡོང་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་ལ། དེ་ལྟ་བུ་བྱས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཕྱག་ཞབས་འཁོར་ལོའ་མཚན་མ་སྟེ། དེའང་རི་མོ་བྲིས་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པ་ནི། བསྟོད་སྤྲིན་རྒྱ་མཚོ་ལས། རྒྱ་ལས་ ིརྒྱ་ཡི་འབུར་ནི་གསལ་བ་བཞིན། །ཞེས་སོགས་དང་། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་འདི་སྔོན་སེངྒེ་ཡི་དམ་བརྟན་པ་ཞེས་བྱ་བར་སྐྱེ་བ་བཞེས་པའི་ཚེ། དམ་བཅའ་བརྟན་པར་བྱས་པ་སོགས་ཀྱིས་ཞབས་གཉིས་ཀྱི་མཐིལ་རུས་སྦལ་གྱི་ལྟོ་བ་བཞིན་མཉམ་པ་དང་། ཡང་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་འདི་སྔོན་ཐམས་ཅད་སྒྲོལ་དུ་འཁྲུངས་པའི་ཚེ། བསྡུ་བའི་དངོས་པོ་བཞི་གཙོ་བོར་སྒོམ་པ་སོགས་ཀྱི་མཐུས་ཕྱག་ཞབས་ཀྱི་སོར་ཚིགས་དང་པོ་ནས་བརྩམས་ཆ་སེང་མེད་པར་དྲ་བས་འབྲེལ་ཡང་སོར་གདུབ་སོགས་ཀྱི་གོ་མི་འགོག་པ་དང་། བཟའ་བ་ཟན་དང་བཅའ་བ་

- 115 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

ཤིང་ཐོག་སོགས་བྱིན་པས་གཞོན་ཤ་ཆགས་པ་དང་། ཕྱག་ཞབས་ཀྱི་རྒྱབ་དང་ཐལ་གོང་དང་ལྟག་པའི་ཕྱོགས་ན་རྐོང་པོ་མེད་པར་སྐུ་ཤས་གང་བས་བདུན་དག་མཐོ་བ་རྣམས་དང་། ཡང་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་འདི་རྒྱལ་པོ་མེ་ལོང་གདོང་དུ་འཁྲུངས་པའི་ཚེ་དྲང་སྲོང་ལྟེའུ་ཅན་སོགས་ཕན་ཚུན་མི་མཐུན་པར་གྱུར་པ་ལ། དེ་དག་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་བདེ་བར་བྱས་པས་ཞབས་ཀྱི་བཞི་ཆ་ཕྱིར་འཕགས་རྟིང་པ་ཡངས་པ་དང་། ཡང་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་འདི་སྔོན་དེད་དཔོན་དུ་གྱུར་པའི་ཚེ་བྱིས་པ་ཆུང་ངུའི་དུས་ནས་སྲོག་གཅོད་པ་སྤངས་པའི་བདེན་ཚིག་གིས་རྒྱ་མཚོར་གྲུ་བོ་ཆེ་རླུང་གིས་བསྐྱོད་པའི་འཇིགས་པ་ལས་གྲོལ་བར་བྱས་པ་སོགས་ཀྱིས་སྐུ་ཆེ་ཞིང་དྲང་བ་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་དགེ་ཆོས་ཡང་དག་པར་བླངས་པས་ཞབས་ལོང་བུ་མི་མངོན་པ་དང་། དགེ་བ་སྤེལ་བས་སྤུ་གྱེན་དུ་ཕྱོགས་པ་དང་། རིགས་བཟོ་སོགས་ལ་མཁས་ཀྱང་ཁྱད་དུ་མི་གསོད་པར་གཞན་ལ་བྱིན་པས་བྱིན་པ་ཤར་ཎའམ་ཨེ་ན་ཡའི་ལྟར་ཟླུམ་ཞིང་འདྲིལ་བ་དང་། བྱི་བི་པའི་རྒྱལ་པོར་གྱུར་པའི་ཚེ། སློང་བ་པོའ་ཚིག་ཕྱིར་མི་བཟློག་པར་བྱིན་ ིཔས་ཕྱག་རིང་ཞིང་མཛེས་པ་དང་། སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཚངས་སྤྱོད་ལེན་དུ་འཇུག་པ་དང་། གསང་ཚིག་བསྲུང་བས་འདོམས་ཀྱི་སྦ་བ་སྦུབས་སུ་ནུབ་པ་དང་། གདེངས་པ་གྱ་ནོམ་པ་བྱིན་པས་མདོག་གསེར་ལྟར་གསལ་བ་དང་། ཁང་བཟང་སོགས་བྱིན་པས་པགས་པ་འཇམ་པ་དང་། འདུ་འཛི་སོགས་སྤངས་པས་བ་སྤུའི་ཁུང་བུ་རེ་རེ་ནས་གཡས་སུ་འཁྱིལ་བ་དང་། བླ་མ་དང་ཕ་མ་གྲོགས་རྣམས་ལ་བཀུར་བཟོས་ལེགས་པར་བྱས་པས་ཞལ་མཛོད་སྤུས་བརྒྱན་པ་སྟེ། དེའང་སྨིན་མཚམས་ཀྱི་བར་ན་འཇམ་ལ་དཀར་བ་མཉེན་པ་དྲངས་ན་འདོམས་དང་ཁྲུ་མང་པོ་བཏང་ན་གཡས་སུ་འཁྱིལ་བ་རྩེ་མོ་གྱེན་དུ་ཕྱོགས་པ་སྐྱུ་རུ་རའི་འབྲུའི་ཚད་ཙམ་དངུལ་འབུར་གྱི་རྣམ་པའོ། །འདི་མཽངྒལ་གྱི་བུའི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་གཏམ་ལས་རྒྱས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།། ཡང་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་འདི་གནོད་སྦྱིན་གྱིས་ངན་སྨྲས་ལ་བཟོད་པ་བསྒོམས་པ་སོགས་ཀྱིས་རོ་སྟོད་སེངྒེ་འདྲ་བ་དང་། ཉན་སྨྲ་སོགས་ཀྱིས་དཔུང་མགོ་ཟླུམ་པ་དང་། སྨན་སོགས་བྱིན་པས་ཐལ་གོང་རྒྱས་པ་དང་། ནད་པའི་གཡོག་བྱས་པས་རོ་བྲོ་བའི་མཆོག་མཁྱེན་ཏེ། རོ་མི་ཞིམ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསོལ་དུ་བཀོད་ཚེ་རོ་ཞིམ་པོར་གྱུར་པ་དང་། ཀུན་དགའ་རྭ་བ་

- 116 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

གཙུག་ལག་ཁང་ཕུལ་བས་‹་གྲོ་དྷ་ལྟར་ཆུ་ཞེང་གབ་པ་སྟེ། སྤྱི་གཙུག་ནས་ཞབས་ཀྱི་མཐིལ་བར་དང་འདོམས་གཡས་གཡོན་གྱི་རྩེ་བར་བརྐྱངས་ན་མཉམ་པ་ཡིན་ལ། གཙུག་ལག་སོགས་བྱིན་པས་དབུ་གཙུག་ཏོར་དང་ལྡན་པ་དང་། ཚིག་འཇམ་པ་གསུངས་པས་ལྗགས་རིང་བ་སྟེ། འདུལ་བ་ལུང་ལས། ཞལ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཁེབས་པར་བཤད་ལ། ཚིག་ཀྱལ་སྤངས་པས་འགྲམ་པ་སེངྒེ་འདྲ་བ་དང་། ཚེམས་དཀར་པོ་དང་། འཚོ་བ་དག་པས་ཚེམས་རིང་ཐུང་མེད་པར་མཉམ་པ་དང་། བདེན་པའི་ཚིག་ཀུན་ཏུ་སྤྱད་པས་ཚེམས་བར་སྟོང་མེད་པར་ཐགས་བཟང་བ་དང་། ཕྲ་མ་སྤངས་པས་ཚེམས་བཞི་བཅུ་མངའ་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བཏང་སྙོམས་སུ་གཟིགས་པས་སྤྱན་འབྲས་བུང་བ་ལྟར་གནག་པ། དེའི་གཡས་གཡོན་གཉིས་དཀར་བ། གྲྭ་ཟུར་གཉིས་དམར་བ། ཁ་སོ་གཉིས་སྔོ་བ། སྟེང་དུ་གསེར་མདོག་ལྟར་སེར་བ་སྟེ་ཁྱད་པར་ལྔ་ལྡན་གསུངས། རྒྱུ་དེ་དག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་སྟོན་ཚུལ་དང་། གདུལ་བྱའི་མོས་པའི་ངོར་དེ་ལྟར་གསུངས་ཀྱང་། ཡོན་ཏན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུ་ཡིན་པར་འདྲ་བས་རྒྱུ་ཚོགས་གཉིས་ལས་བྱུང་བ་ཁྱད་མེད་དེ། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས། རང་སངས་རྒྱས་ཀུན་ལས་བྱུང་དང་། །སློབ་དང་མི་སློབ་ལས་བྱུང་དང་། །འཇིག་རྟེན་མ་ལུས་དཔག་མེད་གང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར། ཉན་རང་དང་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་བསོད་ནམས་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པ་བཅུར་བསྒྲེས་པས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བ་སྤུའི་ཁུང་བུ་གཅིག་འགྲུབ། བ་སྤུ་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་གི་བར་དེ་དང་འདྲའོ། །བ་སྤུའི་བུ་ག་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པའི་བསོད་ནམས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པ་བརྒྱར་བསྒྲེས་པས། དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་གཅིག་འགྲུབ། དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུ་འགྲུབ་པའི་བསོད་ནམས་གཅིག་ཏུ་བསྡོམས་པ་བརྒྱར་བསྒྲེས་པས། མཚན་གཅིག་འགྲུབ། མཚན་སོ་གཉིས་ཀྱི་བར་དེ་དང་འདྲ། མཚན་བཟང་པོ་སུམ་ཅུ་སོ་གཉིས་འགྲུབ་པའི་བསོད་ནམས་ཐམས་ཅད་སྟོང་དུ་བསྒྱུར་བས་མཛོད་སྤུ་གཅིག་འགྲུབ། མཛོད་སྤུ་འགྲུབ་པའི་བསོད་ནམས་དག་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱར་བསྒྱུར་བས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཙུག་ཏོར་འགྲུབ། གཙུག་ཏོར་བསྐྱེད་པའི་བསོད་ནམས་བྱེ་བ་གྲངས་མེད་བཅུ་ཡིས་ཡན་ལག་དྲུག་བཅུའི་གསུང་དབྱངས་འགྲུབ་སྟེ། མཛད་པ་ཀུན་ལས་གསུང་གི་ནི། །མཛད་པ་མཆོག་ཡིན།

- 117 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །སྔགས་ལྟར་ན། དབྱངས་སོ་གཉིས་རྣམ་པར་དག་པ་མཚན་དང་། གསལ་བྱེད་བརྒྱད་ཅུ་རྣམ་པར་དག་པ་དཔེ་བྱད་བཟང་པོར་འདོད་ལ། དེའང་རླུང་སེམས་འཇུག་པ་གཅིག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཕྱི་རོལ་ནས་གདོས་བཅས་དང་བེམ་ཆོས་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་ཐུགས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་བཞིན་ལག་གི་རྣམ་པར་ཤར་བ་དང་། དེའང་ངག་དབེན་གྱི་སྦྱང་གཞིའི་གཙོ་བོ་རླུང་ངག་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པའི་དྲི་མ་སྦྱངས་ཏེ་རླུང་དག་པ་ན་ངག་དག་པ་སོགས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་མདངས་གཟུགས་སྐུར་ཤར་བ་ཡིན་གསུངས། མདོ་ཕྱོགས་ནས་འདི་འདྲ་དངོས་ཤིག་མི་འདོད་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་མདངས་གཟུགས་སྐུར་ཤར་བར་འདོད་དེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཙུག་ཏོར་མཛོད་སྤུ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ཁས་ཀྱང་ལེན་དགོས་ལ། ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་གཟུགས་སྐུར་ཤར་བ་མ་ཡིན་ན་དེ་ལྟར་མཁྱེན་པ་མི་སྲིད་གསུངས། སྔགས་འདི་དང་བགྲང་བྱའི་སྔགས་གཉིས་ཤིན་ཏུ་མི་འདྲ་སྟེ། ཕྱི་མ་ལ་རྣམ་པར་དག་མ་དག་སྣ་ཚོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུ་རྒྱས་པར་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་བཅུ་གཉིས་ནི། ཐུབ་པའི་སེན་མོ་ཟངས་མདོག་དང་། །མདོག་སྣུམ་མཐོ་དང་སོར་མོ་རྣམས། །ཟླུམ་རྒྱས་བྱིན་གྱིས་ཕྲ་བ་དང་།། རྩ་མི་མངོན་དང་མདུད་པ་མེད། །ལོང་བུ་མི་མངོན་ཞབས་མཉམ་དང་། །སེང་གེ་གླང་ཆེན་བྱ་དང་ནི། །ཁྱུ་མཆོག་སྟབས་གཤེགས་གཡས་ཕྱོགས་དང་། །མཛེས་གཤེགས་དྲང་དང་འཁྲིལ་བག་ཆགས། །བྱི་དོར་བྱས་འདྲ་རིམ་པར་འཚམ། །གཙང་དང་འཇམ་དང་དག་པའི་སྐུ། །མཚན་ནི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། །སྐུ་ཡི་ཁོ་ལག་ཡངས་ཤིང་བཟང་།། གོམ་སྙོམས་པ་དང་སྤྱན་གཉིས་ནི། །དག་དང་གཞོན་ཤ་ཅན་ཉིད་དང་། སྐུ་ཞུམ་མེད་དང་རྒྱས་པ་དང་། །ཤིན་ཏུ་གྲིམས་པའི་སྐུ་ཉིད་དང་། །ཡན་ལག་ཤིན་ཏུ་རྣམ་འབྱེས་དང་། །གཟིགས་པ་སྒྲིབ་མེད་དག་པ་དང་། །སྐུ་ཟླུམ་སྐབས་ཕྱིན་མ་རྙོངས་དང་། །ཕྱང་ངེ་བ་དང་ལྟེ་ན་ནི། །ཟབ་དང་གཡས་ཕྱོགས་འཁྱིལ་བ་དང་། །ཀུན་ནས་ལྟ་ན་སྡུག་པ་དང་། །ཀུན་སྤྱོད་གཙང་དང་སྐུ་ལ་ནི། །སྨེ་བ་གནག་བག་མེད་པ་དང་། །ཕྱག་ནི་ཤིང་བལ་ལྟར་འཇམ་དང་། །ཕྱག་རིས་མདངས་ཡོད་ཟབ་རིང་དང་། །ཞལ་ནི་ཧ་ཅང་མི་རིང་དང་། །མཆུ་ནི་བིམ་པ་ལྟར་དམར་དང་། །ལྗགས་མཉེན་པ་དང་

- 118 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

སྲབ་པ་དང་། །དམར་དང་འབྲུག་གི་སྒྲ་ཉིད་དང་། །གསུང་མཉེན་འཇམ་དང་མཆེ་བ་ཟླུམ། །རྣོ་དང་དཀར་དང་མཉམ་པ་དང་། །བྱིན་གྱིས་ཕྲ་དང་ཤངས་མཐོ་དང་། །མཆོག་ཏུ་དག་པ་དག་དང་ནི། །སྤྱན་ཡངས་པ་དང་རྫི་མ་སྟུག །པདྨའི་འདབ་མ་འདྲ་པ་དང་། །སྨིན་ཚུགས་རིང་དང་འཇམ་པ་དང་། །སྣུམ་དང་སྤུ་ནི་མཉམ་པ་དང་། །ཕྱག་རིང་རྒྱས་དང་སྙན་མཉམ་དང་། །ཉམས་པ་རྣམ་པར་སྤངས་པ་དང་། །དཔྲལ་བ་ལེགས་པར་འབྱེས་པ་དང་། །དབྱེས་ཆེ་བ་དང་དབུ་རྒྱས་དང་། །དབུ་སྐྲ་བུང་བ་ལྟར་གནག་དང་། །སྟུག་དང་འཇམ་དང་མ་འཛིངས་དང་། །མི་བཤོར་དྲི་ཞིམ་སྐྱེས་བུ་ཡི། །ཡིད་ནི་འཕྲོག་པར་བྱེད་པ་དང་། །དཔལ་གྱི་བེའུ་བཀྲ་ཤིས་ནི། །སངས་རྒྱས་དཔེ་བྱད་བཟང་པོར་བཞེད། །ཅེས་བྱུང་། འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ན་ཉིད་ཀྱིས་སེན་མོ་ཟངས་ཀྱི་མདོག་ལྟ་བུ་ཉིད་ནས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མཛེས་པར་གྱུར་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱག་དང་ཞབས་དཔལ་གྱི་བེའུ་དང་བཀྲ་ཤིས་དང་གཡུང་དྲུང་འཁྱིལ་པས་བརྒྱན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་ལས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་གསུངས།བཞི་པ། སྤྲུལ་སྐུ་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་ནི། གང་གིས་སྲིད་པ་ཇི་སྲིད་པར། །འགྲོ་
ལ་ཕན་པ་སྣ་ཚོགས་དག །མཉམ་དུ་མཛད་པའི་སྐུ་དེ་ནི། །ཐུབ་པའི་སྤྲུལ་སྐུ་རྒྱུན་མི་ཆད།། ཅེས་བྱུང་། སྐུ་བཞི་པོ་དེ་དག་ལུས་རྣམ་བཞག་ལས་བསྟན་ཚུལ་ལ། མཁས་པའི་བཤད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་དེ། འཕགས་པ་གྲོལ་སྡེས་ཆོས་སྐུ་མཛད་པ་ཞེས་པའི་ཆོས་སྐུ་ཞེས་པའི་ཚིག་གིས། ཆོས་སྐུ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐ་ཤགས་ལ་བསྟན་པར་བཤད་ལ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོས། ཆོས་སྐུ་ཞེས་པའི་ཚིག་དེས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་དངོས་སུ་བསྟན་པར་བཤད་པས། སྐུ་བཞི་ཀ་ངོ་བོ་ཉིད་ལོངས་རྫོགས་བཅས་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་གིས་དངོས་སུ་བསྟན་པར་བཤད་ལ། འོན་ཀྱང་འགལ་བ་མེད་དེ། ཚིག་དེའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཆོས་སྐུ་སྤྱི་ལྡོག་དང་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཆད་པར་འགྱུར་པའི་འཕྲིན་ལས་ཉེར་བདུན་པོ་རྩ་བས་བསྟན་པའི་གོ་རིམ་ལྟར་ན་སྤྲུལ་སྐུའི་མཇུག་དེ་མ་ཐག་བྱུང་བས་སྤྲུལ་སྐུའི་འཕྲིན་ལས་ཡིན་མོད། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་ནི་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་མ་སྟོང་བར་རྒྱུན་མི་འཆད་ཅིང་། ལོངས་སྤྲུལ་གྱི་སྐུའི་སྣང་བ་བསྐྱེད་ཅིང་འཕྲིན་ལས་གདུལ་བྱ་ལ་འཇུག་

- 119 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

པའང་རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་ཕྱིར། དེའི་འཕྲིན་ལས་ཡང་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་པ་ལས། ཡེ་ཤེས་ཁོ་ན་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་ལ་སོགས་པར་སྣང་བ་བསྐྱེད་པའི་སྒོ་ནས་དོན་བྱ་བ་མཛད་པས་ན། གདུལ་བྱའི་སྐྱེ་བོའ་སྣང་བ་ལ་བརྟེན་པའི་ལས་དེའི་བདག་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་ ིབ་རྣམས་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་ཡིན་ནོ་ཞེས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མདོ་ཕྱོགས་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་མདངས་གཟུགས་སྐུར་ཤར་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཙུག་ཏོར་དང་མཛོད་སྤུ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཁུངས་ཀྱང་དེ་ཡིན་ནོ།། འཕྲིན་ལས་ཉེར་བདུན་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་བདུན་ནི། དེ་བཞིན་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་འདིའི། །ལས་ནི་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་འདོད། །འགྲོ་རྣམས་ཞི་བའི་ལས་དང་ནི། །བསྡུ་རྣམ་བཞི་ལ་འགོད་པ་དང་། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་བཅས་པ་ཡི། །རྣམ་པར་བྱང་བ་རྟོགས་པ་དང་། །སེམས་ཅན་རྣམས་དོན་ཇི་བཞིན་གྱི། །དོན་དང་ཕ་རོལ་ཕྱིན་དྲུག་དང་། །སངས་རྒྱས་ལམ་དང་རང་བཞིན་གྱིས། །སྟོང་པ་ཉིད་དང་གཉིས་ཟད་དང་། །བརྡ་དང་དམིགས་པ་མེད་པ་དང་།། ལུས་ཅན་རྣམས་ནི་ཡོངས་སྨིན་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་དང་ནི། །མངོན་པར་ཞེན་པ་བཟློག་པ་དང་། །བྱང་ཆུབ་ཐོབ་དང་སངས་རྒྱས་ཞིང་། །རྣམ་པར་དག་དང་ངེས་པ་དང་། །སེམས་ཅན་དོན་ནི་ཚད་མེད་དང་། །སངས་རྒྱས་བསྟེན་སོགས་ཡོན་ཏན་དང་། །བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་ལས་རྣམས་ནི། །ཆུད་མི་ཟ་དང་བདེན་མཐོང་དང་། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་ནི་སྤངས་པ་དང་། །དེ་བཞིན་མེད་པའི་ཚུལ་དང་ནི། །རྣམ་པར་བྱང་དང་ཚོགས་དང་ནི། །འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་པ་ལ། །ཐ་དད་ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་དང་། །མྱ་ངན་འདས་ལ་དགོད་པ་སྟེ། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡི་འཕྲིན་ལས་ནི། །རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་བདུན་དུ་བཞེད། །ཅེས་བྱུང་། སྤྲུལ་སྐུའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཉེར་བདུན་ཉི་སྣང་ལས་བཤད་ཚུལ་ནི། ལམ་ལ་འགོད་པའི་འཕྲིན་ལས་ཉེར་དྲུག་དང་། འབྲས་བུ་ལ་འགོད་པའི་འཕྲིན་ལས་གཅིག་སྟེ་ཉེར་བདུན། དེའང་ཚོགས་ལམ་ལ་འགོད་པ་གསུམ། སྦྱོར་ལམ་ལ་འགོད་པ་བཞི། མཐོང་ལམ་ལ་འགོད་པ་གཅིག །སྒོམ་ལམ་ལ་འགོད་པ་བཅོ་བརྒྱད། འདི་དག་ལས། ས་དང་པོ་གསུམ་ལ་འགོད་པ་གཅིག །དེ་ནས་ས་བཞི་པ་ལྔ་པ་དྲུག་པ་གསུམ་ལ་འགོད་པ་གཅིག །ས་བདུན་པ་ལ་འགོད་པ་གཅིག་ས་བརྒྱད་པ་འགོད་པ་བཞི། ས་དགུ་པ་ལ་

- 120 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

འགོད་པ་གཉིས། ས་བཅུ་པ་ལ་འགོད་པའི་འཕྲིན་ལས་དགུ་རྣམས་སོ། །སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཉེར་བདུན་རྒྱན་སྣང་དང་འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་ལས་བཤད་ཚུལ་ནི། ལམ་ལ་འགོད་པ་ཉེར་དྲུག་དང་། འབྲས་བུ་ལ་འགོད་པ་གཅིག་སྟེ་ཉེར་བདུན་ལས། ཚོགས་ལམ་ལ་འགོད་པ་དྲུག །སྦྱོར་ལམ་ལ་འགོད་པ་གཅིག །མཐོང་ལམ་ལ་འགོད་པ་གཅིག །སྒོམ་ལམ་ལ་འགོད་པ་བཅོ་བརྒྱད་རྣམས་ལས། ས་གཉིས་ནས་ས་ལྔ་པའི་བར་ལ་འགོད་པ་གཅིག །ས་དྲུག་པ་ལ་འགོད་པ་གཅིག །ས་བདུན་པ་ལ་འགོད་པ་གཅིག །ས་བརྒྱད་པ་ལ་འགོད་པ་གཅིག །ས་དགུ་པ་ལ་འགོད་པ་གཅིག །ས་བཅུ་པར་འགོད་པའི་འཕྲིན་ལས་བཅུ་གཉིས་ལས། ས་བཅུ་ཐོག་མ་ལ་འགོད་པ་གཅིག །སྐྱེ་བ་གཅིག་ཐོག་པ་ལ་འགོད་པ་གསུམ། སྲིད་པ་ཐ་མ་ལ་འགོད་པའི་འཕྲིན་ལས་བརྒྱད་རྣམས་སོ། །ལམ་སོ་སོ་ལ་འགོད་པའི་འཕྲིན་ལས་རྣམས་ཀྱི་གྲངས་མི་འདྲ་ཡང་དོན་ལ་འགལ་བ་མེད་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་དེ་དག་རེ་རེ་ལ་ལམ་དེ་དག་ལ་འགོད་པའི་ནུས་པ་ཁྱད་མེད་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ནམ་སྙམ། མཁས་དབང་རྣམས་ཀྱིས་དགོངས་པར་མཛོད། །
རྒྱས་པ་ལ་དགའ་པའི་གདུལ་བྱ་ལ་ཕན་གདགས་པར་དེ་ལྟར་དོན་བརྒྱད་ཀྱི་སྒོ་ནས་
རྣམ་པར་བཤད་ནས། འབྲིང་ལ་དད་པ་ལ། མཁྱེན་གསུམ་ལ་མཚན་ཉིད་ཅེས་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ་དང་། ཉམས་ལེན་སྦྱོར་བཞི་དང་། རྣམ་སྨིན་ཆོས་སྐུ་དང་དྲུག་ཏུ་བསྡུས་ནས་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་ནི། མཚན་ཉིད་དེ་ཡི་སྦྱོར་བ་དང་། །དེ་རབ་དེ་ཡི་གོ་རིམ་དང་།། དེ་མཐའ་དེ་ཡི་རྣམ་སྨིན་ནི། །དོན་བསྡུས་གཞན་ཏེ་རྣམ་པ་དྲུག །ཅེས་བྱུང་། བསྡུས་པ་ལ་དད་པ་ལ། མཁྱེན་གསུམ་ཡུལ་དང་། སྦྱོར་བཞི་རྒྱུ་དང་། ཆོས་སྐུ་འཕྲིན་ལས་དང་བཅས་པ་འབྲས་བུར་བསྡུས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་དང་ཆོས་སྐུ་ལ་ཟློས་སྐྱོན་སྤོང་བའི་ཆེད་དུ་བསྟན་པའི་ཤླཽ་ཀ་གཅིག་ནི། ཡུལ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་རྒྱུ། །སྦྱོར་བ་བཞི་ཡི་བདག་ཉིད་དང་། །ཆོས་སྐུ་འཕྲིན་ལས་འབྲས་བུ་ནི། །དོན་བསྡུས་གཞན་ཏེ་རྣམ་པ་གསུམ། །ཞེས་བྱུང་། གང་ཟག་གཅིག་གི་དབང་དུ་བྱས་ནའང་དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། མངོན་རྟོགས་རང་རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་

- 121 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

བ་དང་ས་མཚམས་རྣམས་ལ་སྒྲོ་འདོགས་མ་ལུས་པ་བཅད་པའི་ཕྱིར་དུ་བརྒྱད་དུ་བཤད་པ་དང་། དེ་དག་གི་གོ་རིམ་ལ་ལོག་རྟོག་བསལ་བའི་ཆེད་དུ་དྲུག་ཏུ་བཤད་པ་དང་། རྣམ་མཁྱེན་དང་ཆོས་སྐུ་ལ་ཟློས་སྐྱོན་སྤོང་བའི་ཆེད་དུ་གསུམ་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ཅེས་བྱ་བ་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོས་མཛད་པ་རྫོགས་སོ།།
སྐབས་དང་པོའ་སའི་ཚོགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སུ་ཡང་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་ ིསྐབས་གསུམ་པར་ཡང་གཉེན་པོ་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་སྦྱོར་བ་བཤད་པའི་སྐབས་སོགས་སུའང་སྒོམ་ལམ་བསྟན་པ་དེ་དག་གི་ས་མཚམས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྐབས་དྲུག་པར་སྦྱོར་མཐོང་སྒོམ་གསུམ་ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་ནི་སྔར་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་དང་། མཐར་གྱིས་སྦྱོར་བའི་ས་མཚམས་ཀྱིས་དཔྱད་ནའང་ཤེས་སླའོ། །དེ་ལས་རྒྱས་པར་ཤེས་འདོད་ན་འཇམ་མགོན་བླ་མ་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་མཛད་པའི་ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །མདོ་རྒྱན་སྦྱར་བའི་འགྲེལ་པ་བཅུ་གཉིས་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་མ་ཚང་བ་མེད་པར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་གསུངས་ཏེ། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཟབ་མོ་སྣང་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བཞུགས་པ་དང་། འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག །ཤཱ་རིའི་བུས་དྲིས་པ་ཞུགས་པ་སོགས་མན་ངག་ཟབ་མོ་གླེང་གཞིས་བསྡུས་པ་རྣམས་ཏŠ་ཐཱ་ཞེས་པས་བསྟན། སྐུ་གསུང་ཐུགས་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཨེ་ཝཾ་གྱི་དོན་མཐར་ཐུག་པ་གླེང་གཞིའི་ཁོངས་ན་གནས་པ་དེ་ཉིད་ཨོཾ་ཞེས་པས་བསྟན། ཤཱ་རིའི་བུ་རིགས་ཀྱི་བུའམ། ཞེས་པ་ནས། རྣམ་པར་བལྟ་བར་བྱ། ཞེས་པའི་བར་རྐང་པ་གསུམ་པས་ཟབ་མོ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་སྟོན་པ། མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ལས་ལྟ་བ་ལ་ལྟོས་པའི་ཐེག་པའི་རིམ་པ་གསུམ་བསྟན་པ་དང་གནད་གཅིག་སྟེ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས་ཐེག་པ་ཆུང་ངུ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་དང་། ཐེག་པ་འབྲིང་གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དམ་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། འདིས་རྗེས་སུ་གཟུང་རྒྱུའི་གདུལ་བྱ་དེ་ལ་རིགས་ཅན་གསུམ་

- 122 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

དུ་ངེས་པ་དང་། བསྒོམ་བྱའི་བདག་མེད་ཕྲ་རགས་ཐུན་མོང་གི་དབང་དུ་བྱས་ན། སྟོང་པར་གནས་དང་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་དང་། །ཞེས་པ་ལྟར་སྟོང་ཉིད་སྙིང་རྗེའི་སྙིང་པོ་ཅན་གྱི་གཞི་ཚུགས་པར་བྱེད་པ་དང་། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མར་སྦྱར་ཚེ་ཟབ་པ་སྟོང་ཉིད་དང་། གསལ་བ་ལྷའི་འཁོར་ལོ་ཟུང་འཇུག་གི་གཞི་ཚུགས་པར་བྱེད་པ་དང་། བླ་མེད་རྒྱུད་སྡེ་ལྟར་ན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོའ་ཡེ་ཤེས་དང་སྟོང་པ་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་གཞི་ཚུགས་པར་ ིབྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནས་སྔགས་འདི་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྔགས། རིག་པ་ཆེན་པོ་སྔགས། ཞེས་སོགས་མཚར་དུ་བརྩིས། ཞེས་པ་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར། དེ་ལ་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་བདག་མེད་དོ་སྙམ་དུ་བསྒོམས་པས། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་གསུམ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་དགོས་པ་ནི། རྒྱན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་དེས་ཀྱང་དང་པོར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་། དེས་རྗེས་སུ་གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པ་དང་། དེ་རྗེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་སྒོམ་པའི་རིམ་པ་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་གདུལ་བྱ་རྗེས་སུ་འཛིན་པར་འདོད་པའི་ན་རྒྱལ་བའི་བཀའ་འགྱུར་ཚར་གཅིག་གསུངས་པའི་ཕན་ཡོན་ཡོད་པ་གདོན་མི་ཟའོ། །སྤྱིར་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ས་གསུམ་པ་བ་ཡིན་པས། སྦས་དོན་མངོན་རྟོགས་དང་དངོས་བསྟན་སྟོང་ཉིད་སོགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཀྱང་། ཡུམ་གྱི་མདོ་རྣམས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡང་ཡང་གསུངས་པ་དང་གོ་རིམ་འཁྲུགས་པ་སོགས་ལ་ཟློས་སྐྱོན་སྤོང་བ་དང་། མ་ཚང་བ་མེད་པར་ཐར་ཆགས་སུ་གང་ཟག་གཅིག་འཚང་རྒྱ་བའི་ལམ་དུ་དྲིལ་ཏེ་ཉམས་ལེན་ལ་འཁྱེར་ཤེས་པ་དང་། གཞན་ལ་སྟོན་པ་སོགས་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་དཀའ་བ་ཅན་ལ། ཇི་ཙམ་བཟོད་པའི་ཆོས་སྟོན་ཏོ། །ཞེས་དང་། དབུ་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། དང་པོ་མངོན་པར་མཐོ་བའི་ཆོས། །ཕྱིས་ནི་ངེས་པར་ལེགས་འབྱུང་བའོ། །གང་ཕྱིར་མངོན་པར་མཐོ་ཐོབ་ནས། །རིམ་གྱིས་ངེས་པར་ལེགས་པར་འོང་། །ཞེས་དང་། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། སེམས་ཅན་དང་པོའ་ལས་ཅན་རྣམས། །དམ་པའི་དོན་ལ་འཇུག་པ་ལ། །ཐབས་འདི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ ིཀྱིས། །སྐས་ཀྱི་རིམ་པ་ལྟ་བུར་གསུངས། །ཞེས་དང་། དཔལ་ལྡན་མ་ཁོལ་གྱིས། དྲི་བྲལ་གོས་

- 123 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

ལ་ཚོན་བཞིན་དུ། །དང་པོར་སྦྱིན་སོགས་གཏམ་རྣམས་ཀྱིས། །སེམས་ལ་ལེགས་པར་ཉིད་བསྐྱེད་དེ། །དེ་ནས་ཆོས་ནི་སྒོམ་པར་མཛད། །ཅེས་གསུངས། དེ་དག་ནི་ཕར་ཕྱིན་ལུགས་གཞིར་གཞག་ཡིན་པས། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ་བདག་མེད་ཕྲ་རགས་གསུམ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་སྒོམ་རིམ་དང་པོར་གསུངས་པ་བཞིན་ཡིན་ནོ། །སྒོམ་རིམ་དང་པོ་ལས། དེ་ལ་འཕགས་པ་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས། ཤེས་རབ་སྒོམ་པའི་རིམ་པ་མདོར་བཀའ་སྩལ་ཏེ། སེམས་ཙམ་ལ་ནི་རབ་རྟེན་ནས། །ཞེས་སོགས་ལས་སྦྱིན་སོགས་དང་ཞེས་པ་ལས་འཕྲོས་ནས་བསམ་གཟུགས་ཞི་ལྷག་གི་རྣམ་བཞག། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་ལུགས་མཐུན་དང་། །ལུགས་མི་མཐུན་ལ་རྟོག་པར་བྱེད། །ཅེས་པ་ལས་འཕྲོས་ནས་རྟེན་འབྲེལ་དང་བཞི། རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཡན་ལག་གསུམ་པ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལས་འཕྲོས་ནས་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལུང་གི་རྗེས་འབྲང་གི་སེམས་ཙམ་པས་འདོད་དོ། །མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལ་འགྲེལ་པའང་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་ཡོད་པ་ལས། རྒྱ་འགྲེལ་ལ་མདོ་དང་སྦྱར་བ་བཅུ་གཉིས་དང་། མ་སྦྱར་བ་དགུ་ཡོད་པ་ལས། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་འབུམ་དང་སྦྱར་ནས་འགྲེལ་པ་ཁ་ཆེའི་སློབ་དཔོན་དྷརྨ་ཤྲིས་མཛད་པར་གྲགས་པའི་འབུམ་ཊིཀ །མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ཉི་ཁྲི་དང་སྦྱར་བ་འཕགས་པ་གྲོལ་སྡེའི་ཉི་ཁྲི་སྣང་བ། བཙུན་པ་གྲོལ་སྡེའི་ཉི་ཁྲིའི་རྣམ་འགྲེལ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོའ་ཉི་ཁྲི་ལེ་བརྒྱད་མ། སློབ་དཔོན་ཤཱབྣ༣་པའི་ཉི་ཁྲི་ ིདག་ལྡན་དང་བཞི། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་བརྒྱད་སྟོང་པ་དང་སྦྱར་བ་སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོའ་བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་ཆེན། སློབ་དཔོན་ཤཱབྣ༣་པའི་སྙིང་པོ་མཆོག །སློབ་དཔོན་ཨ་ཁ’་ཀ་ ིརའི་གནད་ཀྱི་ཟླ་འོད་དང་གསུམ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་སྡུད་པ་དང་སྦྱར་བ་སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོའ་སྡུད་པའི་དཀའི་འགྲེལ་རྟོགས་སླ། སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྡུད་པའི་དཀའ་འགྲེལ། ཁ་ཆེའི་སློབ་དཔོན་དྷརྨ་ཤྲིས་མཛད་པར་གྲགས་པའི་ཤེར་ཕྱིན་མཛོད་ཀྱི་ལྡེ་མིག །མངོན་རྟོགས་རྒྱན་འབུམ་ཉི་ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་པ་གསུམ་དང་སྦྱར་བ་མཁས་པ་ཆེན་པོ་སྨྲ་ཏིས་མཛད་པ་གྲགས་པ་ཡུམ་གསུམ་དོན་བརྒྱད་ཀྱིས་མཐུན་པར་བསྟན་པ་དང་བཅུ་གཉིས། མདོ་དང་མ་སྦྱར་བའི་འགྲེལ་པ་དགུ་ནི། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ་འགྲེལ་པ་དོན་གསལ།

- 124 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

འདིའི་འགྲེལ་བཤད་ཚིག་གསལ་སློབ་དཔོན་ཆོས་ཤེས་ཀྱིས་མཛད་པ། བླ་མ་གསེར་གླིང་པའི་རྟོགས་དཀའི་སྣང་བ། སློབ་དཔོན་ཤེར་འབྱུང་གི་རྟོགས་དཀའི་སྣང་བ། རྩ་བའི་བསྡུས་དོན་ཇོ་བོས་མཛད་པར་གྲགས་པ། སློབ་དཔོན་གཞོན་ནུ་དཔལ་གྱི་རྩ་བའི་བསྡུས་དོན། མཁས་པ་རིན་ཆེན་གྲགས་པའི་གྲགས་ཆ། མཁས་པ་བུངཔྱ-་ཤྲིའི་ཤེར་སྒྲོན། སློབ་དཔོན་ཨ་ཁ’་ཀ་རའི་ཐུབ་དགོངས་དང་དགུའོ། །གྲགས་ཞེས་པ་ཐེ་ཚོམ་ཅན་ནོ། །བོད་ལ་དེའི་འགྲེལ་པ་ལོ་གྀ་བ་བློ་ལྡན་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཊིཀྐ་ཆུང་བ། བུ་སྟོན་རིན་ཆེན་གྲུབ་ཀྱི་ཊིཀྐ། ཉ་དཔོན་ཀུན་དགའ་དཔལ་གྱི་ཊིཀྐ་སོགས་དང་། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའ་ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བ། འདིའི་བསྡུས་ ིདོན་རྣམ་བཤད་སྙིང་པོའ་རྒྱན་རྒྱལ་ཚབ་དར་མ་རིན་ཆེན་གྱིས་ཟིན་བྲིས་སུ་མཛད་པ། ིམཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོས་མཛད་པ་རྟོགས་དཀའི་སྣང་བ་སྟེ། རྗེ་ཡབ་སྲས་གསུམ་གྱིས་མཛད་པའི་འགྲེལ་པ་རྒྱས་འབྲིང་གསུམ། སེ་འབྲས་དགེ་གསུམ་སོགས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་རྣམས་དང་། གཞན་ཡང་འགྲེལ་བཤད་དང་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་བ་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་ཡོད། མང་དོགས་ནས་མ་བྲིས་སོ། །གཞན་ཡང་། དཀའ་གནས་འགའ་རེ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་སྐབས་དང་པོ་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བསྟན་པ་དང་། སྐབས་བཞི་པར་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བསྟན་པ་གཉིས་ཡུལ་ངོ་བོ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་མི་འདྲ་བས་ཟློས་སྐྱོན་སྤོང་ཚུལ་སྔར་བཤད་ཟིན། སྐབས་དང་པོ་དང་། སྐབས་གཉིས་པ་གཉིས་ཟློས་པར་ཐལ། སྐབས་དང་པོ་སའི་ཚོགས་ལ་སོགས་པར་མཐོང་སྒོམ་གཉིས་བཤད་ལ། སྐབས་གཉིས་པར་ཡང་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། དང་པོར་ཡུལ་གྱིས་ཡུལ་ཅན་མཚོན་ཚུལ་གྱི་ཆ་ནས་བཤད་ལ། སྐབས་གཉིས་པར་ལམ་གསུམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཡུལ་གྱིས་མཚོན་ནས་ལོགས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དགོས་པ་མི་འདྲའོ། །སྐབས་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་གཉིས་ཟློས་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀའི་སྐབས་སུ་ཉན་རང་གི་ལམ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྐབས་གཉིས་པར་བཤད་པ་ནི། ཡུལ་ཅན་ལམ་ཤེས་མཚོན་པའི་དོན་དུ་ཡིན་ལ། གསུམ་པར་བཤད་པ་ནི། མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོ་འདོགས་དང་བྲལ་བ་གཉེན་པོ་གཞི་ཤེས་སུ་བསྟན་པ་ན་དེས་འཕངས་པའི་ཟློག་ཕྱོགས་ཀྱི་ལམ་རྣམས་ཉན་རང་གི་ལམ་ཡིན་པར་

- 125 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

བསྟན་པ་དང་། དེའི་ལམ་ལོགས་སུ་རང་དབང་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཡིན་པས་མི་ཟློས་སོ། །སྐབས་དང་པོ་དང་བརྒྱད་པ་གཉིས་ཀར་རྣམ་མཁྱེན་དང་ཆོས་སྐུ་གཉིས་ཀ་བསྟན་པ་ཡང་ཟློས་སྐྱོན་མེད་པ་ནི། དང་པོར་ཡུལ་དང་བརྒྱད་པར་འབྲས་བུའི་ཆ་ནས་བསྟན་པས་ཡིན་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །གདམས་ངག་ཏུ་སྒྲུབ་དང་ཞེས་པ་དང་། སྒྲུབ་པ་བཞི་རྣམས་སྟོན་པ་ཟློས་པར་ཐལ་ཏེ། སྒྲུབ་པ་ཁྱད་མེད་ཡང་ཡང་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། དང་པོ་ནི། གདམས་ངག་གི་བརྗོད་བྱའི་ཆ་ནས་དང་། གཉིས་པ་ནི་སྒྲུབ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་དང་། དབྱེ་བ་བསྟན་པས་སོ། །སྐབས་གསུམ་པར་སྦྱོར་བ་བསྟན་པ་དང་། བཞི་བར་སྦྱོར་བ་བསྟན་པ་གཉིས་མི་ཟློས་ཏེ། དང་པོ་ནི། གཞི་སྐྱེ་མེད་དུ་རྟོགས་ནས་སྒོམ་པ་ཉན་རང་གི་སྦྱོར་བ་ཟློག་ནས་འཕེན་བྱེད་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི། སྐྱེ་མེད་གསུམ་བསྡུས་ནས་སྒོམ་པས་ཡིན་ནོ། །སྐབས་དང་པོར་དགེ་འདུན་ཉི་ཤ་བསྟན་པ་དང་། སྐབས་གཉིས་པར་མོག་མོག་པོར་བྱེད། ཅེས་པ་དང་། རྟེན་གྱིས་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་ལམ། །ཞེས་པ་དང་། སྐབས་བཞི་པར་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ལྷག་པར་བྱས།། ཞེས་དང་། སློབ་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཚོགས། །ཞེས་པ་རྣམས་ཟློས་པར་ཐལ། གང་ཟག་བསྟན་པར་འདྲ་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མི་ཟློས་ཏེ། དང་པོ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་བཤད་པའི་སྐབས་ཀྱི་དགེ་འདུན་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ལམ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་རྟེན་དང་། གསུམ་པ་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་གྱི་རྟེན་དང་། བཞི་པ་ཡུམ་ཉན་པ་སོགས་ཀྱི་སྣོད་དང་། ལྔ་པ་ནི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟེན་ངོས་གཟུང་བའི་ཆེད་ཡིན་པས་སོ། །སྐབས་དང་པོར་སྦྱོར་ལམ་སྐབས་སུ་རྟོགས་པ་བསྟན་པ་དང་། སྐབས་ལྔ་པར་མཐོང་སྒོམ་གྱི་སྤང་བྱའི་རྟོག་པ་བཞི་ཚན་རེ་རེ་བསྟན་པ་མི་ཟློས་ཏེ། དང་པོར་ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་ལམ་གྱི་ཁྱད་ཆོས་སུ་བསྟན་ལ། སྐབས་ལྔ་པར་རིམ་པ་ལྟར་མཐོང་ལམ་དང་སྒོམ་ལམ་གྱི་སྤང་བྱར་བསྟན་པས་སོ། །གཉེན་པོའ་ཚོགས་ཀྱི་རྟོག་པ་བརྒྱད་ ིབསྟན་པ་དང་ཡང་མི་ཟློས་ཏེ། དེ་ནི་གཉེན་པོའ་ཚོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དུ་བསྟན་ ིཔས་སོ། །སྐབས་རྣམས་སུ་སྦྱོར་ལམ་ཡང་ཡང་བསྟན་པ་རྣམས་ཀྱང་མི་ཟློས་ཏེ། སྐབས་དང་པོར་དམིགས་རྣམ་རྒྱུ་གསུམ། ལྡན་ཆོས་རྟོག་པ། ཡོངས་འཛིན། ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བའི་ཁྱད་པར་དྲུག་དང་ལྡན་པར་བསྟན་ལ། སྐབས་གཉིས་པར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་

- 126 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

ལམ་ཤེས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཇི་ལྟར་བསྟན་ཚུལ་ནི་སྔར་བཤད་ཟིན། རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་སྐབས་སུ་དམིགས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བཏགས་པ་ཙམ་ལ་དམིགས་ནས། རྣམ་པ་བཏགས་པ་དང་མི་འགལ་བར་ཆོས་ཉིད་སྟོན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ལ་སོགས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། སྦྱོར་ལམ་དེ་གསུམ་དམིགས་རྣམ་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར་མི་ཟློས་ལ། སྐབས་བཞི་པར། དྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཞེས་སོགས་སུ་དམིགས་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས། རྣམ་པ་སེམས་མཉམ་པ་བཅུ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟན། སྐབས་ལྔ་པར་སྦྱོར་ལམ་བསྟན་པ་ནི་རྩེ་སྦྱོར་གྱིས་དབང་ཐོབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡིན་པས་མི་ཟློས་ལ། སྐབས་དྲུག་པར་ཇི་ལྟར་བཤད་པའི་ཚུལ་སྔར་བཤད་ཟིན་ལྟར་རོ། །སྐབས་རྣམས་སུ་མཐོང་ལམ་ཡང་ཡང་བསྟན་ཡང་མི་ཟློས་ཏེ། སྐབས་དང་པོར་ཉར་རང་གི་ལམ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཤེས་སྒྲིབ་མཐོང་སྤང་གཟུང་རྟོག་གི་གཉེན་པོའ་ཆ་ནས་བསྟན། སྐབས་གཉིས་པར་མཐའི་གཉིས་ལ་མི་གནས་པའི་མཐོང་ལམ་དང་། སྐབས་གསུམ་པར་ཐེག་དམན་གྱི་ས་ལས་འདས་པའི་ཆ་ནས་བསྟན། སྐབས་བཞི་པར་མཐོང་བའི་ལམ་ལ་བཟོད་ཅེས་པའི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་གི་སྒོ་ནས་དང་། སྐབས་ལྔ་པར་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཕྲུག་བཞིར་སྒོམ་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་ཀྱང་མཐོང་ལམ་བསྟན་ལ། སྐབས་དྲུག་པ་ནི་སྔར་ལྟར་རོ། །སྐབས་རྣམས་སུ་སྒོམ་ལམ་ཡང་ཡང་བསྟན་པ་རྣམས་ཀྱང་མི་ཟློས་ཏེ། བསྟན་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། སྐབས་གཉིས་པར་ལམ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པར་བྱ་ཞིང་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་དུ་མི་བྱ་ཞེས་འབྱུང་བས་མཐའ་གཉིས་ལ་མི་གནས་པའི་ཆ་ནས་སྒོམ་ལམ་བསྟན་ལ། སྐབས་བཞི་པར་སྒོམ་པའི་ལམ་ནི་ཟབ་ཅེས་པ་ནི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་དང་འབྲེལ་ནས་བསྟན་པ་དང་། སྐབས་ལྔ་པར་སྒོམ་སྤང་གི་གཉེན་པོའ་ཆ་ནས་ཀྱང་བསྟན་ལ། ཐོད་རྒལ་སྙོམས་འཇུག་གི་ཆ་ནས་བསྟན་པ་ ིསྔར་བཤད་ཟིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་མིང་ཙམ་ཡོད་པ་སྐབས་དང་པོར་གདམས་ངག་ཐ་མ་དང་། གཉེན་པོའ་ཚོགས་སུ་བསྟན་པ་རྣམས་ཀྱང་རིག་པར་བྱ། མིང་མ་བཏགས་པ་སེམས་བསྐྱེད་ ིདང་རིགས་ཀྱི་སྐབས་དང་སའི་ཚོགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སུ་ཡང་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་སྐབས་གསུམ་པར་ཡང་གཉེན་པོ་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་སྦྱོར་བ་བཤད་པའི་སྐབས་སོགས་

- 127 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

སུའང་སྒོམ་ལམ་བསྟན་པ་དེ་དག་གི་ས་མཚམས་ཀྱི་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྐབས་དྲུག་པར་སྦྱོར་མཐོང་སྒོམ་གསུམ་ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་ནི་སྔར་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་དང་། མཐར་གྱིས་སྦྱོར་བའི་ས་མཚམས་ཀྱིས་དཔྱད་ནའང་ཤེས་སླའོ། །དེ་ལས་རྒྱས་པར་ཤེས་འདོད་ན་འཇམ་མགོན་བླ་མ་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་མཛད་པའི་ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།། མདོ་རྒྱན་སྦྱར་བའི་འགྲེལ་བ་བཅུ་གཉིས་པོ་རྣམས་ཀྱིས་མདོ་རྒྱན་སྦྱར་བའི་མཚམས་ནི།། སེམས་བསྐྱེད་པའི་ལེའུ་ནས་ཆོས་ཉིད་མི་འགྱུར་བར་བསྟན་པའི་ལེའུའི་བར་གྱི་མདོའ་ཚིག་དོན་ ིརྟོགས་པར་དཀའ་བ་རྣམས་རྒྱན་དང་སྦྱར་རོ། །ཞེས་ཚིག་གསལ་ལས་འཆད་དོ། །ཞེས་དང་། གླེང་གཞིའི་ལེའུ་སོགས་དང་མ་སྦྱར་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཤེས་དགོས། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་མཆོད་བརྗོད་དང་དགོས་འབྲེལ་ངག་གཉིས་མདོ་བཤད་པའི་སྔོན་འགྲོ་ཡིན་གྱི་མདོའ་བཤད་པ་ ིདངོས་མིན་ཏེ། དཔེར་ན། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་གྱི་ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་ལ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཤླཽ་ཀ་བརྒྱད་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པ་མིན་པ་བཞིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་མདོ་དང་སྦྱར་བའི་ཐོག་མ་ཡན་ལག་རྒྱས་བཤད་ནས་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་དང་པོར་མདོ་རྒྱན་སྦྱར་བའི་སྲོལ་འཕགས་པ་གྲོལ་སྡེས་བཏོད་པར་མངོན་པས། དེས་ནི་ཉི་ཁྲི་ལེའུ་བརྒྱད་དུ་བྱས་ཤིང་། །དེ་སྐབས་བརྒྱད་དང་བསྒྲིགས་ནས་ཐོག་མའི་མཚམས་ནི། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་ཕྱིར། །ཡང་དག་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད། །ཅེས་པ། འདིའི་བཤད་བྱ་རྩ་བའི་མདོ་ཤཱ་རིའི་བུ་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་འདོད་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་དང་སྦྱར་བ་ནས་ཡིན་ལ། དེས་ན་ཉི་སྣང་ནི་མདོ་རྒྱན་སྦྱར་བའི་འགྲེལ་པའི་ཐོག་མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་། དབུ་མ་རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས། ཁ་ཅིག་ལ་ནི་གཉིས་རྟེན་པ། ཁ་ཅིག་ལ་ནི་གཉིས་མི་རྟེན། །ཟབ་མོ་ཁུ་འཁྲིགས་ཅན་འཇིགས་པ། སྟོང་ཉིད་སྙིང་རྗེའི་སྙིང་པོ་ཅན། །བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པ་ཁ་ཅིག་ལའོ། །ཞེས་རྐང་པ་དང་པོས་བྱེ་མདོ་གཉིས་ལྟར་གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་དང་། རྐང་པ་གཉིས་པས་སེམས་ཙམ་པ་ལྟར་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་དང་། རྐང་པ་གསུམ་པས་ཟབ་མོ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་སྟོན་པ། མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ལས་ལྟ་བ་ལ་

- 128 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

ལྟོས་པའི་ཐེག་པའི་རིམ་པ་གསུམ་བསྟན་པ་དང་གནད་གཅིག་ཏེ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། ཐེག་པ་ཆུང་ངུ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་དང་། ཐེག་པ་འབྲིང་གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དམ་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། འདིས་རྗེས་སུ་གཟུང་རྒྱུའི་གདུལ་བྱ་དེ་ལ་རིགས་ཅན་གསུམ་དུ་ངེས་པ་དང་། བསྒོམ་བྱའི་བདག་མེད་ཕྲ་རགས་གསུམ་དང་། སྤང་བྱའི་སྒྲིབ་པ་གསུམ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་དང་། ཐོབ་བྱའི་བྱང་ཆུབ་དེ་ལ་མཆོག་འབྲིང་དམན་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དགོངས་ནས་མཆོད་བརྗོད་དུ་དང་པོར་གཞི་ཤེས་དང་། དེ་ནས་ལམ་ཤེས་དང་། དེ་རྗེས་རྣམ་མཁྱེན་དང་། རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་སུ་འགྲེལ་ཚུལ་ལོ། །མཁྱེན་པ་གསུམ་གྱི་ཤེས་མཚན་གསུམ་དང་། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་སྦྱོར་བ་གསུམ་དང་། སྐབས་ལྔ་པར། གཞན་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་ཡོད་ལ། །ཤེས་བྱ་ལ་ཡང་སྟོན་པ་ཡི། །སྒྲིབ་པ་ཟད་པར་བརྗོད་པ་གང་། །དེ་ལ་ཁོ་བོས་མཚར་དུ་བརྩིས། །ཞེས་པ་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར། དེ་ལ་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་བདག་མེད་དོ་སྙམ་དུ་བསྒོམས་པས། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་གསུམ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་དགོས་པ་ནི། རྒྱན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་དེས་ཀྱང་དང་པོར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་། དེས་རྗེས་སུ་གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པ་དང་། དེ་རྗེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་སྒོམ་པའི་རིགས་པ་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་གདུལ་བྱ་རྗེས་སུ་འཛིན་པར་འདོད་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་འགྲེལ་ལས། བརྩེ་ལྡན་སྡུག་བསྔལ་གཞོམ་པའི་ཕྱིར། །ཐབས་རྣམས་ལ་ནི་མངོན་སྦྱོར་མཛད། །ཐབས་བྱུང་དེ་རྒྱུ་ལྐོག་གྱུར་པས། །དེ་འཆད་པ་ནི་དཀའ་བ་ཡིན། །ཞེས་དང་ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བ་ལས། གཞན་ལ་ལམ་མ་ནོར་བར་སྟོན་པ་ལ་རང་གིས་ལམ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས། ཞེས་དང་། ལང་གཤེགས་ལས། ཇི་ལྟར་ནད་པ་ན་བ་ལ། །སྨན་པས་སྨན་ནི་སྟེར་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་སེམས་ཅན་ལ། །ཇི་ཙམ་བཟོད་པའི་ཆོས་སྟོན་ཏོ། །ཞེས་དང་། དབུ་མ་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། དང་པོ་མངོན་པར་མཐོ་བའི་ཆོས། །ཕྱིས་ནི་ངེས་པར་ལེགས་

- 129 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

འབྱུང་བ། །གང་ཕྱིར་མངོན་པར་མཐོ་ཐོབ་ནས། །རིམ་གྱིས་ངེས་པར་ལེགས་པར་འོང་། །ཞེས་དང་། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། སེམས་ཅན་དང་པོའ་ལས་ཅན་རྣམས། །དམ་པའི་དོན་ལ་འཇུག་པ་ ིལ། །ཐབས་འདི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས། སྐས་ཀྱི་རིམ་པ་ལྟ་བུར་གསུངས། །ཞེས་དང་། དཔལ་ལྡན་མ་ཁོལ་གྱིས། དྲི་བྲལ་གོས་ལ་ཚོན་བཞིན་དུ། །དང་པོར་སྦྱིན་སོགས་གཏམ་རྣམས་ཀྱིས། །སེམས་ལ་ལེགས་པར་ཉིད་བསྐྱེད་དེ། །དེ་ནས་ཆོས་ནི་སྒོམ་པར་མཛད། །ཅེས་གསུངས། དེ་དག་ནི་ཕར་ཕྱིན་ལུགས་གཞིར་གཞག་ཡིན་པས། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ་བདག་མེད་ཕྲ་རགས་གསུམ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་སྒོམ་རིམ་དང་པོར་གསུངས་པ་བཞིན་ཡིན་ནོ། །སྒོམ་རིམ་དང་པོ་ལས། དེ་ལ་འཕགས་པ་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས། ཤེས་རབ་སྒོམ་པའི་རིམ་པ་མདོར་བཀའ་སྩལ་ཏེ། སེམས་ཙམ་ལ་ནི་རབ་རྟེན་ནས། །ཞེས་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་ཅུང་ཟད་བརྗོད་པར། ཡུམ་རྒྱས་པའི་རྒྱས་པ་ཤླཽ་ཀ་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་ཡོད་པ་དྲི་ཟའི་རྒྱལ་པོའ་ཐུགས་དམ་གྱི་རྟེན་དུ་བཞུགས། རྒྱས་པའི་འབྲིང་ཤླཽ་ཀ་འབུམ་ ིཕྲག་བརྒྱ་ཡོད་པ་ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་ཐུགས་དམ་གྱི་རྟེན་དུ་བཞུགས། ཡུམ་རྒྱས་པའི་བསྡུས་པ་ཤླཽ་ཀ་འབུམ་ཡོད་པ་ཀླུའི་རྒྱལ་པོའ་ཐུགས་དམ་གྱི་རྟེན་དུ་བཞུགས་པ་སློབ་དཔོན་ ིཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་ཀླུའི་ཡུལ་ནས་སྤྱན་དྲངས་པའི་ཚེ། ཆོས་འཕགས། རྟག་ཏུ་ངུ་། བྱམས་ཞུས། ཡོངས་གཏད་ཀྱི་ལེའུ་དང་བཞི་གདེངས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་མཆོད་གནས་སུ་བཞག་པ་མིའི་ཡུལ་དུ་མ་དྲོངས། འགོས་ཆོས་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱ་ནག་ནས་བསྒྱུར་བའི་འབུམ་ལ་བྱམས་ཞུས་དང་། ཆོས་འཕགས་དང་། རྟག་ཏུ་ངུ་། ཡོངས་གཏད་ཀྱི་ལེའུ་བཞི་སྣང་བ། ཉི་ཁྲི་དང་བརྒྱད་སྟོང་པ་ནས་ཁ་བསྐངས་པ་ཡིན་འདུག །ཅེས་ཛ་ཡ་པབྲསྤྱ༣ཏ་བློ་བཟང་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་གསུངས། །འབུམ་ལ་ཞུ་བ་པོ་བརྒྱད། ཞུ་ལན་བརྒྱ་དང་ཉི་ཤ་རྩ་གཉིས། རྣམ་གྲངས་བཅུ་གཅིག །འགྲེས་རྐང་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད། འགྲེས་རྐང་གི་རྩ་བ་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་ཡོད་པ་ལས། ཞུ་བ་པོ་བརྒྱད་ནི། མ་འགགས་པས་གཅིག །ཤཱ་རིའི་བུས་གཉིས། རབ་འབྱོར་གྱིས་བཞི། ཀུན་དགའ་བོས་གཅིག །གང་པོས་གཅིག །བྱམས་པས་གཅིག །བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་གཉིས། ཆོས་འཕགས་དང་རྟག་ཏུ་ངུ་གཉིས་ཐུན་མོང་དུ་གཅིག་བཅས་ཞུ་བ་བཅུ་གསུམ། དེ་གཉིས་སོ་སོར་ཕྱེ་ན་དགུ །ཞུ་ལན་བརྒྱ་དང་ཉེར་

- 130 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

གཉིས་ནི། སྐབས་དང་པོ་རྣམ་མཁྱེན་ལ་ཉེར་གཉིས། སྐབས་གཉིས་པ་ལམ་ཤེས་ལ་ཉི་ཤ། སྐབས་གསུམ་པ་གཞི་ཤེས་ལ་དྲུག །སྐབས་བཞི་པ་རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ་ལ་བཅོ་བརྒྱད། སྐབས་ལྔ་པ་རྩེ་སྦྱོར་ལ་དྲུག །སྐབས་དྲུག་པ་མཐར་གྱིས་སྦྱོར་བ་ལ་བཅུ་གསུམ། སྐབས་བདུན་པ་སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བ་ལ་བརྒྱད། སྐབས་བརྒྱད་པ་འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུ་ལ་ཉི་ཤ་རྩ་བདུན་ནོ། །རྣམ་གྲངས་བཅུ་གཅིག་ནི། ཤཱ་རིའི་བུ་ལ་བཀའ་སྩལ་པའི་རྣམ་གྲངས་གཅིག །རབ་འབྱོར་ལ་ལྔ། བརྒྱ་བྱིན་ལ་གཉིས། བྱམས་པ་ལ་གཉིས། ཀུན་དགའ་བོ་ལ་བཀའ་སྩལ་བའི་རྣམ་གྲངས་གཅིག་གོ །འགྲེལ་རྐང་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་ནི། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་ཀྱི་འགྲེས་རྐང་ལྔ་བཅུ་གསུམ། རྣམ་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་འགྲེས་རྐང་ལྔ་བཅུ་ང་ལྔ། བདེན་བཞིའི་ཐད་དུ་དོགས་པ་ཅུང་ཟད་ཡོད། འགྲེས་རྐང་གི་རྩ་བ་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་ནི། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་སྐབས་ལ་བརྒྱ་དང་བཅུ། ལམ་ཤེས་དང་གཞི་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་ལ་བརྒྱ་དང་བཅུ། སྦྱོར་བ་བཞིའི་སྐབས་ལ་བརྒྱ་དང་བཅུ། ཆོས་སྐུའི་སྐབས་ལ་སུམ་ཅུའོ། །ཚིག་རྒྱས་བསྡུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མ་གཏོགས་ཡུམ་སྐོར་དགུ་ཀ་ལ་དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་མ་ཟད། མདོ་སྔགས་གང་ཡིན་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཐམས་ཅད་ལ་རྣམ་བཞག་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱིས་རང་གི་བཤད་བྱ་རྩ་བའི་མདོ་ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་པ་སྐོར་དགུའི་རྣམ་བཞག་དེ་དག་བཤད་ཐབས་ཡན་ལག་ལྔའི་སྒོ་ནས་བཤད་པ་རྣམས་འགྲེལ་པ་ལ། རྒྱ་གར་ལ་འགྲེལ་པ་ཉེར་གཅིག་བྱུང་བ་སྔར་བཤད་ཟིན། ཇི་ལྟར་འགྲེལ་པའི་ཚུལ་རྣམས་འགྲེལ་པ་དེ་དག་སོ་སོ་ལས་ཤེས་པར་བྱ་ལ། ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བར་འགྲེལ་པ་ཉེར་གཅིག་གི་བཤད་ཚུལ་ཆ་ཚང་བཀོད་ཡོད་པས་དེར་ལྟོས། མ་ཟད་གསེར་ཕྲེང་ལས་བོད་སྔ་མའི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་ལའང་དགག་བཞག་སྤང་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་བཤད་ཡོད་པས་དེ་དག་ཀྱང་དེ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ལོ་ཆེན་གྱིས་མཁྱེན་གསུམ་གྱིས་སྦྱོར་བཞི་དང་ཆོས་སྐུ་ལྔ་བསྡུས་པ་རྒྱ་ཆེ་བས་ཆུང་བ་བསྡུས་པར་ཊིཀ་ཆུང་ལས་བཤད། འབྲི་ཤེས་རབ་འབར་སོགས་ཀྱིས་མཁྱེན་པ་གསུམ་གྱིས་མངོན་རྟོགས་ཐ་མ་ལྔ་བསྡུས་པ་དེ། རང་བཞིན་གྱིས་རང་བཞིན་བསྡུས་པར་བཤད། ཨར་བྱང་ཆུབ་ཡེ་ཤེས་སོགས་ཀྱིས་མཁྱེན་གསུམ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་སུམ་ཅུས་དོན་མངོན་རྟོགས་

- 131 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

བརྒྱད་བསྡུས་པས་བསྡུ་བྱེད་མཁྱེན་གསུམ་བཏགས་པ་བ་ཡིན་པར་བཤད། རྗེ་བཙུན་རེད་མདའ་བས་འབྲས་བུས་རྒྱུ་བསྡུས་པ་ཡིན་པར་བཤད། རོང་ཊིཀ་པས་འཕགས་བཞིའི་མངོན་རྟོགས་ལ་མཁྱེན་གསུམ་བཤད་པ་རང་ཡིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་དང་། འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུ་རྣམ་མཁྱེན་ཁོ་ནས་བསྡུས་པར་བཤད། བུ་སྟོན་རིན་ཆེན་གྲུབ་དང་ཉ་དཔོན་ཀུན་དགའ་དཔལ་གཉིས་ཀྱིས་སྐབས་བརྒྱད་སྐབས་གསུམ་དུ་བསྡུས་པར་བཤད་ལ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་ལས། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱིས་དོན་བརྒྱད་བསྡུས་ལ། ཞེས་པའི་དོན་སློབ་དཔོན་ཆོས་བཤེས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པའོ། །རང་ལུགས་ལ། མངོན་རྟོགས་བརྒྱད་མཁྱེན་པ་གསུམ་དུ་ཉམས་ལེན་ཡིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྡུས་པ་གཞུང་གི་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་ཚིག་དོན་རྣམས་མ་ལུས་པ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་གོ་བདེ་བར་བཀོད་པ་འདི་ནི་རྒྱ་གར་གྱི་འགྲེལ་པ་ཉེར་གཅིག་དང་། གཙོ་བོ་སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོས་མཛད་པའི་འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་དང་། དཀའ་གནད་འགའ་ཞིག་འཇམ་མགོན་བླ་མ་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའ་ིལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བ་དང་། གཞན་ཡང་མཁས་གྲུབ་ཚད་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་རྣམ་པར་དག་པ་རྣམས་གཞིར་གཞག་ནས་བྲིས་པ་ཡིན། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོའ་ཆེ་བ་ ིཅུང་ཙམ་སྨོས་པ་ནི། འགྲེལ་པ་དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལྟར་མཁས་པས་སྣང་བྱས་ཤིང་། །ནས། སངས་རྒྱས་དབང་གིས་རྙེད་པ་ནི། །མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དབྱེ་བའི་རིགས། །ཞེས་པའི་ཚིགས་བཅད་གཉིས་ཀྱིས། ཡི་དམ་ལྷའི་གནང་བ་ཐོབ་ཚུལ་ཡང་བསྟན་ཏེ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ་དེ་ཉིད་རྒྱ་གར་ཤར་ཕྱོགས་ཁ་སར་པ་ནིའི་ཡུལ་དུ་བྱོན་ནས་སྨྱུང་གནས་མཛད་པས་རྨི་ལམ་དུ་སྤྲིན་གྱིས་གསེབ་ན་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ་གསེར་གྱི་མདོག་ཅན་བརྒྱད་སྟོང་པའི་གླེགས་བམ་བསྣམས་པ་ཞིག་མཐོང་སྟེ། ཁྱེད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འདི་ལ་འགྲེལ་པ་མང་དུ་སྣང་ན་གང་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་ཞུས་པས། ཐམས་ཅད་ལེགས་པར་རྟོགས་ལ་དོན་འདྲིལ་བའི་འགྲེལ་པ་རྩོམས་ཤིག །ཅེས་གནང་བ་ཐོབ་ཅིང་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་དོན་མ་ལུས་པ་ཐུགས་སུ་ཆུད་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་གསུངས། གཞན་ཡང་ཅུང་ཟད་སྤྲོས་པར། བོད་

- 132 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

སོག་ཀྱི་ཡུལ་རྣམས་སུ་འབུམ་སྡེ་ལྔ་ཞེས་གྲགས་པ་ནི། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ཐུགས་ཀྱི་འབུམ། མདོ་མྱང་འདས་གསུང་གི་འབུམ། དཀོན་མཆོག་བརྩེགས་པའི་མདོ་སྐུའི་འབུམ། མདོ་ཕལ་བོ་ཆེ་ཡོན་ཏན་གྱི་འབུམ། ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་མདོ་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་འབུམ་ཏེ་འབུམ་སྡེ་ལྔ་ཟེར། དེ་དག་འབུམ་དུ་བཞག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། ཤེར་ཕྱིན་རྒྱས་པ་ལ་སྐྱསྤྲ(ཀ་འབུམ་ཡོད་པ་དང་། མདོ་མྱང་འདས་ལ་སངས་རྒྱས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་མཛད་པ་སྟོན་ཁར་ཞལ་ཆེམས་བཞག་པ་འབུམ་ཡོད་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་བརྩེགས་པའི་མདོ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཚན་མི་འདྲ་བ་འབུམ་ཡོད་པ་དང་། མདོ་སྡེ་ཕལ་ཆེན་ལ་སྨོན་ལམ་འབུམ་ཡོད་པ་དང་། ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་མདོ་ལ་སྲིན་པོ་འབུམ་བཏུལ་ཚུལ་ཡོད་པས་འབུམ་ཞེས་བྱའོ། །འབུམ་སྡེ་ལྔ་པོ་དེ་དག་གི་དོན་བསྡུས་པའི་མདོ་ལྔ་ཞེས་གྲགས་པ་ནི། ཡུམ་གྱི་དོན་བསྡུས་ཤེས་རབ་སྙིང་པོ། མྱང་འདས་ཀྱི་དོན་བསྡུས་འདའ་ཀ་ཡེ་ཤེས། དཀོན་བརྩེགས་ཀྱི་དོན་བསྡུས་རྡོ་རྗེ་རྣམ་འཇོམས། ཕལ་ཆེན་གྱི་དོན་བསྡུས་བཟང་སྤྱོད་སྨོན་ལམ། ལང་གཤེགས་ཀྱི་དོན་བསྡུས་ལྟུང་བཤགས་རྣམས་སོ། །དེ་ཡང་ཤེས་རབ་སྙིང་པོ་ལྟ་བའི་མདོ། འདའ་ཀ་ཡེ་ཤེས་སྤྱོད་པའི་མདོ། རྡོ་རྗེ་རྣམ་འཇོམས་ཁྲུས་ཀྱི་མདོ། བཟང་པོ་སྤྱོད་པ་སྨོན་ལམ་གྱི་མདོ། བྱང་ཆུབ་ལྟུང་བཤགས་བཤགས་པའི་མདོ། དེ་དག་ལྔ་ལ་རྒྱལ་པོའ་མདོ་ལྔ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་བོད་ལ་བྱུང་། རྒྱལ་པོའི་ིམདོ་ལྔ་མ་ཤེས་ན། རབ་བྱུང་བཙུན་པ་ག་ལ་སྲིད། །ཅེས་པའང་བྱུང་ཟེར། དེ་རྣམས་སྔོན་གྱི་ཆོས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་རིམ་གྲོར་འདོན་པར་བྱ་བ་ལས་བཏགས་པའོ། །ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ལ་ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་པ་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་དེ་དག་ཅིག་ཅར་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞུ་བ་པོ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པར་བྱུང་ཞིང་། ཞིང་དག་སྦྱོར་བའི་ཐད་དུ་སྲིང་མོ་གདྒའི་ལྷ་མོ་ལུང་བསྟན་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་ལས། དེ་ལ་བསྡུས་སོགས་རབ་དབྱེ་བས། །ཁྱད་པར་ཡོད་པ་ཁོ་ནར་ཟད། ཅེས་གོ་ཚུལ་མི་འདྲའོ། །ཁྱབ་སྟེ། སངས་རྒྱས་གཅིག་གིས་གང་ཟག་གཅིག་ཡང་དང་ཡང་དུ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ལུང་སྟོན་པར་མི་རིགས་སོ། །ཞེས་མཁས་པ་བུའི་འགའི་གསུང་ལ་ཡོད་པས་དཔྱད། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་གླེགས་བམ་ལ་བྲིས་པའི་དུས་ནི། བཀའ་བསྡུ་གསུམ་པའི་དུས་ཞེས་གྲགས་ལ། འོན་ཀྱང་དེའི་སྔོན་དུ་བཀའ་ཡི་གེར་འཁོད་པའི་

- 133 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

གླེགས་བམ་ཙམ་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ཡུལ་གང་དུ་ཅི་ལྟར་དར་ཞེ་ན། སྟོན་པ་མྱང་ངན་ལས་འདས་པའི་རྗེས་སུ་ཤེར་ཕྱིན་སུས་བདག་བྱེད་ཅེས་ལྷ་མི་སྲིན་སྡེ་བརྒྱད་སོགས་ཚོགས་ནས་གྲོས་བྱས་པས་འཆམ་ནས་ཧབ་ཐོབ་བྱས་པས། ཡུམ་རྒྱས་པ་ཀླུས་ཐོབ། ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་པ་ལྷས་ཐོབ། ཉི་ཁྲི་མིས་ཐོབ། ཤེར་རབ་ཁྲི་པ་ལྷ་མ་ཡིན་ལ་ཐོབ། བརྒྱད་སྟོང་པ་གནོད་སྦྱིན་གྱི་རྒྱལ་པོ་རྣམ་ཐོས་སྲས་ཀྱིས་ཐོབ་ཅེས་གྲགས། དེ་ནས་སླར་རྒྱ་གར་དུ་ཡུམ་རྒྱས་པ་བྱུང་ཚུལ་ནི། ཀླུའི་རྒྱལ་པོ་ནད་ཀྱིས་ཐེབས་ནས་ཅི་ཡང་མ་ཕན་པར་བུ་མོ་ཞིག་གིས་མོ་བཏབ་ནས། མིའི་ཡུལ་ན་སློབ་དཔོན་དགེ་སློང་དཔལ་ལྡན་བྱ་བ་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ལ་མཁས་པ་ཞིག་ཡོད་པས། དེ་སྤྱན་དྲངས་ན་བསྙུང་དྭངས་པར་འགྱུར་ཞེས་ལུང་བསྟན་པ་ལྟར། སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀླུའི་ཡུལ་དུ་ཕེབས་ནས་ཤེར་ཕྱིན་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་པ་སྤྱན་དྲངས་པ་ཡིན་ཟེར། ཡང་བཤད་ཚུལ་གཅིག་ལ་སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་སྒྲོལ་མའི་སྐུ་བཞེངས་པའི་ཙན་དན་འཚོལ་ཕྱིར་ཀླུ་ཡུལ་དུ་ཕེབས་ནས་ཡུམ་རྒྱས་པ་སྤྱན་དྲངས་པ་ཡིན་ཡང་ཟེར། དེ་ལྟར་ཀླུའི་ཡུལ་ནས་སྤྱན་དྲངས་པའི་ཚེ་ཡུམ་རྒྱས་པའི་མཇུག་ནས་བྱམས་ཞུས། ཆོས་འཕགས། རྟག་ཏུ་ངུ་། ཡོངས་གཏད་དེ་ལེའུ་བཞི་ཀླུའི་ཡུལ་དུ་ལུས་པས། དེང་སང་གི་ཡུམ་འབུམ་པའི་མཇུག་ཏུ་རྫོགས་སོ་བྱ་བ་མེད་འདུག་པས་མ་ཚང་ཟེར། ཁ་ཅིག་གིས། དེང་སང་གི་ཡུམ་རྒྱས་པ་ལ་ཡང་སྐྱསྤྲ(ཀ་འབུམ་ལོངས་ཤིང་མཇུག་གི་ཆོས་ཉིད་མི་འགྱུར་བའི་ལེའུ་བསྡུས་པས་ཀྱང་དོན་གྱི་ཚང་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། བྱམས་ཞུས་དང་ཆོས་འཕགས་སྡོམ་པའི་ལེའུ་གཅིག་རྟག་ཏུ་ངུའི་ལེའུ་དང་གཉིས། ཡོངས་གཏད་ཀྱི་ལེའུ་དང་གསུམ། ཉི་ཁྲི་དང་བརྒྱད་སྟོང་པ་ནས་ཁ་བསྐང་བའི་ལུགས་སུ་བྱས་ནས་ཡུམ་འགའ་ཞིག་གི་མཇུག་ཏུ་ལེའུ་དེ་གསུམ་བསྣན་ནས་ལེའུ་དོན་ལྔ་བྱས་པ་ཡང་ཡོད་ཟེར། ཡང་འགོས་ཆོས་གྲུབ་ཀྱིས་རྒྱ་ནག་ནས་བསྒྱུར་པ་ཡང་ཡོད་ཟེར། དེ་དག་གི་ཞིབ་ཆ་གུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེས་མཛད་པའི་སྐབས་དང་པོའ་མཆན་ ིའགྲེལ་ལས་ཤེས། །རྒྱལ་པོ་པདྨ་ཆེན་པོ་ལས་ཅུང་ཟད་ཕྱིས་ཙམ་ན། ཡུལ་ཨོ་ཌི་པི་ཤར་རྒྱལ་པོ་ཟླ་བ་སྲུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་བྱུང་། དེའི་ཁྱིམ་དུ་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་དགེ་སློང་གི་ཚུལ་གྱིས་བྱོན་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའ་ཆོས་ཅི་རིགས་བསྟན་ཅིང་གླེགས་བམ་ཞིག་ཀྱང་བཞག་ལ། དེ་ཤེས་ ི

- 134 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བརྒྱད་སྟོང་པའི་གླེགས་བམ་ཡིན་ལ། འདི་ནི་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་མྱ་ངན་ལས་འདའ་ཚུལ་མཛད་པའི་འོག་ཏུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའ་སྡེ་སྣོད་མི་ཡུལ་དུ་བྱུང་བའི་ ིཐོག་མ་ཡིན་པར་ཏཱ་ར་ན་ཐས་གསུངས། དུས་འཁོར་རྩ་རྒྱུད་ལས། སྟོན་པས་བྱ་རྒོད་ཕུང་པོ་རུ། །ཆོས་བསྟན་དཔའ་ལྡན་འབྲས་སྤུངས་སུ། །ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་ཚུལ་བཞིན། །དེ་བཞིན་གསང་སྔགས་ཚུལ་རབ་གསུངས། །ཞེས་གསུངས། ལྷ་མི་སྲིན་ལྷ་མ་ཡིན་སོགས་ཧབ་ཐོབ་བྱས་པ་དང་སོ་སོར་ཐོབ་ཅེས་གྲགས་པ་དང་། ཀླུའི་ཡུལ་ནས་སྤྱན་དྲངས་ཟེར་བ་རྣམས་གླེགས་བམ་གཞིར་བཞག་ཡིན་པ་ལས་གཞན་གང་ཡིན། འགོས་ཆོས་གྲུབ་ཀྱིས་རྒྱ་ནག་ནས་བསྒྱུར་པ་ཡང་ཡོད། ཅེས་པ་ལྟར་ན། ཀླུ་ཡུལ་རྒྱ་ནག་ལ་ཡོད་པ་ཡིན་ནམ་སྙམ། སྙན་པའི་བ་དན་འཇིག་རྟེན་གསུམ་དུ་གྲགས། །ཞེས་པའི་སྟེང་ནས་ཀྱང་དཔྱད། གྲུབ་མཐའི་རྩ་བ་ལས། བྱུང་རིམ་ཐུབ་རྗེས་བཞི་བརྒྱའི་དུས་ན་ཀླུས།། ཐེག་ཆེན་སྤྱན་དྲངས་དབུ་མར་བཀྲལ་སྲོལ་ཕྱེ། །ཞེས་གསུངས། ཀླུའི་རྒྱལ་པོ་མ་དྲོས་པས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། ཀླུ་བདུན་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །ཞེས་དང་། ཀླུའི་རྒྱལ་པོ་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། ཀླུ་ཉི་ཁྲི་གཅིག་སྟོང་གིས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་གསུངས། དེ་དག་ལུས་རྟེན་གང་གི་རྣམ་ཅན་ཡིན་བརྗོད་དཀའ། བོད་གངས་ཅན་དུ་དར་ཚུལ་ནི། རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་སྡེ་བཙན་གྱི་དུས་སུ་ཉང་ཁམས་པའམ་རླངས་ཁམས་པ་གོ་ཆ་བྱ་བ་མི་བརྗེད་པའི་གཟུངས་ཐོབ་པ་ཞིག་ཤེར་ཕྱིན་གདན་འདྲེན་དུ་བཏང་པས། དེས་ཡུམ་རྒྱས་པ་བློ་ལ་བཟུང་ནས་གསེར་གྱི་གླེགས་ཤིང་རྒྱབ་ལ་བཀབ། གཡུ་ཡི་གླེགས་ཤིང་མདུན་ལ་བཀབ། མུ་ཏིག་གི་ཕྲེང་བས་གླེགས་བམ་ཐག་པ་བྱས་ནས་བྱོན་ཏེ། ཁོང་གིས་བློ་ཐོག་ནས་གསུངས་པ་དུམ་པ་བཞི། རྒྱ་སྐད་ལ་ཤ་ཏ་ས་ཧ་སྲ་ཞེས་པ་ལས་མེད་པ་དེ་ལ་རླངས་ཀྱི་ཐུགས་འགྱུར་རེག་ཟིག་དམར་པོ་དང་ཤ་སྒྲོ་ཅན་ཞེས་བྱའོ། །ཡང་སྦས་མགྲད༤་ཤྲི་དང་ཉང་ཨི་བྷ་ཝ་རོ་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱ་དཔེའི་སྟེང་ནས་བསྒྱུར་བ་དུམ་པ་བཞི། རྒྱ་སྐད་ལ་ཤ་ཏ་ས་ཧ་སྲི་ཀ་ཞེས་ཡོད་པ་ནི་དཔྱ་འབུམ་དང་རེག་ཟིག་སྔོན་པོ། དེ་ཡང་རེག་ཟིག་ནི་གླེགས་བམ་དེ་རྣམས་ཧ་ཅང་བསྡུས་པས་ཟིན་བྲིས་ལྟ་བུར་སོང་བའི་དོན་དང་། དམར་པོ་ནི། ཆོས་རྒྱལ་ཉིད་ཀྱི་ཤངས་ཁྲག་མཚལ་དང་

- 135 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

བསྲེས་ནས་བྲིས་པ་དང་། སྔོན་པོ་ནི། དབུ་སྐྲའི་གཞོབ་རམ་དང་བསྲེས་ནས་བྲིས་པ་ལས་མིང་ཆགས་ཤིང་། ཤ་སྒྲོ་ཅན་ནི། འཇུག་སྣོད་ལ་འགྲེས་ཏེ་བཏགས་པ་ཡིན་པས་དེའི་འཇོག་སྣོད་ཤ་ལྤགས་ཀྱི་སྒྲོ་བ་ཞིག་ཡིན་འདྲ། དཔྱ་འབུམ་ནི། མངའ་འབངས་རྣམས་ལས་དཔྱ་ཁྲལ་བསྡུས་ནས་བསྒྱུར་པའི་སྒོ་ནས་བཏགས་སོ། །ཡང་བཻ་རོ་ཙ་ནས་བསྒྱུར་བ་དུམ་པ་དྲུག །རྒྱ་སྐད་ལ་ཨཱ”་ཤ་ཏ་ས་ཧ་སྲི་ཀ་ཞེས་ཡོད་པ་ནི། བླ་འགྱུར་འབྲིང་པོ་ཞེས་བྱའོ། །ཡང་སྐ་ཅོག་གཉིས་ཀྱིས་བསྒྱུར་པ་དུམ་པ་བཅུ་དྲུག །མཚན་གྱི་འོག་ཏུ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་ཡོད་པ་ནི། བླ་འགྱུར་ཆེན་མོ་ཞེས་བྱའོ། །ཡང་སྔོན་གྱི་ཡུམ་དེ་རྣམས་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་བརྒྱ་དང་བཅུ་དགུ་ལས་མེད་པར། རྔོག་ལོ་ཙཱ་བས་ཕམ་མཐིང་གི་འབུམ་ལས་བླངས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མ། སྣང་བས་གསལ་བ། ཟླ་བའི་སྒྲོན་མེ་ཞེས་བྱ་བ་གསུམ་བསྣན་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་བརྒྱ་དང་ཉེར་གཉིས་སུ་མཛད་པ་ཡ་བཏགས་དང་ད་དྲག་མེད་པ་ནི་རྔོག་འགྱུར་ཞེས་བྱའོ། །ཉི་ཁྲི་ལ་འགྱུར་གསུམ་ཡོད་ཅེས་གྲགས། བརྒྱད་སྟོང་པ་ལ་འགྱུར་དྲུག་ལས་གྲགས་ཆེ་བ་གསུམ་སྟེ། ཕྲེང་བ་ཅན་དང་། བཟོ་སྦྱངས་དང་། སྡེ་ཅན་ནོ། །དེ་གསུམ་ལ་ཚིག་སྣ་རིང་ཐུང་མི་འདྲ་བ་བྱུང་བ་ནི་རྒྱ་དཔེ་ཐ་དད་པའི་དབང་གིས་སམ་འགྱུར་མི་འདྲ་བའི་དབང་གིས་ཟེར་ཞིང་རྒྱས་པ་ནི་ཕྲེང་བ་ཅན་ནོ། །དེ་གསུམ་གྱི་དབྱེ་འབྱེད་ཐབས་ནི། ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་བཟོ་སྦྱངས་བྱུང་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་རབ་འབྱོར་གྱི་ལེའུ་བྱུང་ན་སྐ་ཅོག་གི་འགྱུར། ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་སྡེ་ཅན་བྱུང་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་རབ་འབྱོར་གྱི་ལེའུ་བྱུང་ན་བཻ་རོ་ཙ་ནའི་འགྱུར། ཡང་དེར་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ལེའུ་བྱུང་ན་རྔོག་འགྱུར། ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་བྱུང་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལེའུ་བྱུང་ན་འབྲོམ་སྟོན་རྒྱལ་བའི་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་འགྱུར་ཡིན་ནོ། །
དེ་ལྟ་བུའི་ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ་གྱི་ཚད་ལོ་ཙཱ་བས་བྱས་པ་ནི། ཡུམ་རྒྱས་པ་
ལ་བམ་པོ་གསུམ་བརྒྱ། ལེའུ་དོན་གཉིས། ཤླཽ་ཀ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ། ཤད་འབུམ། ཚིགས་ཡ་བཞི་དང་འབུམ་ཚོ་གཅིག ཉི་ཁྲི་ལ་བམ་པོ་དོན་བརྒྱད། ལེའུ་དོན་དྲུག །ཤླཽ་ཀ་སྟོང་ཕྲག་ཉི་ཤ། ཤད་འབུམ་ཚིག་ས་ཡ་གཅིག་དང་འབུམ་ཚོ་གཅིག །བརྒྱད་སྟོང་པ་ལ་བམ་པོ་ཉི་ཤ་རྩ་བཞི། ལེའུ་

- 136 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

སོ་གཉིས། ཤླཽ་ཀ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱད། ཚིག་སུམ་འབུམ་ལྔ་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་ཡོད་ཟེར། གྲངས་རྩིས་འདི་དང་འགྱུར་འགའ་ཞིག་ནི་མཁས་པ་གོ་ཆས་མཛད་ཟེར་བའི་དཔེ་འཁྱར་ཞིག་ལས་བྲིས་པ་ཡིན་པས་དག་པ་རང་ཡིན་མིན་ཐེ་ཚོམ་ཡང་མཁས་པའི་དཔྱད་གཞིར་བྲིས་སོ། །ཞེས་ལྷ་རམས་པ་བསྟན་དར་པས་གསུངས། །རྒྱ་རིམ་པ་བདུན་གྱིས་རྒྱས་བཏབ་ཅེས་པ་ནི། ཡིག་འབྲུ་མི་འཁྲུག་པ་ཚིག་གི་རྒྱ། ཚིག་རྐང་མི་འཁྲུགས་ཤད་ཀྱི་རྒྱ། ཚིག་དོན་མི་འཁྲུགས་པ་ལེའུའི་རྒྱ། ཤླཽ་ཀ་མི་འཁྲུགས་པ་བམ་པོའ་རྒྱ། བམ་པོ་མི་འཁྲུགས་པ་བམ་གྲངས་ཀྱི་རྒྱ། མཐའི་མི་འཆོལ་བ་སྣེ་ཐིག་གི་རྒྱ། གླེགས་བམ་མི་འཁྲུགས་པ་གདོང་ཡིག་གི་རྒྱའམ་སྤྱན་ཁྱེར་གྱི་རྒྱ་དང་བདུན། ཁ་ཅིག །གླེགས་ཐག་བདུན་པའི་རྒྱ། གླེགས་ཤིང་པ་ཊའི་རྒྱ། གསེར་གདོང་ལགྲཐྲའི་རྒྱ། ཡིག་མགོ་གྲངས་ཀྱི་རྒྱ། བམ་པོ་ལེའུའི་རྒྱ། སྣེ་ཐིག་སྤྱན་ཁྱེར་གྱི་རྒྱ། དམར་ཤད་ནག་ཀྱི་རྒྱ་དང་བདུན་ཟེར། རྒྱན་སྣང་ལས། སྐེ་རགས་བདུན་གྱིས་དམ་པོར་བཅིངས་ནས་མདུད་པའི་གནས་བདུན་ལ་རང་གི་མིང་གི་རྒྱ་བདུན་གྱིས་བཏབ་ནས་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཁ་ཅིག་གིས་འདོད་དོ། །ཞེས་དང་། སྤྱན་ཁྱེར་ཞེས་པ་ནི། གླེགས་བམ་གྱི་སྣེ་མོའ་གྲངས་ཡིག་གི་འོག་གང་ ིརུང་དུ་དཔེ་ཆའི་མིང་བྲིས་པ་ལ་ཟེར། སྔ་མ་བོད་དུ་བསྒྱུར་ཟིན་པའི་གླེགས་བམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་ཆེན་ལས་ཁ་ཅིག་གི་འདོད་ཚུལ་བཀོད་པ་ནི་འཕགས་ཡུལ་གྱི་གླེགས་བམ་གཞི་བཞག་བྱས་ན་རུང་ངམ་དཔྱད་པར་བྱའོ། །རྒྱ་དཔེ་ལ་བམ་པོ་མེད་ཅེས་གསུངས། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་དེ་མདོ་སྡེ་ཀུན་གྱི་གཙོ་བོར་གླེང་གཞི་དང་ཡོངས་གཏད་སོགས་ཀྱིས་དབུ་སེམས་ཀུན་ཤེས། ཞེས་པའི་ཡོངས་གཏད་ཀྱིས་ཤེས་ཚུལ་ནི། མདོ་ལས་ཀུན་དགའ་བོ་དེ་བས་ན་ཡུམ་ཟབ་མོ་འདི་ཁྱོད་ལ་གཏད་དེ། ཀུན་དགའ་བོ་གལ་ཏེ་ཁྱེད་ཀྱིས་ངས་ཆོས་གང་ཇི་སྙེད་ཅིག་བཤད་པ་ལས་ཡུམ་མ་གཏོགས་པར་ངས་ཆོས་བསྟན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བཟུང་སྟེ་ཀུན་ཆུབ་པར་བྱས་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་ཆུད་གསན་ཏེ་བོར་ཡང་དེ་ཙམ་གྱི་ཀུན་དགའ་བོ་ཁྱོད་ལ་སྐྱོན་དུ་མི་རྩི་ཡི། ཀུན་དགའ་བོ། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཡུམ་ཟབ་མོ་འདི་བཟུང་སྟེ་ཀུན་ཆུབ་པར་བྱས་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་ཚིག་གཅིག་ཙམ་ཆུད་གསོན་ཏམ་བོར་བར་གྱུར་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་ནི། ཀུན་དགའ་བོ་ཁྱོད་ལ་ངས་སྐྱོན་དུ་བཟུང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས། གླེང་གཞི་ནི།

- 137 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

ཡུམ་འབུམ་པ་ལས། དེ་ནས་དེའི་ཚེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉིད་ཀྱི་སེདྒེའི་ཁྲི་བཤམས་ནས་སྐུ་དྲང་པོར་བསྲང་སྟེ་དགོངས་པ་མངོན་དུ་བཞག་ནས་སྐྱིལ་མོ་ཀྲུང་བཅས་ཏེ་བཞུགས་སོ། །ཞེས་དང་། འོད་ཟེར་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་དྲུག་ཅུ་པོ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་ཐམས་ཅད་སྣང་བ་ཆེན་པོས་ཁྱབ་པར་ ིབྱས་ཏེ། ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྐུའི་ཆ་དགུ་བཅུ་གོ་བཞི་རེ་རེ་ལས་འོད་ཟེར་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་དྲུག་ཅུ་རེ་བྱུང་བར་གསུངས་པ་དང་། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཞལ་གྱི་སྒོ་ནས་ལྗགས་ཀྱི་དབང་པོ་བཀྲམ་སྟེ་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་ཐམས་ཅད་ལྗགས་ཀྱི་དབང་པོས་ཁྱབ་པར་མཛད་ནས་ཞལ་འཛུམ་པ་མཛད་དོ། །ཞེས་གསུངས། ཉི་ཁྲི་དང་ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་པར་ཡང་དེ་བཞིན་གསུངས། དེའི་ཕྱིར་ན། མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ཉིད་དམིགས་སུ་བཀར་བ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། ངས་ཆོས་གང་ཇི་སྙེད་ཅིག་བཤད་པ་ལས་ཡུམ་མ་གཏོགས། ཅེས་དང་། རང་གི་ཁྲི་རང་གིས་བཤམ་པ་དང་། ལྗགས་ཀྱི་དབང་པོ་བཀྲམ་སྟེ་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ ིཁམས་ལྗགས་ཀྱི་དབང་པོས་ཁྱབ་པ་གཞན་གང་ལའང་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་། ཤེས་རབ་སྙིང་པོ་ལས། དུས་གསུམ་དུ་རྣམ་པར་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ནམ་སྙམ། །ཀྱང་སྒྲའི་དོན་ནི། སྤྱོད་འཇུག་ལས། གང་ཕྱིར་ལུང་ལས་ལམ་འདི་ནི། །མེད་པར་བྱང་ཆུབ་མེད་པར་གསུངས། །ཅེས་པས་འགྲེལ་པ་ཡིན་ནམ་སྙམ། དེ་དག་ལ་དགོངས་ནས་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ལས། འཁོར་ལོ་བར་པ་ལ་ཆེས་ངོ་མཚར་རྨད་དུ་བྱུང་བ། ཞེས་སྨོས་ལ། ཐོག་མཐའ་གཉིས་ལ་ངོ་མཚར་རྨད་དུ་བྱུང་བ། ཞེས་པ་ལས་ཆེས་མ་སྨོས་པའི་ཕྱིར། ཚིག་གསལ་ལས། ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་རབ་དང་། ཕུལ་དང་། གཙོ་བོ་དང་། གྱ་ནོམ་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མདོ་ཉིད་དེ། ཞེས་གསུངས། མདོ་གཞན་ལ་སྦས་དོན་ཟེར་ཀྱང་ཤེར་མདོར་ཡོད་པ་དེ་མདོའ་ི

- 138 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

ཡང་རྩེ་ཡིན་པས་སྔགས་ཀྱི་ཚུལ་བཞི་སོགས་ལ་ཕྱོགས་པའི་རྟགས་ཡིན། ཞེས་དང་། སྤྱིར་སྦས་དོན་དང་ཤགས་བསྟན་མི་འདྲ་སྟེ། ཤུགས་བསྟན་ནི་གཞུང་གང་ལའང་ཡོད་ཅིང་དངོས་བསྟན་གྱི་དོན་ལ་དཔྱད་པའི་རིགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྟོགས་ནུས་པ་ཞིག་ཡིན། སྦས་དོན་ནི་བླ་མའི་མན་ངག་གིས་མ་བསྟན་པར་རང་དབང་དུ་དཔྱད་པས་རྟོགས་མི་ནུས་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། མདོ་བཞན་ལ་སྦས་དོན་གྱི་ཐ་སྙད་མེད་པར་ཤེར་མདོ་ལ་འབྱུང་བ་དེ་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་མཐར་ཐུག་པ་རྣམས་དང་ཁད་ཉེ་བའི་རྟགས་ཡིན་ཏེ། དངོས་སུ་ཡུལ་སྟོང་ཉིད་གསུངས་པ་དེའི་སྦས་དོན་ལ་ལམ་སྟོན་ཚུལ་ཡོད་ཚེ་མཐོང་སྒོམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དང་མཐར་ཐུག་གི་སྐུ་བཞི་སོགས་སྟོན་ཚུལ་ཡོད་དགོས་པར་ཚུལ་བཞིའི་དོན་ཚང་བར་འབྱུང་། ཞེས་དང་། ས་གསུམ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ཤེར་ཕྱིན་མདོའ་སྦས་དོན་གྱི་རིམ་ ིཔ་གསུངས་པ་ཟློས་པ་དང་མི་མཐུན་པ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་ལ་དགོངས་ནས། དེ་དག་རྟོགས་པའི་ཆེད་དུ་བྱམས་མགོན་ལོ་བཅུ་གཉིས་ལ་བསྒྲུབ་པར་འགྲེལ་ཆེན་ལས་གསུངས་པ་སྔར་བཤད་ཟིན། མདོར་བསྡུས་ན། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོའ་སྦས་དོན་གྱི་མཚན་གཞི་ནི། དངོས་བརྒྱད་དོན་ ིབདུན་བཅུའི་གྲངས་ངེས། དེ་དག་སོ་སོའ་དོན། དེ་དག་གི་གོ་རིམ། སོ་སོའི་ས་མཚམས། སྦྱོར་ ིབ་བཞིས་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་དང་བདུན་ཅུ་དོན་གསུམ་ཇི་ལྟར་སྒོམ་པའི་ཚུལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དེ་དག་ཇི་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་སོགས་སོ། །མང་དོགས་ནས་འདི་ལས་མ་བྲིས་སོ། །ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་སྡེ་སྣོད་དང་། རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་གོང་འོག་གི་ཁྱད་པར་ཐམས་ཅད་གདུལ་བྱ་མཆོག་དམན་གྱི་རིམ་པས་ཡིན་གྱི། བཀའ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་མཆོག་དམན་གྱི་དབྱེ་བ་མེད་དོ། །གདུལ་བྱའི་ཁམས་བཞིན་གསང་གསུམ་བརྟན་གཡོའ་གར། །རབ་ ིབསྒྱུར་མཐའ་ཡས་ཟབ་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་སྒོ། །མང་ཕྱེ། ཞེས་སོ། །སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གནས་བརྟན་སྒྲ་གཅན་འཛིན་སོགས་གནས་བརྟན་ཆེན་པོ་བཅུ་དྲུག་ལ། ཇི་སྲིད་བྱམས་མགོན་ཞིང་འདིར་འབྱོན་པར་ཉེ་བའི་མཚན་མ་མ་ཤར་གྱི་བར་དུ་ཁྱེད་ཅག་མྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་བར་བསྟན་པ་ཟུངས་ཤིག །ཅེས་བཀའ་སྒོས། གནས་བརྟན་ཆེན་པོ་བཅུ་དྲུག་གིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་འཛིན་ཅིང་སྤེལ་བར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ། འདུལ་བ་ལུང་ལས་གསུངས།

- 139 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བཀའ་སྒོས་པ་དང་ཆེན་པོ་རྣམས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ཡང་འགྲོ་བ་རྣམས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་འཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ལ། འོ་ན། འཁོར་བ་དང་། འཁོར་ཚུལ་དང་། དེའི་རྩ་བ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། ལས་ཉོན་གྱིས་འཕངས་པའི་སྐྱེ་རྒ་ན་འཆི་ནི་འཁོར་བ་དང་། སྡུད་པ་ལས། སྐྱེ་རྒ་འཆི་དང་མྱ་ངན་རྦ་རླབས་འཁྲུགས་པ་ཡིས། །འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་དེར་ནི་རྟག་ཏུ་འཁོར་འགྱུར་བ། ཞེས་བྱུང་། དེ་དག་འཁོར་བ་འཁོར་ཚུལ་དང་། དེ་ཡང་འཇུག་པ་ལས། ཟོ་ཆུན་འཕྱན་ལྟར་རང་དབང་མེད་པ་ཡི། །འགྲོ་ལ་སྙིང་རྗེ། ཞེས་སྙིང་རྗེ་སྐྱེ་བའི་རྐྱེན་འགྲོ་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མནར་ཚུལ་ཟོ་ཆུན་གྱི་འཕྲུལ་འཁོར་ལྟར་ཁྱད་པར་དྲུག་གིས་འཁོར་ཚུལ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་འཁོར་བའི་རྩ་བ་ནི། རང་གི་རིགས་འདྲ་བརྒྱུད་མར་བྱུང་བའི་དབང་གིས་གང་ཟག་དེ་ཉིད་སྲིད་རྩེ་ནས་མནར་མེད་ཀྱི་བར་འཁོར་བར་བྱེད་པ་པོ་དེ་ཉིད་དོ། །འདིའི་མཚན་གཞི་འདོད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཡོད་དེ། ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་བཞི་ཀས་རྩ་ཉོན་དྲུག་གི་ཐེ་ཚོམ་མ་གཏོགས་གཞན་ལྔ་ཀ་ལ་འཁོར་བའི་རྩ་བ་ཡོད་པར་འདོད་པ་འདྲ་ཡང་། དེ་དག་གི་ནང་ནས་གཙོ་མི་གཙོ་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། དེའི་དབང་གིས་ཐར་ལམ་སྒྲུབ་པའི་རྟེན་རིགས་འཇོག་ཚུལ་ཡང་མི་འདྲ་བ། དཔེར་ན། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བས་འདོད་ཆགས་འཁོར་རྩའི་གཙོ་བོར་འདོད་པ། མཛོད་རྩ་ལས། འདོད་ཆགས་དེ་བཞིན། ཞེས་དང་། དེའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་རིགས་ཀྱི་ངོ་བོ་འདོད་ཆུང་ཆོག་ཤེས་ལ་འདོད་པ་ཡང་། དེ་ཉིད་ལས། མ་ཆགས་འཕགས་རིགས། ཅེས་དང་། སྲིད་པའི་རྩ་བ་ཕྲ་རྒྱས་དྲུག །ཅེས་གསུངས། དེའི་ལུགས་ལ་མཐོང་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་འཁོར་བའི་རྩ་བ་ཡོད་མེད་དཔྱད། མདོ་སྡེ་པས་འཁོར་རྩ་ལ་བདག་འཛིན་འཇོག་དགོས་པའི་ཕྱོགས་ཤིག་ཤེས་ཀྱང་། བདག་འཛིན་རགས་པ་ཙམ་ལས་ངོས་མ་ཟིན། དེ་བཞིན་གཉེན་པོའ་གཙོ་ ིབོ་བདག་མེད་བསྒོམ་དགོས་པར་བསམས་ཀྱང་། དེ་མངོན་སུམ་དུ་འཆར་ཚུལ་བློར་མི་བདེ་བས། ཆོས་བཟོད་ཀྱིས་མི་རྟག་པ་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་ཤགས་ལ་རྟོགས་པར་འདོད་ལ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་རིགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཟག་མེད་སེམས་ཀྱི་ས་བོན་འདུ་བྱས་ཡིན་པ་ཞིག་ལ་འདོད། སེམས་ཙམ་པས་དེའི་སྟེང་དུ་ཐེག་ཆེན་ལུགས་ཀྱི་སྤང་བྱ་ཁྱད་པར་བ་ཞིག་ཡོད་དགོས་ཤིང་།

- 140 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

དེའང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་པ་ལ་གེགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཤེས་སྒྲིབ་ཅེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེང་དུ་ལོག་པར་ཞུགས་ནས་སྒྲོ་འདོགས་མཁན་ཞིག་ཡོད་དགོས་པར་བསམས་ནས། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་རགས་པ་བསྣན་དེ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དང་དེ་གཉིས་ཀ་ལ་འཁོར་བའི་རྩ་བ་ལྷན་སྐྱེས་རེ་ཡོད་པར་འདོད་ཅིང་། ལུང་གི་རྗེས་འབྲང་གི་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ་འདུ་བྱས་ཐམས་ཅད་ཀུན་གཞིའི་སྟེང་གི་བག་ཆགས་སྨིན་པ་ལས་འབྱུང་དགོས་པས། རིགས་ཀྱང་དེའི་སྟེང་གི་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་རུང་གི་ནུས་པ་ཞིག་ལ་འདོད་ལ། རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་གི་སེམས་ཙམ་པས་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྟེང་གི་བག་ཆགས་སྨིན་ལས་འབྱུང་བར་འདོད་པས། དེའི་ལུགས་ལ་རིགས་ནི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྟེང་གི་ཟག་མེད་སེམས་ཀྱི་ས་བོན་ནམ་ནུས་པ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །རང་རྒྱུད་པས་བདེན་འཛིན་གྱིས་འཁོར་རྩ་བྱེད་པའི་ཕྱོགས་རྟོགས་ནའང་བདག་འཛིན་ཕྲ་མོ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ངོས་མ་ཟིན་ཞིང་། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་མི་འདྲ་བར་འདོད་པ་དང་། དེའི་དབང་གིས་གྲུབ་མཐའ་འོག་མས་འདོད་པའི་བདག་འཛིན་འགའ་རེ་འཁོར་བའི་རྩ་བར་བཞག་ལ། མདོ་སྡེ་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པས་ཉན་རང་གཉིས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་འདྲ་བར་འདོད་ན་ཡང་། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་མི་འདྲ་བར་འདོད་པ་དང་། དེའི་དབང་གིས་གྲུབ་མཐའ་འོག་མས་འདོད་པའི་བདག་འཛིན་འགའ་རེ་འཁོར་བའི་རྩ་བར་འདོད། ཐལ་འགྱུར་པས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་པ་ལ་གེགས་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་སྒྲིབ་ཟུར་དུ་འདོད་ནའང་། ཐེག་པ་གསུམ་པོ་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་རུང་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལ་གེགས་བྱེད་ཀྱི་གཙོ་བོ་འཁོར་བའི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་ཕྲ་མོས་བྱེད་པ་འདྲ་ཞིང་། དེ་གཅོད་བྱེད་བདེན་མེད་བསྒོམས་པའང་འདྲ་བས། ཞི་སྒོ་དེ་གཅིག་པུ་ཡིན་ཞེས་འཇོག་ཐུབ་པ་བྱུང་ངོ་། །ཐལ་རང་གཉིས་སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་བདེན་པས་སྟོང་པ་རིགས་སུ་འཇོག་པ་འདྲ་ནའང་། རང་རྒྱུད་པས་མཐོང་སྒོམ་གྱི་སྤང་བྱའི་དྲི་མས་དག་པའི་ཆ་རིམ་པར་འགོག་བདེན་དུ་འགྲོ་ཚུལ་དང་། འགོག་བདེན་དེ་སྟོང་ཉིད་དང་འགོག་པ་དེ་ཉིད་རང་སྟེང་དུ་མཐོང་ཚུལ་སོགས་ཐལ་འགྱུར་པ་ལྟ་བུའི་འཇོག་ཚུལ་བདེ་མོ་ཞིག་འཇོག་

- 141 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

མི་ཐུབ་པ་རྟོགས་རིགས་སོ་སོར་བཞག་པའི་དབང་གིས་ཡིན་ལ། རང་བཞིན་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཐེག་དམན་ལ་མེད་པར་འདོད་པས་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་དབྱེར་མེད་ཕྱིར། །ཞེས་པའི་རྩོད་ལན་ཡང་། ཐེག་པ་གསུམ་གས་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་བསྒོམས་པར་འདྲ་ཡང་ཟིན་བྱེད་ཐབས་ཀྱི་ཆ་སོགས་མི་འདྲ་བས་སྟོབས་ཆེ་ཆུང་དང་མཆོག་དམན་བྱུང་བ་ཞེས་ལན་འདེབས་རྒྱུ་བཞག་ནས། ནམ་མཁའ་གཟུགས་ཅན་ཀུན་ལ་གོ་འབྱེད་པ་ལྟར། སེམས་ཀྱི་བདེན་སྟོང་དེས་ཐེག་པ་གསུམ་ཀའི་ལམ་ལ་གོ་འབྱེད་པས་རྟེན་བྱེད་པར་འདྲ་ནའང་ལམ་རང་རང་གི་ངོ་བོ་མི་འདྲ་བ་ཡིན། ཞེས་ལན་འདེབས་ལ། ཐལ་འགྱུར་པའི་གཞལ་ན་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་བྱེད་པའི་རིགས་སུ་འགྱུར་ཚུལ་མེད་པར། རྟེན་བྱེད་ཚུལ་དེ་ཙམ་ཞིག་ཡིན་ཚེ་ཉོན་མོངས་རྣམས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་གོ་འབྱེད་པས་དེ་ཡང་རྟེན་དུ་ཐལ་བ་སོགས་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་སྐྱོན་འཇུག་གོ །རྒྱུ་མཚན་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་འཕགས་པ་གྲོལ་སྡེས་ཉི་སྣང་རང་རྒྱུད་པའི་གཞུང་དུ་བྱས་ནས་མཛད་ཀྱང་རིགས་ཀྱི་རྩོད་ལན་གྱི་ཐད་འདི་ཐལ་འགྱུར་པ་དང་སྒོ་བསྟུན་པ་ཡིན་ལ། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་དབྱེར་མེད་ཕྱིར། །ཁྱེད་ལ་ཐེག་པའི་རྣམ་དབྱེ་མེད། །ཅེས་པའང་ཆོས་དབྱིངས་སུ་རོ་གཅིག་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་སོ་སོ་བ་མེད་པར་བསྒྲུབས་པ་ཡིན་ན། འཁོར་འདས་ཀྱང་སོ་སོ་བ་མེད་པར་འགྱུར་པས། དེའི་དོན་གང་ལ་དམིགས་ནས་གཙོ་བོར་བསྒོམས་པས་དེའི་ངོ་བོར་དྲི་མ་ཟད་པའི་ཆོས་དབྱིངས་འདྲ་བའི་དོན་དུ་བྱེད་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས་གསུངས་པ་དང་ཆ་ཐམས་ཅད་འདྲའོ། །དབུ་མ་འཇུག་པ་ལས། དང་པོར་ང་ཞེས། ཞེས་དང་། བདག་གིས་འདི་ཞེས། ཞེས་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་གཉིས་འཁོར་བའི་རྩ་བར་བཤད་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། ཞི་སྒོ་གཉིས་པ་མེད་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་དང་། མིག་རྣ་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་གཉིས་འཛིན་སྟངས་འགལ་བའི་བློ་ཡིན་ན་གཞུང་དེ་དང་འགལ་ཡང་། དེ་གཉིས་འཛིན་སྟངས་འདྲ་བའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུགས་འདིར་བདག་མེད་གཉིས་སྟོང་གཞིའི་སྒོ་ནས་འཇོག་ཀྱང་དགག་

- 142 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

བྱའི་སྒོ་ནས་མི་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་མེད་པར་ཐལ། ཞི་སྒོ་གཉིས་པ་མེད་པ་དང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། ལུང་དེའི་འཕྲོར། བདག་མེད་ཅེས་ནི་བྱ་བར་བརྗོད། །ཅེས་བྱུང་བས། བདག་མེད་ཕྲ་རགས་དང་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སོ་སོར་མ་ཕྱེ་བའི་བདག་མེད་སྤྱི་ཙམ་ཞི་བའི་སྒོར་བཞག་ནས། དེར་མ་གཏོགས་པའི་ཞི་བའི་སྒོ་མེད་པ་ཡང་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན། རྩ་བར་འདོད་མི་ནུས་སྟེ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། རྣམ་ཐར་སྒོམ་གསུམ་ཤེས་པ་དང་། །ཞེས་དང་། གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ལས། དངོས་པོ་མེད་པས་སྒོམ་པ་མེད། བསྒོམ་པར་བྱ་བསྒོམ་པ་མིན། །དེ་ལྟར་དངོས་པོ་དངོས་མེད་པས། །སྒོམ་པ་དམིགས་སུ་མེད་པའོ། །ཞེས་སོགས་གསུམ་ཚན་དྲུག་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱམས་པས་དམ་བཅས་པའི་གཟུངས་ཀྱི་སྔགས་དོན་ནི། ན་མོ་རསྒྲཋ་ཏྲ་ཡཱ་ཡ་ནི། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ན་མོ་ནི། ཕྱག་འཚལ་ལོ། །བྷ་ག་ཝ་ཏེ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས། ཤཱཀྱ་མུ་ནེ་ནི། ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ། ཏ་ཐཱ་གཱ་ཏ་ཡ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ། ཨསྦྲ་ཏེ་ནི། དགྲ་བཅོམ་པ། སམྱརྔརྣརྐ་ནི། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པ། བུབྙ

- རྡ་ཡ་ནི། སངས་རྒྱས་ལ། བཅོམ་
ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཏŠ་ཐཱ་ནི། འདི་ལྟ་སྟེ། ཨོཾ་ནི། འགོ་འདྲེན། ཨ་ཛི་ཏེ་ཨ་ཛི་ཏེ་ནི། མི་ཕམ་པ་མི་ཕམ་པ། ཨ་པ་ར་ཛི་ཏེ་ནི། གཞན་གྱིས་མི་ཐུབ་པ། ཨ་ཛི་ནི། མི་ཕམ་པ། ཏེ་ཛ་ཡ་ནི། རྒྱལ་བ། ཧ་ར་ཧ་ར་ནི། འཕྲོག་འཕྲོག མཻ་ཏྲི་ནི། བྱམས་པ། ཨ་བ་ལོ་ཀི་ཏེ་ནི། ཀུན་ནས་གཟིགས་པ། ཀ་ར་ཀ་ར་ནི། མཛད་མཛད། མཧཱ་ས་མ་ཡ་ནི། དམ་ཚིག་ཆེན་པོ། སིབྙ

- ༣་ནི།
དངོས་གྲུབ། བྷ་ར་བྷ་ར་ནི། རྒྱས་རྒྱས། མཧཱ་བོ་དྷི་ནི། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ། མབྤ་ནི། སྙིངཔོ། བི་
ཛེ་ནི། ས་བོན། སྨ་ར་སྨ་ར་ནི། དྲན་པ་དྲན་པ། ཨསྨ་ཀཾ་ནི། བདག་ཅག །ས་མ་ཡ་ནི། མཉམ་པའམ་དམ་ཚིག །བོ་དྷི་བོ་དྷི་ནི། བྱང་ཆུབ་བྱང་ཆུབ། མཧཱ་བོ་དྷི་ནི། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ། སྭཱཧཱ་ནི། གཞི་ཚུགས་སམ་ལེགས་པ་སྦྱིན། ཨོཾ་མོ་ཧི་མོ་ཧི་མཧཱ་མོ་ཧི་སྭཱཧཱ། ཞེས་སྙིང་པོ། ཨོཾ་མུ་ནི་མུ་ནི་སྨ་ར་སྭཱཧཱ། མོ་ཧི་ནི། རྨོངས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བ། སྭཱཧཱ་ནི། དགེ་བ་འཕེལ་བའོ། །གཟུངས་འདིའི་ཕན་ཡོན་ནི། གཟུངས་འདིའི་ཚིག་ཉན་པ་དང་། ཀློག་པ་དང་། ཁ་ཏོན་བྱེད་པ་དང་། དོན་

- 143 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

ཡིད་ལ་སེམས་ཤིང་སྒོམ་པར་བྱེད་པ་དང་། ཐ་ན་བྱ་དང་རི་དྭགས་སོགས་དུད་འགྲོ་ཡན་ཆད་ཀྱི་རྣ་བར་ཐོས་པས་ངན་སོང་དུ་མི་སྐྱེ་བ་དང་། དགེ་བ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་དང་ལྡན་པ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་བྱམས་མགོན་ཉིད་ཀྱིས་གནས་སྐབས་མི་རྒུད་པར་མཛད་ཅིང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་སྟོན་པའི་ཚེ་དེ་དག་དམྱལ་བ་ན་གནས་ཡོད་ནའང་ངེས་པར་བཙལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ལུང་སྟོན་པར་གསུངས། རང་ཅག་རྣམས་རྣམ་འདྲེན་བཞི་པའི་བསྟན་པ་དང་མཇལ་བཞིན་པའི་སྐབས་འདིར་རྣམ་འདྲེན་ལྔ་པའི་བསྟན་པ་དང་མཇལ་ཐུབ་པའི་ཐབས་ཟབ་མོ་དེ་ལྟ་བུ་སོགས་ལ་འབད་ན། ནམ་ཞིག་རྡོ་རྗེ་གདན་གྱི་རི་བོའ་ིསྤོར་བྱམས་མགོན་གཉེན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་ཤར་བའི་ཚེ་དེའི་བསྟན་པ་ལ་ཞུམ་པ་མེད་པར་སློབ་པའི་སྲས་ཀྱི་ཐུ་བོར་འགྱུར་བའི་རྟེན་འབྲེལ་བཟང་པོ་འགྲིགས་པ་གོར་མ་ཆག་གོ། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ལྕགས་སྤྲེལ་ལོར་སྐུ་བལྟམས་པའི་ལུགས་ཀྱིས། དགུང་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་པར་འདའ་ཚུལ་མཛད་པའི་ལོ་རྗེས་མ་ནས། འགོ་ཚུགས་པའི་བསྟན་པའི་གནས་ཚུལ་ལས། ལོ་གཉིས་སྟོང་བདུན་བརྒྱ་བཅུ་གསུམ་འདས་ཞིང་། ལྷག་མ་ཉིས་སྟོང་གཉིས་བརྒྱ་གྱ་བདུན་ལུས་པའི་མཚམས་དེ་ནས། རགས་རྩིས་ཀྱིས་རྒྱལ་བ་བྱམས་པ་ལོ་འདི་ནས་ལོ་དུང་ཕྱུར་ལྔ་དང་བྱེ་བ་ཕྲག་བདུན་ས་ཡ་ལྔ་དང་དགུ་འབུམ་དགུ་ཁྲི་བདུན་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་གྱ་བདུན་སོང་ནས་གྱ་བརྒྱད་པར་འཛམ་བུའི་གླིང་འདིར་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བར་འགྱུར་པ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་ཤཱཀྱའི་བཙུན་པ་ཀྱཻ་རྡོར་མཁན་པོ་ངག་དབང་མཁས་གྲུབ་ཀྱིས་གསུངས།
སྨྲས་པ། རང་ཅག་མ་འོངས་གདུལ་བྱར་ཉེར་དགོངས་ནས། །ཡུམ་ཕྱིན་མན་ངག་
མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལ་སོགས། །བསྐུར་བར་མཛད་པས་དེ་དང་མཇལ་བ་ཀུན། །འཁོར་དུ་བསྡུ་བར་མཛད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཕྱོགས་དང་མཚམས་སུ་བཤེས་གཉེན་རྣམ་པར་སྤྲུལ། །རྒྱལ་བསྟན་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་བྱམས་ཆོས་ཀྱི། །བཤད་སྒྲུབ་སྤེལ་བའི་ཐབས་ལ་སྦྱོར་བ་ཡིས།། སྐལ་ལྡན་སྨིན་པར་མཛད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །འདི་ནས་མར་འགྲིབ་ཚེ་ལོ་བཅུ་པའི་ཚེ།། མགོན་ཁྱོད་སྤྲུལ་པ་མཛད་པའི་འཁོར་དང་བཅས། །གླིང་འདིར་ཕེབས་ཏེ་བླང་དོར་བསྟན་པ་ཡིས། །ཚེ་བསོད་ཡར་འཕེལ་མཛད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །དེ་ནས་རིམ་གྱིས་གྲངས་མེད་བར་དུ་

- 144 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

འཕེལ། །མར་ནི་གྲིབ་ནས་བརྒྱད་ཁྲིར་ཐུག་པའི་ཚེ། །སྔོན་གྱི་ཞལ་བཞེས་དམ་བཅའ་ཇི་བཞིན་དུ། །གླིང་འདིར་བཤེགས་པར་མཛད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །དེ་ཚེ་འཁོར་བསྒྱུར་དུང་གི་མདུན་ན་འདོན། །བྲམ་ཟེ་ཚངས་རབ་བྱ་བས་ཡབ་མཛད་ཅིང་། །ལྷ་མོ་གཞོན་ནུ་ལྟ་བུའི་ཚངས་ལྡན་མའི། །ལྷུམས་སུ་ཞུགས་པར་མཛད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།། ད་ནས་མི་ལོ་དུང་ཕྱུར་ཞེ་ལྔའི་ཚེ། །ཞྭ་དམར་ལམ་རིམ་དུ་གསུངས། རི་དྭགས་རྒྱུ་བའི་ནགས་སུ་གློ་གཡས་ནས། །བལྟམས་ཚེ་བརྒྱ་བྱིན་གུས་པ་ཆེན་པོས་བླངས། །རིན་ཆེན་གཏེར་འབྱུང་མེ་ཏོག་ཆར་འབབ་པ། །དེ་ཚེ་བདག་གི་སྐྱེ་བའི་ཐ་མ་ནི། །འདི་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ཀླུ་རྣམས་སྐུ་ཁྲུས་གསོལ། །ཉི་ཁྲི་ཁབ་བཞུགས་ཞག་བདུན་དཀའ་བ་སྤྱད། །རྡོ་རྗེ་གདན་དུ་མངོན་པར་སངས་རྒྱས་ནས། །རྩེ་མོ་གསུམ་ལྡན་རྐང་ཅན་རི་རུ་གཤེགས། །འོད་སྲུངས་སྐུ་གདུང་སྣམ་སྦྱར་བསྟན་མཛད་ནས། །སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་བསྔགས་ཆོས་འཁོར་བསྐོར། །འདུས་པ་ལན་གསུམ་མཛད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །འདུས་པ་གསུམ་རིམ་དུང་ཕྱུར་ཕྲག་དགུ་རེ། །བྱེ་བ་ཕྲག་དྲུག་བཞི་དང་གཉིས་འབྱུང་བ། །ཀུན་ཀྱང་སྲིད་པའི་རིམས་ནད་ཞི་བ་ཡི། །འཁོར་ཚོགས་འདུས་པར་མཛད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །འབྱུང་པོ་ཀུན་ལ་ཐུགས་བརྩེས་བྱམས་སྒོམ་ཞིང་། སྨོན་ལམ་སྟོབས་ཀྱིས་བྱམས་པའི་མཚན་ཅན་འགྱུར།། ལོ་ནི་དྲུག་ཁྲིར་དམ་པའི་ཆོས་སྟོན་མཛད། །རྐང་གཉིས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ལ་གུས་ཕྱག་འཚལ།། བྱམས་པའི་ཆོས་ལ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་པའི་དགེས། །ཚེ་ལོ་བརྒྱད་ཁྲིའི་དུས་སུ་མགོན་ཁྱོད་ཀྱིས། །འཛམ་བུའི་གླིང་འདིར་ཆོས་ཀྱི་ཆར་འབེབ་ཚེ། །གསུང་གི་བདུད་རྩི་ཐོག་མར་ལོངས་སྤྱོད་ཤོག །དེ་ཚུན་དལ་བའི་རྟེན་བཟང་རིམ་པར་འརྒྱུད། །རྟེན་འབྲེལ་མི་བསླུ་སྟོན་པའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས། །རྗེས་སུ་བཟུང་ནས་རྒྱལ་སྲས་སྤྱོད་པ་རྣམས། །ཚེ་རབས་ཀུན་ཏུ་ཉམས་སུ་ལེན་པར་ཤོག །
ཅེས་པ་འདི་ནི་དཀོན་མཆོག་ལ་མི་ཕྱེད་པའི་དད་ལྡན་ཆོས་རྗེ་རབ་བརྟན་ནས་
བསྐུལ་ངོར། ཕྱི་ལོ་ཆིག་སྟོང་དགུ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་དོན་ལྔའི་ཕྱི་ཟླ་གཉིས་པའི་ཚེས་བཅུ་དགུ། བོད་རྒྱལ་ལོ་གཉིས་སྟོང་ཆིག་བརྒྱ་གཉིས། བོད་རབ་ལོ་དགུ་བརྒྱ་དང་བཞི་བཅུ་ཞེ་བརྒྱད། སྟོན་པའི་བསྟན་པ་རྟགས་ཙམ་འཛིན་པའི་ལེའུ་དང་བཅས་ལོ་ཉིས་སྟོང་ཆིག་བརྒྱ་ཞེ་ལྔ་ལུས་

- 145 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

པ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ལེའུ་ལོ་གྲངས་གསུམ་བརྒྱ་ང་ལྔ་བརྒལ་བ། རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ནང་ཚན་ཤིང་ཡོས་ལོའ་ཧོར་ཟླ་དང་པོ་ཆོ་འཕྲུལ་ཟླ་བའི་ཚེས་བརྒྱད་རེས་གཟའི་ལྷག་པའི་ཉིན། འབྲས་སྒོ་མང་བསམ་བློ་དཀའ་བཅུ་པ་ངག་དབང་ཉི་མས་རྫོགས་པར་བྲིས་པ་དགེའོ། །དགེ་བ་འདི་ཡིས་རྒྱལ་བསྟན་དར་ཞིང་རྒྱས།། བསྟན་འཛིན་དམ་པ་མཐའ་དག་མཛད་འཕྲིན་རྒྱས། །འགྲོ་ཀུན་དགེ་བཅུའི་ནོར་གྱིས་རབ་ཏུ་རྒྱས། །བཀྲ་ཤིས་དཔལ་གྱིས་ཕྱོགས་ཀུན་ཁྱབ་གྱུར་ཅིག། །།

- 146 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

༄༅། །ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་དཀའ་གནད་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིད་ཀྱི་ངལ་གསོ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

རྨད་བྱུང་ཟབ་རྒྱས་གཏམ་གྱིས་ལུས་ཅན་ཀུན། །
ཞི་བསིལ་གཏན་བདེའི་གོ་འཕང་མཆོག་དེ་ལ། །
ཐུགས་རྗེའི་ལྕགས་ཀྱུས་མྱུར་དུ་འཁྲིད་མཛད་པའི། །
འདྲེན་མཆོག་ཟས་གཙང་སྲས་པོའ་ཞབས་ལ་འདུད། ། ིབྱམས་པའི་ཐུགས་ཀྱིས་རླབས་ཆེན་སྤྱོད་པའི་ཁུར། །འཛིན་ལ་ཟླ་བྲལ་བྱམས་མགོན་སྨྲ་བའི་དབང་། །
བྱམས་ཆེན་བདུད་རྩིས་བདག་སོགས་འགྲོ་ཀུན་གྱི། །
ཡིད་ཀྱི་ཞིང་ས་བརླན་མཛོད་བྱམས་མགོན་ཀྱེ། །
མ་རྣམས་དུཿཁས་མནར་ལ་མི་བཟོད་པའི། །
ཐུགས་བསྐྱེད་སྟོབས་ཀྱིས་ཡུམ་དོན་འགྲེལ་པའི་སླད། །བྱམས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེས་བཟང་འཛམ་གླིང་འདིར། །
འདྲེན་མཛད་འཕགས་མཆོག་ཐོགས་མེད་ཞབས་ལ་འདུད། །མི་མཇེད་ཞིང་འདིར་མདོ་རྒྱན་སྦྱར་བའི་སྲོལ། །
སྔོན་མེད་བསམ་འཕེལ་ནོར་བུའི་ཆར་ཕབས་ཏེ། །
རྨོངས་པའི་དབུལ་སེལ་ལེགས་བཤད་དགའ་སྟོན་ལ། །འགྲོ་རྣམས་སྦྱོར་མཛད་འཕགས་པའི་ཞབས་ལ་འདུད། །དྲི་མེད་ཡུམ་དོན་འཇལ་བའི་མཁྱེན་རབ་དང་། །
དམ་པའི་མན་ངག་བདུད་རྩིས་ཐུགས་རྒྱུད་གཏམས། །རྒྱལ་ཚབ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱན་འགྲེལ་རྩོམ་པའི་བཀས། །དབང་བསྐུར་རྒྱལ་སྲས་བཟང་པོའ་ཞབས་ལ་འདུད། ། ི

- 147 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

གཅེས་པའི་སྲོག་ཀྱང་ལན་བརྒྱར་འདོར་ཕོད་པའི། །
ཐུགས་བསྐྱེད་གོ་ཆ་བཙན་པོས་རྒྱལ་བའི་བསྟན། །
དུས་མཐརའང་མི་ནུབ་རྒྱས་མཛད་བཀའ་དྲིན་ཅན། །
བདག་ཉིད་ཆེ་སོགས་ལོ་པཎ་རྣམས་ལ་འདུད། །
རབ་འབྱམས་རྒྱལ་བའི་མཁྱེན་བརྩེ་ནུས་པ་ཀུན། །
གཅིག་བསྡུས་འཇམ་དབྱངས་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པས། །རྣམ་འདྲེན་བཞི་པའི་མདོ་སྔགས་ཟུང་འབྲེལ་གྱི། །བསྟན་པ་རྒྱས་པར་མཛད་ལ་སྙིང་ནས་འདུད། །
གསང་གསུམ་རྒྱལ་བ་ཀུན་དང་རབ་མཉམ་ཡང་། །

ལྷག་བསམ་དཔག་དཀའ་ཐབས་མཁས་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས། །འགྲོ་ཀུན་མ་ཡིས་བུ་བཞིན་སྐྱོང་མཛད་པའི། །
འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོར་འདུད། །རྒྱལ་ཀུན་མཚན་དཔེའི་ཕུང་པོ་ཐ་མལ་གྱི། །
སྣང་བའི་གསེབ་ཏུ་སྦས་ཀྱང་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི། །
མཛད་པ་གཅིག་ཅར་བསྟན་པས་རྒྱལ་བ་ཀུན། །
གཅིག་བསྡུས་བདག་གི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་ལ་འདུད། །
རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ཆེན་ཀུན་གྱི་སྙིང་པོའ་བཅུད། ། ིགཅིག་བསྡུས་མན་ངག་བསྟན་བཅོས་མངོན་རྟོགས་རྒྱན། །
འགྲེལ་བ་དང་བཅས་ཚིག་དོན་མ་ལུས་པ། །
ལེགས་པར་བཤད་པ་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བར་འདུད། །
ཅེས་མཆོད་པར་བརྗོད་ནས་གང་གླེང་བར་བྱ་བ་ནི། ས་གསུམ་ན་འགྲན་པའི་ཟླ་
ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་དཀའ་བའི་གནས་ཅུང་ཟད་གསལ་བར་བྱ་བ་ལ། རྒྱལ་བ་མི་ཕམ་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་

- 148 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

ལ་གུས་པས་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་སོགས་ནི་འདོད་དོན་གསོལ་འདེབས་སུ་འདོད་པའང་ཡོད། པད་དཀར་མིག་ནི་ཁྱབ་འཇུག །རི་འཇོམས་ནི་བརྒྱ་བྱིན། གསེར་གྱི་མངལ་ནི་ཚངས་པ། ཉ་ཡི་ཏོག་ནི་དགའ་རབ་དབང་ཕྱུག །གངྒཱ་འཛིན་པ་ནི་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ། སོགས་སྒྲས་གཞོན་ནུ་གདོང་དྲུག་དང་། ཚོགས་བདག་གཉིས་དང་། ཉི་ཟླ་གཉིས། སྒྲ་མཁན་ཕུར་བུ་སོགས་འཇིག་རྟེན་པའི་ལྷ་རྣམས་སོ། །ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བ་ལས། དཔག་ཡས་ཡོན་ཏན་ནོར་བུས་གཏམས། །སྐལ་ལྡན་ཀླུ་དབང་རྣམས་ཀྱི་བསྟེན། །སྲས་བཞིའི་ཆུ་གཏེར་བཞི་བསྐྲུན་པ། །རྒྱལ་ཡུམ་མ་དྲོས་མཚོ་ཆེན་གྱིས། །ཞེས་ཉན་རང་བྱང་སེམས་སངས་རྒྱས་བཞི་ཡུམ་གྱི་མདོ་ལ་བསྟེན་ནས་འབྱུང་བ་དཔེ་དོན་སྦྱར་བ་དང་། དེ་ཡང་ཤེས་རབ་སྙིང་པོ་ལས། དུས་གསུམ་དུ་རྣམ་པར་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། ཞེས་སོགས་ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ན། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། གཞན་གྱིས་མྱོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་དང་། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ་ལས། ཕྱི་རོལ་པ་དང་ཅིག་ཤོས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ལ་སོགས་པ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་མི་འགལ་སོགས་སོ། །འོག་ཏུ་དབང་དུ་བྱ་བ་ནི་བྱང་སེམས་དང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་འཁོར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། རང་རྒྱལ་ཤགས་ལ་བསྟན་པ་ཡིན་ནམ་སྙམ་སྟེ། འཁོར་ནི་ཉན་རང་བྱང་སེམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའང་ཡོད། ཡུམ་གྱི་མདོ་རྣམས་རིགས་ཅན་གསུམ་ག་རྗེས་སུ་བཟུང་ཆེད་དུ་མིན་ན། རྣམ་གྲངས་བཅུ་གཅིག་གི་ནང་ཤཱ་རིའི་བུ་ལ་བཀའ་སྩལ་ནས་བཤད་པ་དང་། རབ་འབྱོར་དང་། ཀུན་དགའ་བོ་ལ་བཀའ་སྩལ་པ་ཅི་ཡིན་ཞེས་པའོ། །བརྒྱད་སྟོང་བ་གསུང་བའི་འཁོར་ལ་རང་རྒྱལ་ཡོད་ན། སློབ་མི་སློབ་གང་ཡིན་དཔྱོད། དཔེར་ན། ཡུམ་གྱི་མདོ་ལས། ཤཱ་རིའི་བུ་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་འདོད་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བྱ་དགོས་པའི་ཚུལ་ཤཱ་རིའི་བུ་ལ་བཀའ་སྩལ་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཚོལ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། གང་ཞིག་བདག་དང་གཞན་རྣམས་ནི། །མྱུར་དུ་སྐྱབས་པར་འདོད་པ་དེས། །བདག་དང་གཞན་དུ་བརྗེ་བྱ་བའི། །གསང་བའི་དམ་པ་སྤྱད་པར་བྱ། །ཞེས་པ་ནི། གཞན་གྱིས་མྱོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ།། ཞེས་

- 149 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

པ་དང་འབྲེལ་ལ། དར་ཊཱིཀ་ལས། རྒྱུ་མཚན་དེས་ན་གང་ཞིག་བདག་དང་གཞན་རྣམས་ནི་སྲིད་པ་དང་ཞི་བའི་རྒུད་པ་ལས་མྱུར་དུ་སྐྱབས་པར་འདོད་པ་དེས་བདག་དང་གཞན་དུ་བརྗེ་བྱ་བ་སྣོད་མིན་པ་ལ་གསང་ཞིང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའ་ལམ་གྱི་གནད་མཐར་ཐུག་པ་གསང་ ིབའི་དམ་པ་སྤྱད་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ནི། ཅིག་ཤོས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ལ་སོགས་པ། ཞེས་སོགས་དང་འབྲེལ་ཆེ་བར་སྣང་། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། ཚུ་རོལ་ཕ་རོལ་མཐའ་ལ་མིན། །ཞེས་སོགས་དང་ཡང་འབྲེལ་ཆེ་བས་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །གསེར་ཕྲེང་ལས། མཛེས་པ་སྐྱེད་མཛད་ཡོངས་འཛིན་རྣམ་བཞི་རྒྱལ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། འོག་ཏུ། ཐོག་མཐའ་བར་གྱི་ཡོངས་འཛིན་རྣམ་པ་བཞི། །ཞེས་བཞི་ཚན་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། བླ་མ་ཨུ་རྒྱན་པ། ཉ་དཔོན་ཀུན་དགའ་དཔལ་བ། ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་གསུམ་ཐུན་མོང་ལ། རྗེ་བཙུན་རེད་མདའ་བ་དང་། བཀྲ་ཤིས་སེངྒེ་གཉིས་རིམ་བཞིན་ཁྱད་པར་ཡིན་ནམ་སྙམ། བཞི་ཚན་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཀ་ཕར་ཕྱིན་གསན་པའི་ཡོངས་འཛིན་ཡིན་པས་ཁྱད་མེད་མཛད་ན་ལེགས་སམ། བཀྲ་ཤིས་སེངྒེ་ལས་ཆོས་འབྲེལ་གསན་ཙམ་ལས་ཕར་ཕྱིན་གསན་པའི་གསལ་ཁ་མི་འདུག །རྗེའི་རྣམ་ཐར་དད་པའི་འཇུག་ངོགས་ཞོལ་པར་ཤོག་༡༠མདུན་དུ་བདེ་བ་ཅན་པའི་རིན་པོ་ཆེ་སྙེ་ཐང་བ་བཀྲ་ཤིས་སེངྒེ་དང་། གདན་ས་པ་དགེ་བསྐོངས་པ་གཉིས་ཀ་ལ་ཆོས་འབྲེལ་གསན། ཞེས་གསུངས། རྗེ་བཙུན་རེད་མདའ་བའི་དྲུང་ནས་ཕར་ཕྱིན་གསན་པ་རྣམ་ཐར་དད་པའི་འཇུག་ངོགས་དང་། ལས་ཆེན་ཀུན་རྒྱལ་བའི་བཀའ་གདམས་ཆོས་འབྱུང་གསལ་བའི་སྒྲོན་མེ། འགོས་ལོའ་དེབ་སྔོན་རྣམས་སུ་གསལ་བ་བཀའི་གདམས་ཆོས་འབྱུང་དེབ་གཟུགས་པོད་གཉིས་པའི་ཤོག་གྲངས་༤༡༡ན་ཕར་ཕྱིན་དང་འདུལ་བ་ཡང་རང་རེའི་དྲུང་དུ་ཚར་རེ་ཉན་ན་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཁྱད་པར་ཅིག་འོང་དུ་རེ་བས་གསུང་འཚལ་ཞུས་ནས་ཚར་རེ་གསན་ཅེས་གསུངས། ཚིག་འདི་རྣམས་དད་པའི་འཇུག་ངོགས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ནོ། །ཆོས་འབྱུང་དེར་རྗེ་བཙུན་རེད་མདའ་བ་ལ་ཕར་ཕྱིན་ཊཱིཀྐ་དང་མངོན་པ་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་ཊཱིཀྐ་གཉིས་ཀ་རྩོམ་པར་བསྐུལ་མ་ཞུ་མཁན་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཡིན་པར་གསལ། འཁོན་སྟོན་གྱི་ཕར་ཊཱིཀ་དུའང་སྔར་བཞིན་དང་། ལྷག་པར་པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པའི་བཀའ་

- 150 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

གདམས་ཆོས་འབྱུང་ལས། རྗེ་བཙུན་ལ་འདུལ་བ་དབུ་ཚད་སོགས་དང་ཕར་ཕྱིན་ཀྱང་གཟབ་བཤད་ཞུས་པ་སྟེ། གསེར་ཕྲེང་དུ་ཐོག་མཐའ་བར་གྱི་ཡོངས་འཛིན་རྣམ་པ་བཞི། །སྤྱི་གཙུག་རྒྱན་དུ་བསྟེན་པའི་མཐུ་ལས་སོ། །ཞེས་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་ཡུམ་དོན་གསན་པའི་ཡོངས་འཛིན་བཞི་གསུངས་པའི་ཐ་མ་འདི་ལ་དགོངས་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་བས་མཁས་རྣམས་དགོངས། སྤྱིར་ཆུ་གཏེར་བཞི་ནི་ཆུ་བོ་གངྒཱ། སི་ཏཱ། སིན། པཀྵུ་བཞིའོ། ། ུགསེར་ཕྲེང་ལས། འདིར་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་རི་བོ་ཉི་ཤ་མཐོ་ལ་བརླིང་བས་
ངོས་ཀུན་ནས་བསྐོར་ཅིང་། ཞེས་དང་། སྲེད་པའི་ཆུ་ཀླུང་གི་འོབས་ཆེན་པོས་ཡོངས་སུ་འཁྱུད་པའི་འཁོར་བའི་འབྲོག་དགོན་པ་ཆེན་པོ་ལས་ལུས་ཅན་མཐའ་དག་བསྒྲལ་ཏེ། ཞེས་པ་ནས་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདུད་རྩི་ཇི་སྙེད་ཅིག་བཀའ་སྩལ་བ། ཞེས་འཁོར་བའི་ཁྱད་པར་ལྔ་དང་འདི་ལས་ཐར་འདོད་ཀྱི་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་ཐོབ་པའི་ཐབས་རྣམས་གསུངས་ཚུལ་བཤད་ལ། ཁྱད་པར་ལྔ་ལྡན་གྱི་འཁོར་བ་དང་འཁོར་བ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཡིན་མིན་དང་། ཐེག་དམན་ལྷག་བཅས་ལྷག་མེད་དགྲ་བཅོམ་གཉིས་འཁོར་བ་དང་ལྡན་མིན་ལྡན་གྱི་ཚུལ་ལ་ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་རྣམས་འོག་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་ལ། འཁོར་བའི་རྩ་བ་འཇོག་ཚུལ་ལ་ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་བཞིའི་འདོད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་དང་དེའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་རིགས་འཇོག་ཚུལ་ཡང་མི་འདྲ་ཚུལ་གཞན་དུ་བཤད་ཟིན་པས་འདིར་མ་བྲིས། ལམ་གཙོ་གསུམ་གྱི་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་འདིར་གསུངས་ལ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་གཉིས་འོག་གི་སྐབས་རྣམས་སུ་འཆད་པར་འགྱུར་པས་སོ། །སྤྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགོངས་པ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་ལས་བསྒྲལ་ཏེ་བདེ་བ་ལ་དགོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས། འགྲོ་བ་རྣམས་གང་ལས་གྲོལ་བའི་གནས་འཁོར་བ་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བ་ལས། སྐལ་བ་དང་ལྡན་པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདུད་རྩི་ཇི་སྙེད་ཅིག་བཀའ་སྩལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས། ཞེས་པ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མདོ་སྡེ་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་ཡིན་ལ། ཞེས་དང་། ཚིག་གསལ་ལས། ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་

- 151 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

ནང་ནས་རབ་དང་། ཕུལ་དང་། གཙོ་བོ་དང་། གྱ་ནོམ་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མདོ་ཉིད་དེ། ཞེས་གསུངས་པས་ཆོས་ཕུང་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། མདོ་སྡེ་བསྐལ་བཟང་ལས། དེ་དག་ལས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཉིས་སྟོང་ཆིག་བརྒྱ་ནི་འདོད་ཆགས་ལ་སྤྱོད་པ་རྣམས་ལ་སྟོན་པའོ། །ཞེས་པ་ནས། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཉིས་སྟོང་ཆིག་བརྒྱ་ནི་ཆ་མཉམ་པོར་སྤྱོད་པ་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་སྟེ། དེ་དག་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བརྒྱད་སྟོང་བཞི་བརྒྱའོ། །དེ་དག་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཀྱང་བརྒྱད་སྟོང་བཞི་བརྒྱའོ། །དེ་དག་གི་རྣམ་པ་འཇུག་པ་ཡང་སྟོང་སྟོང་སྟེ་རྣམ་པ་བརྒྱ་བརྒྱ་པོ་རེ་རེའང་སྟོང་སྟོང་ངོ་། །དེས་ན་དེ་དག་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ཞེས་བྱའོ།། ཞེས་དང་། རྒྱ་ནག་འགྲེལ་ཆེན་ལས། བསྐལ་བ་བཟང་པོའ་མདོ་ལས། སྒོ་སུམ་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་རེ་རེ་ལའང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ཡོད་པ་དེས་ ིན་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཉིས་སྟོང་ཆིག་བརྒྱ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། གཉེན་པོ་དེ་དག་འབྱུང་བ་བཞི་པོ་བཞི་དང་། ཞེ་སྡང་དྲུག་གི་ནད་དུ་རབ་ཏུ་སྦྱོར་བས་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་ཉིད་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་བཞིན་དུ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ནད་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་གཉེན་པོའ་ཕྱིར་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་ ིསྟོང་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ། མཁས་པ་འགའ་ཞིག་གི་གསུང་ལས། དྲུག་ཚན་སུམ་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་པོ་དེ་ཕྱིན་དྲུག་གིས་དབྱེ་པའི་ཉིས་སྟོང་ཆིག་བརྒྱ་དང་། དེ་དག་འབྱུང་བ་བཞི་དང་ཞེ་སྡངགི་ནད་སོགས་བཅུའི་གཉེན་པོར་སྦྱར་བས་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་བྱས་ལ། དེ་དག་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དུག་གསུམ་རེ་རེ་དང་ཆ་མཉམ་པ་ཡང་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་བྱས་པས་ཉོན་མོངས་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་བྱེད། ཅེས་གསུངས། ཆོས་ཕུང་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཉོན་མོངས་ཀྱི་གཉེན་པོར་གསུངས་པ་ཡིན་ན། ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་སམ་མ་གསུངས། དེ་དག་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་ནམ། ཡིན་ན་སྙོམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པའི་གཉེན་པོའང་ཡིན་ནམ་སྙམ་པའི་དོགས་པ་སྐྱེ་སྲིད། དེ་ཡིན་ན། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པའི་ཚིག་གསལ་ལས། དེར་ནི་འདོད་ཆགས་བསལ་བར་བྱ་ཕྱིར་གསུངས་པ་དེས་ནི་ཞེ་སྡང་ཟད་མི་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པས། དུག་གསུམ་གྱི་གཉེན་པོ་ཆོས་ཕུང་གསུམ་འགལ་བ་ཡིན་ནམ་སྙམ་མོ། །འོ་ན། ཆོས་ཕུང་གཅིག་གི་ཚད་ཅི་ཙམ་ཡིན་ཞེ་ན། རྟོགས་དཀའི་སྣང་བ་ལས། ཉོན་

- 152 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

མོངས་པ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་དུ་དབྱེ་བའི་ཉོན་མོངས་རེ་རེའི་གཉེན་པོ་རྫོགས་པར་སྟོན་པའི་གཏམ་གྱི་ཚོགས་རེ་རེ་ལ་ཆོས་ཕུང་རེ་རེ་བྱ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱི་གཉེན་པོར་ནི། །ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་མཐུན་པར་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་བ་ལྟར་རོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ལ་དཔག་ན་ཆོས་ཕུང་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གི་ཡིན་པའང་ཡོད་དམ་སྙམ་པ་འདུག །དེ་མ་ཟད་ཆོས་ཕུང་དེ་དག་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉེན་པོར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ནམ། གཞན་ཡང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཐམས་ཅད་སྤོབས་པ་བཞི་ལྡན་ཡིན་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་བྱེད་ལས་ཉོན་མོངས་སྤོང་ཕྱིར་དུ་གསུངས་བ་དགོས་པས་དེའི་ཕྱིར་ན་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་སྤོང་ཕྱིར་དུ་གསུངས་དགོས་ན་ཆོས་ཕུང་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ཀའང་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་དགོས་སམ་སྙམ། གཞན་ཡང་། མདོ་སྡེ་བསྐལ་བཟང་ལས། ཉོན་མོངས་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གི་གཉེན་པོར་ཕར་ཕྱིན་ཤ་སྟག་སྦྱར་པས་དེ་དག་གི་གཉེན་པོ་ཐེག་དམན་ལ་མེད་དམ་སྙམ་པའི་དོགས་པ་སྐྱེ་སྲིད་དེ། ཉན་ཐོས་བསེ་རུ་རྣམས་ལ་ནི། །ཕ་རོལ་ཕྱིན་དྲུག་མིང་ཡང་མེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། ཆོས་ཕུང་གཅིག་གི་ཚད་རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། རྟོག་གེ་འབར་པ་ལས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའ་གསུང་རབ་ནི་དེ་དག་གི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། ཀུན་ ིདགའ་བོས་མ་རྟོགས་སམ་ཞེ་ན། དམིགས་བསལ་ཟེར་དགོས་བསམ། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བས་ཆོས་ཕུང་བརྒྱད་ཁྲི་ལས་བཞི་སྟོང་གི་རྣམ་གཞག་ཁས་མི་ལེན་པའང་དེ་དག་གི་སྟེང་ནས་གོ་ཚུལ་ཡོད་དམ་མཁས་རྣམས་དགོངས། སྤྱིར་གཉེན་པོ་རྣམ་པ་བཞི་དང་གཉེན་པོ་ཡིན་ན། འཛིན་སྟངས་འགལ་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་མ་ཁྱབ་པ་སོགས་ཀྱི་ཞིབ་ཆ་གནང་དགོས། གཉེན་པོ་ཡིན་ན་དགེ་བ་ཡིན་པའི་ཁྱབ་བམ་མ་ཁྱབ། དགེ་བ་ཡིན་ན་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཁྱབ་མ་ཁྱབ་རིགས་སྨྲ་རྣམས་ཀྱིས་དགོངས་པར་མཛོད། གོང་དུ་སྨོས་པའི་མདོའ་གླེང་གཞི་ནི། ཡུམ་ ིའབུམ་པ་ལས། དེ་ནས་དེའི་ཚེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉིད་ཀྱིས་སེངྒེའི་ཁྲི་བཤམས་ནས་སྐུ་དྲང་པོར་བསྲངས་ཏེ་དགོངས་པ་མངོན་དུ་བཞག་ནས་སྐྱིལ་མོ་ཀྲུང་བཅས་ཏེ་བཞུགས་སོ། །ཞེས་པ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞལ་གྱི་སྒོ་ནས་ལྗགས་ཀྱི་དབང་པོ་བཀྲམ་སྟེ་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་ཐམས་ཅད་ལྗགས་ཀྱི་དབང་པོས་ཁྱབ་པར་མཛད་ ི

- 153 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

ནས་ཞལ་འཛུམ་པ་མཛད་དོ། །ཞེས་སོགས་དང་། ཡོངས་གཏད་ནི། གསེར་ཕྲེང་ལས་འོག་ཏུ་ཀུན་དགའ་བོ་དེ་བས་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་ཆོས་གང་ཇི་སྙེད་ཅིག་བཤད་པ་ལས་ཡུམ་མ་གཏོགས་པར་ངས་ཆོས་བསྟན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བཟུང་སྟེ་ཀུན་ཆུབ་པར་བྱས་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་ཆུད་གསོན་ཏེ་བོར་ཡང་དེ་ཙམ་གྱིས་ཀུན་དགའ་བོ་ཁྱོད་ལ་སྐྱོན་དུ་མི་བརྩི་ཡི། གལ་ཏེ་ཀུན་དགའ་བོ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཡུམ་ཟབ་མོ་འདི་བཟུང་སྟེ་ཀུན་ཆུབ་པར་བྱས་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་ཚིག་གཅིག་ཙམ་ཆུད་གསོན་ཏམ་བོར་བར་གྱུར་ན་དེ་ཙམ་གྱིས་ཀུན་དགའ་བོ་ཁྱོད་ལ་ངས་སྐྱོན་དུ་བཟུང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས། དེའི་ཕྱིར་ན། མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ལས། འཁོར་ལོ་བར་བ་ལ་ཆེས་ངོ་མཚར་རྨད་དུ་བྱུང་བ། ཞེས་གསུངས་ལ། ཐོག་མཐའ་གཉིས་ལ་ངོ་མཚར་རྨད་དུ་བྱུང་བ་ཞེས་པ་ཙམ་ལས་ཆེས་ཞེས་པའི་སྒྲས་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་། སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པའི་དགོས་པའི་གཙོ་བོ་གདུལ་བྱ་འཁོར་བ་ལས་སྒྲོལ་བའི་ཆེད་ཡིན་ལ། འཁོར་རྩ་གཅོད་བྱེད་སྟོང་ཉིད་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཤེར་མདོ་ལས་ལྷག་པ་མེད་པས་དེ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ནང་ནས་གཙོ་བོའམ་གོང་མར་འཇོག་པ་དེའི་ཆ་ནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་སྙིང་པོ་རྒྱན་ལས། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་སྟོང་བ་ཉིད་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པས་མདོ་སྡེ་རྣམས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཞིང་། ཞེས་དང་། མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ལྟ་བུས་དེའི་དགོངས་པ་གསལ་བར་ཕྱེ་ནས་སྟོན་དགོས་པའི་རིགས་ཅན་རྣམས་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའ་རིགས་ཅན་ཡིན་ཡང་སྔ་མ་ལས་དབང་པོ་དམན་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་ ིཔའི་ཕྱིར། གང་ལྟར་ཡང་དེ་དག་ཀུན་མདོར་བསྡུས་ན་གདུལ་བྱའི་དབང་པོའ་རིམ་པ་ལ་ ིལྟོས་པའོ། །དཔེར་ན་ཐེག་ཆེན་ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་གཞིན་ནོ། །སྤྲོས་པས་ཆོག །ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བ་ལས། དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདུད་རྩི་ཇི་སྙེད་ཅིག་བཀའ་སྩལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས། ཞེས་པ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མདོ་སྡེ་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་ཡིན་ལ། ཞེས་ཤེར་ཕྱིན་མདོ་སྡེ་ཀུན་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དང་། རྣམ་བཤད་སྙིང་པོའ་རྒྱན་ལས་ ིཀྱང་། མདོ་སྡེ་རྣམས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཞིང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལ། འོ་ན། མདོ་སྡེ་དགོངས་

- 154 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

འགྲེལ་ལས། འཁོར་ལོ་བར་བ་ལ་བླ་ན་མཆིས་པ། ཞེས་གསུངས་ལ། འཁོར་ལོ་ཐ་མ་ལ་བླ་ན་མ་མཆིས་པ། ཞེས་གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྙམ་པའི་དོགས་པ་སྐྱེ་སྲིད་པས། དེ་ལ་དབུ་སེམས་སོ་སོའ་དགག་བྱའི་ཁྱད་པར་མི་འདྲ་བའི་སྟེང་ནས་ཞིབ་ཆ་བྱེད་ཚུལ་ཡོད་དམ་སྙམ། ིཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ་མདོ་སྡེ་ཀུན་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པར་དེ་དག་སོ་སོའ་གླེང་གཞི་ ིདང་ཡོངས་གཏད་སོགས་ཀྱིས་དབུ་སེམས་ཀུན་ཤེས་པར་ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་། གདུལ་བྱའི་དབང་པོའ་སྒོ་ནས་མཆོག་དམན་དབྱེ་ ིཚུལ་ཡོད་དེ། རྗེ་གུང་ཐང་པས། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་སྡེ་སྣོད་དང་། རྒྱུད་སྡེ་གཞིའི་གོང་འོག་གི་ཁྱད་པར་ཐམས་ཅད་གདུལ་བྱའི་དབང་པོ་མཆོག་དམན་གྱི་རིམ་པ་ཡིན་གྱི་བཀའ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་མཆོག་དམན་དབྱེ་དཀའ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། དབུ་སེམས་སོ་སོའ་དགག་ ིབྱའི་ཁྱད་པར་མི་འདྲ་བ་རྣམས་རྟོག་གེ་འབར་བ་དང་། ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ། འཇུག་པའི་ཊཱིཀ་ཆེན་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་དེ་དག་གནས་གང་དུ་གསུངས་ཞེ་ན། དུས་འཁོར་རྩ་རྒྱུད་ལས། སྟོན་པས་བྱ་རྒོད་ཕུང་པོ་རུ། །ཆོས་བསྟན་དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྤུངས་སུ། །ཤེར་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་ཚུལ་བཞིན། །དེ་བཞིན་གསང་སྔགས་ཚུལ་རབ་གསུངས། །ཞེས་གསུངས། དུས་ནམ་གྱི་ཚེ་གསུངས་ཞེ་ན། འདི་ལ་མཁས་པའི་བཤད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་ཡོད་པས་ཁ་ཚོན་གཅོད་དཀའ་མོད། འོན་ཀྱང་རྗེ་གུང་ཐང་པའི་དྲང་ངེས་དཀའ་འགྲེལ་དང་ཐོར་རྒོད་ཤེས་རབ་སྦྱིན་པ། ཉི་མ་ཐང་པའི་བླ་མའི་དུས་ཚིགས་རྣམས་སུ་ཞིབ་ཆ་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པོ་གནང་ཡོད་པས་དེ་དག་གཟིགས་ན་ཤེས་སླའོ།། འོན་ཀྱང་གདུལ་བྱ་དབང་པོ་རྣོ་འབྲིང་རྟུལ་གསུམ་ལ་གསུངས་པའི་མདོ་ཡོད་མེད་དཔྱོད། བློ་གསར་རྣམས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་ནོ། །
ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བ་ལས། འདིའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པའི་བསྟན་བཅོས་
ལ་ཡང་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ནི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་ཆེན་པོ་བཞི་ཞེས་སྔ་མ་རྣམས་ལ་གྲགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྔ་མ་རྣམས་ནི་བུ་སྟོན་རིན་ཆེན་གྲུབ་རྗེས་འབྲངས་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཡིན་པའི་ཁུངས་རྣམས་ནི། བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེས་མཛད་པའི་

- 155 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

ལུང་གི་སྙེ་མ་ལས། དེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པའི་བསྟན་བཅོས་ལའང་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོའ་སྲོལ་ ིའབྱེད་བཞིར་གྲགས་ཏེ། ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྙིང་པོའ་དོན་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་དབུ་མ་རིགས་ཚོགས། ིཕྱོགས་གླང་གི་གཙོ་བོ་དོན་སོ་གཉིས་སུ་བསྡུས་པ་བརྒྱད་སྟོང་པའི་དོན་བསྡུས། དཾཥྜ་སེ་ནའི་འབུམ་གྱི་ཊཱིཀྐ་སྟེ་གསུམ་དང་། རྒྱལ་བ་མ་ཕམ་པས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་དོན་བསྟན་པ་ནི་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ལ་འཇུག་པའི་གང་ཟག་ཕལ་ཆེར་མགྲོན་པོ་ཕྱོགས་བསླད་པ་ལྟར་རྨོངས་པར་གྱུར་པ་ལ་གཟིགས་ནས་ཡུམ་གྱི་དོན་མ་ལུས་པ་ཐུགས་ལ་བཞག་ནས་རྟོགས་དཀའ་བ་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་མཛད་དོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་ཆོས་འབྱུང་ལས། རྒྱལ་བའི་ཡུམ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་བའི་འགྲེལ་ཆེན་བམ་པོ་བདུན་ཅུ་རྩ་བརྒྱད་ཅུང་ཟད་མ་འགྱུར་བ་འདི་འཕང་ཐང་མར་བཙན་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་གྱིས་བྱས་པར་བྲིས་མོད་དཀར་ཆག་གོང་མ་གཉིས་སུ་རྒྱ་གར་མར་བཤད་པས་དཾ་ཥྜ་སེ་ནས་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་དཀར་ཆག་ལས། རྒྱལ་བའི་ཡུམ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་པ་དང་ཉི་ཁྲི་ལྔ་སྟོང་པ་དང་ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་པ་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་འགྲེལ་བམ་བོ་ཉི་ཤ་རྩ་བདུན་པ་བསྒྱུར་འཕྲོ་དཾ་ཥྜ་སེ་ནས་བྱས་ཟེར་བ་མང་མོད་ཀྱི་འདི་ནི་དབྱིག་གཉེན་གྱི་གཞུང་འགྲེལ་ཡིན་ཏེ། ཐུབ་པ་དགོངས་རྒྱན་ལ་སོགས་པར་ཉི་ཁྲིའི་གཞུང་འགྲེལ་ལས་དྲངས་པའི་ཚིག་རྣམས་དེར་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་སྣང་བའི་ཕྱིར། དབུར་ཡང་། འདི་ཡི་གཞུང་འགྲེལ་གནོད་འཇོམས་བྱ་བར་འདོད། །ཅེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་ཆོས་འབྱུང་ལས། སྒོ་གསུམ་རྣམ་གྲངས་བཅུ་གཅིག་ཏུ་སྟོན་པ་འབུམ་ཊཱིཀ་སྟེ། ཞེས་པ་ནས། འདི་དཾ་ཥྜ་སེ་ནས་ཟེར་ཡང་དབྱིག་གཉེན་གྱི་གཞུང་འགྲེལ་དུ་རིགས་ཤིང་འདི་དང་བརྒྱད་སྟོང་དོན་བསྡུས་གཉིས་ཀྱིས་སེམས་ཙམ་དུ་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་འདུག །ཉ་ཊཱིཀ་ཡིད་ཀྱི་མུན་སེལ་དུ། ཡུམ་གསུམ་གཞུང་འགྲེལ་གནོད་འཇོམས། ཞེས་པ་ནས་འདི་དབྱིག་གཉེན་གྱི་གཞུང་འགྲེལ་ཞེས་བཅོམ་རལ་དང་། ཆོས་རྗེ་ཀུན་མཁྱེན་པས་གསུངས་ཤིང་བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེའང་ཕུགས་ཀྱིས་དེར་བཞེད་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་འབུམ་འགྲེལ་གནོད་འཇོམས་དང་ཡུམ་གསུམ་གཞུང་འགྲེལ་གནོད་འཇོམས་མ་ཕྱེད་སྣང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ་དཔག་ན།

- 156 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེས་ཉི་ཁྲིའི་གཞུང་འགྲེལ་གནོད་འཇོམས་དང་། ཡུམ་གསུམ་གཞུང་འགྲེལ་གནོད་འཇོམས་དང་། འབུམ་རྐྱང་པའི་གཞུང་འགྲེལ་གནོད་འཇོམས་གསུམ་སོ་སོར་ཡོད་པ་མ་དགོངས་པ་ཡིན་ནམ་སྙམ་སྟེ་དཔྱད་པར་བྱའོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་འབྱུང་ལས། དཀར་ཆག་གོང་མ་གཉིས་སུ་ཞེས་གསུངས་པའང་དཔྱད་དགོས་ཏེ། བཀའ་འགྱུར་དཀར་ཆག་རྒྱས་པར། དཀར་ཆག་འཕང་ཐང་མ་བཀའ་འགྱུར་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པའི་ཐོག་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལུང་གི་སྙེ་མར་འང་སྒྲ་སྨོས་པ་དང་། ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བར་ཡང་སྒྲ་སྨོས་པ་གཉིས་ཀྱིས་བོད་སྔ་མ་དེ་དག་གི་ལུགས་ལ་བསྟན་བཅོས་དེ་དག་རྩོམ་པ་པོའ་གང་ཟག་བཞི་པོ་རྣམས་ཀྱང་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་ཡིན་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཡང་མཁས་ ིཔའི་དབང་པོ་བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེས། ཤེས་རབ་སྙིང་པོ་སོགས་དང་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ་གྱི་བརྗོད་བྱ་སྟོན་ཚུལ་མི་འདྲ་བར་ཤེར་སྙིང་གིས་སྟོང་ཉིད་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཙོ་བོ་དང་། འབུམ་ལ་སོགས་པས་མངོན་རྟོགས་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་སམ་སྙམ་སྟེ། ལུང་གི་སྙེ་མ་དེབ་གཟུགས་ཤོག་གྲངས་གསུམ་མདུན་ངོས་ཐིག་ཕྲེང་དགུ་བར། དེ་ཡང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་སྙིང་པོའ་དོན་གཙོར་བྱས་པ་ཤེས་རབ་སྙིང་པོ་ལ་སོགས་པ་ ིདང་། བདེན་པ་གཉིས་ཀའི་དོན་ལས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་དོན་གཙོར་བྱས་པ་འབུམ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་འདུག །ཤེས་རབ་སྙིང་པོ་སོགས། ཞེས་པའི་སོགས་སྒྲས་བསྡུས་པའི་མདོ་ཡང་ཅི་ཡིན་སྙམ་ཞིང་དེའི་ལུགས་ལ་ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ་གྱིས་སྟོང་ཉིད་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་མ་བསྟན་ཟེར་དགོས་སམ་སྙམ་སྟེ་ཞར་བྱུང་ཙམ་མོ། །
ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བ་ལས། དེ་ཡང་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་བསྒྲུབ་
བྱ་བདེན་དངོས་དང་སྒྲུབ་བྱེད་རྟོག་གེའི་རིགས་པ་འགོག་པ་གཉིས་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས། དང་པོ་ལ་བཞི་དང་། གཉིས་པ་ལ་གཅིག་སྟེ་ལྔ་གསུངས་ལ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་གོང་གི་ས་བཅད་གཉིས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རིགས་ཚོགས་མིན་ཀྱང་སྤྱིར་ན་རིགས་ཚོགས་ཡིན་སྟེ། མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས། རིགས་ཚོགས་དྲུག་གི་སྐབས་སུ་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་ཕྱེ་བའི་ཕྱིར། གཞན་

- 157 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

ཡང་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བའི་སྐབས་སུ་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་གཙོ་བོར་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་ཕྱེ་བས་རིགས་ཚོགས་གཞན་རྣམས་དང་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱ་གར་གྱི་ལམ་རིམ་བཅུ་གསུམ་དུ་གྲགས་པའི་ནང་ཚན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བས་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་རྣམས་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པའི་ཚོགས་མང་པོ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རིགས་ཚོགས་གཞན་ལྔའི་སྐབས་སུ་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་ཚུལ་རྣམས་མི་འདྲ་བ་གསེར་ཕྲེང་ལས་ཤེས་སླའོ། །ཟློས་སྐྱོན་མེད་ཚུལ་ཡང་འབྱེད་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་ཞིབ་ཆ་བྱས་ན་ལེགས། ཐ་སྙད་གྲུབ་པ་རིགས་ཚོགས་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་མི་འཐད་དེ། ཚིག་གསལ་གྱི་མཇུག་ཏུ་རིགས་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུང་དྲངས་ནས་དེའི་ལུང་མ་དྲངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་སོ། །ག་ལེས་འཇིགས་མེད་རིགས་ཚོགས་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་མི་འཐད་དེ། དེའི་རབ་བྱེད་ཉེར་བདུན་པའི་ཐད་དུ་བཞི་བརྒྱ་པའི་རབ་བྱེད་བདུན་པའི་ལུང་། ཉན་པ་པོ་དང་ཉན་བྱ་དང་། །སྨྲ་པོ་འབྱུང་བ་ཤིན་ཏུ་དཀོན། །དེ་ཕྱིར་མདོར་ན་འཁོར་བ་ནི། །མཐའ་ཡོད་མ་ཡིན་མཐའ་མེད་མིན། །ཞེས་ཤེས་བྱེད་དྲངས་ལ། བཙུན་པ་འཕགས་པ་ལྷ་ནི་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་སློབ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཡིན་ན། ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་ཡིན་པའི་ཁྱབ་བམ་མ་ཁྱབ་དང་། རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་རབ་བྱེད་དང་པོ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཡིན་མིན་དང་། རྒྱ་གར་སྐད་དུ་གྱུར་པའི་རྩ་བ་ཤེས་རབ་དང་བོད་སྐད་དུ་གྱུར་པའི་རྩ་བ་ཤེས་རབ་གཉིས་མཉམ་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་མིན་སོགས་གཞོན་ནུའི་དགའ་སྟོན་མང་ངོ་། །རིག་པ་འཕེལ་ཆེད། རབ་བྱེད་ཉེར་བདུན་རེ་རེའི་སྐབས་སུ་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་ཚུལ་འམ་ཕྱེ་ཚུལ་མི་འདྲ་བའང་ཡིན་མིན། འགྱུར་འགའ་ཞིག་ཏུ། ཉན་པོ་མཉན་བྱ་འཆད་པོ་རྣམས།། འབྱུང་བ་ཤིན་ཏུ་རྙེད་དཀའ་སྟེ། །དེས་ན་མདོར་ན་འཁོར་བ་ནི། །མཐའ་མེད་མ་ཡིན་མཐའ་བཅས་མིན། །ཞེས་ཡོད་ཀྱང་དོན་འདྲའོ། །
གསེར་ཕྲེང་སྐབས་གཉིས་པ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་བཤད་པའི་སྐབས་འཁོར་བ་
ལ་མཐའ་ཡོད་མེད་ཀྱི་དཔྱད་པ་མང་པོ་གསུངས་པ་འཁོར་གསུམ་པོ་དེ་དག་ཚང་མ་ཚང་གི་སྟེང་ནས་དཔྱད་ན་དཀའ་གནས་སུ་མི་སྣང་ཚུལ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །གང་ལྟར་ཡང་འཁོར་བ་མེད་པའི་དུས་ཀྱི་ཡིན་པ་མི་སྲིད་ཀྱང་འཁོར་བ་ཡིན་ན། ཁྱོད་ཀྱི་མཐའ་ཡོད་པས་

- 158 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

ཁྱབ་ཟེར་དགོས་སམ་སྙམ་རིགས་ལམ་ཕྲ་མོ་རྣམ་དཔྱོད་ཞིབ་མོ་ལའོ། །རྩ་ཤེ་ཊཱིཀ་ཆེན་ལས། རིགས་པས་བསྟན་པ་ནི་རྩ་བ་ཤེས་རབ། སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ། རྩོད་བཟློག །རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ། ཞིབ་མོ་རྣམ་འཐག །རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་སྟེ་དྲུག་ཏུ་རིགས་པ་མང་པོས་གཏན་ལ་ཕབ་པོ། །ཞེས་གསུངས། རྟེན་འབྱུང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རིགས་པས་གཙོར་བསྟན་པ་དང་། མཐའ་གཉིས་ལ་མི་བརྟེན་པའི་ཡང་དག་པའི་དོན་ཤེས་པ་ཞིག་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བའི་ལམ་ལ་ངེས་པར་དགོས་སོ་ཞེས་གཙོ་བོར་བསྟན་ནས་དོན་དེ་གཉིས་རིགས་པས་གཙོ་བོར་སྒྲུབ་པའི་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་དེ་གཞུང་ལ་དེ་དྲུག་ཏུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞུང་གཞན་ན་དེ་གཉིས་རིགས་པས་བསྒྲུབ་པ་མི་མང་བས་དེ་དག་ལ་རིགས་ཚོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་མི་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཊཱིཀ་ཆེན་ལས། རིགས་པས་བསྟན་པ་ནི་རྩ་བ་ཤེས་རབ་དང་ནས་དྲུག་ཏུ་རིགས་པ་མང་པོས་གཏན་ལ་ཕབ་པོ་ཞེས་དང་། བསྟོད་པ་འགའ་ཞིག་ལས་སྟོང་ཉིད་བསྟན་མོད་ཀྱང་རིགས་པས་བསྒྲུབ་པ་མི་མང་ངོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་འཇོག་ཚུལ་དང་པོའ་ིདབང་དུ་བྱས་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་བདེན་དངོས་འགོག་པ་ལ་སྦྱར་ཡང་། འཇོག་ཚུལ་གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་གཙོ་བོ་དེ་ལ་མི་སྦྱོར་བ་ཡང་མི་འགལ་ལ། དེས་ན་འཇོག་ཚུལ་གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དང་པོ་དང་འཇོག་ཚུལ་དང་པོ་གཉིས་གནད་གཅིག་ཀྱང་གཞུང་གྲངས་མི་གཅིག་པ་འང་ཤེས་པར་བྱའོ། །
ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བ་ལས། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཕྱོགས་ཀྱི་གླང་པོས་མཛད་
པ་ཡུམ་བསྡུས་པའི་གཙོ་བོའ་དོན་སོ་གཉིས་སུ་བསྡུས་ནས་སྟོན་པ་བརྒྱད་སྟོང་པའི་དོན་ ིབསྡུས་ཏེ་སོ་གཉིས་ནི། དེ་ཉིད་ལས། རྟེན་དང་དབང་དུ་བྱ་བ་དང་། །ཞེས་པ་ནས་ཕན་ཡོན་བཅས་པར་ཡང་དག་བརྗོད། ཅེས་པ་ལྟར་རབ་དབྱེ་ལ་སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག །སྒོམ་པ་ལ་རྣམ་གཡེང་གི་རྟོག་པ་བཅུའི་གཉེན་པོ་བཅུ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ། བརྒྱད་སྟོང་དོན་བསྡུས་ནས་བཤད་པའི་སྟོང་ཉིད་དེ་སྟོང་ཉིད་ཡིན་མིན་དང་། དབུ་མའི་སྐབས་མངོན་པ་འོག་མ་ནས་བཤད་པའི་དགྲ་བཅོམ་པ་དེ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡིན་མིན་སོགས། སྤྱོད་འཇུག་ལས། བདེན་པ་མཐོང་བས་གྲོལ་འགྱུར་གྱི། །སྟོང་ཉིད་མཐོང་བས་ཅི་ཞིག་བྱ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་རྩོད་ལན་རྣམས་

- 159 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

དགོངས་པ་བཞེས་ན་ཤིན་ཏུ་དགའ་སྤྲོའ་གནས་ཡོད། དེ་དག་ལས་འཕྲོས་ནས་གྲུབ་མཐའི་སྨྲ་བ་འོག་མ་འོག་མ་རྣམས་ཀྱིས་འདོད་པའི་སྟོང་ཉིད་རྣམས་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་གོང་མ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་དགོས་མི་དགོས་དཔྱད་གཞི། གཞན་གྱིས་དོན་དམ་བྱས་གང་ཡིན། །དེ་ནི་གཞན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་སྟེ། །གཞན་གྱི་མར་འདོད་གང་ཡིན་པ། །གཞན་གྱི་ཆུང་མར་ཡང་འདོད་བཞིན། །ཞེས་སོགས་མང་ལ། དེ་དག་གི་ཞིབ་ཆ་ཕྲ་མོ་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱ། དེ་དག་ལས་འཕྲོས་ནས་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་བཞི་ཀས་འདོད་པ་ལྟར་ཀྱི་སངས་རྒྱས་མ་ཐག་པ་ཡིན་པ་ཡོད་མེད་དཔྱད་ན་རིགས་ལམ་གསར་པ་རྣམས་ལ་ཕན་སྲིད། རྣམ་གཡེང་གི་རྟོག་པ་བཅུ་ནི། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། རྒྱལ་བའི་སྲས་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཡོད་དང་མེད་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གིས་བསྟན་ལ། དེ་དག་ལས་ཆོས་ཀྱི་བདག་ལ་བརྟེན་པ་བརྒྱད་གང་ཟག་གི་བདག་ལ་བརྟེན་པ་གཉིས་སུ་ཀུན་བཏུས་དར་ཊཱིཀ་ལས་གསུངས་ལ། གཙོ་བོའ་དབང་དུ་མ་བྱས་ན་བཅུ་པོ་རེ་རེ་ལ་བདག་ ིགཉིས་ཀ་ལ་བརྟེན་པ་རེ་རེ་ཡོད་དམ་སྙམ། སྒོམ་པ་བཅུ་པོ་རེ་རེ་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་སྒོམ་ལམ་རེ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ལ་ཐལ་རང་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཡོད་མེད་དཔྱད། ཕན་ཡོན་ནི་སྟོང་གསུམ་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱིས་བཀང་ནས་བྱིན་པ་བས་ཤེར་ཕྱིན་འདྲི་བ་སོགས་བསོད་ནམས་ཆེའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དེ། བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོའ་མདོ་ལས། དར་ཡུག་ཆེན་ ིཔོའ་དཔེ་གསུངས་པ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ནམ་སྙམ་མོ།། བདག་གི་དཔེ་ཆའི་དགེ་རྒན་དོན་གྱི་ ིསླད་དུ་མཚན་ནས་སྨོས་ན་འཇམ་དབྱངས་ཆོས་འཕེལ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་དྲུང་ནས་གསེར་ཕྲེང་འདིའི་ཐད་དཔེ་ཁྲིད་ཞུ་སྐབས། དགེ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་སྟོང་གསུམ་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱིས་བཀང་ནས་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་རྒྱུ་ཨེ་ཡོད། ཞེས་གསུངས་པའི་ལན་ལ། བདག་གི་དར་ཡུག་ཆེན་མོའ་དཔེ་ལྟར་བརྟག་པ་མཐའི་བཟུང་བ་ཡིན་ནམ་ཞུས་པར། དགེ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་འོ་ན། མཎྜལ་གླིང་བཞི་རི་རབ་ཉི་ཟླ་དང་བཅས་པ་དཀོན་མཆོག་ལ་འབུལ་རྒྱུ་མེད་པར་ཐལ། ཞེས་བཀའ་གནང་བས། བདག་གིས་ལན་འབུལ་མ་ཐུབ། དེའི་རྗེས་བདག་གི་དགེ་བགྲེས་པ་དོན་གྱི་སླད་དུ་མཚན་ནས་སྨོས་ན་བློ་བཟང་བཀྲ་ཤིས་རིན་པོ་ཆེ་ལ་འདི་དག་གི་དོན་བཀའ་འདྲི་

- 160 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

ཞུས་པར། དགེ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་དེར་མ་ཟད་བདག་གཞན་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ལོངས་སྤྱོད་དུས་གསུམ་དགེ་ཚོགས་བཅས། སོགས་ག་རེ་བྱེད་ག་ཞེས་བཀའ་གནང་བར། བདག་ལ་སྔར་ལས་ཁག་རུ་ཕྱིན་སོང་ཞུས་པར། དགེ་རིན་པོ་ཆེས་ནས་སྔ་མ་དེ་ཚེ་རབས་མང་པོའ་སྐད་ཆ་ ིརེད། ཕྱི་མ་དེ་བདག་གཞན་མཉམ་བརྗེའི་ཐོག་ནས་བསམ་བློ་གཏོང་རྒྱུ་ཡོད་པ་རེད་ཅེས་བཀའ་གནང་བྱུང་། དེ་དུས་བློ་གསར་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་དེ་ཙམ་གྱིས་སེམས་ལ་ཤར་མ་ཐུབ་པར་ལོ་མང་སོང་བའི་རྗེས་ལ། ཧར་གདོང་རྒྱུད་ཁང་ནང་སྒོ་མང་བཀའ་འགྱུར་བ་ཆེན་པོ་ཁང་གསར་རྡོ་རྗེ་འཆང་དོན་གྱི་སླད་དུ་མཚན་ནས་སྨོས་ན་ངག་དབང་ཐུབ་བསྟན་ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་དཔལ་བཟང་པོས་སྤྱོད་འཇུག་ཆེན་མོའ་བཤད་ཁྲིད་གནང་སྐབས་ཤེས་རབ་ ིཀྱི་ལེའུ་དབུ་མའི་ལྟ་བའི་ཐད་རི་རབ་གླིང་བཞི་ཉི་ཟླ་དང་བཅས་པ་རང་ལ་མི་དབང་བཞིན་དུ་འབུལ་རུང་མི་རུང་ཞེས་བཀའ་གནང་རྗེས་སྐྱེ་བ་ལ་ཐོག་མ་མེད་པས། སྐྱེ་བ་སྔ་མ་རྣམས་སུ་དེ་དག་ལ་དབང་པ་བྱུང་། ཚེ་རབས་ཕྱི་མར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་འགྲོ་རྒྱུ་ཡིན་པས་དེ་དག་ལ་དབང་བ་ཡོང་རྒྱུ་ཐེ་ཚོམ་མེད། དེའི་ཕྱིར་ན། སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་བར་གསུམ་གའི་ལོངས་སྤྱོད་ཕུལ་ཆོག་ཏེ། དེ་དག་བདག་གིར་འཛིན་པའི་བློ་བདག་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་བར་གསུམ་ག་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་གདགས་གཞི་ཐུན་མོང་གི་ང་སྤྱི་ཙམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་སྟེ། དེ་དག་ལ་དམིགས་པའི་འཇིག་ལྟའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སོགས་དཀའ་གནད་ཆེས་མང་པོ་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྔར་དགེ་རྒན་རྣམས་ཀྱིས་བཀའ་གནང་ཟིན་པ་དེ་དག་ལ། ཕྲན་བུ་དོན་སྤྱི་ཤར་བ་བྱུང་སྟེ། དེ་དག་ལ་བདག་གིས་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་བར་གསུམ་གང་རུང་དུ་དབང་བའི་ཆ་ཡོད་ཟེར་དགོས་སམ་སྙམ་སྟེ། དེ་དག་ཕུལ་པ་རེད་འདུག །ཡིད་ཀྱིས་སྤྲུལ་པའི་མཆོད་པ་ལ་མཐའ་མེད། ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བ་ལས། མན་ངག་རྗེས་འབྲང་དུ་འབྲུ་མནན་པ་གཞན་རྣམས་འདྲ་བ་ལ་ལྟུང་བའི་དོན་བདུད་ལས་ལ་བཤད་པ་ནི་སྔ་མ་དང་མི་མཐུན་ཞིང་། ཞེས་དང་། སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྟེང་དུ་དངོས་པོ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་བགྲང་རྒྱུ་ཡིན་པ་ལ་དང་པོ་དོར་ནས་མི་དམིགས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་བགྲང་པ་ནི་རྩ་བ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེས་

- 161 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

གསུངས་ལ། དེའི་སྔ་མ་དང་མི་མཐུན་ཞིང་། ཞེས་པའི་སྔ་མ་ལ་སློབ་དཔོན་དཀོན་མཆོག་འབངས་ཀྱིས་བརྩམས་པའི་བརྒྱད་སྟོང་དོན་བསྡུས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ལས། ཉེས་དམིགས་ནི་དོན་མེད་ཐོག་ཏུ་བབ་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་དང་འགལ་ཞེས་གསུངས་མཁན་ཡང་ཡོད་མོད། གོང་དུ་རྟགས་ནི་བདུད་ལས་དང་ཕྱིར་མི་ལྡོག་གི་རྟགས་སོ། །ལྟུང་བ་ནི་ཤེར་ཕྱིན་སྤངས་ན་ངན་སོང་སུ་སྐྱེ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ། ཞེས་བདག་གི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རིན་པོ་ཆེ་དཔེ་ཁྲིད་གནང་སྐབས་བཀའ་གནང་བ་དྲན་གྱི་འདུག །རྩ་བ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེས་པའི་རྩ་བ་ལ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་འགས་དབུས་མཐའ་བཞག་དགོས་གསུངས་པ་ཐོས། སྒོ་མང་ཆོས་གྲྭའི་ནང་། དེ་ཡང་གསེར་ཕྲེང་ལས། བརྒྱད་སྟོང་དོན་བསྡུས་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོ་སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་རྣམ་གཡེང་གི་རྟོག་པ་བཅུའི་གཉེན་པོར་སྒྲུབ་པ་ལ་གདམས་པའི་མདོའ་འགྲེལ་ཚུལ་དང་། ཞེས་པ་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་མདོ་འགྲེལ་ཚུལ་རྣམས་རིམ་ ིཔ་ལྟར་དབུས་མཐའ་དང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའ་བསྡུས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་སྣང་བས། ཞེས་གསུངས་ ིཔ་ལ་བརྟེན་པར་སྣང་ལ། དེ་ཡང་དབུས་མཐའ་ལས། སྟོང་པ་ཉིད་ནི་མདོར་བསྡུས་ན། །མཚན་ཉིད་དང་ནི་རྣམ་གྲངས་དང་། །དེ་ཡི་དོན་དང་དབྱེ་བ་དང་། །ཞེས་པ་ནས། དེ་ནི་དེ་ལས་སྟོང་ཉིད་གཞན། །ཞེས་པའི་བར་སྟོང་ཉིད་བསྟན་ཀྱང་གོ་རིམ་གསལ་ཁ་མེད་ལ། མན་ངག་རྗེས་འབྲང་དབུས་མཐའ་རྩ་བར་བྱས་ནས་འབྲུ་མནན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དཔྱད། དགེ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་དཔེ་ཁྲིད་གནང་སྐབས་རྩ་བ་དེ་ལ་བརྒྱད་སྟོང་དོན་བསྡུས་བཞག་དགོས། བརྒྱད་སྟོང་པ་བཞག་ནའང་རུང་ཞེས་བཀའ་གནང་བ་དྲན་གྱི་འདུག །བརྒྱད་སྟོང་དོན་བསྡུས་ལས། བརྒྱད་སྟོང་འདིར་དོན་མ་ཚང་མེད། །འདིར་གཞུང་བསྡུས་པ་ཡིན་འདོད་དེ། །ཞེས་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི། །རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་བརྒྱད་སྟོང་པར། །ཞེས་སོགས་ལ་དགོངས་པ་གདོན་མི་ཟའོ།། རང་གི་མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྟེང་དུ་མི་དམིགས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་བགྲང་བ་ནི། དབུ་མ་ལས་འཇུག་པ་ལས། དེ་དེ་ཁོ་ནས་སྟོང་པ་ཉིད། །དེ་ནི་རང་མཚན་སྟོང་པ་ཉིད། །ད་ལྟར་བ་འདི་མི་གནས་ཤིང་། །འདས་དང་མ་འོངས་ཡོད་མ་ཡིན། །གང་དུ་དེ་དག་མི་དམིགས་པ། །དེ་ལ་མི་དམིགས་པ་ཞེས་བརྗོད། །ཅེས་དང་། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ་ལས། ཆོས་ཐམས་

- 162 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

ཅད་དང་། མཚན་ཉིད་དང་། མི་དམིགས་པ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། ཞེས་གསུངས་པས་དབུ་སེམས་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ་སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་གི་བགྲང་རིམ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་ཡོད་དམ་གང་ཡིན་དཔྱོད། ཤེར་ཕྱིན་སྤངས་ན་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་བ་བདུད་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནམ་བསམ་སྟེ། ཚེ་འདིར་རྒྱལ་བས་བྱིན་གྱིས་རླབས་པས་ཚེ་རབས་གཞན་དུ་བདུད་ཀྱི་མཐུ་བཅོམ་པའི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་བ་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། བདུད་ཀྱི་མཐུ་བཅོམ་ལ་སོགས་པ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བ་ལས། ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་གཉིས་དངཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་
པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་གཞུང་འགྲེལ་གནོད་འཇོམས་ཀྱིས་ནི་སྒོ་གསུམ་དང་རྣམ་གྲངས་བཅུ་གཅིག་གི་སྒོ་ནས་ཡུམ་འགྲེལ་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་བྱུང་། འོ་ན། ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ་རིམ་ཅན་ཁོ་ནར་གསུངས་སམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་དེ་དག་ཞུ་བ་པོ་མཐུན་པར་བྱུང་ཞིང་ཞིང་དག་སྦྱོར་པའི་ཐད་དུ་གཱངྒའི་ལྷ་མོ་ལུང་བསྟན་པར་འདྲ་བས་དུས་གཅིག་ལ་གསུངས་པ་ལ་གདུལ་བྱ་དབང་པོ་རྣོ་འབྲིང་རྟུལ་གསུམ་གྱིས་ཐོས་ཚུལ་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ་མི་འདྲ་བ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་ལས་ཀྱང་། ལ་ལ་ལས་དོན་གཞན་ལས་ཚིག །གཞན་ལས་རྣམ་གྲངས་མིང་གིས་ཏེ། །མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཡུམ་ཀུན་ལའང་།། དོན་བསྡུས་དེ་ཙམ་ཤེས་པར་བྱ། །དེ་ལྟར་མིན་ན་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །རིམ་པ་ལེགས་པར་བསྡུས་མ་ཡིན། །དེ་ལ་བསྡུས་སོགས་རབ་དབྱེ་བས། །ཁྱད་པར་ཡོད་པ་ཁོ་ནར་ཟད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན། འཁོར་ལོ་གསུམ་ཡང་དུས་གཅིག་ལ་གསུངས་སམ་སྙམ་པའི་དོགས་པའང་སྐྱེ་སྲིད་ཅེ་ན། སྤྱིར་དོགས་པའི་མཐའ་མེད་མོད་ཡིན་ནའང་རྟོགས་ལྡན་ལ་དོགས་པ་དེ་སྐྱེ་མི་སྲིད་དམ་སྙམ། ཐུན་མོང་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནའོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཆོས་གསུངས་པ་གང་ལ་གང་འདུལ་དེ་ལ་དེར་སྟོན་ཡིན་པ་དཔེར་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དཔལ་འཕྲེང་གི་མདོ་གྲོང་ཁྱེར་མཐའ་མེད་དུ་བྱོན་སྐབས་བུ་མོ་དཔལ་འཕྲེང་མ་ལ་གསུངས་པ་དང་། རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་ཚལ་དུ་བྱོན་ནས་ཀུན་དགའ་བོ་ལ་གསུངས་པ་མདོ་རང་ཉིད་ན་གསལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཝཱ་རཱ་ཎ་སཱིར་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་ཚར་གཉིས་གསུངས་པ་ལྔ་སྡེ་བཟང་པོ་ལྔའི་གླེང་གཞི་ལས་

- 163 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

གསལ་བའི་ཕྱིར། གདུལ་བྱ་དེ་དག་མཉམ་པར་བཞུགས་ཀྱང་གཅིག་གིས་གོ་བ་གཅིག་ཤོས་ཀྱིས་མ་གོ་ཟེར་དགོས་སམ་སྙམ། གསུང་གཅིག་ཉིད་དུ་གསུང་ན་ཡང་། །དུ་མ་ཉིད་དུ་སོ་སོར་གོ །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བ་ལས། དེ་ལ་སྒོ་གསུམ་ནི་གླེང་གཞིས་སྐབས་ཕྱེ་བའི་རྗེས་ལ་ཤཱ་རིའི་བུ་འདི་ལ་ཞེས་པ་ནས་བརྩོན་པར་བྱ་བའོ་བར་གྱི་མགོ་སྨོས་པས་གོ་བ་རྣམས་ལ་ཚུལ་བཞིར་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པའི་སྒོ། དེ་ནས་འབྲིང་དུ་བསྟན་པའི་སྒོ། དེ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་སྒོའོ། །ཞེས་ཉི་ཁྲིའི་གདུལ་བྱ་དབང་པོ་རྣོ་འབྲིང་རྟུལ་གསུམ་པོ་ཉི་ཁྲིའི་སྒོ་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉི་ཁྲིའི་དོན་ལ་ཚད་མས་ངེས་པ་རྙེད་པ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་། ཡིད་དཔྱོད་ཀྱིས་ངེས་པ་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་ཚུལ། རྣམ་བཤད་སྙིང་པོ་རྒྱན་ལས། བརྒྱད་སྟོང་པའི་གདུལ་བྱ་གསུམ་དང་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས། ཁྱིམ་ན་གནས་པའི་ཚེ་རྒྱུ་མཚན་མ་མཐོང་བཞིན་དུ་ཁྲོན་པ་རྙིང་པ་དེ་ན་ཆུ་ཡོད་སྙམ་པ་དང་། ཆུ་ཚད་མས་རྟོགས་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་དཔེས་མཚོན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་རིགས་པ་སྦྱར་ནས་ཤེས་པར་བྱ། དེ་དག་ལས་འཕྲོས་ནས་ཉི་ཁྲིའི་སྒོ་གསུམ་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་གསུམ་ནང་ཕན་ཚུན་འགལ་མི་འགལ་དང་། ཉི་ཁྲི་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཡོད་མེད། ཉི་ཁྲི་རིལ་བོ་ཉི་ཁྲི་ཡིན་མིན་དང་། རྣམ་གྲངས་བཅུ་གཅིག་ལའང་དེ་བཞིན་ནོ། །གཞུང་འགའ་རེར་ཡུམ་གསུམ་གྱི་གླེང་གཞི་ནས་བརྩོན་པར་བྱའོ་བར་གྱི་མགོ་སྨོས་པས་གོ་བ་ལ། ཞེས་ཡོད་པས་ཐོག་མར་གསུངས་པའི་གོ་རིམ་དང་ད་ལྟའི་ལེའུ་རྣམས་ཀྱི་གོ་རིམ་མི་འདྲ་བ་ཤེས་ཆེད་ཡིན་ནམ་སྙམ། ཡང་ན་ཉི་ཁྲི་ཡོངས་རྫོགས་ལ་དགོས་སོགས་ཆོས་བཞི་མེད་ཟེར་དགོས་སམ། ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བ་ལས། དེ་ལྟར་གནོད་འཇོམས་འདི་སྔོན་གྱི་ཡི་གེ་རྙིང་བ་རྣམས་ལས་ཁ་ཆེ་མཆེ་བའི་སྡེས་མཛད་པར་གྲགས་ལ། ཕྱིས་ཀྱི་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་དབྱིག་གཉེན་གྱི་གཞུང་འགྲེལ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པ་ནས། ཅེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བཞེད་ཅིང་། ཞེས་གསུངས་པ་ནི། ཕྱིས་ཀྱི་མཁས་པ་བུ་སྟོན་རིན་ཆེན་གྲུབ་རང་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་དཀར་ཆག་ཏུ། ཡུམ་གསུམ་གཞུང་འགྲེལ་གནོད་འཇོམས་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱི་ཡིན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་གཉིས་བཀོད་པ་སྔར་བཤད་ཟིན་པ་དེ་ཡིན་ལ། སྒྲུབ་བྱེད་སྔ་མ་ལ་རྟགས་མ་གྲུབ་པའི་ལན་གསེར་

- 164 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

ཕྲེང་ལུས་རྣམ་བཞག་གི་འཇུག་སྒྲུབ་བཤད་པའི་ཐད་དུ་ཡུམ་གསུམ་གནོད་འཇོམས་ལས་ཀྱང་། ཞེས་པ་ནས། ཞེས་འཆད་པ་ནི་གནོད་འཇོམས་འདི་དང་མི་མཐུན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། སྒྲུབ་བྱེད་ཕྱི་མ་ལ་ཁྱབ་པ་མེད་པ་ནི། འབུམ་རྐྱང་པའི་གཞུལ་འགྲེལ་གནོད་འཇོམས་ཀྱི་ཀླད་དུ་ཡང་། འདི་ཡི་གཞུང་འགྲེལ་གནོད་འཇོམས་བྱ་བར་འདོད། །ཅེས་པའི་ཚིག་ཡོད་པ་བུ་སྟོན་ཆོས་འབྱུང་ལས། གསུངས་པ་སྔར་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར། གསེར་ཕྲེང་ལས་ཀྱང་རྩོམ་པར་དམ་བཅའི་རྐང་པ་འདི་གཉིས་གནོད་འཇོམས་གཉིས་ཀ་ལ་ཁྱད་མེད་པ་དང་། ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་གསེར་ཕྲེང་ལས། ཡུམ་གསུམ་གཞུང་འགྲེལ་གནོད་འཇོམས་དབྱིག་གཉེན་གྱི་མ་ཡིན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་རྣམས་ནི་རིམ་བཞིན་མན་ངག་རྗེས་འབྲང་དུ་ཡང་ཉི་ཁྲིའི་གཞུང་འགྲེལ་ཞེས་གྲགས་ཀྱི་ཡུམ་གསུམ་གཞུང་འགྲེལ་ཞེས་པ་མི་སྣང་བ་དང་། ཞེས་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའ་རྣམ་རྟོག་བརྒྱད་རྣམ་འགྲེལ་དུ་ཁ་འཕངས་པ་དང་། ཞེས་དང་། འདི་ནི་ ིབཙུན་པའི་རྣམ་འགྲེལ་གྲོགས་ཀྱི་བཤད་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཉེར་གཉིས་ཀྱི་གསུམ་པའི་ཐད་དུའོ། །རང་དོན་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་ཟིན་པའི་འཇིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་སྤང་པའི་བློ་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་ལ་ལྟོས་ནས་རྣམ་རྟོག་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་ལ་ཉན་ཐོསཀྱི་ཐོབ་བྱར་འཛིན། ཡང་ལྔ་བརྒྱ་ཐ་མའི་འགྲེལ་པར་བསྟན་པའི་གནས་ཚད་ལ་རང་ཉིད་ཀྱི་འདོད་པ་བཀོད་ནས། ཤན་ཏི་རཀྵི་ཏའི་བསམ་པ་ནི་ཞེས་ཞི་བ་འཚོའི་བཤད་ཡམས་མཛད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། འདི་ནི་སྦྱོར་བའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་བཞིའི་དྲུག་པའི་ཐད་དུ་མཛད་པའོ། །ཡང་གསེར་ཕྲེང་སྐབས་དང་པོ་ཡན་ལག་རྒྱས་བཤད་སྒྲུབ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་གདམས་པའི་གདམས་ངག་བཤད་པའི་སྐབས་སུ། གནོད་འཇོམས་འདི་ལས་ནི་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ཀུན་བརྟགས་སུ་བཤད་ནས། ཞེས་པ་ནས། མདོ་རྒྱན་འགྲེལ་པར་བཤད་པ་དང་ཡང་བཤད་ཚུལ་མི་མཐུན་པས་འདིས་ཀྱང་དབྱིག་གཉེན་གྱི་ཡིན་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟའོ། །ཞེས་དང་། མདོ་ཚིག་དེ་ཚིག་འདིའང་དེའི་ཐད་དུ་ཡོད། ཡང་གསེར་ཕྲེང་མཚོན་བྱ་དོན་གྱི་དགེ་འདུན་ཉི་ཤ་བཤད་པའི་ཐད་དུ་དེས་ན་གནོད་འཇོམས་ཆེ་བས་ཡོད་པ་བཞག་ནས་མེད་པ་བཙལ་བ་འདིས་ཀྱང་དབྱིག་གཉེན་གྱི་ཡིན་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟའོ། །ཞེས་དང་། ཡང་གསེར་ཕྲེང་སྐབས་དང་པོ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱས་བཤད་

- 165 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

ཀྱི་ཐད་དུ། གལ་ཏེ་གསུམ་གྱི་གནོད་འཇོམས་སུ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་མིག་ལ་སོགས་པ་རྣམ་བཏགས་དང་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་མིག་ལ་སོགས་པས་སྟོང་པར་གསུངས་པའི་སྟོང་ཉིད་དང་ཕྱོགས་འདི་རྗེས་སུ་མཐུན་ཞེ་ན། ཞེས་པ་ནས་དེ་ཡང་གསུམ་གྱི་གནོད་འཇོམས་སུ་སྟོང་པ་ཉིད་གསུམ་རྣམ་པར་བཞག་ནས་འདི་སྙམ་སེམས་ཏེ། ཞེས་སོགས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པས་དེར་གཟིགས་ན་གོ་སླའོ། །སྟོང་པ་ཉིད་གསུམ་རྣམ་པར་བཞག་ནས། ཞེས་གསུངས་པའི་སྟོང་ཉིད་གསུམ་ནི་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ལས། གནོད་འཇོམས་ལས། འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་ངོ་ན་ཡོད་པ་ཙམ་ལ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཞེས་བཤད་ཀྱང་། ཞེས་པ་ནས་མང་བས་འཇིགས་ནས་མ་བྲིས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལས་ཤེས་པས་བྱའོ། །ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་ཚུལ་གྲངས་ཅན་གྱི་གཞན་སྟོང་ལྟར་བཤད་པས་དབུ་སེམས་གང་དང་མི་མཐུན་པས་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོར་རྒྱས་པར་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་ཚུལ་གྲངས་ཅན་གྱི་གཞན་སྟོང་ལྟར་བཤད་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བུ་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། གྲངས་ཅན་པས་ཤེས་བྱ་ཉེར་ལྔའི་ནང་ནས་རང་བཞིན་དང་བདག་གཉིས་གཅིག་གིས་གཅིག་སྟོང་པའི་གཞན་སྟོང་བསྒོམས་ནས་རྣམ་འགྱུར་ཉེར་གསུམ་གྱི་གནས་ལུགས་སམ་རང་བཞིན་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ཐར་ལམ་དུ་འདོད་པ་བཞིན། ཡོངས་གྲུབ་སྟོང་གཞིར་བྱས་ནས་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་གི་ངོ་ན་ངོ་བོ་ཉིད་གཞན་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པ་དེ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་ཚུལ་དུ་འདོད་པ་བཀག །ཅེས་པའི་དོན་ཡིན། ཞེས་དང་། གྲངས་ཅན་པས་ཐར་ལམ་ཇི་ལྟར་འདོད་ཚུལ་ནི། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས། ཟ་བོ་རྟག་དངོས་བྱེད་པོ་མིན་པའི་བདག །ཅེས་སོགས་དང་། དབུ་མ་སྙིང་པོ་ལས། བདག་ཀྱང་གཞན་ལ་རང་བཞིན་གཞན། །དེ་ལྟར་དེ་ཉིད་མཐོང་བ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་དང་། ཚད་མའི་གཞུང་རྣམས་ལས་གསལ། ཡང་ན་གྲངས་ཅན་གྱི་གཞན་སྟོང་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་ཆེར་མེད་པས་བོད་གངས་ཅན་གྱི་མཁས་པ་དོལ་པོ་བ་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཚན་སོགས་ཀྱིས་གཞན་སྟོང་འདོད་པའི་ཚུལ་དང་འདྲ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཞེས་གསུངས་མཁན་ཡང་ཡོད། དེས་ན་ར་བཏགས་ཡོད་པ་ཚིག་མ་དག་པར་སེམས། འོ་ན་དོལ་པོ་པས་གཞན་སྟོང་འདོད་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བུ་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། རང་གི་ངོ་བོ་བདེན་པས་

- 166 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

སྟོང་པ་རང་སྟོང་དང་། རང་གི་ངོ་བོ་བདེན་པར་གྲུབ་ཅིང་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པ་གཞན་སྟོང་ཡིན་པར་འདོད་ལ། གཞན་སྟོང་ཆེན་མོའ་སྟོང་གཞི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ན་ ིསྟོང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཁྱབ་པ་ཁས་ལེན་ནོ། །དེ་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་གསུམ་དམིགས་ཀྱིས་བཀར་ནས་དགག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་པས་སོ། །སྟོང་ཉིད་སྒྲུབ་པ་རང་དབང་པའི་རྟག་པ་དང་བདེན་གྲུབ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར་ན་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣལ་མ་སྟོན་དགོས་བྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེའི་མངོན་སུམ་ལེའུའི་ཊཱིཀྐ་ལས། དགག་པ་གཉིས་ཀྱིས་རྣལ་མ་གོ་བ་ནི་རྣམ་བཅད་ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་སྒོ་ནས་དངོས་སུ་འགལ་བ་ཁོ་ན་ལ་བརྩི་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། དོལ་པོ་བས། ལང་གཤེགས་ལས། སྟོང་ཚུལ་བདུན་བཤད་པའི་ཐ་མ་ས་ཕྱོགས་བུམ་པས་སྟོང་པ་ལྟ་བུའི་སྟོང་ཚུལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་ཚུལ་དུ་བཤད་པ་གསོར་མི་རུང་བའི་ལྟ་བ་ཅན་དུ་གསུངས་པའོ། །ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ལས། ཆོས་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ནང་ན་དོན་དམ་མེད་དོ་ཞེས་སེམས་དང་ལྡན་པ་སུ་ཞིག་སྨྲ། ཞེས་སོགས་མང་ངོ་། །ལེགས་བཤད་གསེར་ཕྲེང་བ་ལས། བློ་གསལ་ཞིང་ཡིད་གཞུངས་པ་དག་གིས་དཔྱད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དེ་དག་ཡིན་ལ། ད་དུང་ཡང་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་མང་དོགས་ནས་མ་བྲིས་སོ། །གསེར་ཕྲེང་ལས། རྒྱས་པར་འོག་ཏུ་བསྟན་པར་བྱའོ།། ཞེས་གསུངས་པའང་དེ་དག་ཡིན་ནོ། །
གསེར་ཕྲེང་ལས། རྒྱལ་བ་མ་ཕམ་པས་ཡུམ་གྱི་ལུས་དངོས་བརྒྱད་དོན་ཅུར་དྲིལ་
ཏེ་རྣལ་འབྱོར་པས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རིམ་པ་དང་སྦྱར་ནས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་མཛད་དེ། ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་ལྟར་ན། རྣལ་འབྱོར་པས་དངོས་པོ་བརྒྱད་ཉམས་སུ་ལེན་ཚེ་དང་པོ་མཁྱེན་གསུམ་དེ་ནས་སྦྱོར་བཞི་དེའི་རྗེས་འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་དང་། དོན་བདུན་ཅུ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ན། དང་པོར་རྣམ་མཁྱེན་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཅུ་དང་། དེ་ནས་རིམ་པ་ལྟར་ལམ་ཤེས་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཅུ་གཅིག་ནས་འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཞིའི་བར་ཉམས་སུ་ལེན་རྒྱུ་ཡིན་ནམ་སྙམ་པའི་དོགས་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་བ་ནི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ལ་བྱ་དགོས་ཏེ། ཐེག་བསྡུས་བཤད་སྦྱར་ལས། ཞི་

- 167 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བར་རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་རྣལ་འབྱོར་རོ། །དེ་སུ་དག་ལ་ཡོད་པ་དེ་ནི་རྣལ་འབྱོར་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སེམས་བསྐྱེད་ཐོབ་པ་ཞི་གནས་ལ་རག་ལས་པ་ཧ་ཅང་ཐལ་བར་ལམ་རིམ་ཆེན་མོར་གསུངས་ལ། ཞི་གནས་མ་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་དང་དོན་གསུམ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ཡོད་དེ། བསྡུས་སྒོམ་སྦྱོར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རིག་པ་འཕེལ་ཕྱིར་དཔྱད་དེ་ཞིབ་ཆ་ཕྲ་མོ་རང་ལུགས་སུ་བྱེད། ད་དུང་འཆད་པར་འགྱུར།གསེར་ཕྲེང་ལས། དེ་ལྟར་ན་བཞི་བོ་འདིས་དགོངས་འགྲེལ་གཞན་ལ་མ་ལྟོས་པར་
ཡུམ་གྱི་དགོངས་པ་རེ་འགྲེལ་བས་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་དོ་ཞེས་འཆད་དོ། །ཞེས་པ་ནི་བོད་སྔ་མའི་མཁས་པ་བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་ཀྱིས་འཆད་ཅེས་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་གི་ལུགས་ལ་དགོངས་འགྲེལ་གཞན་ལ་མ་ལྟོས་ཞེས་པའི་གཞན་སྒྲས་རྣམ་གཅོད་དང་། ཡུམ་གྱི་དགོངས་པ་རེ་འགྲེལ་ཞེས་རེ་སྨོས་པའི་དོན་སོ་སོར་ཡོད་དེ། མདོར་བསྡུས་ན། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་སྐབས་སུ་ཡུམ་གྱི་མདོའ་དོན་དངོས་བརྒྱད་དོན་བདུན་ཅུར་ཕྱེ་ནས་བསྟན་པ་དང་། བརྒྱད་ ིསྟོང་དོན་བསྡུས་ཀྱིས་བརྒྱད་སྟོང་པའི་དོན་སོ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་ནས་བསྟན་པ་དང་། ཡུམ་གསུམ་གནོད་འཇོམས་ཀྱིས་ཡུམ་གསུམ་གྱི་དོན་སྒོ་གསུམ་དང་རྣམ་གྲངས་བཅུ་གཅིག་ཏུ་ཕྱེ་ནས་བསྟན་པ་དང་། མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་བསྟན་པ་རྣམས་བློ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་དང་། མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་འགྲེལ་བྱེད་ལ་མ་ལྟོས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། བཞི་བོ་དེ་དག་གིས་དེ་ལྟར་བསྟན་པ་རྣམས་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་ཕྱེ་ཚུལ་ཏུ་འདོད་པའོ། །ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བ་ལས། དབུས་མཐའ་དང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའ་ིབསྡུས་བ་ཇི་ལྟར་བ་བཞིན་སྣང་བས་བྱམས་ཆོས་ལས་ལོགས་སུ་སྲོལ་བཏོད་པ་མིན་ཞིང་། ཞེས་དང་། ཀླུ་སྒྲུབ་ཞབས་ཀྱི་རིགས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འཆད་འདོད་པར་འདུག་པས། ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་རིགས་ཚོགས་ལས་བཤད་སྲོལ་ཟུར་དུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཞི་བོ་དེ་དག་གི་ནང་ནས་གཉིས་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་ཡིན་པ་འཐད་ཕྱོགས་སུ་མཛད་པ་ནི། གསེར་ཕྲེང་ལས། ཞེས་བྱ་བར་ཡང་གནས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོའ་དོན་འགྲེལ་ ི

- 168 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

ཚུལ་ཙམ་ལ་བྱེད་ན། རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་དང་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་གཉིས་ཤེར་མདོའ་དོན་འགྲེལ་ ིལ་གཞན་གཉིས་མི་འགྲེལ་བར་ཐལ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ན་རྒྱན་རྩོམ་པ་པོའ་རྗེ་བཙུན་ ིབྱམས་པ་དང་། མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་གཉིས་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་ཡིན་པ་སྒྲུབ་བྱེད་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཀ་ལ་ཡིན་ནོ། །
གསེར་ཕྲེང་ལས། དེ་དག་ལས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ནི་འདིར་གང་བཤད་
པར་བྱ་བའི་ཆོས་སོ། །འོ་ན་འདིའི་རྩ་བའི་མདོ་རྣམས་གང་ཞེ་ན། དེའི་ལན་ལ་ཁ་ཅིག་གི་ལན་དང་། རང་ལུགས་ཀྱི་ལན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག་ཞིག་གིས་སྐྱོན་གསུམ་བརྗོད་པ་དང་། རང་ལུགས་གིས་འདི་ལ་བདེན་ཁ་བྱིན་པ་གསེར་ཕྲེང་ལས་གསུངས་ལ། རང་ལུགས་གི་ལན་ནི། གསེར་ཕྲེང་ལས། དེས་ན་རྒྱན་འདིས་བསྟན་པའི་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རིམ་པ་རྣམས་དང་སྦྱར་རུང་ཡོད་པའི་མདོ་རྣམས་ནི་འདིའི་རྩ་བའི་མདོ་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས། སྡུད་པ་ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་པ་དང་སོ་སོར་བགྲང་བ་མི་རིགས་གསུངས་པ་ནི། དང་པོ་ནས་ཡིན་ནམ། བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ཟིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ཕྱི་མ་ལྟར་ན་བདེན་སྟེ། སྡུད་པ་དང་པོ་ནས་དེའི་ལེའུ་མིན་ཀྱང་ལོ་ཙཱ་བས་བསྒྱུར་པའི་ཚེ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྒྱུར་བ་ཡིན་ཞེས་མཁས་པའི་དབང་པའི་འགས་བཤད་པ་ཡོད། གཞན་དག་གིས། དང་པོ་ནས་དེའི་ལེའུ་ཡིན་ཏེ་མིན་ན་ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་པ་ལ་ཤོ་ལོ་ཀ་ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ཡང་། རྒྱལ་ཚབ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་གྱི་བསྡུས་དོན་ལས། རྒྱས་པའི་རྒྱས་པ་བམ་པོ་ལྔ་བརྒྱ་བ་གཅིག་ཡོད་པ་རྒྱ་ནག་ཏུ་འགྱུར་བར་ཁ་ཅིག་བཤད་ཅིང་། འབྲིང་པོ་བམ་པོ་བཞི་བརྒྱ་བ་གཅིག་ལོ་ཆེན་སོགས་བཞུགས་པའི་ཚེ་རྒྱ་གར་ལ་བཞུགས་པར་གྲགས་ཀྱང་བོད་དུ་མ་འགྱུར་ལ། རྒྱས་པའི་བསྡུས་པ་གཞུང་འབུམ་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཡུམ་བར་མ་གསུམ་ནི། ཉི་ཁྲི། ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་པ། ཤེས་རབ་ཁྲི་བའོ། །བསྡུས་པ་གསུམ་ནི། བརྒྱད་སྟོང་པ་དང་། ཡུམ་ཆེན་མོ་བམ་པོ་བཅོ་བརྒྱད་པ་དང་། མདོ་སྡུད་པ་རྣམས་སོ། །དེ་དག་གི་བརྗོད་བྱ་སྙིང་པོའ་དོན་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་སྤྲོས་ ིཔ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བ་དང་། མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་དོན་བདུན་ཅུ་དང་བཅས་པ་སྟོན་པ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་ཅིང་། དེ་དག་གི་དོན་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་པའི་བསྟན་བཅོས་མངོན་

- 169 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་དང་། དེའི་དོན་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་དང་། སེངྒེ་བཟང་པོའ་འགྲེལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བཤད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ིགཞན་ཡང་། འགྲེལ་པ་ལས། ཁྱད་པར་ཡོད་པ་ཁོ་ནར་ཟད། ཅེས་པའི་དོན་གསེར་ཕྲེང་ལས། ཡུམ་གསུམ་གྱི་རྒྱས་བསྡུས་གཉིས་འབྲིང་དང་དོན་ཁྱད་མེད་པས་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་བཤད་བྱ་རྩ་བའི་མདོར་གསུངས་པ་ལྟར་ཡུམ་སྐོར་དགུའི་ལྷག་མ་དྲུག་ཡང་ཉི་ཁྲི་དང་དོན་ཁྱད་མེད་པས་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་བཤད་བྱ་རྩ་བའི་མདོ་ཡིན་ལ། འགྲེལ་བ་རྣམས་སུ་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་རྣམ་པ་གསུམ་ཙམ་དངོས་སུ་སྨོས་པ་ནི། སྐབས་བརྒྱད་པའི་གསེར་ཕྲེང་ལས། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱིས་རྒྱན་འདི་ཡུམ་གསུམ་པོ་ཀུན་གྱི་རྒྱན་དུ་དབྱེ་ཞེས་མ་གྲུབ་སྟེ། ཞེས་པ་ན། མདོ་ལ་སོགས་པ་མི་སྣང་པས་ཞེ་ན། འདིའི་ལན་ལ་གསུམ། ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་ལན་དང་པོ་ལས་ཤེས་པར་བྱ་ལ། གསུམ་པ་དེ་ལ་བཟློས་སྐྱོན་སྤོང་ཚུལ་ལས་ཀྱང་ཤེས་སླའོ། །མདོར་བསྡུས་ན་ཡུམ་དགུ་བོ་དོན་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པས་སྒྲུབ་པོ། །ཉུང་ངུའི་ཡི་གེས་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེའི་གནས།། གནས་ལུགས་ཇི་བཞིན་གསལ་བྱེད་ཡུམ་གྱི་རྒྱན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གསེར་ཕྲེང་ལས། དེ་ལྟར་མདོ་དང་སྦྱར་བའི་འགྲེལ་བ་བཅུ་གཉིས་དང་བསྟུན་ན་འདིའི་རྩ་བའི་མདོ་བཞིའམ་ལྔ་རུ་གསལ་ལོ། །ཞེས་པ་སྡུད་པ་ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས་ལོགས་སུ་བགྲང་ན་ལྔ་དང་མ་བགྲང་ན་བཞིའོ། །ཡང་བཞི་ནི། འབུམ། ཉི་ཁྲི། བརྒྱད་སྟོང་པ། སྡུད་པ་སྟེ་བཞི་དང་། འབུམ། ཉི་ཁྲི། ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་པ་གསུམ་གཅིག་ཏུ་བྱས་ནས་ལྔ་གྲངས་བ་ཡིན་ཏེ། སྨྲི་ཏིས་མཛད་པར་གྲགས་པའི་ཡུམ་གསུམ་དོན་བརྒྱད་ཀྱིས་མཐུན་པར་བསྟན་པ་སྟེ་དེ་གསུམ་དང་སྦྱར་པའི་འགྲེལ་བ་ཡིན་པ་གསེར་ཕྲེང་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་མཁན་ཡོད་ཀྱང་དཔྱད་པར་བྱའོ། །གསེར་ཕྲེང་ལས། མན་ངག་ནི་མདོའ་དོན་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་ ིགསུངས་ལ། གཞུང་ཆེན་མོ་རྣམས་ལ་ངེས་པ་སྟེར་བ་ཞིག་ལ་མན་ངག་ཏུ་གསུངས། གསེར་ཕྲེང་ལས། འདིར་ནི་སུམ་བརྒྱ་རེ་ལ་བྱས་པ་སྟེ། རྒྱ་དཔེ་ལ་ཤ་ལོག་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་ཞེས་འབྱུང་ཞིང་བམ་པོ་ལྔར་བྱས་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འགྲེལ་བ་དོན་གསལ་ལ་ཤ་ལོག་ཆིག་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་ཡོད་ལ། དེའི་ནང་གི་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་ཚིག་རྣམས་མ་བགྲང་ན་ཚིག་ཆིག་

- 170 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་མ་ཚང་བ་མྱོང་བས་གྲུབ་པོ། །དེའི་ཕྱིར་ན་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་དང་འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་གཉིས་སོ་སོར་བགྲང་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་དང་། མདོ་དང་སྦྱར་བའི་འགྲེལ་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ན་ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་པ་དང་སྦྱར་བའི་འགྲེལ་པ་བཞི་ཡོད་པར་ཐལ་བ་དང་། ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་པའི་ནང་སྲིང་མོ་གངྒཱའི་ལྷ་མོ་ཚར་གཉིས་ལུང་བསྟན་པར་ཐལ་བ་དང་། ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་པའི་ལེའུ་ང་བཞི་པ་དང་མདོ་སྡུད་པའི་ལེའུ་བཅུ་དགུ་པ་གཉིས་སྲིང་མོ་གངྒཱའི་ལྷ་མོའ་ལེའུ་ཡིན་པ་མངོན་སུམ་ཚད་མས་མཐོང་བཞིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་ ིཔ་ལ་ལེའུ་བརྒྱ་དང་བཅུ་དགུ་ཡོད་པར་ཡང་ཐལ་བའི་ཕྱིར་སྟེ། སྡུད་པའི་ལེའུ་སོ་གཉིས་ལེའུ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་དེའི་ཕྱིར་ན། གསེར་ཕྲེང་ལས། དེ་ལྟར་མདོ་དང་སྦྱར་བའི་འགྲེལ་བ་བཅུ་གཉིས་དང་བསྟུན་ན་འདིའི་རྩ་བའི་མདོ་བཞིའམ་ལྔ་རུ་གསལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལོ་ཙཱ་བ་ཤཱཀྱ་བཤེས་གཉེན། ཀ་བ་དཔལ་བརྩེགས་དང་། ཞང་ཡེ་ཤེས་སྡེ། ཅོག་རོ་ཀླུའི་རྒྱལ་མཚན་རྣམས་ཀྱི་འགྱུར་བཞི་གཙོ་བོར་བྱས། གཞན་ཡང་། ཡུམ་རྒྱས་པ་གངས་ཅན་བོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱོན་ཚུལ་ལ། རྒྱལ་བོ་ཁྲི་སྲོང་སྡེ་བཙན་གྱི་དུས་སུ་༼ཉང་ཁམ་པའམ་༽རླངས་ཁམ་པ་གོ་ཆ་བྱ་བ་མི་བརྗེད་པའི་གཟུངས་ཐོབ་པ་ཞིག་ཤེར་ཕྱིན་གདན་འདྲེན་དུ་བཏང་བས་དེས་ཡུམ་རྒྱས་པ་བློ་ལ་བཟུང་ནས་གསེར་གྱི་གླེགས་ཤིང་རྒྱབ་ལ་བཀབ། གཡུ་ཡི་གླེགས་ཤིང་མདུན་ལ་བཀབ། མུ་ཏིག་གི་ཕྲེང་བས་གླེགས་བམ་ཐག་པ་བྱས་ནས་བྱོན་ཏེ་ཁོང་གིས་བློ་ཐོག་ནས་གསུངས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཞིག་ཀྱང་ཡོད། དེ་ནི་བསྒྱུར་ཟིན་པ་ཞིག་ཡིན་ནམ་མཁས་རྣམས་དགོངས། ལོ་ཙྪ་བ་དཔལ་བརྩེགས་ཀྱིས་ལོགས་སུ་བསྒྱུར་པའོ།། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལ་ཤོ་ལོ་ཀ་ཉིས་བརྒྱ་དང་བདུན་ཅུ་དོན་བཞི་ཡོད། ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བ་ལས། དེ་ཡང་དང་པོར་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་སྦྱར་བའི་སྲོལ་ནི་འཕགས་པས་གཏོད་པར་མངོན་པས་དེས་ནི་ཉི་ཁྲི་ལ་ལེའུ་བརྒྱད་དུ་བྱས་ཤིང་དེ་སྐབས་བརྒྱད་དང་བསྒྲིགས་ནས་སྦྱར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། མདོ་རྒྱན་སྦྱར་བའི་མཚམས་ནི་འོག་ཏུ་གསེར་ཕྲེང་ལས། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་དོན་གཞན་བཤད། ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མདོ་དང་ཇི་ལྟར་སྦྱར་བ་དང་། སྦྱར་ཚུལ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་

- 171 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

པའོ། །ཞེས་ཡན་ལག་རྒྱས་བཤད་ནས་ཡིན་པར་གསུངས་ལ། མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་ཚན་གསུམ་ནི་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་མཆོད་བརྗོད་ཚིག་རྐང་གསུམ་གྱི་འཕྲོས་གཞི་ཡིན་ཡང་སྦྱར་ནས་འགྲེལ་མཁན་མ་བྱུང་ཟེར་དགོས་སམ་དཔྱད། མདོ་ཚན་གསུམ་པོ་མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་བཤད་བྱའི་མདོ་ཡིན་མིན་འོག་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །གསེར་ཕྲེང་ལས། དེ་ནས་བཙུན་པས་ཉི་ཁྲི་དང་སྦྱར་རོ། །ཞེས་པ་ནས་ཐུབ་པའི་དགོངས་རྒྱན་རྣམས་སོ། །ཕྱི་མ་འདི་ཐུབ་པའི་གསུང་རབ་སྤྱིའི་འགྲེལ་དུ་བརྩམས་པའི་བསྟན་བཅོས་རང་དགའ་བ་ཡིན་གྱི། རྒྱན་གྱི་གཞན་འགྲེལ་དུ་བརྩམས་པ་རུ་མི་སྣང་ཡང་ལེའུ་ཕྱི་མ་གསུམ་ལས་གཙོ་ཆེར་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་དོན་རྣམས་སྟོན་པས་བགྲངས་སོ།། ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་ལྟ་ན། འོ་ན། འོག་ཏུ་ཀུན་གྱི་རྒྱན་དུ་འགྱུར་པར་ནི། ཞེས་པ་མངོན་པའི་སྡེ་སྣོད་ལ་སོགས་པ་ཀུན་གྱི་རྒྱན་ཞེས་འཆད་ན་རྩོམ་པ་པོའ་དགོངས་པ་འགལ་བས་མི་འཐད་པ་ནི། གསེར་ཕྲེང་ལས། ཕྱི་མ་ཡང་རྩོམ་པ་པོའི་ིདགོངས་པ་དང་འགལ་ལ། ཞེས་གསུངས་ལ། འདི་དང་འགལ་ལམ་སྙམ་པའི་དོགས་པའོ། །གསེར་ཕྲེང་ལས། སྔར་བཤད་པའི་མཛོད་ཀྱི་ལྡེ་མིག་ལ་མདོ་ཚིག་དངོས་སུ་དྲངས་
པ་མི་སྣང་ཡང་སྡུད་པའི་དོན་ཚན་རྣམས་སོ་སོར་བཅད་ནས་མངོན་རྟོགས་སྦྱར་བས་མདོ་སྦྱོར་ལ་བགྲངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ། འོ་ན། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་མདོ་སྦྱོར་ལ་བགྲངས་རིགས་པར་ཐལ། གསེར་ཕྲེང་ལས། དེ་ལ་སློབ་དཔོན་གྱིས་སྒྲ་དྲང་ཐད་དུ་བསྟན་ཞིང་དོན་གསལ་ལ་ཚིག་བདེ་བའི་འགྲེལ་པ་འདི་མཛད་པས་དྲི་མ་དེ་དག་སེལ་བའི་སྒོ་ནས་རྒྱན་དུ་བྱེད་པས་འདི་ནི་རྒྱན་གྱི་རྒྱན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོགས་པའོ། །ཡང་གསེར་ཕྲེང་ལས། དེ་ནས་བཙུན་པས་ཉི་ཁྲི་དང་སྦྱར་རོ། །ད་ལྟ་འདིས་མཛད་པར་གྲགས་པའི་ཉི་ཁྲི་རྣམ་འགྲེལ་ཞེས་པ་གཅིག་སྣང་སྟེ་འོག་ཏུ་བརྟག་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། འོག་ཏུ་གསེར་ཕྲེང་ལས། ཉི་ཁྲིའི་རྣམ་འགྲེལ་འདི་བཙུན་པ་གྲོལ་སྡེ་དང་མིང་མཐུན་པ་གཅིག་གམ། འཕགས་པའི་སློབ་མར་གྲགས་པའི་བཙུན་པའི་ཡིན་བརྟག་པར་བྱ་སྟེ། རྒྱན་སྣང་དུ་གླེང་གཞི་དང་རྩེ་མོའ་ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་སྡེ་ཅན་གྱི་སྐབས་སུ་བཙུན་པའི་བཤད་པ་དྲངས་པ་རྣམས་ ི

- 172 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

འདི་ལ་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྒྱ་འགྲེལ་ཉེར་གཅིག་པོ་གང་རུངཡིན་ན། བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ཟིན་པས་མ་ཁྱབ་པའོ།། གསེར་ཕྲེང་ལས། འགྲེལ་པ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ད་ལྟ་རྒྱ་གར་མར་གྲགས་མོད། ཅེས་གསུངས་རྒྱ་འགྲེལ་ཉེར་གཅིག་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན། ཁྱོད་རྩོམ་པ་པོ་རྒྱ་གར་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། ཁ་ཆེ་སློབ་དཔོན་དྷརྨ་ཤྲཱིས་མཛད་པར་གྲགས་པའི་འབུམ་འགྲེལ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། གསེར་ཕྲེང་ལས། འབུམ་འགྲེལ་འདི། རྒྱ་གར་མ་མ་ཡིན་པར་མངོན་ཏེ། འདིས་གླེང་གཞི་དང་མཆོད་བརྗོད་སྦྱར་ནས་ཞེས་དང་། ཤེས་བྱེད་དྲངས་པ་འདི་བསྟན་བཅོས་རིན་ཆེན་སྒྲོན་མེ་ལས་འབྱུང་ཞིང་། དེ་ཡང་མཁས་པ་རྣམས་ལ་བ་རེག་ཐོས་པ་དགས་བརྩམས་པར་གྲགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་ཡུམ་ཆེན་མོ་ལ་བམ་པོ་སུམ་བརྒྱ་ཞེས་བམ་གྲངས་ཀྱི་བཤད་པ་དང་། ཞེས་དང་། གདམས་ངག་གི་སྐབས་སུ་ཡང་། ཞེས་པ་ནས་རྒྱ་གར་མཁས་པའི་གསུངས་ལ་མི་འབྱུང་བའི་བོད་ཚིག་དུ་མ་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་རྒྱུ་མཚན་བཞི་བཀོད་པའི་ཕྱིར། དེ་མ་ཐག་གསེར་ཕྲེང་ལས། དེས་ན་འདི་དང་སྡུད་པའི་ལྡེ་མིག་གཉིས་དྷརྨ་ཤཱིས་མཛད་པར་གྲགས་ཀྱང་། ལོ་ཙྪ་བའམ་བོད་གཞན་ཞིག་གིས་བྱས་སྙམ་མོ། །ཞེས་གསུངས་པས་རྒྱུ་མཚན་བཞི་པོ་རྣམས་དེ་གཉིས་ལ་ཐུན་མོང་པ་འདྲ། བ་རེག་ཐོས་པ་དགའ་དེ་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙྪ་པ་ཡིན་པ་བཀའ་འགྱུར་དཀར་ཆག་ཆེན་མོར་གསུངས། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་ལ་བམ་པོ་ལྔ་པ་ཞེས་བམ་གྲངས་ཀྱི་བཤད་པ་དང་། དཔྱད་བྱའོ། །དེ་ཡང་འགྲེལ་བ་དོན་གསལ་སྐབས་དང་པོ་གོ་སྒྲུབ་སོ་དྲུག་གི་ཐད་བམ་པོ་གཉིས་པ། སྐབས་གསུམ་པར་ཆགས་པ་ཕྲ་མོ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་བཤད་པའི་ཐད་དུ་བམ་པོ་གསུམ་པ། སྐབས་བཞི་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་ཞེ་བཞི་བཤད་པའི་ཐད་དུ་བམ་པོ་བཞི་པ། སྐབས་ལྔ་བ་རྟོག་པ་བཞིའི་ཐ་མ་གཉིས་བཤད་པའི་བར་དེར་བམ་པོ་ལྔ་པ་སྟེ། བམ་པོ་ལྔ་འབྱུང་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡུམ་གསུམ་དོན་བརྒྱད་ཀྱི་མཐུན་པར་བསྟན་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྩོམ་པ་པོ་རྒྱ་གར་བ་མ་ཡིན་སྟེ། གསེར་ཕྲེང་ལས། ཡུམ་གསུམ་དོན་བརྒྱད་ཀྱིས་མཐུན་པར་བསྟན་པ་འདི་ཡང་ནུས་པ་ཆུང་ཞིང་། མདོ་དང་སྦྱོར་ཚུལ་ལ་སྐྱོན་ཆགས་པ་འགའ་ཟུང་འདུག་པས་མཁས་པ་ཆེན་པོ་སྨྲི་ཏི་ཛྙཱན་ཀིརྟིའི་

- 173 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

ཡིན་མིན་དཔྱད་དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། མདོ་དང་སྦྱོར་ཚུལ་གྱི་སྐྱོན་ནི། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་ལམ་ལ་ནི། །ཞེས་སོགས་འགྲེལ་བའི་ཐད། སྐབས་གཉིས་པའི་གསེར་ཕྲེང་ལས། སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་བའི་བཤད་པ་དང་ཡུམ་གསུམ་དོན་བརྒྱད་ཀྱི་མཐུན་པར་བསྟན་པ་གཉིས་ཀྱིས་མདོ་སྦྱར་བ་ནི་གཉིས་ཀ་མི་མཐུན་ལ། ཕྱི་མས་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྣམ་དག་གི་མདོ་རྣམ་དག་སྦྱིར་བསྟན་གྱི་མདོར་བྱས་ནས་རྣམ་དག་དང་པོ་གསུམ་ཤགས་ཀྱིས་བསྟན་པར་འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་དག་སྤྱིར་བསྟན་གྱི་མདོ་མི་རྙེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་གསེར་ཕྲེང་ལས། སྡུད་འགྲེལ་རྟོགས་སླ་ལ། སུ་ནྱ་ཤྲཱི་ནི་འགྲེལ་ཆེན་དང་སྒྲ་འགྲོས་མཐུན་པས་སློབ་དཔོན་གྱིས་མཛད་ཟེར་ལ། འབུམ་ཕྲག་གསུམ་པ་དང་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ནི། འདི་མངོན་རྟོགས་རྐྱང་བར་འདོད་པས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཆད་པར་གྲགས་ཀྱང་། ཟླ་འོད་དུ་སེང་གེ་བཟང་པོའ་སྡུད་འགྲེལ་ལས་ཞེས་འདི་ལ་དགག་པ་འབྱུང་བས་ཡིན་ ིནམ་སྙམ་མོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། འབུམ་ཕྲག་གསུམ་པ་ལ་བསྟན་པ་ཕྱི་དར་གྱི་དུས་སུ་བོད་ལ་ཕེབས་པ་རྒྱ་གར་གྱི་པཎྜིཏ་འབུམ་ཕྲག་གསུམ་པ་རྒྱ་གར་སྐད་དུ་མཚན་དྷཱིར་པཱ་ལའམ་སི་ཐར་པཱ་ལ་ཞེས་པ། བོད་སྐད་དུ་མཚན་བསྟན་སྐྱོང་ཟེར་བ་གཅིག་དང་། ཡང་བྱམས་ཆེན་རབ་འབྱམས་པ་སངས་རྒྱས་འཕེལ་གྱི་སློབ་མ་འབུམ་ཟླ་བ་གཅིག་ལ་ཐུགས་འཛིན་མཛད་པས་འབུམ་ཕྲག་གསུམ་པ་ཞེས་གྲགས་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་དང་པོ་བཀའ་འགྱུར་དཀར་ཆག་ཆེན་མོ་དང་། ཕྱི་མ་ཐུའུ་ཀྭན་གྲུབ་མཐར་གསལ། གོང་དུ་བཤད་པའི་དེ་ཕྱི་མ་འདི་ཡིན་ནམ་སྙམ། མངོན་རྟོགས་རྐྱང་པར་འདོད་ཅེས་པ་ནི། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་སྐབས་དང་པོ་དྲུག་གི་གཅིག་ལ་མ་གཏོགས་སྦྱོར་མཐོང་སྒོམ་གསུམ་མཚན་ཉིད་པ་མ་བསྟན། སྐབས་གཞན་ལྔའི་སྐབས་རྣམས་སུ་སྦྱོར་མཐོང་སྒོམ་གསུམ་གྱི་མིང་འབྱུང་བ་རྣམས་དེ་དང་དེ་བཏགས་པ་བ་ཡིན་ཞེས་འདོད་ལ། འདི་ལ་ལམ་གསུམ་བཏགས་གསུམཾ་པའི་ལུགས་ཡང་ཟེར། མངོན་རྟོགས་ཁུག་པར་འདོད་ཅེས་པ་ནི། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་སྐབས་དང་པོ་དྲུག་གི་སྐབས་སུ་སྦྱོར་མཐོང་སྒོམ་གསུམ་ཚར་དྲུག་བསྟན་ཅིང་བསྟན་ཚུལ་དང་དགོས་པ་མི་འདྲ་བས་ཟློས་པའི་སྐྱོན་མེད་ཅེས་འདོད་པའོ། །ལུགས་ཕྱི་མ་རང་ལུགས་ཡིན་པ་བཤད་ཟིན་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དོན་བསྡུས་

- 174 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

སྒྲོན་མེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྩོམ་པ་པོ་རྒྱ་གར་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གསེར་ཕྲེང་ལས། དོན་བསྡུས་སྒྲོན་མེ་ཡང་ནུས་པ་ཆུང་ཞིང་བོད་ཚིག་དུ་མ་སྣང་བས་ཇོ་བོའ་སློབ་མ་གཅིག་གིས་སམ་གཞན་ ིབོད་གཅིག་གིས་བྱས་པར་སེམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བོད་ཚིག་ནི་གསེར་ཕྲེང་གི་ལུས་རྣམ་བཞག་མདོར་བསྟན་སྐབས། དོན་བསྡུས་སྒྲོན་མེ་ལས། མངོན་རྟོགས་རྣམ་པ་བཞི་ཡིན་ཏེ། །སྦྱོར་བ་བཞི་བོ་ཁོ་ན་སྟེ། །ཞེས་སོགས་ཡིན་ནོ། །དེར་ལྟོས། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་འགྲེལ་བ་དང་བཅས་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བ་ཞེས་བྱ་བ་མང་དུ་ཐོས་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་གྱིས་སྦྱར་བ་ལས་གཞུང་བཤད་ཐབས་ཀྱི་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་སྐབས་སོ། །ཞེས་གསུངས།གསེར་ཕྲེང་ལས། འོ་ན་རྒྱན་ལ་འགྲེལ་བ་དུ་མ་ཞིག་སྣང་ན་འདིར་གང་ལ་བརྟེན་
ནས་འཆད་ཅེ་ན། འདིར་ནི་སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོས་མཛད་པའི་འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་བའི་སྟེང་ནས་འཆད་དེ། དེ་ནི་ཚིག་ཉུང་ལ་དོན་འདྲིལ་ཞིང་གསལ་བས་འགྲེལ་བ་གཞན་ལས་ཁྱད་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། འདི་ཡང་ཡིན་ཏེ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ་རྒྱ་གར་ཤར་ཕྱོགས་ཁ་སར་པ་ནིར་བྱོན་ནས་སྨྱུང་གནས་མཛད་པས་རྨི་ལམ་དུ་སྤྲིན་གྱི་གསེབ་ན་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་གསེར་གྱི་མདོག་ཅན་བརྒྱད་སྟོང་པའི་གླེགས་བམ་བསྣམས་པ་ཞིག་མཐོང་སྟེ་ཁྱེད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་འདི་ལ་འགྲེལ་བ་མང་དུ་སྣང་ན་གང་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་ཞུས་པས། ཐམས་ཅད་ལ་ལེགས་པར་རྟོགས་ལ་དོན་འདྲིལ་བའི་འགྲེལ་བ་རྩོམས་ཤིག །ཅེས་གནང་བ་ཐོབ་བོ། །སངས་རྒྱས་དབང་གིས་རྙེད་པ་ནི། །མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དབྱེ་པའི་རིགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་དེ་ཡིན་ནོ། །འདིས་ནི་ཡི་དམ་ལྷ་ཡི་གནང་བ་ཐོབ་ཚུལ་བསྟན་ཏོ། །གསེར་ཕྲེང་ལས། འདི་འཆད་པ་ལ་ཡང་སྤྱིའི་དོན་གསུམ་སྟེ། ཞེས་པ་ནས་དང་པོ་ནི། རྒྱ་གར་ཞེས་པ་འདུལ་བ་ཚིག་ལེ་ལས། མཉན་ཡོད་གནས་བཅས་ཙམ་པ་ཀ །ཝཱ་ར་ཎཱ་སཱི་ཡངས་པ་ཅན། །རྒྱལ་པོའ་ཁབ་ནི་དྲུག་པ་སྟེ། །འདི་དག་གྲོང་ཁྱེར་ཆེན་ ིཔོར་ཤེས། །ཞེས་པ་ལྟར་གྲོང་ཁྱེར་ཆེན་པོ་དྲུག་གནས་པའི་ཕྱོགས་ལ་འདོད་རྒྱལ་དུ་བརྡ་བྱས་པ་སྟེ། ཡུལ་དེ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐད་དུའམ་སྐད་ལ། བསྟན་བཅོས་འདིའི་མིང་ལ་ཨ་བྷི་ནས་བྷྲི་

- 175 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

ཏིའི་བར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་དག་ལས་ཡུལ་གནས་བཅས་ནི། ཝཱ་ར་ཎཱ་སཱི་ནས་ཨེ་ལ་ཧ་བ་འགྲོ་བའི་ལམ་བར་ཨ་ཡོ་ངྷྱ་ཟེར་པའི་གྲུ་ཟན་ཡོད་པ་དེ་ཡིན་ཟེར། འདི་ལ་ས་ཀེ་ཏའམ་གནས་བཅས་ཟེར། གྲོང་ཁྱེར་འཐབ་པ་མེད་པའང་ཟེར། རྒྱལ་པོ་མང་པོས་བཀུར་པའི་རིགས་རྒྱུད་ལྔ་པ་རྒྱལ་པོ་གསོ་སྦྱོང་འཕགས་འདིའི་སྤྱི་བོ་ནས་ང་ལས་ནུ་སྐྱེས་པར་འདུལ་བ་པོ་ཏི་ཁ་པར་གསུངས་ལ། གནས་དེ་ང་ལས་ནུ་སྐྱེས་པའི་གནས་ཡིན་པར་མ་ཟད་རྒྱལ་པོ་དབང་བསྐུར་སའི་གནས་ཡིན་པར་དེ་ཉིད་ལས་གསུངས། དེ་རྒྱལ་པོ་དགའ་བྱེད་རཱ་མ་སྐྱེས་པའི་གནས་ཡང་ཡིན་ཟེར། ཨེ་ལ་ཧ་བ་ཟེར་པའི་གྲོང་ཁྱེར་དེ་སྔོན་འཕགས་པ་ཀུན་དགའ་བོས་ཡུལ་ཡངས་པ་ཅན་གྱི་ལི་ཙ་བཱི་རྣམས་དང་། མང་གྷཱདྷའི་རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་དགྲ་གཉིས་ཆར་གྱི་གདུང་གི་སྐལ་བ་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་ཡུལ་དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་ཆུ་བོ་གངྒའི་དབུས་སུ་གླིང་སྤྲུལ་ནས་དྲང་སྲོང་ལྔ་བརྒྱ་ལ་བསྙེན་རྫོགས་གནང་། དེ་དག་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་དང་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ན། ཉི་མ་གུང་པ་ལྔ་བརྒྱ་དང་། ཆུ་དབུས་པ་ལྔ་བརྒྱ་ཞེས་གྲགས་པ་གནས་དེ་ལ་འབྱུང་། དུས་ད་ལྟའི་བར་ལོ་བཅུ་གཉིས་བཅུ་གཉིས་ལ་ཨེ་ལ་ཧ་བའི་དུས་ཆེན་ཞེས་མི་ཚོགས་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་ཚོགས་ནས་དགའ་སྟོན་གནང་བཞིན་པ་རེད། ཡུལ་ཙམ་པ་ཀ་ནི། སྔོན་བྷདྒ་ལའི་རྒྱལ་པོའ་ཕོ་བྲང་ཡོད་པའི་གྲོང་ཁྱེར་ད་ལྟ་བྷང་གལ་པུར་ཟེར་བ་དེ་ཡིན་ ིཟེར། མཁན་ཆེན་ཞི་བ་འཚོ་དང་ཇོ་བོ་རྗེ་རྣམ་པའི་འཁྲུངས་ཡུལ་རེད་ཟེར། གྲོང་ཁྱེར་གཞན་བཞི་བོ་ད་ལྟ་འང་གནས་ངོས་འཛིན་སླ། རྒྱལ་པོའ་ཁབ་ཟེར་བའི་རྒྱུ་མཚན་གཞན་དུ་བཤད་ ིཟིན། གཞན་ཡང་། ཁྱིམ་གཅིག་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པའི་གནས་ལ་གྲོང་། བཅོ་བརྒྱད་བཟོའ་ིརིགས་ཡོད་པའི་གནས་ལ་གྲོང་ཁྱེར། ཚོང་མང་ཡོད་པའི་གནས་ལ་གྲོང་རྡལ། མི་རིགས་མི་འདྲ་བ་བཞི་ཡོད་པའི་གནས་ལ་ལྗོངས། རྒྱལ་པོའ་ཕོ་བྲང་བཅས་ཡོད་པའི་གྲོང་ཁྱེར་ལ་ཡུལ་ ིའཁོར་ཡིན། ཞེས་རྒྱན་སྣང་ལས་གསུངས། འདི་ལ་གྲོང་ཁྱེར་ཆེན་པོ་ཞེས་བརྗོད་ན་རུང་ངམ་སྙམ་སྟེ། སྔར་གྱི་གྲོང་ཁྱེར་དྲུག་ལ་གྲོང་ཁྱེར་ཆེན་པོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་གར་གྱི་སྒྲ་བཤད་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་གཞན་དུ་བཤད་ཟིན་པས་འདིར་མ་བྲིས་སོ།།
གསེར་ཕྲེང་ལས། བསྟན་བཅོས་འདིའི་མིང་ལ་ཨ་བྷི་ནས་བྷྲི་ཏིའི་བར་རོ། །ཞེས་

- 176 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

པ་ནས་བྷྲི་ཏི་ནི་འགྲེལ་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཤེར་ཕྱིན་ནི་འདིའི་རྩ་བའི་མདོའོ། །མན་ངག་ནི་མདོའ་དོན་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའོ། །ནས་ཕྱི་མ་གཙོ་བོར་འགྲེལ་བའོ།། ཞེས་ ིགསུངས། དེ་ནི་ཤེར་ཕྱིན་བཏགས་པ་བ་གཞུང་ཤེར་ཕྱིན་དང་། མན་ངག་ལ་གཟུགས་ཤེས་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་གསུམ་ཡོད་མེད་དཔྱད་པར་བྱའོ། །སངས་རྒྱས་ནས་ད་ལྟའི་བར་མ་ཆད་པའི་མན་ངག་ལའོ། །མན་ངག་དང་བྱིན་རླབས་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་གང་ཡོད། གསེར་ཕྲེང་ལས། གསུམ་པ་ནི། ཆོས་ལ་ཡིད་ཆེས་སྐྱེས། ཞེས་པ་ནས། ཕྱིས་མ་ངེས་ཀྱང་དང་པོའ་ཆོས་ ིརྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་དུས་སུ་བཀས་བཅད་པ་འདྲའོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་ཆོས་ལ་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་ཆོས་གཉིས་ཡོད་མེད་དཔྱོད། སྤྱིར་བོད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དབུར་རྒྱ་གར་སྐད་སྨོས་པའི་དགོས་པ་གསུམ། བོད་སྐད་སྨོས་པའི་དགོས་པ་གསུམ། གཉིས་ཀ་སྨོས་པའི་དགོས་པ་གསུམ་དེ་དགུ་ཡོད་པ་ཐོར་བུ་སྣ་ཚོགས་སུ་བཤད་ཟིན་པའི་དང་པོ་གསུམ་ནི་གསེར་ཕྲེང་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ནོ། །ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རྒྱ་དཔེ་ལ་བམ་པོ་མེད་པར་ཐལ། གསེར་ཕྲེང་ལས། འདི་ཡང་ལོ་ཙྪ་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་གཞུང་ཚད་ལ་སྒྲོ་སྐུར་སྤང་པའི་ཕྱིར་བྱས་ཀྱི་རྒྱ་དཔེ་ལ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་བམ་པོ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྒྱ་དཔེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། གསེར་ཕྲེང་ལས། བམ་པོ་ལྔར་བྱས་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ཟིན་པའི་འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་ལ་དགོངས་ཟེར་ན། འོ་ན། དེ་ཆོས་ཅན་ཁྱོད་རྩོམ་པ་པོ་སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཞེས་སོགས་སོ། །འགྲེལ་བ་དོན་གསལ་ཤོ་ལོ་ཀ་སུམ་བརྒྱ་རེ་ལ་བམ་པོ་རེ་བྱས་པས་བམ་པོ་ལྔ་དང་། རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལ་ཤོ་ལོ་ཀ་ཉི་ཤ་ཙ་ལྔ་ལ་བམ་པོ་རེ་བྱས་སོ། །དེ་དག་ལོཙྪ་བ་རྣམས་ཀྱི་བྱས་ཆོས་ཡིན་ནམ་སྙམ། དེ་བཞིན་སྡེ་སྣོད་གསུམ་གྱི་འགྱུར་ཕྱག་ཡང་དང་པོ་ཆོས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་བཀས་བཅད་བཞིན་དང་། ཕྱིས་ལོ་ཙྪ་བ་རྣམས་ཀྱི་བྱས་ཆོས་སུ་ཕྱིན་པ་འདྲ་དེ། གསེར་ཕྲེང་ལས། ཕྱིས་མ་ངེས་ཀྱང་དང་པོའ་ཆོས་རྒྱལ་རྣམས་ ིཀྱི་དུས་སུ་བཀས་བཅད་པ་འདྲའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
གསེར་ཕྲེང་ལས། གཉིས་པ་བརྗོད་བྱ་དེ་ལྡན་གྱི་གཞུང་བཤད་པ་ལ། སྤྱིའི་ཆིངས་

- 177 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

དང་། གཞུང་དངོས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞུང་འཆད་པའི་ཐོག་མར་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་གཞུང་གི་མཚམས་སོ་སོར་བཅད་པ་དང་། གཞུང་དེས་རང་གི་རྩ་བ་ཇི་ལྟར་བཤད་པ་རྣམས་བསྟན་ན། དཀྱུ་ས་བསྟན་པའི་རྟ་བཞིན་དུ་འཆད་པ་དང་ཉན་པ་རྣམས་ཀྱི་བློ་མི་འཁྲུག་ཅིང་། དོན་ཚན་རྣམས་སོ་སོར་ཕྱེད་པར་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར་འདིར་ཡང་། རྩ་བས་དོན་དུ་ཞིག་གིས་མདོ་བཀྲལ་བ་དང་། འགྲེལ་བས་རྩ་བ་ཇི་ལྟར་བཀྲལ་བའི་རིམ་པ་རྣམས་བཤད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དང་པོ། དེ་ཡང་རྣམ་བཤད་རིགས་པར། ཞེས་པ་ནས། དེ་དག་གིས་ནི་རྒྱན་གྱིས་དོན་དུ་ཞིག་གིས་མདོ་བཀྲལ་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། དེ་ཡང་རྒྱལ་བ་བྱམས་པས་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་སྐབས་སུ་ཡུམ་གྱི་མདོ་འཆད་པ་ན་བཤད་ཐབས་ཡན་ལག་ལྔའི་སོྒ་ནས་འཆད་པར་མཛད་དེ། དགོས་དོན་ནི། དགོས་འབྲེལ་གྱི་ཚིགས་བཅད་གཉིས་དང་། བསྡུས་དོན་ནི། ལུས་རྣམ་གཞག་གི་ཚིགས་བཅད་བཅོ་ལྔ་དང་། ཚིག་དོན་ནི་ཡན་ལག་རྒྱས་བཤད་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་ཕྱིར། །ཞེས་པ་ནས། རྣམ་པ་ཉི་ཤ་བདུན་དུ་བཞེད། །ཅེས་པའི་བར་དང་། མཚམས་སྦྱར་ཤགས་ལ་བསྟན་ཅིང་། བརྒལ་ལན་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་དབྱེར་མེད་ཕྱིར། །ཞེས་དང་། དངོས་པོ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ལ། །ཞེས་དང་། གཞན་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་ཡོད་ལ། །ཞེས་པ་རྣམས་དངོས་སུ་བསྟན་ཅིང་ཕལ་ཆེར་ཤགས་ལ་བསྟན་པ་རྣམས་སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོས་འགྲེལ་བ་འདིར་གསལ་བར་མཛད་དོ། །དགོས་དོན་དགོས་འབྲེལ་གྱིས་བསྟན་པར་བཞེད་པ་ལ། མ་འབྲེལ་ཞེས་རྩོད་པ་བཀོད་མཁན་བྱུང་ཡང་བསྟན་པ་རང་ལུགས་ཡིན་པ་གསེར་ཕྲེང་ལྟར་རོ། །འོ་ན་ལུས་རྣམ་བཞག་གི་གསེར་ཕྲེང་སྐབས་སུ། མཆོད་བརྗོད་དང་དགོས་འབྲེལ་ནི་རྒྱན་གྱིས་མདོ་བཤད་པའི་སྔོན་འགྲོ་ཡིན་གྱི་མདོའ་བཤད་པ་དངོས་མིན་ཏེ། དཔེར་ན་འགྲེལ་བ་འདིའི་ ིཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་ལ་ཞེས་སོགས་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པ་མིན་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། དགོས་འབྲེལ་གྱི་ཚིགས་བཅད་གཉིས་ཀྱིས་མདོའ་དགོས་དོན་བསྟན་ ིཔའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོགས་པ་སྐྱེ་སྲིད་པ་མ་ཟད། ཉན་ཐོས་ཞི་བ་ཚོལ་རྣམས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མཆོད་བརྗོད་ཚིག་རྐང་དང་པོ་གསུམ་ཆོས་ཅན། མདོའ་བཤད་པ་དངོས་ཡིན་པར་ཐལ། ཚིག་ ི

- 178 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

རྐང་དང་པོས་ཡུམ་པར་མའི་རབ་འབྱོར་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ནོ། །ཚིག་རྐང་གཉིས་པས་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ནོ། །ཚིག་རྐང་གསུམ་པས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་བཤད་པ་དངོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དོགས་པ་སྐྱེ་སྲིད་པས་ཞིབ་ཆ་དགོས། ཚིག་སྔ་ཕྱིའི་འབྲེལ་འམ་དེ་བསྟན་པ་མཚམས་སྦྱོར་དང་། རིགས་པ་དང་དོན་སྔ་ཕྱི་མི་འགལ་བའམ་དེ་བསྟན་པ་བརྒལ་ལན་ཡིན་པ། རྣམ་བཤད་རིགས་པར། གོ་རིམ་རིགས་པ་སྔ་ཕྱི་དག །མི་འགལ་བ་ནི་གཉིས་ལས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ན། གསེར་ཕྲེང་ལས། དེའི་ཕྱིར་རྒྱན་གྱིས་མདོ་འཆད་པའི་མཚམས་སྦྱོར་དངོས་སུ་མེད་ཅིང་ཤགས་ལ་ཡོད་པ་རྣམས་སློབ་དཔོན་གྱིས་ཅི་རིགས་པར་གསལ་བར་བཀོད་པ་འདི་རྣམས་ཡིན་ལ། མ་བཀོད་ཀྱང་དོན་གྱིས་ཐོབ་པ་རྣམས་ནི་རང་རང་གིས་བརྟགས་པས་ཁོང་དུ་ཆུད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ནས་སེང་གེ་རྣམ་བསྒྱིངས་པའི། །ཞེས་སོགས་ཚིག་སྔ་ཕྱིའི་འབྲེལ་བསྟན་པའི་ཚིག་དུ་མ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དེས་སྔ་ཕྱིའི་འབྲེལ་བསྟན་པ་ནི། གསེརཕྲེང་སྐབས་ལྔ་པར། ནས་ཞེས་པ་ལྷག་མ་ཅན་ཡིན་པས་ཡང་དག་པར་རྟོག་གོ་ཞེས་པ་འདྲེན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་ཡང་ཞིབ་ཆ་དགོས། སློབ་དཔོན་ཆོས་ཀྱི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་འགྲེལ་བ་དོན་གསལ་གྱི་ཚིག་ཟིན་མཚམས་སྦྱོར་བརྒྱ་དང་ང་གསུམ་འདོད་ལ། དོན་ལ་བརྒྱ་དང་ཞེ་བཞི་རང་ལུགས་སོ། །གསེར་ཕྲེང་ལས། དེ་ལ་སྐབས་ཀྱི་དང་པོར་བསྟན་པ་བརྒྱད་ནི། སྐབས་ཀྱི་གོ་རིམ་ངེས་པར་བྱེད་པའི་མཚམས་སྦྱོར་ཡིན་ལ། གཞན་རྣམས་ནི་ཅི་རིགས་པའོ་ཞེས་ཆོས་ཀྱི་བཤེས་གཉེན་འཆད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་མཚམས་སྦྱོར་གྱི་དོགས་དཔྱོད་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །སྐབས་གཉིས་པར། དེ་ལ་ཀླན་ཀ་སྤངས་པ་ཡིས།། ཞེས་སོགས་དང་། སྐབས་བཞི་པར། ལས་མེད་ལ་སོགས་ཀླན་ཀ་ཡི། །ཞེས་སོགས་བརྒལ་ལན་གྱི་སྒོ་ནས་མི་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དཔྱོད། དེ་དག་ལ་བཤད་བྱ་རྩ་བའི་མདོ་མེད་དམ་དོགས་པའོ། །འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །འགྲེལ་བ་དོན་གསལ་གྱི་ཚིག་ཟིན་མཚམས་སྦྱོར་བརྒྱ་དང་ཞེ་བཞིའི་ནང་ནས་དངོས་པོ་བརྒྱད་དང་དོན་བདུན་ཅུ་དཀྱུས་མར་བསྟན་པའི་ཚིགས་བཅད་རྣམས་ཀྱི་མཚམས་སྦྱོར་ལྔ་

- 179 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

བཅུ་ང་དྲུག །དངོས་བརྒྱད་དོན་བདུན་ཅུ་དཀྱུས་མར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པར་འཕྲོས་ཏེ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའི་བར་སྐབས་ཚིགས་བཅད་རྣམས་ཀྱི་མཚམས་སྦྱོར་སུམ་ཅུ་སོ་བཞི། དེ་གཉིས་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་མཚམས་སྦྱོར་ལྔ་བཅུ་ང་བཞི་ཡོད་པ་ལས། སྐབས་དང་པོ་ལ་མཚམས་སྦྱོར་ཉེར་ལྔ་ཡོད་པའི་ནང་དངོས་བརྒྱད་དོན་བདུན་ཅུ་དཀྱུས་མར་བསྟན་པའི་དེ་བཅུ། བར་སྐབས་ཀྱི་དེ་བརྒྱད། དེ་གཉིས་གང་ཡང་མིན་པའི་མཚམས་སྦྱོར་བདུན། སྐབས་གཉིས་པ་ལ་དངོས་བརྒྱད་དོན་བདུན་ཅུ་དཀྱུས་མར་བསྟན་པའི་དེ་བཅུ་གཅིག །བར་སྐབས་ཚིགས་བཅད་གྱི་མཚམས་སྦྱོར་མེད། དེ་གཉིས་ཀ་མིན་པ་དགུ་བཅས་མཚམས་སྦྱོར་ཉི་ཤ། སྐབས་གསུམ་པ་ལ། དངོས་བརྒྱད་དོན་བདུན་ཅུ་དཀྱུས་མར་བསྟན་པའི་དེ་བདུན། བར་སྐབས་ཚིགས་བཅད་ཀྱི་དེ་མེད། དེ་གཉིས་མིན་པ་བདུན་བཅས་མཚམས་སྦྱོར་བཅུ་བཞི། སྐབས་བཞི་པ་ལ་དཀྱུས་མར་བསྟན་པའི་བཅུ་གཅིག །བར་སྐབས་ཚིགས་བཅད་གྱི་དེ་དགུ། དེ་གཉིས་མིན་པའི་དེ་བཅུ་དྲུག་བཅས་སོ་དྲུག །སྐབས་ལྔ་པར་དཀྱུས་མར་བསྟན་པའི་ཚིགས་བཅད་ཀྱི་དེ་བརྒྱད། བར་སྐབས་ཚིགས་བཅད་གྱི་དེ་བརྒྱད། དེ་གཉིས་མིན་པའི་ཚིགས་བཅད་ཀྱི་དེ་བཅུ་གཅིག་བཅས་མཚམས་སྦྱོར་ཉེར་བདུན། སྐབས་དྲུག་པ་ལ་དཀྱུས་མར་བསྟན་པའི་ཚིགས་བཅད་ཀྱི་མཚམས་སྦྱོར་གཅིག །ཚིགས་བཅད་གཞན་གཉིས་ཀྱི་མཚམས་སྦྱོར་མེད། སྐབས་བདུན་པ་ལ་དཀྱུས་མར་བསྟན་པའི་དེ་བཞི། བར་སྐབས་ཀྱི་དེ་མེད། དེ་གཉིས་མིན་པའི་གཅིག་བཅས་ལྔ། སྐབས་བརྒྱད་པ་ལ་དཀྱུས་མར་བསྟན་པའི་དེ་བཞི། བར་སྐབས་ཀྱི་དེ་དགུ དེ་གཉིས་མིན་པའི་དེ་གཅིག་བཅས་མཚམས་སྦྱོར་བཅུ་བཞི་ཡོད། དོན་བསྡུས་གཉིས་ལ་གཉིས་མིན་མཚམས་སྦྱོར་རེ་རེ་དེ་མཚམས་སྦྱོར་བརྒྱ་དང་ཞེ་བཞིའོ། །གོང་དུ་གསེར་ཕྲེང་ལས། སློབ་དཔོན་གྱིས་ཅི་རིགས་པར་གསལ་བར་བཀོད་པ་འདི་རྣམས་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པ་དེ་དག་ཡིན་ནོ། །གསེར་ཕྲེང་ལས། མ་བཀོད་ཀྱང་དོན་གྱིས་ཐོབ་པ་རྣམས་ནི་རང་རང་གི་བརྟགས་པས་ཁོང་དུ་ཆུད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཐོབ་མཚམས་སྦྱོར་ཡང་དངོས་བརྒྱད་དོན་བདུན་ཅུ་དཀྱུས་མར་བསྟན་པའི་ཚིགས་བཅད་ཀྱི་མཚམས་སྦྱོར་དང་། བར་སྐབས་ཚིགས་བཅད་ཀྱི་མཚམས་སྦྱོར་དང་། དེ་གཉིས་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་མཚམས་

- 180 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

སྦྱོར་གསུམ་སྐབས་བརྒྱད་སོ་སོར་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་རྣམས་སྐབས་སོ་སོའ་གཞུང་གིས་བཤད་ ིཚུལ་གྱི་སྟེང་ནས་བརྟགས་པས་ཁོང་དུ་ཆུད་དོ། །གོང་དུ་གསེར་ཕྲེང་ལས། དེ་ལ་སྐབས་ཀྱི་དང་པོར་བསྟན་པ་བརྒྱད་ནི། སྐབས་ཀྱི་གོ་རིམ་ངེས་པར་བྱེད་པའི་མཚམས་སྦྱོར་ཡིན་ལ། གཞན་རྣམས་ནི་ཅི་རིགས་པའོ་ཞེས་ཆོས་ཀྱི་བཤེས་གཉེན་འཆད་དོ། །ཞེས་གསུངས་ནས་དགག་པ་མ་མཛད་པས་རང་ལུགས་སུ་ཁས་ལེན་དགོས་ན། སྐབས་དང་པོའ་སྐབས་ཀྱི་དང་ ིཔོར་བསྟན་པའི་མཚམས་སྦྱོར་དང་པོ་ལ། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ་ལས། དེ་ལྟར་བསྡུས་པའི་དོན་ཀུན་བསྟན་ནས། ཞེས་པ་ནས། སེམས་བསྐྱེད་པ་རང་གི་ངོ་བོར་དམིགས་པ་དང་བཅས་པ། ཞེས་པའི་བར་གྱི་མཚམས་སྦྱོར་གཞག་ན་རུང་ངམ་སྙམ་སྟེ་དཔྱད་པར་བྱའོ། །སྐབས་ལྷག་མ་བདུན་ལ་དོགས་པ་ཆེར་མེད། སྐབས་དྲུག་པ་ལ་དོགས་པ་ཅུང་ཙམ་ཡོད། བློ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་དང་། མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་གཉིས་ཀྱིས་ཡུམ་གྱི་མདོ་བཤད་ཐབས་ཡན་ལག་ལྔའི་སྒོ་ནས་འགྲེལ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བཤད་ཐབས་ཀྱི་ཡན་ལག་ལྔས་མདོ་བཤད་པ་བྱམས་པ་ཉིད་ཀྱི་མན་ངག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསེར་ཕྲེང་ལས། འདི་ཡང་བྱམས་པ་ཉིད་ཀྱི་མན་ངག་བརྒྱུད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་གཉིས་ལ་བཤད་ཐབས་ཡན་ལག་ལྔའི་གང་མ་ཚང་དཔྱོད། འཕགས་པ་བྱམས་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མཚམས་སྦྱོར་ཆོས་ཅན། རྒྱན་གྱིས་མདོ་བཤད་པའི་ཤགས་བསྟན་མཚམས་སྦྱོར་ཡིན་པར་ཐལ། གསེར་ཕྲེང་ལས། ཤུགས་ལ་བསྟན་པའི་མཚམས་སྦྱོར་གྱི་དང་པོ་ནི། འཕགས་པ་བྱམས་པ་ཞེས་སོགས་འདི་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་སྟེ། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ་གྱིས་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་མཆོད་བརྗོད་བཤད་པའི་མཚམས་སྦྱོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསེར་ཕྲེང་ལས། གདུལ་བྱ་དང་བ་བསྐྱེད་པའི་ཡན་ལག་མཆོད་བརྗོད་བཤད་པ་ལ། མཚམས་སྦྱོར། རྩ་བ། འགྲེལ་བ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བའི་མཚམས་སྦྱོར་ཡིན་པ་འོག་ཏུ་འཆད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་ཀ་ཡིན་ཟེར་ན། མི་རིགས་ཏེ། རྒྱན་གྱི་མདོ་བཤད་པའི་མཚམས་སྦྱོར་ཡིན་ན། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་རྩོམ་དུས་ནས་ཡོད་དགོས་ལ། འགྲེལ་བས་རྒྱན་བཤད་པའི་ཐབས་ལྔ་པོ་གང་རུངཡིན་ན། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོའ་སྔོན་ལ་མེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོགས་པའོ། །རྩ་བ་ལ་བསྟན་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ ི

- 181 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

ཡོད་ན་འགྲེལ་བ་ལ་འགྲེལ་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་ཆོག་སྙམ་པའི་དོགས་པ་ཡང་ངོ་། །
གསེར་ཕྲེང་ལས། དེ་དག་གིས་ནི་རྒྱན་གྱི་དོན་དུ་ཞིག་གིས་མདོ་བཀྲལ་བ་བཤད་
ཟིན་ཏོ། །ད་ནི་འགྲེལ་བས་རྒྱན་བཀྲལ་བའི་རིམ་པ་རྣམས་བཤད་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ནས། ཐ་མ་རྟོགས་པའི་ཁྱད་པར་བརྗོད་པ་རུ་མཛད་པ་ནི་ཆེས་ལེགས་སོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་འགྲེལ་བ་འདིར་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་མཆོད་བརྗོད་དང་དགོས་འབྲེལ་གྱི་ཚིགས་བཅད་གཉིས་བཤད་ཐབས་ལྔ་ལྔའི་སྒོ་ནས་བཀྲལ་གྱི། ཡུམ་གྱི་མདོའ་བསྡུས་དོན་དངོས་བརྒྱད་དོན་ ིབདུན་ཅུ་བཤད་པའི་ལུས་རྣམ་གཞག་གི་ཚིགས་བཅད་བཅོ་ལྔ་ལ་བཤད་པ་མ་བྱུང་བ་ནི། ཡུམ་གྱི་མདོའ་ཚིག་དོན་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་ཚིགས་བཅད་རྣམས་འགྲེལ་བར་ ིའགྱུར་བ་དང་བཟློས་པ་ལ་དགོངས་པར་གསུངས་ལ། དེ་ལྟ་ན། འོ་ན། མཁྱེན་པ་གསུམ་ཡན་ལག་རྒྱས་བཤད་གྱི་སྐབས་སུ་མ་བསྟན་པར་ཐལ། གཞན་དུ་ན། མཆོད་བརྗོད་ལས་བཤད་པ་དང་བཟློས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་སྦྱིན་པ་སོགས་ཡན་ལག་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་སྐབས་སུ་མ་བསྟན་པར་ཐལ། ཆོས་སྤྱོད་བཅུ་ཡི་བདག་ཉིད་ཀྱི། །ཞེས་པས་དེ་དག་བཅུ་བསྟན་པ་འགྲེལ་བ་དོན་གསལ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། གསེར་ཕྲེང་དང་རྟོགས་དཀའི་སྣང་བ་གཉིས་ལས་སྦྱིན་སོགས་ཕར་ཕྱིན་བཅུ་བཞག་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་བཤད་སྙིང་པོའ་རྒྱན་ལས་སེམས་བསྐྱེད་སོགས་རྣམ་མཁྱེན་ ིམཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཅུ་བཞག་པའི་ཕྱིར་དང་། སློབ་དཔོན་ཆོས་བཤེས་ཀྱིས་ཁ་ཅིག་གི་འདོད་པ་འགྲེལ་བཤད་དུ་བཀོད་སྐབས་དགེ་བ་བཅུ་བཞག་པའི་ཕྱིར་དང་། འགའ་ཞིག་གིས་དབུས་མཐའ་ལས། དེ་ནི་ཆོས་སྤྱོད་རྣམ་བཅུ་དང་། །ཞེས་པའི་ཆོས་བཅུ་བཞག་པའི་ཕྱིར་དང་། ས་པཎ་གྱི་བསྟན་པ་སྤྱིའི་རྣམ་བཤད་ལས། སྤྱིར་ཡན་ལག་བདུན་གྱི་སྟེང་དུ་སྐྱབས་འགྲོ་དང་། སྨོན་འཇུག་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་བཞག་པའི་ཕྱིར། བཅུ་ཚན་དྲུག་ཡོད་པས་གུ་ཡངས་པོའོ། །གཞུང་ཆེན་མོའ་ཁྱད་ཆོས་སུ་སྣང་ལ། བཅུ་ཚན་དྲུག་པོ་དེ་དག་ཡན་ལག་རྒྱས་ ིབཤད་ཀྱི་སྐབས་སུ་མ་བསྟན་ནམ་སྙམ་པའི་དོགས་པའོ།། གཞན་ཡང་། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་ལུས་རྣམ་བཞག་གི་ཚིགས་བཅད་བཅོ་ལྔའི་སྐབས་སུ་དངོས་པོ་བརྒྱད་དང་དོན་བདུན་ཅུ་

- 182 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

བསྟན་ཚུལ་དང་། ཡན་ལག་རྒྱས་བཤད། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་ཕྱིར། །ཞེས་པ་ནས། རྣམ་པ་ཉི་ཤ་བདུན་དུ་བཞེད། །ཅེས་བར་ཡན་ལག་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་སྐབས་སུ་དངོས་བརྒྱད་དོན་བདུན་ཅུ་བསྟན་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་མེད་པར་ཐལ། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ་དུ་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་ལུས་རྣམ་བཞག་གི་ཚིགས་བཅད་བཅོ་ལྔ་ལ་བཤད་པ་མ་བྱུང་བ་དེ་ཡན་ལག་རྒྱས་བཤད་དང་ཟློས་པར་འགྱུར་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་ལུས་རྣམ་བཞག་དང་ཡན་ལག་རྒྱས་བཤད་གཉིས་བཟློས་པར་ཐལ། ཞེས་པའི་དོགས་པའོ། །ནུབ་སྒོ་བ་ནི་ཞེས་གོང་དུ་གསུངས་ལ། དེ་ནི་ནཱ་ལེནྡྲའི་ནུབ་སྒོ་བ་སློབ་དཔོན་ཤེར་འབྱུང་གི་མཚན་ཡིན། གསེར་ཕྲེང་ལས། ལ་ནི་ཤིང་གི་ཆེད་དུ་ཆུ་འདྲེན་པ་ལ་ཤིང་ལ་ཆུ་འདྲེན་ཞེས་པ་ལྟར། ཤེར་ཕྱིར་གྱི་ཕྱིར་དུ་ཕྱག་འཚལ་བ་ལ་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཞེས་དགོས་ཆེད་ཀྱི་བཞི་པའོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ལ་སྣ་ཚོགས་སྨྲ་མཁན་ཡོད་མོད། འཇམ་དབྱངས་དཀར་པོའ་རྣམ་ ིསྤྲུལ་དུ་གྲགས་པ་མཁན་ཆེན་འོད་ཟེར་རྡོ་རྗེ་ལགས་ཀྱིས་སྒོ་མང་ཆོས་རའི་ནང་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའ་གསུང་བཤད་གནང་སྐབས། ཚོགས་གཉིས་རླབས་པོ་ཆེ་བསགས་པའི་མཐུས་མངོན་ ིཔར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱང་ཡན་ལག་བདུན་གྱི་ཡུལ་དུ་མི་འགྱུར་ན། སངས་རྒྱས་པའི་དགོས་པ་མ་གྲུབ་པ་ལྟ་བུ་རེད། ཅེས་གསུངས་པ་ཐོས་མྱོང་། དེས་ན་སངས་རྒྱས་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆེད་དུ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་ཕྱག་འཚལ་བའང་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་ཆེད་དུ་ཡིན་པ་རེད་བསམ་པ་བྱུང་། ཚིག་ལ་མི་རྟོན་དོན་ལ་རྟོན། ས་བོན་ལས་མྱུ་གུ་མ་བྱུང་ན་ས་བོན་གྱི་དགོས་པ་མ་གྲུབ་པ་དང་། ཤེར་ཕྱིན་ལ་ཕྱག་འཚལ་མཁན་མ་བྱུང་ན་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་དགོས་པ་མ་གྲུབ་པའོ། །གསེར་ཕྲེང་ལས། དེ་ལ་རྒྱན་ཞེས་པ་ནི་དཔེའི་མིང་སྟེ། ཞེས་གསུངས། རྒྱན་ལ་རང་བཞིན་གྱི་རྒྱན་དང་། མཛེས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱན་དང་། གསལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱན་དང་། རྒྱན་གྱི་རྒྱན་དང་བཞི་ཡོད་པ་ལས་འགྲེལ་བ་དོན་གསལ་བཞི་བ་ཡིན་པ་གསེར་ཕྲེང་ལྟར་དང་། སྔ་མ་གསུམ་གྱི་མཚན་གཞན་རྣམས་ཀྱང་གསེར་ཕྲེང་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སྤྱིར་འགྲེལ་བ་ལ་དོན་གྱི་གནད་ཚང་བར་སྟོན་པའི་དོན་འགྲེལ་དང་། དཀའ་གནད་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའི་དཀའ་འགྲེལ་དང་། ཚིག་འབྲུ་ཞིབ་ཏུ་གཉེར་པའི་ཚིག་འགྲེལ་དང་། ཡིག་

- 183 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

དོན་གྱི་ཐོབ་ཚོད་ཙམ་སྟོན་པའི་ངག་འགྲེལ་དང་། འཕྲོས་པ་ཡན་ལག་དང་བཅས་ཏེ་སྟོན་པ་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་བ་དང་ལྔ་ཡོད། འགྲེལ་བ་འདི་གསེར་གླིང་པས་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་དུ་བཞེད་པར་བུ་ཊཱིཀ་ལུང་གི་སྙེ་མར་གསུངས། ཉ་ཊཱིཀ་ཡིད་ཀྱི་མུན་སེལ་དུ་གསེར་གླིང་པས་དཀའ་འགྲེལ་དུ་བཞེད་པར་གསུངས། ཆོས་བཤེས་ཀྱི་དོན་འགྲེལ་ལ་བཞེད་པ་ལྟར་རྗེ་གུང་ཐང་པས་གསུངས་སོ། །སྤྱིར་རྒྱན་ལ་བདུན་དང་རྒྱས་པར་ན་ཉེར་བརྒྱད་ཡོད་དེ། གླེང་བསླང་པའི་རྒྱན་དང་འཚང་རྒྱ་ཚུལ་གྱི་རྒྱན་དང་། མཐའ་དྲུག་གི་རྒྱན་དང་། ཚུལ་བཞིའི་རྒྱན་དང་། འཆད་ཚུལ་གྱི་རྒྱན་དང་། ཉན་པ་པོའ་རྒྱན་དང་། དགོས་པ་བདེན་གཉིས་ངེས་པའི་རྒྱན་དང་བདུན། ིདང་པོ་ལ་ལྔ། གཉིས་པ་ལ་བཞི། གསུམ་པ་ལ་དྲུག །བཞི་པ་ལ་བཞི། ལྔ་པ་ལ་གཉིས། དྲུག་པ་ལ་ལྔ། བདུན་པ་ལ་གཉིས་ཏེ་ཉེར་བརྒྱད་དོ། །སྐབས་མ་ཡིན་པས་དེ་ཙམ་ལས་མ་བྲིས་སོ། །སློབ་དཔོན་ཤེར་འབྱུང་དང་། སློབ་དཔོན་ཆོས་བཤེས་གཉིས་ཀྱིས་འགྲེལ་བ་དོན་གསལ་གྱི་མཆོད་བརྗོད། ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་ལ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་དགོས་སོགས་ཆོས་བཞི་འདོད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཡིན་ཅིང་། སྤྱིར་འགྲེལ་བ་དོན་གསལ་གྱི་དགོས་སོགས་ཆོས་བཞི་འདོད་ཚུལ་ལ་མི་འདྲ་བ་མེད་དེ། ཆོས་བཤེས་ཀྱིས་འགྲེལ་པའི་མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་འགྲེལ་པའི་ཉིང་དགོས་ལ་འགྲེལ་བ་ཁོ་ནའི་ཉིང་དགོས་དང་། དགོས་སོགས་གཞན་གསུམ་ལའང་དེ་བཞིན་འདོད་པས། དེ་ལ་རྣམ་མཁྱེན་མེད་པར་འདོད་ཅིང་། སྤྱིར་འགྲེལ་བ་དོན་གསལ་གྱི་ཉིང་དགོས་ལ་རྣམ་མཁྱེན་མེད་པར་མི་འདོད་པ་ནི། གསེར་ཕྲེང་ལས། རྩ་བའི་གཞུང་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡང་། ཞེས་དང་། རྩ་འགྲེལ་ཉིང་དགོས་གཅིག་པ་མི་འགལ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་རྩ་བའི་ཡང་མིན་པར་ཐལ་བ་དང་། ཞེས་སོགས་དང་། ཁྱད་པར་ནི། ཤེར་འབྱུང་གིས་འགྲེལ་པའི་མཆོད་བརྗོད་ཀྱིས་འགྲེལ་བ་དོན་གསལ་གྱི་དགོས་སོགས་ཆོས་བཞི་གཙོ་བོར་བསྟན་ནས། རྩ་བ་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་དགོས་སོགས་ཆོས་བཞི་ཞར་ལ་བསྟན་ལ། སྐྱེ་བོ་བློ་གྲོས་དམན་པ་དག་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། རྩ་བ་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་དགོས་སོགས་ཆོས་བཞི་གཙོ་བོར་བསྟན་ནས། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ་གྱི་དགོས་སོགས་ཆོས་བཞི་ཞར་ལ་བསྟན་

- 184 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

པར་འདོད་པས། རྩ་བ་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་དགོས་སོགས་ཆོས་བཞི་དང་འགྲེལ་བ་དོན་གསལ་གྱི་དགོས་སོགས་ཆོས་བཞི་གཉིས་ཚར་གཉིས་བསྟན་པར་འདོད་ལ། ཆོས་བཤེས་ཀྱིས་འགྲེལ་བར་རྩ་འགྲེལ་གཉིས་ཀྱི་དགོས་སོགས་བཞི་རེ་རེ་ལས་མ་བསྟན་པར་འདོད་པ་གོང་འོག་གི་གཞུང་གི་འབྲེལ་གྱིས་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྩ་འགྲེལ་གཉིས་ཀྱི་དགོས་སོགས་ཆོས་བཞི་འགྲེལ་བ་དོན་གསལ་ལས་ཚར་གཉིས་བསྟན་པར་འདོད་དགོས་དེ། གསེར་ཕྲེང་ལས། དེས་ན་བཤད་པ་སྔ་མ་ཉིད་མཛེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསེར་ཕྲེང་ལས། གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཀུན་གྱི་རྒྱན་དུ་འགྱུར་བའི་འགྲེལ་བ་རྩོམ་ན། ཀུན་གྱི་རྒྱན་ཡིན་པར་གང་ལས་རྟོགས་ཤེ་ན། ཞེས་པའི་ལན་དུ། མཁས་པ་བཞིའི་བཤད་པ་ལས་སོ་ཞེས་དང་། རྣམ་པར་དབྱེ་ཞེས་རྩོམ་པར་དམ་བཅས་པ་ལ། ཅི་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་བ་གཞན་དག་ཀྱང་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ཞེས་པའི་ལན་དུ་ཡོད་ཅེས་སྟོན་པའི་འབྲེལ་སྒྲིག་ཚུལ་གཉིས་ལས། འདིར་སྔ་མའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས། ཕྱི་མ་ནི། གོང་དུ་གསེར་ཕྲེངལས། གལ་ཏེ་འདི་བརྩམས་པ་ཉིད་ནས་རྒྱན་དུ་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རྒྱན་དུ་བྱས་མི་དགོས་ཤེ་ན། ཉེས་པ་མེད་དེ། ཞེས་པ་ནས་དྲི་མ་དེ་དག་སེལ་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱན་དུ་བྱེད་པས་འདི་ནི་རྒྱན་གྱི་རྒྱན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། སློབ་དཔོན་ཀ་ཤིས། ཀླན་ཀ་ངན་པའི་དྲི་མ་སེལ་བས་ན་འདི་ནི་དབུ་མའི་རྒྱན་ནོ་ཞེས་པ་དང་མཐུན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་འི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ན་འོ་ན། མ་རྟོགས་པའམ་ལོག་རྟོག་དབང་གིས་འདིས་ཡུམ་དོན་གསལ་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱན་མ་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་ཀླན་ཀའི་དྲི་མ་སྐྱེ་སྲིད་པ་དེ། རྒྱ་འགྲེལ་དང་པོ་ཉི་ཤས་སེལ་མི་ཐུབ་པར་ཐལ། རྒྱ་འགྲེལ་ཉེར་གཅིག་གི་ནང་ནས་འགྲེལ་བ་དོན་གསལ་ཁོ་ན་རྒྱན་གྱི་རྒྱན་དུ་བཞག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འོག་ཏུ་འབྲེལ་སྒྲིག་ཚུལ་གཉིས་ཀྱི་སྔ་མའི་ལན་དུ། མཁས་པ་བཞིའི་བཤད་པ་ལས་སོ། །ཞེས་གསུངས་མི་རིགས་པར་ཐལ། རྒྱ་འགྲེལ་ཉེར་གཅིག་གི་དང་པོ་ཉི་ཤ་ལས་སོ། །ཞེས་ལན་བཏབ་ན་རུང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འགྲེལ་བ་ལས། ཕན་གདགས་འདོད་པས་སྤྲོ་བ་སྐྱེས། །ཞེས་པའི་སྤྲོ་བ་སྐྱེས་ཚུལ་ལ་མཁས་པའི་བཤད་པ་གསུམ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བླ་མ་གསེར་གླིང་པས་བཏང་སྙོམས་པའི་བཤད་པ་ནི། མཁས་པ་སྔ་མ་བཞི་ལ་འཐད་མི་

- 185 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

འཐད་སོགས་ཀྱི་ཟུར་མི་ཟ་བར་དེ་དག་བཤད་པའི་རྣམ་གྲངས་ཙམ་དུ་བཀོད་ནས་སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་འཆད་པར་སྤྲོ། ཞེས་བཤད་པ་མཛད་པས་བཏང་སྙོམས་ཀྱི་བཤད་པ་དང་། ལོ་ཙྪ་བ་ཆེན་པོས་འཇམ་པོའ་བཤད་པ་ནི། རང་སྟོབས་ཀྱིས་འཆད་ ིམི་ཐུབ་ཀྱི་སློབ་དཔོན་སྔ་མ་རྣམས་ཀྱི་དྲིན་དང་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་འཆད་པ་ལ་སྤྲོ་ཞེས་པ་དང་། སློབ་དཔོན་ཤེར་འབྱུང་གིས་རྩུབ་པོའ་བཤད་པ་ནི། སློབ་དཔོན་སྔ་མ་རྣམས་ཀྱིས་མ་ ིརྟོགས་པ་དང་ལོག་པར་རྟོག་པ་སོགས་ཀྱི་དྲི་མ་སེལ་མི་ནུས་ཤིང་། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ་རང་ཉིད་ཀྱི་དྲི་མ་དེ་དག་སེལ་བའི་སྒོ་ནས་འཆད་པ་ལ་སྤྲོ་བ་སྐྱེས་ཞེས་བཤད་པ་མཛད་པས་རྩུབ་པའི་བཤད་པ་ཞེས་གྲགས་པ་ཡིན་ལ། དེའང་སློབ་དཔོན་སྔ་མ་བཞི་དྲི་མ་དེ་དག་སེལ་མི་ནུས་པའི་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་དེ་ཉིད་རྣམ་ངེས་ཀྱི་སྐབས་སུ་མཁྱེན་གསུམ་རྒྱས་པར་བཤད་ནས། སྦྱོར་བཞི་རྒྱས་པར་མ་བཤད་པས། མ་རྟོགས་པའི་དྲི་མ་སེལ་མི་ཐུབ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་རྣམ་རིག་ཙམ་གྱི་ལྟ་བར་ཞེན་ཏེ་ཉི་ཁྲིའི་གཞུང་འགྲེལ་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཉི་ཁྲིའི་དོན་སེམས་ཙམ་དུ་བཀྲལ་བས་ལོག་པར་རྟོག་པའི་དྲི་མ་སེལ་མི་ཐུབ། འཕགས་པ་གྲོལ་སྡེས་ཉི་སྣང་གི་ཚིག་ཟིན་ལ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་རྒྱས་པར་མ་བཤད་པ་དང་། ཆོས་སྐུ་མཛད་པ་དང་བཅས་པ། །ཞེས་པའི་ཆོས་སྐུ་ལ་ཆོས་སྐུ་སྤྱི་ལྡོག་བཞག་ནས། རྣམ་པ་བཞིར་ནི་ཡང་དག་བརྗོད། །ཅེས་པའི་བཞི་པོ་ལ་དབྱེ་གཞི་ཆོས་སྐུ་དང་། དབྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་དང་། ལོངས་སྐུ་དང་། སྤྲུལ་སྐུ་གསུམ་དང་བཞིར་བཤད་པ་དང་། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ཉི་ཁྲི་ཙམ་དང་སྦྱར་བས་ཐེ་ཚོམ་གྱི་དྲི་མ་མ་སེལ་ལ། བཙུན་པ་གྲོལ་སྡེས་བསྟན་བཅོས་མཐའ་དག་མ་རྙེད་པས་ན་རྨོངས་པའི་དྲི་མ་སེལ་མི་ཐུབ་ལ། མདོར་ན་བཤད་དགོས་པ་མ་བཤད་ལ་བཤད་མི་དགོས་པ་བཤད་པས་དྲི་མ་དེ་དག་མ་སེལ་ཞེས་པའོ། །འགྲེལ་བ་འདིར་ནི་སྦྱོར་བཞི་རྒྱས་པར་བཤད་པས་མ་རྟོགས་པའི་དྲི་མ་སེལ་ཐུབ། ཡུམ་གྱི་མདོའ་དོན་ ིདབུ་མའི་ལུགས་སུ་འགྲེལ་བས་ལོག་པར་རྟོག་པའི་དྲི་མ་སེལ་ཐུབ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། ཆོས་སྐུ་མཛད་པ་དང་བཅས་པ། །ཞེས་པའི་ཚིག་ཟིན་གྱི་ཆོས་སྐུ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་འཇོག་པས་སྐུ་བཞི་ཀ་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་ལུས་རྒྱས་བཤད་དུ་དངོས་སུ་བསྟན་པར་

- 186 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

བཤད་ལ། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ་རང་ཉིད་ཡུམ་གྱི་མདོའ་དོན་ལ་ངེས་པ་རྙེད་ནས་ ིའགྲེལ་བ་འདི་བརྩམས་པས་ན། རྨོངས་པའི་དྲི་མ་ཡང་སེལ་ཞེས་བཤད་ན་ཤེར་འབྱུང་གི་བཤད་པ་འཐད་ལ། སློབ་དཔོན་སྔ་མ་བཞིས་ཡུམ་གྱི་མདོའ་ཚིག་དོན་ཇི་ལྟར་བཤད་པའི་ ིརྣམ་གྲངས་ཙམ་བཀོད་པ་ལས་ལུང་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཐད་མི་འཐད་ཀྱི་རྣམ་དབྱེའི་གསལ་ཁ་མ་བྱུང་བས་ན། བཏང་སྙོམས་ཀྱི་བཤད་པའང་འཐད་ལ། གསེར་ཕྲེང་ལས། སྔ་མའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པས་འཇམ་པོའ་བཤད་པ་ཡང་འཐད་ལ། དེ་ལྟར་ན་ ིའགྲེལ་བ་དོན་གསལ་གྱི་བཤད་པ་ལ་མཁས་པ་གསུམ་གས་བཤད་པའི་ཆ་གསུམ་ག་ཚང་བས་ན། བཤད་ཚུལ་གསུམ་ག་རང་ལུགས་ཡིན་ནོ། །མཁས་པ་གསུམ་གྱིས་བཤད་ཚུལ་རྣམས་རྗེ་གུང་ཐང་པའི་གསུང་གཞིར་བཞག་བཀོད་པ་ཡིན། འོག་ཏུ་འགྲེལ་བར། འཕགས་པ་རྣམ་པར་གྲོལ་སྡེ་ཡི། །མཐུ་ཡིས་དོན་མཐོང་སྒོ་ནས་ནི། །གོ་བར་སླ་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན་འོག་ཏུ་གསེར་ཕྲེང་ལས། དྲི་ལན་གྱི་སྒོ་ནས་བཤད་འདུག་པ་དེ། འདིའི་ཐད་དུ་དྲན་པར་བྱ། ལ་ལ་ལས་དོན་གཞན་ལས་ཚིག །ཞེས་པ་ནས། རིང་མོ་ཞིག་ནས་མཐོང་བ་ཡིན། །ཞེས་པའི་བར་གྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་བརྒྱད་ཀྱིས་བརྗོད་བྱ་ཇི་ལྟར་བསྟན་པའི་གོ་རིམ་ལ་སློབ་དཔོན་ཆོས་ཀྱི་བཤེས་གཉེན་དང་། སློབ་དཔོན་ཤེར་འབྱུང་གཉིས་ཀྱིས་བཅད་སྒྲིག་སྟངས་མི་འདྲ་ཡང་ཕྱི་མ་རང་ལུགས་སུ་མཛད་དོ། །འགྲེལ་བ་དོན་གསལ་རྒྱན་གྱི་རྒྱན་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ། གོང་དུ་གསེར་ཕྲེང་ལས། དེ་ལ་སློབ་དཔོན་གྱིས་སྒྲ་དྲང་ཐད་དུ་བསྟན་ཞིང་དོན་གསལ་ལ་ཚིག་བདེ་བའི་འགྲེལ་བ་འདི་མཛད་པས། ཞེས་གསུངས་ལ། འགྲེལ་བ་གཞན་ཉི་ཤ་བོ་གང་རུང་ལ་འདི་ལྟ་བུའི་འགྲེལ་བ་མེད་དམ་སྙམ་པའི་དོགས་པ་སྐྱེ་སྲིད་པས་ཞིབ་ཆ་དགོས། གོང་དུ་འབྲེལ་སྒྲིག་ཚུལ་གཉིས་ལས་ཕྱི་མའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་མ་བཤད་པ་ནི། ཐོགས་མེད་སྐུ་མཆེད་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་བ་མ་བརྩམས་པས་སོ། །འོན་ཀྱང་འགྲེལ་བ་དོན་གསལ་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ཡུམ་གསུམ་གྱི་རྒྱན་ཏུ་རྟོགས་པ་ལ། སྐུ་མཆེད་གཉིས་ཀྱིས་ཡུམ་གྱི་མདོའ་དོན་འགྲེལ་ཚུལ་ཤེས་དགོས་པའི་གནད་ཀྱང་ཤེས་དགོས་སོ། །མདོར་བསྡུས་ ིན། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ཡུམ་ཀུན་གྱི་རྒྱན་དུ་བཤད་པའི་འགྲེལ་བ་ཡིན་

- 187 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

པ་མཁས་པ་སྔ་མ་བཞིའི་བཤད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་དགོས་པ་སྐབས་ཀྱི་དོན་ནོ། །ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་ལ། །ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་ནི་མཆོད་བརྗོད་དང་དགོས་འབྲེལ་ངག་དང་རྩོམ་པར་དམ་བཅའི་གཞུང་གསུམ་ག་ཡིན་ཞིང་དེས་འགྲེལ་བ་བརྩམས་པའི་བརྗོད་བྱ་དང་དགོས་པ་དང་ཉིང་དགོས་གསུམ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་འབྲེལ་བ་ཤགས་ཀྱིས་བསྟན་པ་གསེར་ཕྲེང་གི་དགོངས་པའོ། །འབྲེལ་བ་ལ་ཐ་དད་ཡིན་དགོས་མི་དགོས་དང་། ཤུགས་ལ་བསྟན་པའི་འབྲེལ་བ་ལ་གང་ངོས་འཛིན་དཔྱད་ན་རིག་པ་ལ་ཕན་ནོ། །
མཁས་པ་སྔ་མ་བཞིའི་དང་པོ་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་བཤད་པ་ནི། འགྲེལ་བ་
དོན་གསལ་ལས། འགྲོ་ལ་ཆགས་པས་ཀུན་ཆགས་མཛད། །འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་སྐྱོབ་ཉིད་ཀྱིས། །མི་ཕམ་མགོན་ལ་གསན་ནས་ནི། །བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོའ་རྣམ་བཤད་མཛད། །ཅེས་ ིབྱུང་། དེ་ཡང་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་སྟེ་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་ཞེས་ཁ་ཅིག་འཆད་ཀྱང་། སྐུ་མཆེད་གཉིས་ཀས་རྒྱན་དང་མ་སྦྱར་བར་མདོ་ཉི་ཚེ་བཀྲལ་བར་གསེར་ཕྲེང་ལས་གསུངས་ལ། གོང་དུ་གསེར་ཕྲེང་ལས། ཐུབ་པའི་དགོངས་རྒྱན་མདོ་དང་སྦྱར་བའི་འགྲེལ་བ་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ལ་དཔག་ན། ཉི་ཁྲིའི་རྣམ་ངེས་ཡང་མདོ་དང་སྦྱར་པའི་འགྲེལ་བ་ཡིན་ཆོག་ཏེ། བསྟན་བཅོས་དང་མདོ་གཉིས་བརྗོད་བྱ་གཅིག་པར་གསེར་ཕྲེང་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། གསེར་ཕྲེང་ལས། འདི་ཉི་ཁྲི་དེ་ཉིད་རྣམ་ངེས་ཟེར་བ་བརྟག་དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའང་དེ་ཡིན་ནོ། །རྗོད་བྱེད་ཚིག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཉི་ཁྲི་ཁོ་ནའི་འགྲེལ་བ་ཡིན་ཟེར་དགོས་སམ་དཔྱད། ཡང་ན་ཡུམ་གསུམ་ཀའི་འགྲེལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ནའོ། །ཡང་གསེར་ཕྲེང་ལས། ཚིག་གསལ་དུ་བསྟན་བཅོས་ནི། ཉོན་མོངས་དགྲ་རྣམས་མ་ལུས་འཆོས་པ་དང་། །ངན་འགྲོ་སྲིད་ལས་སྐྱོབ་པ་གང་ཡིན་པ། །འཆོས་སྐྱོབ་ཡོན་ཏན་ཕྱིར་ན་བསྟན་བཅོས་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་པས་བཀའ་ཡང་བསྟན་བཅོས་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་དེ་གཉིས་ཚང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་སྤྲོ་བྱ་མང་ཏེ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །འོ་ན། གོང་གི་ཆགས་པ་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་དོན་གཅིག་ཡིན་མིན། དང་པོ་ལྟ་ན། རྗེ་བཙུན་བྱམས་པའི་སྤྲུལ་བ་ཁྱི་མོའ་ིརྣམ་པ་ཅན་གྱི་གང་ཟག་དེ། ཆགས་པ་སྔ་མའི་དམིགས་ཡུལ་ཡིན་པར་ཐལ། ཕྱི་མའི་དམིགས་

- 188 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསེར་ཕྲེང་ལས། འགྲོ་བ་རིགས་ལྔ་ལ་ཆགས་པ་སྟེ། ཞེས་དང་། ལྷག་པར་ཡང་བརྩེ་བར་མཛད་པའི་སྙིང་རྗེ་ལ་བརྟེན་ནས་སོ། །ཞེས་སྙིང་རྗེ་དང་པོའ་དམིགས་ ིཡུལ་འགྲོ་བ་རིགས་ལྔ་དང་། ཆགས་པ་གཉིས་པའི་དམིགས་ཡུལ་ཟུར་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན། ཟློས་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆགས་པ་གཉིས་པའི་ཡུལ་ནི། གསེར་ཕྲེང་ལས། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཞབས་ཀྱིས་ཀྱང་། སྙིང་རྗེས་སྲོག་ཆགས་རྣམས་འཚོ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཤ་ལ་སོགས་པ་བཅད་ཅིང་སྦྱིན་པར་མཛད་པ་ལས། དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་ནས་བྱོན་པའི་མགོན་པོ་བྱམས་པ་མཐོང་ནས། ཇི་ལྟར་སྔ་མའི་ལུས་དེ་ཐོབ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན། སྙིང་རྗེའི་དམིགས་ཡུལ་ཡིན་ན། སྡུག་བསྔལ་ཅན་ཡིན་པས་ཁྱབ་བམ་མ་ཁྱབ། སྙིང་རྗེ་ཡིན་ན་སྡུག་བསྔལ་ཅན་གྱི་གང་ཟག་ལ་དམིགས་པས་ཁྱབ་མ་ཁྱབ་སོགས་དཔྱོད། གསེར་ཕྲེང་ལས། སློབ་དཔོན་འདི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་ཅི་ལྟ་བུ་ཞིག་དང་ལྡན་ཞེ་ན། ཞེས་པ་ནས་དབུ་མ་རྒྱན་གྱི་རང་འགྲེལ་དང་། དབུ་མའི་མན་ངག་རིན་པོ་ཆེའི་ཟ་མ་ཏོག་ཁ་ཕྱེ་བ་དང་། ཚིག་གསལ་དུ་ས་གསུམ་པ་བརྙེས་པར་བཤད་ཅིང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ལོ་གསུམ་གསུམ་བྱས་པའི་བཞི་སྟེ་ལོ་བཅུ་གཉིས་བྱམས་པ་མགོན་པོ་བསྒྲུབས་ནས་ཞལ་གཟིགས་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན། ས་གསུམ་པ་ནས་ཡོན་ཏན་སྡེ་ཚན་འབུམ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་ཐོབ་ཕྱིར་སྟེ། ས་བཅུ་པའི་མདོ་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས། དེ་ཚེ་འདིས་ནི་སངས་རྒྱས་བརྒྱ་མཐོང་ཞིང་། །ཞེས་པ་ནས། སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་ལ་ནི་སྟོན་པར་ནུས། །ཞེས་པའི་བར་འགྲེལ་ཚུལ་དེའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོགས་པ་སྐྱེ་སྲིད། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ་སྒྲུབ་སའི་གནས་ནི་ཨཙིཎྜའི་བྲག་ཕུག་མང་པོའ་ནང་ནས་གཅིག་ཡིན་དེ། ཏཱ་ར་ནཱ་ཐའི་རྒྱ་གར་ཆོས་ ིའབྱུང་ལས། ཨཙཎྜ་ཞེས་བྱ་བའི་གྲོང་ཁྱེར་ནས་སྤུ་གྲི་བླངས། ལྷུང་བཟེད་དང་འཁར་གསིལ་གཏིང་བར་བཞག །སྦུ་གྲིས་སྐུའི་བརླ་ཤ་ཕྲལ་ཏེ། སྤྱན་བཙུམས་ནས་འབུ་རྣམས་བླང་བར་བརྩམས་པ་ན། ཕྱག་གིས་ཡུལ་བ་ལས་ཅི་ཡང་མ་རྙེད་ནས་སྤྱན་ཕྱེ་བ་ན། ཁྱི་དང་འབུ་མེད་པར་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མཚན་དཔེ་འོད་འབར་བ་གཟིགས་ནས། ཀྱེ་མ་ཡབ་གཅིག་བདག་

- 189 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

གི་སྐྱབས། །ཞེས་སོགས་ལས་ཤེས་ནུས། རི་བོ་བྱ་རྐང་ངོས་འཛིན་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་དོན་ལ་དེ་ཡིན་པ་འདྲ། གསེར་ཕྲེང་ལས། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་གསུང་རབ་མ་ལུས་པ་ཐུགས་སུ་ཆུད་ཅིང་རྟོགས་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་དུ་ཟིན་ཀྱང་། ཞེས་པ་ནས་ཟབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་དོན་དཔོག་པར་མ་དཔྱོད་ནས། ཡིད་མི་བདེ་བ་རྗེས་སུ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཏེ། དེ་ནས་དེའི་དོན་དུ་བཅོས་ལྡན་འདས་འཕགས་པ་བྱམས་པ་མཉེས་པར་བྱས་ནས། ཞེས་སོགས་འགྲེལ་ཆེན་གྱི་བཤད་པ་བཀོད་པ་ནི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ཡུམ་གྱི་མདོའ་དངོས་བསྟན་གྱི་དོན་དང་ ི ཤགས་བསྟན་གྱི་དོན་གཉིས་ཐུགས་སུ་ཆུད་པ་དང་རྟོགས་པ་ཡིན་ཀྱང་། སྦས་དོན་དཔོག་པར་མ་དཔྱོད་པའི་དོན་དུ་སྣང་ལ། དེ་ལྟ་ན། ཡུམ་གྱི་མདོའ་སྦས་དོན་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན་རྣམ་བཤད་སྙིང་པོའི་རྒྱན་ལས། བསྟན་བཅོས་ ིམངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འདིར་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་མཐར་ཐུག་པ་ཡང་དང་ཡང་དུ་གསུངས་མོད་ཀྱི། གཏན་ལ་དབབ་བྱའི་གཙོ་བོ་ནི། རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རིམ་པ། ངོ་བོ་ངེས་པ་དང་། གྲངས་ངེས་པ་དང་། གོ་རིམ་ངེས་པ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཇི་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་མདོ་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ་གྱི་སྦས་དོན་ཁོངས་ན་གནས་པ་གསལ་བར་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་འོ་ན། སྦས་དོན་ནི་མདོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་དམ་ཞེས་ན། མེད་དེ། གུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེས་མཛད་པའི་སྦས་དོན་གསལ་བ་ལས། མདོ་གཞན་ལ་སྦས་དོན་ཟེར་བ་མེད་ཀྱང་ཤེར་མདོར་ཡོད་པ་དེ་མདོའ་ིཡང་རྩེ་ཡིན་པས་སྔགས་ཀྱི་ཚུལ་བཞི་སོགས་ལ་ཕྱོགས་པའི་རྟགས་ཡིན། ཞེས་གསུངས། སྦས་དོན་དང་ཤགས་བསྟན་གཉིས་ལ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། སྤྱིར་སྦས་དོན་དང་ཤགས་བསྟན་གཉིས་མི་འདྲ་སྟེ། ཤུགས་བསྟན་ནི་གཞུང་གང་ལའང་ཡོད་ཅིང་དངོས་བསྟན་གྱི་དོན་ལ་དཔྱད་པའི་རིགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྟོགས་ནུས་པ་ཞིག་ཡིན། སྦས་དོན་ནི་བླ་མའི་ངག་གིས་མ་བསྟན་པར་རང་དབང་དུ་དཔྱད་པས་རྟོགས་མི་ནུས་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། མདོ་གཞན་ལ་སྦས་དོན་གྱི་ཐ་སྙད་མེད་པར་ཤེར་མདོ་ལ་འབྱུང་བ་དེ་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་མཐར་ཐུག་པ་རྣམས་དང་ཁད་ཉེ་བའི་རྟགས་ཡིན་ཏེ། དངོས་སུ་ཡུལ་སྟོང་ཉིད་གསུང་

- 190 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

བ་དེའི་སྦས་དོན་ལ་ལམ་ཞིག་སྟོན་ཚུལ་ཡོད་ཚེ་མཐོང་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དང་མཐར་ཐུག་གི་སྐུ་སོགས་སྟོན་ཚུལ་ཡོད་དགོས་པས་ཚུལ་བཞིའི་དོན་ཚང་བར་འབྱུང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །པཎ་ཆེན་བསོན་ནམས་གྲགས་པའི་ཕར་ཕྱིན་མཐའ་དཔྱོད་ལས། སྤྱིར་སྦས་དོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་དེ། མ་བསྟན་པར་སྦས་པ་གཅིག་དང་། བསྟན་ཡང་མི་མངོན་པར་སྦས་པ་གཅིག་དང་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདིར་ནི་ཕྱི་མ་ལྟར་ཏེ། ཞེས་གསུངས། གཞན་ཡང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཟབ་མོ་སྣང་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་ཞུགས། འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་བལྟས་ནས། ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཤཱ་རིའི་བུ་ལ་གསུང་ཚུལ་གྱི་མན་ངག་གླེང་གཞིས་བསྡུས་པ་རྣམས་ཏདྱ་ཐཱ་ཞེས་པས་བསྟན། སྐུ་གསུང་ཐུགས་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཨེ་ཝཾ་གྱི་དོན་མཐར་ཐུག་པ་གླེང་གཞིའི་ཁོངས་ན་གནས་པ་དེ་ཉིད་ཨོཾ། ཞེས་པས་བསྟན། ཤཱ་རིའི་བུ་རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ། ཞེས་པ་ནས། རྣམ་པར་བལྟ་བར་བྱ། ཞེས་པའི་བར་གྱི་སྦས་དོན་ཚོགས་སྦྱོར་གཉིས། ག་ཏེ་ག་ཏེ་ཞེས་པས་བསྟན། ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་ཞེས་པ་ནས། མ་ཐོབ་པའང་མེད། ཅེས་པའི་བར་སྦས་ནས་བསྟན་པའི་མཐོང་ལམ་དེ། པཱ་ར་ག་ཏེ། ཞེས་པས་བསྟན། དེ་ལྟ་བས་ན། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྦས་དོན་གྱི་སྒོམ་ལམ་དེ་པཱ་ར་སཾ་ག་ཏེ། ཞེས་བས་བསྟན། དུས་གསུམ་དུ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྦས་དོན་གྱི་མི་སློབ་ལམ་དེ་པོ་དྷི། ཞེས་པས་བསྟན། སྭཱ་ཧཱ་ནི། གཞི་ཚུགས་ཞེས་པ་དེ་བརྟན་པར་བྱེད་པའི་དོན་ཏེ། ལམ་ལྔའི་ཉམས་ལེན་གྱི་སྒོ་ནས་ཐོག་མའི་ཨོཾ་གྱི་མཚོན་དོན་དེ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ལ། ཐུན་མོང་གི་དབང་དུ་བྱས་ན། སྟོང་པར་གནས་དང་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་མ་གཏོང་དང་། ཞེས་པ་ལྟར་སྟོང་ཉིད་སྙིང་རྗེའི་སྙིང་པོ་ཅན་གྱི་གཞི་ཚུགས་པར་བྱེད་པ་དང་། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མར་སྦྱར་ཚེ་ཟབ་པ་སྟོང་ཉིད་དང་། གསལ་བ་ལྷའི་འཁོར་ལོ་ཟུང་འཇུག་གི་གཞི་ཚུགས་པར་བྱེད་པ་དང་། བླ་མེད་ལྟར་ན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དང་སྟོང་པ་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་གཞི་ཚུགས་པར་བྱེད་དགོས། སྔགས་འདི་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྔགས། རིག་པ་ཆེན་པོའ་སྔགས། ཅེས་སོགས་ ིགསུངས་པ་ནི། དོན་དམ་པ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། མ་རིག་པ་སྤོང་བ་དང་། གཟིགས་ཚུལ་ལ་དེ་ལས་གོང་ན་མེད་པ་དང་། མི་མཉམ་པ་སངས་རྒྱས་སམ་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པར་

- 191 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

བྱེད་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་མ་ལུས་པ་ལས་སྐྱོབ་པ་སོགས་དོན་གཅིག་པུ་ལ་སྒོ་དུ་མ་ནས་བསྔགས་འོས་ཡིན་ནོ། །རྒྱས་པར་སྦས་དོན་གསལ་བ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་མདོ་ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ་མམ་ཡུམ་སྐོར་དགུའི་ཚིག་གང་ནས་གང་གི་བར་བསྟན་པའི་སྦས་དོན། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་ཚིག་གང་གིས་བསྟན་པ་དང་། ཚིག་རྐང་དུ་ཞིག་གི་བསྟན་པ་དང་། ཚུལ་ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་དང་། འདི་ལ་བཤད་ཐབས་ཡན་ལག་ལྔ་སྦྱར། སྦས་དོན་ལའང་དངོས་བརྒྱད་དོན་བདུན་ཅུ། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་དང་དོན་གསུམ་རེ་རེ་ལ་སྦས་དོན་རེ་ཡོད་ཚུལ། དེ་བཞིན་འགྲེས་རྐང་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་པོ་རེ་རེ་ལའང་སྦས་དོན་གྱི་དོན་ཡོད་ཚུལ་དང་། མདོ་དེ་དག་གི་སྦས་དོན་དོན་གཅིག་ཡིན་མིན་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དེ་དག་གི་དངོས་བསྟན་དང་། ཤུགས་བསྟན་དོན་གཅིག་ཡིན་མིན་ཞིབ་དུ་དཔྱད་ན། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་སྐབས་སུ་དགེ་འདུན་ཉི་ཤ་བསྟན་ཚུལ། མཚན་ཉིད་བཞི་བསྟན་ཚུལ། སྐུ་བཞི་བསྟན་ཚུལ། སྦྱོར་མཐོང་སྒོམ་གསུམ་བསྟན་ཚུལ་སོགས་ཤེས་པར་སླ་བ་དང་། རྒྱ་འགྲེལ་བོད་འགྲེལ་རྣམ་དག་རྣམས་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་ལ་འགལ་བ་མེད་པ་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ་སོགས་ཅིག་ཅར་གསུངས་པ་ཡིན་པས་དེ་དག་གི་དངོས་བསྟན་ཤགས་བསྟན་སྦས་དོན་ཞེས་པ་ཡང་གདུལ་བྱའི་གོ་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ལས་གཞན་དུ་མེད་ཟེར་དགོས་སམ་དཔྱོད། ཞིབ་ཆ་ཕྲ་བ་དགོས་ངེས་སོ། །སྦས་དོན་ཡིན་ན། ཤིན་ལྐོག་ཡིན་པས་ཁྱབ་མ་ཁྱབ། ལམ་ལྔ་དང་དེ་བཞིན་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་ཆོས་ཅན། སྦས་དོན་ཡིན་པར་ཐལ། ཤེས་རབ་སྙིང་པོའ་ིསྦས་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ལན་གང་ཡིན། འདོད་ན། མཁྱེན་གསུམ་སྦས་དོན་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཡུམ་བར་མའི་དངོས་བསྟན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་བཤད་ཟིན། ཤེས་རབ་སྙིང་པོའ་སྦས་དོན་ཡིན་ན། སྦས་དོན་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་ན། འོ་ན། སྦས་དོན་ཡིན་ན་ཤེར་ ིམདོ་ཀུན་གྱི་སྦས་དོན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། འདོད་ན། སྦས་དོན་ཡིན་ན། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐབས་སུ་བསྟན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། འདོད་ན། སྦས་དོན་སྟོན་ཡུལ་གྱི་གདུལ་བྱ་ཡིན་ན། ཤེར་མདོ་ཀུན་གྱི་གདུལ་བྱ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། འདོད་ན། དབང་པོའ་ིཁྱད་པར་ལ་དཔྱོད། ཤེས་སླའོ། །དེའི་ཕྱིར་ན་ཤེར་སྙིང་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་པ་ཡིན་ཀྱང་ནང་

- 192 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

གི་སྔགས་འདི་སྔགས་དངོས་གནས་པ་ཡིན་པ་མི་འགལ་བའི་ཚིག་ལ་ཆ་བྱེད་ཚུལ་གཅིག་ཀྱང་ཤགས་ལ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྱིར་མདོ་ཐམས་ཅད་སྔགས་ལ་གཞོལ་བ་ཡིན་མོད་ཀྱང་། དེའི་ནང་ནས་ཤེར་མདོ་ནི་ནང་དུ་འདི་ལྟར་སྔགས་བསྲེས་ནས་བྱུང་ཚུལ་དང་། མདོ་གཞན་དང་མི་འདྲ་བའི་སྦས་དོན་གྱི་བཤད་པ་འོང་ཚུལ་དང་། མཚན་ལ་ཡང་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ཞེས་ངེས་དོན་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོར་འཁྲིད་བཞེད་པའི་རྣམ་པ་སོགས་སྒོ་དུ་མ་ནས་མདོ་གཞན་དང་མི་འདྲ་བའི་སྔགས་ལ་ཉེ་བར་གཞོལ་ཚུལ་ཞིག་ཡོད་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེས་ན་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོའ་དངོས་བསྟན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རིམ་པ་དང་། སྦས་དོན་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རིམ་པ་ཞེས་ ིརླུང་ལྟར་གྲགས་ཀྱང་མདོ་རྣམས་རྒྱ་ཆེ་བས་གཞུང་ཚིག་ཕལ་ཆེར་ལ་མི་ངེས་ཤིང་། ཤེར་སྙིང་ནི་ཀུན་གྱི་བློ་ལ་ཡོད་པས་འདིའི་སྟེང་ནས་དངོས་བསྟན་སྦས་དོན་གཉིས་བྱུང་ཚུལ་གོ་སླ་བར་བཤད་ན། རྒྱན་ལས་སྐབས་གོང་འོག་ཏུ་ལམ་ལྔ་ཚན་ཡང་ཡང་གསུངས་པ་དེ་ལམ་རྐྱང་བའི་ལུགས་སུ་འདོད་པ་རྣམས་སྐབས་ཕྱི་མ་དག་གི་སྦྱོར་མཐོང་སོགས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་འདོད་ཀྱང་། ལམ་ཁུག་པའི་ལུགས་ཀྱི་སྒོམ་ཚུལ་དང་དགོས་པ་མི་འདྲ་བ་སོ་སོར་ཡོད་པས་སྦྱོར་མཐོང་སྒོམ་སོགས་དངོས་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་རྒྱན་དང་སྦྱར་རྒྱུའི་མདོ་རྒྱས་འབྲིང་བརྒྱད་སྟོང་སྡུད་པ་སོགས་ཀྱང་ལམ་ལྔ་ཚན་དུ་མ་བསྐྱར་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། ཤེར་སྙིང་འདིར་ཚིག་ཉུང་བས་སྦས་དོན་མངོན་རྟོགས་ལམ་ལྔ་ཚན་གཅིག་ལས་མ་གསུངས་སོ། །ཞེས་རྗེ་གུང་ཐང་པས་གསུངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ན་སྔར་བཤད་པའི་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་བཤད་བྱ་རྩ་བའི་མདོ་དགུ་པོ་རྣམས་སྦྱོར་མཐོང་སྒོམ་གསུམ་ཚར་དྲུག་དྲུག་གསུངས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །རྒྱུ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་ན་ཤེར་སྙིང་དེ་རྒྱན་འདིས་བསྟན་པའི་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རིམ་པ་རྣམས་དང་སྦྱར་རུང་ཡོད་པའི་མདོ་མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་དུ་ན་སྦྱོར་མཐོང་སྒོམ་གསུམ་ཚར་དྲུག་བསྟན་པར་ཐལ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤེར་མདོ་ནི་མདོ་གཞན་དང་མི་འདྲ་བ་སྔགས་ལ་གཞོལ་ཚུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན། དེ་ལ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་བྱས་པ་དེ། མདོ་སྔགས་གཉིས་ཀ་ལ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་བྱས་པ་དང་། ཤེར་མདོའ་དོན་ཉམས་སུ་བླངས་ ིཔ་དེ་མདོ་སྔགས་གཉིས་ཀའམ་མདོ་སྔགས་ཟུང་འབྲེལ་ཉམས་སུ་བླངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་

- 193 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

ཕྱིར་ན་དབུ་ཕར་གྱི་འགྲེལ་པ་འགྲེལ་བཤད་ཕལ་ཆེ་བ་ཤེར་མདོའ་དོན་བཤད་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་ ིཔས། དེ་དག་གི་དོན་ལ་དཔྱད་འཇོག་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་མདོ་སྔགས་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཉམས་ལེན་བྱས་པ་ཡིན་པ་གདོན་མི་ཟའོ།། ཉམས་ལེན་དང་སྒོམ་དོན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒོམ་ཡོད་ལ་ཉམས་ལེན་མེད་པ་རྒྱབ་འགལ་ཡིན་ནོ། །འགྲེལ་བ་དོན་གསལ་ལས། ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་ལ། །གུས་ཕྱག་འཚལ། །ཞེས་ཤེར་ཕྱིན་གསུམ་ཀ་ལ་བསྟོད་པ་དེ། འབྲས་བུ་ཤེར་ཕྱིན་ཐོབ་པ་ལ་གཞུང་ཤེར་ཕྱིན་ལ་ཐོས་བསམ་དང་ལམ་ཤེར་ཕྱིན་ལ་ཉམས་ལེན་འཚང་རྒྱ་ཁའི་བར་དུ་དགོས་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྐབས་དང་པོའ་ཡིག་ཆར་ ིགསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ནི་རྣམ་འདྲེན་བཞི་པའི་བསྟན་པ་དེ་མདོ་སྔགས་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་ཡིན་ནོ། །རྣམ་འདྲེན་བཞི་པའི་ལུང་གི་བསྟན་པ་ལ་ཐོས་བསམ་དང་། རྟོགས་པའི་བསྟན་པ་ལ་ཉམས་ལེན་ཚུལ་བཞིན་བྱས་ན་མདོ་སྔགས་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཉམས་ལེན་མི་ཡོང་བ་མི་སྲིད་པས་མདོ་སྔགས་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་བསྟན་པ་དང་མཇལ་བའི་དགོས་པའི་གཙོ་བོ་དེ་དག་ཡིན་པས་སློབ་གཉེར་ལ་ལྷུར་བརྩོན་གལ་ཆེའོ། །གསེར་ཕྲེང་ལས། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མདོའ་བཤད་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་ཚིག་ལེའུར་ ིབྱས་པའི་བསྟན་བཅོས་མཛད་དོ། །དེ་གསན་ནས་སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །ཞེས་རྒྱན་སྣང་གི་བཤད་པ་བཀོད་པ་དང་། ཟླ་འོད་ལས་ནི། ཞེས་པ་ནས་སྔོན་དུ་བྱས་པ་ལ་རྗེས་སུ་བརྗོད་ཅེས་པ་ནི་གཞན་དག་གིའོ། །ཞེས་འཆད་ཀྱང་ཞེས་ཐུབ་དགོངས་ཀྱི་བཤད་པ་དང་གཉིས་བཀོད་ནས། ཤེས་བྱེད་གཞན་མེད་པ་མཉམ་པོ་ལ་མཁས་པ་ཕལ་མོ་ཆེ་ལ་བརྒྱུད་ནས་གྲགས་པའི་གཏམ་རྒྱུད་ལ་སྔ་མ་ཁོ་ན་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སྔ་མ་འཐད་ཕྱོགས་སུ་མཛད་པ་ལ། དོགས་པ་ཁོང་སློང་སྐྱེ་སྲིད་པ་ནི། དུས་འཁོར་འགྲེལ་ཆེན་ལས། ཕྱི་སྣོད་ཀྱི་རྣམ་བཞག་མཛོད་དང་འགལ་བ་སྤོང་བའི་སྐབས་སུ། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་པའི་མཛོད་མཐོང་ནས་འཁྲུལ་བ་འདི་མི་བྱ། ཞེས་དང་། མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས་མཛད་པ་དང་བཞིར་ངེས་པར་བྱམས་པས་གསུངས་པ། ངོ་བོ་ཉིད་ལོངས་རྫོགས་བཅས་དང་། །ཞེས་སོགས་དྲངས་

- 194 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ན། སྟོན་པ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་ཚུལ་མཛད་པའི་ཕྱི་དེ་ལོ་ལ་དུས་འཁོར་རྩ་རྒྱུད་གསུངས་ལ། དེ་ནས་ལོ་དྲུག་བརྒྱ་ན་འཇམ་དཔལ་གྲགས་པ་དང་། དེ་ནས་ལོ་བརྒྱ་ན་རིགས་ལྡན་པད་དཀར་བྱོན་ནས་འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད་བརྩམས་པའི་ཕྱིར། མཛོད་དེ་མཛོད་རྩ་བ་ཡིན་ན། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་སངས་རྒྱས་འདས་ཚུལ་བསྟན་ནས་ལོ་དགུ་བརྒྱའི་གོང་དུ་འཁྲུངས་པར་ཐལ་བའམ། ཡང་ན་མཛོད་རྩ་མ་འོངས་པ་དང་འགལ་པ་སྤོང་པར་ཐལ་ལ། དང་པོ་ལྟར་ན། མི་རིགས་ཏེ། ལོ་ནི་དགུ་བརྒྱ་ལོན་པ་ན། །ཞེས་པ་དང་འགལ་པའི་ཕྱིར། གཞུང་དེ་རྒྱ་ནག་འགྲེལ་ཆེན་དུ་དྲངས་པ་མ་གཏོགས་ད་ལྟའི་མདོ་ན་མེད། ཅེས་བཤད་མཁན་འང་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་ན། བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའི་མཛོད་ལ་བྱ་དགོས་ཟེར་མཁན་ཡང་ཡོད། འགའ་ཞིག་གིས་མཛོད་རྩ་བ་ལ་འཆད་པའང་ཡོད། དེས་ན་དེ་དག་ཁ་ཚོན་གཅོད་དཀའ་ཏེ། གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོ་ལས། སྟོན་པ་འདས་ནས་ལོ་དགུ་བརྒྱ་ལོན་པ་ན་སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་ཆོས་སྒྲ་གསུམ་པ་སྒྲོག་པ་དང་དུས་རགས་པ་མཚུངས་པར་སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་བྱོན་ནས་དྲང་དོན་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་མདོ་ལ་སོགས་པའི་དོན་ས་སྡེ་ལྔ་སྡོམ་གཉིས་ལ་སོགས་པས་བཀྲལ་ཞིང་། ཞེས་གསུངས་པ། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་འདས་ཚུལ་བསྟན་རྗེས་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ན་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་འཁྲུངས་པར་བཤད་པ་ལྟར་ན་དོགས་པ་མེད་ཅིང་། ཀུན་གཞིའི་དཀའ་འགྲེལ་ལས། རྩ་རྒྱུད་དུ། ང་ནི་མྱ་ངན་འདས་འོག་ཏུ། །ལོ་ནི་བཞི་བརྒྱ་ལོན་པ་ན། །ཞེས་འབྱུང་ལ། དགོངས་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་ཆེན་བམ་པོ་བདུན་ཅུ་རྩ་ལྔ་པ་ལས། དེ་ནས་སངས་རྒྱས་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ལོན་པའི་འོག་ཏུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་མདོ་སྡེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟན་བཅོས་རྣམས་མཛད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་འགྲེལ་བ་དང་། དབུ་མ་ལ་སོགས་པའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་དང་། གྲུབ་མཐའི་རྩ་བ་ལས། བྱུང་རིམ་ཐུབ་རྗེས་བཞི་བརྒྱའི་དུས་ན་ཀླུས། །ཐེག་ཆེན་སྦྱན་དྲངས་དབུ་མར་བཀྲལ་སྲོལ་ཕྱེ། །ཞེས་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་འདས་ཚུལ་བསྟན་པའི་རྗེས་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ན་ཀླུ་ཡི་ཡུལ་ནས་ཐེག་ཆེན་སྦྱན་དྲངས་ཏེ་དབུ་མ་པའི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་ཕྱེ་བའི་ལུང་བསྟན་དུ་སྦྱར་པ་འདྲ་སྙམ་པའང་འདུག་པས། འདི་ལྟར་ན།

- 195 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་དགུང་ལོ་དྲུག་བརྒྱ་བཞུགས་པ་དང་། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་འཁྲུངས་དུས་ལོ་དགུ་བརྒྱ་ལོན་པ་ན། ཞེས་པ་ཇི་ལྟར་འཐད། གང་ལྟར་ཡང་གཞུང་ཆེན་དེ་དག་གི་དགོངས་དོན་འགལ་མེད་དགོས་པས། གསེར་ཕྲེང་ལས། ཤེས་བྱེད་གཞན་མེད་པ་མཉམ་པོ་ལ་མཁས་པ་ཕལ་མོ་ཆེ་ལ་བརྒྱུད་ནས་གྲགས་པའི་གཏམ་རྒྱུད་ལ། ཞེས་ཕལ་མོ་ཆེ་སྨོས་པ་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གདུལ་བྱ་འགའ་ཞིག་ལ་སྔར་གསུངས་པ་ཡིན་ཅིང་ཐུན་མོང་པ་དང་མང་བ་རྣམས་ལ་ཕྱིས་གསུངས་ཞེ་ན་ལེགས་སམ་སྙམ། འདི་ལྟར་ཡིན་ན། རྒྱན་སྣང་དང་ཟླ་འོད་གཉིས་ཀའི་བཤད་པ་རང་ལུགས་སུ་འཐད་དོ། །གསེར་ཕྲེང་ལས། དེ་ཡང་གྲགས་པ་ལ། དགའ་ལྡན་དུ་རྒྱལ་ཚབ་ལ་མི་ལོ་ལྔ་བཅུ་ཆོས་གསན་ཞེས་འབྱུང་ལ། ས་སྡེའི་གནའ་མཆན་ལས་ཟླ་བ་དྲུག་ཅེས་འབྱུང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་ཡང་དགའ་ལྡན་གྱི་ཞག་གཅིག་ལ་མི་ལོ་བཞི་བརྒྱ་འོང་བས་དགའ་ལྡན་གྱི་སྔ་དྲོའ་ཆ་གཅིག་ལ་མི་ལོ་ལྔ་བཅུ་འོང་བ་མཛོད་ནས་བཤད་ ིཚུལ་དང་ཡང་མཐུན་ལ། ས་སྡེའི་གནའ་མཆན་ལས། ཟླ་བ་དྲུག་ཅེས་གསུངས་པ་ཁ་ཚོན་གཅོད་དཀའོ། །དེ་ལྟ་ན། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་མིའི་ཡུལ་དུ་ལོ་བརྒྱ་ལས་མ་བཞུགས་པས་སོ། །སྔོན་རྒྱ་གར་ལ་ཟླ་བ་དྲུག་ལ་ལོར་རྩིས་ཚུལ་དང་། ཟླ་བ་གསུམ་ལ་ལོར་རྩི་ཚུལ་ཡང་ཡོད་པ་འདྲ། འདི་བལ་ཡུལ་ལའང་ཡོད་པ་འདྲ། ལྷ་སར་རྟག་པར་བལ་པོའ་ལོ་གསར་ཟེར་རྒྱུར་ ིའདུག །ཟེར་པ་བཞིན་འདུག་ཀྱང་འདུག །ཐ་མའི་དབང་དུ་བྱས་ན་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་དགུང་ལོ་བརྒྱ་དང་ལྔ་བཅུ་ལས་མ་བཞུགས་པ་རེད། འདི་དེང་སང་མིའི་རྣ་བར་འགྲོ་བདེ་ཀྱི་རེད། ལྷ་ཡི་རྒྱལ་པོས་ཆར་ཕབ་ཀྱང་། །ས་བོན་མི་རུང་མི་འཁྲུངས་ལྟར། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་བྱུང་གྱུར་ཀྱང་།། སྐལ་བ་མེད་པས་བཟང་མི་མྱོང་། །ཞེས་པའི་ཚིགས་བཅད་འདི་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་བྱམས་པ་མགོན་པོ་ཐོག་མར་མཇལ་སྐབས་གསུང་བ་ཡིན་ཞེས་བཤད་པའང་ཡོད། བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོའ་རྣམ་བཤད་མཛད། །ཅེས་པའི་བསྟན་བཅོས་འཇོག་ཚུལ་ ིགཞན་ཡང་ཅུང་ཟད་བརྗོད་ན། དེ་ལ་བླ་མ་གསེར་གླིང་པས་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་བཞག་ལ། དེ་བཞིན་བུ་ཊཱིཀ་དང་ཉ་ཊཱིཀ་དང་རྟོགས་དཀའི་སྣང་བར་ཡང་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་བཞག་པ་དང་། ཆོས་བཤེས་དང་ཤེར་འབྱུང་གཉིས་ཀྱིས་ཡུམ་གྱི་མདོ་བཞག་པ་བཞིན་གསེར་ཕྲེང་

- 196 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

དང་། རྣམ་བཤད་སྙིང་པོ་རྒྱན་ལས་ཀྱང་བཞག་པས་དོན་ལ་འགལ་བ་མེད་ལ། མདོ་རྒྱན་གཉིས་ཀ་བཞག་པ་གཞུང་གི་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། གོང་དུ་གསེར་ཕྲེང་ལས། དེ་གཉིས་བརྗོད་བྱ་གཅིག་པ་ལ་དགོངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་ཞིབ་ཆ་གོང་དུ་བཤད་ཟིན།
གསེར་ཕྲེང་ལས། གཉིས་པ་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་འགྲེལ་ཚུལ་ནི། ཞེས་པ་ནས། བུད་
དྷ་ཤྲཱིས་ཀྱང་སེམས་ཙམ་དུ་བཀྲལ་བར་འཆད་དོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་ཉི་ཁྲིའི་གཞུང་འགྲེལ་དུ་ཕྱི་དོན་མེད་པ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་རང་གི་མོས་པ་གཙོ་བོར་བྱེད་དེ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཙམ་ཡིན་པའི་ཚུལ་ལ་ཡང་དག་པར་བརྟེན་ནས་ཡུམ་གྱི་མདོའ་དོན་རྣམ་རིག་པའི་ལུགས་སུ་བཀྲལ་བ་དང་ཚིག་གསལ་ ིདང་། རྟོགས་དཀའི་སྣང་བ་གཉིས་དང་ཤེར་སྒྲོན་རྣམས་སུ་ཡང་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་ཡུམ་གྱི་མདོའ་དོན་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་སུ་བཀྲལ་བར་འཆད་དོ། །ཞི་བ་འབྱུང་གནས་ ིཀྱི་མན་ངག་རྗེས་འབྲང་དུ་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་ཉི་ཁྲིའི་གཞུང་འགྲེལ་དུ་ཡུམ་གྱི་མདོའ་དོན་དབུ་མ་པའི་ལུགས་སུ་བཀྲལ་བར་བཤད་དེ། ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལུང་ཤེས་བྱེད་དུ་དྲངས་ ིནས་འཆད་པས་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལུགས་དང་འགལ་བ་སྨྲ་མི་ནུས་ལ། དེའི་ཕྱིར་ན། སློབ་དཔོན་ཟླ་བ་གྲགས་པ་དང་ཐོགས་མེད་སྐུ་མཆེད་སོགས་འཕགས་པ་རྣམས་འདོད་པ་མཐུན་པར་བཤད་ནས། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་བཟུང་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སེམས་ཙམ་བཟུང་བ་བཞིན་དྲང་དོན་དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་ཞེས་བཤད་དོ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས། ནང་གི་ཤེས་བྱ་ལ་བརྟེན་ནས། །དབྱིག་གཉེན་གྱིས་ནི་རྣམ་པར་བཀྲོལ། །ཞེས་བྱ་བ་སུན་ཕྱུང་བའོ། །ཞེས་དང་། གནས་བརྟན་ཆོས་སྐྱོང་སོགས་ཀྱིས་འཕགས་པ་དེ་དག་གི་གཞུང་ངེས་དོན་དུ་གནས་པ་བསྒྱུར་ནས་རྣམ་རིག་ཙམ་དུ་བཤད་ཅིང་། དེ་ཡང་སློབ་དཔོན་ཟླ་བ་གྲགས་པའི་ཞལ་སྔ་ནས་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས། ཕྱི་རོལ་མེད་སེམས་དཔེ་ནི་གང་དུ་ཡོད། །ཅེས་དང་། གལ་ཏེ་གཟུང་མེད་འཛིན་པ་གཉིས་བྲལ་ཞིང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུན་ཕྱུང་བ་ནི། སྒྲས་ཟིན་སུན་ཕྱུང་བ་ཡིན་གྱི་དོན་དངོས་སུན་ཕྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་

- 197 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱང་འདོད་པ་ཐ་དད་པར་སྟོན་ན་མ་འབྲེལ་བ་ཆེན་པོ་སྨྲས་པར་འགྱུར། ཞེས་བཤད་ལ། དེ་རྣམས་ལ་དགོངས་ནས་འཇུག་པའི་འགྲེལ་བར་གནས་བརྟན་ཆོས་སྐྱོང་ལ་སོགས་པ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་མཛད་པ་པོ་དེ་རྣམས་ཀྱང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡོངས་སུ་འདོར་བ་ཡིན་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་འདྲེན་པ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་ཞི་བ་འབྱུང་གནས་རང་ཉིད་བརྒྱད་སྟོང་དོན་བསྡུས་ཚད་མར་བྱེད་པ་དང་། འཇུག་འགྲེལ་གྱི་ལུང་དེ་ཤེས་བྱེད་འདྲེན་པ་འགལ་བར་མཐོང་སྟེ། ལུང་དེ་ལས་ནི་ཕྱོགས་གླང་གིས་ཀྱང་རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མོའ་དོན་མ་བཤད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། ཐོགས་མེད་ ིསྐུ་མཆེད་སོགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཚོད་བཟུང་དཀའ་ཡང་དེ་དག་གི་གཞུང་ལུགས་ནས་བཤད་ཚོད་ནི། ཤེར་མདོའ་དོན་རྣམ་རིག་ཙམ་དུ་བཀྲལ་ནས་དེ་དབུ་མའི་ལམ་དུ་འཆད་དེ། དཔེར་ན། ིཤཱནྟི་པས་སེམས་ཙམ་རྒྱན་དུ། བྱམས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་གསུངས་ཤིང་། །ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་ཀྱང་བཞེད་པ་ཡི། །ཚད་མ་ལུང་དང་ལྡན་པ་ཡི། །བདེན་པ་གཉིས་འདིར་བཤད་པར་བྱ། །ཞེས་རྩོམ་པར་དམ་བཅས་ནས། འོག་ཏུ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཞལ་སྔ་ནས་ཀྱིས་ཀྱང་། ཇི་སྐད་དུ། འདིར་གང་ཅུང་ཟད་སྐྱེ་མེད་པ།། ཅུང་ཟད་འགགས་པའང་ཡོད་མ་ཡིན། །སྐྱེས་པ་དང་ནི་འགགས་པ་དག །ཤེས་པ་འབའ་ཞིག་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་རྣམ་རིག་ཙམ་དབུ་མར་འཇོག་པ་ལ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཐོགས་མེད་དགོངས་པ་གཅིག་པར་བཤད་པ། སྟོང་ཐུན་ལས། ཀླུ་སྒྲུབ་དང་ཐོགས་མེད་གཉིས་ལྟ་བ་སེམས་ཙམ་དུ་མཐུན་པར་སེམས་ཙམ་རྒྱན་དུ་བཤད་ལ། ཞེས་དང་། གསེར་ཕྲེང་ལས། དབུ་མ་རྒྱན་རྩ་འགྲེལ་དང་། ཞེས་གསུངས་པ་ནི། སེམས་ཙམ་རྒྱན་གྱི་མཚན་ལ་དབུ་མ་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་བ་དབུ་མའི་ལམ་གྲུབ་པ། ཞེས་ཡོད་པས་ཡིན་གྱི་སློབ་དཔོན་ཞི་བ་འཚོས་མཛད་པའི་དབུ་མ་རྒྱན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གསེར་ཕྲེང་ལས། ཤེར་ཕྱིན་མན་ངག་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་དེ་དག་ཏུ་ལྟོས་ཤིག །ཅེས་གསུངས་པ་ནི། འདི་ལ་སྐྱེ་བ་ཅི་ཡང་མེད། །འགག་པར་འགྱུར་བའང་ཅི་ཡང་མེད། །སྐྱེ་བ་དང་ནི་འགག་པ་དག །ཤེས་པ་འབའ་ཞིག་ཁོ་ནའོ།། ཞེས་པ་དང་། འབྱུང་བ་ཆེ་ལ་སོགས་བཤད་པ། །རྣམ་པར་ཤེས་སུ་ཡང་དག་དུ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ནི་དེ་བྲལ་ན། །ལོག་པར་རྣམ་བརྟགས་ཅིས་མ་ཡིན། །ཞེས་པའི་ཚིགས་བཅད་གཉིས་དཀྱུས་གཅིག་

- 198 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

ཏུ་དྲངས་ནས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགོངས་པར་བཤད་པ། ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ལས། དབུ་མ་རྒྱན་རང་འགྲེལ་དུ་གཞུང་དེ་གཉིས་རྒྱུན་གཅིག་ཏུ་དྲངས་པ་ལ་འཁྲུལ་གྱི། སྔ་མ་ལང་གཤེགས་དང་ཕྱི་མ་རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་ལུང་ཡིན་པར་གསུངས། ལང་གཤེགས་ལས་དྲངས་པའི་ལུང་འདི། འགྱུར་འགའ་ཞིག་ཏུ་མི་འདྲ་བའང་འདུག །གསེར་ཕྲེང་ལས། ཡུམ་གསུམ་གནོད་འཇོམས་དང་། ཞི་བ་འབྱུང་གནས་གཉིས། ཞེས་པ་ནས། འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི། སྐབས་དང་པོའ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཐད་དང་སྐབས་ ིབཞི་པའི་སྦྱོར་བའི་ཡོན་ཏན་དྲུག་པའི་ཐད་དུ་དང་། ཡང་སྐབས་དང་པོའ་ཤོག་གྲངས་རེ་ ིགསུམ་ན། གཞན་ཡང་། སེམས་ཙམ་རྒྱན་དང་དབུ་མ་རྒྱན་གཉིས་མིང་ཟུར་འདྲ་བ་དང་། བསྟན་བཅོས་ལ་ཚིགས་བཅད་དང་། ལྷུག་པ་དང་། སྤེལ་མའི་ལུགས་གསུམ་ཡོད་པའི་རྒྱན་དེ་གཉིས་ཕྱི་མ་ལྟར་ཡིན་པ་ལ་འཁྲུལ་ནས་དེ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འདོད་མཁན་བྱུང་ལ། དེ་ལྟ་བུ་གཞན་ཡང་འབྱུང་སྟེ། དབུ་མ་ཆེན་མོའ་ཡིག་ཆ་ལས། ཡང་སློབ་དཔོན་ཞི་འཚོ་ཡབ་སྲས་ ིདང་ཛེ་ཏཱ་རི་ཆེན་པོ་དང་རྒྱན་མཁན་པོ་སོགས་རྣམ་འགྲེལ་དབུ་མར་འགྲེལ་མཁན་རྣམས་ན་རེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། སྟོང་ཉིད་ལྟ་བས་གྲོལ་འགྱུར་གྱི། །ཞེས་པའི་སྟོང་པ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་སྟོང་པར་འདོད་ཟེར། ཞེས་སོགས་སོ། །ཞི་བ་འབྱུང་གནས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་ཡིན་ནམ་སྙམ་དཔྱོད། ཞི་བ་འབྱུང་གནས་རང་ཉིད་ནང་བའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་ཡིན་མིན། ཁོ་རང་གི་ལུགས་ལའམ་འདོད་པ་ལྟར་ན་ནང་བའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་བཞི་ལ་འདོད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་དམ་མེད།གསེར་ཕྲེང་ལས། གསུམ་པ་འཕགས་པས་ཕྱེ་ཚུལ་ནི། རྣམ་པར་ཕྱེའོ། །གང་ན་མདོ་
དང་རྒྱན་གཉིས་ཏེ་འོག་མ་ལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ནས། མཐོང་ནས་ཕྱེ་བས་ཉེས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས། ཡང་སྒྲས་བཙུན་པ་གྲོལ་སྡེས་མདོ་རྒྱན་སྦྱར་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྦྱར་མཚམས་ནི། གསེར་ཕྲེར་ལས། བསྟན་བཅོས་དང་མདོ་སྦྱོར་བའི་དང་པོའ་མཚམས་ནི་ཉི་སྣང་ ིསློབ་དཔོན་དག་ལྡན་གསུམ་གྱིས་སེམས་བསྐྱེད་གྱི་མཚན་ཉིད་ནས་མཛད་ལ། ཞེས་གསུངས། འགྲེལ་བ་གཞན་དགུས་མདོ་རྒྱན་སྦྱར་མཚམས་དེ་དག་ལ་གཟིགས་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །མདོ་རྒྱན་སྦྱར་ཀྱང་ཚིག་མ་སྦྱར་པའི་འགྲེལ་བའང་ཡོད་པས་སོ། །

- 199 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

གསེར་ཕྲེང་ལས། བཞི་པ་བཙུན་པས་རྣམ་བཤད་བྱས་ཚུལ་ནི། ཞེས་པ་ནས། དེ་དག་
ཀྱང་གཏན་མ་རྙེད་པར་མི་སྣང་ངོ་། །དེ་ཡང་གསེར་ཕྲེང་ལས། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཚིག་དོན་མཐའ་དག་ཚང་བར་མ་རྙེད་པར་རང་གིས་ཇི་ལྟར་རྙེད་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་རོ། །ཞེས་པ་ནི་ཉ་ཊཱིཀ་པའི་འགྲེལ་ཚུལ་བཀོད་ལ། གྲུབ་མཐའ་རབ་འབྱམས་ལ་མ་འདྲེས་པར་རིག་པ་རྩོམ་པ་ནི་ཤེས་རབ་འཕེལ་པའི་རྒྱུའོ། །ཞེས་སོགས་ནི་ཚིག་གསལ་གྱི་བཤད་པ་བཀོད་པ་ཡིན་ལ། གསེར་གླིང་པའི་རྟོགས་དཀའི་སྣང་བར། སྐབས་དང་མི་མཐུན་པར་ཧ་ཅང་ཐལ་བའི་བཤད་པའང་བཀོད་ལ། བོད་སྔ་མ་འགའ་ཞིག་གིས་དགོས་འབྲེལ་ངག་དང་། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་རབ་དབྱེ། དགེ་འདུན་ཉི་ཤ། ངེས་འབྱེད་རྒྱས་བཤད་ལ་སོགས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཚིག་མ་རྙེད་པར་མདོ་ལེ་མང་རང་དང་མཐུན་པར་བཤད་དེ། མ་རྙེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཙམ་པོ། འཕར་བ་གསུམ་སྲིད་རྩེའི་མཐར་ཐུག་འགྲོ། གཟུགས་ཀྱི་ཆགས་བཅོམ། དགྲ་བཅོམ་འབྲས་ཞུགས་གཉེན་པོ་དང་རྫས་ལ་བརྟེན་པའི་རྟོག་པ་རྣམས་ཀྱི་མདོ་ལེ་མང་ན་མེད་པས། དེ་དག་དང་བསྟན་བཅོས་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ཚིག་མི་འདྲ་བས་དེ་དག་བསྟན་པའི་ཚིག་ཕར་གསུམ་སྲིད་རྩེའི་མཐུར་ཐུག་འགྲོ། གཟུགས་ཀྱི་ཆགས་བཅོམ་རྣམས་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཚིག་མིན་ནམ་སྙམ་དུ་བསམས་སོ་ཞེས་འཆད་དོ། །འོག་ཏུ་དགེ་འདུན་ཉི་ཤའི་ཐད་དུ་འཕགས་པས་དངོས་བསྟན་བཅུ་དྲུག་འདྲེན་པ་དང་། སློབ་དཔོན་གྱིས་དངོས་བསྟན་བཅུ་བདུན་འདྲེན་པའི་ཚུལ་རྣམས་བཤད་ཚུལ་དེ་དག་དང་སྦྲེལ་ནས་བསམས་ཤེས་ན་ལྟད་མོ་ཡོད། དཀའ་གནད་ཞིག་གསལ་བྱེད་ཀྱང་ཡིན། གོང་གི་ཁ་ཅིག་གི་བཤད་ཚུལ་མི་འཐད་ཚུལ་ནི། གསེར་ཕྲེང་ལས། འགའ་ཞིག་ལ་སོགས་སྒྲ་སྦྱོར་བ་དང་། ཞེས་དང་། འགའ་ཞིག་ལ་གཞུང་མང་བ་སྤང་ཕྱིར་ཡིན་པར་གསུངས་པ་རྣམས་དང་། གཞན་ཡང་། བསྟན་བཅོས་མ་བྲིས་པ་དེ་དག་ཀྱང་གཏན་མ་རྙེད་པར་མི་སྣང་ངོ་། །ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་། སློབ་དཔོན་དག་གིས་ཀྱང་མངོན་རྟོགས་དང་སྦྱར་ཡང་ཀུན་གྱི་རྒྱན་དུ་མ་སྦྱར་ཞིང་། ཞེས་དང་། དབྱིག་གཉེན་དང་བཙུན་པ་དང་གདུལ་བྱའི་དབང་ལས་ཐོགས་མེད་རྣམས་ཀྱིས་མ་རྙེད་པའི་ཡུམ་དང་རྒྱན་གྱི་དོན་དེའོ། །ཞེས་བསྟན་བཅོས་མཐའ་དག་མ་རྙེད་པར། །ཞེས་པ་བོད་སྔ་མ་རྣམས་ཀྱིས་འདོད་

- 200 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

པ་ལྟར་ཚིག་མ་རྙེད་པ་ལ་མི་བྱེད་པར། ཡུམ་གྱི་མདོ་དང་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་དོན་ཚང་བར་མ་རྙེད་པ་ལ་བཞེད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ། རྣམ་བཤད་སྙིང་པོ་རྒྱན་ལས། བསྟན་བཅོས་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་པ་མཐའ་དག་གིས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་ཀྱི་རིམ་པ་ཚང་བར་སྟོན་པ་མ་རྙེད་པར་རང་གིས་ཇི་ལྟར་རྙེད་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་ཉི་ཁྲི་འབའ་ཞིག་དང་སྦྱར་ནས་སོ། །ཞེས་དང་། མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེའི་རྟོགས་དཀའི་སྣང་བ་ལས། བསྟན་བཅོས་ཡུམ་གསུམ་པོ་མཐའ་དག་གི་རྒྱན་དུ་མ་རྙེད་པར་ཉི་ཁྲི་ཁོ་ནའི་རྒྱན་དུ་སྦྱར་ཏེའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ་གྱིས་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ཡུམ་ཀུན་གྱི་རྒྱན་དུ་འགྲེལ་བས་ན། རྒྱན་གྱི་རྒྱན་ཞེས་བྱའོ། །ཡང་གསེར་ཕྲེང་ལས། ཉི་ཁྲིའི་རྣམ་འགྲེལ་འདི་བཙུན་པ་གྲོལ་སྡེ་དང་མིང་མཐུན་པ་གཅིག་གམ། འཕགས་པའི་སློབ་མར་གྲགས་པའི་བཙུན་པའི་ཡིན་བརྟག་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་པ་ནས་སྤྲོ་བ་སྐྱེད་ཅིག་ཅེས་གཞན་ལ་གདམས་ངག་ཏུ་སྦྱར་རོ། །ཇི་ལྟར་བརྟག་ཚུལ་ནི། ད་ལྟའི་བསྟན་འགྱུར་ནང་ཡོད་པའི་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་མཛད་བྱང་དུ་བཙུན་པ་གྲོལ་སྡེའི་ཡིན། ཞེས་འདུག་པས་སོ། །ཞེས་ན། དེ་ཙམ་གྱིས་ཁྱབ་པ་མེད་དེ། ད་ལྟའི་བདེན་གཉིས་འགྲེལ་བཤད་ཀྱི་མཛད་བྱང་དུ་འདི་སློབ་དཔོན་ཞི་བ་འཚོས་མཛད་ཅེས་ཡོད་ལ། བདེན་གཉིས་འགྲེལ་བཤད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྩོམ་པ་པོ་སློབ་དཔོན་ཞི་འཚོ་མ་ཡིན་ཏེ། འདིས་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པའི་དགོས་པ་བཤད་པ། ཚད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྡུས་པའི་འགྲེལ་བར་བཀག་པའི་ཕྱིར་དང་། གཟུང་འཛིན་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་མེད་པར་སྨྲ་བ་མངོན་སུམ་དང་འགལ་ཞིང་། གྲགས་པས་ཀྱང་གནོད་པར་བདེན་གཉིས་རང་འགྲེལ་ལས་བཤད་པ་སྒྲ་སོར་བཞག་གི་དོན་འཐད་ཕྱོགས་སུ་འགྲེལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞིབ་གསལ་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ལས་ཤེས་པར་བྱ། རྗེ་གུང་ཐང་པས་དབུ་མ་རྒྱན་རྩོམ་མཁན་གྱི་ཞི་འཚོ་མ་ཡིན། ཞེས་ཞིབ་ཆ་གནང་འདུག །ཞིབ་ཆ་འདི་ལ་དཔག་ན་ཞི་འཚོ་ལ་མིང་འདྲ་བ་གཉིས་ཡོད་པ་འདྲ། རྒྱ་འགྲེལ་ཉེར་གཅིག་གི་ནང་ཚན་ཉི་ཁྲིའི་རྣམ་འགྲེལ་དེ་འཕགས་པའི་སློབ་མར་གྱུར་པའི་བཙུན་པ་གྲོལ་སྡེའི་ཡིན་ཏེ། བོད་སྔ་མས་མ་རྙེད་པའི་དོན་བཤད་པ་འགོག་སྐབས་འདི་ཡིན་པ་གཞིར་བཞག་གནང་པའི་ཕྱིར་དང་། ད་ལྟ་འདིས་མཛད་པར་གྲགས་པའི་ཉི་ཁྲི་རྣམ་འགྲེལ་ཞེས་པ། ཞེས་དང་།

- 201 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

ཡང་ཉི་ཁྲིའི་རྣམ་འགྲེལ་འདི་བཙུན་པ་གྲོལ་སྡེ་དང་མིང་མཐུན་པ་གཅིག་གམ། འཕགས་པའི་སློབ་མར་གྲགས་པའི་བཙུན་པའི་ཡིན་བརྟག །ཅེས་གསེར་ཕྲེང་ལས། སྔ་ཕྱི་མང་པོ་དམིགས་ཀྱིས་བཀར་ནས་གསུངས་པ་ལ་དཔག་ན། བཙུན་པ་ལ་འཕགས་པ་གྲོལ་སྡེའི་སློབ་མ་བཙུན་པ་དང་དེ་མིན་པའི་བཙུན་པ་གཅིག་དང་གཉིས། ཉི་ཁྲིའི་རྣམ་འགྲེལ་ལ་ཡང་འཕགས་པའི་སློབ་མར་གྱུར་པའི་བཙུན་པའི་རྣམ་འགྲེལ་དང་དེ་མིན་པའི་བཙུན་པའི་རྣམ་འགྲེལ་གཉིས་ཡོད་དམ་སྙམ། དེ་ལྟ་བུ་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། སྒྲོན་གསལ་གྱི་དཀའ་བ་བཏུས་པའི་བཤད་པ་དང་། ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་གཉིས་རྩོམ་པ་པོ་མཚན་གཅིག་ཡིན་པ་དང་། སྒྲོན་གསལ་གྱི་འགྲེལ་བཤད་རྩོམ་པ་པོ་དང་། དབུ་མ་བཞི་བརྒྱ་བ་རྩོམ་པ་པོའ་འཕགས་ལྷ་གཉིས་མཚན་མཐུན་ ིཔ་ཡིན་ཀྱང་གང་ཟག་ཐ་དད་པ་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་དུ་མ་ཡུམ་གསུམ་གནོད་འཇོམས་ལྟ་བུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རིམ་ལྔ་གསལ་སྒྲོན་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །མང་དོགས་ནས་མ་བྲིས་སོ། །སྔར་བཤད་པའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་མཁས་པ་སྔ་མ་བཞིས་ཚིག་དོན་ཅི་རིགས་སྣང་བར་བྱས་ཤིང་། འགའ་ཞིག་ཁོ་ནས་དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མ་རྙེད་པའི་བསྟན་བཅོས་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་པ་མཐའ་དག་གི་སྙིང་པའི་དོན་ཟབ་མོ་དབུ་མའི་ལམ་མཐར་ཐུག་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་དང་བཅས་པ་ཚང་བར་སྟོན་ཅིང་། དེ་ཉིད་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱིས་རྫོགས་པར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་བདག་གིས་རྙེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡ་མཚན་ནོ། །ཞེས་སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ་རང་ཉིད་སྐལ་བ་བཟང་ཞིང་ཤེས་རབ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པ་བསྟན་ལ། རྣམ་བཤད་སྙིང་པོ་རྒྱན་ལས། འདིས་འགྲེལ་བ་སྔ་མ་རྣམས་དང་ཟློས་པའི་སྐྱོན་སྤངས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟས་ནི་སྔར་བཤད་པ་དག་གིས་མ་རྙེད་པ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་པའི་ཟབ་མོའ་ལམ་ ིསྟོན་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་འདི་སངས་རྒྱས་བྱམས་པའི་མཐུས་རྙེད་ནས་འགྲེལ་བ་དོན་གསལ་འདི་བརྩམས་པའི་ཕྱིར། བདག་གི་གཞུང་འདི་ལ་ཕྱིས་ཀྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཉན་པ་དང་བཤད་པའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་དང་འཇུག་པར་རིགས་སོ། །ཞེས་པའོ། །རྐང་པ་འདི་བཞིས་དམ་བཅའ་དང་སྔ་མ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲུབ་བྱེད་བསྟན་པར་བཤད་ན་ལེགས་ལམ་སྙམ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་ཀྱིས་མཐུས་མ་གཏོགས་རང་དབང་དུ་ཡུམ་དོན་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་སེང་གེ་

- 202 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

བཟང་པོ་བདག་གི་བློའ་སྤྱོད་ཡུལ་མིན་ཡང་། ཞེས་ཁེངས་སྐྱུངས་མཛད་ནས། བླ་མེད་བྱང་ ིཆུབ་འཐོབ་ཆེད་དུ་སྦྱིན་སོགས་ཀྱི་བསོད་ནམས་དག་སྒྲུབ་པ་དང་མཐུན་པར་རང་གཞན་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་བསམ་པས་འགྲེལ་བ་རྩོམ་པ་ལ་སྤྲོ་བ་སྐྱེས་སོ། །ཞེས་སོ། །སྔར་འདི་དང་སྔ་མའི་རྐང་པ་ཐ་མ་ལ་འགྲེལ་བཤད་གཉིས་འདི་ལས་གཞན་དུ་འཆད་ཀྱང་དགོངས་པ་མིན་ནོ། །ཞེས་གསེར་ཕྲེང་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །རྐང་པ་ཐ་མའི་དོན། ཆོས་བཤེས་ཀྱི་ཚིག་གསལ་ལས། ཡུམ་འདི་རྙེད་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུ་ཡིན་པས་ན། དེ་ལ་བྱས་པ་ཤེས་པའི་མཆོད་པ་བྱ་བར་རིགས་པས་ན། མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དབྱེ་བའི་རིགས། །ཞེས་སྨོས་ཏེ། ཞེས་སངས་རྒྱས་མཆོད་པའི་ཕྱིར་བདག་གིས་དབྱེ་རིགས་པར་བཤད་པ་དང་། ཤེར་འབྱུང་གི་རྟོགས་དཀའི་སྣང་བར། མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དབྱེ་བའི་རིགས། །བདག་ཀྱང་འགྲོ་བའི་དོན་བསྒྲུབ་པར་དམ་བཅའ་བ་ཡོད་པས་བདག་གིས་རྣམ་པར་ཕྱེ་བ་དང་། དེ་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་པར་ཕྱེ་བ་ལ་འགལ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད། ཅེས་བདག་གིས་ཕྱེ་བ་དང་མཁས་པ་གཞན་གྱིས་ཕྱེ་བ་ལ་འགལ་སྤོང་བྱས་པར་བཤད་ལ། བསོད་ནམས་དག །བསྒྲུབ་དང་མཐུན་ཕྱིར། ཞེས་པ། ཚིག་གསལ་ལས། བསོད་ནམས་དག་བསྒྲུབ་དང་། ཞེས་པ་ནི་བསྒྲུབ་པའི་ལན་དུ་མཆོད་པ་སྟེ། མཐུན་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི་མཆོད་པའི་ཐབས་བཟང་པོ་འདི་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྟོན་པའོ། །ཞེས་བཤད་པ་དང་། གོང་གི་རྟོགས་དཀར། རབ་ཏུ་བྱེད་པ་རྣམ་པར་བཤད་པ་ལས། བསོད་ནམས་སྐྱེད་ལ་གུས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ། ཞེས་བཤད་དོ། །འགྲེལ་བ་དེ་གཉིས་ཀས་རང་གི་བསོད་ནམས་བསྒྲུབ་པ་ཙམ་ལ་སྦྱར་བ་གཞུང་གི་དགོངས་པ་མིན་གསུངས་པ་ཡིན་ནམ་སྙམ། བཤད་ཚུལ་དེ་དག་ལ་དཔག་ནས་ཅུང་ཟད་སྤྲོ་ན། རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་འདིར། བྱང་སེམས་ས་གསུམ་པ་བས་མ་རྟོགས་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན། ས་དང་པོར་ཆོས་ཉིད་ཀུན་འགྲོའ་ཚུལ་དུ་རྟོགས་པ་དང་། ས་དང་པོའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱིས་བདེན་འཛིན་ ིཀུན་བཏགས་སྤངས་པ་དང་། ས་དང་པོའ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཐོབ་པ་ཤེས་སྒྲིབ་ཀུན་བཏགས་ ིསྤངས་པའི་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་ཐོབ་པ་དུས་མཉམ་མིན་ནམ། བྱང་སེམས་ས་དང་པོ་བས་མ་རྟོགས་པའི་སྟོང་ཉིད་མེད་ཅེས་ན། ས་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དགུ་ཆོས་

- 203 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

ཅན། གསར་རྟོགས་ཀྱི་བློ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་རྟོགས་པའི་དྭོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། བདེན་འཛིན་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པ་རྟོགས་ནས། བདེན་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པ་མ་རྟོགས་པ་ཡོད་དམ། ཞེས་དང་། གཞི་གྲུབ་ན། རང་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཀུན་བཏགས་དང་། བདེན་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་གཉིས་ཀ་ཡོད་པས་ཁྱབ་བམ་མ་ཁྱབ། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་ཡིན་ན། རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ་ཡིན་པའི་ཁྱབ་བམ་མ་ཁྱབ་སོགས་རིགས་སྨྲ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པར་མཛོད། རྙེད་པ་གང་དེ་ཡ་མཚན་ནོ། །ཞེས་པའི་རྙེད་དོན་དང་། སངས་རྒྱས་དབང་གིས་རྙེད་པ་ནི། །ཞེས་པའི་རྙེད་དོན་གཉིས་དོན་གཅིག་ཡིན་མིན་དང་། བསྟན་བཅོས་མཐའ་དག་མ་རྙེད་པར། །ཞེས་པའི་མ་རྙེད་པའི་དོན་དང་། འགའ་ཞིག་ཁོ་ནས་མ་རྙེད་པའི། །ཞེས་པའི་མ་རྙེད་པའི་དོན་གཉིས་དོན་གཅིག་ཡིན་མིན། དོན་དེ་དག་རེ་རེ་ལ། དེ་ལྟས་ཤིན་ཏུ་རྙེད་དཀའ་བ། །ཞེས་པའི་རྙེད་པར་དཀའ་བའི་དོན་རེ་ཡོད་མེད་ངེས་པར་བྱས་ན་བློ་གཞོན་རྣམས་ཀྱི་སློབ་གཉེར་ལ་ཕན་ཡོང་བསམ། དེ་ཡན་ས་བཅད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། འགྲེལ་བ་རྩོམ་པ་ལ་འཇུག་པ་ལ་ས་བཅད་ལྔ་ཡོད་པ་རྣམས་རྫོགས་སོ། །བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་ཀྱི་སྐབས་རྫོགས་པ་ཡིན། ལེགས་བཤད་གསེར་ཕྲེང་གི་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་ཀྱི་སྐབས་དེ་གསེར་ཕྲེང་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་དོན་བསྡུས་ལྟ་བུ་ཡིན་པས། དེ་ཡག་པོ་ཤེས་ན་གསེར་ཕྲེང་ཡོངས་རྫོགས་བལྟ་ཤེས་མཁན་ཞིག་ཡོང་། ཞེས་གདན་ས་ཆེན་པོའ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་ ིརྒྱུན་དུ་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་གསེར་ཕྲེང་ཤིང་རྟའི་སྲོལ་འབྱེད་ཀྱི་སྐབས་ཞིབ་གསལ་རྒྱས་པར་བྲི་དགོས་མོད་ཀྱང་བདག་ནི་དེ་དག་ལས་ལྷག་མི་ཤེས་ལགས། སེམས་ལ་དྲན་པ་གང་ཡིན་བྲིས་ན་ཚེས་འདངས་པའང་མི་འདུག །
གསེར་ཕྲེང་ལས། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཞེས་པ་ནི། གོང་གི་ས་བཅད་གཉིས་པ་རྩོམ་
པ་ལ་འཇུག་པ་ལ་གཉིས། གདུལ་བྱ་དང་བ་བསྐྱེད་པའི་ཡན་ལག་མཆོད་བརྗོད། རྟོགས་ལྡན་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་དགོས་འབྲེལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཆོད་བརྗོད་དངོས་དང་། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར། རྩ་བས་བསྟན། འགྲེལ་

- 204 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

བས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱག་འཚལ་ཞེས་དྲང་ངོ་། །ཞེས་པ་ནས། གསུངས་སོ་ཞེས་སྦྲེལ་དགོས་པས་སོ། །ཞེས་པའི་བར་རོ། །ས་བཅད་འདི་ལ་དཔག་ན། ཚིགས་བཅད་དང་པོ་འདི་སློབ་དཔོན་གྱིས་བཤད་ཐབས་ལྔའི་སྒོ་ནས་བཀྲལ་ཏེ། ཞེས་འོག་ནས་གསུངས་པ། དེའི་བསྡུས་དོན་གྱི་གཞུང་དེ་མཚམས་སྦྱར་གྱི་གཞུང་གི་ཁོངས་སུ་བཤད་ལ། འོག་ཏུ་ཚིགས་བཅད་དང་པོ་འདི་སློབ་དཔོན་གྱིས་བཤད་ཐབས་ལྔའི་སྒོ་ནས་བཀྲལ་ཏེ། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། ཡུམ་ལ་ནས་ཕྱག་འཚལ་གྱི་བར་གྱིས་བསྡུས་དོན་དང་། ཞེས་གསུངས་པས་གཞུང་དེ་གཉིས་དགོས་པ་དང་བསྡུས་པའི་སྒོ་ནས་མཚམས་སྦྱར་བའི་གཞུང་ཡིན་པར་གསེར་ཕྲེང་ལས་གསུངས་ལ། རྣམ་བཤད་སྙིང་པོའ་རྒྱན་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །རྗེ་གུང་ཐང་པས། དེས་ན་གསེར་ཕྲེང་ནས་ཀྱང་ ིདགོས་པའི་སྒོ་ནས་མཚམས་སྦྱོར་ཚུལ་དེ་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། མཚམས་སྦྱོར་གྱི་གཞུང་ལ་མི་འཇོག་པར་གསུངས་པ་མིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་དགོས་དོན་གྱི་གཞུང་གཉིས་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་འཕགས་པ་བྱམས་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་དེ་སློབ་དཔོན་གྱིས་བཤད་ཐབས་ལྔའི་སྒོ་ནས་རྒྱན་གྱི་མཆོད་བརྗོད་བཤད་པའི་དགོས་དོན་གྱི་གཞུང་མིན་པར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྔའི་མཚམས་སྦྱོར་གྱི་གཞུང་ཡང་མིན་ཏེ། གསེར་ཕྲེང་ལས་མཚམས་སྦྱོར་ནི་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལས་མཚམས་སྦྱོར་གྱི་གཞུང་ལོགས་སུ་མ་སྨོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེའི་མཚམས་སྦྱོར་གྱི་གཞུང་ཡང་མིན་པ་གསེར་ཕྲེང་གི་གཞུང་དེས་ཤེས་པའི་ཕྱིར།
འཕགས་པ་བྱམས་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་དེ་མཚམས་སྦྱོར་གྱི་གཞུང་ཡིན་པ་
གོང་གི་ས་བཅད་དེ་དང་། དེ་མ་ཟད་གོང་དུ་ཤགས་ལ་བསྟན་པའི་མཚམས་སྦྱོར་གྱི་དང་པོ་ནི། འཕགས་པ་བྱམས་པ་ཞེས་སོགས་འདི་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པས་དོགས་པ་མེད་ལ། རྒྱན་གྱིས་མདོ་བཤད་པའི་མཚམས་སྦྱོར་ཡིན་ཞེ་ན། མཆོད་བརྗོད་དང་དགོས་འབྲེལ་ངག་གཉིས་མདོ་བཤད་པའི་སྔོན་འགྲོ་ཡིན་གྱི་མདོའ་བཤད་པ་དངོས་མིན་པ་འོག་ནས་འཆད་ ིཔར་འགྱུར་བ་གོང་དུ་སྨོས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ནས་གཞུང་དེ་རྒྱན་གྱི་མཆོད་བརྗོད་ཚིག་རྐང་བཞིའི་སྔ་ཕྱིའི་འབྲེལ་སྟོན་པའི་མཚམས་སྦྱོར་ཡིན་ཞེ་ན་རུང་ངམ་སྙམ། གཞུང་དེས་

- 205 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

རྗེ་བཙུན་བྱམས་པས་ཡུམ་མཁྱེན་གསུམ་ལ་བསྟོད་པའི་རང་དོན་དང་གཞན་དོན་གྱི་དགོས་པ་གཉིས་སྟོན་པའང་ཚིག་ཟིན་རང་ལ་གསལ་བ་ལྟར་གསེར་ཕྲེང་ལས་རྒྱས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཚིགས་སུ་ནས་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོའ་བར་གྱི་གཞུང་དེས་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་ངོ་ནུས་ཀྱི་ ིཡོན་ཏན་རྒྱན་གྱི་མཆོད་བརྗོད་ཀྱིས་བསྟན་པའི་དགོས་པ་བསྟན་པས་གཞུང་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བསྟན་པའི་དགོས་པ་གཉིས་མི་འདྲའོ། །འོན་ཀྱང་། རང་ཉིད་ནས་ཆེད་དུའི་བར། ཚིགས་བཅད་དང་པོ་འདི་སློབ་དཔོན་གྱིས་བཤད་ཐབས་ལྔའི་སྒོ་ནས་བཀྲལ་ཏེ། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་གསེར་ཕྲེང་ལས་བཀོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་འཚོལ། གཞུང་སྔ་མས་བསྟན་པའི་རང་དོན་གྱི་དགོས་པ་ནི། འགྲེལ་བ་རང་གི་ཚིག་ཟིན་ལ་གསལ་བར་མ་ཟད་གསེར་ཕྲེང་ལས། རང་དོན་གྱི་དགོས་པ་ནི། ཞེས་པ་ནས། མཐུན་པར་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བར་རོ། །གཞན་དོན་གྱི་དགོས་པ་ནི། གཞན་དག་བཅོས་ལྡན་འདས་མ། ཞེས་པ་ནས། དོན་གྱི་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རབ་ཏུ་དང་བ་སྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ། ཞེས་གསུངས་པ། གཞན་དག་ཐོས་སོགས་ཀྱིས་འཇུག་པའི་ཆེད་དང་། དེ་ཡང་ཡོན་ཏན་གསུམ་ལྡན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་དོན་གྱི་ཕྱིར་ཡིན་གསུངས་པ་བཅས་དགོས་པ་གཉིས་བསྟན་པའི་གཞུང་སོ་སོ་ཡིན་པ་ལ། གཞུང་སྔ་མ་གཞུང་ཕྱི་མའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་འཆད་པ་ནི་དགོས་པ་མིན་ནོ། །ཞེས་གསེར་ཕྲེང་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །རབ་ཏུ་དང་བ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་བྱེད་པའི་ནུས་པ་ཇི་ལྟར་ཡོད་ཅེས་པའི་ལན་དུ། ཞེས་སྦྱར་ན་གོ་བདེའོ། །གསེར་ཕྲེང་ན་གསལ་ལོ། །རྒྱན་སྣང་ལས། ཡེ་ཤེས་ལྔ་དང་ཕུན་ཚོགས་བཞི་རྣམ་པ་དགུ་ལྡན་ཕྱིར་བཅོམ་ལྡན་འདས། ཞེས་གསུངས་པ། གསེར་ཕྲེང་ལས། ཉོན་མོངས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་བཅོམ་པའམ་བདུད་བཞི་བཅོམ་ཞིང་ཇི་སྐད་དུ། དབང་ཕྱུག་དང་ནི་གཟུགས་བཟང་དང་། །ཞེས་པ་ནས། ལེགས་པ་དྲུག་དང་ལྡན་པའི་བཅོམ་ལྡན་མ་ལའོ། །ཞེས་ཡེ་ཤེས་ལྔའི་བྱེད་ལས་དབང་ཕྱུག་དྲུག་ལ་སྦྱར་ཚུལ་གསུངས་པ་རྣམས་རྗེ་གུང་ཐང་པའི་གསུངས་ལས་རྒྱས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།། ཕུན་ཚོགས་བཞི་ནི། ལུས་ཕུན་ཚོགས། ལོངས་སྤྱོད་ཕུན་ཚོགས། འདོད་པ་ཕུན་ཚོགས། ཐར་པ་དང་བཞི་གསང་བ་འདུས་པ་རིན་འབྱུང་གི་སྐབས་ལས་གསུངས་པ་འདིར་སྦྱར་རུང་ངོ་། །མཁྱེན་གསུམ་ལ་རབ་ཏུ་དང་བ་བྱང་

- 206 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པ། འགྲེལ་བ་ལས། ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདིས་ནི། ཞེས་པ་ནས། འཐོབ་པའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་བར་ཀྱི་ཚིག་གིས་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། གསེར་ཕྲེང་ལས། གཙོ་བོར་འགྱུར་ཚུལ་ནི་ཕྱི་འགྲེལ་གྱིས་འཆད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་གཙོ་བོར་འགྱུར་པའི་ཚུལ་དང་དེ་དག་གི་དཀའ་བའི་གནད་རྣམས་འགྲེལ་བ་དང་གསེར་ཕྲེང་ལས་ཞིབ་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ།། འདིར་མང་དོགས་ནས་མ་བྲིས་སོ། །
གསེར་ཕྲེང་ལས། དེ་ལྟར་ནས་འཐད་པ་ཡིན་ནོའ་བར་གྱིས་བརྒལ་ལན་བསྟན་ལ། ིཞེས་པའི་མཆོད་བརྗོད་ལས་འཕྲོས་པའི་བརྒལ་ལན་གྱིས་གཞུང་འདིའི་ཐད་ཀྱི་འགྲེལ་བ་དོན་གསལ་དུ། འདི་ལྟར་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་བར་མ་ལས། ཞེས་པ་ནས་དེ་བཞིན་དུ་མདོར་བསྡུས་པ་ལས་ཀྱང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ལ་སློབ་པར་འདོད་པས་ཀྱང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ལ་རྒྱས་པ་ལས་ཀྱང་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་ཡང་། ཡུམ་བར་མའི་ཚིག་རབ་འབྱོར་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ནོ། །ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གཞི་ཤེས་རྣམ་བཞག་རྟེན་གྱི་ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་དང་། ལམ་ཤེས་རྣམ་བཞག་རྟེན་གྱི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་དང་། རྣམ་མཁྱེན་རྣམ་བཞག་རྟེན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་པར་གསུངས་ལ། ཉན་ཐོས་ཞི་བ་འཚོལ་རྣམས་ཀུན་ཤེས་ཉིད་ཀྱིས་ཉེར་ཞིར་ཁྲིད་མཛད་གང་ཡིན་དང་། །ཞེས་དང་། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་མཐོང་བའི་ལམ། །དེ་འདྲ་ཀུན་ཤེས་ཉིད་དུ་འདོད། །ཅེས་པས་ཉན་རང་གི་ལམ་ཐམས་ཅད་རྣམ་བཞག་རྟེན་གྱི་གཞི་ཤེས་ཡིན་པར་གསུངས་ལ། འགྲོ་ལ་ཕན་པར་བྱེད་རྣམས་ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་དོན་སྒྲུབ་མཛད་པ་གང་། །ཞེས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཁས་རྣམས་ཀྱི།། ལམ་ཤེས་ཉིད་ནི་དེ་འདྲར་བཤད། །ཅེས་པས་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་རྣམ་བཞག་རྟེན་གྱི་ལམ་ཤེས་ཡིན་པར་གསུངས་པས། རྣམ་བཞག་གི་རྟེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་གཞི་ཤེས་དང་ལམ་ཤེས་དང་། གཞི་ཤེས་དང་ལམ་ཤེས་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འཁྲུལ་པར་མི་བྱའོ།། དེའི་ཕྱིར་ན། གསེར་ཕྲེང་ལས། རྣམ་བཞག་གི་རྟེན་གྱི་གཞི་

- 207 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

ཤེས་དང་ལམ་ཤེས་གཉིས་འཕགས་པའི་ལམ་ཁོ་ནར་འདོད་པ་ཡང་ཡང་བཀག་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་གསེར་ཕྲེང་ལས། མདོ་ལས་ཀྱང་། རྟེན་སོ་སོའ་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་བར་གསུངས་ ིཔའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། སྐབས་བཞི་པའི་གསེར་ཕྲེང་ལས།
ལུས་རྣམ་གཞག་གི་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྟེན་གསུངས་པ་རྣམས་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་སྒྲས་
ཟིན་གང་ཟག་གསུམ་སོ་སོ་ལ་བྱས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་དེ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་དེ་དང་རིགས་མཐུན་པའི་རྣམ་པ་གཟུང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པས་གོང་གི་གཞུང་དེ་དག་གི་སྒྲས་ཟིན་དངོས་བསྟན་ཤགས་བསྟན་རྣམས་མ་འདྲེས་པ་གལ་ཆེའོ། །སྤྱིར་གཞི་ཤེས་རྣམ་བཞག་རྟེན་གྱི་ཉན་རང་གི་ལམ་ཡིན་གྱི་ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། ལམ་ལ་དེ་ནི་བཅོ་ལྔར་བཤད། །ཅེས་དང་། སྐབས་བཞི་པའི་གསེར་ཕྲེང་ལས། དེས་ན་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་ཡང་སློབ་དཔོན་གྱི་འདི་ངེས་པར་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་བདེན་ཉན་རང་གིས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་སོ། །མ་ཟད་གཞི་ཤེས་སངས་རྒྱས་ལ་ཡང་ཡོད་དེ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། ཀུན་མཁྱེན་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བས་ན། །ཞེས་དང་། སུམ་ཅུ་བདུན་དང་སུམ་ཅུ་བཞི། །སུམ་ཅུ་རྩ་དགུ་དག་ཏུ་བཞེད། །ཅེས་དང་། སྐབས་བཞི་པའི་གསེར་ཕྲེང་ལས། རང་གི་ལན་ནི། ཞེས་པ་ནས་འདིར་དེ་གཉིས་བསྟན་པ་དང་། སྔར་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ་བཤད་པ་ལ་ཟློས་པ་ཡང་མེད་དོ། །ཞེས་སོགས་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་དང་། །ཞེས་པའི་དང་སྒྲས་གཞི་ཤེས་དང་ལམ་ཤེས་གཉིས་སྡུད་པ་ནི། གསེར་ཕྲེང་ལས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དང་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ཤེས་པ་ཉིད་དང་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་སྐབས་བཞི་པའི་གསེར་ཕྲེང་ལས། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཡང་ཟག་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་དོན་བསྡུར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱ། སྐབས་འོག་མ་རྣམས་སུ་ཡང་ཡང་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །གསེར་ཕྲེང་སྐབས་གསུམ་པའི་ས་བཅད་ལ། གསུམ་པ་སྤང་བྱ་གཞི་ཤེས་བཤད་པ་ལ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དེ་ལྟར་ཀུན་ཤེས་ཉིད་ལུགས་ལ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ན། སྐབས་གསུམ་པའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཁྱབ་མ་ཁྱབ་དང་། ཉན་རང་

- 208 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

འཕགས་པའི་རྒྱུད་གྱི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལྟ་བུ་རྣམས་གཞི་ཤེས་སུ་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྐབས་གསུམ་པའི་ཡིག་ཆར་གསུངས་པ་དང་། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་སྐབས་དང་པོ་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་མཁྱེན་གསུམ་རིགས་ངེས་མ་ངེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མ་ཕྱེ་པར་གསུངས་ལ། སྐབས་བར་བ་བཞིའི་སྐབས་སུ་སྦྱོར་བ་བཞི་རིགས་ངེས་ཀྱི་གཙོ་བོར་གསུངས་པས་དཔྱད་དགོས་པ་སོགས་ཤིན་ཏུ་མང་། གཞན་ཡང་། མཁྱེན་གསུམ་རྣམ་བཞག་རྟེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྔར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་། རྟོགས་རིགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཇི་ལྟར་ཡིན་པ་ནི། སློབ་མི་སློབ་པའི་སྐབས་སོ་སོ་ལ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཡོད་དམ་མེད། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་རྟོགས་རིགས་རྒྱུན་གྱི་སྒོ་ནས་འཇོག་གམ། ཡང་ན་ངོ་བོའ་སྒོ་ནས་འཇོག་གམ། གཅིག་བྱས་ ིན་ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་འཇོག །ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རྟོགས་རིགས་ལ་གཉིས་གཉིས་ཏེ་རྟོགས་རིགས་དྲུག་ཡོད་པ་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་སྐབས་གཉིས་པ་ལྟར་དང་། དེ་དག་ཀུན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ཡོད་མེད་སོགས་དཔྱད་རྒྱུ་མང་ངོ་། །འགྲེལ་བ་འདིར་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་མཆོད་བརྗོད་བཤད་ཐབས་ལྔའི་སྒོ་ནས་བཀྲལ་བ་དེ་བཞིན་དུ། དགོས་འབྲེལ་ངག །ལུས་རྣམ་གཞག །ཡན་ལག་རྒྱས་བཤད། དོན་བསྡུས་རྣམ་ཀྱང་བཤད་ཐབས་ཀྱི་ཡན་ལག་ལྔ་རེས་བཀྲལ། དེ་མ་ཟད་དངོས་པོ་བརྒྱད་དང་། དོན་བདུན་ཅུ་བསྟན་པའི་གཞུང་རྣམས་དང་། དངོས་བརྒྱད་དོན་བདུན་ཅུ་དཀྱུས་མར་བསྟན་པའི་སྐབས་མ་ཡིན་པར་འཕྲོས་ཏེ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའི་གཞུང་རྣམས་ཀྱང་བཤད་ཐབས་ཀྱི་ཡན་ལག་ལྔ་རེས་བཀྲལ་མ་བཀྲལ་ཞིབ་དུ་དཔྱད་དགོས་ལ། གོང་དུ་གསེར་ཕྲེང་ལས། འདི་ཡང་བྱམས་པ་ཉིད་ཀྱི་མན་ངག་བརྒྱུད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་རང་ལའང་མདོ་བཤད་པའི་ཐབས་ཡན་ལག་ལྔ་དངོས་ཤགས་ཅི་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དུ་ཙམ་ཡོད་པ་རང་རང་གིས་བརྟགས་པས་ཁོང་དུ་ཆུད་རིགས་ཏེ། མ་བཀོད་ཀྱང་དོན་གྱིས་ཐོབ་པའི་མཚམས་སྦྱོར་རྣམས་ནི་རང་རང་གིས་བརྟགས་པས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་གོང་དུ་གསུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་གསེར་ཕྲེང་ལས། མཚམས་སྦྱོར་ནི་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ཀྱང་ངོ་། །དེ་དག་ལ་དཔག་ན་སྔ་ཕྱི་འབྲེལ་ཡོད་པའི་ཚིག་ཐམས་ཅད་ལ་མཚམས་སྦྱོར་རེ་ཡོད་དམ་སྙམ། དེ་བཞིན་དུ་བཤད་ཐབས་

- 209 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

ཡན་ལག་གཞན་རྣམས་ཀྱང་ཅི་རིགས་སུ་ཡོད་དགོས་མི་དགོས་དཔྱོད། མཚམས་སྦྱོར་དང་མཚམས་སྦྱོར་གྱི་གཞུང་གཉིས་འདྲ་འམ་མི་འདྲ་རིགས་སྨྲ་རྣམས་ཀྱིས་དགོངས་པར་མཛོད། དེ་བཞིན་དགོས་དོན་དང་དགོས་དོན་གྱི་གཞུང་སོགས་ལ་ཡང་ངོ་། །བློ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་དང་། མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་གཉིས་ཀྱིས་ཡུམ་གྱི་མདོ་བཤད་ཐབས་ལྔའི་སྒོ་ནས་མ་བཀྲལ་ལམ་སྙམ་པའི་དོགས་པ་སྐྱེ་སྲིད་པས་གོང་གི་ཉིད་སྒྲ་ཇི་ལྟར་ཡིན། གཞན་ཡང་། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་མཆོད་བརྗོད་དང་། དགོས་འབྲེལ་ངག །ལུས་རྣམ་བཞག །ཡན་ལག་རྒྱས་བཤད། དོན་བསྡུས་དང་ལྔ་འགྲེལ་བ་དོན་གསལ་ལས་བཤད་ཐབས་ཀྱི་ཡན་ལག་ལྔ་ལྔས་བཀྲལ་བ་ལྟར། རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་བ་གཞན་ཉི་ཤ་པོ་རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་བཀྲལ་བ་ཡིན་མིན་ཞིབ་ཏུ་དཔྱོད་དང་། ལེགས་བཤད་གསེར་ཕྲེང་སྐབས་བརྒྱད་རེ་རེར་རྒྱ་འགྲེལ་ཉེར་གཅིག་གི་བཤད་ཚུལ་ཆ་ཚང་རེ་བཀོད་མ་བཀོད་དང་། དེ་ཡང་འགྲེལ་བ་གང་གི་བཤད་པ་སྐབས་གང་དུ་མང་སྐབས་གང་དུ་ཉུང་། གང་གང་གི་ཐད་དུ་བཀོད་པ་སོགས་ངེས་པར་བྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ། དེ་བཞིན་དུ་བོད་སྔ་མའི་མཁས་པའི་བཤད་པ་བཀོད་པའང་མང་པས་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་བློ་གྲོས་ཀྱིས་སོ་སོར་དབྱེ་བར་བྱའོ། །དེ་དག་གྲྭ་ཚང་རིན་པོ་ཆེའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་རྒྱུན་ཡིན་པས་མ་ཉམས་པ་གལ་ཆེའོ། །
འགྲེལ་བ་དོན་གསལ་ལས། སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས། ཞེས་པ་ནས།
འཐོབ་པའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་ངེས་པར་བཟུང་ནས། ཞེས་པའི་དོན། གསེར་ཕྲེང་ལས། ཅིའི་ཕྱིར་དང་བ་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ་མཆོད་བརྗོད་གསུངས་ཤེ་ན། ཞེས་པ་ནས། རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་ངེས་པར་བཟུང་བའམ་རྟོགས་ནས་དང་བ་བསྐྱེད་པའི་དོན་དུ་ཚིགས་བཅད་འདི་གསུངས་སོ་ཞེས་རྣམ་པར་སྦྱར་ཏེ། གཙོ་བོར་འགྱུར་ཚུལ་ནི་ཕྱི་འགྲེལ་གྱིས་འཆད་དོ། །འདི་ནི་སློབ་དཔོན་གྱིས་བཞེད་པའོ། །ཞེས་རྗེ་བཙུན་གྱིས་མཁྱེན་གསུམ་ལ་དང་བའི་དད་པ་ལེགས་པ་ཐམས་ཅད་འཐོབ་པའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོར་མཉམ་བཞག་སོ་སོ་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཟིགས་ནས་མཆོད་བརྗོད་མཛད་པར་བཤད་ལ། སྔ་མ་མི་འཐད་པ་རྟོགས་སླ་ཞིང་ཕྱི་མ་འཐད་དེ། ཞེས་དང་། རྣམ་བཤད་དང་རྟོགས་དཀའི་སྣང་

- 210 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

བ་གཉིས་ཀྱིས་མཁྱེན་གསུམ་ལ་དང་བའི་དད་པ་ལེགས་པ་ཐམས་ཅད་འཐོབ་པའི་རྒྱུར་རྗེས་ཐོབ་ཀྱིས་ངེས་པར་གསུངས་པའང་། མཉམ་བཞག་གི་རྗེས་སུ་བྱུང་བའི་རྗེས་ཐོབ་ལ་མི་བྱེད་པར་སྟོང་ཉིད་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་གཟིགས་པས་སྔ་མ་ལག་རྗེས་འཇོག་བྱེད་དང་། ཕྱི་མ་དེའི་ལག་རྗེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་ལྟར་དུས་མཉམ་པ་དང་ལྡོག་པས་ཕྱེ་བའི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱིས་ངེས་པར་གསུངས་པས་ན། རྒྱན་རྩོམ་པ་བོའ་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་སངས་རྒྱས་ཡིན་པ་ལ་ཡབ་སྲས་གསུམ་ག་དགོངས་པ་ ིམཐུན་ནོ། །བྱམས་པ་ལ་བྱང་སེམས་ཡོད་དེ། ཉེ་བའི་སྲས་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་ལ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་གཉིས་ཡོད་པའི་ཁུངས་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། བྱམས་པ་འཇུག་པའི་མདོ་ལས། རྗེ་བཙུན་འདི་སངས་རྒྱས་རིན་ཆེན་གདུགས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་དགེ་སློང་བློས་གྲོས་བརྟན་པར་གྱུར་པ་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱམས་པ་བསྒོམས། གཞན་ལའང་དེའི་ཐབས་སྟོན། ཞེས་པ་ནས། སངས་རྒྱས་དེས་ལྷའི་བུ་དགེ་སློང་འདི་སྤྱོད་པ་སྤྱད་པ་ནའང་བྱམས་པ་སངས་རྒྱས་པ་ནའང་བྱམས་པ། ཞེས་གསུངས། དྲང་སྲོང་ཡེ་ཤེས་འོད་ཅེས་བྱ་བར་གྱུར་པ་ན་སངས་རྒྱས་བྱམས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དྲུང་དུ། བདག་སངས་རྒྱས་པའི་ཚེ་ཡང་བྱམས་པ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་ཅིག །ཅེས་སྨོན་ལམ་བཏབ་པས་དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་སློབ་མི་སློབ་པའི་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་བྱམས་པ་ཞེས་པའི་མཚན་མི་འདོར་ཞིང་ཞེས་པའོ། །གསེར་ཕྲེང་ལས། དེ་ཡང་རྩ་བའི་གོང་དུ་གསུངས་ཞེས་པའམ་བཤད་ཅེས་པ་ཡོད་ན་ཕྱི་འགྲེལ་གྱི་མགོར་གསུངས་ཏེ་དང་། བཤད་དེ་ཞེས་མི་འབྱུང་བར་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་དང་། ཡིན་ཏེ་དང་། ཞེས་བྱ་བ་ལ་དང་། ནི་ཞེས་འབྱུང་ལ། གསུངས་སོ་ཞེས་རྫོགས་ཚིག་སྦྱར་ན་དེ་མ་ཐག་འབྲུ་མི་གཉེར་བར་དགོས་དོན་སོགས་སྟོན་པ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་གསུངས་པའི་༼གོང་དུ་གསུངས་པའི་ཞེས་པ་དོགས།༽སྔ་མ་རྣམས་འགྲེལ་བ་འདི་ལ་ངེས་ཀྱང་ཕྱི་མ་ལ་མ་ངེས་ཏེ་གདམས་ངག་སྤྱིར་བསྟན་གྱི་སྐབས་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྔ་མ་དོན་བསྡུས་གཉིས་ཀྱི་འགྲེལ་བས་དཔྱད། ཕྱི་མ་ལ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པ་དཔེའི་རྣམས་གྲངས་ཡིན་ན། འགྲེལ་བ་འདིའི་ནང་དེ་ལྟ་བུ་གཞན་དུ་ཞིག་ཡོད་པ་དཔྱད།

- 211 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

གསེར་ཕྲེང་ལས། གང་དག་མཚམས་སྦྱོར་གང་ཡིན་སྔ་འགྲེལ་དུ་བཞེད་པ་ནི་སྔ་
འགྲེལ་གྱི་དོན་མ་མཁྱེན་པར་ཟད་དེ། རྩ་བ་དེའི་སྔར་དང་རྗེས་སུ་དེའི་དོན་བླངས་ནས་འགྲེལ་བ་ནི་སྔ་འགྲེལ་དང་ཕྱི་འགྲེལ་དོན་ཡིན་ན་རྩ་བའི་དོན་སྔར་བླངས་ནས་མི་འགྲེལ་བའི་མཚམས་སྦྱོར་དུ་མ་ཡོད་པས་སོ། །དེས་ན་འདི་དང་འགོག་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་གྱི་མཚམས་སྦྱོར་ལྟ་བུ་ནི་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཡང་གཞན་ལ་མ་ངེས་སོ། །ཞེས་འཕགས་པ་བྱམས་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་དེ་མཚམས་སྦྱོར་གྱི་གཞུང་ཡིན་ཏེ། གོང་དུ། མཚམས་སྦྱར། རྩ་བས་བསྟན། འགྲེལ་བས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱག་འཚལ་ཞེས་དྲང་ངོ་། །ནས་རེ་ཞིག་ནི་རིམ་པ་སྟོན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་སྔ་འགྲེལ་ཡིན་ཏེ། གོང་དུ། གསུམ་པ་ལ་གཉིས། སྔ་འགྲེལ་གྱི་འཕྲོས་དོན། རྩ་བའི་ཚིག་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དགོས་དོན་དང་། བསྡུས་དོན་ལས་འཕྲོས་པའོ། །ཞེས་པའི་འཕྲོས་གཞི་སྔ་འགྲེལ་དགོས་དོན་གྱི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདི་དང་འགོག་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་མཚམས་སྦྱོར་ལྟ་བུ་ནི་སྔ་འགྲེལ་དང་མཚམས་སྦྱོར་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཡང་གཞན་ལ་མ་ངེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་སྔ་འགྲེལ་མཚམས་སྦྱོར་ཡིན་ན། རྩ་བའི་དོན་སྔར་བླངས་ནས་འགྲེལ་བའི་མཚམས་སྦྱོར་ཡིན་པའི་མ་ཁྱབ་པ་དང་། དེའི་གཞུང་ཡིན་ན། རྩ་བའི་དོན་སྔར་བླངས་ནས་འགྲེལ་པའི་གཞུང་ཡིན་པའི་འང་མ་ཁྱབ་བམ་སྙམ་དཔྱད་པར་བྱའོ། །ཕྱི་འགྲེལ་མཚམས་སྦྱོར་ནི། འགྲེལ་བ་ལས། དེ་ལ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཞེས་པས་བསྟན་པ། གསེར་ཕྲེང་སྐབས་བཞི་པར། དེ་ལ་རེ་ཞིག་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་སོ། །འདི་ཕྱི་འགྲེལ་ན་ཡོད་ཀྱང་མཚམས་སྦྱོར་ལ་བླང་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་དཔག་ན་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདིས་ནི་འདིའི་ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་དང་ལྡན་པ་བརྗོད་དེ། ཞེས་པའི་གཞུང་དེ་རྒྱན་གྱི་མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་མཚམས་སྦྱོར་གྱི་གཞུང་ལ་བཞག་ན་རུང་ངམ་སྙམ་མོ། །ཡིན་ན་ནི་ཕྱི་འགྲེལ་མཚམས་སྦྱོར་གྱི་གཞུང་ལས་འོས་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་ན་མཚམས་སྦྱོར་གྱི་གཞུང་དང་། དགོས་དོན་གྱི་གཞུང་གཉིས་ཀ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ན། དགོས་པའི་སྒོ་ནས་མཚམས་སྦྱོར་པའི་གཞུང་གཉིས་ཡོད་པས་སོ། །

- 212 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

གཞན་ཡང་། སྔ་འགྲེལ་མཚམས་སྦྱོར་དང་། ཕྱི་འགྲེལ་མཚམས་སྦྱོར་གཉིས་པོ་རེ་རེ་
ལ། དངོས་བརྒྱད་དོན་བདུན་ཅུ་དཀྱུས་མར་བསྟན་པའི་སྐབས་ཀྱི་མཚམས་སྦྱོར་དང་། བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་བཅད་ཀྱི་མཚམས་སྦྱོར་དང་། དེ་གཉིས་གང་ཡང་མིན་པའི་མཚམས་སྦྱོར་གསུམ་རེ་དང་། དེ་མ་ཟད་རྒྱུ་མཚན་གྱི་སྒོ་ནས། རྩོད་པའི་སྒོ་ནས། དྲི་བའི་སྒོ་ནས། དགོས་པའི་སྒོ་ནས་མཚམས་སྦྱོར་བཞི་སྟེ་བདུན་རེ་ཡོད་མེད་དཔྱོད། གཞན་ཡང་། འདི་དང་འགོག་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་གྱི་མཚམས་སྦྱོར། ཞེས་ཐོག་མཐའ་སྨོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཡིན། དེ་མན་ལ་སྔ་འགྲེལ་མཚམས་སྦྱོར་མེད་དམ་ཞེ་ན། འདོད་ན། སྐབས་བརྒྱད་པའི་མཚམས་སྦྱོར་དང་པོ། སྐད་གཅིག་མ་གཅིག་པའི་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ། ཞེས་སོགས་སྐབས་ཀྱི་དང་པོར་བསྟན་པའི་མཚམས་སྦྱོར་བརྒྱད་པོ་རྣམས་སྔ་འགྲེལ་མཚམས་སྦྱོར་ཤ་སྟག་ཡིན་པས་ཇི་ལྟར་ཡིན། རྩ་བའི་དོན་སྔར་བླངས་ནས་མ་འགྲེལ་བའི་སྔ་འགྲེལ་མཚམས་སྦྱོར་དེ་གཉིས་ཁོ་ནར་ངེས་ཟེར་ན། ལྟ་བུ་སྨོས་པའི་དགོས་པ་གང་ཡིན་སྙམ་པའི་དོགས་པའོ། །གསེར་ཕྲེང་ལས། འདི་དང་འགོག་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་གྱི་མཚམས་སྦྱོར་ལྟ་
བུ་ནི། ཞེས་པ་མཚན་གཞི་ངོས་བཟུང་བ་ཙམ་ཡིན་ན་རུང་ཡང་ཐོག་མཐའི་མཚམས་སུ་མི་རུང་དེ། སྐབས་ཐ་མ་གསུམ་གྱི་དང་པོར་བསྟན་པའི་སྐབས་ཀྱི་གོ་རིམ་ངེས་པར་བྱེད་པའི་མཚམས་སྦྱོར་གསུམ་པོ་རྣམས་ཀྱང་རང་རང་གི་རྩ་བའི་དོན་རྣམས་སྔར་བླངས་ནས་འགྲེལ་བའི་མཚམས་སྦྱོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔྱད་དགོས། གསེར་ཕྲེང་ལུས་རྣམ་བཞག་གི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་བཤད་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་མཚམས་སྦྱོར་དང་། བཤད་པ་ལ་འཇུག་པའི་མཚམས་སྦྱོར་དང་། དྲི་བས་ལན་འདྲེན་པའི་མཚམས་སྦྱོར་དང་གསུམ་ཡོད་པ་དེ་དག་ལའང་སྔ་འགྲེལ་མཚམས་སྦྱོར་དང་། ཕྱི་འགྲེལ་མཚམས་སྦྱོར་རེ་རེ་དང་། དཀྱུས་མར་བསྟན་པའི་སྐབས་ཀྱི་མཚམས་སྦྱོར་དང་། བར་སྐབས་ཚིག་བཅད་ཀྱི་མཚམས་སྦྱོར་དང་། དེ་གཉིས་ཀ་མིན་པའི་མཚམས་སྦྱོར་གསུམ་པོ་རེ་རེ་ལ། གོང་གི་མཚམས་སྦྱོར་གསུམ་རེ་ཡོད་མེད་དཔྱོད། རྒྱུ་མཚན་གྱི་སྒོ་ནས་དང་། རྩོད་པའི་སྒོ་ནས་དང་། དྲི་བའི་སྒོ་ནས་དང་། དགོས་པའི་སྒོ་ནས་མཚམས་སྦྱོར་པའི་མཚམས་སྦྱོར་བཞི་པོ་རེ་རེ་ལའང་དེ་བཞིན་ཡོད་མེད་དཔྱོད། གོང་

- 213 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

དུ་གསེར་ཕྲེང་ལས། མཚམས་སྦྱོར་ནི་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ་དཔག་ན། དགོས་འབྲེལ་ངག །ལུས་རྣམ་བཞག། ཡན་ལག་རྒྱས་བཤད། དོན་བསྡུས་གཉིས་དང་བཅས་ལ་དེ་བཞིན་གོ་དགོས་པ་འདྲ་འདུག་པས། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ་འདི་ལ་ལུས་རྣམ་བཞག་ལ་བཤད་པ་མ་བྱུང་བས་རྩ་འགྲེལ་སོ་སོའ་བཤད་ཐབས་ཡན་ལག་ལྔ་མེད་ཅིང་། ིཉི་སྣང་དང་། རྒྱན་སྣང་སོགས་འགྲེལ་བ་ཉི་ཤ་གཞན་ཕལ་ཆེར་ལ་མཆོད་བརྗོད་དང་། དགོས་འབྲེལ་ངག །ལུས་རྣམ་བཞག །ཡན་ལག་རྒྱས་བཤད། དོན་བསྡུས་དང་དྲུག་ལ་རྩ་འགྲེལ་རང་རང་གི་བཤད་བྱ་འགྲེལ་བའི་བཤད་ཐབས་ཡན་ལག་ལྔ་རེ་ལྔ་རེ་དེ་ཚན་པ་བཅུ་གཉིས་དང་། དེ་དག་ནི་སྤྱིའི་དབང་དུ་བྱས་ལ། བྱེ་བྲག་གམ་ཁྱད་པར་དུ་དོན་བདུན་ཅུ་རེ་རེ་བཤད་པའི་རྩ་འགྲེལ་གཉིས་པོ་རེ་རེ་ལའང་བཤད་ཐབས་ཡན་ལག་ལྔ་རེ་དང་། དབང་པོ་རྟུལ་དང་རྣོན་པོ་དག །ཅེས་སོགས་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་བཅད་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་ལ་ཡང་སྔར་བཞིན་བཤད་ཐབས་ཀྱི་ཡན་ལག་ལྔ་རེ་ཡོད་དགོས་པས། ཞིབ་ཏུ་དཔྱད་ན། དོན་བདུན་ཅུ་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན། རྒྱ་འགྲེལ་ཉེར་གཅིག་གི་ནང་དུ་རང་ཉིད་བཤད་པའི་རྩ་འགྲེལ་གཉིས་ཀའི་བཤད་ཐབས་ཡན་ལག་ལྔ་རེ་ལྔ་རེ་ཡོད་པའི་ཁྱབ་ཟེར་བ་དང་། བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་རྣམས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་རྣམས་ལའང་དེ་བཞིན་དང་། དེ་གཉིས་ཀ་མིན་ལའང་དེ་བཞིན་ནོ། །ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་ནང་རྒྱ་འགྲེལ་ཉེར་གཅིག་གི་བཤད་པ་ཆ་ཚང་བཀོད་ཡོད་པས་གསེར་ཕྲེང་ཞིབ་ཏུ་གཟིགས་ན་དེ་དག་གི་བཤད་ཚུལ་ཕལ་ཆེ་བ་ལ་གོ་བ་ཆགས་ཐུབ། དེ་མ་ཟད་བོད་སྔ་མའི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་ཡང་ཕལ་ཆེར་གོ་ཐུབ་ཀྱི་རེད། རང་ལུགས་གཞན་ལུགས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་ལ་མཁས་པ་ནི་གདོན་མི་ཟའོ། །གསེར་ཕྲེང་ལས། ཤེར་ཕྱིན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བའི་ཚུལ་གསུམ་པ་ཅན་དེ་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པའི་སྲས་བཞི་བསྐྲུན་པར་མཛད་པ་ནི་གདོན་མི་ཟ་བ་སྟེ་ངེས་པ་སྲིད་པ་སྟེ་འཐད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས། གསུངས་པ་ནི། འགྲེལ་བ་ལས། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཚུལ་གསུམ་པ་ཅན་ཞེས་པ་ནས། ངེས་པར་བཟུང་སྟེ། ཞེས་པའི་བར་གྱི་གཞུང་གི་དོན་འགྲེལ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཚུལ་གསུམ་པ་

- 214 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

ཅན་ཞེས་པ་ནི། བཞེད་དོན་སྒྲུབ་པའི་ལམ་སྲོལ་གསུམ་པ་ཅན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། དེས་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པའི་སྲས་བཞི་བསྐྲུན་པར་མཛད། ཅེས་གོང་དེ་མ་ཐག་གསུངས་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །གསེར་ཕྲེང་ལས། ཚིགས་གསལ་དུ་ཁྱད་གཞི་ནི་ཤེར་ཕྱིན་ནོ། །ཁྱད་པར་ནི་མཁྱེན་གསུམ་མོ། །ཞེས་པ་ནས་རང་བཞིན་གཅིག་ཁོ་ན་རྐྱེན་གྱི་དབང་གིས་གདུལ་བྱ་ལ་དུ་མར་སྣང་བ་ནི་ཚུལ་གྱི་སྒྲས་བསྟན་པས་དུ་མར་སྣང་ཡང་གཅིག་དུ་སྒྲུབ་པ་ནི་ཚུལ་གསུམ་པ་ཡིན་ལ། གཅིག་དུ་མར་སྟོན་པའི་མཐུ་དང་ལྡན་པ་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེད་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་དོ། །ཞེས་ཚུལ་གསུམ་པ་ཅན། ཞེས་པའི་གཞུང་གི་དོན་བཀྲལ་བ་ལ། གསེར་ཕྲེང་ལས། འདི་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའམ་བཏགས་པ་བ་དང་མཚན་ཉིད་པ་ལ་བྱེད་ཅེས་བརྟག་པ་བྱས་ནས་བཀག་པ་རྣམས་ལས་ཤེས་སླ་ཞིང་། ཡང་གསེར་ཕྲེང་ལས། དེས་ན་འགལ་བ་དུ་མ་འདུས་པ་འདི་ལྟ་བུའི་བཤད་པ་ནི། བྱམས་པ་དང་སློབ་དཔོན་གཉིས་ཀ་ལ་ཅོ་འདྲི་བ་ཡིན་ལ། འདི་ཡི་རྗེས་སུ་འབྲང་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ལེགས་པར་མ་བརྟགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་རྗེས་འབྲང་རྣམས་ནི། མཁས་པའི་དབང་པོ་ཉ་དཔོན་དང་རྗེ་བཙུན་རེད་མདའ་བ་སོགས་ཡིན་ནམ་སྙམ་སྟེ། ཉ་ཊཱིཀ་ལས། འདི་སྐབས་ཚིག་གསལ་གྱི་བཤད་པ་བཀོད་ནས། དངོས་སུ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཁོ་ནས་ཡུམ་ཡིན་གྱི། ཞེས་གསུངས་ལ། རྣམ་བཤད་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ལས། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་གཅིག་པོ་དེ་ཉིད་གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་སྐྱེ་བ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ལྡོག་པ་ནས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་བཞག་པས་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་པའི་སྒོ་ནས་ཚུལ་གསུམ་པ་ཅན། ཞེས་དང་། བསྟོད་ཡུལ་གྱི་གཞི་ཤེས་དང་ལམ་ཤེས་གཉིས་ཀ་ཡང་ཉན་རང་བྱང་སེམས་ལ་མི་འཇོག་གི་གཙོ་བོའ་ཤེར་ཕྱིན་ཉིད་གཞི་ ིདང་ལམ་སྐྱེ་བ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ལྡོག་པ་ནས་གཞི་ཤེས་དང་ལམ་ཤེས་སུ་བཞག་ལ། ཞེས་གསུངས། འདི་གོང་དུ་གསེར་ཕྲེང་ལས། ཤེར་ཕྱིན་དང་ཡུམ་གཉིས་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཞེས་དང་། ཚིག་གསལ་གྱི་འདོད་པ་ལ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཡུམ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ཡང་ཉན་རང་གི་མིན་ཞེས་པ་བཀག་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་ཇི་ལྟར་མི་འགལ་མཁས་རྣམས་དགོངས་པར་མཛོད། གསེར་ཕྲེང་ལས། གང་དག་དེས་ཀྱང་ཞེས་པ་དོན་བརྒྱད་དང་འཆད་

- 215 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

འགྱུར། ཡུལ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་རྒྱུ། །ཞེས་སོགས་ལ་འཆད་པ་ནི་སྐབས་ཀྱི་དོན་ལས་ཉམས་ཏེ། ཞེས་པའི་ཞེས་སོགས་ལ་འཆད་ཅེས་པ་ནི། ལོ་ཆེན་གྱིས་འཆད་ཅེས་པ་ཡིན་ཏེ། ལོ་ཆེན་གྱི་ཊཱིཀ་ཆུང་དུ་འདིའི་རྩོད་པ་འདི་བཀོད་ནས་བསྡུས་པའི་དོན་བརྗོད་པའི་ལན་དུ་འཆད་པ་ནི་སྐབས་ཀྱི་དོན་ལས་ཉམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ཀྱང་ཞེས་པའི་ཚིག་ནི། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ་གྱི། དེས་ཀྱང་འཆད་པར་འགྱུར་པའི་ཚུལ་གྱིས་དོན་ཐམས་ཅད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །དེའི་དོན་འགྲེལ་ཚུལ་ལ་འདྲ་མིན་སྣ་ཚོགས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། གཞུང་རང་ལ་ཞིབ་ཏུ་གཟིགས་ན་དེ་ཙམ་གྱི་དཀའ་བར་མི་སྣང་ངོ་། །
གསེར་ཕྲེང་ལས། ངེས་པར་བཟུང་སྟེ་དང་བར་བྱེད་ཀྱི་དབང་རྟུལ་ལྟར་བརྟག་དཔྱད་
མེད་པར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །རིགས་པ་གང་གི་ཤེས་ན། ངོ་བོ་ལ་དཔྱད་ནས་འགོག་པ་གཅིག་དང་དུ་མའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་དང་སོགས་པས་རྒྱུ་ལ་དཔྱད་པ་རྡོ་རྗེ་གཟེགས་མ། འབྲས་བུ་ལ་དཔྱད་པ་བཞི་འགོག་ལ་སོགས་པའི་ཚད་མ་སྟེ་གཏན་ཚིགས་རྣམས་ཀྱིས་སོ། །ཞེས་གདུལ་བྱ་དབང་རྟུལ་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་ཚིགས་ཐོས་མ་ཐག་ཏུ་ཡུམ་མཁྱེན་གསུམ་ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་མྱུར་དུ་དང་བ་སྐྱེ་ལ། དབང་རྣོན་ནི་མཆོད་བརྗོད་ལས་ཡུམ་མཁྱེན་གསུམ་གྱིས་སྲས་བཞི་བསྐྲུན་པར་བསྟན་པ་དང་། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་ཡུལ་གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་སྐྱེ་མེད་དུ་བསྟན་པ་འགལ་བ་ལྟར་སྣང་བ་སྟེ། ཡུམ་གྱི་སྐྱེད་པར་བསྟན་པ་ཀུན་རྫོབ་དང་རིགས་པས་སྐྱེ་མེད་སྒྲུབ་པ་དོན་དམ་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་རྗེ་གུང་ཐང་པས། དེ་ལྟར་དཔྱོད་པའི་མཐར་དོན་དམ་པར་མེད་ཀྱང་སྒྱུ་མ་ཙམ་དུ་དོན་སྒྲུབ་པའི་བྱ་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་བཞག་འགལ་མེད་གྲོགས་སུ་འཆར་བ་ཞིག་དགོས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་དབང་རྣོན་ཀྱིས་སེམས་བསྐྱེད་པ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་རག་ལས་ཞེས་པའང་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་བདེན་སྟོང་རྟོགས་པ་ལ་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་སོགས་སྐབས་དོན་མི་འདྲ་བས་མྱུ་གུའི་བདེན་སྟོང་རྟོགས་པ་ཙམ་གྱིས་ཐམས་ཅད་ལ་མི་ཡོང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་ལྟར་ན་རྒྱན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་དབང་རྣོན་གྱིས་ཐོག་མར་མཁྱེན་གསུམ་ལ་དང་བ་སྐྱེ་བ་ལ་གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་གྱི་སྟེང་གི་ཐ་སྙད་ཕྲ་མོ་རྟོགས་དགོས་ལ།

- 216 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

དེ་ཡང་སྔར་གྱི་རིགས་པ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་དགོས་ན། རྡོ་རྗེ་གཟེགས་མའི་གཏན་ཚིགས་དང་མུ་བཞི་སྐྱེ་འགོག་གི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་རྩོད་གཞི་ཆོས་ཅན་ལ་འདུ་བྱས་དགོས་སམ་སྙམ་པའི་དོགས་པའོ། །གཞན་ཡང་། འཐད་ལྡན་ལས། གང་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་དོན་གཉེར་ནི། །ཐེ་ཚོམ་ལས་ཀྱང་འཇུག་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་དེ་གཙོ་བོར་དཔྱད་ནས་འཇུག་པའི་དབང་རྣོན་གྱི་འཇུག་ཚུལ་བཤད་པ་ཡིན་པར་རྗེ་གུང་ཐང་པས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རྒྱན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་དང་རྒྱུ་གཅིག་པའི་མཆོད་བརྗོད་གྱི་ཚིག་ཐོས་མ་ཐག་ནང་བ་མ་ཡིན་ནམ་སྙམ་པའི་དོགས་པ་སྐྱེ་སྲིད་པས་ཞིབ་ཆ་དགོས། གཞན་ཡང་། རྒྱན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་རྒྱན་ལ་ཞུགས་པའི་སྔོན་དུ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་ཟིན་དགོས་ན། དེ་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་མ་ཐག་པ་མེད་དམ། འདོད་ན། བརྒྱད་སྟོང་པ་དང་། རྡོ་རྗེ་གཅོད་པ་དང་། རྩ་ཤེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་མ་ཐག་པ་གསུམ་ཡོད་པ་དབུ་མའི་ཡིག་ཆར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་བྱེད་དང་བཅས་པ་དབུ་མའི་ཡིག་ཆར་གསུངས་ལ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཁྱབ་བམ་ཞེ་ན། རྣམ་བཤད་ལས། རྟུལ་བོ་ལ་ནི་ངེས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པས་མ་ཁྱབ་པོ། །དེས་ན་སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་དབང་རྟུལ་དབང་རྣོན་དུ་གནས་གྱུར་ནས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་དུས་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ཚེ་དེས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་ཁའི་ཚེ་གོང་གི་འགལ་བ་ལྟར་སྣང་བའི་དོགས་པ་སྐྱེ་སྲིད་ལ། དེའི་ཚེ་སྔར་སྐྱེས་པའི་མཁྱེན་གསུམ་ལ་དམིགས་པའི་དང་བ་ཇི་ལྟར་བྱ་དོགས་པའོ། །ཡིག་ཆར། རྒྱན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱའི་མཚན་ཉིད་ལ། རྒྱན་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུལ་ལྔ་གང་རུང་དེ་དང་དེ་རྟོགས་དགོས་ཀྱི། ཞེས་གསུངས་པ་ནི། གསེར་ཕྲེང་ལས། གྲངས་བཞིན་དུ་ནི་ཡུལ་ཅན་དང་ཡུལ་ལྔའི་རིམ་པ་ལྟར་སྦྱོར་བའོ། །ཞེས་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། རྒྱན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་རྣོ་རྟུལ་གཉིས་དད་སོགས་ཡུལ་ལྔ་ལ་མཁས་པར་མཚུངས་པ་ཡང་། གསེར་ཕྲེང་ལས། བྱེ་བྲག་ཏུ་ཡུལ་ལྔ་ལ་མཁས་པ་དེ་ལྟ་དེ་མོད་ཀྱི། ཞེས་གསུངས། མཁས་ཚུལ་ནི་ཡིག་ཆར། བདེན་པར་མེད་ཀྱང་དུས་གསུམ་གྱི་ཐེག་ཆེན་

- 217 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

གྱི་ལམ་འབྲས་ཤེས་ནས་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་རྙེད་པ་དེ་སྐབས་འདིའི་དད་པ་ལ་མཁས་ཚུལ་དང་དེས་གཞན་ལའང་འདྲ། ཞེས་གསུངས་ལ། སྐབས་ཞེས་སྦྱར་བ་གལ་ཆེའི་ཞིབ་ཆ་བྱེད། གཞན་ཡང་། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་དང་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་དུ་མ་གང་རུང་དང་བྲལ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་བདེན་མེད་དུ་སྒྲུབ་ཡུལ་གྱི་ཕྱི་རྒོལ་ཡང་དག་གིས། གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་གྱི་སྟེང་གི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་སམ་མ་རྟོགས། གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་ཏུ་མེད་པ། གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་གྱི་སྟེང་གི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་མིན་སོགས་དཔྱད་བྱ་མང་ཡང་ཡིག་ཆར་གསལ་བས་མ་བྲིས་སོ། །གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་དོགས་པ་བདུན་ཞེས་ཡོངས་གྲགས་ལ། གཞན་དྲུག་ནི། གཞལ་བྱའི་གནས་གསུམ། སྒྱུ་མའི་རྟ་གླང་སོགས་འཇོག་བྱེད་ཀྱི་བློ་འཇོག་ཚུལ་ལ་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་སོ་སོའ་འདོད་ཚུལ། དགག་བྱ་ངོས་འཛིན། དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་ ིདབང་ཤེས་ལ་སྣང་མི་སྣང་ལ་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་འདོད་ཚུལ། ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་བ། ཆ་བཅས་ཆ་མེད་འདོད་ཚུལ། དེ་དག་དབུ་ཕར་གྱི་ཡིག་ཆ་རྣམས་དང་མཆན་འགྲེལ། ལེགས་བཤད་སྙིང་པོར་ཡང་འགའ་རེ་གསལ་བས་དེ་དག་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །བདེན་མེད་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་བདུན་གྱི་ཕྱི་རྒོལ་ཡིན་པ་ཡོད་དམ་མེད། བདེན་མེད་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་སྦྱོར་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་དོན་དམ་རྣམ་ཅན་ཡིན་ནམ། ཡང་ན་ཀུན་རྫོབ་རྣམ་ཅན་ཡིན། སྟོང་ཉིད་བདེན་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་སྦྱོར་བ་ཡང་དག་ཡོད་མེད། གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་བཞི་ཀས་འདོད་པའི་བདེན་གྲུབ་འགོག་པའི་རིགས་པ་ཡང་དག་ཁས་ལེན་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་ཡོད་དམ་མེད། སྟོང་ཉིད་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཀུན་བཏགས་ཡོད་མེད་སོགས་རིགས་པ་འཕེལ་ཕྱིར་བློ་གཞོན་རྣམས་ལ་ཕུལ། ཕྱི་མ་འདི་དཀའ་བའི་གནས་ཀྱང་ཡིན། རྒྱུད་བླ་མ་ལས། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག །ཅེས་དང་། འདིའི་ཐད་ཀྱི་ཐོགས་འགྲེལ་དང་དར་ཊཱིཀ་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདི་དག་དང་རིགས་འདྲ་བ་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོའ་མཆན་འགྲེལ་དུའང་ཡོད། ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ལས། ཀུན་བཏགས་ལ་དེ་འདྲ་བའི་ ིདོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ལས་འཕྲོས། གཞི་དེ་དབུ་མ་ཡིན་ན། དེ་འཛིན་པའི་ལྟ་བ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་ཡིན་པའི་ཁྱབ་བམ། འདོད་ན། རྒྱང་འཕེན་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་རང་

- 218 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

བཞིན་མེད་པར་ལྟ་བའི་ལྟ་བ་ཆོས་ཅན། ཟེར་བ་སོགས་བྱིས་པའི་རོལ་རྩེད་མང་ཡང་མང་དོགས་ནས་མ་བྲིས་སོ། །ཡིག་ཆ་ལས། མཆོད་བརྗོད་ལས་མཁྱེན་གསུམ་བདག་གཉིས་ཀྱིས་སྐྱེ་མེད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བཤད་པ་ལ་དབང་རྣོན་གྱིས་དཔྱད་ནས་དང་བ་སྐྱེ་བ་རིགས་པ་གང་གིས་དཔྱོད་ཅེ་ན། རིགས་པ་ལྔ་སོགས་ཀྱིས་དཔྱད་ཚུལ་བཤད་པ་འདི་བྱུང་། ཞེས་འགྲེལ་བ་ལས། ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་རྣམས་ཀྱང་གཅིག་དང་དུ་མའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་བྱུང་བར་གསུངས་པའོ། །ཀྱང་སྒྲའི་དོན་བཙལ་བར་བྱའོ། །
གསེར་ཕྲེང་ལས། མཁྱེན་པ་གསུམ་པོ་དེས་ཀྱང་ཉན་རང་བྱང་སེམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
མངོན་རྟོགས་མཐའ་དག་ཡིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྡུས་པས་མངོན་རྟོགས་བརྒྱད་ཀ་བསྟོད་ཕྱག་གི་ཡུལ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ནི། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་མཆོད་བརྗོད་འདི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་དང་འགྲོས་མཐུན་པའི་ཕྱག་ཡིན་ཞིང་། མངོན་རྟོགས་ཐམས་ཅད་ལ་བསྟོད་ཕྱག་མཛད་པ་ཡིན་ན་མཁྱེན་གསུམ་ཙམ་ཉུང་བའི་སྐྱོན་དང་། ཕྱོགས་རེ་ཙམ་ལ་ཡིན་ན་རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་ཀྱང་ཆོག་པས་གྲངས་མང་བའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་མི་འཐད་དོ། །ཞེ་ན། ལན་ནི། མངོན་རྟོགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡིན་ཀྱང་གྲངས་མང་ཉུང་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མཁྱེན་གསུམ་གྱིས་མངོན་རྟོགས་མཐའ་དག་ཉམས་ལེན་གྱི་སྒོས་བསྡུས་པ་དང་། མཁྱེན་གསུམ་གྱིས་རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་དོན་ཐམས་ཅད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་འགྱུར་བས་ན། འདི་ཐུགས་ལ་བཞག་ནས་མཁྱེན་གསུམ་ལ་བསྟོད་ཕྱག་མཛད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགྲེལ་ཆུང་དོན་གསལ་ལས། དེ་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི། ཞེས་པ་ནས་བསྟོད་དོ། །བར་གྱི་གཞུང་གིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ད་དུང་ཡང་ཡང་འཆད་དོ། །མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྟེན་ལ་རྣམ་པར་བཞག་པའི་རྟེན་དང་སྐྱེ་བའི་རྟེན་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པ་དྲན་པའི་ཡུལ་དུ་འཇོག་དགོས་སོ། །ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་མངོན་རྟོགས་མཐའ་དག་མཁྱེན་གསུམ་དུ་ཉམས་ལེན་གྱི་སྒོ་ནས་བསྡུས་ཚུལ་ནི། ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་གཞི་ཤེས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་ལམ་ཤེས་དང་རྣམ་མཁྱེན་གཉིས་ཀའི་ཉམས་ལེན་གྱིས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་ནི་འགྲེལ་བ་ལས། དེ་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱིས་ནི་དོན་བརྒྱད་བསྡུས་ལ་ཞེས་པ་ནས། དེ་

- 219 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

ལྟར་ཐུགས་ལ་བཞག་ནས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བསྟོད་དོ། །ཞེས་པའི་དགོངས་པའོ། །དེས་ན་རང་ཉིད་ནས་ཆེད་དུའི་བར་གྱིས་བསྟན་པའི་དགོས་པ་དང་། ཚིགས་སུ་ནས་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོའ་བར་གྱི་གཞུང་གཉིས་ཀྱིས་ ིབསྟན་པའི་དགོས་པ་གཉིས་མི་འདྲ་སྟེ། སྔ་མ་ལ་རྗེ་བཙུན་གྱིས་རྒྱན་རྩོམ་པའི་ཐོག་མར་ཡུམ་མཁྱེན་གསུམ་ལ་མཆོད་པར་བརྗོད་པའི་རང་དོན་གྱི་དགོས་པ་དང་། གཞན་དོན་གྱི་དགོས་པ་གཉིས་བཞག་ལ། ཕྱི་མ་ལ་རྒྱན་གྱི་གདུལ་བྱས་མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་སྐབས་སུ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་ངོ་ནུས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་ཐོས་ནས་དད་པ་དང་གུས་པ་དང་ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བའི་རིམ་གྱིས་ལེགས་པའི་མཆོག་འཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་དགོས་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར། མཁྱེན་གསུམ་མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་སྐབས་རྣམ་བཞག་རྟེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བསྟན་པར་མ་ཟད་ལུས་རྣམ་བཞག་གི་སྐབས་སུ་ཡང་རྣམ་བཞག་རྟེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། གསེར་ཕྲེང་སྐབས་བཞི་པ་ལས། ལུས་རྣམ་བཞག་གི་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྟེན་གསུངས་པ་རྣམས་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་སྒྲས་ཟིན་གང་ཟག་གསུམ་སོ་སོ་ལ་བྱས་ནས་སངས་རྒྱས་སར་དེ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པས་དེ་དང་རིགས་མཐུན་གྱི་རྣམ་པ་གཟུང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལུས་རྣམ་བཞག་གི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་བཞག་གི་རྟེན་གསུངས་པའི་ཚིག་ནི། ཐུབ་པའི་རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་པ་ཉིད། །ཅེས་དང་། ལམ་ཤེས་རྣམ་པར་གཞག་པའི་རྟེན་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཁས་རྣམས་ཀྱི། །ལམ་ཤེས་ཉིད་ནི་དེ་འདྲར་བཤད། །ཅེས་དང་། གཞི་ཤེས་ནི། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་མཐོང་བའི་ལམ། །དེ་འདྲ་ཀུན་ཤེས་ཉིད་དུ་འདོད། །ཅེས་པ་རྣམས་སོ། །དེ་ཡང་ལུས་རྣམ་བཞག་གསེར་ཕྲེང་ལས། མཆོད་བརྗོད་དུ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྟེན་དང་བྱེད་ལས་མི་འདྲ་བར་གསུངས་ཤིང་། ལུས་རྣམ་གཞག་ཏུ་ཡང་ཞེས་པ་ནས་མདོ་ལས་ཀྱང་སོ་སོའ་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས། མདོ་ཚན་གསུམ་ ིནི་གོང་དུ་བཀོད་ཟིན་ཏོ། །ཡང་གསེར་ཕྲེང་ལས། དེས་ན་བྱང་སེམས་དང་སངས་རྒྱས་ལ་གཞི་ཤེས་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ནི་གཉེན་པོ་གཞི་ཤེས་ལ་དགོངས་ཤིང་དེ་ནི་སྤང་བྱའི་སྒོ་ནས་མིང་བཏགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། གསེར་ཕྲེང་སྐབས་གསུམ་པའི་ས་བཅད་དང་པོ།

- 220 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

གསུམ་པ་སྤང་བྱ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། ཞེས་པའང་དེ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་དཔག་ན་རྣམ་བཞག་གི་རྟེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་གཞི་ཤེས་ལ་ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་ཡིན་དགོས་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལོ། །མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་མཆོད་བརྗོད་དང་། ལུས་རྣམ་བཞག་གཉིས་མཁྱེན་གསུམ་བསྟན་པའི་གོ་རིམ་མི་འདྲ་སྟེ། མཆོད་བརྗོད་ལས་གཞི་ཤེས་དང་པོར་བསྟན་པ་ནི། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའ་ལམ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བ་ལ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་མི་རྟག་སོགས་ ིབཅུ་དྲུག་གིས་བསྡུས་པའི་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་ལ་བློ་སྦྱོང་བ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པས། དང་པོར་གཞི་ཤེས་དང་། དེ་ནས་ལམ་ཤེས་དེ་ནས་རྣམ་མཁྱེན་ལ་བསྟོད་པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་ཆེན་ལས། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཇུག་པ། ཞེས་དང་། རྣམ་བཤད་སྙིང་པོའ་རྒྱན་ལས། རྒྱན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཉིད་ལམ་ལ་འཇུག་པའི་རིམ་པ་དང་མཐུན་ ིཔར་བསྟོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལུས་རྣམ་བཞག་ལས་རྣམ་མཁྱེན་དང་པོར་གསུངས་པ་ནི། རྒྱན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱས་དང་པོར་ཐོས་བསམ་གྱིས་རྣམ་མཁྱེན་ཤེས་ནས་དོན་གཉེར་དགོས་པ་དང་། དེ་ཡང་རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་ལམ་ཤེས་དགོས་པས་དེ་རྗེས་ལ་ལམ་ཤེས་བཤད། དེ་ལ་ཡང་གཞི་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ཡང་ཤེས་དགོས་པས་དེ་གསུམ་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་ཆེན་ལས། དེ་ལ་འབྲས་བུ་བསྟན། ཞེས་པ་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །
གསེར་ཕྲེང་ལས། འོ་ན་མཁྱེན་གསུམ་གྱིས་དངོས་བརྒྱད་བསྡུས་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན།
ཚིག་གསལ་དུ་ནི། དངོས་པོ་བརྒྱད་དུ་ཕྱེ་བ་དེ་དག་དངོས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་དཔྱད་ན་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་སྐབས་ཞེས་གཅིག་ཁོ་ནར་གདགས་རིགས་ཏེ་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དངོས་དང་། བརྒྱུད་པས་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ནས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་ལམ། །སྟོན་པས་འདི་ལས་བཤད་པ་གང་། །ཞེས་ལམ་གཅིག་པུ་ཁོ་ན་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པར་བསྟན་ཏོ་ཞེས་སོགས་དང་། ཞེས་སློབ་དཔོན་ཆོས་བཤེས་ཀྱི་འགྲེལ་བ་ལས། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱིས་ནི་དོན་བརྒྱད་བསྡུས་ལ། ཞེས་པའི་གཞུང་གི་དོན་འགྲེལ་ཚུལ་གསལ་བར་གསུངས་ལ། གསེར་ཕྲེང་སྐབས་བཞི་པ་ལས། ཚིག་གསལ་ལས་ཀྱང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་

- 221 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

མཁྱེན་པའི་རྣམ་པ་བརྒྱ་རྩ་བཅུ་བོ་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས། ཞེས་པ་ནས་ཞེས་བཀོད་པའི་རང་ལུགས་ནི་སྔ་མ་དང་མཐུན་ལ། ཞེས་སོགས་གོང་གི་དེ་དག་དང་འབྲེལ་ནས་དགོངས་པ་བཞེས་ན་སློབ་དཔོན་ཆོས་ཀྱི་བཤེས་གཉེན་གྱི་རང་ལུགས་དཔོག་པའི་ཐབས་སུ་འགྱུར་རོ། །མཁས་པའི་དབང་པོ་བུ་སྟོན་རིན་ཆེན་གྲུབ་དང་ཉ་དཔོན་ཀུན་དགའ་དཔལ་བ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས། ཚིག་གསལ་ལས། སེམས་བསྐྱེད་ཐ་མ་གསུམ་དང་སྐབས་བརྒྱད་པའི་ལམ་ཐམས་ཅད་འབྲས་བུར་བསྡུས་པས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་སྐབས་ཁོ་ནར་སྐབས་ཐམས་ཅད་འདུས་པར། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་ལམ།། སོགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་པོ། །ཞེས་པ་རང་ལུགས་སུ་མཛད་པ་དེ་དག་གི་གཞུང་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྐབས་བཞི་པར་ཚིག་གསལ་ལས་ཀྱང་། ཞེས་པའི་ཀྱང་སྒྲའི་དོན་དེའི་ཐད་དུ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བས་ཤེས་སླའོ། །ཚིགས་གསལ་གྱི་ལུགས་གཞན་ཡང་ཅུང་ཟད་འཆད་པར། གསེར་ཕྲེང་ལས། གཞན་ཡང་། སྐབས་ཀྱི་འཇོག་ཚུལ་དུ་མ་ཞིག་བྱས་ནས་འཆད་དོ།། ཞེས་ཚིག་གསལ་གྱིས་སྐབས་ཀྱི་བསྡུ་བ་གཞན་བསྟན་པར་གསུངས་ཏེ། ཇི་ལྟར་བསྟན་ཚུལ་ནི། སྐབས་དང་པོ་གསུམ་ངེས་པ་དྲངས་ཏེ་བྱང་བར་བྱ་བ་དང་། བཞི་པ་གོམས་པར་བྱ་བ་དང་། ལྔ་པ་བརྟན་པ་དང་། དྲུག་པ་འདྲིས་པར་བྱ་བ་དང་། བདུན་པ་མཐར་གྱུར་པ་དང་། བརྒྱད་པ་འབྲས་བུ་སྟེ་དྲུག་བྱས་པ། མཚན་ཉིད་དེ་ཡི་སྦྱོར་བ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་དང་། ཡང་སྐབས་དང་པོ་གསུམ་ཤེས་བྱ་ཡུལ་དང་། དེ་ནས་བཞི་རྣལ་འབྱོར་དུ་བྱ་བ་དང་། ཐ་མ་འབྲས་བུ་སྟེ་གསུམ་བྱས་པ། ཡུལ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་རྒྱུ།། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་དང་། ཡང་སྐབས་དང་པོ་གསུམ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་མ་འདས་གཉིས་ཀའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། ལྷག་མ་ལྔ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྐབས་ཞེས་པ། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ་ལས། རྣམ་པ་དང་ལམ་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་དང་། སློབ་པ་དང་། བསླབ་པ་བརྟན་པར་བྱེད་པ་དང་། བརྟན་པར་གྱུར་པའི་འབྲས་བུའི་སྐབས་གསུམ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་མམ་སྦྱོར་མཐོང་སྒོམ་གསུམ་ལ་སྦྱར་བ། ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་དང་མཐོང་བའི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་དང་། དེ་དག་ཐམས་ཅད་རྒྱུའི་སྐབས་དང་འབྲས་བུའི་སྐབས་གཉིས་སུ་འདུ་བར་ཆོས་ཀྱི་བཤེས་གཉེན་གྱི་ཚིག་གསལ་དུ་

- 222 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

གསུངས་སོ། །
གསེར་ཕྲེང་ལས། གངས་ཅན་གྱི་མཁས་པ་རྣམས་ནི། ཞེས་པ་ནས། དེར་དོན་བརྒྱད་
དུ་འདུས་པར་བཞེད་དོ། །ཞེས་པ་ནི། ལོ་ཙཱ་བ་བློ་ལྡན་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མཁྱེན་གསུམ་གྱིས་སྦྱོར་བཞི་ཆོས་སྐུ་དང་ལྔ་བསྡུས་པ་ནི། རྒྱ་ཆེ་བས་ཆུང་བ་བསྡུས་ཚུལ་ཊཱིཀ་ཆུང་ལས་སོ། །འབྲེ་ཤེས་རབ་འབར་སོགས་ཀྱིས་མཁྱེན་གསུམ་གྱིས་མངོན་རྟོགས་ཐ་མ་ལྔ་བསྡུས་པ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་རང་བཞིན་བསྡུས་པར་འདོད་ལ། ཨར་བྱང་ཆུབ་ཡེ་ཤེས་སོགས་ཀྱིས་མཁྱེན་གསུམ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་སུམ་ཅུས་མངོན་རྟོགས་བརྒྱད་བསྡུས་པས། བསྡུ་བྱེད་མཁྱེན་གསུམ་བཏགས་པ་བ་ཟེར། རྗེ་བཙུན་རེད་མདའ་བས་འབྲས་བུས་རྒྱུ་བསྡུས་པ་ཡིན་གསུངས། རོང་ཊཱིཀ་པས། འཕགས་བཞིའི་མངོན་རྟོགས་ལ་མཁྱེན་གསུམ་བཞག་པ་རང་ཡིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་དང་། འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུ་རྣམ་མཁྱེན་ཁོ་ནས་བསྡུས་ཟེར། དེ་དག་གིས་བསྡུས་ཚུལ་ཇི་ལྟར་འདོད་ཚུལ་བྲི་ན་ཤིན་ཏུ་མང་དོགས་ནས་མ་བྲིས་སོ། །གྲྭ་ཚང་སོ་སོའ་ཡིག་ཆ་འགའི་རེ་ལ་མཁས་པ་དེ་དག་གི་འདོད་ཚུལ་བཀོད་དེ་གོང་འོག་ཅི་རིགས་པར་བརྟག་པ་བྱས་པའང་མང་པོ་ཡོད། གཞུང་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །རྣམ་བཤད་སྙིང་པོའ་རྒྱན་ལས། གསུམ་གྱིས་བརྒྱད་ ིབསྡུས་པའི་ཚུལ་ནི། རྒྱ་ཆེ་བས་ཆུང་བ་བསྡུས་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་གནས་སྐབས་བསྡུས་པ་དང་། སྡུད་བྱེད་ཀྱི་མཁྱེན་གསུམ་དང་། བསྡུ་བྱའི་མཁྱེན་གསུམ་ཐ་དད་དུ་འཆད་པ་སོགས་ནི་རིགས་པས་དཔྱད་མི་བཟོད་པས་རེ་ཤིག་བཞག་ལ། ཞེས་དང་། དོན་བསྡུས་ན། མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་པོ་གང་རུང་གཅིག་ཡིན་ན། མཁྱེན་པ་གསུམ་གང་རུང་གཅིག་གི་བསྒོམ་བྱའི་རྣམ་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཅིང་། ཚུལ་དེ་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་པས་གསུམ་གྱིས་བརྒྱད་བསྡུས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །
གསེར་ཕྲེང་ལས། འོ་ན་རྒྱན་ལ་འགྲེལ་བ་དུ་མ་ཞིག་སྣང་ན་འདིར་གང་ལ་བརྟེན་
ནས་འཆད་ཅེ་ན། འདིར་ནི་སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོས་མཛད་པའི་བགྲེལ་བ་དོན་གསལ་བའི་སྟེང་ནས་འཆད་དེ། དེ་ནི་ཚིག་ཉུང་ལ་དོན་འདྲིལ་ཞིང་གསལ་བས་འགྲེལ་བ་གཞན་ལས་ཁྱད་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་འཆད་པ་ལ་ཡང་སྤྱིའི་དོན་གསུམ་སྟེ། རྗོད་བྱེད་དོན་

- 223 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

ལྡན་གྱི་མཚན་དང་། བརྗོད་བྱ་དེ་ལྡན་གྱི་གཞུང་དང་། གང་གིས་བསྒྱུར་བའི་འགྱུར་བྱང་བཤད་པའོ། །དེའི་གཉིས་པ་བརྗོད་བྱ་དེ་ལྡན་གྱི་གཞུང་བཤད་པ་ལ། རྩོམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་བྱ་བ། བརྩམ་བྱ་གཞུང་གི་རང་བཞིན། བརྩམས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་བོ་ལ། འགྲེལ་བ་རྩོམ་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། རྩ་བ་རྩོམ་པ་ལ་འཇུག་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གདུལ་བྱ་དང་བ་བསྐྱེད་པའི་ཡན་ལག་མཆོད་བརྗོད་དང་། རྟོགས་ལྡན་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་དགོས་འབྲེལ་ལོ། །དང་བོ་ལ་གཉིས། མཆོད་བརྗོད་དངོས་དང་། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར། རྩ་བས་བསྟན། འགྲེལ་པས་བཤད་པའོ། །གསུམ་པ་ལ། སྔ་འགྲེལ་གྱི་འཕྲོས་དོན། རྩ་བའི་ཚིག་དོན་ནོ།། དང་པོ་ལ་གཉིས། དགོས་དོན་དང་། བསྡུས་དོན་ལས་འཕྲོས་པའོ། །འཕྲོས་གཞི་བསྡུས་དོན་གྱི་ཚིག་ནི། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ་ལས། ཡུམ་ལ་ནས། ཕྱག་འཚལ་གྱི་བར་རོ། །འདི་ལས་འཕྲོས་པའི་འགྲེལ་པའི་ཚིག་ནི། དེ་ལ་ནས་བསྟོད་དོའ་བར་ཡིན་པ་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་རོ། །ཚིག་འདིའི་དོན་གསེར་ཕྲེང་ལས་བཤད་པ་ ིལ། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་ཡུམ་སྲས་སུ་འགྱུར་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱག་འཚལ་ལོ། །འདི་ལ་གཉིས། ཡུལ་གང་ལ་དང་ཚུལ་ཇི་ལྟར་རོ། །དང་པོ་ནི། ཡུམ་དེ་ལའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྲས་བཞིའི་བཞེད་དོན་སྒྲུབ་པར་བསྟོད་པའི་སྒོ་ནས་སོ། །འདི་ལ་གསུམ། གཞི་ཤེས་ཀྱིས་ཉན་རང་དང་། ལམ་ཤེས་ཀྱིས་བྱང་སེམས། རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཞེད་དོན་སྒྲུབ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ། གཞི་ཤེས་ཀྱིས་ཉན་རང་གི་བཞེད་དོན་སྒྲུབ་ཚུལ་ནི། ཡིག་ཆ་ལས། གཞི་ཤེས་ཆོས་ཅན། བྱེད་ལས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་ཏེ། རང་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པའི་ཉན་རང་སློབ་པ་རྣམས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་ལྷག་མ་ཡོད་མེད་ཀྱི་མྱང་འདས་དེར་འཁྲིད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། གསེར་ཕྲེང་ལས། དང་པོ་ནི། ཐོབ་པར་མཛད་པ་གང་ཡིན་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཡུམ་ཞེས་སྦྲེལ་ཏེ་དང་ཞེས་པ་འོག་མ་བསྡུ་བའི་ཚིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། འོག་མ་གཉིས་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལམ་ཤེས་རྣམ་པར་བཞག་པའི་རྟེན་བྱང་སེམས་དང་། རྣམ་མཁྱེན་རྣམ་པར་བཞག་པའི་རྟེན་སངས་རྒྱས་ཡིན་པ་ཚིག་རྐང་དང་པོའ་དང་སྒྲས་གོ་ ིསླའོ། །གོང་དུ་གསེར་ཕྲེང་ལས། དེ་ཡང་སྒྲས་ཟིན་ཚོད་དང་བསྟུན་ན་གཞི་ཤེས་ནི་ཉན་རང་

- 224 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

གི་ཉེར་ཞི་ཐོབ་བྱེད་དུ་བསྟན་པས། སློབ་ལམ་ལྟ་བུར་མངོན་ཀྱང་ཉན་རང་གི་བཞེད་དོན་སྒྲུབ་པ་ལ་དེའི་ཡུམ་དུ་བཤད་པར་འདོད་ནས་ཐབས་ཙམ་དུ་བཤད་ཀྱི། ཉེར་ཞི་ཐོབ་ཟིན་པའི་གཞི་ཤེས་འདིར་བསྟན་གཞི་ཤེས་སུ་མི་འདོད་པ་མིན་ནོ།། ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་དང་ཡང་འབྲེལ་ལོ། །དེའི་ཕྱིར་གཞུང་གི་སྒྲས་ཟིན་དང་དངོས་བསྟན་གཉིས་མི་འདྲ་བ་སྐབས་ཀུན་ཏུ་ཤེས་པ་གལ་ཆེའོ། །གསེར་ཕྲེང་ལས། འདི་ལ་ཨ་དུ་ལ་བཞེད་པ་ལྟར། རྟེན་ཐབས་འབྲས་བུ་གསུམ་དང་། དེའི་འཐད་པ་བསྣན་སྟེ་བཞིའོ།། དེའི་རྟེན་དང་ཐབས་གཉིས་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་པ་དེ་དག་ཡིན་ལ། གསུམ་པ་འབྲས་བུ་ནི། གསེར་ཕྲེང་ལས། གསུམ་པ་ནི། ཕུང་པོ་ལྷག་མ་དང་བཅས་པ་དང་། ཞེས་པ་ནས། འདིའི་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ་གསུམ། ཉན་ཐོས་སྡེ་བ་དང་། སེམས་ཙམ་པ་དང་དབུ་མ་བའི་ལུགས་སོ། །ཞེས་གསུངས། ཡིག་ཆར་མྱང་འདས་ཀྱི་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ་ས་བཅད་ལྔ་གསུངས་ཏེ། བྱེ་སྨྲ་དང་། མདོ་སྡེ་བ་དང་། སེམས་ཙམ་པ་དང་། རང་རྒྱུད་པ་དང་། ཐལ་འགྱུར་པའི་ལུགས་ལྔ། ཞེས་སོ། །གསེར་ཕྲེང་ལས། ལྷག་མ་ཡོད་མེད་ཀྱི་དོན་སྔར་ལྟར་དང་། ཞེས་སེམས་ཙམ་པས་ལྷག་བཅས་ལྷག་མེད་དོན་སྔར་ཉན་ཐོས་སྡེ་བའི་འདོད་པ་བཀོད་པ་ལྟར་ཡིན་གསུངས་ལ། སྔར་གསེར་ཕྲེང་ལས། དེས་ན་ཉོན་མོངས་པ་མ་ལུས་པ་སྤངས་ཀྱང་ཕུང་པོའ་རྒྱུན་མ་ལོག་པ་དང་། ཕུང་པོའི་རྒྱུན་ཆད་པ་གཉིས་ཁྱད་པར་ ིདུ་འདོད་དེ། ཞེས་གསུངས་ནས་རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་བའི་འགྲེལ་བའི་ལུང་དྲངས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་ན་གོང་དུ་སྨོས་པའི་སེམས་ཙམ་པ་དེ་ལུང་གི་རྗེས་འབྲང་གི་སེམས་ཙམ་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷག་མེད་ཀྱི་ཚེ་བེམ་རིག་རྒྱུན་ཆད་པར་འདོད་པའི་སེམས་ཙམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསེར་ཕྲེང་ལས། ལུགས་འདིས་ཀྱང་ལྷག་མེད་ཀྱི་ཚེ་རིག་པ་རྒྱུན་ཆད་དུ་འདོད་ཅིང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་ལུགས་ལ་ལྷག་མེད་མྱང་འདས་ཀྱི་ཐོབ་པ་སུའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་ཐོབ་པ་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསེར་ཕྲེང་ལས། ཁ་ཆེ་བྱེ་སྨྲ་ནི་འགོག་པ་གཉིས་དང་ནམ་མཁའ་སྟེ་འདུས་མ་བྱས་གསུམ་དུ་འདོད་ཅིང་དེའི་སྟེང་དུ་དེ་བཞིན་ཉིད་བསྣན་ནས་བཞིར་ཡུལ་དབུས་ཀྱི་བྱེ་སྨྲ་རྣམས་འདོད་དོ་ཞེས་ཡེ་ཤེས་སྙིང་པོ་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་འགྲེལ་བར་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས། འོ་ན་མཛོད་རྩ་ལས། འདུས་མ་བྱས་རྣམ་གསུམ་ཡང་

- 225 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

སྟེ། །ཞེས་འདུས་མ་བྱས་གསུམ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་སྡུག་བདེན་གྱི་སྟེང་གི་སྟོང་བདག་མེད་གཉིས་འཇོག་ན་ནི། དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་ན་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་དགོས་པས། དེ་གཉིས་རྟོགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་མཚན་མེད་རྣམ་ཐར་ཡིན་དགོས་ཏེ། དེའི་ཡུལ་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་མ་བཅུ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་སྟེ། སྟོང་ཉིད་རྣམ་ཐར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཛོད་རྩ་བ་ལས། སྟོང་ཉིད་བདག་མེད་སྟོང་ཉིད་དུ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཞིབ་ཆ་མཆིམས་མཛོད་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་དང་ལུང་གི་རྗེས་འབྲང་གི་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ། ལྷག་མེད་དགྲ་བཅོམ་པ་གང་ཟག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ཚེ་བེམ་རིག་གི་རྒྱུན་ཆད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཕུང་པོ་བཞིའམ་ལྔ་པོ་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་སྐྱེས་བུ་གང་ཟག་གི་མཚན་ཉིད་དུ་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་བཞི་གས་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ལས། ཇི་ལྟར་ཡན་ལག་ཚོགས་རྣམས་ལ། །བརྟེན་ནས་ཤིང་རྟར་བརྗོད་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཕུང་པོ་རྣམ་བརྟེན་ནས། །ཀུན་རྫོབ་སེམས་ཅན་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་བཞི་ཀས་གང་ཟག་འཇོག་པའི་ཁུངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས། མདོ་ལས་ཕུང་པོ་བརྟེན་ནས་ཡིན་གསུངས་པ། །ཞེས་པའི་མདོ་འདི་ཡིན་ལ། དེ་དག་གི་ཞིབ་ཆ་རྗེ་གུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེས། དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་མཐའ་དཔྱོད་དུ་བེམ་རིག་རྒྱུན་ཆད་འདོད་པ་ཉན་ཐོས་སྡེ་བ་ཁོ་ནས་སྒྲོ་བཏགས་མ་ཡིན་གྱི། ལུང་གི་རྗེས་འབྲང་གི་སེམས་ཙམ་པས་ཀྱང་འདོད་གསུངས་པ་འཁོར་བས་བསྡུས་པ་ལ་དགོངས་ཟེར་མི་རུང་གི་ཟག་བཅས་ལ་དགོངས་ཟེར་དགོས་སམ། དེ་ལྟར་ན་ཡང་རྟོག་པ་ཡོད་མེད་སོགས་ཀྱང་སྐབས་དང་བསྟུན་དགོས། ཞེས་དང་། དེའི་ཚེ་འཁྲུལ་བྱེད་མེད་པས་འཁྲུལ་ཤེས་སོགས་མི་འདོད་ཀྱི་ཟག་མེད་དབྱིངས་ལ་ཞུགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཁོ་ན་ཡོད་པ་གཞུང་གི་དགོངས་པ་ཡིན་ཚོད་དུ་སྣང་ཡང་། རྩོད་ཚེ་སྙིང་རྗེ་སོགས་འཇོག་ན་བློ་རིག་གང་ཡིན་སོགས་དཔྱད་དགོས། དབྱིངས་དེར་ཞུགས་པ་ཡང་འཕོ་བ་དང་དུས་མཉམ་པས་དེའི་ཀུན་སློང་ལྷག་བཅས་ཀྱི་ཚེ་འབྱུང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ལས་ཞིབ་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །འོ་ན། ཀུན་གཞིའི་དཀའ་འགྲེལ་ལས། རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པའི་བསྡུ་བར་ཡང་མུ་བཞི་གསུངས་ཏེ། ཀུན་གཞི་ཡོད་ལ་

- 226 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

འཇུག་ཤེས་མེད་པའི་མུ་ནི། སེམས་མེད་པའི་གནས་སྐབས་ལྔའོ། །བཟློག་པ་ནི་སེམས་ཡོད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་མི་སློབ་པ་དང་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའོ། །གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་ནི་དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་གནས་སྐབས་སེམས་ཡོད་པའི་དུས་སོ། །གཉིས་ཀ་མེད་པ་ནི་མི་སློབ་པ་དང་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འགོག་པ་ལ་ཞུགས་པ་དང་ཕུང་པོ་ལྷག་མེད་ཀྱི་མྱང་འདས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་ན། ལུང་གི་རྗེས་འབྲང་གི་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ། ཟག་མེད་དབྱིངས་ལ་ཞུགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ། འཇུག་ཤེས་དྲུག་དང་། ཀུན་གཞི། ཉོན་ཡིད་དང་བརྒྱད་པོ་གང་ཡང་མིན་པས་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་དུ་གྲངས་མ་ངེས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དཔྱད་པར་བྱའོ། །གསེར་ཕྲེང་ལས། བསྡུ་བ་ལས། ཕུང་པོ་ལྷག་མ་དང་བཅས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་ལ་གནས་པ་ལ་ནི་སྒྲིབ་པ་དང་བཅས་པ་དང་སྒྲིབ་པ་མེད་པའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡོད་ཀྱི་ཕུང་པོའ་ལྷག་མ་མེད་པའི་མྱ་ ིངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་ལ་གནས་པ་ལ་ནི་སྒྲིབ་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན། རྗེ་གུང་ཐང་བས་འགའ་ཞིག་དང་ལ་ལའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་དག་ཆ་གཉིས་དབྱེར་ཡོད་ཀྱི། ཞེས་ཞིབ་ཆ་གནང་བ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་ལེགས་སོ། །གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་གཞན་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། ཡིག་ཆར། ལྷག་བཅས་ལྷག་མེད་ཀྱི་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་གཉིས་ཀའི་རྒྱུད་ཀྱི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་ཐོས་སྡེ་བ་དང་སེམས་ཙམ་པ་ལ་ལྷག་མེད་པའི་རྒྱུད་ལ་མེད་ཀྱང་ཐལ་རང་ལུགས་ལ་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྡུག་ཀུན་ཕྲ་རགས་གཉིས་གཉིས་བཞག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུད་བླ་མ་ལས། ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཕུང་པོ་དང་། །དེ་རྒྱུ་ལོག་ཕྱིར་བདེ་བ་ཉིད།། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་གི་སེམས་ཙམ་པས་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་འདོད་པས་གོང་དུ་སྨོས་པའི་སེམས་ཙམ་པ་དེ་ལུང་གི་རྗེས་འབྲང་གི་སེམས་ཙམ་པའོ། །གོང་དུ་འཁོར་བས་བསྡུས་པ་ལ་དགོངས་ཟེར་ན། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་འདོད་པའི་ལུགས་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་དང་ཁྱད་མེད་དུ་ཐལ་བར་བདག་གི་ཆོས་གྲོགས་རྣམས་དང་སྒོ་མང་ཆོས་རའི་ནང་གྲོས་བྱས་པ་དྲན། གོང་དུ་གཞུང་གི་དགོངས་པ་ཡིན་ཚོད་དུ་སྣང་ཡང་། ཞེས་པའི་གཞུང་ལ། བསྡུ་བའི་གཞུང་

- 227 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མཚན་མ་དང་གནས་ངན་ལེན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་དུ་རྒྱུན་ཆད་ཅིང་འགགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་གསེར་ཕྲེང་དུ་ཤེས་བྱེད་དྲངས་བ་དེ་ཡིན་པ་འདྲ། ཡང་གསེར་ཕྲེང་ལས། ཅིའི་ཕྱིར་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཛད་པ་མི་བྱེད་ཅེ་ན། འདིའི་ལན་གསུམ་གསུངས་པ་གསེར་ཕྲེང་ལས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསེར་ཕྲེང་ལས། ངོ་བོ་ནི་བསྡུ་བར། ཆོས་དབྱིངས་ཤིན་ཏུ་དག་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་བཤད་ཅིང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན་རྗེ་གུང་ཐང་བས་ཞིབ་ཆ་དང་བཅས་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་གསུངས་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱ། འདིར་མང་དོགས་ནས་མ་བྲིས་ལ་འོག་ཏུ་བདེན་བཞིའི་ཐད་དུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །གསེར་ཕྲེང་ལས། གསེར་འོད་ལས། སྐུ་དེ་གཉིས་ལ་དགོངས་ཏེ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས། ཞེས་པ་ནས། ལྷག་མ་མེད་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་པའི་དོན་དུ་སྣང་ཞིང་། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་རྒྱས་པར་ན། གསེར་འོད་ལས། རིགས་ཀྱི་བུ་གཞན་ཡང་སྐུ་འདི་གསུམ་དབྱེ་བ་ལ་ཡང་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། སྤྲུལ་བའི་སྐུ་ཡིན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡོད། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་ཡིན་ལ། སྤྲུལ་བའི་སྐུ་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡོད། སྤྲུལ་བའི་སྐུ་ཡིན་ལ། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་ཡིན་པ་ཡང་ཡོད། སྤྲུལ་བའི་སྐུ་ཡང་མ་ཡིན། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་ཡང་མ་ཡིན་པའོ། །མུ་སོ་སོའ་མཚན་གཞི་གསེར་འོད་དམ་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱ། དེར་ཤིན་ཏུ་གསལ། གཉིས་ ིཔ་ལམ་ཤེས་བཤད་པ་ནི། གསེར་ཕྲེང་ལས། གཉིས་པ་ནི། སྒྲུབ་པར་མཛད་དོ། །འདི་ལ་ཡང་སྔར་ལྟར་བཞི་ལས། ཞེས་པ་ནས། དེ་འཆད་པ་ནི་དཀའ་བ་ཡིན་ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །ཞེས་པའི་བར་རོ། །
གསུམ་པ་རྣམ་མཁྱེན་བཤད་པ་ནི། གསེར་ཕྲེང་ལས། གསུམ་པ་ནི། བསྐོར་བར་
མཛད་དོ། །ཞེས་རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཞེད་པ་སྒྲུབ་ཚུལ་རྟེན་ཐབས་འབྲས་བུ། དེའི་འཐད་པ་བསྣན་པ་སྟེ་བཞིའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པ། གང་དང་ཡང་དག་ལྡན་པས་ཐུབ་རྣམས་རྣམ་པ་ཀུན་ལྡན་སྣ་ཚོགས་འདི་གསུངས་པ། །ཞེས་པའི་དོན་བཤད་པའོ། །ཚིག་རྐང་འདི་ལས་འཕྲོས་ནས་དྲང་ངེས་ཟུར་བཀོལ། སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་དཀོན་མཆོག་གསུམ།། ཞེས་པ་ལས་

- 228 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

འཕྲོས་ནས་དགེ་འདུན་ཉི་ཤ་ཟུར་བཀོལ། བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་སྦྱིན་སོགས་དང་། །ཞེས་པ་ལས་འཕྲོས་ནས་བསམ་གཟུགས། དེ་ནས་སེང་གེ་རྣམ་བསྒྱིངས་པའི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་ལས་འཕྲོས་ནས་རྟེན་འབྲེལ་དང་བཞི་ལ་ཟུར་བཀོལ་བཞི་དང་། ལུང་གི་རྗེས་འབྲང་གི་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་གསུམ་པ་རྣམ་ཤེས་ལས་འཕྲོས་ནས་ཀུན་གཞི་ཟུར་བཀོལ་ལོ། །ཟུར་བཀོལ་བཞི་ཀུན་གཞི་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཡུམ་གྱི་མདོའ་ཤིགས་བསྟན་དང་སྦས་དོན་གང་ཡིན་དགོངས་པའི་ཡུལ་དུ་གཞག་པར་ཤོག །མཆོད་བརྗོད་ཚིག་རྐང་གསུམ་པའི་དོན་སྦྱོར་ནི། ཐུབ་རྣམས་ཆོས་ཅན། དུས་དང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་དྲང་དོན་ངེས་དོན་གྱི་ཆོས་སྣ་ཚོགས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་མཁྱེན་དང་ཡང་དག་པར་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་བའི་རྟེན་རྩོད་གཞི། དེའི་ཐབས་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས། དེའི་འབྲས་བུ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཕྱིར། ཚིག་རྐང་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དོན་སྦྱོར་དེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསེར་ཕྲེང་ལས། འབྲས་བུ་གང་ན་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་ཆོས་བཤད་པས་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་གཞན་ལ་འཕོ་བར་སྣང་བས་འཁོར་ལོ་མ་ལུས་པ་སྟེ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གིས་བསྡུས་པའི་གསུང་རབ་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དོ། །ཅེས་གསུངས། ཆོས་ཕུང་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཚུལ་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་ལྟར་དང་། འོན་ཀྱང་ཆོས་ཕུང་གཅིག་ལའང་ཤོ་ལོ་ཀ་སོགས་ཀྱི་ཚད་བཟུང་སྟེ་འདྲ་བ་འདྲ་བ་རྣམས་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ལས་ལྷག་མེད་ཅེས་གྲངས་ངེས་བྱེད་མི་ཐུབ་ཀྱང་། རྐྱེན་འདི་ཁོ་ན་དང་འབྱུང་ཚུལ་ཡང་འདི་ཁོ་ན་ཉེས་དམིགས་འདི་ཙམ་ཁོ་ན་སྐྱེད་པ་ཁ་ཚོན་བཅད་པའི་སྤྱོད་པ་བྱེ་བྲག་པ་ཞིག་ངོས་བཟུང་སྟེ་འདི་ལྟ་བུ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ལས་མེད་ཅེས་གྲངས་ངེས་བྱེད་ཐུབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ནང་གསེས་རེ་རེ་ལ་དབྱེ་བ་ཚད་མེད་པ་ཡོད་ཀྱི་སྤྱི་སྡོམ་གྱི་གྲངས་ངེས་བྱས་ཆོག་པ་འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན། ཕུང་པོ་ལྔ་དང་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་པོ་རེ་རེ་ལའང་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པ་ཡོད་ཀྱང་སྤྱིར་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ཕུང་པོ་ལྔར་གྲངས་ངེས་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་དུ་གྲངས་ངེས་པ་མི་འགལ་བ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྗེའི་གསུང་ཟིན་བྲིས་ངན་སོང་སྦྱོང་རྒྱུད་ཀྱི་མཆན་ལས། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ནི་སྒྲ་ཡངས་པའི་དབང་དུ་

- 229 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

བྱས་ན་ལུང་རྟོགས་གཉིས། དོག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་རྟོགས་པའི་ཆོས་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་དེ་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། འཁོར་ལོ་ལ་རྟེན་ལྟེ་བ་གཅོད་པའི་རྩིབས་སྡུད་པའི་མུ་ཁྱུད་གསུམ་ཡོད་པ་ལྟར་ཡང་དག་པའི་ངག་ཅེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
གསེར་ཕྲེང་ལས། འོ་ན་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཞེས་པ་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འདི་ལ་
བཞི།ཆོས་འཁོར་གྱི་ངོ་བོ། ངེས་ཚིག །དབྱེ་བ། ཚད་དོ། །དང་པོ་ནི། བྱེ་སྨྲ་རྣམས་མཐོང་ལམ་ཁོ་ན་ཆོས་འཁོར་དུ་འདོད་དེ། ལྔ་སྡེ་ལ་ཝཱ་ར་ཎཱ་སཱིར་ཆོས་བསྟན་པས་ཀུན་ཤེས་ཀོའུ་དི་ནྱ་ལ་མཐོང་ལམ་སྐྱེས་པ་ན་གནོད་སྦྱིན་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་རོ་ཞེས་བསྒྲགས་པ་དང་། འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཆོས་མཐུན་པ་མཐོང་ལམ་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་སྙམ་དུ་བསམས་སོ། །ཞེས་གསུངས། འོ་ན་བྱེ་སྨྲའི་ལུགས་ལ། ལྔ་སྡེ་གཞན་མིང་ཅན་དང་། བཟང་ལྡན། རླངས་བ། རྟ་ཐུལ་བཞི་དང་ལྷ་བརྒྱད་ཁྲི་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་མཐོང་ལམ་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཆོས་འཁོར་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དག་ལ་ཆོས་འཁོར་དུ་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་སྔ་མ་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གོང་དུ་ཀོའུ་དི་ནྱ་ལ་མཐོང་ལས་སྐྱེས་པ་ན། ཞེས་དམིགས་ཀྱིས་བཀར་བ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མཐོང་ལམ་ཡིན་ན་ཆོས་འཁོར་ཡིན་པའི་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། འདོད་ན། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ལྔ་སྡེ་བཟང་པོ་དང་ལྷ་བརྒྱད་ཁྲི་ལ་ཆོས་འཁོར་མ་བསྐོར་བར་ཐལ་ལོ། །ཞེས་དང་། དེ་དག་གང་ལ་བརྟེན་པའི་ལུང་ཀྱང་ལུང་གི་ཆོས་འཁོར་མིན་པས་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་ལ་ལུང་གི་ཆོས་འཁོར་གྱིས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་ལྟ་ན་ཀོའུ་དི་ནྱ་དང་གཞན་བཞི་དང་ལྷ་བརྒྱད་ཁྲིའི་རྒྱུད་ལ་མཐོང་ལམ་རིམ་ཅན་སྐྱེས་པ་ཡིན་པས། བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་ཚར་གཉིས་བསྐོར་བ་གདོན་མི་ཟའོ། །ཀུན་ཤེས་ཀོའུ་དི་ནྱ་སངས་རྒྱས་འོད་སྲུང་གི་བསྟན་པའི་དུས་སུ་སྣམ་སྦྱར་གྱི་རྒྱལ་མཚན་འཛིན་པའི་ཐ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་བསྟན་པའི་དུས་སུ་ཐོག་མར་བདེན་པ་མཐོང་བར་སྨོན་ལམ་བཏབ་པ་སོགས་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐེག་ཆེན་ལུགས་ལའང་དེ་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚོགས་སྦྱོར་གཉིས་རྟོགས་པའི་བསྟན་པ་ཡིན་པས། ལུང་གི་བསྟན་པ་གང་གི་ཉིང་དགོས་ཡིན་པ་དཔྱད། རྒྱུ་མཚན་ཕྱི་མ་ནི། མཛོད་རྩ་བ་ལས། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་མཐོང་བའི་ལམ། །མྱུར་བར་

- 230 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

འགྲོ་སོགས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས། དེ་ལྟ་ན་ཆོས་འཁོར་ནི་ཆོས་དྲུག་གི་སྒོ་ནས་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཆོས་མཐུན་སྦྱར་དགོས་གསུངས་ལ། དེ་ལྟ་ན་འོ་ན། ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་བཅོ་ལྔ་པོ་རེ་རེ་འཁོར་བསྒྱུར་གྱི་འཁོར་ལོ་དང་ཁྱད་པར་དྲུག་དྲུག་གིས་དཔེ་དོན་སྦྱར་རམ་སྙམ་པའི་དོགས་པའོ། །བྱེ་སྨྲའི་ལུགས་ལ། གོང་མའི་ལམ་མཐོང་སྤང་སྒོམ་པས་སྤངས་པར་བྱ་བ་ཡིན་སྙམ་པ་དང་། སྒོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྔོན་དུ་མ་སོང་བའི་སྒོམ་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡོད་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྙམ་པ་དང་། བཅུ་དྲུག་པ་ལམ་རྗེས་ཤེས་སྒོམ་ལམ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྙམ་པའི་དོགས་པའོ། །གསེར་ཕྲེང་ལས། བཙུན་པ་དབྱངས་སྒྲོག་ནི། འཕགས་ལམ་བརྒྱད་ཉིད་ཆོས་འཁོར་ཡིན་ཏེ། འཁོར་ལོ་ལ་ཡོད་པའི་རྟེན་པའི་ལྟེ་བ་དང་། གཅོད་པའི་རྩིབས་དང་། སྡུད་པའི་མུ་ཁྱུད་དང་ཆོས་མཐུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་ལྟར་ན། ངག། ལས་མཐའ། འཚོ་བ་གསུམ་ལྟེ་བ་དང་མཐུན་ཏེ། དེ་གསུམ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ་ཡིན་པས་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྟ་བ། རྟོག་པ། རྩོལ་བ་རྣམས་རྩིབས་དང་མཐུན་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པ་ཡིན་པས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཅོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི། མུ་ཁྱུད་དང་མཐུན་ཏེ། ལྟ་བ་སོགས་རྩེ་གཅིག་པའི་ཚུལ་གྱིས་དམིགས་པ་ལ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྙམ་དུ་བསམས་ཏེ། མཛོད་ལས། རྩིབས་སོགས་ཕྱིར་ཞེས་སོ། །ཞེས་གསུངས། གསེར་ཕྲེང་དུ་དྲན་པའི་གསལ་ཁ་མ་གསུངས། མཛོད་རང་འགྲེལ་དང་བློ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་འགྲེལ་སོགས་སུ་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་ལྟེ་བ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་མུ་ཁྱུད་དང་། གཞན་བཞི་ཤེས་རབ་དང་གཅོད་པའི་རྩིབས་ལ་སྦྱར་ལ། པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པ་དང་། རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གཉིས་ཀྱིས་དྲན་པ་མུ་ཁྱུད་ལ་སྦྱར་བ་སེམས་སྡུད་བྱེད་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ནམ་སྙམ། དེས་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་བསླབ་པ་གསུམ་དུ་བསྡུས་ཚུལ་གསུངས་པས་སོ། །བཞིར་བསྡུས་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། དབུས་མཐའ་ལས། ཡོངས་སུ་གཅོད་དང་གོ་བྱེད་དང་། །རྣམ་གསུམ་གཞན་ཡིད་ཆེས་པས་བྱེད། །མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཉེན་པོར་ནི། །ལམ་གྱི་ཡན་ལག་དེ་བརྒྱད་དོ། །ཞེས་གསུངས། འདིའི་དོན་ཀུན་མཁྱེན་བླ་མ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་སྐབས་བཞི་བའི་ཡིག་ཆར་གསལ་བོ་ཡོད། བྱེ་སྨྲས་

- 231 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

ལུགས་ལ། གཟུགས་མེད་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་འཕགས་ལམ་བརྒྱད་ཡོད་མེད་དཔྱོད། རྗེ་གུང་ཐང་བའི་འདུལ་སྡོམ་ནང་དེ་ལ་ཞིབ་ཆ་ཡོད། རྣམ་རིག་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཀྱི་སྟེང་ནས་ཀྱང་དཔྱད་ཚུལ་ཡོད། གསེར་ཕྲེང་ལས། དེ་དག་ནི་སྒྲུབ་བྱེད་ཕྱོགས་རེ་བ་ལ་འཁྲུལ་བས་ལུགས་དེ་དག་དོར་ལ་འདིར་ནི་ལུང་དང་རྟོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆོས་འཁོར་དུ་འདོད་པར་བྱ་སྟེ། ཆོས་འཁོར་གསུམ་གྱིས་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པ་དང་། ལམ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་ཆོས་འཁོར་གྱི་དོན་ནི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལས་སེམས་ཙམ་པ་དང་། རང་རྒྱུད་པ་དང་། ཐལ་འགྱུར་བ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་འཁོར་གསེར་ཕྲེང་དུ་མི་གསལ་བ་ནི། ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་གོང་འོག་བསྒྲིགས་ན་དེ་དག་གི་ལུགས་ཀྱི་ཆོས་འཁོར་ཤིན་ཏུ་གསལ་བོ་རྒྱས་པོ་ཡོང་རྒྱུ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ནམ་སྙམ་མོ། །ཀུན་མཁྱེན་བླ་མ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོའ་ཡིག་ཆ་དང་། དེའི་མཆན་འགྲེལ་རྗེ་གུང་ཐང་ ིཔས་མཛད་པ་དང་། ལེགས་བཤད་སྙིང་པོའ་མཆན་འགྲེལ་དང་། དེའི་དཀའི་འགྲེལ་རྗེ་གུང་ཐང་པས་མཛད་པ་རྣམས་སུ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ཡོད། དེ་དག་ལས་ཞིབ་གསལ་ཤེས་པར་བྱའོ།། གོང་གི་ས་བཅད་གཉིས་པ་ནི། གསེར་ཕྲེང་ལས། གཉིས་པ་ནི། གཞི་བསྡུ་བར། བཅོས་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་། ཞེས་པ་ནས་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ལ་སོགས་བའི་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་ན་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོའ་ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ་ནི། རྟོགས་པའི་ཆོས་ ིལ་དབྱེ་ན་ཚིག་གསལ་དུ། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཁ་ཅིག་ནི་ཚོགས་ཀྱི་ལམ་མོ། །ཞེས་སོགས་དང་། ལུང་གི་ཆོས་ལ་དབྱེ་ན། ཇི་སྐད་དུ། ཞེས་པ་ནས་ལང་གཤེགས་འགྲེལ་བར་བཤད་དོའ་བར་ ིགསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་གསུངས་ལ། འདི་དག་འོག་ཏུ་བཀའ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཐད་དུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །
ས་བཅད་བཞི་པ་ཆོས་ཕུང་གི་ཚད་ནི་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་མོད་འདིར་གཞན་ཡང་
ཅུང་ཟད་བཤད་པར། གསེར་ཕྲེང་ལས། འོན་ཀྱང་འདིར་ནི་ཐེག་པ་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལུགས་གཉིས་ལས། དང་པོའ་དབང་དུ་བྱས་ན། ཞེས་པ་ནས་འདི་ནི་ཀུན་བཏུས་ ིའགྲེལ་བའི་ལུགས་སོ། །ཞེས་དང་། གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཞེས་པ་ནས་འདི་ཡང་

- 232 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

རིགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ནི། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ཐོས་ཚུལ་དང་ཤོ་ལོ་ཀ་དང་ཚིགས་བཅད་ཀྱི་གྲངས་དང་གླེགས་བམ་རྣམས་ཁ་ཏོན་དུ་རྗོད་པར་བྱེད་ཚུལ་ཡིན་པ་དྲིན་ལན་བསབ་པའི་མདོ་རང་ན་གསལ་ལོ། །བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ཟིན་པ་གཞིར་བཞག་ལ་གོ་སླའོ། །གསེར་ཕྲེང་ལས། ཆོས་ཕུང་དེ་སྙེད་ཡོད་ན་འཛམྦུའི་གླིང་ན་དེ་ཙམ་མི་སྣང་བ་ཅི་ཞེ་ན། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཞན་རྣམས་དང་། ཀླུ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ན་ཕལ་ཆེར་ཡོད་དེ། སློབ་སྤྲིངས་ལས། ཞེས་པ་ནས། ཅེས་ཚིག་གསལ་དུ་འཆད་པ་ལྟར་རོ། །ཞེས་གསུངས། སློབ་སྤྲིངས་ལས། བསྟན་པ་རིན་ཆེན་མཆོག་ལྟར་བཟང་ལ་འཕན་མེད་པ། །རྣམ་པར་དག་ཚུལ་གང་ཡིན་ཀླུ་མགོའ་གདེངས་ཀ་ཅན། །ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་གཙུག་གི་རྒྱན་བཞིན་གུས་མནོས་ནས། །ས་ ིཡི་གཏིང་ན་གནས་པའི་རབ་རིབ་སེལ་བར་མཛད། །ཅེས་དང་། སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་ལས། སྙན་པའི་བ་དན་འཇིག་རྟེན་གསུམ་དུ་གྲགས། །ཞེས་དང་། སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་ཀླུ་ཡི་ཡུལ་ནས་ཤེར་ཕྱིན་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་བ་སྤྱན་དྲངས། ཞེས་པ་དང་། ཀླུ་ཡུལ་ནས་སྤྱན་དྲངས་པའི་ཡུམ་རྒྱས་པའི་མཇུག་ནས་བྱམས་ཞུས། ཆོས་འཕགས། རྟག་ཏུ་ངུ་། ཡོངས་གཏད་ཀྱི་ལེའུ་དང་བཞི་ཀླུ་ཡུལ་དུ་ལུས་པ། འགོས་ཆོས་གྲུབ་ཀྱིས་རྒྱ་ནག་ནས་བསྒྱུར་བ་ལ་ཡོད་ཟེར་རྒྱུན་ཡོད་པ་དང་། ཀླུའི་རྒྱལ་པོ་མ་དྲོས་པས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། ཀླུ་བདུན་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །ཅེས་གསུངས་པ་དང་། ཀླུའི་རྒྱལ་པོ་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། ཀླུ་ཉི་ཁྲི་གཅིག་སྟོང་གིས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །མདོར་བསྡུས་ན། བྱེ་སྨྲའི་ལུགས་ལ། ཆོས་འཁོར་ཡིན་ན། རྟོགས་པའི་ཆོས་འཁོར་ཡིན་པའི་ཁྱབ། ལུང་གི་ཆོས་འཁོར་ཡིན་ན། བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་ཡིན་པའི་ཁྱབ་ཀྱང་ལུང་གི་ཆོས་འཁོར་ཆོས་འཁོར་མ་ཡིན། རྟོགས་པའི་ཆོས་འཁོར་ཡིན་ན། མཐོང་ལམ་ཡིན་པས་ཁྱབ། སྒྲ་བསྒྲགས་པ་ཙམ་གྱི་རྒྱུ་མཚན་ལྟར་ན། ཀོའུ་དི་ནྱའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ཡིན་པས་ཁྱབ། དེ་ལྟར་ན། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ལུང་གི་ཆོས་འཁོར་ཚར་གཉིས་བསྐོར་པའི་ཕྱི་མ་དེ་ལུང་གི་ཆོས་འཁོར་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཀོའུ་དི་ནྱ་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་ཐོབ་པའི་ཚེ་བྱེ་སྨྲའི་ལུགས་ལ་ཆོས་འཁོར་མེད་དམ་སྙམ་པའི་དོགས་

- 233 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

པའོ། །གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་འདོད་ཚུལ་མདོར་བསྡུས་ཙམ་བརྗོད་ན། སེམས་ཙམ་པས་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་དམ་ཆོས་གཉིས་གང་རུང་གིས་བསྡུས་པའི་ཡོན་ཏན་ཆོས་འཁོར་དུ་འདོད། ལུང་གི་བསྟན་པའི་དམ་ཆོས་ལུང་གི་ཆོས་འཁོར། མཚན་གཞི་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་དང་། འཁོར་ལོ་གསུམ་ལྟ་བུ། ཟབ་ཞི་སྤྲོས་བྲལ་འོད་གསལ་འདུས་མ་བྱས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཚེ་འགྲེལ་བ་དོན་གསལ་བསྐོར་ཅིང་བརྒྱད་སྟོང་པ་མ་བསྐོར་བ་ནི། དངོས་སུ་གསུངས་པ་རྣམས་ལ་གསུངས་པ་གཙོ་ཆེ་བས་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལམ་མ་ཞུགས་ན་རྟོགས་པའི་བསྟན་པའང་ཡོད་དེ། ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷག་པའི་བསླབ་པ་གསུམ་རྟོགས་པའི་ཆོས་འཁོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། གཞན་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་ལྡན་པ་དང་། །ཁམས་གསུམ་ཉོན་མོངས་རྣམས་སྤོང་རྫོགས་བྱེད་དང་། །ངོ་བོ་ཉིད་དག་དྲི་མས་དག་པ་སྟེ། །ཚངས་སྤྱོད་ཡོན་ཏན་བཞི་ལྡན་ཡིན་པར་འདོད། །ཅེས་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བཞི་གསུངས་པས་ནང་པའི་བསྟན་པ་ཁོ་ནར་འགྲུབ་པོ། །བློ་གྲོས་བརྟན་པའི་འགྲེལ་བཤད་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །རྟོགས་པའི་བསྟན་པའི་དམ་ཆོས་རྟོགས་པའི་ཆོས་འཁོར། མཚན་གཞི། ལམ་ལྔ་དང་། འགོག་བདེན་ལྟ་བུའོ། །སྒྲ་ཇི་བཞིན་པའི་མདོ་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་དང་། སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པའི་མདོ་དྲང་དོན་གྱི་མདོར་འདོད་ལ། མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ལས་དྲང་ངེས་ཕྱེ་བའི་གཞིར་གྱུར་བའི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་ལ། རང་གི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཉན་ཐོས་སྡེ་པའི་རིགས་ཅན་ལ་འགྲེས་རྐང་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་ཀྱི་གཟུགས་ནས་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བར་གང་རུང་ལ་བརྩམས་དགོས་པ་དང་། དེའི་འཁོར་ལོ་བར་པས་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་གདུལ་བྱ་ལས་དབང་པོ་རྣོ་བའི་རང་གི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་ལ་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་འགྲེས་རྐང་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་གང་རུང་ལ་བརྩམས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཡིན་དོགས་པའོ། །ཀུན་ཉོན་ཕྱོགས་ཀྱི་འགྲེས་རྐང་ལྔ་བཅུ་ང་གསུམ་དང་། རྣམ་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་འགྲེས་རྐང་ལྔ་བཅུ་རྩ་ལྔ་སྟེ་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །འཁོར་ལོ་བར་པའི་མཚན་གཞི་ལ་ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ་རུང་ཡང་། དེ་ལྟའི་འཁོར་ལོ་བར་པའི་མཚན་གཞི་ལ་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་པའི་ཁྱད་པར་དངོས་སུ་མ་སྦྱར་པའི་ཞིབ་ཆ་

- 234 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

དགོས། དེའི་ཕྱིར་ན་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་པའི་ཁྱད་པར་དངོས་སུ་སྦྱར་བའི་འཁོར་ལོ་བར་བ་ལ་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་དགོས་ལ། དེ་མ་ཟད་སྐབས་གཅིག་ཏུ་དངོས་སུ་སྦྱར་ན་སྐབས་གཞན་དུ་དོན་གྱིས་སྦྱར་བ་རྣམས་ཀྱང་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ལས། དགག་བྱ་ལ་ཁྱད་པར་སྐབས་དེར་མ་སྦྱར་བའི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་མིན་པས་ངེས་དོན་མ་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་མི་བཟུང་སྟེ། དཔེར་ན་འབུམ་ལས། དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་ཡིན་གྱི་དོན་དམ་པར་ནི་མིན་ནོ། །ཞེས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་སོགས་ལ་སྐབས་གཅིག་ཏུ་སྦྱར་ན་སྐབས་གཞན་དུ་ཡང་དོན་གྱིས་སྦྱར་ཟིན་པས་དངོས་སུ་མ་སྨོས་པ་དེ་དག་ཀྱང་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། རྡོར་གཅོད་ལས། དེའི་ཚེ་ཆོས་ཀྱང་སྤངས་ན་ཆོས་མ་ཡིན་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས། ཞེས་དང་། དཀོན་བརྩེགས་ལས། སངས་རྒྱས་པའི་ནུབ་མོ་ནས། མྱ་ངན་འདས་པའི་བར་དུ་ཚིག་གཅིག་ཀྱང་མ་གསུངས་ཞེས་པ་གཉིས་ཁྱད་པར་གཏན་མ་སྦྱར་པ་ལ་གསུངས་ཤིང་། མདོ་གཉིས་ཀའི་ནང་ན་དངོས་སུ་སྦྱར་བ་ཡོད་ཀྱང་དཀྱུས་མི་འདྲ་བ་ཡིན་ནམ་དཔྱད། ཅེས་རྗེ་གུང་ཐང་པས་གསུངས། དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་པའི་ཁྱད་པར་དངོས་སུ་སྦྱར་བའི་ཡུམ་གྱི་མདོ་དང་། དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་པའི་ཁྱད་པར་དངོས་སུ་མ་སྦྱར་བའི་ཡུམ་གྱི་མདོ་གཉིས་ཀྱི་གླེང་གཞི་དང་ཡོངས་གཏད་སོགས་སོ་སོ་ཡིན་ནམ་སྙམ་པའི་དོགས་པ་སྐྱེ་སྲིད་པས་དབུ་སེམས་སུའི་ལུགས་ལའང་ཞིབ་ཆ་དགོས། གསེར་ཕྲེང་ལས། ལུང་གི་ཆོས་ལ་དབྱེ་ན། ཇི་སྐད་དུ། མདོ་སྡེ་དབྱངས་བསྙད་ལུང་བསྟན་དང་། །ཚིགས་བཅད་ཆེད་བརྗོད་རྟོགས་པ་བརྗོད། །དེ་ལྟར་བྱུང་དང་གླེང་གཞི་དང་། །ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་སྐྱེས་རབས་བཅས། །གཏན་ལ་ཕབ་རྨད་བྱུང་ཆོས་ཏེ། །དེ་ལྟར་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་གསུངས། །ཞེས་གསུངས། དང་པོའ་མཚན་གཞི་ཤེས་རབ་སྙིང་པོ་ལས། ཕུང་ ིཔོ་ལྔ་པོ་དེ་དག་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་རྣམ་པར་བལྟ། ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་དང་། གཉིས་པ་ནི། དབུས་དང་ཐ་མར་ཚིགས་བཅད་བྱུང་བ་རྡོར་གཅོད་ལས། གང་དག་ང་ལ་གཟུགས་སུ་མཐོང་། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། ཤི་ནས་གར་སྐྱེ་སྟོན་པ་མདོ་པད་དཀར་ལྟ་བུ། བཞི་པ་ནི། ལུས་རིལ་བོ་ཚིགས་བཅད་དུ་སྟོན་པ་སྡུད་པ་ལྟ་བུ། ལྔ་པ་ནི། ལེགས་

- 235 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

སོ་ལེགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་བྱིན་ནས་ལེགས་སོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ། དྲུག་པ་ནི། ཚངས་བྱིན་གྱི་ལྟ་བུ། བདུན་པ་ནི། ལས་བརྒྱ་བ་ལྟ་བུ། བརྒྱད་པ་ནི། ནོར་ཅན་ལ་བཅས་པ་ལྟ་བུ། དགུ་པ་ནི། ཡུམ་འབུམ་པ་ལྟ་བུ། བཅུ་བ་ནི་སྐྱེས་རབས་སོ་བཞི་པ་ལྟ་བུ། བཅུ་གཅིག་པ་ནི། རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྡུ་བ་ལྟ་བུ། བཅུ་གཉིས་པ་རྨད་བྱུང་ནི་ཐེག་དམན་ལ་མི་སྲིད་པས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆེ་བ་སྟོན་པ་སྟེ། དད་པའི་སྟོབས་བསྐྱེད་པ་ལ་འཇུག་པ་ཕྱག་བརྒྱའི་མདོ་ལྟ་བུའོ། །དེ་དག་ནི་གྲངས་དང་མཚན་གཞི་ངོས་བཟུང་བ་ཙམ་ཡིན། ཞིབ་ཏུ་དཔྱད་ན་གསུང་རབ་ཡིན་ན། ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་ཁྱབ་བམ་མ་ཁྱབ་དང་། རྣམ་བཤད་རིགས་པ་དང་། བུ་སྟོན་ཆོས་འབྱུང་། གཞི་བསྡུ་བ་དང་། རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་རྣམ། གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྡུ་བ་སོགས་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་རྣམས་ལ་ཞིབ་ཆ་བྱེད།
གསེར་ཕྲེང་ལས། གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་མཁྱེན་གསུམ་དང་གང་ཟག་བཞི་ཡུམ་སྲས་
སུ་འདོད་ན། དེ་དག་དུས་མི་མཉམ་པར་འགྱུར་ཏེ་རྒྱུ་འབྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན། དེ་གང་ཟག་དང་མངོན་རྟོགས་མིན་པར་ཐལ། ཞེ་ན། འདི་ལ་གཉིས་རང་ལན་གདབ། གཞན་ལན་དགག་པའོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་རྩ་བ་ནི། ཉན་ཐོས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚོགས་བཅས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ནི་ཡུམ་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་གསེར་ཕྲེང་མཆོད་བརྗོད་ལས་ཀྱང་། སྲས་བཞི་ཆུ་གཏེར་བཞི་བསྐྲུན་པ། །ཞེས་གསུངས། མཆོད་བརྗོད་ཚིག་རྐང་དང་པོ་དང་གསུམ་པ་གཉིས་ཀྱི་དོན་སྦྱོར་སྔར་བཤད་ཟིན། ཚིག་རྐང་གཉིས་པའི་དོན་སྦྱོར་ནི། ལམ་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྣམ་བཞག་གི་རྟེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་ཏེ། བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཉན་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་གསུམ་ཤེས་པར་སྐྱེད་དགོས་ཤིང་། རྫོགས་སྨིན་སྦྱངས་གསུམ་མངོན་དུ་མ་བྱས་པར་ལམ་དེ་དག་གི་བྱ་བ་ཡང་དག་མཐའ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པ་དེའི་སྒོ་ནས་བཞག་པའི་ཕྱིར། གསེར་ཕྲེང་ལས། འོན་ཀྱང་རྣམ་མཁྱེན་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཁོ་ན་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསོ་བའི་ཡུམ་ཙམ་དུ་རུང་ཡང་དེ་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེད་པའི་ཡུམ་དུ་མི་གཟུང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པའི་འོན་ཀྱང་ཞེས་པའི་ཀྱང་སྒྲ་དང་ཡང་སྒྲ་གཉིས་ལ་དཔག་ན། མཁྱེན་པ་གཞན་གཉིས་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་

- 236 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

ཀྱི་ཡུམ་དང་། བཞེད་དོན་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཡུམ་དང་། གསོ་བྱ་གསོ་བྱེད་ཀྱི་ཡུམ་གསུམ་ག་དང་། དེའང་རྣམ་བཞག་གི་རྟེན་སོ་སོ་ལ་སྦྱར་བ་དང་། རྣམ་མཁྱེན་རྣམ་བཞག་གི་རྟེན་གཅིག་ཁོ་ན་དང་། དངོས་ཤགས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཡུམ་གཉིས་ཙམ་གྱི་གཞི་མཐུན་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནམ་སྙམ་སྟེ་དཔྱད་པར་བྱའོ།། དེའང་ཁྱོད་དེའི་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཡུམ་ཡིན་ན། ཁྱོད་དེའི་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་མི་དགོས་པ་དང་། ཁྱོད་དེའི་བསྐྱེད་བྱའི་སྲས་ཡིན་ན། ཁྱོད་དེའི་བསྐྱེད་བྱ་ཡིན་མི་དགོས་པ་སོགས་ཀྱི་ཞིབ་ཆ་ཕྲ་མོ་སོགས། གསེར་ཕྲེང་ལས། རང་ལན་གདབ་ཚུལ་བཤད་པའི་སྐབས་དང་། ཡང་གསེར་ཕྲེང་ལས། སྲས་གང་ཟག་དང་ཡུམ་དེའི་མངོན་རྟོགས་ཡིན་པས་དུས་མི་མཉམ་པ་མི་རུང་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོགས་གོང་འོག་ཀུན་བསྒྲིགས་ན་ཞིབ་ཆ་ལ་ཕན་ནོ། །མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་དོན་གཞན་ཡང་བཤད་པར། ཚིག་རྐང་དང་པོས་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཉེར་ཞི་དང་། དེ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་ངན་སོང་གི་སྡུག་བསྔལ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཉེར་ཞི་བཏགས་པ་བ་དང་། དེ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་རིང་དུ་མི་གནས་བར་འཆི་བ་དྲན་པ་དང་། ངན་སོང་གི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པ་སོགས་ཤགས་བསྟན་པས་སྐྱེས་བུ་ཆུང་འབྲིང་ཐུན་མོང་གི་ལམ་དང་། ཚིག་རྐང་གཉིས་པས་གདུལ་བྱ་རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་དོན་སྒྲུབ་ཚུལ་དང་། བསམ་པ་སེམས་བསྐྱེད་སོགས་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་དང་ས་བཅུའི་ཉམས་ལེན་དང་། ཚིག་རྐང་གསུམ་པས་དེ་དག་གི་དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་བསྟན་པས་སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་རྣམས་ཆ་ཚང་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར། འདིའི་གཞུང་ནི་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་སྒྲོན་མ་ཡིན་པས་དེ་མཛད་པ་པོ་ཉིད་འདིའི་ཡང་མཛད་པ་པོའོ། །ཞེས་ལམ་རིམ་ལས་གསུངས་པར་ལྟར། འདིའི་གཞུང་ནི་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་མཆོད་བརྗོད་ཡིན་པས་དེ་མཛད་པ་པོ་ཉིད་འདིའི་ཡང་མཛད་པ་པོའོ། །ཞེས་སྦྱར་ནའང་རུང་ངམ་སྙམ། རྗེ་བཙུན་བྱམས་པས་མཛད་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་གདམས་ངག་ཡིན་ལ། ཞེས་ལམ་རིམ་གྱི་གཞུང་དེའི་གོང་དེ་མ་ཐག་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ན་འོ་ན། རྒྱན་གྱི་མཆོད་བརྗོད་ཀྱིས་ལམ་ཆ་ཚང་བསྟན་ན། མདོ་སྔགས་གཉིས་ཀའི་གཞུང་ཡིན་པར་ཐལ། ཞེས་དང་། སྤྱིར་མདོ་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་གི་ཡིན་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཀའི་ལམ་གྱི་ཡིན་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཀའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་ཡོད་

- 237 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

མེད་དཔྱོད། ཆོས་ཕུང་ཡིན་ན། མདོ་སྔགས་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ཀྱི་སྤང་བྱའི་གཉེན་པོ་ཆ་ཚང་བསྟན་པའི་ཁྱབ་བམ་མ་ཁྱབ། ཤེས་སྒྲིབ་ཆུང་ཕྲའི་གཉེན་པོ་མདོ་ལས་བསྟན་མ་བསྟན། རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལས། ཤེས་སྒྲིབ་ཆུང་ཕྲའི་གཉེན་པོའ་སྟེང་གི་སྟོང་ཉིད་བསྟན་པ་ཡིན་ན། དེ་བསྟན་ ིཔའི་རྩ་ཤེས་ཀྱི་ཚིག་དོན་ཆེན་པོ་ཅན་ཡིན་པས་སྟོང་གཞི་ཕལ་པའི་ཚུལ་དུ་དངོས་བསྟན་ལ་རུང་བར་དབུ་མའི་ཡིག་ཆར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩ་ཤེས་ལས་དེ་མ་བསྟན་ན་མདོ་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་ནས་བཤད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་པར་འགྱུར་པས། དེ་ལ་མཆོག་དམན་ཕྱེ་ན་དུས་འཁོར་ནས་བཤད་པའི་རྩ་ལྟུང་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། སྐབས་མ་ཡིན་པས་མ་བྲིས་སོ། །གསེར་ཕྲེང་ལྷ་སའི་པར་མ་གཞིར་བཞག་ཤོག་གྲངས་(༢༠བ༢)དང་པོ་ལ་གཉིས།
མཆོད་བརྗོད་དངོས་དང་། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་པའོ། །དེའི་གཉིས་པ། གསེར་ཕྲེང་ཤོག་གྲངས་ (༤༠བ༡)གཉིས་པ་ལ། སྤྱི་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། འདི་དག་འགྲེལ་བ་གང་དུ་བཀོད་པ། གང་ཟག་སུའི་འདོད་པ་ཡིན་པ། གཞུང་གང་ལས་འབྲེལ་དཔྱད་པ། འཆད་ཚུལ་གཞན་དགག་པའོ། །ཞེས་དང་། རྣམ་བཤད་ལས། བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པ་དགོས་མེད་ཀྱི་དོགས་པ་སྤངས་ནས་བརྗོད་བྱ་མཁྱེན་གསུམ་སྤྱིའི་རྣམ་བཞག་དང་། མདོ་དང་བཟློས་པ་སྤངས་ནས་དགོས་པ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ།རྩོད་པ་དང་ལན་གཉིས། དང་པོ་ནི། འགྲེལ་བ་ལས། དེ་ལྟར་ཕྱག་འཚལ་བ་དང་། ཞེས་པ་ནས་མིན་ནམ་ཞེ་ན། ཞེས་པ་ནི། མདོ་དང་རྒྱན་བརྩམ་པ་དགོས་པ་མེད་ཅེས་རྩོད་ཀྱི་མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་བསྟན་ཚུལ་ལ་རྩོད་པ་མིན་ཞེས་པ་ལྟར་སྣང་ཡང་། མཆོད་བརྗོད་མཛད་པ་དེ་རྒྱན་རྩོམ་པའི་ཆེད་ཡིན་པས། རྩོད་ལན་དེ་དག་ཀྱང་མཆོད་བརྗོད་དང་འབྲེལ་དགོས་པ་ངེས་པར་ཡིན་ལ། གཞུང་ཚིག་འདྲ་མིན་ཙམ་ཡིན་པ་ལས་དོན་ལ་འགལ་བ་མེད་པ་དགོངས་གཞི་དང་དགོས་པ་དང་བསྟན་ཚུལ་རྣམས་ལས་ཤེས་དགོས་པའང་གཞན་ཡང་མང་ངོ་།། མཁས་པ་སྔ་མ་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་བརྒལ་ལན་དུ་བཤད་པའང་འབྲེལ་དེ་ལ་དགོངས་པ་གདོན་མི་ཟའོ། །ཉི་སྣང་ལས། ཅི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འདི་གཞི་བསྡུས་པས་སམ། ཞེས་པ་ལྟར་རྣམ་འགྲེལ་དུའང་དགོས་འབྲེལ་གྱི་ཐད་དུ་བཀོད་ནས་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་བསྟན་ཚུལ་ལ་སྦྱར་ཞིང་། རྩོད་

- 238 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

ལན་གྱི་མཚམས་ཀྱང་འགྲེལ་བ་འདི་དང་འདྲ་ལ། རྒྱན་སྣང་ལས། དེ་དག་གསུམ་ཆར་ཡང་བདེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཕྱོགས་དང་པོ་གཞི་མ་ལུས་པར་བསྡུས་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདིར་ཆོས་མངོན་པའི། ཞེས་ཕྱོགས་དང་པོ་ལྟར་ན་མན་ཆད་ལན་དུ་བྱས་ཤིང་། དེ་བརྒྱད་སྟོང་པའི་བསྟན་ཚུལ་དང་མི་འདྲ་ཞིང་རྩོད་ཚུལ་ཡང་མི་འདྲའོ། །གསེར་ཕྲེང་ལས། (༤༠བ༡) རྒྱན་སྣང་དང་བསྟུན་ན་དངོས་སུ་བྱུང་བར་གསལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་རྒྱན་སྣང་ལས། ཁ་ཅིག་ན་རེ་དང་། གཞན་དག་ནི་ཞེས་དང་། ལ་ལ་ནི་ཞེས་གསུངས་པས་ཡིན་ལ། གསེར་ཕྲེང་ལས། (༤༠བ༡) དང་པོ་ལ་བཞི། ཞེས་པའི་ས་བཅད་བཞི་པ་ལ། དགག་པ་དངོས་དང་། རང་ལུགས་བསྟན་པའོ། །ཞེས་པའི་གཉིས་པ་ནི། (༤༡བ༡) གསེར་ཕྲེང་ལས། (༤༢ན༤) རྒྱན་སྣང་དུ་ཁ་ཅིག་ན་རེ་ནས་ཞེས་པ་ལྟར་ཤེས་དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསེར་ཕྲེང་ལས། (༤༢བ༥)གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་ལན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དྲི་བ་དགོད་པ་དང་། དེ་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཞེས་པ་ནས་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པར་ཁས་བླངས་པ་ལ། ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ལ་དཔག་ན་རྩོད་ལན་དེ་དག་མཆོད་བརྗོད་དང་འབྲེལ་ཚུལ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་འཐད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ན་གསེར་ཕྲེང་ལས། (༤༡ན༥) བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་གཞུང་ལ་ཡང་སྦྱོར་ལ། ཞེས་པའི་ཡང་སྒྲ་དང་། གསེར་ཕྲེང་ (༤༡ན༦) མཆོད་བརྗོད་ཀྱིས་བརྩམ་པར་དམ་བཅས་པ་ལས་འཕྲོས་ཤིང་དགོས་འབྲེལ་གྱི་མཚམས་སྦྱོར་གྱི་སྔོན་དུ་བཀོད་པའི་ཕྱིར་སྔ་མ་རིགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི། མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་གཞུང་ལའང་སྦྱར་དགོས་པའི་དོན་ཡིན་ནམ་སྙམ། གསེར་ཕྲེང་ལས། (༤༠བ༡) གང་ཟག་སུའི་འདོད་པ་ཡིན་པ་ངོས་འཛིན་པའི་ཚེ། སྔ་རབས་པ་ཁ་ཅིག་ཐོགས་མེད་དང་། ཆོས་སྐྱོང་དང་། ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་དངོས་སློབ་སོགས་འདོད་ཅེས་པ་མི་འཐད་དེ། ཉི་ཁྲིའི་འགྲེལ་བ་གཉིས་དང་འགྲེལ་བ་འདིའི་སྐབས་ངོས་ཟིན་པའི་དོགས་པ་གསུམ་ནི་རྗེ་བཙུན་གྱིས་རྒྱན་རྩོམ་པའི་དུས་ནས་ཡོད་པས་དོགས་པ་ཁོང་སློང་མིན་པ་རྒྱན་སྣང་དང་བསྟུན་ན་དངོས་སུ་བྱུང་བར་གསལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ཤེས་སླ། འགྲེལ་བ་འདིར་བཀོད་པའི་དོགས་པ་དེ་ཁོང་སློང་ཡིན་པར། འགྲེལ་བ་ལས། སྐྱེ་བོ་བློ་གྲོས་དམན་པ་དག །ཅེས་པ་ནས་དེ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་

- 239 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

པ་ཅི་ཡོད། ཅེས་པས་སྒྲུབ་སྟེ། གསེར་ཕྲེང་ལས། (༤༠ན༣) དོན་ནམ་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་དོ་སྙམ་དུ་དོགས་པ་སྐྱེ་བས་དེ་བསལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།གཞན་ཡང་། གསེར་ཕྲེང་ལས། (༤༡ན༡) རྒྱན་སྣང་དང་བསྟུན་ན་དངོས་སུ་བྱུང་བར་
གསལ་ལོ། །འོ་ན། མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་གང་ལ་ཡིན་ཞེ་ན་མདོ་ཡིན་པར་མངོན་ནོ། །དེ་ལྟ་ན་བསྟན་བཅོས་ལ་དོགས་པ་འདི་འགོད་པ་ཅི་འབྲེལ་ཞེ་ན། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཉིད་མདོའ་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འབྲེལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པས་རང་གཞན་གྱི་སྡེ་བ་སུས་ ིབཀོད་པའི་དོགས་པ་རྒྱན་སྣང་ལས་དངོས་སུ་གསུངས་པ་དང་། གསེར་ཕྲེང་ལས། རྒྱན་སྣང་ནི་སྤྱིར་དགོས་སོགས་བཞི་བཀོད་ནས་བརྒྱད་སྟོང་བའི་བརྗོད་བྱ་ལ་དོགས་པ་གཅོད་པའི་ཕྱིར་དགོས་འབྲེལ་ལ་རྩོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པས་གཞུང་རང་ལ་ཞིབ་ཏུ་གཟིགས་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །འགྲེལ་བ་ལས། དེ་ལྟར་ཕྱག་འཚལ་བ། ཞེས་པ་ནས་འཐད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱི་རྩོད་ལན་གྱི་སྐབས་སུ་ཁོང་ན་གནས་པའི་དོགས་པ་བསུ་ཚུལ་ནི། རྣམ་བཤད་ལས། མཁྱེན་གསུམ་ལ་བསྟོད་ཕྱག་མཛད་པའི་ཤགས་ལ་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་རྩོམ་པར་དམ་བཅས་པས། དེ་ལྟར་ན་ཡུལ་སྟོན་དགོས་པས་གཞི་གཉེན་རྣམ་གསུམ་གང་བརྗོད་བྱར་བསྡུས་ནས་རྩོམ་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པའི་འབད་པ་དོན་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། མངོན་པ་ནས་མ་བཤད་པ་བཤད་རྒྱུ་མེད་ཅིང་། བཤད་པ་སྟོན་ན་རྒྱན་དང་མངོན་པ་ཟློས། གཉིས་པ་ལྟར་ན། གཉེན་པོ་འབའ་ཞིག་སྟོན་ན་རྒྱན་ལ་བརྟེན་ནས་སྤང་བྱ་གང་གི་གཉེན་པོ་ཡིན་པ་མི་རྟོགས་ལ། སྤང་བྱ་དང་བཅས་པར་སྟོན་ན་ཉོན་མོངས་སྲེད་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་ལའང་བདག་རྐྱེན་དབང་པོ་དྲུག །དམིགས་རྐྱེན་ཡུལ་དྲུག །རྒྱུ་རྐྱེན་རྣམ་ཤེས་དྲུག །གྲོགས་སེམས་བྱུང་དང་བཅས་པ་སྟོན་དགོས་ལ། དེ་ལ་གཞི་སྟོན་དགོས་པས་སྐྱོན་དང་པོ་ལས་མི་འདའོ། །གསུམ་པ་ལྟར་ན་རྣམ་པ་གཞི་མེད་ཙམ་ཞིག་བསྡུས་ན་སྐྱེས་བུ་ལ་མཁོ་བའི་དོན་མ་བཤད་པར་འགྱུར་ལ། གཞི་བསྡུས་ན་གཞི་བསྡུས་པ་ལ་བཀོད་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་རྩོད་པ་འགོད་པར་གསུངས་ལ། ཕར་ཕྱིན་རྟོགས་དཀའི་སྣང་བར། གཞི་གཉེན་རྣམ་གསུམ་བརྗོད་བྱར་བྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པར་ཤེས་བཞིན་དུ་རེ་རེ་ཙམ་བརྗོད་བྱར་བསྡུ་བ་ཡིན་ནམ་ཞེས་འདྲི་བ་

- 240 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

ནི་འབྲེལ་མེད་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ལྷས་སྦྱིན་ཁྱོད་ཀྱི་མིང་ལ་ཅི་ཟེར་ཞེས་འདྲི་བ་དང་འདྲ་བས་མི་འཐད་ལ། དེས་ན་མཆོད་བརྗོད་རྩོམ་པས་བྱ་བ་འགའ་ཞིག་ལ་འཇུག་པར་མཐོང་བ་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་བསྟན་བཅོས་ཤིག་རྩོམ་པར་འདུག་པས་གཞི་གཉེན་རྣམ་གསུམ་གང་བརྗོད་བྱར་བསྡུས་ནས་རྩོམ་ཞེས་ཁོང་ན་གནས་པའི་དོགས་པ་བསུ་བར་གསུངས་སོ། །གསེར་ཕྲེང་ལས། རང་ལུགས་ན་མདོ་དང་དེའི་རྒྱན་གཉིས་ཀྱིས་གཞི་གཉེན་རྣམ་གསུམ་བསྡུས་པ་དེ་རིམ་པ་ལྟར་ཡུལ་ཅན་མཁྱེན་པ་གསུམ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གོལ་ས་དང་རྒྱུ་དང་ཐོབ་བྱར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་དགོས་པ་གང་གི་ཕྱིར་དང་། ཚུལ་ཇི་ལྟར་གཞི་གཉེན་རྣམ་གསུམ་བསྟན་པའི་ཁྱད་མ་ཕྱེད་པར་དེ་གསུམ་ལ་ཁོ་ནའི་སྒྲ་སྦྱར་བ་ཙམ་ལ་རེ་བས་ནི་རྩོད་ལན་འདི་དག་བསྐལ་བའི་བར་དུ་ཡང་མི་ཤོད་ད།ོ །ཞེས་གསུངས། འོ་ན་རྩོད་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། གསེར་ཕྲེང་ལས། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་ལན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དྲི་བ་དགོད་པ་དང་། དེ་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་སྐབས་སུ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པས། ཞེས་པ་ནས། གསེར་ཕྲེང་ལས། བསྡུས་པས་ཡུམ་གྱི་རྒྱན་དུ་མཛད། ཅེས་པའི་བར་གྱི་གཞུང་ལས་ཤེས་སླ། ལན་ནི། གསེར་ཕྲེང་ལས། དང་པོ་ནི། རྒྱན་གྱིས་ནི་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ལ་མཁས་པ། ཞེས་པ་ནས་འབྲུ་གཉེར་ཚུལ་ཚིག་དོན་གྱི་སྐབས་འདི་ལྟར་འཆད་ཤེས་པ་ཡང་དཀོན་པར་སྣང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདིར་མང་དོགས་ནས་འདི་ཙམ་ལས་མ་བྲིས་སོ། །གཞན་ཡང་གསེར་ཕྲེང་ལས། འོ་ན་རང་ལུགས་ལ་ཡང་རྣམ་པ་གཞི་བཅས་སུ་བསྟན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཟློས་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། ཞེས་པ་ནས་འདིར་གཞན་དག་ཅེས་པ་དང་ཕྱོགས་གསུམ་རེ་རེ་བསྡུས་པར་འདོད་པའི་རྒོལ་བ་གཉིས་མི་གཅིག་སྟེ་སྔ་མས་ནི་འདོད་པ་དེ་དག་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་པས་སོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དཔྱད་ན་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་འགྱུར་རོ།། ཤིན་ཏུ་དགའ་སྤྲོའ་གནས་སོ། །དོགས་པ་ ིཁོང་སློང་ཞེས་པ་ནི། རྣམ་བཤད་ལས། དེའི་མཐའ་གཅོད་པ་ལ། ཡ་གྱལ་རེ་རེ་བརྗོད་བྱར་བྱེད་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་པས་ཕྱོགས་སྔ་ཁོང་ན་གནས་པ་སློབ་དཔོན་གྱིས་བསུ་བའི་དོན་དུ་གསལ་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་གྲུབ་མཐའ་གོང་མའི་ལུགས་

- 241 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

ལ་སྐྱེ་འགྱུར་མ་འོངས་པའི་འདུས་བྱས་ཡོད་དམ་སྙམ། དེ་མ་ཟད་ཨ་བྷྱས་མ་རིག་པ་འགག་པས་འདུ་བྱེད་འགག་པ་སོགས་ཀུན་ཉོན་ལུགས་ལྡོག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་དགོངས་ཚོད་རྣམ་བྱང་ལུགས་མཐུན་དུ་འགྲོ་བས་སྐབས་ལྔ་པའི་གསེར་ཕྲེང་ལས་བཀག་པ་ལ་བསམ་ན་ཡང་གྲུབ་མཐའ་གོང་མའི་ལུགས་ལ་སྐྱེ་འགྱུར་མ་འོངས་པའི་འདུས་བྱས་ཡོད་དམ་སྙམ་པ་འདྲ་བས་འདིར་རིགས་པ་སྦྱར་ཆོག །དོགས་པ་ཁོང་སློང་ཆོས་ཅན། ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་ན། དེ་ལ་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གཉིས་དང་། བློ་རིག་བདུན་གྱི་ནང་ནས་དུ་ཙམ་ཡོད་པ་དང་། ཡང་ན་དེ་ལ་བག་ཆགས་ཀྱང་ཡོད་དམ་སྙམ་པའི་དོགས་པའོ། །རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཆོས་ཡིན་ངེས་ལ། རྗེ་བཙུན་གྱི་དུས་ན་ཡོད་པའི་དོགས་པ་ཁོང་སློང་དེ་གང་ཟག་སུའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད། སློབ་དཔོན་གྱིས་བསུ་བ་ན་སུའི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས། རྒྱན་སྣང་དང་བསྟུན་ན་དངོས་སུ་བྱུང་བར་གསལ་པས་དོགས་པ་དེ་ཕྱི་ནང་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་སུ་ལ་ཡོད་པ་སོགས་དཔྱད་བྱ་མང་ལ། ད་དུང་ཡང་རྒྱན་སྣང་ལས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་དོགས་པ་དང་། རྗེ་བཙུན་གྱི་དུས་ན་ཁོང་ན་གནས་པའི་དོགས་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ཡོད་མེད་སོགས་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན་མང་ངོ་། །ཡང་དག་མཐའི་རྩོད་ལན་གྱི་ཐད་ནི་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་དཀའ་བའི་གནས་ཡིན་འདིར་ཕྲན་བུ་བྲིས་མོད། ཡིག་ཆ་དང་མཆན་འགྲེལ་རྣམས་སུ་གསལ་བ་རྣམས་དེ་དག་ལས་ཤེས་པར་བྱ་ལ། སོ་སོའ་ཁུངས་ཡུམ་བར་མ་དང་། བསྡུས་པ་དང་ཡུམ་རྒྱས་པ་དགོད་པ་རྣམས་ནི། གསེར་ ིཕྲེང་ན་ཤིན་ཏུ་གསལ་བོ་ཡོད།
གཞན་ཡང་། གོང་དུ་རྗེ་བཙུན་གྱི་དུས་ན་ཡོད་པ་དོགས་པ་ཁོང་སློང་དང་། ཕྱིས་
འགྲེལ་བ་རྣམས་སུ་བསུ་ཟེར་བ་དེ་དག་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ལ་ལེའུ་བཅུ་ཡོད་པ་རེ་རེ་ལ་དྲིས་ལན་མི་འདྲ་བ་རེ་དེ་དག་གི་བདུན་པ་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཀྱི་ལེའུ་ལ། མདོ་སྡེ་ལ་འགལ་སྤོང་གི་དྲི་བ། འགལ་བ་དེ་སྤོང་བའི་ལན། ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་བཟུང་བ། དེ་དག་གི་གྲུབ་པའི་དོན་ཞུས་པ་དང་བཞིའི་དང་པོ་དང་འདྲ་སེ་འདྲེས་སེ་བསམ་ན་རིག་པ་འཕེལ་ཐབས་ཡོད་དམ་སྙམ་སྟེ། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་གཞན་ལ་དོགས་པ་སྐྱེ་བ་སེལ་བའི་ཕྱིར་ཕན་སེམས་ཀྱིས་ཞུས་པ་ཡིན་གྱི། ཁོང་རང་ལ་མདོ་གཉིས་སྒྲས་ཟིན་

- 242 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

འགལ་བ་ཅི་ཡིན་སྙམ་པའི་དོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་འོད་ཟེར་ཆེན་པོའ་དབང་སྐུར་ ིཐོབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པས་སྔར་མ་ཤེས་གསར་དུ་ཤེས་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་སྙིང་པོ་རྒྱན་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེར་མ་ཟད་དགོངས་འགྲེལ་ལས། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཁྱོད་ཀྱིས་ལྷ་དང་མིར་བཅས་པའི་སྐྱེ་དགུའི་དོན་དང་། ཕན་པ་དང་བདེ་བའི་ཕྱིར་ཞུགས་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ཁྱོད་དོན་དེ་ཉིད་འདྲི་བར་སེམས་པ་དེ་ལེགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དྲི་བ་དེའི་ངོ་བོ་དང་དེའི་དམིགས་རྣམ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་དམིགས་རྣམ་མ་ཤེས་པར་ཤེས་པའི་རབ་དབྱེ་རྟོགས་མི་ནུས་པ་སྐབས་བཞི་པའི་གསེར་ཕྲེང་ལས་གསུངས། དེ་བཞིན་དུ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་རབ་འབྱོར་ལ་ཡིད་ཀྱིས་དྲི་བ་ཞུས་པ་ཤེར་མདོ་ལས་གསུངས་པ་དེའི་ངོ་བོ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས། དཔེར་ན། སྐམ་ལས་སྐྱེས་པའི་པདྨ་ལ་མཚོ་སྐྱེས་ཀྱི་སྒྲ་དངོས་མིང་དུ་འཇུག་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་གཟུགས་མེད་ཉན་ཐོས་སྤྲུལ་པའི་ལུས་བཟུང་ནས་ཆོས་ཉན་པར་གསུངས་པ་དེ་སྤྲུལ་པ་བསྡུས་མ་ཐག་ཉན་པའི་ཆོས་དེ་བརྗེད་མི་འགྲོ་བས་ཡིད་སྐྱོར་བྱེད་པ་ཞིག་ནི་ཡོད་དགོས་ལ། དེ་སྒྲ་སྤྱིའི་ཕྲེང་བ་རིམ་པར་ཤར་བ་ཙམ་ལ་མི་བྱེད་ན་འཇོག་དཀའ་བར། རྗེ་གུང་ཐང་པས་གསུངས། དེ་འདོད་པར་ཡོང་དུས་སུ་གཟུགས་དང་དབང་པོ་དག་ཡོད་ཀྱང་རྒྱུན་དུ་མེད་པར་ཨ་བྷྱས་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ཞེས་དབུ་མའི་ཡིག་ཆར་གསུངས་པས། སྔ་མ་རྣ་ཤེས་ཀྱི་ཐོས་ཚུལ་དང་ཟིན་པའི་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་ཚུལ་ཡང་འཇོག་དཀའ་བས་དཔྱད་དགོས་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་འམ། །ཡིད་ཀྱི་བཟླས་པ་དོན་མེད་འགྱུར། །སྒྲ་ནི་རྣ་བའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན། །ཞེས་དང་ཞེས་རྗེ་གུང་ཐང་པས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་མེད་ན་ཉན་ཐོས་ཡོད་པ་ནི། མཛོད་རྩ་བ་ལས། འདོད་པར་གསུམ་འཐོབ་ཐ་མ་ནི། །གསུམ་དུའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོའ་ངག་ཏུ་མ་ཐོན་གོང་གི་ཐུགས་ལ་བཞུགས་པའི་རྒྱན་དང་གདུལ་ ིབྱས་རྒྱན་གྱི་ཚིག་བཟུང་སྟེ་ཡིད་སྐྱོར་བྱེད་པའི་དུས་ཀྱི་རྒྱན་སོགས་སྒྲ་ཡིན་མིན་སོགས་ད་དུང་ཡང་དཔྱད་བྱ་མང་།

- 243 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

གོ་བདེ་བའི་ཕྱིར་ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བའི་ས་བཅད་ཀྱི་སྟེང་ནས་ཞུ་
པར། རྩ་བའི་ས་བཅད་ནི། འདི་འཆད་པ་ལ་ཡང་སྤྱིའི་དོན་གསུམ་སྟེ། རྗོད་བྱེད་དོན་ལྡན་གྱི་མཚན་དང་། བརྗོད་བྱ་དེ་ལྡན་གྱི་གཞུང་དང་། གང་གི་བསྒྱུར་པའི་འགྱུར་བྱང་བཤད་པའོ། །འདིའི་གཉིས་པ་བརྗོད་བྱ་དེ་ལྡན་གྱི་གཞུང་བཤད་པ་ལ། གདུལ་བྱ་དང་བ་བསྐྱེད་པའི་ཡན་ལག་མཆོད་བརྗོད། རྟོག་ལྡན་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་དགོས་འབྲེལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། མཆོད་བརྗོད་དངོས་དང་། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །གཉིས་པ་དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་པ་ལ། སྤྱི་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་སྤྱིའི་དོན་ལ་བཞི། འདི་དག་འགྲེལ་བ་གང་དུ་བཀོད་པ། གང་ཟག་སུའི་འདོད་པ་ཡིན་པ། གཞུང་གང་ལས་འབྲེལ་དཔྱད་པ། འཆད་ཚུལ་གཞན་དགག་པའོ། །འདིའི་བཞི་པ་འཆད་ཚུལ་གཞན་དགག་པ་ལ། དགག་པ་དངོས་དང་། རང་ལུགས་བསྟན་པའོ། །གཉིས་པ་རང་ལུགས་བསྟན་པ་ལ། རྩོད་པ་དང་། ལན་དངོས་གཉིས། དང་པོ་ལ། དྲི་བ་དགོད་པ་དང་། དེ་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་པའོ། །གཉིས་པ་ལན་ལ། ལན་དངོས། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ཁུངས་དགོད་པ། སྡུད་བྱེད་གསུམ་ངོས་བཟུང་བ། དེ་དག་གིས་གྲུབ་པའི་དོན་བསྡུ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡན་ལ་མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་ཚིག་རྐང་བཞི་བཤད་པའི་ས་བཅད་རྫོགས་སོ། །ས་བཅད་འདི་བཞིའི་གཉིས་པ་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ཁུངས་དགོད་པ་ནི། དེ་ཉིདལས། གཉིས་པ་ནི། གང་ཟག་བཞིའི་མངོན་རྟོགས་རྣམས་མཁྱེན་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པར་ཅིས་གྲུབ་ཅེ་ན། འདི་ལ་གསུམ། ཡུམ་བར་མ་དང་། བསྡུས་པ་དང་། རྒྱས་པ་ཁུངས་སུ་དགོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མཁྱེན་གསུམ་གྱིས་མངོན་རྟོགས་མཐའ་དག་བསྡུས་ཚུལ་འདི་ལྟར་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་བར་མ་ཉི་ཁྲི་ལྔ་སྟོང་པ་ལས། ཞེས་པ་ནས་གཞན་གཉིས་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུའོ། །ཞེས་དང་། གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། གཞི་ཤེས། ལམ་ཤེས། རྣམ་མཁྱེན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དེ་ལ་འང་ཡུམ་བར་མ་དང་། བསྡུས་པ་དང་། རྒྱས་པ་ཁུངས་སུ་དགོད་པ་གསུམ་ལས། ཡུམ་བར་མར་ལམ་ཤེས་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་མདོ་ལས། ལམ་ཐམས་ཅད་སྐྱེད་པར་བྱ་ཞིང་ལམ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པར་བྱའོ།། དེ་དག་གིས་ལམ་གྱི་བྱ་བ་ཡང་བྱ་ལ། ཞེས་པའི་དོན་གསེར་ཕྲེང་ལས་བསྐྱེད་བྱར་བཤད་པའི་

- 244 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

ལམ་འོག་མ་གཉིས་བཏགས་པ་བ་དང་། ཤེས་བྱར་བཤད་པའི་ལམ་གསུམ་གའང་མཚན་ཉིད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པས། ཤེས་སྐྱེད་ཀྱི་དོན་རང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་ཅིང་གཞན་ལ་སྟོན་ཚུལ་ཤེས་པ་ལ་གསུངས་ལ། དེ་ཡང་རྟོགས་རིགས་སྐྱེད་ཅིང་ཉན་རང་གི་ལམ་དངོས་རྣམས་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་པའི་དོན་ནོ། །རྣམ་བཤད་ལས། དང་པོར་བསྐྱེད་ཅིང་། ཕྱིས་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པ་ལ་གསུངས་པ་དང་། རྟོགས་དཀའི་སྣང་བར། རྗེས་སྒོམ་བྱུང་གིས་སྐྱེད་ཅིང་ཐོས་བསམ་གྱིས་ཤེས་པ་ལ་གསུངས་པ་རྣམས་དགོངས་པ་མཐུན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ན། བསྐྱེད་བྱར་བཤད་པའི་ལམ་འོག་མ་གཉིས་བཏགས་པ་བ་ཡིན་གྱི་ཉན་རང་གི་ལམ་དངོས་མ་ཡིན་ཏེ། ཉན་རང་གི་ལམ་དངོས་ནི། ལམ་ཉི་ཚེ་བ་ཡིན་པ་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས་ལྡོག་པ་གཟུང་རྟོག་དགུའི་དྲུག་པ་དང་བདུན་པ་གཉིས་བསྟན་པའི་རྩ་བར། ཉི་ཚེ་བ་དང་སྣ་ཚོགས་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་དང་། དེ་མ་ཟད་སྐབས་བཞི་པ་ཁྱད་མཚན་སྤྱིར་བསྟན་པའི་རྩ་བ། བསམ་མི་ཁྱབ་སོགས། ཞེས་དང་། ཁྱད་མཚན་བཅུ་དྲུག་གི་ཐ་མ་གསུམ་བསྟན་པའི་རྩ་བ། མཐའ་དག་པ་དང་ཡོངས་འཛིན་དང་། །རོ་མྱང་མེད་དང་། ཞེས་པ་དང་། ཟབ་པ་བརྒྱད་ཀྱི་གསུམ་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ཞེས་དང་། བརྒྱད་པ་ཐབས་མཁས་པ། ཞེས་པ་དང་། སྲིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་གྱི་སྦྱོར་བ་བསྟན་པའི་རྩ་བ། ཆོས་རྣམས་རྨི་ལམ་འདྲ་བའི་ཕྱིར། །ནས། ལན་ནི་ཇི་སྐད་བཤད་པར་ཟད། །ཅེས་གསུངས་པ་རྣམས་དང་དེ་དག་གི་ཐད་ཀྱི་གསེར་ཕྲེང་ལས་ཤེས་པར་བྱ་ལ། རྒྱ་བོད་ཀྱི་འགྲེལ་བ་གཞན་རྣམས་ལའང་རྒྱས་པ་ཡོད། རྩ་བ་དེ་དག་གི་ཐད་རྣམས་སུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ།། འདིར་མང་དོགས་ནས་མ་བྲིས། བསྐྱེད་བྱར་བཤད་པའི་ལམ་རྣམས་འཛིན་པའི་ཡུལ་ཅནཡིན་ནམ་སྙམ་པའི་དོགས་པའང་སྐྱེ་སྲེད་དོ། །
གསེར་ཕྲེང་ལས། དེ་ལ་སྨོན་ལམ་རྫོགས་པ་ནི། གཞན་དོན་འབད་མེད་དུ་འགྲུབ་
པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་པ་གྲུབ་པའོ། །སེམས་ཅན་སྨིན་པར་བྱས་པ་ནི། རྒྱན་ལས། ཇི་ལྟར་རྨ་དང་ཟས་ལ་དེ་དག་གི་ཞེས་པ་ནས་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་གཞན་དོན་ཅི་ཙམ་ཞིག་ལ་འབད་པས་འཚང་རྒྱ་བའི་གཞན་དོན་དེ་དག་རྫོགས་པར་བྱས་པའོ། །ཞིང་སྦྱོང་བ་ནི་རང་གི་སེམས་སྦྱོང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ཞིང་གི་རྒྱུར་ཚོགས་བསགས་ནས་སྨོན་ལམ་འདེབས་པའོ། །འདི་

- 245 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

སྣོད་ཀྱི་ཞིང་ལ་བྱ་སྟེ་བཅུད་ཀྱི་ནི་སེམས་ཅན་སྨིན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས། སྨོན་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཚད་ལ་ལོངས་སྤྲུལ་གཉིས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྨོན་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཚད་དང་། ཞིང་སྦྱང་བའི་ཚད་ལ་ཡང་ལོངས་སྤྲུལ་གྱི་ཞིང་སྦྱང་བའི་ཚད་གཉིས། སེམས་ཅན་སྨིན་པའི་ཚད་དང་བཅས་རྣམ་བཤད་སྙིང་པོའ་རྒྱན་དང་ཡིག་ཆ་ ིསོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །རྣམ་བཤད་སྙིང་པོ་རྒྱན་ལས། སྤྲུལ་སྐུའི་དབང་དུ་བྱས་ན། རྒྱལ་པ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱིས་བདག་སངས་རྒྱས་བའི་ཞིང་དེར་མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་མི་ལྡན་པ་མེད་པར་མ་གྱུར་བ་དེ་སྲིད་དུ་བདག་འཚང་མི་རྒྱའོ་ཞེས་དམ་བཅའ་བ་ལྟ་བུ་སྤྲུལ་སྐུའི་ཞིང་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་གདུལ་བྱའི་ཆེད་དུ་དམ་བཅས་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། དེའི་ཕྱིར་ན། བདེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེས་པའི་གདུལ་བྱ་ལ་མངོན་ཤེས་དང་ལྡན་པའི་ཁྱབ་ན། དེར་སྐྱེས་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་ཡོད་མེད། མཛོད་རྩ་ལས། བསམ་གཏན་དག་གིས་ལམ་རྣམས་སླ། །ས་གཞན་དག་གིས་དཀའ་བ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར་ཉེར་བསྡོགས་ལ་བརྟེན་པའི་མངོན་ཤེས་ཡོད་པ་ཀུན་བཏུས་ལས། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིར་བཤད་པ་སླ་རིམ་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་གཞན་གྱི་བསྟན་པ་ལ་ཉེར་བསྡོགས་ལ་བརྟེན་པའི་མངོན་ཤེས་ཡོད་མེད་དཔྱད་གཞིའོ། །ལང་གཤེགས་ལས། འདོད་པ་ཁམས་དང་གཟུགས་མེད་ན། །སངས་རྒྱས་རྣམ་པར་འཚང་མི་རྒྱ། །གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་འོག་མིན་དུ། །འདོད་ཆགས་བྲལ་ཁྱོད་འཚང་རྒྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་འོག་མིན་དུ་སངས་རྒྱས་དགོས་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཚང་རྒྱ་བའི་འོག་མིན་དོན་གཅིག་ཡིན་ནམ་སྙམ་པ་དང་། རྒྱུན་མཐའི་དུས་ཀྱི་ཞིང་དེ་འོག་མིན་ཡིན་ནམ་མིན། འོག་མིན་ཡིན་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡིན་པའི་ཁྱབ་མ་ཁྱབ། ལྷས་སྦྱིན་སངས་རྒྱས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གྲུབ་པ་དང་། ལྷས་སྦྱིན་སངས་རྒྱས་པ་དུས་མཉམ་ཡིན་ནམ། རང་གང་དུ་སངས་རྒྱས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གྲུབ་ན། རང་རྫོགས་སྨིན་སྦྱང་གསུམ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཁྱབ་བམ་དཔྱད་པར་བྱའོ། །ལྷས་སྦྱིན་སངས་རྒྱས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གི་རྒྱུ་ཚོགས་རྫོགས་པར་ཐལ། འོག་མིན་དེ་ལྷས་སྦྱིན་སངས་རྒྱས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སོགས་ད་ལྟའི་དུས་རིག་པ་ལ་ཕན་པ་ཡོད་དམ་སྙམ།

- 246 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

གཞན་ཡང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། གོང་དུ་རྨ་གཟག་པ་དང་ཟས་སྤྱད་དུ་རུང་བར་སྨིན་པ་དེ་བཞིན་སྨིན་ཚུལ་གསུངས་པ་དེ་ལ་ཡང་བརྒྱད་ཡོད་པ་ནི། རྒྱན་ལས། ལུས་ཅན་བྲལ་བར་སྨིན་༡བྱེད་དེ་བཞིན་དུ།། ཡོངས་སྨིན་༢རབ་སྨིན་༣མཐུན་པར་སྨིན་༤བྱེད་གཞན། །ལེགས་པར་སྨིན་༥བྱེད་རྟོགས་པར་སྨིན༦་བྱེད་དང་། །རྟག་སྨིན་༧གོང་དུ་སྨིན་༨བྱེད་བཤད་པར་འདོད། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།། ཐབས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་གཉིས་པོ་གངརུང་ཡིན་ན། ཞིང་སྦྱོང་བའི་ལམ་དང་སྨོན་ལམ་དང་སེམས་ཅན་སྨིན་པར་བྱེད་པའི་ལམ་གསུམ་ག་ཡིན་པའི་ཁྱབ་མ་ཁྱབ་དཔྱད་པར་བྱའོ།། སེམས་ཅན་སྨིན་པར་བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་སྨིན་པར་བྱས་པ་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་ཤེས་པར་བྱ།
གསེར་ཕྲེང་ལས། འདིར་ཅུང་ཟད་ཅིག་མཐའ་དཔྱད་ན། ཡུལ་ལམ་གསུམ་པོ་དེ་
མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་མིན། དེ་དག་གི་སྤངས་རྟོགས་གང་དུ་རྫོགས། དམིགས་བསལ་གྱི་དོན་བརྟག་པ། ཡང་དག་མཐའ་ངོས་བཟུང་བ་དང་བཞིས་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དང་པོ་ནི་བཤད་ཟིན། གཉིས་པ། དེ་དག་གི་སྤངས་རྟོགས་གང་དུ་རྫོགས་པ་བཤད་པ་ལ་ཁ་ཅིག་གི་འདོད་པ་རྣམས་མི་འཐད་པར་སྒྲུབ་ཟིན་ནས། དེས་ན་རང་ལུགས་ནི། ཞེས་པ་ནས་ཉེས་པ་ཀུན་ཟད་དང་ཡོན་ཏན་ཀུན་ལྡན་ཡང་ཡིན་པའི་སློབ་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ།། ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་ཤར་རིའི་རྩེར་ཉི་མ་ཤར་མ་ཐག་པའི་ཚེ་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཀྱང་བགྲོད་པ་མ་རྫོགས་པ་དཔེར་བྱས་ནས་ས་དང་པོར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ངོ་བོ་རྫོགས་ཀྱང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་མི་རྫོགས་པར་གསུངས་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཇི་ལྟ་བ་རྟོགས་པ་ནི་ས་དང་པོར་རྫོགས་ཏེ། དེར་ཆོས་དབྱིངས་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་སོ། །ཇི་སྙེད་པ་རྟོགས་པ་དང་ཤེས་སྒྲིབ་སྤངས་པ་གཉིས་ནི་སངས་རྒྱས་པ་ན་རྫོགས་ཏེ། སྔ་རོལ་དུ་རྫོགས་ན་ཉེས་པ་ཀུན་ཟད་ཡོན་ཏན་ཀུན་ལྡན་ཡང་ཡིན་པའི་སློབ་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ལ་ས་དང་པོར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་རྫོགས་ན། གོང་འཕེལ་དུ་འགྲོ་རྒྱུ་མེད་པ་དང་རྟོགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ཞིག་དགོས་ན། ས་དང་པོར་ཇི་ལྟ་བ་རྟོགས་པ་དེ་གོང་འཕེལ་དུ་འགྲོ་བ་མེད་པ་དང་རྟོགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ཡིན་

- 247 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

ནམ་དོགས་པའོ། །ཐེག་ཆེན་རིགས་ངེས་ས་དང་པོར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀུན་འགྲོའ་ིཚུལ་གྱིས་མ་རྟོགས་སམ་སྙམ་ཡང་དོགས་པ་དང་། གོང་དེ་མ་ཐག་དེས་ན་རང་ལུགས་ནི་ཉོན་སྒྲིབ་སྤངས་པ་ས་བརྒྱད་པར་རྫོགས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་ལ། དེའི་ཕྱིར་ན་དེ་དག་ཐལ་འགྱུར་པའི་ལུགས་ཡིན་ནམ་སྙམ་པའང་བསམ། དེ་ལྟ་ན་བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་པའི་ངོ་བོ་རྫོགས་པ་ཁྱད་མེད་དགོས་པས་དཔྱད། དེ་དག་མཆོད་བརྗོད་བཤད་པའི་སྐབས་ཡིན་ལ། མཆོད་བརྗོད་ཐལ་འགྱུར་པའི་ལུགས་བྱ་དགོས། ཉན་ཐོས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚོགས་བཅས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ནི་ཡུམ་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་པའི་ཡུམ་དེ་སྟོང་པ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡུམ་ལ་བཤད་པའི་ཚུལ་ཡང་ཡོད་པས་དཔྱད་པར་བྱའོ། །ཡང་གསེར་ཕྲེང་ལས། དེས་ན་ཉོན་ཡིད་གཏན་མི་འབྱུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ལུང་གི་རྗེས་འབྲང་གི་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་ཡང་འདྲེས་ཡོད་དམ་སྙམ་པའི་དོགས་པ་སྐྱེ་སྲིད་ཀྱང་དེ་ལྟར་མིན། ས་དང་པོར་ཇི་ལྟ་བ་རྟོགས་པ་རྫོགས་ན། ས་ལྷག་མ་དགུའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་རྣམས་ཀྱིས་གསར་རྟོགས་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་མེད་དགོས་པས། དེ་དག་ཚད་མ་མིན་ནམ་སྙམ་པའི་དོགས་པ་རང་རྒྱུད་པ་མན་ལ་སྐྱེ་སྲིད་ལ། ཐལ་འགྱུར་པའི་ལུགས་ཡིན་ན་ནི་བདག་མེད་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་ཕྱེ་བ་མི་འཐད་དོ། །ཐལ་འགྱུར་པའི་ལུགས་ལའང་ས་བཅུ་རེ་རེ་སྐབས་སུ་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་རེ་ཡོད་དགོས་སྟེ། ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ་ལས། ཇི་ལྟར་ཚེས་པའི་ཟླ་བ་ལ། །སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་འཕེལ་བར་མཐོང་། །དེ་བཞིན་ས་ལ་བཞུགས་རྣམས་ཀྱང་། །རིམ་གྱིས་རིམ་གྱིས་རྒྱས་པར་མཐོང་། །ཇི་ལྟར་ཡར་ངོའ་བཅོ་ལྔ་ལ། །ཟླ་བ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ས་ཡི་མཐར་ཐུག་ན། །ཆོས་ ིཀྱི་སྐུ་ཡང་རྫོགས་ཤིང་གསལ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འགོག་བདེན་རང་སྟེང་དུ་མཐོང་ཚུལ་ས་བཅུའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་རྣམས་ལ་མི་འདྲ་བ་རེ་ཡོད་ཚུལ་སོགས་ཤིན་ཏུ་མང་། དེ་མ་ཟད་ཡོན་ཏན་སྡེ་ཚན་བཅུ་གཉིས་ས་བཅུ་ལ་རིམ་གྱིས་འཕེལ་ཚུལ་དང་། ས་དང་པོ་དགུའི་ཡོངས་སྦྱོང་བརྒྱ་དང་བཅོ་ལྔ་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས་གསུངས་པ་རྣམས་ལ་ཞིབ་ཏུ་དཔྱད་ན་ཤིན་ཏུ་དགའ་སྤྲོའ་གནས་ཡིན་པས་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་། ཐེག་དམན་དགྲ་བཅོམ་ ི

- 248 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

པ་གཉིས་ཀྱིས་སྡུག་བདེན་མི་རྟག་པ་སོགས་རྫོགས་པར་མ་རྟོགས་ཟེར་ན། དེ་གཉིས་ཀྱིས་མ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་འདོད་ན། བྱང་སེམས་འཕགས་པས་མ་རྟོགས་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཡོད་ཟེར་དགོས་ན། གཅིག་ཤེས་ན་ནི་ཐམས་ཅད་མཐོང་། །ཞེས་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་མཐོང་ཉིད་ལས། །ཞེས་དང་། མ་མཐོང་ཆ་གཞན་ཅི་ཞིག་ཡོད། །ཅེས་སོགས་དང་ཇི་ལྟར་མི་འགལ་དཔྱད་པར་བྱའོ། །
གསེར་ཕྲེང་ལས། གསུམ་པ་ནི། གཞུང་འདི་ལ་དམིགས་བསལ་གྱི་རྣམ་གཞག་བྱེད་
པ་ནི་མི་འཐད་དེ། ཞེས་པ་ནས། བརྡ་ལ་འདྲིས་པ་ཞིག་གོ །བར་བྱུང་། རྣམ་བཤད་ལས། སྤྱིར་བཏང་དང་དམིགས་བསལ་གྱི་བརྡ་སྒྲས་ཟིན་འབའ་ཞིག་གི་བརྡ་ཡིན་པས། ཞེས་པ་ནས་དེ་དག་ཀྱང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་ཞིང་། དེ་དག་གི་ལམ་གྱི་བྱ་བ་ཡང་བྱ་ལ། ཞེས་སྤྱིར་བཏང་ནས། ལམ་གྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་བྱའམ་སྙམ་ན། དེ་དག་གི་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་སུམ་དུ་ནི་མི་བྱའོ། །ཞེས་དམིགས་བསལ་ཏེ། དོགས་པའི་གནས་ཆུང་བས་དེ་ཙམ་ལས་མ་སྤྲོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།། མདོར་བསྡུས་ན། དེ་དག་རྫོགས་པར་བྱ་ཞིང་དེ་དག་གི་ལམ་གྱི་བྱ་བ་ཡང་བྱ་ལ། ཞེས་པའི་གཞུང་དང་། རྫོགས་སྨིན་སྦྱང་གསུམ་མ་བྱས་པར་དེ་དག་གི་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་དུ་མི་བྱའོ། །ཞེས་པའི་གཞུང་གཉིས་རིམ་བཞིན་སྤྱིར་བཏང་དང་དམིགས་བསལ་གྱི་གཞུང་ལ་འཇོག་པར་བྱའོ། །
གསེར་ཕྲེང་ལས། ས་བཅད་བཞི་པ། ཡང་དག་མཐའ་འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ངོ་བོ་ཉིད་
སྐུ་དང་། གཞན་དག་ཆད་པའི་མྱང་འདས་ལ་འདོད་པ་རིམ་བཞིན་བཀག་ནས། རྒྱུད་བླ་མ་ལས་ཀྱང་། ཡང་དག་མཐའ་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱི། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དབེན་པ་སྟེ། །ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་སྤྲོས་པ་དང་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཞི་བའི་དབྱིངས་མྱང་འདས་ཙམ་ལ་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་དོན་ཡང་ཟབ་མོ་བརྒྱད་ཀྱི་གསུམ་པར་བཤད་པ་ལྟར་ཞི་བ་ཕྱོགས་གཅིག་པ་དེ་ཉིད་ལ་ཆེས་ཆེར་བྱས་ནས་རྟག་ཏུ་དེ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ནས་གནས་པ་ཡིན་གྱི། ཞེས་པ་ནས་རྫོགས་སྨིན་སྦྱང་ན་ནི་ཞི་བའི་དབྱིངས་ལ་རྟག་ཏུ་གནས་ཀྱང་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་གཟུགས་སྐུ་གཉིས་ཀྱིས་གཞན་དོན་མཛད་པའི་ཕྱིར་ཞི་བར་མི་ལྟུང་

- 249 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

ངོ་། །ཞེས་གསུངས། དེའི་ཕྱིར་ཐུགས་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་པའི་ངང་ནས་གཟུགས་སྐུའི་བཀོད་པ་སྣ་ཚོགས་སྟོན་པ་ནི་ཇི་སྲིད་ཀུན་སློང་གི་རྟོག་པ་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་དུ་མི་ནུས་པ་རྣམ་བཤད་ལས་གསུངས་ལ། ཆོས་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་གཉིས་རྒྱུ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་བསྒྲུབ་པའི་ཚུལ་ལ་མདོ་སྔགས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མདོར་བསྡུས་ན། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས། དགེ་བ་འདི་ཡིས་སྐྱེ་བོ་ཀུན། །བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ཚོགས་བསགས་ཤིང་། །བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱུང་བའི། །དམ་པ་སྐུ་གཉིས་ཐོབ་པར་ཤོག །ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན། རིགས་པ་འདི་ཡན་ཆད་དུ་རིགས་པ་ལྔ་བཅུ་ང་དགུ་ཡོད་པ་དེ་དག་གིས་དབུ་མ་བའི་ལུགས་ཀྱི་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་འཇོག་ཚུལ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་རྣམས་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ལ། གནད་འདི་ལྟ་བུ་རྣམས་ལ་དགོངས་ནས་བྱམས་པ་མགོན་པོས། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་སྐབས་སུ་བདེན་པ་གཉིས་ལ་འདོམས་པའི་གདམས་ངག་དེ་སྟོན་པ་ན། སྒྲུབ་དང་ཞེས་གསུངས་པའང་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་གཉེར་བྱ་མཐར་ཐུག་སྐུ་གཉིས་ལས་མེད་པས། ཆོས་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་དེ་གཉིས་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་ཡང་བདེན་པ་གཉིས་ལ་བརྟེན་པའི་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་ཆ་གཉིས་པོ་དེ་ལས་གཞན་ན་མེད་ཅིང་། དེ་གཉིས་པོ་དེ་མེད་དུ་མི་རུང་བར་ཚང་དགོས་པས། དེ་གཉིས་འདོམས་བྱེད་ལ་སྒྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ལ་གདམས་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལས། ཐ་སྙད་ལ་ནི་མ་བརྟེན་པར། །དམ་པའི་དོན་ནི་རྟོགས་མི་ནུས། །དམ་པའི་དོན་ནི་མ་རྟོགས་པར། །མྱ་ངན་འདས་པ་ཐོབ་མི་འགྱུར། །ཞེས་དང་། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས། དེ་དག་ཀུན་རྫོབ་དེ་ཉིད་བདེན་ལས་ཉམས། །དེ་ལས་ཉམས་པས་ཐར་བ་འགྲུབ་ཡོད་མིན། །ཐ་སྙད་བདེན་པ་ཐབས་སུ་གྱུར་པ་དང་། །དོན་དམ་བདེན་པ་ཐབས་བྱུང་གྱུར་པ་སྟེ། །དེ་གཉིས་རྣམ་དབྱེ་གང་གིས་མི་ཤེས་པ། །དེ་ནི་རྣམ་རྟོག་ལོག་པས་ལམ་ངན་ཞུགས། །ཞེས་སོགས་མང་ངོ་། །གཉིས་པ། སྔགས་ལུགས་ལ། ཇི་སྲིད་ཀུན་སློང་གི་རྟོག་པ་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་དུ་མི་ནུས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཞེ་ན། སྔགས་ལུགས་ལ་ཡང་དག་མཐའ་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་ནི། གཟུགས་སྐུའི་བཀོད་པ་སྣ་ཚོགས་སུ་བསྟན་ཀྱང་། ཐུགས་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལས་གཡོ་བ་མེད་པ་ཡིན་ལ། འབྲས་དུས་ན་དེ་ལྟར་འབྱུང་བ་

- 250 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

ལ། རྒྱུ་དུས་ན་དེ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པའི་ལམ་ཞིག་སྒྲུབ་དགོས་ཀྱང་། མཚན་ཉིད་ཐེག་པར་དེ་མ་ཚང་ལ། སྔགས་ལ་ལམ་དུས་ན་ཡང་ངེས་པ་སྟོང་ཉིད་ལ་དྲངས་ཤིང་གཟུང་རྣམ་ལྷ་སྐུར་ཤར་བའི་ཟབ་གསལ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་རྫོགས་རིམ་གྱི་ཐོག་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལ་ཡང་ཀུན་རྟོག་དགག་དགོས་ཞིང་རྟོག་པ་ལྡོག་པའི་རྒྱུ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་བཞོན་པའི་རླུང་འགག་པ་ལ་ལྟོས་པས། དེ་འགོག་ཚུལ་སེམས་གནས་དགུ་པའམ། དབང་པོ་རྣོན་པོ་བརྒྱད་པ་ཙམ་གྱི་ཚེ་བསྐྱེད་རིམ་པ་དེས་དམིགས་མེད་ཀྱིས་རྒྱས་འདེབས་པ་དང་སྦྲགས་ཏེ་སྤྲོ་སྡུད་ཀྱི་རིམ་པ་ལ་གོམས་པར་བྱས་པའི་མཐུས། དཔྱད་འཇོག་གཉིས་ཀར་ལས་སུ་མི་རུང་བར་བྱེད་པའི་རླུང་ལུས་ལ་ཁྱབ་པར་གནས་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཀའི་གེགས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གོ་རིམ་ལྟར་གྱི་བྱེད་པས་གཅིག་ཆར་སྦྱངས་ཏེ། ཞི་ལྷག་གཉིས་གཅིག་ཆར་འཐོབ་པའི་ཚུལ་འདི་ནི་གསང་འདུས་ཁོ་ནས་ཤེས་དགོས་པའི་ཕྱིར། སྔགས་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། རྒྱུད་སྡེ་གསུམ་དང་དེ་དག་གི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་པཎ་ཆེན་རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་པས་ཞི་ལྷག་གི་འགྲེལ་ལུགས་རྣམས་ནི་སློབ་དཔོན་མཁས་པ་ཀ་མ་ལ་ཤི་ལའི་སྒོམ་རིམ་གསུམ་དང་། ཤནྟི་པའི་ཤེར་ཕྱིན་མན་ངག་དང་། ས་སྡེ་དང་བྱམས་ཆོས་ལ་སོགས་པ་ནས་འབྱུང་བ་དང་འདྲ་བར་སྣང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུད་སྡེ་གཞན་ལ་མེད་དོ། །འོ་ན་དུམ་བུ་དང་པོ་ལས། མཚན་མ་དེ་ནི་ཁྱབ་བྱ་བ། །སེམས་ནི་ཀུན་ཏུ་ཁྱབ་པར་བྱ། །ཞེས་དང་། དེ་ནས་དེ་ཡང་བསྡུ་བ་ནི། །སྣ་ཡི་རྩེ་མོའ་བར་དུ་གནས། །ཞེས་ ིསོགས་དང་། ཀོ་ས་ལའི་རྒྱན་དང་སྟོད་འགྲེལ་སོགས་དུ་མས་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡང་དེ་འདྲ་བ་བཤད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་དག་ལ་ཡང་སྤྲོ་སྡུད་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་། རྩ་རླུང་ཐིག་ལེ་སྦྱོར་ཚུལ་གྱི་གནད་ཕྲ་མོ་མེད་པས་དེ་དག་གིས་ཞི་གནས་སྔར་མ་བསྒྲུབས་པར་དཔྱད་པ་དྲག་པོ་བྱས་ན་ཞི་གནས་ཙམ་ཡང་འགྲུབ་མི་ནུས་ཏེ། སྔགས་རིམ་ལས། ཐིག་ལེ་ཕྲ་མོ་ལ་སེམས་བཙན་ཐབས་སུ་བཟུང་ནས་བསྒོམས་པས་གནས་དང་དམིགས་རྟེན་གྱི་གནད་ཀྱིས་རིམ་གྱིས་རླུང་ནང་དུ་གནས་པའི་རྐྱེན་བྱེད་པས་དཔྱད་སྒོམ་མང་པོ་དང་བསྲེས་ཀྱང་། རླུང་རིམ་གྱིས་དུལ་བའི་མཐུས་སྔ་མའི་རྒོད་པ་སོགས་མྱུར་དུ་དགག་ནུས་པས། གཞུང་གཞན་

- 251 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

ལས་བཤད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒྲུབ་ལུགས་དང་མི་འདྲའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་རྟོག་གི་གཉེན་པོར་དབུགས་འབྱུང་རྔུབ་སྒོམ་པའི་གནད་ཀྱང་འདི་ལ་ཐུག་གོ །དེ་ལྟར་ཡང་དག་མཐའ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཚུལ་དང་། རྟོག་པ་ལྡོག་པའི་རྒྱུ་གཉིས་སྔགས་ལ་རག་ལས་ཚུལ་སོ་སོར་ཕྱེ་སྟེ་རྟགས་དང་རྟགས་སྒྲུབ་དུ་སྦྱར་བ་འདི་ནི་འདྲེན་མཆོག་དགྱེས་པའི་རོལ་མོར་ཨེ་འགྲོ་སྙམ་ཡང་། རིགས་སྔགས་འཆང་བ་རྣམས་ཀྱིས་དཔྱད་པར་མཛོད། ཅེས་པ་འདི་ནི་རྗེ་གུང་ཐང་པའི་གསུངས་གཞིར་བཞག་བྲིས་པའོ། །གནས་ངན་ལེན་ལ་བཅུ་གཅིག་དང་། རྒོད་པ་ལ་ཕར་ཕྱིན་མཆན་འགྲེལ་ལས་ཕྲ་རགས་གཉིས་དང་། རྟོག་པ་ཡིན་ན། འཁྲུལ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཁྱབ་མ་ཁྱབ། རྒྱུན་མཐའ་བའི་རྒྱུད་ལ་རྟོག་པ་ཡོད་མེད། རྟོག་པའི་ངོ་བོ་དགག་ནས་རྟོག་མེད་དུ་མ་འཕོ་པའི་སྐབས་ཡོད་མེད་སོགས་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདུན་པ་སློབ་ལམ་དུ་རྟོག་པ་ཡིན་པར་འོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་སྐབས་སུ་གསེར་ཕྲེང་ལས་གསུངས།
གསེར་ཕྲེང་ལས། དེའི་ཕྱིར་ས་བརྒྱད་པ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་
བསྐུལ་ན་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་གསུངས་པ་ཡང་དེ་ལ་དགོངས་སོ། །ཞེས་གསུངས། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་རགས་པའི་ཁྱབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་གསུམ་ལྡན་གྱི་ཡང་དག་མཐའ་ཡིན་མོད། ཁྱད་ཆོས་གསུམ་བགྲང་ཚུལ་ཐལ་རང་གཉིས་འདྲ་མི་འདྲ་དཔྱད་དགོས། དབུ་མའི་མཐའ་དཔྱོད་སེམས་བསྐྱེད་གསུམ་པར། མྱང་འདས་ཐོབ་ཀྱང་ཉན་རང་ལྟར་མངོན་དུ་བྱེད་པ་བཀག་བྱས་ན་ལེགས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་དོན་དོར་ཏེ་རགས་པའི་སྡུག་ཀུན་ཟད་པའི་ཞི་བའི་བདེ་བ་ལ་ཞེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པའི་དོན་ཡིན་ནམ་སྙམ། ཞེས་རྗེ་གུང་ཐང་པས་གསུངས། ཤེས་སྒྲིབ་སྤངས་པས་སྤངས་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་མྱང་འདས་རྣམས་གདམས་དོན་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཡང་དག་མཐའ་དང་། རགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཉེར་ཞི་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་སྤངས་པ་ལྟ་བུ་སོགས་འདིར་བསྟན་གསུམ་ལྡན་གྱི་ཡང་དག་མཐའ་ཡིན་པ་ཡིག་ཆ་ལྟར་རོ། །
གསེར་ཕྲེང་ལས། འོ་ན་ཡུམ་བསྡུས་འབྲིང་རྒྱས་པའི་ཁྱད་པར་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། བརྗོད་

- 252 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

བྱ་ཕུང་པོ་ལྔར་བསྡུས་ཤིང་རྗོད་བྱེད་ཚིག་ཀྱང་བསྡུས་པ་དང་པོ་དང་། དོན་རྒྱས་ལ་ཚིག་ཅུང་ཞིག་བསྡུས་པ་བར་མ་དང་། གཉིས་ཀ་རྒྱས་པ་ཐ་མ་སྟེ་དེ་ཡང་འགྲེས་རྐང་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་དུ་ཕྱེ་ནས་སྟོན་པའོ། །དེ་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ལྔ་བཅུ་རྩ་གསུམ་ནི། ཕུང་པོ་ལྔ། དབང་པོ་དྲུག །ཡུལ་དྲུག །རྣམ་པར་ཤེས་པ་དྲུག །རེག་པ་དྲུག །ཚོར་བ་དྲུག། ཁམས་དྲུག །རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་སོ། །རྣམ་བྱང་གི་ཕྱོགས་ཀྱི་ལྔ་བཅུ་རྩ་ལྔ་ནི། སྤྱོད་པའི་ལམ་ཕྱིན་དྲུག་སོ་སོར་བྱས་པའི་དྲུག །ལྟ་བའི་ལམ་སྟོང་ཉིད་བཅོ་བརྒྱད་སོ་སོར་ཏེ་ཉེར་བཞི། རྣལ་འབྱོར་གྱི་ལམ་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་སྡེ་ཚན་བདུན་རེ་རེ་སྟེ་སོ་གཅིག །ཞི་གནས་ཀྱི་ལམ་ལ་བདེན་པ་བཞི། བསམ་གཏན་བཞི། ཚད་མེད་བཞི། གཟུགས་མེད་སྙོམས་འཇུག་བཞི། རྣམ་ཐར་བརྒྱད། མཐར་གནས་སྙོམས་འཇུག་དགུ་བཅས་ལ་རེ་རེ་སྟེ་སོ་བདུན། ལྷག་མཐོང་གི་ལམ་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་གཅིག་ཏུ་བགྲངས་པའི་སོ་བརྒྱད། ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ལམ་མངོན་ཤེས་དྲུག་གཅིག་ཏུ་དང་། དཔའ་བར་འགྲོ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན། ནམ་མཁའ་མཛོད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན། དྲི་མ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན། སེངྒེ་རྣམ་བསྒྱིངས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བཞི་ལ་གཅིག་དེ་བཞི་བཅུ། གཟུངས་བཞི༤༡། འབྲས་བུའི་ལམ་སྟོབས་བཅུ༤༢། མི་འཇིགས་པ་བཞི༤༣། སོ་རིག་བཞི༤༤། བྱམས་པ་ཆེན་པོ༤༥། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ༤༦། ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད༤༧། གང་ཟག་གི་ལམ་ལ་རྒྱུན་ཞུག༤༨ས། ཕྱིར་འོང༤༩་། ཕྱིར་མི་འོང༥༠་། དགྲ་བཅོམ་པ༥༡། རང་རྒྱལ༥༢། གཞི་ཤེས༥༣། ལམ་ཤེས༥༤། རྣམ་མཁྱེན་དང་ང་ལྔའོ།། རྣམ་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་འགྲེས་རྐང་རྒྱས་པར་ན་བརྒྱ་དང་ང་བཅུ་ལྔ་བདུན་ནོ། །དེ་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་བཅུ་དྲུག་གི་སྟེང་དངོས་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་གཉིས་བསྣན་ནས་བཅོ་བརྒྱད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་གཉིས་ཟློས་སམ་སྙམ་པ་དང་། འདུས་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་དངོས་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་གཉིས་ཟློས་སམ་སྙམ་པའི་དོགས་པ་རྣམས་སྐྱེ་སྲིད་ལ། ལྷག་པར་འགོག་བདེན་ལ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་འདོད་པའི་ལུགས་ལ་དོགས་པ་སྔ་མ་དེ་སྐྱེ་ཉེའོ། །འོག་ཏུ་གསེར་ཕྲེང་བདེན་བཞིའི་སྐབས། སྡུག་བསྔལ་དང་ལམ་གཉིས་འགལ་བར་ཡང་མ་ངེས་ཏེ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་བྱང་གི་ཕྱོགས་གཉིས་བཞིན་

- 253 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་དེ་ཡིན་ཏེ། བདེན་བཞི་སྤྱི་ལྡོག་ནས་རྣམ་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་འགྲེས་རྐང་ཡིན་ལ། སྡུག་ཀུན་གཉིས་ཀུན་ཉོན་ཕྱོགས་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པའོ། །ཡང་འོག་བདེན་བཞིའི་ཐད་གསེར་ཕྲེང་ལས། རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ལམ་བདེན་ནི་སྡུག་བདེན་དང་མི་འགལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་དེ་བཞིན་རིགས་པ་སྦྱར་རུང་ངམ་དཔྱད་པར་བྱའོ། །བདེན་བཞི་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་རྣམས་ཀྱི་སྐབས་སུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །གསེར་ཕྲེང་ཤོག་བུ་ཕྱེད་དང་བརྒྱད་ཡན་གཞུང་བཤད་ཐབས་ཀྱི་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་སྐབས་དང་། དེ་ནས་ལྔ་བཅུ་ང་གཅིག་གི་རྒྱབ་བར་མཆོད་བརྗོད་བཤད་པའི་སྐབས་སོ། །
དེ་ནས་དགོས་འབྲེལ་ངག་གི་ཚིགས་བཅད་གཉིས་བཤད་པ་ལ་གསུམ། དགོས་པ་
དང་། བསྡུས་པ། ཚིག་གི་དོན་གསུམ། དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། དགོས་འབྲེལ་བཞི་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་དག་ངག་གིས་བསྟན་པའི་ཚུལ་དང་། བསྟན་བྱ་བཞིར་གྲངས་ངེས་པའོ། །དང་པོ་ལ། ངག་ཙམ་ལ་ཡོད་པའི་དགོས་འབྲེལ་བཞི། དགོས་འབྲེལ་ངག་ལ་ཡོད་པའི་དེ་དག་བཞི། བསྟན་བཅོས་ལུས་ཀྱི་དགོས་འབྲེལ་བཞི་པོ་རྣམས་གཞུང་ལས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གོང་གི་ས་བཅད་གཉིས་པ་བསྡུས་པ་ལ་གཞུང་ལས་བཤད་པ་མ་བྱུང་བ་ནི་ཚིག་དོན་གྱི་བཤད་པས་གོ་ཆོད་པས་ཡིན་ནམ་སྙམ་སྟེ་དཔྱད་པར་བྱའོ། །
གསེར་ཕྲེང་ལས་གོང་གི་ས་བཅད། རྩོམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་བྱ་བ་ལ། འགྲེལ་བ་རྩོམ་པ་
དང་། རྩ་བ་རྩོམ་པ་ལ་འཇུག་པ་གཉིས་ཀྱི། གཉིས་པ་རྩ་བ་རྩོམ་པ་ལ་འཇུག་པ་ལ། གདུལ་བྱ་དང་བ་བསྐྱེད་པའི་ཡན་ལག་མཆོད་བརྗོད། རྟོག་ལྡན་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་དགོས་འབྲེལ་ལོ། །གཉིས་པ་རྟོག་ལྡན་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་དགོས་འབྲེལ་བསྟན་པའི་རྩ་བ་ནི། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་ལམ། །ཞེས་པ་ནས། བྱ་བ་རྩོམ་པའི་དགོས་པ་ཡིན། །ཞེས་པའི་བར་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་སོ།། དེ་ཡང་རྐང་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་བརྗོད་བྱའི་ངོ་བོ་དང་། དེ་ནས་གཅིག་གིས་ཁྱད་པར་དང་། དེ་ནས་གསུམ་གྱིས་ཉིང་དགོས་དང་། ཐ་མ་གཉིས་ཀྱིས་དགོས་པ་བསྟན་ནས་འབྲེལ་བ་དོན་གྱིས་འཕངས་སོ། །ཞེས་

- 254 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

རྣམ་བཤད་ལས་གསུངས། གསེར་ཕྲེང་ལས། གསུམ་པ་ཚིག་དོན་ལ་གསུམ་ལས། སྦྱར་བ་ནི། མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་འོག་ཏུ་དགོས་འབྲེལ་གྱི་ངག་དགོད་པ་ལ་འབྲེལ་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅེ་ན། ཞེས་པ་ནས། རྩོམ་པར་དམ་བཅས་སོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་མཚམས་སྦྱར་གྱི་གཞུང་། འགྲེལ་བ་ལས། སྐྱེ་བོ་བློ་གྲོས་དམན་པ་དག། ཅེས་པ་ནས་འབྲེལ་བ་ཁོ་ན་ཡོད་པ་རྣམས་གསུངས་ཏེ། ཞེས་བྱུང་། དྲི་བའི་ལན་ནི་གཞུང་རང་ལས་ཤེས་པར་བྱ་ལ། ཏེ་ནི་རྩ་བ་འདྲེན་པ་སྟེ་གཞན་དུ་ཡང་དེ་ལྟར་རིག་པར་བྱའོ།། ཞེས་གསེར་ཕྲེང་ལས་སོ། །མཚམས་སྦྱོར་གྱི་གཞུང་འདིའི་སྐབས་སུ་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་རྩོམ་པ་དགོས་པ་མེད་སྙམ་པའི་དོགས་པ་སེལ་བྱེད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ལ། དགོས་འབྲེལ་ངག་གི་དགོས་པ་བཞག་གམ་མ་བཞག །མ་བཞག་ན་ནི། རྒྱན་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་དགོས་འབྲེལ་ངག་གི་དགོས་པར་གྱུར་པའི་ཚད་མ་དང་། རྒྱན་རྩོམ་པ་དགོས་མེད་དུ་འཛིན་པའི་དོགས་པ་གཉིས་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་དམིགས་ནས་འཛིན་སྟངས་འགལ་བར་འགྲུབ་པ་ཅི་ཡིན། བཞག་ན་ནི། མདོའ་དོན་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་དགོས་ ིཔར་གྱུར་པའི་ཚད་མ་ཡང་དོགས་པ་སེལ་བྱེད་གཙོ་བོ་ཡིན་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཇི་ལྟར་ཡིན། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་དགོས་པ་དང་། དགོས་འབྲེལ་ངག་གི་དགོས་པར་གྱུར་པའི་ཚད་མ་གཉིས་ཀ་གོང་གི་དོགས་པ་སེལ་བྱེད་ཀྱི་གཅོ་བོ་ལ་བཞག་ན། དེ་གཉིས་གཅིག་ཅར་ཐོབ་བམ་རིམ་གྱིས་ཐོབ་སྙམ་པའི་དོགས་པ་དང་། རིམ་གྱིས་ཐོབ་ན་ནི། སྔ་མ་ཐོབ་པའི་ཚེ་དོགས་པ་དེ་སེལ་བའི་ཕྱིར། ཕྱི་མའི་སེལ་བྱའི་དོགས་པ་མེད་དོ། །གཅིག་ཅར་ཐོབ་ན་ནི། ལུས་རྣམ་བཞག་དང་དགོས་འབྲེལ་ངག་གཉིས་ཀྱི་དགོས་པ་གཅིག་ཅར་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་སུ་ཡིན། དེའི་ཕྱིར་ན་མཚམས་སྦྱོར་གྱི་གཞུང་གིས་བསྟན་པའི་དོགས་པ་སེལ་བྱེད་ལ་དགོས་པ་གཉིས་ཀྱི་གང་འཇོག་དཔྱད་པར་བྱའོ། །གསེར་ཕྲེང་ལས། མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་སྔོན་དུ་དགོས་འབྲེལ་ངག་མ་བཀོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ། སྐྲ་བྲེགས་ནས་ཚེས་གྲངས་རྟོག་པ་ལྟར་ལས་བརྩམས་ནས་ཕྱག་འཚལ་བ་ནི་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་ལྟར་ན་འོ་ན། ལས་བརྩམས་པ་མཐར་ཕྱིན་ནས་ཕྱག་འཚལ་བ་དེ་ལས་ཀྱང་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདོད་ན། དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་མཇུག་ཏུ། གང་གི་ཐུགས་བརྩེས་

- 255 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

ཉེར་བཟུང་ནས། །ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་ཕྱིར། །དམ་པའི་ཆོས་ནི་སྟོན་མཛད་པ། །གཽ་ཏམ་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཅི་ཡིན་སྙམ་པའི་དོགས་པའོ། གཏང་རག་གི་མཎྜལ་བཞིན་ནམ་སྙམ་མོ། །
གསེར་ཕྲེང་ལས། དེ་ལྟར་དོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་ཞེས་པ་ནས། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་དོན་
མཐའ་དག་གསལ་བར་མཛད་ཟིན་པ་མ་ཡིན་ནམ་སྟེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། ཞེས་དང་། གདུལ་བྱ་གསུམ་པོ་གང་གི་དོན་དུ་ཡང་རྩོམ་མི་དགོས་ཏེ། ཞེས་པ་ནས། རྟོག་ལྡན་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་གམ་རྒྱུར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ནི་ཤིན་ཏུ་ངེས་བར་མཁོ་བའི་གནས་ཡིན་ནོ། །གཞུང་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདིར་དགོས་སོགས་བཞི་དང་ལྡན་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། དེའི་སྒྲ་བཤད་པ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་ཅུང་ཟད་དཔྱད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསེར་ཕྲེང་ལས་གསུངས་པའི། དང་པོ་ལ། ལུགས་གཞན་བསྟན་པ་དང་། འཐད་ཕྱོགས་ངོས་གཟུང་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། བྱེ་མདོ་གཉིས་ལས། དང་པོ་བྱེ་སྨྲས་ནི། མཛོད་རྩ་བ་ལས། ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་དག །གང་རྣམས་ཐུབ་པས་གསུངས་དེ་དག །ཚིག་གམ་མིང་ཡིན་དེ་དག་ནི། །གཟུགས་དང་འདུ་བྱེད་དག་ཏུ་འདུས། །ཞེས་ཆོས་ཕུང་བརྒྱད་ཁྲི་ལས་བཞི་སྟོང་མི་འདོད་པ་ནི་བག་ཆགས་ཁས་མི་ལེན་པས་ཡིན་ཟེར་མཁན་ཡོད་དཔྱད་པར་བྱ། སྡེ་བ་གཉིས་ཀས་བ་ཀའི་ངོ་བོ་མིང་ཚིག་ཡི་གེ་གསུམ་ཀའི་རང་བཞིན་དུ་འདོད་པ་མཐུན་ལ། བྱེ་སྨྲས་ནི་སྒྲ་སྤྱིའི་ཕྲེང་བར་འདོད་པས་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་དུ་འདོད་ལ། འདིའི་ལུགས་ལ་གཟུགས་དང་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་གཉིས་མི་འགལ་ལོ། །མདོ་སྡེ་བས་ངག་གི་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་རང་མཚན་པར་འདོད་པས་གཟུགས་སུ་བསྡུས་པར་འདོད་དོ། །བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་དཔྱོད། དེ་མ་ཟད་བསྟན་བཅོས་སྒྲ་སྤྱིའི་ཕྲེང་བར་འདོད་ན་དངོས་མེད་དུ་འགྱུར་བས་སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་རིག་བྱེད་པའི་སྨྲ་བ་ཁས་བླངས་དགོས་པར་འགྱུར་བས་དཔྱད། མདོ་སྡེ་བས་བསྟན་བཅོས་ངག་སྒྲ་རང་མཚན་པར་འདོད་ན། གསེར་འོད་རྔ་སྒྲའི་ཚིག་དང་། ལྗོན་ཤིང་རླུང་གིས་བསྐུལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་ཀྱི་སྡོམ་བཞི་སྟོན་པའི་མདོ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དབུའི་གཙུག་ཏོར་ནས་བྱུང་བའི་

- 256 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

གདུགས་དཀར་རྣམས་བཀའ་ཡིན་པ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། ལུས་ཅན་ཀུན་གྱི་བྱ་དང་ནི། །ཤིང་དང་འོད་ཟེར་ཐམས་ཅད་དང་། །ནམ་མཁའ་ལས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ། །རྒྱུན་མི་འཆད་པར་ཐོས་པར་ཤོག །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྡེ་བས་སྤྱོད་འཇུག་ཁས་ལེན་གཞིར་གཞག །དེ་དག་རང་རྒྱུ་སྐྱེས་བུའིབྱེད་པ་ལྕེ་རྐན་ལས་བྱུང་བར་འདོད་དམ། གཞན་ཡང་། བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་གྱིས་གདུལ་བྱ་ལ་སྒྲ་མེད་པར་ཆོས་བསྟན་པ་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། སྒྲ་མེད་ཀྱང་དེ་དེ་ལྟར་སྣང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱེ་མདོ་གཉིས་ཀྱིས་བཀའ་བསྟན་བཅོས་བེམ་པོའ་ིརང་བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་ཅིང་། བེམ་པོར་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཞིབ་ཆ་གནང་ན་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པོ་ཡིན། གཞན་ཡང་། བྱེ་མདོ་གཉིས་ཀྱིས་བཀའ་བསྟན་བཅོས་མིང་ཚིག་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་འདོད་ཀྱང་དེ་གསུམ་ཀ་མིན་པར་འདོད་ཅེས་ན་ལེགས་སོ། །འོན་ཀྱང་བྱེ་སྨྲས་ནི་ལྡན་མིན་རྫས་ཡོད་དུ་འདོད་པ་མཛོད་རང་འགྲེལ་ལྟར་རོ།། གསེར་ཕྲེང་ལས། རྟོག་གེ་བ་རྣམས་ནི་དངོས་ཀྱི་རྗོད་བྱེད་སྒྲ་སྤྱི་དང་ཞེན་པའི་རྗོད་བྱེད་སྒྲ་རང་མཚན་པར་འདོད་དོ། །ཞེས་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཀུན་བཏགས་དང་དངོས་མེད་ལ་འདོད་དེ། དངོས་ཀྱི་རྗོད་བྱེད་བསྟན་བཅོས་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལ་སྣང་བའི་དོན་སྤྱི་ལ་ཁས་ལེན་ཅིང་ཞེན་པའི་རྗོད་བྱེད་སྒྲ་ལ་ཁས་ལེན་པ་ནི། རྣམ་འགྲེལ་རྩ་བ་ལས། ཚིག་སོགས་ཀུན་བཏགས་དངོས་མེད་ལ། །དངོས་པོ་ཡི་ནི་འབྲེལ་བ་འདི། ཇི་ལྟར་བུར་ན་འཇུག་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་ལུགས་ལ་གཟུགས་དང་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ལ་སྒྲ་འཇོག་ན། སྒྲ་ཁམས་དང་ཆོས་ཁམས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ་བ་དང་། རྩ་བར། འདུ་བྱེད་ཕུང་པོ་བཞི་ལས་གཞན།། ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་བས་དཔྱད།
གསེར་ཕྲེང་ལས། གོང་གི་ས་བཅད་གཉིས་པ། འཐད་ཕྱོགས་ངོས་བཟུང་བ་ལ་གཉིས།
བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་མཚན་གཞིའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་སྟོན་པ་པོར་སྣང་བ་གཟུགས་སྐུ་གཉིས་དང་དེས་བསྟན་པར་སྣང་བ་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ལྟ་བུ་ནི་གདུལ་བྱའི་གཞན་སྣང་བ་འབའ་ཞིག་ལ་འཇོག་པས་ཞེས་པ་ནས་མིང་ཚིག་ཡི་གེའི་རྣམ་པར་སྣང་བའི་ཤེས་པ་ཉིད་ལུང་དུ་བཤད་དོའ་བར་བཀའི་དང་། བསྟན་བཅོས་ནི། གཉིས་པ་ནི། ཞེས་པ་ནས་

- 257 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

ཞེན་པ་ཕྲ་མོ་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་དུ་ཉན་པ་པོ་ལ་མིང་ཚིག་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་འཆད་པ་པོ་ལ་ཡང་དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་འབྱུང་བས་སོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཆོས་སྟོན་པ་པོར་སྣང་བ་གཟུགས་སྐུ་དང་། དེ་ཡིས་བསྟན་པར་སྣང་བ་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ལྟ་བུ་ནི་གདུལ་བྱའི་གཞན་སྣང་འབའ་ཞིག་ལ་འཇོག་པ་ཡིན་ཏེ། བཀའི་ངོ་བོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་བདག་རྐྱེན་དང་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་དག་པ་རྒྱུ་རྐྱེན་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གདུལ་བྱ་དེའི་ཤེས་པ་མིང་ཚིག་ཡི་གེའི་རྣམ་པ་དེ་དང་དེར་སྣང་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉན་པ་པོའ་རྒྱུད་ ིདང་འབྲེལ་གྱི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུད་དང་མ་འབྲེལ་ཏེ། གཞན་དུ་ན་སངས་རྒྱས་ལ་མ་རིག་པའི་འཁྲུལ་སྣང་ཡོད་པར་ཐལ་བ་རྨི་ལམ་གྱི་དཔེ་དང་བཅས་པ་གསུངས་པ་ནི། བཀའ་གཅིག་བུ་འཇོག་ཚུལ་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་དོན་མི་འདོད་པའི་རང་སྡེ་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་ཀུན་འདུ་བྱས་ཐམས་ཅད་རང་འཛིན་ཚད་མ་དང་རྫས་གཅིག་ཏུ་འདོད་པས་རང་འཛིན་ཤེས་པའི་སྣང་ཆ་ཙམ་དུ་འདོད་པ་མཐུན་ལ། དེ་མ་ཟད་སྣང་ཙམ་གྱི་ཕྱི་དོན་ཁས་ལེན་པ་ཐལ་འགྱུར་བ་ཡང་འདོད་ཚུལ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། སེམས་ཅན་དམྱལ་བའི་མཚོན་ཆ་རྣམས། །སུ་ཞིག་གིས་ནི་ཆེད་དུ་བྱས། །ལྕགས་སྲེགས་ས་གཞི་སུ་ཡིས་བྱས། །མོ་ཚོགས་དེ་དག་ཅི་ལས་བྱུང་། །དེ་འདྲ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །སྡིག་སེམས་ཡིན་པར་ཐུབ་པས་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱི་སྣང་བ་ཙམ་དང་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཙམ་དུ་གྲུབ་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་སེམས་ཡིན་གསུངས་པ་མིན། མདོ་ལས། ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་ནི་སེམས་ཙམ་མོ། །ཞེས་གསུངས། འདི་ནི་ཐལ་འགྱུར་བས་སྣང་ཙམ་གྱི་ཕྱི་དོན་ཡོད་པའི་ཁུངས་དང་། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་དང་། སེམས་ཙམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཕྱི་དོན་མི་འདོད་པའི་ཁུངས་གཉིས་ཀར་འགྲོ་འམ་དཔྱད། གཞན་ཡང་། རྣམ་ངེས་ལས། ལྷན་ཅིག་དམིགས་པ་ངེས་པའི་ཕྱིར། །སྔོ་དང་དེ་བློ་གཞན་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྔོན་པོ་དང་སྔོན་འཛིན་མིག་ཤེས་གཉིས་ཆོས་ཅན། རྫས་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྦྱོར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྔོན་པོ་དང་སྔོན་འཛིན་མིག་ཤེས་གཉིས་རྫས་ཅིག་ཏུ་འདོད་པ་ལ་ཕྱི་དོན་མི་འདོད་པའི་རང་སྡེ་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་ཀུན་མཐུན་ལ། དེ་དག་གི་ལུགས་ལ། སྔོན་

- 258 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

འཛིན་མིག་ཤེས་དང་དེ་ལ་སྣང་བའི་སྔོན་པོ་གཉིས་རྫས་གཅིག་ཡིན་ལ། བག་ཆགས་གཅིག་གིས་བསྐྱེད་པས་རྫས་གཅིག་པར་འདོད་པའང་མཐུན་ལ། རྫས་གཅིག་ཅེས་པའི་རྫས་ལ་བག་ཆགས་འཇོག་པའང་མཐུན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའ་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲ་འཛིན་རྣ་ཤེས་དང་ ིདེས་ཉན་པའི་སྒྲ་གཉིས་རྫས་གཅིག་ལ། དེ་ལྟར་ན་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ཀྱི་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཉན་པའི་རྣ་ཤེས་དང་དེས་ཉན་པའི་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་གཉིས་རྫས་གཅིག་ལ། དེ་བཞིན་དུ་དབང་ཤེས་གཞན་རྣམས་ཀྱི་རང་རང་གི་ཡུལ་རྣམས་དང་རྫས་གཅིག་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་ན། ཉན་པ་པོའ་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་གྱི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ ིདང་མ་འབྲེལ་ལོ། །ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་། ལྷས་སྦྱིན་དང་མཆོད་སྦྱིན་གྱི་མིག་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་སྔོན་པོ་གཅིག་ལ་ཐུན་མོང་དུ་དམིགས་པའི་ཚེའམ་ལྟ་བའི་ཚེ་ལྷས་སྦྱིན་ལ་སྣང་བའི་སྔོན་པོ་དེ་མཆོད་སྦྱིན་ལ་སྣང་ངམ་མི་སྣང་ཞེ་ན། རིགས་རྒྱན་ལས། གཅིག་ལ་སྣང་བ་གཅིག་ཤོས་ལ་མི་སྣང་གསུངས། སྡེ་བདུན་ལས་གཅིག་ལ་སྣང་བ་གཅིག་ཤོས་ལ་སྣང་གསུངས། རྣམ་འགྲེལ་ལས། རིགས་མཐུན་བག་ཆགས་སད་པ་ཅན། །ཞེས་གསུངས། དེ་བཞིན་དུ་ལྷས་སྦྱིན་དང་མཆོད་སྦྱིན་གཉིས་ཀྱིས་ཡུལ་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ལྟ་བུ་མཉམ་དུ་ཐོས་པའི་ཚེ་གཅིག་གི་ཐོས་པ་གཅིག་ཤོས་ཀྱིས་ཐོས་སམ་མ་ཐོས་དཔྱད་དགོས། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས། ཆུ་འབབ་ཀླུང་ལ་ཡི་དྭགས་རྣག་བློ་ཡང་། །ཞེས་དང་། ཐེག་བསྡུས་ལས། ཡི་དྭགས་དུད་འགྲོ་མི་རྣམས་དང་། །ལྷ་རྣམས་ཇི་ལྟར་རིགས་རིགས་སུ། །དངོས་གཅིག་ཡིན་ནི་ཐ་དད་ཕྱིར། །དོན་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་རིགས་པའི་འགྲོས་ཕྱི་དོན་མི་འདོད་པའི་ལུགས་དང་དཔལ་ལྡན་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་གཉིས་ཀར་སྦྱར་ཆོག་གམ་སྙམ། དུར་ཁྲོད་སྲུང་འཁོར་དང་བཅས་པ་གཞལ་ཡས་ཁང་ལ་ཐིམ། གཞལ་ཡས་ཁང་རང་ལ་ཐིམ། ཞེས་སོགས་སོ། །ཐེག་བསྡུས་བཤད་སྦྱར་ལས་ཀྱང་། རྐང་བ་དང་ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་སྒྲར་སྣང་བ་འདོད་པའི་དོན་གྱི་རྣམ་པའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ཉན་པའི་རྣམ་པར་རིགས་པའི་ཚོགས་སོ། །ཞེས་སོགས་ནི་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ཀྱི་བཀའ་ཡང་ཕྱི་དོན་དུ་མ་གྲུབ་པ་ཙམ་དུ་བཤད་ཀྱི་སྤྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་བཀའ་མེད་པར་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་

- 259 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

ན། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། བདེ་གཤེགས་གསུང་ནི་མཐའ་ཡས་ཏེ། །ཡན་ལག་དྲུག་ཅུ་བསམ་མི་ཁྱབ། །ཅེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ས་དང་ཉི་སྣང་དང་དབུ་མ་སྙིང་པོ་དང་རྟོག་གེ་འབར་པ་སོགས་ལས་ཡན་ལག་དྲུག་ཅུ་བཤད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་གསུམ་མེད་པར་ཐལ་བས་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་བློ་གྲོས་ཅན་གྱིས་དཔྱད་པར་བྱའོ། །སྤྱིར་བསྟན་བཅོས་ལ། བྱེད་ལས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཐོར་བུ་སྡུད་པའི་བསྟན་བཅོས། འཁྲུག་པ་སྡེབས་པའི་བསྟན་བཅོས། རྒྱ་ཆེ་བ་སྡུད་པའི་བསྟན་བཅོས། མ་ཚང་བ་ཁ་སྐོང་བའི་བསྟན་བཅོས་དང་བཞི་ཡོད། གོང་གི་གསུམ་པ་ལ་གསུམ་ལས། སྦྱར་བ་ནི་ཞེས་པ་ནས་བསྟན་པ་ནི་བར་སྐྱེ་བོ་བློ་གྲོས་དམན་པ་དག་ཅེས་སོགས་ཀྱི་མཚམས་སྦྱོར་གྱི་གཞུང་གི་དོན་བཤད་པ་རྫོགས་སོ། །
གསེར་ཕྲེང་ལས། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་དགོས་འབྲེལ་གྱི་ཤོ་ལོ་ཀ་གཉིས་ཀྱིས་དགོས་
སོགས་བཞི་བསྟན་ཚུལ་ལ། མཁས་པའི་བཤད་པ་འདྲ་མིན་མང་པོ་བཀོད་ཀྱང་གཞུང་རང་ལུགས་ནི། དེ་ལྟར་ན་རྐང་བ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་བརྗོད་བྱ་དང་། གཞན་རྣམས་བུད་ངྷ་ཤྲཱི་དང་ཚིག་གསལ་གྱིས་བཤད་པ་ལྟར་འགྲེལ་བ་འདི་ཡང་བཞེད་དོ། །ཅེས་གསུངས། དེ་ཡང་ཚིག་རྐང་དང་པོ་བཞིའི་དོན་དོན་སྦྱོར་དུ་འགོད་ན། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ལམ་དང་དེས་མཚོན་པའི་ལྷག་མ་བདུན་དང་བཅས་པ་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཡུམ་གྱི་མདོ་ལས་བཤད་པ་གང་ཡིན་པ་ཆོས་ཅན། གཞན་ཕྱི་རོལ་བ་དང་ཅིག་ཤོས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པའི་རིམ་གྱིས་མ་མྱངས་པ་ཡིན་ཏེའམ་མྱོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་སྤྱོད་ཕར་ཕྱིན་བཅུའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རམ། ཡང་ན་ཆོས་སྤྱོད་སེམས་བསྐྱེད་སོགས་རྣམ་མཁྱེན་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཅུ་ཡི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་གསེར་ཕྲེང་། རྟོགས་དཀའི་སྣང་བ་དང་། རྟགས་ཕྱི་མ་རྣམ་བཤད་ལྟར་རོ། །དེ་ཡང་རིམ་པ་ལྟར་མདོའ་དངོས་བསྟན་དང་། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་ ིདངོས་བསྟན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པས་གཉིས་ཀ་རང་ལུགས་སོ། །མདོ་པད་དཀར་ལས། མགོན་པོ་དེ་རིང་བདག་ཅག་ཉན་ཐོས་གྱུར། །བྱང་ཆུབ་དམ་པ་ཡང་དག་བསྒྲགས་པར་བགྱི། །བྱང་ཆུབ་པ་ཡི་སྒྲ་ཡང་རབ་ཏུ་བརྗོད། །དེ་བས་བདག་ཅག་ཉན་ཐོས་མི་ཟད་འདྲ། །ཞེས་པའི་

- 260 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གཉིས་ནི་བྱང་སེམས་ལ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་འདྲ་བའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། ཉན་ཐོས་རྣམས་ལ་ཐོས་སྒྲོགས་ཀྱི་དོན་དངོས་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར། ཉན་ཐོས་ཐོས་སྒྲོགས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་དོན་གཉེར་མེད་པར་ཐོས་པས་མྱོང་བ་ལ་སྦྱར་བ་རྒྱན་སྣང་དང་། དོན་དུ་གཉེར་བའི་སྒོ་ནས་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱི་ཡུལ་ལ་སྦྱར་བ་འགྲེལ་བ་འདི་ཡིན་པས་འགྲེལ་བ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པ་མཐུན་པའང་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་། དགོས་འབྲེལ་ངག་གི་བསྟན་ཚུལ་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོ་ལ་དངོས་བསྟན་དུ་སྦྱར་བ་དང་། སྒྲས་ཟིན་ལ་དངོས་བསྟན་དུ་སྦྱར་བའི་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པའི་དང་པོ་ཉི་སྣང་དང་ཕྱི་མ་རྒྱན་སྣང་གི་སྦྱར་ཚུལ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་སྔ་མ་གསེར་ཕྲེང་དང་། ཕྱི་མ་རྣམ་བཤད་ལས་སྦྱར་བས་དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་རང་ལུགས་སོ། །དེ་དག་ནི་གསེར་ཕྲེང་གི་ཁོང་ན་གནས་པའི་མན་ངག་ཡིན་ནོ། །འོ་ན། ཡུམ་གྱི་མདོ་ཡི་དོན་དངོས་པོ་བརྒྱད་ཆོས་ཅན། བློ་ལྡན་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་དྲན་པ་ལ་བཞག་ནས་ས་བཅུ་བགྲོད་དེ་མཐོང་བ་སྟེ་རྣམ་མཁྱེན་མངོན་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་མི་རིགས་པར་ཐལ། གཞི་ཤེས་ནི་ཉན་རང་གི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། ཉན་ཐོས་ཞི་བ་ཚོལ་རྣམས་ཞེས་དང་། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་མཐོང་བའི་ལམ། །དེ་འདྲ་ཀུན་ཤེས་ཉིད་དུ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། གསེར་ཕྲེང་ལས། དེས་ན་བྱང་སེམས་དང་སངས་རྒྱས་ལ་གཞི་ཤེས་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ནི་གཉེན་པོ་གཞི་ཤེས་ལ་དགོངས་ཤིང་དེ་ནི་སྤང་བྱའི་སྒོ་ནས་མིང་བཏགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །རྣམ་བཞག་གི་རྟེན་སོ་སོར་བཤད་པ་དང་འབྲེལ་ཚུལ་སྔར་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་རོ། །ས་པཎ་གྱི་བསྟན་པ་སྤྱིའི་རྣམ་བཤད་ལས། ཆོས་སྤྱོད་བཅུ་ནི། སྤྱིར་ཡན་ལག་བདུན་གྱི་སྟེང་དུ་སྐྱབས་འགྲོ་དང་། སྨོན་འཇུག་གི་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་དང་བཅུ་ལ་བཤད་དོ། །བྱ་བ་རྩོམ་པའི་དགོས་པ་ཡིན། །ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་དགོས་པ་ལ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་ལམ། །ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ལམ་ཡིན་མིན་གཉིས་དང་། མ་ཟད་སྐུ་བཞི་ཀ་ཡོད་མེད་སོགས་དཔྱད་བྱ་མང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་ལམ། །ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་དངོས་པོ་བརྒྱད་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན། རང་མཚོན་

- 261 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

བྱེད་ཀྱི་དོན་བདུན་ཅུ་བོ་གང་རུང་ལ་རང་དང་རྫས་གཅིག་ཐ་དད་གཉིས་ཀ་ཡོད་པས་ཁྱབ་བམ་མ་ཁྱབ། དོན་བདུན་ཅུ་བོ་གང་རུང་ཡིན་ན། རང་གི་མཚོན་བྱའི་དངོས་པོ་བརྒྱད་པོ་གང་རུང་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཁྱབ་མ་ཁྱབ་སོགས་གཞོན་ནུའི་དགའ་སྟོན་ཤིན་ཏུ་མང་བས་སྤྲོས་ཤིག །གཞན་ཡང་ཅུང་ཟད་འཆད་པར། སྤོབས་པ་བཞི་ལྡན་གྱི་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་དེ། བཀའི་མཚན་ཉིད་དུ་འཇོག །སྤོབས་པ་བཞི་ནི། ལྷག་བསམ་བསྐུལ་བའི་མདོ་ལས། བྱམས་པ་གཞན་ཡང་རྒྱུ་བཞིས་ནི་སྤོབས་པ་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ཡིན་པ་རིག་པར་བྱའོ། །བཞི་གང་ཞེ་ན། བྱམས་པ་འདི་སྤོབས་པ་དོན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་གྱི་དོན་དང་མི་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཆོས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་གྱི་ཆོས་དང་མི་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཟད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཡོད་ཏན་དང་ཕན་ཡོན་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི་འཁོར་བའི་ཉེས་པ་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། ཞེས་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། འབྲེལ་བ་དང་ནི་རྗེས་མཐུན་ཐབས། །སྐྱེས་བུའི་དོན་ནི་རྗོད་བྱེད་དག །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མདོར་བསྡུས་ན། བརྗོད་བྱའི་ཞེན་དོན་དང་ལྡན་པ། རྗོད་བྱེད་ཚིག་སྐྱོན་མེད་པའི་འབྲེལ་ཆགས་པ། བྱེད་ལས་ཉོན་མོངས་སྤོང་ཕྱིར་དུ་གསུངས་པ། ཕན་ཡོན་ཞི་བ་མྱང་འདས་སྟོན་པའོ། །ཉོན་སྒྲིབ་སྤངས་པའི་བྱང་འཕགས་ཁོ་ན་ལ་གསུངས་པའི་མདོ་ཡོད་མོད་དེ་ཁོ་ནའི་ཆེད་དུ་མ་གསུངས་བའི་ཞིབ་ཆ་དགོས། ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ལས། དེ་ཡང་མྱང་ངན་འདའ་ཕྱིར་ཏེ། །ཞི་འགྱུར་མིན་མཛད་ཁྱོད་ལ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བསྟན་བཅོས་ནི། རྣམ་བཤད་རིགས་པ་ལས། ཉོན་མོངས་དགྲ་རྣམས་མ་ལུས་འཆོས་པ་དང་། །ངན་འགྲོའ་སྲིད་ལས་སྐྱོབ་བྱེད་གང་ཡིན་པ།། འཆོས་སྐྱོབ་ ིཡོན་ཏན་ཕྱིར་ན་བསྟན་བཅོས་ཏེ། །གཉིས་པོ་འདི་དག་གཞན་གྱི་ལུགས་ལ་མེད། །ཅེས་དང་། གསེར་ཕྲེང་ལས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཡང་བསྟན་བཅོས་སུ་འདོད། ཅེས་གསུངས། བཀའ་ལ་དབྱེ་ན། བརྗོད་བྱའི་སྒོ་ནས་དྲང་ངེས་གཉིས། དེ་ཡང་གྲུབ་མཐའ་སོ་སོའ་འཇོག་ཚུལ་མི་ ིའདྲ་བ་ཤེས་དགོས། སྡེ་སྣོད་གསུམ་ཡང་བརྗོད་བྱའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་ལྷག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་ལེགས་བཤད་དེ། འདུལ་བའི་སྡེ་སྣོད། མདོ་སྡེ་ལ་ལྷག་པ་ཏིང་

- 262 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

ངེ་འཛིན་གྱི་བསླབ་པ། མངོན་པ་ལ་ལྷག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པ་གཅོ་བོར་སྟོན་པའོ། ལྷག་པའི་དོན་ནི་ཁྱད་པར་བཞི་ལྡན་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། གཞན་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་ལྡན་པ་དང་། །ཁམས་གསུམ་ཉོན་མོངས་རྣམས་སྤོང་རྫོགས་བྱེད་དང་། །ངོ་བོ་ཉིད་དག་དྲི་མས་དག་པ་སྟེ། །ཚངས་སྤྱོད་ཡོན་ཏན་བཞི་ལྡན་ཡིན་པར་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མངོན་པའི་སྡེ་སྣོད་ལ་ཀུན་རྫོབ་པའི་མངོན་པའི་མདོ་དང་དོན་དམ་པའི་མངོན་པའི་མདོ་གཉིས་སྤྱན་རས་གཟིགས་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱིས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །ཕྱི་མ་ལ་ཤེར་མདོ་བཞག་ན་ལེགས། མངོན་པ་ལ་དོན་དམ་པ་དང་བརྡར་བཏགས་པ་གཉིས་ཡོད་པ་མཛོད་རྩ་ལྟར་རོ། །ཆེད་དུ་བྱ་བའི་སྒོ་ནས་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་བཀའ་གཉིས། གཉེན་པོའ་སྒོ་ནས་ཆོས་ཕུང་ ིབརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་། ཡན་ལག་གི་སྒོ་ནས་གསུངས་དབྱངས་ཡན་ལག་དྲུག་ཅུའི་བཀའ་དང་། ངོ་བོ་དང་བྱེད་ལས་ཅི་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་དང་དགུ་གཉིས་ཡོད། གཞན་ཡང་། བཀའ་ལ་ཞལ་ནས་གསུངས་པ་དང་། རྗེས་སུ་གནང་བ་དང་། བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་བཀའ་གསུམ། དང་པོ་ནི་བཀའ་འགྱུར་ཕལ་ཆེར་དང་། གཉིས་པ་ནི། འདི་སྐད་བདག་གི་ཐོས་སོགས་གླེང་གཞིའི་ལེའུ་དང་། གསུམ་པ་ལ། སྐུས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་མདོ་སྡེ་ས་བཅུ་བ་ལྟ་བུ་དང་། གསུང་གིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་མ་སྐྱེས་དགྲའི་འགྱོད་པ་བསལ་བའི་མདོ་ལྟ་བུ། ཐུགས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་བཀའ་ལ་གསུམ་ལས། ཐུགས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ཤེར་སྙིང་ལྟ་བུ། ཐུགས་ཐུགས་རྗེས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་གནོད་སྦྱིན་དང་ལྷ་ཀླུ་སོགས་རང་རང་གི་སྔགས་སྨྲས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེས་ནུས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ལྟ་བུ། ཐུགས་བདེན་པས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་དེའི་མཐུས་རི་དང་ཤིང་དང་འོད་ཟེར་སོགས་ལས་ཆོས་ཀྱི་ཚིག་བྱུང་བ། དཔེར་ན། བརྩམས་པར་བྱ་ཞིང་དབྱུང་བར་བྱ། །ཞེས་སོགས་བྱུང་བ་ལྟ་བུའོ། །གདུགས་དཀར་དང་གསེར་འོད་རྔ་སྒྲ་སོགས་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་པ་རྣམས་སོ། །བརྒྱད་སྟོང་པ་རིལ་པོ་བརྒྱད་སྟོང་པ་ཡིན་མིན་དང་། བརྒྱད་སྟོང་པ་ཡིན་ན་ལེའུ་སོ་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་ཁྱབ་མ་ཁྱབ་དང་། གསུང་མ་ཐག་པའི་བརྒྱད་སྟོང་པ་ལ་ལེའུ་སོ་གཉིས་ཡོད་མེད་དང་། བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་པའི་བརྒྱད་སྟོང་པ་

- 263 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་མ་གསུངས་དང་། བོད་སྐད་དུ་གྱུར་པའི་བརྒྱད་སྟོང་པའི་གདུལ་བྱ་ལ་རྒྱ་གར་པ་ཡོད་མེད་སོགས་ནི་གཞོན་ནུའི་རིག་པ་འཕེལ་ཐབས་སུ་སྣང་ངོ་། །བརྒྱད་སྟོང་པ་རིལ་བོ་ལ་དགོས་སོགས་ཆོས་བཞི་དང་ལེའུ་སོ་གཉིས་ཡོད་མེད། བརྒྱད་སྟོང་པ་རིལ་པོ་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་སྐབས་དང་པོའ་བཤད་བྱ་རྩ་བའི་མདོ་ཡིན་མིན་སོགས་སོ། ། ིགསེར་ཕྲེང་ལྷ་སའི་ཞོལ་པར་མའི་ཤོག་གྲངས་རེ་གཅིག་གི་རྒྱབ་ཏུ་རྩོམ་པ་ལ་འཇུག་
པའི་བྱ་བ་བཤད་ཟིན་ནས། ད་བརྩམ་བྱ་གཞུང་གི་རང་བཞིན་བཤད་པ་ལ་གསུམ། རྒྱས་པ་ལ་དད་པ་ལ་བརྒྱད། འབྲིང་ལ་དད་པ་ལ་དྲུག །བསྡུས་པ་ལ་དད་པ་ལ་གསུམ་དུ་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལུས་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། མཚམས་སྦྱར་ཏེ་ལུས་དགོད། དགོས་པ་ཅན་གྱི་ལུས་ཉིད་བཤད། ལུས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་དོན། ཚིག་དོན་མི་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ནི་སྔར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་འབྲེལ་བ་ལ་སོགས་པ་བསྙད་ནས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་མཚམས་སྦྱར་འདི་བཤད་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། བཤད་པ་ལ་འཇུག་པའི་མཚམས་སྦྱར་གཉིས་ཀ་ཡིན་ནམ་སྙམ་སྟེ། དེ་ལྟར་བསྡུས་པའི་དོན་ཀུན་བསྟན་ནས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་མཚམས་སྦྱར་དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་འོག་ནས་གསུངས་པ་ནི། གསེར་ཕྲེང་ལུས་རྣམ་གཞག་རྫོགས་མཚམས་ལས། འདི་ལ་ནི་དང་པོ་གཉིས་ཚང་ལ། ཕྱི་མ་ནི་རིགས་དང་དམིགས་རྣམ་གྱི་མཚམས་སྦྱོར་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དང་པོ་གཉིས་འདི་ལའང་ཚང་ངམ་སྙམ་སྟེ་འོན་ཀྱང་དཔྱད་པར་བྱའོ། །གོང་དུ་ལུས་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལ། ས་བཅད་བཞི་ཡོད་པའི་ས་བཅད་དང་པོ་གསུམ་ཀྱི་སྐབས་སུ་བསྟན་པའི་ལུས་གསུམ་ལ་ཁྱད་པར་ཇི་ལྟར་ཡོད་པའི་ཤེས་ན། ལུས་རྣམ་བཞག་གི་ཚིགས་བཅད་བཅོ་ལྔའི་དོན་ལ་མཁས་པར་འགྱུར་རོ། །ཁྱད་པར་ནི་བསྟན་ཚུལ་གྱི་སྟེང་ནས་ཡོད་ལ། ཇི་ལྟར་བསྟན་ཚུལ་ནི་གཞུང་ལས་གསལ་མོད་ཕྱི་མའི་འཐད་དུ་བྱེད། གཞན་ཡང་། གོང་གི་དེ་ལྟར་འབྲེལ་བ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མཚམས་སྦྱར་དེ། དྲི་བས་ལན་འདྲེན་པའི་མཚམས་སྦྱོར་ཡང་ཡིན་ཏེ། གསེར་ཕྲེང་ལས། ཡུམ་གྱི་མདོ་ལས་བཤད་པའི་མ་ལུས་པ་ཅི་སྟོན་ཞེས་དྲིས་ནས། ལན་དུ་བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་འདི་སྟོན་ཞེས་སྦྱར་ན་འབྲེལ་གྱི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་འོག་ཏུ་བཤད་པའི་མཚམས་

- 264 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

སྦྱར་གསུམ་ཀའི་དོན་ཚང་ཟེར་དགོས་སམ་སྙམ་དཔྱད་པར་བྱ། གསེར་ཕྲེང་ལས། ཇི་ལྟར་ན། དགོས་པ་ནི། འཆད་ཉན་སླ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡང་དཀྱུས་ས་བསྟན་པའི་རྟ་ཞེས་པ་ནས་རྒྱས་བཤད་དུ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་རྣམ་པར་དབྱེ་བར་བྱས་པ་མ་འཛིངས་པའམ་མ་འཁྲུགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཆད་པ་པོས་བཤད་པར་བྱ་སླ་བར་བྱམས་པས་གཟིགས་ནས་སོ། །ཡང་ནི་དགོས་པ་སྔ་མར་མ་ཟད་པའོ། །ཞེས་གསུངས། འོ་ན། གོང་དུ་ས་བཅད་བཞི་པ། ཚིག་དོན་མི་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོས་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་ལུས་རྣམ་བཞག་གི་ཚིགས་བཅད་བཅོ་ལྔ་འགྲེལ་བ་དོན་གསལ་གྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པའམ་འགྲེལ་ན་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པས་གཟིགས་པའི་དགོས་པ་གཉིས་ལྟ་བུ་འགྲེལ་བ་དོན་གསལ་ལའང་ཚང་ཆོག་པའི་ཕྱིར་སྙམ་པའི་དོགས་པ་སྐྱེ་རུང་ངོ་། །
གསེར་ཕྲེང་ལས། གསུམ་པ་ལ་གཉིས། འདོད་པ་དགོད་པ་དང་། དེའི་འཐད་ཕྱོགས་
བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། གནོད་འཇོམས་དང་། ཕྱོགས་གླང་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པ་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་ལུགས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཡུམ་གསུམ་གནོད་འཇོམས་ལས། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཞེས་པ་ནས་རྣམ་པ་འདི་དགུའི་ཕ་རོལ་ཏུ་སོན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་རྡོར་ཏིང་སྣང་མེད་ཀྱི་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་འཇོག་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྗེས་ཐོབ་སྣང་བཅས་མེ་ལོང་ལྟ་བུ་ཡེ་ཤེས་དང་། མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་དང་། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། བྱ་སྒྲུབ་ཡེ་ཤེས་བཞི་དང་། ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམས་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་འབྲས་བུ་དང་། གཞུང་རྣམས་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པས་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་མིང་གིས་བཏགས་པ་དང་། མོས་སྤྱོད་ནས་ས་བཅུའི་བར་གྱི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ལ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མིང་ཙམ་འཇུག་པས་བཏགས་པ་བར་བཤད་ཅིང་། འབུམ་གྱི་གནོད་འཇོམས་དང་། མན་ངག་རྗེས་འབྲང་གཉིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ།། འདིར་བོད་སྔ་མ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱུན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་ལ་བཞེད་པར་འཆད་པ་ནི། གནོད་འཇོམས་གཉིས་དང་མན་ངག་རྗེས་འབྲང་གསུམ་གྱི་བཤད་ཚུལ་མ་ཤེས་པར་གསེར་ཕྲེང་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསེར་ཕྲེང་ལས། ཡེ་ཤེས་བཞི་རྣམས་ནི་ཤེར་ཕྱིན་བཏགས་པ་བ་ཡིན་ལ་སྔ་མ་མཚན་ཉིད་པར་བཞེད་དོ། །ཅེས་གསུངས་པ་

- 265 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གནོད་འཇོམས་གཉིས་དང་མན་ངག་རྗེས་འབྲང་གསུམ་གྱིས་ཤེར་ཕྱིན་བཏགས་པ་བར་འདོད་པའི་བཞི་པོ་རེ་རེ་ལ་རྟོག་བཅས་རྟོག་མེད་གཉིས་གཉིས་བཤད་པས་ཤེར་ཕྱིན་བཏགས་པ་བར་འདོད་དོ། །གཉིས་པ་ཕྱོགས་གླང་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པས་ཇི་ལྟར་འདོད་པའི་ཚུལ་ནི་གཞུང་ལས་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལ། བརྒྱད་སྟོང་བསྡུས་ཀྱི་གཞུང་དོན་གཙོ་ཕལ་ལ་དགོངས་པ་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །ཚིག་གསལ་ལས། ཤེར་ཕྱིན་ལ། ངོ་བོ་ཉིད་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེར་ཕྱིན་གཉིས་སུ་དབྱེ་ནས། དང་པོ་ནི། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ལ་འདོད་ལ། དེ་ལ་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་གནས་ལུགས་འཇོག་གམ་སྙམ། ཕྱི་མ་ལ་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གཉིས་དང་། གཞུང་དང་ལམ་དང་འབྲས་བུ་གསུམ་ལས་དང་པོ་གཉིས་ཐོབ་བྱེད་དང་། ཕྱི་མ་ནི་ཐོབ་བྱ་སྟེ་རང་བཞིན་དང་ཐ་མི་དད་པ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་གཙོ་བོ་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་སུ་ཆོས་ཀྱི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་བཤད་དོ། །འདིས་ཀྱང་ལུང་དེའི་དོན་གཙོ་ཕལ་ལ་འདོད་དོ། །ཅེས་གསེར་ཕྲེང་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་དེ་ལས་གཞན་པའི་ལུགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི། ཤཱནྟི་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཞབས་དང་། བི་མ་ལ་མི་ཏྲ་གསུམ་གྱི་ལུགས་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་ནི། །དངོས་པོ་བརྒྱད་ཀྱིས། ཞེས་སྦྱོར་པའི་ལམ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་དེ་རྣམས་བརྒྱད། །ཅེས་བྱ་བ་ནི། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་མཛད་པ་དང་བཅས་པ་དེའི་འབྲས་བུ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤེར་ཕྱིན་མཚན་ཉིད་པ་ནི་རྣམ་གཡེང་གི་རྟོག་པ་བཅུའི་གཉེན་པོ་ས་བཅུའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ལ་འདོད་ལ། ཡེ་ཤེས་ཞབས་ཀྱིས་ནི། སྤྱིར་ཤེས་རབ་ནི་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་དང་། དེའི་ཕ་རོལ་ནི་མོས་པ་སྤྱོད་པའི་སྐབས་སུ་ཆོས་རྣམས་བདག་མེད་པར་ཡིད་ཆེས་པ་དང་། རབ་དུ་དགའ་བ་ལ་སོགས་པ་ས་བཅུའི་སྐབས་ན་ནི་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་དབེན་པས་ཕ་རོལ་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པར་འདོད་ལ། བི་མ་ལ་མི་ཏྲས་ནི། དོན་དམ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ནི་འབྲས་བུའི་ས་ཁོ་ན་དང་། སྒྲུབ་པ་བཞི་ནི་རྒྱུའི་བདག་ཉིད་དོ། །ཞེས་འདོད་ལ། དེ་ལྟར་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་ལ་སྦྱར་ནས་ཡུལ་གྱི་བདུན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་རྒྱུ་མཚན་གྱི་བདུན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་རིམ་བཞིན་རྣམ་དབྱེ་དགོས་ཆེད་དང་།

- 266 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

གནས་གཞི་ལ་སྦྱར་ནས་བཤད་ཚུལ་གཞུང་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་འདི་དང་སྔ་མ་གཉིས་ཀ་ཡང་སློབ་ལམ་ན་ཤེར་ཕྱིན་མཚད་ཉིད་པ་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསེར་ཕྲེང་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །
གསེར་ཕྲེང་ལས། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་འདོད་པ་ཐ་དད་པ་དེ་དག་ལས་འདིར་གང་
ཞིག་གཟུང་ཞེ་ན། ཞེས་པ་ནས། དེས་ན་ལམ་ནི་ཕལ་པ་ཡིན་ཀྱང་མཚན་ཉིད་པར་མི་འགལ་ཏེ་མི་ཕལ་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་ཤེར་ཕྱིན་གཙོ་བོ་སངས་རྒྱས་དང་། ཤེར་ཕྱིན་ཕལ་བ་ལམ་ཤེར་ཕྱིན་བྱང་སེམས་ལ་ཡོད་པར་རིགས་པ་བཅུ་གཉིས་དང་དཔེ་གཅིག་བཅས་བཅུ་གསུམ་དང་། ལུང་གསུམ་དང་། ཡུམ་བར་མའི་མདོ་དང་རྒྱན་ལས། ཚུ་རོལ་ཕ་རོལ་མཐའ་ལ་མིན། །ཞེས་སོགས། འཇུག་པར། ཇི་ལྟར་ལོང་བའི་ཆོགས་ཀུན་བདེ་བླག་ཏུ། །ཞེས་པ་ནས། མིག་ཉམས་ཡོན་ཏན་བླངས་ཏེ་རྒྱལ་ཉིད་འགྲོའ་བར་གཉིས་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་དང་ཡང་འགལ་བར་གསུངས་ ིཔ་དང་། མ་ཟད་སློབ་ལམ་དང་ཤེར་ཕྱིན་འགལ་བར་འདོད་པ་དག་གིས་བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཀུན་གྱི་གཤེགས་ཤལ། རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་སྐྱེད་བྱེད། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཐར་ལམ་ཚོལ་བའི་མིག་གཅིག་བུ་དེ་ཉིད་སྤངས་པས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡུམ་འཚོ་བ་དང་བྲལ་ཞིང་རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱི་མིག་ཉམས་པར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསེར་ཕྲེང་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསེར་ཕྲེང་ལས། ཤེར་ཕྱིན་གཅིག་པུའི་ས་མཚམས་མ་ཟད་ཕར་ཕྱིན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ས་མཚམས་ཀྱང་དེ་ལྟར་འདོད་པར་གྱིས་ཤིག །ཅེས་གསུངས་པས་དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཡིན་ནོ། །གསེར་ཕྲེང་ལས། དེ་ལྟ་ན་ཡང་གཞུང་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་བ་ལྟ་བུ་ནི་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་རིག་མིང་ཚིག་ཏུ་སྣང་བ་ཙམ་ཡིན་པས་ཤེར་ཕྱིན་མཚན་ཉིད་པ་མིན་ནོ། །ཞེས་གཞུང་ཤེར་ཕྱིན་དེ་ཤེར་ཕྱིན་བཏགས་པ་བར་གསུངས་ལ། གཞན་གཉིས་ནི་གཙོ་ཕལ་གྱི་ཁྱད་པར་མ་གཏོགས་གཉིས་ཀ་ཤེར་ཕྱིན་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ནོ། །གོང་གི་ཙམ་སྒྲའི་དོན་ལ་བརྟག་དཔྱད་བྱེད་དགོས། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན། ཞེས་པའི་ཕྱིན་སྒྲ་ཕྱིན་བྱེད་དང་ཕྱིན་ཟིན་གཉིས་ལ་འཇུག་པ་རང་ལུགས་སོ། །གསེར་ཕྲེང་ལས། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་དགོས་པར་གསུངས་པ་ནི། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་གཙོ་བོ་ལ་

- 267 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

དགོངས་པ་སྟེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། དོན་དམ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་བཤད་དོ། །ཅེས་དང་། སྤྱོད་འཇུག་ལས། ཡན་ལག་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི། །ཐུབ་པས་ཤེས་རབ་དོན་དུ་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་བྱེད་ཀྱི་གཙོ་བོ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལ་བྱེད་དགོས་སོ། །ཚུ་རོལ་འཆིང་བྱེད་ཀྱི་གཙོ་བོ་བདེན་འཛིན་ཡིན་པ་དབུ་མ་རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས། ཇི་སྲིད་ཕུང་པོ་འཛིན་ཡོད་པ། །དེ་སྲིད་དེ་ལ་ངར་འཛིན་ཡོད། །ངར་འཛིན་ཡོད་ན་ཡང་ལས་ཏེ། །དེ་ལས་ཡང་ནི་སྐྱེ་བ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རང་རྒྱུད་པ་མན་གྱི་ལུགས་ལ་ཕུང་པོ་བདེན་འཛིན་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་དུ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་བསགས་པའི་ཁྱབ་པ་མེད་པས་ན། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལ་ལམ་གསུམ་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་མ་ཉམས་པར་ཡོད་ཀྱི་བར་དུ་ངར་འཛིན་དེ་འབྱུང་ཞེས་ཞིབ་ཆ་བྱས། ལམ་གསུམ་ནི། དབུ་མ་རྟེན་འབྲེལ་སྙིང་པོ་ལས། བཅུ་གཉིས་ཆོས་ནི་གསུམ་དུ་འདུ། །དང་པོ་བརྒྱད་པ་དགུ་ཉོན་མོངས། །གཉིས་པ་བཅུ་བ་ལས་ཡིན་ཏེ། །ལྷག་མ་བདུན་ནི་སྡུག་བསྔལ་ཡིན། །གསུམ་པོ་དག་ལས་གཉིས་འབྱུང་སྟེ། །གཉིས་ལས་བདུན་འབྱུང་བདུན་ལས་ཀྱང་། །གསུམ་འབྱུང་སྲིད་པའི་འཁོར་ལོ་དེ། །ཉིད་ནི་ཡང་དང་ཡང་དུ་འཁོར། །ཞེས་གསུངས། ཇི་ལྟར་འབྱུང་ཚུལ་དང་ཇི་ལྟར་འཁོར་ཚུལ་རྣམས་སྐབས་ལྔ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཐད་དུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །ཕྱིན་བྱེད་བྱེད་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་དང་། ཕྱིན་ཟིན་ལས་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་མཚན་ཉིད་བཤད་པའི་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་གམ་བཅུ་དང་། དམ་པ་དྲུག་གམ་བཅུ་ཞེས་པའི་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་ནི་ཡོངས་གྲགས་དང་། བཅུ་ནི་དབུས་མཐའ་ལས། སྦྱིན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་བཟོད་བརྩོན་འགྲུས། །བསམ་གཏན་དང་ནི་ཤེས་རབ་ཐབས། །སྨོན་ལམ་སྟོབས་དང་ཡེ་ཤེས་དང་། །འདི་དག་ཕ་རོལ་ཕྱིན་བཅུའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་དག་ལྷག་པར་ཐོབ་ཚུལ་ས་བཅུ་ལ་རིམ་པར་སྦྱར་ཚུལ་རྒྱན་འཇུག་གཉིས་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱ། དམ་པ་དྲུག་ནི། ཐེག་བསྡུས་ལས། འདི་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཇི་ལྟར་བལྟ་ཞེ་ན། དམ་པ་དྲུག་གིས་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། དེ་དྲུག་ནི་གནས་དམ་པ། དངོས་པོ་དམ་པ། ཆེད་དུ་བྱ་བ་དམ་པ། ཐབས་ལ་མཁས་པ་དམ་པ། ཡོངས་སུ་བསྔོ་བ་དམ་པ། རྣམ་པར་དག་པ་དམ་པ་དང་དྲུག་གོ །དེ་དག་ལས་དང་པོ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་གནས་པའི་

- 268 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། སེམས་ཅན་མཐའ་དག་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ནི། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པའོ། །ལྔ་པ་ནི། བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བའོ། །དྲུག་པ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པས་སྒྲིབ་པ་ལས་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པའོ། །དབུས་མཐའ་ལས། དམ་པ་བཅུ་གཉིས་ཡང་། དམ་པ་བཅུ་གཉིས་བདག་ཉིད་དེ། །རྒྱ་ཆེ་བ་དང་ཡུན་རིང་དང་། །ཆེད་དུ་བྱ་དང་མི་ཟད་དང་། །རྒྱུན་མི་འཆད་དང་ཚེགས་མེད་དང་། །དབང་འབྱོར་བ་དང་ཡོངས་བཟུང་དང་།། རྩོམ་དང་ཐོབ་དང་རྒྱུ་མཐུན་དང་། །འགྲུབ་པ་དམ་པ་འདོད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་དང་པོ་གཉིས་སྤྱི་དང་ལྷག་མ་བཅུ་བྱེ་བྲག་ལ་སྦྱར་ཏེ། མོས་སྤྱོད་དང་ས་དང་པོ་ནས་བཅུ་བའི་བར་སྦྱར་བ་འགྲེལ་བ་འགྲེལ་བཤད་དག་ལས་བྱུང་བ་གཙོ་བོ་ལ་དགོངས་སམ་དཔྱད་གསུངས། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། སྦྱིན་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཉམས་དང་། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ལྡན། །འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་རྫོགས་བྱེད། །སེམས་ཅན་རྣམ་སྨིན་བྱེད་རྣམ་གསུམ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཕར་ཕྱིན་གཞན་ལྔ་ལ་ཡང་ཁྱད་པར་བཞི་བཞི་ཚང་དགོས་ཚུལ་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །ཐེག་དམན་ལ་ཕར་ཕྱིན་མེད་དེ། ཐེག་བསྡུས་བཤད་སྦྱར་ལས། ཉན་ཐོས་བསེ་རུ་རྣམས་ལ་ནི། །ཕ་རོལ་ཕྱིན་དྲུག་མིང་ཡང་མེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཤེར་ཕྱིན་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཁོ་ནར་ཡོད་ན། ཕར་ཕྱིན་གཅིག་ཀྱང་སློབ་ལམ་ན་མེད་པས། ཞེས་སོགས་གསེར་ཕྲེང་ལས། ཤེར་ཕྱིན་དང་ཕར་ཕྱིན་ཁྱད་མེད་དུ་ཡང་ཡང་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན། དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཡིན་ནོ། །རྣམ་བཤད་ལས། གཞུང་དང་ལམ་ཤེར་ཕྱིན་གཉིས་ནི། ཤེར་ཕྱིན་བཏགས་པ་བ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པ་ནི། ཤེར་ཕྱིན་ཞེས་པའི་ཕྱིན་སྒྲ་ཕྱིན་ཟིན་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ། ལོ་ཆེན་དང་བུ་སྟོན་དང་། གཡག་གཞོན་གཉིས་སོགས་ལྟར་དང་། གསེར་ཕྲེང་ལས། ཕྱིན་སྒྲ་ཕྱིན་བྱེད་དང་ཕྱིན་ཟིན་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཉ་ཊཱིཀ་སོགས་ལྟར་རོ། །གཙོ་བོའ་ིདབང་དུ་བྱས་ན་སྔ་མ་དང་། གཙོ་ཕལ་གཉིས་ཀའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཕྱི་མ་ལྟར་ཡིན་པས་དོན་ལ་འགལ་བ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་གྲྭ་ཚང་སོ་སོའ་ཡིག་ཆ་རྣམས་ལས་རྗེ་བཙུན་པ་དང་ ི

- 269 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

བསོད་གྲགས་པ་གཉིས་ཀྱི་ཡིག་ཆའི་ཚིག་ཟིན་སྔ་མ་ལྟར་དང་། ཀུན་མཁྱེན་དང་བསྟན་དར་བ་གཉིས་ཀྱིས་ཡིག་ཆའི་ཚིག་ཟིན་ཕྱི་མ་ལྟར་ཡིན་མོད་གཉིས་ཀས་གཉིས་ཀ་ཁས་ལེན་པས་དོན་ལ་འགལ་བ་མེད་དམ་སྙམ། གཙོ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་དང་། ཕལ་བ་བྱང་སེམས་ལ་ཡོད་པར་བཞི་ག་མཐུན་ནམ་སྙམ་སྟེ་མཁས་པའི་དབང་པོ་རྣམས་དགོངས། གཞུང་ཤེར་ཕྱིན་ཤེར་ཕྱིན་བཏགས་པ་བར་འདོད་པ་ལ་སེ་འབྲས་དགེ་གསུམ་གྱི་ཡིག་ཆ་བདུན་ག་མཐུན་པ་རེད་སྙམ། དེར་མ་ཟད་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོའ་གྲྭ་ཚང་གསུམ་གྱི་ཡིག་ཆ་དང་། ིགཙང་དུ་ཡང་ལྷ་དང་ཕུན་གསུམ་གྱི་ཡིག་ཆ་རྣམས་དང་། ལྷོ་ཁ་དྭགས་པོ་བཤད་སྒྲུབ་གླིང་གི་ཡིག་ཆ་རྣམས་དེ་ལ་མཐུན་པ་རེད་འདུག །མདོ་སྟོད་མདོ་སྨད་དང་སོག་ཡུལ་རྣམས་ཀྱི་གྲྭ་ཚང་སོ་སོའ་ཡིག་ཆ་རྣམས་སེ་འབྲས་ཡིག་ཆའི་རྗེས་འབྲང་ཡིན་པས་ལོགས་སུ་འབྲི་མི་ ིདགོས་སོ། །དེ་བཞིན་ལྷོ་ཁ་ལ་མངའ་རིས་གྲྭ་ཚང་པཎ་ཆེན་ཤན་ཏི་བའི་ཡིག་ཆ་དང་། ཤངས་དགའ་ལྡན་ཆོས་འཁོར། ནག་ཆུ་ཞབས་བརྟན་དགོན་པ་སེར་བྱེས་ཡིག་ཆ་དང་། བྱང་དུ་རོང་པོ་དགོན་ཆེན་སྒོ་མང་ཡིག་ཆ་ཡིན་པས་ལོགས་སུ་མ་བྲིས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་དང་གཞུང་ཤེར་ཕྱིན་གཉིས་ལ་མུ་བཞི་ཡོད།
གསེར་ཕྲེང་ལས། ལུས་མདོར་བསྟན་ལ། གྲངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཡུམ་གྱི་དབྱེ་བ། དབྱེ་བ་
མིང་གིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཚུལ་གཉིས་ལས། གཉིས་པ་ལ་ལྔ། དངོས་བརྒྱད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། གྲངས་ངེས། གོ་རིམ་ངེས་པ། ས་མཚམས། ཟློས་པ་སྤང་པའོ། །རྣམ་མཁྱེན་གྱི་མཚན་ཉིད་གསེར་ཕྲེང་དང་རྣམ་བཤད་གཉིས་ལས་ཚིག་མི་འདྲ་བ་བྱུང་བ་ནི། སྔ་མ་མདོ་ཡི་དངོས་བསྟན་དང་། ཕྱི་མ་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་དངོས་བསྟན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པས་དོན་ལ་འགལ་བ་མེད་དོ། །གཞི་ཤེས་དང་ལམ་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གསུངས་པ་དེ། མདོའ་དངོས་ ིབསྟན་གྱི་དེ་གཉིས་ལ་དགོངས་པ་ཡིན། མདོའ་དངོས་བསྟན་གྱི་གཞི་ཤེས་དང་ལམ་ཤེས་ ིགཉིས་ཚོགས་ལམ་ནས་འཇོག་དགོས་པ། ལུས་རྣམ་བཞག་གི་ཚིགས་བཅད་བཅོ་ལྔའི་སྐབས་སུ་མཁྱེན་པ་གསུམ་ལ་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་བཤད་ལ་གཞན་ལྔ་ལ་མ་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་བཞག་རྟེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་གཞི་ལམ་གཉིས་དང་། སྤྱིར་གཞི་

- 270 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

ལམ་གཉིས་མི་འདྲ་བར་ཡང་ཡང་བཤད་པ་ལས་ཤེས་པའི་ཕྱིར། འོག་ཏུ་གསེར་ཕྲེང་ལས། དེ་ལྟར་མཁྱེན་གསུམ་ལ་རྟེན་གསུངས་ནས་ལྷག་མ་ལྔ་ལ་གསུངས་པ་ནི་མཁྱེན་གསུམ་དུ་ལྔ་འདུས་པ་ལ་དགོངས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ་ལས། དེ་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱིས་ནི་དོན་བརྒྱད་བསྡུས་ལ། ཞེས་དང་། དེའི་དོན་ཚིག་གསལ་ལས། སྐབས་བསྡུས་པ་ལ་བཤད་པ་གོང་དུ་གསེར་ཕྲེང་ལས་གསལ་བོར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཆོས་བཤེས་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་འོག་ཏུ་སྐབས་བཞི་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པའི་རྩོད་ལན་ཐད་ཡང་འཆད་པ་འདིར་འབྲེལ་ཆེ་བས་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། དེ་ནས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད། །ཅེས་པའི་དེ་ནས་ཞེས་པ་བརྒྱད་པོ་འདིའི་གོ་རིམ་སྟོན་པའི་ཚིག་གོ །ཞེས་གསེར་ཕྲེང་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩ་བ་ལས་མཚམས་སྦྱར་དངོས་སུ་བསྟན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གོ་རིམ་བསྟན་ཀྱང་གོ་རིམ་བསྟན་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་གོ་རིམ་གྱི་རྒྱུ་མཚན་མ་བསྟན་པས་མཚམས་སྦྱར་མིན། ཞེས་བཤད་མཁན་བྱུང་མོད། དེ་ལྟ་ན་མཚམས་སྦྱར་ཡིན་ན། རྒྱུ་མཚན་བསྟན་པས་ཁྱབ་དགོས་པས། དགོས་པ་དང་དྲི་བ་དང་ལན་གྱི་སྒོ་ནས་མཚམས་སྦྱར་བ་རྣམས་ཀྱང་དེར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དཔྱད་པར་བྱའོ། །
གསེར་ཕྲེང་ལས། བཞི་པ་རྣམ་ཀུན་མངོན་རྫོགས་རྟོགས་པ་ནི། ཞེས་པ་ནས་ལྡོག་པས་
དབྱེ་ན་བཞིའོ། །ཞེས་རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བས་དོན་རྣམ་བརྒྱ་དང་དོན་གསུམ་འཛིན་སྟངས་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་གཙོ་བོར་བསྒོམ་པ་དང་། མཐར་གྱིས་སྦྱོར་བས་ཤེས་རྣམ་བརྒྱ་དང་དོན་གསུམ་འཛིན་སྟངས་ཡུལ་དུ་རིམ་གྱིས་བསྒོམ་པར་གསུངས་པའི་དབང་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱུ་འབྲས་དེ་གཉིས་ཀྱི་གང་ལ་སྒོམ་དབང་ཐོབ་རྒྱུའི་ཡུལ་དང་། བརྟན་པ་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ཀྱི་བརྟན་པའི་ཡུལ་གཉིས་ལ་སྒོམ་བྱུང་ཐོབ་པ་ཅིག་ཅར་ཡིན་ནམ་རིམ་ཅན་ཡིན། ཡུལ་སྐྱེ་མེད་གསུམ་དང་ཡུལ་ཅན་མཁྱེན་པ་གསུམ་ལ་སྒོམ་བྱུང་ཐོབ་པ་ཅིག་ཅར་ཡིན་ནམ་རིམ་ཅན་ཡིན། སྒོམ་བྱུང་དེ་དག་རྟོག་པ་རྟོག་མེད་གང་ཡིན་དང་། ཚད་མ་དང་བཅད་ཤེས་རེ་ཡོད་མེད། ཁམས་གོང་མའི་སས་བསྡུས་དགོས་མི་དགོས། སྲེད་པས་བདག་གིར་འཛིན་པའི་སས་བསྡུས་པ་དགོས་མི་དགོས་སོགས་ལ་དཔྱད། རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ་ཐོབ་པ་ལ་ཞི་གནས་ཐོབ་མི་དགོས་ཏེ། སེམས་

- 271 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

བསྐྱེད་ཐོབ་པ་ཞི་གནས་ལ་རག་ལས་པ་ཧ་ཅང་ཐལ་བར་ལམ་རིམ་ཆེན་མོར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བསམ་བྱུང་གི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བས་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་དང་དོན་གསུམ་སྒོམ་པ་ཡོད་པའོ། །རྟོག་པ་སྒོམ་བྱུང་ལ་ཚད་མ་ཡོད་མེད་དཔྱད་པར་བྱ། སྐབས་བཞི་པ་བྱང་ཕྱོགས་དབང་སྟོབས་ཐད་དུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །མདོར་བསྡུས་ན། སྐྱེ་མེད་གསུམ་ལ་སྒོམ་བྱུང་ཐོབ་རྗེས་སུ། མཁྱེན་པ་གསུམ་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་རྩེ་སྦྱོར་དང་། འདིའི་རྗེས་སུ་མཐར་གྱི་སྦྱོར་བ་བསྒོམ་གསུངས་པ་དགོངས་པ་བདེའོ། །དེ་ལྟར་ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་གསུམ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་རྩ་འགྲེལ་གཉིས་ཀྱིས་འགྲུབ་པའི་ཚུལ་ཤེས་དགོས་སོ། །རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བའི་སྒོམ་ཚུལ་མཉམ་གཞག་གཙོ་བོ་དང་། མཐར་གྱིས་སྦྱོར་བའི་སྒོམ་ཚུལ་རྗེས་ཐོབ་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་མཐར་གྱིས་སྦྱོར་བ་བཅུ་གསུམ་གསུངས་པས་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བའི་སྒོམ་ཚུལ་ལ་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་སྒོམ་ཚུལ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་སྐབས་བཞི་པ་ནས་བཤད་པའི་སྒོམ་ཚུལ་དྲུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ་དང་མཐར་གྱིས་སྦྱོར་བ་གཉིས་ཀ་སྒོམ་པའི་གང་ཟག་བྱེ་བྲག་པ་གཅིག་ཡོད་དམ་མེད། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་ཐོབ་པ་དང་མཉམ་དུ་གཉིས་ཀ་ཐོབ་པས་སོ། །མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་དང་དོན་གསུམ་ཅིག་ཅར་སྒོམ་པའི་གང་ཟག་དང་རིམ་གྱིས་སྒོམ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པ། ཡང་ན་དེ་དག་དུས་གཅིག་ལ་སྒོམ་པའི་གང་ཟག་དང་རིམ་པའི་སྒོམ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པ་ཡོད་དམ། བསྡུས་སྒོམ་སྦྱོར་བ་དང་རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསྡུས་སྒོམ་སྦྱོར་བའི་སྒྲ་དོན་ཚང་བའི་རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ་ཡིན་པ་བྱེ་བྲག་པ་ཞིག་གང་བཞག་དཔྱད་པར་བྱའོ། །བྱང་སེམས་ཡིན་ན་དེ་བསྒོམ་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་ཁྱབ་ཟེར་དགོས་སམ་སྙམ། རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་སྦྱོར་བ་གཞན་གསུམ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཉམས་ལེན་ཡིན་ཟེར་དགོས་སམ། ཉམས་ལེན་དང་སྒོམ་དོན་གཅིག་པས། ཉམས་སུ་བླངས་བྱ་དང་བསྒོམ་བྱ་གཉིས་ཀྱང་དོན་གཅིག་གམ། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་དང་དོན་གསུམ་ཉམས་སུ་མི་ལེན་པའི་བྱང་སེམས་ཡོད་དམ། སྟོང་པ་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་བྱང་སེམས་ཡོད་པས་སོ། །

- 272 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

གསེར་ཕྲེང་ལས། གཉིས་པ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་བརྒྱད་དུ་ངེས་ཤེ་ན། ཞེས་པ་ནས་
དེ་ལྟར་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་སྦྱོར་བས་ཉམས་སུ་བླངས་པའི་འབྲས་བུ་ནི་ཆོས་སྐུ་གཅིག་པུར་ཟད་པས་གྲངས་ངེས་སོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་གང་ཟག་གཅིག་འཚང་རྒྱ་བ་ལ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་དང་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ལམ་དང་འབྲས་བུ་གསུམ་དུ་གྲངས་ངེས་ལ། དེ་ཡང་དང་པོ་ལ་མཁྱེན་གསུམ་དང་། གཉིས་པ་ལ་སྦྱོར་བཞི་དང་། གསུམ་པ་ལ་ཆོས་སྐུར་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་ཚོང་པ་ཚོང་གི་ཁེ་ཐོས་ན་དེའི་ཐབས་ལ་འཇུག་པ་ལྟར་དང་པོར་འབྲས་བུ་ལ་བྲོད་པ་སྐྱེད་པའི་དོན་དུ་རང་གཞན་གྱི་དོན་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་བསྟན་ཏོ། །དེ་ཐོས་ན་དེའི་ཐབས་ལ་འཇུག་པས་དེའི་ཐབས་ལམ་ཤེས་དང་། དེའི་གོལ་ས་ཤེས་པ་ཡང་གཞི་ཤེས་ལ་རག་ལས་པས་གཞི་ཤེས་བསྟན་ཏེ། ཞེས་གསུངས། འོ་ན་ཉམས་ལེན་ལ་སྦྱོར་བཞིར་ངེས་པ་ཅི་ཞེ་ན། མཁྱེན་གསུམ་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་པས་དེ་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་ལ། དེ་ལ་ཡང་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་རང་རྒྱུད་ལ་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་། སྐྱེས་ཟིན་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པས་བཞིར་ངེས་ཏེ། རྣམ་ཀུན་ནི་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་བྱེད་དང་། རྩེ་མོ་ནི་ཐོབ་པའི་སྐབས་དང་། མཐར་གྱིས་པ་ནི་ཐོབ་ཟིན་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་སྐྱེད་བྱེད་དང་། སྐད་ཅིག་མ་ནི་དེ་གྲུབ་པའི་སྐབས་ཙམ་ཡིན་པས་སོ། །འོ་ན་རྒྱུ་འབྲས་སྐོར་གཅིག་གིས་ཆོག་མོད་གཉིས་ཀྱིས་ཅི་བྱ་ཞེ་ན། དབང་དུ་བྱེད་པ་རྒྱུ་འབྲས་མེད་ན་འབད་མེད་ལྷུན་གྲུབ་ཀྱི་ཆོས་སྐུ་མ་འཐོབ་ལ། བརྟན་པ་རྒྱུ་འབྲས་མེད་ན་ཆོས་གཅིག་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ན་ཐམས་ཅད་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རྣམ་མཁྱེན་མི་འཐོབ་པས་གཉིས་ཀ་དགོས་སོ་ཞེས་སྔོན་གྱི་མཁས་པ་དག་འཆད་དོ། །འདི་ལྟར་ཡང་བཤད་ནུས་ཏེ། རྟོགས་པ་རྒྱུད་ལ་མ་སྐྱེས་ན་ཤེས་པ་ཙམ་གྱིས་སྤང་བྱ་འཇོམས་མི་ནུས་པས་དེ་སྐྱེད་པའི་ཐབས་རྣམ་ཀུན་དང་། རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ནས་དབང་དུ་གྱུར་པ་ཉིད་རྩེ་མོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་དེ་ཡང་ཡིད་ལ་དམིགས་རྣམ་གསལ་བར་གསོས་མ་བཏབ་ན་སྐྱེས་པ་ཙམ་གྱིས་ལམ་མཐར་ཕྱིན་པར་མི་ནུས་པས་དེ་ལ་ནི་མཐར་སྐད་གཉིས་དགོས་ཏེ་རྒྱུ་འབྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ལ་དགོངས་ནས་རྗེ་གུང་ཐང་པས། ཁ་ཅིག་མཁྱེན་གསུམ་དུས་

- 273 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

གསུམ་གྱི་འཕགས་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པས་རལ་གྲི་ཐང་ལ་བཞག་པ་ལྟར་ས་མཚམས་མེད། སྦྱོར་བཞི་ད་ལྟར་གྱི་རྒྱན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ནས་འཇོག་དགོས་པས་རལ་གྲི་ལག་ཏུ་བླང་བ་ལྟར་ས་མཚམས་ཡོད་ཟེར་བ་འདིས་མཁྱེན་གསུམ་ལ་ས་མཚམས་མེད་ཅེས་ཚིག་ལ་སྐྱོན་ཆགས་པས་ཆུ་མི་ཐུབ་ཀྱང་། དོན་འདི་ལྟར་རང་ལུགས་ལའང་ཁས་ལེན་དགོས་སམ་སྙམ་སྟེ། དེ་ལྟ་མིན་ན་ལམ་ཤེས་དེ་སྐབས་གཉིས་པའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོའ་ལམ་ཤེས་ཡིན་ ིལ། རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ་སྐབས་བཞི་པའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོའ་རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ་མིན་པའི་ ིརྒྱུ་མཚན་ཤོད་དཀའ་གསུངས། ཞེས་དང་། དེས་ན་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་སྐབས་དང་པོ་གསུམ་དུ་མཁྱེན་གསུམ་གཙོ་བོར་བསྟན་པ་རྣམས་རིགས་ངེས་མ་ངེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མ་ཕྱེ་བར་དུས་གསུམ་གྱི་འཕགས་པ་ཀུན་གྱིས་འཐོབ་རུང་ལ། སྐབས་བར་པ་བཞིའི་སྐབས་སུ་གཙོ་བོར་བསྟན་པའི་སྦྱོར་བཞི་རྣམས་ནི་བྱང་སེམས་རིགས་ངེས་ཁོ་ནས་ཐོབ་པར་ངེས་སོ། །འོ་ན། རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ་སྐབས་བཞི་པའི་སྐབས་སུ་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པར་ཐལ། ཚིག་དོན་ཡན་ལག་གི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། མཁྱེན་པ་གསུམ་རིམ་བཞིན་སྐབས་དང་པོ་གསུམ་གྱི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་དེའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། ལན་ཅི། གཞན་དུ་ན། དེ་ལྟར་ཀུན་ཤེས་ཉིད་ལུགས་ལ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་བསྟན་བྱའི་གཅོ་བོ་ཡིན་ན། སྐབས་གསུམ་པའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཁྱབ་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །གོང་དུ་གསེར་ཕྲེང་ལས་དེ་ལྟར་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་སྦྱོར་བས་ཉམས་སུ་བླངས། ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་ཐོས་པ་དང་ཐོས་བྱུང་།། བསམ་པ་དང་བསམ་བྱུང་། སྒོམ་པ་དང་སྒོམ་བྱུང་རྣམས་ལས། དང་པོ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་པའི་ཐོས་པ་ནི། བྱང་ས་ལས། དེ་ལ་ཐོས་པ་གང་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་ལ་མོས་པས་མདོ་སྡེ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ལེན་པ་དང་། འཛིན་པ་དང་། ཁ་ཏོན་བྱེད་པ་ལ་མངོན་པར་བརྩོན་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་དང་། རྗེ་བློ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན་གྱི་གསུང་ལས། སྔོན་ཆད་བློ་ཡུལ་མ་བཟུང་བའི། །ཆོས་གང་ཐོས་ནས་བློར་བཟུང་བ། །དེ་ལ་ཐོས་པ་ཞེས་བྱར་བཤད། །རྣ་བར་ཐོས་ཀྱང་བློར་མ་བཟུང་། །དེ་ལ་ཐོས་པའི་མིང་མི་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས། དེ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བའི་

- 274 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

ཐོས་པ་ལ་ཐོས་དོན་ཤེས་དགོས་མི་དགོས་དཔྱད། གསུམ་དུ་ཕྱེ་བའི་ཐོས་བྱུང་ནི་ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བ་ལས། འདིར་གསུང་རབ་ཉན་པ་ལས་སྐྱེ་བའི་ཤེས་རབ་ཐོས་བྱུང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་སྟོབས་ཀྱིས་བསམ་བྱུང་མ་རྙེད་ཀྱང་གཞན་བཤེས་གཉེན་ནམ་ལུང་ཚད་མ་ལས་སྐྱེ་བའི་ཆོས་རྣམ་པར་བྱེད་པའི་བློ་གྲོས་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལམ་རིམ་ལས། དང་པོར་གཞན་ལས་ཉན་ནས་གཞན་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པར་བྱེད། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ཚིག་འབྲུ་ལ་གནས་པ། ཞེས་པ་ནས་སོ་སོར་ཡང་དག་པར་རིག་པར་བྱེད་དོ། །ཅེས་གསུངས་པས་ཚིག་ཙམ་མམ་དོན་ངེས་པའི་ཐོས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ལྟ་བུ་མཚན་གཞི་དང་། ཤེས་རབ་དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གཞན་ཡང་ཡོད་པས་སོ། །བློ་རིག་བདུན་གྱི་ནང་ནས་དུ་ཡོད་དཔྱད། གསུམ་དུ་ཕྱེ་བའི་བསམ་པ་ནི། བྱང་ས་ལས། བསམ་པ་གང་ཞེ་ན། རབ་ཏུ་དབེན་པར་ཆོས་ངེས་པར་སེམས་པ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བའི་དོན་ལ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་། ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་དང་། གཏན་ལ་འབེབས་པ་གང་ཡིན་པའོ།། ཞེས་དང་། ལམ་རིམ་ལས། དེས་ན་ཐོས་པའི་དོན་དེ་རང་གིས་ལུང་དང་རིགས་པས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསམ་སྟེ། རང་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པར་བྱེད། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རིགས་པ་བཞི་སོགས་ལུང་རིགས་ཀྱིས་དོན་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསམ་ནས་ཚད་མས་ངེས་པ་འདྲེན་ཕྱིར་དུ་སེམས་པ་དེ་བསམ་པ་ཡིན་ནོ། །རིགས་པ་བཞིས་སེམས་པ་ལྟ་བུ་མཚན་གཞི། རིགས་པ་བཞི་ནི། ལྟོས་པའི་རིགས་པ། བྱ་བ་བྱེད་པའི་རིགས་པ། འཐད་པའི་རིགས་པ། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་དང་བཞི་ཀུན་བཏུས་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །བསམ་བྱུང་ནི། གསེར་ཕྲེང་ལས། དེའི་དོན་རིགས་པས་བརྟགས་པ་ལས་ངེས་པ་རྙེད་པའི་ཤེས་རབ་ནི་བསམ་བྱུང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཐོས་པའི་དོན་ལ་རིགས་པས་དཔྱད་པ་ལས་ངེས་པ་རྙེད་པའི་བློ་གྲོས་སོ། །དཔེར་ན། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ལྟ་བུ་མཚན་གཞི། དེ་ལ་བཅད་ཤེས་ཡོད་དམ་དཔྱད། གསུམ་དུ་ཕྱེ་བའི་སྒོམ་ནི། བྱང་ས་ལས། སྒོམ་པ་གང་ཞེ་ན། མདོར་བསྡུ་ན་རྣམ་པ་ལྔར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་དང་། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་སྒོམ་པ་དང་། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ལ་

- 275 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

མངོན་པར་དགའ་བའི། ཞེས་དང་། གཞན་དོན་དོན་གཉེར་གྱི་འགྲེལ་བ་ལས། ཡིད་དོན་ལས་གཞན་དུ་མི་གཡེང་བར་ཁ་ནང་དུ་ཕྱོགས་ཏེ་དོན་དེ་ཉིད་བསྣན་ཏེ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་སྒོམ་ཞེས་ཟེར་བ་ཡིན། ཞེས་དང་། ལམ་རིམ་ལས། དེ་ལྟར་ཐོས་བསམ་གྱིས་ངེས་པར་བྱས་ཏེ་ཐེ་ཚོམ་དང་བྲལ་བ་ན་ཡང་དང་ཡང་དུ་འདྲིས་པར་བྱེད་པ་ལ་སྒོམ་པ་ཞེས་ཟེར་བས། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར། ཐོས་བསམ་གྱི་དོན་ལ་སྒྲོ་འདོགས་ཚད་མས་བཅད་དེ་ངེས་པའི་དོན་ལ་དཔྱད་འཇོག་ཅི་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཡིད་ལ་འཛིན་ཅིང་དོན་དེ་ལས་གཞན་དུ་མི་གཡེང་བར་ཁ་ནང་དུ་ཕྱོགས་ཏེ་དོན་དེ་ཉིད་བསྣན་ཏེ་ཡིད་ལ་འདྲིས་པར་བྱེད་པ་དེ་སྒོམ་མོ། །སྒོམ་བྱུང་ནི། གསེར་ཕྲེང་ལས། ངེས་པ་རྙེད་པ་དེ་ཉིད་རྩེ་གཅིག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྒོམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཏུ་འདོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་བའི་ཁུངས་ནི། མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ལས། སྒོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ཚིག་འབྲུ་ལ་གནས་པ་དང་། ཚིག་འབྲུ་ལ་གནས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་དང་དགོངས་པ་ཅན་དང་། ཤེས་བྱའི་དངོས་པོ་དང་མཐུན་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་གྱི་གཟུགས་བརྙན་མངོན་གྱུར་བ་རྣམ་པར་ཐར་བ་དང་། ཆོས་ཤིན་ཏུ་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་རྣམ་པར་ཐར་པར་བྱེད་པའི་དོན་ཀྱང་སོ་སོར་ཡང་དག་པར་རིག་པར་བྱེད་དོ། །ཅེས་དང་། མཛོད་འགྲེལ་སོགས་ལས་དེ་བཞིན་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན། བསམ་བྱུང་གིས་ངེས་པའི་དོན་ལ་དཔྱད་འཇོག་ཅི་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་དམིགས་ཏེ་སྒོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྡན་ཅི་རིགས་དེ་སྒོམ་བྱུང་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་རྟོག་པ་དང་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་གཉིས་ཡོད། རྟོག་པ་སྒོམ་བྱུང་ལ་ཚད་མ་ཡོད་དམ་མེད། སྦྱོར་ལམ་གྱི་འཐད་དུ་དོགས་པ་ཅུང་ཟད་ཡོད། འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །སྒོམ་བྱུང་གི་རྟོག་པ་ལ་གོང་མའི་སས་བསྡུས་ཡིན་པས་ཁྱབ་བམ་དཔྱད། སྒོམ་བྱུང་ཙམ་ལ་མ་ཁྱབ་སྟེ། སྒོམ་བྱུང་ཟག་མེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན་གོང་འོག་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཡོད་དམ་དཔྱད། གོང་གི་ས་བཅད་གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་གཉིས་གོང་འོག་ཅི་རིགས་སུ་བཤད་པས་ལོགས་སུ་མ་བྲིས། ལེགས་བཤད་གསེར་ཕྲེང་ནང་གོང་འོག་ཅི་རིགས་པར་གསུངས་པའི་ཟློས་པ་སྤང་པ་རྣམས་ཕལ་ཆེར་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་ས་བཅད་དུ་བཤད་ཟིན་པ་ལས་ཤེས་

- 276 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

པར་བྱ། འདིར་མང་དོགས་ནས་མ་བྲིས་སོ། །རྣམ་མཁྱེན་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས་ཚར་མང་པོ་བསྟན་ཏེ། མཆོད་བརྗོད། གང་དང་ཡང་དག་ལྡན་པས་ཐུབ་རྣམས་རྣམ་པ་ཀུན་དང་སྣ་ཚོགས་འདི་གསུངས་པ། ཞེས་དང་། དགོས་འབྲེལ་ལས་ངག །བྱ་བ་རྩོམ་པའི་དགོས་པ་ཡིན། །ཞེས་ཉིང་དགོས་མཐར་ཐུག་རྣམ་མཁྱེན་དང་། ལུས་མདོར་བསྟན། རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་ཉིད། ཅེས་དང་ལུས་རྒྱས་བཤད། ཐུབ་པའི་རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་པ་ཉིད། །ཅེས་དང་། ཡན་ལག་རྒྱས་བཤད་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནས་ངེས་འབྱུང་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་ཤེས་བྱ། །བར། སྐབས་བཞི་པ། དྲན་པ་ཉེར་བཞག་ནས་བཟུང་སྟེ། ནས། སུམ་ཅུ་རྩ་དགུ་དག་ཏུ་བཞེད། །བར། སྐབས་བརྒྱད་པ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་དང་། །ཞེས་དང་། དོན་བསྡུས་དང་པོ། དོན་བསྡུས་གཞན་དེ་རྣམ་པ་དྲུག །མཁྱེན་གསུམ་སྦྱོར་བཞི་ལྔ་དང་ཆོས་སྐུ་དང་དྲུག །དོན་བསྡུས་གཞན་དེ་རྣམ་པ་གསུམ། །མཁྱེན་གསུམ་དང་སྦྱོར་བཞི་དང་ཆོས་སྐུ་དང་གསུམ་མོ། །ཚར་དགུ་གསེར་ཕྲེང་ལས། དེ་ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནས་ངེས་སྒྲུབ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཡུལ་ལམ་རྒྱུའི་སྒོ་ནས་མཚོན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་ནི་ཐུབ་པའིའོ། །ཞེས་སེམས་བསྐྱེད་ནས་ངེས་འབྱུང་སྒྲུབ་པའི་བར་གྱི་ཆོས་བཅུས་རྣམ་མཁྱེན་རྒྱུའི་སྒོ་ནས་མཚོན་ཚུལ་དང་། ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་མཚོན་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་དང་པོ་ནི། སྒྲུབ་པ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་ལ། དེའང་རྟེན་དམིགས་པ་ཆེད་དུ་བྱ་བ་སྒྲུབ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་སྟེ། ཁྱད་པར་བཞི་ལྡན་ཡིན་པ་དང་། རྟེན་དེའང་བསམ་པའི་ཁྱད་པར་སེམས་བསྐྱེད་པ། དེ་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་ཁྱད་པར་གདམས་ངག །སྦྱོར་བའི་ཁྱད་པར་ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་ལ་གནས་པ། རིགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཏེ་ཁྱད་པར་བཞི་ལྡན་དང་། སྒྲུབ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ལའང་གོ་སྒྲུབ་སོགས་བཞི་ཡོད་པས། དེ་ལྟར་ན་མཚོན་བྱེད་གཞན་རྣམས་སྒྲུབ་པའི་ཁྱད་ཆོས་དང་། ཐེག་ཆེན་སྒྲུབ་པ་རང་ཉིད་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པས་རྒྱུས་འབྲས་བུ་མཚོན་པ་ཡིན་ལ། བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་དོན་དུ་གཉེར་བ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ཐོབ་པའི་ཐབས་ཆ་ཚང་མཁྱེན་ན་དེ་ཙམ་གྱིས་རྣམ་མཁྱེན་རྫོགས་པ་ཡིན་པས། འདིར་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཅུས་རྣམ་མཁྱེན་དུ་བགྲོད་པའི་ལམ་ཆ་ཚང་ཞིག་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་དེ་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པས་ཡུལ་གྱིས་ཡུལ་ཅན་

- 277 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

མཚོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གསུངས། སེམས་བསྐྱེད་སོགས་ཆོས་བཅུས་རྣམ་མཁྱེན་ཇི་ལྟར་མཚོན་ཚུལ་བཤད་པ་དེའི་རིགས་པས་མཚོན་བྱེད་དྲུག་ཅུས་མངོན་རྟོགས་ཐ་མ་བདུན་མཚོན་ཚུལ་དཔག་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསེར་ཕྲེང་ལས། གཞན་ཡང་། ཆོས་མངོན་པ་བ་རྣམས་སེ་གོལ་གཅིག་གཏོགས་པའི་ཡུན་ལ་སྐད་ཅིག་དྲུག་ཅུ་རེ་ལྔ་འདའ་བར་འདོད་པར་མཛོད་འགྲེལ་ལས་བཤད་ཅིང་དེའི་ཆ་དང་། གདགས་པར་བཤད་པའི་རྡུལ་གོ་ས་འཕོ་བ་གཉིས་ཀ་ཡང་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་གི་ངོས་འཛིན་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་ཡིན་མིན་སོ་སོར་བགྲང་བ་དང་། སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་རྩ་བརྒྱད་འདའ་ཞེས་བཀོད་པ་ནོར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། ཇི་ལྟར་སྐད་ཅིག་མཐའ་ཡོད་པ། །དེ་བཞིན་ཐོག་མཐའ་དབུས་བརྟག་དགོས། །ཞེས་དང་། ཕར་ཕྱིན་ལམ་བསྒྲིགས་ལས། སེ་གོལ་གཏོགས་པའི་ཡུལ་ལ་སྐད་ཅིག་མ་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་རེ་ལྔ་འདའ་བའི་ཚུལ་བསམ་ན་ཡིད་བརྟན་རུང་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་མི་རྟག་པའི་འདུ་ཤེས་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་གཉིས་ཇི་ལྟར་མི་འགལ། ཡང་གསེར་ཕྲེང་ལས། དེས་ན་སྐད་ཅིག་སྦྱོར་བྱ་རྫོགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་ཡིན་པས་རྒྱན་དང་ལྡན་ཡང་སྔ་མ་ལས་ཕྱི་མ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བ་ཞེས་པའི་སྐད་ཅིག་དེ་བྱ་རྫོགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་རྒྱུན་ལྡན་གྱི་ཡུན་ཐུང་གཅིག་ལ་འདོད་ཀྱང་སྔ་མ་ལས་ཕྱི་མ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདིས་སྐབས་བཞི་པར། སེམས་ནི་སྔ་མས་བྱང་ཆུབ་པར། །ཞེས་སོགས་ལ་ཡང་ཞིབ་ཆ་ཐོན་དགོས་པར་སྣང་ངོ་།། འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་བར་གསུམ་དུ་ཕྱེ་པའི་སྐད་ཅིག་དང་པོ་རྒྱུད་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་མིན་དང་སྒྲིབ་པའི་དངོས་གཉེན་ཡིན་མིན་སོགས་གདན་ས་ཆེན་པོར་གསུང་རྒྱུན་མང་། སྡུད་པ་ལས། འབྲུ་མར་སྙིང་པོ་འབར་བ་ཕྲད་པ་དང་པོ་ཡིས། །སྙིང་པོ་ཚིག་མིན་དེ་མེད་པར་ཡང་དེ་མི་ཚིག །མེ་ལྕེ་ཕྲད་པ་ཐ་མས་སྙིང་པོ་ཚིག་མིན་ལ། །མེ་ལྕེ་ཐ་མ་མེད་པར་སྙིང་པོ་ཚིག་མིན་ལྟར། །དང་པོའ་སེམས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་རེག་མ་ཡིན་ལ། །དེ་མེད་པར་ཡང་དེ་ལ་རེག་ ིཔར་ནུས་མ་ཡིན། །ཐ་མའི་སེམས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ཞི་བ་ཐོབ་མིན་ལ། །དེ་མེད་པར་ཡང་དེ་

- 278 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

ཐོབ་ནུས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་མང་ངོ་། །གསེར་ཕྲེང་ལས། དབྱེ་གཞི་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་ཙམ་མོ། །དབྱེ་བའི་ངོ་བོ་ནི་རྣམ་པ་བཞིར་ནི་ཡང་དག་པར་བརྗོད་དོ། །ཅེས་པ་ནས་སྐུ་འདི་དག་གི་གྲངས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རྣམས་འོག་ཏུ་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞི་ནི་དངོས་ཡིན་ལ་ཞར་བྱུང་མཛད་པ་ནི་ཆོས་སྐུས་བདག་རྐྱེན་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་པར་དཀར་བའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །དབྱེ་ན་ཉེར་བདུན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་། ཆོས་སྐུ་མཛད་པ་དང་བཅས་པ། ཞེས་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡི་འཕྲིན་ལས་ནི། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཆོས་སྐུ་སྔ་མ་ལ་ཆོས་སྐུ་སྤྱི་དང་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་གཉིས་དང་། ཆོས་སྐུ་ཕྱི་མ་ལ་སྤྲུལ་སྐུ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་གཉིས། གཞུང་སྔ་མས་བསྟན་པའི་འཕྲིན་ལས་ལ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུའི་འཕྲིན་ལས་དང་། གཞུང་ཕྱི་མས་བསྟན་པའི་འཕྲིན་ལས་ལ་སྤྲུལ་སྐུའི་འཕྲིན་ལས་དང་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུའི་འཕྲིན་ལས་གཉིས་ཡོད་པ་ནི། དེ་བཞིན་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་འདིའི།། ལས་ནི་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་འདོད། །ཅེས་པའི་དེ་བཞིན་ཞེས་པ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་ལ་སྦྱར་ཚུལ་གྱིས་ཤེས་སླ། འོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར། ཟློས་སྤང་ནི། ཁོ་བོའ་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་ས་བཅད་དུ་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་པས་འདིར་མང་ ིདོགས་ནས་མ་བྲིས་སོ། །
གསེང་ཕྲེང་ལས། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་དོན་
གཞན་བཤད། ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མདོ་དང་ཇི་ལྟར་སྦྱར་བ་དང་སྦྱར་ཚུལ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་རྒྱན་འདིས་མདོ་དོན་ཀུན་སྡུད་ན་ཅིའི་ཕྱིར་འདིར་གླེང་གཞི་དང་། རྟག་ཏུ་ངུ་དང་། ཆོས་འཕགས་དང་། ཡོངས་གཏད་ཀྱི་ལེའུ་བཞི་གོ་སླ་པས་མ་བསྡུས་པ་དང་། གཞན་ཡང་བར་བར་དུ་གང་ཟག་ལུང་བསྟན་པ་དང་། སྔོན་རབས་ལ་སོགས་པ་འགའ་ཞིག་མ་བསྡུས་སོ། །དེས་ན་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ལེའུ་ནས་ཆོས་ཉིད་མི་འགྱུར་བར་བསྟན་པའི་ལེའུའི་བར་གྱི་མདོའ་དོན་རྟོགས་པར་དཀའི་བ་རྣམས་རྒྱན་དང་སྦྱར་རོ། །ཁ་ཅིག་བྱམས་ཞུས་རྒྱན་གྱིས་མ་བསྡུས་པར་འཆད་པར་ཅུང་ཟད་རྩིངས་སོ། །གླེང་གཞི་ནི་འགྲེལ་བ་ཁུངས་མ་གང་གིས་ཀྱང་རྒྱན་དང་མ་སྦྱར་རོ། །ལེའུ་ཕྱི་མ་གསུམ་ནི་རྒྱན་སྣང་དང་གནད་ཀྱི་ཟླ་འོད་གཉིས་ཀར་གོ་སླ་བས་རྒྱན་གྱིས་མ་བསྡུས་

- 279 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་ལ། ཞེས་གསུངས། དེ་དག་ནི་མདོ་དང་སྦྱར་པའི་འགྲེལ་བ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་མདོ་རྒྱན་སྦྱར་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ལ། དེ་ལྟ་ན། ཁ་ཆེ་དྷརྨ་ཤྲཱིས་མཛད་པར་གྲགས་པའི་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་པའི་བཤད་པས་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་འབུམ་དང་སྦྱར་ནས་འགྲེལ་བའི་སྐབས། ཡུམ་འབུམ་པ་ལ་བྱམས་ཞུས། ཆོས་འཕགས། རྟག་ཏུ་ངུ་། ཡོངས་གཏད་ཀྱི་ལེའུ་བཞི་མེད་དམ་སྙམ་པའི་དོགས་པ་སྐྱེ་སྲིད་དེ། ལེའུ་དེ་བཞི་ཀླུའི་ཡུལ་དུ་ལུས་པས། དེང་སང་གི་ཡུམ་རྒྱས་པ་ལ་ཡང་ཤླཽ་ཀ་འབུམ་མ་ལོངས་ཤིང་མཇུག་གི་ཆོས་ཉིད་མི་འགྱུར་བའི་ལེའུ་བསྡུས་པས་ཀྱང་དོན་གྱིས་ཚང་ཟེར་ཚུལ་གཅིག་དང་། ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། བྱམས་ཞུས་དང་ཆོས་འཕགས་སྡོམ་པའི་ལེའུ་གཅིག །རྟག་ཏུ་ངུའི་ལེའུ་དང་གཉིས། ཡོངས་གཏད་ཀྱི་ལེའུ་དང་གསུམ། ཉི་ཁྲི་དང་བརྒྱད་སྟོང་པ་ནས་ཁ་བསྐང་བའི་ལུགས་སུ་བྱས་ནས་ཡུམ་འགའ་ཞིག་གི་མཇུག་ཏུ་ལེའུ་དེ་གསུམ་བསྣན་ནས་ལེའུ་དོན་ལྔ་བྱས་པ་ཡང་ཡོད་ཟེར། ཡང་འགོས་ཆོས་གྲུབ་ཀྱིས་རྒྱ་ནག་ནས་བསྒྱུར་པ་ལ་ཡོད་ཟེར། འདི་ལྟར་ན་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་ཀླུའི་ཡུལ་ནས་ཡུམ་རྒྱས་པ་སྤྱན་དྲངས་པའི་ཚེ་ལེའུ་དེ་བཞི་ཀླུའི་ཡུལ་དུ་ལུས་པ་འགོས་ཆོས་གྲུབ་ཀྱིས་རྒྱ་ནག་ནས་བསྒྱུར་པའི་ཡུམ་རྒྱས་པ་ལ་ཡོད་ཟེར་དགོས་པས། རྒྱ་ནག་ཡུལ་ཀླུའི་ཡུལ་དང་རྒྱ་མི་ཀླུའི་རིགས་ཟེར་དགོས་སམ་སྙམ། མ་ཟད་ཀླུའི་རྒྱལ་པོ་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། ཀླུ་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་གིས་སེམས་བསྐྱེད་པར་གསུངས་ལ། རྒྱལ་པོ་དེ་དང་ཀླུ་དེ་དག་གང་གི་རྣམ་ཅན་ཡིན་ནམ། གཞན་ཡང་རྒྱ་མི་ཀླུའི་རིགས་ཡིན་པར་བཤད་རྒྱུ་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་སྐབས་མ་ཡིན་པས་མ་བྲིས་སོ། །
གསེར་ཕྲེང་ལས། གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་རྒྱན་དང་མདོ་སྦྱར་བ་མདོ་ཁ་ཅིག་སྒྲ་ཇི་
བཞིན་པ་དང་། ཁ་ཅིག་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་ཡང་རྒྱུ་མཚན་སྣང་བས་སྦྱར་རིགས་མོད། འོན་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་རྒྱས་བཤད་ཀྱིས་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་པ་བསྟན་པར་འདོད་པ་ལྟ་བུ་མདོ་དེས་དོན་དེ་སྟོན་པ་ལ་ངེས་བྱེད་མེད་པ་དང་། དྲོད་ཀྱི་སྐབས་སུ་བུད་མེད་དུ་མི་སྐྱེ་བར་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་དང་། རྒྱན་དུ་དོན་ཡོད་པ་གླེགས་བམ་ཁ་ཅིག་ལས་མདོ་མི་སྣང་བ་ཇི་ལྟར་སྦྱར་ཞེ་ན། ལན་ནི། མདོ་སྦྱར་བའི་རྒྱུ་མཚན་མེད་པ་ལྟར་སྣང་བ་རྣམས་ནི་དེ་དག་ཏུ་

- 280 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

སྦྱར་བའི་རྒྱུ་མཚན་གཉིས་ཡོད་པས་སྦྱར་དུ་རུང་སྟེ། དང་པོ་ནི། རིམ་པ་བཞིན་སྦྱར་རིགས་པ་རྣམས་སྦྱར་བ་ན་ལྷག་མ་རྣམས་དེ་དང་སྦྱོར་བར་ཤགས་ལ་གོ་སྟེ་དེ་ཡང་དངོས་སུ་བརྗོད་པ་ལ་གཙོ་བོར་མ་གྱུར་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་བཞིན་བཤེགས་པས་རྗེ་བཙུན་ལ་དེ་ལྟར་སྦྱར་བའི་ལུང་མངའ་བའི་ཕྱིར་ཡང་ཡིན་ཏེ། རྗེ་བཙུན་རྒྱལ་ཚབ་ཏུ་དབང་བསྐུར་བས་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཛོད་གཞན་གྱིས་བལྟ་བའི་གནས་མིན་པ་ལ་ཕའི་ལུང་གིས་དབང་བསྐུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུ་མཚན་དང་པོའ་སྦྱར་ཚུལ་ལ་ཡང་གཉིས་ཡོད་དེ། ཟླ་ཡིས་ཟླས་གཞན་བསྡུས་ ིཔའི་སྦྱར་ཚུལ་དང་། གཙོ་བོས་འཁོར་རྣམས་བསྡུས་པའི་སྦྱར་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དྲོད་དུ་བུད་མེད་དུ་མི་སྐྱེ་བར་བསྟན་པ་ལྟ་བུའི་རྒྱན་གྱི་སྒྲས་མ་ཟིན་པ་རྣམས་ནི་ཟླས་བསྡུས་ཏེ་དེས་ན་རང་གི་སྐབས་དེར་གཏོགས་པར་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། མཛོད་རྩ་བ་ལས། འདོད་རྟེན་ཆོས་མཆོག་བུད་མེད་ཀྱིས། །གཉིས་ཀའི་རྟེན་ཅན་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྟེང་ནས་དཔྱད་ཚུལ་ཡོད་ཀྱང་མང་དོགས་ནས་མ་བྲིས་སོ། །གཉིས་པ། གཙོ་བོས་འཁོར་རྣམས་བསྡུས་པའི་སྦྱར་ཚུལ་ནི། ཁ་ཅིག་ནི་གཙོ་བོ་བརྗོད་པས་འཁོར་ཞར་ལ་བསྡུས་ཏེ་དཔེར་ན་རྒྱལ་པོ་འཁོར་བཅས་གཤེགས་པ་ལ་རྒྱལ་པོ་གཤེགས་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་པ་ནས་ཚེ་བསྐལ་བ་སྟོང་ཕྲག་ཉི་ཤ་ཉི་ཤ་ཐུབ་པར་ལུང་བསྟན་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས། གཞན་ཡང་། ཚོགས་སྒྲུབ་བཅུ་བདུན་བསྟན་པའི་གཙོ་བོའ་མདོ་བསྡུས་པས། འཁོར་ ིམདོ་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་དང་། མ་འདྲེས་པའི་མདོ་རྣམས་ཞར་ལ་བསྡུས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་དག་ལ་གཙོ་འཁོར་ཕྱེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་འདིར་བསྟན་ཚོགས་སྒྲུབ་ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོ་ནས་ས་བཅུ་པའི་བར་ས་མཚམས་བཞག་ལ། དེའི་མདོ་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་བཅུ་བདུན་སོགས་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་ནས་བཟུང་མ་འདྲེས་བར་མདོ་ཀུན་ཡོད་ཅིང་སྡེ་ཚན་དང་པོ་གསུམ་གྱི་མདོ་དང་མ་འདྲེས་པའི་མདོ་སོགས་འཁོར་རམ་ཞར་བྱུང་ཡིན་པ་ཚོགས་སྒྲུབ་ཀྱི་ས་མཚམས་བཞག་པའི་གནད་ཀྱི་ཤེས་པའི་ཕྱིར། ཚོགས་སྒྲུབ་ཐད་ཀྱི་གསེར་ཕྲེང་ལས་དེ་ལྟར་མངོན་རྟོགས་ཕལ་མོ་ཆེ་ལ་སྐབས་ཀྱི་མདོ་དང་ཞར་བྱུང་གི་མདོ་རེ་རེ་ཡོད་པ་ཕྱེད་དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ན། དོན་བདུན་བཅུ་རེ་རེའི་མདོ་སྦྱར་ཚུལ་ལ་རྒྱུ་མཚན་དང་པོའ་སྦྱར་ཚུལ་ ི

- 281 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

གཉིས་ཡོད་ཀྱང་སྦྱར་ཚུལ་གཉིས་པོ་གཏན་མི་འདྲ་གཙོ་འཁོར་དང་ཟླ་བོའ་དཔེས་ཤེས་ ིཔར་བྱའོ། །སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་པའི་མདོའ་སྦྱར་ཚུལ་དེ་གཙོ་འཁོར་དང་ཟླ་བོའི་སྦྱར་ཚུལ་ ིམིན་ལ། རྒྱུ་མཚན་གཉིས་པ་ལུང་གིས་དབང་བསྒྱུར་པས་སྦྱར་པར་གོ་བར་བྱ། ཚོགས་སྒྲུབ་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་གསེར་ཕྲེང་གི་གསུངས་ཚུལ་ལ་དཔག་ན། དོན་བདུན་བཅུ་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་བཤད་བྱ་རྩ་བའི་མདོའ་ནང་དུ་རང་ཉིད་སྐབས་ཀྱི་མདོ་དང་ཞར་ ིབྱུང་གི་མདོ་གཉིས་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ཁྱབ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་བཤད་བྱ་རྩ་བའི་མདོ་ཡིན་ན། དོན་བདུན་བཅུ་གཙོ་བོ་དང་ཞར་བྱུང་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟན་པའི་ཁྱབ་ཟེར་དགོས་སམ་དཔྱད། མདོ་སྡེ་ཁ་ཅིག་སྐབས་བརྒྱད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་བསྟན་ཡང་གོ་སླ་བས་མ་བསྡུས་ཏེ། དཔེར་ན་གངྒཱའི་ལྷ་མོ་བསྐལ་བ་སྐར་མ་ལྟ་བུ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གསེར་གྱི་མེ་ཏོག་ཏུ་འཚང་རྒྱ་བར་ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་པའི་ལེའུ་རེ་བཞི་པ་དང་། སྡུད་པའི་ལེའུ་བཅུ་དགུ་པ་སོགས་སུ་བསྟན་པ་དང་། དགེ་སློང་བརྒྱ་ཕྲག་དྲུག་ཅུ་བསྐལ་བ་སྐར་མ་ལྟ་བུ་ལ་མེ་ཏོག་བཀྲམ་པ་ཞེས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཚེ་བསྐལ་པ་སྟོང་ཕྲག་ཉི་ཤ་ཉི་ཤ་ཐུབ་པར་ལུང་བསྟན་པ་ལྟ་བུ་སྡུད་པའི་ལེའུ་ཉེར་བརྒྱད་པར་བསྟན་པ་སོགས་རྒྱན་འདིར་གོ་སླ་བས་མ་བསྡུས་སོ། །གསེར་ཕྲེང་ལས། རྒྱན་ན་ཡོད་པ་མདོ་ཡི་གླེགས་བམ་ཁ་ཅིག་ལས་མི་སྣང་བ་ནི་གཞུང་རབ་ཏུ་རྒྱས་པ་འདི་སྒྲུབ་པར་དཀའ་བ་དང་། ལྔ་བརྒྱ་ཐ་མ་ལ་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་བློ་ཡི་སྟོབས་བྲི་བས་ལུང་གིས་ཚིག་ཉམས་པར་ཟད་ཀྱི་འདི་ལ་ལོག་པར་བསྟན་པའི་དྲི་མ་མེད་དེ་རྗེ་བཙུན་གྱི་ཡུམ་དེ་ལྟར་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སློབ་དཔོན་ཆོས་བཤེས་འཆད་པ་ནི་ལེགས་པར་བརྟགས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཇི་བཞིན་གོ་བདེ་ཕྱིར་བསྣན་པ་དུ་ཞིག་ཡོད་ཅེ་ན་སྐབས་གཉིས་པ། གང་གང་དོན་ནི་གང་གང་ལ། །ཞེས་པ་ནས་སྒྲ་མེད་ཀྱང་དེ་དེ་ལྟར་སྣང་། །ཞེས་པའི་ཚིགས་བཅད་གཅིག་ལ་མདོ་མེད་དེ། དེའི་ཐད་ཀྱི་གསེར་ཕྲེང་ལས། གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྣང་ངོ་། །ཞེས་པ་ནས་དེའི་ཕྱིར་སྒྲ་མེད་ཀྱང་ཆོས་སྟོན་པར་མི་འགལ་ལོ། །འདི་ལ་མདོ་མེད་དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྐབས་ལྔ་པ། འགོག་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ལ། །མཐོང་ཞེས་བྱ་བའི་ལམ་གྱིས་ནི། །རྣམ་པར་རྟོག་རིགས་

- 282 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

ཅི་ཞིག་ཟད། །ཅེས་པ་ནས། ཡང་དག་མཐོང་ནས་རྣམ་པར་གྲོལ། །ཞེས་པའི་བར་གྱི་ཚིགས་བཅད་གསུམ་ལའང་བཤད་བྱ་རྩ་བའི་མདོ་མེད་དེ། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ་ལས། དེ་ལྟར་ན་སྒྱུ་མའི་གླང་པོས་སྒྱུ་མའི་གླང་པོ་གཞན་ཞིག་ཕམ་པར་བྱས་པ་བཞིན་དུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལྡོག་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་ན་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཞར་ལ་འོངས་པ་བརྗོད་ནས་རྣལ་མ་མཐོང་བའི་ལམ་ཉིད། ཅེས་དང་། འདིའི་ཐད་གྱི་རྣམ་བཤད་སྙིང་པོ་རྒྱན་ལས། དེ་ལྟར་མདོས་དངོས་སུ་མ་ཟིན་པའི་ཚིགས་བཅད་གསུམ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའ་ཞར་ལ་འོངས་ ིཔ་བརྗོད་ནས་རྣལ་མ་སྟེ་དཀྱུས་མ་མཐོང་བའི་ལམ་ཉིད་དོ།། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསེར་ཕྲེང་ལས། མཆོད་བརྗོད་དང་དགོས་འབྲེལ་ནི་རྒྱན་གྱིས་མདོ་བཤད་པའི་སྔོན་འགྲོ་ཡིན་གྱི་མདོའ་བཤད་པ་དངོས་མིན་ཏེ། དཔེར་ན་འགྲེལ་བ་འདི་ཡི་ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་ལ་ཞེས་ ིསོགས་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་བ་མིན་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གོང་དུ་སྨོས་པའི་སྐབས་གཉིས་པ་དང་ལྔ་པའི་ཚིག་དེ་དག་མདོ་ཡི་བཤད་པ་མིན་པར་ཐལ། དེ་དག་གི་བཤད་བྱ་རྩ་བའི་མདོ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་ཡན་ལག་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་ཚིག་ལ་ཡུམ་གྱི་མདོའ་དོན་མ་འགྲེལ་བ་ཡོད་པས། རྒྱན་གྱི་ཡན་ལག་རྒྱས་བཤད་ཡོངས་རྫོགས་ཡུམ་ ིགྱི་མདོ་ཡི་འགྲེལ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ།། སོགས་དཔྱད།
གསེར་ཕྲེང་ལས། དེ་ལྟ་ན་བཤད་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། བཤད་པ་ལ་འཇུག་པ་
དང་། དྲི་བས་ལན་འདྲེན་པའི་མཚམས་སྦྱོར་ཡོད་པ་ལ་འདི་ལ་ནི་དང་པོ་གཉིས་ཚང་ལ། ཕྱི་མ་ནི་རིགས་དང་དམིགས་རྣམ་གྱི་མཚམས་སྦྱོར་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་དེ་ལྟར་བསྡུས་པའི་དོན་ཀུན་བསྟན་ནས། ཞེས་པ་ནས། སེམས་བསྐྱེད་པ་རང་གི་ངོ་བོ་དམིགས་པ་དང་བཅས་པ། ཞེས་པའི་མཚམས་སྦྱོར་དེ་ལ་དང་པོ་གཉིས་ཚང་བར་གསུངས་ལ། གལ་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཁོ་ན་འཕགས་པའི་ཆོས་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནས་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་ཡིན་ན། ཞེས་པའི་མཚམས་སྦྱར་དང་། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་སྒྲུབ་པའི་རྟེན་གྱི་དམིགས་པ་གང་ཞེ་ན། ཞེས་པའི་མཚམས་སྦྱོར་གཉིས་ལྟ་བུ་ཕྱི་མ་ཡིན་གསུངས། འདི་གཉིས་ཀྱི་སྔོན་དུ་སྦྱོར་ལམ་དམིགས་རྣམ་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་མཚམས་སྦྱར། དམིགས་པ་དང་རྣམ་

- 283 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

པའི་ཁྱད་པར་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཞེས་པའི་མཚམས་སྦྱོར་དེ་དྲི་བས་ལན་འདྲེན་པའི་མཚམས་སྦྱོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རིགས་དང་དམིགས་རྣམ་གྱི་མཚམས་སྦྱོར་དམིགས་སུ་དགར་བ་རྒྱུ་མཚན་གང་ཡིན། དམིགས་རྣམ་གྱི་མཚམས་སྦྱོར་དེ་སྦྱོར་ལམ་དམིགས་རྣམ་གྱི་མཚམས་སྦྱོར་ཡིན་ན། འགྲེལ་བའི་མཚམས་སྦྱོར་གྱི་གོ་རིམ་དང་མི་མཐུན་པས་གསེར་ཕྲེང་ལས། གོ་རིམ་ལོག་པ་གང་ཡིན་འོག་ཏུ་སློབ་དཔོན་འདིས་ས་མཚམས་མཛད་པ་ཡང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་ས་མཚམས་ཀྱི་ལུང་དྲངས་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་སོ། །ཞེས་པ་ནི། གོང་དུ་རྒྱལ་སྲས་ལ་ཡོད་པས་སངས་རྒྱས་ལ་ཡོད་པ་མི་ཁེགས་ལ། ཞེས་པའི་རྒྱབ་རྟེན་ཏུ་སྣང་ངོ་། །ཡང་གསེར་ཕྲེང་ལས། དང་པོ་ཉེར་གཉིས་ཀྱི་མཐར་ལྡན་པ་ནི་ཞེས་སྦྱར་བ་ངོ་བོ་ཡིན་ལ། ཞེས་པའི་ལྡན་པའི་དོན་མཚུངས་ལྡན་ལ་བྱེད་དམ་གང་ལ་བྱེད། མཚུངས་ལྡན་ལ་བྱེད་ན། སེམས་བསྐྱེད་དང་པོ་འདུན་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་ནས། སེམས་བསྐྱེད་ཉེར་གཉིས་པ་ཆོས་སྐུ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་བར་ཡིན་ནམ། མཚུངས་ལྡན་ལ་རྣམ་པ་ལྔ་ཚང་དགོས་པས་སོ། །རང་གྲོགས་སྦྱར་ན་ཡིན་རུང་ཡང་ཞིབ་ཆ་མ་ནོར་བ་གལ་ཆེའོ། །གསེར་ཕྲེང་ལས། ཞེས་སློབ་དཔོན་ཆོས་བཤེས་འཆད་པ་ནི་ལེགས་པར་བརྟགས་པའོ། །ཞེས་པ་ཡན་ལག་ལུས་རྣམ་གཞག་གི་ཚིགས་བཅད་བཅོ་ལྔའི་བཤད་པ་རྫོགས་སོ། །
ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཤེས་བྱ་མཁྱེན་གསུམ། ཉམས་
ལེན་སྦྱོར་བ་བཞི། འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུའི་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཐོབ་བྱ་རྣམ་མཁྱེན། ཐོབ་བྱེད་ལམ་ཤེས། སྤང་བྱ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། འབྲེལ་བརྗོད་པས་མཚམས་སྦྱར། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཆོས་རྒྱས་པར་བཤད། སྐབས་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། བཤད་པར་བཞེད་དོ། །ཅེས་པ་ནས། དེ་ལྟར་བཤད་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། བཤད་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། དྲི་བས་ལན་འདྲེན་པའི་མཚམས་སྦྱོར་ཡོད་པ་ལས་འདི་ལ་ནི་དང་པོ་གཉིས་ཚང་ལ། ཕྱི་མ་ནི་རིགས་དང་དམིགས་རྣམ་གྱི་མཚམས་སྦྱོར་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་བྱུང་། དེ་ཡང་དེ་ལྟར་བསྡུས་པའི་དོན་ཀུན་བསྟན་ནས། ཞེས་པའི་གཞུང་དེས། རྣམ་པ་བཞིར་ནི་ཡང་དག་བརྗོད། །ཅེས་པ་ཡན་ལག་ལུས་རྣམ་གཞག་གི་བཤད་པ་རྫོགས་

- 284 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

ནས། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་ཕྱིར།། ཞེས་པ་ནས་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་འཇུག་པའི་འབྲེལ་བརྗོད་པས་མཚམས་སྦྱོར་བ་ས་བཅད་དང་པོའ་དོན་ནོ། །དེར་མ་ཟད་ ིམཚམས་སྦྱར་དེ་སྐབས་ཀྱི་གོ་རིམ་ངེས་པར་བྱེད་པའི་མཚམས་སྦྱར་བརྒྱད་ཀྱི་དང་པོ་ཡིན་པ་སྔར་བཤད་ཟིན། །གསེར་ཕྲེང་ལས། གོང་དུ་དེ་ལྟ་བུ་ཡུམ་གྱི་རྒྱན་འདིའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་འགྲེལ་བ་ལ་ཡང་མདོ་དང་སྦྱར་བ་བཅུ་གཉིས་མ་སྦྱར་བ་དགུ་སྟེ་ཉེར་གཅིག་གོ །ཞེས་གསུངས་པས། འགྲེལ་བ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་མདོ་རྒྱན་སྦྱར་བའི་མཚམས་ནི་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ཡན་ལག་རྒྱས་བཤད་ནས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དང་པོར་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་སྦྱར་བའི་སྲོལ་ནི་འཕགས་པས་བཏོད་པར་མངོན་པས་དེས་ནི་ཉི་ཁྲི་ལ་ལེའུ་བརྒྱད་དུ་བྱས་ཤིང་དེ་སྐབས་བརྒྱད་དང་བསྒྲིགས་ནས་སྦྱར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དང་། དེ་བཞིན་སྡུད་པའི་བར་རོ། །མདོ་ཡི་མཚམས་ནི། ཉི་ཁྲིའི་སེམས་བསྐྱེད་སྟོན་པའི་ཚིག་ནི། ཤཱ་རིའི་བུ་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་འདོད་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས། རབ་འབྱོར་ཁྱོད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལས་བརྩམས་ཏེ་སྤོབས་པར་བྱོས་ཤིག །ཅེས་སོ། །དེ་ཡང་ཉི་ཁྲི་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་དོན་ནི། ཆོས་ཡང་དག་པར་སྡུད་པ་ལས། རྣམ་གྲངས་གང་གིས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་པ་ཡིན་ལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་ཀྱང་མ་ཡིན། སྨྲས་པ། ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་པའོ།། ཞེས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་སྨོས་པའི་ཚིག་གི་ནུས་པ་འདོན་ཚུལ་ཆོས་དུ་མ་ལ་བྱེད་མི་དགོས་ཀྱི། བུམ་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་ཡང་། དེའི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་བཞིན་དུ་ཆོས་ཅན་དང་། དེ་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་བཞིན་དུ་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་དོན་ནོ། །ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་དབང་བསྐུར་བའི་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་། གང་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་དེ་ནི་མི་འཁྲུག་པའོ། །གང་མི་འཁྲུག་པ་དེ་ནི་ཆོས་སོ། །ཆོས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེས་པས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

- 285 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

གོང་དུ་དྲངས་པའི་བརྒྱད་སྟོང་པའི་ཚིག་འདིའི་ཤེར་ཕྱིན་ལ་ཕྱིན་ཟིན་དང་ཕྱིན་བྱེད་གཉིས་བྱས་ནས། གང་གིས། གང་གི་ཆེད་དུ། གང་ལ། ཇི་ལྟར་བསླབ་ན། ཐབས་ཤེས་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་སྒོ་ནས་སློབ་ཚུལ་སོགས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཆ་ཚང་བ་ཞིག་བསྟན་ཡོད་པས་ ིའདི་དག་གིས་སེམས་བསྐྱེད་བསྟན་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། སེམས་བསྐྱེད་སྟོན་པ་ལ་དེ་འདྲ་ཞིག་དགོས་ཏེ། རང་རེའི་ཡིག་ཆའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྟོན་སྐབས་སུ་ས་བོན་དང་སྡོམ་ལྟ་བུ་གསུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་དེ་ཡིན་གསུངས། ཐབས་ཤེས་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་སྒོ་ནས་སློབ་ཚུལ་དེ་ཡང་བདག་གཞན་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རོ་གཅིག་པར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལྟ་བུ་ལམ་དུས་ན་སེམས་བསྐྱེད་དང་ཟུང་འབྲེལ་དུ་སྒོམ་ཚུལ་ཁྱད་པར་བ་ཞིག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་མོད་ཀྱང་། སངས་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཐམས་ཅད་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན། ཐེག་དམན་རྟོགས་རིགས་སུ་གྱུར་པའི་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཡོད་པ་ཧ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཡེ་ཤེས་དེ་ཞི་མཐའ་འགོག་བྱེད་དུ་བཤད་པའང་ཡོད་ལ། སྐབས་བཞི་པར་སྒྲིབ་པ་བཞིའི་ནང་ནས་ཕྱི་མ་གཉིས་བདེན་འཛིན་ཤས་ཆེ་བར་གསུངས་པས་ཀྱང་འགྲུབ་བམ་སྙམ། ཞེས་རྗེས་གུང་ཐང་པས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྤྱིར་དང་པོར་གདམས་ངག་ཉན། དེ་ནས་རིགས་སད། དེ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་དགོས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་མོད། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་སྡུད་པ་དང་སྦྱར་པའི་འགྲེལ་བ་གསུམ་རྣམས་སུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྦྱར་བ་ནི། སྡུད་པར་སེམས་བསྐྱེད་ཐོག་མར་བསྟན་པས་ཡིན་ལ། དེ་ནི་དཔེར་ན་ལྷ་རིས་མཁན་གྱིས་ལྷ་སྐུ་ལ་ཡ་ཡོ་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་མི་འབྱུང་བའི་ཆེད་དུ་ཚངས་ཐིག་འདེབས་པ་ལྟར་མི་རྟག་པ་སྒོམ་པ་སོགས་ཆོས་ལྡན་གྱི་བྱ་བ་གང་བྱས་པ་གོལ་ས་གཞན་དུ་མི་འགྲོ་བར་སངས་རྒྱས་ཁོ་ནའི་རྒྱུར་འགྲོ་བ་ལ་ཐོག་མར་ཀུན་སློང་མ་མཐའ་སེམས་བསྐྱེད་བཅོས་མ་རེ་ཚུན་ཆད་གསལ་འདེབས་དགོས་པར་ཤེས་པའི་ཚད་ཡིན་པར་ཡོངས་འཛིན་རིན་པོ་ཆེ་ནས་ཐོས་པའི་མན་ངག་ཡིན་གསུངས། སྡུད་པ་དང་སྦྱར་བའི་ཚེ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྦྱོར་བ་ཡིན་པས། དེའང་འཕགས་པ་སྡུད་པ་ཞེས་པའི་འཕགས་པ་ནི་མདོ་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་དང་། སྡུད་པ་ནི་དབང་འབྱོར་བའི་

- 286 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

དོན་ཡིན་གསུངས། འདིར་འཁོར་རྣམ་པ་བཞི་ཙམ་གསུངས་པ་ནི། དེ་དག་བརྟན་པའི་འཁོར་དང་། བྱང་སེམས་རྣམས་རྫུན་འཕྲུལ་གྱིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཞན་ནས་བྱོན་པ་སོགས་ཡིན་པས་མི་བརྟན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན་པར་གསུངས། སྡུད་པ་ལས། དགའ་དང་གུས་དང་དད་པའི་མཆོག་ནི་ཉེར་བཞག་སྟེ། །སྒྲིབ་པ་ཉོན་མོངས་བསལ་ནས་དྲི་མ་ལས་འདས་པ། །འགྲོ་དོན་མངོན་ཞུགས་ངེས་པའི་ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན། གང་ལ་དཔའ་རྣམས་སྤྱོད་པ་དེ་ནི་མཉན་པར་གྱིས། །ཞེས་གསུངས་པའི་དགའ་དང་ཞེས་པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའ་ལམ་འབྲས་ ིབུ་དང་བཅས་པ་ལ་དང་བའི་དད་པ་དང་། གུས་དང་ཞེས་པས་བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་མངོན་འདོད་ཀྱི་དད་པ་དང་། དད་པའི་མཆོག་ཅེས་པས་བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་དེའང་ཤེར་ཕྱིན་ཉམས་སུ་བླངས་པ་ལ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་པའི་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་དད་པ་བསྟན་ལ། སྒྲིབ་པ་ཉོན་མོངས་བསལ་ནས་དྲི་མ་ལས་འདས་པ། ཞེས་པས་ལམ་འབྲས་ཐོབ་པ་ལ་གེགས་བྱེད་པས་སྒྲིབ་པ། རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་སྡུག་བསྔལ་བར་བྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་གཞོམ་བྱ་ཡིན་པས་དྲི་མ་ཞེས་སོ་སོར་བསྟན་ལ། འདིས་ཆོས་སྐུ་བསྟན་པར་བྱས་ན་རུང་ངམ་སྙམ། དེ་ལྟར་ན་དང་པོར་བྱང་ཆུབ་དོན་གཉེར་གྱི་འདུན་པ་དང་། འགྲོ་དོན་མངོན་ཞུགས་ཞེས་པས་བྱང་ཆུབ་འདོད་པ་དེའང་གཞན་དོན་དུ་ཡིན་པ་དང་། དཔའ་རྣམས་ཞེས་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། སྤྱོད་པ་ཞེས་པས་ལམ་ལ་སློབ་ཚུལ་བསྟན་པ་ཡིན་པས། རྟེན་གྱི་གང་ཟག་གིས། དགོས་པ་གང་གི་ཕྱིར། ཡུལ་གང་ལ། ཚུལ་ཇི་ལྟར་བསླབ་པར་བྱ་བ་རྣམས་བསྟན་པ་ཡིན་གསུངས། ཞེས་རྗེ་གུང་ཐང་པས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མདོ་རྒྱན་སྦྱར་བའི་འགྲེལ་བ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་མདོ་རྒྱན་མཚམས་གང་ནས་སྦྱར་བའི་ཚུལ་སོ་སོའ་ིསྦྱར་ཚུལ་ལ་གཟིགས་ཐུབ་ན་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པ་དང་། དེ་ལྟར་མ་བྱུང་ཡང་གོང་གི་དེ་དག་ལ་དཔག་ནས་རགས་པ་ཙམ་གྱི་གོ་བ་ཕྲན་བུ་ཡིད་དཔྱོད་ཙམ་གྱིས་རྙེད་རུང་ངོ་། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་ཟིན་པའམ་བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྔོ་བའི་དགེ་བ་ཁོང་ཁྲོས་བཅོམ་པ་ཡོད་མེད་ཅེས་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་དང་རྣམ་བཤད་དགོངས་པ་རབ་གསལ་གཉིས་སུ་བཤད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་བྱུང་བ་ནི། འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མ་ཟིན་པ་

- 287 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

དང་ཟིན་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་ཟིན་པ་དང་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྔོ་བའི་དགེ་བ་ལ་ཞིབ་ཆ་སྟོན་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་། སངས་རྒྱས་ས་ཡི་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་ཏེ། གསེར་ཕྲེང་ལས། ཁ་ཅིག་སངས་རྒྱས་ལ་སེམས་བསྐྱེད་མེད་པར་འདོད་པ་ལ། དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱང་མེད་པར་ཧ་ཅང་ཐལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱང་དོན་དམ་སེམས་
བསྐྱེད་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་པ་གསུམ་ཚང་བའི་ཐེག་ཆེན་གཙོ་བོ་ཡིན་གྱི་རྣམ་རིག་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། གསེར་ཕྲེང་ལས། ཁྱད་པར་དེ་གསུམ་གྱིས་སེམས་བསྐྱེད་པ་དོན་དམ་པ་ཉིད་དུ་སྟོན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུན་སྔ་མར་གྱུར་པའི་སློབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཁྱབ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ལ། རང་གི་རྒྱུན་སྔ་མར་གྱུར་པའི་སློབ་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཡོད་མེད་གཉིས་ཡོད་པར་ཐལ། ས་བཅུའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་དུ་འགྱུར་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སློབ་པའི་སའི་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་རྣམས་ཀྱང་འཚང་རྒྱ་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ས་བཅུའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་རྣམས་རྒྱུན་གཅིག་ཡིན་མིན་ཡང་དཔྱད་པར་བྱའོ། །དེ་དག་ཏུ་འགྱུར་ངེས་ཀྱི་རྟོག་པ་གཅིག་ཡོད་དམ། རྒྱུན་སོ་སོ་བའི་རྟོག་པ་མི་འདྲ་བ་བཅུ་ཡོད་གང་ཡིན། གང་ཟག་གཅིག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་རེད། །དཔེར་ན། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་བདེན་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གི་རྒྱུན་ཕྱི་མར་གྱུར་པའི་ས་བཅུའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་བཅུ་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་བཅུ་ཡོད་མེད་དཔྱད། དེར་མ་ཟད་ས་དང་པོའ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་རྒྱུན་སྔ་མར་གྱུར་པའི་བདེན་མེད་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ ིདགུའི་བསྒྲུབ་བྱ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་དགུ་ཡོད་མེད་དཔྱད་དགོས། གང་ཟག་གཅིག་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས། གང་ཟག་གཅིག་གཏན་ཚིགས་དགུའི་ཕྱི་རྒོལ་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡོད་མེད་ཡང་དཔྱད་དགོས་པ་སོགས་དོགས་གནས་ཤིན་ཏུ་མང་ཡང་མང་དོགས་ནས་མ་བྲིས་སོ། །ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྟོགས་པ་སྔོན་སོང་གི་ཐེག་ཆེན་

- 288 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

ཚོགས་སྦྱོར་བ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཡོད་དམ་སྙམ་པའི་དོགས་པ་སྐྱེ་སྲིད་པས་ཞིབ་ཆ་ལ་དཔྱད་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་དང་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་དོན་གཅིག་ཡིན་ཟེར་མཁན་འབྱུང་ཚེ་རྒྱུན་ལ་བསམས་ནས་དཔྱད་པར་བྱ། མན་ངག་ཡིན་ནོ། །
གསེར་ཕྲེང་ལས། ལུས་རྟེན་ནི། ལམ་ཤེས་ཀྱི་མདོ་ལས། ལྷའི་བུ་དུ་མས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་
སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། ཀླུའི་རྒྱལ་པོ་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པ་ལས། ཀླུ་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་གིས་སེམས་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས་སོ་ཐར་རྟེན་དུ་དང་། མི་ཁོམ་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་དགོས་པ་མིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ཀླུའི་རྒྱལ་པོ་མ་དྲོས་པས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། ཀླུ་བདུན་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །ཞེས་དང་། ཚ་བ་འཇོམས་པར་བྱེད་པས་མ་དྲོས་ཞེས་བཤད། དམྱལ་བའི་ལུས་རྟེན་ལ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡོད་དེ། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་དམྱལ་བའི་ཤིང་རྟ་འདྲེན་པའི་གྱད་དུ་འཁྲུངས་པའི་ཚེ་སེམས་བསྐྱེད་པར་དྲིན་ལན་བསབ་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྡེ་བསྐལ་བཟང་དང་། ཕུང་པོ་གསུམ་པའི་མདོ་དང་། སྙིང་རྗེ་པདྨ་དཀར་པོའ་མདོ་དང་། གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ ིཁྱབ་པའི་མདོ་རྣམས་སུ་མིའི་ལུས་རྟེན་ལ་སེམས་བསྐྱེད་པར་གསུངས། ཡི་དྭགས་ཀྱི་ལུས་རྟེན་ལ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡོད་དེ། ཟ་མ་ཏོག་བཀོད་པའི་མདོ་ལས། སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱིས་ཡི་དྭགས་དུ་མ་བདེན་པ་ལ་བཀོད་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་སེམས་བསྐྱེད་ལ་བཀོད་པ་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །ཅེས་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་ལུས་རྟེན་ལ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡོད་དེ། མདོ་རྒྱ་ཆེར་རོལ་བ་ལས། དེའི་ཚེ་ལྷ་ཀླུ་དང་གནོད་སྦྱིན་དང་དྲི་ཟ་དང་ལྷ་མ་ཡིན་དང་ནམ་མཁའ་ལྡིང་དང་ལྟོ་འཕྱེ་ཆེན་པོ་ཚོགས་གྲངས་ལས་འདས་པ་དག་གིས་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ངན་འགྲོའ་སེམས་རྟེན་ ིལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། དེ་སྐྱེས་མ་ཐག་རྒྱལ་སྲས་དང་བདེ་འགྲོ་བར་འགྱུར་བ་སྤྱོད་འཇུག་ལས་དཔེ་ལྔས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་སྐྱེས་གྱུར་ན་སྐད་ཅིག་གིས། །ཞེས་པ་ནས་བྱམས་མགོན་བློ་དང་ལྡན་པས་ནོར་བཟང་བཤད། །ཅེས་གསུངས་

- 289 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

པའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་དང་བསྔགས་པ་དེ་དག་བྱམས་མགོན་བློ་དང་ལྡན་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོང་བོ་བཀོད་པའི་མདོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཞོན་ནུ་ནོར་བཟང་ལ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པར་བཤད་པའི་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྡོང་བོ་བཀོད་པའི་མདོ་ལས། རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ས་བོན་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་པ་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་དགྲ་ཕམ་པར་བྱེད་པ་ལ་མདུང་ཐུང་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་པའི་བར་ནི། སྤྱོད་འཇུག་གི་ཚིག་དེ་དག་གི་བཤད་བྱ་རྩ་བའི་མདོ་ཡིན་ནོ། །དབུ་མ་རྒྱན་ལས། ཡང་དག་ཤེས་ཚོལ་སྔོན་བཏང་སྟེ། །དོན་དམ་རྣམ་པར་ངེས་གྱུར་ནས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཐེག་ཆེན་རིགས་ངེས་དབང་རྣོན་གྱིས་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའ་སྔོན་དུ་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་དགོས་པས། ིསྟོན་པ་དང་རྒྱུད་གཅིག་པའི་དམྱལ་བའི་རྟེན་ལ་སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་པའི་རྒྱུད་ལ་འཇུག་སེམས་ཡོད་མེད་དང་། དེའི་ལུས་དེ་དམྱལ་བའི་ལུས་ཡིན། དམྱལ་བ་པའི་ལུས་མིན་སོགས་ཀྱི་ཞིབ་ཆ་ཕྲ་མོ་དང་། དང་པོར་དམྱལ་བའི་རྟེན་ལ་སྨོན་སེམས་དང་། ཁྱེའུ་སྣང་བྱེད་ཀྱི་དུས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ཆེན་པོ་ལས་འཇུག་སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་། དེ་ནས་གྲངས་མེད་གསུམ་གྱི་ཚོགས་བསགས་ཤིང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་ནས་ཞིབ་ཆ་བྱེད་བདེའོ། །བྱང་སེམས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་རྣམས་ནི་ཐོབ་འདོད་རྣམ་ཅན་ཡིན་ལ། སྙིང་རྗེ་ནི་བྲལ་འདོད་རྣམ་ཅན་ཡིན་པས་དེ་ཡི་སེམས་རྟེན་ལ་ཇི་ལྟར་འཐད། རྒྱལ་བ་ལ་དམིགས་པའི་དད་པ་ལའང་ཐོབ་འདོད་རྣམ་ཅན་མི་དགོས་ལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ལ་ཡང་ཐོབ་འདོད་རྣམ་ཅན་གྱིས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སེམས་རྟེན་ཡིན་པ་གསེར་ཕྲེང་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སེམས་རྟེན་ལ་སེམས་དེ་དང་རྣམ་པ་མཚུངས་པ་མི་དགོས་སམ་སྙམ་པའི་དོགས་པའོ། །ཐོབ་བྱེད་སེམས་རྟེན་དང་དངོས་གཞིའི་སེམས་རྟེན་ལ་ཁྱད་པར་ཕྱེ་ན་ལེགས་སམ་སྙམ།
གསེར་ཕྲེང་ལས། གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མཚན་གཞི། མཚན་ཉིད། རབ་དབྱེའོ།། དང་
པོ་ལ་གཉིས། སློབ་དཔོན་གཞན་དང་། བསྟན་བཅོས་འདི་ཡི་འགྲེལ་བྱེད་ཀྱི་ལུགས་སོ། །ཞེས་པ་ནས། དེ་གཉིས་ནི་བྱང་ཆུབ་དང་གཞན་དོན་ལ་དམིགས་པའོ། །ཞེས་པའི་བར་མཁས་པ་

- 290 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

དགུའི་བཤད་ཚུལ་བཀོད་པ་ལས། སྐུ་མཆེད་གཉིས་ཀྱིས་སེམས་དང་བསྐྱེད་པ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲ་བཤད་སོ་སོར་བྱས་ཏེ་བསྐྱེད་པའི་དོན། གསེར་ཕྲེང་ལས། ཞེས་གྲོགས་འདུན་པ་དང་བཅས་པའི་སེམས་པ་ལ་སྨོན་ལམ་དུ་གསུངས་པས་སྐུ་མཆེད་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་འདུག་སྙམ་མོ། །ཞེས་དང་། འཕགས་སེང་གཉིས་ཀྱིས་སྒྲ་བཤད་གཅིག་བྱས་ནས་སེམས་བསྐྱེད་ངོ་བོ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་བཤད་པ་ནི། གསེར་ཕྲེང་ལས། དང་པོ་ནི་འཕགས་པས། སེམས་བསྐྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སེམས་ནི། ཞེས་པ་ནས། ཉི་ཁྲི་རྣམ་འགྲེལ་དུ་དེ་དང་མཐུན་པར་མཚན་གཞི་བཟུང་ཞིང་། ཞེས་དང་། རྒྱན་སྣང་དང་ཚིག་གསལ་དང་ཨ་བྷྱ་ཀ་རའི་བཤད་ཚུལ་གསུམ་འཕགས་པས་གསུངས་པ་དང་མཐུན་པར་བཤད་ལ། ཚིག་གསལ་གྱི་བཤད་པ་ཅུང་རྩིངས་སོ། །ཞེས་གསུངས། སྒྲ་བཤད་མི་འདྲ་བ་ཙམ་ལས་དོན་ལ་མཐུན་ཏེ། སྐུ་མཆེད་གཉིས་ཀྱིས་སེམས་བསྐྱེད་སྨོན་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་བཞེད་ཀྱང་སྨོན་ལམ་ཡིན་མི་དགོས་པ་ནི། དཔེར་ན། དཀོན་མཆོག་སྒྲོན་མེ་ལས། དད་པས་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སེམས་རྟེན་བྱས་པར་གསུངས་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་མཁས་པ་བཞི་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པ་ཤིན་ཏུ་མཐུན་ནོ། །དེ་དང་མི་མཐུན་པའི་ལུགས་ནི། གསེར་ཕྲེང་ལས། གཉིས་པ་ནི། བུད་དྷ་ཤྲཱིས་ཞེས་པ་ནས་དོན་གཉེར་གྱི་འདུན་པ་ཉིད་སེམས་སུ་འདོད་པས་སེམས་སེམས་བྱུང་རྫས་གཅིག་ཏུ་འདོད་དོ། །ཞེས་དང་། ཤཱནྟི་བ་ནི་ཡིད་དང་འདུན་པ་གཉིས་ཆར་ལ་འདོད་དེ། དག་ལྡན་ལས། ཞེས་པ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཞེས་བུད་དྷ་ཤྲཱིས་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གི་རྫས་རྣམས་སོ་སོར་གྲུབ་པ་མེད་པ་སེམས་སེམས་བྱུང་རྫས་གཅིག་པའི་དོན་དུ་འདོད་ལ། འདི་ནི་མི་རིགས་ཏེ། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རྫས་རེ་རེ་སོ་སོར་གྲུབ་རྒྱུ་ཡོད་པ་རྫས་མཚུངས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤཱནྟི་བས་སེམས་བསྐྱེད་ལ་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ཆ་གཉིས་ཡོད་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། སེམས་བསྐྱེད་ནི་སེམས་ཡིན་ལ་བསྐྱེད་ཅེས་པ་ནི་ཡར་བསྐྱེད་པའི་དོན་དུ་སྣང་ངོ་། །འོག་ཏུ་གསེར་ཕྲེང་ལས། ཡང་ན་འདུན་པ་སློབ་ལམ་དུ་རྟོག་པ་ཡིན་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་རྟོག་མེད་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ལ་སློབ་པའི་སར་རྟོག་མེད་དགེ་སེམས་ཡོད་པས་འདིའི་འཁོར་དུ་ཡུལ་ངེས་ལྔའི་འདུན་པ་ཡོད་པས་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྙམ་

- 291 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

པའི་དོགས་པ་འགའ་ཞིག་ལ་སྐྱེ་སྲིད་ཀྱང་ཞིབ་ཆ་དོན་གཉེར་གྱི་འདུན་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ནམ་དཔྱད་པར་བྱའོ། །འཕགས་སེང་གཉིས་ཀྱི་སེམས་དང་བསྐྱེད་ཅེས་པ་གཉིས་ལ་སྒྲ་བཤད་གཅིག་བྱས་ནས་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་སུ་བཤད་པ་ནི། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ་ལས། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད་པ་ཉིད་ནི་དེ་དོན་དུ་གཉེར་པ་དགེ་བའི་ཆོས་ལ་འདུན་པ་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ལ། ཞེས་པ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་སྨོན་ལམ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་དེ་སྐྱེའོ་ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དང་། འགྲེལ་ཆེན་གཉིས་ཀྱིའང་དགོངས་པའོ། །གཞན་ཡང་། འདུན་པ་སློབ་ལམ་དུ་རྟོག་པ་ཡིན་ཀྱང་། ཞེས་པའི་འདུན་པ་དེ་དོན་གཉེར་གྱི་འདུན་པ་ལ་བྱ་དགོས་པ། གསེར་ཕྲེང་ལས། འོ་ན་སངས་རྒྱས་ལ་འདོད་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ་དེ་ལྟ་ན་དེ་རྟོག་པ་ཡིན་པས་མི་རིགས་ཤེ་ན། དེའི་ལན། ཟླ་འོད་ཁུངས་སུ་བྱས་ནས་ལན་གསུངས་པ་ལས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསེར་ཕྲེང་ལས། སེམས་བསྐྱེད་སྨོན་འདུན་གཉིས་ཀྱི་མིང་གིས་བསྟན་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་དགོས་པ་དང་དངོས་ལ་གནོད་བྱེད་རྣམས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བས་ཟུར་དུ་དོགས་དཔྱོད་མི་དགོས་སོ། །གསེར་ཕྲེང་ལས། གཉིས་པ་ནི། གཞན་དོན་དུ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་འབྱུང་བའི་སེམས་སོ། །ཞེས་གསུངས། འདི་མདོའ་དངོས་བསྟན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནམ་སྙམ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་གཉིས་ཀྱི་ ིམདོ་དང་རྒྱན་སོགས་ཡང་དག་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད། །ཅེས་པ་ཚིག་ཟིན་རྣམས་ཤིན་ཏུ་མཐུན་པའི་ཕྱིར། མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་སེམས་བསྐྱེད་སློབ་པ་ཁོ་ནར་བཤད་པ་རྟོགས་དཀའི་སྣང་བ་ལས། འདིར་སངས་རྒྱས་པ་ནི། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་མིན་ཏེ། ནས་ཉེར་གཉིས་པའི་སྐབས་ཀྱི་མདོར། ཤཱ་རིའི་བུ་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་བསྟན་པར་འདོད་པ་དང་། ཞེས་པ་ནས། གླང་པོ་ཆེའི་ལྟ་སྟངས་ཀྱིས་བལྟ་བར་འདོད་པས་ཡུམ་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་ཚིག་དང་མཐུན་ཆེད་ཡིན་ནམ་སྙམ། མདོའ་དངོས་བསྟན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་སེམས་བསྐྱེད་ཉེར་གཉིས་སློབ་པ་ཁོ་ ིནར་བཤད་དགོས་སམ་སྙམ། ཡིག་ཆར། རྫས་སྤྱི་ཆོད་ན་འདོད། ཅེས་གསུངས་པའི་དགོངས་

- 292 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

པའང་ཡིན། དབུ་མའི་ཡིག་ཆར་ཆོས་སྐུ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཅེས་པའི་ཆོས་སྐུ་ས་བརྒྱད་པ་ནས་ཐོབ་དགོས་པར་གསུངས་པ་དང་མི་ཤིགས་པའི་རྡོ་རྗེའི་ལུས་ས་བརྒྱད་པ་ནས་ཐོབ་པར་གསང་བ་གསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་མདོ་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡེ་སྣོད་ལས་རྒྱས་པར་གསུངས་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་རྣམས་བཙལ་བར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མདོ་གཉིས་དང་རྒྱན་གྱི་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོའ་སེམས་བསྐྱེད་རྣམས་བྱང་སེམས་ ིཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་སམ་སྙམ་སྟེ། ལམ་ལ་དེ་ནི་བཅོ་ལྔར་བཤད། །ཅེས་དང་། དྲན་པ་ཉེར་བཞག་ནས་བཟུང་སྟེ། །ཞེས་པ་ནས་སུམ་ཅུ་རྩ་དགུ་དག་ཏུ་བཞེད། ཅེས་པའི་སྐབས་རྣམས་སུ་འཆར་པར་འགྱུར་རོ། །མདོར་བསྡུས་ན། རྫས་སྤྱི་ཆོད་ན་འདོད་ཅེས་གསུངས་པ་ནི། དཔེར་ན། ལྷས་སྦྱིན་ཞེས་པའི་ཚིག་གིས་དེའི་ཕུང་པོ་མ་བརྗོད་ཀྱང་། དེས་བརྗོད་པའི་ལྷས་སྦྱིན་ལ་ཕུང་པོ་ཡོད་པ་མི་འགལ་བ་བཞིན་ནོ། །རྗེ་གུང་ཐང་པས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དངོས་བསྟན་གཙོ་བོ་དང་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོ་གཉིས་མི་འདྲ་བ་བྱེད་དགོས་སམ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ། །སྤྲིན་དང་འདྲ་བར་བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་པའི་དགོངས་པ། ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བ་ལས། རྒྱལ་སྲས་ལ་ཡོད་པས་སངས་རྒྱས་ལ་ཡོད་པ་མི་ཁེགས་ལ་ཞེས་དང་། རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱི་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་སེམས་བསྐྱེད་ཅེས་ཀྱང་དགོངས་པ་བརྟག་ནུས། ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་གོང་དེ་མ་ཐག་པ་དེ་དག་ཡིན་ནོ། །ཞིབ་ཏུ་དཔྱད་པར་བྱ། གསེར་ཕྲེང་ལས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ལ་བཀོད་ནས་རང་ཉིད་སངས་རྒྱས་པར་འདོད་པ་ཕྱུགས་རྫི་ལྟ་བུ་དང་། ཞེས་པ་ནས། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པས་སྲིད་དོ། །ཞེས་པའི་བར་སེམས་བསྐྱེད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་གསུངས་ལ། །བཅོམ་ལྡན་པས་སྔ་མ་གཉིས་ལྟར་ན་དེ་དག་མི་སྲིད་ཅེས་སོགས་གསུངས་ལ། སྤྱན་རས་གཟིགས་སེམས་བསྐྱེད་ཚུལ་གྱིས་ཕྱེ་བའི་ཕྱུགས་རྫི་ལྟ་བུའི་སེམས་དེ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཞིབ་ཆ་དགོས་པ་དང་། སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་བྱང་ཆུབ་མཐའ་ཅན་ཡིན་པའི་ཞིབ་ཆ་ཡང་རྗེ་གུང་ཐང་པས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་ཕྱུགས་རྫི་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་སེམས་བསྐྱེད་མཚན་ཉིད་པ་དང་། སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་ལ་བྱང་ཆུབ་མཐའ་ཅན་གྱི་

- 293 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

སྡོམ་པ་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསེར་ཕྲེང་ལས། །བྱང་སེམས་ཀྱི་ཐུགས་སྦྱོང་ཚུལ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པས་སྲིད་དོ། །ཅེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་དེ་དག་ཡིན་ནོ། །
གསེར་ཕྲེང་ལས། དེ་ལྟར་གདགས་ཆོས་གཉིས་ལས་རྒྱུར་གྱུར་པའི་འདུན་པ་ནི་
གཞན་དོན་ལ་དམིགས་ནས་གཞན་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་འདོད་ཙམ་ཡིན་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ལ་མི་དམིགས་ཏེ། དེ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་དང་རྒྱུ་འབྲས་ཡིན་པས་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྔར་འབྱུང་དགོས་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས། གདགས་ཆོས་གཉིས་ལས་རྒྱུར་གྱུར་པའི་འདུན་པ་ཆོས་ཅན། བྱང་ཆུབ་ལ་དམིགས་པར་ཐལ། གཞན་དོན་བྱང་ཆུབ་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། རང་དོན་བྱང་ཆུབ་ལ་མི་དམིགས་པ་གཞུང་དེའི་དོན་ཡིན་ཟེར་ན། གཞན་དོན་བྱང་ཆུབ་ཆོས་ཅན། རང་དོན་བྱང་ཆུབ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞན་ཉིད་ཀྱི་རང་དོན་བྱང་ཆུབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་གཞན་གཉིས་ཕ་རི་ཚུར་རི་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་གཞན་བརྗེ་བའི་གེགས་བསལ་ནས་སྒོམ་ཚུལ་དེའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་གེགས་ལ་གཉིས་ཡོད་པ། བསླབ་བཏུས་དང་སྤྱོད་འཇུག་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་ཕྱིར། །ཡང་དག་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད། །དེ་དང་དེ་ནི་མདོ་བཞིན་དུ། །བསྡུས་དང་རྒྱས་པའི་སྒོ་ནས་བརྗོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་དོན། རང་དོན་བྱང་ཆུབ་དེ་དང་གཞན་དོན་བྱང་ཆུབ་དེ་ནི་ཡུམ་གྱི་མདོ་ལས་རྒྱས་བསྡུས་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བརྗོད་པའི་སེམས་བསྐྱེད་མདོ་ལས་བཤད་པ་བཞིན་དུ་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས་བརྗོད་པ་ཡིན་གྱི་རང་དགར་ནི་མིན། ཞེས་དང་། ཡང་ན་རང་དོན་འཐོབ་བྱའི་དམིགས་པ་དེ་དང་གཞན་དོན་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་དམིགས་པ་དེ་ནི་བསྡུས་རྒྱས་གཉིས་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཡུམ་བར་མའི་མདོ་བཞིན་དུ་ཡུམ་འབུམ་དང་བརྒྱད་སྟོང་པ་གཉིས་ཀར་བརྗོད་པ་དེ་དག་ལ་དམིགས་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པ་ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བ་དང་རྣམ་བཤད་སྙིང་པོའ་རྒྱན་གཉིས་ལས་གསུངས་ལ། བརྒྱད་སྟོང་ ིཔར་མདོ་ཚིག་རྒྱས་བསྡུས་སོ་སོར་མེད་ནའང་རབ་འབྱོར་ཞེས་སོགས་ལ་རྒྱས་བསྡུས་གཉིས་ཀྱི་དོན་ཚང་ཡོད་པ་ནི། གསེར་ཕྲེང་ལས། རྟོགས་དཀར་བཤད་པ་ལྟར་བརྒྱད་སྟོང་པ་ལ་བྱ་སྟེ། ཞེས་པ་ནས། མདོ་ཚིག་གང་གིས་ན། ཤཱ་རི་བུ་འདི་ལ་བྱང་ཆེན་ཞེས་སོགས་སོ། །གཞན་

- 294 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

ཡང་། སྨོན་འཇུག་གཉིས་གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་མེད་དང་། སྨོན་སེམས་ལ་འཚང་རྒྱ་ངེས་ཡིན་མིན་དང་དམ་བཅའ་ཅན་ཡིན་མིན་གཉིས་རེ་ཡོད་མེད་དཔྱད། རྟོགས་དཀའི་སྣང་བ་ལས། སེམས་བསྐྱེད་གང་ལམ་ལ་སློབ་པའི་བྱ་བས་མ་ཟིན་པ་ནི་སྨོན་སེམས་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། དེ་གང་དེས་ཟིན་པ་འཇུག་སེམས་ཡིན་ཅིང་། སྨོན་འཇུག་འགལ་བ་མིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །འཇུག་སེམས་ཡིན་ན། རང་གི་རྒྱུན་སྔ་མར་གྱུར་པའི་སྨོན་སེམས་ཡོད་པས་ཁྱབ་བམ་མ་ཁྱབ། སྨོན་སེམས་ལ་རང་གི་རྒྱུན་ཕྱི་མར་གྱུར་པའི་འཇུག་སེམས་ཡོད་མེད་གཉིས་ཡོད་མེད། ཡང་ན། འཇུག་སེམས་ཡིན་ན། རང་གི་རྒྱུན་སྔ་མར་གྱུར་པའི་སྨོན་སེམས་མེད་པས་ཁྱབ་བམ། སྨོན་འཇུག་གཉིས་རྒྱུན་སོ་སོ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ནམ། །རིགས་སྨྲ་རྣམས་ཀྱིས་དགོངས་པར་མཛོད། བྱང་སའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ལེའུའི་རྣམ་བཤད་ལས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འདོར་བ་ནི་སྨོན་སེམས་འདོར་བའོ། །དེ་ལ་རྩ་ལྟུང་དུ་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་པས་རྩ་ལྟུང་བསྐྱེད་པའི་རྟེན་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་ལྡན་དགོས་པས། སེམས་དོར་བའི་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་སྡོམ་པ་ཡོད་ལ་གཉིས་པ་ནས་སྡོམ་པ་གཏོར་བ་ཡིན་གྱི་དོར་བ་ཙམ་ནས་བྱང་སེམས་མ་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་འགའ་རེ་དོགས་པ་སྐྱེ་སྲིད་དེ། སེམས་བསྐྱེད་རྒྱུད་ལ་མི་ལྡན་པའི་བྱང་སེམས་ཡོད་པར་ཐལ། སྨོན་སེམས་དོར་མ་ཐག་པ་དེ་བྱང་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དོར་བ་ཙམ་ནས་བྱང་སེམས་མ་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་། གྲུབ་མཐའ་གོང་མའི་ལུགས་ལ། ཕམ་པ་འཆབ་བཅས་སྡོམ་པའི་གཏོང་རྒྱུ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་ན། ཕམ་པ་འཆབ་བཅས་དགེ་སློང་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པར་ཐལ་བ་དང་། ལས་འབྲས་མེད་པར་ལྟ་བའི་ལོག་ལྟ་རྣམ་སྙིང་གི་མདོ་ལས་བཤད་པའི་རྩ་ལྟུང་བཅུ་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཡིན་ལ། དེ་སྐྱེས་མ་ཐག་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡང་བྱང་སྡོམ་ཡོད་པར་འདོད་དགོས་ལ། དེ་ནི་མི་རིགས་སྟེ། མཛོད་རྩ་ལས། འདོད་གཏོགས་སྐྱེས་ནས་ཐོབ་པ་རྣམས། །རྒྱུ་དང་འབྲས་ལ་སྐུར་འདེབས་པས། །ཀུན་གྱི་རིམ་གྱིས་མིའི་ནང་དུ། སྐྱེས་པ་བུད་མེད་ཀྱིས་གཅོད་དོ། །ཅེས་འདོད་པའི་སྦྱོར་བྱུང་དགེ་བ་རྣམས་ལོག་ལྟ་ཆུང་ངུས་གཅོད་པར་དེའི་འགྲེལ་བར་བཤད་པ་རྣམས་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོགས་པའོ། །དེ་དག་གི་དོན་རྗེ་གུང་ཐང་བས་གསུངས་ཟིན་པ་

- 295 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

ལྟར་དང་། གཞན་ཡང་། འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་གི་སྡུག་བསྔལ་ལ་འཇིགས་པ་དང་། དེ་ལས་སྐྱོབ་པའི་ནུས་པ་དཀོན་མཆོག་ལ་ཡོད་པར་ཡིད་ཆེས་པ་གཉིས་སྐྱབས་འགྲོའ་རྒྱུར་གསུངས་ ིཔས། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་སྐྱེས་མ་ཐག་པའི་རྒྱུད་ལ་སྐྱབས་འགྲོ་མེད་དམ་སྙམ་པའི་དོགས་པའང་སྐྱེ་སྲིད་དེ། སྔར་གྱི་དོགས་པ་དེ་དག་དེའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱུ་ཞེས་པ་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནམ་སྙམ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུ་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། དབུ་མ་ཆེན་མོའ་ཡིག་ཆར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། རྒྱུ་དང་། གང་ཟག་དང་། སྒྲ། བློ་བཞི་པོ་གང་རུང་ལ་ ིཡང་མ་ལྟོས་པར་དེ་དེའི་ཁྱད་པར་བྱེད་ཚུལ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྒྱུ་ཞེས་པ་རྒྱུ་མཚན་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་མི་བྱ་ན་ལེགས་སམ་སྙམ། ཚིག་བསྡུས་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་གར་མོན་གྷོ་སྒོ་མང་གྲྭ་དགེ་ཕྲུག་དོན་ནམས་ཀྱི་ཡིག་ཐོག་ནས་དྲི་བ། འགྲེལ་བ་
དོན་གསལ་དང་གསེར་ཕྲེང་རྣམ་བཤད་རྣམས་སུ་རྩ་བའི་དངོས་བསྟན་སེམས་བསྐྱེད་ཉེར་གཉིས་ཀྱི་ས་མཚམས་བཤད་པ་ན་སྦྱིན་པ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ནས་ཡེ་ཤེས་དང་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་བར་བཅུ་རིམ་པ་བཞིན་ས་བཅུ་ལ་སྦྱར་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ལྔ་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་ལ་སྦྱར་བ་མ་ཟད་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་དེ་ཡང་དག་པ་ས་གསུམ་ལ་བཞག་པ་རྣམ་བཤད་ལས་གསལ་འདུག་པས་དེ་ལྟར་ན་སྔ་མ་གཉིས་ཕྱི་མ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་དང་ཕྱི་མ་གཉིས་སྔ་མ་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དང་བར་བ་རྣམས་སྔ་མ་སྔ་མ་རྒྱུ་དང་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དང་མི་འགལ་ཚུལ་མི་ཤེས་པས་གོ་བདེ་བོ་ཞིག་སྐྱབས་འཇུག་བརྩེ་བས་གཟིགས་པ་མཁྱེན་མཁྱེན་ཞེས་པའི་ལན། དག་པ་ས་གསུམ་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་དང་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་དང་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་བར་ས་བཅུ་དང་དེ་ནས་ལྔ་ས་བཅུ་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་ལ་སྦྱོར་བ་གཞུང་ཀུན་མཐུན། དེ་ཡང་རྩ་བའི་སྒྲས་ཟིན་གཞིར་བཞག་ཡིན། རྩ་བའི་སྒྲས་ཟིན་ཉེར་གཉིས་ལས་རིམ་ཅན་ཁོ་ནར་ཐོབ་པ་བཅོ་བརྒྱད་ལས་མེད། དེ་དབང་རྣོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ལ། ཤིན་ཏུ་དབང་རྣོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་བཅུ་བདུན་རིམ་ཅན་ཁོ་ན་དང་། རྒྱུ་མཚན་ནི་བསྐལ་ཆེན་གྲངས་མེད་དང་པོའ་ཚོགས་གསོག་པའི་འགོ་བརྩམས་པ། སེམས་བསྐྱེད་ཐོབ་ ི

- 296 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

ཙམ་ནས་མ་ཡིན་གསེར་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་ཐོབ་པ་ནས་འཇོག་གསུངས་པ་འགྲེལ་བའི་ཟིན་བྲིས་ལྟར་དང་། མཚན་ཉིད་བཞི་སོགས་སྒོམ་པའི་མཐུས་དབང་རྣོན་འགའ་ཞིག་ལ། བསྐལ་ཆེན་གྲངས་མེད་དང་པོའ་ཚོགས་གསོག་པའི་འགོ་བརྩམས་པ། ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ཐོབ་ ིཔ་དུས་མཉམ་པ་སྐབས་བཞི་པའི་སྡོམ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཤིན་ཏུ་དབང་རྣོན་གཞིར་བཞག །ཚོགས་ལམ་འབྲིང་ཆུང་ངུའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་སམ་སྙམ་སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པའི་མིང་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་ལ། སེམས་དཔའ་རྣོ་འབྲིང་རྟུལ་གསུམ་ཡོད་ཀྱང་འབྲིང་དེ་ཆེན་པོའ་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པའང་ཡོད་པ་ནི། གསེར་ཕྲེང་ལས། རྟོགས་པ་སྔ་མ་ལྟ་བུའི་ ིདབང་རྣོན་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ལམ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ནི། ཞེས་པ་ནས་སྒོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །ཞེས་སེམས་དཔའ་དབང་འབྲིང་གི་མདོ་སེམས་དཔའ་དབང་རྣོན་གྱི་མདོར་སྦྱར་བའི་ཕྱིར། དེ་དག་ལྟར་ན་ཤིན་ཏུ་དབང་རྣོན་དབང་དུ་བྱས་ན་ཚོགས་ལམ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལས་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་མེད་པ་འདྲ་སྟེ། གང་ཟག་གཞན་གྱིས་ཚོགས་ལམ་འབྲིང་གི་སྐབས་སུ་ཐོབ་རྒྱུའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཤིན་ཏུ་དབང་རྣོན་དེས་ཆུང་ངུའི་སྐབས་སུ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་སྔ་མ་གཉིས་རྒྱུ་དང་ཞེས་པའི་དགོངས་པའོ། །གཏེར་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་ནས་གླུ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་བར་བཅུ་ས་བཅུ་ལ་རིམ་གྱིས་སྦྱར་བ་ལྟར་ལ། དེའི་ས་བཅུ་པ་དེ་ས་བཅུ་ཐོག་མའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་སྐབས་དང་། སེམས་བསྐྱེད་ལྔ་ས་བཅུའི་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་ལ་སྦྱོར་ཞེས་པ་དེ་ས་བཅུ་ཐོག་མའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་མཇུག་དང་། རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་སྔོན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་ཡིན་པས། རང་རྒྱུད་པས་ཤེས་སྒྲིབ་བཅུ་གཅིག་ཏུ་ཕྱེ་ནས་སྤོང་བར་འདོད་པ་དང་། ཐལ་འགྱུར་བས་བཞིར་ཕྱེ་ནས་སྤོང་བར་འདོད་པ་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་། ས་བཅུ་པ་ལ་ཐོག་མཐའ་གཉིས་ཀྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གཉིས་དང་། ས་བཅུ་ཐོག་མའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་མ་གཏོགས་སྒྲིབ་པའི་དངོས་གཉེན་མ་བཤད་པས། ལྔ་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཐོབ་ཅེས་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་དེ་ས་བཅུ་པའི་མཉམ་བཞག་གི་སྐབས་མིན་པ་འདྲ། བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་ཀྱི་སྙོམས་འཇུག་གཅིག་ཅར་ཐོབ་པ་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། དེ་དག་གསར་དུ་ཐོབ་ན་མངོན་

- 297 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

གྱུར་ཐོབ་དགོས་པ་བསམས་གཟུགས་ཆེན་མོའ་ཡིག་ཆར་གསུངས་པ་ལྟར་དང་། དེ་ལྟར་ན་ ིསེམས་བསྐྱེད་ལྔ་ག་གཅིག་ཅར་མངོན་གྱུར་དུ་ཐོབ་བམ། དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནས་རྒྱུན་རེ་རེ་བ་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་པ་དང་འགལ་བས་སོ། །ཞེ་ན། ལམ་གྱི་ཐོབ་ཚུལ་དང་སྙོམ་འཇུག་གི་ཐོབ་ཚུལ་མི་འདྲའམ་སྙམ་སྟེ། གོ་སྒྲུབ་དྲུག་གམ་སོ་དྲུག་གཅིག་ཅར་ཐོབ་པ་མིན་ནམ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །རྩ་བའི་དངོས་བསྟན་གྱི་སྤྲིན་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ལོངས་སྐུས་ཉེར་ལེན་བྱས་པའི་མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུས་ཐོབ་རྒྱུ་ཡིན་པས་སངས་རྒྱས་མ་ཐག་པ་དེའི་རྒྱུད་ལ་མེད་ལ། ཡང་ན་སྤྲུལ་གཞི་ལོངས་སྐུའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་ཟེར་དགོས་སམ་དཔྱད། རྒྱུ་མཚན་སྔ་མ་དེའི་ཕྱིར་དངོས་བསྟན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཐ་མ་གསུམ་སྦྱོར་དངོས་འཇུག་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་བསྡུས་པ་འགྲེལ་བ་དོན་གསལ་ལྟར་དང་། སྒྲ་སྙན་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་སྦྱོར་བའི་སྒོ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་བསྡུས་ཀྱང་རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ནས་ཐོབ་པ་ཡིན་པས། ས་དགུ་འདས་ནས་ཡེ་ཤེས་ནི། །གང་གི་སངས་རྒྱས་སར་གནས་པ། །ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ས་བཅུ་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་རྒྱུན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་མན་ཆད་ལ་མེད་དམ་སྙམ་སྟེ། ས་བཅུའི་ཐོག་མ་དང་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་ནས་བཀོད་མའི་ཆུ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་བར་ལྔ་དང་སྦྱར་རྒྱུའི་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་གཉིས་ལ་ཡོངས་སྦྱོང་སྦྱར་དགོས་པ་ལས་རྩ་བར་ས་དགུ་ཡན་ལ་ཡོངས་སྦྱོང་མ་སྦྱར་བའི་ཕྱིར་དང་། སྦྱར་ན་རྩ་བར་སའི་ཡོངས་སྦྱོང་བརྒྱ་དང་བཅོ་ལྔ་ལས་མ་བཤད་པ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་། སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན། དེའི་ཉེར་ལེན་ལོངས་སྐུ་དང་། དེའི་སྤྲུལ་གཞིའི་ལོངས་སྐུ་གཉིས་མི་འདྲ་བ་ཡིན་དགོས་པས། སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་མཛད་བཞིན་སྐབས་སྤྲུལ་གཞི་ལོངས་སྐུ་ཡོད་ལ་ཉེར་ལེན་ལོངས་སྐུ་མེད་ཟེར་དགོས་སམ་དཔྱད་པར་བྱ། ཐུབ་པ་གངས་ཅན་མཚོ་སྤྲུལ་གཞི་ལོངས་སྐུ་དང་ཉེར་ལེན་ལོངས་སྐུ་གཉིས་ཡིན་མིན་ཡང་དཔྱད་དགོས། །ཡང་སྒྲ་སྙན་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་སྦྱོར་བའི་སྒོ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་བསྡུས་ཀྱང་རྒྱན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཐོབ་རྒྱུ་ཡིན་པས། སེམས་ནི་སྔ་མས་བྱང་ཆུབ་བར། །ཞེས་སོགས་ལྟར་རྒྱུན་

- 298 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་སྔ་ཕྱི་བར་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བའི་གང་གི་སྐབས་སུ་ཐོབ། དང་པོ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ཐོབ་ན། མཐའ་མ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གསར་དུ་ཡོན་ཏན་གཞན་གང་ཐོབ། དེ་གསུམ་ནི་རིམ་ཅན་ཁོ་ན་ཡིན་ངེས་ལ། མ་ཟད་རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་དྲུག་ཅུ་རེ་ལྔར་ཕྱེ་བའི་ཆ་རེ་རེ་ནས་རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་མིན་དང་། རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ནས་ཡུན་ཚད་མཉམ་པ་ཡིན་ན། རེ་ལྔ་པོ་མཉམ་དུ་གྲུབ་བམ། དེ་ལྟར་ན་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་བར་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བ་མེད་པར་ཐལ་བ་སོགས་མར་མེའི་དཔེ་ཡི་སྒོ་ནས་ཟབ་མོའ་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པ་བརྒྱད་གཏན་ལ་འབབ་ཚུལ་ཡོད་པ་བདག་གི་ ིདགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་ཞལ་ལས་ཐོས་མྱོང་། གོང་གི་རྒྱན་གྱི་ཚིག་དེའི་བཤད་བྱ་རྩ་བའི་མདོ་སྡུད་པའི་གངྒཱའི་ལྷ་མོའ་ལེའུ་ལས། འབྲུ་མར་སྙིང་པོ་འབར་བ་ཕྲད་པ་དང་པོ་ཡིས། སྙིང་ ིཔོ་ཚིག་མིན་དེ་མེད་པར་ཡང་དེ་མི་ཚིག །མེ་ལྕེ་ཕྲད་པ་ཐ་མས་སྙིང་པོ་ཚིག་མིན་ལ། །མེ་ལྕེ་ཐ་མ་མེད་པར་སྙིང་པོ་ཚིག་མིན་ལྟར། །དང་པོའ་སེམས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་རེག་མ་ཡིན་ ིལ། །དེ་མེད་པར་ཡང་དེ་ལ་རེག་པར་ནུས་མ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་དང་སྦྱར་ནས་ཞིབ་ཏུ་དཔྱད་དགོས། ཡང་ས་བཅུ་པ་ནས་འོད་ཟེར་ཆེན་པོའ་དབང་བསྐུར་ཐོབ་པས་སྔར་མ་ཤེས་པ་གསར་ ིདུ་ཤེས་རྒྱུ་མེད་པ་དང་། གསུང་རབ་ཀྱི་དགོངས་པ་རང་དབང་དུ་འགྲེལ་ནུས་པ་རིག་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པར་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པས་གསུངས་པ་ལྟར་དང་། དེའི་ས་བཅུ་པ་དེ་སེམས་བསྐྱེད་ལྔ་དུས་མཉམ་དུ་ཐོབ་ཅེས་པའི་ས་བཅུའི་ཁྱད་པར་གྱི་དེ་ཡིན་ནམ། མཁས་པའི་དབང་པོ་སློབ་དཔོན་ཨ་བྷྱ་ཀ་རའི་བཞེད་པ། ལེགས་བཤད་གསེར་འཕྲེང་སྐབས་བཞི་པར་སྦྱོར་མཐོང་སྒོམ་གསུམ་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་སྐབས་དང་པོ་དྲུག་གི་སྐབས་སུ་ཚར་དྲུག་བཤད་པ་ལ་བཟློས་སྐྱོན་སྤོང་ཚུལ་གྱི་སྐབས་སུ། དེས་ན་རྣམ་ཀུན་ཏུ་བཤད་པ་རྣམས་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ལ་རྩེ་མཐར་གཉིས་ཀྱི་དེ་རྣམས་བཏགས་པ་བའོ། །ཞེས་པ་ནས། དེས་ན་སྒོམ་སྤང་གྱ་གཅིག་པའི་གཉེན་པོ་དངོས་སངས་རྒྱས་ས་ལ་འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དང་། དེ་ལྟར་ན་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ཨ་བྷྱ་ཀ་རའི་ལུགས་ལ། སྒོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་གྱ་གཅིག་པའི་དངོས་གཉེན་མེད་དམ་དཔྱད་དགོས་ཏེ། ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བ་ངེས་འབྱུང་སྒྲུབ་

- 299 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

པའི་སྤང་གཉེན་གྱི་ཐད་དུ། ཐུབ་དགོངས་ཀྱི་བཤད་པ་བཀོད་པར་ཐུབ་དགོངས་སུ་ཡང་སྒྲུབ་པ་སྒོམ་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ས་དགུས་འདོད་པའི་སྤང་བྱ་དགུ་དང་། རྣམ་དག་སྒོམ་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་ཀྱིས་ས་བཅུ་པས་བསྡུས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྤང་བྱ་དགུ་ཚན་རྣམས་རིམ་ཀྱི་སྤོང་པར་འདོད་ཅིང་དེ་ཡང་འཕགས་པའི་དགོངས་པར་འཆད་དོ། །ཞེས་བྱུང་ངོ་། །གོང་གི་ཡང་སྒྲས་བསྡུས་ཚུལ་བདག་ཉིདཆེན་པོ་བློ་ལྡན་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཉི་སྣང་གི་དགོངས་པ་ལེན་ཚུལ་གསེར་ཕྲེང་དེའི་ཐད་དུ་གསལ་ལོ། །ཐུབ་དགོངས་ཀྱི་དགོངས་པ་དེ་ལྟར་ན། སྐབས་བཞི་པའི་གསེར་ཕྲེང་དུ་གྱ་གཅིག་པའི་གཉེན་པོ་དངོས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་འདོད་པ་ཨ་བྷྱ་ཀ་རའི་བཞེད་པར་གསུངས་འདུག་པ་དང་། གསེར་ཕྲེང་སྐབས་དང་པོར་སྒོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་གྱ་གཅིག་པའི་གཉེན་པོ་རྣམ་དག་སྒོམ་ལམ་ལ་བཞག་པ་ཨ་བྷྱ་ཀ་རའི་འདོད་པར་བཤད་པ་གཉིས་མི་འགལ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན། གསེར་ཕྲེང་དགེ་འདུན་ཉི་ཤའི་ཐད་དུ། སྤྱིར་ཨ་བྷྱ་ཀ་ར་རང་ལ་ཡང་ཡིད་བརྟན་ཐུབ་མི་སྣང་སྟེ་ཞེས་པ་ལྟར་དེ་ཡང་ཡིན་ནམ་དཔྱད། །གསེར་ཕྲེང་ལས། སྤྱིར་ནི་ངོ་བོ་ཐ་དད་པར་མ་ངེས་ཏེ་སེམས་བསྐྱེད་ཀུན་ཀྱང་འདུན་ལྡན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་ཉེར་གཉིས་རང་རྒྱུ་གཞན་དོན་དོན་གཉེར་གྱི་འདུན་པས་དྲངས་པ་མཚུངས་མོད། རང་གྲོགས་བྱང་ཆུབ་དོན་གཉེར་གྱི་འདུན་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་མིན་དགོས་པ་སངས་རྒྱས་སའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཤེས། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ་དངོས་བསྟན་གྱི་འདུན་པ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཚོགས་ལམ་ཆུང་ངུ་ཁོ་ནར་དགོས་པ་མི་ཟད་པ་བརྒྱད་ཅུ་སེམས་བསྐྱེད་ཉེར་གཉིས་ཀྱི་གྲོགས་སུ་སྦྱར་ཚུལ་ཉི་ཁྲི་དག་ལྡན་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གསེར་ཕྲེང་ཚིག་ཟིན་ལ་འདུན་ལྡན་ཡིན་ན་ངོ་བོ་ཐ་དད་མ་ཡིན་པའི་ཁྱབ་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྣང་མོད། ཁྱོད་རང་ལྟ་བུའི་བློ་གསར་རྣམས་ལ་དཔྱད་པ་འཕེལ་ཆེད་ཡིན་པ་གདོན་མི་ཟའོ། །སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་ལམ་མ་ཞུགས་ནས་ཡོད་ལ། སེམས་བསྐྱེད་ཐོབ་པ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་ཐོབ་པ། རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ་ཐོབ་པ། མཐར་གྱི་སྦྱོར་བ་ཐོབ་པ་དུས་མཉམ་པ་ཡོངས་གྲགས་ལ། དེ་ལྟར་ན་རྩ་བ་ལས། དྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་པ་འདིར། ཞེས་པ་ནས་རྣམས་པ་དང་ནི་

- 300 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

བཅུར་བཤད་དོ། །ཞེས་པའི་ཐད་ཀྱི་གསེར་ཕྲེང་ལས། དྲོད་མ་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་རྣམས་གཞན་དོན་ལ་དམིགས་པ་སྲབ་པས་བདག་གཞན་བརྗེ་མི་ནུས་པས་རང་གི་རྒྱུད་ལ་ཞེས་སོགས་གསུངས་ལ། ཞེས་བྱུང་བ་ལྟར་ན་སྤྱོད་འཇུག་ལས། གསང་བའི་གདམས་པ་སྤྱད་པར་བྱ། །ཞེས་པའི་གསང་ཡུལ་ལ་ཉན་རང་སོགས་ཐེག་དམན་གྱི་རིགས་ཅན་ཡོད་པར་མ་ཟད། ཐེག་ཆེན་ཚོགས་ལམ་པའང་ཡོད་དམ་སྙམ་པའི་དོགས་པ་འགའ་ཞིག་ལ་སྐྱེད་སྲེད་ལ། མ་ཟད་ཐེག་ཆེན་ཚོགས་ལམ་པ་དེ་བདག་གཞན་མྱུར་དུ་སྐྱོབ་པར་མི་འདོད་དམ་སྙམ་པའི་དོགས་པའང་སྐྱེ་སྲིད་པས། དེ་དག་ནི་རྩ་བར། དེ་དག་ཉིད་ལ་སེམས་མཉམ་ཉིད། །ཅེས་སོགས་ཀྱི་དངོས་བསྟན་གཞིར་བཞག་གི་སྟེང་ནས་ཞིབ་ཆ་བྱེད་ཐུབ་ན་གང་ལེགས་ཡིན་ལ་ཤེས་པར་ཡང་སླའོ། །
ཡང་གསེར་ཕྲེང་ལས། དེས་ན་ཚོགས་ལམ་ཆུང་ངུར་སྨོན་སེམས་དང་འབྲིང་ནས་
འཇུག་སེམས་བཞག་སྟེ། མདོ་ལས་བསམ་ལྡན་གྱི་སྐབས་སུ་ཕྱིན་དྲུག་ལ་སློབ་པར་བཤད་ཅིང་། སློབ་དཔོན་ལྷ་དབང་བློས་ཀྱང་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་འགྲེལ་བའི་དོན་སྒོམ་པའི་བཤད་པ་ལ་ཞེས་པ་ནས། དེ་ལ་སྨོན་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་ས་ལྟ་བུའོ། །འཇུག་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱིས་སེམས་ནི་གསེར་ལྟ་བུ་ནས་སྤྲིན་ལྟ་བུའི་བར་གྱི་ཉི་ཤ་རྩ་གཅིག་གོ །ཞེས་སོ། །ཞེས་པའི་དགོངས་པ་ནི་སྤྱོད་འཇུག་ལས། འགྲོ་བར་འདོད་དང་འགྲོ་བ་ཡི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དངོས་བསྟན་གྱི་འཇུག་སེམས་ཀྱི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་སྨོན་སེམས་ཚོགས་ལམ་ཆུང་ངུ་ཁོ་ན་དང་། འཇུག་སེམས་ནི་དེ་ཡན་ཆད་དུ་བཤད་ལ། དེ་འདྲའི་སྨོན་སེམས་དེ་རྩ་བའི་སྒྲས་ཟིན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཉེར་གཉིས་ཀྱི་ས་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་ཁོ་ན་དང་། དེའི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་འཇུག་སེམས་ལ་གསེར་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྤྲིན་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་གྱི་བར་ཉེར་གཅིག་ཡོད་པ་གསེར་ཕྲེང་ལས་གསུངས་པ་དེ་སྡོང་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་ཡི་སྒྲས་ཟིན་དང་མཐུན་པའི་ཆེད་ཡིན་ནོ། །སྤྱིར་སྨོན་སེམས་ས་བདུན་པའི་བར་ཡོད་དེ། རང་རྒྱུད་པ་ལྟར་ན་བདེན་འཛིན་མངོན་དུ་གྱུར་བའི་གོ་སྐབས་ས་བདུན་པ་ནས་བཅོམ་ལ། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་ས་བརྒྱད་པ་ནས་བདེན་འཛིན་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ན། ཐལ་རང་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལ་ས་བརྒྱད་པ་

- 301 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

བ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུང་གི་འོད་ཟེར་གྱིས་བསྐུལ་བའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་འགོག་ལས་སློང་བར་མཛད། །ཅེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྨོན་སེམས་རྩ་བའི་སྒྲས་ཟིན་ཉེར་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་བཅུ་གཅིག་ལ་ཡོད་པས་སོ། །སྤྱིར་ན་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་། དང་པོ་ཉིད་ནས་ཐེག་ཆེན་རིགས་ངེས་ཤིན་ཏུ་དབང་རྣོན་ལ་སྨོན་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡོད་ཀྱང་སྨོན་སེམས་ཐོབ་པ་མེད་དམ་སྙམ་སྟེ། དབུ་མ་རྒྱན་ལས། ཡང་དག་ཤེས་འཚོལ་སྔོན་བཏང་སྟེ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའ་སྔོན་དུ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་ ིདགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་སྔོན་དུ་འཁོར་བའི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་མ་རིག་པ་ལ་ཐུག་པའི་བར་ཤེས། དེ་སྤོང་ནུས་མི་ནུས་དཔྱད་ནས་དེའི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པར་རྟོགས་པ་གཞུང་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲའི་དབང་རྣོན་དེ་ལ་དང་པོ་ཉིད་ནས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་བློ་ཡི་བག་ཆགས་ཤགས་དྲག་ཡོད་པས། དེས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་ཕྱིན་ཆད་བློ་དེའི་བྱེད་པ་ཉམས་པ་མེད་ལ། དེའི་བྱེད་པ་མ་ཉམས་པར་བདེན་འཛིན་མངོན་དུ་གྱུར་རྒྱུ་མེད་པ། རྒྱུད་བླ་མ་ལས། ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་འོད་འབར་བ། །མིག་མེད་པས་ནི་མཐོང་བ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གང་ཟག་དེ་ལྟ་བུ་ལ་དུས་ནམ་ཡང་ཕྱིན་དྲུག་ཉམས་ལེན་གྱི་བྱ་བས་དངོས་སུ་མ་ཟིན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།། གཞན་ཡང་། འགྲོ་བར་འདོད་དང་འགྲོ་བ་ཡི། ཞེས་སོགས་ཐད་ཀྱི་དར་ཊཱིཀ་ལས། སྨོན་འཇུག་སེམས་བསྐྱེད་ཙམ་ཞིག་ནི་ཚོགས་ལམ་ཁྱད་པར་ཅན་མ་ཐོབ་ནས་ཀྱང་ཡོད་ལ། ཞེས་པ་ནས་ཐོག་མར་ཉམས་སུ་ལེན་ནུས་པ་ནས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ཐེག་ཆེན་ཚོགས་ལམ་ཁྱད་པར་ཅན་ནི་རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ་ཐོབ་པ་ཙམ་ནས་མ་ཡིན་པར། བསྡུས་སྒོམ་སྦྱོར་བའི་སྒྲ་དོན་ཚང་བའི་རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ་ཐོབ་པ་ནས་ཡིན་པར་མངོན་ནོ། །རྩ་བའི་དངོས་བསྟན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་དང་རྩ་བའི་སྒྲས་ཟིན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་ལ་མི་འདྲ་བའི་ཞིབ་ཆ་དགོས་སམ་སྙམ། རིགས་པས་བསྒྲུབ་ན། དང་པོ་ཐུགས་བསྐྱེད་པ་ནས་སྐད་ཅིག་ཀྱང་གཡེལ་བ་མེད་པར་རླབས་པོ་ཆེའི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་བརྙེས་པ་མཉམ་མེད་ཤཱཀྱའི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུར་གྱུར་ཅིག །ཅེས་བདེ་སྨོན་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། དང་པོ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ནས་བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་སྟོང་

- 302 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་སྐད་ཅིག་ཀྱང་གཡེལ་བ་མེད་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པ་དཔེ་དེ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་ཚོགས་ལམ་འབྲིང་ཆུང་ངུའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་ཞེས་པ་དང་། རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པའི་མིང་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་དབང་འབྲིང་དབང་རྣོན་གྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་ཞེས་པ་སྐྱེ་འཕགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཡིན་ནམ་སྙམ་སྟེ་དཔྱད། སྦྱོར་ལམ་གོང་མར་འཕོས་ཚད་སྤང་བྱ་རྟོག་པ་ཉམས་སྨད་ཚུལ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་བཞི་ཐོབ་ཚུལ་སོགས་ཀྱིས་གོ་སླའང་། ཚོགས་ལམ་གསུམ་གྱི་འཕོས་ཚད་དཀའ་བར་སྣང་བས། འདི་ལ་ས་པཎ་གྱི་བསྟན་པ་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་ལས། སྦྱོར་ལམ་དུ་འཕོ་བར་མ་ངེས་པ་དང་། ངེས་པ་དང་། མྱུར་དུ་འཕོ་བར་ངེས་པ་ཞེས་གསུངས་རང་རེའི་སྐབས་བཞི་པའི་ཡིག་ཆར་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་སོགས་གསུམ་གྱི་གཙོ་བོའ་མཚམས་འཛིན་ཚུལ་སོགས་ལ་དཔག་ན། དཔེར་ན། ནད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་མཚོན་ན། ིསྨན་ངོས་བླངས་ཀྱང་ནད་སོས་མི་སོས་ད་དུང་ཐག་མི་ཆོད་པ་དང་། སོས་པར་ཐག་ཆོད་ཀྱང་མྱུར་དུ་སོས་དཀའ་བ་དང་། མྱུར་དུ་སོས་སླ་བའི་སྐབས་གསུམ་ཡོད་པ་ལྟར། ཚོགས་ལམ་ཆུང་ངུའི་ཚེ་ཉམས་མི་ཉམས་མ་ངེས་པ་དང་། འབྲིང་གི་ཚེ་མི་དགེ་བ་མ་སྐྱེས་པ་མི་བསྐྱེད་པ་སྐྱེས་པ་སྤོང་པ་སོགས་གཉེན་པོས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་དབལ་བཅག་པས་གསེར་ས་འོག་ཏུ་ཡུན་རིང་པོར་བཞག་ཀྱང་མི་རུལ་བ་དང་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་པ་ལྟར་ཉམས་པ་མི་སྲིད་ཀྱང་མྱུར་དུ་འཕོ་མི་ནུས་པ་དང་། ཆེན་པོའ་ཚེ་ཆོས་རྒྱུན་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱོགས་ ིབཅུའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དྲུང་དུ་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་བྱོན་ནས་གདམས་ངག་ཉན་པས། ཟླ་ཚེས་ཉིན་རེ་བཞིན་འཕེལ་བ་ལྟར་ཡོན་ཏན་གོང་འཕེལ་དུ་འགྲོ་བས་སྦྱོར་ལམ་དུ་མྱུར་དུ་འཕོ་བར་ངེས་པ་ཡིན་གསུངས། ཞེས་རྗེ་གུང་ཐང་པས་གསུངས་པ་སོགས་ངེས་པར་བྱའོ། །མ་ཟད་སྦྱོར་ལམ་མན་ཆད་ན་རང་གྲོགས་སྦྱོར་བ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཡོད་ལ། སྦྱོར་བ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་མེད་དེ། དེའི་སྦྱོར་བ་ལ་མེ་ལྟ་བུའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་དགོས་པ་རྣམ་བཤད་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་མེ་དང་དཔེ་དོན་བྱེད་པའི་སྦྱོར་བ་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་དགོས་ཀྱང་། སྦྱོར་བ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་མི་དགོས་པ་ནི། བློ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་ལས། བཞི་པོ་དེ་དག་ནི་བྱང་

- 303 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་མི་ཟད་པ་སྟེ། བཞི་གང་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་མི་ཟད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་སྟོན་པའི་སྦྱོར་བ་མི་ཟད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པའི་སྦྱོར་བ་མི་ཟད་པ་དང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་བསགས་པའི་སྦྱོར་བ་མི་ཟད་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་རང་གྲོགས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་དང་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ས་དང་པོ་མན་ཆད་ན་ཡོད་ཀྱང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་དང་ལྡན་པའི་དེ་ས་གཉིས་པ་ནས་འཇོག་དགོས་པ་སོགས་མང་པོ་ཡོད། དེ་དག་གི་ཞིབ་ཆ་ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བར་སེམས་བསྐྱེད་ཉེར་གཉིས་རང་རང་གི་མདོ་དང་ཇི་ལྟར་སྦྱར་བའི་ཚུལ་རྣམས་ལ་ཞིབ་དུ་དཔྱད་ནས་ཤེས་པར་བྱེད། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་དང་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་བློ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་ལས་ཇི་ལྟར་བསྟན་ཚུལ་ལ་རྗེ་གུང་ཐང་པས་སྐབས་དང་པོའ་ིམཆན་འགྲེལ་དུ་ཞིབ་ཆ་གསུངས་པ་ཡང་གོ་བར་བྱའོ།། གཞན་ཡང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྦྱང་བའི་རིམ་པ་ལ། ཇོ་བོ་ཆེན་པོ་ནས་བརྒྱུད་པ་ལ་མན་ངག་རྒྱུ་འབྲས་བདུན་མ་དང་། རྒྱལ་སྲས་ཞི་བ་ལྷ་ནས་བརྒྱུད་པ་ལ་བདག་གཞན་མཉམ་བརྗེའི་སེམས་སྦྱང་བ་གཉིས། དེ་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་སོ་སོ་ཡིན་ནམ། དེ་གཉིས་རྒྱུན་གཅིག་ཡིན་ནམ་ཐ་དད་ཡིན། ཡང་ན་དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཡིན་ནམ། དེ་གཉིས་པོ་རེ་རེ་ལ་སྨོན་འཇུག་གཉིས་གཉིས་ཡོད་དམ། བདག་གཞན་མཉམ་བརྗེའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་གྲོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བའི་ཉེར་གཉིས་དང་། ས་མཚམས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བའི་བཞི་དང་། བསྐྱེད་ཚུལ་གྱིས་དབྱེ་བའི་གསུམ་རྣམས་དབྱེ་རུང་མི་རུང་དང་། སེམས་བསྐྱེད་དེ་གཉིས་བསྐྱེད་པའི་ལམ་མ་ཞུགས་ཡོད་མེད། ཡང་ན་བདག་གཞན་བརྗེ་བའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་ལམ་ཞུགས་དགོས་སམ། མན་ངག་རྒྱུ་འབྲས་བདུན་མ་རྒྱུ་བཞི་དང་རྐྱེན་བཞི་དང་སྟོབས་བཞིའི་སྒོ་ནས་བསྐྱེད་པ་ལམ་མ་ཞུགས་ཡོད་པས་སོ། །གཞན་ཡང་། སྡོམ་པ་བཟུང་བ་ནས་སེམས་དེ་འཇུག་པའི་སེམས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་ཚུལ་ནི། འཇུག་སྡོམ་གྱི་སྤང་བྱ་རྣམས་བསྲུང་བའི་སེམས་པའི་རིགས་དང་མི་ལྡན་ན་སྤྱོད་པ་ལ་སློབ་ཀྱང་རུང་སྨོན་སེམས་དང་། དེ་འདྲའི་བསྲུང་སེམས་ཐོབ་པའི་སྟེང་ནས་སྤྱོད་པ་ལ་སློབ་པའི་སེམ་བསྐྱེད་ལ་འཇུག་སེམས་དགོས་པ་ཡིན་གྱི་སྡོམ་པ་བཟུང་ཕྱིན་ཆད་ཀྱི་

- 304 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

སེམས་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་འཇུག་སེམས་སུ་བསྟན་པ་མིན་པའི་ཞིབ་ཆ་བྱེད། བདེན་འཛིན་མངོན་གྱུར་དུ་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པའི་བྱང་སེམས་ཡོད་པས་སོ། །མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། ཡོངས་སུ་བརྟག་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་བསྟེན། །ཞེས་དང་། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས། རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་འགོག་ལས་སློང་བར་མཛད། །ཅེས་སོ། །འདི་ལ་ཐལ་རང་མི་འདྲ་བའི་ཞིབ་ཆ་དགོས། འཇུག་སྡོམ་གྱི་བསྲུང་བྱ་རྩ་ལྟུང་བཅུ་བཞི། ཉེས་བྱས་ཞེ་དྲུག་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་རྒྱུ་སོ་གཅིག་ཡོད་པ་རྣམས་བྱང་ཆུབ་གཞུང་ལམ་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱ། གཞན་ཡང་། བྱང་ས་དང་ལམ་སྒྲོན་དུ་བྱང་སྡོམ་གྱི་རྟེན་ལ་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་དགོས་པར་བཤད་པ་དང་པོར་ཐོབ་པའི་རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། བྱང་སྡོམ་དང་ལྡན་ཚད་ལ་སྲོག་གཅོད་སྤོང་བ་ངེས་ཅན་དུ་དགོས་ནའང་། ལུས་ངག་གི་བདུན་གནང་བའི་སྐབས་སྲིད་པ། ཆང་མ་གཏོགས་པའི་བཅས་རྐྱང་ནད་པ་ལ་གནང་བ་དཔེར་བྱས་པ་དང་། དེ་ལ་རྩོད་ཚུལ་བྱང་སའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ལེའུ་དང་བྱང་ཆུབ་གཞུང་ལམ་སོགས་ལས་ཞིབ་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ། ལུས་ངག་གི་བདུན་གནང་ཡུལ་གྱི་བྱང་སེམས་ལ་སྐྱེ་འཕགས་གཉིས་ཡོད་མེད་དང་། གཞན་དོན་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་ལ་རྩ་ཉོན་དང་ཉེ་ཉོན་ཀུན་ཡོད་མེད་དང་། དེ་དག་ཉོན་མོངས་མཚན་ཉིད་པ་དང་བཏགས་པ་བ་གང་ཡིན་སོགས་སྐབས་གཉིས་པ་དང་སྐབས་བཞི་པ་རྣམས་སུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །ལུས་ངག་གི་བདུན་གནང་ཡུལ་བྱང་སེམས་ལ་དགེ་ཚུལ་སློང་ཡོད་མེད་ཀྱི་དོགས་གཅོད་བྱང་ཆུབ་གཞུང་ལམ་ལས་ཤེས་པར་བྱ། བདག་གཞན་མཉམ་པར་སྒོམ་པའི་བློ་ལ་མྱོང་བ་ཐོན་པ་དང་བདག་གཞན་བརྗེ་བའི་བློ་ལ་མྱོང་བ་ཐོན་པ་མི་འདྲ་བས་སྔ་མ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་དྲོད་མ་ཐོབ་པ་ལ་མེད་དམ་སྙམ་དཔྱད། གསེར་ཕྲེང་ལས། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་དྲོད་ཐོབ་བར་བདག་གཞན་བརྗེ་མི་ཐུབ་པར་གསུངས་ལ། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། བདག་པོས་གཞན་གཅེས་པའི་སྨོན་སེམས་ཀྱིས་ཀུན་ཏུ་དྲངས་པའི་འཇུག་སེམས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བཅས་མཚམས་སུ་གསུངས། ད་དུང་ཡང་སེམས་བསྐྱེད་ཉེར་གཉིས་རྒྱུན་གཅིག་གམ་ཐ་དད། ཕྱི་མ་ལྟར་ན། དེ་དག་ཏུ་འགྱུར་ངེས་ཀྱི་གཙོ་སེམས་རྒྱུན་ཐ་དད་པ་ཉེར་གཉིས་ཐོག་མེད་ནས་ཡོད་དམ། སྔ་མ་ལྟར་ན། སངས་

- 305 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

རྒྱས་ཀྱིས་སར་སེམས་བསྐྱེད་ཉེར་གཉིས་མེད་དམ། དེ་བཞིན་དུ་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཚན་ཉེར་གཅིག་སོ་སོར་ཕྱེ་ན་བརྒྱ་དང་བཞི་ཅུ་ཞེ་དྲུག་པོ་རེ་རེའི་རྒྱུན་སྔ་མར་འགྱུར་བའི་སེམས་རྒྱུན་ཐ་དད་པ་གྲངས་མཉམ་དང་། དེ་དག་རེ་རེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་བྱུང་ཡང་དེ་བཞིན་ཡོད་དམ། དེ་དག་རེ་རེའི་རྒྱུན་སྔ་མར་གྱུར་པའི་ལམ་བཞི་རེ་དང་། ས་བཅུའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་རེ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་རེ་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་རེ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་སྔོན་སོང་ལ་ལམ་བཅུ་བཞི་དང་། རིགས་ངེས་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་སྔོན་སོང་ལ་ལམ་དགུ་རེ་ཡོད་དམ། དེ་དག་ཏུ་གྱུར་ངེས་ཀྱི་བློ་ལ་བློ་རིག་བདུན་ག་ཡོད་མེད། བློ་རིག་བདུན་པོ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་བློ་ཡོད་དམ། དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་དང་དོན་གསུམ་ལའང་དེ་བཞིན་དང་། བློ་རིག་བདུན་པོ་རེ་རེ་དང་དེ་མ་ཡིན་པའི་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྣམས་ལའང་རྒྱུན་སྔ་མའི་ཐོག་མ་མེད་པ་ནི། མདོ་ལས། ཐོག་མེད་གྱུར་ཀྱང་མཐའ་མ་དང་ལྡན་པ། ཞེས་དང་། རྩ་ཤེས་ལས། འཁོར་བ་འབའ་ཞིག་སྔོན་གྱི་མཐའ། །ཡོད་པ་ཡིན་པར་མ་ཟད་ཀྱི། །ཞེས་དང་། དངོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཉིད་ལ་ཡང་། །སྔོན་གྱི་མཐའ་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་དང་། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། གང་ཚེ་འབྲས་བུ་གཅིག་གི་ཡང་། །ཐོག་མའི་རྒྱུ་ནི་སྣང་མིན་པ། །ཞེས་དང་། ཇི་ལྟར་ས་བོན་མཐའ་མཐོང་ཞིང་། །དེ་ལ་ཐོག་མ་ཡོད་མིན་ལྟར། །ཞེས་དང་། ཚིག་གསལ་ལས། འཁོར་བའི་བཤད་པ་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ། ཞེས་པ་ནས་སྔོན་གྱི་མཐའ་མི་རིགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །མདོར་བསྡུས་ན། ཤེས་བྱ་ལ་རྟག་དངོས་གཉིས་སུ་ངེས་ལ། །དངོས་པོ་ལ་གསུམ་དུ་ངེས། ཤེས་པ་གང་ཞིག་ཉེར་ལེན་ལས་སྐྱེས་ན། དེའི་ཉེར་ལེན་ཤེས་པའམ་བག་ཆགས་གང་རུང་ལས་མ་འདས། བག་ཆགས་དེ་ཡང་ཤེས་པ་ཡིན་པ་ཞིག་གིས་འཇོག་པ་ལས་གཞན་དུ་མ་མཆིས་པས། རྟག་པ་དང་གཟུགས་དང་བག་ཆགས་མ་ཡིན་པའི་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ལ་ཤེས་པ་བྱེད་པའི་ནུས་པ་མེད། ཤེས་པ་གང་ཞིག་ཉེར་ལེན་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་ན། ཤེས་པ་གང་ཡིན་དུས་ཀུན་ཏུ་སྐྱེ་རུང་བས་མངོན་སུམ་དང་འགལ་ལོ། །
གོང་གི་ས་བཅད་གཉིས་པ་སེམས་བསྐྱེད་དག་བྱེད་གདམས་ངག་ནོད་པ་ལ། གསེར་

- 306 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

ཕྲེང་ལས། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྤྱི་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་ལྔ་ལས། དང་པོ་ནོད་པའི་རྟེན་ནི། སྤྱིར་གདམས་ངག་ཉན་པ་ཙམ་ཞིག་ཉན་རང་ལ་ཡང་ཡོད་ལ། བྱེ་བྲག་ཏུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའ་གདམས་ངག་ལ་ཡང་ཕལ་བ་དང་ཁྱད་པར་ཅན་གཉིས་ལས་འདིར་བསྟན་ ིཔ་ནི་ཕྱི་མ་སྟེ། ཞེས་པ་ནས་འཇིག་རྟེན་ཁམས་ནི་རྣམས་སུ་འགྲོ། །ཞེས་སོ། །ཞེས་དང་། རྟོགས་དཀའི་སྣང་བ་ལས། གདམས་ངག་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ཁྱད་པར་ཅན་མིན་པ་ནི་སྟོན་པ་པོ་འཕགས་པ་དང་སོ་སྐྱེ། བརྗོད་བྱ་དོན་དམ་དང་ཀུན་རྫོབ་སོགས་ཀྱིས་ཕྱེ་བ་ཅི་རིགས་ཡོད་དོ། །ཅེས་གསུངས་ལ། གསེར་ཕྲེང་ལས། དེའི་ཕྱིར་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་འཚང་རྒྱ་བའི་ལམ་ཆ་ཚང་སྟོན་པའི་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་ཐམས་ཅད་གདམས་ངག་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། བླ་མ་གསེར་གླིང་པའི་རྟོགས་དཀའི་སྣང་བས་དཔྱད། གཉིས་པ་རྒྱུ་གང་ལས་ནོད་པ་ནི། རྒྱན་ལས། དེའི་ཚེ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུན་ལས་ནི། །ཞེས་པ་ནས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུན་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་ལ་ཞེས་པ་ལྟར་གཟུང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས། ཆོས་ནོད་པའི་རྟེན་ལ་རྒྱུ་ཆོས་རྒྱུན་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་དགོས་པར་མདོ་སྡེ་རྒྱན་དང་འགྲེལ་ཆེན་ལས་ཚིག་ཟིན་ལ་གསུངས་པའི་དགོངས་དོན་གསེར་ཕྲེང་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ། ཡུལ་གང་ལ་ནོད་པ་ནི། གསེར་ཕྲེང་ལས། གསུམ་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་ཞེས་འཆད་ཀྱང་། ཞེས་པ་ནས་ཡུམ་གྱི་མདོ་ལྟ་བུའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་གདམས་ངག་ལ་ཡང་སྟོན་པ་པོ་ཉན་ཐོས་ཀྱང་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། དེས་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་གདམས་ངག་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་གདམས་ངག་ཡིན་པའི་ཁྱབ་པ་མེད་དོ། །གོང་གི་ཀྱང་སྒྲས་རང་རྒྱལ་སྡུད་དམ་སྙམ། །དེ་ལྟ་ན་རང་རྒྱལ་གྱིས་ལུས་ཀྱི་སྟོན་པའི་གདམས་ངག་ལ་ཡང་ཐེག་ཆེན་གྱི་གདམས་ངག་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། བརྗོད་པར་དཀའ་སྟེ། འདི་ལུང་རྟོགས་གི་བསྟན་པ་གང་ཡིན་དཔྱད་ན་ཡ་མཚན་ཞིག་ཡོད། ཅེས་རྗེ་གུང་ཐང་པས་གསུངས་ལ། དེ་ཡང་རྟོགས་དཀའི་སྣང་བར་ལུས་ངག་གི་རྣམ་རིག་གཉིས་རྟོག་དཔྱོད་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསླང་བར་འདྲ་བས་སྟོན་པ་པོའ་ཤེས་པའི་རྩལ་སྟོན་ ིབྱེད་དུ་མཚུངས་ལ་རྒྱུའི་རྟོག་དཔྱོད་ཀྱང་གཡེང་བའི་རྒྱུར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ལུས་ཀྱིས་སྟོན་པའང་བཀག་སྟེ། རང་རྒྱལ་རང་གི་ཐུགས་ལ་ཤར་བ་ན། སྨོན་ལམ་གྱི་མཐུས་གདུལ་བྱ་ལ་གོ་

- 307 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

བ་སྐྱེད་པར་གསུངས་སྟེ། སྒྲ་མེད་ཀྱང་དེ་དེ་ལྟར་སྣང་། །ཞེས་པའི་ཚིག་གི་ནུས་པ་འདོན་ལུགས་འདི་ལེགས་སམ་དཔྱད། །ཅེས་གསུངས། རྣམ་བཤད་སྙིང་པོ་རྒྱན་ལས། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྒྲ་མེད་ཀྱང་ཆོས་སྟོན་པ་མི་འགལ་ཏེ། སྒྲ་མེད་ཀྱང་ཇི་ལྟར་འཚམས་པར་གདུལ་བྱ་ལ་རྟོགས་པ་བསྐྱེད་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། ལུས་ཀྱིས་ཆོས་སྟོན་པ་ཁོ་ན་དགག་པ་བྱེད་པ་ནི་མི་རིགས་པ་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་སྙིང་པོའ་རྒྱན་ལས། ལུས་ཀྱི་ ིརྫུ་འཕྲུལ་བསྟན་པས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་རྫུ་འཕྲུལ་དང་ལྡན་པ་ཙམ་ཞིག་རྟོགས་ནུས་ཀྱི། བདག་མེད་ཀྱི་རྟོགས་པ་དང་ལྡན་པར་རྟོགས་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་དང་། ངག་གི་འབྲས་རྟགས་ལས་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ངག་གི་འབྲས་རྟགས་ལས་བདག་མེད་རྟོགས་ནུས། ལུས་ཀྱི་རྫུ་འཕྲུལ་ལས་བདག་མེད་རྟོགས་མི་ནུས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཚོལ། སྒྲ་མེད་ལུས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་གྱིས་སྟོན་པའི་གདམས་ངག་ཡོད་ཀྱང་། དེ་གདམས་ངག་མིན་ནའང་དེ་ལ་དགོས་སོགས་ཆོས་བཞི་ཡོད་དམ་མེད་ཅེ་ན། ཡོད་པར་མངོན་ཏེ། འགྲེལ་ཆུང་ལས། གཞན་དག་དགེ་སོགས་བཅུ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད། ཅེས་དང་། རྣམ་བཤད་སྙིང་པོའ་རྒྱན་ལས། རང་སངས་རྒྱས་ཉིད་ ིཀྱི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་སྔོན་གྱི་སྨོན་ལམ་ལ་སོགས་པའི་མཐུས་ཆོས་སྟོན་པའི་སྒྲ་མེད་ཀྱང་གདུལ་བྱ་གང་ཞིག་མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་ཀྱི་དོན་གང་ལ་རྣམ་པ་ཇི་ལྟར་ཉན་པར་འདོད་པའི་གདུལ་བྱ་དེའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་དོན་དེ་རྣམ་པ་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་སྣང་བར་འགྱུར་བས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲ་བ་གོང་དུ་བཀའ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཐད་དུ་བཤད་ཟིན་པས་གོང་འོག་ཀུན་སྒྲིག་ན་འབྲེལ་ཆེའོ། །ད་དུང་དཔྱད་བྱ་མང་ཡང་མང་དོགས་ནས་འདིར་མ་བྲིས། ལམ་ཤེས་སྐབས་སུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །ཡིག་ཆར་སྒྲ་མེད་ལུས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་གྱིས་སྟོན་པའི་གདམས་ངག་ཡོད་ཀྱང་གདམས་ངག་མིན་གསུངས་པ་དང་། རྒྱན་རྩོམ་དུས་ཀྱི་རྗེ་བཙུན་གྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་ཤར་པའི་རྒྱན་བསྟན་བཅོས་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་བརྗོད་བྱ་ཞེས་མ་གསུངས་པར་རྗོད་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཐུགས་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ནི། རྒྱན་རྩོམ་པ་པོ་ལྟ་བུ་ནི་སངས་རྒྱས་མ་ཐག་པ་དུས་ཉིད་ནས་ཕྱིས་སུ་ཞལ་ནས་གསུང་དུས་ཀྱི་རྒྱན་གྱི་སྒྲ་ལྷང་ལྷང་གྲག་པར་གསན་ཡོད་པས་དེ་དུས་སུ་ཐུགས་ལ་ཤར་བའི་རྒྱན་ནི་སྒྲ་

- 308 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

དང་བསྟན་བཅོས་གཉིས་ཀ་ཡིན། སེམས་ཅན་གྱི་ངག་ཏུ་མ་ཐོན་གོང་དུ་བརྩམ་བྱའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཚིག་དོན་རྣམས་ཐར་ཆགས་སུ་ཡིད་ལ་བྱས་ཏེ་ཚགས་སུ་ཆུད་པ་ན་བསྟན་བཅོས་དེ་བརྩམས་པར་འཇོག་ཀྱང་ཡིད་ལ་ཤར་བའི་དེ་ནི་སྒྲ་སྤྱིའི་ཕྲེང་བ་ཡིན་པས་མི་འདྲ་ཟེར་དགོས་སམ། སྒྲ་སྤྱིའི་ཕྲེང་བ་བསྟན་བཅོས་ཡིན་མིན་དང་། སངས་རྒྱས་མ་ཐག་པའི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་ཤར་བའི་རྒྱན་དེ་ཞལ་ནས་གསུང་དུས་ཀྱི་དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་ཡིན་མིན་སོགས་སྤྲོ་བྱ་མང་ངོ་། །འདི་ནི་མཛོད་རྩ་བ་ལས། ད་ལྟའི་དོན་ཕྱིར་དང་པོ་ལྔ། །ཞེས་སོགས་དང་བསྟུན་པའི་དོགས་པའོ། །བརྒྱད་སྟོང་པ་ལྟ་བུ་ནི་འདིར་བསྟན་གདམས་ངག་བཅུ་ཆར་ཡིན་མོད། བཅུ་པོ་དེ་དག་ནང་ཕན་ཚུན་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་ཡིན་མིན་དང་། དེ་དག་རེ་རེ་ལ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་གདམས་ངག་གཉིས་རེ་དང་། གདམས་པའི་གདམས་ངག་དང་། རྗེས་བསྟན་གྱི་གདམས་ངག་གཉིས་གཉིས་དང་། དེ་དག་སོ་སོའ་མཚན་ཉིད་དང་མཚན་གཞི་རྣམས་གྲྭ་ ིཚང་སོ་སོའ་ཡིག་ཆ་རྣམས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །རང་རེ་ཡིག་ཆར། ཨུ་བ་དེ་ཤ་ཉེ་བར་སྟོན་ ིཔ་ལ་འཇུག་པས། དེའི་ངག་ངག་ཚིག་གཉིས་ཀྱི་ངག་ལ་བྱ་ལ། སྤྱིར་ངག་ལུས་ངག་གི་ངག་ལ་བྱེད་པས། དེ་ལ་ལྕེ་རྐན་ལས་བྱུང་བ་དགོས་ཀྱང་། སྔ་མར་མི་དགོས་གསུངས། རྗེ་བཙུན་པ་དང་བསོད་གྲགས་པས་གདམས་ངག་ལ་ངག་གིས་ཁྱབ་ཅིང་། །ངག་ལ་རང་རྒྱུ་སྐྱེས་བུའི་ལྕེ་རྐན་ལས་བྱུང་བས་མ་ཁྱབ་ལ། ཐེག་ཆེན་གདམས་ངག་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ངག་དགོས་པས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡུམ་མདོ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ངག་ཡིན་པས་ཐེག་ཆེན་གྱི་གདམས་ངག་མིན་གསུངས། རྗེ་བཙུན་པས་གཞན་དབང་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྟོན་པའི་མདོ་ངག་རྣམ་དག་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས། གོང་དུ་གསེར་ཕྲེང་ལས། སྔ་མ་རྣམས་འགྲེལ་བ་འདི་ལ་ངེས་ཀྱང་ཕྱི་མ་ལ་མ་ངེས་ཏེ་གདམས་ངག་སྤྱིར་བསྟན་གྱི་སྐབས་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་གདམས་ངག་སྤྱིར་བསྟན་གྱི་འགྲེལ་བ་ནི། དབྱེ་བ་ཞར་ལ་བརྗོད་ནས་དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་པོ་ལ་སོགས་པ། ཞེས་པ་ནས། བཅུ་ཡི་བདག་ཉིད་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཇི་སྐད་བཤད་པ་སྒྲུབ་པ་ལ། ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལས་མི་འདའ་བས་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་

- 309 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཇུག་པར་བྱའོ། །ཞེས་སློབ་པ་སྒྲུབ་པ་ལ་འདོམས་པ་དང་། ཞེས་བྱུང་། འདིའི་ཐད་ཀྱི་གསེར་ཕྲེང་ལས། གོང་གི་ས་བཅད་སེམས་བསྐྱེད་དེ་དག་བྱེད་གདམས་ངག་ནོད་པ་བཤད་པ་ལ། སྤྱི་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་ནོ། །གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ལ། མཚམས་སྦྱར། དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ངོ་བོ་གཙོ་བོར་བསྟན་ཅིང་དེའི་གནས་སྐབས་ཙམ་ལ་དབྱེ་བར་བཞག་པས་དབྱེ་བ་ཞར་ལ་བརྗོད་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་གདམས་ངག་གསུངས་ཏེ། ཞེས་པ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ཡུམ་ཡིན་པས་འདིར་བསྟན་པའི་སྒྲུབ་པ་ལ་ཡུམ་དུ་འདོད་པར་བྱ་སྟེ་སྡ་ཕྱི་ལེགས་པར་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་བར་དང་།
གཉིས་པ་དོན་བཤད་པ་ལ་གཉིས། གདམས་ངག་སྤྱིར་བསྟན། རྟོགས་དཀའ་བ་བྱེ་
བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། བསྟན། བཤད། མཇུག་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་རྩ་བས་བསྟན་པ་ནི། དང་པོ་ནི། འདིར་བསྟན་གདམས་ངག་ནི་དབྱེ་གཞི། ཞེས་པ་ནས་བཅུར་ཡོད་པས་སོ། །ཞེས་བྱུང་། གཉིས་པ་འགྲེལ་བས་བཤད་པ་ནི། གཉིས་ལ་བཞི། སྒྲུབ་པ་རང་གི་ངོ་བོ། དམིགས་ཡུལ་བདེན་པ་བཞི། རྟེན་དཀོན་མཆོག་གསུམ། སྒྲུབ་པ་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་གདམས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ངོ་བོ་དང་། ཁྱད་པར་རོ། །ས་བཅད་འདི་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། སྒྲུབ་པ་ལ་འདོམས་སོ། །དེ་གང་ན། འཇུག་པར་བྱའོ་ཞེས་གདུལ་བྱ་ལ་སློབ་པའོ། །གང་ལ་འཇུག་ན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཉེར་གཉིས་སྔར་ཇི་སྐད་བཤད་པ་བསྟན་པ་དཀར་ཆོས་མ་ལུས་པ། ཞེས་པ་ནས། འདིས་ཀྱང་དབྱིག་གཉེན་གྱི་ཡིན་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟའོ། །ཞེས་པའི་བར་རོ། །དེ་དག་ལ་གཟིགས་ན་གོང་དུ་ཕྱི་མ་ལ་མ་ངེས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་མ་ངེས་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་རྣམས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལོ། །སྒྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ལ་གདམས་པ་དེ་ཡང་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་གྱི་ལུས་ཚང་བ་འདི་གཉིས་ཟུང་དུ་འཇུག་པ་ཁོ་ན་ལ་ལྟོས་པས། སྒྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཞེས་བཤད་དེ། གཞི་ལ་བདེན་པ་གཉིས་ཟུང་འཇུག་ཏུ་སོང་ན་ལམ་ཚོགས་གཉིས་དང་། འབྲས་བུ་སྐུ་གཉིས་ཟུང་འཇུག་འབྱུང་བ་ནི། གོང་དུ་འགྲེལ་བ་ལས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི། ཞེས་པ་ནས་སྒྲུབ་པ་ལ་འདོམས་པ་དང་། ཞེས་བཤད་ཟིན། སེམས་བསྐྱེད་

- 310 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

ཀྱི་དབྱེ་བའི་སྐབས་ཀྱི་མདོ་ལས། བྱང་ཆེན་གྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་འདོད་པས་ཡུམ་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ། དེ་ལ་ཇི་ལྟར་བསླབ་དྲིས་པའི་ལན་དུ། ཤཱ་རིའི་བུ་འདི་ལ་བྱང་སེམས་ཉིད་ཡོད་བཞིན་དུ་བྱང་སེམས་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་རྩ་བར་འཆད་པ་ལ། སྒྲུབ་དང་ཞེས་བྱུང་། ཤཱ་རིའི་བུ་བྱང་ཆེན་བྱང་སེམས་ཉིད་ཡོད་བཞིན་དུ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་ཆོས་ཅན། སྒྲུབ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་འདོམས་པའི་གདམས་ངག་ཡིན་ཏེ། གཞན་དོན་དུ་ཆོས་སྐུ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་སྒོ་ནས་བྱང་ཆེན་དང་། བྱང་ཆེན་མིང་དང་། ཤེར་ཕྱིན་དང་། རྫོགས་བྱང་བཞི་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་བཞིན་དུ་དོན་དམ་པར་དམིགས་སུ་མེད་པར་ཉམས་སུ་ལོངས་ཤིག་ཅེས་འདོམས་པའི་ཤེར་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་ཁྱད་པར་ནི། གསེར་ཕྲེང་ལས། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲུབ་པ་དེ་ཉན་
ཐོས་དང་སོགས་པ་རང་རྒྱལ་རྣམས་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དེ་དག་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་ཡིན་ཏེ། སྦྱོར་བ་ཕྱིན་དྲུག་གིས་ཆེད་དུ་བྱ་བ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་རྟོགས་བྱ་ཆོས་སྐུ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤཱ་རིའི་བུ་གལ་ཏེ་ཛམྦུ་གླིང་འདི་དགེ་སློང་ཤཱ་རིའི་བུ་དང་མོའུ་འགལ་གྱི་བུ་ལྟ་བུ་ཤ་སྟག་གིས་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན། འདམ་བུ། འོད་མ། བུར་ཤིང་། སྨྱིག་མའི་ཚལ་ལམ། འབྲས་ཀྱི་ཞིང་ངམ། ཏིལ་གྱི་ཞིང་ལྟར། ཞེས་པ་ནས་ཉན་ཐོས་མང་པོས་གང་བ་མཚོན་པ་ལ་དཔེ་གདམ་ཁ་ཅན་འདི་རྣམས་བྱུང་བས་སོ།། ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། དེ་ཡང་དཔེ་དྲུག་པོ་དེ་དག་གིས་མཚོན་ནས་ཐེག་དམན་གྱི་ངེས་འབྱེད་བཞི་དང་། མཐོང་སྒོམ་སྟེ་རྟོགས་པའི་ཆོས་དྲུག་པོ་རྣམས་ནི་བྱང་ཆེན་ཡུམ་ལ་སྤྱོད་པའི་ཤེས་རབ་ཉིན་གཅིག་བསྒོམ་པའི་བརྒྱའི་ཆར་ཡང་ཉེ་བར་མི་འགྲོ། སྟོང་གི་ཆ་དང་། བརྒྱ་སྟོང་ནས་བྱེ་བ་བརྒྱད་སྟོང་གི་ཆ་དང་། གྲངས་སུ་ཡང་། ཆར་ཡང་། བགྲང་བར་ཡང་། རྒྱུར་ཡང་དཔེར་ཡང་ཉེ་བར་མི་འགྲོའོ། །རྒྱུ་མཚན་ནི། གོང་དུ་བཀོད་པའི་རྟགས་དེའོ།། དེ་ལྟར་ན་འོ་ན། གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་མདོ་ལས། དམ་པའི་ཆོས་ནི་འཛིན་པ་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་དེ། །སྟོང་པ་ཉིད་ལ་མོས་པ་ཡིས། །བཅུ་དྲུག་ཆར་ཡང་མི་རིགས་ལགས། །ཞེས་བྱང་

- 311 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

ཆུབ་སེམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་དང་དམ་ཆོས་འཛིན་པའི་བསོད་ནམས་གཉིས་སྡོམ་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་མོས་པའི་བཅུ་དྲུག་ཆར་ཡང་མི་ཕོད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་བསོད་ནམས་ལ། སྨོས་ཅི་དགོས། སྡུད་པ་ལས། འཛམ་བུའི་གླིང་ན་སེམས་ཅན་ཇི་སྙེད་མ་ལུས་པ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས། །ལོ་སྟོང་བྱེ་བ་མང་པོར་སྦྱིན་པ་བྱིན་བྱས་ལ། །ཀུན་ཀྱང་འགྲོ་བའི་དོན་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་རྒྱུར་བསྔོ་ཡང་། །གང་ཞིག་ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་མངོན་བརྩོན་པ། །ཐ་ན་ཉི་མ་གཅིག་གཅིག་རྗེས་སུ་མཐུན་བྱེད་ན། །དེ་ལ་སྦྱིན་པའི་ཕུང་པོས་བསོད་ནམས་ཆར་མི་ཕོད། །ཅེས་གསུངས་པ་རྣམས་ཇི་ལྟར་མི་འགལ་སྙམ་པའི་དོགས་པ་སྐྱེ་སྲིད་དོ། །ངོ་བོ་བདེན་པ་གཉིས་ལ་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་འདོད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་རྣམས་ལས། བྱེ་སྨྲས་ནི། མཛོད་རྩ་ལས། གང་ལ་བཅོམ་དང་བློ་ཡིས་གཞན། །བསལ་ན་དེ་བློ་མི་འཇུག་པ། །བུམ་ཆུ་བཞིན་དུ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ། །ཡོད་དེ་དོན་དམ་ཡོད་གཞན་ནོ། །ཞེས་དང་། ལུང་གི་རྗེས་འབྲང་གི་མདོ་སྡེ་པ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་བྱེ་སྨྲ་དང་མཐུན་ལ། རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་གི་མདོ་སྡེ་བའི་ལུགས་ལ། སྒྲ་དང་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་གི་སྡོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་དུ་གྲུབ་པའི་ཆོས་དེ། དོན་དམ་བདེན་པ་དང་། རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་གྲུབ་པའི་ཆོས་དེ། དོན་དམ་བདེན་པ། ཐ་སྙད་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་ཚད་མས་རྙེད་པའི་དོན་དེ། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པའོ།། སེམས་ཙམ་པས། དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་ཚད་མས་རྙེད་དོན་དེ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་འདོད། རང་རྒྱུད་པས། རང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མས་གཉིས་སྣང་དང་བཅས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དེ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། རང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མས་གཉིས་སྣང་ནུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དེ། དོན་དམ་བདེན་པར་འདོད། ཐལ་འགྱུར་པས། ཐ་སྙད་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མས་རྙེད་དོན་གང་ཞིག །ཐ་སྙད་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་རང་ཉིད་ལ་ཐ་སྙད་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མར་སོང་བ་དེ། རང་ཉིད་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་པའི་ཡང་ལོག་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་མེད་དེ། ཡང་དག་ཡིན་ན། ཀུན་རྫོབ་མ་

- 312 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་རང་དགའ་བའི་ཤེས་པ་ཞེས་སྦྱར་ན་ཤར་བདེའོ། །འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་པའི་ཡང་ལོག་གཉིས་པོ་རེ་རེ་ལ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་གཉིས་ཡོད་དགོས་པས་འཇིག་རྟེན་རང་འགའ་བའི་ཤེས་པ་ངེས་པར་དགོས་སོ། །མཐར་ཐུག་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་ཚད་མས་རྙེད་དོན་གང་ཞིག་མཐར་ཐུག་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་རང་ཉིད་ལ་མཐར་ཐུག་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མར་སོང་བ་དེ། རང་ཉིད་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པར་འདོད། བདེན་གཉིས་མཚན་ཉིད་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་རིམ་བཞིན། འཇུག་པ་ལས། མཐོང་བ་རྫུན་པ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་གསུངས།། ཞེས་དང་། སྤྱོད་འཇུག་ལས། བློ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པར་འདོད། །ཅེས་སོ། །འཇུག་པ་ལས། ཡང་དག་མཐོང་ཡུལ་གང་དེ་དེ་ཉིད་དེ། །ཞེས་དང་། སྤྱོད་འཇུག་ལས། དོན་དམ་བློ་ཡི་སྤྱོད་ཡུལ་མིན། །ཞེས་དོན་དམ་བདེན་པ་གཉིས་སྣང་འཁྲུལ་པའི་བློ་ཡི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་ཏེ། གཉིས་སྣང་འཁྲུལ་བའི་བློ་ནི་ཀུན་རྫོབ་འཇོག་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདེན་པ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན། དགོངས་འགྲེལ་ལས་བཤད་པའི་སྐྱོན་བཞི་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤེས་བྱ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་གཞི་དང་། དེ་ལ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་ནི། ཡབ་སྲས་མཇལ་བའི་མདོ་ལས། ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་པོ་འདིར་ཟད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིར་ཟད་ཅེས་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། འཇིག་རྟེན་མཁྱེན་པས་གཞན་ལ་མ་གསན་པར། །བདེན་པ་འདི་གཉིས་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་པར་མཛད། །གང་ཞིག་ཀུན་རྫོབ་དོན་དམ་དེ་བཞིན་ཏེ། །བདེན་པ་གསུམ་པ་འགའ་ཡང་མ་མཆིས་སོ། །ཞེས་དང་། རྩ་ཤེས་ལས། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་པ། །བདེན་པ་གཉིས་ལ་ཡང་དག་བརྟེན། །འཇིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། །དམ་པའི་དོན་གྱི་བདེན་པའོ། །ཞེས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ན། ཤེས་བྱ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་གཞི་མིན་ཟེར་བ་དང་། བདེན་པ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་གཞིར་འདོད་པ་དང་། མ་བརྟགས་མ་དཔྱད་པའི་ཤེས་བྱ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་གཞིར་འདོད་པ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་གཞིར་འདོད་མཁན་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་གཞི་ཇི་ལྟར་ཡིན་དཔྱད་པར་བྱའོ། །ཐལ་རང་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལ། དོན་དམ་བདེན་པ་ལ། སྒྲས་བརྗོད་ཀྱི་སྒོ་ནས་

- 313 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

དབྱེ་ན། ཡུལ་ཅན་གྱི་ངེས་ངོར་སྤྲོས་པ་ཆོད་ཀྱང་སྣང་ངོར་གཉིས་སྣང་གི་སྤྲོས་པ་མ་ཆོད་པའི་དོན་དམ་རྗེས་མཐུན་པ་དང་། སྣང་ངོ་ངེས་ངོ་གཉིས་ཀར་སྤྲོས་པ་ཆོད་པས་རྣམ་གྲངས་མ་ཡིན་པའི་དོན་དམ་གཉིས་ཡོད་པའི་སྔ་མ་ལ་རིག་ཤེས་རྗེས་དཔག་ཡུལ་བཅས་དང་། འཕགས་པའི་རྗེས་ཐོབ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཡུལ་བཅས་གཉིས་དང་། གཉིས་པ་ལ་འཕགས་པའི་དོན་དམ་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་དང་ཡུལ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་ཀའི་འཕགས་པ་ཡོད་མེད་ལ་ཐལ་རང་མི་འདྲ་བའི་ཞིབ་ཆ་དགོས། དོན་དམ་བདེན་པའི་སྒྲས་བརྗོད་ཀྱི་དབྱེ་བ་དེ་དག་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལའང་དབྱེ་རུང་ངམ་སྙམ་སྟེ། ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ལས། རྟོག་པ་ལ་གཉིས་སྣང་ཡོད་པ་དང་ཡུལ་དེ་གཉིས་སྣང་གི་རྣམ་པར་འཆར་བ་གཉིས་དོན་མི་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་གཉིས་སྣང་ནུབ་པ་རྣམ་རྟོག་ལ་འཆར་མི་སྲིད་པར་ཁས་བླངས་དགོས་ན་དེ་ཡངམི་རིགས་ཏེ། གཉིས་སྣང་ནུབ་པ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྤྲོས་བཅས་སྤྲོས་མེད་ཅེས་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན། སྟོང་པ་ཉིད་སྤྲོས་བཅས་ཡིན་ནམ་སྤྲོས་མེད་ཡིན་ཞེ་ན། ཟབ་ཞི་སྤྲོས་བྲལ་འོད་གསལ་འདུས་མ་བྱས། །ཞེས་སྤྲོས་བྲལ་ཡིན་པར་གསུངས་ལ། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས། སྤྲོས་དང་བཅས་པར་སྟོང་པ་ཉིད། །བཅུ་དྲུག་བཤད་ནས་མདོར་བསྡུས་ཏེ། །ཞེས་སོ། །དེ་དག་ཇི་ལྟར་མི་འགལ། སྤྲོས་པ་ལ་དགག་བྱའི་སྤྲོས་པ། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྤྲོས་པ། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྤྲོས་པ་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། དེ་དག་ལས་གཅིག་དང་བཅས་ལ་གཉིས་དང་བྲལ་བ། གཉིས་དང་བཅས་ལ་གཅིག་དང་བྲལ་བ། གསུམ་ཀ་དང་བཅས་པ། གསུམ་ག་དང་བྲལ་བ་བཞི། རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་དོན་སྤྱིའི་སྣང་བ་དང་བཅས་པས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྤྲོས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ལ། གཉིས་སྣང་ནུབ་པ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་སྤྲོས་བཅས་ཡིན་ལ། གཉིས་སྣང་ནུབ་པ་ཁྱོད་ལ་གཉིས་སྣང་གི་རྣམ་པར་འཆར་རམ་ཞེ་ན། འདིའི་ཞིབ་ཆ་གོང་དུ་དྲངས་པའི་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོའ་ལུང་ལས་ཤེས་པར་བྱ། དེ་ལྟ་ན། གཉིས་སྣང་ནུབ་པ་ཡོད་ཟེར་དགོས་ ིལ། དེ་མི་རིགས་ཏེ། གཞི་གྲུབ་ན། རང་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་གྱི་སྤྲོས་པ་དང་བཅས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལའང་རང་ཕྱི་རོལ་དོན་འཛིན་གྱི་རྟོག་

- 314 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

པའི་སྤྲོས་བཅས་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དང་། རང་རིག་ཁས་ལེན་པའི་ལུགས་ལ། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་གཉིས་སྣང་ངམ་སྤྲོས་པའི་སྟེང་ནས་དཔྱད་བྱ་མང་ངོ་། །དེས་ན་སྤྲོས་པའམ་གཉིས་སྣང་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་ཡོད་པ་དེ་དག་གི་སོ་སོའ་འཇོག་ཚུལ་གྱི་སྟེང་ནས་ཞིབ་དུ་ ིདཔྱད་ན་མདོ་སྔགས་གང་ལའང་ཕན་ནོ། །ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ། འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡང་ལོག་འཇོག་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་འཇིག་རྟེན་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པའི་ཁྱབ་པ་ཡོད་མེད་དང་། དེ་ལ་དབང་ཤེས་ཡིད་ཤེས་གཉིས་ཡོད་མེད། ཚད་མ་ཚད་མིན་གཉིས་ཡོད་མེད་སོགས་དཔྱད་བྱ་མང་ངོ་། །རྒྱས་པར་ན། བདེན་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ། །བདེན་གཉིས་མི་ཤེས་ན་གསུང་རབ་ཀྱི་དེ་ཉིད་མི་ཤེས་པ་དང་། བདེན་གཉིས་བསྟན་པའི་དགོས་པ་དང་། བདེན་གཉིས་ལ་ལོག་པར་བཟུང་བའི་ཉེས་དམིགས་དང་། བདེན་གཉིས་རྟོགས་དཀའ་བས་སྟོན་པས་དང་པོར་མ་བསྟན་པའི་ཚུལ་རྣམས་རིམ་པ་ལྟར། རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལས། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་བསྟན་པ། །བདེན་པ་གཉིས་ལ་ཡང་དག་བརྟེན། །འཇིག་རྟེན་ཀུན་རྫུབ་བདེན་པ་དང་། །དམ་པའི་དོན་གྱི་བདེན་པའོ། །ཞེས་དང་། གང་དག་བདེན་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི། །རྣམ་དབྱེ་རྣམ་པར་མི་ཤེས་པ། །དེ་དག་སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་ནི། །ཟབ་མོའ་དེ་ཉིད་རྣམ་མི་ ིཤེས། །ཞེས་དང་། ཐ་སྙད་ལ་ནི་མ་བརྟེན་པར། །དམ་པའི་དོན་ནི་བསྟན་མི་ནུས། །དམ་པའི་དོན་ལ་མ་བརྟེན་པར། །མྱ་ངན་འདས་པ་ཐོབ་མི་འགྱུར། །ཞེས་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་བལྟ་ཉེས་ན། །ཤེས་རབ་ཆུང་རྣམས་ཕུང་བར་བྱེད། །ཇི་ལྟར་སྦྲུལ་ལ་བཟུང་ཉེས་དང་། །རིག་སྔགས་ཉེས་པར་སྒྲུབ་པ་བཞིན། །ཞེས་དང་། དེའི་ཕྱིར་ཞན་པས་ཆོས་འདི་ཡི། །གཏིང་རྟོགས་དཀའ་བར་མཁྱེན་གྱུར་ནས། །ཐུབ་པའི་ཐུགས་ནི་ཆོས་བསྟན་ལས། རབ་ཏུ་ལོག་པར་གྱུར་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ཡིག་ཆར་བསྒྲིགས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་དག་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་ཚིག་རྣམས་ལ་གཟིགས་པར་བྱའོ། །ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པོ་ཡོད། གཞན་ཡང་ཅུང་ཟད་བརྗོད་ན། ཡབ་སྲས་མཇལ་བའི་མདོ་ལས། གང་ཞིག་ཀུན་རྫོབ་དེ་བཞིན་དོན་དམ་སྟེ། །བདེན་པ་གསུམ་པ་གང་ཡང་མ་མཆིས་སོ། །ཞེས་དང་། རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལས། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་བསྟན་པ། །བདེན་པ་གཉིས་ལ་ཡང་དག་བརྟེན། ཞེས་སོགས་ལྟར། ཞེས་སོགས་ལྟར་ཤེས་

- 315 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

བྱ་ལ་བདེན་པ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་ལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་རྟོགས་རིམ་ནི། དབུ་མ་པའི་ལུགས་ལྟ་བུ་ལ། དོན་དམ་བདེན་པ་སྔོན་ལ་རྟོགས། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཕྱིས་རྟོགས་དགོས། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་རྟོགས་པ་ལ། ཐ་སྙད་ཕྲ་མོ་རྟོགས་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་སྟོང་ཉིད་ཡིན་ན། ཁྱོད་རྟོགས་ན་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཁྱབ་ལ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་ན། ཁྱོད་རྟོགས་ན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་རྟོགས་པའི་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་དགག་བྱ་རིགས་གཅིག་མི་གཅིག་གི་ཁྱད་པར་རོ། །རྩ་ཤེས་ལས། ཐ་སྙད་ལ་ནི་མ་བརྟེན་པར། །དམ་པའི་དོན་ནི་བསྟན་མི་ནུས། །ཞེས་དང་། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས། ཐ་སྙད་བདེན་པ་ཐབས་སུ་གྱུར་པ་དང་། །དོན་དམ་བདེན་པ་ཐབས་བྱུང་གྱུར་པ་སྟེ། །ཞེས་སོགས་ནི། སྟོང་གཞི་ཆོས་ཅན་སྔོན་ལ་རྟོགས་པའི་དོན་ཡིན། དེ་ཡང་གང་ཟག་གིས་རྟོགས་ཚུལ་གཞིར་བཞག་གོ། བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་རྟོགས་རིམ་ནི། རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱི་ལུགས་ལ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྔོན་ལ་རྟོགས། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྱིས་རྟོགས་པ། མདོ་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། ཇི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱི་བདག་གི་འདུ་ཤེས་ནི། །ཤེས་པ་དེ་བཞིན་ཀུན་ལ་བློས་སྦྱར་བྱ།། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་དུ་འདོད་ལ། དཔལ་ལྡན་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ། བདག་ཕུང་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་དུ་རང་བཞིན་མེད་པ་དངོས་སུ་རྟོགས་ཚུལ་གཙོ་བོར་བྱས་པ་དབུ་མའི་ཡིག་ཆར་གསུངས་པ་ལྟར་དང་། དེ་ཡང་གང་ཟག་གིས་ཐོག་མར་རྟོགས་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་སམ་སྙམ། དེ་ཡང་རྩ་ཤེས་ལས། བདག་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། །བདག་གི་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར། །ཞེས་དང་། དབུ་མ་རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས། སྐྱེས་བུ་ཁམས་དྲུག་འདུས་པའི་ཕྱིར། །ཡང་དག་མ་ཡིན་ཇི་ལྟ་བུར། །དེ་བཞིན་ཁམས་ནི་རེ་རེ་ཡང་། །འདུས་ཕྱིར་ཡང་དག་ཉིད་དུ་མིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལམ་རིམ་ཆེན་མོར་ཡང་། ཚིག་གསལ་དང་བུངྷ་པཱ་ལི་ཏས་ཀྱང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་ན་ཐོག་མར་གང་ཟག་གི་
བདག་མེད་ནས་འཇུག་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཞེས་གསུང་པའི་དགོངས་པའང་དེ་ཡིན་ནོ།། གཞན་དུ་ན། རྩ་ཤེས་ལས། རྟ་ལ་མངོན་པར་ཞོན་བཞིན་དུ། །ཞེས་སོགས་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱི་ལུགས་ལ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་སྔོན་དུ་གཟུགས་བརྙན་བདེན་མེད་རྟོགས་པ་དང་། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ། གང་ཟག་གི་བདག་

- 316 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

མེད་རྟོགས་པའི་སྔོན་དུ་འཇིག་རྟེན་ན་བདེན་པར་གྲགས་པའི་ཆོས་གཞན་ཞིག་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པ་ཡོད་དམ་སྙམ་པའི་དོགས་པའོ། །མཐུན་དཔེ་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་ཚུལ་ལ་ཡང་དགོངས་པ་བཞེས་པ་གལ་ཆེ། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་ཐལ་འགྱུར་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་རྒྱུ་ཡོད་པ་གནད་ཀྱི་དོན་ནོ། །ཚད་མ་བའི་ལུགས་ལ། རྗེས་དཔག་རྣམ་གཉིས་རང་དོན་ནི། །ཚུལ་གསུམ་རྟགས་ལས་དོན་མཐོང་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་མོད། རྣམ་འགྲེལ་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། དེའི་རྗེས་སུ་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ངེས་ཀྱང་ཚུལ་གསུམ་གྱི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་པ་མིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་དཔྱད་བྱའོ། །གོང་གིས་ས་བཅད་གཉིས་པ་དམིགས་ཡུལ་བདེན་པ་བཞི་ལ་འདོམས་པའི་གདམས་ངག་བཤད་པ་ལ། གསེར་ཕྲེང་ལས། སྤྱི་དང་། ཡན་ག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་ལྔ། ཞེས་གསུངས་ནས་བགྲང་བའི་ཚེ་བཞི་ལས་མེད་ལ། འོག་གི་འགྲེལ་ཚུལ་དང་རྟོགས་དཀའི་སྣང་བ་སོགས་ལ་བལྟས་ན་ངོ་བོ་ཞེས་པའི་ས་བཅད། ཆད་པ་འདྲ། འོག་ཙམ་དུ་གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མཚན་གཞི་དང་། མཚན་ཉིད་དོ། །ཅེས་ཡོད་པ་དེ་ཡིན་ནམ་སྙམ། ཨ་མདོ་དཔར་མར་ཡང་དེ་བཞིན་འདྲ་འདུག །ཨ་མདོ་དཔར་མ་མང་པོ་ཡོད་ན་ཚང་མ་གཅིག་པ་ཡིན་མིན་མི་ཤེས། གཙང་དཔར་དང་སོག་དཔར་རྣམས་སུ་ཇི་འདྲ་ཡིན་ཐེ་ཚོམ་མོ། །དང་པོ་སྒྲ་བཤད་ནི། བསྡུ་བ་ལས། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀའི་སྟེང་ནས་བདེན་པའི་སྒྲ་དོན་བཤད་ལ། ཉན་ས་ལས། བདེན་པའི་སྒྲ་དོན་གཉིས་ཀ་འཕགས་པ་ལ་ཚང་ཀྱང་སོ་སྐྱེ་ལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྟེང་ནས་བདེན་པའི་སྒྲ་དོན་མ་བཞག་ཅེས་གསུངས་ལ། དེའི་ཕྱིར། གསེར་ཕྲེང་ལས། བློ་དང་དོན་གཉིས་ཀས་བདེན་པའི་ཕྱིར་འཕགས་པའི་ཡིན་ལ། ཞེས་སོ། །དེའི་བློ་ལ་མཉམ་རྗེས་གཉིས་དང་འཕགས་པ་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་ཀའི་འཕགས་པ་ཡོད་མེད་དཔྱད།
གསེར་ཕྲེང་ལས། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མཚན་གཞི་དང་། མཚན་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ལ་
གཉིས། ཀུན་ཉོན་དང་རྣམ་བྱང་གི་བདེན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་གང་ཞེ་ན། ཞེས་པ་ནས་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་ཉོན་ཐམས་ཅད་དོ། །ཞེས་དང་། གཉིས་པ་རྣམ་བྱང་གི་བདེན་པ་ནི། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། འགོག་བདེན་དང་ལམ་བདེན་གྱི་མཚན་གཞིའོ། །དང་པོ་

- 317 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

ནི། ཀུན་བཏུས་ལས། ཞེས་པ་ནས་ཞེས་འབྱུང་བས་ཀྱང་འདི་དག་གི་མཚན་ཉིད་གོ་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ལ་འོ་ན། བདེན་པ་བཞི་ག་ཤེས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནམ། ཅིའི་ཕྱིར་སྡུག་བདེན་ཁོ་ན་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་ཞེས་གསུངས་ཞེ་ན། བསྡུ་བ་ལས། སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་ནི། མཚན་ཉིད་གཉིས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །དེ་ལས་གཞན་པ་དག་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཁོ་ནས་ཏེ། ཞེས་གསུངས། རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། ལྔ་དང་བཅུ་དྲུག་ཅེས་བསྒྲགས་སོ། །ཞེས་པའི་ཐད་ཀྱི་གསེར་ཕྲེང་ལས། སྔ་མ་བཞི་རང་རང་གི་ངོ་བོ་དང་ཐ་མ་ནི་བཞི་གའི་ངོ་བོ་ཡིན་ཞིང་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པས་རང་དང་སྤྱི་མཚན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྡུག་བདེན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་བཞི་སྡུག་བདེན་རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་། བདེན་པས་སྟོང་པ་སྡུག་བདེན་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་སྣང་ཞིང་། དེ་ལྟ་ན་བསྡུ་བ་ལས། སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་ལ་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་གཉིས་གཉིས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བར་གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན། ཞེས་དོགས་པ་དང་། མ་ཟད་ཡང་སྐབས་བཞི་པའི་གསེར་ཕྲེང་ལས། མཚན་ཉིད་ལ་རྣམ་གྲངས་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་དེ། མེའི་ཚ་བ་ལྟ་བུ་རང་ཉིད་གཞན་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་མཚོན་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད། བདག་མེད་པ་དང་མི་རྟག་པ་ལྟ་བུ་ཆོས་དེ་དང་དེ་མ་ཡིན་གཉིས་ཀ་ལ་ཁྱབ་པར་བྱེད་པའི་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན། གཞུང་ཆེན་མོ་དེ་དག་གི་དོན་མི་འགལ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་དཔྱད་པར་བྱ། སྡུག་བདེན་སྟོང་པ་དང་བདག་མེད་གཉིས་སྡུག་བདེན་གྱི་རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་གཞུག་གི་དགོངས་པ་ཡིན་ནམ་སྙམ་པའི་དོགས་པ་སྐྱེ་སྲེད་དོ། །དེ་བཞིན་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་ལའང་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་གཉིས་ཡོད་པས། ཀུན་འབྱུང་བདེན་པའང་མཚན་ཉིད་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་རུང་ངམ་སྙམ་པའི་དོགས་པ་སྐྱེ་རུང་ཡང་། རྗེ་གུང་ཐང་པས། གཞན་ཡང་གསུངས་མོད་ཀྱང་ནད་དང་དེའི་རྒྱུ་ལ་སྦྱར་བའི་དཔེ་འདིའི་སྟེང་ནས་དཔྱད་ན་དཀའ་གནས་སུ་མི་སྣང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྟོགས་སླ་བའི་ཐབས་དེ་ལ་བརྟེན་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་འགོག་ལམ་གཉིས་ལའང་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་གཉིས་གཉིས་

- 318 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

སྦྱར་རུང་ཡང་མཚན་ཉིད་གཉིས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་པར་གོང་གི་དཔེའི་སྟེང་ནས་སྡུག་བདེན་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གོ་རྒྱུ་ཡོད་པ་རྒྱུད་བླའི་འགྲེལ་བ་རྣམས་ལས་ཞིབ་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །འཇམ་མགོན་བླ་མ་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས། སྡུག་བདེན་ཉེས་དམིགས་བསམ་ལ་མ་འབད་ན། །ཐར་བ་དོན་གཉེར་ཇི་བཞིན་མི་སྐྱེ་ཞིང་། །ཞེས་པའི་སྡུག་བདེན་གྱི་ཉེས་དམིགས་ལ་སྡུག་བདེན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་བཞག་ན་རུང་ངམ་སྙམ་སྟེ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། ཚུལ་རོལ་ཕ་རོལ་མཐའ་ལ་མིན། །ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཚུལ་རོལ་ཀུན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་པའི་སྲིད་མཐའ་འགོག་བྱེད་ལ་འཁོར་བའི་སྐྱོན་མཐོང་བ་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྒྱན་སྣང་ལས། ཚུ་རོལ་གྱི་འཁོར་བར་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཉེས་དམིགས་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། དབུ་མ་སྙིང་པོ་ལས། སྐྱོན་མཐོང་ཕྱིར་ན་སྲིད་པར་མིན། །བརྩེ་ཕྱིར་མྱ་ངན་འདས་མི་གནས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྡུག་བདེན་གྱི་སྐྱེ་སོགས་མཚན་ཉིད་བཞི་དང་། དེའི་སྟེང་གི་བདག་མེད་རྣམ་གཉིས་ཀྱང་སྡུག་བདེན་གྱི་ཉེས་དམིགས་ལ་བཞག་དགོས་སམ་སྙམ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྡུག་བདེན་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཤེས་པར་བྱ་བར་གསུངས་པ་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོས་ནད་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་དཔེ་དོན་སྦྱར་ནས་གསུངས་པ་དེའི་ཕྱིར། སྡུག་བདེན་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསམ་པའི་ཐད་དུ་ཐལ་རང་གཉིས་ལ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཡོད་དམ་དཔྱད། ཐལ་འགྱུར་བས་བདེན་བཞིའི་ཁྱད་ཆོས་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་པོ་རེ་རེ་ལ་ཕྲ་རགས་རེ་རེ་འདོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་བློ་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་སྐྱེས་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་དགོས་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ན་འོ་ན། སེམས་ཙམ་པ་ཡང་ཐར་པ་དོན་གཉེར་གྱི་བློ་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་སྐྱེས་པ་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པས་ཁྱབ་པར་འདོད་པར་ཐལ། འགོག་བདེན་རྟོགས་པས་ཁྱབ་པར་འདོད་པ་གང་ཞིག །འགོག་བདེན་དེ་སེམས་ཙམ་པས་སྟོང་ཉིད་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ནི་སེམས་ཙམ་པའི་ནང་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བ་ཤེས་རབ་རབ་བྱེད་ཉེར་བཞི་པ་ལས། ཁྱོད་ཀྱིས་རང་གི་སྐྱོན་རྣམས་ནི། །ང་ལ་སྐྱོན་དུ་བསྒྱུར་བྱེད་པ། །རྟ་ལ་མངོན་པར་ཞོན་བཞིན་དུ། །རྟ་ཉིད་བརྗེད་པར་གྱུར་པ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བར་

- 319 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

ཀུན་བཏུས་ལུང་དྲངས་པ་ལས། སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་གང་ཞེ་ན། དེ་ནི་སེམས་ཅན་སྐྱེ་བ་དང་སྐྱེ་བའི་གནས་ཀྱིས་ཀྱང་རིག་པར་བྱའོ།། ཞེས་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་ནང་སེམས་ཅན་གྱི་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་དང་། བདག་འབྲས་ཕྱི་མ་དག་པའི་སྣོད་གཉིས་བཞག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། སེམས་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་གང་ཡིན་པ་དང་། སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གང་ཡིན་པ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པས་སྐྱེད་པ། ཞེས་པ་ནས། མདོར་ན་ཟག་བཅས་མཚན་ཉིད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཐམས་ཅད་སྡུག་བདེན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཀྱི་དོན་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་མ་རྣམས་ཀྱིས་འདོད་ཚུལ་མི་འདྲ་བས་ངེས་པར་ཤེས་དགོས་པ་གལ་ཆེའོ། །ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་ཟག་བཅས་ཡིན་ན། སྡུག་བདེན་ཡིན་པའི་ཇི་ལྟར་ཁྱབ། འོ་ན་ལྟ་བ་བཀའ་བཏགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་དེ། ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་མཚན་ཉིད། དེའི་ཕྱིར་ན། ཟག་བཅས་ལ་ཞིབ་ཆ་དགོས། གཞན་དུ་ན། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་ཀུན་ཉོན་ཕྱོགས་ཀྱི་ལམ་བདེན་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འདིའི་ལུགས་ལ་སློབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་མ་ཡིན་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་ན། མ་རིག་པ་དང་དེའི་བག་ཆགས་གང་རུང་གིས་སླད་པའི་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསེར་ཕྲེང་ལས། ཁ་ཅིག་འགོག་བདེན་ལ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་འདོད་ཅིང་གཞན་དག་བཟློག་སྟེ་འདོད་པ་ནི་གཉིས་ཀས་ཀྱང་ཞིབ་ཏུ་མ་བརྟགས་པ་སྟེ། ཀུན་བཏུས་ལས། ཞེས་པ་ནས། དེ་ནི་འདས་ལམ་གྱིས་སྤང་བྱ་སྤངས་པའི་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པས་སོ། །ཞེས་པའི་བར་ཀུན་བཏུས། ཤེས་བྱེད་དུ་དྲངས་ནས་འགོག་བདེན་ལ་དེ་བཞིན་ཡིན་མིན་གཉིས་ཡོད་པ། བུམ་པས་དབེན་པའི་ས་ཕྱོགས་དང་དེའི་སྟེང་གི་བུམ་པ་བཀག་ཆ་གཉིས་ཀ་བུམ་མེད་ཡིན་པའི་དཔེར་བཀོད་ནས་གསུངས་ལ། སྟོང་ཐུན་ལས། འགོག་བདེན་ལ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་འདོད་པ་ལ་དབུ་སེམས་ཀྱི་མཁས་པ་སུ་ཡང་མི་མཐུན་པ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། རྩ་ཤེས་ལས། རྟ་ལ་མངོན་པར་ཞོན་བཞིན་དུ། །ཞེས་སོགས་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་དབུ་མ་བ་ཐལ་འགྱུར་བ་དང་སེམས་ཙམ་པ་རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་ལ་བྱེད་ན་རུང་ངམ་སྙམ། རང་རྒྱུད་པས་འགོག་བདེན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་འདོད་པ་དང་། ལུང་གི་རྗེས་འབྲང་གི་སེམས་ཙམ་པས་འགོག་བདེན་ལ་དེ་

- 320 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

བཞིན་ཉིད་ཡིན་མིན་གཉིས་ཡོད་པར་ཀུན་བཏུས་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་འདོད་དོ། །ཞེ་ན་ཇི་ལྟར་ཡིན་མཁས་པའི་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་དགོངས་པར་མཛོད། གོང་དུ་གསེར་ཕྲེང་ལས། ངོ་བོ་ནི་བསྡུ་བར་ཆོས་དབྱིངས་ཤིན་ཏུ་དག་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་བཤད་ཅིང་། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་རྗེ་གུང་ཐང་པས། ཆོས་དབྱིངས་སུ་འདོད་ཚུལ། སྤྲིན་ནམ་མཁའ་ལ་ཡལ་བ་ན། ནམ་མཁའ་ལས་ལོགས་སུ་ཟད་ཆ་མེད་པ་ལྟར། སྒྲིབ་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་ཟད་པའི་ཆ་ཡང་། ཆོས་དབྱིངས་ལས་གཞན་མེད་དོ། །ཞེས་པ་ནས་དེའི་ཕྱིར་ལུགས་འདི་དང་ཐལ་འགྱུར་བ་ལྟར་ན། སྟོང་ཉིད་ལ་རང་གི་དགག་བྱ་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པས་མ་ཁྱབ་པོ། །ཞེས་གསུངས། གཞན་ཡང་འཕགས་སེང་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་འགོག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་དང་སྦྱར་ནས་གསུངས་པའང་ཡོད་པ་རྣམས་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །གསེར་ཕྲེང་ལས། གཉིས་པ་ནི། ཀུན་བཏུས་ལས། ལམ་གྱི་བདེན་པ་གང་ཞེ་ན། ཞེས་པ་ནས་གཞན་དག་ལམ་གྱི་ཆོས་བཞི་དང་། དག་གསལ་གཉེན་པོའ་ཆོས་རྣམས་མ་ཚང་བས་མི་སློབ་ལམ་དང་ཚོགས་སྦྱོར་ལམ་གྱི་ ིའབྲས་བུ་དང་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལམ་མཚན་ཉིད་པ་མིན་པས་མཐོང་སྒོམ་གཉིས་ཁོ་ན་ལམ་མཚད་ཉིད་པའོ། །ཞེས་སྨྲ་བ་ཡང་ལྷ་དགའ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། རྒྱུད་བླའི་འགྲེལ་བར། འདིས་ནི་ཞེས་པ་ནས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཅན་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཞེས་གསུངས། གཉེན་པོ་བྱེད་པའི་རིག་པ་དང་། མྱང་འདས་སུ་འགྲོ་བའི་ངེས་འབྱིན་དང་། ཞེས་གསུངས་པ་ནི་སྒྲ་བཤད་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དག་གསལ་གཉེན་པོའ་ཆོས་རྣམས་མ་ཚང་བས་ལམ་མ་ཡིན་དགོས་ན། ིདེ་ནི་མི་རིགས་སྟེ། འོག་ཏུ་གལ་ཏེ་དེ་དག་གིས་སྤང་བྱའི་ས་བོན་དྲུངས་འབྱིན་ནུས་ཤིང་བདག་མེད་དོན་སྤྱི་ཙམ་དུ་འཇལ་བའི་ཕྱིར་ལམ་མིན་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་མངོན་གྱུར་ཡིན་ན་སྤང་བྱ་མ་ཡིན་དགོས་ཏེ། གཉེན་པོ་ཡིན་ན་ས་བོན་འབའ་ཞིག་འཇོམས་དགོས་སོ། །ལྐོག་གྱུར་ཡིན་ན་མ་རྟོགས་པས་ཁྱབ་དགོས་ཏེ། དོན་སྤྱི་ཚུལ་དུ་རྟོགས་པ་ལ་དེ་མ་རྟོགས་པས་ཁྱབ་པས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་རྒྱང་འཕེན་བཞིན་དུ་ཡུལ་རྟོགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ལ་མངོན་སུམ་གཅིག་པུ་ལས་མེད་པར་ཁས་ལོངས་ཤིག །གཞན་ཡང་། སོ་སྐྱེ་ལ་ལམ་ཞུགས་དང་། ཐབས་ཤེས་ཟུང་འབྲེལ་གྱིས་ཉམས་ལེན་དང་། རྫོགས་བྱང་ལས་ཕྱིར་མི་ལོྡག་ཀྱང་མེད་པར་ཁས་

- 321 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

བླངས་བར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། སྡུག་བསྔལ་དང་ལམ་གཉིས་འགལ་བར་ཡང་མ་ངེས་ཏེ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་བྱང་གི་ཕྱོགས་གཉིས་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་ཞིབ་ཆ་དང་། འོག་ཏུ་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ལམ་བདེན་ནི་སྡུག་བདེན་དང་མི་འགལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་གཉིས་ཀྱི་ཞིབ་ཆ་གཉིས་གོང་དུ་༼ཤོག་གྲངས་བརྒྱ་དང་སུམ་ཅུ་སོ་གཅིག་སོ་གཉིས་རྣམས་སུ་༽འགྲེལ་རྐང་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་ཀྱི་ཀུན་ཉོན་ཕྱོགས་དང་། རྣམ་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེའི་སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན་པས་འདིར་མང་དོགས་ནས་མ་བྲིས། ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཀྱང་ཀུན་ཉོན་ཕྱོགས་སུ་གསུངས་པ་ལའང་ཞིབ་ཆ་དེ་བཞིན་ནོ། །རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ལམ་བདེན་ནི་སྡུག་བདེན་དང་མི་འགལ་གསུངས་པའི་ཞིབ་ཆ་སྐབས་བཞི་པའི་གསེར་ཕྲེང་ལས། ཀུན་བཏུས་སུ་མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་དང་། ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་གཉིས་ཀྱི་གདགས་གཞི་ལ་ཚོར་བ་ཡིད་མི་བདེ་བའི་དབང་པོ་བཅས་དབང་པོ་བཅུ་གསུངས་པ་རང་ལུགས་སུ་མཛད་པས་ཀྱང་བྱེད་པར་བྱའོ། །སངས་རྒྱས་ལ་ལམ་ཡོད་པར་མ་ཟད་ལམ་བདེན་ཡོད་པ་ནི། གསེར་ཕྲེང་ལས། འདིར་ཡང་རྣམ་པ་སོ་བདུན་ལམ་བདེན་དུ་གསུངས་པས་དཔྱད་པ་དེ་དག་ནི་གྱི་ནའོ། །ཞེས་དང་། སྐབས་བཞི་པའི་གསེར་ཕྲེང་ལས། དེ་ཡང་ཚོགས་སྦྱོར་ལམ་བདེན་མིན་པ་དང་མི་སློབ་ལམ་སྒྲིབ་པའི་སྤོང་གཉེན་མིན་པ་ལ་དགོངས་ནས་དེ་དག་གི་རྣམ་གཞག་མ་མཛད་དོ། །ཞེས་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱ། འོ་ན་བླང་བྱ་དང་དོར་བྱ་གཉིས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། གདན་ས་སོ་སོའ་ཡིག་ཆའི་ཞིབ་ཆའང་འདིས་རུང་ངམ་སྙམ། གསེར་ཕྲེང་ ིལས། སྡུག་ཀུན་གཉིས་ཀྱང་ཀུན་འབྱུང་ལ་སྡུག་བདེན་གྱིས་ཁྱབ་ལ་སྡུག་བདེན་ལ་དེས་མ་ཁྱབ་སྟེ། དཔེར་ན་ཀུན་གཞི་དང་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དང་དབང་པོ་ལྔ་དང་གཞན་ཡང་མ་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་ཟག་བཅས་རྣམས་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས། ལུང་གི་རྗེས་འབྲང་གི་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ། ཀུན་གཞི་ཆོས་ཅན། འཚང་རྒྱ་ངེས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྡུག་བདེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་གཞན་གྱི་ལུགས་ལ་དོགས་པ་མེད། ལྷ་ཡི་བུའི་བདུད་ཆོས་ཅན། རྟགས་གསལ་སྔར་བཞིན་བཀོད་ན་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་གཞན་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ལའང་དོགས་པའོ། །དབང་པོ་ལྔ་སྡུག་བདེན་ལ་རྫས་སྤྱི་མ་ཡིན་

- 322 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

པས་གོང་གི་དེ་ཟག་བཅས་ཀྱི་དབང་པོ་གཞིར་བཞག་ལ་དགོངས་པར་སྣང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ཡིན་པ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་ལ་འདོམས་པའི་མདོ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །
གོང་གི་ས་བཅད་བཞི་པ་གྲངས་ངེས་ནི། གསེར་ཕྲེང་ལས། བཞི་པ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་
བདེན་པ་བཞིར་ངེས་ཤེ་ན། རྟོག་ལྡན་གྱི་བླང་དོར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་ལ་ནག་ཕྱོགས་དང་དཀར་ཕྱོགས་གཉིས་སུ་ངེས་ལ། ཞེས་པ་ནས་གཞན་དུ་ཡང་མ་འདུས་པས་སོ། །བར་དང་། ལྔ་པ་གོ་རིམ་ནི། ལྔ་པ་ནི། དང་པོར་ལམ་སྒོམ་པ་པོས་ཇི་ལྟར་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རིམ་པ་དང་བསྟུན་ཏེ། རྒྱུད་བླ་མ་ལས། ནད་ནི་ཤེས་བྱ་ནད་ཀྱི་རྒྱུ་ནི་སྤང་བྱ་ལ།། ཞེས་པ་ནས་མཛོད་ལས། དེ་དག་ཇི་ལྟར་མངོན་རྟོགས་རིམ། །ཞེས་སོ། །ཞེས་དང་། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། རྒྱུ་དང་ལམ་དང་སྡུག་བསྔལ་དང་། །ཞེས་སོགས་སྐྱེ་རིམ་ཡིན་པའི་མི་འགལ་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱ། རང་རྒྱུ་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་དངོས་པོ་དེ། སྡུག་བསྔལ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ། འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ། ཁྱབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་གསུམ་ཡོད་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་དངོས་ནི་དང་པོ་ཁོ་ནའོ། །ཟག་བཅས་ཀྱི་ཚོར་བ་བདེ་བ་གཉིས་པ་ཡིན། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཚོར་བ་བཏང་སྙོམས་གསུམ་པ་ཡིན་ནོ། །འདིའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཚོར་བ་བདེ་སྡུག་གང་སྐྱེས་ཀྱང་འགག་པའི་ཚེ་དེའི་ངོ་བོར་བག་ལ་ཞ་ནས་ཆུད་མི་ཟ་བར་གནས་ཏེ། རྐྱེན་དང་འཕྲད་ཚེ་སྡང་རུང་དུ་གནས་པ་སྟེ། གསོད་པའི་ཁྲིམས་མ་ཁྲོལ་བར་གནས་སྐབས་བདེ་བ་མྱོང་ཡང་མཐར་སྡུག་བསྔལ་འབྱིན་པའི་ཁྲིམས་ཀྱིས་ཟིན་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། བདེ་ལམ་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་རྗེ་གུང་ཐང་པས་གསུངས། དབུ་མ་བས། སྡུག་བསྔལ་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་ལོག་ཙམ་གྱི་ཆ་ལ་བདེ་བ་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་ངུར་བཏགས་པ་ལས་གཞན་དུ་བདེ་བ་རང་མཚན་པ་མྱོང་རྒྱུ་མེད་པར་འདོད་པ་ལ། དངོས་སྨྲས་ཕར་བཏགས་ཀྱི་འཇོག་ཚུལ་མི་ཤེས་པར་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ན་སྡུག་བསྔལ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ན་བདེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་ཀྱི་རྩོད་ཚུལ་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་མང་དོགས་ནས་མ་བྲིས། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། ཡུལ་ནི་དགེ་བས་ཡིད་འོང་ན། །ཡུལ་དེའང་ངན་པར་རྩི་བ་ཡིན། །གང་ཞིག་བཏང་བ་ཤེས་འགྱུར་བ། །དེ་གྲུབ་པ་ཡིས་ཅི་ཞིག་བྱ།། ཞེས་

- 323 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

འཕེན་བྱེད་དགེ་བ་བླང་བྱ་མ་ཡིན་པར་མ་ཟད། འཕངས་འབྲས་བདེ་བ་ཡང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་གསུངས་པ་ལ། དངོས་པོར་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བདེ་བ་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་པར་རྩོད་ཚུལ་མཛོད་རང་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པ་རྣམས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གོང་དུ་སྒྲིབ་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་ཟད་པའི་ཆ་ཡང་ཆོས་དབྱིངས་ལས་བཞན་དུ་མེད་ཚུལ། ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ་ལས། ཇི་ལྟར་ཚེས་པའི་ཟླ་བ་ལ། །སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་རྒྱས་པར་མཐོང་།། དེ་བཞིན་ས་ལ་བཞུགས་རྣམས་ཀྱང་། །རིམ་གྱིས་རིམ་གྱིས་རྒྱས་པར་མཐོང་། །ཇི་ལྟར་ཡར་ངོའ་བཅོ་ལྔ་ ིལ། །ཟླ་བ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ས་ཡི་མཐར་ཐུག་ན། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡང་རྫོགས་ཤིང་གསལ། །ཞེས་དང་། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས། ཤེས་རབ་གནས་པས་འགོག་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྟེང་ནས་གོ་བར་བྱ་རྒྱུ་མང་ལ། ས་བཅུའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་འགོག་བདེན་བཅུ་སོ་སོར་ཐོབ་བམ་འགོག་བདེན་གཅིག་ས་བཅུ་ཐོབ་རིམ་གྱིས་འཕེལ་བ་ཡིན་ནམ་དཔྱད་པར་བྱ།
གཉིས་པ་དམིགས་ཡུལ་བདེན་པ་བཞི་ལ་འདོམས་པ་ལ། གསེར་ཕྲེང་ལས། སྤྱི་དང་།
ཡན་ལག་གི་དོན་གཉིས་ལས། གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ལ་གཉིས། སོ་སོར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྡུ་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། འབྲས་བུ་སྡུག་བསྔལ། རྒྱུ་ཀུན་འབྱུང་། འབྲས་བུ་འགོག་པ། རྒྱུ་ལམ་བདེན་ལ་གདམས་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་ལ་འདོམས་སོ། །དེ་གང་ན་ཟག་བཅས་ཀྱི་གཟུགས་སོགས་ཕུང་པོ་ལྔ་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། དེ་རྟོགས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཤེར་ཕྱིན་དག་དེ་བཞིན་ཉིད་སྤྲོས་བྲལ་གྱི་ངོ་བོར་གཅིག་པ་སྟེ་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནིའོ། །ཞེས་པ་ནས་སྟོང་ཉིད་ཉི་ཤ་ལ་བརྩོན་ན་བརྩོན་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །ཞེས་གཟུགས་ཕུང་དང་། ཕུང་པོ་ཕྱི་མ་བཞི་དང་། སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་དང་། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་དང་། བདེན་བཞི་དང་། རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་དང་། སྟོང་ཉིད་ཉི་ཤ་དེ་བདུན་ལ་མདོ་སྦྱར་བ་བཞིན། འབུམ་དང་ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་པར་སྟོང་པ་ཉིད་བདུན་པོ་འདི་དག་ལ་བརྩོན་ན་བརྩོན་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་ཡུམ་གསུམ་ག་མཐུན་པར་ཡོད་པའི་དོན། གནོད་འཇོམས་ལས། ཕུང་པོ་ཁམས་བདེན་པ་རྟེན་འབྲེལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་འདུས་བྱས་མ་བྱས་རང་བཞིན་

- 324 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་བཤད་དོ། །གོང་དུ་གཞུང་འགྲེལ་ནི་སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་དང་སྐྱེ་འགག་ཀུན་བྱང་མེད་པའི་སྐབས་སུ་རྩ་ཤེའི་ལུང་དྲངས་ནས་ཀླུ་སྒྲུབ་ཞབས་ཀྱི་རིགས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འདོད་པ་འདུག་པས། ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ལུང་དྲངས་པ་འདིའི་སྐབས་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ། མདོ་ན་སྟོང་ཉིད་ཉི་ཤ་ལ་བརྩོན་ན་བརྩོན་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་ཡོད་པ་ལ། ཡུམ་གསུམ་གཞུང་འགྲེལ་གནོད་འཇོམས་ལས་སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་གསུངས་པ་དཔྱད་བྱའོ། །གོང་གི་མདོ་བདུན་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་མདོ་མ་གཏོགས་པའི་མདོ་དྲུག་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་ལ་འདོམས་པའི་མདོ་ཇི་ལྟར་ཡིན་པ་དོགས་གནས་སོ། །འགྲེལ་བ་དོན་གསལ་ལས། ཀུན་འབྱུང་བ་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྒྱུར་གྱུར་པ་དག །ཞེས་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པར་གཟུགས་ཕུང་གསུངས་པ་དང་། ཐ་མི་དད་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ནི་ཀུན་འབྱུང་བ་དང་འགོག་པ་དང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཆོས་ཅན་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་བྱང་ལ་ཡང་སྦྱར་བའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་ཐད་ཀྱི་གསེར་ཕྲེང་ལས། གཉིས་པ་ནི། སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་ཀུན་འབྱུང་བའི་བདེན་པ་ལ་འདོམས་སོ། །ཞེས་པ་ནས་འདི་ལས་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་བྱང་གཉིས་ཀ་བློས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་བཤད་པ་ཡང་ག་ལ་མཚུངས། ཞེས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པར་གྱུར་པའི་གཟུགས་ཕུང་ཡོད་དམ་སྙམ་པའི་དོགས་པ་དང་། ཕར་ཕྱིན་རང་ལུགས་ལ་རྣམ་རིག་མིན་པའི་གཟུགས་གཟུགས་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ནམ་སྙམ་པའི་དོགས་པ་སྐྱེ་སྲིད་པས་མཁས་པའི་དབང་པོ་རྣམས་ནས་དགོངས་པར་མཛོད། །ཡིག་ཆར་སྡུག་བདེན་གྱི་མཚན་ཉིད་ལ་ཆ་བཞག་སྨོས་པ་འདི་འདྲའི་གང་ཟག་གཅོད་པ་མཆན་འགྲེལ་ལྟར་རོ། །
སྐྱབས་གསུམ་བཤད་པ་ལ། གསེར་ཕྲེང་ལས། གསུམ་པ་ལ་གཉིས་སྤྱི་དང་ཡན་ལག་
གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། སྐྱབས་གསུམ་སོ་སོའ་ངོ་བོ། གནས་སྐབས་ཀྱི་སྐྱབས་གསུམ། ིམཐར་ཐུག་གི་སྐྱབས་གཅིག །དཀོན་མཆོག་གི་སྒྲ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཉན་ཐོས་སྡེ་བ་དང་། ཐེག་ཆེན་པོའ་ལུགས་སོ། །དང་པོ་ནི། མཛོད་ལས། གང་ཞིག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་ ིའགྲོ་དེ། །སངས་རྒྱས་དགེ་འདུན་བྱེད་པའི་ཆོས། །མི་སློབ་པ་དང་གཉིས་ཀ་དང་། །མྱ་ངན་

- 325 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

འདས་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །ཞེས་པ་ནས་མདོ་སྡེ་བ་ཡང་སྐྱབས་གསུམ་འཇོག་ཚུལ་འདི་དང་མཐུན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་བྱེ་སྨྲས་བརྟེན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་རྣམས་སངས་རྒྱས་དང་། སངས་རྒྱས་མ་གཏོགས་པའི་ཉན་རང་གི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་རྣམས་དགེ་འདུན་དང་། སངས་རྒྱས་དང་ཉན་རང་གཉིས་ཀའི་རྒྱུད་ཀྱི་མྱང་འདས་ཆོས་དཀོན་མཆོག་ཏུ་འདོད་དོ། །འོ་ན་གཟུགས་སྐུ་སངས་རྒྱས་མིན་ན། དེ་ལ་ངན་སེམས་ཀྱིས་ཁྲག་བྱུང་བས་མཚམས་མེད་དུ་མི་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན། རྟེན་ལ་གནོད་པས་བརྟེན་པ་ལ་ཡང་གནོད་དེ། དཔེར་ན། མིག་ལ་གནོད་པས་མིག་ཤེས་ལ་གནོད་པ་བཞིན་ནོ་ཟེར། ཡང་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་ཕུང་སངས་རྒྱས་ཡིན་ཀྱང་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་མིན་ཟེར། གཞན་དུ་ན། སངས་རྒྱས་དང་དགེ་འདུན་གྱིས་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡིད་མངོན་དུ་བྱས་པ་ན་སངས་རྒྱས་དང་དགེ་འདུན་མིན་པར་འགྱུར་ཏེ། སློབ་པ་དང་མི་སློབ་པ་ཟག་མེད་ཡིན་པས་དེ་དག་དང་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡིད་གཉིས་མངོན་གྱུར་ཏུ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་མི་གནས་པས་དེའི་ཚེ་སློབ་མི་སློབ་མེད་ལ་རྟེན་ཡང་དེ་དག་མིན་པས་སོ། །ཞེས་པའི་དོགས་པའོ། །དེས་ན་འདིར་སློབ་དཔོན་གྱིས་རྟེན་སངས་རྒྱས་སུ་བཤད་པ་ནི་མདོ་སྡེ་བའི་ཡང་འདོད་པར་མངོན་པས་ཁྱད་དེ་ཙམ་མ་གཏོགས་མདོ་སྡེ་བ་ཡང་སྐྱབས་གསུམ་འཇོག་ཚུལ་འདི་དང་མཐུན་ནོ། །ཞེས་སོ། །ཡང་སྒྲའི་དོན་ལ་དཔག་ན་བྱེ་སྨྲས་སངས་རྒྱས་དང་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་བྱེད་དགོས་སམ་སྙམ། དེས་ན་གོང་གི་རྩོད་པ་ལ་བྱེ་མདོ་གཉིས་ཀྱི་ལན་འདྲ་མི་འདྲ་དཔྱད་དགོས། སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་སུ་བྱེད་པའི་ཆོས་མི་སློབ་པ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་གང་ཞིག་བརྙེས་བས་བརྙེས་བ་པོ་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཞེས་བརྗོད་པ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་ཡིན་ལ་འཁོར་དང་བཅས་ན་ཟག་མེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔའོ།། ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟར་ན་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་སངས་རྒྱས་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་དངོས་མིང་དུ་འཇུག་གམ་མི་འཇུག །དང་པོ་ལྟར་ན། བྱེད་པའི་ཆོས། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། སངས་རྒྱས་ལས་ཀྱི་གྲངས་སུ་བསྐང་སྟེ་ལས་བྱེད་ན། ཞེས་སོགས་དང་། རང་རེ་ཡིག་ཆར། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་སངས་

- 326 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

རྒྱས་ཡིན་པར་སངས་རྒྱས་སུ་བྱེད་པའི་བྱེད་ཆོས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། མཛོད་གནས་ལྔ་པའི་ཡིག་ཆར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐོབ་པ་ཟག་མེད་ཡིན་པར་གསུངས་པ་རྗེ་གུང་ཐང་པས་དཔྱད་གསུངས་ལ། ལམ་བདེན་མ་གཏོགས་པའི་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ཟག་བཅས་ཡིན་ལ། ཟག་བཅས་ཐོབ་པ་ཟག་བཅས་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔྱད་བྱ་འདིའོ།། དབུ་མ་འཇུག་པ་ལས། ཁ་ཅིག་བདག་ལྟའི་རྟེན་དུ་ཕུང་པོ་ནི། །ལྔ་ཆར་ཡང་འདོད་ཁ་ཅིག་སེམས་གཅིག་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་ལ། ཕུང་པོའ་ཚོགས་ཙམ་གང་ཟག་གི་ ིམཚན་གཞིར་འདོད་པ་དང་། ཕུང་པོ་ལྔ་ཆར་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞིར་འདོད་པ་དང་། སེམས་གཅིག་བུ་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞིར་འདོད་མཁན་གསུམ་ཡོད་པ་དེ་དག་གི་ལུགས་ལ་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་དང་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་གཉིས་ལ་གང་ཟག་ཡོད་མེད་དང་། ཆོས་དཀོན་མཆོག་ལ་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པས་ཁྱབ་མ་ཁྱབ་དཔྱད། ཞུ་བ་ལས། བཙུན་པ་སངས་རྒྱས་ལས་ཀྱི་ཁ་སྐོང་གི་གྲངས་སུ་བསྐང་སྟེ་བགྱིད་རུང་ངམ་ཨུ་པ་ལི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན། མདོ་རྩ་བར། རྒྱལ་བ་ནི་མི་མཐུན་པ་བྱེད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །ཁ་སྐོང་བ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཐད་ཀྱི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ་ལས། དེ་ནི་དཀོན་མཆོག་གཞན་ཡིན་པས། དགེ་འདུན་གྱི་ལས་མི་མཐུན་བྱེད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ །ཞེས་སོ། །མངོན་པ་སྡེ་བདུན་གྱི་ནང་ཚན། བསྟན་བཅོས་གདགས་པ་ལས། གང་དག་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དེ་ནི་མི་སློབ་པ་སངས་རྒྱས་སུ་བྱེད་པའི་ཆོས་དག་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོའོ། །ཞེས་དང་། གང་ཞིག་ཀུན་ལ་མུན་པ་གཏན་བཅོམ་ཞིང་། །ཞེས་པའི་རང་འགྲེལ་ལས གང་ཞིག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ཞེས་དང་། མཛོད་རྩ་ལས། སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་གཞན་གསུམ་ཡང་། ཞེས་རང་རྒྱལ་ལ་དྲོད་རྩེ་བཟོད་པ་གསུམ་ནས་ཡང་འཇུག །ཅེས་པ་སོགས་དཔྱད་བྱ་མང་ངོ་། །
གསེར་ཕྲེང་ལས། གཉིས་པ། ཐེག་ཆེན་པའི་ལུགས་བཤད་པ་ལས། དང་པོ། སངས་
རྒྱས་དཀོན་མཆོག་ནི། རྒྱུད་བླ་མ་ལས། འདུས་མ་བྱས་ཤིང་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ། །གཞན་གྱི་རྐྱེན་གྱིས་རྟོགས་མིན་པ། །མཁྱེན་དང་བརྩེ་དང་ནུས་པར་ལྡན། །དོན་གཉིས་ལྡན་པའི་སངས་རྒྱས་

- 327 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། འདུས་མ་བྱས་སོགས་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དང་ལྡན་པའི་སྐྱབས་མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་གི་མཚན་ཉིད། ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ནི། རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཡོན་ཏན་ཐོག་མཐའ་དབུས་གསུམ་སྐྱེ་འཇིག་གནས་གསུམ་གྱིས་སྟོང་པ། གློ་བུར་རྣམ་དག་གི་ཡོན་ཏན་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་འབད་རྩོལ་དང་རྣམ་རྟོག་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བ། ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པའི་སོ་སོ་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲ་རྟོག་སོགས་གཞན་གྱི་རྐྱེན་གྱིས་རྟོགས་པ་མིན་པ། ཇི་སེྙད་པ་རིག་པའི་མཁྱེན་པ་ཕུན་ཚོགས། སྡུག་བསྔལ་སྤོང་ཕྱིར་སྟོན་པའི་བརྩེ་བ་ཕུན་ཚོགས། ཉོན་མོངས་སྤོང་ཕྱིར་སྟོན་པའི་ནུས་པ་ཕུན་ཚོགས། རང་དོན་ཆོས་སྐུ། གཞན་དོན་གཟུགས་སྐུ་དང་བརྒྱད། རྒྱས་བཤད་ནི། རྒྱུད་བླ་ལས། ཐོག་མ་དབུས་མཐའ་མེད་པ་ཡི། །ཞེས་པ་ནས། ཕྱི་མ་གསུམ་ནི་གཞན་དོན་ཡིན། །ཞེས་སོ། །ངོ་བོའ་སྒོ་ནས་རང་ ིདོན་གྱི་སྐྱབས་དང་། གཞན་དོན་གྱི་སྐྱབས་གཉིས་དང་། སྒྲས་བརྗོད་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་དང་། དོན་དམ་པའི་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་གཉིས་ཡོད། དང་པོ། རང་དོན་གཞན་དོན་གྱི་སྐུ་ནི། རྒྱུད་བླ་མ་ལས། རང་དོན་གཞན་དོན་དོན་དམ་སྐུ་དང་ནི། །དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཀུན་རྫོབ་སྐུ་ཉིད་དོ། །ཞེས་དང་། དེ་ཡང་རང་དོན་དོན་དམ་པའི་སྐུ་དང་། གཞན་དོན་གྱི་སྐུ་ཀུན་རྫོབ་པའི་སྐུ་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། གདུལ་བྱ་ལ་དངོས་སུ་སྣང་མི་སྣང་གི་སྒོ་ནས་བཤད་དོ། །རྒྱུད་བླ་ལས། བདག་ཉིད་ཀྱིས་ནི་འབྱོར་བའི་གནས། །དམ་པའི་དོན་གྱི་སྐུ་ཡིན་ཏེ། །དྲང་སྲོང་རྣམས་ཀྱི་བརྡ་ཡི་སྐུ། །ཕ་རོལ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་གནས། །ཞེས་སོ། །དོན་དམ་དང་ཀུན་རྫོབ་པའི་དོན་ནི། སངས་རྒྱས་སུ་འཇོག་བྱེད་དངོས་ནང་གི་སྤངས་རྟོགས་ཡིན་ལ། གཟུགས་སྐུ་སངས་རྒྱས་སུ་བྱེད་པ་དེ་རྟེན་གྱིས་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་བཅུག་པའི་སྣོད་ལ་ཡང་ཁམས་ཅན་དུ་བརྩི་བ་ལྟ་བུའོ། །འདི་བྱེ་སྨྲས་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་འཇོག་ཚུལ་དང་ཕྱོགས་འདྲ་ལ། བཤགས་བསྟོད་ལས། གཙོ་བོ་ཁྱོད་ལ་དེ་ལས་མཆོག་རབ་འགྱུར།། ཆོས་སྐུ་ཉི་མ་བླ་ན་མེད་པའང་མངའ། །ཞེས་ཆོས་སྐུ་གཟུགས་སྐུ་ལས་མཆོག་ཏུ་བཤད་པའང་དེ་ལ་དགོངས་སོ། །ཞེས་རྗེ་གུང་ཐང་པས་གསུངས། རྒྱུད་བླ་མ་ལས། སྤང་ཕྱིར་བསླུ་བའི་ཆོས་ཅན་ཕྱིར། །མེད་ཕྱིར་འཇིགས་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། །ཆོས་རྣམས་གཉིས་དང་

- 328 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

འཕགས་པའི་ཚོགས། །གཏན་གྱི་སྐྱབས་མཆོག་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ལམ་གྱི་བགྲོད་པ་མཐར་ཐུག་པར་མ་རྫོགས་ཀྱང་རྫོགས་པ་ལྟར་སྣང་བའི་ཆ་ནས་ཀུན་རྫོབ་པའི་སྐྱབས་དང་། དེ་ཉིད་ལས། དམ་པའི་དོན་དུ་འགྲོ་བ་ཡི། །སྐྱབས་ནི་སངས་རྒྱས་ཉག་གཅིག་ཡིན། །ཐུབ་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཅན་ཕྱིར། །ཞེས་ལམ་མམ་དགོས་དོན་མཐར་ཐུག་པར་རྫོགས་པར་སྣང་ཞིང་དོན་ལའང་དགོས་དོན་མཐར་ཐུག་པར་རྫོགས་པའི་ཆ་ནས་དོན་དམ་པའི་སྐྱབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། ཀུན་རྫོབ་པའི་སྐུ་དང་། ཀུན་རྫོབ་པའི་སངས་རྒྱས་གཉིས་དོན་གཅིག་ཡིན་མིན། དོན་དམ་པའི་སྐུ་དང་། དོན་དམ་པའི་སངས་རྒྱས་གཉིས་དོན་གཅིག་ཡིན་མིན་རིགས་སྨྲ་རྣམས་ཀྱིས་དགོངས་པར་མཛོད། ཀུན་རྫོབ་དང་། དོན་དམ་པའི་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་གཉིས། སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་གི་ངོ་བོའ་དབྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན། སངས་རྒྱས་ ིདཀོན་མཆོག་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་གཟུགས་དང་སྐུ་གདུང་གི་མཆོད་རྟེན་རྣམས་ཀུན་རྫོབ་པའི་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་མང་ངོ་། །ཐུབ་པ་དགོངས་རྒྱན་དང་། རྒྱུད་བླ་ཐོགས་འགྲེལ་དང་། དར་ཊཱིཀ་རྣམས་ལསཤེས་པར་བྱ། འདིར་མང་དོགས་ནས་མ་བྲིས་སོ། །
གསེར་ཕྲེང་ལས། གཉིས་པ། ཆོས་དཀོན་མཆོག་ཀྱང་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དང་ལྡན་
པའོ། །དེ་ཡང་རྒྱུད་བླ་ལས། བསམ་མེད་གཉིས་མེད་རྟོག་མེད་པ། དག་གསལ་གཉེན་པོའ་ིཕྱོགས་ཉིད་ཀྱིས། །གང་ཞིག་གང་གིས་ཆགས་བྲལ་བ། །བདེན་གཉིས་མཚན་ཉིད་ཅན་དེ་ཆོས། །ཆགས་བྲལ་ཉིད་ནི་འགོག་པ་དང་། །ལམ་གྱི་བདེན་པ་དག་གིས་བསྡུས།། གོ་རིམ་ཇི་བཞིན་དེ་དག་ཀྱང་། །ཡོན་ཏན་གསུམ་གསུམ་གྱིས་རིག་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བསམ་མེད་གཉིས་མེད་སོགས་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དང་ལྡན་པའི་འཕགས་རྒྱུད་གྱི་རྣམ་བྱང་བདེན་པ། ཆོས་དཀོན་མཆོག་གི་མཚན་ཉིད་དང་། ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ནི། བསམ་དུ་མེད་པའི་དེ་རྟོག་པས་མུ་བཞི་གང་དུ་ཡང་བརྟག་མི་ནུས་པ་དང་། སྒྲས་བརྗོད་དུ་མེད་པ་དང་། འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་ཡུལ་ཡིན་པ་སྟེ། མདོར་ན་སྒྲ་རྟོག་གི་ཡུལ་མིན་ཞིང་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་ཡུལ་ཡིན་པའོ། །ཞེས་སོ། །ཁྱད་པར་དེ་གསུམ་ནི་འགོག་བདེན་སྟོང་ཉིད་དུ་འདོད་པའི་

- 329 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

ལུགས་ལ་འགོག་བདེན་གཞི་བཅས་ཀྱི་སྟེང་དུ་བློ་ལ་འཆར་བདེ་ཙམ་ཡིན་རུང་ལམ་བདེན་ལའང་འཆར་མི་བདེ་ལ། ལུགས་གཞན་ལ་འགོག་ལམ་གཉིས་ཀར་ཁྱད་པར་དེ་གསུམ་ཚང་བ་འཆར་དཀའོ། །ཡང་ན། བྱང་ས་ལས། བཏགས་པའི་ཚིག་གི་མཚན་མའི་གཞི། བཏགས་པའི་ཚིག་གི་མཚན་མའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ། བརྗོད་དུ་མེད་པའི་དངོས་པོ། ཞེས་པའི་ཁྱད་ཆོས་གསུམ་དང་། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས། སེམས་ཙམ་པའི་འདོད་པ་བརྗོད་པའི་སྐབས་སུ། ཡོད་དང་སྤྲོས་ཀུན་ཡུལ་མིན་རང་བཞིན་ཡོད།། ཅེས་ཆོས་གསུམ་གསུངས་པ་སྦྱར་ཏེ། གཉིས་ཀའི་ཐད་དུ། དོན་དམ་པར་སྒྲ་རྟོག་གི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའམ། བརྗོད་དུ་མེད་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་ལ། དོན་དམ་པར་དེའི་ཡུལ་མིན་ཚུལ་ཡང་། གནས་ཀྱི་བཀོད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་གཞན་གྱིས་བརྗོད་པའི་ཚེ་བློར་ལམ་གྱིས་འཆར་རྒྱུ་ཡོད་པ་དེ་སྒྲ་སྤྱི་ཡིན་གྱི་དོན་དངོས་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་མིག་གིས་མཐོང་བ་ལྟར་རྩི་ཤིང་སོགས་ཀྱང་འཆར་དགོས་པ་ལ། དེ་དག་འཆར་བ་སོ་སོ་ནས་བརྗོད་དགོས་ཀྱི་བརྡ་གཅིག་གིས་ཁྱད་པར་ཀུན་བློར་འཕན་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། སེལ་བའི་རྣམ་པའི་འཇུག་ཚུལ་དེ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་རྩ་ལས། ཁྱད་པར་རྣམས་ལ་བརྡ་དག་ནི། །འཇུག་པ་སྲིད་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་དང་། དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས། དངོས་སུ་ན་བཏགས་པའི་རྣམ་པ་འཛིན་པའི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད་ཞིབ་ཏུ་ཕྱེ་ན་བརྗོད་པ་པོའ་རྟོགས་དུས་ ིཀྱི་དེ་ཁོ་ནའི་དོན་སྤྱི་ཡིན་གྱི་སྐབས་དེར་ཡོད་པ་དེའི་སྒྲ་སྤྱི་ཡིན་པར་མ་ངེས་ཏེ། སྐབས་དེར་ཡུལ་ཇི་ལྟར་ཡོད་ཀྱང་བློ་ལ་དེའི་བཤད་ལྟར་གྱི་རྣམ་པ་ཞིག་འཆར་བའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་གིས་ཁྱད་པར་ཡང་བརྗོད་པས། སེལ་འཇུག་མ་ཡིན་པར་བླ་མ་དག་འཆད་ཀྱང་། གཅིག་གིས་བློར་མཉམ་དུ་མི་འཕེན་པས་དཔྱད་དགོས། ཞེས་གུང་ཐང་པས་གསུངས་པ་ལྟར་དོན་དམ་པར་སྒྲ་རྟོག་གི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་ལ་བྱེད་དམ། གཞན་དུ་ན། གཞི་གྲུབ་ན་རྟོག་ཡུལ་ན་ཡོད་པ་དང་སྒྲའི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པའི་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར། ཡང་ན་རྟོག་པའི་ཡུལ་ལ་སྣང་ཡུལ་ཞེན་ཡུལ་སོགས་དང་། སྒྲའི་བརྗོད་བྱ་ལ་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་དང་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་ནས་ཞིབ་ཆ་ཕྲ་མོ་ཡོད་དམ་རིགས་སྨྲ་རྣམས་ཀྱིས་དཔྱད་པར་བྱ། བློ་ལ་འཆར་ཞེས་པའི་བློ་དེ་བློ་རིག་བདུན་གྱི་ནང་ནས་གང་ཡིན། རིགས་

- 330 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

ལམ་མ་སྦྱང་བའི་སོ་སྐྱེ་རང་འགའ་བའམ་འཇིག་རྟེན་ཕལ་བའི་བློ་ལ་འཆར་ཞེས་པ་ཕལ་ཆེ་བ་ཡིད་དཔྱོད་དམ་ཐེ་ཚོམ་ཡང་ཡོང་སྲིད། རྟོག་པ་ལོག་ཤེས་སམ་ལོག་ལྟ། འཁྲུལ་བྲལ་དཀོན་པོ་མིན་ནམ་བསམ། ཐལ་འགྱུར་བས་འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ། ཡང་ལོག་ཀུན་རྫོབ་ཡོད། ཅེས་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་དང་། ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་ལ་ཚད་མ་དགོས་མི་དགོས་སོགས་དཔྱད་བྱ་མང་ངོ་། གོང་གི་ཡོན་ཏན་དེ་གསུམ་ནི་འགོག་བདེན་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་། དེ་ཡང་དང་པོ་ནི་རང་བཞིན་རྣམ་དག་དང་། ཕྱི་མ་གཉིས་གློ་བུར་དྲི་བྲལ་གྱི་ཆ་ཡིན་ནོ། །དག་པ་དང་། གསལ་བ་དང་། གཉེན་པོའ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གསུམ་ནི། ལམ་ ིབདེན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པ་ནི། ཡོན་ཏན་གསུམ་གསུམ་གྱིས་རིགས་པར་བྱ། ཞེས་དང་། གང་ཞིག་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་འགོག་བདེན་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་། གང་གིས་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་ལམ་བདེན་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་བརྒྱད་དོ། །ཆགས་བྲལ་ཉིད་ནི་འགོག་པ་དང་། །ལམ་གྱི་བདེན་པ་དག་གིས་བསྡུས། །ཞེས་སོ། །གསེར་ཕྲེང་ལས། རྩ་བར་སྤྱིར་འགོག་པ་དང་ལམ་ཙམ་ཞིག་ཆོས་དཀོན་མཆོག་ཏུ་གསུངས་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་གྱི་འགོག་ལམ་ལ་གཟུང་དགོས་ལ་ལམ་བདེན་ཡང་སྐབས་འདིར་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་སྒོམ་གཉིས་ལ་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་དངོས་བསྟན་གཙོ་བོའ་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནམ། མི་སློབ་ལམ་མི་གསུངས་པ་ཆོས་སྐུའི་རྒྱུའི་དབང་དུ་ ིབྱས་པ། ཆོས་དཀོན་མཆོག་གི་འགྲེལ་པར་གསུངས་པ་གསེར་ཕྲེང་དུ་གསལ་བའི་ཕྱིར། ངོ་བོའ་དབྱེ་བ་འགོག་ལམ་གཉིས་དང་། སྒྲས་བརྗོད་ཀྱི་དབྱེ་བ་དོན་དམ་ཀུན་རྫོབ་གཉིས་ཀྱི་དེ་ ིགཉིས་ཡོད་ཀྱང་དབྱེ་བ་དངོས་མིན་ཏེ། རྒྱུད་བླ་དར་ཊཱིཀ་ལས། ཀུན་རྫོབ་པ་ནི་གསུང་རབ་ཀྱི་ཚོགས་སོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན། གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ལྟ་བུ་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་དཀོན་མཆོག་ཡིན་ཀྱང་ཆོས་དཀོན་མཆོག་མ་ཡིན་ནོ། །
གསེར་ཕྲེང་ལས། གསུམ་པ་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་ནི། ཞེས་པ་ནས་སྔ་མ་ལྟ་བུར་
མི་གསལ་བས་བདག་གིས་དོར་རོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་རྒྱུད་བླ་མ་ལས། ཇི་ལྟ་ཇི་སྙེད་ནང་གི་ནི། །ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པ་དག་པའི་ཕྱིར། །བློ་ལྡན་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཚོགས། བླ་མེད་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། རིག་གྲོལ་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དང་ལྡན་པའི་ཐེག་ཆེན་

- 331 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

འཕགས་པ། ཐེག་ཆེན་གྱི་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་གི་མཚན་ཉིད། ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ནི། རྒྱུད་བླ་དར་ཊཱིཀ་ལས། དོན་བརྒྱད་པོ་ཇི་ལྟ་བ་རིག་པ་དང་། ཇི་སྙེད་པ་རིག་པ་དང་། སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པ་དང་། ཆགས་པའི་སྒྲིབ་པ་ལས་གྲོལ་བ་དང་། ཐོགས་པའི་སྒྲིབ་པ་ལས་གྲོལ་བ་དང་། དམན་པའི་སྒྲིབ་པ་ལས་གྲོལ་བ་དང་། སྤྱི་གཉིས་བགྲངས་པས་རིག་པ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་པའོ། །ཞེས་གསུངས། རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ། ཆགས་སྒྲིབ་དང་། ཐོགས་སྒྲིབ་གཉིས་ཇི་ལྟ་ཇི་སྙེད་ལ་རྨོངས་པའི་ཆ་ནས་སོ་སོར་ཕྱེ་ཡང་གཉིས་ཀ་ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་པ་སྐབས་བཞི་པའི་སྡོམ་ལྟར་དང་། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་ཆགས་སྒྲིབ་བདེན་འཛིན་དང་། ཐོགས་སྒྲིབ་ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་པ་འགྲེལ་པའི་ཟིན་བྲིས་ལྟར་རོ། །དེ་དག་གི་ཁུངས་དབུས་མཐའ་རྩ་འགྲེལ་སྒྲིབ་པའི་ལེའུ་སོགས་སོ། །དམན་སྒྲིབ་ལ་ཉོན་སྒྲིབ་འཇོག་ཀྱང་དེ་ཡིན་ན། ཉོན་སྒྲིབ་ཡིན་མི་དགོས་སྟེ། ཉན་ཐོས་འཇིགས་སྲེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དང་། རང་རྒྱལ་བརྩེ་མེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་དམན་སྒྲིབ་ཡིན་པ་རྒྱུད་བླར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལའང་ཐལ་རང་མི་འདྲ་བའི་ཞིབ་ཆ་བྱའོ། །ཐལ་འགྱུར་པས་ཐོགས་སྒྲིབ་ཅི་རིགས་ལས་གྲོལ་བ་ས་བརྒྱད་པ་ནས་བཞག་པས། རྒྱུད་བླ་མའི་དངོས་བསྟན་གྱི་དགེ་འདུན་ས་བརྒྱད་པ་ནས་བཞག་དགོས་ཟེར། བློ་ལྡན་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཚོགས། །ཞེས་དང་། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་ནས་བཟུང་སྟེ།། མཐོང་དང་གོམས་པའི་ལམ་དག་ལ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་དག་གནས། དེ་འདིར་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཚོགས། །ཞེས་གསུངས། དེ་ལའང་ཐལ་རང་མི་འདྲ་བའི་ཞིབ་ཆ་ཡོད་དམ་དཔྱད། གཞན་ཡང་། ཇི་ལྟ་བ་རིག་པ་ནི། རྒྱུད་བླ་མ་ལས། འགྲོ་བ་ཞི་བའི་ཆོས་ཉིད་དུ། །རྟོགས་ཕྱིར་ཇི་ལྟ་ཉིད་དེ་ཡང་། །ཞེས་དང་། ཇི་སྙེད་པ་རིག་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། ཐམས་ཅད་མཁྱེད་པའི་ཆོས་ཉིད་ནི། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པ། །མཐོང་ཕྱིར་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་ཉིད། །ཅེས་དང་། སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་གང་ཡིན་དེ། སོ་སོ་རང་ཤེས་མཐོང་བ་ཉིད། །ལུང་འདིའི་དོན་རྒྱུད་བླ་དར་ཊཱིཀ་ལས། ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྙེད་པ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་སོ་སོ་རང་གི་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་བ་ཉིད་དོ། །ཞེས་ཡེ་ཤེས་དེ་སྔ་མ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱི་ལ་སྦྱར་བ་རང་རྒྱུད་པ་ལྟ་བུའི་ལུགས་

- 332 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

ལ་རུང་ནའང་། རྒྱུད་བླ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་རང་གཞུང་ཡིན་པས། དམན་སྒྲིབ་སྤངས་པ་དང་། ཐོགས་སྒྲིབ་ཅི་རིགས་སྤངས་པ་དང་། ཆགས་སྒྲིབ་སྤངས་པའི་འགོག་བདེན་དེ་རྣམས་རང་སྟེང་དུ་མཐོང་བའི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་ལ་སོ་སོ་རང་རིག་པར་བཞག་ན། ཐལ་འགྱུར་བའི་གྲུབ་མཐའི་ཁོག་དང་འགྲིག་པར་སྣང་ལ། རྒྱུད་བླར་ཡང་འདིའི་མཇུག་ཏུ་གྲོལ་བའི་ཡོན་ཏན། དྲི་མེད་དབྱིངས་ལ་ཆགས་མེད་དང་། །ཐོགས་མེད་ཕྱིར་དེ་དག་པ་ཡིན། །ཞེས་བཤད་པ་འགྲེལ་བས་ཀྱང་ཁ་མ་ཕྲལ་བར་བཤད་དོ། །དེ་ལྟ་བུའི་འབྲེལ་མ་གོ་བར་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དུ་སོ་སོར་བགྲང་ན་གནད་མི་གོ་བས། གསེར་ཕྲེང་ལས། ཁ་ཅིག་ཇི་ལྟ་ཇི་སྙེད་ནང་རིག་པ་སྟེ་གསུམ། ཆགས་སྒྲིབ་ཐོགས་སྒྲིབ་དམན་སྒྲིབ་ལས་གྲོལ་བ་གསུམ། དང་པོ་གསུམ་ནི་རིག་པ་དང་ཕྱི་མ་གསུམ་ནི་གྲོལ་བ་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དུ་བྱས་ནས་དགེ་འདུན་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ལྡན་དུ་འཆད་པ་ནི་འོལ་སྤྱི་ཙམ་སྦྱར་དུ་རུང་ཡང་འགྲེལ་པས་མ་བཤད་ཅིང་རྩ་བ་ཡང་སྔ་མ་ལྟ་བུར་མི་གསལ་བས་བདག་གིས་དོར་རོ། །ཞེས་ཟུར་ཟ་ཡང་དེ་ལ་ཡིན་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དུ་ཕྱེ་བ་ཙམ་ལ་མིན་ནམ་སྙམ། ཞེས་རྗེ་གུང་ཐང་པས་གསུངས། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་ཤེས་སྒྲིབ་སྤངས་པའི་འགོ་ས་བརྒྱད་པ་ནས་བརྩམས་པས་ཞིབ་ཆ་དེ་དག་བྱེད་དགོས་བྱུང་ངོ་། །དེས་ན་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་དགེ་འདུན་གྱི་མཚན་ཉིད་ལ་ཡང་། རིག་གྲོལ་གྱི་ཡོན་ཏན་གཉིས་ལྡན་ཙམ་སྦྱར་ན་རུང་ངམ་སྙམ། སྒྲས་བརྗོད་ཀྱི་དབྱེ་བ་དོན་དམ་དང་ཀུན་རྫོབ་པའི་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་དབྱེ་བ་དངོས་མ་ཡིན་ཏེ། སོ་སྐྱེའི་དགེ་སློང་ལམ་མ་ཞུགས་པ་བཞི་དང་། ཚོགས་སྦྱོར་བ་རྣམས་ཀུན་རྫོབ་པའི་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུད་བླ་མའི་དངོས་བསྟན་གཅོ་བོའ་དགེ་འདུན་དཀོན་ ིམཆོག་ས་བརྒྱད་པ་ནས་བཞག་ན་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་རུང་ཡང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ་ཤེས་སྒྲིབ་སྤངས་པའི་འགོ་ས་དང་པོ་ནས་བརྩམས་པས་མི་འདྲའོ་སྙམ་དཔྱད།
གསེར་ཕྲེང་ལས། གོང་གི་ས་བཅད་གཉིས་པ་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྐྱབས་གསུམ་བཤད་
པ་ནི། གཉིས་པ་ནི། རྒྱུད་བླ་ལས། སྟོན་པ་བསྟན་པ་སློབ་དོན་གྱིས། །ཐེག་པ་གསུམ་དང་བྱེད་གསུམ་ལ། །མོས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་བྱས་ནས། །སྐྱབས་གསུམ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན། །ཞེས་

- 333 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

པ་འདིས་ནི་དགོས་པ་གསུམ་གྱི་ཕྱིར་གང་ཟག་དྲུག་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྐྱབས་གསུམ་རྣམ་པར་བཞག་གོ །ཞེས་གསུངས། དེའི་དོན་ནི། གསེར་ཕྲེང་ལས། གོང་དུ་རྗེ་བཙུན་གྱིས་སྐྱབས་གསུམ་བཞག་པའི་ཚུལ་དང་། ཐུན་མོང་གི་མདོ་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རྐང་གཉིས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ལ་སངས་རྒྱས་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་མཆོག་མྱང་འདས་ལ་ཆོས་དང་། ཚོགས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་སྐྱེས་བུ་ཟུང་བཞི་ལ་དགེ་འདུན་དུ་བཞག་པ་མི་མཐུན་པས། དེ་ལ་བསམས་ནས་མདོར་སྐྱབས་གསུམ་བཞག་ཚུལ་འདིའི་དགོངས་པ་དང་གང་ཟག་དྲིས་སོ། །དེའི་ལན་ཡང་ཞེས་པ་ནས་ཐུན་མོང་གི་སྐྱབས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ནི། སངས་རྒྱས་འབྲས་བུར་འཛིན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་དང་མ་ཞུགས་གང་ཟག་གཉིས་ཀྱི་ངོར། དགོས་པ་སྐྱབས་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆེ་བ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ་སངས་རྒྱས་སུ་བཞག་གོ །རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་རྟོགས་ནས་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཟད་པར་འདོད་པའི་རང་རྒྱལ་རིགས་ཅན་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་དང་མ་ཞུགས་གང་ཟག་གཉིས་ཀྱི་ངོར། དགོས་པ་སྐྱབས་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ཆོས་དཀོན་མཆོག་གི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པའི་ཆེད་དང་། སྲིད་པ་ཐ་མའི་ཚེ་སློབ་དཔོན་དང་དགེ་འདུན་ལ་ལྟོས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་དང་མ་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་གཉིས་ཀྱི་ངོར། དགོས་པ་སྐྱབས་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་གི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་སྐྱབས་སུ་བསྟན་པ་དེ་སྔར་གྱི་ལན་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཅན་གསུམ་པོ་རེ་རེ་ཀྱང་གསུམ་ག་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་མ་ཡིན་ནམ། ཅིའི་ཕྱིར་རེ་རེ་བཞག་ཅེ་ན། རྒྱུའི་སྐྱབས་འགྲོའ་ིདབང་དུ་བྱས་ན་རེ་རེ་ཀྱང་གསུམ་ག་ལ་སྐྱབས་སུ་བྱེད་ཀྱང་། འདི་ནི་རང་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཐོབ་བྱའི་འབྲས་བུའི་སྐྱབས་འགྲོའ་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཚུལ་ ིའདི་ནི་ཐེག་པ་གསུམ་ལ་གནས་པ་རྣམས་རིམ་གྱིས་ཐེག་ཆེན་ལ་དྲང་བའི་ཆེད་ཡིན་པས་དྲང་དོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་འདོད་པའི་ལུགས་ལ་ངེས་དོན་ཡིན་ནམ་དཔྱད་པར་བྱ། དོན་འདི་ལ་རྒྱུད་བླའི་ཊཱིཀ་བྱེད་ཕལ་མོ་ཆེས་གཞན་དུ་བཤད་པ་རྣམས་གསེར་ཕྲེང་ལས་ཤེས་པར་བྱ། འདིར་མང་དོགས་ནས་མ་བྲིས་སོ། །

- 334 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

གསེར་ཕྲེང་ལས། གོང་གིས་བཅད་གསུམ་པ་མཐར་ཐུག་གི་སྐྱབས་གཅིག་བཤད་
པ་ནི། གསུམ་པ་ནི། སངས་རྒྱས་འབའ་ཞིག་གཏན་གྱི་སྐྱབས་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་མཐར་ཐུག་གི་སྐྱབས་ལ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་མ་ཚང་བར་འགྱུར་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་འགོག་ལམ་ཆོས་ཡིན་ལ། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཐོབ་ན་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཚོགས་ཀྱང་མཐར་ཕྱིན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུད་བླ་ལས། དམ་པའི་དོན་དུ་འགྲོ་བ་ཡི། །སྐྱབས་ནི་སངས་རྒྱས་ཉག་གཅིག་ཡིན། །ཐུབ་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཅན་ཕྱིར། །ཚོགས་ཀྱང་དེ་ཡི་མཐར་ཐུག་ཕྱིར། །ཞེས་པ་ནས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་ཞེས་སོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་ཕྱིར་ན། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་དོན་དམ་པའི་སྐྱབས་གསུམ་ག་ཡིན་ལ། སེམས་ཙམ་པ་དང་མདོ་སྡེ་སྤྱོད་པ་བ་རྣམ་ཤེས་བདག་གི་མཚན་གཞིར་འདོད་པས་ཀུན་རྫོབ་པའི་སྐྱབས་གསུམ་གའི་གཞི་མཐུན་དུ་འདོད་དགོས་པར་སྣང་ལ། རྣམ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་ཕུང་པོའ་ཚོགས་ཙམ་གྱི་ང་ཞིག་འཇོག་ ིསྟེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། རྒྱུན་ཉིད་ཀྱིས་ནི་གང་ཟག་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཅིག་གོ །ཞེས་དང་། ཕར་ཕྱིན་ལམ་ཊཱིཀ་ལས། སློབ་དཔོན་གྱིས་ཕུང་པོའ་རྒྱུན་གང་ཟག་ལ་འཇོག་པས་གང་ཟག་བདེན་ ིཔར་འཛིན་པ་ནི་ཕུང་པོ་ལས་བདེན་པར་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་གུང་ཐང་པས་གསུངས།གསེར་ཕྲེང་ལས། གོང་གི་ས་བཅད་བཞི་པ། དཀོན་མཆོག་གི་སྒྲ་བཤད་པ་ནི། བཞི་
པ་ནི། རྒྱུད་བླ་ལས། འབྱུང་བ་དཀོན་ཕྱིར་དྲི་མེད་ཕྱིར། །མཐུ་ལྡན་ཕྱིར་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི། །རྒྱན་གྱུར་ཕྱིར་དང་མཆོག་ཉིད་ཕྱིར། །འགྱུར་བ་མེད་ཕྱིར་དཀོན་མཆོག་ཉིད།། ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །ཞེས་སོ། །སྒྲ་བཤད་དེ་དྲུག་གི་དོན་ཕན་ཚུན་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་ཡིན་མིན་གཞོན་ནུ་རྣམས་ཀྱིས་དོགས་བཟུང་གནང་། རྒྱུ་སྐྱབས་དང་འབྲས་སྐྱབས་གཉིས་འགལ་ལམ་མི་འགལ་ཞེ་ན། མི་འགལ་སྟེ། སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ། ཁྱེའུ་སྣང་བྱེད་དང་ང་ལས་ནུའི་འབྲས་སྐྱབས་དང་། རང་གི་གདུལ་བྱ་རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུ་སྐྱབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་དེའི་རྒྱུ་སྐྱབས་དང་གང་ཟག་དེའི་འབྲས་སྐྱབས་གཉིས་འགལ་བར་ཐལ་ཟེར་ན། འདོད་པ་ཁོ་ནའོ། །སྐྱབས་གསུམ་སོ་སོར་མདོ་སྦྱར་ཚུལ་གསེར་ཕྲེང་ལས་ཤེས་པར་བྱ་ལ། ཁྱད་པར་དུ་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་བཤད་པའི་སྐབས་སུ་མདོ་སྦྱར་ཚུལ་ལ། གནོད་འཇོམས་ཆེ་བ་

- 335 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

དང་། རང་ལུགས་ཀྱི་སྦྱར་ཚུལ་ཅུང་མི་འདྲ་བ་དང་། ཆོས་དཀོན་མཆོག་གི་སྐབས་སུ་མདོ་སྦྱར་ཚུལ་ཡུམ་གསུམ་དོན་བརྒྱད་ཀྱིས་མཐུན་པར་བསྟན་པ་དང་། རང་ལུགས་ཀྱི་སྦྱར་ཚུལ་ཡང་ཅུང་མི་འདྲ། དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་གི་མདོ་སྦྱར་བའི་སྐབས་ཞུགས་པའི་མིང་ཅན་བཞི་དང་། འབྲས་གནས་ཀྱི་མིང་ཅན་གསུམ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མིང་ཅན་གཅིག་སྟེ། བརྒྱད་ལ་མདོ་སྦྱར་ན། དགེ་འདུན་ཉི་ཤར་མ་ངེས་པར་ཐལ་བའི་རྩོད་པ་དང་། དེའི་ལན་དང་། དགྲ་བཅོམ་འབྲས་གནས་ཀྱི་མིང་ཅན་མཚོན་བྱ་དོན་གྱི་དགེ་འདུན་ཉི་ཤའི་བགྲང་ལ་མེད་པ་སོགས་གསེར་ཕྲེང་རང་ལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་ལས་ཤེས་པར་བྱ། འདིར་མང་དོགས་ནས་མ་བྲིས་སོ། །སྐྱབས་ཡུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། སྐྱབས་སུ་འགྲོ་ཚུལ་དང་། སྐྱབས་འགྲོའ་ངོ་ ིབོ་དང་། བསླབ་བྱ་དང་། སྐྱབས་འགྲོའ་ཕན་ཡོན་རྣམས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། དང་པོ་ ིནི། མདོ་མྱང་འདས་ལས། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སོང་བ། །འཇིགས་པ་མེད་པར་ཐོབ་པར་འགྱུར། །འཇིགས་གྱུར་འཇིགས་པ་སེལ་མཛད་ཅིང་། །སྐྱབས་མེད་སྐྱོབ་པའི་སངས་རྒྱས་དང་། །ཆོས་དང་ཚོགས་མཆོག་དགེ་འདུན་ལ། །དེ་རིང་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བར་གྱིས། ཞེས། བསླབ་བྱ་ཕན་ཡོན་དང་བཅས་པ་གསུངས། །རྒྱུད་བླ་མ་ལས། འཚོ་བ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་དང་། །ཐབས་མ་ཡིན་དང་ངན་སོང་དང་། །འཇིགས་ཚོགས་ཐེག་པ་དམན་པ་ལས། །སྐྱོབ་ཕྱིར་སྐྱབས་ཀྱི་དམ་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། ཀུན་ཏུ་འགྲོ་དང་ཁས་ལེན་རྟོགས་དང་ཟིལ་གནོན་པར། །དབྱེ་བའི་རང་བཞིན་དོན་རྣམ་བཞི་ཡི་ཁྱད་པར་གྱིས། །ཐེག་པ་མཆོག་ཕྱིར་དཀོན་མཆོག་སྐྱབས་རབ་སོང་བ་གང་། དེ་ནི་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཅེས་བྱ། །འདི་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱབས་འགྲོ་དངོས་སུ་བསྟན་པའོ། །མཛོད་རྩ་ལས། གང་ཞིག་གསུམ་ལ། སོགས་སྔར་བཤད་ཟིན། ཐུབ་དགོངས་ལས། རྒྱུ་བཞིས་སྐྱབས་སུ་སོང་བར་རིགས་པར་བྱ་སྟེ། ཡོན་ཏན་ཤེས་པ་དང་། ཁྱད་པར་ཤེས་པ་དང་། ཁས་བླངས་པ་དང་། སྟོན་པ་གཞན་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་པས་སོ། །དེ་རྣམས་སྔ་མ་སྔ་མ་ཕྱི་མའི་རྒྱུ་ཡིན་སྟེ། ཞེས་སོགས་དང་། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། ཇི་ཙམ་གྱིས་སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་ཚུལ་ནི། བསྡུ་བ་ལས་གསུངས་པའི་ཚུལ་བཞི་སྟེ། ཡོན་ཏན་ཤེས་པ་དང་། ཁྱད་པར་ཤེས་པ་དང་ཁས་བླངས་པ་དང་། གཞན་དུ་མི་སྨྲ་

- 336 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

བའི་སྐྱབས་སུ་སོང་བའོ། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ། སྐྱབས་འགྲོའ་ངོ་བོ་ནི། ཀུན་མཁྱེན་ ིའཇམ་དབྱངས་བཞད་པས་སྒོ་མང་ཡིག་ཆར། ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་དང་ཡོན་ཏན་ཤེས་པ་དང་། ཁས་བླངས་སོགས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཤེས་རབ་གཙོ་འཁོར་ཅི་རིགས་དེ། སྐྱབས་འགྲོའ་ངོ་བོ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དང་། པཎ་ཆེན་བསོན་ནམས་ ིགྲགས་པས་བློ་གླིང་ཡིག་ཆར། རང་ཉིད་འཁོར་བ་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་ངན་སོང་གི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་འཇིགས་པ་དེ་ལས་སྐྱོབ་པའི་ཕྱིར་སྙིང་ཐག་པ་ནས་དཀོན་མཆོག་ལ་རེ་ལྟོས་བཅའ་བ། སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་དོན་དང་། ཞེས་གསུངས། མཁས་གྲུབ་བསྟན་དར་པས་སེར་སྨད་ཡིག་ཆར། ཡུལ་གཞན་ལ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་དཔུང་གཉེན་དུ་རེ་བ་འཆའ་བའི་སེམས་པ། སྐྱབས་འགྲོའ་ིདོན། ཞེས་གསུངས། རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་སེར་བྱེས་ཡིག་ཆར། རྒྱུ་གཉིས་པོ་དེ་ལ་བརྟེན་ནསདཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་སྡུག་བསྔལ་མཐའ་དག་ལས་སྐྱོབ་པར་བློ་ལིངས་ཀྱི་བསྐྱར་ཞིང་དམ་བཅའ་ལ་ཁས་ལེན་པར་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་རིགས་སུ་གནས་པ། སྐྱབས་འགྲོའ་ངོ་བོ། །ཞེས་གསུངས། པཎ་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས། སྐྱབས་འགྲོའི་ངོ་ ིབོ་ཨི་ཐི་བ། །རང་ཉིད་ལྷག་པར་འཇིགས་པ་དག །དཀོན་མཆོག་སྐྱོབས་པའི་ནུས་ལྡན་དུ།། ཤེས་ལས་བྱུང་བའི་དད་པའོ། །ཞེས་གསུངས། དྭགས་པོ་ལྷ་རྗེའི་ཐར་རྒྱུན་ལས། དབྱེ་བ་རྟེན་དང་ཡུལ་དང་དུས། །བསམ་པ་ཆོ་ག་བྱེད་པའི་ལས། །བསླབ་བྱ་དང་ནི་ཕན་ཡོན་ཏེ། །དོན་རྣམས་དགུ་ཡིས་སྐྱབས་འགྲོ་བསྡུས། །ཞེས་གསུངས། ཀློང་ཆེན་རབ་འབྱམས་པའི་ཡིད་བཞིན་མཛོད་ལས། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་སྐྱབས་ཡུལ་གཉིས་དང་། སྐྱབས་འགྲོ་གཉིས་སོ། །རྒྱུའི་ཡུལ་ནི་གཞན་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ཡིན་ལ། སྐྱབས་འགྲོའ་འབྲས་བུ་གྲུབ་ ིཔར་བྱ་བའི་དོན་དུ་སྟོན་པ་ལམ་གྲོགས་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའོ། །འབྲས་བུའི་ཡུལ་ནི་མ་འོངས་པ་ན་རང་རྒྱུད་ལ་འཁྲུངས་པའི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ཡིན་ལ། སྐྱབས་འགྲོ་ནི་དེ་འགྲུབ་པར་བྱ་བའི་སྨོན་པས་དགེ་བ་བྱེད་ཅིང་རྒྱུ་ལ་འཇུག་པའོ།། ཞེས་གསུངས། ས་སྐྱ་རྗེ་བཙུན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་སྐྱབས་སེམས་ཆོ་ག་ལས། དྲུག་པ་སྒྲའི་དོན་ནི་ཚེ་འདིའི་འཇིགས་པ་དང་ཕ་རོལ་གྱི་ངན་སོང་གི་འཇིགས་པ་ལས་སྐྱོབས་པ་དང་། འཁོར་འཇིགས་

- 337 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

པས་སྐྱོབས་པས་སྐྱབས་ཡིན་ལ། དེར་འགྲོ་བས་ན་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། ཆར་རམ་རླུང་གིས་འཇིགས་པ་བྲག་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ལྟ་བུའོ།། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནི་དེའི་སྟེང་དུ་ཐེག་པ་དམན་པ་ལས་སྐྱོབ་པར་འདོད་དོ། །རྒྱུད་བླ་མ་ལས། འཚོ་བ་དག་ནི་ཞེས་སོགས་སྔར་ལྟར་རོ། །ཞེས་གསུངས། འཇིགས་མེད་གླིང་པའི་ཡོན་ཏན་མཛོད་ལས། འཇིགས་པ་གསུམ་གྱི་ཆུ་གཏེར་འཁྲུགས་པ་ལས། །སྐྱབས་སུ་འོས་པར་ཡིད་ཆེས་སྲོག་བརྟན་པའི། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་གྲགས་པའི་གདུགས་དཀར་ནི། །བསྟན་ལ་འཇུག་པའི་ཐོག་མ་ཉིད་དུ་འཛིན། །ཐར་པར་འགྲོ་བའི་ལམ་དང་ཡོན་ཏན་གྱི། །རྟེན་དང་སྣོད་དུ་དམ་བཅའ་མི་སླུ་བ། །སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ཉིད་དེ་དེའི་སྔོན་དུ། །སྟོན་དང་བསྟན་པའི་ཡོན་ཏན་ཤེས་པར་གཅེས། །ཞེས་གསུངས། ཀརྨ་ངག་དབང་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་ངེས་དོན་སྒྲོན་མེ་ལས། ལུས་གུས་པའི་ཐལ་སྦྱར། ཡིད་གུས་པའི་དད་མོས། ངག་གུས་པས་སྐྱབས་འགྲོའ་སྒྲ་འུར་རི་རི་འདོན་པར་མོས་ལ་ཡིད་གཞན་ ིདུ་མ་གཡེང་བར་སྐྱབས་འགྲོའ་ཚིག་དོན་ཡིད་ལ་བསམ་བཞིན་དུ་བརྒྱ་སྟོང་སོགས་བརྗོད། ིཅེས་གསུངས། སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་བསླབ་པར་བྱ་བའི་རིམ་པ་ལ། བསྡུ་བ་ལས་འབྱུང་བ་དང་། མན་ངག་ལས་འབྱུང་བ་རྣམས་དང་། སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་ཕན་ཡོན་ལའང་བསྡུ་བ་ལས་འབྱུང་བ་དང་། མན་ངག་ལས་འབྱུང་བ་དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ནང་ཕན་ཚུན་གྱི་ཁྱད་པར་བསྡུ་བ་ནས་བཤད་པ་སོགས་དང་། སྐྱབས་འགྲོའ་རྒྱུ་གཉིས་དང་། སྐྱབས་འགྲོ་བསྟན་པ་ལ་འཇུག་ ིསྒོ་ཡིན་ཚུལ་སོགས་ལམ་རིམ་ཆེ་འབྲིང་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱ། སྐྱབས་འགྲོའ་ཡུལ་དུ་གྱུར་ ིཔའི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་པོ་རེ་རེ་ལ། རྒྱུ་སྐྱབས་དང་། འབྲས་སྐྱབས་གཉིས་གཉིས་ཡོད་དམ་མེད། སྐྱབས་འགྲོ་ལ་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གཉིས་ཡོད་མེད། སེམས་བྱུང་ཡོད་ན། སེམས་བྱུང་ལྔ་བཅུ་ང་གཅིག་གི་ནང་ནས་དུ་ཙམ་ཡོད། སྐྱབས་འགྲོ་ཡིན་ན། ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཁྱབ་བམ་མ་ཁྱབ། སྦྱོར་ལམ་བཟོད་པ་བ་ཡན་ལ་སྐྱབས་འགྲོ་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་མེད། དེ་ཡན་ལ་གསར་དུ་སྐྱེས་པའི་སྐྱབས་འགྲོ་ཡོད་མེད། སྐྱབས་འགྲོ་ལ་དུས་གསུམ་གའི་ཡུལ་ཅན་ཡོད་མེད་སོགས་བློ་གསར་པ་རྣམས་ཀྱིས་དགའ་སྟོན་མཛོད། མདོར་བསྡུས་ན། ཚོམས་ལས། སྲིད་པའི་ཟུག་རྔུ་གཅོད་བྱེད་ལམ། །ངས་ནི་ཁྱེད་ཅག་རྣམས་ལ་བསྟན། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་

- 338 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

སྟོན་པ་སྟེ། །ཁྱེད་ཅག་རྣམས་ཀྱིས་བྱ་དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ནི་སྐྱབས་སྟོན་པ་དང་། དགེ་འདུན་ནི་སྐྱབས་སྒྲུབ་པའི་གྲོགས་ཡིན་པས། སྐྱབས་དངོས་ནི་ཆོས་དཀོན་མཆོག་སྟེ། དེ་ཐོབ་པ་ན་འཇིགས་པ་ལས་གྲོལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །མཐའི་ཆོས་དཀོན་མཆོག་དེ་ཡང་ལས་དང་པོ་བའི་དུས་ཀྱི་སྐྱོན་ཕྱོགས་རེ་ཙམ་སྤོང་བའི་སྤངས་པ་དང་། ཡོན་ཏན་ཕྱོགས་རེ་ཙམ་སྒྲུབ་པའི་རྟོགས་པ་གཉིས་གོང་ནས་གོང་དུ་ཁྱད་ཞུགས་པར་སོང་བ་ལ་འཇོག་གི་དེ་ལས་གཞན་གློ་བུར་དུ་འབྱུང་བ་མིན་ནོ། །དེས་ན་སྐབས་འདིར་ནི་དགེ་མི་དགེ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པའི་རྣམ་དབྱེ་ལ་མཁས་པར་བྱས་ནས་འདོར་ལེན་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་པ་ཅིག་ལ་ཆོས་སུ་བྱ་དགོས་ཏེ། ལས་གཉིས་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་རིང་དུ་བསམས་ནས་བླང་དོར་ཚུལ་བཞིན་མ་བྱས་ན་ངན་འགྲོའ་རྒྱུ་མི་ལྡོག་པས་ངན་འགྲོ་ལ་འཇིགས་ཀྱང་འཇིགས་པ་དེ་ ིལས་མི་གྲོལ་བའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་འབྲས་བུའི་དུས་སུ་ངན་འགྲོ་ལས་སྐྱོབ་པ་ལ་རྒྱུའི་དུས་ན་ཡིད་མི་དགེ་བ་ལ་འཇུག་པ་འཆོས་དགོས་ཤིང་དེ་ཡང་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་རྙེད་པ་ལ་རག་ལས་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ནད་པས་སྨན་མ་བཏུང་བར་ཕྱག་འཚལ་བས་སྨན་གྱིས་མི་ཕན་པ་ལྟར། སངས་རྒྱས་སྨན་པ་དེས་བསྟན་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྨན་ལ་ཆོ་ག་བཞིན་དུ་སྤྱད་ན་སྒྲིབ་པ་མི་དགེ་བའི་ནད་སེལ་བ་སྟེ། སྐབས་འདིའི་སྐྱབས་དངོས་སུ་བྱས་ནས་སྐྱོབ་ཚུལ་ཡིན་ནོ། །རྒྱངས་རིང་བོར་འགྲོ་བའི་གྲོགས་བཟང་ནི། དེར་སོན་གྱི་བར་དུ་མི་ལྡོག་པ་ལམ་བར་གྱི་མཐུན་རྐྱེན་རྣམས་ལ་དབང་འབྱོར་བ་དང་། གྲོགས་ལ་བརྩེ་ཞིང་བྱམས་པ་ཞིག་ལ་བརྟེན་དགོས་པ་ལྟར། སྐྱབས་འགྲོའ་ཡུལ་གྱི་ཆོས་གྲོགས་དགེ་འདུན་རྣམས་ཐར་ ིཔ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་བར་མི་ལྡོག་པ་ཆོས་ཀྱི་མཐུན་རྐྱེན་རྣམས་ལ་དབང་འབྱོར་བ་དང་། བྱམས་སྙིང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སོགས་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའོ། །ཐེག་ཆེན་པ་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་ཚུལ་སངས་རྒྱས་ཟུར་དུ་བཞག་ནས་ལྷ་སྐུ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ་ལྟར་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་མ་ཡིན་གྱི། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྙིང་བརྩེ་བས་དེ་དག་སྒྲོལ་བའི་ཆེད་དུ་རང་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ངོ་བོར་སྒྲུབ་པར་འདོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། འདི་ནི་དེ་དངོས་འདོད་པས་ཁས་ལེན་དེ་ཡང་སྙིང་བརྩེ་

- 339 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

ལས་རིགས་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན། ཐེག་ཆེན་པ་དང་ཐེག་དམན་པ་སོགས་ཀྱི་སྐྱབས་འགྲོའ་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སངས་རྒྱས་ལ། སྐྱབས་སུ་འགྲོ་མཁན་གྱི་གང་ཟག་རང་རང་དང་རྒྱུད་ ིགཅིག་དང་རྒྱུད་ཐ་དད་དང་། གང་ཟག་རང་རང་ལ་ལྟོས་ནས་འདས་མ་འོངས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་འདྲ་སྙམ། རྒྱུད་བླ་དར་ཊཱིཀ་ལས། སྐྱབས་འགྲོ་འདི་ལ་གོ་བ་ལེགས་པར་ཆགས་ན་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་མ་ལུས་པ་སྐྱབས་འགྲོ་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས།
རྣམ་མཁྱེན་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཅུ་ལས། གཉིས་པ། གདམས་ངག་ལ་བཅུ་ཡོད་པ་
ནི། རྩ་བ་ལས། སྒྲུབ་དང་བདེན་པ་རྣམས་དང་ནི། །ཞེས་པ་ནས། བཅུ་ཡི་བདག་ཉིད་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལས། སྒྲུབ་པ་རང་གི་ངོ་བོ། དམིགས་ཡུལ་བདེན་པ་བཞི། རྟེན་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་གདམས་པའི་གདམས་ངག་གསུམ་དེ་ཡན་བཤད་ནས། བཞི་པ། སྒྲུབ་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་རྒྱུ་ལ་གདམས་པའི་གདམས་ངག་བཤད་པ་ལ། གསེར་ཕྲེང་ལས། བཞི་པ་ལ་བཞི། སྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྤོང་བ་དང་། སྒྲུབ་པ་ལ་གཞན་དྲིང་མི་འཇོག་པ་དང་། སྒྲུབ་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པ་དང་། སྒྲུབ་པ་མཐར་ཐུག་པའི་རྒྱུ་ལ་གདམས་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲུབ་པའི་གཙོ་བོ་བརྩོན་འགྲུས་ཡིན་ལ། དེའི་སྤང་བྱ་ཡང་སྤྱོད་འཇུག་ལས། ལེ་ལོ་ངན་ལ་ཞེན་པ་དང་། །སྒྱིད་ལུག་བདག་ཉིད་བརྙས་པའོ། །ཞེས་པ་ལྟར། ཞེས་པ་ནས། དེ་ལ་བསླབས་ན་ཆོས་ཀུན་གྱི་གནས་ལུགས་ལ་བསླབས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས། རྩ་བར་ཡང་། མ་ཞེན་ཡོངས་སུ་མི་ངལ་དང་། །ལམ་ནི་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྙོམས་ལས་འཛིན་པའི་ལེ་ལོ་སྤོང་བྱེད་མ་ཞེན་པའི་བརྩོན་འགྲུས། སྒྱིད་ལུག་པའི་ལེ་ལོ་སྤོང་བྱེད་མི་ངལ་བའི་བརྩོན་འགྲུས། བདག་ཉིད་བརྙས་པའི་ལེ་ལོ་སྤོང་བྱེད་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ལ་གདམས་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་སྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྤོང་བར་གདམས་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་ན། སྒྲུབ་དང་ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་སྒྲུབ་པ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་དང་། དེ་ཡང་བདེན་པ་གཉིས་ཀ་རྟོགས་པའི་ལམ་དགོས་སམ་སྙམ་སྟེ། ངོ་བོ་བདེན་པ་གཉིས་ལ་འདོམས་པའི་གདམས་ངག་གསུངས་པའི་དགོས་པ་

- 340 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

དང་རྒྱུ་མཚན་གོང་དུ་གསུངས་པ་དེའི་ཕྱིར། གདམས་དོན་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་བརྩོན་འགྲུས་གསུམ་པོ་དེ་དག་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པ་དགོས་སམ་སྙམ། གསེར་ཕྲེང་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་ལས། ཁྱད་པར་དུ་འགྲོ་བའི་རྒྱུ་གང་ཡིན་པ་མ་ཆགས་པ་དང་། མི་ལྡོག་པར་འགྲོ་བའི་རྒྱུ་གང་ཡིན་པ་ཡོངས་སུ་མི་ངལ་བ་དང་། ཐེག་པ་གཞན་གྱིས་མི་འགྲོ་བའི་རྒྱུ་གང་ཡིན་པ་ལས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་། ཞེས་རྒྱུ་གསུམ་གདམས་པའི་དགོས་པ་གསུམ་དང་། དགོས་པ་གསུམ་གྱི་བསལ་བྱ་གསུམ་ཇི་ལྟར་བསལ་བའི་ཚུལ་རྣམས་གསེར་ཕྲེང་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདིར་མང་དོགས་ནས་མ་བྲིས། སྤྱིར་ན་ལེ་ལོ་ཉོན་མོངས་ཡིན་པས་དགྲ་བཅོམ་རྟོགས་པ་སྔོན་སོང་གི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་པ་ལ་མ་ཆགས་མི་ངལ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་གསུམ་ཇི་ལྟར་སྦྱར་ཚུལ་གང་ཡིན་དཔྱད་པར་བྱའོ། །
སྒྲུབ་པ་ལ་གཞན་དྲིང་མི་འཇོག་པ་ནི། གསེར་ཕྲེང་ལས། གཉིས་པ་ནི། སྤྱན་ལྔ་བརྗོད་
བྱར་བྱས་པ་ལ་འདོམས་སོ། །འདི་ལ་གཉིས། གང་ལ་གདམས་པའི་ཡུལ། དེ་ལ་འདོམས་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། མཚན་ཉིད། ས་མཚམས། རྒྱུ། དགོས་པའོ།། དང་པོ་ནི། སྔ་མ་ལྔ་མིང་དང་ཕྱི་མ་ལྔ་དོན་ཡིན་པས་མིང་དོན་གྲངས་བཞིན་དུ་སྦྱར་རོ།། ཞེས་པ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་བསྒོམ་པའི་རྣམ་སྨིན་གྱི་རང་ཡུལ་གཟུགས་ཆེ་ཆུང་ཐམས་ཅད་མཐོང་བའི་མིག་དབང་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་བདག་རྐྱེན་བྱས་པའི་རང་ཡུལ་དཔག་ཚད་བརྒྱ་སོགས་ཀྱི་གཟུགས་ཕྲ་རགས་ཐམས་ཅད་མཐོང་བའི་ཆ་ནས་ཤའི་སྤྱན་དང་། རང་གི་བདག་རྐྱེན་ལྷའི་མིག་དབང་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་བརྟེན་ཅིང་ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཆ་ནས་ལྷའི་སྤྱན། རང་གི་བདག་རྐྱེན་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཆ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྤྱན། རང་གི་བདག་རྐྱེན་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་རང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སྐྱེ་འཕགས་ཀྱི་དབང་པོའ་རིམ་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ ིཔའི་ཆ་ནས་ཆོས་ཀྱི་སྤྱན། ཇི་ལྟ་ཇི་སྙེད་ཀྱི་ཆོས་མ་ལུས་པ་ཅིག་ཅར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་

- 341 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

པའི་འཐར་ཐུག་གི་སྤྱན་དེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱན་གྱི་མཚན་ཉིད། ཅེས་སྔ་མ་ལྔ་ནི་མིང་ངམ་མཚོན་བྱ་ལྔ་དང་། ཕྱི་མ་ལྔ་ནི་དོན་ནམ་མཚན་ཉིད་ལྔ་པོ་དེ་དག་གྲངས་བཞིན་དུ་མཚོན་བྱ་དང་མཚན་ཉིད་ལ་སྦྱར་རོ་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ། དེ་ལ་འདོམས་པའི་ཚུལ་ནི། མདོ་ལས། བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྤྱོད་པའི་ཤའི་མིག་གིས་དཔག་ཚད་བརྒྱ་མཐོང་བ་ཡོད། ཅེས་སོགས་ཀྱིས། ཐ་སྙད་དུ་སྤྱན་ལྔ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་ཅིང་། དོན་དམ་པར་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དེ་རྣམས་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་རོ་གཅིག་པ་ཉིད་དུ་བསྒྲུབས་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་འོ་ན་འགྲེལ་ཆེན་ལས། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་བསྒོམ་པའི་མཐུས་སྟོང་གསུམ་གྱི་གཟུགས་ཆེ་ཆུང་ཐམས་ཅད་མཐོང་བའི་རྣམ་སྨིན་གྱི་མིག་གྲུབ་པ་ནི་ཤའི་སྤྱིན་དང་། ཞེས་དང་། མདོ་པད་དཀར་ལས། འོག་ཏུ་མནར་མེད་དམྱལ་བར་ཐུག །སྟེང་དུ་སྲིད་པའི་རྩེར་གནས་པ། །བསྟན་པ་དེས་ནི་ཀུན་མཐོང་སྟེ། །ཤ་ཡི་མིག་ནི་དེ་འདྲའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། མཛོད་ལས། མིག་གིས་གོང་མའི་གཟུགས་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མི་འགལ་སྟེ། འདོད་པའི་མིའི་མིག་གིས་འདོད་ལྷ་ཡན་ཆད་ཀྱི་གཟུགས་མི་མཐོང་བ་གཞུང་འདིའི་དོན་ཡིན་ལ། འདོད་པའི་མིར་གྱུར་པའི་བྱང་འཕགས་ཀྱི་ཤའི་མིག་གིས་ཁམས་གོང་མའི་གཟུགས་མཐོང་བ་གཞུང་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པ་ནི། རང་རེའི་ཡིག་ཆར། དེ་གཟུགས་སོགས་ཡུལ་ལྔ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱ། བྱང་འཕགས་ལ་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། མིར་གྱུར་པའི་བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོ་བའི་སྤྱན་ལའང་སྟོང་གསུམ་མཐོང་བ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། འདོད་པ་ཁོ་ན་འོ། ཚོགས་ལམ་པའི་ཕ་མ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤའི་མིག་གིས་དེ་ལྟར་མཐོང་བར་ཐལ་ཞེ་ན་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་སྟེ། ཚེ་སྔ་མའི་དགེ་བའམ་ཚེ་འདི་ལ་བསྒོམ་པ་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་བཞི་སོགས་ཀྱི་མཐུས་ཤའི་མིག་སྦྱང་བའམ་དག་ན་དེ་ལྟར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའ་ཤའི་མིག་ཡོངས་སུ་དག་པ་གང་ ིལགས། ཞིས་དྲིས་པ་དེའི་ལན། རྣམ་པར་དག་ཚུལ་ནི། མདོ་པད་དཀར་ལས། དེའི་ཕ་དང་མ་ལས་བྱུང་བའི་ཤའི་མིག་ཐ་མལ་པ་དེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་དག་པའི་མིག་གི་དབང་པོས་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་ཕྱི་ནང་བྲག་དང་ནགས་ཚལ་སྟུག་པོར་ ི

- 342 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

བྱས་པ་དང་། འོག་ཏུ་མནར་མེད་པའི་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་ཆེན་པོ་ཡན་ཆད། སྟེང་དུ་སྲིད་པའི་རྩེ་མོར་ཐུག་གི་བར་དུ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་དབང་ཤེས་ཡིད་ཤེས་གང་གིས་མཐོང་ཞིབ་ཆ་དགོས། སྤྱན་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ལ་དེ་དག་གི་བདག་རྐྱེན་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་མི་དགོས་པ་དང་། སྤྱིར་མིག་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་སྔོན་པོ་མི་རྟག་པ་དང་སྔོན་པོ་མེད་པ་སོགས་ཡོད་ཀྱང་། དེ་དག་བདག་རྐྱེན་མིག་དབང་གི་ཡུལ་ཡིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། གསེར་ཕྲེང་ལས། འདི་ཡི་ཡུལ་སྟོང་གསུམ་ཚུན་ཆད་དུ་ངེས་སམ་ཞེ་ན། ཉི་སྣང་ལས། དེ་ནི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ལས། ཞེས་པ་ནས་བསྡུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཤའི་སྤྱན་གྱིས་ཡུལ་ལ་སྟོང་གསུམ་ཚུན་ཆད་དུ་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གཉིས་འདིར་བཀོད་པ་དང་། དེ་ཡང་འདོད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་བདག་འབྲས་སམ་ལོངས་སྤྱད་བྱ་ལ་འཇིག་ཆགས་མཉམ་པའི་འཇིག་རྟེན་ལ་སྟོང་གསུམ་གཅིག་ལས་མེད་པས་ཡིན་པ་གོང་དེ་མ་ཐག། བྱང་ཆེན་གྱི་ཤའི་མིག་གིས་དཔག་ཚད་བརྒྱ་མཐོང་བ་ཡོད་ཅེས་པ་ནས་སྟོང་གསུམ་གྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མཐོང་བ་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱ། དེ་དག་བཅུ་གསུམ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མཐའ་ཡས་མུ་མེད་པ་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པར་འཇུག་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཤའི་སྤྱན་དང་བཅུ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། དབང་པོ་ལྔ་རྣམས་གཞན་གྱུར་ན། །དོན་ཀུན་འཇུག་དང་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་འབྱུང་། །ཞེས་དང་། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་ལས། དབང་པོ་ལྔ་གཞན་དུ་གྱུར་ན་དབང་པོ་ལྔ་པོ་ཐམས་ཅད་དོན་ལྔ་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལ། མདོ་པད་དཀར་ལས། ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་འཛིན་པའམ་ཀློག་པའམ་སྟོན་པའམ་ཡི་གེར་བྲི་བ་ཡང་རུང་སྟེ། རིགས་ཀྱི་བུ་དེས་མིག་གི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་བརྒྱ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །རྣ་བའི་ཡོན་ཏན་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །སྣའི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་བརྒྱ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ལྕེའི་ཡོན་ཏན་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ལུས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་བརྒྱ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཡིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དབང་པོ་ལྔ་གནས་གྱུར་པའི་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་

- 343 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

གསུངས་པ་ལ། མིག་སྣ་ལུས་གསུམ་ལ་བརྒྱད་བརྒྱ་རེ་དང་། རྣ་ལྕེ་ཡིད་གསུམ་ལ་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་རེ་བཅས་མང་ཉུང་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཡིན་དང་། དེའི་ཐད་ཀྱི་རང་རེ་ཡིག་ཆར། དེ་གཟུགས་སོགས་ཡུལ་ལྔ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། རིགས་ཀྱི་ཐད་ཀྱི་རང་རེའི་ཡིག་ཆར། དབང་པོ་དྲུག་གནས་འགྱུར་བའི་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་ཐོབ་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཉན་ས་ལས། ས་བོན་དེ་ནི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་པོ་དེ་དག །ཞེས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་པོ་དེ་ལྟར་གྱུར་པའི་གནས་སྐབས་དེ་ལ། ཞེས་དབང་པོ་དྲུག་གནས་གྱུར་པའི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་གསུངས་པ། གོང་གི་དེ་དག་དང་ཇི་ལྟར་མི་འགལ། དབང་པོ་ལྔ་གནས་གྱུར་ནའང་བརྒྱ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས། དབང་པོ་དྲུག་གནས་གྱུར་ནའང་བརྒྱ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས། སྔ་མ་ནི་མདོ་པད་དཀར་དང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་དང་། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་རྣམས་གསུངས་པ་དང་། ཕྱི་མ་ནི་ཉན་ས་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཁས་དབང་རྣམས་ཀྱིས་དགོངས་པར་མཛོད། འགྲེལ་ཆེན་ལས། པད་དཀར་བཞིན་གཟུངས་རྒྱལ་གྱི་མདོར་གསུངས་པར་བཤད་ཀྱང་བོད་དུ་བསྒྱུར་བའི་གཟུངས་རྒྱལ་ཀྱི་མདོར་གྲངས་མི་སྣང་ངོ་།། ཞེས་ཡིག་ཆར་གསུངས་པ་དེའི་ཕྱིར་དཔྱད་པར་བྱའོ། །ལྷའི་སྤྱན་ནི་གསེར་ཕྲེང་ལས། དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་ཙམ་ལས་བྱུང་བའི་ལྷའི་སྤྱན་ནི། ཞེས་པ་ནས། གཞན་དགུ་ལ་ཡང་གསུངས་སོ། །ཞེས་སོ། །འོ་ན་ལྷའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་ཀྱང་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་ཙམ་ལས་བྱུང་ངམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། ཉི་སྣང་ལས། མིག་འདི་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། སྤྱན་ལྔས་བསྡུས་པའི་ལྷའི་སྤྱན་གང་ཡིན་པ་ནི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ལ། མངོན་པར་ཤེས་པས་བསྡུས་པ་འདི་ནི་བསམ་གཏན་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་དབྱིག་འགྲེལ་དང་། བཙུན་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་མདོ་རྒྱན་གྱི་བཤད་སྦྱར་དང་། ཀ་མ་ལ་ཤི་ལས། མདོར་བསྡུ་ན་སྤྱན་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། ཞེས་པ་ནས་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དང་བསྒོམས་པའི་འབྲས་བུའོ།། ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས། གསེར་ཕྲེང་ལས། འཕགས་པ་དང་སློབ་དཔོན་གཉིས་དང་མི་མཐུན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་རྟེན་བྱང་སེམས་གཞིར་བཞག་གི་སྟེང་ནས་ཡིན་ནམ་སྙམ་དཔྱད་པར་བྱ། སྤྱན་དང་པོ་གཉིས་རྣམ་སྨིན་གྱི་མིག་དབང་བདག་

- 344 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

རྐྱེན་བྱས་པ་འདྲ་ཡང་མཐོང་ཚུལ་ཆེ་ཆུང་འབྱུང་བ་བདག་རྐྱེན་མིག་འདོད་པ་དང་གཟུགས་ཁམས་སས་བསྡུས་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཡིན་ནམ། གཞན་ཡང་། སྤྱན་དང་པོ་གཉིས་མིག་དབང་ལ་བརྟེན་པ་འདྲ་བ་ཡིན་པ་ལ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལྷའི་སྤྱན་གྱིས་འཆི་འཕོ་སྐྱེ་བ་སྙོམས་འཇུག་ལ་སོགས་པ་མཐོང་ལ། དེ་དང་དེའི་རྟེན་མིག་དབང་གི་མཐོང་ཚུལ་གཅིག་པ་ཡིན་ནམ། གཅིག་པ་ཡིན་ན་ནི་ཤའི་སྤྱན་གྱི་རྟེན་མིག་དབང་ཡང་གཟུགས་སོགས་དོན་ལྔ་མཐོང་ན་སྐྱོན་ཅི་ཡོད་མི་གཅིག་ན་ཤའི་སྤྱན་གྱིས་གཟུགས་སོགས་དོན་ལྔ་མཐོང་ཡང་དེའི་རྟེན་མི་དབང་གིས་མ་མཐོང་ཆོག་པའི་ཕྱིར། དཔྱད་པར་བྱ། གཞན་ཡང་། གསེར་ཕྲེང་ལས། ལྷའི་སྤྱན་ནི། ཕྱོགས་བཅུའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འདི་ནས་འཆི་འཕོ་བ་དང་། ཞེས་པ་ནས། གཞན་དགུ་ལ་ཡང་གསུངས་སོ། །ཞེས་གང་གཱའི་ཀླུང་གི་བྱེ་མའི་གྲངས་སྙེད་ཀྱི་ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་གྱི་འཆི་འཕོ་སྐྱེ་བ་གཟིགས་ལྷའི་སྤྱན་བྱང་འཕགས་ལ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ལ། ཤིང་རྟའི་འཕང་ལོ་ཙམ་གྱི་ཕྱོགས་ན་ཉན་རང་བྱང་སེམས་ཀྱི་མངོན་ཤེས་ལ་མི་སྣང་བའི་སེམས་ཅན་སྟོང་གསུམ་གྱི་ལྷ་མི་ལས་མང་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གཟིགས་པར་མདོ་ལས། ཤིང་རྟའི་འཕང་ལོ་ཙམ་གྱི་ཕྱོགས་ན་སྣང་བར་མ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་གང་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྣང་བར་གྱུར་པ་དེ་དག་ནི་ཆེས་མང་གི་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ལྷ་དང་མི་རྣམས་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཇི་ ིལྟར་ཡིན་སྙམ་པའི་དོགས་པའོ། །ཆོས་ཀྱི་སྤྱན་ནི། གནོད་འཇོམས་ལས། གནས་དང་གནས་མིན་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མ་གཏོགས་པ་དགུ་པོ་འདི་དག་ནི་ཆོས་ཀྱི་མིག་གོ། ཞེས་དང་། རྒྱན་སྣང་ལས། གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ལ་ཐོགས་མེད་དུ་འཇུག་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། གནས་དང་གནས་མིན་མ་གཏོགས་ཤེས་པ་དགུ་ཞེས་པ་ནི་དབང་པོའ་ིརིམ་པ་རྟོགས་པའི་ཚེ་ཆོས་ལ་གུས་པ་དང་ཆོས་སྤངས་པའི་རྣམ་སྨིན་གྱིས་དབང་པོ་རྣོ་རྟུལ་དུ་འགྱུར་བ་དང་། ཚེ་སྔ་མར་སྦྱངས་པ་དང་ལྡན་མི་ལྔན། བསོད་ནམས་དང་བསོད་རྣམས་མ་ཡིན་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ལྡན་པ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ལ་སོགས་པ་ཤེས་པས་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་དང་། ཚེ་སྔ་མ་དང་། འཆི་འཕོ་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དུ་མ་ཤེས་པ་

- 345 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

སོགས་ཡོད་ཀྱང་། དེའི་ཡུལ་ལ་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་འོང་དོན་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ནམ་དཔྱད། ཅེས་རྗེ་གུང་ཐང་པས་གསུངས། དེ་ཡང་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཕྲ་ཞིང་ཕྲ་བ་སངས་རྒྱས་ཁོ་ནའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཤིན་ལྐོག་ཡིན་པ་ལ་ཐུག་གོ །
རྩ་བའི་ས་བཅད་གཉིས་པ་ས་མཚམས་ནི། གསེར་ཕྲེང་ལས། གཉིས་པ་ནི། དང་པོ་
ཚོགས་ལམ་ནས་དང་། གཉིས་པ་སྦྱོར་ལམ། གསུམ་པ་མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག །བཞི་པ་མཐོང་ལམ་རྗེས་ཐོབ། ལྔ་པ་ནི་ས་བརྒྱད་པ་ནས་ཡོད་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་དང་ཁྱད་པར་ནི་དག་མ་དག་གོ་ཞེས་སྔ་མ་དག་འཆད་དོ། །འོན་ཀྱང་ལྷའི་སྤྱན་ཚོགས་ལམ་ནས་ཐོབ་པ་ལ་སྐྱོན་མེད་ལ། ས་བདུན་པའི་ཡོངས་སྦྱོང་གི་སྐབས་སུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱན་ཐོབ་པར་གསུངས་པས་རྗེས་མཐུན་པ་དེ་ནས་ཡོད་དོ། །མཚན་ཉིད་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཁོ་ན་ལ་འདོད་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་པ་ནས། རྡོ་གཅོད་ལས་བཤད་ཅིང་འབུམ་གྱི་གནོད་འཇོམས་ལས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ལ་སྤྱན་ལྔ་ཡོད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞུང་གི་བཤད་ཚུལ་ལ་དཔག་ན་ལྷའི་སྤྱན་རྗེས་མཐུན་པ་ཚོགས་ལམ་ནས་འཐོབ་ཅེས་པའམ་དཔྱད། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱན་རྗེས་མཐུན་པ། རྣམ་བཤད་ལས། དག་ས་གསུམ་ལ་བཞག་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱན་རྗེས་མཐུན་པ་དངོས་དང་། ས་བདུན་པའི་ཡོངས་སྦྱོང་གི་མདོ་ལས། བྱང་ཆེན་ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱན་ཐོབ་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། ཞེས་དང་། གསེར་ཕྲེང་ལས། རྗེས་མཐུན་པ་ས་བདུན་པ་ནས་བཤད་པ་གཉིས་ནི། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། ས་དགུ་འདས་ནས་ཡེ་ཤེས་ནི། །གང་གི་སངས་རྒྱས་སར་གནས་པ། ཞེས་པ་ལྟར། ས་དྲུག་འདས་ནས་ཡེ་ཤེས་ནི། །རྗེས་མཐུན་སངས་རྒྱས་སར་གནས་པ། །ཞེས་སྦྱར་ན་རུང་ངམ་སྙམ། དོགས་པ་ཙམ་མོ། ས་བདུན་པའི་ཡོངས་སྦྱོང་ནི་སྤང་བྱ་ཉི་ཤ་དང་གཉེན་པོ་ཉི་ཤ་ཡོད་པ་འགྲེལ་པ་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་གོ་རིམ་དཀྲུགས་ནས་སྦྱར་ཡང་། འགྲེལ་ཆེན་དང་ཤེར་དོན་ལས་གོ་རིམ་ཐར་ཆགས་སུ་སྦྱར་བ་ལྟར་འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་ལས་ཀྱང་ཐར་ཆགས་སུ་སྦྱར་བ་ནི། ཅེས་བྱ་བ་ནི། བདག་དང་། ཞེས་པ་ནས། འགལ་བ་བརྗོད་པ་འཛིན་པ་ཡོངས་སུ་སྤངས་པ་སྟེ། ཉེས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཉི་ཤ་དང་བྲལ་ནས། ཞེས་སྤང་བྱ་ཉི་ཤ་དང་། ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། རྣམ་པར་

- 346 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

ཐར་པའི་སྒོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཞེས་པ་ནས་གདུལ་བྱ་དང་མཐུན་པར་ཐམས་ཅད་དུ་བདག་གི་ལུས་རབ་ཏུ་སྟོན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་རྣམ་པ་ཉི་ཤ་པོ་འདིས་ཀྱང་སྔ་མ་བཞིན་དུ་ས་བདུན་པ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། རྩ་བ་ནི། བདག་དང་སེམས་ཅན་འཛིན་པ་དང་། །ཞེས་པ་ནས། དེ་ཡིས་ས་ནི་བདུན་པ་འཐོབ། །ཅེས་པའི་བར་ནི་སྔ་མ་དང་། རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་ཤེས་པ་དང་། །ནས། སྟོང་པ་ཉིད་ནི་ཉི་ཤའོ། །ཞེས་པའི་བར་ནི་ཕྱི་མ་ཉི་ཤ་བསྟན་པའོ། །གོང་གི་མདོ་ཚིག་ནི་རྩ་བ་སྔ་ཕྱི་གཉིས་ཀའི་བཤད་བྱ་ཡིན་ནོ། །
ས་བཅད་གསུམ་པ་ནི། གསེར་ཕྲེང་ལས། གསུམ་པ་ནི། བྱང་ཆེན་མིག་ལྔ་ཡོངས་
སུ་སྦྱང་བར་འདོད་པ་དང་ཐོབ་པར་འདོད་པས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ།། ཞེས་པ་ནས་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་སྒོམ་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་ཕྱིར་སྤྱན་ལྔ་པོ་ཐོབ་ན་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་ཐོབ་དགོས་པས་ལམ་མ་ཞུགས་ན་མེད་དོ། །བཞི་པ། དགོས་པ་ལ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དགོས་པ་གཉིས་ཡོད་པ་གསེར་ཕྲེང་ལས་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །
སྒྲུབ་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་མངོན་ཤེས་དྲུག་ལ་འདོམས་པའི་
གདམས་ངག་ནི། གསེར་ཕྲེང་ལས། གསུམ་པ་ནི། མངོན་ཤེས་དྲུག་བརྗོད་བྱར་བྱས་པ་ལ་འདོམས་སོ། །ཞེས་པ་ནས་བསྒྲུབ་པོ་ཞེས་སྟོན་པའོ། །ཞེས་པའི་བར་གང་ལ་གདམས་པའི་ཡུལ་དང་། དེ་ལ་འདོམས་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་མཚན་ཉིད། ཁྱད་པར། ས་མཚམས། དགོས་པ་དང་ལྔ། དང་པོ་ནི། ཀུན་བཏུས་སུ། ཕྱི་རོལ་པའམ་ཐེག་དམན་པ་དང་ཐེག་ཆེན་པ་དེ་བཞིན་བཤེགས་པ་ཡང་རུང་མངོན་ཤེས་དང་པོ་ལྔ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་དག་པ་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུབ་དགོས་པར་གསུངས་ལ། ཟག་ཟད་མངོན་ཤེས་རབ་མཐའི་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་པར་བཤད་ལ། དེའི་ཕྱིར་ན། གཅིག་ཆར་པའི་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་མ་ཐག་པ། ཟག་ཟད་མངོན་ཤེས་ཐོབ་བམ་མ་འཐོབ། འཐོབ་ཚེ་སེམས། རྟེན་གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་དཔྱད། ཀུན་བཏུས་ལུགས་ལ། རབ་མཐའི་དངོས་གཞི་ལ་བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་ཀའི་དངོས་གཞི་ཡོད་དེ། འདོད་པ་ནས་སྲིད་

- 347 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

རྩེའི་བར་དུ་སོང་འོང་གཉིས་བྱས་ནས་སླར་ཡང་འདོད་སེམས་ནས་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་བར་སོང་བ་རབ་ཀྱི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་མཐར་གྱི་དངོས་གཞི་རྣམས་རབ་མཐའི་དངོས་གཞི་ཡིན་པས་སོ། །ཀུན་བཏུས་ལས། བསམ་གཏན་བཞི་ལ་བརྟེན་ནས་ཚད་མེད་པ་རྣམས་མངོན་པར་སྒྲུབ་པོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མངོན་ཤེས་ཀྱི་སེམས་རྟེན་ལ་གཟུགས་མེད་དངོས་གཞི་མེད་དོ། ཉི་སྣང་ལས། གཟུགས་མེད་དངོས་གཞི་གསུངས་པ་དེ་ཐོབ་ན་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་གཞིག་སླ་པ་ལ་དགོངས་པའོ།། མཛོད་ལུགས་ལ། རབ་མཐའི་དངོས་གཞི་ལ་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་ཡིན་པས་ཁྱབ། སྤྲུལ་པའི་ལམ་གསུམ་གྱི་སེམས་རྟེན་དང་། རྟེན་གྱི་གང་ཟག་མངོན་པ་གོང་འོག་བཤད་ཚུལ་མི་འདྲ་སྐབས་བཞི་པར་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །རང་རེའི་ཡིག་ཆར། མངོན་ཤེས་དྲུག་ཀའི་སེམས་རྟེན་ལ། ཉེར་བསྡོགས་མི་ལྕོགས་མེད་པ་ཡོད་པར་གསུངས། མཛོད་ལས། བསམ་གཏན་དག་གིས་ལམ་རྣམས་སླ། །ས་གཞན་དག་གིས་དཀའ་བ་ཡིན། །ཞེས་སྐྱེ་སླ་དཀའ་བའི་སེམས་རྟེན་རིམ་པ་མངོན་པ་གོང་འོག་གཉིས་བཞིན་ནོ། །གསེར་ཕྲེང་ལས། གཉིས་པ་ནི། སྔ་མ་དྲུག་མིང་དང་ཕྱི་མ་དྲུག་དོན་ཡིན་པས་དེ་དག་རིམ་པ་ལྟར་རོ། །ཞེས་པ་སྔར་བཞིན་མཚན་མཚོན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །མངོན་ཤེས་དྲུག་པོ་དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་དང་། ཁྱད་པར་དང་། ས་མཚམས་དང་། དགོས་པ་དང་བཅས་གསེར་ཕྲེང་ལས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བས་འདིར་མང་དོགས་ནས་མ་བྲིས་སོ། །གོང་དུ་གསེར་ཕྲེང་ལས། ཆོས་ཀྱི་སྤྱན་མཐོང་ལམ་རྗེས་ཐོབ་ནས་བཞག་པ་ནི། སྤྱན་ལྔར་ཕྱེ་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྤྱན་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཞིབ་ཆ་བྱེད། སྤྱིར་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྤྱན་ཡིན་ན། ཆོས་ཀྱི་སྤྱན་ཡིན་པའི་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ། ཟག་ཟད་མངོན་ཤེས་རིགས་ངེས་བྱང་སེམས་ས་བརྒྱད་པ་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་མེད་དཔྱད། ཟག་པ་ཞེས་པ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་མིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །དེའི་ལུགས་ལ་དེའི་རྒྱུད་ལ་ཆོས་སྐུ་རྗེས་མཐུན་པ་དང་། རྡོ་རྗེའི་ལུས་མཚན་ཉིད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྡེ་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ་ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་པའི་ཚེ་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲུབ་པ་ཟད་པར་སྤངས་པ་རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ན། དེ་ཡང་དཔྱད་པར་བྱ།

- 348 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

བཞི་པ་སྒྲུབ་པ་མཐར་ཐུག་པའི་རྒྱུ་ལ་གདམས་པ་ནི། གསེར་ཕྲེང་ལས། བཞི་པ་ལ་
གཉིས། མཐོང་ལམ་དང་། སྒོམ་ལམ་ལ་གདམས་པའོ། །ཞེས་པ་ནས་རྟོགས་ཚུལ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པར་བཞེད་དོ། །ཞེས་སོ། །གདམས་དོན་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་མཐོང་ལམ་ལ་དོན་དམ་རྣམ་ཅན་ཡིན་པའི་ཁྱབ་བམ་མ་ཁྱབ། སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་པོ་རེ་རེ་ལ་མདོ་རེ་སྦྱར་རོ། །ཞེས་དང་། མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་འདུས་བྱས་ཀྱི་དབྱིངས་མེད་པར་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་གདགས་པར་མི་ནུས་སོ། །ཞེས་པའི་དོན་གསེར་ཕྲེང་ལས། སྒོམ་ལམ་དཔེའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་སྦྱར་ཏེ། སྒོམ་ལམ་ཡང་མཐོང་ལམ་གྱིས་མཐོང་བ་དེ་ཉིད་གོམས་པ་ལ་བཞག་གི་དེ་ལས་གཞན་ལ་བཞག་ཏུ་མེད་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །ཞེས་དང་། འོ་ན་སྤངས་པ་ལ་ཡང་ཁྱད་མེད་དེ། རྟོགས་པ་ལ་ཁྱད་མེད་པས་སོ་ཞེ་ན། སྤངས་པ་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་ཆུ་སྔ་ཕྱིའི་དཔེས་མཚོན་དེ་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་གསེར་ཕྲེང་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ས་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་སྒོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་རྣམས་རྟོགས་ཟིན་རྟོགས་པའི་རིག་པ་ཡིན་པར་མ་ཟད། ས་དང་པོའ་སྒོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡང་རྟོགས་ཟིན་ ིརྟོགས་པའི་རིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། གོང་དུ་སྒོམ་ལམ་ཡང་། ཞེས་པ་ནས་གཞན་ལ་བཞག་ཏུ་མེད་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །ཞེས་པའི་གཞུང་དོན་དང་ཡང་སྒྲའི་དོན་དེའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། རང་འདྲེན་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་སྔ་མས་རྟོགས་ཟིན་པའི་དོན་རྟོགས་པའི་རིག་པ་ཡིན་པས། རྟོགས་ཟིན་རྟོགས་པའི་རིག་པར་མི་འཇོག་སྟེ། གཞན་དུ་ན། རྣམ་མཁྱེན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཡང་རྟོགས་ཟིན་རྟོགས་པའི་རིག་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་ན།རང་སྟོབས་ཀྱིས་རྟོགས་མ་ཐུབ་ཀྱང་ཚད་མ་སྔ་མའི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུལ་རྟོགས་པ། རྟོགས་ཟིན་རྟོགས་པའི་རིག་པའི་དོན་ཡིན་ནམ་སྙམ། བཅད་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ། རྟོགས་ཟིན་རྟོགས་པའི་རིག་པ་དང་། ཡང་རྟོགས་ཟིན་རྟོགས་པའི་ཚད་མིན་གྱི་མི་སླུ་བའི་རིག་པ་བཞག་པ་ཚིག་རྒྱས་བསྡུས་ལས་དོན་ལ་ཁྱད་པར་མེད་དམ་སྙམ། རྣམ་མཁྱེན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་གསར་དུ་རྟོགས་ཟིན་དགོས་སམ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་སྒྲ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྣམ་མཁྱེན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་སྒྲ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་

- 349 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

ཕྱིར་ན། མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་སོགས་ལེགས་བཤད་གསེར་ཕྲེང་བའི་གོང་འོག་ཅི་རིགས་པར་གསལ། རྣམ་བཤད་སྙིང་པོའ་རྒྱན་དང་། ལེགས་བཤད་གསེར་ཕྲེང་གཉིས་རྩོམ་པ་པོ་ ིགཅིག་ཡིན་ནའང་ཚིག་གི་ནུས་པ་འདོན་ལུགས་མི་འདྲ། རྣམ་བཤད་ཀྱིས་ཉམས་ལེན་ལ་སྦྱར་ནས་གསུངས་པ་དང་། གསེར་ཕྲེང་གིས་དེའི་སྟེང་དུ་བཤད་པ་མཐའ་ཆོད་པར་བྱས་ཏེ་ཞར་ལ་དོགས་པ་ཆུང་ངུ་རེ་ཡོད་པའང་བཅད་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་པས་བཤད་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་མ་ཟད་རང་ལུགས་གཞན་ལུགས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་སོ་སོར་ཕྱེ་བའང་ཤིན་ཏུ་མང་།
གསེར་ཕྲེང་ལས། གསུམ་པ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་གདམས་གང་གི་བརྗོད་བྱ་བཅུར་གྲངས་
ངེས་ཞེ་ན། བཅུ་པོ་འདི་ཙམ་ཁོ་ནས་གང་ཟག་གཅིག་འཚང་རྒྱ་བའི་བཞེད་དོན་ཐམས་ཅད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་འགྱུར་བས་ན། ཞེས་པ་ནས་མཐར་ཐུག་པའི་རྒྱུ་ཞེས་འཆད་དོ། །ཞེས་བྱུང་། །དེ་ཡང་གདུལ་བྱའི་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་སྒྲུབ་པ་ལ། སྒྲུབ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་བདེན་པ་གཉིས་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་དང་། སྒྲུབ་པའི་དམིགས་ཡུལ་བདེན་པ་བཞི། སྒྲུབ་པའི་རྟེན་དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་། སྒྲུབ་པའི་རྒྱུ་ལ་འགལ་རྐྱེན་སྤོང་བ་དང་། མཐུན་རྐྱེན་སྒྲུབ་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ། ལེ་ལོ་གསུམ་སྤོང་བའི་བརྩོན་འགྲུས་གསུམ་དང་། མཐུན་རྐྱེན་སྒྲུབ་པ་ལ། སྤང་བྱ་རང་གི་ཤེས་པས་གཞན་དྲིང་མི་འཇོག་པ་སྤྱན་ལྔ། ཚོགས་རྣམས་འབད་མེད་དུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་རྒྱུ་མངོན་ཤེས། སྤང་བྱ་མཐར་ཐུག་སྤོང་བའི་རྒྱུ་མཐོང་སྒོམ་གཉིས་བཅས་བཅུ་ལ་གང་ཟག་གཅིག་འཚང་རྒྱ་བའི་ཆ་རྐྱེན་ཚང་བའི་ཕྱིར། འདིར་བསྟན་གདམས་ངག་གི་བརྗོད་བྱ་ལ་བཅུར་ངེས་སོ། །དེ་ལྟ་ན་འོ་ན། དངོས་པོ་བརྒྱད་དང་། དོན་བདུན་ཅུའི་གདམས་ངག་མ་གཏོགས་པའི་གཞན་རེ་དགུ་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། གང་ཟག་གཅིག་འཚང་རྒྱ་བའི་ཆ་རྐྱེན་དུ་མི་འགྲོ་པར་ཐལ། གདམས་ངག་བཅུའི་བརྗོད་བྱ་ལ་གང་ཟག་གཅིག་འཚང་རྒྱ་བའི་ཆ་རྐྱེན་ཐམས་ཅད་ཚང་བའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། གདམས་ངག་གི་བརྗོད་བྱར་མ་གྱུར་པའི་དེ་དག་གང་རུང་ཞིག །ཡོད་ན་བདེན་ཡང་། དངོས་བརྒྱད་དོན་བདུན་ཅུ་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན། གདམས་ངག་གི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ཐམས་ཅད་གདུལ་བྱའི་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་པར་མ་ཟད་མ་ཚང་

- 350 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

ན་མི་རུང་ཚུལ། དངོས་བརྒྱད་དོན་བདུན་ཅུ་དཀྱུས་མར་བསྟན་པའི་སྐབས་ཀྱི་མཚམས་སྦྱར་དང་། བར་སྐབས་ཚིགས་བཅད་ཀྱི་མཚམས་སྦྱོར་གྱི་འབྲེལ་རྣམས་ལས་ཀྱང་ཤེས་ནུས། འབྲེལ་བཀོད་པས་མཚམས་སྦྱར། ཞེས་ཡང་ཡང་གསུངས་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་བསྟན་གདམས་ངག་བཅུ་པོ་རྣམས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་གྱི་ལམ་འབྲས་གང་རུང་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་རྗོད་བྱེད་རྣམ་དག་ཡིན་པས། ཐེག་ཆེན་གྱི་གདམས་ངག་ཡིན་ཡང་། དེ་དག་ཕན་ཚུན་བརྗོད་བྱ་དོན་གཅིག་ཡིན་མིན་དང་། དེ་བཅུ་གང་རུང་ཡིན་ན། གང་ཟག་གཅིག་འཚང་རྒྱ་བའི་ཆ་རྐྱེན་ཆ་ཚང་སྟོན་པས་ཁྱབ་མ་ཁྱབ་སོགས་རིགས་སྨྲ་རྣམས་ཀྱིས་དགོངས་པ་བཞེས།ཟུར་བཀོལ་བཞིའི་དང་པོ་དགེ་འདུན་ཉི་ཤ་བཤད་པ་ལ། འགྲེལ་པ་ལས། སྐབས་
གཉིས་པར་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསྡུས་པ། ཞེས་པ་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་རང་སངས་རྒྱས་ཏེ་ཉི་ཤའོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱི་གཞུང་འདིའི་སྐབས་སུ་འཕྲོས་སྦྱོར་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་དཀོན་མཆོག་གསུམ། །ཞེས་པའི་གཞུང་ལས་འཕྲོས། ཇི་ལྟར་འཕྲོས་ཚུལ་ནི།གཞུང་འདིའི་སྐབས་སུ་སྐྱབས་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་སྤྱིར་བསྟན་པ་ལ། འོ་ན་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་གི་ངོ་བོ་དང་དབྱེ་བ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན། ཆོས་དཀོན་མཆོག་ལ་གདམས་པ་ཡན་ཆད་དུ་ཡུལ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བསླབ་པ་དང་བརྩོན་ཚུལ་རྣམས་གསུངས། དེ་ནས་དེ་ལྟར་བརྩོན་པའི་བྱང་སེམས་རྣམས་གང་ནས་འདིར་སྐྱེས་འདི་ནས་གང་དུ་སྐྱེ་ཞེས་དྲིས་པའི་ལན་དུ། རང་གི་བཤད་བྱ་རྩ་བའི་མདོར་ཐེག་ཆེན་གྱི་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་རྒྱས་པར་གསུངས་པའི་དོན་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དབང་པོ་རྟུལ་དང་རྣོན་པོ་དག །ཅེས་པ་ནས་བསེ་རུ་དང་ནི་ཉི་ཤ་འོ། །ཞེས་པའི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་པ་ལས། དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་གི་སྐབས་སུ་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་རྣམ་པ་གཉིས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དངོས་པོ་བརྒྱད་དོན་བདུན་ཅུ་དཀྱུས་མར་བཤད་པའི་སྐབས་མ་ཡིན་པར་འཕྲོས་ཏེ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་ན་བར་སྐབས་དང་། རྗེས་སུ་བསྔགས་པའི་སྡེབ་སྦྱོར་ཅན་གྱི་ཚིགས་བཅད་དུ་ཡོད་པས་ན་ཚིགས་བཅད་ཅེས་བརྗོད། འོག་ནས་འཆད་པར་

- 351 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

འགྱུར་བའི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་བཅད་ཀུན་ལ་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ། གསེར་ཕྲེང་ལས། གོང་དུ་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་གི་སྐབས་སུ། དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་ལ་འདོམས་སོ། །དེ་གང་ཞེ་ན། ཞེས་པ་ནས་བརྒྱད་དུ་ཡོད་དེ་དེ་ནི་རྩ་བའི་དབྱེ་བའོ། །ཞེས་སོགས་དང་འབྲེལ་ནས་གཟིགས་ན་ཆ་ཚང་འོང་བ་འདུགགསེར་ཕྲེང་ལས། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མཚོན་བྱེད་དཔེ་དང་། མཚོན་བྱ་དོན་གྱི་
དགེ་འདུན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གསམ། སྤྱིའི་རྣམ་བཞག །སོ་སོའ་རང་བཞིན་བསྟན་པ། འབྲས་བུ་ ིབཞིར་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། དགེ་འདུན་གྱི་གྲངས། བརྡ་སྦྱོར་བའི་ཚུལ། ཞུགས་གནས་གང་ལ་བཞག །འབྲས་བུ་རྣམས་འཐོབ་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱེས་བུ་ཟུང་བཞིའམ། ཞེས་པ་ནས་འབྲས་གནས་གཞན་འདྲའོ། །ཞུགས་པ་དང་པོ་དང་ཆགས་བྲལ་སྔོན་སོང་གི་ཞུགས་པ་གཉིས་དང་གསུམ་མཐོང་ལམ་པ་དང་། གཞན་རྣམས་སྒོམ་ལམ་པ་ཡིན་ཏེ། བཅུ་དྲུག་པ་ལམ་རྗེས་ཤེས་སྒོམ་ལམ་ཡིན་པས་སོ། །ཀུན་བཏུས་ལྟར་ན། གསེར་ཕྲེང་ལས་ཀུན་བཏུས་ལྟར་ན་ཞུགས་པ་དང་པོ་ལ་སྦྱོར་ལམ་པའང་ཡོད་ལ་ཞུགས་པ་གཞན་རྣམས་མཚུངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པས། ཐོད་རྒལ་བའི་ཞུགས་པ་གཉིས་ལ་མཐོང་ལམ་པས་ཁྱབ་ལ། རྣམ་བཤད་ལས། ཐོད་རྒལ་བའི་ཞུགས་པ་རྒྱུན་ཞུགས་ལྟར་ཏེ། ཞེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོད་རྒལ་བའི་ཞུགས་པ་སྦྱོར་ལམ་སྟན་གཅིག་ལ་གནས་པ་བཞག་མཁན་ཡོད་མོད། ཀུན་བཏུས་ལས། ཕལ་ཆེར་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ནི། ཡང་དག་ཉིད་དུ་ངེས་པར་གྱུར་པ་ལ་ཞུགས་ནས་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། གསེར་ཕྲེང་ལས། ཆགས་བྲལ་སྔོན་སོང་གི་ཞུགས་པ་ནི་མིན་ཏེ། དེའི་ཞུགས་པ་མཐོང་ལམ་པར་ངེས་པ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན། རྣམ་བཤད་ཀྱི་དེ་ཡང་མཐོང་ལམ་པ་དགོས་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །ཀུན་བཏུས་ལུགས་ལ་རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་ལ་སྦྱོར་ལམ་པ་ཡོད་ཀྱང་། འཕགས་སེང་ལུགས་ལ་མཐོང་ལམ་པ་དགོས་པར། འགྲེལ་པ་ལས། མཐོང་བའི་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ལ། ཞེས་པས་སྒྲུབ་ཟེར་ཡང་། གསེར་ཕྲེང་རྣམ་བཤད་བློ་གསལ་བགྲོད་པའི་ཐེམ་སྐས་རྣམས་སུ་ཞུགས་པ་དང་པོའ་ིས་མཚམས་ཀུན་བཏུས་ལྟར་བཤད་པ་ལས་ཕར་ཕྱིན་རང་ལུགས་ལ་གཞན་བཤད་དུ་མེད་

- 352 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

པའི་ཕྱིར། དཔྱད་པར་བྱའོ། །མཁས་པའི་དབང་པོའ་བཤད་ཚུལ་ལ་དགོས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ ིཡོད་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །
གསེར་ཕྲེང་ལས། གཉིས་པ། བརྡ་སྦྱོར་བའི་ཚུལ་ལ་གསུམ། འབྲས་བུ་ཐོད་རྒལ་བ་
དང་། རིམ་གྱིས་པ་དང་། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་བཞི་དགེ་འདུན་ནོ། །སྔ་མ་ལ་མངོན་པ་གོང་འོག་ལས། ཞེས་པ་ནས་དེ་སྐད་ཅེས་བཤད་ཅེས་པས་སོ། །ཞེས་སྔ་མ་ལ་མངོན་པ་གོང་འོག་གཉིས་དམིགས་ཀྱིས་དགར་པ་ནི། ཕྱི་མ་གཉིས་འདོད་ཚུལ་མངོན་པ་པ་གང་འོག་གཉིས་མི་འདྲ་བ་ས་ཡིན་ཏེ། རིམ་གཡིས་པ་ལ་འབྲས་བུ་ཐོད་རྒལ་བའི་ཟླས་དྲངས་པའི་སྤང་བྱ་རིམ་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་དང་པོ་འདོད་ཚུལ་མཐུན་ལ་ཕྱི་མ་འདོད་ཚུལ་མི་འདྲ་ལ། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་པ་ཀུན་བཏུས་ལུགས་ལ་ཡོད་ལ། མཛོད་ལུགས་ལ་མེད་པས་སོ།། དེ་དག་གི་རྒྱུ་མཚན་དང་སྒྲུབ་བྱེད་རྣམས་གསེར་ཕྲེང་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །
གསུམ་པ། ཞུགས་གནས་གང་ལ་བཞག་པ་ལ། ཐོད་རྒལ་དང་། རིམ་གྱིས་པ་དང་།
ཅིག་ཅར་བ་གང་ལ་བཞག་པའོ། །དང་པོ། ཐོད་རྒལ་བ་ལ་འབྲས་བུ་བར་པ་གཉིས་ཀྱི་ཞུགས་གནས་བཞི་སྲིད་ཀྱི་གཞན་མི་སྲིད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གཉིས་ཡོད་པ་གསེར་ཕྲེང་ལས་ཤེས་པར་བྱ། རིམ་གྱིས་པ་ལ་ཞུགས་གནས་བརྒྱད་ཀ་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་ལས་ཤེས། ཅིག་ཅར་བ་ཐོག་མཐའ་གཉིས་ཀྱི་ཞུགས་འབྲས་བཞི་ལ་བཞག་ལ་འབྲས་བུ་བར་པ་གཉིས་ཀྱི་ཞུགས་འབྲས་བཞི་ལ་མི་སྲིད་པའི་རྒྱུ་མཚན་རྣམས་ཀྱང་དེ་ཉིད་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །མ་ཟད་ཅིག་ཅར་པ་ཕྱིས་རང་རྒྱལ་དུ་སོང་བ་གཅིག་སྲིད་ཀྱི་བསེ་རུ་ཡིན་ན་ཅིག་ཅར་བར་ངེས་པར་འགལ་བ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་གསེར་ཕྲེང་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་ལ་རྣོན་འབྲིང་རྟུལ་གསུམ་ལས་དང་པོས་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པའི་ཚེ་སྟོད་ལ་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད། དབང་འབྲིང་གིས་འཆི་སྲིད་ལ་ཉེ་བའི་ཚེ་སྨད་ལ་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད། ཤིན་ཏུ་དབང་རྟུལ་གྱིས་ཚེ་འདི་ལ་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་མི་ནུས་པར་སྨོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་འདོད་པའི་ཁམས་ཉིད་དུ་སྐྱེ་བ་བླངས་ཏེ་སྲིད་པ་ཐ་མའི་ཚེ་སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོནཔ་དང་ཕྲད་ན་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་

- 353 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

བུ་ཐོབ། མ་ཕྲད་ན་རང་རྒྱལ་དུ་འཇུག་པ་ཡིན་པ་ནི། ཀུན་བཏུས་ལས། ཕལ་ཆེར་ནི་མཐོང་བའི་ཆོས་སམ་འཆི་བའི་དུས་ཀྱི་ཚེ་ཀུན་ཤེས་པ་ཉིད་ཐོབ་པར་བྱེད་དོ། །གལ་ཏེ་མ་བྱེད་ན་ཡང་སྨོན་ལམ་གྱི་སྟོབས་ཅན་ཞིག་ཡིན་པས་སྨོན་ལམ་དབང་གིས་འདོད་པའི་ཁམས་ཉིད་དུ་སྐྱེས་ཏེ། སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་མེད་ན་རང་རྒྱལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཚོགས་སྤྱོད་ཆེ་ཆུང་གི་རང་རྒྱལ་དུ་འགྱུར་པ་སྲིད་ཀྱི་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་དུ་སོང་བ་མ་སྲིད་པ་གཞུང་འདིའི་དགོངས་པའོ།། དེ་བཞིན་དུ་རང་རྒྱལ་སྲིད་པ་ཐ་མ་པ་སངས་རྒྱས་བྱོན་པའམ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་ཕྲད་ན་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་པའང་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་དགོངས་པའོ།།
གསེར་ཕྲེང་ལས། བཞི་པ། འབྲས་བུ་རྣམས་འཐོབ་པའི་ཚུལ་ལ། འབྲས་བུ་དེ་དག་
ལམ་གང་གིས་དང་། དུས་ནམ་གྱི་ཚེ་དང་། ས་གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ། ཆགས་བྲལ་སྔོན་སོང་གི་ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་བུ། ཆགས་བྲལ་སྔོན་སོང་གི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་གསུམ་པོ་མཐོང་ལམ་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ། འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་བུ། དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་གསུམ་སྒོམ་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་བོ། །གསེར་ཕྲེང་ལས། རིམ་གྱིས་པ་གཉིས་འཇིག་རྟེན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལས་གཉིས་ཀས་འཐོབ་པ་སྲིད་དེ། ཅེས་པ་ནས་བརྒྱད་པ་ནི་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །ཞེས་རང་འགྲེལ་གྱི་ལུང་དྲངས་ནས་གསུངས་པ་མངོན་པ་གོང་འོག་སུའི་ལུགས་ཡིན་དཔྱད་པར་བྱ། འབྲས་བུ་བཞི་ཁམས་གང་དུ་ཐོབ་པ་ནི། འདོད་པར་གསུམ་ཐོབ་ཐ་མ་ནི། གསུམ་དུའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །ས་གང་ལ་བརྟེན་ནས་འཐོབ་པ་ནི། རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ། ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་བུ། འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་གསུམ་ནི། བསམ་གཏན་གྱི་ཉེར་བསྡོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ། ཆགས་བྲལ་སྔོན་སོང་གི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ། སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་པའི་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་བསམ་གཏན་གྱི་ཉེར་བསྡོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ། སྤང་བྱ་རིམ་གྱིས་པའི་དགྲ་བཅོམ་པའི་

- 354 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

འབྲས་བུ་འདོད་གཟུགས་གང་རུང་གི་རྟེན་ལ་ཐོབ་ན་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན། གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྟེན་ལ་ཐོབ་ན་གཟུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་པོ་གང་རུང་གི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་དགོས། སྲིད་རྩེའི་རྟེན་ཅན་གྱི་ཉན་ཐོས་སྒོམ་ལམ་པས་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་པ་ནི། མཛོད་རྩ་ལས། སྲིད་རྩེར་འཕགས་པས་ཅི་ཡང་མེད། །མངོན་དུ་བྱས་ནས་ཟག་པ་ཟད། །ཅེས་དང་། དེ་དག་གི་རྒྱུ་མཚན་དང་སྒྲུབ་བྱེད་རྣམས་གསེར་ཕྲེང་ལས་ཤེས་པར་བྱ། འདིར་མང་དོགས་ནས་མ་བྲིས། གྲུབ་མཐའ་གོང་མའི་ལུགས་ལ་ཐེག་ཆེན་སྒོམ་ལམ་གྱི་སེམས་རྟེན་ལ་སྲིད་རྩེའི་དངོས་གཞི་ཡོད་པའི་ཞིབ་ཆ་བྱེད། མངོན་པ་གོང་མའི་ལུགས་ལ་ཆགས་བྲལ་སྔོན་སོང་གི་འབྲས་གནས་བར་པ་གཉིས་སྤང་བྱ་རིམ་གྱིས་པ་ཡིན་པ་ནི། གསེར་ཕྲེང་ལས། དེའི་སྟེང་ནས་ཐོད་རྒལ་བའི་དགེ་འདུན་གྱི་སྤངས་པ་ལ་ཡང་ཞིབ་ཆ་འདོན་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས། མངོན་པ་འོག་མའི་ལུགས་ལ་སྤངས་ལྡན་ཁས་ལེན་པའི་ཞིབ་ཆ་བྱའོ། །མངོན་པ་གོང་མའི་ལུགས་ལ། ཆགས་བྲལ་སྔོན་སོང་གི་འབྲས་གནས་བར་པ་གཉིས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་གྱི་སྔ་རོལ་ཏུ་འདོད་ཉོན་དྲུག་པ་དང་དགུ་པ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་པ་ནི། འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་འབྲས་གནས་བར་པ་གཉིས་ཀྱི་ཞུགས་པའི་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། རང་རང་གི་ཞུགས་པའི་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞུགས་པ་འདི་གཉིས་ཀྱི་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོ་ལ། མཐོང་སྤང་ཀུན་སྦྱོར་གསུམ་བཞག་དགོས་པ་རྒྱུན་ཞུགས་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་ན། ཞུགས་པ་དང་པོ་དང་འབྲས་གནས་དང་པོར་བཞག་པས་སོ། །མཐོང་སྤང་ཀུན་སྦྱོར་གསུམ་ལ་མཐོང་ལམ་གྱི་སྔོན་དུ་ཆགས་བྲལ་བྱས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་གསེར་ཕྲེང་ལས། དེའི་སྟེང་ནས་ཐོད་རྒལ་བའི་དགེ་འདུན་གྱི་སྤངས་པ་ལ་ཡང་ཞིབ་ཆ་འདོན་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་ཞིབ་ཆ་ནི། ཆགས་བྲལ་སྔོན་སོང་གི་ཕྱིར་འོང་གིས་མཐོང་ལམ་གྱི་སྔོན་དུ་འདོད་ཉོན་དྲུག་པ་མན་ཆད་མངོན་གྱུར་པ་ཉམས་སྨད་པ་དང་། ཆགས་བྲལ་སྔོན་སོང་གི་ཕྱིར་མི་འོང་གིས་མཐོང་ལམ་གྱི་སྔོན་རོལ་ཏུ་འདོད་པ་ལ་ཁམས་མཆོག་ཏུ་ལྟ་བའི་སྲེད་པ་མངོན་གྱུར་བ་ཙམ་ཞིག་ཉམས་སྨད་པར་བྱས་པ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གསེར་ཕྲེང་ལས། འོན་ཀྱང་ཞིབ་ཏུ་དཔྱད་ན་བྱིས་པས་ཞི་རགས་སུ་སྒོམ་པའི་

- 355 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

ལམ་གྱིས་འདོད་པའི་སྒོམ་སྤང་གི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་པ་རྣམས་ཀྱང་མ་ལུས་པར་སྤོང་མི་ནུས་ཏེ། ཞེས་དང་། ཡང་གསེར་ཕྲེང་ལས། ལམ་སྔ་མས་ནི་ས་དེ་དག་གི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་པ་ཡང་ཐམས་ཅད་ལྟ་ཞོག །ས་དེ་དག་ལ་སྲེད་པའི་སྒོ་ནས་མཆོག་ཏུ་ལྟ་བ་ཙམ་ཞིག་ཉམས་སྨོད་པར་བྱེད་ཀྱི་སྲེད་པ་མངོན་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་འགོག་པར་མི་ནུས་ཏེ། ཞེས་ཞིབ་ཆ་འོག་ཏུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རང་དང་རྒྱུད་ཐ་དད་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་པ་མངོན་པ་གོང་མའི་ལུགས་ལ་ཡོད་དམ་དཔྱད། མངོན་པ་འོག་མའི་ལུགས་ལ་གང་ཟག་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་འདུན་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྤངས་པ་དང་། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཐོབ་པ་ཆད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤངས་པས་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ཁས་ལེན་ལ། ཆགས་བྲལ་གྱིས་སྤངས་ན། སྤངས་པའི་ཁྱབ་པ་ཁས་ལེན་པས་སྤངས་ལྡན་ཁས་བླངས་དགོས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཡུལ་ཅན་ཡང་དག་པར་ཟད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤངས་པ་ཁས་བླངས་པས་སོ། །
གསེར་ཕྲེང་ལས། བཅུ་དྲུག་པའི་ཚེ་ན་འབྲས་བུ་ཙམ་ལ་གནས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཁྱད་
པར་ཅན་དུ་བྱེད་པའི་ལམ་ལ་མ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་ཕྱི་མའི་ཞུགས་པ་ཞེས་མི་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཕྱིར་མི་འོང་ལ་ཡང་ཡིན་ཏེ། མཛོད་ལས། འབྲས་ཐོབ་འབྲས་བུ་ཁྱད་པར་གྱི། །ཞེས་པ་ནས། མི་བརྩོན་པ་ནི་ཞུགས་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ། འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནམ་སྙམ། འདིའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཕྱིར་འོང་བར་ཆད་གཅིག་པ་དང་རྒྱུན་ཞུགས་རིགས་གནས་རིགས་སྐྱེ་གཉིས་ལ་བཅུ་དྲུག་པ་ལ་གནས་པ་མེད་དམ་སྙམ། རྣམ་བཤད་ལས་ཀྱང་དེ་བཞིན་གསུངས་པས་གཞུང་དེ་གཉིས་རིམ་གྱིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ལ། ཆགས་བྲལ་སྔོན་སོང་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་བཅུ་དྲུག་པ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་འོང་བར་ཆད་གཅིག་པ་ཡོད་པ་ནི་ཐེམ་སྐས་ལས་གསུངས། འདི་ལ་འབྲས་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་མེད་དཔྱད།
གསེར་ཕྲེང་ལས། དེས་ན་ཐོད་རྒལ་བ་དང་རིམ་གྱིས་པ་གང་ཡང་མིན་པའི་དགེ་
འདུན་དུ་མ་ཞིག་འོང་བར་སྣང་ངོ་། །ཞེས་པའི་སྔ་རོལ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུ་མཚན་གསུམ་དང་། དེའི་གོང་དུ། ཕྱི་མ་ཐོབ་ཕྱིར་བརྩོན་པ་ཐོད་རྒལ་བའི་འབྲས་གནས་ཡིན་པ་ལ་གནོད་བྱེད་

- 356 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

མེད་པས་ཐོད་རྒལ་བའོ། །ཞེས་དང་། དེའི་ཞུགས་པ་མཐོང་ལམ་པར་ངེས་པ་དང་དེས་ཐོབ་པའི་འབྲས་གནས་ཐོད་རྒལ་བར་འགལ་བས་སོ། །ཞེས་སོགས་ལ་དཔག་ན། ཆགས་བྲལ་སྔོན་སོང་གི་ཕྱིར་འོང་གི་རྟོགས་པ་སྔོན་སོང་གི་ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་དེ། ཆགས་བྲལ་སྔོན་སོང་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡིན་ཡང་། ཆགས་བྲལ་སྔོན་སོང་གི་ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་མིན། དེ་བཞིན་དུ་ཆགས་བྲལ་སྔོན་སོང་གི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་རྟོགས་པ་སྔོན་སོང་གི་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་། ཆགས་བྲལ་སྔོན་སོང་དང་། དགྲ་བཅོམ་པའི་གཞི་མཐུན་ཡིན་ཀྱང་། དེ་འདྲའི་དགྲ་བཅོམ་པ་མིན་པའི་ཞིབ་ཆ་བྱས་ན་རུང་ངམ་སྙམ་སྟེ། འོག་ནས་མཚོན་བྱ་དོན་གྱི་དགེ་འདུན་ཉི་ཤའི་ཐད་དུ། ཕྱིར་འོང་དད་ཐོབ་ཁྱད་པར་ཅན་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་ཡིན་ཀྱང་དེའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པར་འགལ་བས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷ་ས་པར་མའི་གསེར་ཕྲེང་དུ་མི་ཞེས་པ་ཆད་འདུག །ཞིབ་ཆ་དེ་ལྟར་བྱས་ན། གོང་དུ་ཐོད་རྒལ་བ་ལ་འབྲས་བུ་བར་པ་གཉིས་ཀྱི་ཞུགས་གནས་བཞིན་སྲིད་ཀྱི་གཞན་མི་སྲིད་དོ། །གསུངས་པ་དང་འགལ་ལམ་སྙམ། མཁས་རྣམས་དགོངས།
གསེར་ཕྲེང་ལས། དེའི་ཁྱད་པར་པ་ལ་རེ་ལྟར་ཐོགས་ན་ལན་བདུན་པ་དང་། རིགས་
ནས་རིགས་སྐྱེ་གཉིས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པས་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་ངེས་པའི་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་དང་། རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེ་གཉིས་མེད་དམ། བཅུ་དྲུག་པ་ལམ་རྗེས་ཤེས་ལ་གནས་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་མེད་པས་སོ། །ཞེ་ན། ལན་ཅི། རེ་ལྟར་ཐོགས་ན། ཞེས་གསུངས་པས་ལན་བདུན་པ་ཡིན་ཙམ་ལ་ནི་མིན་པས་སོ། །གསེར་ཕྲེང་ལས། གནས་བདུན་ལ་མཁས་པའི་དགེ་སློང་དང་ཤིང་འདབ་མ་བདུན་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་དགེ་སློང་གནས་བདུན་ལ་མཁས་ཞེས་པ། དཔེར་ན། ཟག་བཅས་ཉེར་ལེན་གྱི་གཟུགས་ཕུང་ལ་སྦྱར། དེའི་ངོ་བོ་དང་། དེའི་རྒྱུ་ཀུན་འབྱུང་དང་། དེ་འགོག་པ་དང་། དེར་འགྲོ་བའི་ལམ་དང་། དེ་དག་གི་ཕན་ཡོན་དང་། ཉེས་དམིགས་དང་ཇི་ལྟར་ངེས་པར་འབྱུང་ཚུལ་དང་བདུན་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ལ། ཕུང་པོ་གཞན་བཞིའི་སྟེང་ནས་བདུན་རེ་སྟེ་མཁས་བྱའི་གནས་སོ་ལྔ་འབྱུང་ཡང་བདུན་ཚུན་དུ་འདྲ་བས་དེ་ལྟར་བཤད་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

- 357 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

ཤིང་གི་ལོ་མ་འདབ་མ་བདུན་ཇི་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་བདུན་ཚན་དུ་འདྲ་བའང་དཔེའོ། །མཛོད་ལས། འབྲས་གནས་སྒོམ་སྤང་བྱ་མ་ཟད། །ཅེས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པའི་སྐབས་སུ་གསུངས་ལ། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་ས་ལས། རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པས་ཡན་ལག་དུ་ཞིག་སྤོང་ཞེ་ན། ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་སྟེ་གང་ཡང་རུང་བ་དང་། རིལ་གྱིས་སྤོང་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཕྱིར་མི་འོང་བས་ཡན་ལག་དུ་ཞིག་སྤོང་ཞེ་ན། འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་དོ། །དགྲ་བཅོམ་པས་ཡན་ལག་དུ་ཞིག་སྤོང་འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་དོ། །དགྲ་བཅོམ་པས་ཡན་ལག་དུ་ཞིག་སྤོང་ཞེ་ན། ཁམས་གསུམ་ན་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་གཉིས་ཇི་ལྟར་མི་འགལ། གསེར་ཕྲེང་ལས་སྐབས་ལྔ་པར། གལ་ཏེ་སྒོམ་སྤང་ཡིན་ན་འཕགས་པ་ལ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། སྒོམ་སྤང་ཡིན་ཀྱང་འཕགས་པ་ལ་མེད་པ་ནི་དུ་མ་ཞིག་བཤད་དེ། དཔེར་ན་ཡུལ་ལ་དམིགས་པའི་ཞེ་སྡང་དྲག་པོ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་ཐོག་མའི་མ་རིག་པ་སྒོམ་སྤང་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ངན་འགྲོར་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་དང་ཚར་གཅིག་པའི་ཐོག་མའི་མ་རིག་པ་ལ་འཇིག་ལྟ་ལྷན་སྐྱེས་མེད་དམ། དབུ་མ་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། ཇི་སྲིད་ཕུང་པོ་འཛིན་ཡོད་པ། །དེ་སྲིད་དེ་ལ་ངར་འཛིན་ཡོད། །ངར་འཛིན་ཡོད་ན་ཡང་ལས་དེ། །དེ་ལས་ཡང་ནི་སྐྱེ་བ་ཡིན།། ཞེས་དང་། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས། དང་པོར་ང་ཞེས་བདག་ལ་ཞེན་གྱུར་ཅིང་། །བདག་གིས་འདི་ཞེས་དངོས་ལ་ཆགས་བསྐྱེད་པ། །ཟོ་ཆུན་འཕྱན་ལྟར་རང་དབང་མེད་པ་ཡི། །འགྲོ་ལ། ཞེས་སོགས་གཞུང་དེ་དག་གི་དགོངས་དོན་ཐལ་རང་སེམས་ཙམ་པ་ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞིབ་ཏུ་དཔྱད་པར་བྱའོ། །འདིར་མང་དོགས་ནས་ཟུར་ཙམ་ལས་མ་སྨོས། དཀའ་གནས་ཡིན།
གསེར་ཕྲེང་ལས། འདི་ལ་ཡང་ཁྱད་པར་གསུམ་སྟེ། རྟོགས་པ་དང་། སྤངས་པ་དང་།
སྐྱེ་བའི་ཁྱད་པར་རོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པའོ།། གཉིས་པ་ནི། འདོད་པའི་སྒོམ་སྤང་གཅིག་ཀྱང་མ་སྤངས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། འདོད་པར་སྐྱེ་བ་བདུན་ལེན་པའོ། །ཞེས་ངེས་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པའི་ཁྱད་པར་གསུམ་བཤད་ལ། དེ་དག་ནི་ངེས་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་བའི་ཁྱད་པར་ཡིན་གྱི། སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་

- 358 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

ལ་ཁྱད་པར་དེ་དག་ཚང་བའི་ངེས་པ་མེད་དེ། སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་ལ་སྐྱེ་འཕགས་གཉིས་དང་། འཕགས་པ་ལའང་ངེས་མ་ངེས་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་སྟེ། བློ་གསལ་བགྲོད་པའི་ཐེམ་སྐས་ལས། ལན་བདུན་པ་ལ་སྐྱེ་འཕགས་གཉིས། །འཕགས་པ་ལ་ཡང་ངེས་མ་ངེས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ངེས་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་ལ་སྐྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་ཡོད་ཟེར། མིའི་རྟེན་ལ་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་གསར་དུ་ཐོབ་པར་ངེས་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་ལ། ལུས་རྟེན་དེ་དོར་རྗེས་སུ་ལྷའི་སྐྱེ་སྲིད་གསུམ་ལེན། དེ་རྗེས་མིའི་སྐྱེ་སྲིད་གསུམ་ལེན། དེ་རྗེས་ལྷའི་སྐྱེ་སྲིད་གཅིག་བླངས་པའི་རྟེན་དེ་ལ་མྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད། ལྷའི་རྟེན་ལ་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་གསར་དུ་ཐོབ་ན་ལུས་རྟེན་དོར་རྗེས་སུ་མིའི་སྐྱེ་སྲིད་གསུམ། དེ་རྗེས་ལྷའི་སྐྱེ་སྲིད་གསུམ། དེ་རྗེས་མིའི་སྐྱེ་སྲིད་གཅིག་བླངས་པའི་རྟེན་དེ་ལ་མྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཟེར་བ་དང་། དེ་ཡང་ཚར་གཉིས་འདྲ་འདུག །ཡང་མིའི་རྟེན་ལ་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་གསར་དུ་ཐོབ་པའི་དེས་ལུས་རྟེན་དེ་དོར་རྗེས་ལྷའི་སྐྱེ་སྲིད་གཅིག །དེ་ནས་མིའི་སྐྱེ་སྲིད་གཅིག་སོགས་ལྷ་མིའི་སྐྱེ་སྲིད་སྤེལ་མར་བླངས་པའི་བཅུ་བཞི་པ་མིའི་རྟེན་ལ་མྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་ཅིང་། ལྷ་ལ་ཡང་རིགས་འདྲ་བ་ཡིན་ཟེར་བ་དང་། ཡང་མིའི་རྟེན་ལ་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་གསར་དུ་ཐོབ་པའི་ངེས་པའི་དེས་ལུས་རྟེན་དེ་དོར་རྗེས་སུ་མིའི་སྐྱེ་སྲིད་དྲུག་བར་མ་ཆད་དུ་བླངས། དེ་རྗེས་ལྷའི་སྐྱེ་སྲིད་བར་མ་ཆད་པར་བདུན་བླངས། དེ་རྗེས་མིའི་སྐྱེ་སྲིད་གཅིག་བླངས་པའི་རྟེན་དེ་ལ་མྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་ཅིང་། ལྷ་ལ་ཡང་རིགས་འདྲ་བའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་ལྟར་དོན་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་ཡོད་པ་རྣམས་ལས་མངོན་པ་གོང་འོག་གཉིས་ནས་དངོས་སུ་མ་གསུངས་པ་རྣམས་གསེར་ཕྲེང་ལས་གསལ་བར་གསུངས་ལ། གཞན་གཉིས་ནི། མངོན་པ་གོང་འོག་གཉིས་ལས་རིམ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཐམས་ཅད་ངེས་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པའི་སྐྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་ལ་དེ་ལྟར་ཡོད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། དེ་འདྲའི་ཁྱབ་མཐའ་བཟུང་བ་མ་ཡིན་ལ། དེས་སྐྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་ལ་དེ་རེ་རེ་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་སྟེ། ལས་ཀྱི་ནུས་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ངེས་པའི་དེས་སྐྱེ་སྲིད་བཅུ་བཞི་མ་བླངས་བར་དུ་ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་

- 359 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

པ་ཡོད་ཀྱང་། འབྲས་གནས་ཐ་མ་གཉིས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་མེད་པ་མཛོད་འགྲེལ་དང་རྒྱལ་སྲས་མར་གསལ། སྦྲུལ་གོམ་པ་བདུན་པས་ཟིན་པ་ལྟ་བུ་དང་རིམས་ཉིན་བདུན་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། །གོང་གི་བཤད་ཚུལ་གསུམ་ཀའི་དོན་བློ་གསལ་བགྲོད་པའི་ཐེམ་སྐས་ལས། དང་པོར་ཐོབ་པའི་རྟེན་དེ་ལ། །མྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་སྟེ། །གོང་འོག་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་སུ། །སྐུ་མཆེད་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པར་སྒྲུབ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསེར་ཕྲེང་ལས། གཉིས་པ་ནི། ཁྱད་པར་གསུམ་དང་ལྡན་པ་སྟེ། འདོད་ཉོན་གསུམ་མམ་བཞི་སྤངས་ལ་ལྔ་པ་མ་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་དང་། དེའི་གཉེན་པོ་ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་ཐོབ་པའི་རྟོགས་པ་དང་། འདོད་པའི་ལྷ་མི་རིགས་མཐུན་གཅིག་ཏུ་སྐྱེ་བ་གཉིས་སམ་གསུམ་ལེན་པ་སྐྱེ་བའི་ཁྱད་པར་ཏེ། མཛོད་ལས། རྣམ་གསུམ་རྣམ་བཞི་ལས་གྲོལ་བ། །ཚེ་གཉིས་གསུམ་དུ་རིགས་ནས་རིགས། །ཞེས་གསུངས། རྒྱུན་ཞུགས་རིགས་གནས་རིགས་སྐྱེ་ཡིན་ན། འདོད་ཉོན་གསུམ་པ་སྤངས་པའི་ཁྱབ་ཟེར་ན། མངོན་པ་འོག་མའི་ལུགས་ལ་འདོད་དེ། དེའི་ལུགས་ལ་ཆགས་བྲལ་གྱིས་སྤངས་ན་སྤངས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། མངོན་པ་གོང་མའི་ལུགས་ལ། མ་ཁྱབ་སྟེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་གནས་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་རིགས་གནས་རིགས་སྐྱེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མཛོད་རང་འགྲེལ་ལས། སྔོན་རྣམ་པ་གསུམ་དང་བཞིན་སྤངས་པའམ་བདུན་དང་བརྒྱད་སྤངས་པ་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ནི་ཇི་སྲིད་དུ་འབྲས་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ལམ་མངོན་དུ་མ་བྱས་པ་དེ་སྲིད་དུ་རིགས་གནས་རིགས་སྐྱེ་འམ་བར་ཆད་གཅིག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་མངོན་པ་གོང་མ་པ་ཡང་ཁས་ལེན་ནོ། །གསེར་ཕྲེང་ལས། ལུང་འདིས་བར་ཆད་གཅིག་པ་ལའང་ཆགས་བྲལ་སྔོན་སོང་ཡོད་པར་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་མངོན་པ་གོང་འོག་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཆགས་བྲལ་གྱིས་སྤངས་ན་སྤངས་པའི་ཁྱབ་མ་ཁྱབ་ལ་ཐུག་གོ །གསེར་ཕྲེང་ལས། ཕྱི་མའི་ཁྱད་པར་ཚེ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་པ་ནི་ཉོན་མོངས་བདུན་པ་དང་བརྒྱད་པ་སྤངས། དེའི་གཉེན་པོ་ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་ཐོབ། སྐྱེ་བ་ལྷག་མ་གཅིག་ལུས་པ་སྟེ། མཛོད་ལས། ཉེས་ཆ་བདུན་དང་བརྒྱད་ཟད་པ། །ཚེ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་པ་དང་། །གསུམ་པ་ལ་ནི་ཞུགས་པའང་ཡིན། །ཞེས་གསུངས། འདི་ནི་འབྲས་བུ་རིམ་

- 360 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

གྱིས་པའི་ཕྱིར་འོང་ཚེ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་པ་གཞིར་བཞག་གམ། ཡང་ན་གོང་གི་རྒྱུན་ཞུགས་རིགས་གནས་རིགས་སྐྱེའི་ཞིབ་ཆ་འདི་ལའང་སྦྱར་རུང་ཏེ། འདི་ལ་མཐར་གྱིས་པས་མ་ཁྱབ་པ་ནི་བརྗོད་ཟིན་ལ། ཞེས་གསེར་ཕྲེང་ལས་གསུངས་པས་སོ། །དེས་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དེ། འདོད་ཉོན་གསུམ་པ་བཞི་པ་གཉིས་དང་། འདོད་ཉོན་བདུན་པ་བརྒྱད་པ་གཉིས་དེ། བཞིའི་གཉེན་པོ་ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་ཡིན་ནམ། ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་གནས་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་དང་ཆགས་བྲལ་སྔོན་སོང་གི་ཕྱིར་འོང་གཉིས་གཉེན་པོ་ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་ཐོབ་པ་དེའི་ཕྱིར། མངོན་པ་གོང་འོག་གཉིས་ཀྱི་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་འཇོག་ཚུལ་མི་འདྲ་བའང་ཤེས་པ་གལ་ཆེའོ། །འདིར་མང་དོགས་ནས་མ་བྲིས། ཕྱིར་འོང་མཐོང་ཆོས་ཞི་ཡོད་པས། ཕྱིར་འོང་ལ་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་འདོད་པར་སྐྱེ་ངེས་ཀྱིས་མ་ཁྱབ་བོ།། ཕྱིར་འོང་ཚེ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་པ་དང་རྒྱུད་གཅིག་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་མིའི་རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེ་མེད་ལ། དེ་དང་རྒྱུད་གཅིག་པའི་ལྷའི་རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེ་ཡོད་པའི་ཞིབ་ཆ་བྱེད་དགོས་སྟེ། མིའི་རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེ་ཡིན་ན། མཐར་མིའི་རྟེན་ལ་མྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་ངེས་ཡིན་པའི་ཁྱབ་ཅིང་། ཕྱིར་འོང་ཚེ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་པ་དང་། ལྷའི་རིགས་གནས་རིགས་སྐྱེ་གཉིས་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན། མཐར་ལྷའི་རྟེན་ལ་མྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་ངེས་ཡིན་པའི་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བློ་གསལ་འགྲོད་པའི་ཐེམ་སྐས་ལས། འཆི་འཕོ་འདོད་ལྷའི་རྟེན་དག་ལ། །མྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་ཅེས་བསྟན། །ཞེས་དང་། ཀུན་བཏུས་ལས། བར་ཆད་གཅིགཔ་གང་ཞེ་ན། གང་ལ་གཅིག་ཕྱིར་འོང་པ་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ཉིད་དུ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཐ་མ་ཐོབ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསེར་ཕྲེང་ལས། སྤྱིར་ཕྱིར་འོང་དེ་འདོད་པའི་ལྷ་མི་གཉིས་སུ་རེ་རེ་སྐྱེ་སྲིད་ལ་དེ་ལྟ་ནའང་ལན་ཅིག་འོང་མིན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། སྐྱེ་བ་རིགས་འདྲ་གཅིག་ལས་མི་ལེན་པས་སོ། །ཞེས་དང་། འོག་ཏུ་མདོ་དང་བསྟུན་ན་བཅུ་པར་གསལ་ཏེ་སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པའི་རྒྱལ་སྲས་སུ་བཤད་པས་སོ།། ཞེས་དང་། ཡང་། འོ་ན་དེ་དག་དང་ཆོས་མཚུངས་གང་ཞིག་གིས་སྦྱོར་ཞེ་ན། སྤངས་རྟོགས་དང་སྐྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་ཏེ་གསུམ་གྱིས་སྦྱོར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་གོང་འོག་ཀུན་བསྒྲིགས་ན་ཤིན་ཏུ་ལེགས་

- 361 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

པས་ཐུབ་ཚོད་ཀྱིས་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །
གསེར་ཕྲེང་ལས། གསུམ་པ་ལ་གཉིས། ཞུགས་པ་དང་། གནས་པའོ། །ཞེས་པ་ནས།
མཛོད་ལས། དེ་དགུ་ཟད་པས་ཕྱིར་མི་འོང་། །ཞེས་སོ། །ཞེས་གསུངས། །མངོན་པ་གོང་མའི་ལུགས་ལ། འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ལ་འདོད་ཉོན་དགུ་བ་སྤངས་པས་ཁྱབ་པ་མེད་དེ། ཞི་གནས་ཤས་ཆེར་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་ལམ་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་སྐབས་སུ་འདོད་པ་ལ་རགས་པར་ལྟ་བའི་དང་པོའ་ཉེར་བསྡོགས་བསྒོམས་ཏེ་སྦྱོར་མཐའི་འབྲས་བུའི་ཡིད་བྱེད་ ིཐོབ་པ་ཡོད་པས་དེའི་ཚེ་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་སྟེ། རྒྱུན་ཞུགས་དང་ཕྱིར་འོང་གི་རྒྱུད་ལ་དངོས་གཞི་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་ཁམས་གོང་འོག་ཏུ་ཞི་རགས་ཅི་རིགས་ཀྱི་རྣམ་ཅན་གྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའ་ཉེར་བསྡོགས་མཐོང་ལམ་རྗེས་ཐོབ་པའི་སྐབས་སུ་གོམས་ ིཔ་མེད་དམ། ཡང་ན་གོམས་ཀྱང་དངོས་གཞིར་འཕོ་བ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་དགོས་པ་ལས། དང་པོ་ལྟར་ན། ཉེར་བསྡོགས་གཞན་རྣམས་ལའང་མཚུངས་པས། འགོག་སྙོམས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་འགོག་སྙོམས་ལས་ཉམས་ནས་གཟུགས་སུ་སྐྱེ་སྟེ་དེར་སླར་འགོག་སྙོམས་བསྐྱེད་དེ་ཤི་འཕོས་ནས་སྲིད་རྩེའི་རྟེན་ལ་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོག་ཏུ་གསེར་ཕྲེང་ལས། སྤྱིར་འགོག་ཐོབ་ཀྱི་ཕྱིར་མི་འོང་ལ་ནི་འགོག་སྙོམས་ལས་མ་ཉམས་པར་ཚེ་དེ་དང་། ཉམས་ནས་གཟུགས་ཁམས་སུ་སྐྱེ་སྟེ་དེར་འདའ་བ་དང་། དེར་སྐྱེ་ནས་འགོག་སྙོམས་བསྐྱེད་དེ་ཤི་འཕོས་ནས་སྲིད་རྩེར་འདའ་བ་གཅིག་དང་གསུམ་བཤད་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷག་མཐོང་ཤས་ཆེར་སྤྱོད་པ་ལ་ནི་དོགས་པ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་དང་། རྣམས་འགྲེལ་རྩ་བ་ལས། རྟེན་མི་བརྟན་པ་ཉིད་གྱུར་ན། །ཁྱད་པར་དག་ནི་མི་འཕེལ་ན། །རང་བཞིན་དེ་འདྲ་མ་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་སོགས་སོ། །ཉེར་བསྡོགས་དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒོམ་ལམ་ཡིན་ཡང་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་མིན། འཕགས་ལམ་ཡིན་པ་ནི། ཀུན་བཏུས་དར་ཊཱིཀ་ལས། འཕགས་པ་སྒོམ་ལམ་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཆོས་འཇིག་རྟེན་པའི་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒོམ་ལམ་ཡིན་ཡང་འདིར་ནི་གཙོ་བོའ་ིདབང་དུ་བྱས་ནས་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

- 362 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

གོང་དུ་གསེར་ཕྲེང་ལས། དེ་བཞིན་མཐར་གྱིས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཐོབ་པའི་ལམ་ཡང་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་རིག་ཚུལ་ནི་དེ་ལྟར་ཡིན་ནམ་སྙམ། མཁས་པའི་དབང་པོ་རྣམས་དགོངས་པར་མཛོད། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་ལུགས་ལ་ཆགས་བྲལ་གྱིས་སྤངས་ན། སྤངས་པའི་ཁྱབ་པར་ཁས་ལེན་པས་ཕྱིར་མི་འོང་ཡིན་ན་འདོད་ཉོན་དགུ་པ་སྤངས་པའི་ཁྱབ། ཀུན་བཏུས་ལྟར་ན། སྤངས་པའམ་འདོད་པ་ལ་ཁམས་མཆོག་ཏུ་ལྟ་བའི་སྲེད་པ་མངོན་གྱུར་བ་ཙམ་ཞིག་ཉམས་སྨད་པར་བྱས་པ་གང་རུང་གིས་ཁྱབ་ཀྱང་སྤངས་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེའི་སྟེང་ནས་ཐོད་རྒལ་བའི་དགེ་འདུན་གྱི་སྤངས་པ་ལ་ཡང་ཞིབ་ཆ་གདོན་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསེར་ཕྲེང་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ཡང་འཇུག་ཤེས་འཁོར་གྱི་ཉོན་མོངས་གཞིར་གཞག་ཡིན་གྱི། འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུད་ལ་ཉོན་ཡིད་འཁོར་གྱི་འཇིག་ལྟ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་སྟེ། སུམ་ཅུ་པ་ལས་གང་དུ་སྐྱེ་པ་དེ་ཡིའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ཉོན་སྐོར་དགུར་ཕྱེ་བ་འཇུག་ཤེས་གཞིར་བཞག་ཡིན་པ་ཤེས་སླའོ། །འོན་ཀྱང་མངོན་པ་གོང་འོག་མི་འདྲ་སྟེ། མཛོད་ལས། རང་གི་ས་པའི་ཉོན་མོངས་ཀུན། །ཞེས་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་གང་དང་གང་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་དེའི་ཚེ། རང་གང་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ས་དེའི་ཉོན་མོངས་མངོན་དུ་གྱུར་བའི་དབང་གིས་ས་དེར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །དེ་ཡང་དོགས་གནས་ཞིག་ཡིན་ཏེ། གསེར་ཕྲེང་སྐབས་ལྔ་པར། འོག་ས་ནས་གོང་སར་སྐྱེ་བ་ལ་ས་གོང་མའི་ཉོན་མོངས་མངོན་དུ་གྱུར་ཡོད་པས་རིགས་སུ་ཆུག་ཀྱང་། གོང་སའི་སྐྱེ་སྲིད་ཀྱི་རྟེན་ལ་འོག་སའི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་ཡོད་པ་ཆོས་མངོན་པ་བ་སྤྱིའི་ལུགས་དང་མི་མཐུན་ཞིང་རིགས་པས་མི་ཐུབ་པས་གོང་ས་ནས་འོག་སར་སྐྱེ་བ་ལ་མི་འགྲིག་གོ །ཅེས་གསུངས་ལ། དེ་ལ་གཞན་ཡང་དོགས་པ། མཚམས་མེད་སོགས་ལས་སྟོབས་ཅན་འགའ་ཞིག་གྲུབ་ཙམ་ནས་ནུས་པ་མཐུ་ཅན་མ་གཏོགས་སྲེད་ལེན་གྱིས་གསོས་བཏབ་དགོས་པ་རྣམས་ནི་རང་དང་ཚར་གཅིག་པའི་སྲེད་ལེན་གྱིས་གསོས་བཏབ་སྟེ་ཡང་སྲིད་འགྲུབ་པའི་ནུས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་སོང་བ་ན་བཅུ་པ་སྲིད་པར་འགྱུར་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་གོང་ས་ནས་འོག་སར་སྐྱེས་པ་ལའང་འོག་སའི་སྲེད་ལེན་གྱིས་གསོས་བཏབ་དགོས་སོ། །འོན་ཀྱང་། ས་

- 363 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

འཕོས་ཉམས་པ་དག་གིས་གཏོང་། །ཞེས་མཛོད་ལས་གསུངས་པ་དང་མི་འགལ་ཏེ། སྐྱེ་ཐོབ་ཀྱི་བསམ་གཏན་དེ་ཤི་འཕོས་པ་ན་གཏོང་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །གོང་དུ་གསུངས་པ་དེ་སྦྱོར་བྱུང་དངོས་གཞི་མ་ཉམས་གོང་ལ་དགོངས་པ་འདྲ། དཔྱད་པར་བྱའོ།། རྟེན་འབྲེལ་ཡིག་ཆ་ལས། སྐྱེ་བ་འགྲུབ་པ་སྲེད་ལེན་ལ་ལྟོས་པར་མ་ངེས་པའི་རྩོད་པ་གསུམ་དང་། ལན་གསུམ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བོ་ཡོད་པ་ལས་ཤེས་སླའོ། །
གསེར་ཕྲེང་ལས། གཞན་ཡང་ཕྱིར་མི་འོང་ལ་ཁམས་གོང་མར་འགྲོ་བ་དང་། འདོད་
པའི་རྟེན་དེ་ཉིད་ལ་འདའ་བ་གཉིས་ཡོད་ལ། དང་པོ་ལ་གསུམ། གཟུགས་དང་། གཟུགས་མེད་དུ་ཉེ་བར་འགྲོ་བ་དང་། དེ་དག་གི་རྟེན་བསམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་བར་འདའ་བ་དང་། སྐྱེ་ནས་འདའ་བ་དང་། གོང་དུ་འཕོ་བ་སྟེ་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ནི། ཚངས་ཆེན་མ་གཏོགས་པའི། ཞེས་པ་ནས། ལྷག་མེད་དུ་འདའ་བ་གསུམ་མོ། །ཞེས་དང་། གཉིས་པ་ནི། གཟུགས་ཀྱི་གནས་རིགས་བཅུ་དྲུག་གི་སྐྱེ་སྲིད་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་ནས་རྟེན་དེ་ལ་ལྷག་བཅས་སུ་འདའ་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་སྟེ། ཞེས་པ་ནས། སྤེལ་མ་རྣམས་སྒོམ་དགོས་སོ། །ཞེས་དང་། གསུམ་པ་ནི། གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་སྐྱེ་སྲིད་དུ་ལན་གཉིས་བརྒྱུད་ནས་འདའ་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་སྟེ། འདི་ལ་རྒྱུའི་སྒོ་ནས་བསམ་གཏན་སྤེལ་མ་སྤེལ་དང་། འབྲས་བུའི་སྒོ་ནས་འོག་མིན་དང་སྲིད་རྩེར་འགྲོ་བ་གཉིས་སོ། །ཞེས་པ་ནས། གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྟེན་ལ་འདའ་དགོས་པར་སེམས་སོ། །ཞེས་བྱུང་། གོང་དུ་བར་འདའ་བ་དང་སྐྱེས་འདའ་བ་གཉིས་ལྷག་མེད་དུ་འདའ་བ་དང་། ལྷག་བཅས་སུ་འདའ་བར་གསུངས་པའི་དོན། བདག་གི་དཔེ་ཆའི་དགེ་རིན་པོ་ཆེས། སྐྱེ་སྲིད་ཀྱི་ཕུང་པོའ་ལྷག་ ིམ་ཡོད་མེད་ཀྱི་མྱང་ངན་ལས་འདའ་མི་འདའ་ལ་བཀའ་གནང་བ་དྲན་གྱི་འདུག་གསལ་པོ་མི་དྲན། གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོའ་ཕྱིར་མི་འོང་ལ་བར་དོར་འདའི་བ་གསུམ། སྐྱེས་འདའ་བ་གསུམ། གོང་འཕོ་གསུམ་དང་དགུ་ཡོད་མོད། དེ་དག་དགུ་པོ་གང་རུང་ལ་གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོའ་ཕྱིར་མི་འོང་ཡིན་པའི་ཁྱབ་པ་མེད་དེ། དེ་དག་ལ་ཁམས་གོང་མའི་རྟེན་ཅན་ཡོད་ལ། ིགཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོའ་ཕྱིར་མི་འོང་ཡིན་ན་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ིདེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་མེད་ཉེར་འགྲོའ་ཕྱིར་མི་འོང་ལའང་སྐྱེས་འདའི་བ་གསུམ་དང་གོང་

- 364 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

འཕོ་བཞི་དབྱེ་རྒྱུ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་དག་བཞི་པོ་གང་རུང་ལ་གཟུགས་མེད་ཉེར་འགྲོའ་ཕྱིར་མི་ ིའོང་གིས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་ལ་ཁམས་གོང་མའི་རྟེན་ཅན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོག་ཏུ་གསེར་ཕྲེང་ལས། དེ་ལྟར་ན་འདའ་བ་བཞི་དང་གོང་འཕོ་སྟེ་ལྔ་ལ་ནི་གོང་མའི་རྟེན་ཅན་ཀྱང་ཡོད་ལ་ཉེར་འགྲོ་གཉིས་ལས་ཕྱེ་བའི་དེ་དག་ནི་འདོད་རྟེན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཀུན་བཏུས་ལས། བར་དོར་འདའ་བ་སྐྱེ་བའི་ཀུན་སྦྱོར་སྤངས་མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་ཀུན་སྦྱོར་གཉིས་མ་སྤངས་གསུངས་པ་དང་། སྐྱེས་ནས་མྱ་ངན་ལས་མདའ་བ་ཀུན་སྦྱོར་གཉིས་མ་སྤངས་གསུངས་པའི་དོན་གསེར་ཕྲེང་ལས། དེའི་འགྲེལ་པར་ཡང་བར་དོར་སྐྱེ་བའི་བག་ལ་ཉལ་ལུས་ཤིང་སྐྱེ་སྲིད་ཀྱི་རྒྱུའི་ཉོན་མོངས་ཟད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དགོངས་པ་ལེན་པར་གསུངས། དགེ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་སྐྱེ་སྲིད་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ལ་སྲིད་ཉོན་དགུ་བ་མེད་པ་རེད་པས། ཞེས་བཀའ་གནང་བྱུང་། དོགས་གནས་རེད། གསེར་ཕྲེང་ལས། འདི་གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོ་དགུར་མ་གཏོགས་ཀྱང་གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པའི་འདི་སྒྲའི་འཇུག་གཞི་དེ་གོང་དུ་དེ་དག་ལ་ཁམས་གོང་མའི་རྟེན་ཅན་ཡོད་ལ། ཞེས་པའི་ཁུངས་ཡིན།
གསེར་ཕྲེང་ལས། གཉིས་པ་ནི། གཟུགས་ཀྱི་ཀུན་སྦྱོར་ཟད་པའི་མཐུས་འདི་ནས་
གཟུགས་སུ་མི་འགྲོ་བར་གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའོ། །ཞེས་པ་ནས། མཛོད་ལས། གཞན་ནི་གཟུགས་མེད་འགྲོ་རྣམས་བཞི། །ཞེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་སྤང་བྱ་རིམ་གྱིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནམ་སྙམ་སྟེ། འོག་ཏུ་ཁམས་དང་ས་དེ་དང་དེའི་ཉོན་མོངས་མ་སྤངས་པའི་ངང་ནས་ཤི་བ་ན་དེ་དང་དེར་སྐྱེ་ཞིང་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་མ་སྤངས་པའི་ཐོད་རྒལ་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་དུ་མ་སྲིད་ལ་དེ་དག་འདོད་རྟེན་ལ་འདའ་བར་ཡང་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཐར་གྱིས་པ་ལ་ནི་དབྱེ་བ་འདི་དག་ནི་ཤིན་ཏུ་གྲགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཆགས་བྲལ་སྔོན་སོང་གི་དེ་དག་མཛོད་ལས་མ་བསྟན་ནམ་སྙམ་པའི་དོགས་པའོ། །དབྱེ་བ་དེ་དག་ཕྱིར་མི་འོང་འདོད་པར་ཚེ་གྱུར་ལའང་རུང་ངམ་ཞེ་ན། ཞེས་གསེར་ཕྲེང་ལས་གསུངས་ལ། དེ་ལ་རྒྱལ་པོ་སྲས་ཀྱིས་བཤད་ཚུལ་དང་མཛོད་རང་འགྲེལ་གྱི་

- 365 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

བཤད་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པའང་དེ་ཉིད་ལས་ཤེས་པར་བྱ་ལ། གཞུང་གཉིས་པོ་སོ་སོ་ལས་ཀྱང་རྒྱས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །
གསེར་ཕྲེང་ལས། གསུམ་པ། དེ་དག་གི་རྟེན་བསམ་པ་ནི། གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོ་ལྔ་
དང་གཟུགས་མེད་ཉེར་འགྲོ་བཞི་བོ་དེ་འདོད་པ་དང་ཁམས་གོང་མ་གང་གི་རྟེན་ལ་བྱེད་ཅེ་ན། མཛོད་ལས། གཟུགས་སུ་ཉེ་བར་འགྲོ་བ་དགུར། བཤད་དོ་དེ་དག་ཁྱད་པར་རྣམས། །ལས་དབང་ཉོན་མོངས་བྱེ་བྲག་ལས། །ཞེས་སོ། །འདིས་བར་དོར་འདའ་བ་གསུམ་མངོན་པར་འགྲུབ་པའི་ལས་ཅན་དང་། སྐྱེ་འདའ་བ་གསུམ་སྐྱེས་ནས་མྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས་ཅན་དང་། འཕར་བ་གསུམ་ལན་གྲངས་གཞན་ལ་མྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས་ཅན་དུ་གསུངས་པ་ནི། ཉེར་འགྲོ་གཉིས་ལས་ཕྱེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་སམ་སྙམ། གསུམ་ཚན་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ལ་ནི་ལས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མེད་ལ། ཞེས་གསུངས་པ་ནི། སྐྱེ་བ་མང་ཉུང་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མེད་པ་ལ་དགོངས་ལ། དབང་པོ་རྣོ་འབྲིང་རྟུལ་པོ་རྣམས་རྫོགས་བྱེད་ཀྱི་ལས་སོ་སོའ་འབྲས་བུ་དང་། ིཉོན་མོངས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་དེ་དག་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་པ་ལས་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མྱོང་འགྱུར་གསུམ་གྱི་འཇོག་ཚུལ་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་གོང་འོག་གིས་འདོད་ཚུལ་མི་འདྲ་སྟེ། བྱེ་སྨྲ་ལྟར་ན་ཚེ་དེ་དང་དེ་ལ་རྣམ་སྨིན་རྫོགས་དགོས་ལ། གོང་མའི་ལུགས་ལ་དེ་དང་དེ་ལ་མགོ་བརྩམས་པས་ཆོག་གོ །དེའི་ཕྱིར་ན་བྱེ་སྨྲའི་ལུགས་ལ། ལས་གཅིག་གིས་ལུས་དུ་མ་འཕེན་པ་མེད་ལ། མཐོང་ཆོས་མྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས་ལ་འཕེན་བྱེད་ལས་ཀྱང་མེད་དོ། །མཛོད་རྩ་ལས། གསུམ་གྱིས་རིས་ནི་འཕེན་པར་བྱེད། །ཅེས་མྱོང་འགྱུར་ཕྱི་མ་གཉིས་དང་མ་ངེས་པའི་ལས་དང་གསུམ་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་བའི་ཕྱིར། སྐྱེས་ནས་མྱོང་འགྱུར་འཇོག་ཆུལ་ཡང་བསགས་པའི་ཚེ་ལ་ལྟོས་ནས་འཇོག་པ་མི་འཐད་དེ། འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་སྐྱེས་འདའ་བ་དེས་ཕྱིར་མི་འོང་མ་ཐོབ་གོང་དུ་དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྲས་ངག་དབང་བཀྲ་ཤིས་གསུངས། དོན་གསང་ལས། བར་ཆད་མེད་ལམ་ཁོ་ནའི་གོང་དུ་ཡང་སྐྱེ་བ། ཞེས་གསུངས་པ་མཆིམས་ཊཱིཀ་ཏུ་རང་ལུགས་མཛད་ཅིང་། ནོར་བཟང་པ་སོགས་ཀྱང་དེ་ལ་འཕེན་བྱེད་ནས་རྫོགས་བྱེད་གཞི་ལ་ལྟོས་པར་བཤད་པ་ལྟར་ན་མ་ངེས་

- 366 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

ཀྱང་། ཀུན་མཁྱེན་བླ་མའི་གསུང་དང་བསྟུན་ན་དེ་ལ་འཕེན་བྱེད་མེད་སྙམ་སྟེ་དཔྱད། ཅེས་རྗེ་གུང་ཐང་པས་གསུངས། མཁས་པ་རྣམས་དཔྱད་པར་བྱའོ། །འདོད་པའི་རྟེན་དེ་ཉིད་ལ་འདའ་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་ནི། གསེར་ཕྲེང་ལས། གཉིས་པ་ནི། མཛོད་ལས། གཞན་ནི་འདི་ལ་མྱ་ངན་འདའ། །ཞེས་པའོ། །ཞེས་པ་ནས་ལུས་མངོན་བྱེད་ཡིན་པར་སེམས་སོ། །ཞེས་གསུངས། འགོག་སྙོམས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་དེ། ཕྱིར་མི་འོང་ལུས་མངོན་བྱེད་དང་། དེ་ལ་མཐོང་ཆོས་ཞི་ཡིན་མིན་གཉིས་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འགོག་སྙོམས་འདོད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་ཡོད་པ་རྣམས་སྐབས་བཞི་པར། འདིར་འགོག་སྙོམས་ཀྱི་མཐའ་བཅད་པ་ལ་བདུན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །འདིར་མང་དོགས་ནས་མ་བྲིས་སོ། །གོང་དུ་གསེར་ཕྲེང་ལས། དེ་ལ་གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ནི་ཟག་བཅས་ཡིན་ཏེ། ཟག་མེད་ནི་སྲིད་པ་གཅོད་པས་སོ། །ཞེས་པ་ནས་དེས་ན་འདིའི་ཟག་བཅས་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་དགེ་བ་དག་པ་བ་ཡིན་པ་ཙམ་མོ། །ཞེས་པའི་དོན་ལ་ཁ་ཅིག །སྤེལ་སྒོམ་ནང་ཚན་གྱི་ཟག་བཅས་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ལས་དེ། གནས་གཙང་གི་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཡིན་པའི་དོན་དུ་འདོད་ལ། དེ་འདྲའི་ལས་དེ་ཆོས་ཅན། གནས་གཙང་གི་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལམ་བདེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཕགས་རྒྱུད་ལ་གསར་ཐོབ་ཀྱི་སྙོམས་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སླ། ཁྱབ་པ་བསམ་གཟུགས་ཆེན་མོའ་ཡིག་ཆས་གྲུབ་པོ། །དེར་མ་ཟད་ ིགནས་གཙང་གི་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ལ་དངོས་གཞི་མེད་པ་ནི། ཀུན་བཏུས་དར་ཊཱིཀ་ལས། སྔོན་སོ་སོའ་སྐྱེ་བོའི་རྟེན་ལ་ཡང་སྲིད་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་དུ་མ་བསགས་པ་ཟག་བཅས་ ིཀྱི་བསམ་གཏན་བཞིའི་སྟོབས་ཀྱིས་དེར་འགྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། སྤེལ་སྒོམ་གྱི་ཟག་མེད་ལྟ་ཞོག་བསམ་གཏན་དག་པ་བས་ཀྱང་ཡང་སྲིད་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གསོག་པ་མིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟེན་འབྲེལ་ཡིག་ཆར། འབྲས་བུ་ཆེ་བར་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་དེ་ཟག་མེད་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་བཅུག་ནས་ཁ་བསྒྱུར་བ་ཙམ་ཡིན་པར་དོན་གསང་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྔོན་སོ་སྐྱེའི་དུས་སུ་བསགས་པའི་འབྲས་བུ་ཆེ་བར་འཕེན་བྱེད་དེ་སྤེལ་སྒོམ་གྱི་ཟག་མེད་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་བཅུག་པའི་དངོས་གཞིའི་མཐུས་གནས་གཙང་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་དུ་

- 367 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

བསྒྱུར་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྤེལ་སྒོམ་ནང་ཚན་གྱི་ཟག་བཅས་དངོས་གཞི་དེ་འབྲས་བུ་ཆེ་བའི་གནས་ལས་གནས་གཙང་ཞི་བར་ལྟ་ལ་དེ་ལ་ལྟོས་ནས་འབྲས་བུ་ཆེ་བའི་གནས་རགས་པར་ལྟ་བས་སོ་སྙམ། གནས་གཙང་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་མེད་ན། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་སྲིད་བཅུ་བདུན་མེད་པར་ཐལ་བ་སོགས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱ། དེ་དུས་ནམ་གྱི་ཚེ་བསགས་ཞེ་ན། དེར་འགྱུར་རྒྱུའི་འབྲས་བུ་ཆེ་བར་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་བསགས་དུས་ཟེར་དགོས་སམ་སྙམ། རྟེན་འབྲེལ་མདོ་འགྲེལ་ལས། བདེན་པ་མཐོང་ལ་འཕེན་པ་མེད། །སྲེད་དང་བྲལ་ལ་འབྱུང་བ་མེད།། ཅེས་སོགས་ལྟར་འཕགས་པས་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གསར་དུ་བསགས་པ་མེད་པས་སོ། །དེ་ལྟ་ན། སྤེལ་སྒོམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཁ་བསྒྱུར་བའི་དུས་སུ་སྔོན་གྱི་ལས་དེ་བག་ཆགས་གི་ངོ་བོར་གྱུར་ཟིན་པ་ནི། རྩ་ཤེས་ལས། གལ་ཏེ་སྨིན་པའི་དུས་བར་དུ། །གནས་ན་ལས་དེ་རྟག་པར་འགྱུར། །གལ་ཏེ་འགག་ན་འགག་འགྱུར་པས། །འབྲས་བུ་ཇི་ལྟར་སྐྱེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་གཞན་གྱིས་བརྩད་པའི་ལན་གཉིས་དེའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན། འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་སེམས་བྱུང་སེམས་པ་ཁོ་ནར་འདོད་པའི་ལུགས་ལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་མཁས་རྣམས་དགོངས། སྡེ་སྣོད་གསུམ་པ་བ་ཞིག་ཚིག་རྩུབ་ཀྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་ལྔ་བརྒྱར་བུད་མེད་དུ་གྱུར་བ་གསུངས་པ། སྐྱེས་པའི་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་བུད་མེད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་དུ་བསྒྱུར་ཀྱང་སྐྱེས་པའི་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་དེ་ཉིད་ཚིག་རྩུབ་ཀྱིས་མི་དགེ་བར་བསྒྱུར་བ་མིན་པ་བཞིན། ཟག་མེད་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཟག་བཅས་དངོས་གཞི་སྒོམ་པའི་མཐུས་འབྲས་བུ་ཆེ་བར་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་དེ་གནས་གཙང་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་སུ་བསྒྱུར་བ་ཡིན་གྱི་ཟག་བཅས་དངོས་བཞིར་བསྒྱུར་བ་མིན་ནོ། །གསེར་ཕྲེང་ལས། དེས་ན་འདིའི་ཟག་བཅས་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་དགེ་བ་དག་པ་བ་ཡིན་པ་ཙམ་མོ། །ཞེས་ཙམ་སྒྲ་སྨོས་པའི་ཕྱིར། དཔྱད་པར་བྱའོ། །ལུང་གི་རྗེས་འབྲང་གི་སེམས་ཙམ་པ་ཞེས་པའི་ལུང་ལ་ས་སྡེ་ལྔ་དང་སྡོམ་རྣམ་པ་གཉིས་འཇོག་པས་དོགས་པ་དེ་དག་འབྱུང་བའོ། །དེས་ན་དེའི་ལུགས་ལ། ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་ཡིད་འཁོར་གྱི་འཇིག་ལྟ་གསུམ་སྤངས་པ་ཅིག་ཅར་དང་རིམ་ཅན་གང་ཡིན་དཔྱད། རང་ལུགས། ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཀྱི་དོན་ཡོད་དེ། རྟོག་པའི་ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་

- 368 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

པའི་ཕྱིར།
གོང་གི་ས་བཅད་བཞི་པ་དགྲ་བཅོམ་ཞུགས་འབྲས་བཤད་པ་ནི། གསེར་ཕྲེང་ལས།
བཞི་པ་ལ་གཉིས་ལས་ཞུགས་པ་ནི། ཞེས་པ་ནས། སློབ་དཔོན་སྐུ་མཆེད་ཀྱང་དེ་ཉིད་ལེགས་པར་མཛད་དོ། །ཅེས་པའི་བར་བྱུང་། དེ་ཡང་དགྲ་བཅོམ་པ་ལ་གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྣམ་པར་གྲོལ་པའི་དགྲ་བཅོམ་པ་གཉིས་ཡོད་པ། མཛོད་རྩ་ལས། འགོག་ཐོབ་གཉིས་ཀ་ལས་རྣམ་གྲོལ། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་གཅིག་ཤོས་སོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་དག་ནི་སྒྲུབ་པ་སྤངས་ཚུལ་གྱིས་ཕྱེ་སྟེ། སྔ་མས་སྙོམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་དང་ཉོན་མོངས་གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་གྲོལ། ཕྱི་མ་ནི་ཉོན་མོངས་གཅིག་པོའོ། །དེ་གཉིས་ལ་རིམ་བཞིན་གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་གྲོལ་པའི་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྣམ་པར་གྲོལ་པའི་དགྲ་བཅོམ་པ་ཟེར། ཡང་ན་རྒྱན་བཅས་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་རྒྱན་མེད་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་ཟེར། འདི་ནི་གསུང་རབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་དོ། །དབང་པོས་ཕྱེ་ན་དད་མོས་དང་མཐོང་ཐོབ་གཉིས་སུ་ཕྱེ། མཛོད་ལས། ལྔ་ནི་དད་པས་མོས་ལས་སྐྱེས། །དེ་དག་རྣམ་གྲོལ་དུས་དང་སྦྱོར། །མི་གཡོའ་ཆོས་ཅན་ ིམི་གཡོ་བ། །དེ་ཕྱིར་དེ་དུས་མི་སྦྱོར་གྲོལ། །དེ་ནི་མཐོང་ཐོས་རྒྱུ་ལས་བྱུང་། །ཞེས་བྱུང་། དེ་དག་ལས་རིགས་ལས་ཉམས་རྒྱུ་ཡོད་པ་བཞི་དང་། དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ལས་ཉམས་རྒྱུ་ཡོད་པ་ལྔ་དང་། གང་ལས་ཀྱང་ཉམས་རྒྱུ་མེད་པ་མི་གཡོ་བའི་ཆོས་ཅན་དང་དྲུག་བྱེ་སྨྲས་འདོད་པ་ནི། མཛོད་རྩ་ལས། བཞི་ནི་རིགས་ལས་ལྔ་འབྲས་ལས། །ཉམས་འགྱུར་དང་པོ་ལས་མ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །རིགས་ལས་ཉམས་པའི་དོན་རང་གི་རིགས་ལས་ཉམས་ནས་དགྲ་བཅོམ་གཞན་གྱི་རིགས་སུ་འགྱུར་དགོས་ན་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་དགྲ་བཅོམ་པའི་རིགས་ལས་དམན་པའི་དགྲ་བཅོམ་པའི་རིགས་མེད་པའི་ཕྱིར། ལྔ་འབྲས་བུ་ལས་ཉམས་པ་ཡོད་ཀྱང་རྒྱུན་ཞུགས་མན་ཆད་དུ་ལྷུང་བ་མེད་དེ། དེ་མན་ཆད་དུ་ལྷུང་ན་མཐོང་སྤང་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཉམས་དགོས་པ་ལས། མཐོང་སྤང་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་འཕགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་རྩ་བ་ལས། ངོ་བོ་ཉིད་ལ་ཕྱིན་ལོག་གིས། །འབད་དུ་ཟིན་ཀྱང་མི་བཟློག་སྟེ། །བློ་ནི་དེ་ཕྱོགས་འཛིན་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་འཕགས་པ་ཡིན་ན། འཇིག་ལྟ་དང་དམིགས་

- 369 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

ཡུལ་གཅིག་ལ་དམིགས་ནས་འཛིན་སྟངས་དངོས་འགལ་དུ་ཞུགས་པའི་བདག་མེད་པའི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་གྱུར་པས་ཁྱབ་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གསུངས། ཁམས་སོ་སོའ་ཉོན་མོངས་གང་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འབྲས་གནས་དང་པོ་གསུམ་ ིགྱི་གང་དུ་ཉམས་པ་སོགས་རིགས་པས་དཔག་ནས་ཤེས་སླའོ། །མདོ་སྡེ་པས་དགྲ་བཅོམ་ལས་ཉམས་པ་མི་སྲིད་ཅིང་མཐོང་ཆོས་བདེ་གནས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་ཉམས་པ་ཡོད་པར་འདོད་པ་སློབ་དཔོན་སྐུ་མཆེད་ལེགས་པར་མཛད་དོ། །ཅེས་པའོ། དུས་དང་སྦྱོར་མི་སྦྱོར་གྱི་དོན་ནི། དང་པོ་ལྔ་ཟས་གོས་གནས་མལ་སོགས་རྐྱེན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་འཕྲད་ན་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྣམ་གྲོལ་དུས་དང་སྦྱོར། མ་འཕྲད་ན་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྣམ་གྲོལ་དུས་དང་མི་སྦྱོར། མི་གཡོ་བའི་ཆོས་ཅན་གྱིས་ཟས་གོས་སོགས་རྐྱེན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་འཕྲད་མ་འཕྲད་གང་ཡིན་ཀྱང་། དགྲ་བཅོམ་རྣམ་གྲོལ་དུས་དང་སྦྱོར་བ་དེ། དེ་དག་ནི་དབང་པོའ་ཁྱད་པར་ ིལས་སོ། །དེ་དག་ལས་སེམས་འདོད་ཡོན་གྱིས་སྨྱོས་པའི་དབང་གིས་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ལས་ཉམས་རྒྱུ་ཡོད་པ། ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་། དེའི་འབྲས་བུ་ལས་མི་ཉམས་པའི་ཕྱིར་དུ་སྐུ་ཚེའི་འདུ་བྱེད་གཏོང་བའི་དགྲ་བཅོམ་པ་དེ། བདག་གསོད་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་། དེའི་འབྲས་བུ་ལས་མི་ཉམས་པའི་ཕྱིར་དུ་འདོད་ཡོན་ལ་སེམས་བསྲུང་བའི་དགྲ་བཅོམ་པ་དེ། རྗེས་སུ་བསྲུང་བའི་ཆོས་ཅན་གྱི་དེ་དང་། དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ལས་མི་ཉམས་ཤིང་ཚེ་དེ་ལ་དགྲ་བཅོམ་དབང་རྣོན་དུ་འཕོ་མི་ནུས་པའི་དེ། གནས་པ་ལས་གཞན་དུ་མི་བསྐྱོད་པའི་དེ་དང་། དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ལས་མི་ཉམས་ཤིང་དགྲ་བཅོམ་དབང་རྣོན་དུ་འཕོ་ནུས་པ་འམ་ཐུབ་པ་དེ། རྟོགས་པའི་འོས་སུ་གྱུར་པའི་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་། དེ་རྣམས་རིགས་དང་། དབང་པོ་དང་། མཐོང་ཆོས་དང་། རྙེད་བཀུར་གྱིས་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ལས་ཉམས་ཏེ་བར་དུ་གཅོད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ལས། ཀུན་དགའ་བོ་དགྲ་བཅོམ་པ་ལའང་རྙེད་པ་དང་བཀུར་བསྟིས་བར་ཆད་བྱེད་པར་སྨྲའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མངོན་པ་གོང་མ་ལྟར་ན་དེའི་དོན་མཐོང་ཆོས་བདེར་གནས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་དགོངས་པ་སྔར་བཤད་ཟིན། ལྔ་འབྲས་ལས། ཉམས་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་

- 370 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

དང་། ཕྲ་རྒྱས་སྤངས་པ་མ་ཡིན་དང་། །ཡུལ་ནི་ཉེ་བར་གནས་པ་དང་། །ཚུལ་གཞིན་ཡིན་ཡིད་བྱེད་ལས། །ཉོན་མོངས་རྒྱུ་ནི་ཚང་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་གཉིས་འགལ་ལམ་སྙམ་པའི་དོགས་པ་སྐྱེ་སྲིད་དེ། དེ་ལྟར་སྲིད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། རྣམ་རྩ་ལས། རྒྱུ་མ་ཚོགས་པས་འབྲས་བུ་ནི། །རྗེས་སུ་དཔོག་པ་གང་ཡིན་དེ། །ལྷག་མ་དང་ལྡན་ནུས་མེད་ཕྱིར། །ལུས་ལས་འདོད་ཆགས་རྗེས་དཔོག་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་ནི་ཚང་བ་ཡིན། ཞེས་པའི་རྒྱུ་དེ་རྒྱུ་དྲུག་གི་གང་ཡིན་པའང་དཔྱད་དགོས། ཡང་ན་ཕྲ་རྒྱས་མ་སྤངས་པའི་དགྲ་བཅོམ་པ་བཞག་དགོས་སམ། དགྲ་བཅོམ་པ་ཡིན་ན། ཕྲ་རྒྱས་ཐོབ་པ་ཆད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤངས་པའི་ཁྱབ་སྟེ། སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་གིས་སྤངས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར།
རྩ་བའི་ས་བཅད་གསུམ་པ། འབྲས་བུ་བཞིར་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། གསེར་ཕྲེང་
ལས་གསུམ་པ་ནི། ཀུན་བཏུས་ལས། ཅིག་ཅར་ངེས་པར་འབྱིན་པ་ནི་གང་བདེན་པ་རྣམས་མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱས་ནས་མི་ལྕོགས་པ་མེད་པ་ལ་བརྟེན་ཏེ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱི་ཁམས་གསུམ་ན་སྤྱོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་རྣམ་པས་ཅིག་ཅར་སྤོང་སྟེ་འདི་ནི་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་དང་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་ལ་གདགས་སོ། །ཞེས་པ་ནས། གསུམ་དུའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། ཀུན་བཏུས་ལས་གསུངས་པ་དེ་དང་མཐུན་པར་སྤང་བྱ་ཅིག་ཅར་པའི་དོན། གསེར་ཕྲེང་ལས། ཁམས་གསུམ་གྱི་སྒོམ་སྤང་རྣམས་དགུར་དྲིལ་ནས་སྤོང་སྟེ་དེ་དག་གི་ཆོས་རྣམས་བསྡོམས་ནས་མི་རྟག་སོགས་སུ་ཡིད་ལ་བྱས་པས་སོ། །ཞེས་དང་། དེ་དག་དང་མཐུན་པར་རྣམ་བཤད་སྙིང་པོ་རྒྱན་ལས། ཅིག་ཅར་པ་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། དེ་གང་། ཁམས་གསུམ་གྱི་སྒོམ་སྤངས་ཉོན་མོངས་རྣམས་རྣམ་པས་ཅིག་ཅར་སྤོང་བའོ། །སྤོང་ཚུལ་ནི་ཁམས་གསུམ་གྱི་སྒོམ་སྤངས་ཆེན་པོའ་ིཆེན་པོ་དགུ་ཅིག་ཅར་སྤོང་བ་ནས་ཆུང་ངུ་དགུ་ཅིག་ཅར་སྤོང་བའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །དེ་ལྟར་ནུས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་གཞན་ལས་འདི་དབང་པོ་རྣོ་བས་ཁམས་གསུམ་གྱི་གཟུགས་སོགས་ཕུང་པོ་རྣམས་ཁམས་དང་ས་སོ་སོར་མ་ཕྱེ་བར་འདི་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་སྡུག་བསྔལ་བདག་མེད་དེ། ཞེས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ནས་གོམས་པར་བྱས་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དགྲ་

- 371 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

བཅོམ་ཅིག་ཅར་པ་ལ་དགྲ་བཅོམ་དྲུག་ཀ་ཡོད་མེད་དང་། རྒྱུན་ཞུགས་ཅིག་ཅར་པ་དང་རྒྱུད་གཅིག་པའི་དགྲ་བཅོམ་དྲུག་གི་དུ་ཙམ་ཡོད་ཤེས་པར་བྱའོ། །མངོན་པ་གོང་འོག་གཉིས་ཀྱི་ཅིག་ཅར་བ་ཁས་བླང་མི་ལེན་ནི་ཆགས་བྲལ་གྱིས་སྤངས་ན་སྤངས་པས་ཁྱབ་མ་ཁྱབ་ཁས་ལེན་པ་ལ་ཐུག་པ་ཡིན་ནོ། །
གསེར་ཕྲེང་ལས། འདོད་པའི་སྒོམ་སྤང་ནི་ལམ་གཉིས་ཀས་ཀྱང་སྤང་ནུས་པའི་ཕྱིར་
རོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ཅི་ཡང་མེད་མན་ཆད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་གྱུར་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་སྤང་ནུས་ཀྱང་། དེ་དག་ས་བོན་དང་བཅས་པ་ནི་ཐོད་རྒལ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཟག་མེད་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱ་ཡིན་ནམ་སྙམ། འཇིག་རྟེན་པའི་སྒོམ་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་ཅི་ཡང་མེད་མན་ཆད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་སྐོར་དགུ་སྤངས་པའི་སོ་སྐྱེ་ཡོད་ཀྱང་། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དུ་གྱུར་བའི་སྒོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་གྱ་གཅིག་དགུ་ཚན་དགུར་བྱས་ནས་མཉམ་དུ་སྤང་དགོས་པས། རིམ་གྱིས་པས་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་ཅིག་ཅར་སྤངས་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་པའི་སྒོམ་སྤང་དུ་གྱུར་པའི་དེ་དག་རིམ་གྱིས་སྤང་པས་རིམ་གྱིས་པར་བཤད་མཁན་ཡང་ཡོད། འཇིག་རྟེན་པའི་སྒོམ་སྤང་དེ་བདག་འཛིན་རགས་པ་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ནམ་སྙམ། དེ་ལའང་དགུ་ཚན་དགུ་དེ་གྱ་གཅིག་ཡོད་ཟེར་དགོས་སམ། ཀུན་བཏུས་དར་ཊཱིཀ་ལས། དེ་ཉིད་ལ་ཡང་མཐོང་ལམ་གྱི་སྔ་རོལ་ཏུ་ཕལ་ཆེར་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། སྒོམ་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པ་གཉིས་ཡོད་ལ། སྔ་མ་ཆགས་བྲལ་སྔོན་སོང་དུ་འདོད་པ་ནི་ཧ་ཅང་ཐལ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཆགས་བྲལ་སྔོན་སོང་ལ་འདོད་ཉོན་རགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཆགས་བྲལ་སྔོན་སོང་དགོས། ཆགས་བྲལ་སྔོན་སོང་གི་ཕྱིར་འོང་མེད། ཅེས་བཤད་མཁན་ཡོད་མོད། ཀུན་བཏུས་དར་ཊཱིཀ་གི་དོན། ཐོད་རྒལ་བའི་ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་ཆགས་བྲལ་སྔོན་སོང་གི་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པར་ཧ་ཅང་ཐལ། ཞེས་པ་ཡིན་ནམ་སྙམ།
གསེར་ཕྲེང་ལས། རྩ་བའི་ས་བཅད་གཉིས་པ་ལ། མཚམས་སྦྱར། རྩ་བ། འགྲེལ་པ་
གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། འགྲེལ་པ་ལས། དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་གི་སྐབས་སུ་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་པོ། ཞེས་སངས་རྒྱས་ལ་

- 372 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

སོགས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ཞེས་པའི་དགེ་འདུན་བྲེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་བཅད་གཉིས་གསུངས་སོ། །ཞེས་པའོ། གསེར་ཕྲེང་ལས། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་གི་སྐབས་སུ་མདོ་ལས་དེའི་དབྱེ་བ་མང་པོ་ཞིག་གསུངས་པ་དེ་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །མདོ་འབྲེལ་ནི་ཆོས་དཀོན་མཆོག་ལ་གདམས་པ་ཡན་ཆད་དུ་ཡུམ་ལ་བསླབ་པ་དང་བརྩོན་ཚུལ་རྣམས་གསུངས་ལ་དེ་ནས་དེ་ལྟར་བརྩོན་པའི་བྱང་སེམས་དེ་རྣམས་གང་ནས་འདིར་སྐྱེས་འདི་ནས་གང་དུ་སྐྱེ་ཞེས་དྲིས་པའི་ལན་དུ་དགེ་འདུན་འདི་རྣམས་གསུངས་སོ། །ཞེས་པ་ཚིགས་བཅད་གཉིས་གསུངས་སོ། །ཞེས་པ་དང་འབྲེལ་ལོ། །དེ་ཡང་མདོ་ཡི་སྒྲས་ཟིན་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་དགེ་འདུན་རྣམས་དང་སྤངས་རྟོགས་སྐྱེ་བ་ཅི་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མིང་མཐུན་པར་གསུངས་པའི་བྱང་སེམས་མང་ཡང་རྗེ་བཙུན་གྱིས་དེ་དང་དེ་ཡི་མིང་ཅན་དུ་སྦྱར་སྟེ་སྡུད་བྱེད་ཉི་ཤར་བསྡུས་ནས་བཤད་པ་ནི། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་ལས། དགེ་འདུན་ལ་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་གི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཉིད་ཀྱི་དགྲ་བཅོམ་པ་མ་གཏོགས་པ་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ་དང་ཞུགས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་བདུན་པོ་རང་སངས་རྒྱས་དང་ལྷན་ཅིག་བརྒྱད་པོ་དབང་པོ་རྟུལ་བ་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་གྲངས་ཉི་ཤར་ཚང་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཕགས་པ་སློབ་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་རྣམས་ལ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཉིད་དུ་འཇུག་པར་བྱའོ། །ཞེས་ལུང་འབོགས་པ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་འདོམས་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་ན། ཡུམ་གྱི་མདོ་མཚོན་བྱ་དོན་གྱི་དགེ་འདུན་ལ་དབྱེ་བ་མང་པོ་གསུངས་པ་རྣམས་སྡུད་བྱེད་ཉི་ཤར་བསྡུས་ནས་ཚིགས་བཅད་གཉིས་ཀྱིས་བཤད་པ་ནི། རྟོགས་པར་དཀའ་བ་རྣམས་དངོས་སུ་བསྡུས་པ་ཡིན་ལ། རྟོགས་སླ་བ་ཤགས་ལ་བསྡུས་ཚུལ་ལའང་འདྲེན་ལུགས་མི་འདྲ་བ་གཉིས་བཅས་ཉི་ཤ་འདྲེན་ལུགས་མི་འདྲ་བ་ཐད་ལྡན་གསུམ་ཡོད་པ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ།། གསེར་ཕྲེང་ལས། གཉིས་པ་རྩ་བས་བསྟན་པ་ལ་ས་བཅད་ལྔ་ལས། དང་པོ། གང་ལས་དབྱེ་བའི་གཞི་འདོད་ཚུལ་ལ་མཁས་པའི་བཤད་ཚུལ་མང་པོ་ཡོད་པ་ལས། འཕགས་པ་གྲོལ་སྡེ་དང་སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ་རིགས་བྱིན་ཤེར་འབྱུང་བུད་དྷ་ཤྲཱི་ཨ་བྷྱ་ཀ་ར་རྣམས་ནི། རྒྱུད་བླ་མར་དགེ་འདུན་དཀོན་

- 373 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

མཆོག་བཤད་པ་ས་དང་པོ་ཡན་ཆད་ལ་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་བཤད་པ་དང་མཐུན་ནོ། །ཤཱནྟི་བས་སྦྱོར་ལམ་ནས་ས་མཚམས་མཛད་ཀྱང་མི་འཐད་ལ། སྔ་མ་དག་གིས་དང་པོ་གཉིས་སྦྱོར་ལམ་པ། དེ་བཞི་མཐོང་ལམ་པ། དེ་ནས་བཅུ་བཞི་སྒོམ་ལམ་པ་ཤཱནྟི་བའི་དགོངས་པར་འདོད་པའང་མི་རིགས་ཏེ། དག་ལྡན་ལས། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ལ་སོགས་པས་སོ། །ཞེས་པ་ལས་སྦྱོར་མཐོང་སྒོམ་གསུམ་སོ་སོ་ལ་གནས་པ་ངོས་བཟུང་བ་མི་སྣང་ངོ་། །ཞེས་སོ། །སྙིང་པོ་མཆོག་ཏུ་ནི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་དགེ་འདུན་དུ་བཤད་ཡང་ལམ་གྱི་གསལ་ཁ་མེད། གསུངས། ཡུལ་བ་ག་ལ་པའི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལ་བྱང་སེམས་དྲོད་རྩེ་བ་ཡོད་པར་འདོད་ལ། ཡུལ་ཨུ་དེ་ཤོ་པའི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལ་ཚོགས་ལམ་པ་ཡོད་པར་འདོད་ལ། ཡུལ་ཀོང་ཀ་ན་པའི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལ་སྦྱོར་ལམ་པ་མི་ཁོམ་པ་ཟད་པ་ཡོད་པར་འདོད་དོ། །འདི་དག་ཀུན་ཀྱང་དད་མོས་ཀྱི་དགེ་འདུན་འདི་བདེན་པ་མ་མཐོང་བར་འདོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་དགག་པ་ནི་བསྙད་ཟིན་ཏོ། །ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་། ཁམས་གོང་གི་སྐྱེ་སྲིད་ཀྱི་རྟེན་ལ་རྒྱུ་འབྲས་ལ་སྐུར་འདེབས་ཀྱི་ལོག་ལྟ་མེད་ལ། ཕྱིར་མི་ལྡོག་མ་གཏོགས་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ས་བརྒྱད་པ་བ་དམིགས་བསལ་ཡིན་གྱི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་ཙམ་མིན་པས་སོ། །ཞེས། འོག་ཏུ་གསུང་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གོང་དུ་འཕགས་པས་ཀྱང་། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་བཀོལ་བ་ནི་དབང་པོ་རྣོན་པོའ་ལམ་ཁོ་ནས་ས་དེ་ཐོབ་པས་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དབང་རྣོན་ཁོ་ནས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ཐོབ་ ིཔས་དེ་ལ་དམིགས་བསལ་བྱས་པར་གསུངས་སོ། །ཞེས་སོ། །ཀྱང་སྒྲས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་འབུམ་གྱི་གནོད་འཇོམས་ཀྱི་བཤད་པ་བཀོད་པ་སྡུད་དོ། དེ་དག་ཀུན་དད་མོས་ཀྱི་མདོར་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་བྱང་ཆེན་མ་གཏོགས་པ་དབང་པོ་རྟུལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པའི་དམིགས་བསལ་གྱི་སྟེང་ནས་ཡིན་ནོ། །འོག་ཏུ་ས་བཅད་ལྔ་པ་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་གཞན་བསྟན་པ་ལ། ས་བཅད་གསུམ་གྱི་དང་པོ། མདོའ་དཀའི་གནས་བཤད་པའི་སྐབས་སུ། དད་མོས་ཀྱི་མདོར་ལྷ་ཚེ་རིང་པོར་སྐྱེ་བར་གསུངས་པ་དེ་འཕགས་པར་མི་རིགས་པའི་རྩོད་པ་གསུམ་བཀོད་ཚུལ་དང་། དེ་དག་ལ་ལན་འདེབས་ཚུལ་གསུངས་པ་ལས་ཡུལ་གསུམ་གྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་

- 374 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

ཞིབ་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཡུམ་གསུམ་གནོད་འཇོམས་ལས། ལྷ་ཚེ་རིང་པོར་སྐྱེས་པའི་བྱང་སེམས་ཡོད་པར་བཤད་པ་འོག་ནས་གསུངས། སྐབས་བཞི་པར། ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་ནས་བཟུང་སྟེ། །མཐོང་དང་གོམས་པའི་ལམ་དག་ལ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་དག་གནས། །དེ་འདིར་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཚོགས། །ཞེས་པ་དང་འབྲེལ་ཆེ་ཡང་སྐབས་མ་ཡིན་པས་མ་བཤད་དོ། །དེ་དག་ལས་ཡུལ་བ་ག་ལ་པའི་འདོད་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། འདི་སློབ་དཔོན་གྱི་ལུང་ལ་ཚད་མར་བྱེད་ལ། ཞེས་པ་ནས་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བཤད་པས་སོ། །ཞེས་སོ། །གོང་དུ་ལོག་ལྟའི་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཚངས་ཆེན་དུ་འཕགས་པ་མི་སྐྱེའོ། །ཞེས་མཛོད་འགྲེལ་ལས་བཤད་དོ། །ཅེས་གསུངས་པས་བྱེ་སྨྲས་ལུགས་ལ་དེ་དང་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་གནས་གཉིས་ལོག་ལྟའི་གནས་ཡིན་ལ། ཐེག་ཆེན་ལྟར་ན་རྒྱུ་མཚན་དེ་མ་ངེས་པས། ཞེས་པ་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་བས་ཤེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ན། གོང་འོག་མི་འདྲ་བའི་ཞིབ་ཆ་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལོ། །ཡང་གསེར་ཕྲེང་ལས། ཁམས་གོང་མའི་སྐྱེ་སྲིད་ཀྱི་རྟེན་ལ་རྒྱུ་འབྲས་ལ་སྐུར་འདེབས་ཀྱི་ལོག་ལྟ་མེད་ལ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། འཆི་ཁར་ལོག་ལྟ་སྐྱེ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་དཔྱད་པར་བྱ། དེ་བཞིན་གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེ་བའི་བྱང་འཕགས་མེད་ཅེས་པ་ཡང་། གསེར་ཕྲེང་ལས། དེས་ན་སྐྱེ་བ་ལ་དབང་མ་ཐོབ་ན་སྐྱེ་བ་སྲིད་ཀྱང་ཐོབ་ན་མི་སྐྱེ་སྟེ། ཀུན་བཏུས་སུ། ཞེས་པ་ནས་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པའི་གནས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཐུའི་ཁྱད་པར་ཐོབ་པ་དག་དེར་མི་སྐྱེའོ། །ཞེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན། ཚངས་ཆེན་དང་གཟུགས་ཁམས་གཉིས་ལ་ཐེག་ཆེན་ལྟར་ན་ས་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་རྣམ་སྨིན་གྱི་སྐྱེ་བ་ལེན་མི་ལེན་གྱི་ཁྱད་པར་ཤེས་དགོས།
གསེར་ཕྲེང་ལས། འོག་ཏུ། ཚེ་སྔ་མ་ཞིག་ལ་དེར་སྐྱེས་ཕྱིས་མིའི་ནང་དུ་འཕགས་
ལམ་ཐོབ་པ་དེ་དབང་རྟུལ་དུ་བཞག་གོ །ཞེས་གསུངས་པ་ནི། མདོ་ལས། བྱང་ཆེན་ཐབས་མ་མཁས་པ་གང་དག་བསམ་གཏན་བཞི་པོ་རྣམས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་ཕར་ཕྱིན་རྣམས་ལ་སྤྱོད་པར་བྱེད་ཅིང་བསམ་གཏན་ཐོབ་པ་དེས་ཀྱང་ལྷ་ཚེ་རིང་པོ་རྣམས་སུ་སྐྱེས་ཏེ། དེ་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་དེ་གལ་ཏེ་འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་ལྷ་དང་མི་རྣམས་སུ་སྐྱེ་ཞིང་བཅོམ་ལྡན་རྣམས་མཉེས་

- 375 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

པར་བྱེད་པར་འགྱུར་པ་ན་དེ་དག་གི་དབང་པོ་རྟུལ་པར་འགྱུར་ཞིང་རྣོན་པོར་མི་འགྱུར་བ་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ། །ཞེས་པའི་མདོ་ནས་བཤད་པའི་བྱང་སེམས་དེ་ཚེ་སྔ་མ་ཞིག་ལ་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྙོམས་འཇུག་ཐར་ལམ་དུ་འཁྲུལ་བའི་རྐྱེན་གྱིས་དེར་སྐྱེ་དེའི་ཕྱིས་འདོད་པའི་ལྷ་མི་གང་རུང་གི་རྟེན་ལ་འཕགས་ལམ་ཐོབ་པ་ཞིག་ལ་སེམས་དཔའ་དབང་རྟུལ་དུ་བཞག་པ་ཡིན་གྱི། འཕགས་ལམ་ཐོབ་པའི་ཕྱིས་དེར་སྐྱེས་པའི་དོན་མིན། དེ་ལྟ་བུ་གཞན་ཡང་ཡོད། སྐབས་བཞི་པར་བསྟན་པའི་སྦྱོར་བ་ཉི་ཤའི་དྲུག་པ་ཚེགས་ཆེན་ཡུན་རིང་རྟོགས་པའི་སྦྱོར་བ་དེ། རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་བྱང་སེམས་ཚེ་སྔ་མ་ཞིག་ལ་ཡུམ་ཟབ་མོའ་དོན་གསུངས་པ་ཐོས་ ིནས་དངངས་པར་འགྱུར། ཀུན་ཏུ་སྐྲག་པར་འགྱུར། ཀུན་ཏུ་སྐྲག་པས་ཟིན་པས་ཡུམ་ཟབ་མོ་སྤངས་ནས་འདིའི་རྐྱེན་གྱིས་ངན་སོང་དུ་སྐྱེས་ཕྱིས་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ཐོབ་ཚེ་སྐྱེས་པའི་སྦྱོར་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ན། རྟེན་གྱི་གང་ཟག་སེམས་དཔའ་དབང་རྟུལ་དང་། སྦྱོར་ལམ་ཡན་ན་མེད་པ་དང་། སྦྱོར་བ་དང་པོ་ལྔའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་མིན་པའང་རྒྱུ་མཚན་དེ་ཡིན་ནོ། །ཚེགས་ཆེན་ཡུན་རིང་རྟོགས་པའི་སྦྱོར་བ་ལ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྦྱོར་བ་ཡོད་དེ། སེམས་དཔའ་དབང་རྟུལ་བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཞི་གནས་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས། རྟུལ་པོ་ལ་ནི་ངེས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པས། དེ་དང་རྒྱུད་གཅིག་པའི་ལམ་མ་ཞུགས་ལ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡོད་དམ་སྙམ་སྟེ། སྟོང་ཉིད་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་ཕྱི་རྒོལ་ཡང་དག་ཡོང་ཆོག་པའི་ཕྱིར་སྙམ། སྐྱེ་བ་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཟུགས་མེད་དུ་མི་སྐྱེ་ལ། ཚངས་ཆེན་དུ་སྐྱེ་བའི་ཞིབ་ཆ་ཐེག་ཆེན་ལྟར་ན་ཡོད་དམ། གཟུགས་མེད་ན་ཉན་འཆད་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ནམ།
གོང་གི་ས་བཅད་གཉིས་པ། ཇི་ལྟར་ཕྱེ་བའི་གྲངས་ནི། གསེར་ཕྲེང་ལས། གཉིས་པ་
ལ་གཉིས། མདོ་དང་རྒྱན་མ་སྦྱར་བ་དང་། སྦྱར་བའི་འདྲེན་ལུགས་སོ། །དང་པོ་ནི། འབུམ་ཉི་ཁྲི། ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་པ་གསུམ་དུ། ཞེས་པ་ནས། ཞེ་ལྔ་གསུངས་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ཞེས་ཞེ་བརྒྱད་གནོད་འཇོམས་གཉིས་ཀྱི་བཤད་པ་ཙམ་བཀོད་པ་ལས་རང་ལུགས་འཐད་

- 376 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

ལྡན་མ་ཡིན་ཏེ། གསེར་ཕྲེང་ལས། ལེའུ་བརྒྱད་མར་ནི་སྒྲས་ཟིན་ཉི་ཤའི་སྟེང་དུ་བརྒྱད་པ་རྒྱུན་ཞུགས་ཕྱིར་འོང་ཕྱིར་མི་འོང་དགྲ་བཅོམ་པ་སྟེ་ཉེར་ལྔ་ལ་མདོ་དྲངས་སོ། །ད་ལྟའི་མདོ་རྣམས་སུ་རྒྱུན་ཞུགས་བར་དོར་འདའ་བ་འོག་མིན་འགྲོ་འཕར་བ་དང་པོ་གཉིས། སྲིད་རྩེའི་མཐར་ཐུག་འགྲོ་གཟུགས་ཀྱི་ཆགས་བཅོམ་དང་རང་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་མདོ་རྣམས་མི་སྣང་ལ་འཕར་པ་གསུམ་པ་ཡང་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མེད་དོ། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར། ལེའུ་བརྒྱད་མར་དྲངས་པའི་མདོ་བརྒྱད་ཀྱི་དངོས་བསྟན་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བརྒྱད་བསྣན་ན་རྒྱལ་སྲས་ཞེ་བརྒྱད་ཀྱིས་མི་ཚད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཕགས་སེང་གཉིས་དང་རྒྱ་འགྲེལ་གཞན་རྣམས་སུ་ཞེ་བརྒྱད་ཅེས་པའི་གསལ་ཁ་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཡང་གསེར་ཕྲེང་ལས། འདི་ལྟར་མདོ་གསུམ་གར་ཞེ་གཉིས་པའི་ཐད་དུ། ཞེས་པ་ནི། ཉི་ཁྲི་ལེའུ་བརྒྱད་མར་འཕགས་པ་བརྒྱད་པ་ནས་བགྲང་བའི་ཞེ་གཉིས་པའི་ཐད་དུ་འབུམ་ཉི་ཁྲི། ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་པ་གསུམ་གར་བྱང་ཆེན་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་ཕྱིན་ཆད་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ས་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་ནམ་ཡང་དགེ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་མ་གཏོང་བ་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ། །ཞེས་ཡོད་པ་དེ་ཡུམ་གསུམ་གནོད་འཇོམས་སུ་མ་བགྲངས་པར། ཕྱོགས་བཅུའི་འགྲེས་ཀྱི་སྐབས་སུ་མདོ་ལས་སེམས་དཔའ་བཅུ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ལ་ཕྱོགས་བཅུ་བོ་རེ་རེ་དང་བཅུ་བསྡོམས་པ་ལ་གཅིག་ཏུ་བྱས་ནས་བགྲངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར། དེ་ཡུམ་གསུམ་གནོད་འཇོམས་རྩོམ་པ་པོ་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་མ་ཡིན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །འབུམ་གྱི་གནོད་འཇོམས་ལས་མདོ་ན་ཡོད་པའི་དགེ་བཅུའི་ལམ་མི་གཏོང་བ་བགྲངས་ཏེ་འདི་ཤིན་ཏུ་ལེགས་ཏེ། མདོ་གསུམ་ག་འགྲིག་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་མི་མཐུན་པའི་ཆ་འདི་ཙམ་ཞིག་ཡོད་དེ། ཞེས་མི་མཐུན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་བཀོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཞེས་པ་ལྷག་མ་འདྲེན་པ་ཡིན་པས་འདི་སྒྲའི་འཇུག་གཞི་སྔར་མེད་པ་དམིགས་བསལ་ཡིན་ནོ། །ལེའུ་བརྒྱད་མར། ལྷ་ཚེ་རིང་པོར་སྐྱེ་བར་གསུངས་པའི་མདོ་ནས་དགྲ་བཅོམ་ཞུགས་པའི་མདོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྣང་བ་དང་འབྲལ་བར་མི་གྱུར་པ་དག་ཡོད་དོ། །བར་གྱི་མདོ་ཞེ་གསུམ་མ་གཏོགས་གསལ་ཁ་མེད། ལེའུ་བརྒྱད་མར་གཟིགས། གོང་གི་ཙམ་སྒྲས་གཅོད་པ་མཐུན་པའི་ཆ་ཇི་ཙམ་ཡོད་པ་གནོད་འཇོམས་གཉིས་ཀྱི་བཤད་

- 377 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

པ་གོང་འོག་ཅི་རིགས་པར་བཀོད་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ལེའུ་བརྒྱད་མར་དྲངས་པའི་མདོ་བརྒྱད་པོ་ད་ལྟའི་མདོ་རྣམས་སུ་མེད་པ་བཞིན་གཞན་ཡང་ཡོད་པ་འདྲ། དབུ་མ་སྣང་བ་སོགས་སུ་ཡུལ་འཁོར་སྐྱོང་གིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། སྟོང་པ་ཞི་བ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཚུལ། །མི་ཤེས་པས་ནི་འགྲོ་བ་འཁྱམས་གྱུར་པ། །དེ་དག་ཐུགས་རྗེ་མངའ་བས་ཐབས་ཚུལ་དང་། །རིགས་པ་བརྒྱ་དག་གིས་ནི་འཛུད་པར་མཛད། །ཅེས་པ་ད་ལྟའི་བོད་སྐད་དུ་འགྱུར་པའི་ཡུལ་འཁོར་སྐྱོང་གིས་ཞུས་པའི་མདོ་ནང་མེད་ཟེར་མཁན་ཡོད་ལ། དཀོན་བརྩེགས་ཀྱི་ཡུལ་འཁོར་སྐྱོང་གིས་ཞུས་པ་འགྱུར་ཙམ་མ་གཏོགས་ཇི་བཞིན་སྣང་ཟེར་བའང་ཡོད་དཀོན་བརྩེགས་པོད་ཉི་ཤུ་ཡོད་ཅིང་བོད་སྐད་དུ་དྲུག་ལས་མ་འགྱུར། ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་མདོ་ཡང་དེ་བཞིན་ཡིན་པར་མཁས་པ་འགའ་རེའི་གསུང་ལ་འདུག །གང་ལྟར་ཡང་རྒྱ་གར་མཁས་པའི་འགྲེལ་པ་རྣམས་སུ་དྲངས་ལ་ད་ལྟའི་མདོ་རྣམས་སུ་ཚིག་ཆད་པ་གོང་གི་དེ་ལྟ་བུ་མང་པོ་ཡོད་ཚོད་རེད། སྔོན་བོད་དུ་བཀའ་འགྱུར་པར་ཤིང་གསར་བཞེངས་སྐབས་སྐད་ཆ་མང་པོ་བྱུང་སོང་།གསེར་ཕྲེང་ལས། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་དང་། ཇི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་
པར་འདྲེན་པའོ། །དང་པོ་ནི། བུད་དྷ་ཤྲཱི་དང་ཤཱནྟི་པ་སྟེ་རྩ་བའི་སྒྲ་ཇི་བཞིན་དུ་ཉི་ཤ་འདྲེན་པས་སོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་དང་སྒྲས་ཟིན་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་མེད། གང་ལྟར་ཡང་། སྟོན་པ་པོའ་ཐུགས་དགོངས་དང་གདུལ་བྱའི་གོ་ཚོད་གཉིས་ཚོགས་ཀྱི་ ིདབང་གིས་ཡིན་གྱི། ཚིག་ཟིན་ལ་གང་བྱུང་གིས་མ་ཡིན་པ་ནི། དཔེར་ན། རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྙིང་པོ་ལ་གདམས་པའི་མདོ་ལས། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་གཟུགས་ལ་སྐྱེ་བ་ཡང་ཡོད། འཇིག་པ་ཡང་ཡོད། དེའི་སྐྱེ་བ་དང་། འཇིག་པ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་དང་།སྟོན་པས་ལྭཱ་རཱ་ཎ་སཱིར་ལྔ་སྡེ་ལ་ཤམ་ཐབས་ཟླུམ་པོར་བགོ་བ་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་མདོ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ། རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་གསུངས་ལ། ཕྱི་མས་དེ་ལྟར་མ་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟ་བུ་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། ཤེས་རབ་སྙིང་པོ་ལས། གཟུགས་མེད། སྒྲ་མེད་ཅེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་ཚིག་བཀའ་སྩལ་བ་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ལ་གོ་དགོས་པའང་གོང་དུ་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་དེ་དག་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་རྣམ་པར་

- 378 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་བལྟའོ། །ཞེས་སྐབས་གཅིག་ཏུ་དངོས་སུ་གསུངས་པའི་ཐུགས་དགོངས་དང་གདུལ་བྱའང་སྐབས་སོ་སོར་སྦྱར་ཤེས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། གཟུགས་དང་སྒྲ་མེད་པར་སྟོན་པ་མིན་ནོ། །དེ་ཡང་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོ་ལས། དགག་བྱ་ལ་ཁྱད་པར་སྐབས་དེར་མ་སྦྱར་པའི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ། ཞེས་པ་སྐབས་གཅིག་ཏུ་དངོས་སུ་སྦྱར་ན་སྐབས་གཞན་དུ་དོན་གྱིས་སྦྱར་ཟིན་པས་དངོས་སུ་མ་སྨོས་པ་དེ་དག་ཀྱང་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། མདོ་དེའི་ནང་ན་དངོས་སུ་སྦྱར་བ་གཅིག་ཡོད་ན་གཞན་ལ་ཡང་སྦྱར་བས་ཁྱབ་ན་ནི། རྡོར་གཅོད་ལས། དེའི་ཚེ་ཆོས་ཀྱང་སྤངས་ན་ཆོས་མ་ཡིན་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས། ཞེས་པ་དང་། དཀོན་བརྩེགས་ལས། སངས་རྒྱས་པའི་ནུབ་མོ་ནས། མྱ་ངན་འདས་པའི་བར་དུ་ཚིག་གཅིག་ཀྱང་མ་གསུངས། ཞེས་པ་གཉིས་ཁྱད་པར་གཏན་མ་སྦྱར་བ་ལ་གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོར་གསུངས་ཤིང་། །མདོ་དེ་གཉིས་ཀའི་ནང་ན་དངོས་སུ་སྦྱར་བ་ཡོད་ཀྱང་དཀྱུས་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་ཀྱིས་ཡིན་ནམ་དཔྱད་ཅེས་བྱའོ། །ཚད་མ་པའི་ལུགས་ལའང་སྒྲ་ནི་བརྗོད་འདོད་རྗེས་འབྲང་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བུམ་པ་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་ཀུན་སློང་གིས་ཀ་བ་ཞེས་རྗོད་པའི་སྒྲ་དེ། ཀ་བ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱང་ཀ་བ་མ་བརྗོད་ལ། བུམ་པ་བརྗོད་ཀྱང་བུམ་པ་ཞེས་མ་བརྗོད་པའི་ཞིབ་ཆའོ། །སྒྲས་ཟིན་དང་དངོས་བསྟན་གཉིས་ལ་ཞིབ་དཔྱོད་དགོས་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པའི་འདྲེན་ལུགས་ལ། ཡུམ་གྱི་མདོར་མཚོན་བྱ་དོན་གྱི་དགེ་འདུན་ལ་དབྱེ་བ་མང་པོ་གསུངས་པ་རྣམས་སྡུད་བྱེད་ཉི་ཤར་བསྡུས་ནས་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་རྣམས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཚིགས་བཅད་གཉིས་ཀྱི་དོན་ནི། གསེར་ཕྲེང་ལས། དེ་ལྟར་ན། དབང་པོ་རྟུལ་དང་རྣོན་པོ་དག །ཅེས་པས་ཞུགས་པ་དང་པོ་ཆགས་བྲལ་སྔོན་སོང་གི་ཞུགས་པ་གཉིས་དང་གསུམ་བསྟན་ལ། ཞེས་པ་ནས་གཞན་རྣམས་སྒྲ་ཇི་བཞིན་དུ་བགྲང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ནི། གསེར་ཕྲེང་ལས། འདི་ཁོ་ན་རྗེ་བཙུན་གྱི་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། དགེ་འདུན་འདི་དག་མངོན་པ་ནས་བཤད་པ་དང་། མངོན་པ་ནས་རྐང་པ་དང་པོ་དང་དེ་ནས་ཕྱེད་ཀྱིས་རིམ་པ་ལྟར་སྔར་གྱི་ཞུགས་པ་གསུམ་དང་དེའི་འབྲས་གནས་གསུམ་བསྟན་ལ་རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ནི་འོག་ཏུ་བཤད་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས། འབྲས་གནས་གསུམ་བསྟན་

- 379 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

ལ། ཞེས་པ་ཚིག་མ་དག་ལ། མཛོད་ལས། གང་ཞིག་གང་ལ་ཞུགས་པ་ནི། །ཞེས་པའི་རྐང་པ་གཅིག་གིས། རྩ་བར། དབང་པོ་རྣོ་རྟུལ་དེ་དག་ཏུ། །ཞེས་པ་ནས། ཆགས་བྲལ་གསུམ་པ་ལ་ཞུགས་པ། །ཞེས་པའི་བར་ཚིགས་བཅད་གཉིས་ཀྱིས་སོ་སོར་བསྟན་པའི་ཞུགས་པ་གསུམ་བསྟན་པས་ན། གསེར་ཕྲེང་ལས། སྔར་གྱི་ཞུགས་པ་གསུམ་དང་། ཞེས་གསུངས། དེ་བཞིན་དབང་པོ་རྟུལ་དང་རྣོན་པོ་དག །ཅེས་པས་ཞུགས་པ་གསུམ་བསྟན་པ་མཛོད་དང་མཐུན་པར་འགྲེལ་ཆེན་གསུངས། མཛོད་ལས། དེ་འབྲས་གནས། །ཞེས་པའི་རྐང་པ་ཕྱེད་ཀྱིས་འབྲས་གནས་གཉིས་བསྟན་པ་ལྟར། རྒྱན་ལས། དད་དང་མཐོང་ཐོབ། ཅེས་པའི་རྐང་པ་ཕྱེད་ཀྱིས་འབྲས་གནས་གཉིས་བསྟན་ལ། མཛོད་ལས། འབྲས་གནས་སྒོམ་སྤང་བྱ་མ་ཟད། །ཅེས་སོགས་ཀྱིས་རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་འོག་ཏུ་བཤད་པ་ལྟར། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། རིགས་ནས་རིགས། །ཞེས་པས་རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་འོག་ཏུ་བཤད་པ་ལྟར། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། རིགས་ནས་རིགས། ཞེས་པས་རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་འོག་ཏུ་བཤད་པ་ནི། ཀུན་མཁྱེན་གཉིས་པ་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་མཛོད་རྩར་དགེ་འདུན་བཤད་པ་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོས་དགེ་འདུན་གསུངས་པ་དང་མཐུན་པའི་ཉམས་ཞིག་ཡོད་པ་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་གདོན་མི་ཟའོ། །དེའི་ཕྱིར་ན། འབྲས་གནས་གསུམ་ཞེས་པ་ཡི་གེ་མ་དག་གོ །རྟོགས་སླ་བ་ཤུགས་ལ་བསྡུས་ཚུལ་ལའང་འདྲེན་ལུགས་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཡོད་པའི་དང་པོ་འཕགས་པས་མཛོད་དང་མཐུན་པར་བཤད་ལ། གཉིས་པ་སློབ་དཔོན་གྱིས་ཀུན་བཏུས་དང་མཐུན་པར་བཤད་པ་ནི། གསེར་ཕྲེང་ལས། བཞི་པ་ནི། གལ་ཏེ་དགེ་འདུན་འདི་དག །ཅེས་པ་ནས་དེ་དག་ཀྱང་མཛོད་དང་མཐུན་པར་འཆད་དོ། །ཅེས་དང་། གཙོ་བོར་ཀུན་བཏུས་དང་མཐུན་པར་འཆད་དོ། །ཅེས་དང་། ཅིག་ཅར་བ་དང་སྦྱོར་བ་ནི་འགྲེལ་པ་སུས་ཀྱང་མ་བཤད་དོ། །ཅེས་སོགས་སོ། །དེ་ཡང་གསེར་ཕྲེང་ལས། རྟོགས་པར་དཀའ་བ་རྣམས་གཙོ་བོར་བཤད་ལ། རྣམ་བཤད་ལས། རྟོགས་སླ་བའི་འདྲེན་ལུགས་གཉིས་གཙོ་བོར་བཤད་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། གཞུང་གིས་དངོས་སུ་ཟིན་པ་བཅུ་དྲུག་དང་། བརྒྱད་དང་། བར་པ་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་གནས་ཙམ་པོ་བ་གཉིས། དགྲ་བཅོམ་ཞུགས་པ་དང་བཞི་བསྣན་ནས་ཉི་ཤར་འཆད་དོ། །ཅེས་དང་། ཡང་

- 380 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

དེ་ཉིད་ལས། གཞུང་གིས་དངོས་སུ་ཟིན་པ་བཅུ་བདུན་དང་། གསུམ་ཁ་བསྐང་ནས་ཉི་ཤར་མཛད་དོ། །ཅེས་གསུངས། མདོར་བསྡུས་ཏེ་གོ་སླ་བར་བཤད་ན། ཐོད་རྒལ་བ་དང་མཐར་གྱིས་པ་སྦྱར་པའི་དབང་གིས་འཕགས་སེང་གཉིས་ཤགས་བསྟན་འདྲེན་ཚུལ་མང་ཉུང་འབྱུང་ཡང་ཐོལ་རྒལ་སྦྱར་ཚེ་འཕགས་གྲོལ་མ་ཟད་སློབ་དཔོན་སེང་བཟང་ཀྱང་ཤགས་བསྟན་བཞི་འདོད་དགོས་ལ། མཐར་གྱིས་པ་སྦྱར་ཚེ་སློབ་དཔོན་མ་ཟད་འཕགས་པས་ཀྱང་ཤགས་བསྟན་གསུམ་འདོད་དགོས་སྟེ། འཕགས་སེང་གཉིས་ཀྱིས་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་བཤད་བྱ་རྩ་བའི་མདོ་དང་སྦྱར་བའི་དབང་གིས་ཡིན་པ་གོང་གི་ས་བཅད་ཀྱིས་ཤེས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གསེར་ཕྲེང་དང་རྣམ་བཤད་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་ཚིག་ཟིན་འདྲ་མིན་འབྱུང་ཡང་དོན་ལ་འགལ་བ་མེད་པ་དེས་ཤེས་པར་བྱ། རྣམ་པ་བཞིར་ནི་ཡངདག་བརྗོད། །ཅེས་སོགས་འོག་ནས་དེ་ལྟ་བུ་འབྱུང་བ་རྣམས་རིགས་འགྲེ་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ། །གཞུང་གི་བསྟན་ཚུལ་དང་དོན་ལ་གནས་ཚུལ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འཁྲུལ་བར་མི་བྱ། གསེར་ཕྲེང་ལས། རྒྱན་སྣང་དང་འགྲེལ་བ་འདིའི་དགོངས་པ་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ལྟར་འདོད་པ་ཐ་དད་པ་དེ་དག་ལས་འདིར་གང་བཟུང་ཞེ་ན། འཕགས་པའི་དགོངས་པ་ཉིད་རིགས་ཏེ། གང་ཡིན་པ་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་གོང་འོག་གུང་བསྒྲིགས་ནས་གཟིགས་ན་དེ་ཙམ་གྱི་དཀའ་གནས་སུ་མི་སྣང་ངོ་། །ཤུགས་བསྟན་གསུམ་དང་བཞི་དྲངས་པའི་ཚེ་རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་དབང་པོ་རྣོ་རྟུལ་གཉིས་སོ་སོར་བགྲངས་པའི་འཕགས་པ་བརྒྱད་པ་དང་། དེ་གཉིས་ལ་མིང་གཅིག་ཏུ་བགྲངས་པའི་འཕགས་པ་བརྒྱད་པ་ཞེས་སོགས་ཞིབ་ཆ་ཕྲན་ཚེགས་རྣམས་གྲྭ་ཚང་སོ་སོའ་ཆོས་གྲྭའི་ ིནང་བགྲོ་གླེང་སྐབས་ཤིན་ཏུ་འབེལ་པོ་ཡོང་། གཞན་ཡང་དེ་ལྟ་བུ་མང་པོ་ཡོད། ལྔ་དང་བཅུ་དྲུག །ཅེས་པའི་བཅུ་དྲུག་ལ་འགོག་བདེན་བཅུ་དྲུག་དང་དེ་དག་གི་སྟེང་གི་སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་འཇོག་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པའི་དང་པོ་རྣམ་བཤད་ལས་དངོས་སུ་བཤད། གཉིས་པ་གསེར་ཕྲེང་ལས་དངོས་སུ་བཤད་པ་གཉིས་ཀ་རང་ལུགས་ཡིན། མཚན་ཉིད་བཞིས་མཚོན་བྱ་མཚོན་ཚུལ་ལ་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་མཚོན་ཚུལ་དང་། འབྲས་བུས་རྒྱུ་མཚོན་པའི་མཚོན་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པའི་དང་པོ་རྣམ་བཤད་ལས་དངོས་སུ་དང་ཕྱི་མ་གསེར་ཕྲེང་ལས་དངོས་སུ་གསུངས་

- 381 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

པ་ལྟ་བུ་ད་དུང་མང་པོ་ཡོད། དེ་ལྟར་ཡོད་པ་རྣམས་འབུམ་ཉི་ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་པ་སོགས་ཡུམ་གྱི་མདོ་རྣམས་ལས་གསུངས་པ། ཉི་སྣང་རྒྱན་སྣང་སོགས་རྒྱ་འགྲེལ་རྣམས་སུ་བཤད་པ་བཞིན་རྣམ་བཤད་གསེར་ཕྲེང་རྟོགས་དཀའི་སྣང་བ་སོགས་ཡབ་སྲས་རྣམ་པས་གསུངས་པ་ལས་མི་མཐུན་པའི་ཆ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །
གསེར་ཕྲེང་ལས། གོང་གི་ས་བཅད་གསུམ་པ། ཇི་ལྟར་ཕྱེ་བའི་གྲངས། དེའི་སྐབས་
སུ་མདོ་སྦྱར་ཚུལ་ནི། བརྒྱད་པ། ཆགས་བྲལ་སྔོན་སོང་། མཐར་གྱིས་པ། རང་རྒྱལ་གྱི་མིང་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་སོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། གཉིས་པ་ལ་བཞི། གསུམ་པ་ལ་རིགས་སྐྱེ་ལ་གཉིས། བར་ཆད་གཅིག་པ་ལ་གཅིག །ཕྱིར་མི་འོང་ལ་བཅུ་གཅིག །རང་རྒྱལ་མིང་ཅན་ལ་གཅིག་སྟེ་བསྡོམས་ཉེར་གཉིས། གསེར་ཕྲེང་ནི་ཉི་སྣང་གཙོ་བོར་བྱེད་ལ། ཉི་སྣང་ལས་ནི། བརྒྱད་པ། དད་པའི་རྗེས་འབྲངས། ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲངས། དད་མོས་པ། མཐོང་ཐོབ་པ། ཆགས་བྲལ་སྔོན་སོང་གི་ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་དང་། དེའི་ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་དང་། རྒྱུན་ཞུགས་མིའི་རིགས་སྐྱེ་དང་། ལྷའི་རིགས་སྐྱེ་དང་། ཕྱིར་འོང་བར་ཆད་གཅིག་པ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་བར་འདའ་བ་དང་། སྐྱེས་འདའ་བ་དང་།འདུ་བྱེད་དང་བཅས་ཏེ་འདའ་བ་དང་། འདུ་བྱེད་མེད་པར་འདའ་བ་དང་། འོག་མིན་མཐར་ཐུག་འགྲོ་དང་། འཕར་བ་དང་། ཕྱེད་དུ་འཕར་བ་དང་། གནས་ཐམས་ཅད་དུ་འཆི་འཕོ་བ་དང་། སྲིད་རྩེ་མཐར་ཐུག་འགྲོ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་ཆགས་བཅོམ་དང་། མཐོང་ཆོས་ཞི་དང་། ལུས་མངོན་བྱེད་དང་། དགྲ་བཅོམ་ཞུགས་པ་དང་། རང་རྒྱལ་མིང་ཅན་སྟེ་ཉེར་བཞི་ལ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སོ་སོར་མདོ་དྲངས་ལ། དེ་དག་ལས་གསེར་ཕྲེང་དུ་གཉིས་མ་ཚང་ངོ་། །གསེར་ཕྲེང་ནི་ཉི་སྣང་གཙོ་བོར་འགྲེལ་ལ། ཉི་སྣང་ནི་ཉི་ཁྲི་གཙོ་བོར་འགྲེལ། རྣམ་བཤད་ནི་རྒྱན་སྣང་གཙོ་བོ་དང་། རྒྱན་སྣང་ནི་འབུམ་དང་བརྒྱད་སྟོང་པ་གཙོ་ལ། ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་པའང་གཉིས་ཀས་སོ། །འགྲེལ་པ་སོ་སོར་མདོའ་ཚིག་ ིཟིན་དང་མཐུན་པའི་བཤད་ཚུལ་འདྲ་མིན་མང་པོ་ཡོད་ཅིང་དོན་ལ་འགལ་བ་མེད་པ་ཤེས་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་སྟེ། བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་འགལ་མེད་རྟོགས་པ་དང་། ཞེས་དང་། ཚིག་ལ་མི་རྟོན་དོན་ལ་རྟོན། ཞེས་དང་། གདུལ་བྱའི་ཁམས་བཞིན་གསང་གསུམ་བརྟན། ཞེས་དང་།

- 382 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

བསྲེགས་བཅད་བརྡར་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །གསེར་ཕྲེང་ལས། དེ་ལ་ཉི་སྣང་དང་ལེ་བརྒྱད་མར། བྱང་ཆེན་ཡུམ་གྱི་གནས་པ་འདིས་གནས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གཞན་དང་དགའ་ལྡན་དང་ཞིང་འདི་ནས་འདིར་སྐྱེས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་འདི་བརྒྱད་པའི་མདོར་བཞེད་དོ། །དེ་ནས་ཐ་མ་འདི། ཞེས་པ་ནས་བཅོ་ལྔ་པ་ལ་གནས་པར་དགོངས་པ་བླང་ངོ་། །ཞེས་པ་ནི། རྗེས་འབྲང་གཉིས་ཀྱི་མིང་ཅན་གྱི་སེམས་དཔའ་གཉིས་རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པའི་མིང་ཅན་དུ་སྦྱར་དགོས་སྟེ། དེ་གཉིས་མདོ་ཡི་དོན་དང་བརྒྱད་པའི་མདོའ་དོན་ ིཁྱད་མེད་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་ན། འདི་གཉིས་ཞུགས་པ་དང་པོར་བྱེད་དགོས་གསུངས། རྗེས་འབྲང་གཉིས་ཀྱི་མདོ་རྣམས་ས་བཅད་དང་པོ་བརྒྱད་པའི་མདོ་ལ་དྲངས་ནས། དད་ཐོབ་ཀྱི་མདོ་གཉིས་ས་བཅད་གཉིས་པ་ཆགས་བྲལ་སྔོན་སོང་གི་མདོ་ལ་སྦྱར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ན། སྐད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་ལ་གནས་པ་གསུངས་ཀྱང་བཅོ་ལྔ་ལ་གནས་པར་དགོངས་པ་བླང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས། འོན་ཀྱང་དད་ཐོབ་ཀྱི་མདོ་གཉིས་རྗེས་འབྲང་གི་མདོ་ཡིན། རྒྱུ་མཚན་ནི། དབང་པོ་རིགས་གཅིག་པ་ལ་དགོངས་པ་ཉི་སྣང་གསུངས།། གསེར་ཕྲེང་ལས། འོ་ན་དེ་དག་དང་ཆོས་མཚུངས་གང་ཞིག་གིས་སྦྱར་ཞེ་ན། ཞེས་པ་ནས་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་སྤོང་བ་འོང་མི་འོང་ལ་སོགས་པ་ནི་འོག་ནས་བཤད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་གསེར་ཕྲེང་རང་ལ་ཞིབ་ཏུ་གཟིགས་ན་དེ་ཙམ་གྱི་མི་དཀའ་ལ། འོག་ནི། ཚོགས་སྒྲུབ་བཅུ་བདུན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་བཤད་པའི་སྐབས་སུ། གསུམ་པ་ལ་གསུམ། རིམ་དང་ཅིག་ཅར་དུ་སྤོང་བ་དང་། སྤང་བྱའི་ངོ་བོ་དང་དུས་དང་། སྤངས་ཤིང་གྲོལ་བའི་དོན་གང་ཡིན་བརྟག་པའོ། །ཞེས་པའི་ས་བཅད་གསུམ་གྱི་སྐབས་སོགས་སོ། །
གོང་གིས་བཅད་ལྔ་པ། ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་གཞན་བསྟན་པ་ནི། གསེར་ཕྲེང་ལས། ལྔ་
པ་ལ་གསུམ། མདོའ་དཀའི་གནས་དང་། དགེ་འདུན་གྱི་ས་མཚམས་བསྟན་པ། མཚན་ཉིད་པ་དང་བཏགས་པ་བ་བསམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལྷ་ཚེ་རིང་པོར་སྐྱེ་བ་དེ་འཕགས་པར་མི་རིགས་ཏེ། ཞེས་པ་ནས་གཉིས་པ་ནི་འདོད་བཞིན་དུ་སྙོམས་འཇུག་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་རྣམས་གོང་དུ་ཐོར་བུ་ཐོར་བུ་འགའ་ཞིག་བཤད་ཟིན། དེ་

- 383 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

མིན་རྣམས་གསེར་ཕྲེང་རང་ལ་གཟིགས་ན་གོ་བདེ་བས་ཟུར་དུ་མ་བཤད་དོ། །ས་བཅད་གཉིས་པ་དགེ་འདུན་གྱིས་མཚམས་བསྟན་པའི་སྐབས་སློབ་དཔོན་ཨ་བྷྱཱའི་བཤད་ཚུལ་གཉིས་དང་། བདག་ཉིད་ཆེན་པོའ་བཤད་པ་བཅས་བཀོད་ནས་འཕགས་སེང་གཉིས་ཀྱི་རང་ལུགས་ ིརྒྱུ་མཚན་དང་བཅས་པ་གསལ་བར་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །
གོང་གི་ས་བཅད་གསུམ་པ་མཚན་ཉིད་པ་དང་བཏགས་པ་བ་བསམ་པ་ནི། གསུམ་
པ་ནི། གསེར་ཕྲེང་ལས། འོ་ན་འདིར་རྒྱུན་ཞུགས་སོགས་བཤད་པ་འདི་དག་དངོས་ཀྱི་སྒྲ་འམ་འོན་ཏེ་བཏགས་པ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། ཞེས་པ་ནས། རང་རྒྱལ་གྱི་སྒྲས་ཟིན་པར་གསུངས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། དྭགས་པོ་བ། ཨར་བྱང་ཡེ་རྣམས་ཀྱི་ལན་སོ་སོ་གསལ། དེ་ནས་འོན་ཀྱང་མདོའ་དོན་རྗེ་བཙུན་གྱིས་བཀྲལ་བས། ཞེས་པ་ནས་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ ིརོ། །ཞེས་བསྟན་པ་ལྟར་རོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱི་དོན་ལ་ཅུང་ཟད་དཔྱད་ན། བྱང་སེམས་རྣམས་ལ་རྒྱུན་ཞུགས་སོགས་ཀྱི་སྒྲས་བསྟན་པ་ནི། ཆོས་གསུམ་ཚང་བའི་སྒྲ་ཡིན་ཏེ། དགོངས་གཞི་ནི། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་འཁོར་ལོའ་མདོ་ལས། སངས་རྒྱས་མཐོང་ལ་ཆགས་མེད་དེ། །ཞེས་པ་ ིནས་རང་རྒྱལ་བ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། །ཞེས་པའི་བར་གྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་དགུའི་བསྟན། དགོངས་ཏེ་གསུངས་པའི་དགོས་པ་ནི། ཟླ་འོད་དུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་གང་ཟག་དང་མིང་འདྲ་བ་ནི་དགེ་འདུན་ཉིད་དུ་ཡིད་ཆེས་པའི་དོན་དུའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་དགེ་འདུན་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཟུང་བཞི་ཁོ་ནའོ་སྙམ་ནས་བྱང་སེམས་ལ་དགེ་འདུན་དུ་མི་མོས་པ་ཡོད་པ་བཟློག་པའི་ཕྱིར་དུ་སྐྱེས་བུ་ཟུང་བཞིའི་བརྡ་མཛད་དོ། །ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་། མ་ངེས་པ་ཐེག་ཆེན་ལ་ཞུགས་པའི་ཆེད་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྡེ་སྣོད་ལ་བཀའ་མེད་སྙམ་པ་འགོག་ཆེད་དང་། ཞི་བའི་དབྱིངས་ནས་བཞེངས་ནས་ཐེག་ཆེན་བཀྲི་བའི་ཆེད་ཡིན་པ་སོགས་རྣམ་བཤད་སྙིང་པོའ་རྒྱན་ལས་གསུངས་པ་རྣམས་སོ། །དངོས་ལ་གནོད་བྱེད་ནི། གསེར་ཕྲེང་ལ། དེར་བཤད་ ིཔ་ནི་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་མིན་ཏེ། ཡིན་ན་བྱང་སེམས་ཡིན་པའི་ཉན་རང་དང་དགྲ་བཅོམ་མཚན་ཉིད་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ། དེའི་ཕྱིར་ཐེག་པ་གསུམ་འཆོལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། འོག་ཏུ་ཀུན་བཏུས་ལས། ཅིའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྐྱོན་མེད་པ་ལ་ཞུགས་ན། ཞེས་པ་ནས་

- 384 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

འདོད་པའི་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་ནི། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་འཁོར་ལོའ་མདོ་ལས། དགེ་སློང་རྣམས་རྒྱལ་བྱེད་ཚལ་ཆུ་མེད་པ་ལ་ཆུའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པ་དཔེར་ ིབཞག་ནས་སྤྱིར་བྱང་སེམས་རྒྱུན་ཞུགས་སོགས་སུ་འདོད་པ་འགོག་པ་ཡིན་གྱི། རྩ་འགྲེལ་དངོས་བསྟན་གྱི་གང་ཟག་དགུ་པོ་དེ་རྣམས་བྱང་སེམས་ཡིན་པ་ནི། གསེར་ཕྲེང་ལས། འདི་ཐུགས་ལ་བཞག་ནས་ཉི་སྣང་དང་རྒྱན་སྣང་དུ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་འཁོར་ལོའ་མདོ་ལ་ཞལ་ ིའཕངས་སོ། །ཞེས་དང་། མ་ཟད་རྩ་འགྲེལ་དངོས་བསྟན་གྱི་རྗེས་འབྲང་སོགས་ཉི་ཤ་བྱང་སེམས་ཡིན་པ་ཐུགས་ལ་བཞག་ནས་འཕགས་སེང་གཉིས་ཀྱིས་སྣང་བ་གཉིས་ཀར་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་འཁོར་ལོའ་མདོ་ཁུངས་སུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་ན། གསེར་ཕྲེང་ལས། མདོ་ ིའདི་ལས་གང་ཟག་དགུ་པོ་འདི་བྱང་སེམས་ལ་བཞག་པས་དད་རྗེས་འབྲང་སོགས་ཉི་ཤ་ཡང་བྱང་སེམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ལ་དགོངས་ནས་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་རྟོགས་དཀའི་སྣང་བར། རང་ལུགས་ནི། འདིར་བྱང་སེམས་ལ་ཞུགས་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མཛད་པ་ནི། དངོས་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། བཏགས་པ་བའི་ཚུལ་ལ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་གནོད་པ་འབབ་པའི་ཕྱིར་དང་། བཏགས་པ་བར་བཞེད་ན་འདོགས་པའི་ཆོས་གསུམ་སོགས་འཆར་རིགས་པ་ལས། སློབ་དཔོན་གྱིས་གང་དུ་ཡང་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། འགྲེལ་ཆེན་ལས། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་འཁོར་ལོའ་མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དད་ ིཔའི་རྗེས་སུ་འབྲང་པ་ནས་བརྩམས་ནས་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་དུ་གང་ཟག་གི་རྣམ་གཞག་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉིད་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོགས་ད་དུང་ཡང་སྒྲུབ་བྱེད་མང་པོ་ཡོད་པ་རྟོགས་དཀའི་སྣང་བ་ལས་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་དང་། བཏགས་པ་བའི་ཚུལ་ལ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་གནོད་པ་འབབ་པའི་ཕྱིར་དང་། ཞེས་གོང་དུ་གསུངས་པའི་གནོད་པ་འབབ་ཚུལ་ནི། རྟོགས་དཀའི་སྣང་བ་ལས། དངོས་ལ་གནོད་བྱེད་བྱང་སེམས་ཡིན་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་མི་འཐད་དེ། རྒྱུན་ཞུགས་སོགས་ཀྱི་མིང་བཏགས་པ་ཙམ་གྱིས། ཞེས་པ་ནས་གཞན་དུ་ན་སྒྲ་ཡིན་པ་དེ་སྒྲ་མི་རྟག་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་བར་ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་འཁོར་ལོའ་ི

- 385 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

མདོ་དེ་བྱངསེམས་ལ་ཞུགས་འབྲས་ཀྱི་ཐ་སྙད་གསུངས་པས་དགོངས་པ་ཅན་ཞེས་པ་མིན། ཐེག་དམན་ལ་ཞུགས་འབྲས་མཚན་ཉིད་པ་མེད་པར་བཤད་པས་དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་ཞེས་བཤད་ན། ཡབ་སྲས་གསུམ་གྱི་དགོངས་པ་འགལ་མེད་ཡིན་པ་ཤེས་བདེ་འམ་སྙམ། མཁས་རྣམས་དགོངས། གོང་དུ་གསེར་ཕྲེང་ལས། འདི་དང་རྒྱན་གྱི་དགོངས་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། འབྲས་བུ་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་ལ་གནས་པ་དང་འབྲས་བུ་བཞི་པ་ལ་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་ནི་གོ་སླ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ན་བསྡུས་པར་མ་བཤད་དོ། །ཞེས་པ་ནི། གོང་དུ་རྟོགས་སླ་བ་ཤགས་ལ་བསྡུས་ཚུལ་ལའང་འདྲེན་ལུགས་མི་འདྲ་བ་གཉིས་བཅས་ཞེས་པའི། གསུམ་བསྡུས་ཚུལ་གྱི་ཁུངས་དེ་ཡིན་ནོ། །བཞི་བསྡུས་ཚུལ་གྱི་ཁུངས་ནི། གོང་དུ་རྣམ་བཤད་ཀྱི་ལུང་གཉིས་དྲངས་པ་དེ་དང་། དེ་དག་རིམ་པར་རྒྱན་སྣང་དང་ཉི་སྣང་རྣམས་སུ་བསེ་རུ་དང་ནི་ཉི་ཤའོ། །ཞེས་པའི་དོན་འགྲེལ་ཚུལ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྣང་བ་གཉིས་ཀྱིས་མདོ་རྒྱན་སྦྱར་ཚུལ་ཞིབ་ཏུ་གཟིགས་ན་དཀའ་གནས་སུ་མི་སྣང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ནི་གདན་ས་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་མཁས་དབང་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་རྒྱུན་ཡིན། དགེ་འདུན་ཉི་ཤའི་སྐབས་དེ་ཙམ་ལས་མ་བྲིས། དེས་རྐྱེན་བྱས་ནས་དཀའ་བའི་གནད་རྣམས་རྟོགས་ཐུབ་པའི་སྨོན་ལམ་ཞུ། གོང་དུ་གསེར་ཕྲེང་ལས། ཅིག་ཅར་བ་དང་སྦྱོར་བ་ནི་འགྲེལ་པ་སུས་ཀྱང་མ་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་གང་ཡིན། མཚོན་བྱེད་དཔེའི་དགེ་འདུན་ལ་ཅིག་ཅར་བ་ཞུགས་འབྲས་ཐོག་མཐའ་གཉིས་ཡོད་ལ། དེ་དག་གིས་མཚོན་པའི་མཚོན་བྱ་དོན་གྱི་དགེ་འདུན་ཡོད་མེད་དང་། སྤྱིར་མཚོན་བྱ་དོན་གྱི་དགེ་འདུན་ཡིན་ན། རང་མཚོན་པའི་མཚོན་བྱེད་དཔེའི་དགེ་འདུན་ཡོད་པས་ཁྱབ་པ་དང་། མཚོན་བྱེད་དཔེའི་དགེ་འདུན་ཉི་ཤ་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན། རང་གི་མཚོན་བྱ་མཚོན་བྱ་དོན་གྱི་དགེ་འདུན་ཉི་ཤ་པོ་གང་རུང་ཡོད་པས་ཁྱབ་མ་ཁྱབ་དང་། མཚོན་བྱེད་དཔེའི་དགེ་འདུན་གྱིས་རང་གི་མཚོན་བྱ་དོན་གྱི་དགེ་འདུན་སྤངས་རྟོགས་སྐྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་གསུམ་གྱིས་མཚོན་པས་ཁྱབ་མ་ཁྱབ། ཡང་ན་སྤངས་རྟོགས་སྐྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་གཅིག་ཙམ་གྱིས་མཚོན་པ། གཉིས་ཀྱིས་མཚོན་པ། གསུམ་གས་མཚོན་པ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་ཡོད་དམ། བློ་གསར་བུ་པ་རྣམས་དགོངས་པ་བཞེས་ན་རིགས་ལམ་ལ་ཕན་པ་ཡོང་

- 386 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

ངམ་བསམ། མི་རྒན་པོའ་རེ་བ་ཡིན། ིགསེར་ཕྲེང་ལས། གཉིས་པ་ལ་བཞི། ལམ་གྱི་རང་བཞིན་སེམས་བསྐྱེད་པ། སེམས་
བསྐྱེད་དེ་དག་བྱེད་གདམས་ངག་ནོད་པ། གདམས་པའི་འབྲས་བུ་ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག།གདམས་པའི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྒྲུབ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་གསུམ་པ་ལ་གཉིས། སྤྱི་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྦྱོར་ལམ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་དང་། བརྟེན་པ་སྦྱོར་བའི་ལམ་མོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ། ལུས་རྟེན་ནི། རང་འགྲེལ་ལས། གསུམ་ནི་མི་དག་གི་ནང་ཁོ་ན་དང་གླིང་གསུམ་དུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་དོ། །སྔོན་སྐྱེད་པ་རྣམས་ནི་ལྷ་དག་གི་ནང་དུ་ཡང་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་དོ། །བཞི་པ་ནི། ལྷ་དག་གི་ནང་དུ་ཡང་སྐྱེད་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་བཤད་དོ། །དེས་ན་མཐོང་ལམ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་ལ་སྐྱེ་དགོས་སོ། །ཞེས་གསུམ་ནི་མི་དག་གི་ནང་ཁོ་ན་དང་། ཞེས་པའི་ཁོ་ནའི་སྒྲས་ནི། ངན་སོང་གསུམ་ནི་རྣམ་སྨིན་གྱི་སྒྲིབ་པ་ཤས་ཆེ་བ་དང་། སྒྲ་མི་སྙན་པ་ནི་འགྲོ་བའི་སྒྲིབ་པ་ཤས་ཆེ། ཟ་མ་མ་ནིང་རྣམས་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་ཤས་ཆེ། མཚམས་མེད་བསགས་ལ་མ་སྦྱངས་པ་རྣམས་ནི་ལས་སྒྲིབ་ཤས་ཆེ་བས་དེ་དག་གི་ལུས་རྟེན་ལ་སྦྱོར་ལམ་གསར་སྐྱེ་གཅོད་དོ། །འདོད་གཟུགས་ཀྱི་ལྷའི་ལུས་རྟེན་ལ་དྲོད་རྩེ་གཉིས་གསར་སྐྱེ་ཡོད་པ། རྣམ་བཤད་ལས། དྲོད་དང་རྩེ་མོ་གཟུགས་ཁམས་པ་འགའ་ཞིག་ལ་ཡང་སྐྱེ་བར་མངོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་སྒྲས་འདོད་པའི་ལྷ་མི་གཉིས་ལ་མ་ཟད་ཅེས་པའི། དེ་དག་ལ་བཟོད་མཆོག་གཉིས་གསར་སྐྱེ་ཡོད་པ་ནི། ལྷའི་བུ་བློ་གྲོས་རབ་གནོན་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། འདོད་པ་དང་གཟུགས་ན་སྤྱོད་པའི་ལྷའི་བུ་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱས་ཆོས་རྣམས་ལ་ཆོས་ཀྱི་མིག་རྡུལ་མེད་ཅིང་དྲི་མ་དང་བྲལ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ཐོབ་པོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན། ཀུན་བཏུས་ལ་བཟོད་མཆོག་མཐོང་ལམ་གསུམ་ལ་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ན་འོ་ན། ཁམས་གོང་མའི་རྟེན་ལ་མཐོང་ལམ་གསར་སྐྱེ་ཀྱང་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ནི་ཆོས་མཆོག་དང་ས་གཅིག །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན། འདོད་ན། བསྡུ་བ་ལས། གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་སུ་སྐྱེས་པས་ཀྱང་དང་པོ་བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཞེ་ན་མ་ཁྱབ། སྐྱེ་དཀའ་བའི་དོན་ནོ། །

- 387 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

གསེར་ཕྲེང་ལས། གཉིས་པ་སེམས་རྟེན་ནི། མི་ལྕོགས་མེད་པ་དང་། ཞེས་པ་ནས་
བསམ་གཏན་ས་དྲུག་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་བརྟེན་ནོ། །ཞེས་བྱུང་། དེ་ཡང་བསམ་གཟུགས་ཀྱི་ཉེར་བསྡོགས་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ནས་དང་པོའ་མི་ལྕོགས་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལ་བརྟེན་ ིནས་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གཉིས་ཀ་སྐྱེ་རུང་། ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གཉིས་དང་། ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་གཉེན་པོའང་བསྟེན་རུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། དེ་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོའ་ཉེར་བསྡོགས་མི་ལྕོགས་མེད་པར་བཞག་པ་མི་རིགས་ ིཔར་ཐལ། མི་ལྕོགས་མེད་པ་ལ་ཟག་མེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། མཛོད་རྩ་བ་ལས། ཟག་མེད་མི་ལྕོགས་མེད་པ་ཡིས། །ཞེས་དང་། བློ་གསལ་འགྲོད་པའི་ཐེམ་སྐས་ལས། འདིར་མི་ལྕོགས་མེད་པ་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོའ་ཉེར་བསྡོགས་ཐམས་ཅད་ལ་མངོན་པ་བ་ཁ་ཅིག་འདོད་པ་ཡོད་ ིཀྱང་། ཟག་མེད་ལ་བཟུང་སྟེ་མི་ལྕོགས་མེད་ཀྱི་དོན་ནི་རང་ས་འོག་ས་གོང་ས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤང་བྱ་སྤོང་མི་ནུས་པ་མེད་པའི་དོན་ཡིན་ན། དེ་ཡང་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཉེར་བསྡོགས་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན། མཛོད་རང་འགྲེལ་ལས། ཉེར་བསྡོགས་ཀྱི་དང་པོ་མི་ལྕོགས་མེད་པ་སྟེ་དེ་ནི་དག་པ་པ་ཡང་ཡིན་ལ་ཟག་པ་མེད་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས། གོང་གི་དེ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དངོས་གཉེན་མི་ལྕོགས་མེད་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ནམ་སྙམ། དེའི་ཕྱིར་ན་བསམ་གཏན་དང་པོའ་ཉེར་བསྡོགས་དང་། ཉེར་བསྡོགས་མི་ལྕོགས་ ིམེད་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཡིན་ཞེ་ན་རུང་ངམ་སྙམ། མཁས་རྣམས་དགོངས། གཉེན་པོ་ཡིན་ན། དངོས་གཉེན་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པའང་དེས་གསལ་ལོ། །ཉེར་བསྡོགས་ཕྱི་མ་རྣམས་ལ་མི་བརྟེན་ཏེ། དང་པོའ་དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་པར་དེ་དག་མི་འཐོབ་ཅིང་། དངོས་གཞི་ཐོབ་ནས་ ིཉེར་བསྡོགས་ལ་བརྟེན་པ་དགོས་པ་མེད་དེ། ཞི་གནས་ཤས་ཆུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་རྟོགས་དཀའི་སྣང་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་ཉིད་ལས། སེམས་ཀྱི་རྟེན་ནི། བསམ་གཏན་ས་དྲུག་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་བརྟེན་ཅིང་བྱང་སེམས་ཐབས་མཁས་པས་འདོད་སེམས་ལ་ཡང་བརྟེན་པར་ནུས་པ་ཡིན་ལ། ཡིག་ཆར་ཡང་འདོད་སེམས་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསར་ཐོབ་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་ལམ་ལ་སྒོམ་བྱུང་གིས་མ་ཁྱབ་བམ་སྙམ་སྟེ། སྒོམ་བྱུང་

- 388 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

འདོད་སེམས་སྦྱོར་ལམ་ནས་ཐོབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ཐོབ་པ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པ་དུས་མཉམ་པས་དཔྱད། གཞན་དུ་ན། སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཞི་གནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོ་ནས་མ་ཐོབ་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་ས་དྲུག་ལ་བརྟེན་པ་གཙོ་བོའ་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། གཟུགས་ ིམེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་པ་མེད་པ་མིན་ཏེ། གསེར་ཕྲེང་ལས། ཁྱད་པར་དུ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ཟད་པར་འགོག་སྙོམས་རྣམས་ཀྱང་དེ་ལྟར་འགྱུར་བས་གཙོ་བོར་བསམ་གཏན་ས་དྲུག་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་བརྟེན་ནོ། །ཞེས་དང་། སྐབས་བཞི་པར། རྣམ་ཐར་དང་པོ་བདུན་སོ་སྐྱེ་དང་ཐུན་མོང་དུ་གསུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་ན། སྦྱོར་ལམ་ལ་གཟུགས་མེད་དངོས་གཞི་ཡོད་པས་སོ། །
གསེར་ཕྲེང་ལས། གཉིས་པ། བརྟེན་པ་སྦྱོར་བའི་ལམ་ལ། ངོ་བོ། དབྱེ་བ། ཕྱེ་བའི་
བློ་གང་ཡིན་བརྟག་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། ཐུན་མོང་དང་། སོ་སོའ་ངོ་བོའོ།། དང་པོ་ནི། ིསྒོམ་བྱུང་ཞེས་པའི་མཛོད་འགྲེལ་ལས། ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་རྣམ་པ་འདི་བཞི་ཆར་ཡང་། ཞེས་པ་ནས་དེ་རྣམས་ཀྱང་ཐར་ལམ་གཏན་མིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཞེས་བྱུང་། དེ་ཡང་མངོན་པ་འོག་མས་སྦྱོར་ལམ་སྒོམ་བྱུང་དང་། མངོན་པ་གོང་མས་སྦྱོར་ལམ་ལ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་ཡོད་པར་བཤད་པ་ལྟ་བུར་སྣང་མོད། ས་བཅད་ལ་དཔག་ན་སྦྱོར་ལམ་ལ་སྒོམ་བྱུང་གཙོ་ཆེ་བ་མངོན་པ་གོང་འོག་གཉིས་ཀ་མཐུན་ནམ་སྙམ་དཔྱད་པར་བྱ། སོ་སོའ་ིངོ་བོ་ནི། གསེར་ཕྲེང་ལས། གཉིས་པ་ནི། མདོ་རྒྱན་ཀུན་བཏུས་གཉིས་སུ་བཤད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་རྒྱན་སྣང་དུ་ཡང་། ཞེས་པ་ནས། ཞེས་ཡོན་ཏན་དུ་མ་དང་ལྡན་པར་ཡང་གསུངས་སོ། །ཞེས་བྱུང་། དེ་ཡང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་དང་ཀུན་བཏུས་གཉིས་ལས་སྦྱོར་ལམ་དྲོད་སོགས་བཤད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་རྒྱན་སྣང་ལས་ཇི་ལྟར་བཤད་པ་བཞིན་གསེར་ཕྲེང་འདིར་ཡང་སོགས་བཞི་བཤད་པའི་རེ་རེའི་ཐད་དུ་མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་ལུང་རེ་དྲངས་ནས་སྣང་བ་ཐོབ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན། སྣང་བ་མཆེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན། འཛིན་པ་ཕྱོགས་གཅིག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན། དེ་མ་ཐག་པའི་ཏེང་ངེ་འཛིན་དང་བཞི། དྲོད་སོགས་སོ་སོའ་སྐབས་སུ་ཐོབ་ ི

- 389 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

པས་ལྡོག་པ་བཞི་སྦྱོར་ལམ་དྲོད་སོགས་བཞིའི་སྤང་བྱར་ལྡན་ཚུལ་བཤད་པའི་ཕྱིར། བཅོམ་ལྡན་རིགས་རལ་གྱི་འདོད་ཚུལ་དགག་པ་དང་དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་གྱི་མདོ་དོན་སོགས་དེའི་ཐད་ཀྱི་གསེར་ཕྲེང་ལས་ཤིན་ཏུ་གསལ་པ་ལས་ཤེས་བར་བྱ། དེ་ཡང་དྲོད་རྩེ་གཉིས་ཀྱི་དུས་སུ་སྟོང་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་པའི་དུས་ཉིད་ན་ཡང་གཉིས་སྣང་ཡོད་པ་མྱོང་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་ནུས་པས་ཀུན་བཏགས་ལ་འཇུག་པ་དང་། བཟོད་མཆོག་གཉིས་ཀྱི་དུས་སུ་གཉིས་སྣང་ཡོད་ཀྱང་མྱོང་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་མི་ནུས་པས་གཞན་དབང་ལ་འཇུག །མཐོང་ལམ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ནི་གཉིས་སྣང་དང་བྲལ་བའི་སྒོ་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་ཡོངས་གྲུབ་ལ་འཇུག་པར་ཐེག་བསྡུས་སོགས་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཐེག་བསྡུས་ལས། མི་ཞིག་མིག་ནི་བཙུམ་པ་ལྟར། །རྣམ་རྟོག་མེད་པའི་ཤེས་དེ་འདྲ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཤེས་བྱའི་གནས་དང་མཚན་ཉིད་དེར་འཇུག་དང་། །ཞེས་པའི་དེར་འཇུག་ཚུལ་གོང་དུ་བཤད་པ་དེའི་ཕྱིར། སྤྲོ་བྱ་མང་ཡང་མང་དོགས་ནས་མ་བྲིས་སོ། །གཉིས་པ། དབྱེ་བ་ནི། གསེར་ཕྲེང་ལས། ངོ་བོས་ཕྱེ་ན་དྲོད་རྩེ་བཟོད་མཆོག་བཞི་ཡོད་ལ། ཞེས་པ་ནས་སྐད་ཅིག་ཏུ་བཞེད་པ་འདྲའོ། །ཞེས་དབུ་མ་པའི་ལུགས་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་ལ་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་དབྱེ་བ་བཤད་ལ། མངོན་པ་གོང་འོག་གཉིས་ཀས་སྐད་ཅིག་གཅིག་ཏུ་བཤད་ཅིང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས་ཀྱང་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གི་ཡུན་ཚད་ཅན་དུ་བཞེད་པ་འདྲ། ཞེས་པའོ། །དེས་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ཐེག་དམན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ལས། ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཁྱད་ཆོས་འདོད་ཚུལ་ལ་དེ་དག་མི་འདྲ་བ་ནི། སྐད་ཅིག་མའི་དོན་འདོད་ཚུལ་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་པས་ཡིན་ནམ། ཡང་ན། གཟུང་མེད་འཛིན་མེད་ལ་སྒོམ་བྱུང་གི་ངེས་པ་རྙེད་ཚུལ་འདོད་ཚུལ་ཁྱད་པར་གྱིས་ཡིན་ནམ། དེ་མ་ཐག་པའམ་བར་ཆད་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ནས་ཐོབ་པས་དེའི་བར་ཆད་ལ་ཁྱད་པར་མི་འདྲ་བ་འདོད་ཚུལ་ཡོད་དམ་མཁས་རྣམས་དགོངས། མདོར་བསྡུས་ན་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་སྦྱོར་ལམ་ལ་དབྱེ་བ་བཅུ་གཉིས་ཡོད་པ་འདྲ་ཡང་དེ་དག་གི་ཡུན་ལ་བསྐལ་ཆེན་མང་པོ་བསྐོར་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་ཡོངས་རྫོགས་ཉམས་སུ་ལེན་ཞིང་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བ་

- 390 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

ནི། ཆུང་འབྲིང་ཆེ་བའི་དབྱེ་བས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ཚུལ་ཡིན་པས། ཐེག་དམན་གྱི་དྲོད་སོགས་མཐོང་ལམ་དང་སྟན་གཅིག་སོགས་ཡིན་ན་གཞན་དོན་དུ་མ་ཟད་རང་དོན་དུའང་ག་ལ་སྐྱེ་གསུངས་པས་དེ་ཁྱད་ཆོས་བླ་ན་མེད་པར་རྣམ་བཤད་སྙིང་པོ་རྒྱན་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །
གསུམ་པ། ཕྱེ་བའི་བློ་གང་ཡིན་བརྟག་པ་ནི། གསེར་ཕྲེང་ལས། གསུམ་པ་ནི། ཁ་
ཅིག་ན་རེ། སྦྱོར་ལམ་མཉམ་གཞག་ནི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡིན་གྱི་རྟོག་པ་གང་ཡང་མེད་དོ། །ཞེས་ཟེར་ལ། གཞན་དག་ནི་དྲན་པ་བཅད་ཤེས་སོ། །ཞེས་འདོད་དོ། །དེ་ལ་མཁས་པ་དག་གི་ཞལ་སྔ་ནས་དང་པོ་མི་འཐད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་བཞི་དང་། གཉིས་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཞེས་གཞན་དག་དགག་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་གཅིག་བཅས་ཨ་བྷྱཱའི་བཤད་ཚུལ་བཀོད་པ་བཅས་པ་གསེར་ཕྲེང་དེའི་ཐད་དུ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་ལས་ཤེས་སླ། རང་ལུགས་ནི། སྦྱོར་ལམ་བདག་མེད་ལ་དམིགས་པ་ནི་བདག་མེད་ཀྱི་དོན་སྤྱི་རང་ལ་སྣང་བ་ལ་དེར་མོས་ནས་འཛིན་པའི་དོན་སྤྱི་འཇལ་བའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྒྲ་དོན་སྣང་བའི་རྟོག་པ་ཡིན་ལ། གཞན་དུ་ན། སོ་སྐྱེའི་རྒྱུད་ལ་ཉོན་ཡིད་མངོན་གྱུར་དུ་མི་འཇུག་པའི་སྐབས་སྲིད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་མེད་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པའི་བློ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཚེ་བདག་ལྟ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་འགལ་བས་སོ། །ཞེས་དབུ་སེམས་ཐུན་མོང་གི་རིགས་པས་བཀག་པའི་ཕྱིར། ཚོགས་ལམ་དུ་བདེན་བཞིའི་དོན་རིགས་པས་ངེས་པའི་འདུ་བྱེད་མ་ཉམས་པ་ལ། དེ་ལྟར་དྲན་པའི་བཅད་ཤེས་ཡོད་ཅིང་བདག་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་ལ་རྗེས་དཔག་ཀྱང་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས། གང་ལྟར་ཡང་སོ་སྐྱེའི་རྒྱུད་ལ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་མེད་པ་ནི། ཚུ་རོལ་མཐོང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །ཞེས་སོགས་དང་། བྱིས་པས་དེ་སྔོན་མཐོང་མ་མྱོང་། །ཞེས་པ་ལྟར་ཁས་བླང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྦྱོར་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཆོས་ཉིད་ལ་སྒོམ་བྱུང་དང་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་ཐོབ་པ་ཡིན་པས། ཐོས་བསམ་ལྟ་བུའི་གཉིས་སྣང་རགས་པ་འགྲིབ་བམ་ནུབ་ཆོས་ཉིདསྣང་བ་ཅུང་ཟད་རྒྱས་ཏེ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྤྱི་གསལ་སྣང་དང་པོ་ཐོབ། གཟུང་རྟོག་དང་པོ་མངོན་གྱུར་པ་ཉམས་སྨད་པ་ན་དྲོད་ཐོབ། སྣང་བ་དེ་ཉིད་ཆེས་ཆེར་

- 391 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

འཕེལ་གཟུང་རྟོག་གཉིས་པ་མངོན་གྱུར་པ་ཉམས་སྨད་པ་ན་རྩེ་མོ་ཐོབ། འཛིན་པའི་གཡེང་བ་འབའ་ཞིག་ལུས་པའི་ཚེ་བཟོད་པ་དང་། འཛིན་རྟོག་གཉིས་ཀ་མངོན་གྱུར་པ་སྤངས་པ་ན་ཆོས་མཆོག་ཐོབ། དེ་དག་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྤྱི་སྔར་ལས་གསལ་བར་སྣང་བ་ལ་ཆོས་ཉིད་གསལ་བར་སྣང་ཞེས་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་ཙམ་ལས་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་གསལ་བར་སྣང་བ་དང་མི་སྣང་བའི་ཆ་ནས་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་དང་རྟོག་པ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཕྱེ་བ་ཡིན་གྱི། དོན་སྤྱི་གསལ་སྣང་ཡོད་མེད་ཀྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །སྦྱོར་ལམ་དྲོད་སོགས་བཞིས་རྟོག་པ་བཞི་པོ་རིམ་བཞིན་མངོན་གྱུར་པ་ཉམས་སྨད་པ་ནི་སྤང་བྱར་ལྡན་པའི་དོན་ཡིན་ལ། མངོན་གྱུར་པ་ཉམས་སྨད་པ་དང་སྤང་པ་གཉིས་འཇོག་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་མི་འདྲ་བས་གཟུང་རྟོག་གཉིས་མངོན་གྱུར་པ་ཉམས་སྨད་པ་རིམ་ཅན་ཡིན་ཀྱང་སྤང་པ་གཅིག་ཅར་ཡིན་ནོ། །རྟོག་པ་ལ་ཆོས་དེའི་དོན་སྤྱི་ཤར་བ་ནི་ཆོས་དེའི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་དོན་ཡིན། ཡིག་ཆར། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་དྲོད་ཀྱི་དུས་མཐོང་སྤང་ཤེས་སྒྲིབ་ཉོན་མོངས་གཟུང་རྟོག་ཉམས་སྨད་པར་ཐལ། སྦྱོར་ལམ་བཞི་དང་རྣམ་རྟོག་བཞི་སྤང་བྱར་ལྡན་ཚུལ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་དུས་ཤེས་སྒྲིབ་མཐོང་སྤང་ཉོན་མོངས་གཟུང་རྟོག་མངོན་གྱུར་པ་སྤངས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། མཐོང་སྤང་ཤེས་སྒྲིབ་གཟུང་རྟོག་མངོན་གྱུར་གཉིས་བཟོད་པའི་དུས་སྤངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱན་ལས། དེ་ཚེ་དེ་ཡི་གཟུང་བ་ཡི། །རྣམ་པར་གཡེང་བ་དེ་སྤོང་འགྱུར། །ཞེས་དང་། ཡང་ཁོ་ན་རེ། སྦྱོར་ལམ་བཟོད་པས་མཐོང་སྤང་ཤེས་སྒྲིབ་རྫས་འཛིན་ཉམས་སྨད་པར་ཐལ། རྣམ་རྟོག་བཞི་སྤང་བྱར་ལྡན་ཚུལ་བཤད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་ཚེ་མངོན་གྱུར་པ་སྤངས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། མངོན་གྱུར་པ་ལན་དུ་མར་མི་སྐྱེ་ཡང་མངོན་གྱུར་པ་སྐྱེ་སྲིད་པས་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཤེས་སྒྲིབ་མཐོང་སྤང་རྫས་འཛིན་མངོན་གྱུར་པ་གཉིས་ཆོས་མཆོག་གི་ཚེ་སྤོང་བའི་ཕྱིར། རྒྱན་ལས། འདི་ལྟར་དེ་ཡི་མཇུག་ཐོགས་སུ། །འཛིན་པའི་རྣམ་པར་གཡེང་བ་སྤོང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི། རྣམ་བཤད་སྙིང་པོ་རྒྱན་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། དེས་ན་སྦྱོར་ལམ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཟུང་བ་བདེན་འཛིན་

- 392 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

སྤོང་བའི་ནུས་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་ཁྱད་པར་དུ་གྱུར་ནས། སྦྱོར་ལམ་བཟོད་པ་སྐྱེས་པའི་ཚེ་གཟུང་བ་བདེན་འཛིན་ལྷན་སྐྱེ་མངོན་གྱུར་གྱི་ཡང་ནུས་པ་རགས་པ་ཉམས་པར་བྱས་པས་མཉམ་གཞག་ལས་ལངས་པའི་ཚེ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་གཟུང་བྱའི་ཆོས་རྣམས་མེ་ལོང་ནང་གི་གཟུགས་བརྙན་ལྟར་སྣང་བའི་སྤྱི་ལེགས་པར་ཤར་བ་དང་། ཆོས་མཆོག་སྐྱེས་པའི་ཚེ་འཛིན་པ་ལ་ཡང་སྒོམ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་སྣང་བ་ཡིན་ལ། རིམ་པ་དེ་ལྟར་འོང་བ་ཡང་གཟུང་བྱ་དང་། འཛིན་པ་ལ་བདེན་ཞེན་སྤང་དཀའ་སླའི་དབང་ལས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གོང་གི་མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་ལུང་གཉིས་དྲངས་སོ། །གསེར་ཕྲེང་ལས། གཟུང་བའི་གཡེང་བ་སྤངས་པའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་འཛིན་པའི་གཡེང་བ་སྤོང་བ་དང་། འཛིན་པའི་གཡེང་བ་སྤངས་པའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ས་དང་པོར་འཇུག་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཐལ་འགྱུར་པའི་ལུགས་ལ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་སྦྱོར་ལམ་དམིགས་པ་སོ་སོ་བ་བསྡུས་ནས་དང་རྣམ་པ་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མང་ཉུང་ཡོད་ཀྱང་། མཐོང་ལམ་དུ་མཐོང་སྤང་བདེན་འཛིན་སྤོང་ཞིང་། སྦྱོར་ལམ་དུ་ཉམས་སྨད་པ་འདྲ་བས། རྣམ་རྟོག་བཞི་དང་ལྡན་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་དཀའ་སྟེ། གྲོགས་སོགས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ནུས་པ་ཆེ་ཆུང་ཞིག་འབྱེད་རྒྱུ་ཡིན་ནམ་དཔྱད། ཞིབ་ཆ་དེ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་སྦྱོར་ལམ་གྱི་དམིགས་རྣམ་རྒྱུ་ཡོངས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་རང་རྒྱུད་པ་མན་གྱིས་སྦྱར་ན་མན་ངག་ཟབ་མོ་ཡིན་ནོ། །གོང་དུ་གསེར་ཕྲེང་ལས། བདག་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་ལ་རྗེས་དཔག་ཀྱང་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། རྣམ་བཤད་སྙིང་པོའ་རྒྱན་ལས། སྦྱོར་ལམ་ ིདྲོད་ཀྱི་དུས་ན་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་སྟོང་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན་སྐབས་བཞི་པའི་ཡིག་ཆར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡང་དབང་པོ་ཡིན་ལ་སྟོབས་མ་ཡིན་པ་ཡོད་པས་སྐྱོན་མེད་ཟེར་ན། དེ་འདྲ་ཡོད་ཀྱང་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་གཉིས་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་སངས་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་དད་དབང་འཕེན་ནོ། །འདི་ནི་རྒྱ་གར་པཎྜིའི་རྩོད་ཚུལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཞིབ་ཆ། རྗེ་གུང་ཐང་པས། སྐབས་བཞི་པའི་སྡོམ་ལས། གང་ལས་དྲོད་སོགས་འཇོག་པའི་བདག་མེད་དེར། །ཡིན་ཏེ་མི་མཐུན། ཕྱོགས་ཞེས་བཀོལ་ཕྱིར་དང་། །རང་གི་ངོས་སྐལ་མ་དད་མ་བཅོམ་ན། །བཟོད་པའི་

- 393 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

དབང་པོར་སྟོབས་ཀྱིས་མ་ཁྱབ་གསུངས། །ཞེས་པའི་ཞིབ་ཆ་གོང་གི་དེ་ལ་རིགས་འགྲེས་སྦྱར་བར་བྱ། རྣམ་བཤད་ཀྱི་ལུང་དེའི་དོན་དུ་མ་ཟད་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོ་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་སྟོང་དུ་རྟོགས་པའི་ཞི་གནས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཡང་ཞེ་ན། མཁས་པ་འགའ་རེས། ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་ལམ་དྲོད་ཀྱི་སྐབས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་སྟོང་དུ་སྤྱི་འགྲོའ་ཚུལ་དུ་ ིརྟོགས་པ་ཡིན་གྱི། བསམ་བྱུང་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་སོ་སོར་དམིགས་ཀྱིས་བཀར་ནས་རྟོགས་ཟིན་པ་མིན་པས། སླར་བུམ་པ་ལྟ་བུའི་ཆོས་འགའ་ཞིག་གི་སྟེང་གི་སྟོང་ཉིད་རྟགས་སྦྱོར་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་གསར་དུ་རྟོགས་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་དེ། དཔེར་ན། བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་འཇལ་བའི་ཚད་མས་བྱས་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་སྤྱི་འགྲོའ་ཚུལ་གྱིས་རྟག་སྟོང་དུ་རྟོགས་ཀྱང་རེ་རེ་ནས་ཁྱད་གཞིར་བཟུང་ ིབའི་ཚུལ་གྱིས་རྟག་སྟོང་དུ་མ་རྟོགས་པ་དང་འདྲ་ཟེར་བ་ཡོད་ཀྱང་སྙིང་པོ་ཡོད་མེད་དཔྱད་པར་བྱ། དེ་དག་ལ་སྒྲ་རྟོག་སེལ་འཇུག་གི་རྣམ་གཞག་སྦྱར་དགོས། དེ་དག་ལ་དཔག་ན། རྗེས་དཔག་ནི་ཐོས་བསམ་ཅི་རིགས་ཀྱི་བློ་ཡིན་པ་རིགས་སྨྲ་སྤྱི་ལུགས་དང་། སྦྱོར་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྒོམ་བྱུང་རྣམས་ནི་རྟོག་པ་བཅད་ཤེས་ཡིན་ལ། མ་ཟད་ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཞི་གནས་ཀྱང་རྟོག་པ་བཅད་ཤེས་ཡིན་ཏེ། བསམ་བྱུང་གི་དོན་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་འདྲེས་པར་བྱས་པའི་ཁམས་གོང་མའི་སས་བསྡུས་ཀྱི་ཞེན་རིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྒོམ་བྱུང་གི་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྦྱོར་ལམ་དྲོད་སོགས་བཞིའི་འཕོས་ཚད་དང་། དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་རྣམས་ནི་ཡིག་ཆར་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཟུང་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་བཞིའི་མཚན་ཉིད་རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཞི་གནས་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཤེས་རབ་དེ། སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡང་ཡིན། སྒོམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཡང་ཡིན་ཅིང་། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྒོམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་མ་ཡིན་པའི་ཞིབ་ཆ་བྱེད། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྒོམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཐོབ་པ་དང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པ་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར། རང་རྒྱུད་པ་མན་གྱི་ལུགས་ལ་བདག་མེད་གྱི་དོན་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །

- 394 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

གསེར་ཕྲེང་ལས། གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་བཤད་པ་ལ། གཉིས་པ་ལ་གཉིས།
སྤྱིའི་མཚམས་སྦྱར་དང་།དོན་དངོས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གདམས་ངག་གི་རྗེས་སུ། ཞེས་པ་ནས་དེ་འབྱུང་བས་སོ། །གཉིས་པ་དོན་དངོས་བཤད་པ་ལ། ངོ་བོ་མདོར་བསྟན་དང་། ཁྱད་ཆོས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི། ཁྱད་པར་འཕགས་སོ། །ཞེས་པ་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་བཞི། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ཁྱད་པར་ལྔ་ལྡན། ཉན་རང་གི་སྦྱོར་ལམ་ཁྱད་པར་ལྔ་བྲལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་དམིགས་ཚུལ་སྣ་ཚོགས་སུ་བསྟན་པ། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བའོ། །ཞེས་ཁྱད་ཆོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཁྱད་པར་ལྔ་གསུངས་ལ། དེ་དག་ཁྱད་གཞི་གང་གི་ཁྱད་ཆོས་ཡིན་ཞེ་ན། ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་ལམ་གྱི་ཡིན་པས། དབྱེ་བ་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་མམ་བཅུ་གཉིས་པོ་རྣམས་ནི་ཁྱད་གཞི་ཡིན་པའི་རྣམ་བཞག་མཛད་ལ། བཅུ་གཉིས་པོ་རེ་རེ་ལའང་ཁྱད་ཆོས་ལྔ་ལྔ་སྦྱོར་བའི་དབང་དུ་བྱས་སོ། །དེ་ལྟར་སྦྱར་བ་ནི་ཐེག་དམན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ལ་མེད་པའི་ཁྱད་ཆོས་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ཐེག་དམན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ལས་ཁྱད་ཆོས་ལྔའི་སྒོ་ནས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ཚུལ་ནི། གསེར་ཕྲེང་ལས། གང་ལས་ན། ཉན་ཐོས་དང་སོགས་པས་རང་རྒྱལ་ཞེས་དང་ལྔ་ལས་དང་པོ་དམིགས་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི། རྒྱས་བཤད་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་བདེན་བཞིའི་དངོས་པོ་སྟེ་ཁྱད་ཆོས་མི་རྟག་སོགས་ལ་དམིགས་པ་དང་། རྣམ་པའི་ཁྱད་པར་ནི། མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པར་ཞུགས་པའོ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་གཟུངས་སོགས་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་ཆོས་བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་གཉེན་པོ་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །རྒྱུའི་ཁྱད་པར་ནི། འབྲས་བུ་ཡི་ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་གྱི་རྟོགས་པ་སྟེ། ཐོབ་པའི་རྒྱུའི་ངོ་བོ་དང་། ཡོངས་འཛིན་གྱི་ཁྱད་པར་ནི། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་འཚང་རྒྱ་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སངས་མ་རྒྱས་ཀྱི་བར་དུ་སྲིད་ཞིར་ལྟུང་བ་ལས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་། ལྡན་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། རྩེ་སྦྱོར་གྱི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་རང་འབྲས་མཐོང་སྒོམ་གྱི་ལམ་གྱི་སྤང་པར་བྱ་བའི་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་བཞི་པོ་རྒྱས་བཤད་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་དང་རྒྱུད་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་དམིགས་

- 395 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

རྣམ་ལྡན་ཆོས་གསུམ་གྱི་འཕགས་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞིབ་ཆ་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་ཅར་འཐོབ་པའི་རྒྱུའི་ཁྱད་པར་ཐབས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་ཀྱི་ཆ་ནས་བྱེད་ན་རུང་ངམ་སྙམ། ཡོངས་འཛིན་གྱི་ཁྱད་པར་ལ་ཐལ་རང་མཐུན་ལ། དབྱེ་བའི་ཁྱད་པར་ལ་ཡང་མཐུན་ནོ། །སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ་ལྡན་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སོགས་ལ་ཞིབ་ཆ་དགོས། ཉན་རང་གི་སྦྱོར་ལམ་ཁྱད་པར་ལྔ་བྲལ་ནི་དེའི་ཐད་ཀྱི་གསེར་ཕྲེང་དུ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་ལས་ཤེས་སླ། གསུམ་པ། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་དམིགས་ཚུལ་སྣ་ཚོགས་སུ་བསྟན་པ་ནི། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་ལས། ཐབས་མཁས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཁ་ཅིག་ཏུ་ནི་རྒྱུའི་སྒོ་ནས། ཁ་ཅིག་ཏུ་ནི་འབྲས་བུའི་སྒོ་ནས། ཁ་ཅིག་ཏུ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས། ཁ་ཅིག་ཏུ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པའི་སྒོ་ནས་ཇི་ལྟར་སྲིད་པ་བཞིན་བདེན་པ་བཞིའི་དངོས་པོ་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན། གསེར་ཕྲེང་ལས། བཟོད་པ་འབྲིང་གི་སྐབས་ཁ་ཅིག་ཏུ་ནི་རྒྱུའི་སྒོ་ནས་དམིགས་ཏེ། ཞེས་དང་། ཆོས་མཆོག་ཆུང་ངུའི་སྐབས་ཁ་ཅིག་ཏུ་ནི་འབྲས་བུའི་སྒོ་ནས་དམིགས་ཏེ། ཞེས་དང་། བཟོད་པ་ཆུང་ངུའི་སྐབས་ཁ་གཅིག་ཏུ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་དམིགས་ཏེ། ཞེས་དང་། རྣམ་པ་ལྷག་མ་དགུའི་སྐབས་ཁ་ཅིག་ཏུ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པའི་སྒོ་ནས་དམིགས་ཏེ། བདེན་བཞི་སྤྲོས་བྲལ་དོན་དམ་པ་དེ་རྣམ་པར་བྱེད་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དེ་ལྟར་ཏུ་དམིགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་རྣམས་དེའི་ཐད་ཀྱི་གསེར་ཕྲེང་ལས་གསལ་པར་གསུངས་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་དེ་ལྟར་ན་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་གྱི་རྣམ་པ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ལ་རྒྱུ་འབྲས་ངོ་བོ་ཉིད་དང་གསུམ་རྣམ་པར་བྱེད་ལ། །དོན་དམ་པ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཁོ་ནར་ཟད་དོ། །དེ་ལྟར་རྣམ་པ་དུ་མས། དམིགས་པ་དེ་ཡང་ཞེན་པ་མེད་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སོ། །ཞེས་དང་། ཡང་གསེར་ཕྲེང་ལས། འདི་དག་གི་སྐབས་སུ་རྒྱན་སྣང་གི་བཞེད་པ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་བཀོད་པ་ལྟར་བདག་གིས་ཀྱང་བྲིས་སོ། །རྒྱུ་འབྲས་ངོ་བོ་གསུམ་དང་དོན་དམ་པའི་རྣམ་པ་སྦྱར་ཚུལ་བློ་ལྡན་ཊཱིཀ་ཆུང་ལྟར་རང་ལུགས་མཛད་པར་གསུངས་པ་ལ། དེ་དག་སྦྱར་ཚུལ་རིགས་བྱིན་ཤེར་འབྱུང་ཚིགས་གསལ་གསུམ་གྱི་བཤད་པ་བཀོད་པ་ལྟར་མིན་པ་ནི། ཡང་གསེར་ཕྲེང་ལས། ཞེས་འཆད་པ་རྣམས་ནི་སློབ་དཔོན་གྱི་

- 396 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

དགོངས་པ་མིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་བཅུ་གཉིས་པོ་རེ་རེའི་སྐབས་རྣམས་སུ་རྒྱུ་འབྲས་ངོ་བོ་དོན་དམ་པའི་རྣམ་པའི་སྒོ་ནས་དམིགས་ཚུལ་མེད་པར་ཐལ། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་ལས། བཟོད་པ་འབྲིང་དང་། ཆོས་མཆོག་ཆུང་ངུ་དང་། བཟོད་པ་ཆུང་ངུ་དང་། ལྷག་མ་དགུ་ལ་རིམ་བཞིན་སོ་སོར་སྦྱར་ནས་གསུངས་པར་གསེར་ཕྲེང་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། གདུལ་བྱའི་བསམ་པ་ལ་ལྟོས་པ་ལས་དོན་ལ་བཅུ་གཉིས་པོ་རེ་རེའི་སྐབས་བདེན་པ་གཉིས་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ་དམིགས་པ་སྒོམ་ཚུལ་ཡོད་པ་ཁྱད་མེད་ལ། དེའི་སྐབས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་ནི་སྟོང་གཞི་དང་ཐ་སྙད་ཕྲ་མོ་གང་གི་དབང་དུ་བྱས། མཁས་རྣམས་དགོངས། ཤེས་སྒྲིབ་རགས་པའི་གཉེན་པོའ་སྐབས་ལའང་གྲུབ་མཐའི་སོ་སོའ་འདོད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་མ་ ིའདྲེས་པ་གལ་ཆེའོ། །བཞི་པ་དེ་ལ་རྩོད་པ་ནི། གལ་ཏེ་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ལས་མང་བའི་རྣམ་གཞག་དེ་དག་མི་འཐད་དེ། མཛོད་ལས། དྲི་མེད་བཅུ་དྲུག་གཞན་རྣམས་མེད། །ཅེས་གསུངས་པས་སོ། །ཞེ་ན། ལན་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་རྣམ་གཞག་འདི་ལ་ནི། ཞེས་པ་ནས་དེ་ཉིད་འགྲིག་པར་མཐོང་ངོ་།། ཞེས་དང་། ཉི་སྣང་ལས། དེ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པ་རྣམ་པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་རྩ་གསུམ་དུ་འགྱུར་རོ། །དྲི་མེད་བཅུ་དྲུག་གཞན་རྣམ་མེད། །ཅེས་གང་གསུངས་པ་དེ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་ཙམ་གྱི་གཉེན་པོའ་རྣམ་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་པས་ན་དེ་དང་འདི་ ིལ་འགལ་བ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
མདོར་བསྡུས་ན། ངོ་བོ་མདོར་བསྟན་གྱི་སྐབས་སུ་ཁྱད་པར་དྲུག་གིས་ཁྱད་པར་དུ་
འཕགས་པར་བསྟན་པ་ནི། རྒྱུ་དང་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ཡིས། །ཞེས་པ་ནས། རྣམ་རྟོག་བཞི་པོ་ལྡན་བརྟེན་པ། །ཆུང་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་རྣམས། །ཉན་ཐོས་བསེ་རུ་ལྟ་བུ་དང་། །བཅས་པ་དག་ལས་ཁྱད་འཕགས། །ཞེས་ཁྱད་པར་དྲུག་དང་། ཉི་སྣང་ལས། ཟློས་སྤོང་སྐབས་སུ། དེ་དག་ནི་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་རྣམས་ལས་ཁྱད་པར་རྣམ་པ་དྲུག་གིས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དང་། ཁྱད་ཆོས་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་སྐབས་སུ། དམིགས་པ་མི་རྟག་ལ་སོགས་པ། །ཞེས་པ་ནས། རྣམ་ཀུན་ཏུ་ཡོངས་འཛིན་ཡིན། །ཞེས་པའི་བར་རྟོག་པ་དང་དབྱེ་བའི་ཁྱད་པར་སོ་སོར་མ་ཕྱེ་པར་ལྔ་གསུངས་པ་ནི།

- 397 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

རྒྱན་སྣང་ལས། དེ་བཞིན་དུ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་ལྡན་པ་ལ་བརྟེན་པ་འདི་དག་རེ་རེ་བཞིན་ཆུང་ངུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོའ་དབྱེ་བས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་ ིཡང་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས། ཞེས་གསུངས། དེས་ན་རྣམ་བཤད་སྙིང་པོའ་རྒྱན་ལས། ཆུང་ ིའབྲིང་ཁྱད་ཆོས་སུ་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའ་ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ ིཔ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་ཞིང་གསོ་བར་བྱེད་པ་ནི་ཁྱད་ཆོས་བླ་ན་མེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས། ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་ལམ་སྐབས་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་དང་དོན་གསུམ་སྒོམ་པ་དང་། ཟིན་བྱེད་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་དང་བཞན་དོན་ཁུར་ཁྱེར་གྱི་སྙིང་རྗེ་སོགས་ཀྱིས་ཟིན་ཁྱད་པར་སྦྱར་ན་ཐལ་འགྱུར་པའི་ལུགས་ལའང་གོ་བདེའམ་སྙམ། གསེར་ཕྲེང་ལས། ཟློས་སྤོང་གི་སྐབས་སུ་དྲུག་གསུངས་པ་ནི་ཁྱད་པར་འཕགས་ཆོས་མིན་པར་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པའང་རྟོག་པ་དང་དབྱེ་བའི་ཁྱད་པར་སོ་སོར་མ་ཕྱེ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་རྒྱས་བཤད་ལྟར་དང་། རྟོགས་དཀའི་སྣང་བ་ལས། ཐེག་ཆེན་གྱི་དྲོད་སོགས་བཞི་ཆོས་ཅན། ཐེག་དམན་གྱི་དྲོད་སོགས་བཞི་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས་ཏེ། དམིགས་པ། རྣམ་པ། རྒྱུ། ཡོངས་འཛིན། རྟོག་པ། དབྱེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་དག་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་འཕགས་སེང་གཉིས་ཀས་ཆུང་འབྲིང་གི་དབྱེ་བ་ཡང་ཁྱད་ཆོས་སུ་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་གཉིས་སུ་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་བཤད་ལས། འགྲེལ་པ་འདིར་ཡང་དོན་གྱིས་ཆེ་འབྲིང་གི་ཁྱད་པར་ཡང་ཁྱད་ཆོས་སུ་བསྟན་ཞིང་། སློབ་དཔོན་འཕགས་པའི་འགྲེལ་པས་གསལ་བར་གསུངས་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེས། སྒྲིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་སུ་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་རྗེ་གུང་ཐང་པས་ཕར་ཕྱིན་མཆན་འགྲེལ་དུ་ཞིབ་ཆ་གནང་བ་ལྟར་རོ། །སྦྱོར་མཐོང་སྒོམ་གསུམ་གྱི་ཟློས་སྤོང་གཞན་དུ་བཤད་ཟིན་མོད། འདིར་བཤད་ན་འབྲེལ་ཆེ་བས་ཅུང་ཟད་འཆད་པར། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་སྐབས་དང་པོ་གསུམ་ཀྱི་སྐབས་སུ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བསྟན་པ་དང་། སྐབས་བཞི་པར་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བསྟན་པ་གཉིས་ཟློས་སྐྱོན་མེད་ཚུལ་ནི། སྐབས་དང་པོ་གསུམ་དུ་འདིའི་མཇུག་ཐོགས་སུ་འདི་སྒོམ་ཞེས་གོ་རིམ་མཐར་ཆགས་སུ་མ་གསུངས་པར་

- 398 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ཐོར་བུ་ཐོར་བུར་གསུངས་ལ། དེ་ཙམ་གྱིས་ལས་དང་པོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གོ་རིམ་མཐར་ཆགས་སུ་བསྡུས་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ཤེས་མི་ནུས་པས་སོ་སོར་ཐོས་བསམ་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ནི། འདིར་དབང་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡང་གོ་རིམ་མཐར་ཆགས་སུ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་དང་དོན་གསུམ་མ་ལུས་པ་རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བའི་ཡུལ་དུ་བསྡུས་ནས་བསྟན་པས་ཟློས་སྐྱོན་མེད་ལ། དེ་ཡང་སྐབས་དང་པོ་གསུམ་དུ་བསྒོམ་བྱའི་ཡུལ་གྱི་ལྡོག་ཆས་བསྟན་ལ། སྐབས་བཞི་བར་སྒོམ་བྱེད་སྦྱོར་བའི་ལྡོག་ཆ་ནས་བསྟན་པས་ངོ་བོའ་ིསྒོ་ནས་མི་ཟློས་ལ། ཡང་སྐབས་དང་པོ་གསུམ་དུ་རང་རང་གི་ཡུལ་རྟོགས་པ་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་བྲལ་བའི་ལྡོག་ཆ་ནས་བསྟན་ལ། སྐབས་བཞི་པར་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྤོང་ཚུལ་དང་། གཉེན་པོའ་ལྡོག་ཆ་ནས་བསྟན་པས་བྱེད་ལས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཟློས་པའི་སྐྱོན་མེད། སྐབས་ ིདང་པོ་གསུམ་དང་། སྐབས་བཞི་པ་གཉིས་ཀྱི་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བསྟན་པའི་དགོས་པ་མི་འདྲ་བ་ནི། རིམས་ནད་ཞི་བ་དང་དེ་ཞི་བའི་ཐབས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ།། དེས་ན་ཟློས་པའི་སྐྱོན་མེད་ཅེས་འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་དུ་མཚམས་སྦྱོར་བ་ཡིན་ནོ། །སྐབས་དང་པོ་དང་། སྐབས་གཉིས་པ་གཉིས་ཟློས་པར་ཐལ། སྐབས་དང་པོའ་སའི་ཚོགས་ལ་སོགས་པར་མཐོང་ ིསྒོམ་གཉིས་བཤད་ལ། སྐབས་གཉིས་པར་ཡང་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། སྐབས་དང་པོར་ཡུལ་གྱིས་ཡུལ་ཅན་མཚོན་ཚུལ་གྱི་ཆ་ནས་བཤད་ལ། སྐབས་གཉིས་པར་ལམ་གསུམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཡུལ་གྱིས་མཚོན་ནས་ལོགས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དགོས་པ་མི་འདྲའོ། །སྐབས་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་གཉིས་ཟློས་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀའི་སྐབས་སུ་ཉན་རང་གི་ལམ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྐབས་གཉིས་པར་བཤད་པ་ནི། ཡུལ་ཅན་ལམ་ཤེས་མཚོན་པའི་དོན་དུ་ཡིན་ལ། སྐབས་གསུམ་པར་བཤད་པ་ནི། མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོ་འདོགས་དང་བྲལ་བ་གཉེན་པོ་གཞི་ཤེས་སུ་བསྟན་པ་ན་དེས་འཕངས་པའི་ཟློག་ཕྱོགས་ཀྱི་ལམ་རྣམས་ཉན་རང་གི་ལམ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་དང་། དེའི་ལམ་ལོགས་སུ་རང་དབང་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཡིན་པས་མི་ཟློས་སོ། །སྐབས་དང་པོ་དང་སྐབས་བརྒྱད་པ་གཉིས་ཀར་རྣམ་མཁྱེན་དང་ཆོས་སྐུ་གཉིས་ཀ་བསྟན་ཡང་ཟློས་སྐྱོན་མེད་པ་ནི། སྐབས་དང་པོར་ཡུལ་དང་

- 399 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

བརྒྱད་པར་འབྲས་བུའི་ཆ་ནས་བསྟན་པས་མི་ཟློས་སོ།། གདམས་ངག་ཏུ་སྒྲུབ་དང་ཞེས་པ་དང་། སྒྲུབ་པ་བཞི་རྣམས་སྟོན་པ་ཟློས་པར་ཐལ། སྒྲུབ་པ་ཁྱད་མེད་ཡང་ཡང་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། དང་པོ་ནི། གདམས་ངག་གི་བརྗོད་བྱའི་ཆ་ནས་དང་། གཉིས་པ་ནི་སྒྲུབ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་དང་། དབྱེ་བ་བསྟན་པས་སོ། །སྐབས་གསུམ་པར་སྦྱོར་བ་བསྟན་པ་དང་། བཞི་པར་སྦྱོར་བ་བསྟན་པ་གཉིས་མི་ཟློས་ཏེ། སྐབས་དང་པོར་གཞི་སྐྱེ་མེད་དུ་རྟོགས་ནས་སྒོམ་པ་ཉན་རང་གི་སྦྱོར་བ་ཟློག་ནས་འཕེན་བྱེད་དང་། སྐབས་བཞི་པར་སྐྱེ་མེད་གསུམ་བསྡུས་ནས་སྒོམ་ཚུལ་བསྟན་པས་སོ།། སྐབས་དང་པོར་དགེ་འདུན་ཉི་ཤ་བསྟན་པ་དང་། སྐབས་གཉིས་པར་མོག་མོག་པོར་བྱེད། ཅེས་པ་དང་། རྟེན་གྱི་བསེ་རུ་ལྟ་བུ་ལམ། །ཞེས་པ་དང་། སྐབས་བཞི་པར་སངས་རྒྱས་ལྷག་པར་བྱས། །ཞེས་དང་། སློབ་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཚོགས། །ཞེས་པ་རྣམས་ཟློས་པར་ཐལ། གང་ཟག་ཡིན་པ་བསྟན་པར་འདྲ་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མི་ཟློས་ཏེ། དང་པོ་དཀོན་མཆོག་བཤད་པའི་སྐབས་ཀྱི་དགེ་འདུན་ཡིན་ལ། གཉིས་ལམ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་རྟེན་དང་། གསུམ་པ་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་གྱི་རྟེན་དང་། བཞི་པ་ཡུམ་ཉན་པ་སོགས་ཀྱི་སྣོད་དང་། ལྔ་པ་ནི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟེན་ངོས་བཟུང་བའི་ཆོས་ཡིན་པས་སོ། །སྐབས་དང་པོར་སྦྱོར་ལམ་སྐབས་སུ་རྟོག་པ་བསྟན་པ་དང་། སྐབས་ལྔ་པར་མཐོང་སྒོམ་གྱི་སྤང་བྱའི་རྟོག་པ་བཞི་ཚན་རེ་རེ་བསྟན་པ་མི་ཟློས་ཏེ། དང་པོར་ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་ལམ་གྱི་ལྡན་ཆོས་སུ་བསྟན་ལ། སྐབས་ལྔ་པར་རིམ་པ་ལྟར་མཐོང་ལམ་དང་སྒོམ་ལམ་གྱི་སྤང་བྱར་བསྟན་པས་སོ། །གཉེན་པོའ་ཚོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་རྟོག་པ་བརྒྱད་བསྟན་པ་དང་ཡང་མི་ཟློས་ཏེ། དེ་ནི་གཉེན་པོའི་ིཚོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དུ་བསྟན་པས་སོ། །སྐབས་རྣམས་སུ་སྦྱོར་ལམ་ཡང་ཡང་བསྟན་པ་རྣམས་ཀྱང་མི་ཟློས་ཏེ། སྐབས་དང་པོ་དམིགས་རྣམ་རྒྱུ་གསུམ། ལྡན་ཆོས་རྟོག་པ། ཡོངས་འཛིན། ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བའི་ཁྱད་པར་དྲུག་ལྡན་པར་བསྟན་ལ། སྐབས་གཉིས་པར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ནི་གཏན་ལ་དབབ་བྱ་ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་ཡིན་ཀྱང་བྱང་སེམས་ཀྱིས་མི་རྟག་སོགས་བསྒོམ་པའི་ཚེ་བདེན་སྟོང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་དུ་སྒོམ་དགོས་པ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཟིན་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟན་

- 400 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

པ་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་བསྟན་པའི་སྐབས་སུ་དམིགས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བཏགས་པ་ཙམ་ལ་དམིགས་ནས། རྣམ་པ་བཏགས་པ་དང་མི་འགལ་བར་ཆོས་ཉིད་སྟོན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ལ་སོགས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐབས་གསུམ་པར་གཞི་ཤེས་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་དགུའི་དང་པོ་དྲུག་རྣམ་པར་བསྒོམ་པའི་སྦྱོར་བ་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་བསྟན་པ་ནི། གཟུགས་སོགས་དེ་མི་རྟག་སོགས་དང་། །ཞེས་སོགས་དང་། སྐབས་བཞི་པར། དྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དམིགས་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས། རྣམ་པ་སེམས་མཉམ་པ་བཅུ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟན། སྐབས་ལྔ་པར་རྩེ་སྦྱོར་གྱིས་དབང་ཐོབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྟན་ལ། སྐབས་དྲུག་པར་ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །སྐབས་རྣམས་སུ་མཐོང་ལམ་ཡང་ཡང་བསྟན་ཡང་མི་ཟློས་པ་ནི། སྐབས་དང་པོར་ཉན་རང་གི་ལམ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཤེས་སྒྲིབ་མཐོང་སྤང་རྟོག་པའི་གཉེན་པོའ་ལྡོག་ཆ་ནས་བསྟན། སྐབས་གཉིས་ ིཔར་མཐའ་གཉིས་ལ་མི་གནས་པའི་མཐོང་ལམ་བསྟན། སྐབས་གསུམ་པར་ཐེག་དམན་གྱི་ས་ལས་འདས་པའི་ཆ་ནས་བསྟན། སྐབས་བཞི་པར་མཐོང་བའི་ལམ་ལ་བཟོད་ཅེས་པ་ནི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་གི་སྒོ་ནས་དང་། སྐབས་ལྔ་པར་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཕྲུག་བཞིར་སྒོམ་ཚུལ་གྱི་ཆ་ནས་བསྟན་ལ། སྐབས་དྲུག་པར་ཇི་ལྟར་བསྟན་ཚུལ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །སྐབས་དེ་དག་ཏུ་སྒོམ་ལམ་ཡང་ཡང་བསྟན་པའི་ཟློས་སྤོང་ནི། སྐབས་དང་པོར་གདམས་ངག་ཐ་མ་དང་གཉེན་པོའ་ཚོགས་སུ་བསྟན་རྣམས་དང་། མིང་མ་བཏགས་པར་སེམས་བསྐྱེད་ ིདང་རིགས་ཀྱི་སྐབས་དང་སའི་ཚོགས་ལ་སོགས་པར་བསྟན་ཏོ། །སྐབས་གཉིས་པར་མོས་པ་རང་གི་དོན་དང་ནི། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྒོམ་ལམ་ལྔ་བསྟན་པ་དང་། སྐབས་གསུམ་པར་གཉེན་པོ་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་སྦྱོར་བ་བཤད་པའི་སྐབས་སོགས་སུའང་སྒོམ་ལམ་བསྟན་པ་དེ་དག་གི་ས་མཚམས་ཀྱིས་ཤེས་སླའོ། །སྐབས་བཞི་པར་སྒོམ་པའི་ལམ་ནི་ཟབ་ཅེས་པས་ནི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་དང་འབྲེལ་ནས་བསྟན་པ་དང་། སྐབས་ལྔ་པར་སྒོམ་སྤང་གི་གཉེན་པོའ་ིཆ་ནས་ཀྱང་བསྟན་ལ། ཐོད་རྒལ་སྙོམས་འཇུག་གི་ལྡོག་ཆ་ནས་ཡང་བསྟན་ཏོ། །སྐབས་དྲུག་པར་སྦྱོར་མཐོང་སྒོམ་གསུམ་གྱི་ཐ་སྙད་མ་གསུངས་ཀྱང་། དྲན་པ་ཉེར་བཞག་སོགས་ཀྱི་གོ་

- 401 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

རིམ་བཞིན་དུ་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་དང་། མཐོང་བ་དང་། སྒོམ་པའི་ལམ་རྗོད་པར་བྱེད་པ་དང་། ཞེས་སོགས་དང་། དེའི་ཕྱིར་ན། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་སྐབས་དང་པོ་དྲུག་པོ་རེ་རེའི་ནང་སྦྱོར་མཐོང་སྒོམ་གསུམ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཟློས་སྐྱོན་མེད་ཚུལ་གཞན་ཡང་ཅུང་ཟད་བརྗོད་པར། སྐབས་དང་པོ་གསུམ་དུ་ཤེས་བྱ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་ཕབ་པ་དེ། ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་ནས་སྒོམ་བྱུང་གིས་ངེས་པ་དང་། དེ་གོམས་པ་ལས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་དང་། མཐོང་ཟིན་གོམས་པར་བྱེད་པ་གསུམ་དགོས་པ་དང་། གཏན་ལ་དབབ་བྱའི་གཞི་གསུམ་སོ་སོ་ཡིན་པས་ཀྱང་ཟློས་སྐྱོན་མེད་པ་ཤེས་སླ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་འཐོབ་པ་ལ་སྒོམ་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཞིག་དགོས་པས། སྐབས་ཕྱི་མ་གསུམ་གྱིས་ཀྱང་བསྡུས་ནས་སྒོམ་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྩལ་སྦྱོང་བའི་ཆེད་དུ་གོ་རིམ་དཀྲུགས་ཏེ་ཐོད་རྒལ་ལམ་སྤེལ་ནས་སྒོམ་པ་དང་། གོ་རིམ་མཐར་ཆགས་སུ་སྒོམ་པ་སོགས་སྒོམ་ཚུལ་དུ་མ་ཞིག་གསུངས་པས། སྒོམ་ཚུལ་དེ་དག་ཀྱང་སྔ་མ་དོར་ནས་ཕྱི་མ་སྒོམ་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་རང་རང་སྒོམ་པ་ནས་རྒྱུན་མཐའི་སྔ་ལོག་བར་དུ་སྒོམ་པ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་སྐབས་ཕྱི་མ་གསུམ་པོ་རེ་རེའི་ནང་དུའང་སྦྱོར་མཐོང་སྒོམ་གསུམ་གསུམ་བསྟན་པ་ཟློས་པའི་སྐྱོན་མེད་པར་མ་ཟད་དགོས་པའང་ཡོད་པས། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་སྐབས་དང་པོ་དྲུག་གི་སྐབས་སུ་སྦྱོར་མཐོང་སྒོམ་གསུམ་ཆ་ཚང་ཚར་དྲུག་བསྟན་པའི་དགོས་པ་དང་དེའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། བསྟན་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་རྣམས་ཤེས་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེའོ། །འགའ་ཞིག་གིས། བག་ལ་ཉལ་ཀུན་འཇོམས་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པས། སྐབས་བཞི་པར་བཤད་པའི་སྦྱོར་ལམ་དེ་ས་བརྒྱད་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་འདོད་པ་སོགས་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་སྐབས་དང་པོའ་སྦྱོར་ལམ་ ིཡང་སྦྱོར་ལམ་དངོས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཏིང་འཛིན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་དཔའ་བར་འགྲོ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡིན་ལ། ཏིང་ངེ་འཛིན་དེའི་རྩལ་ས་བརྒྱད་པ་ནས་རྫོགས་པ་འདིའི་བཤད་བྱ་རྩ་བའི་མདོ་ནས་གསུངས་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ཐོབ་པ་ལ་ས་བཅུ་པ་ཐོབ་དགོས་ཏེ། དེ་མ་ཐོབ་པར་གསུང་རབ་ཀྱི་དགོངས་པ་རང་དབང་དུ་འགྲེལ་མི་ཐུབ་པ་རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པར་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པས་བཤད་པ་

- 402 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

དེའི་ཕྱིར། ལུང་སྟོན་པ་དང་རློམ་པ་ཟད། །ཅེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེར་མ་ཟད་སྐབས་བཞི་པར་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་ཚུལ་བཤད་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་སྦྱོར་མཐོང་སོགས་མི་བཤད་པར་བརྒལ་ཏེ་ས་བརྒྱད་པ་བཤད་ན་ནི་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་བ་དང་། སྦྱོར་མཐོང་སྒོམ་གསུམ་གྱི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟན་པ་རྣམས་མི་འཐད་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །མང་དོགས་ནས་དེ་ཙམ་ལས་མ་བྲིས། རྒྱས་པར་ནི་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པ་ཉེར་གཅིག་དང་ལེགས་བཤད་གསེར་ཕྲེང་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །
གསེར་ཕྲེང་ལས། གཉིས་པ་ལ་གསུམ། དམིགས་རྣམ་རྒྱུ་གསུམ་དང་། མཚུངས་
ལྡན་གྱི་རྟོག་པ་དང་། ཡོངས་འཛིན་དགེ་བཤེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སྤྱིའི་མཚམས་སྦྱར་བ། སོ་སོའ་དབྱེ་བ་བཤད་པ། བརྗོད་ཚུལ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་ ིཔའོ། །དང་པོ་ནི། དམིགས་པ་དང་ཞེས་སོགས་སོ། །འདི་ཡང་འགྲེལ་པ་ལས། དམིགས་པ་དང་རྣམ་པའི་ཁྱད་པར་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། ཞེས་པ་ནས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་བདུན་གྱིས་བཤད་དེ། ཞེས་པའི་མཚམས་སྦྱོར་འདི་དང་། དེ་ཉིད་ལས། འོག་ཏུ། གལ་ཏེ་ཆོས་དབྱིངས་ཁོ་ན་འཕགས་པའི་ཆོས། ཞེས་པ་ནས་མ་ཡིན་ནོ་སྙམ་པའི་སྐྱེ་བོ་བློ་དམན་པའི་ངོར་དོགས་པ་བསུ་ནས་པར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ། ཞེས་པའི་མཚམས་སྦྱོར་གཉིས་བཤད་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། བཤད་པ་ལ་འཇུག་པའི་མཚམས་སྦྱར་གཉིས་ཀ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ལས་གོང་དུ་དེ་ལྟར་བསྡུས་པའི་དོན་ཀུན་བསྟན་ནས་ཞེས་པ་ནས་རྣམ་པར་བཤད་པའི་སྒོ་ནས་བཤད་པར་བཞེད་དེ། སེམས་བསྐྱེད་པ་རང་གི་ངོ་བོ་དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་དང་། ཞེས་པའི་མཚམས་སྦྱར། དྲི་བས་ལན་འདྲེན་པའི་མཚམས་སྦྱོར་ཡོད་པ་ལས་འདི་ལ་ནི་དང་པོ་གཉིས་ཚང་ལ། ཕྱི་མ་ནི་རིགས་དང་དམིགས་རྣམ་གྱི་མཚམས་སྦྱོར་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་གལ་ཏེ། ཞེས་པ་ནས། དོགས་པ་བསུ་ནས་པར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ། ཞེས་པའི་མཚམས་སྦྱོར་གྱི་དྲི་བ་དང་། ཞེས་བྱ་བའི་ལན་ཞིག་ཀྱང་གཟིགས་མོད་ཀྱི། སླ་ཆོས་ཉིད་དུ་འཇིག་རྟེན་པའི་དངགས་ཀྱིས་ལམ་གཞན་དུ། ཞེས་པ་ལན་དངོས་སོ། །གོང་དུ་གསེར་ཕྲེང་ལས། ལྟ་བུའོ་ཞེས་མཚན་གཞི་ངོས་བཟུང་བས་གཞན་ཡང་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱ། དེ་དག་ནི་

- 403 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

རྩ་བའི་ཁོངས་ན་གནས་པ་རྣམས་བསུ་པ་ཡིན་ནོ། །དམིགས་པ་མི་རྟག་ལ་སོགས་པ། །ཞེས་པ་ནས་ཆུང་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་ཡིན། །ཞེས་པའི་བར་གྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་བདུན་གྱིས་སྦྱོར་ལམ་དྲོད་སོགས་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དམིགས་རྣམ་སོ་སོའ་ཁྱད་པར་བསྟན་པར་ཐལ། སྔར་ ིགྱི་མཚམས་སྦྱོར་གྱི་གཞུང་གིས་བསྟན་པའི་དྲི་ལན་དེའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། དྲོད་སོགས་བཞི་པོ་རེ་རེས་ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་གྱི་རྟོགས་རིགས་ཚང་བ་འཐོབ་པའི་རྒྱུ་མི་བྱེད་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་ལམ་དྲོད་ཆུང་ངུའི་དམིགས་རྣམ་བསྟན་པའི་སྐབས་སུ། ཐེག་པ་གསུམ་ཅར་འཐོབ་པའི་རྒྱུ། །ཞེས་གསུངས་པ་མ་གཏོགས་སྦྱོར་ལམ་གཞན་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་རྣམ་སོགས་བསྟན་པའི་སྐབས་སུ་གསལ་ཁ་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། གསེར་ཕྲེང་ལས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ལ་སློབ་པར་འདོད་པས་ཀྱང་ཡུམ་འདི་ཉན་པར་བྱ། ཞེས་སོགས་དྲོད་ཆུང་ངུའི་དམིགས་རྣམ་ཐད་དུ་དྲངས་ལ་སྦྱོར་ལམ་གཞན་གྱི་དམིགས་རྣམ་གསུངས་པའི་སྐབས་རྣམས་སུ་མ་དྲངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དོགས་པའོ། །
གསེང་ཕྲེང་ལས། གསུམ་པ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཀུ་ལན་ཏ་
འདི་ལྟར་འཆད་དེ། དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཆོས་ཅན་ཡང་བསྟན་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེ་ཆོས་ཙམ་དུ་རྟེན་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྒོམ་པ་ནི་མི་རིགས་ཤེ་ན། ཞེས་པའི་རྩོད་པ་བཀོད་ནས། ལན་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དམིགས་པ་མི་རྟག་ལ་སོགས་པ། བདེན་པའི་རྟེན་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པས་ཞེས་པ་ནས། ཆོས་ཅན་རྟོགས་པས་རྒོལ་བ་འདི་ནི་ཅིར་ཡང་མི་རུང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས།
གསེར་ཕྲེང་ལས། གསུམ་པ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། དང་པོ་ནི། དེ་
ཡི་ནི། །རྣམ་པ་མངོན་ཞེན་ལ་སོགས་འགོག །ཞེས་པ་ནས་ཆུང་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་ཡིན། །ཞེས་པའི་པར་ཤླཽ་ཀ་ཕྱེད་དང་བདུན་གྱིས་སྦྱོར་ལམ་དྲོད་འབྲིང་སོགས་བཅུ་གཅིག་གི་དམིགས་རྣམ་བརྗོད་ཚུལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། དམིགས་པ་མི་རྟག་ལ་སོགས་པ།། བདེན་པའི་རྟེན་ཅན། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་དམིགས་པ་ཆོས་ཅན་དང་རྣམ་པ་ཆོས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲས་བརྗོད་པ་ལྟར་བརྗོད་དགོས་པ་ལས་དམིགས་རྣམ་གཉིས་ཀ་ཆོས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲ་ཁོ་ནས་

- 404 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བརྗོད་ཚུལ་ལ་རྩོད་པ་ནི། གསེར་ཕྲེང་ལས། དེ་ན་དམ་པའི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་སྐབས་འདིའི་དམིགས་པ་ནི། ཞེས་པ་ནས་ཡང་ཆོས་བརྗོད་པས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཞེས་གསུངས། འདིའི་ལན་ལ་གཉིས་ལས། ལན་དང་པོ་སྒྲ་གཉིས་བརྗོད་བྱ་ཐ་དད་མེད་པའི་ལན་ནི། གསེར་ཕྲེང་ལས། དང་པོ་ནི། དམིགས་པ་གང་ཡིན་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཅན་གྱི་ཆོས་ཅན་དང་། རྣམ་པ་རྣམས་ཆོས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཅན་གྱི་ཆོས་བརྗོད་པར་རིགས་ན་ཡང་། དམིགས་པ་མི་རྟག་ལ་སོགས་པ། །བདེན་པའི་རྟེན་ཅན་ཞེས་པ་ལ་ཆོས་ཅན་བདེན་བཞི་སྒྲས་ཟིན་པར་བརྗོད་པས་མ་གཏོགས་ཞེས་སྦྱར་གྱི། ཀུ་ལན་ཏ་ལྟར་དེར་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་ཡོད་པས་མ་གཏོགས་ཞེས་མི་བརྗོད་དེ། ཞེས་པ་ནས་འདིར་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཅུང་ཟད་ཅིག་དཔྱད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། སྒྲ་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བརྡ་སྦྱར་བའི་དུས་དང་། བརྡ་སྦྱར་བའི་དགོས་པ་དང་། གང་ལ་བརྡ་སྦྱར་བའི་ཡུལ་དང་། བརྡ་སྦྱར་ཚུལ་དང་བཞི། ཆོས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲ་དང་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་གཉིས་ལ་དཔྱད་ཚུལ་ནི། གསེར་ཕྲེང་ལས། སྤྱིར་བརྡ་རྣམས་ཉན་པ་པོའ་ཤེས་ ིའདོད་དང་རྗེས་མཐུན་པར་འཆད་པ་པོའ་བརྗོད་ཀྱིས། ཞེས་པ་ནས་ཐ་དད་དོན་བཞིན་སྒྲུབ་ ིཔར་བྱེད། །ཅེས་སོ། །ཞེས་དང་། གཉིས་ཀས་གཅིག་གཅིག་བརྗོད་མོད་ཀྱི། །ཞེས་སོགས་དང་། ཁྱད་པར་གཞན་ནི་སྤོང་བ་དང་།། ཞེས་སོགས་དྲན་པར་བྱའོ། །གོང་གི་ལན་གཉིས་པ་དོན་གྱི་ཤགས་ཀྱིས་ཆོས་ཅན་གོ་བའི་ལན་ནི། རྣམ་པ་མངོན་ཞེན་ལ་སོགས་འགོག །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཅན་བདེན་བཞི་ལ་བདེན་ཞེན་སོགས་བཀག་པའི་དམིགས་རྣམ་དྲོད་ཆུང་ངུའི་སྐབས་སུ་དངོས་སུ་གསུངས་པའི་ཤགས་ལ་སྦྱོར་ལམ་གཞན་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་རྣམ་གཞི་བདེན་པ་བཞི་དང་འབྲེལ་བ་ཤགས་ལ་འཕངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི། གསེར་ཕྲེང་ལས། ལན་གཉིས་པ་ནི། ལན་གྱི་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན། ཞེས་པ་ནས་སྒྲས་མ་ཟིན་ཀྱང་ཆུང་ངུའི་དམིགས་རྣམ་དང་ཕྱི་མ་རྣམས་ཁྱད་མེད་པས་བདེན་བཞི་དམིགས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཀུ་ལན་ཏས་གསེར་གླིང་པ། ཁྱད་གཞི་མེད་པའི་ཁྱད་ཆོས་བསྒོམ་རིགས་པར་ཐལ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། སྦྱོར་ལམ་གྱི་དམིགས་རྣམ་བསྟན་པ་ན་སྦྱོར་ལམ་ཆུང་ངུ་

- 405 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

མ་གཏོགས་ཆོས་ཅན་བདེན་བཞི་མ་བསྟན་པར་དེ་དག་གི་ཁྱད་ཆོས་ཙམ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྩོད་པའི་ལན་དུ། ཤིང་ཞེས་དང་ཤིང་ཉིད་ཅེས་བརྗོད་པ་གཉིས་ཀས་ཀྱང་ཤིང་བརྗོད་པ་དང་འདྲ་བའི་ལན་དང་། རི་བོང་གི་རྭ་དང་འདྲ་བར་དགག་སྒྲུབ་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ལན་གཉིས་འདེབས་དགོས་པར་འདོད་པ་སོགས་གསེར་ཕྲེང་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདིར་མང་དོགས་ནས་མ་བྲིས་སོ། །
གསེར་ཕྲེང་ལས། སྤྱིར་བརྡ་རྣམས་ཉན་པ་པོའ་ཤེས་འདོད་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་ ིའཆད་པ་པོའ་བརྗོད་འདོད་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསླང་སྟེ་དགོས་པ་འགའི་ཞིག་གི་ཕྱིར་དུ་སྦྱོར་བ་ཡིན་ལ། ཞེས་དང་། དེ་ལྟར་ན་སྤོང་བ་དང་མི་སྤོང་བ་བློ་ཡུལ་དུ་སྣང་གི་དོན་གྱིས་སྟེང་ན་མེད་དོ། །ཉན་པ་པོའ་ཤེས་འདོད་འདི་ཞུགས་པའི་དུས་སུ་འཆད་པ་པོས་བརྡ་འདི་སྦྱོར་ ིལ་དེས་ཀྱང་བློ་ཡུལ་དུ་འདི་ལྟར་གོ་བར་བྱེད་ཅེས་པའི་ཚུལ་འདི་ནི། ཁྱད་པར་གཞན་ནི་སྤོང་བ་དང་། །མི་སྤོང་བ་དག་དེ་གཉིས་ཀྱི། །བརྡ་ཡི་བྱེ་བྲག་རྟོགས་པ་པོའ།། འདོད་པའི་ ིརྗེས་སུ་བྱེད་པའི་གཞི། །ཞེས་པའི་རང་འགྲེལ་དུ་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་སྟེ་གངས་ཅན་པ་གཞན་ནི་འདི་ལ་དེའི་བར་དུ་བློ་ཁ་མ་ཕྱོགས་པར་སྣང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་བུམ་པ་བརྗོད་འདོད་ཀྱིས་ཀ་བ་ཞེས་བརྗོད་ན། ཀ་བ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱང་ཀ་བ་མི་བརྗོད་པར་བུམ་པ་བརྗོད་པ་དང་། ནོག་དང་ལྐོག་ཤལ་འདུས་པའི་གོང་བུ་རྟ་མིན་ཙམ་ཤེས་འདོད་ཞུགས་པ་ལ། གོང་བུ་དེ་རྟ་མིན་ཞེས་བརྗོད་པ་ན་ཉན་པ་པོའ་བློ་ཡུལ་དུ་མ་ཧེ་མིན་པ་སོགས་ཀྱི་ལྡོག་ ིཔ་གཞན་གྱི་རྟེན་དུ་མི་རུང་པར་རྟ་བཅད་པའི་ལྡོག་པ་ཙམ་འཕངས་ལ། ཙམ་སྒྲ་མེད་ན་ལྡོག་པ་གཞན་གྱི་རྟེན་དུ་ཡང་འཕེན་ནོ། །སྒྲ་ནི་བརྗོད་འདོད་རྗེས་འབྲང་ཕྱིར། །སྒྲ་ནི་ཉན་འདོད་རྗེས་འབྲང་ཕྱིར། །ཞེས་སྦྱར་ནའང་རུང་ངམ་སྙམ། །མ་བརྗོད་ན་ཡང་འདོད་པས་ཁྱབ། ཅེས་སོ། །དེ་དག་དང་འཇུག་ཚུལ་མཚུངས་པའི་རྟོག་པའི་འཛིན་ཚུལ་ལའང་ཞིབ་ཆ་དང་། ཀུན་སློང་གི་རྟོག་པ་མེད་པ་ལ། ཐུགས་དགོངས་དང་གདུལ་བྱའི་གོ་ཚོད་གཉིས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡིན་པ་ནི། དཔེར་ན། རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྙིང་པོ་ལ་གདམས་པའི་མདོ་ལས། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ། གཟུགས་ལ་སྐྱེ་བ་ཡང་ཡོད། འཇིག་པ་ཡང་ཡོད། དེའི་སྐྱེ་བ་དང་། འཇིག་པ་ཡང་ཤེས་

- 406 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

པར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་མདོ་དང་། ཤམ་ཐབས་ཟླུམ་པོར་བགོ་བ་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་མདོ་གཉིས་ཀྱི་སྔ་མ་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་བསྟན་ལ་མདོ་ཕྱི་མས་མ་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་། བྱང་ས་ལས། གཞན་དབང་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་དུ་གསུངས་པའི་ཁྱད་པར་ཐ་མ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་དངོས་པོའ་དོན། དོན་དམ་པར་སྒྲ་ ིརྟོག་གི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་ལ་བྱེད་དགོས་ལ། གཞན་དུ་ན། བརྡ་གཅིག་གིས་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ཀུན་བློར་འཕེན་ནུས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར། འོ་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་གིས་ཀྱང་འཕེན་མི་ཐུབ་བམ་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་གཅིག་གིས་གདུལ་བྱའི་བློར་ཁྱད་པར་ཀུན་མཉམ་དུ་མི་འཕེན་པས་དཔྱད་པར་བྱའོ། །གསུང་གཅིག་ཉིད་དུ་གསུངས་ན་ཡང་། །དུ་མ་ཉིད་དུ་སོ་སོར་གོ །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་ལས། ལ་ལ་ལས་དོན་གཞན་ལས་ཚིག །གཞན་ལས་རྣམ་གྲངས་མིང་གིས་ཏེ། །ཞེས་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱ་ལ། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པར་སེམས་ཙམ་པའི་འདོད་པ་བརྗོད་པའི་སྐབས་སུ། ཡོད་དང་སྤྲོས་ཀུན་ཡུལ་མིན་རང་བཞིན་ཡོད།། ཅེས་ཁྱད་ཆོས་གསུམ་གསུངས་པ་ལས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྤྱིར་སྒྲ་བྱས་པ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པ་དང་སྒྲ་གཅིག་བུ་དམིགས་ཀྱིས་བཀར་ཏེ་བྱས་པ་ཡིན་མིན་དྲིས་པ་ལ་བྱས་པ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་གཉིས་ཁྱད་པར་གཞན་མི་སྤོང་པ་དང་སྤོང་པའི་ཁྱད་པར་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དབང་གིས་ཡིན་པ་ལས་སྒྲའི་ངོས་ནས་འབྱེད་དཀའ་བར་སྣང་ངོ་། །བརྗོད་པ་པོ་ལ་བརྗོད་འདོད་ཡོད་ཀྱང་བརྗོད་ཡུལ་ལ་གོ་འདོད་མེད་ན་ཇི་ལྟར་ཡིན་དཔྱད་པར་བྱ། དེའི་ཚེ་སྒྲ་དེ་ཡི་བརྗོད་བྱ་ངག་གང་ཡིན་ཡང་དཔྱད། སྤང་བྱ་རྟོག་པ་ལ། མཛོད་ལས། རྟོག་དང་དཔྱོད་པ་རྩིང་ཞིབ་ཉིད། །ཅེས་པ་ལྟར་རྩིང་པའི་རྣམ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་དང་། དབུས་མཐའ་ལས། ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀུན་རྟོག་ནི། །སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ཁམས་གསུམ་པ། །ཞེས་གཉིས་སྣང་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་རྟོག་པར་བཤད་པ་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཤེས་གང་གང་ལ་སྒྲ་དོན་འཛིན། །དེ་ནི་དེ་ལ་རྟོག་པ་ཡིན། །ཞེས་མིང་དོན་འདྲེས་རུང་དུ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་རྟོག་པར་བཤད་པ་དང་གསུམ་ཡོད་པ་ལས་འདིར་ནི་ཕྱི་མ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། གསེར་ཕྲེང་ལས། འདྲེས་རུང་འཛིན་པ་ལ་ནི་ཀུན་རྟོག་གིས་ཁྱབ་ལ་དེ་ལ་ནི་དེས་མ་ཁྱབ་པས་འདྲེས་རུང་འཛིན་པའི་

- 407 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

ཀུན་རྟོག་ལ་བྱའི་དེ་དང་བྲལ་བའི་ཀུན་རྟོག་ལ་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གཉིས་པོ་རེ་རེ་ལ་རྟོག་བཅས་རྟོག་མེད་གཉིས་གཉིས་དང་། ཚད་མ་ཚད་མིན་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པས་སོ། །དེར་བསྟན་སྤང་བྱ་རྟོག་པ་སོ་དྲུག་ལྟ་བུའི་དགག་རྟོག་དང་སྒྲུབ་རྟོག་གི་ཁྱད་པར་རང་གི་དམིགས་ཡུལ་འཆར་བ་དགག་བྱ་གཞན་བཀག་པ་ལ་ལྟོས་མི་ལྟོས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཇོག་ལ། གཞལ་བྱ་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་ལ་རང་གི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་འཆར་བ་ལ་ཞེས་སྦྱར་རོ། །གཉིས་སྣང་ལ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་གཉིས་སྣང་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་གཉིས་སྣང་དང་། དགག་བྱའི་གཉིས་སྣང་དང་གསུམ། གཉིས་སྣང་ནུབ་པ་ལ་ཡང་དེ་དག་གསུམ་ནུབ་པ་གསུམ། དེ་བཞིན་གཉིས་སྣང་དང་བཅས་མ་བྱས་དང་། སྤྲོས་བཅས་སྤྲོས་བྲལ། དེ་དག་ཀྱང་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་ལ་སྦྱར་ཚུལ་མང་པོ་ཡོད། དཔེར་ན། མདོ་ལས་སྟོང་པ་ཉིད་ཁྱད་ཆོས་ལྔ་ལྡན་དུ་བཤད་པ་ན། ཟབ་ཞི་སྤྲོས་བྲལ་འོད་གསལ་འདུས་མ་བྱས། །ཞེས་གསུངས་ལ། དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས། སྤྲོས་དང་བཅས་པར་སྟོང་པ་ཉིད། །བཅུ་དྲུག་བཤད་ནས་མདོར་བསྡུས་ཏེ། །ཞེས་སྟོང་པ་ཉིད་བཅུ་དྲུག་སྤྲོས་བཅས་སུ་གསུངས་ལ། དེའི་ཕྱིར་ན་སྤྲོས་བཅས་སྤྲོས་མེད་སྔར་གྱི་གཉིས་སྣང་གསུམ་གྱི་སྟེང་ནས་དཔྱད་ན་དེ་ཙམ་གྱི་དཀའ་གནས་སུ་མི་སྣང་ངོ་། །དེ་ཡང་སྣང་ངོ་དང་ངེས་ངོ་སོ་སོར་མ་ཕྱེ་ན་ཤིན་ཏུ་དཀའ་གནས་སོ། །ད་དུང་ཡང་སྤྲོ་བྱ་མང་ཡང་མང་དོགས་ནས་མ་བྲིས་སོ། །དེར་བསྟན་རྟོག་པ་སོ་དྲུག་དང་ཁམས་གསུམ་དུ་དབྱེ་ན་རྟོག་པ་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་པོ་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་རྣམ་སོ་སོར་བཤད་ན་དགག་རྟོག་དང་སྒྲུབ་རྟོག་གི་རྣམ་དབྱེ་ལ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་རུང་མང་དོགས་ནས་མ་བྲིས། མུ་བརྩི་ཚུལ་ནི། གཟུང་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་བཤད་པའི་ཞར་ལ་སྤྱི་སྐད་ལ་གྲགས་ཚོད་ཀྱི་གཟུང་འཛིན་བཤད་ནས་དེ་ལ་མུ་རྩིས་བ་གསེར་ཕྲེང་ལས་གསུངས་ལ། དེའི་མུ་གཉིས་པ་ལ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གི་ཡུན་ཚད་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་གཞག་པ་ཡང་། གསེར་ཕྲེང་ལས། གཉིས་པ་ནི། སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་དང་ལྡན་པའི་རྣམ་པར་རིག་པའོ། །ཞེས་དང་། དེའི་རྒྱུ་མཚན། མུ་གཉིས་པ་ནི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་ངེས་ཤེས་ཀྱིས་ཡུལ་དུ་མ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། འོ་ན་མུ་གཉིས་པ་ལ་ཡང་མཚུངས་ཤེ་ན། སྐད་ཅིག་མ་སོ་སྐྱེས་ངེས་

- 408 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

མི་ནུས་ལ་རྒྱུན་འཛིན་ནུས་པས་མི་མཚུངས་སོ་ཞེས་སོ། །དེ་དག་ལས་འཕྲོས། ཕྱི་དོན་མེད་པར་འདོད་པའི་ལུགས་ལ། སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གི་ཡུན་ཚད་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་རང་འཛིན་ཚད་མ་དང་རྫས་གཅིག་ཡིན་མིན་དང་། སོ་སོ་སྐྱེ་བོའ་རྒྱུད་ལ་སྔོན་པོ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་རྟོགས་ ིཔའི་མིག་ཤེས་ཚད་མ་ཡོད་མེད་སོགས་ལས་དང་པོ་པ་རྣམས་ཀྱིས་དཔྱད་ན་རིགས་པ་ལ་ཕན་སྲིད། གཟུང་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་བཤད་པའི་ཞར་ལ་སྤྱི་སྐད་ལ་གྲགས་པའི་གཟུང་འཛིན་བཤད་ནས་དེ་ལ་མུ་བཞི་རྩིས་པ་ཡིན་མོད། སྤྱིར་ཀུན་བྱང་གཟུང་རྟོག་རེ་རེར་དགུ་དགུ་དང་སྐབས་དང་པོར་བཤད་པ་ནི་ཐེག་ཆེན་པས་ཞེན་པ་སྤོང་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། སྐབས་ལྔ་པར་ཀུན་བྱང་གཟུང་རྟོག་བཤད་པ་ཉན་རང་དང་ཐུན་མོང་པའི་ཞེན་པ་སྤོང་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཞེས་བཤད་ན་རུང་ངམ་དཔྱད། གསེར་ཕྲེང་ལས། རྟོག་པ་འདི་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་འཛིན་པ་དེ་གཉིས་གང་ཡང་མིན་པ་དུ་མ་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། རྣམ་བཤད་སྙིང་པོའ་རྒྱན་ལས། དེ་གཉིས་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་འབྱེད་ན་ནི་ཧ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ ིསོ། །འོ་ན། གསེར་ཕྲེང་ལས། བརྟག་བྱ་ལ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་ངེས་པས་དེ་ལ་རྟོག་པ་ཡང་གཉིས་ཡིན་ལ། ཞེས་དང་། འཛིན་པར་ཞེན་པའི་ཡུལ་ལ་ཡང་རྫས་བཏགས་སུ་ངེས་པས་དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན། གོང་དུ་རྟོག་པ་འདི་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་འཛིན་པ་དེ་གཉིས་གང་ཡང་མིན་པ་དུ་མ་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་སྙམ་པའི་དོགས་པའོ། །གཞན་ཡང་། རང་གི་དམིགས་ཡུལ་རྫས་འཛིན་དང་བཏགས་འཛིན་ལ་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་འཛིན་རྟོག་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བཤད་ལ། དམིགས་ཡུལ་དེ་གཉིས་འགལ་ལམ་མི་འགལ། སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ། རྫས་བཏགས་ཀྱི་དོན་བསྡུ་བ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོར་བཀོད་པ་དང་། དབུ་མ་པའི་ལུགས་ལ་རྫས་བཏགས་ཀྱི་དོན་གང་ཡིན་དཔྱད། རྟོག་པ་དེ་དག་གི་དམིགས་ཡུལ་ལ་རྟོག་པ་ཡོད་མེད་འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་སྐབས་ལྔ་པར་དངོས་པོ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ། ཞེས་གསུངས་པ་དེ་དོགས་གཞིར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །
གསེར་ཕྲེང་ལས། གསུམ་པ། ཡོངས་འཛིན་གྱི་ཁྱད་པར་ནི། དང་པོ་ནི། རྟོག་པའི་

- 409 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

འཇུག་ཐོགས་སུ། ཞེས་པ་ནས། དེ་ཡང་གདུལ་བྱ་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལས་ཡིན་གྱི་སངས་རྒྱས་ལ་ཉེ་རིང་ཡོད་པར་མིན་ཏེ། ཆུ་དྭངས་བ་དང་བརྙོགས་པ་ལ་ཟླ་གཟུགས་འཆར་བ་དང་མི་འཆར་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཡོངས་འཛིན་ཆོས་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་སྣོད་དུ་རུང་བའི་རྒྱུད་དག་པ་ཉིད་ཡོངས་འཛིན་གྱི་ཁྱད་པར་རོ། །ཞེས་པའི་བར་བྱུང་། ཆུ་དྭངས་བརྙོགས་ཀྱི་དཔེ་དེ་གཉིས། གསུང་གཅིག་ཉིད་དུ་གསུང་ན་ཡང་། །དུ་མ་ཉིད་དུ་སོ་སོར་གོ །ཞེས་དང་། ལ་ལ་ལས་དོན་གཞན་ལས་ཚིག །ཅེས་དང་། བླ་མ་བྱིན་བརླབས་ཆེ་དང་ཆུང་བ་དངོས་ལ་མ་ཡིན་རང་ལ་རག་ལས། ཞེས་པ་ལའང་སྦྱར་རུང་འདུག། གསེར་ཕྲེང་ལས། ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་གྱི་དགེ་བཤེས་ནི་ཡོངས་འཛིན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། ཁྱད་པར་གསུམ་ནི། སེམས་མི་འགོང་བ་ཉིད་ལ་སོགས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གསུམ། དེ་དག་གསུམ་ཕྱིའི་ཡོངས་འཛིན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ལ། འཛིན་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་གསུམ་ནི། གསེར་ཕྲེང་ལས། འདིས་ནི་རྣམ་མཁྱེན་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་བསྐྱེད། ཆོས་རྣམས་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ། དགེ་རྩ་རྣམ་མཁྱེན་དུ་སྟོབ་བའི་བསྔོ་བ་གསུམ་སྦྱོར་ལམ་པ་ལ་སྐྱེད་པའི་སྒོ་ནས་ཡོངས་སུ་འཛིན་ལ། ཞེས་གསུངས། དེ་གསུམ་ནང་གི་ཡོངས་འཛིན་གྱིས་འཛིན་ཚུལ་ལ་སྦྱར་བ་ཡིན་ནམ་སྙམ། བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པ་སྲིད་ཞིའི་མཐར་ལྟུང་བ་འགོག་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་དེ། ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་ལམ་པའི་ནང་གི་ཡོངས་འཛིན་ཡིན་ཏེ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། ཤེས་པས་སྲིད་ལ་མི་གནས་ཤིང་། །སྙིང་རྗེས་ཞི་ལ་མི་གནས་དང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ཕྱིའི་ཡོངས་འཛིན་ཡིན་པ་ཡོད་དེ། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་གང་ཟག་གཉིས་ཀ་ལ་ཆོས་སྟོན་པའི་དགེ་བཤེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་གི་ཡོངས་འཛིན་ཡིན་པ་ཡོད་མེད་དཔྱད། སེམས་མི་འགོང་བ་ཉིད་ལ་སོགས། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟེན་བྱ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་མཚན་ཉིད། སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ལྷག་པར་བྱས། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟེན་བྱེད་སློབ་མའི་མཚན་ཉིད། །ལམ་གྱི་རྣམ་པ་མ་ཚང་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མ་རྟེན་པའི་ཉེས་དམིགས། །བླ་མ་སྐྱེ་ལ་སོགས་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའི་ཕན་ཡོན་བསྟན་པ་རྣམས་ངེས་པར་བྱས་ནས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་སངས་རྒྱས་དངོས་ཀྱི་

- 410 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

འདུ་ཤེས་བྱེད་དགོས་པ་ནི། གོང་དུ་དེ་ཡང་གདུལ་བྱ་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལས་ཡིན་གྱི་སངས་རྒྱས་ལ་ཉེ་རིང་ཡོད་པར་མིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མདོར་བསྡུས་ན། ཆོས་གོས་སེར་པོ་ཡོད་པའི་དགེ་སློང་ཞིག་གིས་རང་གི་ཆོས་གོས་བློ་ལ་འཆར་པ་ན་སེར་པོ་ཡིན་པ་དེ་འཆར་བ་བཞིན་དུ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བློ་ལ་འཆར་བ་ན་སངས་རྒྱས་ཡིན་པ་མཉམ་དུ་འཆར་བ་དེ། བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་ལ་མྱོང་བ་ཐོབ་པའི་ཚད་ཡིན། དེ་ལྟར་ཡིན་པ་དེ་སངས་རྒྱས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་ཡོད་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ནོ། །ནང་པ་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་ན། ཕྱི་ནང་གི་ཡོངས་འཛིན་གཉིས་དང་ལྡན་པས་ཁྱབ་སྟེ། ཕྱིའི་ཡོངས་འཛིན་དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་། ནང་གི་ཡོངས་འཛིན་སྐྱབས་འགྲོ་དང་ལྡན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

- 411 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

༄༅། །ཤེས་རབ་སྙིང་པོའི་འགྲེལ་བ་བཞུགས་སོ། །

༄༅། །ན་མོ་གུ་རུ་མུནཱེ་ཨིན་དྲཱ་ཡ།
ཆེར་སྙིགས་འགྲོ་རྣམས་འདྲེན་ལ་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས། །
པད་དཀར་ལྟར་ཞེས་བསྔགས་པ་དོན་ལྡན་པ། །
མཉམ་མེད་ཤཱཀྱ་སེངྒེའི་ཞབས་ཀྱི་རྡུལ། །
སྤྱི་བོར་བསྟེན་ཏེ་མདོ་འགྲེལ་བྲི་བར་བྱ། །
ཞེས་མཆོད་པར་བརྗོད་ནས། གང་གླེང་བར་བྱ་བ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་
པའི་སྙིང་པོའ་དོན་ཅུང་ཟད་བྲི་བ་ལ། མཚན་དོན་དང་། གཞུང་དོན་བཤད་པ་གཉིས་ལས། ིདང་པོ་ནི། ༼རྒྱ་གར༽སཾསྐྲི་ཏའི་༼སྐད་དུ། བྷ་ག་ཝ་ཏི་པྲཛྙཱ་པ་ར་མི་ཏ་ཧྲི་ད་ཡ། བོད་སྐད་དུ། བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྙིང་པོ།༽ ཞེས་བྱུང་། དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་བཅོམ་ཞིང་། ལེགས་པ་དྲུག་དང་ལྡན་པས་ན་༼བཅོམ་ལྡན་འདས་༽ཞེས་པ་བླ་ཐབས་སུ་བསྣན་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་སུ་བསྒྱུར་ཞེས་སྒྲ་སྦྱོར་བམ་གཉིས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཐབས་འབའ་ཞིག་ལ་དགོངས་ཤིང་། དེ་ཡི་ཐབས་ནི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གཙོ་བོ་ཡིན་པས། དེ་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་གཞུང་དེ་ལ་ཤེས་རབ་སྙིང་པོ་ཞེས་བྱ་ལ། མྱ་ངན་ལས་འདའ་མཁན་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་སོགས་ཡིན་པས་ཀྱང་དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་ཞེས་བྱའོ། །མདོ་རྒྱུད་ནས་གསུངས་པའི་ཐབས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་དྲི་མ་སྦྱོང་ཐབས་ཤ་སྟག་ཡིན་ནོ། །༼མ༽ཞེས་པ་ནི། ལྗོན་པས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། མ་ནི་ཤེས་རབ་ཕ་ནི་ཐབས། །དགེ་བ་རྣམས་ནི་གཡོགས་ཡིན་ལ། །ཉེ་དུ་བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་རྣམས་དང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །༼ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྙིང་པོ་༽ཞེས་བྱ་བ་ནི། བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་ཤེར་ཕྱིན་དེ་ཉིད་བརྗོད་བྱར་བྱས་ནས་སྟོན་པའི་མདོའ་མཚན་ལའང་དེ་སྐད་ཅེས་བཏགས་སོ། །གཉིས་པ། གཞུང་དོན་བཤད་པ་ལ། ཐོག་མར་ ི

- 412 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

གླེང་གཞི་ཕུན་ཚོགས་ལྔ་དང་ལྡན་པ་ནི། ༼འདི་སྐད་༽ཅེས་པས་ཆོས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐེག་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ཆོས། ༼བདག་གིས་༽ཞེས་པས་སྟོན་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ། ༼ཐོས་པ་༽ཞེས་པས་འཁོར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དགེ་སློང་གི་དགེ་འདུན་ཆེན་པོ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགེ་འདུན་ཆེན་རྣམས། ༼དུས་གཅིག་༽ཅེས་པའི་དུས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་གསུང་དབྱངས་ཡན་ལག་དྲུག་ཅུའི་སྒོ་ནས་ཆོས་སྟོན་པའི་དུས་ཡིན་པ། ༼ན༽ཞེས་པ་ཚེ་སྐབས་ཡིན་པས་དུས་དེའི་ཚེ་ཞེས་པའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ནི་བཤད་ཟིན་ཏོ། །རྒྱལ་པོའ་ཁབ་ ིབྱ་རྒོད་ཕུང་པོ་རི་ཞེས་པས་གནས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བསྟན་ཏོ།། ༼བཅོམ་ལྡན་འདས་རྒྱལ་པོའ་ཁབ༽ཅེས་པ་ནི། རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྙིང་པོའི་ཁབ་ཡིན་ལ་སྔོན་རྩྭ་མཆོག་གྲོང་ཁྱེར་ ིདུ་གྲགས་པ་དེ་ལ་མི་མ་ཡིན་གྱིས་ཡང་ཡང་མེ་བཏང་བའི་རྐྱེན་གྱིས་གནས་མ་ཐུབ་པའི་ཚེ། རྒྱལ་པོས་དེང་ཕྱིན་ཆད་སུའི་ཁྱིམ་དུ་མེ་ཤོར་བ་དེས་བསིལ་བའི་ཚལ་གྱི་དུར་ཁྲོད་དུ་ཁྱིམ་བརྩིགས་ནས་སྡོད་ཅེས་བཀའ་བསྒོ་བ་དང་། དེའི་ཚེ་དང་པོ་རྒྱལ་པོའ་ཕོ་བྲང་དུ་མེ་ཤོར་བས། ིདེ་ནས་རྒྱལ་པོ་དེར་ཕྱིན་ནས་གནས་བཅའ་བ་ལས་རྒྱལ་པོའ་ཁབ་ཅེས་མིང་ཆགས་པ་ས་ལུ་ ིལྗང་པའི་མདོ་ལས་གསུངས། ༼བྱ་རྒོད་ཕུང་པོ་རི་ལ་༽ཞེས་པ་ནི་རི་དེའི་དབྱིབས་བྱ་རྒོད་ཀྱི་གཟུགས་དབྱིབས་འདྲ་བའམ་ཡང་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འདིར་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་གསུངས་པའི་ཚེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གཞན་ནས་རྫུ་འཕྲུལ་ཅན་གྱི་འདུལ་བྱ་རྣམས་བྱ་རྒོད་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྲུལ་ནས་ཆོས་གསན་པར་བྱོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་གྲགས། ༼དགེ་སློང་གི་དགེ་འདུན་ཆེན་པོ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགེ་འདུན་ཆེན་པོ་དང་ཐབས་ཅིག་ཏུ་བཞུགས་ཏེ།༽ ཞེས་པའི་དགེ་སློང་ནི། སྤྱིར་བསྙེན་པར་རྫོགས་ཚུལ་བཅུ་པོ་གང་རུང་གིས་དགེ་སློང་གི་དངོས་པོ་ཐོབ་པ་ལ་ཟེར་ཞིང་། སྐབས་འདིར་ནི་དགེ་སློང་དགྲ་བཅོམ་པ་ལ་བྱ་སྟེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། བསྟན་རྩ་དགེ་སློང་ཉིད་ཡིན་ན། །དགེ་སློང་ཉིད་ཀྱང་དཀའ་བར་གནས། །ཞེས་དང་། བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས། ཐམས་ཅད་ཀྱང་དགྲ་བཅོམ་པ་ཟག་པ་ཟད་པ་ཞེས་པ་ནས། གང་ཟག་གཅིག་མ་གཏོགས་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཀུན་དགའ་བོའོ། །ཞེས་གསུངས། དགེ་འདུན་ནི་དགེ་སློང་བཞི་ཡན་གྱི་ཚོགས་པ་དང་། ཆེན་པོ་ནི་རྒྱ་འགྲེལ་རྣམས་

- 413 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

སུ་གྲངས་མང་བའི་དོན་ལ་བཤད་པ་མང་ངོ་། །ཉེས་སྐྱོན་བྱང་ཞིང་ཡོན་ཏན་ཆུབ་པས་ན་བྱང་ཆུབ་དང་། ཡང་ན་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། དྲི་མ་ཟད་དང་མི་སྐྱེ་བའི། །ཡེ་ཤེས་བྱང་ཆུབ་ཅེས་བརྗོད་དེ། །ཞེས་པ་ལྟར་འགྲོ་བའི་དོན་སེམས་ཤིང་བདུད་ལས་ཚར་བཅོད་པས་ན་སེམས་དཔའ་འམ། ཡང་ན་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ཡང་ཡང་སེམས་པ་ལ་སྲན་ཚུགས་པས་ན་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱའོ། །ཆེན་པོ་ནི། མདོ་སྡུད་པ་ལས། གཏོང་བ་ཆེ་དང་བློ་ཆེ་བ་དང་མཐུ་ཆེ་དང་། །རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་མཆོག་ལ་ཞུགས་པ་དང་། །གོ་ཆ་ཆེན་པོ་བགོས་ཤིང་བདུད་ཀྱི་རྒྱུད་འདུལ་བ། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་སེམས་དཔའ་ཆེ་ཞེས་རབ་ཏུ་བརྗོད།། ཅེས་གསུངས། ཐབས་ཅིག་ཏུ་ཅེས་པ་ནི། མཉན་པའི་འཁོར་རྣམས་སྤྱོད་ལམ་མཐུན་པའི་དོན་ཡིན། བཞུགས་ཏེ་ཞེས་པ་ནི། སྤྱིར་བཞུགས་པ་ལ་སྤྱོད་ལམ་གྱིས་བཞུགས་པ་དང་། ཆོས་སྟོན་པས་བཞུགས་པ་དང་། མཉམ་པར་བཞག་པས་བཞུགས་པ་དང་། ནང་དུ་ཡང་དག་པར་འཇོག་པས་བཞུགས་པ་བཞི་ལས་དང་པོ་ཡིན་ནོ། །༼དེའི་ཚེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཟབ་མོ་སྣང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་བཞུགས་སོ། །༽ དེའི་ཚེ་ཞེས་པ་ནི། འཁོར་རྣམས་དགེ་རྩ་ཡོངས་སུ་སྨིན་ནས་ཆོས་སྟོན་པའི་དུས་ལ་བབ་པའི་ཚེ། ཞེས་པའོ། །ཟབ་མོ་སྣང་བ་ཞེས་པའི་ཟབ་མོ་ནི། གཏིང་དཔོག་པར་དཀའ་བའོ། །སྣང་བ་ནི། །དེ་ལྟ་བུའི་ཟབ་མོ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ནི། ཕུང་ཁམས་སྐྱེད་མཆེད་ཀྱི་ཆོས་སོགས་སོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི། །ཆོས་དེ་དག་གི་ཆོས་ཉིད་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནོ། །སྙོམས་པར་ཞུགས་སོ། །ཞེས་པ་ནི། ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་དག་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པའི་དོན་ནོ། ། ༼ཡང་དེའི་ཚེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱུག་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཟབ་མོའ་སྤྱོད་པ་ཉིད་ལ་རྣམ་པར་བལྟ་ ིཞིང་། ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་དེ་དག་ལ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་རྣམ་པར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་བལྟའོ། །༽ ཡང་དེའི་ཚེ་ཞེས་པའི་ཡང་སྒྲ་ནི། ངེས་བཟུང་གི་ཚིག་སྟེ་གདུལ་བྱ་རྒྱུད་སྨིན་པའི་དུས་ཁོ་ནའི་ཚེ་ན་ཞེས་པའོ། །འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱུག་ཅེས་པ་ནི། སོ་སྐྱེའི་ས་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་དང་། སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ལ་གཟིགས་

- 414 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

ནས་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པ་ལ་དབང་བའོ།། ཟབ་མོའ་སྤྱོད་པ་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ ིདམིགས་པའོ། །ཉིད་ལ་རྣམ་པར་ལྟ་བ་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་བལྟ་བའོ། །ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་དེ་དག་ལ་ཡང་ཞེས་པའི་ཡང་སྒྲས་ནི། ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་རྣམ་པར་ལྟ་དགོས་པར་སྡུད་པའི་དོན་ནོ། །ཆོས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དྲི་ལན་དངོས་ནི། ༼དེ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཤཱ་རིའི་བུས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱུག་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྨྲས་སོ།།༽ ཞེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱིན་གྱིས་རླབས་པའི་མཐུ་ལ་བརྟེན་པ་ཤཱ་རིའི་བུས་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་གྱི་གདུལ་བྱས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་ལམ་དུས་སུ་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་སྙིང་པོ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་ལ་སློབ་པར་འདོད་པ་དེས་ཚུལ་ཇི་ལྟར་སློབ་ཅེས་སྤྱན་རས་གཟིགས་ལ་འདྲི་བ་ནི། གདུལ་བྱ་ཐེག་ཆེན་རིགས་ཅན་གྱི་རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་གང་ལ་ལ་ཐབས་ཀྱི་མཆོག་རྒྱ་ཆེན་པོས་ཡོངས་སུ་བཟུངས་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། དེའི་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་གྱི་སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱི་ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཟབ་མོ་དངོས་དང་རྗེས་མཐུན་གྱི་ཤེར་ཕྱིན་ཉམས་ལེན་གྱི་སྤྱད་པ་སྤྱོད་པར་འདོད་པ་དེས་ཇི་ལྟར་བསླབ་པར་བྱ་ཞེས་དེ་སྐད་ཅེས་སྨྲས་ཏེ་དྲིས་པ་དང་། དེའི་ལན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱུག་གིས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཤཱ་རིའི་བུ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྨྲས་སོ། །ལམ་ལྔ་ལ་རིམ་པ་ལྟར་སློབ་པ་ལས་ཐོག་མར་ཚོགས་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཤེར་ཕྱིན་ལ་ཐོས་བསམ་གཉིས་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སློབ་པ་དང་། སྦྱོར་ལམ་དུ་སྒོམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱང་བསྐྱེད་ནས་སློབ་ཚུལ་ནི། ༼ཤཱ་རིའི་བུ།༽ ཞེས་བོས་ནས། ༼རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་གང་ལ་ལ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཟབ་མོ་སྤྱད་པ་སྤྱོད་པར་འདོད་པ་དེས་འདི་ལྟར་རྣམ་པར་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ།༽ གཟུགས་ཚོར་བ་འདུ་ཤེས་འདུ་བྱེད་རྣམ་ཤེས་ཏེ་ཕུང་པོ་ལྔ་རྣམས་ཡོད་པར་འཇོག་པ་དེ་རང་གི་རྒྱུ་རྐྱེན་དང་ཆ་ཤས་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོད་པར་བཞག་པས་ཁོ་རང་གི་ངོས་ནས་ཡོད་ཚུལ་མེད་པས། ༼ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་དེ་དག་ཀྱང་

- 415 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

༽རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་༼རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་རྣམ་པར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་བལྟའོ། །༽ ཞེས་ཐོས་བསམ་གྱིས་དཔྱོད་ཅིང་ཞི་ལྷག་རེ་རེ་བ་དང་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་རིམ་པས་བསྐྱང་བར་བྱའོ་ཞེས་མདོར་བསྡུས་ཏེ་སྟོན་པའོ།། དེ་ཉིད་ཅུང་ཟད་རྒྱས་པར་ཕྱེ་སྟེ་ཟབ་མོ་ཁྱད་པར་བཞི་ལྡན་ནམ་སྟོང་ཉིད་བཞི་སྦྱོར་གྱི་སྒོ་ནས་སོ་སོར་སློབ་པར་སྟོན་པ་ནི། ཐོག་མར་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ་སྦྱར་ན། ༼གཟུགས་༽ཕུང་རང་གི་གདགས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་མིང་དང་རྟོག་པས་ཕར་བཏགས་ནས་བཞག་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་གཟུགས་ཕུང་རང་གི་སྡོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་མེད་པས་ན། གཟུགས་རང་བཞིན་གྱིས་༼སྟོང་པའོ། །༽ དེ་ལྟར་རང་གི་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་ཆ་ཅུང་ཟད་ཙམ་ཡང་མེད་པའི་༼སྟོང་པ་ཉིད་༽ཀྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་ཡང་མིང་དང་ཐ་སྙད་ཀྱིས་བཏགས་ནས་གཟུགས་ཞེས་བཞག་པས་མ་བརྟགས་མ་དཔྱད་པར་བྱ་བ་བྱེད་ནུས་སུ་ཡོད་པའི་༼གཟུགས་སོ།།༽ གཟུགས་སོགས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཐ་སྙད་སྣང་ཚུལ་ལྟར་གྱི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་རང་རང་གི་སྡོད་ལུགས་མཐར་ཐུག་པའི་དོན་དམ་བདེན་པ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་ལ། དེ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་ཡིན་པས། ༼གཟུགས་ལས་༽ཀྱང་གཟུགས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་གཟུགས་རང་བཞིན་གྱིས་༼སྟོང་པ་ཉིད་༽ངོ་བོ་༼གཞན་༽ཏེ་ཐ་དད་༼མ་ཡིན།༽ གཟུགས་རང་བཞིན་གྱིས་༼སྟོང་པ་ཉིད་ལས་ཀྱང་གཟུགས་༽ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པས་ངོ་བོ་༼གཞན་མ་ཡིན་ནོ།།༽ དེ་ལྟར་བཞི་སྦྱོར་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེས་ན་གོང་གི་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཞེས་པ་འོག་མ་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱར་དགོས་སོ། །སྤྱིར་གཟུགས་སོགས་ཡོད་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དེ། གཟུགས་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་རང་ངོས་ནས་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ། རང་ངོས་ནས་ཡོད་ན་རྒྱུ་རྐྱེན་སོགས་གཞན་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཡོད་དགོས། དེ་ཡོད་ན་རྒྱུ་མེད་པར་འབྲས་བུ་ཡོད་པར་འགྱུར་བས་མི་སྲིད་ལ། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་དང་བདེན་པར་མེད་པ་གཉིས་དོན་གཅིག། ༼དེ་བཞིན་དུ་ཚོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་སྟོང་པའོ།།༽ ཞེས་གཟུགས་ལ་བཤད་པ་ལྟར་དུ་འོག་མ་བཞི་ལའང་སྟོང་པ་ཉིད་བཞི་སྦྱོར་སྦྱོར་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱའོ། །མཐོང་ལམ་དུ་ཟབ་མོ་ཁྱད་པར་བརྒྱད་ལྡན་གྱི་ཚུལ་དུ་སློབ་ཚུལ་ནི། ༼ཤཱ་རིའི་བུ།

- 416 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

དེ་ལྟ་བས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་༽རང་བཞིན་གྱི་༼སྟོང་པ་ཉིད་དེ་༽ཞེས་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རྒྱུའི་༼མཚན་ཉིད་མེད་པ་༽དང་། འབྲས་བུའི་སྐྱེ་འགག་གི་མཚན་མ་ཡང་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་མེད་པས་༼མ་སྐྱེས་པ་མ་འགགས་པ་༽དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་ཀྱི་༼དྲི་མ་༽རང་བཞིན་གྱིས་༼མེད་པ་༽རྣམ་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་༼དྲི་མ་དང་བྲལ་བ་༽རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་སྟེ་ལྔས་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་གྱི་མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྤང་བྱའི་སྐྱོན་ཟད་པའམ་༼བྲི་བ་༽རང་བཞིན་གྱི་༼མེད་པ་༽འཐོབ་བྱའི་ཡོན་ཏན་རྫོགས་པའམ་༼གང་བ་༽རང་བཞིན་གྱིས་༼མེད་པའོ།།༽ ཞེས་པ་གཉིས་ཀྱིས་འབྲས་བུའི་སྨོན་པ་མེད་པ་སྟེ་དེ་ལྟར་མཐོང་ལམ་དུ་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་ལ་སློབ་ཚུལ་ལོ། །སྒོམ་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཆོས་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་ངོར་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་གང་ཡང་མེད་ལ། དེའི་ཕྱིར་ན་གཟིགས་ངོ་དེར་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཟད་པའི་སྟོང་ཉིད་འབའ་ཞིག་ལ་རོ་གཅིག་ཏུ་ཞུགས་ནས་སློབ་ཅེས་པ་ནི་༼ཤཱ་རིའི་བུ་དེ་ལྟ་བས་ན་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་༽མཉམ་པར་བཞག་པའི་སྒོམ་ལམ་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་དེའི་ངོར་༼གཟུགས་མེད།༽ དེ་ལྟར་ཐམས་ཅད་སྦྱར་ནས་༼ཚོར་བ་མེད། འདུ་ཤེས་མེད། འདུ་བྱེད་མེད། རྣམ་པར་ཤེས་པར་མེད།༽ ཅེས་ཕུང་པོ་ལྔ་དང་། ༼མིག་མེད། རྣ་བ་མེད། སྣ་མེད། ལྕེ་མེད། ལུས་མེད། ཡིད་མེད།༽ ཅེས་དབང་པོ་དྲུག་དང་། ༼གཟུགས་མེད། སྒྲ་མེད། དྲི་མེད། རོ་མེད། རེག་བྱ་མེད། ཆོས་མེད་དོ།།༽ ཞེས་དབང་དོན་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་དང་། ༼མིག་གི་ཁམས་མེད་པ་ནས་ཡིད་ཀྱི་ཁམས་མེད། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ཀྱི་བར་དུ་ཡང་མེད་དོ།།༽ ཞེས་པའི་བར་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱང་གཟིགས་ངོ་དེར་མེད་པར་བསྟན། ཐོག་མའི་མ་རིག་པ། འདུ་བྱེད། རྣམ་ཤེས། མིང་གཟུགས། སྐྱེ་མཆེད། རེག་པ། ཚོར་བ། སྲེད་པ། ལེན་པ། སྲིད་པ། སྐྱེ་བ། རྒ་ཤི་རྣམས་ཏེ་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་དང་། མ་རིག་པ་ཟད་པ་ནས་རྒ་ཤི་ཟད་པའི་བར་ཏེ་རྣམ་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱང་གཟིགས་ངོ་དེར་མེད་པར་སྟོན་པ་ནི་༼མ་རིག་པ་མེད། མ་རིག་པ་ཟད་པ་མེད་པ་ནས་རྒ་ཤི་ཟད་པའི་བར་དུ་ཡང་མེད་དོ།།༽ ཞེས་སོ། །སྡུག་བསྔལ་བདེན་

- 417 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

པ་སོགས་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་གཟིགས་ངོ་དེར་མེད་པར་སྟོན་པ་ནི། ༼དེ་བཞིན་དུ་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། ཀུན་འབྱུང་བ་དང་། འགོག་པ་དང་། ལམ་མེད།༽ ཅེས་སོ། །དམིགས་བྱེད་ལམ་ཉིད་ཀྱང་གཟིགས་ངོ་དེར་མེད་པར་སྟོན་པ་ནི། ༼ཡེ་ཤེས་༽ཞེས་སོ། །དེ་དག་གི་སྟོབས་བཅུ་དང་མི་འཇིགས་པ་བཞི་སོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ཆོས་རྣམས་དེའི་གཟིགས་ངོར་ཐོབ་པ་༼མེད་༽པར་སྟོན་པ་ནི། ༼ཐོབ་པ་མེད་༽ཅེས་སོ། །དེར་མ་ཟད་འབྲས་བུ་དེ་དག་༼མ་ཐོབ་པ་ཡང་༽གཟིགས་ངོ་དེར་༼མེད་དོ།།༽ ཞེས་སྒོམ་ལམ་སྤྱི་ལ་སློབ་ཚུལ་ལོ། །ཁྱད་པར་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སློབ་ཚུལ་ནི། ༼ཤཱ་རིའི་བུ་དེ་ལྟ་བས་ན་
༽ས་བཅུ་རྒྱུན་མཐའི་༼བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་༽གོང་དུ་བསྟན་པ་ལྟར་༼ཐོབ་པ་༽སོགས་༼མེད་པའི་ཕྱིར།༽ སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་སླར་མི་ལྡང་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྙོམས་པར་ཞུགས་པའི་༼ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་༽ཟབ་མོ་འདི་༼ལ་བརྟེན་ཅིང་གནས་ཏེ་༽ཞེས་ཤེས་སྒྲིབ་ཕྲ་མོའ་དངོས་གཉེན་རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ ིལ་སོླབས་ཤིག་གོ །མི་སློབ་ལམ་ལ་སློབ་ཚུལ་ནི། དེ་ལྟར་ཚོགས་ལམ་ནས་སྒོམ་ལམ་རྒྱུན་མཐའི་བར་དུ་བསླབས་ཏེ་ས་བཅུའི་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱའི་སྒྲིབ་པ་རྣམས་རིམ་གྱིས་སྤངས་པས་ན་༼སེམས་ལ་སྒྲིབ་མེད་པ་ཅིང་༽མི་གཙང་བ་ལ་གཙང་བ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་ལ་བདེ་བ་དང་། མི་རྟག་པ་ལ་རྟག་པ་དང་། བདག་མེད་པ་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་ཟད་པརསྤངས་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དེ་བཞིས་༼སྐྲག་པ་མེད་དེ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་༽བཞི་པོ་དེ་༼ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་ནས་༽སྲིད་ཞིའི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པའི་༼མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་མཐར་ཕྱིན་ཏོ།།༽ ཞེས་པ་སྟེ་མངོན་པར་རྫོགས་པ་འཚང་རྒྱ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་འདི་ནི་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བགྲོད་པ་གཅིག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། ༼དུས་གསུམ་དུ་རྣམ་པར་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་༽ཟབ་མོ་འདི་༼ལ་བརྟེན་ནས། བླ་ན་མེད་པར་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་སོ།།༽ ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་གདུལ་བྱ་དབང་རྟུལ་ལ་སོ་སོར་ཕྱེ་སྟེ་བསྟན་ནས། ད་ནི་དབང་རྣོན་ལ་སྔགས་

- 418 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

ཚིག་ཉུང་ངུའི་སྒོ་ནས་ལམ་ལྔ་ལ་སློབ་ཚུལ་སྟོན་པ་ནི། ༼དེ་ལྟ་བས་ན་༽སྔགས་ཀྱི་སྐད་དོད་མན་ཏྲ་ཞེས་པ་ཡིད་སྐྱོབ་པ་ལ་འཇུག་ཅིང་ཤེར་ཕྱིན་འདིས་ཀྱང་གདུལ་བྱའི་ཡིད་འཇིགས་པ་ལས་སྐྱོབ་པར་བྱེད་པས་ན། ༼ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྔགས་༽མ་རིག་པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་དུག་ནད་ཐམས་ཅད་འཇོམས་པར་བྱེད་པས་ན། ༼རིག་པ་ཆེན་པོའ་ིསྔགས།༽ སྡུག་བསྔལ་དང་བཅས་པ་སེལ་བར་བྱེད་པ་ལ་འདི་དང་མཚུངས་པ་གཞན་མེད་པས་ན། ༼བླ་ན་མེད་པའི་སྔགས། མི་མཉམ་པ་༽མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་༼དང་མཉམ་༽པ་སྟེ་འཐོབ་པར་བྱེད་༼པའི་སྔགས།༽ མདོར་ན་༼སྡུག་བསྔལ་༽རྒྱུ་བཅས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་༼ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་སྔགས་༽ལ་བརྟེན་ནས་མི་བསླུ་ཞིང་༼མི་རྫུན་པས་ན་བདེན་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྔགས་༽ཁྱད་པར་ཏུ་འཕགས་པའོ། །འོ་ན་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ༼སྨྲས་པ། ཏདྱ་ཐཱ་༽ཞེས་པ་བོད་སྐད་ལ་འདི་ལྟ་སྟེ། ༼ཨོཾ་༽ཞེས་པ་སྔགས་ཀྱི་མགོ་འདྲེན་པ་ཡིན། ༼ག་ཏེ་༽སོང་༼ག་ཏེ༽སོང་༼པཱ་ར་ག་ཏེ་༽ཕ་རོལ་ཏུ་སོང་༼པཱ་ར་སཾ་ག་ཏེ་༽ཕ་རོལ་ཏུ་ཡང་དག་པར་སོང་། ༼བོ་དྷི་༽བྱང་ཆུབ་༼སྭ་ཧཱ་༽གཞི་ཚུགས་ཞེས་སོ། །དེའི་དོན་ཡང་སྔར་བསྟན་པ་ལྟར་ཐེག་ཆེན་རིགས་ཅན་གྱི་གདུལ་བྱ་ལས་དང་པོ་བ་དེས། ཐོག་མར་ཚོགས་ལམ་དུ་སོང་། དེ་ནས་སྦྱོར་ལམ་དུ་སོང་། དེ་ནས་དེའི་ཕ་རོལ་མཐོང་ལམ་དུ་སོང་། དེ་ནས་དེའི་ཡང་ཕ་རོལ་སྒོམ་ལམ་དུ་ཡང་དག་པར་སོང་། དེ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གཞི་ཚུགས་ཤིག་སྟེ། ཐོབ་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་བསྟན་ཏོ། །དེ་ནས་སླར་མདོར་བསྡུས་ཏེ་གདམས་པ་ནི། ༼ཤཱ་རིའི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས། དེ་ལྟར་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་༽ཤིན་ཏུ་རྟོགས་དཀའ་བའི་གནས་མཐར་ཐུག་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཞུགས་པའི་༼ཟབ་མོ་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ།།༽ ཞེས་གདམས་པའོ། །གཞན་ཡང་ཏདྱ་ཐཱ་ནི། འདི་ལྟ་སྟེ་ཞེས་པ་སྟེ་འཁོར་འདས་བདེན་མེད་དུ་རོ་གཅིག་པ་འདི་ལྟ་སྟེ་ཞེས་པའོ། །ག་ཏེ་ག་ཏེ་ནི་སོང་ཞིག་སོང་ཞིག་སྔ་མ་ནི་ཚོགས་ལམ་དང་ཕྱི་མ་ནི་སྦྱོར་ལམ་དུ་ཞེས་པའོ། །པཱ་ར་ག་ཏེ་ནི་མཐོང་ལམ་དུ་སོང་བ་དང་། པཱ་ར་སཾ་ག་ཏེ་ནི་སྒོམ་ལམ་དུ་སོང་བ་དང་། བོ་དྷི་སྭ་ཧཱ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་གཞི་ཚུགས་ཤིག་སྟེ་མི་སློབ་ལམ་

- 419 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

ཐོབ་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་པའོ། །དེ་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྔགས་ནི་ཚོགས་ལམ་དང་། རིག་པ་ཆེན་པོའ་སྔགས་ནི་སྦྱོར་ལམ་དང་། བླ་ན་མེད་པའི་སྔགས་ནི་མཐོང་ ིལམ་དང་། མི་མཉམ་པ་དང་མཉམ་པའི་སྔགས་ནི་སྒོམ་ལམ་དང་། སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་སྔགས་ནི་མི་སློབ་ལམ། ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་འདིས་གཟིགས་པ་ལྟར་བདེན་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་དེ་ལྟར་སྒོམ་ན་སངས་རྒྱས་སུ་ཕྱིན་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུར་ཤེས་པར་བྱ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ །དེའང་ལམ་ལྔར་ཕྱེ་བ་ཐབས་ཀྱི་ཆ་ནས་མ་ཡིན་པར། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་ནས་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཉིད་ལ་གསལ་སྣང་ཆ་འདྲ་ཙམ་ཡང་མ་ཐོབ་ཀྱང་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་ཚོགས་ཙམ་དུ་འགྲོ་བས་ཚོགས་ལམ། ངེས་པར་འབྱེད་པ་མཐོང་ལམ་ལྟ་བུའི་གསལ་སྣང་དངོས་མིན་ཀྱང་དེའི་ཆ་འདྲ་ཙམ་སྐྱེས་པས་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ནམ་སྦྱོར་ལམ་དང་། ཆོས་ཉིད་དང་པོར་མངོན་སུམ་དུ་གསལ་བར་མཐོང་བས་མཐོང་ལམ། མཐོང་ཟིན་གོམས་པར་བྱེད་པས་སྒོམ་ལམ་དང་། དེ་ལས་ལྷག་གོམས་ཤིང་བསླབ་རྒྱུ་མེད་པས་མི་སློབ་ལམ་མོ། །དེ་དག་ཀྱང་ལས་དང་པོ་པའི་དུས་ནས་སྦྱིན་སོགས་ཐབས་ཀྱི་ཆ་དང་ཟུང་འབྲེལ་དུ་ཉམས་སུ་བླངས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་ནུས་པ་བཏོན་པ་ཡིན་ལ། ས་ཐོབ་པ་ནས་ཐབས་ཀྱི་ཆས་སོ་སོའ་ཡོངས་སྦྱོང་དང་ཟུང་འབྲེལ་དུ་ཉམས་སུ་བླངས་བའི་སྟོབས་ ིཀྱིས་སྤང་བྱ་ཀུན་བཏགས་དང་ལྷན་སྐྱེས་རྣམས་ཟད་པར་བྱས་ཏེ་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་དབུས་མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་ཐོབ་པར་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ལ། སྟོན་པས་མཐུན་འགྱུར་བྱིན་པ་ནི། ༼དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ལས་བཞེངས་༽པའི་རྣམ་པར་བསྟན་༼ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱུག་ལ་ལེགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་བྱིན་ནས་ལེགས་སོ་ལེགས་སོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་དེ་བཞིན་ནོ། །དེ་དེ་བཞིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱི་བསྟན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཟབ་མོ་ལ་སྤྱད་པར་བྱ་སྟེ།༽ བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ཤཱཀྱའི་རྒྱལ་པོ་ཁོ་ན་མ་ཟད་༼དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་༽ཕྱོགས་བཅུ་དུས་གསུམ་དུ་བཞུགས་པ་གཞན་༼རྣམས་ཀྱང་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ངོ་།།༽ འདི་ཉིད་ཞལ་ནས་གསུངས་པའི་

- 420 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

བཀའ་ཡིན་ནོ། །༼བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ནས་༽འཁོར་རྣམས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་སྟེ་དགའ་བར་གྱུར་ནས་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོའ་ཚིག་དོན་རྣམས་འཛིན་པར་ ིདམ་བཅའ་བ་ནི། ༼ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཤཱ་རིའི་བུ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱུག་དང་།༽ དེ་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་དགེ་སློང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགེ་འདུན། ༼ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པའི་འཁོར་དེ་དག་དང་། ལྷ་དང་། མི་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་དང་། དྲི་ཟར་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་ཡི་རང་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ལ་མངོན་པར་བསྟོད་དོ།།༽ ཞེས་པ་སྟེ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོའ་ཚིག་དོན་ ིརྣམས་ཇི་ལྟར་འཛིན་པར་དམ་བཅའ་བའོ།། །།
སྨྲས་པ།

དེ་ལྟར་ཤེས་རབ་སྙིང་པོའ་མདོ་ཡི་དོན། ། ིགསལ་བར་བཀྲལ་བའི་དགེ་བ་གང་ཐོབ་དེས། །
རྣམ་མང་འགྲོ་བའི་རང་བཞིན་ཁམས་སྦྱངས་ཏེ། །
ལེགས་བྱས་དགེ་མཚན་ཕྱོགས་མཐར་སྤེལ་བར་ཤོག །
ཅེས་པ་འདི་ནི། དགའ་ལྡན་བྱང་རྩེ་མཁན་ཟུར་རིན་པོ་ཆེ་དགེ་འདུན་བཟང་པོ་
མཆོག་ནས་བསྐུལ་བའི་ངོར་འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་རང་ལོ་༨༢པ་ངག་དབང་ཉི་མས་དམ་པ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་ལས་བཏུས་ཏེ། བོད་རྒྱལ་ལོ་༢༡༡༦ལོར་བྲིས་པ་དགེའོ།། །།
ངག༷

་རིག་རིན་ཆེན་ནོར་བུའི་འོད་རླབས་ཕྲེང་། །
གང་འདུལ་ཁམས་དབ༷ང་མོས་པ་བཞིན་འབྱེད་པར། །
ཉི༷་ཟླའི་སྒྲོན་མ༷་འབུམ་གྱིས་མི་མཚོན་པའི། །
བཤེས་གཉེན་སྲིད་པའི་སྒྲོན་མེ་བསྔགས་པར་འོས། །གང་གི་ལེགས་བཤད་མི་ཟད་འདོད་འབྱུང་མཛོད། །རྣམ་དཔྱོད་རིག་པའི་ཡོངས་དག་ཛ་ཧུའི་ཀླུང་། །

- 421 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

ཀུན་རྨོངས་དྲི་མ་འཁྲུད་པའི་གདུང་སེལ་དུ། །
འཕྲུལ་དཔར་མེས་པོའ་རལ་པར་དྲངས་པའི་དགེས། ། ིབསོད་ནམས་མཁའ་ལ་རྩེ་དགེའི་ངོ་མཚར་ཅན། །
མཆོག་ཏུ་རྗོད་པ་དག་པའི་མུ་ཁྱུད་ལྟོར། །
ལུང་རིགས་རྩིབས་སྟོང་འབར་བ་ཐུབ་བསྟན་གྱི། །
གསེར་གྱི་འཁོར་ལོའ་འཇུག་པ་ཡངས་པར་སྨོན། ། ིའཁྲུལ་བྲལ་ཡེ་ཤེས་མཆོག་གི་སྣང་བ་ཅན། །
སྲིད་པའི་སྒྱུ་མས་ཡིད་འབྱུང་མཁས་གྲུབ་ཁྱུ། །
སྣ་ཚོགས་འགྲོ་རྒྱུད་དང་མཐུན་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས། །
རྡོ་རྗེའི་འཚོ་བ་རིང་དུ་བསྲུང་གྱུར་ཅིག །
རྣམ་བཀ༷་ཤི༷ས་པའི་སྒོ༷་བརྒྱ་མ༷ང་འབྱེད་པའི། །
འདུས༷་སྡེ༷་འདིས་མཚོན་རིགས་གྲོལ་འཕགས་པའི་ཚོགས། །ཐུགས་མཚོ་གཅིག་ཏུ་འཁྱིལ་བའི་ཁྲིམས་གཙང་ཞིང་། །མང་ཐོས་བསམ་སྒོམ་ནོར་གྱིས་མཛེས་གྱུར་ཅིག །
གདུང་བའི་སྐྱོན་བྲལ་ཡིད་ལ་མཆོག་སྟེར་བའི། །
བདེ་སྐྱིད་རྫོགས་ལྡན་སྣང་བའི་ཆུ་འཛིན་ཕྲེང་། །
བསྐལ་པའི་སྲིད་དུ་བརྡལ་བའི་གྲིབ་བསིལ་གྱིས། །
གསེར་ལྡན་སྒེག་མོའ་ལང་ཚོ་མཛེས་གྱུར་ཅིག ། ིའབྲེལ་ཐོགས་ཀུན་ཀྱང་སྡེ་བཞིས་ཡོངས་ཕྱུག་ཅིང་། །
འཆི་མེད་ཚེ་དང་སྟོབས་འབྱོར་དབང་ཀླུང་སོགས། །
མཐུན་པའི་ལེགས་ཚོགས་ལྔ་ལྡན་འོད་ཀྱི་ཕྲེང་། །
མི་ཟད་མཁའ་དང་མཉམ་པར་འཕེལ་གྱུར་ཅིག །
ཅེས་པ་འདི་ཡང་ཡོངས་ཀྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་འབྲས་སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་

- 422 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽

ཉི་མ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གི་གསུང་འབུམ་ཆ་ཚང་དཔར་བསྐྲུན་གནང་རྒྱུར་པར་བྱང་སྨོན་ཚིག་འདི་འདྲ་ཞིག་དགོས་ཞེས་ཇི་ལྟར་བསྐུལ་མ་མཛད་པ་བཞིན་༸ཡོངས་འཛིན་ཁྲི་བྱང་སྤྲུལ་མིང་པས་སྦྱར་བ་དགེ་ལེགས་འཕེལ།། །།
༈ པར་བྱང་སྨོན་ཚིག་འདི་བཞིན་རང་ཅག་རྣམས་ལ་བཀའ་དྲིན་མཚུངས་ཟླ་མ་མཆིས་པ་
༸སྐྱབས་མགོན་༸རྒྱལ་བའི་ཡོངས་འཛིན་ཁྲི་བྱང་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་མཚན་བརྗོད་པར་དཀའ་བ་དོན་གྱི་སླད་དུ་མཚན་ནས་སྨོས་ཏེ་རྗེ་བཙུན་བློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་དཔལ་བཟང་པོས། སྔོན་དུ་སོག་སྤྲུལ་གུ་རུ་དེ་བས་གསུང་འབུམ་ཆ་ཚང་དཔར་བསྐྲུན་ཞུ་སྐབས་པར་བྱང་དུ་བསྩལ་བའི་བྱིན་རླབས་ཀྱི་ཚན་ཁར་བསམ་ནས་སླར་ཡང་བཀོད་པའོ།། །།

- 423 -

སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་ངག་དབང་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ།༼པོད་ང་པ།༽

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དེབ་ཨང་།༼ ༧༨ ༽